

NESTLE-ALAND
NOVUM
TESTAMENTUM
GRAECE

NOVUM
THESAURUM
MENTIUM
GRATUM
ED. XXVII

NESTLE-ALAND

NOVUM
TESTAMENTUM
GRAECE

post Eberhard et Erwin Nestle

editione vicesima septima revisa

communiter ediderunt

Barbara et Kurt Aland, Johannes Karavidopoulos,

Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger

Apparatum criticum novis curis elaboraverunt

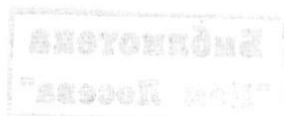
Barbara et Kurt Aland

una cum Instituto Studiorum Textus Novi Testamenti

Monasterii Westphaliae

DEUTSCHE BIBELGESELLSCHAFT

26. neu bearbeitete Auflage 1979

gemeinsam herausgegeben von

Kurt Aland, Matthew Black,

Carlo M. Martini, Bruce M. Metzger, Allen Wikgren

1.–12. Druck 1979–1991

(Gesamtauflage 170000)

27. revidierte Auflage

1. Druck 1993

2. Druck 1994

3. Druck 1995

4. Druck 1996

ISBN 3-438-05100-1 Kunststoff

ISBN 3-438-05101-7 Leder

Novum Testamentum Graece

27. revidierte Auflage

49.–58. Tausend

© 1898 und 1993 Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart

Alle Rechte vorbehalten

Gesamtherstellung Biblia-Druck, Stuttgart

Printed in Germany

VORWORT

Die vorliegende 27. Auflage des Novum Testamentum Graece sollte ursprünglich nur Korrekturen enthalten, um damit die fortlaufend korrigierten Drucke der 26. Auflage zusammenzufassen und ihre allmählich unübersichtlich werdende Folge zu beenden. Während der Arbeit ergab sich dann doch der Wunsch nach einer weitergehenden Revision. Über sie wird in der Einführung (S. 3*ff.) Rechenschaft abgelegt.

So bleibt hier nur der aufrichtige und herzliche Dank. Er gilt zunächst den Mitarbeitern des Instituts für neutestamentliche Textforschung. Sie waren alle in je unterschiedlicher Weise an der Arbeit beteiligt und haben sie mit Hingabe zu ihrer eigenen Aufgabe gemacht. Allen voran sind Gerd Mink und Beate Köster zu nennen, ohne deren konstruktiv kritischen Gesprächsbeitrag in vielen Einzelfragen diese Auflage wie auch andere Arbeiten nicht zustande gekommen wären. Im einzelnen waren folgende Mitarbeiter insbesondere in den angegebenen Arbeitsgebieten tätig: Klaus Witte hat den kritischen Apparat aufgrund überprüfter Kollationen erneuert, dabei auf den Arbeiten von Klaus Junack aus der 26. Auflage aufbauend. Klaus Wachtel hat ihn dabei mit Wolfgang Richter, vor allem im Bereich der Papyri und Majuskeln, tatkräftig unterstützt. Die Bearbeitung der orientalischen Versionen lag in den Händen von Andreas Juckel (syrisch) und Gerd Mink mit Franz-Jürgen Schmitz (koptisch). Ute Hagemann hat mit anderen die gründliche Revision der Zitate bei den lateinischen und griechischen Kirchenschriftstellern unternommen. Die Handschriftenliste haben Michael Welte (Papyri und Majuskeln) und Beate Köster (Minuskeln) erweitert und präzisiert. Horst Bachmann stand unermüdlich mit Gustav Wendt für Spezialkorrekturen bereit. Frau Marlene Just hat die anfallenden schwierigen Schreiarbeiten zum Teil unter großem zeitlichen Druck mit Könnerschaft erledigt.

Mehrere der Genannten gehören heute nicht mehr dem Institut an. Unser herzlicher Dank mag sie auch auf diese Weise erreichen. Auch manche studentischen Mitarbeiter sind inzwischen aus der Arbeit des Instituts ausgeschieden. Alle Studierenden haben besonders bei Kollationen und Exzerptionen von Zitaten ihren Teil an der Ausgabe geleistet. Für ihren Einsatz danken wir ihnen herzlich.

Erroll F. Rhodes hat wieder die Einführung ins Englische übersetzt. Auch ihm, der diese schwierige Aufgabe mit seinem textkritischen Sachverstand gemeistert hat, gilt unser aufrichtiger Dank.

Die Deutsche Bibelgesellschaft hat mit der Biblia-Druck in Stuttgart wieder die Satz- und Druckerarbeiten in gewohnt hervorragender Weise ausgeführt. Ihr und allen ihren Mitarbeitern wird sich jeder Leser gewiß dankbar verpflichtet fühlen, ebenso wie der Hermann Kunst-Stiftung zur Förderung der neutestamentlichen Textforschung und der Westfälischen Wilhelms-Universität Münster, die die finanzielle Unterstützung der Arbeit trugen.

Dank sagen wir schließlich auch unseren Rezensenten und Kritikern. Wir haben aufmerksam von ihnen gelernt und bitten sie, mit allen Benutzern, weiterhin zur steten Verbesserung der Ausgabe beitragen zu wollen. Wir bitten darum im Interesse der wissenschaftlichen Erforschung des Neuen Testaments.

Münster/W., 2. April 1993

Barbara Aland

Kurt Aland

FOREWORD

This 27th edition of *Novum Testamentum Graece* as initially planned was to be limited to corrections, formally concluding the series of 26th edition reprints with their piecemeal and unsystematically incorporated corrections. But as the work progressed the desirability of more extensive revision became apparent. This is discussed in the Introduction.

Here we must express our sincere and profound gratitude, first of all to our colleagues in the Institute for New Testament Textual Research, who have all contributed in special ways, participating in their respective areas with rare dedication. Special credit is due Gerd Mink and Beate Köster, without whose critical and constructive counsel in so many details it would have been impossible to achieve the present edition, not to mention many other projects as well. The following colleagues were individually responsible for various aspects of the undertaking. Klaus Witte revised the critical apparatus from newly reviewed collations, building on the work of Klaus Junack with the 26th edition. Klaus Wachtel together with Wolfgang Richter was responsible especially for data on the papyri and the uncials. The review of oriental versions was entrusted to Andreas Juckel (Syriac) and Gerd Mink aided by Franz-Jürgen Schmitz (Coptic). A thorough review of the Latin and Greek patristic citations was undertaken by Ute Hagemann and others. The list of manuscripts was expanded and verified by Michael Welte (papyri and uncials) and Beate Köster (minuscules). Horst Bachmann and Gustav Wendt were ready and indefatigable proofreaders. Ms. Marlene Just was the very model of efficiency in dealing with all the clerical difficulties that arose, often under extreme pressure from deadlines.

Many of the scholars mentioned above are no longer with the Institute, and we take this opportunity to express our gratitude to them. We are also indebted to the many students who have participated through the years in the work of the Institute, collating manuscripts and excerpting patristic citations. We are grateful to them for their contribution.

Erroll F. Rhodes has again translated the Introduction into English.

He has earned our sincere gratitude by the grasp of textual criticism which he brings to this difficult task.

Once again the German Bible Society and Biblia-Druck in Stuttgart have demonstrated their usual excellence in composition and printing. Every reader is certainly indebted to them and their associates, and also to the Hermann Kunst Foundation for Promoting New Testament Research, and the Westphalian Wilhelms University of Münster for their financial support.

Finally, a word of thanks is due the scholars who have reviewed and criticized our work. We have learned much from them, and we earnestly request that they, and all our readers, will continue to contribute toward the improvement of this edition, that the cause of New Testament scholarship may be advanced.

Münster/W., April 2, 1993

Barbara Aland

Kurt Aland

Einführung	1*-43*
I. Die Ausgabe	1*
1. Zur Geschichte der Ausgabe	1*
2. Die 27. Auflage	3*
II. Der Text der Ausgabe	6*
1. Zielsetzung und Methode	6*
2. Kritische Zeichen und Sigla im Text	7*
III. Der kritische Apparat	8*
1. Aufbau und Sigla	8*
Kritische Zeichen	10*
Gliedernde Elemente des Apparats	11*
Die Verzeichnung der einzelnen Varianten und ihrer Bezeugung	11*
Die Darbietung der Bezeugung	12*
Weitere Abkürzungen im Apparat	14*
2. Die griechischen Zeugen	16*
Die ständigen Zeugen für die Evangelien	16*
Die ständigen und häufig zitierten Zeugen für die Apostelgeschichte	18*
Die ständigen und häufig zitierten Zeugen für die Paulusbriefe	18*
Die ständigen und häufig zitierten Zeugen für die Katholischen Briefe	20*
Die ständigen Zeugen für die Apokalypse	21*
3. Die alten Übersetzungen	22*
Die lateinischen Übersetzungen	23*
Die syrischen Übersetzungen	24*
Die koptischen Übersetzungen	27*
Die übrigen Übersetzungen	29*

4. Die Zitate bei den Kirchenvätern	31*
Sigelverzeichnis für die Kirchenväter	33*
IV. Die Beigaben am äußeren und inneren Rand	35*
Abkürzungen für die im Randapparat genannten Schriften	35*
V. Die Appendices	39*
Appendix I: Codices Graeci et Latini	39*
Appendix II: Variae lectiones minores	41*
Appendix III: Editionum differentiae	41*
Appendix IV: Loci citati vel allegati	42*
Appendix V: Signa, Sigla, Abbreviationes	43*
Introduction	44*-83*
I. The Edition	44*
1. The History of the Edition	44*
2. The 27th Edition	45*
II. The Text of the Edition	49*
1. Goals and Methods	49*
2. Critical Signs Used in the Text	49*
III. The Critical Apparatus	50*
1. Structure and Critical Signs	50*
Critical Signs	52*
Organization of the Apparatus	53*
Presentation of Variant Readings	53*
Presentation of Witnesses	54*
Other Abbreviations in the Apparatus	56*
2. The Greek Witnesses	57*
Consistently Cited Witnesses in the Gospels	58*
Consistently and Frequently Cited Witnesses in Acts	59*
Consistently and Frequently Cited Witnesses in the	
Pauline Letters	60*

Appendix Consistently and Frequently Cited Witnesses in the	
I. Catholic Letters	62*
II. Consistently Cited Witnesses in Revelation	63*
3. The Early Versions	63*
I. Latin Versions	64*
II. Syriac Versions	65*
III. Coptic Versions	68*
IV. Other Versions	70*
4. The Church Fathers	72*
Abbreviations for the Church Fathers	74*
IV. Notes in the Outer and Inner Margins	76*
Abbreviations Used in the Marginal Notes	76*
V. The Appendices	80*
Appendix I: Codices Graeci et Latini	80*
Appendix II: Variae lectiones minores	81*
Appendix III: Editionum differentiae	82*
Appendix IV: Loci citati vel allegati	83*
Appendix V: Signa, Sigla, Abbreviationes	83*
Eusebii epistula ad Carpianum et	
Canones I-X	84*-89*

Novi Testamenti textus	1-680
Κατὰ Μαθθαῖον	1
Κατὰ Μᾶρκον	88
Κατὰ Λουκᾶν	150
Κατὰ Ἰωάννην	247
Πράξεις Ἀποστόλων	320
Πρὸς Ῥωμαίους	409
Πρὸς Κορινθίους α'	441
Πρὸς Κορινθίους β'	472
Πρὸς Γαλάτας	493
Πρὸς Ἐφεσίους	503
Πρὸς Φιλιππησίους	515
Πρὸς Κολοσσαεῖς	523
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς α'	531
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς β'	538
Πρὸς Τιμόθεον α'	542
Πρὸς Τιμόθεον β'	550
Πρὸς Τίτον	556
Πρὸς Φιλήμονα	560
Πρὸς Ἑβραίους	563
Ἰακώβου	588
Πέτρου α'	598
Πέτρου β'	608
Ἰωάννου α'	615
Ἰωάννου β'	625
Ἰωάννου γ'	627
Ἰούδα	628
Ἀποκάλυψις Ἰωάννου	632
Consistently and Frequently Cited Witnesses in Acts	59*
Consistently and Frequently Cited Witnesses in the	
Pavlov Letters	60*

Appendices	683-810
I. Codices Graeci et Latini	684
II. Variae lectiones minores	719
III. Editionum differentiae	748
IV. Loci citati vel allegati	770
V. Signa, Sigla, Abbreviationes	807

I. DIE AUSGABE

I. Zur Geschichte der Ausgabe

Vor knapp 100 Jahren erschien 1898 Eberhard Nestle († 1913) erste Ausgabe des Novum Testamentum Graece bei der Württembergischen Bibelanstalt. Es wurde seitdem, nachdem es 1904 auch von der Britischen Bibelgesellschaft übernommen worden war, in mehreren hunderttausend Exemplaren verbreitet. Nestle schuf durch seine einfache, aber geniale Ausgabe einen ausgezeichneten Text, der auf der großen textkritischen Forschung des 19. Jahrhunderts beruhte. Wie häufig beschrieben, verglich er die Ausgaben von Tischendorf, Westcott/Hort und Weymouth (von 1886, ab 1904 dafür die Ausgabe von Bernhard Weiss 1894/1900), übernahm die von zwei Ausgaben bevorzugte Lesart für seinen Text und setzte die abweichende dritte in den Apparat seiner Ausgabe. Auf diese Weise vermied er in seiner Textausgabe manche extremen Entscheidungen seiner großen Vorlagen. Es entstand insgesamt ein hervorragender Arbeitstext für Forschung und Lehre. Ebendies, einen brauchbaren Arbeitstext zu bieten, ist seither das Ziel aller in Nestles Nachfolge stehenden Auflagen.

Nestles Sohn Erwin Nestle fügte der Ausgabe 1927 in ihrer 13. Auflage erstmals einen textkritischen Apparat bei, nachdem der Vater mit der Verzeichnung einiger großer Handschriften (insbesondere D) begonnen hatte. Aufgrund des neuen Apparates sollte der Benutzer in die Lage versetzt werden, ein selbständiges Urteil über die Textgestaltung zu fällen. Einige Textstellen wurden auch, abweichend vom bisherigen Mehrheitsentscheid, geändert.

Mit der 21. Auflage von 1952 wurde Kurt Aland Mitherausgeber der Ausgabe. Auf Erwin Nestles Wunsch wurden durch ihn die Angaben des textkritischen Apparates an den Originalen überprüft sowie durch neue Zeugen erweitert und damit schließlich auf den Stand der 25. Auflage gebracht (1963). Sie wurde häufig nachgedruckt.

Zu Beginn der 50er Jahre begann Aland im Einverständnis mit

Erwin Nestle († 1972) mit den Vorbereitungen für eine gründliche Bearbeitung des Textes, die dessen Neukonstitution und eine Neufassung des Apparates in der 26. Auflage zum Ziel hatte. Sie war angesichts der großen Handschriftenfunde des 20. Jahrhunderts, insbesondere der frühen Papyri, dringend notwendig geworden. 1955 wurde K. Aland mit M. Black, B. M. Metzger, A. Wikgren und zunächst A. Vööbus, später C. M. Martini (seit 1982 auch B. Aland und J. Karavidopoulos) in das Herausgeberkomitee des Greek New Testament berufen, das eine griechische Textausgabe mit kritischem Apparat an ausgewählten Stellen für die beruflichen Übersetzer in aller Welt vorbereitete (1. Auflage 1966, 2. Auflage 1968). Die Arbeit an beiden Ausgaben verlief über lange Zeit parallel. Die intensive Zusammenarbeit dieses Gremiums über lange Jahre hin erwies sich als so fruchtbar und anregend für alle Beteiligten, daß sich K. Aland entschloß, seine Textvorschläge aus der Vorarbeit für das Novum Testamentum Graece in das Greek New Testament einzubringen. Seitdem wuchs die Textkonstitution beider Ausgaben zusammen, so daß sie in der 26. Auflage des Novum Testamentum Graece (1979) und von der 3. Auflage des Greek New Testament (1975) an mit gleichlautendem Text erscheinen konnten.

Die Zielsetzung beider Ausgaben ist nach wie vor verschieden. Das für Übersetzer konzipierte Greek New Testament bietet nur an ausgewählten Stellen einen Apparat, der dann aber jede Verzweigung der Textüberlieferung, so weit sie bekannt ist, dokumentiert. Häufig handelt es sich um Stellen, an denen Übersetzungen der Neuzeit differieren. Dem Übersetzer soll eine Möglichkeit geboten werden, sich hier zu orientieren. Das Novum Testamentum Graece dagegen soll den Benutzer in die Lage versetzen, die Textgestaltung insgesamt kritisch nachzuvollziehen. Es bietet daher einen Apparat über die gesamte Breite des Textes, der besonders auch die Eigenart der frühen Überlieferung erfaßt. Vollständigkeit ist aber weder erstrebt noch sinnvoll (s. dazu unten S. 8*-9*).

Der identische Text beider Ausgaben wurde von den United Bible Societies übernommen. Er liegt aufgrund einer Vereinbarung zwischen dem Vatikan und den United Bible Societies allen neuen Übersetzungen und Revisionen in ihrem Bereich zugrunde. Das ist sicherlich im Blick auf das interkonfessionelle Gespräch zu begrüßen. Daß dieser Arbeitstext - ganz im Sinne der 100jährigen Tradition des «Nestle» - damit keine festgeschriebene Größe ist, sondern im Gegenteil zur Anstrengung um die Begründung und Sicherung des neutestamentlichen Textes aufruft, versteht sich von selbst. In der gegenwärtig vorliegenden Auflage war allerdings der Zeitpunkt für Textänderungen aus vielerlei Gründen noch nicht gekommen.

2. Die 27. Auflage

Die Zielsetzung der vorliegenden 27. Auflage des Novum Testamentum Graece blieb unverändert die der 26. Auflage. Sie soll dem Benutzer einen begründeten Arbeitstext bieten und ihn zugleich in die Lage versetzen, diesen nachzuprüfen, bzw. gegebenenfalls zu korrigieren. Die Ausgabe enthält entsprechend alle dafür notwendigen Varianten so vollständig, wie es im vorgegebenen Rahmen möglich ist. Dazu gehört es, daß die inhaltlich und rezeptionsgeschichtlich wichtigen Varianten geboten werden. Ebenso muß ein zutreffender Eindruck von der grundsätzlichen Dichte der Variantenbildung in der neutestamentlichen Überlieferung, der Eigenart dieser Varianten im Ganzen, sowie den Motiven und Ursachen für ihre Entstehung gewonnen werden können.

Der Text der Ausgabe blieb unverändert der der 26. Auflage. Folglich wurde, von wenigen Ausnahmen abgesehen, auch die Absatzgliederung und Interpunktion nicht geändert. Dies war notwendig, weil der Seitenumbruch so weit wie möglich erhalten bleiben sollte. Der Text der vorliegenden Auflage ist also wie bisher identisch mit dem des Greek New Testament, jetzt in 4. neubearbeiteter Auflage erschienen. Derselbe Text liegt auch den Konkordanzen, dem Lexikon zum Neuen Testament und der Synopsis quattuor Evangeliorum zugrunde.

Der kritische Apparat der 27. Auflage hat dagegen erhebliche Veränderungen erfahren, um die Ausgabe im Sinne der oben bezeichneten Zielsetzung noch zuverlässiger, aussagefähiger und bequemer benutzbar zu machen. Dafür wurden umfassende Korrekturen aller Elemente des Apparates durchgeführt. Allzu komplizierte Apparatnotierungen sind übersichtlicher gestaltet worden (z. B. Jud 5 bei ' ; Röm 15,18 bei '). Die Auswahl der Apparatstellen wurde, von Ausnahmen abgesehen, aus vielen Gründen beibehalten.

Über alle weitergehenden Verbesserungen der 27. Auflage gegenüber der vorhergehenden wird im folgenden zusammenfassend und noch vor der Gesamteinführung in die Ausgabe berichtet, um dem alten und dem neuen Benutzer präzise Information übersichtlich zu bieten.

Die Auswahl der handschriftlichen Zeugen im Apparat wurde so revidiert, daß die Aussagen im ganzen übersichtlicher wurden und Entbehrliches zugunsten einiger neu aufgenommener und aussagekräftiger Zeugen gestrichen wurde. Die Fülle der Majuskelfragmente unter den sogenannten «ständigen Zeugen» wurde vermindert.

Nicht mehr zitiert werden unter ihnen einige Majuskelfragmente meist kleineren Umfangs, die in ihrem Textbereich in aller Regel den Mehrheitstext bestätigen. Dazu gehören:

R, 052, 053, 054, 061, 063, 064 (+ 074 und 090), 065, 093, 0103, 0104, 0120, 0133, 0134, 0135, 0136 (+ 0137), 0197, 0253, 0255, 0265, 0272, 0273.

Die in Klammern gesetzten Nummern sind als Teile der jeweils vor der Klammer stehenden Handschriftennummer identifiziert worden. Sie werden daher in der Regel mit der niedrigsten Nummer zitiert. Solche Zusammenfügungen begegnen häufiger (vgl. 0100 jetzt / 963; 0114 jetzt / 965; 0276 jetzt / 962). Wer eine früher verwendete Handschriftennummer vermißt, vergleiche daher stets die in Appendix I gegebene Handschriftenliste. Die dort vorgenommenen Zuordnungen entsprechen denen der von K. Aland herausgegebenen «Kurzgefaßten Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments», 2. Auflage).

Ebenfalls ausgeschieden wurden die folgenden sehr kleinen Fragmente, die an den Apparatstellen dieser Ausgabe Koinetext bieten oder einer Variante nicht sicher zuzuordnen sind:

0174, 0230, 0263, 0264, 0267, 0268.

Nicht mehr ständig zitiert werden schließlich die folgenden Koine-Minuskeln:

28 (in Mt, Lk und Joh) und 1010.

Sie gehörten in der 26. Auflage denjenigen ständigen Zeugen an, die nur bei Abweichungen von \mathfrak{M} angeführt wurden.

Neu zitiert werden stattdessen zusätzlich zu den bisherigen Handschriften als ständige Zeugen erster Ordnung, d.h. als stets genannte Zeugen (dazu vgl. u. S. 8*f.), die folgenden Majuskeln, die wegen ihrer Textqualität, ihres Alters oder ihrer Fundgeschichte Interesse beanspruchen können:

075 (in 1 Kor, Phil, Kol), 0277, 0278, 0279, 0281, 0282, 0285, 0289, 0291, 0293, 0294, 0296, 0298, 0299, 0301.

Dazu kommen die Papyri \mathfrak{P}^{90} , \mathfrak{P}^{91} , \mathfrak{P}^{93} – \mathfrak{P}^{98} und ferner als ständiger Zeuge zweiter Ordnung (vgl. dazu u. S. 9*): 0292.

Auch Minuskeln werden erstmals, wenn sie erhebliche Bedeutung für die Textkonstitution bzw. die Textgeschichte haben, unter die ständigen Zeugen aufgenommen. Als ständige Zeugen erster Ordnung werden zitiert:

die Minuskeln 33, 1739, 1881 (in den Paulinen) und 2427;

als ständige Zeugen zweiter Ordnung:

die Minuskeln 579 und 2542, sowie die Lektionare / 249, / 844, / 846 und / 2211. Außerdem wird jetzt statt der 2495 (15. Jh.) die eng verwandte, beträchtlich ältere 1505 (12. Jh.) als ständiger Zeuge zweiter Ordnung für die Apostelgeschichte, die Paulinischen und die Katholi-

schen Briefe geführt; 2495 wird nur noch bei interessanten Abweichungen von 1505 zitiert. Beide Handschriften hängen in ihrem Textcharakter eng mit der griechischen Vorlage zusammen, nach der Thomas von Harkel im Jahre 616 seine syrische Übersetzung (in dieser Ausgabe zitiert als sy^h) fertigte. Ihre Textform hat daher ein beträchtliches Alter.

Darüber hinaus werden in folgenden Punkten neue Informationen geboten:

Handschriften, deren Lesarten nur geringfügig von einer im Apparat gegebenen Variante abweichen, stehen, wie bekannt, in runden Klammern (vgl. Mt 25, 29 bei τ ; Lk 22, 34 bei ϵ *et passim*). Der genaue Text dieser in Klammern gebotenen Zeugen wird jetzt in Appendix II (Variae lectiones minores) aufgeschlüsselt. Damit wird das dargebotene Variantenmaterial so erweitert, daß der einzelne Variantenkomplex noch klarer hinsichtlich seiner Entstehung zu überschauen ist. Die Lesart jedes zitierten ständigen Zeugen wird also jetzt im genauen Wortlaut notiert.

Sämtliche Papyri (\mathfrak{P}^1 – \mathfrak{P}^{98}) werden jetzt an allen Apparatstellen, soweit sie klar lesbaren Text bieten, mit allen Sonderlesarten geboten. Ohnehin waren wichtige Sonderlesarten der Papyri schon bisher als Apparatstellen notiert worden. Damit werden die Papyri, einem oft geäußerten Wunsch entsprechend, so reichlich zitiert, wie es vertretbar erschien. Schlüsse *e silentio* über das Gebotene hinaus sind nicht erlaubt. Im allgemeinen kann man aber davon ausgehen, daß alle wichtigen Papyruslesarten erfaßt sind¹. Eine ähnlich ausführliche Verzeichnung aller Sonder- und Singulärlesarten ist bei frühen Pergamentmajuskeln, auch wenn sie insgesamt gleiche Bedeutung haben wie die Papyri, im Rahmen dieser Ausgabe nicht möglich. Darauf sei hingewiesen. Wir warnen vor dem Trugschluß, der Beschreibstoff bestimme primär die Bedeutung einer Handschrift. Neue Fragmente zu \mathfrak{P}^{41} , \mathfrak{P}^{66} und \mathfrak{P}^{75} wurden nach den genannten Grundsätzen ebenso eingearbeitet wie die bisher noch nicht verzeichneten \mathfrak{P}^{90} , \mathfrak{P}^{91} und \mathfrak{P}^{93} – \mathfrak{P}^{98} .

Die Bezeichnungen für die verschiedenen Korrektoren der großen Majuskeln \mathfrak{K} , B, C, D (05 und 06) wurden vereinheitlicht und präzisiert. Mehrere Korrektoren-Hände müssen, wie bisher üblich, zusammengefaßt werden. Folgende Sigel werden in der angegebenen Bedeutung benutzt:

\mathfrak{K} (01): \mathfrak{K}^1 (4. – 6. Jh.); \mathfrak{K}^2 (ca. ab 7. Jh.); \mathfrak{K}^c (12. Jh.);

B (03): B^1 (etwa zeitgleich mit B); B^2 (6./7. Jh.);

¹ Dabei muß jedoch folgende Regel beachtet werden: Bei der Inhaltsangabe der Papyri und anderer fragmentierter Handschriften in Anhang I gilt wie bisher ein Vers als vorhanden, wenn ein Buchstabe von ihm erhalten ist (s. dazu u. S. 40*).

C (04): C¹ (etwa zeitgleich mit C); C² (ca. 6. Jh.); C³ (ca. 9. Jh.);
 D (05): D¹ (6. - 7. Jh.); D² (etwa 9. Jh.); D^c (12. Jh.);
 D (06): D¹ (etwa 7. Jh.); D² (etwa 9. Jh.); D^c (Alter nicht festzu-
 legen, aber jünger als die übrigen Korrektoren).

Diese Angaben entsprechen der ausführlichen Sigel-Synopse der Korrektoren, die in der 2. Auflage von K. u. B. Aland, *Der Text des Neuen Testaments*, 1989, 322f. gegeben ist.

Die Notierungen der lateinischen, syrischen und koptischen Übersetzungen wurden gründlich überprüft und gegebenenfalls korrigiert. Dabei wurde wieder nach dem auch bisher schon gültigen Grundsatz verfahren, nach dem nur das aufzunehmen ist, woraus zuverlässig die der Übersetzung zugrundeliegende griechische Vorlage zu erkennen ist (s. dazu u. S. 22*).

Völlig neu bearbeitet wurden die neutestamentlichen Zitate aus den griechischen und lateinischen Kirchenschriftstellern. Hier ergaben sich starke Veränderungen. Bei diesem wichtigen Überlieferungszweig, der es erlaubt, eine Textform in Zeit und Raum festzumachen, wurde besonders sorgfältig darauf geachtet, nur die textkritisch verwertbaren Zitate zu notieren (vgl. zu den Prinzipien der Auswahl im einzelnen u. S. 31*f.).

Schließlich wurde die Einführung in die Ausgabe neu geschrieben, um die nötigen Informationen so übersichtlich und klar wie möglich zu geben. Wir entsprechen auch damit einem Wunsch. Immer noch bleibt es aber die beste Empfehlung, Text und Apparat gründlich zu lesen. Vieles erschließt sich dann von selbst und prägt sich ein. Wenn man nachschlagen muß, so wird das aufgrund der jetzigen Form der Einführung leichter werden.

II. DER TEXT DER AUSGABE

1. Zielsetzung und Methode

Die Kriterien, nach denen die Textkonstitution erfolgt, sind herkömmlicherweise die sog. inneren und äußeren Kriterien, die stets in angemessener Kombination anzuwenden sind. Die *inneren Kriterien* der Textkritik werden durch exegetische Arbeiten, die uns die Denkweise und Sprachform der neutestamentlichen Verfasser im ganzen wie an der einzelnen Stelle genauer verstehen lehren, beständig verbessert.

Die Verfeinerung der *äußeren Kriterien* kann damit aber schon wegen der Materialfülle nicht schritthalten. Allerdings ist die Erschließung dieses Materials so weit vorangeschritten, daß die fest-

gefügt textgeschichtlichen Dogmen aus einer Zeit mit weitaus schlechterer Quellenlage heute als überholt gelten können. Der Aussagewert einzelner Zeugen und Zeugengruppen ist durch eine Reihe von Untersuchungen deutlicher geworden. Die Formulierung einer umfassenden Theorie der Überlieferung jedoch, die alle Ergebnisse der neueren Textforschung integrieren könnte, ist noch nicht möglich. Daher schien es vertretbar, ja gefordert, den Text der Ausgabe unverändert zu belassen.

2. Kritische Zeichen und Sigla im Text

Kritische Zeichen im Text (°, □, \, ' etc.) verweisen auf den kritischen Apparat. Sie werden im Zusammenhang mit diesem erläutert (vgl. unten S. 10*f.). Diese Zeichen waren seit je das Kennzeichen der Ausgaben in Nachfolge Eberhard Nestles. Sie ermöglichen eine knappe und präzise Verzeichnung der Varianten im Apparat. Ihr besonderer Vorteil liegt darin, daß der Leser schon bei der Lektüre des Textes darauf hingewiesen wird, wo ihn eine Variante erwartet und welcher Art diese ist. Derjenige Benutzer, der nur einen Lesetext wünscht, kann leicht und ohne Störung des Lesefflusses über sie hinweggehen.

Eckige Klammern im Text ([]) zeigen an, daß der eingeklammerte Abschnitt textkritisch nach dem heutigen Erkenntnisstand nicht gänzlich gesichert werden konnte (vgl. Mt 18,19; Apg 16,1; die Stellung des Wortes betreffend: 1 Kor 10,20). Diese Stellen sind immer mit einem ausführlichen Apparat versehen, so daß der Benutzer sich ein Urteil bilden kann. Die in den Text aufgenommene Lesart markiert im allgemeinen, zu welcher Entscheidung die Herausgeber tendieren. Aus praktischen Gründen beziehen sich daher auch die Apparatangaben immer auf die im Text stehende Lesart. Eckige Klammern markieren aber immer besondere Schwierigkeiten der Textfindung!

Doppelte eckige Klammern im Text ([[]]) zeigen an, daß das eingeschlossene, meist längere Textstück mit Sicherheit nicht zum ursprünglichen Textbestand gehört. Texte dieser Art sind aber in einem sehr frühen Stadium der Überlieferung entstanden und haben häufig in der Geschichte der Kirche von früh an eine erhebliche Rolle gespielt. Daher sind sie nicht in den Apparat versetzt worden (vgl. Joh 7,53-8,11).

Alttestamentliche Zitate sind in Kursivdruck gesetzt.

III. DER KRITISCHE APPARAT

1. Aufbau und Sigla

Eine Handausgabe des griechischen NT kann weder das Variantenspektrum in seiner ganzen Breite noch alle textgeschichtlich wichtigen Zeugen erfassen. Beides wird erst, freilich auch dann in begründeter Auswahl, die Editio critica maior bringen. Spezialstudien zur Textgeschichte oder einzelnen Handschriften sind aufgrund einer Handausgabe grundsätzlich nur in verhältnismäßig engen Grenzen möglich. Die vorliegende Ausgabe will dem Benutzer vor allem die Grundlage für ein Studium des Textes und der für die Textkonstitution wichtigen Varianten an die Hand geben. Darüber hinaus dokumentiert der Apparat eine Fülle von Lesarten, die für die Textkonstitution nur mittelbar von Bedeutung sind, aber nicht selten ein textliches Problem erst bewußt machen; außerdem zeigen auch die weniger wichtigen Varianten, mit welchen Gründen und Motiven für die Variantenbildung überhaupt zu rechnen ist.

Daher sind grundsätzlich zwei Arten der Verzeichnung von Zeugen zu unterscheiden:

Mit *positivem Apparat* werden alle wesentlichen Varianten zitiert, also diejenigen, die für die Konstitution des Textes besonders wichtig sind; d. h.: hier wird die *Bezeugung pro et contra* geboten. Dabei erscheint stets als letzte Notierung die Bezeugung für den Text (= *txt*) dieser Ausgabe.

Mit *negativem Apparat* werden Varianten von vornehmlich textgeschichtlichem oder texterschließendem Interesse zitiert; d. h.: hier wird nur die *Bezeugung contra textum* geboten.

Entsprechend werden die griechischen Handschriften je nach ihrer Bedeutung für die Textkonstitution in unterschiedlichem Maße, entweder ständig oder häufig oder nur gelegentlich, herangezogen.

Ständige Zeugen sind die griechischen Handschriften, denen für die Textkonstitution die größte Bedeutung zukommt und deren Varianten folglich das größte Gewicht haben. Das Zeugnis dieser Handschriften wird an allen Apparatstellen berücksichtigt.

Häufig zitierte Zeugen sind Handschriften, die vorrangig textgeschichtliche Bedeutung haben oder inhaltlich interessante Varianten bieten.

Gelegentlich zitierte Zeugen sind Handschriften, die in ihrem wesentlichen Textbestand zur Koine gehören und nur dann genannt werden, wenn sie an textgeschichtlich oder exegetisch interessanten Stellen von der Koine abweichen.

Hinsichtlich ihrer Qualität und der Art ihrer Verzeichnung sind *ständige Zeugen erster und zweiter Ordnung* zu unterscheiden.

Zu den *ständigen Zeugen erster Ordnung* zählen die Papyri, die Majuskeln, soweit sie sich von der byzantinischen Koine abheben, und einige Minuskeln, die eine alte Textform bieten. *Ständige Zeugen zweiter Ordnung* sind die wichtigsten Koine-Majuskeln und eine Reihe von Minuskeln von besonderem textgeschichtlichen Interesse, die ebenfalls dem Text der byzantinischen Koine näherstehen. Daher ist es zweckmäßig, sie an Stellen mit positivem Apparat wie die Mehrheit der Handschriften unter dem Sigel *M* (= *Mehrheitstext*, vgl. dazu u. S. 14*) bzw. *pm* (= *permulti*, vgl. ebd.) zusammenzufassen. Im einzelnen unterscheidet sich die Verzeichnung der ständigen Zeugen erster und zweiter Ordnung wie folgt:

An *Stellen mit positivem Apparat* werden die ständigen Zeugen erster Ordnung immer, die ständigen Zeugen zweiter Ordnung nur bei Abweichung von *M* ausdrücklich zitiert. An diesen nicht seltenen Stellen wird also dem Benutzer vollständige Information über die ständigen Zeugen geboten.

An *Stellen mit negativem Apparat* werden alle ständigen Zeugen ausdrücklich zitiert, wenn sie die gebotene(n) Variante(n) haben. In diesen Fällen werden also die ständigen Zeugen zweiter Ordnung auch dann ausdrücklich zitiert, wenn sie die gleiche Variante bezeugen wie die mit *M* bezeichnete Mehrheit aller Handschriften. Damit ist auch an solchen Stellen ersichtlich, daß diese ständigen Zeugen zweiter Ordnung nicht den Text dieser Ausgabe lesen. Auch an Stellen mit negativem Apparat werden alle wesentlichen Varianten der ständigen Zeugen und eine Fülle weiteren Materials geboten. Lückenhafte Information kann jedoch hier nicht erwartet werden.

Eine Handschrift kann natürlich nur zitiert werden, wenn sie lesbaren Text hat. In der Handschriftenliste (Appendix I) werden größere Lücken im Text ständiger Zeugen angegeben. Bei Fragmenten wird der Inhalt positiv verzeichnet².

Mängel der Handschriften, die kurze Textabschnitte betreffen (z. B. Wasserflecken, verblaßte Schrift, Fehlstellen im Beschreibstoff) können aus Platzgründen nicht sämtlich verzeichnet werden. Daher ist nicht auszuschließen, daß in einigen Fällen ein nicht genannter ständiger Zeuge weder in *M* enthalten ist noch mit dem Text dieser Ausgabe übereinstimmt.

Eine Auflistung sämtlicher ständiger sowie der häufig zitierten Zeugen s. unter III.2 unten S. 16*ff.

² Im Inhaltsverzeichnis gilt ein Vers schon dann als vorhanden, wenn von ihm mindestens ein Buchstabe erhalten ist. Deshalb sind bei Fragmenten Schlüsse auf den genauen Wortbestand nicht zulässig (s. dazu u. S. 40*).

2 3 1 4 5 Varianten in der Wortfolge werden durch kursiv gestellte Ziffern angegeben, die sich auf die Reihenfolge im Text beziehen (1 = Wort im Text usw.). Angaben dieser Art sind nicht nur nach dem Umstellungszeichen (°) zu erwarten, sondern auch nach anderen Zeichen, wenn in einer Varianteneinheit von mehreren Varianten zur selben Textstelle eine der Lesarten einen neuen Wortbestand bietet (vgl. Joh 12,18 °). Die Notierung '2 3 75 | 1 8 zu Lk 22,24 ° bedeutet z.B.: zum Text in Lk 22,24 'δὲ καὶ' bietet 3⁷⁵ nur καὶ, 8 nur δὲ.

Nur in bestimmten Fällen wird eine Variante im Apparat nicht mit ihrem vollen Wortlaut geboten, und zwar bei Subvarianten mit geringer Differenz zur Hauptvariante. Bei dieser wird der jeweilige Zeuge der Subvariante genannt. Es gilt dann folgende Regel:

- () In Klammern () werden Zeugen verzeichnet, die geringfügig von der Variante abweichen, bei der sie stehen (vgl. bei Mt 9,27 ° die Minuskel 700; bei Mt 26,60 ° sy^s; bei Mt 5,36 ° Clemens von Alexandrien). Werden mehrere Zeugen in der Klammer durch Komma getrennt, differieren ihre Abweichungen (vgl. bei Mk 9,17 ° C, W 067 f^{1.13} 2542). Bei einer geringfügigen Abweichung der ersten Hand oder des Korrektors einer Handschrift steht der entsprechende Exponent in Klammern (vgl. 8(*) bei Mt 9,5 ° oder D⁽²⁾ bei Apg 12,5 °).

Die Auflösung dieser Klammern, d.h. die genaue Lesart der eingeklammerten Zeugen, findet der Benutzer in dieser Auflage erstmals für sämtliche griechische Handschriften in Appendix II der Ausgabe. Er erhält damit eine vollständigere Dokumentation der Zeugen, insbesondere auch der wichtigen ständig zitierten Handschriften. Gewichtigere Subvarianten werden nach wie vor im Apparat innerhalb des Variantentextes in den Klammern verzeichnet (vgl. Mt 7,21 °; Mt 24,48 °).

- [] In eckigen Klammern [] stehen Konjekturen, die den Text und die Interpunktion betreffen.
Bei Textkonjekturen wird entweder der Autor genannt (vgl. Mt 5,6 °) oder summarisch mit «comm» (= commentatores) auf die Kommentare verwiesen (vgl. Eph 4,21°). Bei Interpunktionskonjekturen (vgl. Mt 2,4 : und !:) wird kein Autor genannt.

Die Darbietung der Bezeugung

Die Reihenfolge für die Bezeugung der Varianten ist immer die gleiche: griechische Handschriften, Versionen, Zitate bei Kirchenvätern (vom Vorangehenden durch ; getrennt). Die griechischen Handschriften werden in der Folge Papyri, Majuskeln, Minuskeln, Lektionare geboten, die alten Versionen in der Folge lateinisch, syrisch, koptisch, armenisch, georgisch, gothisch, aethiopisch, kirchenslawisch.

Die griechischen Handschriften werden mit ihrer Nummer nach der griechischen Handschriftenliste zitiert. Nähere Angaben zu jeder Handschriftennummer (Alter, gegenwärtiger Aufbewahrungsort, Inhalt der Handschrift) findet der Benutzer in Appendix I der Ausgabe.

Folgende Exponenten nach der Handschriftennummer bezeichnen verschiedene Lesarten in derselben Handschrift oder (bei vid) schränken die Sicherheit der Zuordnung ein.

* bezeichnet den ursprünglichen Text an Stellen mit Korrekturen.

° bezeichnet eine Korrektur von späterer, manchmal auch von erster Hand.

1.2.3 weist eine Korrektur dem 1., 2., 3. Korrektor zu³.

v.l. (= *varia lectio*) bezeichnet eine in der Handschrift vermerkte Alternativlesart (v.l. korrespondiert mit dem Exponenten ^{txt}).

^{txt} (= *textus*) bezeichnet (als Exponent!) die Textlesart einer Handschrift, auf die sich eine *varia lectio* bezieht (^{txt} korrespondiert mit v.l.).

mg (= *in margine*) bezeichnet eine vom Text der Handschrift abweichende Randlesart, die dort weder als Korrektur noch als *varia lectio* ausgewiesen ist.

^s (= *supplementum*) bezeichnet Lesarten aus nachträglichen Ergänzungen verlorengegangener Blätter oder Lagen einer Handschrift. Die supplementierten Textabschnitte werden in der Handschriftenliste (Appendix I) für die ständigen Zeugen angegeben.

vid (= *ut videtur*) steht dann, wenn nicht mit letzter Sicherheit zu entscheiden ist, welche Lesart eine Handschrift bezeugt. Dies betrifft besonders Papyri und Palimpseste. Häufig ist die Verzeichnung mit vid auch bei Korrekturen erforderlich, wenn der ursprüngliche Text der Handschrift nicht mehr eindeutig zu lesen ist. Eine Notierung mit vid beruht jedoch immer auf einer hohen, in der Regel an Buchstabenresten darstellbaren Wahrscheinlichkeit. Wo ein Schluß aus dem bloßen Umfang einer Lücke zugrundeliegt, wurde sorgfältig darauf geachtet, daß die Handschrift nicht mit gleichem Recht auch für eine andere überlieferte Lesart zitiert werden könnte.

Folgende Sammelsigel werden benutzt (unter ihnen ist das erstgenannte, M, von besonderer Wichtigkeit):

³ Bei den Majuskeln 8, B, C und D (05 u. 06) bezeichnen die Exponenten 1.2.3.c Korrektorengruppen. (Zur Aufschlüsselung und chronologischen Zuordnung dieser Gruppen s. oben S. 5*f. und vgl. K. u. B. Aland, Der Text des Neuen Testaments, Stuttgart 21989, S. 322f.)

M (= *Mehrheitstext*, einschließlich des byzantinischen Koine-Textes) bezeichnet die Variante, die von der Mehrheit aller Handschriften, d.h. immer auch der Koinehandschriften im engeren Sinne, bezeugt wird. **M** bezeichnet also die Lesart des Koinetextes, zusätzlich derjenigen ständigen Zeugen zweiter Ordnung, die an der jeweiligen Stelle mit der Koine lesen. **M** wird an allen Apparatstellen wie ein ständiger Zeuge erster Ordnung behandelt. Das bedeutet, daß auch an Stellen mit nur negativem Apparat, an denen also die Bezeugung für den *txt* (= *textus*) nicht gegeben ist, die Lesart von **M** zu erschließen ist: sie stimmt mit dem Text überein, wenn **M** nicht bei der zitierten Variante steht.

Die Einführung des Sigels **M** anstelle des bis zur 25. Auflage verwendeten **K** (= Koine) hat sich bewährt, weil es die platzsparende Verzeichnung der ständigen Zeugen zweiter Ordnung ermöglicht.

pm (= *permulti*) wird anstelle des Sigels **M** verwendet, wenn der Mehrheitstext in zwei (in seltenen Fällen auch drei) Varianten mit zahlenmäßig etwa gleich starker Bezeugung gespalten ist. Das Kürzel **pm** erscheint dann in der Regel bei beiden Varianten des Mehrheitstextes. Stimmt eine dieser Varianten an Apparatstellen ohne *txt*-Notierung mit dem Text überein, erscheint **pm** nur einmal, so daß die ständigen Zeugen zweiter Ordnung für die *txt*-Lesart erschlossen werden können, wie bei **M**-Varianten ohne *txt*-Notierung.

Bei **pm**-Varianten mit *txt*-Notierung werden alle ständigen Zeugen zweiter Ordnung ausdrücklich genannt (wie bei **M**-Varianten mit *txt*-Notierung).

Nach den ausdrücklich genannten griechischen Zeugen können die folgenden *Pauschalangaben* stehen, die einen Eindruck von der Verbreitung der Lesart geben:

pc *pc* = *pauci*: wenige Handschriften, die außer den ausdrücklich genannten an dieser Stelle vom Mehrheitstext abweichen.

al *al* = *alii*: andere Handschriften (eine größere Anzahl als bei *pc*), die außer den ausdrücklich genannten an dieser Stelle vom Mehrheitstext abweichen.

pm *pm* = *permulti*: sehr viele Handschriften bei gespaltenen Mehrheitstextbezeugung (s. oben).

rell *rell* = *reliqui*: die übrigen Handschriften (einschließlich **M**) als *txt*-Bezeugung (vgl. Lk 5,39°); vor *rell* können einzelne besonders wichtige Zeugen hervorgehoben werden (vgl. Joh 8,16°).

Weitere Abkürzungen im Apparat

(!) (!) = *sic!* steht bei genauer Wiedergabe einer unsinnig scheinenden Lesart (vgl. Apg 24,5').

h.t. (= *homoioteleuton*) bezeichnet eine durch gleiche Endung zweier Wörter, Satzteile oder Sätze bedingte Auslassung (Augensprung: der Schreiber verwechselte die gleich endenden Wörter oder Wortfolgen und ließ dadurch den dazwischen stehenden Textabschnitt aus).

add. = *addit/-unt*

om. = *omittit/-unt*

+ – stehen anstelle von *add.* und *om.*, wo auch bei knappster Verzeichnung die Verständlichkeit der Notierung gewahrt bleibt (vgl. Röm 16,25-27 u. *Subscriptio*).

pon. = *ponit/-unt*

a. = *ante*

p. = *post*

id./ead. = *idem/eadem* (derselbe Wortlaut)

ex err. = *ex errore* (irrtümlich, durch Fehler eines Schreibers entstanden)

ex itac. = *ex itacismo* (durch Verwechslung von Buchstaben mit dem gleichen Lautwert entstanden)

ex lat? = *ex versione latina?* (wahrscheinlich aus einer lateinischen Lesart entstanden)

bis (= zweimal) steht direkt hinter dem kritischen Zeichen. Es verweist auf zwei gleiche Wörter im Text und deren Variante(n). Sie sind daher ausnahmsweise mit identischen kritischen Zeichen versehen (vgl. Mt 1,9^r; Mt 1,10^{r1}).

Alle darüber hinaus vorkommenden lateinischen Abkürzungen sind in Appendix V aufgelöst.

Die folgenden *Zeichen und Hinweise*, die jeweils *direkt hinter dem kritischen Zeichen* stehen, geben Erläuterungen zu der Variante, zu der sie gehören:

Ein Kreuz verweist auf Änderungen im Text der vorliegenden Ausgabe gegenüber der 25. Auflage. Die so gekennzeichnete Variante stand damals im Text (vgl. Mt 7,18^r und ^r; Mt 20,18^r). – An diesen Stellen handelt es sich immer um schwierige Textentscheidungen. Der Benutzer kann aus Appendix III (*Editionum differentiae*) für alle Stellen dieser Art ersehen, welche Entscheidung andere Editoren getroffen haben.

p) verweist auf die Parallelüberlieferung in den Evangelien, die am Anfang der entsprechenden Perikope am Rande angegeben wird.

Eine Stellenangabe in Klammern vor einer Variante verweist direkt auf eine Parallelstelle in einer anderen Schrift des NT (vgl. bei Mt 1,25^r den Hinweis auf Lk 2,7). Ist keine Schrift in Klammern ange-

h.t.

add.

om.

+ –

pon.

a.

p.

id./ead.

ex err.

ex itac.

ex lat?

bis

†

p)

(L 2,7) (22,3)

(12)

geben, z.B. (22,3), so wird auf eine Parallele innerhalb derselben neutestamentlichen Schrift (vgl. bei Apg 21,39^f den Hinweis auf 22,3) oder desselben Kapitels verwiesen (vgl. bei Mt 2,13^T den Hinweis auf Vers 12).

(19 v. l.) Die Angabe eines Verses vor einer Variante mit v. l. bedeutet, daß die Lesart wahrscheinlich aus einer *varia lectio* des genannten Verses stammt (vgl. Mt 2,13^f, wo auf die gleiche Wortstellung in der Umstellungsveränderung zu 2,19 hingewiesen wird).

(Jr 38,15 ☉) Die Angabe einer Stelle aus der Septuaginta vor einer Variante verweist auf eine parallele Formulierung im Septuagintatext (vgl. bei Mt 2,18^T den Hinweis auf Jer 38,15 ☉).

2. Die griechischen Zeugen

Bei den griechischen Texthandschriften sind nach ihrer Textqualität, der Art ihrer Verzeichnung und dem Maß ihrer Berücksichtigung im Apparat vier Gruppen von Handschriften zu unterscheiden: a) die ständigen Zeugen erster Ordnung, b) die ständigen Zeugen zweiter Ordnung, c) die häufig zitierten Handschriften, d) die gelegentlich zitierten Handschriften (vgl. dazu oben S. 8*f.). In den folgenden Listen werden die Handschriften der Gruppen a)-c) aufgeführt; die Handschriften der Gruppe d) sind nur in der Handschriftenliste in Appendix I verzeichnet.

Den mit (!) hervorgehobenen Papyri und Majuskeln kommt schon aufgrund ihres Alters (sie sind alle bis zum 3./4. Jahrhundert entstanden) besondere Bedeutung zu.

Die ständigen Zeugen für die Evangelien

a) Ständige Zeugen erster Ordnung

Alle in Betracht kommenden Papyri:

für Mt: \mathfrak{P}^1 (!), \mathfrak{P}^{19} , \mathfrak{P}^{21} , \mathfrak{P}^{25} , \mathfrak{P}^{35} , \mathfrak{P}^{37} (!), \mathfrak{P}^{44} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{53} (!), \mathfrak{P}^{62} , \mathfrak{P}^{64+67} (!), \mathfrak{P}^{70} (!), \mathfrak{P}^{71} , \mathfrak{P}^{73} , \mathfrak{P}^{77} (!), \mathfrak{P}^{83} , \mathfrak{P}^{86} , \mathfrak{P}^{96} .

für Mk: \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{84} , \mathfrak{P}^{88} .

für Lk: \mathfrak{P}^3 , \mathfrak{P}^4 (!), \mathfrak{P}^7 , \mathfrak{P}^{42} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{69} (!), \mathfrak{P}^{75} (!), \mathfrak{P}^{82} , \mathfrak{P}^{97} .

für Joh: \mathfrak{P}^2 , \mathfrak{P}^5 (!), \mathfrak{P}^6 , \mathfrak{P}^{22} (!), \mathfrak{P}^{28} (!), \mathfrak{P}^{36} , \mathfrak{P}^{39} (!), \mathfrak{P}^{44} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{52} (!), \mathfrak{P}^{55} , \mathfrak{P}^{59} , \mathfrak{P}^{60} , \mathfrak{P}^{63} , \mathfrak{P}^{66} (!), \mathfrak{P}^{75} (!), \mathfrak{P}^{76} , \mathfrak{P}^{80} (!), \mathfrak{P}^{84} , \mathfrak{P}^{90} (!), \mathfrak{P}^{93} , \mathfrak{P}^{95} (!).

Die folgenden Majuskeln:

für Mt: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), W (032), Z (035), Θ (038), 058, 067, 071, 073, 078, 085, 087, 089, 094, 0102, 0106, 0107, 0118, 0128, 0148, 0160, 0161, 0164, 0170, 0171(!), 0200, 0204, 0231, 0234, 0237, 0242, 0249, 0271, 0275, 0277, 0281, 0293, 0298.

für Mk: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), W (032), Θ (038), Ψ (044), 059, 067, 069, 072, 083, 087, 099, 0107, 0126, 0130, 0131, 0132, 0143, 0146, 0167, 0184, 0187, 0188, 0213, 0214, 0269, 0274.

für Lk: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), T (029), W (032), Θ (038), Ξ (040), Ψ (044), 070, 078, 079, 0102, 0108, 0115, 0130, 0147, 0171(!), 0177, 0181, 0182, 0239, 0266, 0279, 0291.

für Joh: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), T (029), W (032), Θ (038), Ψ (044), 050, 060, 068, 070, 078, 083, 086, 087, 091, 0101, 0105, 0109, 0127, 0145, 0162(!), 0210, 0216, 0217, 0218, 0234, 0238, 0256, 0260, 0299, 0301.

Die Minuskelfamilien f^1 und f^{13} (für alle Evangelien) sowie die Minuskeln 33 (für alle Evangelien) und 2427 (für Mk).

$f^1 = 1, 118, 131, 209, 1582$ et al., vgl. K. Lake, Codex 1 of the Gospels and its Allies, (Texts and Studies VII/3) Cambridge 1902, Neudruck 1967.

$f^{13} = 13, 69, 124, 174, 230, 346, 543, 788, 826, 828, 983, 1689, 1709$ et al., vgl. K. u. S. Lake, Family 13 (The Ferrar Group), (Studies and Documents XI) London 1941 [= Mk]; J. Geerlings, Family 13 (The Ferrar Group), (Studies and Documents XIX-XXI) Salt Lake City 1961-1962 [= Mt, Lk, Joh]; W. H. Ferrar, A Collation of Four Important Manuscripts of the Gospels, ed. by T. K. Abbott, Dublin/London 1877.

Die unter f^1 und f^{13} zusammengefaßten Handschriften werden in der Regel nur mit ihrem Gruppensigel angeführt. In besonderen Fällen werden Einzelzeugen dieser Familien gesondert zitiert, wenn sie von ihrer Familie und von \aleph abweichen (vgl. Lk 11,25^T, wo die 69 die gleiche Wortvariante bezeugt wie f^{13} , aber in der Wortstellung abweicht).

Für f^1 gilt die folgende Sonderregelung: Weicht die Leithandschrift 1 von den übrigen Familienhandschriften und zugleich von \aleph ab, wird nur die Handschrift 1 zitiert und das Sigel f^1 erscheint nicht, da die übrigen Handschriften der Familie mit \aleph übereinstimmen (vgl. Lk 24,53^T).

b) Ständige Zeugen zweiter Ordnung

K (017), N (022), P (024), Q (026, nur für Lk), Γ (036), Δ (037), 0292 (nur für Mk), 28 (XI, nur für Mk), 565 (IX), 579 (XIII), 700 (XI), 892 (IX), 1241 (XII), 1424 (IX/X), 2542 (XIII, nur für Mk und Lk), 1844 (IX), 12211 (X).

Häufig zitierte Zeugen gibt es für die Evangelien nicht. Dafür ist die Zahl der ständigen Zeugen zweiter Ordnung entsprechend größer.

*Die ständigen und häufig zitierten Zeugen
für die Apostelgeschichte*

a) *Ständige Zeugen erster Ordnung*

Alle in Betracht kommenden Papyri:

ⲡ⁸, ⲡ²⁹(!), ⲡ³³⁽⁺⁵⁸⁾, ⲡ³⁸(!), ⲡ⁴¹, ⲡ⁴⁵(!), ⲡ⁴⁸(!), ⲡ⁵⁰, ⲡ⁵³(!), ⲡ⁵⁶,
ⲡ⁵⁷, ⲡ⁷⁴, ⲡ⁹¹(!).

Die folgenden Majuskeln:

Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (05), E (08), Ψ (044), 048, 057,
066, 076, 077, 095, 096, 097, 0140, 0165, 0166, 0175, 0189(!),
0236, 0244, 0294.

Die Minuskeln 33 und 1739.

b) *Ständige Zeugen zweiter Ordnung*

L (020), 81 (1044), 323 (XII), 614 (XIII), 945 (XI), 1175 (XI),
1241 (XII), 1505 (XII).

c) *Häufig zitierte Zeugen*

6 (XIII), 36 (XII), 104 (1087), 189 (XII), 326 (X), 424 (XI), 453
(XIV), 1704 (1541), 1884 (XVI), 1891 (X), 2464 (IX), 2495
(XV).

*Die ständigen und häufig zitierten Zeugen
für die Paulusbriefe*

a) *Ständige Zeugen erster Ordnung*

für Röm:

ⲡ¹⁰, ⲡ²⁶, ⲡ²⁷(!), ⲡ³¹, ⲡ⁴⁰(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁹⁴;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), Ψ (044),
048, 0172, 0209, 0219, 0220(!), 0221, 0278, 0285, 0289;
33, 1739, 1881.

für 1 Kor:

ⲡ¹¹, ⲡ¹⁴, ⲡ¹⁵(!), ⲡ³⁴, ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁶⁸;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 075, 088, 0121, 0185, 0199, 0201, 0222,
0243, 0270, 0278, 0285, 0289;
33, 1739, 1881.

für 2 Kor:

ⲡ³⁴, ⲡ⁴⁶(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 098, 0121, 0186, 0209, 0223, 0225, 0243,
0278, 0285, 0296;
33, 1739, 1881.

für Gal:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁵¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 062, 0122, 0176, 0254, 0261, 0278;
33, 1739, 1881.

für Eph:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁴⁹(!), ⲡ⁹²(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ
(044), 048, 082, 0278, 0285;
33, 1739, 1881.

für Phil:

ⲡ¹⁶(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ
(044), 048, 075, 0278, 0282;
33, 1739, 1881.

für Kol:

ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹;
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 075, 0198, 0208, 0278;
33, 1739, 1881.

für 1 Thess:

ⲡ³⁰(!), ⲡ⁴⁶(!), ⲡ⁶¹, ⲡ⁶⁵(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
I (016), Ψ (044), 048, 0183, 0208, 0226, 0278;
33, 1739, 1881.

für 2 Thess:

ⲡ³⁰(!), ⲡ⁹²(!);
Ⲛ (01), A (02), B (03), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ (044),
0111, 0278;
33, 1739, 1881.

für 1 Tim:

ⲡ –;
Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
Ψ (044), 048, 0241, 0259, 0262, 0285;
33, 1739, 1881.

für 2 Tim:

ⲡ –;
Ⲛ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
Ψ (044), 048;
33, 1739, 1881.

für Tit:

ⲡ³²(!), ⲡ⁶¹;

ℵ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016), Ψ (044), 048, 088, 0240, 0278;
33, 1739, 1881.

für Phlm:

℘⁶¹, ℘⁸⁷(!);

ℵ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ (044), 048, 0278;
33, 1739, 1881.

für Hebr:

℘¹²(!), ℘¹³(!), ℘¹⁷, ℘⁴⁶(!), ℘⁷⁹, ℘⁸⁹;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), H (015), I (016), Ψ (044), 048, 0122, 0227, 0228, 0243, 0252, 0278, 0285;
33, 1739, 1881.

b) *Ständige Zeugen zweiter Ordnung*

K (018), L (020), P (025), 81 (1044), 104 (1087), 365 (XII), 630 (XIV), 1175 (XI), 1241 (XII), 1505 (XII), 1506 (1320), 2464 (IX), 1249 (IX), 1846 (IX).

c) *Häufig zitierte Zeugen*

6 (XIII), 323 (XII), 326 (X), 424 (XI), 614 (XIII), 629 (XIV), 945 (XI), 2495 (XV).

*Die ständigen und häufig zitierten Zeugen
für die Katholischen Briefe*

a) *Ständige Zeugen erster Ordnung*

für Jak:

℘²⁰(!), ℘²³(!), ℘⁵⁴, ℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0166, 0173, 0246;
33, 1739.

für 1 Petr:

℘⁷²(!), ℘⁷⁴, ℘⁸¹;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0206, 0247, 0285;
33, 1739.

für 2 Petr:

℘⁷²(!), ℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0156, 0209, 0247;
33, 1739.

für 1 Joh:

℘⁹(!), ℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0245, 0296;
33, 1739.

für 2 Joh:

℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), P (025), Ψ (044), 048, 0232;
33, 1739.

für 3 Joh:

℘⁷⁴;

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0251;
33, 1739.

für Jud:

℘⁷²(!), ℘⁷⁴, ℘⁷⁸(!);

ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 0251;
33, 1739.

b) *Ständige Zeugen zweiter Ordnung*

K (018), L (020), 81 (1044), 323 (XII), 614 (XIII), 630 (XIV), 1241 (XII), 1505 (XII).

c) *Häufig zitierte Zeugen*

69 (XV), 322 (XV), 623 (1037), 945 (XI), 1243 (XI), 1846 (XI), 1852 (XIII), 1881 (XIV), 2298 (XII), 2464 (IX), 2495 (XV).

Die ständigen Zeugen für die Apokalypse

Die Überlieferung der Apokalypse weist im Vergleich mit den übrigen neutestamentlichen Schriften viele Besonderheiten auf⁴. Zu diesen Besonderheiten gehört, daß der Text der byzantinischen Mehrheit in zwei unterschiedlichen Traditionssträngen vorliegt:

ℳ^A faßt die große Zahl der Handschriften mit dem Apokalypse-

Kommentar des Andreas von Caesarea zusammen,

ℳ^K die eigentlichen Koinehandschriften.

ℳ wird hier nur bei Übereinstimmung von ℳ^A und ℳ^K verwendet.

Die Minuskeln 2344 und 2377 konnten wegen ihres schlechten Erhaltungszustandes oft nicht verzeichnet werden; bei diesen Handschriften sind also Schlüsse e silentio nicht möglich.

a) *Ständige Zeugen erster Ordnung*

℘¹⁸(!), ℘²⁴, ℘⁴³, ℘⁴⁷(!), ℘⁸⁵, ℘⁹⁸(!);

ℵ (01), A (02), C (04), 051, 0163, 0169, 0207, 0229.

⁴ Vgl. dazu J. Schmid, Studien zur Geschichte des griechischen Apokalypse-Textes (3 Bde., München 1955/56).

b) *Ständige Zeugen zweiter Ordnung*

P (025) (wird nur bei Abweichung von \mathfrak{M}^A ausdrücklich genannt);

046 (wird nur bei Abweichung von \mathfrak{M}^K ausdrücklich genannt);
1006 (XI), 1611 (X), 1841 (IX/X), 1854 (XI), 2030 (XII), 2050 (1107), 2053 (XIII), 2062 (XIII), 2329 (X), 2344 (XI), 2351 (X), 2377 (XIV).

c) Die Kategorie der *häufig zitierten Zeugen* gibt es für die Apokalypse nicht.

3. Die alten Übersetzungen

Im Rahmen der vorliegenden wissenschaftlichen Handausgabe des Neuen Testaments werden schwerpunktmäßig die lateinische, syrische und koptische Version herangezogen. Diese Übersetzungen sind zweifellos direkte, frühe Übertragungen aus dem Griechischen. Sie sind insgesamt am besten erforscht. Vor allem ist ihr Zeugenwert für die griechische Überlieferung des Neuen Testaments, auf den es in diesem Rahmen ankommt, seit Jahrzehnten in der Diskussion und zeichnet sich immer klarer ab. Das kann von den übrigen Versionen nicht gesagt werden (s. dazu unten S. 29*f.). Die drei genannten Übersetzungen sind wichtige Zeugnisse für die Textkonstitution. Das Folgende bezieht sich auf ihre Verwendung in der vorliegenden Ausgabe.

Die Versionen werden nur dort herangezogen, wo der ihnen zugrundeliegende griechische Text ihrer Vorlage zuverlässig zu rekonstruieren ist. Im allgemeinen werden sie nur an den Stellen zitiert, an denen die betreffende Lesart auch durch andere griechische oder unabhängige versionelle Zeugen belegt ist. Nur in seltenen Fällen (vgl. Jak 1,17⁶) werden sie allein für eine griechische Variante notiert. Die unterschiedliche Sprachstruktur der griechischen Vorlage und der jeweiligen Sprache, in die übersetzt wurde, mußte sorgfältig beachtet werden. Durch Sprache oder Übersetzungsstil bedingte Abweichungen bleiben unberücksichtigt. Generell können alle Versionen nur mehr oder weniger begrenzt ihre griechische Vorlage in allen Einzelheiten wiedergeben⁵. In Zweifelsfällen wurde daher eine Bezeugung durch Versionen nicht notiert⁶.

Übersetzungen haben immer noch eine große Bedeutung für das textkritische Urteil, da sie griechische Zeugen aus früher Zeit reprä-

⁵ Vgl. dazu die betreffenden Beiträge in K. Aland (Hrsg.): Die alten Übersetzungen des Neuen Testaments, die Kirchenväterzitate und Lektionare [ANTT 5]. Berlin-New York 1972, und B.M. Metzger, *The Early Versions of the New Testament. Their Origin, Transmission and Limitations*, Oxford 1977.

⁶ In seltenen Fällen wird eine nicht völlig sichere Entscheidung mit ? eingeschränkt.

sentieren. Durch die große Menge der in unserem Jahrhundert gefundenen griechischen Zeugen auf Papyrus und Pergament ist der Wert aber gegenüber früheren Zeiten relativiert.

Die lateinischen Übersetzungen

Für die lateinische Überlieferung des Neuen Testaments sind zwei Kategorien von Zeugen zu unterscheiden: die vom 2. Jahrhundert an entstandenen altlateinischen Übersetzungen und die im 4./5. Jahrhundert durchgeführte, mit dem Namen des Hieronymus verbundene Revision nach dem griechischen Text, die seit dem Mittelalter *Vulgata* genannt wird⁷.

Der Notierung der altlateinischen Zeugen liegen die folgenden Editionen zugrunde:

in den Evangelien

Itala. Das Neue Testament in altlateinischer Überlieferung. Nach den Handschriften hrsg. von A. Jülicher, durchgesehen und zum Druck besorgt von W. Matzkow† und K. Aland (Bd. I Matthäus-Evangelium²1972, Bd. II Marcus-Evangelium²1970, Bd. III Lucas-Evangelium²1976, Bd. IV Johannes-Evangelium²1963);

in den Paulusbriefen

für Eph-Kol Bd. 24/1-2 der *Vetus Latina*, hrsg. von H. J. Frede, 1962-1971, für 1 Thess-Hebr Bd. 25/1-2 der *Vetus Latina*, hrsg. von H. J. Frede, 1975-1991;

in den Katholischen Briefen

Bd. 26/1 der *Vetus Latina*, hrsg. von W. Thiele 1956-1969.

Die Angaben für Apg, Röm-Gal und Offb beruhen auf Kollationen der in Appendix I genannten Handschriften.

Die lateinische Bezeugung wird zitiert wie folgt:

it (= Itala) faßt alle oder die Mehrheit der altlateinischen Zeugen zusammen.

Einzelne altlateinische Handschriften werden mit den herkömmlichen Abkürzungen und Buchstaben bezeichnet⁸; ihre Nummern nach der Beuronen Zählung sind der Handschriftenliste (App. I) zu entnehmen.

vg (= *Vulgata*) steht dann, wenn die wichtigsten Ausgaben der *Vulgata* die lateinische Entsprechung der gleichen Lesart im Text haben. Für die einzelnen Ausgaben werden folgende Abkürzungen gebraucht:

⁷ Für die altlateinische Überlieferung wird im folgenden *pars pro toto* der herkömmliche Begriff "Itala" verwendet. - Zu Charakter und Struktur der lateinischen Überlieferung vgl. die Veröffentlichungen des Beuronen *Vetus-Latina*-Instituts.

⁸ Die lateinischen Texte d, f und g der *Bilinguen* D (05/06), F (09/010) und G (011/012) werden nur dann zitiert, wenn sie von ihrem griechischen Pendant abweichen.

- vg^{cl} Biblia Sacra Vulgatae Editionis Sixti Quinti Pont. Max. iussu recognita atque edita (vg^{cl} = *Editio Clementina*), Rom 1592.
- vg^s Biblia Sacra Vulgatae Editionis ad concilii Tridentini praescriptum emendata et a Sixto V. P. M. recognita et approbata (vg^s = *Editio Sixtina*), Rom 1590 (wird nur bei Abweichung von vg^{cl} genannt).
- vg^{ww} Novum Testamentum Domini Nostri Iesu Christi Latine Secundum Editionem Sancti Hieronymi, ed. J. Wordsworth, H. J. White *et al.*, Oxford 1889-1954 (vg^{ww} = *Wordsworth/White*).
- vgst Biblia Sacra iuxta Vulgatam versionem, adiuvantibus B. Fischer OSB, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele recensuit et brevi apparatu instruxit R. Weber OSB, editio tertia emendata quam paravit B. Fischer OSB cum sociis H. J. Frede, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele, Stuttgart 1983 (vgst = *Vulgata Stuttgartiensis*).
- vgms/mss vgms/mss bezeichnet einzelne von vg abweichende Vulgatahandschriften.
- latt latt steht, wenn die gesamte lateinische Überlieferung die gleiche griechische Lesart bezeugt.
- lat(t) lat(t) zeigt an, daß die gesamte lateinische Überlieferung mit Ausnahme einiger Zeugen, die innerversionell bedingte Abweichungen aufweisen, die gleiche Lesart bezeugt.
- lat lat steht bei Lesarten, die von der Vulgata und einem Teil der altlateinischen Überlieferung bezeugt werden.

Die syrischen Übersetzungen

Die verschiedenen syrischen Übersetzungen (*Vetus Syra* ca. 3./4. Jh.; *Peschitta* ca. 4./5. Jh.; *Philoxeniana* A.D. 507/08; *Harklensis* A.D. 515/16) sind durch jeweils verschiedene Übersetzungsintentionen gekennzeichnet. Von sehr freier, idiomatisch korrekter Übertragung in den Anfängen geht die Entwicklung zu einer größtmöglichen Konformität mit der griechischen Vorlage, die sich zu Lasten des syrischen Ausdrucks auswirkt. Die Verzeichnung dieser Versionen als Zeugen für den griechischen Text muß dem Rechnung tragen. Entsprechend kann die späteste, formal wörtliche Übertragung relativ am häufigsten zitiert werden, da sie die Rekonstruktion ihrer Vorlage meist eindeutig gestattet.

Zur Verzeichnung der syrischen Versionen gilt folgendes:

- sy^s Die *Vetus Syra* ist in zwei Handschriften (Syrus Sinaiticus und Syrus Curetonianus) erhalten. Sie weisen beträchtliche Textdifferenzen auf und werden daher immer nach beiden Handschriften getrennt zitiert. Der gleichartige Übersetzungsstil und die immer noch erheblichen Übereinstimmungen weisen sie jedoch als früheste syrische Überset-

zung der vier Evangelien aus. Der Syrus Curetonianus bietet eine revidierte Form der im Syrus Sinaiticus vorliegenden älteren Übersetzung. Sie werden nach folgenden Ausgaben zitiert:

sy^s (= Syrus Sinaiticus). The Old Syriac Gospels or Evangelion da-mepharreshê, being the text of the Sinai or Syro-Antiochene Palimpsest, ed. by Agnes Smith Lewis. London 1910.

Diese Evangelienhandschrift (Palimpsest des 4./5. Jhs.) enthält folgende Lücken: Mt 6,10-8,3; 16,15-17,11; 20,25-21,20; 28,7-Ende. - Mk 1,1-12; 1,44-2,21; 4,18-41; 5,26-6,5. - Lk 1,16-38; 5,28-6,11. - Joh 1,1-25; 1,47-2,15; 4,38-5,6; 5,25-46; 14,10-11; 18,31-19,40.

sy^c (= Syrus Curetonianus). Evangelion da-mepharreshê. The Curetonian Version of the Four Gospels, ed. by F. Crawford Burkitt. Cambridge 1904.

D. L. McConaughy, A recently discovered folio of the Old Syriac (Sy^c) text of Luke 16,13-17,1 -- Biblica 68 (1987) 85-88.

Auch diese Evangelienhandschrift (Pergamenthandschrift des 5. Jhs.) ist lückenhaft, hier fehlen: Mt 8,23-10,31; 23,25-Ende. - Mk 1,1-16,17. - Lk 1,1-2,48; 3,16-7,33; 24,44-51. - Joh 1,42-3,5; 8,19-14,10; 14,12-15; 14,19-21,24-26; 14,29-Ende.

sy^p (= Peschitta). Die Peschitta (deren Kanon die kleinen Katholischen Briefe und die Apokalypse nicht enthält) ist die im syrischen Bereich am stärksten verbreitete Übersetzung. Sie wird nach der Ausgabe der British and Foreign Bible Society verzeichnet:

J. Pinkerton und R. Kilgour, The New Testament in Syriac. London 1920 (mehrere Nachdrucke).

Diese Ausgabe hat keinen kritischen Apparat, sie übernimmt aber für die Evangelien den Text der kritischen Ausgabe von Ph. E. Pusey und G.H. Gwilliam, Tetraevangelium Sanctum iuxta simplicem Syrorum versionem. Oxford 1901.

Für die Peschitta vgl. außerdem die unten S. 26* unter sy^h angegebene Ausgabe von Aland bzw. Aland/Juckel mit der Einführung ANTT 7, S. 104-110 und ANTT 14, S. 47-59.

sy^{ph} (= Philoxeniana). Diese erste monophysitische syrische Bibelübersetzung, veranlaßt durch den Bischof Philoxenos von Mabbug im Jahre 507/508, ist als Ganzes verloren. Erhalten sind in einer Reihe von Handschriften die kleinen Katholischen Briefe (2 Petr, 2/3 Joh, Jud) und die Apokalypse. Ihre Zuweisung zur Philoxeniana ist nicht gesichert. Es handelt sich aber auf jeden Fall um eine Übersetzung des 6. Jhs. Sie wird nach folgenden Ausgaben verzeichnet:

Remnants of the Later Syriac Versions of the Bible, Part I: New Testament, the Four Minor Catholic Epistles in the Original Philoxenian Version, ed. by John Gwynn. London/Oxford 1909 (Amsterdam 1973).

The Apocalypse of St. John in a Syriac version hitherto unknown, ed. by John Gwynn. Dublin/London 1897 (Amsterdam 1981).

Für die Philoxeniana vgl. außerdem die unten S. 26* unter sy^h angegebene Ausgabe von B. Aland mit der Einführung, ANTT 7, S. 128-136. Die Philoxeniana ist außerhalb der kleinen Katholischen Briefe und der Apokalypse am ehesten aus den Zitaten der späteren Schriften des Philoxenos von Mabbug zu erheben.

sy^h sy^h (= Harklensis). Die Übersetzung des Thomas von Harkel aus dem Jahr 616 ist die einzige syrische Version, die für das gesamte Neue Testament erhalten ist. Sie muß zum größeren Teil noch nach der alten *Editio princeps* zitiert werden, in der im wesentlichen die Handschrift New College 333 (Bodleian Library, Oxford) zugrundegelegt ist. Der Editor J. White identifizierte sie irrtümlich mit der Versio Philoxeniana.

Sacrorum Evangeliorum versio Syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus (Oxonii 1778). - Actuum Apostolorum et Epistolarum tam Catholicarum quam Paulinarum versio Syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus (Oxonii 1799-1803).

Whites Vorlagehandschrift endet bei Hebr 11,27. Der Rest des Hebräerbriefes und die Apokalypse werden nach folgenden Ausgaben zitiert:

R.L. Bensly, The Harklean Version of the Epistle to the Hebrews Chap. XI.28 - XIII.25. Cambridge 1889.

A. Vööbus, The Apocalypse in the Harklean version. A facsimile Edition of MS. Mardin Orth. 35, fol. 143r-159v (CSCO 400/subs. 56). Louvain 1978.

Die großen Katholischen Briefe sowie der Römer- und 1. Korintherbrief der harklensischen Version werden nach der folgenden neuen Ausgabe zitiert, in der jeweils die gesamte syrische Überlieferung des Neuen Testaments einschließlich der wichtigsten Zitate bei den syrischen Kirchenschriftstellern dokumentiert ist:

B. Aland, in Verbindung mit A. Juckel, Das Neue Testament in syrischer Überlieferung I. Die Großen Katholischen Briefe, hrsg. und untersucht, ANTT 7. Berlin-New York 1986.

B. Aland, A. Juckel, Das Neue Testament in syrischer Überlieferung II. Die Paulinischen Briefe, Teil 1: Römer- und 1. Korintherbrief, hrsg. und untersucht, ANTT 14. Berlin-New York 1991.

Die harklensische Version besitzt einen kritischen Apparat, in dem der Übersetzer Thomas von Harkel durch kritische Zeichen bzw. Lesarten am Rand auf Varianten des griechischen Textes hinwies, die von seinen griechischen Vorlagehandschriften abwichen. Diese Varianten, in syrischer Übersetzung geboten, stammen wohl meistens aus der *Versio Philoxeniana* (s. dazu ANTT 14, S. 36-39). Auf sie wird mit folgenden Zeichen verwiesen:

sy^{hmg} sy^{hmg}: Marginallesart der Harklensis. Sie geht auf die griechische Lesart zurück, die von der im harklensischen Text übersetzten verschieden ist.

sy^{h**} sy^{h**}: Durch kritische Zeichen (Asteriskos und Metobelos) im harklensischen Text eingeschlossene Lesarten. Eine so markierte Lesart stimmt nicht mit der griechischen Vorlage des Übersetzers überein.

Folgende *Sammelsigel* werden für die syrischen Versionen benutzt:

sy: Alle zur Stelle vorhandenen syrischen Versionen bezeugen die entsprechende griechische Variante. Durch Klammern wird jeweils,

wie bei den griechischen Handschriften (s. oben S. 12*), darauf verwiesen, daß syrische Zeugen von der Variante, bei der sie verzeichnet sind, geringfügig abweichen.

(sy): Alle zur Stelle vorhandenen syrischen Versionen bezeugen - mit geringfügigen Abweichungen - die entsprechende griechische Variante.

sy^(p): Alle zur Stelle vorhandenen syrischen Versionen bezeugen die entsprechende griechische Variante. Nur die in Klammern stehende Version weicht davon geringfügig ab.

(sy^s); (sy^c) usw.: Die in Klammern stehende syrische Version weicht geringfügig von der entsprechenden griechischen Variante ab.

Die koptischen Übersetzungen

Das sog. Koptische besteht aus verschiedenen Dialekten, die erst in christlicher Zeit Schriftform erlangten. Übersetzungen des Neuen Testaments begannen im 3. Jahrhundert und sind in folgenden Dialekten nachzuweisen:

ac = achmimisch

ac² = subachmimisch (= lykopolitanisch)

bo = bohairisch

mae = mittellägyptisch (= mesokemisch)

mf = mittellägyptisch-fajumisch

pbo = protobohairisch

sa = sahidisch

Gesamtübersetzungen des Neuen Testaments liegen in Sahidisch und Bohairisch vor und sind wohl auch für das Fajumische und Mittellägyptische anzunehmen. Direkt aus dem Griechischen sind - unabhängig voneinander - die sahidische und bohairische Version übertragen. Inwieweit die Übersetzungen in die übrigen Dialekte unabhängig voneinander entstanden sind, ist nicht in jedem Fall feststellbar.

Die Sigel ohne weiteren Zusatz bezeichnen jeweils die gesamte handschriftliche Überlieferung des angegebenen Dialekts.

Folgende *Sammelsigel* werden für die koptischen Versionen benutzt:

co: Alle zur Stelle vorhandenen koptischen Versionen bezeugen die angegebene griechische Variante.

Bei der sahidischen und der bohairischen Version wird durch Exponenten angezeigt, wieviele Handschriften die angegebene Lesart vertreten. Wegen des unterschiedlichen Umfangs der spärlicher bezeugten sahidischen und der reich bezeugten bohairischen Version gelten dabei folgende differierende Regelungen:

(sy)

sy^(p)(sy^s); (sy^c) usw.

ac

ac²

bo

mae

mf

pbo

sa

ac, ac², usw.

co

- sa^{ms}, bo^{ms} sa^{ms}, bo^{ms}: Eine sahidische oder bohairische Handschrift bezeugt die angegebene Variante.
- sa^{mss} sa^{mss}: Zwei oder mehr sahidische Handschriften bezeugen die angegebene Variante.
- bo^{mss} bo^{mss}: Zwei bis vier bohairische Zeugen überliefern die angegebene Variante.
- bo^{pt} bo^{pt} (= bo^{partim}): Fünf oder mehr bohairische Zeugen überliefern die angegebene Variante.
Die in der Ausgabe von Horner (s. unten) durch ein Sammelsigel (Buchstabe ohne Exponent) als zusammengehörig gekennzeichneten *bohairischen* Handschriften werden dabei als *ein* Zeuge gewertet. Als mehrere Zeugen werden sie nur dann gezählt, wenn auch Horner differenzierte.
- bo^{ms/mss} – bo Wenn bo^{ms} oder bo^{mss} von der übrigen bohairischen Überlieferung abweichen, wird diese mit bo bezeichnet. Wenn bo^{pt} von ihr abweicht, wird der Rest ebenfalls als bo^{pt} notiert.
- sa^{ms/mss} – sa^{ms/mss} Die sahidische Überlieferung besteht im allgemeinen nur aus relativ wenigen Zeugen. Wenn daher sa^{ms} oder sa^{mss} von der übrigen sahidischen Überlieferung abweichen, wird auch der Rest mit sa^{ms} oder sa^{mss} verzeichnet.
- () () Die griechische Vorlage der in Klammern stehenden Version weicht geringfügig von der Variante, bei der sie notiert ist, ab.
- Selten begegnet die folgende Art der Verzeichnung, wenn die Zuordnung zu mehreren Varianten derselben Stelle möglich ist:
- sa? bo? usw. sa? bo? usw.: Die Version bezeugt nicht mit letzter Sicherheit die angegebene Variante.
- sa? - sa? / bo? - bo? usw. sa? - sa? / bo? - bo? usw.: Einem versionellen Ausdruck können zwei verschiedene Varianten zu einer Stelle zugrundeliegen. Eine dritte Variante desselben Komplexes kann mit Sicherheit ausgeschlossen werden (vgl. Mt 5,32^f).
- Diese Verzeichnung wird nicht bei geringfügigen Abweichungen von der Hauptvariante verwendet, die in Klammern stehen. (Vgl. z. B. Mk 1,1^f *txt*: die Versionen stehen nicht mit ? bei der eingeklammerten Subvariante, obwohl sie auch diese bezeugen könnten.)

Den Angaben zu den koptischen Übersetzungen liegen folgende Ausgaben und/oder die entsprechenden Handschriften zugrunde:

Für das Sahidische:

- G. Horner, The Coptic Version of the New Testament in the Southern Dialect, otherwise called Sahidic and Thebaic, 7 Bände, Oxford 1911-1924;
R. Kasser, Papyrus Bodmer XIX, Évangile de Matthieu XIV,28-XXVIII,20; Épître aux Romains I,1-II,3 en sahidique, Genf 1962 (benutzt für Mt, 4/5. Jhdt);
H. Quecke, Das Markusevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib.

- Inv. Nr. 182 mit den Varianten der Handschrift M 569, Barcelona 1972 (Mk, 5. Jhdt);
H. Quecke, Das Lukasevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 181 mit den Varianten der Handschrift M 569, Barcelona 1977 (Lk, 5. Jhdt);
H. Quecke, Das Johannesevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 183 mit den Varianten der Handschriften 813 und 814 der Chester Beatty Library und der Handschrift M 569, Barcelona 1984 (Joh, 5. Jhdt);
H. Thompson, The Coptic Version of the Acts of the Apostles and the Pauline Epistles, Cambridge 1932, Chester Beatty Codex A/B (Apg und Paulus, A um 600, B 7. Jhdt);
K. Schüssler, Die Katholischen Briefe in der koptischen (sahidischen) Version, [Pierpont Morgan M 572], CSCO 528/529, Louvain 1991 (Kath. Briefe, 9. Jhdt).

Für das Bohairische:

- G. Horner, The Coptic Version of the New Testament in the Northern Dialect, otherwise called Memphitic and Bohairic, 4 Bände, Oxford 1898-1905.

Für das Achmimische:

- F. Rösch, Bruchstücke des ersten Clemensbriefes nach dem achmimischen Papyrus der Straßburger Universitäts- und Landesbibliothek mit biblischen Texten derselben Handschrift, Straßburg 1910 (Joh, Jak, 4. Jhdt).

Für das Subachmimische:

- H. Thompson, The Gospel of St. John according to the earliest Coptic manuscript, London 1924 (Joh, 4. Jhdt).

Für das Mittellägyptische:

- H.-M. Schenke, Das Matthäus-Evangelium im mittellägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Scheide), Berlin 1981 (Mt, 4./5. Jhdt);
H.-M. Schenke, Apostelgeschichte 1,1-15,3 im mittellägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Glazier, G 67), Berlin 1991 (Apg, 5. Jhdt).

Für das Mittellägyptisch-Faijumische:

- E. Husselman, The Gospel of John in Fayumic Coptic (P. Mich. Inv. 3521), Ann Arbor 1962 (Joh, 4./5. (?) Jhdt).

Für das Protobohairische:

- R. Kasser, Papyrus Bodmer III, Évangile de Jean et Genèse I-IV,2 en bohairique, CSCO 177, Louvain 1958 (Joh, 4./5. (?) Jhdt).

Die übrigen Übersetzungen

Die Übersetzungen ins Armenische, Georgische, Gotische, Äthiopische und Altkirchenslawische werden in der vorliegenden Ausgabe nur in Ausnahmefällen herangezogen, und zwar insbesondere dann, wenn ihrem Zeugnis innerhalb eines Variantenkomplexes zu einer Stelle besondere Bedeutung zukommt (vgl. Mk 16,8). Für eine Handausgabe schien uns dieses Verfahren angesichts der Fülle der übrigen Zeugen nach wie vor vertretbar zu sein. Zwar sind in den letzten Jahrzehnten einige wichtige Spezialausgaben zur armenischen, georgi-

schen, äthiopischen und altkirchenslawischen Version erschienen. Die Erforschung der jeweiligen Gesamtübersetzung ist aber noch keineswegs abgeschlossen. Insbesondere ist das Verhältnis der jeweiligen Version zur griechischen Überlieferung und der Entstehungsprozeß der Versionen so ungeklärt, daß auf eine durchgängige Verzeichnung dieser Übersetzungen verzichtet werden konnte. Für die genannten Versionen sind folgende Ausgaben wichtig:

arm *für das Armenische:*

Yovhannes Zöhræpan, Astuacašunč' Matean Hin ew Nor Ktakaranac' IV. Venedig 1805.
Fr. Macler, L'Évangile arménien. Édition phototypique du manuscrit n° 229 de la Bibliothèque d'Etchmiadzin. Paris 1920.
Beda O. Künzle, Das altarmenische Evangelium. Teil I. Edition; Teil II. Lexikon. Bern 1984.

geo *für das Georgische:*

Robert P. Blake, The Old Georgian Version of the Gospel of Matthew from the Adysh Gospels with the Variants of the Opiza and Tbet' Gospels, ed. with a Latin translation. (PO XXIV,1). Paris 1933. - Blake, Robert P., The Old Georgian Version of the Gospel of Mark ... (PO XX,3). Paris 1928. - Blake, Robert P./Brière, Maurice, The Old Georgian Version of the Gospel of John ... (PO XXVI,4). Paris 1950. - Brière, Maurice, La version géorgienne ancienne de l'Évangile de Luc, d'après les Évangiles d'Adich, avec les variantes des Évangiles d'Opiza et de Tbet', éditée avec une traduction latine. (PO XXVII,3). Paris 1955.
Gérard Garitte, L'ancienne version géorgienne des Actes des Apôtres d'après deux manuscrits du Sinai (Bibliothèque du Muséon 38). Louvain 1955.
K'. Dzocénidze / K'. Daniela, Pavles epistolet'a k'art'uli versiebi. Tbilisi 1974.
K'. Lort'k'ip'anidze, Kat'olike epistolet'a k'art'uli versiebi X-XIV saukunet'a helnacerebis mihedvit'. Tbilisi 1956.
I. Imnaišvili, Iovanes gamoc'hadeba da misi t'argmanebs. Dzveli k'art'uli versia. Tbilisi 1961.

got *für das Gotische:*

W. Streitberg, Die gotische Bibel (Germanische Bibliothek II,3). Heidelberg 1908 (2. verb. Auflage 1919). 5., von E. A. Ebbinghaus durchgesehene Auflage 1965.

aeth *für das Äthiopische:*

Petrus Aethiops, Testamentum Novum cum Epistola Pauli ad Hebraeos. Rom 1548.
T. Pell Platt, Novum Testamentum Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi Aethiopice. London 1830.
L. Hackspill, Die äthiopische Evangelienübersetzung (Math. I - X), Zeitschrift für Assyriologie 9 (1896) 117-196; 367-388.
Rochus Zuurmond, Novum Testamentum Aethiopice. The Synoptic Gospels. General Introduction, Edition of the Gospel of Mark (Äthiopistische Forschungen 27). Stuttgart 1989.
J. Hofmann, Die äthiopische Übersetzung der Johannes-Apokalypse (CSCO 281/282, script. aeth. 55/56). Louvain 1967.
S. Uhlig / J. Hofmann, Novum Testamentum Aethiopice. Die Katholischen Briefe (Äthiopistische Forschungen 29). Stuttgart 1993.

für das Altkirchenslawische:

V. Jagić, Quattuor evangeliorum codex glagoliticus olim Zographensis nunc Petropolitani. Berlin 1879 (Graz 1954). - Ders., Quattuor evangeliorum versionis palaeoslovenicae codex Marianus glagoliticus. Berlin 1883 (Graz 1960).
J. Vajs, Evangelium sv. Matouše. Text rekonstruovaný. Praha 1935; Evangelium sv. Marka. Text rekonstruovaný. Praha 1935; Evangelium sv. Lukáše. Text rekonstruovaný. Praha 1936; Evangelium sv. Jana. Text rekonstruovaný. Praha 1936.
J. Vajs / J. Kurz, Evangeliarium Assemani. Codex vaticanus 3. slavicus glagoliticus, vol. I - II. Praha 1929/1955.
V. Ščepkin, Savvina kniga. St. Petersburg 1903 (Graz 1959).
Ae. Kažužniacki, Actus epistolaeque apostolorum palaeoslovenice ad fidem codicis Christinopolitani. Wien 1896.
G. A. Il'inskij, Slepčenskij apostol XII veka. Moskva 1912.
D. E. Stefanović, Apostolos-Lektionar aus Sisatovac in der Fruska Gora aus dem Jahre 1324 [in Vorbereitung].
R. Kovačević / D. E. Stefanović, Matičin-Apostol (13. Jh.). Belgrade 1979.
Arch. Amfilohij, Apokalipsis XIV veka Rumjancevskago muzeja. Moskva 1886.

4. Die Zitate bei den Kirchenvätern

Die neutestamentlichen Zitate bei den Kirchenschriftstellern erlauben Rückschlüsse auf Zeit und Raum, in der die zitierte Textform im Gebrauch war. Sie sind daher von erheblicher Bedeutung für Textgeschichte und Textkonstitution. Allerdings muß, so weit wie irgend möglich, gewährleistet sein, daß der neutestamentliche Text des zitierenden Autors erfaßt wird, nicht dessen eigenmächtige Änderungen zur Stelle.

In der vorliegenden Ausgabe waren daher für die Aufnahme von Zitaten zwei Hauptkriterien maßgeblich. Ein Zitat muß textkritisch verwertbar sein, d.h. der neutestamentliche Text, den der Autor zitiert, muß erkennbar sein. Paraphrasierungen, Variierungen, bloße Anspielungen des zitierenden Autors sind im Apparat einer kritischen Ausgabe des griechischen Neuen Testaments im allgemeinen ohne Belang. Außerdem muß ein Zitat eindeutig einer Stelle des Neuen Testaments zuzuweisen sein. Verknüpfungen und Harmonisierungen von Zitaten, insbesondere im Bereich der synoptischen Evangelien, wurden nicht berücksichtigt. Der Benutzer muß das beachten, falls er an einzelnen Stellen eine Angabe vermissen sollte. Der Vorteil dieses restriktiven Verfahrens besteht in einer höheren Zuverlässigkeit der gebotenen Notate.

Nach diesen Kriterien wurden sämtliche Angaben zu den Vätern aufgrund der neuesten wissenschaftlichen Ausgaben überprüft. Es werden nur noch griechische und lateinische Väter geboten. Auf Angaben aus syrischen und koptischen Vätern wurde ganz verzichtet,

slav

weil ihr Zeugnis bisher weder ausreichend repräsentativ noch ihr Aussagewert für die griechische Überlieferung genügend deutlich war. Ebenso werden einige späte griechische Väter des 6.-8. Jahrhunderts nicht mehr berücksichtigt. Der Schwerpunkt der Auswahl liegt bei den besonders wichtigen frühen griechischen Vätern. Hier wird, trotz Geltung der restriktiven Aufnahmekriterien, weit mehr Material geboten als bisher.

Vollständig aufgenommen sind an allen vorhandenen Apparaten die Zitate des Irenäus und Clemens Alexandrinus. Dem liegen neue Gesamtkollationen der Werke dieser Autoren nach textkritischen Gesichtspunkten zugrunde. Erheblich stärker bis nahezu vollständig erfaßt sind die Zitate aus Hippolyt, Origenes (griechisch), Methodius, Eusebius von Cäsarea und Epiphanius, abgesehen von wenigen Werken dieser Autoren, die nur in veralteten Editionen vorliegen. Neu aufgenommen wurden die Lesarten der Kirchenväter, die in den Randnotizen der griechischen Handschrift 1739 verzeichnet sind. Ebenso sind die Zitate der frühen Autoren des 2. Jahrhunderts neu dargeboten, sofern sie eindeutig identifizierten Text aufweisen. Alle übrigen Autoren, die die Sigelliste nennt, sind in jedem Zitat überprüft, gegebenenfalls nach neuen Editionen korrigiert und ebenfalls nach Möglichkeit vermehrt angegeben worden. Grenzen setzt hier jedoch schon der vorhandene Raum im Apparat einer kritischen Handausgabe.

Autoren, die nur indirekt durch Zitate bei anderen Vätern überliefert sind, werden mit Verweis auf ihre Quellen im Exponenten verzeichnet (vgl. Mar[cus/Marcosii]^{1r}). Abweichend von dieser Regel erscheint nur der Gnostiker Theodot unter dem Sigel Cl^{exThd}, um anzudeuten, daß in den Excerpta ex Theodoto ursprüngliches Zitat und clementinische Bearbeitung nicht sicher unterschieden werden konnten.

Die Herkunft der Zitate wird aber vor allem jetzt für die Notate aus Marcion angegeben. Hier wird jeweils vermerkt, ob die Angaben Tertullian, Epiphanius oder Adamantius (vgl. Mcion^{T/E/A}) entnommen sind. Der Benutzer wird damit angesichts der bekannten schwierigen Überlieferungssituation in die Lage versetzt, sich ein eigenes Urteil über die Vertrauenswürdigkeit einer Angabe zu bilden. Die Frage, welchen Text die marcionitische Ausgabe bot, ist nach wie vor ungeklärt. In der vorliegenden Auflage des Novum Testamentum Graece sind die Verzeichnungen zu Marcion im wesentlichen auf die genannten direkten Quellen beschränkt worden. Nur gelegentlich sind marcionitische Zitate aus der übrigen griechischen und lateinischen Literatur berücksichtigt worden.

Die Zitate aus lateinischen Vätern sind entsprechend behandelt. Neu bearbeitet wurden hier vor allem Tertullian und Cyprian. Bei

Autoren mit wichtigem Zitatgut werden Angaben aus Vätern bis zum 8. Jahrhundert aufgenommen.

Folgende Abkürzungen und Sigla begegnen im Zusammenhang der Zitate aus den Vätern:

() Das Zitat weicht geringfügig von der Variante, zu der es angegeben ist, ab.

ms, mss: Ein Autor verweist darauf, daß ihm eine oder mehrere neutestamentliche Handschriften bekannt sind, die die angegebene Variante lesen.

ms, mss

txt-com: In einem Kommentar unterscheidet sich der der Auslegung vorangestellte Bibeltex (txt), auch Lemma genannt, von dem aufgrund des Kommentarteils (com) zu erhebenden Wortlaut des Kirchenväterzitats⁹.

txt-com

lem: Das Zitat entstammt einem *Lemma*, also dem laufenden Bibeltex. Eine Rekonstruktion des Textes des Vaters aus dem Kommentarteil ist nicht möglich. (Eine gewisse Vorsicht ist bei Angaben dieser Art geboten.)

lem

pt/pt (partim/partim): Ein Autor bietet bei mehrfachem Zitieren dieselbe Stelle in verschiedenen Varianten. Beide Sigla ergänzen einander und sind, wo möglich, stets beide verzeichnet.

pt/pt

Fehlt eine der beiden Gegenlesarten, so hat dies seinen Grund entweder darin, daß die Text-Lesart zu einer Variante im Apparat nicht ausgewiesen wird, oder daß der Kirchenvater eine weitere Lesart bietet, die sich nicht in den Rahmen des Variantenspektrums einfügt.

vid (videtur): Wahrscheinlich bezeugt der Autor die Bezugsvariante. Die Angabe ist jedoch nicht völlig sicher zu begründen.

vid

v.l. (varia lectio): Nur eine oder mehrere Handschriften eines Vaters bezeugen die angegebene Variante aus der Überlieferung.

v.l.

1739mg: Marginalnotiz der griechischen Handschrift 1739 mit Lesart eines Kirchenvaters (z.B. Eph. 3,18).

1739mg

Sigelverzeichnis für die Kirchenväter

Acac	Acacius Caesariensis	† 366
Ad	Adamantius	300/350
Ambr	Ambrosius	† 397
Ps Ambr	Ps Ambrosius	
Ambst	Ambrosiaster	366-384

⁹ Derartige Unterschiede begegnen in Kommentarwerken häufig, da nicht selten der gesamte laufende Bibeltex in späteren Handschriften durch eine andere neutestamentliche Textform ersetzt wurde. Zitate aus dem Kommentarteil geben daher häufig den Text des Kirchenvaters zuverlässiger wieder.

Apr	Apringius Pacensis	531-548
Arn	Arnobius der Jüngere	† p. 455
Ath	Athanasius Alexandrinus	† 373
Athen	Athenagoras	a. 180
Aug	Augustinus	† 430
Basil ^{Cl}	Basilides apud Clementem	II
Bas	Basilus Caesariensis	† 379
BasA	Basilus Ancyranus	† ca. 374
Bea	Beatus von Liébana	VIII
Beda	Beda Venerabilis	† 735
Cass	Cassiodorus	† p. 580
Chr	Johannes Chrysostomus	† 407
Cl	Clemens Alexandrinus	† a. 215
Cl ^{lat}	Clemens Al. lat. Übersetzung	
Cl ^{exThd}	Clemens ex Theodoto	
Cl ^{hom}	Pseudoklementinische Homilien	IV?
2Cl	2 epistula Clementis	II
Cn	Johannes Cassianus	† ca. 435
Cyp	Cyprianus	† 258
Cyr	Cyrillus Alexandrinus	† 444
CyrJ	Cyrillus von Jerusalem	† 386
Didache	Didache	um 100
Did	Didymus Alexandrinus	† 398
Dion	Dionysius Alexandrinus	ca. 264/265
Epiph	Epiphanius Constantiensis	† 403
Eus	Eusebius Caesariensis	† 339/40
Firm	Firmicus Maternus	† p. 360
Fulg	Fulgentius	† 527?
GrNy	Gregorius Nyssenus	† 394
Hes	Hesychius	† p. 451
Hier	Hieronimus	† 420
Hil	Hilarius	† 367
Hipp	Hippolytus	† 235
Ir	Irenaeus	II
Ir ^{lat}	Irenaeus, lat. Übersetzung	a. 395
Ir ^{arm}	Irenaeus, armen. Übersetzung	IV/V
Jul ^{Cl}	Julius Cassianus apud Clementem	II
Ju	Justinus	† ca. 165
Lact	Lactantius	† p. 317
Lcf	Lucifer	† ca. 371
Meion ^{T/E/A}	Marcion nach Tertullian/Epiphanius/Adamantius	II
Marc	Marcus Eremita	† p. 430
Mar ^{Ir}	Marcus/Marcosii apud Irenaeum	II
MVict	Marius Victorinus	† p. 363

Meth	Methodius Olympius	† p. 250
Nic	Nicetas v. Remesiana	† p. 414
Nil	Nilus Ancyranus	† ca. 430
Nov	Novatianus	† p. 251
Ophites ^{Ir lat}	Die Ophiten nach Irenäus	
Or	Origenes	† 254
Or ^{lat}	Origenes, lat. Übersetzung	
Or ^s	Origenes Supplementum bezeichnet ein langes Lemma (Joh 2,12-25) in Origenes' Johannes-Kommentar (vor Buch X,1; ed. Preuschen 170), das anstelle des ausgefallenen Originals schon früh in den Text eingefügt wurde.	
Oros	Orosius	† p. 418
Pel	Pelagius	† p. 418
Polyc	Polycarpus Smyrnensis	† 156
Prim	Primasius	† ca. 567
Prisc	Priscillianus	† 385/6
Prosp	Prosper	† p. 455
Ptol	Ptolemaeus	a. 180
Ptol ^{Ir}	Ptolemaeus apud Irenaeum	
Qu	Quodvultdeus	† ca. 453
Spec	Speculum, Pseudo-Augustinus	V
Tert	Tertullianus	† p. 220
Thret	Theodoretus Cyrrensis	† ca. 466
Theoph	Theophilus Alexandrinus	† 412
Tit	Titus Bostrensis	† a. 378
Tyc	Tyconius	† p. 390
Vic	Victorinus Petavionensis	† 304
Vig	Vigilius v. Thapsus	† p. 484

IV. DIE BEIGABEN

AM ÄUSSEREN UND INNEREN RAND

Der *Apparat am äußeren Rand* verweist auf Parallelen und gleichsinnige Formulierungen in den neutestamentlichen Schriften sowie auf alttestamentliche Zitate und Anspielungen. Die Abkürzungen, die die einzelnen Schriften bezeichnen, sind knapper gehalten als üblich.

Abkürzungen für die im Randapparat genannten Schriften

I. Für die alttestamentlichen Schriften:

Gn (Genesis), Ex (Exodus), Lv (Leviticus), Nu (Numeri), Dt

(Deuteronomium; Genesis - Deuteronomium: 1.- 5. Mose), Jos (Josua), Jdc (Judicum, Richter), Rth (Ruth), 1Sm, 2Sm (1./2. Samuel; in Septuaginta: 1./2. Reg(nor)um, Könige), 1Rg, 2 Rg (1./2. Reg(nor)um, Könige; in Septuaginta: 3./4. Reg(nor)um, Könige), 1Chr, 2 Chr (1./2. Chronik; in Septuaginta: 1./2. Paralipomenon), Esr (Esra, Esdras), Neh (Nehemia; in Septuaginta: Esdrae II, 1-10 = Esra, Esdrae II, 11-23 = Nehemia), Esth (Esther), Job (Hiob), Ps (Psalmen), Prv (Proverbia, Sprüche), Eccl (Ecclesiastes, Prediger), Ct (Canticum, Hohes Lied), Is (Isaias, Jesaja), Jr (Jeremia), Thr (Threni, Klagelieder Jeremias), Ez (Ezechiel, Hesekei), Dn (Daniel), Hos (Hosea, Osee), Joel, Am (Amos), Ob (Obadja, Abdias), Jon (Jona), Mch (Micha, Michaeas), Nah (Nahum), Hab (Habakuk), Zph (Zephania, Sophonias), Hgg (Haggai, Aggaeus), Zch (Zacharja, Zacharias), Ml (Maleachi, Malachias).

II. Für die Apokryphen und Pseudepigraphen des AT:

3Esr, 4Esr (3./4. Esra, Esdras; in Septuaginta: Esdrae I = 3. Esra), 1-4 Mcc (1.-4. Makkabäer), Tob (Tobit, Tobias), Jdth (Judith), Sus (Susanna), Bel (Bel et Draco, Bel und der Drache), Bar (Baruch), EpistJer (Epistel Jeremias), Sir (Jesus Sirach, Siracides = Ecclesiasticus), Sap (Sapientia, Weisheit Salomos), Jub (Liber Jubilaeorum, Buch der Jubiläen), MartIs (Martyrium Isaias, des Jesaja), PsSal (Psalmen Salomos), Hen (Henoch), AssMosis (Assumptio Mosis, Himmelfahrt des Mose), BarAp (Baruch-Apokalypse), ApcEliae (Apokalypse des Elias), (die Testamente der Zwölf Patriarchen:) TestRub (des Ruben), TestLev (des Levi), TestSeb (des Sebulon, Zabulon), TestDan (des Dan), TestNaph (des Naphthali), TestJos (des Joseph), TestBenj (des Benjamin), VitAd (Vita Adae et Evae, Leben Adams und Evas).

III. Für die neutestamentlichen Schriften:

Mt (Matthäusevgl.), Mc (Markusevgl.), L (Lukasevgl.), J (Johannesevgl.), Act (Actus Apostolorum, Apostelgeschichte), (die Paulinischen Briefe:) R (an die Römer), 1K, 2K (1./2. Korinther), G (Galater), E (Epheser), Ph (Philipper), Kol (Kolosser), 1Th, 2Th (1./2. Thessalonicher), 1T, 2T (1./2. Timotheus), Tt (an Titus), Phm (an Philemon), H (Hebräerbrief), (die Katholischen Briefe:) Jc (Jakobus), 1P, 2P (1./2. Petrus), 1J, 2J, 3J (1.-3. Johannes), Jd (Judas), Ap (Apokalypse, Offenbarung des Johannes).

Diese Abkürzungen werden auch in Appendix I verwendet.

Im übrigen gilt folgendes Verzeichnungssystem:

Parallelperikopen stehen in größerer, *Einzelverweise* in kleinerer Schrift. Die Bezugsverse sind jeweils kursiv angegeben.

Z. B. steht bei Mt 1,2 am Rand: 2-17: L 3,23-38; d. h.: Die Perikope Lk 3,23-38 bildet eine Parallele zu Mt 1,2-17.
Bei Mt 1,3 steht am Rand: 3-6a: Rth 4,12.18-22; d.h. zu den Versen Mt 1,3-6a vgl. Rut 4,12.18-22.

Stellenangaben aus der neutestamentlichen Schrift, um die es sich jeweils handelt, werden nur mit Kapitel und Vers verzeichnet. Fehlt auch die Kapitelangabe, handelt es sich um eine Stelle im selben Kapitel.

Z. B. verweist der Randapparat bei Mt 1,16 auf Mt 27,17, bei Mt 2,12 auf Mt 2,22.

p nach einer Stellenangabe verweist zusätzlich auf die synoptischen Parallelen, die an der angegebenen Stelle verzeichnet sind (z. B. bei Joh 6,71 verweist Mt 26,14p auf die Mt-Perikope samt Parallelen, die dort angegeben sind).

Ein Ausrufungszeichen kennzeichnet die zentrale Stelle eines Anspielungs- oder Zitatkomplexes, an der die meisten Verweise aus dem gleichen Zusammenhang gegeben werden. (Vgl. z. B. Mt 4,1, wo der Randapparat mit H 4,15! auf die Stelle verweist, an der weitere Belegstellen aus dem gleichen Zusammenhang zu finden sind.)

Die Verweise auf das AT beziehen sich in Text und Zählung auf die Biblia Hebraica, wenn sie nicht anders gekennzeichnet sind.

⊗ kennzeichnet Verweise auf die Septuaginta, wobei gelegentlich auch Sonderlesarten bestimmter Handschriften angegeben werden:

⊗ (A) bedeutet z. B., daß der neutestamentliche Text einer Lesart des Codex Alexandrinus in der Septuaginta entspricht.

Aqu, Symm, Theod kennzeichnen Verweise auf die Übersetzungen von Aquila, Symmachus oder Theodotion.

Direkte Zitate werden durch Kursivdruck hervorgehoben (z. B. Mch 5,1.3 bei Mt 2,6); Anspielungen stehen in der Normaltype (vgl. zu Mt 4,4 die Angabe von Zitat und Anspielung Dt 8,3; Sap 16,26).

Die Belegstellen werden parallel zu dem Vers angegeben, auf den sie sich beziehen.

Ein senkrechter Strich beschließt die Notate, die sich auf denselben Vers beziehen. Dies ist dann erforderlich, wenn zu einem Vers eine größere Zahl von Verweisen gegeben wird, die nicht alle genau auf der Höhe des entsprechenden Textes angeordnet werden können (vgl. zu Mt 6,9 und 10).

Ein Hochpunkt trennt Angaben zu verschiedenen Abschnitten desselben Verses.

2-17: L 3,23-38

3-6a:
Rth 4,12.18-22

27,17
22

p

!

⊗

⊗ (A)

Aqu, Symm,
Theod

Mch 5,1.3

Ein Tiefpunkt trennt Versangaben aus demselben Kapitel, ein Semikolon Stellenangaben aus verschiedenen Kapiteln derselben Schrift.

s/ss (= sequens/sequentes) schließt den oder die nächstfolgenden Verse in die Angabe ein (vgl. Mt 6,5; das zusätzliche p verweist auf die Parallelen zu Mt 23,5).

app schließt den Apparat zur angegebenen Stelle in den Verweis ein (vgl. bei Mt 11,15).

? Ein Fragezeichen wird vorangestellt, wenn eine Beziehung zur angegebenen Stelle zweifelhaft erscheint.

Beispiele:

Randapparat zu Mt 1,2: 2-17: L 3,23-38
1 Chr 1,34 · Gn 25,26; · 29,35

Lk 3,23-38 ist Paralleelperikope zu Mt 1,2-17. Die kleiner gesetzten Verweise auf Stellen aus dem Alten Testament beziehen sich nur auf Vers 2. Diese Angaben sind durch Hochpunkte voneinander getrennt, beziehen sich also auf verschiedene Abschnitte von Vers 2; das Semikolon trennt lediglich Angaben aus verschiedenen Kapiteln der Genesis.

Randapparat zu Mt 1,20/21: 18! | Gn 17,19

Hier bezieht sich 18! noch auf Vers 20, Gn 17,19 auf Vers 21.

1 2 3 4 usw.

Am *inneren Rand* kursiv gesetzte Zahlen in großer Schrift entsprechen der am häufigsten verwendeten Kapitelzählung (den *Kephalaia*) in den Handschriften. Dabei ist zu beachten, daß der erste Abschnitt einer Schrift (außer bei Apg, Offb und einigen Briefen) nicht gezählt wurde. Z. B. beginnt die Kephalaiazählung in Mk erst bei 1,23, in Mt bei 2,1.

¹/_{III} oder ²/_X usw.

In den Evangelien werden am inneren Rand außerdem die eusebianischen *Sektions- und Kanonzahlen* angegeben (Eusebs Brief an Karpian, der das System erklärt, und die Kanontafeln selbst sind S. 84*ff. wiedergegeben¹⁰). Sie stehen immer zu Beginn einer Sektion oder Perikope, deren fortlaufende Nummer die obere arabische Zahl angibt. Die römische Zahl verweist auf einen Canon mit Paralleelperikopen. So gliedert Euseb durch Einteilung in kleine Sinnabschnitte den gesamten Stoff der Evangelien und ordnet sie seinen zehn Canones zu. Canon I bezieht sich auf Paralleelperikopen aller vier

¹⁰ Text und Apparat sind unverändert nach der maßgeblichen kritischen Ausgabe von Eberhard Nestle wiedergegeben wie in der 25. und 26. Auflage. Im Apparat zum Karpianbrief bzw. den Kanontafeln finden sich die Abweichungen der früheren Ausgaben von E(rasmus)²⁻⁵, S(tephanus) (c), M(ill), M(a)thaei), L(oyd) 1828 und 1836, S(er)ivener), L(n) (Lachmann), C(ischendorf), W(ordsworth-White) und v(S)oden).

Evangelien, die Canones II-IV auf Paralleelperikopen in jeweils drei, die Canones V-IX in jeweils zwei Evangelien. Der Canon X zählt das Sondergut der vier Evangelien auf.

¹/_{III} am inneren Rand bei Mt 1,1 bedeutet, daß zum ersten Abschnitt des Matthäusevangeliums die Paralleelperikopen in Canon III zu finden sind. Der Tafel III (S. 87*) ist zu entnehmen, daß der 1. Perikope des Mt die 14. des Lk (= Lk 3,23-38) und die 1., 3. und 5. des Joh (= Joh 1,1-5.9-10.14) entsprechen.

²/_X bei Mt 1,17 verweist auf Canon X, d. h. zu dieser Perikope gibt es keine Paralleelperikopen; es handelt sich hier um Sondergut des Mt.

* im Text kennzeichnet Stellen, an denen die Absatz- oder Kapitelgliederung dieser Ausgabe von der Einteilung in Kephalaia oder Sektionen abweicht (z. B. Lk 2,48; 1 Tim 5,4).

Eusebs synoptisches System der Sektions- und Kanonzahlen gibt einen Einblick in seine bemerkenswerte Arbeit an den Evangelien. Noch heute ist es von Nutzen. Denn es wird in vielen Handschriften verwendet und ist dort ein effizientes Mittel zur Gliederung des fortlaufend geschriebenen Textes. Bei Kollationen bedeutet es eine wesentliche Orientierungshilfe. In diesem Sinne kann es auch dem Benutzer dieser Ausgabe dienlich sein.

V. DIE APPENDICES

Appendix I: Codices Graeci et Latini

Diese Liste enthält alle Handschriften, die in der vorliegenden Ausgabe benutzt wurden.

Bei Minuskelnummern, die bisher doppelt vergeben bzw. mit a, b, c bezeichnet waren, wird auf die neue Nummer verwiesen, die sie in der 2. Auflage der «Kurzgefaßten Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments», hg. v. K. Aland, bekommen haben (vgl. z. B. bei [2 ap]: vide 2815). Im Apparat dieser Ausgabe wurden dagegen die alten Nummern noch beibehalten.

Die ständigen Zeugen werden durch die folgenden vorangestellten Zeichen hervorgehoben:

- * ständiger Zeuge erster Ordnung, *
- (*) ständiger Zeuge zweiter Ordnung, (*)
- [*] ständiger Zeuge erster oder zweiter Ordnung in einzelnen Teilen des Neuen Testaments; bei der Angabe des Inhalts in der vierten Spalte der Liste sind diese Teile durch * (= die Handschrift ist hier

ständiger Zeuge erster Ordnung) oder (*) (= die Handschrift ist hier ständiger Zeuge zweiter Ordnung) gekennzeichnet (vgl. bei P/025 S. 692).

Im Inhaltsverzeichnis in der rechten Spalte (cont.) wird angegeben, welche neutestamentlichen Schriften die Handschriften enthalten. Für die Inhaltsangabe der ständigen Zeugen werden dieselben knappen Abkürzungen verwendet wie im Randapparat, falls eine summarische Angabe nicht möglich ist (s. das Verzeichnis oben S. 36*).

e a p r e a p r bezeichnet den Inhalt summarisch (e = Evangelien, a = Apostolos, d.h. Apostelgeschichte und Katholische Briefe, p = Paulinische Briefe, r = revelatio, Apokalypse des Johannes).

act, cath act, cath bezeichnet Apg bzw. Katholische Briefe, wenn zwischen beidem unterschieden werden muß.

vac. vac. (*vacat*, = *fehlt*) bezeichnet den Umfang von Lücken. Dieses Kürzel wird der summarischen Inhaltsangabe nachgestellt (vgl. bei W/032). Bei Fragmenten mit geringem Textbestand bzw. zur Verkürzung der Angaben wird der Inhalt positiv angegeben. Für das Inhaltsverzeichnis gilt ein Vers dann als vorhanden, wenn von ihm mindestens ein Buchstabe erhalten ist. Das ist bei der Verzeichnung von ständigen Zeugen im Apparat besonders zu *beachten*!

† † (= mutiliert) bezeichnet bei nicht ständigen Zeugen die unvollständige Erhaltung des angegebenen Inhaltsbereichs (z.B. bei X/033: eK†).

K K nach der Inhaltsangabe kennzeichnet Kommentarhandschriften.

l l bezeichnet Lektionare mit Text der Evangelien nach der Leseordnung der byzantinischen Kirche.

Bei Lektionaren kommen die folgenden speziellen Abkürzungen vor:

l^a l^a: Lektionar mit Text des Apostolos (Apg, Katholische und Paulinische Briefe).

l^{+a} l^{+a}: Lektionar mit Text des Apostolos und der Evangelien.

U-l U-l: Unziallektionar (Majuskelschrift).

le le: Lektionar mit Lesungen für alle Wochentage (ἐβδομάδες).

lesk lesk: Lektionar mit Lesungen für die Wochentage (ἐβδομάδες) zwischen Ostern und Pfingsten und für die Sonnabende/Sonntage (σαββατοκυριακαί) der anderen Wochen.

lsk lsk: Lektionar mit Lesungen nur für die Sonnabende und Sonntage (σαββατοκυριακαί).

l_{sel} (Jerus.) l_{sel} (Jerus.): Lektionar mit Lesungen für ausgewählte Tage (*selectae*) nach der Jerusalemer Ordnung.

Für die summarische Auflistung der Handschriften des byzantinischen Textes (s. S. 713 «ad *Ṁ* pertinent») gilt:

Zwar gehören alle hier genannten Handschriften der byzantinischen Textform (Koine) an. Dennoch kann daraus *nicht* erschlossen werden, daß sie an *jeder* Stelle des kritischen Apparates den Text von *Ṁ* bieten. Da auch Koinehandschriften niemals reine Kopien ihrer jeweiligen Vorlagen sind, können sie von *Ṁ* abweichen, ohne daß das im Apparat - den Prinzipien der Ausgabe gemäß - verzeichnet wird (vgl. jedoch oben S. 8* die Erklärung der gelegentlich zitierten Handschriften).

Angenommen werden darf dagegen, daß die genannten Handschriften *in der Regel* mit *Ṁ* lesen.

Die Liste der byzantinischen Handschriften ist daher auch bewußt in dieser Auflage nicht verlängert worden, da dadurch keine zusätzliche Information zum kritischen Apparat geboten worden wäre. Wer ausführlicher über den Umfang der zur Koine gehörigen Handschriften unterrichtet werden möchte vgl. die erschienenen Bände zu «Text und Textwert der griechischen Handschriften des Neuen Testaments», hrsg. von K. Aland, Katholische Briefe (ANTT 9-11), Paulinische Briefe (ANTT 16-19), Apostelgeschichte (ANTT Band 20-21).

Appendix II: Variae lectiones minores

In diesem neuen Anhang werden die Lesarten der griechischen Texthandschriften aufgeschlüsselt, soweit sie im kritischen Apparat in Klammern stehen, d.h. geringfügige Abweichungen von der Variante bieten, bei der sie notiert sind (vgl. oben S. 12*). Der Benutzer findet den Wortlaut der gesuchten abweichenden Lesart in Appendix II bei der entsprechenden Buch-, Kapitel- und Versangabe unter demselben kritischen Zeichen wie im Apparat.

Appendix III: Editionum differentiae

Dieser Anhang gibt einen Überblick über die Textentscheidungen der wichtigsten neuzeitlichen Editionen des griechischen Neuen Testaments im Vergleich zum Text der vorliegenden Ausgabe. Kapitel- und Versangaben sowie die kritischen Zeichen stellen den Bezug zum Apparat dieser Ausgabe her.

Die folgenden Editionen werden dokumentiert:

Tischendorf, Editio octava critica maior, 1869/72;

Westcott/Hort, 1881;

von Soden, 1913;

Vogels, 1922 (⁴1955);

T
H
S
V

- M Merk, 1933 (¹⁰1984);
 B Bover, 1943 (⁵1968);
 N Nestle/Aland, ²⁵1963.
 Die Angaben zu Westcott/Hort differenzieren zwischen
 H H: Text bei Westcott/Hort ohne gleichberechtigte Alternativlesart am Rand,
 (H) (H): Text bei Westcott/Hort mit gleichberechtigter Alternativlesart am Rand,
 h h: gleichberechtigte Alternativlesart zum Text bei Westcott/Hort.
 [] Das Sigel einer Ausgabe steht in eckigen Klammern, wenn sie den Text einer Lesart in eckigen Klammern bietet.
Beispiele:
[†] V Mt 1,6[†] V: Vogels hat die im Apparat dieser Ausgabe bei Mt 1,6[†] notierte Zufügung von ὁ βασιλεὺς im Text seiner Ausgabe.
[†] bis VB Mt 1,7/8 [†] bis VB: Vogels und Bover lesen *zweimal* (bei Mt 1,7 [†] und 1,8 [†]) Ἀσά statt Ἀσάφ.
[†] bis SVMB ut M Mt 1,5 [†] bis SVMB ut M: Soden, Vogels, Merk und Bover lesen an den angegebenen Stellen wie M *zweimal* Βόοζ gegen den Text dieser Ausgabe.
[†] TMN ut N Mt 4,2 [†] TMN ut N: Tischendorf, Merk und Nestle/Aland²⁵ lesen hier wie N καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.
[°] [HN] Mt 1,25 [°] [HN]: Westcott/Hort und Nestle/Aland²⁵ lassen οὐ an dieser Stelle nicht aus, sondern haben [οὐ] im Text.
[°] TS; [HN] ut txt Mt 1,24 [°] TS; [HN] ut txt: Tischendorf und von Soden lassen hier ὁ vor Ἰωσήφ aus, während Westcott/Hort und Nestle/Aland²⁵ [ὁ] Ἰωσήφ lesen.

Appendix IV: Loci citati vel allegati

Der Anhang enthält das Register der Zitate und Anspielungen aus dem Alten Testament, den Apokryphen und den nichtchristlichen griechischen Schriftstellern. Es faßt die am äußeren Rande der Ausgabe gegebenen Verweise zusammen. Direkte Zitate sind bei den neutestamentlichen Bezugsstellen *kursiv*, Anspielungen in *Normaldruck* gesetzt.

Kapitel- und Verszählung erfolgen nach der Biblia Hebraica. Diese Zählung liegt auch bei Septuagintazitaten und -anspielungen¹¹

¹¹ Nach der Ausgabe von A. Rahlfs.

(mit Ausnahme der nur griechisch überlieferten Texte) zugrunde. Weicht in einer alttestamentlichen Schrift die Kapitel- und Verszählung der Biblia Hebraica von der Septuaginta bzw. den weiteren Übersetzungen ab, wird der Zitatenliste zu einer alttestamentlichen Schrift jeweils eine Synopse der Zählungsdifferenzen vorangestellt.

Appendix V: Signa, Sigla, Abbreviationes

In diesem Anhang werden die in der Einführung näher erklärten Zeichen und Sigla aufgelistet und nochmals knapp erklärt. Lateinische Abkürzungen allgemeiner Art werden aufgelöst.

INTRODUCTION

I. THE EDITION

1. The History of the Edition

It was almost a century ago that in 1898 the Württemberg Bible Society published Eberhard Nestle's (†1913) first edition of the *Novum Testamentum Graece*. Shortly afterward in 1904 the British and Foreign Bible Society also adopted the text, and it has since enjoyed distribution in hundreds of thousands of copies. In a simple yet brilliant stroke, Nestle created an outstanding text based on the work of the great textual critics of the nineteenth century. It is well known how he compared the editions of Tischendorf, Westcott and Hort, and Weymouth (1886, replaced from 1901 by the 1894-1900 edition of Bernhard Weiss), adopting the agreements of two for his text and placing the reading of the third in his apparatus. In this way he avoided the more extreme decisions of his great predecessors and achieved an excellent tool for research and study. It has remained the goal of all subsequent editions to serve as a useful text for scholarly purposes.

When Nestle's son Erwin Nestle issued the 13th edition in 1927 he introduced the feature of a separate critical apparatus, following the lead of his father who had begun indicating the attestation of several major manuscripts (especially D). This new apparatus made it possible for the reader to evaluate textual decisions independently. Furthermore, in several passages exceptions were made to the traditional practice of decision based on the majority principle.

With the 21st edition of 1952 Kurt Aland became an associate editor. At Erwin Nestle's request he reviewed the critical apparatus, collating it against original sources, expanding the number of witnesses cited, and eventually producing the 25th edition of 1963. This was reprinted frequently.

Beginning in the 1950s and with the consent of Erwin Nestle (†1972), Aland undertook preparations for a thorough revision of the text which culminated in the new text and apparatus of the 26th edition. The great manuscript discoveries of the 20th century, especially

of the early papyri, made this a matter of urgency. In 1955 K. Aland was invited to participate in an editorial committee with M. Black, B. M. Metzger, A. Wikgren, and at first A. Vööbus, later C. M. Martini (and from 1982 B. Aland and J. Karavidopoulos) to produce *The Greek New Testament*, an edition of the Greek text with a critical apparatus of selected passages designed for the use of professional Bible translators throughout the world (1st ed. 1966, 2nd ed. 1968). Work on both editions continued for some while in parallel. The intensive cooperation of the committee through the years proved so fruitful and stimulating to the participants that K. Aland decided to contribute his preliminary work toward a new text of the *Novum Testamentum Graece* to the preparation of *The Greek New Testament*. The texts of both editions then proceeded to grow together so that eventually the 26th edition of *Novum Testamentum Graece* (1979) and the third edition of *The Greek New Testament* (1975) shared the same basic text.

These two editions were originally planned for different purposes, and they differ accordingly. *The Greek New Testament* was designed for translators, and while its critical apparatus is restricted to selected passages, the information on the textual tradition in these passages is as complete as possible. These passages are most often those in which modern translations are found to differ, and translators need to be aware of the reasons for their differences. *Novum Testamentum Graece*, in contrast, seeks to provide the reader with a critical appreciation of the whole textual tradition. Its apparatus is correspondingly more extensive, devoting particular attention to the transmission of the text in the early period. For this purpose, however, exhaustive detail is neither intended nor would it be useful (cf. below, pp. 50*-51*).

The text shared by these two editions was adopted internationally by Bible Societies, and following an agreement between the Vatican and the United Bible Societies it has served as the basis for new translations and for revisions made under their supervision. This marks a significant step with regard to interconfessional relationships. It should naturally be understood that this text is a working text (in the sense of the century-long Nestle tradition): it is not to be considered as definitive, but as a stimulus to further efforts toward defining and verifying the text of the New Testament. For many reasons, however, the present edition has not been deemed an appropriate occasion for introducing textual changes.

2. The 27th Edition

The purpose of the 27th edition remains the same as that of the 26th edition. It intends to provide the user with a well-founded

working text together with the means of verifying it or alternatively of correcting it. Correspondingly the edition contains all the variants necessary for this purpose in as complete a form as possible within its limitations. The variants included are important either for their content or for their historical significance. The user can also gain an accurate impression of the amount of variation in the New Testament textual tradition, as well as of the general character of these variants, and of the motives and origins they reflect.

The text of this edition reproduces that of the 26th edition unchanged. Consequently, with rare exceptions, the paragraphing and punctuation remains the same, avoiding the necessity for altering the page makeup. Thus the text of the present edition is identical as before with that of *The Greek New Testament*, now in its 4th revised edition. The same text underlies the concordances, the *Lexikon zum Neuen Testament*, and the *Synopsis quattuor Evangeliorum*.

The critical apparatus of the 27th edition has in contrast been considerably revised to make it more reliable, expressive, and convenient to use in accordance with the purposes stated above. Extensive corrections have been made in all aspects of the apparatus. Complex notes have been simplified (e.g., Jd 5^f; Rom 15,18^f). For a variety of reasons, and with few exceptions, the passages selected for the apparatus have not been changed.

For the benefit of those familiar with earlier editions and for the information of new users, the improvements made in the 27th edition will be summarized before proceeding to the general introduction.

The selection of manuscript witnesses cited in the apparatus was reviewed for clarity, replacing some insignificant witnesses with other new witnesses of greater importance. The number of uncial fragments included among the consistently cited witnesses has diminished.

Several uncial fragments are *no longer cited*. For the most part these comprise only small portions of text and are related to the Majority text. They include:

R, 052, 053, 054, 061, 063, 064 (+ 074 and 090), 065, 093, 0103, 0104, 0120, 0133, 0134, 0135, 0136 (+ 0137), 0197, 0253, 0255, 0265, 0272, 0273.

The numbers shown in parentheses have been identified as belonging to the manuscript immediately preceding, and are usually cited by the lowest number. This convention is followed elsewhere as well (cf. 0100 now *l* 963, 0114 now *l* 965, 0276 now *l* 962). When a number used earlier is now missing, it should be checked in the manuscript list of Appendix I, which corresponds to K. Aland, *Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments*, 2nd edition.

Also omitted are the following very brief fragments whose wit-

ness in the passages selected for the apparatus of this edition either coincides with the Koine text, or cannot be determined with confidence:

0174, 0230, 0263, 0264, 0267, 0268.

Finally, the Koine minuscules

28 (in Mt, Lk and Jn) and 1010

are no longer cited consistently. In the 26th edition these were among the witnesses cited consistently but noted only when they differed from *ℳ*.

Newly cited, replacing the above deletions and in addition to the consistently cited witnesses of the first order (i.e., those always cited where extant, cf. below p. 50*f.), are the following uncials whose claim to attention rests on the quality of their text, their age, or the circumstances of their discovery:

075 (in 1 Cor, Php, Col), 0277, 0278, 0279, 0281, 0282, 0285, 0289, 0291, 0293, 0294, 0296, 0298, 0299, 0301.

Also included are *℘*⁹⁰, *℘*⁹¹, and *℘*⁹³⁻⁹⁸, and additionally as a consistently cited witness of the second order (cf. below p. 51*): 0292.

Furthermore, minuscules which are of importance for the history or establishment of the text have been included among the consistently cited witnesses for the first time. Consistently cited witnesses of the first order include

the minuscules 33, 1739, 1881 (in the Pauline letters) and 2427;

consistently cited witnesses of the second order include

the minuscules 579 and 2542, as well as the lectionaries *l* 249, *l* 844, *l* 846 and *l* 2211. Also in place of 2495 (15th century), the closely related but considerably earlier 1505 (12th century) is cited consistently in Acts and the Pauline and Catholic letters; 2495 is cited only when it differs significantly from 1505. In their textual character both manuscripts are closely related to the Greek base used by Thomas of Harkel for his Syriac translation in 616 (cited in this edition as *sy*^h). The text they attest is therefore considerably older.

The following features are also new. Manuscripts which agree with a variant in the apparatus but show some slight variation from it have traditionally been included in parentheses among its supporting witnesses (cf. Mt 25,29⁺; Lk 22,34⁺ etc.). The actual readings of these witnesses in parentheses are now recorded in Appendix II (Variae lectiones minores). This permits the principal variants to be presented with greater clarity, and also readings of the consistently cited witnesses to be recorded with greater accuracy.

All the papyri (*℘*¹⁻⁹⁸) with all their special readings are now

cited in every passage selected for the apparatus whenever they are clearly legible. In earlier editions the more important of their special readings were noted. And now, fulfilling an often expressed wish, the papyri are cited in as much detail as is practicable. However, inferences should not be drawn from silence in the evidence. It can generally be assumed that all important readings of the papyri are recorded.¹ It has not been possible to represent similarly within the limits of this edition all of the special and singular readings of the early parchment uncial manuscripts, even though they may in general share an equal significance with the papyri. This should be noted because one must always be aware of the fallacy that a manuscript's material determines its importance. New fragments of P⁴¹, P⁶⁶ and P⁷⁵ have been incorporated as well as the readings of P⁹⁰, P⁹¹, and P⁹³-P⁹⁸, here reported for the first time.

Signs for the various correctors of the great uncials S, B, C, D (05 and 06) have been standardized and defined more precisely. We have merged the hands of several correctors, as is customary, and represent them as follows:

- S (01): S¹ (4th-6th century); S² (ca. 7th century); S^c (12th century)
 B (03): B¹ (about contemporary with B); B² (6/7th century)
 C (04): C¹ (about contemporary with C); C² (ca. 6th century); C³ (ca. 9th century)
 D (05): D¹ (6th-7th century); D² (ca. 9th century); D^c (12th century)
 D (06): D¹ (ca. 7th century); D² (ca. 9th century); D^c (date unknown, but later than the other correctors)

This summarizes the more detailed table of signs for the correctors in the second edition of K. and B. Aland, *The Text of the New Testament* (Eerdmans, 21989), p. 108.

The evidence of the Latin, Syriac and Coptic translations has been thoroughly reviewed, and corrected where necessary. This has been done consistently with the principles followed in earlier editions of citing evidence only where the translation's dependence on a Greek base can be demonstrated with confidence (cf. below p. 63*f.).

The New Testament quotations of Greek and Latin Church Fathers have been thoroughly reviewed, resulting in numerous changes. These are significant as the only branch of the textual tradition which can confirm the date and locality of a text type, and consequently special pains have been taken to cite only those quotations which are critically significant (cf. the discussion below p. 72*f.).

Finally, we have rewritten the introduction to this edition by re-

¹ It should be understood that in the description of the papyri and other fragments in Appendix I a verse is counted as present if even a single letter of it has been preserved (cf. below p. 80*).

quest in order to present essential information as precisely and clearly as possible. Yet our best advice is to read the text and apparatus very carefully. Most things will be self-evident and become a matter of habit. But if a reference manual becomes necessary, the present introduction may serve conveniently.

II. THE TEXT OF THE EDITION

1. Goals and Methods

The criteria used for determining the text are traditionally those of internal and external criticism, which must always be applied with an appropriate sense of balance. The *internal criteria* of textual criticism are constantly being improved through exegetical research on the forms of thought and expression of the New Testament writers, both generally and in individual passages.

The fine-tuning of *external criteria* cannot keep up with the mass of evidence available. But research has advanced sufficiently to warrant progressing beyond the historical constructions of the text inherited from a period favored with far fewer sources. The value of a number of individual witnesses as well as groups of witnesses has been defined with greater clarity by a whole series of special studies. But it is not yet possible to formulate a comprehensive theory of the textual tradition that would accommodate all the results of recent textual research. For this reason it is advisable, even imperative, to let the text of this edition remain unaltered.

2. Critical Signs Used in the Text

Critical signs in the text (°, □, ..., ′, etc.) refer to the critical apparatus, and are explained in that connection (cf. below p. 52*). These are the traditional signs of Eberhard Nestle's editions. They indicate the variants in the apparatus accurately and efficiently, with the advantage of alerting the reader to both their location and their nature without glancing away from the text. Readers who are interested only in the text can easily ignore them.

Square brackets in the text ([]) indicate that textual critics today are not completely convinced of the authenticity of the enclosed words (cf. Mt 18,19; Ac 16,1; for word order, 1 Cor 10,20). These passages are always noted explicitly in the apparatus so that the reader may evaluate them independently. The reading given in the text shows the preference of the editors. For practical reasons the evidence given in the apparatus always includes the support for the reading in the text.

Square brackets always reflect a great degree of difficulty in determining the text.

- [[]] Double brackets in the text ([[]) indicate that the enclosed words, generally of some length, are known not to be a part of the original text. These texts derive from a very early stage of the tradition, and have often played a significant role in the history of the church (cf. Jn 7,53-8,11).

Quotations from the Old Testament are printed in italics.

III. THE CRITICAL APPARATUS

1. Structure and Critical Signs

No manual edition of the Greek New Testament can offer the full spectrum of textual variants or cite all the witnesses significant for the history of the text. These are possible goals only for the *Editio critica maior*, and even then with certain qualifications. A manual edition is therefore of limited usefulness for specialized studies of the history of the text or of individual manuscripts. The present edition provides the reader primarily with the basis for studying the text and evaluating the most important variants. The apparatus also offers a wealth of readings which are only indirectly of value for establishing the text, but which may often signal the presence of a textual problem. Variants of lesser significance are also valuable for revealing the causes and motives involved in the origin of textual variants.

Consequently the support of witnesses is indicated in two different ways. A *positive apparatus* is given for all the substantive variants, including those important for establishing the text. In these instances the evidence both *for and against* the text is shown, with the support for the text (= *txt*) always appearing last. A *negative apparatus* is given for variants which are cited mainly for their relevance to the history of the text or of its interpretation. For these readings only the evidence *against* the text is shown.

Greek manuscripts are cited consistently, frequently, or only occasionally, depending on the significance of the individual manuscript for establishing the text.

Consistently cited witnesses include those Greek manuscripts which are of the greatest value for establishing the text, and whose readings accordingly have the greatest authority. The witness of these manuscripts is always cited in the passages selected for the apparatus.

Frequently cited witnesses include manuscripts of outstanding significance for the history of the text, or with readings of interest for their content.

Occasionally cited witnesses include manuscripts essentially representing the Koine text type. These are cited explicitly only when they diverge from the Koine text in passages of special interest for the history of the text or for exegesis.

Two orders of consistently cited witnesses are distinguished on the basis of their quality and the way they are cited. The *first order of consistently cited witnesses* includes the papyri and the uncials which are independent of the Byzantine Koine text type, and a small number of minuscules which preserve an early form of the text. The *second order of consistently cited witnesses* includes the more important uncials of the Koine text type, and a group of minuscules which are of special interest for the history of the text although they are related to the Byzantine Koine text type. For practical purposes these are subsumed with the Majority text under the symbol \mathfrak{M} (= *Majority text*, cf. below p. 55*) or *pm* (= *permulti*, cf. *ibid.*). The following distinctions are observed in the citation of consistently cited witnesses of both orders.

In the *positive apparatus* the consistently cited witnesses of the first order are always cited explicitly, while those of the second order are cited explicitly only when they differ from \mathfrak{M} . In these instances the reader is given complete information about the consistently cited witnesses.

In the *negative apparatus* all consistently cited witnesses of both orders are cited explicitly when they support the reading(s) noted. In these instances the regular witnesses of the second order are cited explicitly even when they agree with \mathfrak{M} , the majority of all manuscripts. This makes it absolutely clear in such instances that these regular witnesses of the second order do not support the text of the present edition. The negative apparatus also exhibits any substantive variant attested by consistently cited witnesses and other relevant evidence. But exhaustive information is not to be expected.

Naturally, a manuscript can be cited only if its text is legible. Major lacunae in the text of consistently cited manuscripts are indicated in the List of Manuscripts (Appendix I). The contents of fragments are described positively.²

Restrictions of space do not permit the recording of all the flaws affecting the text of a manuscript, such as foxing, imperfections of the writing material, or the fading of inks. Thus the possibility should not be ruled out that on occasion a consistently cited witness is neither subsumed in the symbol \mathfrak{M} nor in agreement with the text of this edition.

² When listing the contents of a fragment a verse is described as extant if a single letter of it is preserved. Therefore inferences about the precise extent of a fragment may not be justified (cf. below p. 80*).

Consistently and frequently cited witnesses are listed in III. 2 (cf. below p. 58*ff.).

Critical Signs

The following signs in the critical apparatus refer to corresponding signs in the text of a given verse, or more rarely, sequence of verses (cf. Lk 22,17-20). They show the exact location and nature of the variant recorded in the apparatus, and are not repeated within a single verse or within a verse sequence constituting an apparatus unit. Apparent exceptions are easily explained by their contexts.

- The word following in the text is *omitted* by the witnesses cited.
- The words, clauses or sentences following in the text are *omitted* by the witnesses cited. The sign ` marks the end of the omitted text.
- ⸀ The word following in the text is *replaced* with one or more words by the witnesses cited.
- ⸁ The words following in the text are *replaced* with other words by the witnesses cited. The sign ` marks the end of the replaced text. Frequently this involves the transposition of words. To the extent the words are identical with those in the text, they are indicated by italic numerals corresponding to their position in the printed text (cf. Mt 27,51).
- ⸂ This sign marks the location where *one or more words*, sometimes a whole verse, is *inserted* by the witnesses cited.
- ⸃ The words following in the text are *transposed* by the witnesses cited. The sign ² in the text marks the end of the portion of text transposed. The sequence of the transposed words is indicated when necessary by italic numerals corresponding to the position of the words in the printed text (cf. Mt 16,13).
- ⸄ A raised colon indicates a variant form of punctuation.
- ⸅ The word or verse of text is *transposed* as indicated in the apparatus (cf. Lk 6,5; Jn 13,8).

01 02 / 01 02 / ⸀ ⸁ ⸂ ⸃ ⸄ ⸅ ⸆ ⸇ ⸈ ⸉ ⸊ ⸋ ⸌ ⸍ ⸎ ⸏ ⸐ ⸑ ⸒ ⸓ ⸔ ⸕ ⸖ ⸗ ⸘ ⸙ ⸚ ⸛ ⸜ ⸝ ⸞ ⸟ ⸠ ⸡ ⸢ ⸣ ⸤ ⸥ ⸦ ⸧ ⸨ ⸩ ⸪ ⸫ ⸬ ⸭ ⸮ ⸯ ⸰ ⸱ ⸲ ⸳ ⸴ ⸵ ⸶ ⸷ ⸸ ⸹ ⸺ ⸻ ⸼ ⸽ ⸾ ⸿ ⸰ ⸱ ⸲ ⸳ ⸴ ⸵ ⸶ ⸷ ⸸ ⸹ ⸺ ⸻ ⸼ ⸽ ⸾ ⸿

Centered dots and superscript numerals distinguish between multiple occurrences of the same kind of variant within a single unit of the apparatus.

- ...` / ⸀...` / ⸁...` / ⸂...` / ⸃...` / ⸄...` / ⸅...` / ⸆...` / ⸇...` / ⸈...` / ⸉...` / ⸊...` / ⸋...` / ⸌...` / ⸍...` / ⸎...` / ⸏...` / ⸐...` / ⸑...` / ⸒...` / ⸓...` / ⸔...` / ⸕...` / ⸖...` / ⸗...` / ⸘...` / ⸙...` / ⸚...` / ⸛...` / ⸜...` / ⸝...` / ⸞...` / ⸟...` / ⸠...` / ⸡...` / ⸢...` / ⸣...` / ⸤...` / ⸥...` / ⸦...` / ⸧...` / ⸨...` / ⸩...` / ⸪...` / ⸫...` / ⸬...` / ⸭...` / ⸮...` / ⸯ...` / ⸰...` / ⸱...` / ⸲...` / ⸳...` / ⸴...` / ⸵...` / ⸶...` / ⸷...` / ⸸...` / ⸹...` / ⸺...` / ⸻...` / ⸼...` / ⸽...` / ⸾...` / ⸿...`
- The signs □...`, ⸀...`, ⸁...` and ⸂...` occasionally enclose longer passages spanning several verses. In such instances the verse references are indicated (cf. Lk 3,23-31.38; 4,5-12). There are no instances of confusion possible due to the overlapping of similar variants; it is always necessary to look for the sign of closure.

Organization of the Apparatus

A large dot followed by a bold verse number opens each new section of the apparatus. Critical signs do not occur twice within a single section; their repetitions are distinguished by the addition of centered dots or italic numerals. Apparatus sections usually span a single verse; when variants extend over several verses, this is made explicit by the reference following the large dot (cf. Lk 22,17-20).

| A solid vertical line separates the instances of variation from each other within a single verse or section of the apparatus.

| A broken vertical line separates the various alternative readings from each other within a single instance of variation. These readings taken together comprise a group of readings, or a variation unit.

txt This sign (= textus) introduces the list of witnesses supporting the text of this edition. It always occurs as the last member of a group of readings, or variation unit.

Presentation of Variant Readings

Variant readings are usually spelled out in full in the apparatus; any *abbreviations* are readily explained by reference to the text above.

The following types of abbreviation may be noted:

Only the distinctive element of a variant form may be given, whether it is the first part of a word (cf. Lk 19,43 ⸀) or the last (cf. Lk 19,37 ⸀; Mt 2,23 ⸀ -πεθ). In rare instances both the first and last letters of a variant may be given (Mt 1,10 ⸀Μ-σσην | ⸀Μ-σσην). Abbreviations found in longer insertions may be explained by reference to the first form of the variant, which is always given in full (cf. Lk 19,45 ⸀).

Three periods (...) represent the text of the edition where the variant form cited is in agreement with it (cf. Lk 20,25 ⸀).

Variants of word order are represented by italic numerals which correspond to the order of the words in the text (1 = the first word in the text, etc.). This convention is followed not just for variants of transposition indicated by the sign ⸃, but also for alternative forms within a single variation unit (cf. Jn 12,18 ⸃). Thus the note at Lk 22,24 ⸃ 2 ⸰⁷⁵ | 1 ⸰ means that for the text at Luke 22,24 'δε και', the reading witnessed by ⸰⁷⁵ is και, and the reading of ⸰ is δε.

In a limited number of instances, where a subvariant differs only slightly from a main variant, the wording in the apparatus is not given

txt

...

2 3 1 4 5

in full. In such instances the witness for the subvariant is duly given with the following qualifications.

- () Witnesses which show only minor differences are noted in parentheses () along with the witnesses for the main variant (cf. the minuscule 700 at Mt 9,27^r; sy^s at Mt 26,60^τ; Clement of Alexandria at Mt 5,36^r). Witnesses within parentheses are separated by commas when they represent different subvariants (cf. Mk 9,17^r C, W 067 f^{1.13} 2542). Parentheses enclose the appropriate superscript sign when the first hand or a later corrector of a manuscript witnesses some minor variation (cf. ℵ(*) at Mt 9,5^r or D(2) at Ac 12,5^r).

The use of parentheses is supplemented by Appendix II where the reader will find for the first time the full readings of the Greek manuscripts they enclose. This appendix provides complete documentation for the witnesses, especially for the important witnesses that are consistently cited. The more important subvariants, however, continue to be noted within the parentheses of the apparatus as before (cf. Mt 7,21^τ; Mt 24,48^r).

- [] Brackets [] enclose conjectures with regard to both the text and its punctuation.

Textual conjectures are identified either by their author (cf. Mt 5,5[□]) or by a more general reference "comm" (= commentators; cf. Eph 4,21^r). Conjectures with regard to punctuation are not identified by their authors (cf. Mt 2,4[:] and :¹).

Presentation of Witnesses

The witnesses for a reading are always given in the same *sequence*: Greek manuscripts, versions, patristic citations (separated by semicolons). For Greek manuscripts the order of papyri, uncials, minuscules and lectionaries is observed, and for the early versions the order of Latin, Syriac, Coptic, Armenian, Georgian, Gothic, Ethiopic and Church Slavonic.

Greek manuscripts are cited in their numeric order according to the list of manuscripts. In Appendix I further information about each manuscript may be found (date, present location and content).

The following superscript signs following manuscript numbers distinguish various readings in the same manuscript or qualify (as ^{vid}) the relative certainty of a decision:

- * * identifies the original reading when a correction has been made.
- c c identifies a correction made by a later hand, but sometimes also by the first hand.

1.2.3 identifies a correction made by the first, second, or third corrector.³

v.l. (= *varia lectio*) indicates a reading recorded in a manuscript as an alternative reading (^{v.l.} is coordinated with the superscript sign ^{txt}).

^{txt} (= *textus*) as a superscript sign indicates the reading in the text of a manuscript which also records an alternative reading (^{txt} is coordinated with the superscript sign ^{v.l.}).

^{mg} (= *in margine*) indicates a reading in the margin of a manuscript without being identified as either a correction or an alternative reading.

^s (= *supplementum*) indicates a reading derived from a later addition to a manuscript, usually replacing a lost folio or section of a manuscript. Such replacements are identified in the Manuscript List (Appendix I) for the consistently cited witnesses.

^{vid} (= *ut videtur*) indicates that the reading attested by a witness cannot be determined with absolute certainty. This is frequently true of papyri and palimpsests. Corrections may also require the sign ^{vid} if the original reading of the manuscript is no longer clearly legible. The sign ^{vid} always indicates a high degree of probability, usually based on some surviving letters or parts of letters. When an inference is drawn from the extent of a lacuna, it is carefully verified that the manuscript cannot be cited equally well for other readings in the tradition.

The following group signs are used (the first one, ℞, is particularly important):

℞ (= *Majority text, including the Byzantine Koine text*) indicates readings supported by the majority of all manuscripts, i.e., always including manuscripts of the Koine type in the narrow sense. ℞ therefore represents the witness of the Koine text type, together with the witness of all consistently cited manuscripts of the second order which agree with it in a given reading. ℞ has the status of a consistently cited witness of the first order. Consequently in instances of a negative apparatus, where support for the text is not given, the reading attested by ℞ may safely be inferred: if it is not otherwise explicitly cited, it agrees with ^{txt} (= the text). The sign ℞ was introduced to replace the sign K (= Koine), which had been used through the 25th edition, because it made possible the space-saving representation of consistently cited witnesses of the second order.

³ For the uncial manuscripts ℵ, B, C and D (05 and 06) the superscript signs 1.2.3.c identify groups of correctors. These are explained above on p. 48*, and also in K. and B. Aland, *The Text of the New Testament*, Grand Rapids: Eerdmans, 1989, p. 108.

pm *pm* (= *permulti*) is used in place of the sign \mathfrak{M} when the witness of the Majority text is divided in fairly equal strength between two (rarely three) variant readings. The abbreviation *pm* appears then with both Majority text readings. If one of these readings is in agreement with the text, and the apparatus does not list the support for *txt*, the sign *pm* appears only once and the support of consistently cited witnesses of the second order may be inferred for the text, just as with \mathfrak{M} -variants when the support for *txt* is not shown.

If one of these readings is in agreement with the text, and the apparatus lists support for *txt*, all consistently cited witnesses of the second order are shown explicitly, just as with \mathfrak{M} variants when the support for *txt* is given.

After the Greek witnesses have been named the following relative terms give an impression of further support for a reading:

- pc* *pc* = *pauci*: a few manuscripts, other than those explicitly mentioned for a given reading, which differ from the Majority text.
- al* *al* = *alii*: some manuscripts (more than represented by *pc*), other than those explicitly mentioned for a given reading, which differ from the Majority text.
- pm* *pm* = *permulti*: a large number of manuscripts, when the Majority text is divided (see above).
- rell* *rell* = *reliqui*: the rest of the manuscript tradition (including \mathfrak{M}) supporting *txt* (cf. Lk 5,39 °); a few specially authoritative witnesses may precede *rell* (cf. Jn 8,16 °).

Other Abbreviations in the Apparatus

- (!) (!) = *sic!* indicates an accurate transcription of an apparently absurd reading (cf. Ac 24,5 °).
- h.t.* *h.t.* (= *homoioteleuton*) indicates an omission due to the similar endings of successive words, phrases, or sentences (a visual error: the scribe's eye skips from the first to the second, in effect omitting the text between them).
- add.* *add.* = *addit/-unt*, add(s)
- om.* *om.* = *omittit/-unt*, omit(s)
- + – + – are used in place of *add.* and *om.* where such brevity is not inconsistent with clarity (cf. Ro 16,25-27 and *Subscriptio*).
- pon.* *pon.* = *ponit*, place(s), transpose(s)
- a.* *a.* = *ante*, before
- p.* *p.* = *post*, after

- id./ead.* = *idem/eadem*, the same wording
- ex err.* = *ex errore*, erroneously, by scribal error
- ex itac.* = *ex itacismo*, by itacism, the substitution of letters with the same phonetic value
- ex lat?* = *ex versione latina?* apparently derived from a Latin reading
- bis* (= twice) immediately following a critical sign, refers to two similar words in the text and their variant(s) which are exceptionally identified by the same critical sign (cf. Mt 1,9^r; 1,10^{r1}).

All other Latin abbreviations are explained in Appendix V.

The following *signs and notes come immediately after critical signs* with an explanation of the variant reading(s) presented:

A cross marks a change in the text from the 25th edition, where the reading so marked stood in the text (cf. Mt 7,18^r and ^r; 20,18^r). These passages always represent very difficult textual decisions. The reader may consult Appendix III (*Editionum differentiae*) for the decisions of other editors in such passages.

p) refers to parallel passages in the Gospels, which are listed in the margin at the beginning of the pericopes.

A parenthetical reference to a passage standing before a variant reading refers to a parallel passage in another New Testament book (cf. the reference to Lk 2,7 at Mt 1,25^r). If the parenthetical reference does not name a book, e.g., (22,3), the parallel is found within the same book (cf. the reference to Ac 22,3 at Ac 21,39^r), or the same chapter (cf. the reference to verse 12 at Mt 2,13^r).

A parenthetical reference to a verse with *v.l.* standing before a reading suggests that the reading derives from a variant reading in the verse indicated (cf. Mt 2,13^r, which refers to the same transposition at 2,19).

A reference to a passage in the Septuagint standing before a variant suggests a parallel expression in the Septuagint text (cf. the reference to Jr 38,15 ㊄ at Mt 2,18^r).

2. The Greek Witnesses

Four groups of Greek New Testament text manuscripts may be distinguished on the basis of their textual quality, designation, and frequency of citation in the apparatus: a) consistently cited witnesses of the first order, b) consistently cited witnesses of the second order, c) frequently cited manuscripts, and d) occasionally cited manuscripts (cf. above p. 50*f.). Manuscripts of the first three groups are listed below; while manuscripts of group d) are listed only in Appendix I.

Witnesses distinguished with the sign (!) include papyri and uncial manuscripts of particular significance because of their age (all are ascribed to the 3rd/4th century or earlier).

Consistently Cited Witnesses in the Gospels

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

All extant papyri:

for Mt: \mathfrak{P}^1 (!), \mathfrak{P}^{19} , \mathfrak{P}^{21} , \mathfrak{P}^{25} , \mathfrak{P}^{35} , \mathfrak{P}^{37} (!), \mathfrak{P}^{44} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{53} (!), \mathfrak{P}^{62} , $\mathfrak{P}^{64(+67)}$ (!), \mathfrak{P}^{70} (!), \mathfrak{P}^{71} , \mathfrak{P}^{73} , \mathfrak{P}^{77} (!), \mathfrak{P}^{83} , \mathfrak{P}^{86} , \mathfrak{P}^{96} ;

for Mk: \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{84} , \mathfrak{P}^{88} ;

for Lk: \mathfrak{P}^3 , \mathfrak{P}^4 (!), \mathfrak{P}^7 , \mathfrak{P}^{42} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{69} (!), \mathfrak{P}^{75} (!), \mathfrak{P}^{82} , \mathfrak{P}^{97} ;

for Jn: \mathfrak{P}^2 , \mathfrak{P}^5 (!), \mathfrak{P}^6 , \mathfrak{P}^{22} (!), \mathfrak{P}^{28} (!), \mathfrak{P}^{36} , \mathfrak{P}^{39} (!), \mathfrak{P}^{44} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{52} (!), \mathfrak{P}^{55} , \mathfrak{P}^{59} , \mathfrak{P}^{60} , \mathfrak{P}^{63} , \mathfrak{P}^{66} (!), \mathfrak{P}^{75} (!), \mathfrak{P}^{76} , \mathfrak{P}^{80} (!), \mathfrak{P}^{84} , \mathfrak{P}^{90} (!), \mathfrak{P}^{93} , \mathfrak{P}^{95} (!).

The following uncials:

for Mt: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), W (032), Z (035), Θ (038), 058, 067, 071, 073, 078, 085, 087, 089, 094, 0102, 0106, 0107, 0118, 0128, 0148, 0160, 0161, 0164, 0170, 0171(!), 0200, 0204, 0231, 0234, 0237, 0242, 0249, 0271, 0275, 0277, 0281, 0293, 0298;

for Mk: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), W (032), Θ (038), Ψ (044), 059, 067, 069, 072, 083, 087, 099, 0107, 0126, 0130, 0131, 0132, 0143, 0146, 0167, 0184, 0187, 0188, 0213, 0214, 0269, 0274;

for Lk: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), T (029), W (032), Θ (038), Ξ (040), Ψ (044), 070, 078, 079, 0102, 0108, 0115, 0130, 0147, 0171(!), 0177, 0181, 0182, 0239, 0266, 0279, 0291;

for Jn: \aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), L (019), T (029), W (032), Θ (038), Ψ (044), 050, 060, 068, 070, 078, 083, 086, 087, 091, 0101, 0105, 0109, 0127, 0145, 0162(!), 0210, 0216, 0217, 0218, 0234, 0238, 0256, 0260, 0299, 0301.

The minuscule families f^1 and f^{13} (for the Gospels), and also the minuscules 33 (for the Gospels) and 2427 (for Mark).

f^1 = 1, 118, 131, 209, 1582 *et al.*, cf. K. Lake, *Codex 1 of the Gospels and its Allies*, (Texts and Studies VII/3) Cambridge 1902, reprint 1967.

f^{13} = 13, 69, 124, 174, 230, 346, 543, 788, 826, 828, 983, 1689, 1709, *et al.*, cf. K. and S. Lake, *Family 13 (The Ferrar Group)*, (Studies and Documents XI) London 1941 [= Mark]; J. Geerlings, *Family 13 (The Ferrar Group)*, (Studies and Documents XIX-XXI) Salt Lake City 1961-1962 [= Matthew, Luke, John]; W. H.

Ferrar, *A Collation of Four Important Manuscripts of the Gospels*, ed. T. K. Abbott, Dublin/London 1877.

The manuscripts comprising families f^1 and f^{13} are usually cited only by their group sign. They are cited individually only if they differ both from their own family and from \aleph (cf. Lk 11,25 τ , where 69 supports the reading of f^{13} but with a different word order).

For f^1 there is a special rule: if the leading manuscript 1 differs from the other members of the family and also from \aleph , it is cited as 1; the sign f^1 is not used because the other members of the family agree with \aleph (cf. Lk 24,53 τ).

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

K (017), N (022), P (024), Q (026, for Lk), Γ (036), Δ (037), 0292 (for Mk), 28 (XI, for Mk), 565 (IX), 579 (XIII), 700 (XI), 892 (IX), 1241 (XII), 1424 (IX/X), 2542 (XIII, for Mk and Lk), *l* 844 (IX), *l* 2211 (X).

There are no manuscripts in the category of frequently cited witnesses in the Gospels; the number of consistently cited witnesses of the second order is correspondingly more extensive.

Consistently and Frequently Cited Witnesses in Acts

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

All extant papyri:

\mathfrak{P}^8 , \mathfrak{P}^{29} (!), $\mathfrak{P}^{33(+58)}$, \mathfrak{P}^{38} (!), \mathfrak{P}^{41} , \mathfrak{P}^{45} (!), \mathfrak{P}^{48} (!), \mathfrak{P}^{50} , \mathfrak{P}^{53} (!), \mathfrak{P}^{56} , \mathfrak{P}^{57} , \mathfrak{P}^{74} , \mathfrak{P}^{91} (!).

The following uncials:

\aleph (01), A (02), B (03), C (04), D (05), E (08), Ψ (044), 048, 057, 066, 076, 077, 095, 096, 097, 0140, 0165, 0166, 0175, 0189(!), 0236, 0244, 0294.

The minuscules 33 and 1739.

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

L (020), 81 (1044), 323 (XII), 614 (XIII), 945 (XI), 1175 (XI), 1241 (XII), 1505 (XII).

c) *Frequently cited witnesses:*

6 (XIII), 36 (XII), 104 (1087), 189 (XII), 326 (X), 424 (XI), 453 (XIV), 1704 (1541), 1884 (XVI), 1891 (X), 2464 (IX), 2495 (XV).

*Consistently and Frequently Cited Witnesses
in the Pauline Letters*

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

for Rom:

Ⓟ¹⁰, Ⓟ²⁶, Ⓟ²⁷(!), Ⓟ³¹, Ⓟ⁴⁰(!), Ⓟ⁴⁶(!), Ⓟ⁶¹, Ⓟ⁹⁴;
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), Ψ (044),
 048, 0172, 0209, 0219, 0220(!), 0221, 0278, 0285, 0289;
 33, 1739, 1881;

for 1 Cor:

Ⓟ¹¹, Ⓟ¹⁴, Ⓟ¹⁵(!), Ⓟ³⁴, Ⓟ⁴⁶(!), Ⓟ⁶¹, Ⓟ⁶⁸;
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
 I (016), Ψ (044), 048, 075, 088, 0121, 0185, 0199, 0201, 0222,
 0243, 0270, 0278, 0285, 0289;
 33, 1739, 1881;

for 2 Cor:

Ⓟ³⁴, Ⓟ⁴⁶(!);
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
 I (016), Ψ (044), 048, 098, 0121, 0186, 0209, 0223, 0225, 0243,
 0278, 0285, 0296;
 33, 1739, 1881;

for Gal:

Ⓟ⁴⁶(!), Ⓟ⁵¹;
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
 I (016), Ψ (044), 062, 0122, 0176, 0254, 0261, 0278;
 33, 1739, 1881;

for Eph:

Ⓟ⁴⁶(!), Ⓟ⁴⁹(!), Ⓟ⁹²(!);
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016),
 Ψ (044), 048, 082, 0278, 0285;
 33, 1739, 1881;

for Php:

Ⓟ¹⁶(!), Ⓟ⁴⁶(!), Ⓟ⁶¹;
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016),
 Ψ (044), 048, 075, 0278, 0282;
 33, 1739, 1881;

for Col:

Ⓟ⁴⁶(!), Ⓟ⁶¹;
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
 I (016), Ψ (044), 048, 075, 0198, 0208, 0278;
 33, 1739, 1881;

for 1 Thess:

Ⓟ³⁰(!), Ⓟ⁴⁶(!), Ⓟ⁶¹, Ⓟ⁶⁵(!);
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015),
 I (016), Ψ (044), 048, 0183, 0208, 0226, 0278;
 33, 1739, 1881;

for 2 Thess:

Ⓟ³⁰(!), Ⓟ⁹²(!);
 Ⓢ (01), A (02), B (03), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ (044),
 0111, 0278;
 33, 1739, 1881;

for 1 Tim:

Ⓟ —;
 Ⓢ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
 Ψ (044), 048, 0241, 0259, 0262, 0285;
 33, 1739, 1881;

for 2 Tim:

Ⓟ —;
 Ⓢ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
 Ψ (044), 048;
 33, 1739, 1881;

for Tit:

Ⓟ³²(!), Ⓟ⁶¹;
 Ⓢ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), H (015), I (016),
 Ψ (044), 048, 088, 0240, 0278;
 33, 1739, 1881;

for Phm:

Ⓟ⁶¹, Ⓟ⁸⁷(!);
 Ⓢ (01), A (02), C (04), D (06), F (010), G (012), I (016), Ψ (044),
 048, 0278;
 33, 1739, 1881;

for Heb:

Ⓟ¹²(!), Ⓟ¹³(!), Ⓟ¹⁷, Ⓟ⁴⁶(!), Ⓟ⁷⁹, Ⓟ⁸⁹;
 Ⓢ (01), A (02), B (03), C (04), D (06), H (015), I (016), Ψ (044),
 048, 0122, 0227, 0228, 0243, 0252, 0278, 0285;
 33, 1739, 1881;

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

K (018), L (020), P (025), 81 (1044), 104 (1087), 365 (XII), 630
 (XIV), 1175 (XI), 1241 (XII), 1505 (XII), 1506 (1320), 2464 (IX),
 1 249 (IX), 1 846 (IX).

c) *Frequently cited witnesses*

6 (XIII), 323 (XII), 326 (X), 424 (XI), 614 (XIII), 629 (XIV), 945
 (XI), 2495 (XV).

*Consistently and Frequently Cited Witnesses
in the Catholic Letters*

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

for Jas:

ℙ²⁰(!), ℙ²³(!), ℙ⁵⁴, ℙ⁷⁴;
ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0166, 0173,
0246;
33, 1739;

for 1 Pet:

ℙ⁷²(!), ℙ⁷⁴, ℙ⁸¹;
ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0206, 0247,
0285;
33, 1739;

for 2 Pet:

ℙ⁷²(!), ℙ⁷⁴;
ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0156, 0209,
0247;
33, 1739;

for 1 Jn:

ℙ⁹(!), ℙ⁷⁴;
ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0245, 0296;
33, 1739;

for 2 Jn:

ℙ⁷⁴;
ℵ (01), A (02), B (03), P (025), Ψ (044), 048, 0232;
33, 1739;

for 3 Jn:

ℙ⁷⁴;
ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 048, 0251;
33, 1739;

for Jd:

ℙ⁷²(!), ℙ⁷⁴, ℙ⁷⁸(!);
ℵ (01), A (02), B (03), C (04), P (025), Ψ (044), 0251;
33, 1739.

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

K (018), L (020), 81 (1044), 323 (XII), 614 (XIII), 630 (XIV),
1241 (XII), 1505 (XII).

c) *Frequently cited witnesses*

69 (XV), 322 (XV), 623 (1037), 945 (XI), 1243 (XI), 1846 (XI),
1852 (XIII), 1881 (XIV), 2298 (XII), 2464 (IX), 2495 (XV).

Consistently Cited Witnesses in Revelation

The manuscript tradition for the Book of Revelation differs greatly from that of the other New Testament writings.⁴ One peculiar characteristic is the division of the Byzantine Majority text into two distinct textual traditions:

ℳ^A represents the large number of manuscripts with the commentary on Revelation by Andreas of Caesarea.

ℳ^K represents the Koine tradition proper.

ℳ represents the agreement of ℳ^A and ℳ^K.

The minuscules 2344 and 2377 frequently cannot be cited due to their poor state of preservation, consequently the witness of these manuscripts cannot be inferred from silence.

a) *Consistently cited witnesses of the first order*

ℙ¹⁸(!), ℙ²⁴, ℙ⁴³, ℙ⁴⁷(!), ℙ⁸⁵, ℙ⁹⁸(!);

ℵ (01), A (02), C (04), 051, 0163, 0169, 0207, 0229.

b) *Consistently cited witnesses of the second order*

P (025) is cited individually only when it differs from ℳ^A.

046 is cited individually only when it differs from ℳ^K.

1006 (XI), 1611 (X), 1841 (IX/X), 1854 (XI), 2030 (XII), 2050 (1107), 2053 (XIII), 2062 (XIII), 2329 (X), 2344 (XI), 2351 (X), 2377 (XIV).

c) *No witnesses are cited only frequently for Revelation.*

3. The Early Versions

In the present scholarly manual edition of the Greek New Testament the principal emphasis is on the Latin, Syriac and Coptic versions. These versions were unquestionably made directly from the Greek and at an early period. They are also the most fully studied. And finally, their value as witnesses to the textual tradition of the Greek New Testament, which is our concern at present, has become increasingly clear through decades of debate. The same cannot be said of the other versions (cf. below p. 70*f.). These three versions are important witnesses for establishing the text. The following remarks discuss their use in the present edition.

The versions are cited only where their underlying Greek text can be determined with confidence. They are generally cited only where their readings are also attested by some other Greek or independent versional evidence. Only in rare instances do they appear as the sole

⁴ Cf. J. Schmid, *Studien zur Geschichte des griechischen Apokalypse-Textes* (3 vols., Munich 1955/1956).

support for a Greek reading (cf. Jas 1,17⁶). Differences in linguistic structure between Greek and the languages of the versions must be carefully noted. Variant readings reflecting idiomatic or stylistic differences are ignored. On the whole, versions can only reveal with more or less precision the particular details of their Greek base.⁵ In instances where the witness of a version is doubtful, it is not noted.⁶

The versions still enjoy an important role in critical decisions because they represent Greek witnesses of an early period. But their value for scholarship today in comparison with earlier generations has been modified by the great number of Greek manuscripts on papyrus and parchment discovered in the twentieth century.

Latin Versions

For the Latin version of the New Testament there are two groups of witnesses to be distinguished: the Old Latin versions which originated in the II century, and the revision associated with the name of Jerome which was made in the IV/V century on the basis of the Greek text, and which has been known since the late medieval period as the Vulgate.⁷

The citation of Old Latin witnesses in this edition is based on the following editions:

in the Gospels:

Itala. Das Neue Testament in altlateinischer Überlieferung. Nach den Handschriften hrsg. von A. Jülicher, durchgesehen und zum Druck besorgt von W. Matzkow† und K. Aland (vol. I. Matthäus-Evangelium ²1972, vol. II. Marcus-Evangelium ²1970, vol. III. Lucas-Evangelium ²1976, vol. IV. Johannes-Evangelium 1963);

in the Pauline letters:

for Eph-Col, vol. 24/1-2 of *Vetus Latina*, ed. by H. J. Frede, 1962-1971; for 1 Thess-Heb, vol. 25/1-2 of *Vetus Latina*, ed. by H. J. Frede, 1975-1991.

in the Catholic letters:

Vol. 26/1 of *Vetus Latina*, ed. by W. Thiele, 1956-1969.

Information for *Acts*, *Romans-Galatians*, and *Revelation* is derived from collations of the manuscripts listed in Appendix I.

⁵ Cf. the relevant essays in K. Aland (ed.), *Die alten Übersetzungen des Neuen Testaments, die Kirchenväterzitate und Lektionare* [ANTT 5], Berlin-New York 1972; and B. M. Metzger, *The Early Versions of the New Testament: Their Origin, Transmission and Limitations*, Oxford 1977.

⁶ The rare instances where a decision is not completely certain are marked with the sign ?.

⁷ The Old Latin tradition is referred to below by synecdoche using the conventional term "Itala". On the character and structure of the Latin tradition, cf. the publications of the Vetus-Latina Institute, Beuron.

The following symbols identify the Latin witnesses:

it (= Itala) represents all or the majority of Old Latin witnesses as a group.

Individual Old Latin manuscripts are designated by their conventional abbreviations and letters;⁸ their numbers in the Beuron registry are found in the Manuscript List (Appendix I).

vg (= Vulgata) represents agreement of the most important editions of the Vulgate in support of the same Greek reading. The individual editions are represented by the following signs:

Biblia Sacra Vulgatae Editionis Sixti Quinti Pont. Max. iussu recognita atque edita [vg^{cl} = Editio Clementina], Rome 1592.

Biblia Sacra Vulgatae Editionis ad concilii Tridentini praescriptum emendata et a Sixto V. P. M. recognita et approbata [vg^s = Editio Sixtina], Rome 1590 (cited only when differing from vg^{cl}).

Novum Testamentum Domini Nostri Iesu Christi Latine Secundum Editionem Sancti Hieronymi, ed. by J. Wordsworth, H. J. White, et al., Oxford 1889-1954 [vg^{ww} = Wordsworth/White].

Biblia sacra iuxta Vulgatam versionem, adiuvantibus B. Fischer OSB, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele recensuit et brevi apparatu instruxit R. Weber OSB, editio tertia emendata quam paravit B. Fischer OSB cum sociis H. J. Frede, J. Gribomont OSB, H. F. D. Sparks, W. Thiele, Stuttgart 1983 [vgst = Vulgata Stuttgartiensis].

vg^{ms/mss} indicates individual Vulgate manuscripts with independent readings.

latt represents the entire Latin tradition in support of the same Greek reading.

lat(t) represents the entire Latin tradition, with a few exceptions due to intraversional differences, in support of the same reading.

lat represents the support of the Vulgate and a part of the Old Latin tradition for a reading.

Syriac Versions

The various Syriac versions (*Vetus Syra* ca. 3/4 cent.; *Peshitta* ca. 4/5 cent.; *Philoxeniana* A.D. 507/508; *Harklensis* A.D. 515/516) are characterized by different translation principles, from a very free, idiomatically correct rendering at the beginning, to a degree of

⁸ The Latin texts d, f and g of the bilinguals D (05/06), F (09/010) and G (011/012) are cited only when their witness differs from that of their accompanying Greek texts.

fidelity to the Greek text so extreme that it violates natural Syriac idiom. Any evaluation of these versions as witnesses to the Greek text must bear this in mind. The latest versions, with their literal and formal parallelism, are most frequently cited because their translation base is most easily determined.

The Syriac versions are indicated as follows:

- sy^s Vetus Syra is preserved in two manuscripts (Syrus Sinaiticus and sy^c Syrus Curetonianus). They exhibit textual differences, and are always cited individually. Their stylistic similarity and their extensive agreements mark them as the earliest Syriac translation of the four Gospels. Syrus Curetonianus offers a revised form of the translation preserved by Syrus Sinaiticus. They are cited from the following editions:
- sy^s (= Syrus Sinaiticus). *The Old Syriac Gospels or Evangelion da-mepharreshê, being the text of the Sinai or Syro-Antiochene Palimpsest*, ed. by Agnes Smith Lewis, London 1910.
- This Gospels manuscript (palimpsest, IV/V) contains the following lacunae: Mt 6,10-8,3; 16,15-17,11; 20,25-21,20; 28,7-end; Mk 1,1-12; 1,44-2,21; 4,18-41; 5,26-6,5; Lk 1,16-38; 5,28-6,11; Jn 1,1-25; 1,47-2,15; 4,38-5,6; 5,25-46; 14,10-11; 18,31-19,40.
- sy^c (= Syrus Curetonianus). *Evangelion da-mepharreshê. The Curetonian Version of the Four Gospels*, ed. by F. Crawford Burkitt, Cambridge 1904.
- D. L. McConaughy, "A recently discovered folio of the Old Syriac (Sy^c) text of Luke 16,13-17,1", *Biblica* 68 (1987): 85-88.
- This Gospels manuscript (parchment, V) is also defective, with the following lacunae: Mt 8,23-10,31; 23,25-end; Mk 1,1-16,17; Lk 1,1-2,48; 3,16-7,33; 24,44-51; Jn 1,42-3,5; 8,19-14,10; 14,12-15; 14,19-21,24-26; 14,29-end.
- sy^p sy^p (= Peshitta). The Peshitta is the most widely accepted of the Syriac versions (its canon lacks the shorter Catholic letters and Revelation). It is cited from the British and Foreign Bible Society edition: J. Pinkerton and R. Kilgour, *The New Testament in Syriac*, London 1920 (frequently reprinted).
- This edition has no critical apparatus, but derives its text of the Gospels from the critical edition of: Ph. E. Pusey and G. H. Gwilliam, *Tetraevangelium Sanctum iuxta simplicem Syrorum versionem*, Oxford 1901.
- For the Peshitta cf. also the editions mentioned below (p. 67*) under sy^h by Aland and Aland/Juckel with the Introduction ANTT 7, pp. 104-110, and 14, pp. 47-59.
- sy^{ph} sy^{ph} (= Philoxeniana). This first Monophysite Syriac Bible version, commissioned by Bishop Philoxenus of Mabbug in A.D. 507/508, has not survived in its entirety. The shorter Catholic letters (2 Pet, 2/3 Jn, Jd) and Revelation have been preserved in a group of manuscripts. Their assignment to Philoxeniana is not positive. In any event the version was made in the sixth century, and is cited here from the following editions:
- John Gwynn (ed.), *Remnants of the Later Syriac Versions of the Bible*, Part I: *New*

Testament, the Four Minor Catholic Epistles in the Original Philoxenian Version, London/Oxford 1909 (Amsterdam 1973).

John Gwynn (ed.), *The Apocalypse of St. John in a Syriac version hitherto unknown*, Dublin/London 1897 (Amsterdam 1981).

For the Philoxeniana cf. also the edition with introduction by B. Aland, ANTT 7, pp. 128-136, listed below under sy^h. Other than for the shorter Catholic letters and Revelation, citations of the Philoxeniana are best derived from the later writings of Philoxenos of Mabbug.

sy^h (= Harklensis). The version made by Thomas of Harkel in A.D. 616 is the only Syriac version containing the entire New Testament. For the most part it must still be cited from the old *editio princeps* based essentially on the manuscript New College 333 (Bodleian Library, Oxford), which its editor, J. White, erroneously identified with the Philoxenian version.

Sacrorum Evangeliorum versio Syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus (Oxford 1778). *Actuum Apostolorum et Epistolarum tam Catholicarum quam Paulinarum versio Syriaca Philoxeniana cum interpretatione et annotationibus* (Oxford 1799-1803).

White's exemplar ends at Heb 11,27. The rest of Hebrews and Revelation are cited from the following editions:

R. L. Bensly, *The Harklean Version of the Epistle to the Hebrews Chap. XI.28-XIII.25*. Cambridge 1889.

A. Vööbus, *The Apocalypse in the Harklean version. A facsimile Edition of MS. Mardin Orth. 35, fol. 143r-159v* (CSCO 400/subs. 56), Louvain 1978.

The longer Catholic letters and also Romans and 1 Corinthians in the Harklean version are cited from the following new editions in which the whole of the Syriac tradition of the New Testament text as well as the more significant patristic evidence is documented.

B. Aland, in conjunction with A. Juckel, *Das Neue Testament in syrischer Überlieferung I. Die Grossen Katholischen Briefe, hrsg. und untersucht*, ANTT 7, Berlin-New York 1986.

B. Aland, A. Juckel, *Das Neue Testament in syrischer Überlieferung II. Die Paulinischen Briefe, Teil I: Römer- und 1. Korintherbrief, hrsg. und untersucht*, ANTT 14, Berlin-New York 1991.

The Harklean version has a critical apparatus: the translator, Thomas of Harkel, used critical signs and marginal notes to indicate Greek variant readings which differed from the Greek exemplar he was using. These variant readings, translated into Syriac, probably derived mostly from the *Versio Philoxeniana* (cf. ANTT 14, pp. 36-39). These are cited with the following signs:

sy^{hmg}: A marginal reading of the Harklensis, based on a Greek reading which differs from the one translated in the Harklean text.

sy^{h**}: Readings of the Harklean text enclosed by critical signs (asterisk and metobelos). These readings do not represent the translator's exemplar.

sy^hsy^{hmg}sy^{h**}

The following *group signs* are used for the Syriac versions:

- sy sy: All the Syriac versions extant for the passage witness to the Greek reading indicated. Parentheses mark those Syriac versions which show some minor difference (as with Greek manuscripts, cf. above p. 54*).
- (sy) (sy): All the Syriac manuscripts extant for the passage witness with some slight variation to the Greek reading indicated.
- sy^(p) sy^(p): All the Syriac versions extant for the passage witness to the Greek reading indicated. Only the version shown in parentheses shows some slight variation.
- (sy^s); (sy^c) etc. (sy^s); (sy^c) etc.: The Syriac version shown in parentheses shows some slight variation from the Greek reading indicated.

Coptic Versions

What is known as Coptic consists of a variety of dialects which did not achieve written form before the Christian era. Translations of the New Testament, beginning from the third century, represent the following dialects:

- ac ac = Akhmimic
- ac² ac² = Subakhmimic (= Lycopolitanic)
- bo bo = Bohairic
- mae mae = Middle Egyptian (= Mesokemic)
- mf mf = Middle Egyptian Fayyumic
- pbo pbo = Proto-Bohairic
- sa sa = Sahidic

The entire New Testament exists in Sahidic and Bohairic, and probably also once existed in Fayyumic and Middle Egyptian. The Sahidic and Bohairic versions were made independently directly from the Greek. It is not known precisely to what extent each of the versions in the other dialects originated independently.

- ac, ac², etc. The signs used without further qualification represent the whole manuscript tradition of the respective dialects.

The following *group signs* are used for the Coptic versions:

- co co: All the Coptic versions extant for the passage witness to a particular Greek reading.
- For the Sahidic and Bohairic versions, the number of manuscripts supporting a particular reading is indicated in superscript. Because of the sparsity of Sahidic evidence in comparison to the wealth of evidence for the Bohairic version, the following distinctions are observed:

sa^{ms}, bo^{ms}: One Sahidic or Bohairic witness supports the particular reading.

sa^{ms}, bo^{ms}

sa^{mss}: Two or more Sahidic manuscripts support the particular reading.

sa^{mss}

bo^{mss}: Two to four Bohairic witnesses support the particular reading.

bo^{mss}

bo^{pt} (= bo^{partim}): Five or more Bohairic witnesses support the particular reading.

bo^{pt}

Bohairic manuscripts considered in Horner's edition (see below) as closely related and designated by a single group sign (a letter without exponent) are treated as a *single* witness. They are treated as several witnesses only when Horner also makes the distinction.

When bo^{ms} or bo^{mss} differ from other Bohairic witnesses, bo represents the latter. When bo^{pt} supports a particular reading, the remaining witnesses are also represented by bo^{pt}.

bo^{ms/mss} – bo

The Sahidic tradition generally comprises relatively few witnesses. When sa^{ms} or sa^{mss} differ from the rest of the Sahidic tradition, the remaining witnesses are also represented by sa^{ms} or sa^{mss}.

sa^{ms/mss} – sa^{ms/mss}

() The Greek reading is supported, but with some slight variation, when the version is shown in parentheses.

()

The following signs are used on rare occasions to indicate a relative degree of possibility:

sa? bo? etc.: The version's support for a reading is possible, but not certain.

sa? bo? etc.

sa? - sa? / bo? - bo? etc.: The version may support either of two variant readings in a passage in contrast to a third variant (cf. Mt 5,32^e). This form is not used for instances where minor differences from a main variant are indicated by parentheses. (Cf. for example Mk 1,1^e *txt*: the versions are not included with a question mark among the witnesses for a subvariant shown in parentheses, although they may very well support it.)

sa? - sa? /
bo? - bo? etc.

The Coptic versions are cited from the following editions and/or manuscripts:

For the Sahidic:

- G. Horner, *The Coptic Version of the New Testament in the Southern Dialect, otherwise called Sahidic and Thebaic*, 7 vols., Oxford 1911-1924.
- R. Kasser, *Papyrus Bodmer XIX, Évangile de Matthieu XIV,28-XXVIII,20; Épître aux Romains I,1-II,3 en sahidique*, Geneva 1962 (used for Mt, IV/V cent.).
- H. Quecke, *Das Markusevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 182 mit den Varianten der Handschrift M 569, Barcelona 1972* (Mk, V cent.).
- H. Quecke, *Das Lukasevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 181 mit den Varianten der Handschrift M 569, Barcelona 1977* (Lk, V cent.).

H. Quecke, *Das Johannesevangelium saïdisch. Text der Handschrift PPalau Rib. Inv. Nr. 183 mit den Varianten der Handschriften 813 und 814 der Chester Beatty Library und der Handschrift M 569*, Barcelona 1984 (Jn, V cent.).

H. Thompson, *The Coptic Version of the Acts of the Apostles and the Pauline Epistles*, Cambridge 1932; Chester Beatty Codex A/B (Ac and Paul, A ca. 600, B VII cent.).

K. Schüssler, *Die Katholischen Briefe in der koptischen (sahidischen) Version*, [Pierpont Morgan M 572], CSCO 528/529, Louvain 1991 (Catholic letters, IX cent.).

For the Bohairic:

G. Horner, *The Coptic Version of the New Testament in the Northern Dialect, otherwise called Memphitic and Bohairic*, 4 vols., Oxford 1898-1905.

For the Akhmimic:

F. Rösch, *Bruchstücke des ersten Clemensbriefes nach dem achmimischen Papyrus der Straßburger Universitäts- und Landesbibliothek mit biblischen Texten derselben Handschrift*, Straßburg 1910 (Jn, Jas, IV cent.).

For the Subakhmimic:

H. Thompson, *The Gospel of St. John according to the earliest Coptic manuscript*, London 1924 (Jn, IV cent.).

For the Middle Egyptian:

H.-M. Schenke, *Das Matthäus-Evangelium im mittellägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Scheide)*, Berlin 1981 (Mt IV?/V cent.).

H.-M. Schenke, *Apostelgeschichte 1, 1-15, 3 im mittellägyptischen Dialekt des Koptischen (Codex Glazier, G 67)*, Berlin 1991 (Ac, V cent.).

For Middle Egyptian Fayyumic:

E. Husselman, *The Gospel of John in Fayyumic Coptic (P. Mich. Inv. 3521)*, Ann Arbor 1962 (Jn, IV/V(?) cent.).

For Proto-Bohairic:

R. Kasser, *Papyrus Bodmer III, Évangile de Jean et Genèse I-IV,2 en bohairique*, CSCO 177, Louvain 1958 (Jn, IV/V(?) cent.).

Other Versions

The Armenian, Georgian, Gothic, Ethiopic and Old Church Slavonic versions are rarely cited in the present edition, and then only if they are of special significance for a particular reading (cf. Mk 16,8). We believe this treatment is still justified for a manual edition in view of the wealth of other relevant material. While it is true that several important studies of the Armenian, Georgian, Ethiopic and Old Church Slavonic versions have appeared in recent decades, research in these textual traditions has by no means yet achieved conclusive results. In particular, the origins and development of these versions and their relationship to the Greek textual tradition remains so controversial that no thoroughgoing use of their

evidence is possible. Following are the significant editions of these versions:

for the Armenian:

Yovhannes Zohrapean, *Astuacašunč' Matean Hin ew Nor Ktakaranac'*, IV, Venice 1805.

Fr. Macler, *L'Évangile arménien. Édition phototypique du manuscrit n° 229 de la Bibliothèque d'Eichmiadzin*, Paris 1920.

Beda O. Künzle, *Das altarmenische Evangelium. Part I. Edition; Part II. Lexikon*, Bern 1984.

for the Georgian:

Robert P. Blake, *The Old Georgian Version of the Gospel of Matthew from the Adysh Gospels with the Variants of the Opiza and Tbet' Gospels*, ed. with a Latin translation (PO XXIV, 1), Paris 1933.

—, *The Old Georgian Version of the Gospel of Mark ...* (PO XX, 3), Paris 1928.

—, and Maurice Brière, *The Old Georgian Version of the Gospel of John ...* (PO XXVI, 4), Paris 1950.

Maurice Brière, *La version géorgienne ancienne de l'Évangile de Luc, d'après les Évangiles d'Adich, avec les variantes des Évangiles d'Opiza et de Tbet', éditée avec une traduction latine*. (PO XXVII, 3), Paris 1955.

Gérard Garitte, *L'ancienne version géorgienne des Actes des Apôtres d'après deux manuscrits du Sinai (Bibliothèque du Muséon 38)*, Louvain 1955.

K'. Dzocenidze and K'. Daniela, *Pavles epistolet'a k'art'uli versiebi*, Tiflis 1974.

K'. Lort'k'ip'anidze, *Ka'olike epistolet'a k'art'uli versiebi X-XIV saukunet'a helnacerebis mihedvir'*, Tiflis 1956.

I. Imnaišvili, *Iovanes gamoc'hadeba da misi t'argmanebs. Džveli k'art'uli versia*, Tiflis 1961.

for the Gothic:

W. Streitberg, *Die gotische Bibel* (Germanische Bibliothek II, 3), Heidelberg 1908 (2nd revised ed. 1919; 5th ed. revised by E. A. Ebbinghaus 1965).

for the Ethiopic:

Petrus Aethiops, *Testamentum Novum cum Epistola Pauli ad Hebraeos*, Rome 1548.

T. Pell Platt, *Novum Testamentum Domini nostri et Salvatoris Jesu Christi Aethiopice*, London 1830.

L. Hackspill, "Die äthiopische Evangelienübersetzung (Math. I-X)", *Zeitschrift für Assyriologie* 9 (1896) 117-196; 367-388.

Rochus Zuurmond, *Novum Testamentum Aethiopice. The Synoptic gospels. General Introduction, Edition of the Gospel of Mark* (Äthiopistische Forschungen 27), Stuttgart 1989.

J. Hofmann, *Die äthiopische Übersetzung der Johannes-Apokalypse* (CSCO 281/282, script. aeth. 55/56), Louvain 1967.

S. Uhlig and J. Hofmann, *Novum Testamentum Aethiopice. Die Katholischen Briefe* (Äthiopistische Forschungen 29), Stuttgart 1993.

for the Old Church Slavonic:

V. Jagić, *Quattuor evangeliorum codex glagoliticus olim Zographensis nunc Petropolitanus*, Berlin 1879 (Graz 1954).

arm

geo

got

aeth

slav

—, *Quattuor evangeliorum versionis palaeoslovenicae codex Marianus glagoliticus*, Berlin 1883 (Graz 1960).

J. Vajs, *Evangelium sv. Matouše. Text rekonstruovaný*, Prague 1935.

—, *Evangelium sv. Marka. Text rekonstruovaný*, Prague 1935.

—, *Evangelium sv. Lukáše. Text rekonstruovaný*, Prague 1936.

—, *Evangelium sv. Jana. Text rekonstruovaný*, Prague 1936.

—, and J. Kurz, *Evangelium Assemani. Codex vaticanus 3. slavicus glagoliticus*, 2 vols, Prague 1929/1955.

V. Ščepkin, *Savvina kniga*, St. Petersburg 1903 (Graz 1959).

Ae. Kažužniacki, *Actus epistolaeque apostolorum palaeoslovenice ad fidem codicis Christinopolitani*, Vienna 1896.

G. A. Il'inskij, *Slepčenskij apostol XII veka*, Moscow 1912.

D. E. Stefanovic, *Apostolos-Lektionar aus Sisatovac in der Fruska Gora aus dem Jahre 1324* [forthcoming].

R. Kovačević and D. E. Stefanović, *Matičin-Apostol (13. Jh.)*, Belgrade 1979.

Arch. Amfilochij, *Apokalipsis XIV veka Rumjancevskago muzeja*, Moscow 1886.

4. The Church Fathers

Quotations from the New Testament in the writings of the Church Fathers provide clues of the times and places where particular text types were in use. Consequently they have considerable importance for the history and establishment of the text. It is all the more important, then, to distinguish clearly between the New Testament text that is quoted, and any adaptations of it to the immediate context.

Accordingly two principal criteria for inclusion of patristic quotations have been observed in the present edition. First, the quotation must be useful for textual criticism, i.e., the New Testament text quoted by the author must be recognizable as such. An author's paraphrases, variations, or sheer allusions have no place in the apparatus of a critical edition of the New Testament. Furthermore, the quotation must be clearly identified as from a particular passage in the New Testament. Sequenced quotations of related passages and harmonizations are ignored, especially in the Synoptic Gospels. The reader should be aware of this fact when noticing that some familiar evidence is missing. An advantage of this disciplined approach is the greater reliability of the evidence that is presented.

On the basis of these criteria all the patristic evidence was examined in the latest critical editions. And only Greek and Latin Fathers have been considered. The Syriac and Coptic Fathers have been omitted because their witness is still not adequately representative, and their value for the Greek textual tradition is not sufficiently clear. Several late Greek Fathers of the sixth to eighth centuries are also no longer included. The selection has been weighted toward the

more important Greek Fathers of the early period. And for them, despite the restrictive criteria, more evidence is now offered than before.

The quotations by Irenaeus and Clement of Alexandria are fully represented in the apparatus passages, based on a fresh critical collation of their works. A considerably more thorough if not exhaustive representation of the quotations by Hippolytus, Origen (Greek), Methodius, Eusebius of Caesarea, and Epiphanius has been made, except for a few of their works which are available only in obsolete editions. Newly added evidence includes patristic quotations recorded in the margins of Greek manuscript 1739, as well as quotations by early authors of the second century where the texts they cite can be identified with confidence. The quotations by all the other authors in the list below have been checked, corrected from new editions, and expanded where possible within the limits set by the space afforded in a critical manual edition.

Authors whose quotations are known only indirectly through the writings of another Father have their source indicated in superscript (cf. Mar[cus/Marcosii]^{lr}). The only exception to this rule is the Gnostic Theodotus who is cited as Cl^{exThd}, because it is difficult to distinguish between the original quotation and the editorial hand of Clement in his *Excerpta ex Theodoto*.

The sources of quotations attributed to Marcion are now always identified with a superscript indicating whether they derive from Tertullian, Epiphanius, or Adamantius (cf. Mcion^{TE/A}). This assists the reader in making an independent evaluation of the evidence in a textual tradition recognized for its difficulties. The problems concerning the original wording of Marcion's text still remain unsolved. In the present edition of the *Novum Testamentum Graece* Marcion's quotations are derived essentially from the sources named above. Only occasionally are quotations from Marcion taken from other Greek or Latin writings.

The quotations of Latin Fathers are treated correspondingly. The writings of Tertullian and Cyprian have been thoroughly reviewed. Patristic evidence through the 8th century has been included for the more important writers.

The following signs and abbreviations are used for patristic evidence:

() The quotation supports the given reading, but with some slight variation. ()

ms,mss: The Father indicates knowledge of one or more New Testament manuscripts supporting the given reading.

txt-com: In citing patristic commentaries the distinction is drawn be-

ms, mss

txt-com

tween the *text commented on* (txt), called the lemma, and the text of the Father ascertained from the *commentary proper* (com).⁹

- lem lem; The reading represents the *lemma*, i.e., the running biblical text of a commentary. This sign is used when the text of a Father cannot be reconstructed from the commentary proper, and advises a degree of caution.
- pt/pt pt/pt (partim/partim): The Father cites the particular passage more than once and in more than one form. This sign comprises a complementary pair, and both elements are always shown whenever possible. When one is not shown, this is either because the evidence for the reading in the text is not cited in the apparatus, or because the Father is witness to a further reading which is not cited in the apparatus.
- vid vid (videtur): The witness of a Father for the reading given is *probable*, but not completely certain.
- v.l. v.l. (varia lectio): In the manuscript tradition of the Father, one or more manuscripts support the reading given.
- 1739mg 1739mg: Patristic evidence noted in the margin of the Greek manuscript 1739 (e.g., Eph 3,18).

Abbreviations for the Church Fathers

Acac	Acacius Caesariensis	†366
Ad	Adamantius	300/350
Ambr	Ambrose	†397
Ps Ambr	Ps Ambrose	
Ambst	Ambrosiaster	366-384
Apr	Apringius Pacensis	531-548
Arn	Arnobius the Younger	†p. 455
Ath	Athanasius of Alexandria	†373
Athen	Athenagoras	a. 180
Aug	Augustine	†430
BasilCl	Basilides according to Clement	II
Bas	Basil of Caesarea	†379
BasA	Basil of Ancyra	†ca. 374
Bea	Beatus of Liébana	VIII
Beda	The Venerable Bede	†735
Cass	Cassiodorus	†p. 580
Chr	John Chrysostom	†407
Cl	Clement of Alexandria	†a. 215

⁹ This distinction occurs frequently in biblical commentaries because especially in later manuscripts the running biblical text has often been replaced by a different text type. The text as ascertained from the commentary proper reflects the text of the Father more accurately.

Cl ^{lat}	Clement of Alexandria, Latin translation	
Cl ^{exThd}	Clement <i>ex Theodoto</i>	
Cl ^{hom}	Ps-Clementine homilies	IV?
2Cl	II Clement	II
Cn	John Cassian	†ca. 435
Cyp	Cyprian	†258
Cyr	Cyril of Alexandria	†444
CyrJ	Cyril of Jerusalem	†386
Didache	Didache	ca. 100
Did	Didymus of Alexandria	†398
Dion	Dionysius of Alexandria	ca. 264/265
Epiph	Epiphanius of Constantia	†403
Eus	Eusebius of Caesarea	†339/340
Firm	Firminus Maternus	†p. 360
Fulg	Fulgentius	†527?
GrNy	Gregory of Nyssa	†394
Hes	Hesychius	†p. 451
Hier	Jerome	†420
Hil	Hilary	†367
Hipp	Hippolytus	†235
Ir	Irenaeus	II
Ir ^{lat}	Irenaeus, Latin translation	a. 395
Ir ^{arm}	Irenaeus, Armenian translation	IV/V
JulCl	Julius Cassianus according to Clement	II
Ju	Justin Martyr	†ca. 165
Lact	Lactantius	†p. 317
Lcf	Lucifer	†ca. 371
Mcion ^{T/E/A}	Marcion according to Tertullian, Epiphanius, Adamantius	II
Marc	Marcus Eremita	†p. 430
Mar ^{lr}	Marcus/Marcosians according to Irenaeus	II
MVict	Marius Victorinus	†p. 363
Meth	Methodius of Olympus	†p. 250
Nic	Nicetas of Remesiana	†p. 414
Nil	Nilus of Ancyra	†ca. 430
Nov	Novatian	†p. 251
Ophites ^{Ir lat}	Ophites according to Irenaeus	
Or	Origen	†254
Or ^{lat}	Origen, Latin translation	
Or ^s	Origen, <i>Supplement</i> refers to a long lemma (Jn 2,12-25) in Origen's commentary on John (before Bk. X,1; ed. Preuschen 170), an early insertion replacing the original text.	
Oros	Orosius	†p. 418

Pel	Pelagius	†p. 418
Polyc	Polycarp of Smyrna	†156
Prim	Primasius	†ca. 567
Prisc	Priscillian	†385/386
Prosp	Prosper	†p. 455
Ptol	Ptolemy	a. 180
Ptol ^{lr}	Ptolemy according to Irenaeus	
Qu	Quodvultdeus	†ca. 453
Spec	Speculum, Ps-Augustine	V
Tert	Tertullian	†p. 220
Thret	Theodoret of Cyrrhus	†ca. 466
Theoph	Theophilus of Alexandria	†412
Tit	Titus of Bostra	†a. 378
Tyc	Tyconius	†p. 390
Vic	Victorinus of Pettau	†304
Vig	Vigilius of Thapsus	†p. 484

IV. NOTES

IN THE OUTER AND INNER MARGINS

The *apparatus in the outer margin* refers to parallels and similar expressions in the New Testament writings, as well as quotations from and allusions to the Old Testament. The abbreviations for the books of the Bible are shorter than the conventional ones.

Abbreviations Used in Marginal Notes

I. For the Old Testament writings:

Gn (Genesis), Ex (Exodus), Lv (Leviticus), Nu (Numbers), Dt (Deuteronomy), Jos (Joshua), Jdc (Judges), Rth (Ruth), 1Sm, 2Sm (1/2 Samuel; 1/2 Kingdoms in the Septuagint), 1Rg, 2Rg (1/2 Kings; 3/4 Kingdoms in the Septuagint), 1Chr, 2Chr (1/2 Chronicles; 1/2 Paralipomenon in the Septuagint), Esr (Ezra; 2Esdras 1-10 in the Septuagint), Neh (Nehemiah; 2Esdras 11-23 in the Septuagint), Esth (Esther), Job, Ps (Psalms), Prv (Proverbs), Eccl (Ecclesiastes), Ct (Song of Songs), Is (Isaiah), Jr (Jeremiah), Thr (Lamentations of Jeremiah), Ez (Ezekiel), Dn (Daniel), Hos (Hosea), Joel, Am (Amos), Ob (Obadiah), Jon (Jonah), Mch (Micah), Nah (Nahum), Hab (Habakkuk), Zph (Zephaniah), Hgg (Haggai), Zch (Zechariah), Ml (Malachi).

II. For the Apocrypha and Pseudepigrapha of the Old Testament:

3Esr, 4Esr (3/4 Ezra; 3Esr = 1Esdras in the Septuagint), 1-4 Mcc

(1-4 Maccabees), Tob (Tobit), Jdth (Judith), Sus (Susanna), Bel (Bel and the Dragon), Bar (Baruch), EpistJer (Letter of Jeremiah), Sir (Sirach, Ecclesiasticus), Sap (Wisdom of Solomon), Jub (Jubilees), MartIs (Martyrdom of Isaiah), PsSal (Psalms of Solomon), Hen (Enoch), AssMosis (Assumption of Moses), BarAp (Apocalypse of Baruch), ApcEliae (Apocalypse of Elijah), (the Testaments of the twelve Patriarchs are cited individually:) TestRub (of Reuben), TestLev (of Levi), TestSeb (of Zebulon), TestDan (of Dan), TestNaph (of Naphthali), TestJos (of Joseph), TestBenj (of Benjamin), VitAd (Life of Adam and Eve).

III. For the New Testament writings:

Mt (Matthew), Mc (Mark), L (Luke), J (John), Act (Acts of the Apostles), (the Pauline letters:) R (Romans), 1K, 2K (1/2 Corinthians), G (Galatians), E (Ephesians), Ph (Philippians), Kol (Colossians), 1Th, 2Th (1/2 Thessalonians), 1T, 2T (1/2 Timothy), Tt (Titus), Phm (Philemon), H (Hebrews), (the Catholic letters:) Jc (James), 1P, 2P (1/2 Peter), 1J, 2J, 3J (1-3 John), Jd (Jude), Ap (Revelation).

These abbreviations are also used in Appendix I.

The following conventions are also observed:

References to *parallel pericopes* are given in larger type, and to *smaller units* in smaller type; the verses concerned are shown in italics, thus:

The note 2-17: L 3,23-38 in the margin at Matthew 1,2 indicates that the pericope Luke 3,23-38 parallels the pericope Matthew 1,2-17.

The note 3-6a: Rth 4,12.18-22 in the margin at Matthew 1,3 indicates that the passages indicated in Ruth are relevant to the verses Matthew 1,3-6a.

References to other passages within the same New Testament book are specified only by chapter and verse; if the chapter number is omitted, the reference is to a verse (or verses) within the same chapter, thus:

27,17 in the margin at Matthew 1,16 refers to Matthew 27,17;
22 in the margin at Matthew 2,12 refers to Matthew 2,22.

p following the reference to a passage means the synoptic parallels which are noted at the reference indicated (thus at John 6,71 the reference Mt 26,14p refers to the pericope in Matthew and to the parallel passages indicated there).

An exclamation mark indicates where a principal reference list of passages related by a common theme or expression is found (cf. the reference to H 4,15! at Mt 4,1 for further related references).

2-17: L 3,23-38

3-6a:
Rth 4,12.18-22

27,17
22

p

!

References to the Old Testament assume the text as well as the chapter and verse numbers of *Biblia Hebraica* when not otherwise indicated.

- ⊗ ⊗ refers to the Septuagint, occasionally distinguishing parenthetically the readings of particular manuscripts, e.g.:
- ⊗ (A) ⊗ (A) identifies a reading of Codex Alexandrinus in the Septuagint.
- Aqu, Symm, Theod Aqu, Symm, Theod refer to the Old Testament translations of Aquila, Symmachus, and Theodotion.
- Mch* 5,1,3 Direct quotations are indicated by italics (cf. *Mch* 5,1,3 at Mt 2,6), and allusions by normal type (cf. references at Mt 4,4 to both a direct quotation, *Dt* 8,3, and an allusion, *Sap* 16,26).
- Cross references are positioned directly beside the verses and words they serve.
- | A solid vertical line marks the limit of notes related to a single verse when the references extend into the margin opposite the following verse (cf. Mt 6,9 and 10).
- A raised dot separates references to different parts of the same verse.
- ./; A period separates the verse numbers within a chapter, and a semicolon the chapter numbers within a book.
- s/ss s/ss (= sequens/sequentes): s and ss added to a reference includes the following verse or verses (cf. Mt 6,5; the additional p refers to the parallels of Mt 23,5).
- app app includes the apparatus at the reference indicated (cf. Mt 11,15).
- ? A question mark placed before a reference indicates that its relevance is doubtful.

Examples:

The marginal apparatus at Mt 1,2: 2-17: L 3,23-38

1 Chr 1,34 · Gn

25,26; · 29,35

Luke 3,23-28 is a parallel pericope for Mt 1,2-17. The Old Testament references in small type relate only to verse 2; they are separated by raised dots, and are therefore related to separate parts of the verse. The semicolon serves only to separate the chapter numbers within Genesis.

The marginal apparatus at Mt 1,20/21: 18! | Gn 17,19

Here 18! is related to verse 20, and Gn 17,19 to verse 21.

1 2 3 4 etc. Italic numbers of normal size in the *inner margin* represent the chapter divisions (*kephalaia*) most widely used in the manuscripts.

It should be noted that the first section of each writing is not numbered (with the exception of Acts, Revelation, and several letters). Thus the *kephalaia* begin at 1,23 for Mark, at 2,1 for Matthew, etc.

For the Gospels the Eusebian *section and canon numbers* are also shown in the inner margins. (For Eusebius' letter to Carpian explaining the system and for the canon tables, see p. 84*ff.¹⁰) They always stand at the beginning of sections, with the section number shown in arabic numerals above the line. The roman numeral below the line identifies the canon table showing the parallel pericope numbers. Thus Eusebius divided the four Gospels into small units by content, and organized them into ten canons. Canon I lists the pericopes represented in all four Gospels, canons II-IV those in three, canons V-IX those found in only two Gospels, and canon X lists the sections which are peculiar to each Gospel.

¹_{III} in the inner margin at Mt 1,1 means that parallel pericopes for section 1 of the Gospel of Matthew are listed in canon III. From canon table III (p. 87*) we find that section 1 of Matthew corresponds to section 14 of Luke (L 3,23-38) and sections 1, 3 and 5 of John (Jn 1,1-5.9-10.14).

²_X at Mt 1,17 refers to canon table X, indicating that for this pericope there are no parallels, and that it represents material peculiar to Matthew.

* is used to mark places where the chapter or verse divisions of the present edition differ from those of the *kephalaia* or Eusebian sections (e.g., L 2,48; 1Tim 5,4).

Eusebius' synoptic system of sections and canon tables provides a glimpse of his remarkable work on the Gospels. It remains useful even today. It is used in so many manuscripts as a very practical means of organizing the continuous text. In collating manuscripts it is an effective tool for locating passages. In this sense it can be useful in the present edition.

¹⁰ The text and apparatus are reprinted unchanged from the standard critical edition by Eberhard Nestle in the 25th and 26th editions. The apparatus to the letter to Carpian and also the canon tables records variants found in the earlier editions of E(rasmus)²⁻⁵, S(tephanus) (ς), M(ill), M(atthaei), L(loyd) 1828 and 1836, S(erivener), L(n) (Lachmann), C(ischendorf), W(ordsworth-White), and V(Soden).

¹_{III} or ²_X etc.

¹_{III}

²_X

*

V. THE APPENDICES

Appendix I: Codices Graeci et Latini

These lists contain all the manuscripts used in the present edition. The numbers for minuscules which have hitherto occurred twice or had multiple assignments (distinguished as a, b, c) are now referred to their new numbers in the second edition of K. Aland, *Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments* (e.g., for [2ap]: vide 2815). In the apparatus of this edition the former numbers have been retained.

Consistently cited witnesses are signalled by the following signs:

- * * for a consistently cited witness of the first order,
 - (*) (*) for a consistently cited witness of the second order,
 - [*] [*] for a consistently cited witness of the first or second order in certain parts of the New Testament. In the fourth column of the list these parts are specified by the sign * (where the witness is cited as of the first order), or (*) (where the witness is cited as of the second order) (cf. p. 692, P 025).
- In the column to the right (cont.) are listed the New Testament writings represented in the manuscripts. For consistently cited witnesses the same minimal book abbreviations are used as for the marginal apparatus (see above p. 77*), when a manuscript's contents cannot be indicated in summary form.
- e a p r e a p r indicate the contents of manuscripts in summary form (e = Gospels; a = Apostolos, i.e., Acts and the Catholic letters; p = Pauline letters; r = Revelation).
 - act, cath act, cath indicate Acts and the Catholic letters respectively when they must be distinguished.
 - vac. vac. (= vacat) is used to identify the extent of lacunae, and is placed after the summary indication of contents (cf. for W 032). The actual contents are indicated positively for witnesses of lesser extent, e.g., fragments, or for conciseness of detail. It should be noted that for purposes of description here a verse is counted as present if a single letter of it is preserved. This qualification is especially significant with regard to consistently cited witnesses in the apparatus.
 - † † (= defective) is used with witnesses other than those consistently cited to indicate incomplete preservation of the contents described (e.g., for X 033: eK†).

K following the description of contents indicates a commentary manuscript.

l indicates a lectionary with the text of the Gospels of the Byzantine Church tradition.

The following special abbreviations are used for lectionaries:

- l^a: a lectionary with the text of the Apostolos (Acts, Catholic and Pauline letters); l^a
- l^{+a}: a lectionary with the text of the Apostolos and the Gospels; l^{+a}
- U-l: an uncial lectionary; U-l
- le: a lectionary with readings for the weekdays (ἐβδομάδες); le
- lesk: a lectionary with readings for the weekdays (ἐβδομάδες) from Easter to Pentecost, and for the Saturdays and Sundays (σαββατοκυριακαί) of the other weeks; lesk
- lsk: a lectionary with readings only for Saturdays and Sundays (σαββατοκυριακαί); lsk
- l^{sel} (Jerus.): a lectionary with readings for select days (selectae) according to the Jerusalem order. l^{sel} (Jerus.)

It should be noted that while the manuscripts included in the summary list of Byzantine type manuscripts (p. 713) are representative of the Byzantine (Koine) type, they do not all agree invariably with \mathfrak{M} wherever it is cited in the critical apparatus. Even manuscripts of the Koine type never reproduce the text of their respective exemplars with photographic accuracy, and thus may differ from \mathfrak{M} without being noted in the apparatus (following the principles of this edition; but cf. the explanation for occasionally cited witnesses on p. 51* above). It should be assumed only that *as a rule* the manuscripts enumerated agree with \mathfrak{M} .

The list of Byzantine type manuscripts has not been expanded in this edition because it would not have served to provide any additional information to the critical apparatus. More detailed information on the scope of the Koine type manuscripts may be found in K. Aland (ed.), *Text und Textwert der griechischen Handschriften des Neuen Testaments: Katholische Briefe* (ANTT 9-11), *Paulinische Briefe* (ANTT 16-19), *Apostelgeschichte* (ANTT 20-21).

Appendix II: Variae lectiones minores

This new appendix makes explicit the information represented by parenthetically cited Greek manuscripts in the critical apparatus, i.e., witnesses which show minor differences from the main variants recorded (cf. above p. 54*). The specific differences are arranged by

book, chapter and verse, and under the same critical sign as in the apparatus.

Appendix III: Editionum differentiae

This appendix provides a survey of the textual differences from the present edition exhibited by the most important modern editions of the Greek New Testament. Reference to the critical apparatus is indicated by chapter, verse and critical signs.

The following editions are reviewed:

- T Tischendorf, *Editio octava critica maior*, 1869/72;
- H Westcott/Hort, 1881;
- S von Soden, 1913;
- V Vogels, 1922 (41955);
- M Merk, 1933 (101984);
- B Bover, 1943 (51968);
- N Nestle/Aland, 251963.

For Westcott/Hort distinctions are observed between:

- H H: Westcott/Hort text, without an alternative reading of equal value in the margin,
- (H) (H): Westcott/Hort text, with an alternative reading of equal value in the margin,
- h h: an alternative reading of equal value in the margin of Westcott/Hort.
- [] The sign for an edition is bracketed when the reading indicated is bracketed in its text.

Examples

- ^τ V Mt 1,6^τ V: the text of Vogels reads the addition of ὁ βασιλεύς, which is noted in the apparatus of the present edition at Matthew 1,6^τ.
- ^ρ bis VB Mt 1,7/8 ^ρbis VB: Vogels and Bover *twice* read Ἀσά in place of Ἀσάφ (at Mt 1,7^ρ and 1,8^ρ).
- ^ρ bis SVMB ut M Mt 1,5 ^ρbis SVMB ut M: von Soden, Vogels, Merk and Bover *twice* read Βόοζ in this passage in agreement with M.
- ^ρ TMN ut S Mt 4,2 ^ρ TMN ut S: Tischendorf, Merk and Nestle²⁵ read καὶ τεσσεράκοντα νύκτας here with S.
- ° [HN] Mt 1,25 ° [HN]: Westcott/Hort and Nestle²⁵ do not omit οὐ here, but have [οὐ] in their text.

Mt 1,24 ° TS; [HN] *ut txt*: Tischendorf and von Soden omit ὁ here before Ἰωσήφ, while Westcott/Hort and Nestle²⁵ read [ὁ] Ἰωσήφ. ° TS; [HN] *ut txt*

Appendix IV: Loci citati vel allegati

This appendix lists quotations from and allusions to the Old Testament, the Apocrypha, and non-Christian Greek writers. Included are the references found in the outer margin of the present edition. Direct quotations are represented by italics, and allusions by normal type.

Chapter and verse numbers follow the usage of the *Biblia Hebraica*, even for quotations and allusions to the Septuagint¹¹ (except for text transmitted only in Greek). For books where the chapter and verse numbers of the *Biblia Hebraica* differ from those of the Septuagint or other versions, a table of these differences is given preceding the list of quotations.

Appendix V: Signa, Sigla, Abbreviationes

Here the signs and symbols which are explained more fully in the introduction are listed with brief explanations. The Latin abbreviations are also given in expanded form.

¹¹ Following the edition by A. Rahlfs.

EUSEBII EPISTULA AD CARPIANUM ET CANONES I-X*

Εὐσέβιος Καρπιανῷ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ ἐν κυρίῳ χαίρειν.

Ἀμμώνιος μὲν ὁ Ἀλεξανδρεὺς πολλὴν ὥς εἰκὸς φιλοπο-
νίαν καὶ σπουδὴν εἰσαγοχῶς τὸ διὰ τεσσάρων ἡμῖν κατα-
λέλοιπεν εὐαγγέλιον, τῷ κατὰ Ματθαῖον τὰς ὁμοφώνους 5
τῶν λοιπῶν εὐαγγελιστῶν περικοπὰς παραθείς, ὥς ἐξ ἀνάγκης
συμβῆναι τὸν τῆς ἀκολουθίας εἰρμόν τῶν τριῶν δια-
φθαρῆναι ὅσον ἐπὶ τῷ ὕφει τῆς ἀναγνώσεως· ἵνα δὲ σωζο-
μένου καὶ τοῦ τῶν λοιπῶν δι' ὅλου σώματος τε καὶ εἰρμοῦ 10
εἰδέναι ἔχοις τοὺς οἰκείους ἐκάστου εὐαγγελιστοῦ τόπους,
ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθησαν φιλαλήθως εἰπεῖν, ἐκ
τοῦ πονήματος τοῦ προειρημένου ἀνδρὸς εἰληφῶς ἀφορ-
μὰς καθ' ἑτέραν μέθοδον κανόνας δέκα τὸν ἀριθμὸν διεχά-
ραξά σοι τοὺς ὑποτεταγμένους. ὧν ὁ μὲν πρῶτος περιέχει 15
ἀριθμοὺς ἐν οἷς τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν οἱ τέσσαρες,
Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ δευτέρος, ἐν ᾧ οἱ
τρεῖς, Ματθαῖος Μάρκος Λουκᾶς· ὁ τρίτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς,
Ματθαῖος Λουκᾶς Ἰωάννης· ὁ τέταρτος, ἐν ᾧ οἱ τρεῖς,
Ματθαῖος Μάρκος Ἰωάννης· ὁ πέμπτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματ-
θαῖος Λουκᾶς· ὁ ἕκτος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Μάρκος· 20
ὁ ἑβδομος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Ματθαῖος Ἰωάννης· ὁ ὄγδοος, ἐν
ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς Μάρκος· ὁ ἕνατος, ἐν ᾧ οἱ δύο, Λουκᾶς
Ἰωάννης· ὁ δέκατος, ἐν ᾧ ἕκαστος αὐτῶν περὶ τινῶν ἰδίως
ἀνέγραψεν. αὕτη μὲν οὖν ἡ τῶν ὑποτεταγμένων κανόνων
ὑπόθεσις, ἡ δὲ σαφὴς αὐτῶν διήγησις ἔστιν ἥδε. ἐφ' ἐκά- 25
στῳ τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ἀριθμὸς τις πρόκειται, κατὰ

Inscr. E-L Υποθεσις κανονων της των ευαγγελιστων συμφωνιας
Ma Ἐυσεβίου κανόνες (sic) 3 codd - ο 13 vS των αριθμων (err. typ.)
23 Ma Scr L^{nunc} ~ περὶ τινων ἐκ. αὐτ. 5-L³⁶ Ln περὶ τινων ἐκ. αὐτ. E
- περὶ τινων 25 cod - εστιν 26/27 5-L προκ. κ. μ., αρχ.

* Über die Kanontafeln des Euseb und seinen Brief an Karpian,
welcher deren Anlage erklärt, ist das Notwendige bereits S. 38*f. aus-
geführt worden.

* The Canon Tables of Eusebius and his letter to Carpiian which
explains their arrangement have already received due discussion on
p. 78*f. above.

μέρος ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ πρώτου, εἴτα δευτέρου καὶ τρί-
του, καὶ καθ' ἑξῆς προϊὼν δι' ὅλου μέχρι τοῦ τέλους τῶν βι-
βλίων. καθ' ἕκαστον δὲ ἀριθμὸν ὑποσημειώσις πρόκειται
30 διὰ κινναβάρεως, δηλοῦσα ἐν ποίῳ τῶν δέκα κανόνων κεί-
μενος ὁ ἀριθμὸς τυγχάνει. οἷον εἰ μὲν α', δηλὸν ὥς ἐν τῷ
πρώτῳ· εἰ δὲ β', ἐν τῷ δευτέρῳ· καὶ οὕτως μέχρι τῶν δέκα.
εἰ οὖν ἀναπτύξας ἐν τι τῶν τεσσάρων εὐαγγελίων ὁποιον-
δήποτε βουλευθεῖς ἐπιστῆσαι τινὶ ᾧ βούλει κεφαλαίῳ, καὶ
35 γνῶναι τίνες τὰ παραπλήσια εἰρήκασιν, καὶ τοὺς οἰκείους
ἐν ἐκάστῳ τόπους εὐρεῖν, ἐν οἷς κατὰ τῶν αὐτῶν ἠνέχθη-
σαν, ἧς ἐπέχεις περικοπῆς ἀναλαβὼν τὸν προκειμένον ἀρι-
θμὸν, ἐπιζητήσας τε αὐτὸν ἔνδον ἐν τῷ κανόνι ὃν ἡ διὰ τοῦ
κινναβάρεως ὑποσημειώσις ὑποβέβληκεν, εἴσῃ μὲν εὐθὺς
40 ἐκ τῶν ἐπὶ μετώπου τοῦ κανόνος προγραφῶν ὅποσοι τε καὶ
τίνες περὶ οὗ ζητεῖς εἰρήκασιν· ἐπιστῆσας δὲ καὶ τοῖς τῶν
λοιπῶν εὐαγγελίων ἀριθμοῖς τοῖς ἐν τῷ κανόνι ᾧ ἐπέχεις
ἀριθμῷ παρακειμένοις, ἐπιζητήσας τε αὐτοὺς ἔνδον ἐν τοῖς
οἰκείοις ἐκάστου εὐαγγελίου τόποις, τὰ παραπλήσια λέ-
45 γοντας αὐτοὺς εὐρήσεις.

27 E cod - του 28/29 E-Ln του βιβλίου 29/30 E δια του με-
λανος εγκειται 5-Ln ~ δια κινναβ. προκ. 32 5-Ln ουτω καθεξης μ.
34 E-Ln επιστηναι | E τι 35/36 cod οικ. εκαστου 36 E το αυτο
38 E - εν 39 E μελανος | E μεν + ουν 40 E-Ln - τε 41 περι ου
ζητ.] E-Ln τα παραπλησια 43 E αριθμος παρακειμενος | τε] E cod δε
45 E-Ln - αυτους | fin E 5 codd + Ερρωσο εν Κυριω.

CANON I, IN QUO QUATTUOR

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
8	2	7	10	98	96	116	120	220	129	261	88
11	4	10	6	98	96	116	129	244	139	250	141
11	4	10	12	98	96	116	131	244	139	250	146
11	4	10	14	98	96	116	144	274	156	260	20
11	4	10	28	133	37	77	109	274	156	260	48
14	5	13	15	141	50	19	59	274	156	260	96
23	27	17	46	142	51	21	35	276	158	74	98
23	27	34	46	147	64	93	49	280	162	269	122
23	27	45	46	166	82	94	17	284	165	266	55
70	20	37	38	166	82	94	74	284	165	266	63
87	139	250	141	209	119	234	100	284	165	266	65
87	139	250	146	211	121	238	21	284	165	266	67
98	96	116	40	220	122	239	77	289	170	275	126
98	96	116	111	220	129	242	85	291	172	279	156

I. 87^a etc] - E-Ma 98¹⁻²] E² in Joh 120. 111. 40. 144. 129. 131,
it. 5-Scr, sed - 144, cf. can. X. 166¹ etc] - E²; Ma in Mc 64,
220¹⁻³] E² in Joh 85. 88. 77 220³] 5-Scr in Mc 122

Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh	Mt	Mc	Lc	Ioh
294	175	281	161	314	195	291	166	332	210	318	197
295	176	282	42	314	195	291	168	334	212	321	201
295	176	282	57	315	196	292	175	335	214	324	199
300	181	285	79	318	199	300	176	336	215	317	198
300	181	285	158	320	200	302	178	336	215	319	198
302	183	287	160	320	200	302	180	343	223	329	204
304	184	289	170	325	204	310	184	348	227	332	206
306	187	290	162	326	205	311	188	349	228	333	208
306	187	290	174	326	205	313	194	352	231	336	209
310	191	297	69	328	206	314	196	352	231	336	211
313	194	294	172	331	209	315	197				

CANON II, IN QUO TRES

Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc	Mt	Mc	Lc
15	6	15	94	86	97	179	99	197	251	146	255
21	10	32	94	86	146	190	105	195	253	148	204
31	102	185	103	1	70	192	106	216	258	150	257
32	39	79	114	24	41	193	107	121	259	151	258
32	39	133	116	25	42	193	107	218	264	155	156
50	41	56	116	25	165	194	108	152	269	154	228
62	13	4	116	25	177	194	108	219	271	42	230
62	13	24	121	32	127	195	109	220	278	160	263
63	18	33	122	33	129	198	110	221	281	163	268
67	15	26	123	34	147	199	111	173	285	166	265
69	47	83	130	35	82	201	112	222	285	166	267
71	21	38	131	36	76	203	114	270	296	177	280
72	22	39	135	38	78	205	116	224	296	177	284
72	22	186	137	44	167	206	117	232	301	182	286
73	23	40	143	57	90	208	118	233	308	189	305
74	49	85	144	59	12	217	127	240	312	193	299
76	52	169	149	66	35	219	128	241	316	197	293
79	29	86	149	66	43	223	130	243	317	198	295
80	30	44	153	69	36	225	134	245	322	202	309
82	53	87	164	79	144	226	133	244	338	218	322
82	53	110	168	83	95	229	135	137	339	219	325
83	54	87	168	83	206	229	135	246	340	220	327
83	54	112	170	85	96	242	137	237	342	222	323
85	55	88	172	87	98	242	137	248	344	224	328
85	55	114	174	91	99	243	138	249	346	225	330
88	141	148	176	93	101	248	143	209	353	232	337
88	141	251	178	95	102	248	143	253	354	233	338
92	40	80	178	95	217	249	144	254			

295^{1.2}] E² in Joh 57.42. 300^{1.2}] E² in Joh 158.79, sed scribit „ρθγ“ pro 79 320² etc] - E-Scr, cf. can. IV. 352²] ζ in Joh 209

II. 32^{1.2}] E-Scr in Lc 133.79 67] Ma in Mc 35 83¹] E³⁻⁵ in Lc 88 85^{1.2}] E² in Lc 114.88 149^{1.2}] E² in Lc 43.35. 168²] ζ-L²⁸ in Lc 96 178²] Ma in Lc 117 201] Ma in Lc 122 229¹] E ζ in Lc 237 264] M-L²⁸ in Lc 256

CANON III, IN QUO TRES

Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh	Mt	Lc	Ioh
1	14	1	64	65	37	111	119	148	112	119	87
1	14	3	90	58	118	112	119	8	112	119	90
1	14	5	90	58	139	112	119	44	112	119	142
7	6	2	97	211	105	112	119	61	112	119	154
7	6	25	111	119	30	112	119	76	146	92	47
59	63	116	111	119	114						

CANON IV, IN QUO TRES

Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh	Mt	Mc	Ioh
18	8	26	204	115	135	279	161	72	307	188	164
117	26	93	216	125	128	279	161	121	321	201	192
117	26	95	216	125	133	287	168	152	323	203	183
150	67	51	216	125	137	293	174	107	329	207	185
161	77	23	216	125	150	297	178	70	329	207	187
161	77	53	277	159	98	299	180	103	333	211	203
204	115	91									

CANON V, IN QUO DUO

Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc	Mt	Lc
3	2	46	153	68	105	119	126	183	198	240	141
10	8	47	134	78	108	125	62	187	199	241	175
12	11	48	191	84	111	127	128	197	272	255	202
16	16	49	150	86	109	128	132	213	235	256	205
25	46	51	59	93	145	129	130	221	181	257	213
27	48	53	125	95	160	132	81	228	139	261	207
28	47	54	54	96	182	134	120	231	179	262	212
30	49	55	170	96	184	138	168	231	215	265	157
34	194	57	61	102	69	156	57	232	142	266	155
36	162	58	60	104	71	158	226	234	136	266	157
38	53	60	171	105	193	162	161	236	135	267	158
40	52	61	64	107	73	175	200	237	138	270	229
41	55	65	172	108	115	182	187	238	140	272	231
43	123	66	66	110	118	182	189				

III. 59] E^{4.5} 54 112¹⁻⁸] E² in Joh 87.44.61.76.90.8.154.142. 112⁴] Ma in Joh 5 146] E³⁻⁵ in Lc 47 in Joh 97.

IV. 216¹⁻⁴] E² in Joh 150.128.137.133 216¹] E^{4.5} in Mc 115 279^{1.2}] E² in Joh 121.72 307 etc] + E-Scr 321.201.180, cf. can. I.

V. 27 etc] E-L²⁸ 26.47. L³⁶ Scr 26.48 (cf. et. can. X Mt) 28 etc] E-L²⁸ in Lc 48 102] ζ in Lc 160 231¹] τ in Lc 176 231²] E³ „σολ“ E^{4.5} „σολ“ 232] E²⁻⁵ „οβ“ 266² etc] - E-L²⁹ (hab. L³⁶ Scr).

CANON VI, IN QUO DUO

Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc	Mt	Mc
9	3	145	60	165	80	224	131	275	157	309	190
17	7	148	65	169	84	246	140	282	164	311	192
20	9	152	68	173	89	247	142	286	167	330	208
22	11	154	71	180	100	250	145	288	169	337	217
44	126	157	72	189	103	252	147	290	171	341	221
77	63	159	73	202	113	254	149	292	173	347	226
100	98	160	76	214	120	260	152	298	179	350	229
139	45	163	78	215	124	263	153	305	185		

CANON VII, IN QUO DUO

Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh	Mt	Ioh
5	83	19	32	120	82	207	101
19	19	19	34	185	215		

CANON VIII, IN QUO DUO

Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc	Lc	Mc
23	12	27	28	89	56	103	97	277	216
25	14	28	17	91	61	247	136	335	230
27	16	84	48	100	75				

CANON IX, IN QUO DUO

Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh	Lc	Ioh
30	219	274	227	303	186	307	190	340	213
30	222	274	229	303	190	312	182	340	217
262	113	274	231	307	182	312	186	341	221
262	124	303	182	307	186	312	190	341	223

CANON X, IN QUO MATTH. PROPRIE

2	33	56	106	136	181	210	235	319
4	35	75	109	140	184	212	239	324
6	37	81	113	151	186	218	245	327
13	39	89	115	155	188	222	268	345
24	42	91	118	167	191	227	273	351
26	45	99	124	171	196	230	283	355
29	52	101	126	177	200	233	303	

VI. 139] E 134 275] E „σρε“.

VII. 19¹] M in Joh „εθ“ 120] E^{4.5} ζ in Joh „βπ“.

VIII. 335 etc] + E 340. 234, + ζ-Scr 339. 235.

IX. 274^{1.2}] E² in Joh 229. 227. 303¹-312³] E² 303. 307. 312 *ter*
303² 307² 312²] E³⁻⁵ in Joh „ρηξ“ *ter* 340²] E 341 341^{2.3}]
E 342 *bis*.

X. Mt 26] E-Scr 27 235] T 236.

CANON X, IN QUO MARC. PROPRIE

19	43	58	70	81	90	94	104	132	213
31	46	62	74	88	92	101	123	186	

CANON X, IN QUO LUC. PROPRIE

1	31	106	149	176	201	236	278	308
3	50	107	151	178	203	252	283	316
5	51	113	154	180	208	256	288	320
9	67	117	159	183	210	259	296	326
18	68	122	163	188	214	264	298	331
20	72	124	164	190	223	271	301	334
22	75	131	166	192	225	273	304	339
29	104	143	174	196	227	276	306	342

CANON X, IN QUO IOH. PROPRIE

4	31	58	81	108	134	157	181	212
7	33	60	84	110	136	159	189	214
9	36	62	86	112	138	163	191	216
11	39	64	89	115	140	165	193	218
13	41	66	92	117	143	167	195	220
16	43	68	94	119	145	169	200	224
18	45	71	97	123	147	171	202	226
22	50	73	99	125	149	173	205	228
24	52	75	102	127	151	177	207	230
27	54	78	104	130	153	179	210	232
29	56	80	106	132	155			

Mc 213] + E 235, + ζ-L²⁸ 234, + L³⁶ Scr 234. 236

Lc 339] *casu typogr. excidisse vid in L³⁶, - Scr 342] E 343*

Joh 143] + (ζ in txt) M-Scr 144, *cf. can. I.*

CANON DE IN QVO MARG. PROPRIE

192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365	366	367	368	369	370	371	372	373	374	375	376	377	378	379	380	381	382	383	384	385	386	387	388	389	390	391	392	393	394	395	396	397	398	399	400	401	402	403	404	405	406	407	408	409	410	411	412	413	414	415	416	417	418	419	420	421	422	423	424	425	426	427	428	429	430	431	432	433	434	435	436	437	438	439	440	441	442	443	444	445	446	447	448	449	450	451	452	453	454	455	456	457	458	459	460	461	462	463	464	465	466	467	468	469	470	471	472	473	474	475	476	477	478	479	480	481	482	483	484	485	486	487	488	489	490	491	492	493	494	495	496	497	498	499	500	501	502	503	504	505	506	507	508	509	510	511	512	513	514	515	516	517	518	519	520	521	522	523	524	525	526	527	528	529	530	531	532	533	534	535	536	537	538	539	540	541	542	543	544	545	546	547	548	549	550	551	552	553	554	555	556	557	558	559	560	561	562	563	564	565	566	567	568	569	570	571	572	573	574	575	576	577	578	579	580	581	582	583	584	585	586	587	588	589	590	591	592	593	594	595	596	597	598	599	600	601	602	603	604	605	606	607	608	609	610	611	612	613	614	615	616	617	618	619	620	621	622	623	624	625	626	627	628	629	630	631	632	633	634	635	636	637	638	639	640	641	642	643	644	645	646	647	648	649	650	651	652	653	654	655	656	657	658	659	660	661	662	663	664	665	666	667	668	669	670	671	672	673	674	675	676	677	678	679	680	681	682	683	684	685	686	687	688	689	690	691	692	693	694	695	696	697	698	699	700	701	702	703	704	705	706	707	708	709	710	711	712	713	714	715	716	717	718	719	720	721	722	723	724	725	726	727	728	729	730	731	732	733	734	735	736	737	738	739	740	741	742	743	744	745	746	747	748	749	750	751	752	753	754	755	756	757	758	759	760	761	762	763	764	765	766	767	768	769	770	771	772	773	774	775	776	777	778	779	780	781	782	783	784	785	786	787	788	789	790	791	792	793	794	795	796	797	798	799	800	801	802	803	804	805	806	807	808	809	810	811	812	813	814	815	816	817	818	819	820	821	822	823	824	825	826	827	828	829	830	831	832	833	834	835	836	837	838	839	840	841	842	843	844	845	846	847	848	849	850	851	852	853	854	855	856	857	858	859	860	861	862	863	864	865	866	867	868	869	870	871	872	873	874	875	876	877	878	879	880	881	882	883	884	885	886	887	888	889	890	891	892	893	894	895	896	897	898	899	900	901	902	903	904	905	906	907	908	909	910	911	912	913	914	915	916	917	918	919	920	921	922	923	924	925	926	927	928	929	930	931	932	933	934	935	936	937	938	939	940	941	942	943	944	945	946	947	948	949	950	951	952	953	954	955	956	957	958	959	960	961	962	963	964	965	966	967	968	969	970	971	972	973	974	975	976	977	978	979	980	981	982	983	984	985	986	987	988	989	990	991	992	993	994	995	996	997	998	999	1000	1001	1002	1003	1004	1005	1006	1007	1008	1009	1010	1011	1012	1013	1014	1015	1016	1017	1018	1019	1020	1021	1022	1023	1024	1025	1026	1027	1028	1029	1030	1031	1032	1033	1034	1035	1036	1037	1038	1039	1040	1041	1042	1043	1044	1045	1046	1047	1048	1049	1050	1051	1052	1053	1054	1055	1056	1057	1058	1059	1060	1061	1062	1063	1064	1065	1066	1067	1068	1069	1070	1071	1072	1073	1074	1075	1076	1077	1078	1079	1080	1081	1082	1083	1084	1085	1086	1087	1088	1089	1090	1091	1092	1093	1094	1095	1096	1097	1098	1099	1100	1101	1102	1103	1104	1105	1106	1107	1108	1109	1110	1111	1112	1113	1114	1115	1116	1117	1118	1119	1120	1121	1122	1123	1124	1125	1126	1127	1128	1129	1130	1131	1132	1133	1134	1135	1136	1137	1138	1139	1140	1141	1142	1143	1144	1145	1146	1147	1148	1149	1150	1151	1152	1153	1154	1155	1156	1157	1158	1159	1160	1161	1162	1163	1164	1165	1166	1167	1168	1169	1170	1171	1172	1173	1174	1175	1176	1177	1178	1179	1180	1181	1182	1183	1184	1185	1186	1187	1188	1189	1190	1191	1192	1193	1194	1195	1196	1197	1198	1199	1200	1201	1202	1203	1204	1205	1206	1207	1208	1209	1210	1211	1212	1213	1214	1215	1216	1217	1218	1219	1220	1221	1222	1223	1224	1225	1226	1227	1228	1229	1230	1231	1232	1233	1234	1235	1236	1237	1238	1239	1240	1241	1242	1243	1244	1245	1246	1247	1248	1249	1250	1251	1252	1253	1254	1255	1256	1257	1258	1259	1260	1261	1262	1263	1264	1265	1266	1267	1268	1269	1270	1271	1272	1273	1274	1275	1276	1277	1278	1279	1280	1281	1282	1283	1284	1285	1286	1287	1288	1289	1290	1291	1292	1293	1294	1295	1296	1297	1298	1299	1300	1301	1302	1303	1304	1305	1306	1307	1308	1309	1310	1311	1312	1313	1314	1315	1316	1317	1318	1319	1320	1321	1322	1323	1324	1325	1326	1327	1328	1329	1330	1331	1332	1333	1334	1335	1336	1337	1338	1339	1340	1341	1342	1343	1344	1345	1346	1347	1348	1349	1350	1351	1352	1353	1354	1355	1356	1357	1358	1359	1360	1361	1362	1363	1364	1365	1366	1367	1368	1369	1370	1371	1372	1373	1374	1375	1376	1377	1378	1379	1380	1381	1382	1383	1384	1385	1386	1387	1388	1389	1390	1391	1392	1393	1394	1395	1396	1397	1398	1399	1400	1401	1402	1403	1404	1405	1406	1407	1408	1409	1410	1411	1412	1413	1414	1415	1416	1417	1418	1419	1420	1421	1422	1423	1424	1425	1426	1427	1428	1429	1430	1431	1432	1433	1434	1435	1436	1437	1438	1439	1440	1441	1442	1443	1444	1445	1446	1447	1448	1449	1450	1451	1452	1453	1454	1455	1456	1457	1458	1459	1460	1461	1462	1463	1464	1465	1466	1467	1468	1469	1470	1471	1472	1473	1474	1475	1476	1477	1478	1479	1480	1481	1482	1483	1484	1485	1486	1487	1488	1489	1490	1491	1492	1493	1494	1495	1496	1497	1498	1499	1500	1501	1502	1503	1504	1505	1506	1507	1508	1509	1510	1511	1512	1513	1514	1515	1516	1517	1518	1519	1520	1521	1522	1523	1524	1525	1526	1527	1528	1529	1530	1531	1532	1533	1534	1535	1536	1537	1538	1539	1540	1541	1542	1543	1544	1545	1546	1547	1548	1549	1550	1551	1552	1553	1554	1555	1556	1557	1558	1559	1560	1561	1562	1563	1564	1565	1566	1567	1568	1569	1570	1571	1572	1573	1574	1575	1576	1577	1578	1579	1580	1581	1582	1583	1584	1585	1586	1587	1588	1589	1590	1591	1592	1593	1594	1595	1596	1597	1598	1599	1600	1601	1602	1603	1604	1605	1606	1607	1608	1609	1610	1611	1612	1613	1614	1615	1616	1617	1618	1619	1620	1621	1622	1623	1624	1625	1626	1627	1628	1629	1630	1631	1632	1633	1634	1635	1636	1637	1638	1639	1640	1641
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

ΙΝΟΙ
TESTAMENTI
TEXTUS

Κατὰ Ματθαῖον	1
Κατὰ Μᾶρκον	88
Κατὰ Λουκᾶν	150
Κατὰ Ἰωάννην	247
Πράξεις Ἀποστόλων	320
Πρὸς Ῥωμαίους	409
Πρὸς Κορινθίους α΄	441
Πρὸς Κορινθίους β΄	472
Πρὸς Γαλάτας	493
Πρὸς Ἐφεσίους	503
Πρὸς Φιλιππησίους	515
Πρὸς Κολοσσαεῖς	523
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς α΄	531
Πρὸς Θεσσαλονικεῖς β΄	538
Πρὸς Τιμόθεον α΄	542
Πρὸς Τιμόθεον β΄	550
Πρὸς Τίτον	556
Πρὸς Φιλήμονα	560
Πρὸς Ἑβραίους	563
Ἰακώβου	588
Πέτρου α΄	598
Πέτρου β΄	608
Ἰωάννου α΄	615
Ἰωάννου β΄	625
Ἰωάννου γ΄	627
Ἰούδα	628
Ἀποκάλυψις Ἰωάννου	632

Esr 1,32 Θ

11 Ἰωσίας δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος.

1 Chr 3,17

1 Chr 3,19 Θ Esr 3,2

12 Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησεν τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ζοροβαβέλ, **13** Ζοροβαβέλ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀβιοὺδ, Ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀζώρ, **14** Ἀζώρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Σαδῶκ, Σαδῶκ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἀχίμ, Ἀχίμ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλιοὺδ, **15** Ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰακώβ, **16** Ἰακώβ δὲ ἐγέννησεν τὸν Ἰωσήφ (τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος χριστός).

L 1,27

27,17!

17 Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαυὶδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες.

18-25: L 2,1-7

L 1,27

20 L 1,35

2,13,19

18! Gn 17,19

L 1,31; 2,21

Ps 130,8

Act 4,12

11 τὸν Ἰωακίμ, I. δε εγενν. M Θ f¹ 33 al syh²; Irlat vid | (ord. invers. του Ιεχονιου του Ιωακίμ του Ελιακίμ add. D^{luc}, i. e. L 3,23-31) • **16** ω μνηστευθεισα παρθενος (- q), Μαριαμ εγενν. Ιησουν τον λεγομενον χριστον Θ f¹³ it | , Ιωσηφ, ω μν-θεισα ην Μ. παρθ., εγενν. I. τ. λ. χρ. sys | ω μν. ην Μ. παρθ., η ετεκεν I. χρ. sys | ιχ φ¹ B C L W (f¹) 33 38 aur f ffl¹ vg sy^{p,h} co • **18** 2 I B | I W | 2 pc latt sy^c; Irlat | γεννησης L f¹³ 33 38; Ir Or | ιχ φ¹ B C P W Z Δ Θ f¹ 1 2211 pc; Eus • **19** παραδ- B* 2 C L W Θ f¹³ 33 38; Eus | ιχ B¹ B Z f¹ • **20** Μαριαμ B C D W Z Θ f¹³ 33 38 | ιχ B L f¹ 1241 pc co • **21** τσοι sys^c | κοσμον sys

πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τῆς κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος:

23 ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ ἑκαλέσουσιν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνεύομενον μεθ' ἡμῶν ὁ θεός. **24** Ἐγερθεῖς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου καὶ παρέλαβεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, **25** καὶ οὐκ ἐγένωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκεν υἱόν· καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

2 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἰδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ καὶ ἠλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. **3** ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐταράχθη καὶ ὅλησα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ, **4** καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν· ποῦ ὁ χριστὸς γεννᾶται. **5** οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ἐν Βηθλέεμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου:

6 καὶ σὺ Βηθλέεμ, γῆ Ἰούδα, ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραὴλ.

7 Τότε Ἡρώδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους ἠκρίβωσεν παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος, **8** καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλέεμ εἶπεν· πορευθέντες ἐξετάσατε ἀκριβῶς περὶ τοῦ παιδίου· ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπορεύθησαν καὶ ἰδοὺ ὁ ἀστήρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν αὐτοὺς, ἕως ἐλθὼν ἐστάθη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. **10** ἰδόντες δὲ τὸν ἀστέρα ἐχά-

νῆν τανυστηρ | Io qbg νιπκνθνθνθ | ληραυ | νηγ ρις υοαεροπ νοιδιαν δτ νειθυλζαυ ριεθραγδ δδ ο ΙΣ .σοιδιαν θοι νήκυω

22 ττου L 28; Eus | ιχ B C D W Z Δ 071 f^{1,13} 33. 892vid, / 2211 pc | τ Ησαιου D pc it sys.(e).h sams; Irlat pt • **23** (cf Is 7,14) -σεις D pc boms; Or Eus • **24** διεγ- C³ D L W 087 f¹³ 33 38 | ιχ B C* Z 071 f¹ pc | ο B K Z Γ Δ f¹³ 565. 1241 al | ιχ B C D L W f¹ 33 38 • **25** q k sys | ο B* | (L 2,7) τον υ. αυτης (- D² L d q) τον πρωτοτοκον C D L W 087 38 aur f ffl¹ vg sy^{p,h} | ιχ B Z vid 071 vid f^{1,13} 33 pc it mae sys.^c (sa bo) ¶ **2,3** D • **4** D Γ pc | [· et ·:] • **6** της Ιουδαίας D pc it sys.^{c,p} | γη των Ιουδαϊων ffl¹ boms(s) • **8** C³ L W 0233 38 | ιχ B C* D f^{1,13} 33vid, / 844. / 2211 pc; Eus • **9** εστη L W 0233 f¹³ 38 | ιχ B C D f¹ 33. / 2211 pc | του παιδιου D it

Is 7,14 Θ

Is 8,8,10 Θ R 8,31

L 2,1-7 • Jdc 19,1s

Nu 24,17 2Pt 1, 19 Ap 22,16 21,10

J 7,42

Mch 5,1,3

2Sm 5,2 1Chr 11,2

16

Is 39,2 Jon 4,6

L 2,10

Ps 72,10s. 15
Is 60,6

22

1 Rg 13,9s

1,20!

1 Rg 11,40 Jr 26,
21-23 · Ap 12,4-6
Ex 2,15

21

Hos 11,1 Nu
23,22; 24,8

7

Jr 31,15

Gn 35,19

1,20!

Ex 4,19

14

11 ^εευρον 474 *al* lat • 13 ^τ (12) εις την χωραν αυτων B | ^ι (19 v. l.) 2 3 I C K 33. 700. 892 *pc* | (1, 20) κατ οναρ εφανα B sa mae • 15 ^τ του στοματος Ησαιου *sys* • 16 ^ι διετίας και κατω D* • 17 ^τ υπο κυριου D aur • 18 ^τ (Jr 38,15 G) θρηγος και C D L W 0233 *f*¹³ 33 *MR sys.ch* | *txt* B B Z 0250 *f*¹ | 2211 *pc* lat *sy* co; Ju • 19 ^ι C L W 0233. 33 *MR* | *txt* B B D Z 0250 *f*^{1,13} | 2211 *pc*

ρησαν χαράν μεγάλην σφόδρα. 11 καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πεσόντες προσεκύνησαν αὐτῷ καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐτῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν. 12 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν.

13 Ἀναχωρησάντων δὲ αὐτῶν ὁ ἰδοῦ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ φεύγε εἰς Αἴγυπτον καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι· μέλλει γὰρ Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. 14 ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτὸς καὶ ἀνεχώρησεν εἰς Αἴγυπτον, 15 καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου· ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος·

ἐξ Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου.

16 Τότε Ἡρώδης ἰδὼν ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνείλεν πάντας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλέεμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις αὐτῆς ἀπὸ ^δδιετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον δὲν ἡκρίβωσεν παρὰ τῶν μάγων. 17 τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος·

φωνὴ ἐν Ῥαμὰ ἠκούσθη,

τὸ κλανθμὸς καὶ ὁ δυρμὸς πολὺς·

Ῥαχὴλ κλαίονσα τὰ τέκνα αὐτῆς,

καὶ οὐκ ἤθελεν παρακληθῆναι,

ὅτι οὐκ εἰσίν.

19 Τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου ἰδοῦ ἄγγελος κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ 20 λέγων· ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ· τεθνήκασιν γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. 21 ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβεν τὸ παιδίον

καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ εἰσῆλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ.

22 Ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος βασιλεῦει τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡρώδου· ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν· χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, 23 καὶ ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς πόλιν λεγομένην Ναζαρέτ· ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι Ναζωραῖος κληθήσεται.

3
7
III

3 Ἐν ὅδῃ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας 2 ὁ [καὶ] λέγων· μετανοεῖτε· ἡγγικεν γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

8
I

3 οὗτος γάρ ἐστιν ὁ ῥηθεὶς διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος·

φωνὴ βοᾶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·

ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

9
VI

4 αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχεν τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ τριχῶν καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφύν αὐτοῦ, ἣ δὲ τροφή ἦν αὐτοῦ ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον.

5 Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περιχώρος τοῦ Ἰορδάνου, 6 καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῳ ὅποταμῳ ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.

10
V

7 Ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; 8 ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας 9 καὶ μὴ δόξετε λέγειν ἑν ἑαυτοῖς· πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. 10 ἤδη δὲ τ ἡ

21 ἦλθεν D L W 0233. 0250 *f*^{1,13} 33 *MR* | επανηλ- sa; Eus | *txt* B C *pc* (bo) • 22 ^ι 4 I-3 C³ D L 0233. 0250 *f*^{1,13} 33 *MR* latt; Eus | *txt* B C* W • 23 ^ι t-peθ C K N W Γ (Δ) 0233^{vi}. 0250 *f*^{(1),13} 565 *pm* lat co | -ρα φ⁷⁰vid; Eus | *txt* B D L 33. 700. 892. 1241. 1424. 12211 *pm* ¶ 3,1^ο D K L N^{vid} Γ Δ 565. 700. 1844. 12211 *pm* it *sys* bo^{pt} | *txt* B C W 0233 *f*^{1,13} 33. 892. 1241. 1424 *pm* lat *sy*^{ph} sa mae bo^{pt} • 2^ο t B q co | *txt* C D L W 0233 *f*^{1,13} 33 *MR* lat *sy* • 3^ο *sys* et^{o1} k *sys* • 6^ο C³ D L *f*¹³ 33 *MR* lat mae | *txt* B C* W Δ 0233 *f*¹ 33. 579. 1424. 12211 *al* q *sy* sa bo; Or • 7^ο t B* B sa mae; Or | *txt* B¹ C D L W 0233 *f*^{1,13} 33 *MR* latt *sys.ch* bo • 9^ο B c f g¹ *sys*; Chr • 10^ο τ^ο και L *f*¹³ 33 *MR* *sy*^h | *txt* B B C D^s W Δ 0233 *f*¹ 700 *pc* *sy*^p co; Or

12

L 1,26; 2,39,51;
4,16
Jdc 13,5; 16,17
Is 11,1 L 18,37I-6: Mc 1,2-6
L 3,1-6 J 1,19-23
L 1,80

4,17p; 10,7p

Is 40,3 G

2 Rg 1,8

Lv 11,21s

11,7ss

7-10: L 3,7-9
12,34; 23,33 Gn
3,15
H 2,3 · L 21,23
R 1,18! 1Th 1,10
B 5,6! Kol 3,6 I
Act 26,20
R 2,17-29; 4,12
G 3,7 L 3,8!

7,19 L 13,6-9!
13,40 J 15,6

11s: Mc 1,7s L3,
15-18 J1,24-28
Act 1,51; 13,24s
11,3p; 21,9p; 23,
39p J 1,15! 11,27
Act 19,4 H 10,37
Ap 1,4 · Act 2,3s
Am 7,4

13,30
Mc 9,43

13-17: Mc 1,9-11
L 3,21s J 1,29-34

5,17

Ez 1,1 Act 10,11!
1P 4,14 Is 11,2

J 12,28 · 12,18; 17,
5 Gn 22,2 Ps 2,7
Is 42,1; 62,4 Jr
31,20
1-11: Mc 1,12s
L4,1-13
H 4,15!

Ex 34,28 Dt 9,9
1Rg 19,8
Gn 3,1-7 1Th 3,5
6; 27,40.43p Ps
2,7

10° 1506 sy^s

• 11° a d sa^{ms}; Cyp • 12° 1-4 I B W pc | 2-4 I L 892, 1424, 1844, 12211
al b ff1 g1 sy mae | 2-4 f13 pc a q; (Did) | txi N C D^s 0233 f1 33 M lat sa bo • 14° t N* B
sa | txi P⁹⁶ N1 C D^s L W 0233, 0250 f1.13 33 M lat(t) sy mae bo • 15° t autw P⁹⁶ B f13
1844, 12211 pc | -0250 sa^{ms} bo^{ms} | txi P⁶⁴ N C D^s L W 0233 f1 33 M | T βαπτισθῆναι
sy^s(c) | et cum baptizaretur lumen ingens circumfulsit de aqua, ita ut timerent omnes qui
advenierant a (g1) • 16° 2 I C L (0233) f13 M d h sy^h | 2 1391 pc sy^s | txi N B D^s W f1
33 vid, 700, 1844, (12211) pc lat sy^p co | o¹ t N* B 12211 vg^{ms} sy^s sa; Irlat CyrJ | txi N1 C D^s L
W 0233 f1.13 33 M lat sy^p h mae bo; Ir | o¹ bix t N B bo; Ir | txi C D^s L W 0233 f1.13 M |
καταβαίνοντα εκ του ουρανου ως D pc it vg^{ms} (sy^h) | o² t N* B lat; Irlat | txi N² C D L W
0233 f1.13 33 M f1 vg^{cl} sy; Ir • 17° προς αυτον D a b g1 h sy^s c? | (p) συ ει D a sy^s; Ir
¶ 4.1^o B D 700 pc | 4-6 1-3 7-10 N K 892, 1424 pc sy^s (c)p | 1-3 7 4-6 713 | txi B C D L
W 0233 f1.13 33 vid M latt sy^h sa • 2° t 1 3 2 N D 892 | p) -f1 pc sy^c | txi B C L W 0233 f1.13
33 M sy^h • 3° 4 1-3 C L 0233 M f (k) sy^h | 4 1-4 (D it) sy^s sa? | txi N B W f1.13 33, 700,
892 vid al aur ff1 l vg sy^p mae bo

ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δέν-
δρον μὴ ποιοῦν καρπὸν ὀκαλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ
βάλλεται.

11 Ἐγὼ μὲν ὑμᾶς βαπτίζω ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ
ὀπίσω μου ἔρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἐστίν, οὐ οὐκ
εἰμι ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ πυρί· 12 οὐ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐ-
τοῦ καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συνάζει τὸν σῖ-
τον αὐτοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει
πυρὶ ἀσβέστῳ.

13 Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ
τὸν Ἰορδάνην πρὸς τὸν Ἰωάννην τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐ-
τοῦ. 14 ὁ δὲ Ὁ Ἰωάννης διεκώλυεν αὐτὸν λέγων· ἐγὼ χρεῖ-
αν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρὸς με;
15 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν (πρὸς αὐτόν)· ἄφες ἄρτι,
οὕτως γὰρ πρέπειν ἐστίν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύ-
νην. τότε ἀφίησιν αὐτόν. 16 βαπτισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
(εὐθὺς ἀνέβη) ἀπὸ τοῦ ὕδατος· καὶ ἰδοὺ ἠνεφώχθησαν
οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδεν οἱ [τὸ] πνεῦμα οἱ [τοῦ] θεοῦ
καταβαῖνον ὡσεὶ ἡ περιστερὰν οἱ [καὶ] ἐρχόμενον ἐπ' αὐ-
τόν· 17 καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν λέγουσα· οὗτός
ἐστίν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

4 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη (εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ
πνεύματος πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου). 2 καὶ νη-
στεύσας ἡμέρας τεσσεράκοντα (καὶ νύκτας τεσσεράκοντα),
ὑστερον ἐπεινάσεν. 3 καὶ προσελθὼν (ὁ πειράζων
εἶπεν αὐτῷ)· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι

11
I

12
V

13
X

14
I

15
II

16
V

17
VI

18
VII

ἄρτοι γένωνται. 4 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· γέγραπται· οὐκ
ἐπ' ἄρτων μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι
ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος τοῦ θεοῦ.

5 Τότε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁγίαν
πόλιν καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πετερίγιον τοῦ ἱεροῦ
6 καὶ λέγει αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σεαυτὸν τὸ κά-
τω· γέγραπται γὰρ ὅτι

τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
καὶ ἐπὶ χειρῶν αὐρουσίν σε,
μήποτε προσκόνῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

7 ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πάλιν γέγραπται· (οὐκ ἐκπειράσεις)
κύριον τὸν θεόν σου.

8 Πάλιν παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὕψη-
λόν· λίαν καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ
κόσμου καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν 9 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ταῦτά σοι
πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυνήσῃς μοι. 10 τότε λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὑπάγε, σατανᾶ· γέγραπται γάρ· κύριον
τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

11 Τότε ἀφίησιν αὐτόν ὁ διάβολος, καὶ ἰδοὺ ἄγγελοι
προστήλθον καὶ διηκόνουν αὐτῷ.

12 Ἀκούσας δὲ τὸ ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη ἀνεχώρησεν
εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 13 καὶ καταλιπὼν τὴν Ναζαρά ἐλ-
θὼν κατέκησεν εἰς Καφαρναοὺμ τὴν παραθαλασσίαν ἐν
ὁρίοις Ζαβουλὼν καὶ Νεφθαλίμ· 14 ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥη-
θὲν διὰ Ἡσαίου τοῦ προφήτου λέγοντος·

15 γῆ Ζαβουλὼν καὶ γῆ Νεφθαλίμ,
ὁδὸν θαλάσσης· πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν·

16 ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκοτει
φῶς εἶδεν μέγα,

4° εν C D f13 al; Or^{lat} | D a b g1 • 5° ἵστησιν L W Θ 0233 f13 M | txi N B C D Z f1 33
pc • 6° T^p εντευθεν C* Θ pc sy^s hmg bo • 7° ου πει- D • 9° λεγει L W Θ 0233 f1 M |
txi N B C D Z f13 33 pc • 10° T (16,23 p) οπισω μου C² D L Z 33 M b h l* sy(s)c h** sa^{ms}
bo^{ms} | retro it; Irlat vid | txi N B C* vid K P W Δ 0233 f1.13 565, 579*, 700, 892* vid al f k vg
sy^p sa^{ms} mae bo; Irlat vid Or (Θ lac) • 12° το Ιησους C² L W Θ 0233 f1.13 M it vg^{cl} sy^c h
bo^{cl} | txi N B C* vid D Z 33, 700, 1241 pc ff1 k vg^{cl} sy^s sa mae bo^{cl}; Or • 13° -ρετ B² L Γ 565,
700, 892, 1241, 1424, 1844, 12211 pm aur | -ρεθ N* D K W Θ 0233 f1.13 579 pm lat sa bo |
-ραθ C P Δ pc | txi N1 B* Z 33 k mae | -περναουμ C L Wc (Θ) f1.13 M | txi N B D W* Z
0233, 33 pc lat(t) co • 15° [- er : l vl] • 16° t σκοτια N1 B D W; Or^{lat} | txi N* C L Θ f1.13
33 M; Or^{lat}

Dt 8,3; Sap 16,26

27,53 Is 48,2; 52,1
Dn 3,28 Θ; 9,24
Ap 11,2; 21,2,10;
22,19 · Dn 9,27 l
31

Ps 91,11s

Dt 6,16 Θ Is 7,12
1K 10,9 Act 15,10

Dt 3,27; 34,1
Ap 21,10

16,26

16,23 · Dt 6,13 Θ
10,20; 32,43 Θ

1Rg 19,5ss
26,53 J 1,51 H
1,6,14

12-17: Mc 1,14s
L4,14s J 4,1-3,
43-46a
11,2; 14,3,13p
11,23! L 4,31
J 2,12

Is 8,23-9,1

1McC 5,15 J 7,52

J 1,9 R 2,19

L 1,78s
Is 58,10 2P 1,16

3,21

18-22: Mc 1,
16-20 L 5,1-11
J 1,40ss
10,2; 16,17s Mc
1,29

2Rg 6,19 · 13,47
Jr 16,16 Ez 47,10
19,27p

10,2p; 17,11; 20,
20p; 27,56 Mc 1,
29; 10,41 L 9,54
J 21,2 Act 12,2

19,29p

23: Mc 1,39 L 4,44

9,35 10,1 L 4,15,
43; 8,1 Act 10,37s

24s: Mc 3,7-8a
L 6,17 · 9,261

14,35p

17,15

Mc 3,7sp

Mc 5,201

c. 5-7: L 6,20-49
14,23; 15,29; 24,3
L 6,12 J 6,3

Sir 25,7-12

11,5 L 4,18 1K 1,
27s Jc 2,5 Ps 33,
19 6 Is 57,15; 61,1

17 ° bis k sys^c; Eus | • 18 (p) παραγων D it sys^c; Eus | □ sys^c • 19 (p) γενεσθαι N¹ D 33.
l 844. l 2211(*) pc lat sy^p • 20 ταυτων K W 565 al it sys^{c,p} co • 21/22 □ W 33 • 23 ο
Ιησους εν ολη (-N*) τη Γαλιλαια N* C* (C³) sys^{p,h} bo | ο Ιησ. ολην την Γ-αν N¹ D f¹
33. 892. 1424. l 844. l 2211 pc lat; Eus | ολην την Γ-αν ο Ιησ. W f¹³ 33 l | tx B (k) sys^c sa
mae • 24 □ sys^c | εξ- N C f¹ 33. 892 pc sy^{hmg} | °† B C* f¹³ 892 pc; Eus | tx N C² D W f¹
33 33 latt sa mae | □¹ sys^c
¶ 5,1 ° B pc

καὶ τοῖς καθημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου
ὡς ἀνέτειλεν αὐτοῖς.

17 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρύσσειν καὶ λέγειν·
Ομετανοεῖτε· ἤγγικεν ὁ γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

18 Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
εἶδεν δύο ἀδελφούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον καὶ
Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον
εἰς τὴν θάλασσαν· ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. 19 καὶ λέγει αὐτοῖς·

δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων.

20 οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

21 καὶ προβάς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰά-
κωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐ-
τοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν κατ-
αρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. 22 οἱ
δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκο-
λούθησαν αὐτῷ.

23 Καὶ περιήγεν ἐν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ διδάσκων ἐν
ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς
βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλα-
κίαν ἐν τῷ λαῷ.

24 Καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν·
καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντα τοὺς κακῶς ἔχοντας ποικί-
λαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους· οἱ καὶ δαιμο-
νιζομένους καὶ σεληνιαζομένους καὶ παραλυτικούς, καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτούς. 25 καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι
πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἱεροσο-
λύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

5 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαν-
τος αὐτοῦ προσήλθαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· 2 καὶ
ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς λέγων·

3 Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι,
ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

27 V

4

δτι αὐτοὶ παρακληθήσονται.

26 X

5

δτι αὐτοὶ κληρονομήσουσιν τὴν γῆν.

28 V

6

μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιο-
σύνην,

29 X

7

μακάριοι οἱ ἐλεήμονες,

8

μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ,

9

μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί,

10

μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δικαιοσύνης,

30 V

11

μακάριοι ἐστε

31 II

12

χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς

32 II

13

ὑμεῖς ἐστε τὸ ἅλας τῆς γῆς· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μω-
ρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει· ὅτι εἰ μὴ
(βληθὲν ἐξω) καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων.

14

ὑμεῖς ἐστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις

κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη· 15 οὐδὲ καίουσιν λύχ-
νον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχ-
νίαν, καὶ λάμπει πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. 16 οὕτως λαμ-
ψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὥπως ἴδωσιν
ὑμῶν τὰ καλὰ ὅργα καὶ δοξάσωσιν τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν
ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

Is 61,2s Sir 48,24·
Ap 7,16s

Ps 37,11

Dt 4,38 Hen 5,7
R 4,13

Ps 107,5,8s

J 6,35 Ap 7,16s

18,33 Jc 2,13
Prv 14,21; 17,5 6

Ps 24,4; 73, 1 1 T
1,5 2 T 2,22 Gn
20,5s · Ap 22,4

Prv 10,10 6
Jc 3,18 H 12,141·
Hos 2,1 R 9,26

1P 3,14

10,22 Is 51,7
Act 5,41 1P 4,14

Ap 19,7 · Gn 15,1
23,31 Act 7,521
H 11,33-38
Jc 5,10s

Mc 9,50p

J 8,121
Is 2,2 Ap 21,10s
Mc 4,21 L 8,16;
11,331

E 5,8s Ph 2,15

J 15,8 1 K 10,31
Ph 1,11 1P 2,12

4/5 (vss 5.4) D 33 lat sy^c boms; Or Eus | τυν N¹ 33. 892. l 844 pc aur vg^{ms} sa^{ms} bo; Did |
[° vs Wellhausen cj] • 9 ° N C D f¹³ pc it vg^{clst} sy^p; Did | tx B W Θ 0196 f¹ 33 33 f k vg^{ww}
sys^{ch} co • 11 (p) οι ανθρωποι 0133 aur* (g¹ q vgs) sys^c | ° 4 2 3 1 (D) 33 h k (sy^c) mae
bo | °-ξουσιν N (D) W Δ Θ f¹³ pc | ° 1 3 4 1 2 D h k | ° ρημα C W Θ 0196 f¹³ 33 33 q sy^{p,h}
mae; Or | tx N B (D) lat sy^c sa bo; Tert | ° D it sy^s; Tert | tx rell | ° δικαιοσυνης D
it | (L 21,12) του ονοματος μου sys^c • 12 □ sys^c | ° υπαρχοντας D (D* -χοντων) ex lat?
bo? | p) οι πατερες αυτων U b c (k) sy^{s(c)} • 13 ° D W it sy^{c,p}; Cyp | °-θηναι εξω και
(φ^{86c}) D W Θ f¹³ 33; tx φ^{86c} N B C f¹ 33. 892 pc • 16 ° B*

R 3,31; 8,4
3,15 J 10,35
R 13,8 G 5,14
L 16,17; 21,32sp
Bar 4,1

Jc 2,10

1K 15,9!

20,26p

6,1

18,3!

Ex 20,13 Dt 5,17
Ex 21,12 Lv 24,17

E 4,26 Jc 1,19s
1J 3,15 · Dt 17,8-
13; 21,18.20?

Mc 11,25 Dn 7,10

23,18s

25s: L 12,57-59;
18,3

18,34

Ex 20,14 Dt 5,18 |
Ex 20,17 Job 31,1
Sir 9,8 2P 2,14

18,9sp

17 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφῆτας· οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. 18 ἂμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν· ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου τ, ἕως ὅαν πάντα γένηται. 19 ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· ὁ δὲ ἂν ποιῇ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν.

20 Ἄλέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθῃτε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

21 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐ φονεύσεις· ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἐνοχος ἔσται τῇ κρίσει. 22 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ τ ἐνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ· ῥακά, ἐνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ τῷ μωρέ, ἐνοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. 23 ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κάκει μνησθῇς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, 24 ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπαγε· πρῶτον·¹ διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. 25 ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ σου ταχύ, ἕως ὅτου εἰς μετ' αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ, μήποτε σε παραδῷ ὁ ἀντιδικὸς τῷ κριτῇ καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ καὶ εἰς φυλακὴν βληθῇς. 26 ἂμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ὅαν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην.

27 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη τ· οὐ μοιχεύσεις. 28 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτὴν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. 29 εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν

18 τ· και των προφητων Θ f¹³ 565 al; Irlat | ° B* l 2211 pc | τ (24, 35) caelum et terra transibunt, verba autem mea non praeteribunt. c | • 19 ° B* D W boms | • 20 ° vs D • 22 τεικη B² D L W Θ 0233 f^{1,13} 33 B it sy co; Irlat Orms Cyp Cyr | txt B⁶⁴ B* B 1424ms pc aur vg; Or Hierms | ραχα B* D W mae; Irlat | τ τω αδελφω αυτου L Θ 0233 f^{1,13} 700 pc ff¹ sy^c bo; Cyp | • 24 [· v¹ ·], | • 25 ° 3-5 l 2 Θ 0233 B² lat sy^h samss mae; Cl | txt B D L W 0275 f^{1,13} 33. 892. l 844 pc it sy^c p samss bop¹; Did | ° sy¹ | τ p σε παραδω (D) L W Θ 0233 33 B² lat sy^c p h co | txt B⁶⁴ vid B B 0275 f^{1,13} 892 pc k; Cl | • 26 ου L W (0233). 1424 al | - 33 pc | • 27 τ (21,33) τοις αρχαιοις L Δ Θ 0233 f^{1,13} 33. 579. 892 pm lat sy^c h**; Irlat Orlat Eus | • 28 αυτης B¹ f¹ al | - B⁶⁴ B* pc; Tert Cl | txt B D L W Θ 0233 f^{1,13} 33 B² Irlat vid

καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. 30 καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χειρὶ σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτήν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου εἰς γέενναν ἀπέλθῃ.

31 Ἐρρέθη δὲ· ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. 32 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ παρεκτὸς λόγου πορνείας ποιεῖ αὐτὴν μοιχευθῆναι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται.

33 Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. 34 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶν τοῦ θεοῦ, 35 μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστιν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶν τοῦ μεγάλου βασιλέως, 36 μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι ἑμίαν τρίχα λευκὴν ποιῆσαι ἢ μέλαιναν. 37 ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν ναι ναι, οὐ οὐ· τὸ δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν.

38 Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. 39 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίζει εἰς τὴν δεξιάν σου γόνα [σου], στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. 40 καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. 41 καὶ ὅστις σε ῥάγαρεύσει μίλιον ἐν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο. 42 τῷ αἰτοῦντί σε ῥόδός, καὶ τὸν θέλοντά ἀπὸ σοῦ δανίσασθαι μὴ ἀποστραφῆς.

29 (p) απελθη D 700ms it sys^c (mae) bo | • 30 ° vs D pc vgm^s sys boms | ἡ χειρ σου η δεξια (Θ) f¹³ | (29) βληθη εις γεενναν (L) W Θ 0233 f¹³ B f vgm^s syn^h sa | txt B f¹ 33. 892 pc (lat) sy^c (mae) bo | • 32 (p) ος αν απολυση D (0250). 579 pm it sys^c sam^s bo | ' και ο απολελυμενην γαμησας μ. B pc sa?; Or | - D pc a b k; Orms | txt B(*) L W (Θ) 0250 f^{1,13} 33 B² lat? sy^h sa? mae bo | • 33 ° k sys; Irlat | • 36 ° l-3 5 6 4 B² sy^h | l 2 4 3 5 6 0250 f¹³ 700 h | 4 (-ειν D*) l-3 (2 l 3 D) 5 6 D f¹ k; (Cl) | txt B B (L) W Θ 33. 892. l 844 pc lat | • 37 εσται B 700 pc | ναι ναι και L (b g¹ h?) sys^c p | το v. v. και το Θ pc; Ju Cl Cl^{hom} Or Cyr | • 38 ° D f¹³ it mae | • 39 ° σει D L Θ f^{1,13} B² mae bo | txt B B W 33. 700. 1424. l 844 pc | (p) επι B² D L Θ f^{1,13} 33 B² | txt B* B W l 844 al | l 3 2 K L Δ Θ f¹³ 565. 579. 700. 1424. l 844 pm | l 2 B W f¹ 33. 892. 1241 pm a f (h); Orlat Cyr | 2 3 D k sys^c | txt B; Eus | • 40 ° ο -λων D | τ σου B 33. 1241. 1424 pc | • 41 εαν εγγ-ση B (Δ, 33, 892*, l 844 pc) | τετι αλλα D it vg^{cl} sys | αλλα lat sy^c; Irlat | • 42 ° διδου L Θ f¹ 33 B² | txt B B D W f¹³ 892 pc; Cl | τω θελοντι δαν. D (k)

18,8sp

Dt 24,1ss

19,3-9p L 16,18
1K 7,10s

Lv 19,12 Nu 30,3
Dt 23,22 Θ Zch
8,17

23,22 Is 66,1
Ps 11,4
Is 66,1 Ps 99,5
Thr 2,1 · Ps 48,3

2K 1,17 Jc 5,12

6,13!
Ex 21,24s Lv 24,
20 Dt 19,21
R 12,19,21 1P
2,23 1Th 5,15!
Prv 20,22; 24,29 ·
Thr 3,30 Is 50,6

1K 6,7 L 6,29s

Dt 15,7s

22,39p! Lv 19,18

Dt 23,4,7; 7,2
Lv 19,34 R 12,14
L 23,34 1K 4,12
Act 7,60 1P 3,9
L 6,35 E 5,1

22,10!

Dt 18,13 Lv 19,2
19,21 1K 14,20
Kol 4,12 Jc 1,4

5,20

23,5

1K 13,3

R 12,8

6,18

44 'p) ευλογείτε τους καταρωμένους υμᾶς (υμιν D* pc; - e. τ. κ. υ. 1230. 1242* pc lat; Eus^{pl}), καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν υμᾶς (- κ. π. τ. μ. υ. 1071 pc; Cl Eus^{pl}) καὶ (- W; Eus) προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων υμᾶς (- D pc; Eus) καὶ D L W Θ f¹³ 33 M lat sy^(p) h mae; (Athen, Cl) Eus | txt N B f¹ pc k sy^{s,c} sa bop; Theoph Irlat vid Or Cyp • 45 'οστις 1573 pc lat?; Eus | ος lat?; Irlat vid Cyp • 46 'οὕτως D Z 33 h k sy^{s,c} sa? bo | τουτο f¹ pc lat mae • 47 'ος k sy^s | φιλουσ L W Θ 33 M f h sy^h | ασπάζομενους υμᾶς 1424 | txt N B D Z f^{1,13} 892 pc lat sy^{c,p} co; Cyp | f (46) τελωναι L W Θ f¹³ M h sy^p | txt N B D Z f¹ 33, 892. 1241. 1424 pc lat sy^{c,h} co; Bas | 'οὕτως K L Δ Θ 565. 579 M h sy^{c,h} bo • 48 'ωσπερ D K W Δ Θ 565. 579 M | f εν τοις ουρανοις (D*) K Δ Θ 565. 579. 700 pm it; Tert

¶ 6,1 ° B D W 0250 f¹³ M lat sy^c mae bo^{mss} | txt N L Z Θ f¹ 33, 892. 1241. 1424 al g¹ sy^{p,h} bo | 'p) ελεημοσυνην L W Z Θ f¹³ 33 M f k sy^{p,h} mae | δοσιν N¹ sy^c bo | txt N² B D 0250 f¹ 892 pc lat | °1 N* D Z 0250 f¹ 33 pc | txt N² B L W Θ f¹³ M • 2 'αμην N* 13 pc • 4 °3 2 4 I N* | 3 4 2 I D | txt N² B L W Z vid Θ 0250 f^{1,13} (33) M | ταυτος D W f¹ (700) M h q sy^{p,h} | txt N B K L Z Θ 0250 f¹³ 33, 892. 1424. 1844 al lat sy^{s,c}; Or | τ εν τω φανερω L W Θ 0250 M it sy^{s,p,h} | txt N B D Z f^{1,13} 33 al aur ff¹ k vg sy^c co; Or • 5 ° vs sy^s | 'χη, ουκ εση (N*) D L W Θ f¹³ 33 M k q sy^{c,p,h} | txt N² B Z f¹ 892 lat sy^{hmg} co

43 'Ηκούσατε ὅτι ἐρρέθη· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. 44 ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν· ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν διωκόντων ὑμᾶς, 45 ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. 46 ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι (τὸ αὐτὸ) ποιοῦσιν; 47 καὶ ἐὰν ἀσπάσῃσθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ ἔθνηκοι (τὸ αὐτὸ) ποιοῦσιν; 48 ἔσσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι ὥς ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τέλειός ἐστιν.

6 Προσέχετε ὁ[δὲ] τὴν δικαιοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς· εἰ δὲ μὴ γε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν οὐρανοῖς. 2 Ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσσης ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων· ἀμὴν ἡ λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 3 σοὺ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην μὴ γνῶτω ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, 4 ὅπως ἡ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι.

5 καὶ ὅταν προσεύχησθε, οὐκ ἔσεσθε ὥς οἱ ὑποκρι-

ταί, ὅτι φιλοῦσιν ἑν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως φα- νῶσιν τοῖς ἀνθρώποις· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἡ ἀπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμεῖόν σου καὶ κλείσας τὴν θύραν σου πρόσευξαι τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι.

7 Προσευχόμενοι δὲ μὴ βατταλογήσητε ὥσπερ οἱ ἔθνηκοί, δοκοῦσιν γὰρ ὅτι ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακου- σθήσονται. 8 μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε αὐτοῖς· οἶδεν γὰρ ὁ πα- τὴρ ὑμῶν ὃν χρεῖαν ἔχετε πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν.

9 Οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς·

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς·

ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου·

10 ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·

γεννηθῇ τὸ θέλημά σου,

ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῇ γῆς·

11 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἑπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον·

12 καὶ ἄφες ἡμῖν (τὰ ὀφειλήματα) ἡμῶν,

ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφήκαμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν·

13 καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,

ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

14 Ἐὰν ὁ γὰρ ἀφῇτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα

αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος·

5 Ὑστηναί (sed ... εστῶτες καὶ προσευχομενοί) D it | τ αν W Δ Θ 565. 700. 1241. 1844 M | τ¹ οτι K L W Δ Θ 565. 579. 1241. 1424. 1844 M f • 6 τ (4 v. l.) εν τω φανερω L W Θ f¹³ 33 M it sy^{p,h} | txt N B D Z f¹ pc aur ff¹ k vg sy^{s,c} co; Or Eus • 7 ὑποκριται B 1424 sy^c mae • 8 τ ο θεος ο π. υμ. N¹ B sa mae; | ο π. υμ. ο ουρανιος 047. 892c. 1424 pc sy^h; (Or)^{pl} | txt N* D L W Z Θ 0170 vid f^(1,13) 33 M latt sy^{s,c,p} bo; Or^{pl} | ανοιξει το στομα D h • 9 τω ουρανω mae; Didache • 10 ° D* a b c k bo^{mss}; Tert Cyp | της D L Θ f¹³ M | txt N B W Z Δ f¹ pc • 11 cottidianum it vg^{mss} | supersubstantialem vg | perpetuum sy^c | necessarium sy^(p) h | venientem sa | crastinum mae bo • 12 την οφειλην Didache | τα παραπτωματα Or | αφιομεν D (L) W Δ Θ 565 pc co? | αφιεμεν N¹ f¹³ M co?; Di- dache | txt N* B Z f¹ pc vg^{s1} sy^{p,h} • 13 αμην 17 vg^{cl} | (1 Chr 29,11-13) οτι σου εστιν η βασιλεια καὶ (- η β. κ. k sa; Didache) η δυναμις καὶ (- η δ. κ. sy^c) η δοξα (- κ. η δ. k) εις τους αιωνας (+ των αιωνων 2148 pc k sa^{mss}) αμην (- g¹ k sy^p; Didache) L W Θ 0233 f¹³ 33 M f g¹ k q sy sa bo^p; Didache | οτι σου εστιν η βασιλεια του πατρος καὶ του υιου καὶ του αγιου πνευματος εις τους αιωνας αμην 1253 (pc) | txt N B D Z 0170 f¹ 1221 pc lat mae bo^p; Or • 14 ° D* L pc sa^{mss} | p) εν τοις ουρανοις Θ 700 it | p) sup. τα παραπτωματα υμων L f¹³ 1844 pc lat sa^{mss} bo mae; Did

23,5sp

2Rg 4,33 Is 26, 20

4!

Is 1,15 Eccl 5,1 Sir 7,14

32p

9-13; L 11,2-4

7,11; 23,9app Is 63,16; 64,7s Sir 23,1,4 1P 1,17 Ml 1,6 Is 29,23 Ez 36,23 J 17,6 Act 1,3,6 7,21; 26,42p 1Mcc 3,60

Prv 30,8; 27,1

J 6,32

14s; 18,21-35

Sir 28,2

2P 2,9 Ps 17,30 Θ Sir 33,1 5,37 J 17,15 2Th 3,3 2T 4,18 12! Mc 11,25s Kol 3,13

15 ἐὰν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις¹, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει¹ τὰ παραπτώματα ὑμῶν.

16 Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ γίνεσθε ὡς οἱ ὑποκριταὶ⁴⁵ σκυθρωποί, ἀφανίζουσιν γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὅπως φανῶσιν τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, τὰπέχουσιν τὸν μισθὸν αὐτῶν. 17 σὺ δὲ νηστεύων ἀλειψαί σου τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, 18 ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων² ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυφαίῳ· καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυφαίῳ ἀποδώσει σοι³.

19 Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σῆς καὶ βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσιν καὶ κλέπτουσιν· 20 θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε σῆς οὔτε βρώσις ἀφανίζει καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν (οὐδὲ κλέπτουσιν). 21 ὅπου γὰρ ἔστιν ὁ θησαυρός ἱεροῦ, ἐκεῖ ἔστι καὶ ἡ καρδιά ἱεροῦ.

22 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ἐὰν οὖν ᾖ ὁ ὀφθαλμός σου ἄπλοῦς², ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται· 23 ἐὰν δὲ ᾖ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾗ², ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν, τὸ σκότος πόσον.

24 Οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ.

25 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε (ἢ τί πίητε)¹, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσῃσθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἔστιν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος; 26 ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινά τοῦ οὐρανοῦ ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν οὐδὲ συνάγουσιν

Is 58,5 ss
L 24,17

23,5

2 Sm 12,20 Eccl
9,8

41

19-21: L 12,33 s;
12,16-21 · Is 51,8
Jc 5,2 s Job 24,16
19,21 p 1 T 6,19
Sir 29,10 s 4 Esr
7,77

22-23: L 11,
34-36 E 1,18

20,15 Mc 7,22
Dt 15,9 Sir 14,
10

24: L 16,13;
14,26

25-34: L 12,22-
32 · Ph 4,6
1 P 5,7 1 T 6,6,8

10,29-31 p Job
12,7; 38,41 Ps
Sal 5,9 ss

15 Τα παραπτώματα αυτων B L W Θ 0233 f¹³ 33 M (b) f q syc^h sa bo^{pl} | txi N D f¹ 892* pc lat syr mae bo^{pl} | ὑμιν αφ. N pc | ὑμων αφ. υμιν D 1241 pc it vg^{cl} sy^{p,h} | αφ. υμιν c syc • 16 ὡσπερ L W Θ 0233 f¹³ 33 M | txi N B D Δ f¹ 892. l 2211 pc | εαυ. B pc | ὅτι L W Θ 33 M lat | txi N B D 0233. 0250 f¹³ 565. 700. l 844. l 2211 al it • 18 3 l 2 B (k) | κρυφια et. κρυφια D* | bis τω κρυπτω L W Θ 0233. 0250 f¹³ 33 M | txi N B (Dc) f¹ pc | (4. 6 v. l.) εν τω φανερω Δ 0233. 579. 1241. l 2211 pm it • 20 και κλ. N f¹ l 844 pc it syc | - W k • 21 bis υμων L W Θ 0233 f¹³ 33 M f sy bo^{pl} | txi N B pc lat co; Bas | ° B bo^{ms} • 22 ° N pc lat syc mae bo^{ms} | 2-5 l L Θ f¹³ 33 M it | txi N B W pc lat • 23 (22) 5 l-4 N* W 33 pc • 24 p οικητης Δ 1241 pc • 25 και τι πιητε L Θ 0233 M sy^{p,h} | - N f¹ 892. l 2211 pc a b ff¹ k l vg syc sa^{ms} | txi B W f¹³ 33 al it sa^{ms} mae bo; Or Hier^{ms}

εἰς¹ ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά· οὐχ ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; 27 τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἓνα; 28 καὶ περὶ ἐνδύματος τί μεριμνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς αὐξάνουσιν· οὐ κοπιῶσιν οὐδὲ νήθουσιν¹. 29 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 30 εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σήμερον ὄντα καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; 31 μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγοντες· τί φάγωμεν; ἢ τί πίωμεν; ἢ τί περιβαλώμεθα; 32 πάντα γὰρ ταῦτα² τὰ ἔθνη ἐπιζητοῦσιν· οἶδεν γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. 33 ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν [τοῦ θεοῦ] καὶ τὴν δικαιοσύνην¹ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. 34 μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον, ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει ἑαυτῆς· ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ κακία αὐτῆς.

7 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε· 2 ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν. 3 τί δὲ βλέπετε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς; 4 ἢ πῶς ἔρεῖς τῷ ἀδελφῷ σου· ἀφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου²; 5 ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου τὴν δοκὸν², καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

6 Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσίν μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε καταπατήσουσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.

26 τας N¹ L 1 2211 pc • 28 (... κοπιουσιν ... B (33) | ου ξαινουσιν ουδε νηθουσιν ουδε κοπιωσιν N* vid | αυξανει: ου κοπια ουδε νηθει L W 0233. 0281 f¹³ M | txi N¹ (° Θ sy^c) f¹; Ath • 32 3 2 l N N Δ Θ f¹³ 892. 1241 al lat sy^c; Bas | επιζητει L W 0233 M | txi N B Θ f¹³ 33. l 844 pc • 33 († l 4-6 N (k) l sa bo; Eus | 6 4 5 l B | βασ. των ουρανων κ. τ. δικ. Cl | txi L W Θ 0233 f¹³ 33 M lat sy mae • 34 αυτης B* L co? | τα εαυ. K N (Δ) 0233 f¹³ 33. 579. 1241. 1424 pm sy^h | το εαυ. Θ 565 | εαυτη(v) 700 (pc) | txi N B² W 892 pm co? • 7,2 p) αντιμετρηθησεται Θ 0233 f¹³ al it vg^{cl}; Cyr • 4 λ λεγεις N* Θ 0233. 700 lat mae | απο K W Δ Θ 565. 579. 700 M | [·.] • 5 5 6 l-4 L W Θ 0233 f¹³ 33 M latt; Irlat vid | txi N B C vid 0281 • 6 σωσιν N 0281 f¹ M; Cl | txi B C L N W Θ f¹³ 33 al

10,31!

Ps 103,15
1 Rg 10,4 ss 2 Chr
9,13 ss 1 Esr 1,4

Ps 90,5 s

8,26; 14,31; 16,
8; 17,20

8

R 14,17
Ps 37,4,25 Sap
7,11
Ex 16,19

l-5: L 6,37-42
R 2,1; 14,4 1 K
4,5; 5,12 Jc 4,11 s;
5,9 · Mc 4,24

10,11-14; 15,26
Ex 29,33 Lv 22,
10 · 2 P 2,22

H 10,29

7-11: L 11,9-13
18,19; 21,22 Mc
11,24 J 14,13 Jc
1,5s Jr 29,13s
Prv 8,17

6,9 Jc 1,17

12: L 6,31
Tob 4,15 Sir 31,
15

22,39s R 13,
8-10 G 5,14

13s: L 13,23s
4 Esr 7,6-14

Act 14,22

22,14p

24,24!

R 16,17s 2T 3,5

Act 20,29! | L 6,44

G 5,19-23 Jc 3,12
Sir 27,6 Is 5,24
12,33

L 6,43 1J 3,9

3,10p!

7 Αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὕρησετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· 8 πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει καὶ τῷ κρούοντι ἡ ἀνοιγήσεται. 9 ἢ τίς ὅστις ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἡ αἰτήσας αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; 10 ἢ καὶ ἰχθὺν αἰτήσας, μὴ ὄψιν ἐπιδώσει αὐτῷ; 11 εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες οἴδατε ὁδοὺς ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν·

12 Πάντα ὅσα ἐὰν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς· οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται.

13 Εἰσέλθατε διὰ τῆς στενῆς πύλης· ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπωλείαν καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς· 14 τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν.

15 Προσέχετε ἅπλοιοι τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασιν προβάτων, ἐσθωθεν δὲ εἰσὶν λύκοι ἄρπαγες. 16 ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· μή τι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν ἡ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; 17 οὕτως πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρποῦς καλοὺς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρποῦς καλοὺς ποιεῖ. 18 οὐ δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρποῦς πονηροῦς ποιεῖν οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποῦς καλοῦς ποιεῖν. 19 πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. 20 ἄρα γε ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς.

8 γ-γεται B | ανοιχθήσεται Θ • 9 ° B* L 565. 1241. 1424 al it | (ε)αν αιτηση N* L W 0281 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h | t¹ t² N* B C (*-σεις) Θ b (a c g¹ h) sy^c p • 10 ° η κ. εαν ι. -ση K^c f¹³ 565 al (lat sy^c) | κ. (ε)αν ι. -ση (L W) Θ M¹ sy^p h | t¹ t² N* B C 0281 (f¹) 33. (892). 1241. 1844. 12211 pc (co) • 11 ° 2 I f¹ it vg^{cl} | 2 L pc ff¹ I vg^{sl} | [;:] • 12 ° N* L 1424 pc sy^p bo^{ms} • 13 ° και τι 118* | τι a b h l q vg^{ms} | N* pc a b c h k; Cl Hipp Or^p Cyp | ° N*; Cl • 14 ° f¹ οτι N* N^c 700^c pc sam^{ss} mae bo | οτι δε B* sam^{ss} | και 209 | t¹ t² N² (B²) C L W Θ f^{1,13} M¹ lat sy | □ 544 pc a (h) k; Cl Or^p Cyp • 15 ° δε C L W Θ 0281 f^{1,13} 33 M¹ f q sy^h sam^{ss} bo | t¹ t² N* B 0250. 565. 1424 al lat sy^c p sam^{ss} mae • 16 ° σταφυλην C (*-ηνας) L W Θ f¹³ M¹ | t¹ t² N* B 0250. 0281 f¹ 892 lat sy co • 17 ° B* vg^{ms} • 18 ° f¹ ενεγκειν B; Or^p Ad | t¹ t² N* C L W Θ 0250. 0281 f^{1,13} 33 M¹ latt sy; Or^p | f¹ ενεγκειν N*; Or^p | t¹ t² N* B C L W Z Θ 0250 f^{1,13} 33 M¹ lat sy; Or^p • 19 ° ουν C^{vid} L Z f¹³ 33. 1241 al it sy^c sa mae bo^{ms}

53 V

54 V

55 V

56 X

57 V

58 V

59 III

60 V

61 V

62 II

63 II

21 Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι· κύριε κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐτοῖς οὐρανοῖς. 22 πολλοὶ ἐροῦσίν μοι ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· κύριε κύριε, τὸ σῶ ὄνοματι ἐπροφητεύσαμεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δαιμόνια ἔξεβάλομεν, καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; 23 καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς· ἡ ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ τὸι ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

24 Πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ἔκδομησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν· 25 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἐπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. 26 καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιεῶν αὐτούς ὁμοιωθήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ἔκδομησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν ἄμμο· 27 καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἐπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσεν καὶ ἦν ἡ πτώσις αὐτῆς μεγάλη.

28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἔτελεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξεπλήρουντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδασκῇ αὐτοῦ· 29 ἦν γὰρ διδάσκων αὐτούς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς αὐτῶν.

8 Καταβάντος δὲ αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ὄρους ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί. 2 καὶ ἰδοὺ λεπρὸς προσελθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλης δύνασαι με κα-

21,29 L 6,46 1K
12,3 · 12,50p; 6,
10 R 2,13 Jc 1,22.
25; 2,14 1J 2,17 |
L 13,26 Jr 14,14;
27,15 1K 13,1s ·
Mc 9,38p L 10,20

25,12
25,41 Ps 6,9 ·
13,41 1J 3,4
24-27: L 6,47-49
L 8,21 Jc 1,25

16,18

Job 1,19

Jc 1,22

Ez 13,10-15

11,1; 13,53; 19,
1; 26,1 L 7,1 ·
13,54; 19,25; 22,
33 Mc 1,22 L
4,32! Act 13,12 |
Mc 1,22,27 J 7,46

2-4: Mc 1,40-45
L 5,12-16 · 10,8;
11,5p L 17,12 Nu
12,10,13

21 ° L W f¹³ M¹ | t¹ t² N* B C Z Θ 0281^{vid} f¹ 33. 892. 1424 al; Did | ταντος (ουτος C² 33 pc) εἰσελευσεται εἰς τὴν βασιλειαν των ουρανων C² W Θ 33. 1241 pc lat sy^c; Cyp • 22 ° (L 13,26) ου τω ονοματι σου εφαγομεν και επιομεν και sy^c; Ju (Or) | ° πολλας N* • 23 ° αναχ- Θ f¹³ pc | ° παντες L Θ f¹³ 1424 al b vg^s • 24 ° B* 1424 pc a g¹ k mae bo^{ms} | ὁμοιωσω αυτον C L W M¹ f h k q sy^c h bo; Cyp | t¹ t² N* B C Z Θ 0281 f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 1844 al ff¹ I vg sy^p hmg sa mae; Or Did • 25 ° εκρουσαν W | p) -ερρηξαν Θ Σ 579 pc; Eus | -εκοψαν 1424 pc • 26 ° οστις ακουει εἰ ποιεῖ Θ f¹³ pc | ° C L f¹³ M¹ | t¹ t² N* B W Z (Θ) f¹ 700. 892. 1241 pc • 27 ° N* | ° -ερρηξαν C Θ f¹ al | -εκρουσαν f¹³ pc | ° σφοδρα Θ f¹³ 33. 1241^c al mae • 28 ° συνει- L Θ M¹ | t¹ t² N* B C W Z^{vid} f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424 al; Or | ° παντες 998; Eus | π. οι οχλ. Δ Θ f¹ pc (vg^{ms}) • 29 ° C* L 565. 700. 1424 M¹ (b) | ° και οι Φαρισαιοι C* W 33. 1241 pc lat sy; Eus^p • 8,1 ° καταβαντι δε αυτω N* K L (Δ) 565. 579. 1241. 1424 M¹ k? • 2 ° ελ- C K L W 33. 579. 1241 M¹ | - 1424

θαρίσαι. **3** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ ὁ λέγων· θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθὺς καθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. **4** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ εἴπης, ἀλλὰ ὑπαγε σεαυτὸν δείξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκον τὸ δῶρον ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.

5 (Εἰσελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς Καφαρναοὺμ) προσήλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν. **6** καὶ λέγων· Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. **7** καὶ λέγει αὐτῷ· ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. **8** (καὶ ἀποκριθεὶς) ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη· κύριε, οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς, ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. **9** καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποιήσων τοῦτο, καὶ ποιεῖ. **10** ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν καὶ εἶπεν τοῖς ἀκολουθοῦσιν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, (παρ' οὐδενὶ τοσαύτην πίστιν ἐν τῷ Ἰσραὴλ) εὗρον. **11** λέγων δὲ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, **12** οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἔκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος· τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. **13** καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ· ὑπαγε, ὅς ἐπίστευσας γεννηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς ὁ [αὐτοῦ] ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ.

9,30; 12,16p Mc
1,34p; 5,43p; 7,
36; 8,30p; 9,9p;
Lv 13,49; 14,2-32
L 17,14 · 10,18p;
24,14 Mc 6,11p
5-13; L 7,1-10
J 4,46-54 · 9,11
Act 10,11

Mc 1,7p 1K 15,9

Act 10,7

Mc 6,6
15,28 L 18,8

11s; L 13,28s

Ps 107,3 Is 43,5
Bar 4,37
22,32 L 16,22
4Mcc 13,17

22,13; 25,30 ·
13,42,50; 24,51
Ps 112,10

9,29; 15,28

9,22; 17,18

3 Το Ιησους C² L W Θ M¹ lat sy sam^s mae | txt N B C* f^{1,13} 33. 892 al k sam^{ss} bo; Cyr
• **5** (-λθοντι δε αυτω εις K. (C³) L W Θ 0233 M¹ | μετα δε ταυτα k (sy^s) | μ. δε τ. εισελ.
αυτ. εις K. it (sy^c) | txt N B C* Z f^{1,13} 33. 700. 1241 pc; Or | (χιλιαρχος sys.hmg; Eus
• **6** N* k sy^{s,c}; Hil² • **7** + B 700 it vg^{ww} sys.c.p sa mae bom^{ss} | txt N C L W Θ 0233. 0250 f^{1,13}
33 M¹ lat sy^h bo | Το Ιησους C L W Θ 0233. 0250 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^{c,p,h} sa mae bom^{ss} | txt N B
892 pc k sy^s bo | [·:] • **8** + αποκρ. δε N* B 33 pc sa | txt N¹ C L W Θ 0233 f^{1,13} M¹ lat sy^h
bo | (χιλιαρχος sy^s; Eus | [·] f¹ k sa mae bom^{ss} • **9** T^p) τασσομενος N B pc it vg^{cl} (sa bo)
• **10** (p) ουδε εν τω Ι. τοσ. πισ. N C L W Θ 0233. 0250 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^(s,p,h) | txt B W (f¹, 0281.
892) pc a (g¹) k q sy^c (hmg) co • **12** (-εξελευσονται N* 0250 k sy^{s,c,p}; Did¹ | ibunt it; Irlat
• **13** (-χιλιαρχω sy^s; Eus | T^{κα} C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h bom^s | txt N B W 0250. 0281
pc it sy^{s,c,p} co; Irlat | + N B 0250. 0281 f¹ 33 pc latt mae bo | txt C L W Θ 0233 f^{1,13} M¹ sy sa |
'εν τη ημερα εκεινη W 700. 1424 | απο της ωρας ε-ης C N Δ Θ 0250. 33 al it vg^{ss} sam^{ss}
bom¹ | T^p) και υποστρεψας ο εκατονταρχος εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωρα ευρεν
τον παιδα υγιαινοντα N*² C (N) Θ (0250) f¹ (33. 1241) al g¹ sy^h

14 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου εἶδεν τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν. **15** καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτῷ.

16 Ὁσίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς· καὶ ἐξέβαλεν τὰ πνεύματα λόγῳ καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν, **17** ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος·

αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβεν
καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν.

18 Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄχλον περὶ αὐτὸν ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. **19** καὶ προσελθὼν εἰς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ· διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. **20** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. **21** ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν [αὐτοῦ] εἶπεν αὐτῷ· κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. **22** ὁ δὲ ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτῷ· ἀκολουθεῖ μοι καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς.

23 Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. **24** καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐτὸς δὲ ἐκάθειυεν. **25** καὶ προσελθόντες ἤγειραν αὐτὸν λέγοντες· κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. **26** καὶ λέγει αὐτοῖς· τί· δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι; τότε ἐγερθεὶς ἐπετίμησεν τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **27** οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν λέγοντες· ποταπὸς ἐστὶν οὗτος ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα αὐτῷ ὑπακούουσιν;

28 Καὶ ἐλθόντος αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν

14-16: Mc 1,29-
34 L 4,38-41
1K 9,5

Mc 5,41p; 9,27
Act 3,7 · J 4,52
Act 28,8

Is 53,4

Mc 4,35 L 8,22
19-22: L 9,57-62

Ps 84,4

1K 4,11

1Rg 19,20 Tob 4,3
9,9; 19,21 J 1,43!

23-27: Mc 4,
35-41 L 8,22-25
cf 14,22ss p I
Jon 1,4ss

6,30!

Ps 89,10; 107,25-
32; 65,8
9,33; 15,31; 21,20
J 7,15,21 Act 2,7

28-34: Mc 5,1-
17 L 8,26-37

15 (p) αυτοις N¹ L Δ f^{1,13} 33. 565. 892. 1424. 1844. 12211 pm lat sy^c bo • **18** πολλους
οχλους N² C L Θ 0233 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h | πολυν οχλον (f W pc c g¹) W 1424 al sam^s mae |
οχλους N* f¹ pc bo | txt B sam^{ss} • **21** + N B 33 pc it sa | txt C L W Θ 0250 f^{1,13} M¹ lat sy
mae bo • **22** N 33 b c k q sy^s | (ειπεν L W Θ f^{1,13} M¹ | txt N B C f¹ 33. 892. 1844. 12211 al
• **23** (p) N¹ B C f^{1,13} 33. 565. 892. 1844. 12211 pc | txt N*² L W Θ M¹ • **25** τοι μαθηται C²
L f^{1,13} M¹ h; Eus | οι μ. αυτου C* W Θ f¹ 1424 al b g¹ (q) vg^{cl} sy mae | txt N B 33^{vid}. 892.
1844. 12211 lat sa bo | T^{ημας} L W Θ 0242^{vid} M¹ latt sy; Eus | txt N B C f^{1,13} 33. 892 pc
bom^{ss} • **26** [·:] • **27** Το ανθρωπος W pc • **28** (-θοντων -των N* (vg^{ss})) | -θοντι -τω K
L W Δ 565. 579. 700. 1424 M¹

Is 65,4

Mc 1,24; 3,11!

18,34

25,1 J 12,13

1-8: Mc 2,1-12
L 5,17-26; 8,37
4,13; 8,5p; 11,23;
17,24 Mc 1,21!p
J 2,12!

Act 14,9

L 7,48s

26,65 J 10,33!1
12,25 L 5,221
J 2,25 · Zch 8,17

τῶν Γαδαρηνῶν ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. **29** καὶ ἰδοὺ ἔκραξαν λέγοντες· τί ἡμῖν καὶ σοί, ὦ υἱὲ τοῦ θεοῦ; ἤλθες ὠδε ἔμπρὸς καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; **30** ἦν δὲ ὁ μακρὰν ἀπ' αὐτῶν ἀγέλη χοίρων ὅ πολλῶν βοσκομένη. **31** οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἄπόστειλον ἡμᾶς εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξεληθόντες ἀπῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ἰδοὺ ὥρμησεν πᾶσα ἡ ἀγέλη ὡς κατὰ τοῦ κρηνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασι. **33** οἱ δὲ βόσκοντες ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπήγγειλαν πάντα καὶ τὰ τῶν δαιμονιζομένων. **34** καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξηλθεν εἰς τὴν ἀπάντησιν τῷ Ἰησοῦ καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρεκάλεισαν ὥπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.

9 Καὶ ἐμβὰς ὁ εἰς τὴν πλοῖον διεπέρασεν καὶ ἦλθεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

2 καὶ ἰδοὺ προσέφερον αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνῃς βεβλημένον. καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν τῷ παραλυτικῷ· θάρσει, τέκνον, ἡ ἀφίενται σου αἱ ἁμαρτίαι. **3** καὶ ἰδοὺ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν ἐν ἑαυτοῖς· οὗτος βλασφημεῖ. **4** καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν· ἵνατί ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **5** τί γὰρ ἐστὶν ἐυκοπώτερον, εἰπεῖν ἢ ἀφ-

28 [p] Γερασσηνῶν 892^c latt sy^{hmg} sa mae | Γεργεσηνῶν N² L W f^{1,13} M (sy^{hmg}) bo; Epiph^{ms} | Γαζαρηνῶν N* | txt B C (Δ) Θ al sy^{s-p-h}; Epiph • **29** [p] Ἰησοῦ C³ W Θ 0242^{vid} f¹³ M it vg^{cl} sy^{p-h} sa bo^{pt} | txt N B C* L f¹ 33. 892 al ff¹ k l vgst sy^s mae bo^{pt} | (L 4, 34) ημ. απολεσαι πρ. κ. N* (W) pc vg^{ms} bo^{pt} • **30** του lat | ° Θ 565 pc (sy^s) • **31** [p] επιτρεψον ημιν απελθειν C L W f¹³ M f h q sy^{p-h} | txt N B Θ 0242^{vid} f¹ 33. 892*, l 844. l 2211 pc lat sy^s co; Cyr • **32** την αγελην των χοιρων C³ L W Θ f¹³ M f h sy^h | txt N B C* 0242 f¹ 33. 892 pc lat sy^{s-p} co | των χοιρων C³ K L 565. 579. 700 M mae bo • **34** συναντ- C L W 0242^{vid} f¹³ M | txt N B Θ f¹ 33. l 844 pc | του N C 33. 892 pc | ινα μεταβη B W | μεταβηναι f¹ 892; Cyr | ° sy^s ¶ **9,1** το Ἰησοῦς C³ (C* pc) F Θ^c f¹³ al vg^s | το C* W 0233 M bo | txt N B C³ L Θ f^{1,13} 33. 565. 892. l 844. l 2211 al sa mae; Or • **2** αφεωνται C L W Θ 0233. 0281 f^{1,13} 33 M it | txt N B (D) l 2211 pc lat | σοι αι αμ. D Δ^c pc k vg^{ms} | p) σοι αι αμ. σου (C³) L Θ 0233^{vid} f¹³ M lat sy | txt N B C* W 0281 f¹ 33. 892. l 844. l 2211 pc • **4** τ ειδως B (Θ) f¹ 565. 700. 1424. l 844. l 2211 al sy^{p-h} sa mae | txt N C D L (N) W 0233. 0281 f¹³ 33 M latt sy^s bo | ταυτοις D N Θ f¹³ 579 pc c h sy^{s-p} sa mae bo^{ms} | υμεις L W Θ 0233^{vid} f¹³ M sy^h sa? | txt N B C D 0281 f¹ 33. 892 pc mae bo • **5** αφεωνται C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M it | txt N(*) B (D) pc lat

ιενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἐγειρε καὶ περιπάτει; **6** ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφίεναι ἁμαρτίας – τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ· ἔγερθεῖς ἄρὸν σου τὴν κλίνην καὶ ὑπάγε εἰς τὸν οἶκόν σου. **7** καὶ ἐγερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **8** ἰδόντες δὲ οἱ ὄχλοι ἔφοβήθησαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.

9 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τῷ τελώνιον, Μαθθαῖον λεγόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

10 καὶ ἐγένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, ὁ καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκρινον τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν;

12 ὁ δὲ ὁ ἀκούσας εἶπεν· οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. **13** πορευθέντες δὲ μάθετε τί ἐστίν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν· οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς.

14 Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου λέγοντες· διὰ τί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν [πολλά], οἱ δὲ μαθηταί σου οὐ νηστεύουσιν; **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος ἔπενθεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστὶν ὁ νυμφίος; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. **16** οὐδεὶς δὲ ἐπιβάλλει ἐπίβλημα ῥάκου ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ· αἶρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. **17** οὐδὲ

6 [† p] ἐγειρε, B (D) 0281 pc | txt N C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M q • **8** εθαυμασαν C L Θ 0233 f¹³ M (f) sy^h | - Irlat | txt N B D W 0281 f¹ 33. 892. 1424 al lat sy^{s-p} co • **9** 3 / 2 D N Θ f¹³ 565 pc; Eus | l 2 N* L pc bo^{ms} | - θει N C vid D f¹ 892 pc • **10** N D (700). 892 pc lat co • **11** ειπον D Θ 0233 f¹³ M | txt N B C L W f¹ 33. 892 al | (l a | p) εσθιετε και πινετε sy^s | εσθιει κ. πινει ο δ. υ. M 565 al mae • **12** [p] Ἰησοῦς C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M lat sy^{p-h} bo | txt N B D 0233*. 0281. 892. l 844 pc sy^s sa mae | [p] αυτοις C³ L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M a f h q vg^{ms} sy^{p-h} mae bo | txt N B C* 892. 1424 pc lat sy^s sa • **13** [p] εις μετανοιας C L Θ 0281 f¹³ M c g l sy^{s-hmg} sa mae bo^{pt} | txt N B D N W Γ* Δ 0233 f¹ 33. 565. l 844. l 2211 al lat sy^{p-h} bo^{pt} • **14** [†] - N* B 0281 pc sa^{ms} | p) πυκνα N¹ lat? | txt N² C D L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M k sy^{p-h} sa^{ms} mae bo • **15** [†] - φιου D latt | [p] νηστευειν D W 1424 pc it sy^{p-hmg} sa mae bo^{ms} | [p] εν εκειναις ταις ημεραις D it sy^{hmg}

28,18!

J 5,8s

9-13: Mc 2,13-
17 L 5,27-32
10,3p Act 1,13

8,22!p

11,19p L 15,2;
19,7

12,7 Hos 6,6 1Sm
15,22 Prv 16,7 Θ
H 10,5!
L 19,10 1T 1,15
14-17: Mc 2,
18-22 L 5,33-38
11,18sp L 18,12
Is 58,3

22,2! J 3,29;
26,11p L 17,22

J 1,17 R 7,6

Job 32,19

18-26: Mc 5,
21-43 L 8,40-5619,13 Mc 6,5;
7,32; 8,23,25;
16,18 L 4,40;
13,13 Act 6,6!

Lv 15,25

Mc 1,41!; 6,56p!
Nu 15,38 Dt 22,12
L 6,19Mc 10,52p L 7,50;
17,19 Act 16,31
R 10,9 · 8,13!

J 11,11-14

8,15

4,24; 9,31 L 4,14,
37p; 5,15; 7,17

27-31: 20,29-34p

17,15! Ps 86,3
15,22; 12,23; 21,9

βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μή ὧγε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοὶ· καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπόλλυνται· ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται.

18 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων εἰς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύτησεν· ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χειρά σου ἐπ' αὐτήν, καὶ ζήσεται. **19** καὶ ἐγερθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

20 Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη τ προσελθούσα ὀπισθεν ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· **21** ἔλεγεν γὰρ ἐν ἑαυτῇ· ἐὰν ῥμόνον ἄσωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ σωθήσομαι. **22** ὁ δὲ Ὁ Ἰησοῦς στραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπεν· θάρσει, ῥθυγάτερ· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

23 Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον **24** ἔλεγεν· ἀναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν τὸ κοράσιον ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. **25** ὅτε δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος ῥεῖσελθὼν ἐκράτησεν τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. **26** καὶ ἐξηλθεν ἡ φῆμη αὐτῇ εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην.

27 Καὶ παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ ἠκολούθησαν ὁ αὐτῷ δύο τυφλοὶ κρᾶζοντες καὶ λέγοντες· ἐλέησον ἡμᾶς, ῥυῖός Δαυὶδ. **28** ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν προσήλθον αὐτῷ οἱ τ τυφλοὶ, καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πιστεῦετε ὅτι δύνamai τοῦτο ποιῆσαι· λέγουσιν αὐτῷ· ναὶ κύριε.

17° B co | 'p) ρησσει ο οινος ο νεος τους ασκους D (g' k m sy^s) | 'p) απολλυται κ. οι α. D (a) k | 1/3-6 2 7 C (892). 1424. 1844^(*). 12211 pc | p) αλλ 3-7 βλητεον B • 18° t εἰς προσελ- B lat | τις προσελ- L f¹³ al g¹ | προσελ- B* pc (q?) | τις ἐλ- Γ pc (h) k | ΕΙΣΕΛ- B² C D N W Θ pc | εἰσελ- f¹ 700 al (q?) | t₁ 33 B d f | f- B D f^{1,13} 33. 892 pc lat | κυριε M pc f f f¹ h vg¹ • 19° t -θει B C D 33 pc lat | t₁ B L W Θ f^{1,13} B • 20° t (J 5,5) εχουσα εν τη ασθeneia L pc • 21° 2 I D lat | 2 B* a h sy^s • 22° B* D pc it sy^s | επιστρ- C L W Θ f¹ B • εστη στραφεις D | t₁ B N f¹³ 33. 892. 1844. 12211 al | f- τηρ D L N W Θ pc; Or¹ • 24° p) λεγει αυτοις C L W Θ B (f g¹) sy | λεγ. N pc | t₁ B B D f^{1,13} 33. 892 pc lat co • 25° ελ- D 1424 pc it • 26° αὐτῆς C^(*) N^{vid} Θ f¹ 33 pc mae bo | αὐτοῦ D 1424 pc sa bo^{ms} | t₁ f¹³ B lat sy (αὐ- L Γ pc; AΥ- B W Δ pc) • 27° t B D 892 pc (k) | t₁ B C L W Θ 0250 f^{1,13} 33 B lat sy | 'p) vte B C D K L Γ Δ Θ 0250 f¹ 579. 892*. 1424 pm | κυριε vte N f¹³ 892^c pc | t₁ B W 565. (700). 1844. 12211 pm • 28° -θοντος δε αυτου 700 pc f | εἰσελθοντι δε αυτω B* N (1424 al) | και ερχεται D | τ δυο B* D pc a b h vg^{ms} | 2 I 3 B N 892 q | 1 3 2 C* | I υμιν 2 3 B* (f lat)

29 τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων· κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. **30** καὶ ἠνέφχθησαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοί. καὶ ἔνεβριμήθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. **31** οἱ δὲ ἐξελθόντες διεφῆμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκείνῃ.

32 Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων ἰδοὺ προσήνεγκαν αὐτῷ ὄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. **33** καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες· οὐδέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραὴλ. **34** οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον· ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

35 Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν τ.

36 Ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους τ ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ῥεσκυλμένοι καὶ ἐρριμμένοι ὥσει πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. **37** τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὁ μὲν θερισμός πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι· **38** δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισμόν αὐτοῦ.

10 Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τ πνευμάτων ἀκαθάρτων ὥστε ἐκβάλλειν αὐτὰ καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν τ.

2 Τῶν ὁδὲ δώδεκα ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστιν ταῦτα· πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέτρος καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφός αὐτοῦ, **3** Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφός αὐτοῦ, **4** Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, Θωμᾶς καὶ Μαθθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου καὶ ῥθαδ-

29° (20, 34) ομματα D Θ 0250 • 30° μησατο B² C D L W Θ 0250 f¹³ B • t₁ B B* f¹ 892 pc • 31° B* (sy^s) • 32° t B B f¹³ 892 pc sy^s p co | t₁ C D L W Θ f¹ 33 B lat sy^h • 34° vs D a k sy^s; Hil • 35° εν τω λαω C³ K Γ Θ 579. 700 pm c vg^{ms} | και πολλοι ηκολουθησαν αυτω a b h | εν τω λ. κ. π. (-B*) ηκ. αυτ. B* L f¹³ 1424 al g¹ • 36° το Ιησους C N f¹³ al (g¹ vg^{ms}) sy^h B* mae (f G pc) | εκκλελυμενοι L V 1424 pc ¶ 10,1° κατα L al; Cyr | t (4,23) εν τω λαω L pc b g¹ • 2° D* Θ f¹³ pc | o¹ B^c C D L W Θ f^{1,13} 33 B lat sy^h co | t₁ B* B Γ pc d sy^h mg • 3° λεββατος D k μ; Or^{lat} | Λ. ο επικληθεις θαδδ. (ο και Θ. C*) C² L W Θ f¹ 33 B f sy^h | θαδδ. ο ε. Λ. 13 pc | Judas Zelotes it | -sy^s | t₁ B B f¹³ 892. 12211 pc lat co

8,13!

Mc 1,43; 14,5
J 11,33,38
8,4! | 26!

32-34: cf 12,22-30p

15,31; 8,27!

Mc 2,12

10,25; 12,24,27p

4,23!

24,14

14,14p; 15,32p;
20,34 Mc 1,41
10,6! 26,31p 1P 2,
25 Nu 27,17 Jdth
11,19 2Chr 18,16
Ez 34,5 1Rg 22,17
L 10,2 J 4,35 Ap
14,15
1Mcc 12,17 θ1-15: Mc 6,7-13 L 9,1-6
L 10,17

4,23!

2-4: Mc 3,16-19
L 6,13-16 J 1,
40-49 Act 1,13
4,18!
4,21!

9,9!

δαῖος, 4 Σίμων ὁ Καναναῖος Ἦ καὶ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν.

5 Τούτους τοὺς δώδεκα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς παραγγέλλας αὐτοῖς λέγων· εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθῃτε καὶ εἰς πόλιν Σαμαριτῶν μὴ εἰσέλθῃτε· 6 (πορεύεσθε δὲ) μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ. 7 πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέγοντες ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. 8 ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, νεκροὺς ἐγείρετε, λεπροὺς καθαρίζετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε· δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. 9 Μὴ κτήσησθε χρυσὸν μηδὲ ἄργυρον μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑμῶν, 10 μὴ πήραν εἰς ὁδὸν μηδὲ δύο χιτῶνας μηδὲ ὑποδήματα μηδὲ ῥάβδον· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης (τῆς τροφῆς) αὐτοῦ. 11 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθῃτε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιός ἐστιν· κἀκεῖ μέναιτε ἕως ἂν ἐξέλθῃτε. 12 εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν ἀσπάσασθε αὐτήν· 13 καὶ ἐὰν μὲν ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθάτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν, (ἐὰν δὲ μὴ ἡ ἀξία,) ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπὶ τοῖς ὁδοῦν ἐπιστραφήτω. 14 καὶ ὅς ἂν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι ἔξω τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως τὴν ἐκείνης ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. 15 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ Σοδόμων καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. 16 Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων· γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἁγέραιοι ὡς αἱ περιστῆραι.

17 Προσέχετε ὅδε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων· παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μα-

28,19 Act 13,46
L 9,52

9,36; 15,24; 18,
12 Jr 50,6
3,21

Act 9,34,40

8,21· Mc 16,171·

2 Rg 5,16 Act
8,20; 20,33
L 10,41

Nu 18,31 L 10,
7 1 K 9,4 1 T
5,18 2 Th 3,9

L 10,58

2 J 10

L 10,10-12

Act 13,51; 18,6

11,24 Gn 19,
24s R 9,29
2 P 2,6 Jd 71

L 10,3 Act 20,29!
Sir 13,17· Gn 3,1·
R 16,19 Ph 2,15

17-22; 24,9-14

Mc 13,9-13 L 21,
12-19

Act 5,40; 6,12; 22,
19· 2 K 11,23ss·
23,34

4 ῥ Κανανιτης W Θ f¹³ M syh | t x t B C (D) L N f¹ 33. 892 pc latt mae | ῥ p) καὶ Ἰουδας ο
του Ἰακωβου sy^s | 2 N¹ L W Γ f¹³ 565. 579. 892. l 2211 pm vgl | Ἰσκαριωθ C 1424 | ο
Σκαριωτης D lat | Σιμωνος Ἰσκαριωτου Or • 5 ῥ καὶ λ. D it vgs. sl. ww | - N* 1424; Or
• 6 ῥ παγαγετε D • 7 ῥ (4, 17) μετανοεῖτε οτι 251 pc samss | - B sy^s • 8 ῥ 3-6 l 2 P W Δ pc
syh | 3 4 l 2 5 6 348 al | 5 6 3 4 28 | 5 6 1424* | 3-6 C³ K L Γ Θ 700* M f (sy^p) sa mae;
Eus | t x t B C* (D) N 0281^{vid} f¹³ 33. 565. 700ms. 892. l 2211 al lat (sy^s) bo • 10 ῥ -δους C
L W f¹³ M a ff¹ k m syh bo^{ms} | t x t B D Θ f¹ 33. 892. 1424. l 2211 al lat sy^p samss mae bo;
Eus | ῥ του μισθου K 565. 892 al it syhms • 11 ῥ l-5 8 f¹ 700 it sy^s | l-5 8 6 7 L 0281 f¹³
pc co | η πολις l 2 4 8 εις αυτην D • 12 ῥ λεγοντες ειρηνην τω οικω τωτου N* 2 D L W
Θ 0281^{vid} f¹ (1424) al it vgl • 13 ῥ ει δε μη γε D | ει δε μη αξια L | ῥ ef N B W 892.
l 2211 pc • 14 ῥ D | ῥ τη κωμης N (0281) f¹³ 892 pc vgmss co | ῥ εκ N C 0281. 33. 892 al lat
• 15 ῥ -ρας D L N P Θ f¹ 1424 al h k | ῥ γη Γ-ας C pc | ῥ γη Γ-ων N pc • 16 ῥ εις -ον B | ῥ ο
οφης N*; Eriph | ῥ απλουστατοι D • 17 ῥ D pc it sy^s samss mae | ῥ l-3 W aur* | εις τας
-γας αυτ. D 0171

στιγώσουσιν ὑμᾶς· 18 καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε· ἐνεκεν ἐμοῦ εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. 19 ὅταν δὲ παραδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε· ὁδοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσητε· 20 οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν.

21 Παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἑπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. 22 καὶ ἔσεσθε μισοῦμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου· ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται.

23 Ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ἡμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραὴλ ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

24 Οὐκ ἔστιν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύριον αὐτοῦ. 25 ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ (τὸν οἰκοδεσπότην) ῥ Βεελζεβούλ ῥ ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον (τοὺς οἰκιακοὺς) αὐτοῦ.

26 Μὴ οὖν φοβηθῇτε αὐτούς· * οὐδὲν γὰρ ἔστιν κεκαλυμμένον ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 27 ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὐς ἀκούετε ῥ κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων.

28 καὶ μὴ ῥοβεῖσθε ἀπὸ τῶν ἀποκτεννόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυνάμενων ἀποκτείνειν· ῥοβεῖσθε δὲ μᾶλλον τὸν δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γένει. 29 οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πωλεῖται; καὶ

Act 25,23; 27,24·
8,41 Dt 31,26

L 12,11s Ex 4,12

J 14,26 Act 4,8
1 K 2,4
35 Mch 7,6

L 6,22p J 15,18!
21 1 J 3,13
24,13 2 T 2,12
Dn 12,12s·
4 Esr 6,25

23,34 Act 8,1·
14,5s 2 K 11,33·
16,28; · 24,30!

L 6,40 J 13,16;
15,20

9,34!

26-33; L 12,2-9
Mc 4,22p

4 Mcc 13,14 1 P
3,14 Ap 2,10

H 10,31 Jc 4,12
Ap 14,7,10

18 ῥ ηγεμονων σταθησεσθε D (0171 it sy^s) • 19 ῥ -δωσουσιν D L N W 33. 579. 1424 al lat | -δωσωσιν Φ 892. l 2211 al | -διδωσιν C Θ f¹³ M | t x t N B 0171^{vid} f¹ pc | ῥ D L pc gl k vgmss; Eriph • 21 ῥ -σεται B Δ 700 pc • 23 ῥ αλλην C D L Θ 0171^{vid} M; Cl | t x t N B W f¹³ 33. 892. 1424 pc; Or Thret | ῥ καν (εαν δε D 0171^{vid} h k) εν τη αλλη (εκ ταυτης L Θ f¹³ 565 pc; Or^{pl}) διωκ(ω)σιν υμας, φυγετε εις την αλλην (ετεραν L Θ)· D L Θ 0171^{vid} f¹³ 565 pc it vgmss sy^s; Or^{pl} | ῥ B D | ῥ t - N* B pc | οὐ N² pc | t x t C D L W Θ f¹³ 33 M • 24 ῥ αυτου N W f¹³ 1424. l 2211 al sy co • 25 ῥ τω -οτη et ῥ τοις -κοις B* | ῥ t Beez- N B pc | Beelzebub c (ff¹) vg sy^s·p | t x t C (D L) W Θ f¹³ 33 M it syh co; Cyp | ῥ -λεσαντο N* L N pc | εκαλεσαν Θ 0171 f¹ 700. 1424 pm | καλουσιν D • 27 ῥ κηρυσσειται (vl -ετε) D Θ; Or | κηρυχθησεται L • 28 ῥ φοβηθητε B D N W Θ f¹ 33. 892. 1424. l 2211 pm | t x t N C K L Γ Δ f¹³ 565. 579. 700 pm | ῥ φοβηθητε D L Θ^{vid} f¹³ 33 M | t x t N B C W 892. l 2211 pc

1 Sm 14,45 2 Sm
14,11 L 21,28
Act 27,34
6,26; 12,12

1 J 4,2s.15

1 Sm 2,30 Ap 3,5

2 T 2,12 1 J 2,22s
Jd 4 Mc 8,38p

34-36: L 12,51-
53; 12,49; 22,36

21 Mch 7,6

37s: L 14,26s
19,29 Dt 33,9

16,24!p

16,25!p

18,5p L 10,16
J 12,44; 13,20
G 4,14

13,17; 23,29.34
1 Rg 17,9-24;
18,4 2 Rg 4,9-37
3 J 8

25,35.40 Mc 9,41

7,28!

ἐν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. **30** ὅμων δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς τὰσαι ἡριθμημένοι εἰσίν. **31** μὴ οὖν φοβεῖσθε τὰ πολλῶν στρουθίων διαφέρειτε ὑμεῖς.

32 Πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καγὼ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **33** ὅστις δ' ἂν ἀρνήσεται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι ἑκὼν αὐτὸν ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς.

34 Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν· οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχαιραν. **35** ἦλθον γὰρ διχάσαι τὸν ἀνθρώπου κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, **36** καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ.

37 Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **38** καὶ ὅς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστιν μου ἄξιος. **39** ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὕρήσει αὐτήν.

40 Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμὲ δέχεται, καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. **41** ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήμψεται, καὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήμψεται. **42** καὶ ὅς ἂν ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ὕδωρ, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

11 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν.

30 ἄλλα et ὅμων D it; Ir lat vid. • **31** φοβηθῆτε C Θ f¹³ M; Ltx B D L W f¹ 892. l 844 vid. l 2211 pc | τ'αυτους W f¹³ 1424 al g¹ vg^{ms} sa. • **32** ο φ¹⁹vid B D L W Θ f¹ M; Cl Or | Ltx B C K f¹³ 565. 892 al; Eus. • **33** l 2 B L 1424 pc | και οστις W | C L f¹³ M; Ltx φ¹⁹vid B D W Δ Θ f¹ 33. 892. l 2211 al lat | φ¹⁹ B C D L W Θ f¹ M; Ltx B f¹³ 892. 1424 al • **34** μαχην και μαχαιραν 28 | διαμερισμον των διανοιων κ. μ. sy^c • **35** r (Mch 7,6) υιον D pc it sy^c • **37** B* D al | om. usque ad αξιος (vs 38) φ¹⁹ • **39** B* • **41** D pc υιον D pc it sy^c • **42** ελαχιστων τ. D latt | μ. τ. των ελαχιστων 1424 pc | χρου Z 33. 565 al | υδατος χρου D lat sy^c co; Or Cyp | D pc sy^c | ληται ο μισθος D it sy^c co; Cyp

20
102
V

2 Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ πέμψας διὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ **3** εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἰ δ' ἐρχόμενος ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; **4** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγεῖλατε Ἰωάννῃ ὅ ἄκούετε καὶ βλέπετε. **5** τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν καὶ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, καὶ νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. **6** καὶ μακάριός ἐστιν ὅς ἐάν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.

801
V

7 Τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου· τί ἐξήλθατε εἰς τὴν ἔρημον; θεάσασθαι; **8** ἀλλὰ τί ἐξήλθατε; ἰδεῖν; ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς τῇ ἡμφιεσμένῳ; ἰδοὺ οἱ τὰ μαλακά φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων οἰεῖσιν. **9** ἀλλὰ τί ἐξήλθατε ἰδεῖν; προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. **10** οὗτός τ' ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται·

801
103
II

ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου.

801
104
V

11 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυναικῶν μεῖζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ· ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μεῖζων αὐτοῦ ἐστιν. **12** ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται καὶ βιασται ἀρπάζουσιν αὐτήν. **13** πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ βιασταὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. **14** καὶ εἰ θέλετε δεῖξασθαι, αὐτὸς ἐστιν Ἡλίας ὁ μέλλων ἐρχεσθαι. **15** ὁ ἔχων ὦτα ἀκούτω.

801
105
V

16 Τίτι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην; ὁμοία ἐστὶν παιδίῳ καθήμενῳ ἐν ταῖς ἀγοραῖς ὃ προσφωνοῦντα τοῖς ἑτέροις **17** λέγουσιν·

801
106
X

¶ **11,2** r Ἰησου D 0233. 1424 al sy^c | r p) duo C³ L f¹ M lat sy^{ms} bo; Or | Ltx B C* D P W Z Δ Θ 0233 f¹³ 33. l 844. l 2211 pc q sy^h sa mae. • **3** εργαζόμενος D* • **5** l 2 3 Z Δ 892 pc lat co | - D pc | 4 5 3 1 2 Θ f¹³ pc sy^c | l 2 k sy^s. • **6** 0233 • **7** [; et¹ -]. • **8** [; et¹ -] | ; ανθ. ιδ. B* | τ p) ιματισ C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M b f h l sy co | Ltx B D Z pc lat | - λειων K N 565. 579c pm | o t B* B | Ltx B* C D L W Z Θ 0233 f^{1,13} 33 M latt sy sa • **9** f t προφ. ιδ.; B* B¹ W Z 0281 vid. 892 pc | Ltx B¹ B* C D L Θ 0233 f^{1,13} 33 M latt sy sa • **10** r γαρ C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 M lat sy^h co | Ltx B B D Z 892 b g¹ k sy^s c bo^{ms} • **13** q sy^s bo^{ms} • **15** ακουειν B C L W Z Θ f^{1,13} 33 M lat sy^h co; Ju | Ltx B D 700 pc k sy^s • **16** r (ex itac.?) εταιροις G 700 pm lat sa | τ αυτων και (- Θ f¹³ 579* vid. 1424 pc sa) C L W Θ f¹³ 33 M sy^c h | Ltx B B D Z vid f¹ 892 pc lat

2-6: L 7,18-23
14,12!

3,11! Ps 118,26
Dn 7,13; 9,26 h
MI 3,1

15,31 Is 29,18;
33,5s; 42,18.7;
26,19; 61,1
8,21 21,14; 5,3!

13,57; 26,31
J 6,61; 16,1

7-19: L 7,24-35

3,1.5p

3,4p

L 1,76!

Mc 1,2!
Ex 23,20 MI 3,1

Job 11,2; 14,1 etc

18,1p L 1,15; 22,24

L 16,16 J 6,15

1P 1,10

17,10-13p L 1,17
MI 3,23 Sir 48,10 |
13,9p.43; 25,29 app
Mc 4,23; 7,16 app
L 12,21 app; 14,35;
21,4 app; Ap 2,7!
Ez 3,27 | 12,41 sp

Ecc1 3,4

3,4p L 1,15

J 10,20!

9,11! 14s · Dt 21,
20 Prv 23,20

L 11,49

20-24: L 10,13-
15 · J 12,37Mc 6,45; 8,22
L 9,10 · Is 23

Dn 9,3 Jon 3,5s

24; 10,15; 12,36;
2P 2,9; 3,7 1J4,17 Is 34,8 Jdth
16,179,1!p PsSal 1,5
Is 14,13.11.15 Ez
31,14s

22! 10,15!p

25-27: L 10,21s
Sir 51,1 Ps 136,26Tob 7,17 Act 17,
24 · Is 29,14 1K

1,19,26-29 L 19,42

· 21,16 1K 1,21

28,18!

J 10,14s; 17,25

16,17 G 1,15s

Sir 24,19; 51,23 ·
Ex 33,14 1Sir 51,

26s; 6,24s

21,5 Nu 12,3 2K
10,1 · Jr 6,16 Sir

6,28s & Is 28,12 |

Act 15,30 · 1J 5,3

ἠυλῆσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ὠρχήσασθε,
ἐθρηνήσαμεν ἡμεῖς καὶ οὐκ ἐκόπασθε.

18 ἦλθεν γὰρ ὁ Ἰωάννης μῆτε ἐσθίω μῆτε πίνων, καὶ λέγουσιν· δαιμόνιον ἔχει. 19 ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίω καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν· ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτῆς.

20 Τότε ἤρξατο ὁ ὀνειδίζειν τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. 21 οὐαὶ σοι, Χοραζίν', οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδὰ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ ἡμετέροισιν ἐσταίεν. 22 πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. 23 καὶ σύ, Καφαρναούμ, μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθῇς; ἕως ἄβυθου καταβῇς; ὅτι εἰ ἐν Σοδόμοις ἔγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν σοί, ἔμεινεν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. 24 πλὴν λέγω ὑμῖν ὅτι γῆ Σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ σοί.

25 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἔκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. 26 ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως εὐδοκία ἐγένετο ἔμπροσθέν σου. 27 Πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρὸς Ὁμοῦ, * καὶ οὐδεὶς ἐπιγινώσκει τὸν υἱὸν εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν πατέρα τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ὁ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

28 Δεῦτε πρὸς με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, καὶ ἀναπαύσω ὑμᾶς. 29 ἄρατε τὸν ζυγὸν μου ἐφ' ὑμᾶς καὶ μάθετε ὅτι ἐμοῦ, ὅτι πραῖς εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. 30 ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν.

17 ὁ μὲν C L W Θ f¹³ 33 M it sy | t x t B B D Z f¹ 892 pc lat co. • 18 ὁ πρὸς υμᾶς Θ f¹³ al sy c h; Eus. • 19 ὁ τ. τεκνῶν B² C D L W Θ f¹ 33 M lat sy c h m g samss mae | παντῶν τ. εργ. f¹³ pc (k) | t x t B B* W pc sy p h sams bo; Hiermss. • 20 ὁ Ἰησοῦς C K L N W Θ f¹³ 565. 579. 892 pm g¹ h vg mss sy samss. • 21 ὁ καὶ D it | ὁ καθημενοὶ B C 33 pc | -μεναι Δ f¹ 892. 1424 al sy h. • 23 ὁ ἕως τοῦ (- Δ f¹³ pc) οὐρ. ὑψωθείσα (- ἡς Γ f¹³ 700 al f g¹ q) f¹³ 33 M f h q sy s p h; Hiermss. | t x t B B* D W Θ lat sy c co (B² L ἡ. C f¹ του ου.); Irlat | καταβιβασθήσῃ B C L W Θ f¹³ 33 M sy p h mae bo | t x t B D W pc lat sy c sa; Irlat | ἔγενοντο L W Θ f¹³ 33 M | t x t B B C D f¹ 892. 1424 al. • 24 ὁ ἡμετέροισιν D 1424 pc it vg mss sams bo p; Irlat | - 565. • 25 ὁ ἀπεκρ. C L W Θ f¹³ 33 M; Mar^{tr} | t x t B⁶² B D 33. l 2211 pc. • 27 ὁ * pc sams bo; Ju Mar^{tr} lat | τὸν πατέρα εἰ μὴ ὁ υἱος, οὐδὲ τὸν υἱὸν τις ἐπιγινώσκει εἰ μὴ ὁ πατήρ N pc; (Ju Irlat) • 28 ὁ εἰς D* ex lat? • 29 ὁ B* pc

12 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων· οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπεινάσαν καὶ ἤρξαντο τίλλειν τὰ στάχυας καὶ ἐσθίειν. 2 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες τὸ εἶπαν αὐτῷ· ἰδοὺ οἱ μαθηταὶ σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστιν ποιεῖν ἐν σαββάτῳ. 3 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε ἐπεινάσεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 4 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγον, ὃ οὐκ ἔξον ἦν αὐτῷ φαγεῖν οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσιν μόνοις; 5 ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τὰς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βεβηλοῦσιν καὶ ἀναίτιοι εἰσιν; 6 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ ἡμεῖς ἐσμὲν ὡς οὗτοι. 7 εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστὶν· ἔλεος θέλω καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀναίτιους. 8 κύριος γὰρ ἐστὶν τοῦ σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.

9 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. 10 καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τῆς χειρὸς ἔχων ξηράν. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες· εἰ ἔξεστιν ἡμεῖς τὰς σάββασιν ἑραπεῦσαι; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 11 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος ὃς ἔχει πρόβατον ἐν κρημένῳ καὶ ἐγερῇ; 12 πόσῳ οὖν τὸ διαφέρει ἀνθρώπος προβάτου. ὥστε ἔξεστιν τοῖς σάββασιν καλῶς ποιεῖν. 13 τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ· ἔκτεινόν σου τὴν χεῖρα. καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀπεκατεστάθη ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη.

14 Ἐξελεθόντες δὲ οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτὸ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

15 Ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. * καὶ ἦκο-

¶ 12,1 ὁ ἐν W | ὁ τῶν (D) W 700 pc sa bo | ὁ τῶν καὶ ταῖς χερσὶν αὐτῶν ψάχειν (c) sy c. • 2 ὁ αὐτοὺς C D L Δ Θ f¹³ 33 pc it vg mss sy c p mae | τῶν (c) sy c | ὁ ff¹ k sy c. • 4 ὁ γεν B⁷⁰ C D L W Θ f¹³ 33 M lat sy co; Eus. | ἐλαβεν 892* | t x t B B pc | ὁ τῶν B C L W Θ 0233 f¹ (33) M lat sy h sa bo | t x t B⁷⁰ B D W f¹³ pc aur ff² k q sy p. • 5 ὁ ἐν C D W pc. • 6 ὁ ἔχων C L Δ 0233 f¹³ 1424 pm lat. • 9 ὁ Ἰησοῦς C N Σ al c g¹ h sy p. • 10 ὁ τὴν τὴν B c vg mss | ὁ ἐκεῖ τὴν D L (N) Δ Θ (0233) f¹³ 33. 1424. l 844. l 2211 al (it) sy p h | t x t B B C W 892 pc l vg | ὁ sy s | ὁ πευεῖν B C Θ 0233 f¹³ 33 M | t x t B D L W pc. • 11 ὁ ἐστὶν D Θ 33. 565. 892. 1424. l 844. l 2211 al f (k) q | - C* L f¹³ pc it | ὁ ἔχει D pc it vg mss | ὁ εἰ 700c | - D f¹³ 700* pc b ff² sy c p sa bo | ὁ D it sy c p | ὁ κρατήσας ἐγερῇ αὐτὸν B ff¹ h | κρατεῖ αὐτὸ καὶ ἐγερῇ D. • 12 ὁ μάλλον Θ f¹³ 33. 565. (1424) pc lat sy mae. • 13 ὁ B C² 892*. • 14 ὁ 3 2 4 l L Θ f¹³ 579 al | 3 2 4 W Δ l 844. l 2211 pc q | 3 2 4, sed pon. l p. αὐτοῦ 0233 M sy h | καὶ l 3 4 D 1424 pc | t x t B B C 0281 f¹ 33. 892 pc aur c l vg

I-8: Mc 2,23-
28 L 6,1-5

Dt 5,14; 23,26

Ex 20,10 J 5,10

1 Sm 21,7

Lv 24,5-9 2 Mcc
10,3 Ex 40,23 etc

Nu 28,9 J 7,22s

41s

9,13! Hos 6,6

9-14: Mc 3,1-6
L 6,6-11

L 14,3

L 14,5!

10,31

22,15 J 5,18!

15s: Mc 3,7-12
L 6,17-19 · 22,18!

19,21
8,41

λούθησαν αὐτῷ [ὄχλοι] πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐ-
τοὺς πάντας **16** καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μὴ φανερόν
αὐτὸν ποιήσωσιν, **17** ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαίου
τοῦ προφήτου λέγοντος·

Is 42,1-4; 41,9
Hgg 2,23 Act 3,
261 • 3,171p

L 4,18

18 ἰδοὺ ὁ παῖς μου ὃν ἡρέτισα,
ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν ἐδόξασεν ἡ ψυχὴ μου·
θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν,
καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ.

19 οὐκ ἐρίσει οὐδὲ κραυγάσει,
οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ.

20 ὡς κάλαμον συντετριμμένον οὐ κατεάξει
καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει,
ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νίκος τὴν κρίσιν Τ.

Is 11,10 Θ R 15,12

22-30: Mc 3,22-
27 L 11,14-23

Mc 2,12; 6,51 L 2,
47; 8,56; 24,22 •
9,271

9,341

9,41

Act 19,13

41s; 9,341

21 καὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσιν.
22 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ
κωφός, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν κωφὸν ἡ λα-
λεῖν καὶ βλέπειν. **23** καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ
ἔλεγον· μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Δαυὶδ; **24** οἱ δὲ Φαρισαῖοι
ἀκούσαντες εἶπον· οὗτος οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια εἰ μὴ
ἐν τῷ Βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. **25** εἰδὼς
δὲ τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς· πᾶσα βασιλεία
μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται καὶ πᾶσα πόλις ἢ οἰ-
κία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθῆσεται. **26** καὶ εἰ ὁ
σατανᾶς τὸν σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη· πῶς
οὖν σταθῆσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; **27** καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελ-
ζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλ-
λουσιν; διὰ τοῦτο αὐτοὶ κριταὶ ἔσονται ὑμῶν. **28** εἰ δὲ

22

119

V

120

VII

121

II

122

II

ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἐφθασεν
ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **29** ἢ πῶς δύναται τις εἰς-
ελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ
ἄρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δῇσῃ τὸν ἰσχυρόν; καὶ τότε
τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. **30** ὁ μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ κατ'
ἐμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει Τ.

123

II

31 Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, πᾶσα ἁμαρτία καὶ βλασφημία
ἀφεθήσεται Τ τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλα-
σφημία οὐκ ἀφεθήσεται Τ. **32** καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λόγον κατὰ
τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, Τ ἀφεθήσεται αὐτῷ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ
κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, (οὐκ ἀφεθήσεται) αὐτῷ
οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι.

124

X

33 Ἡ ποιήσατε τὸ δένδρον καλὸν καὶ τὸν καρπὸν αὐ-
τοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δένδρον σαπρὸν καὶ τὸν καρπὸν
αὐτοῦ σαπρὸν· ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσκε-
ται. **34** γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ λαλεῖν
πονηροὶ ὄντες; ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας
τὸ στόμα λαλεῖ Τ. **35** ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ
θησαυροῦ Τ ἐκβάλλει Τ ἀγαθὰ, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος
ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ Τ ἐκβάλλει Τ¹ πονηρά. **36** λέγω
δὲ ὑμῖν ὅτι πᾶν ῥῆμα ἄργον ὃ Γαλαθήσουσιν οἱ ἄνθρωποι
ἀποδώσουσιν περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως· **37** ἐκ
γὰρ τῶν λόγων σου δικαιωθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου
καταδικασθήσῃ.

23

127

V

128

V

38 Τότε ἀπεκρίθησαν αὐτῷ τινες τῶν γραμματέων
καὶ Φαρισαίων λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ
σημεῖον ἰδεῖν. **39** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· γενεὰ πο-
νηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δο-
θήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάννου τοῦ προφήτου.
40 ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωάννης ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέ-

1J 3,8

L 17,21

Is 49,24; 53,12

Mc 9,40p

31s; Mc 3,28s
L 12,10

H 6,4,6; 10,26

1J 4,16 1T 1,13

33-35: L 6,43-
45 • 7,17

3,71 • J 8,431

15,111

R 8,71

13,52

Jc 3,1,6 Jd 15

L 16,21 • 11,221

L 19,22

38-42: L 11,16,29-
32 cf Mt 16,1-4p

J 2,181 L 23,8

1K 1,221

45; 16,4; 17,17p

Mc 8,38 L 9,41

Act 2,40 Ph 2,15

Dt 32,51

Jon 2,1

15/16 † πολλοί B pc lat | οχλοι N* | txt C D L W Θ (f¹) 0233 pc 0281 f^{1,13} 33 M f h (q)
syp^h sam^s bo | † παντας δε ους εθεραπευσεν επεπληξεν D (f¹) it | π. δε ους εθ. επεπλ.
αυτοις και επετιμησεν W | και επετιμα Θ • **17** † οπως L W Θ 0233 f¹³ M | txt B C D
0281 f¹ 33. 1424 pc; Or • **18** † εις D | † ον N* B 892 pc ff¹ | εν ω D f¹ 33. 1424; Ir^{lat} | txt
N¹ C^{vid} L W Θ 0106. 0233 f¹³ M • **20** □ D* | † αυτου X 1424 al sy^h sa mae • **21** † επι W
0233 pc | εν D pc; Ir^{lat} • **22** † προσηνεγκαν αυτω δ-μενον τυφλον κ. κωφον B 0281^{vid}.
1424 pc sy^(s,c,p) | † τ. κωφ. και τυφλον L W Δ Θ 0233 f^{1,13} 700. l 844. l 2211 al syp^h | τ.
τυφλ. κ. κωφ. C 0281. 33 M q | - lat | txt B D 892. 1424 pc ff¹ g¹ k sys^c co | † και N² C L
0233 M sy^h | txt N* B D W Θ 0281 f^{1,13} 33. 892. 1424 al X • **24** † † Beelzeboul N B | Beelze-
bub c (ff¹) vg sy^{s,c,p} | txt p²¹ C D (L) W Θ 0281 f^{1,13} 33 M it sy^h (co) • **25** † ειδως δε ο
Ιησους C L W Θ 0106 f^{1,13} M (lat) syp^h mae | ιδων δε ο Ιησ. 0281^{vid}. 33. 892^c pc ff¹ bom^s |
ιδων δε p²¹ N¹ D 892* (k) sy^{s,c} bo | txt N*² B sa • **27** † † Beelzeboul N B (bom^s) | Beelze-
bub c (ff¹) vg sy^{s,c,p} | txt C D (L) W Θ 0233. 0281 f^{1,13} 33 M it sy^h sa mae (bo) | † 1 2 4 3 Θ f¹
pc c vgl | 1 4 3 2 C 0233 f¹³ M | 1 4 2 3 L pc | 2 3 1 4 W | txt B D 0281. 892. 1424

29 † διαρπασαι N C² D L Θ f¹³ 33 M | txt B C* N W f¹ 892. 1424 al | : , et :1; et † διαρ-
παση N D K W f¹³ 33. 565. 700. 1424 pm l vgst • **30** † με N 33 pc sy^{hmg} bo • **31** † υμιν
B f¹ pc sa mae | † τοις ανθρωποις C D L W Θ 0271 f¹³ 33 M it syp^h | αυτω (b) ff¹ h sy^{s,c}
mae bom^s | txt N B f¹ 892. 1424 pc aur k vg sa bo • **32** † ουκ B* | † ου μη αφ- N* | ου μη
αφεθη B • **34** † αγαθα D* d • **35** † bis της καρδιας αυτου L (f¹) 33 pc aur (aur f*) vg^{mss}
sy^{s,c} | † τα N C L N Δ f¹ 33. 1424 al sam^s (bo) | txt B D W Θ f¹³ 33 M sam^s mae | † τα L N Δ
33. 1424 al sam^s bo • **36** † λαλουσιν D | εαν λαλησωσιν (L) W 0250 f^{1,13} M | εαν
λαλησουσιν C Θ 33. 700* pc | txt N B pc • **38** † W 0250 f¹ M mae syp | txt N B C D L N
Θ f¹³ 33. 892. 1424 al lat sy^h sa bo | □ B pc • **40** † εγενετο Θ 1424 pc | - D pc

16,21; 27,63 E
4,9 1P 3,19
Jon 3,5
27
6
6
43-45: L 11,24-26 • Is 34,14

ρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. **41** ἄνδρες Νινευίται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινούσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωανᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωανᾶ ὧδε. **42** βασίλισσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἤλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκούσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε.

43 Ὅταν δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ οὐχ εὐρίσκει. **44** τότε λέγει· εἰς τὸν οἶκόν μου ἐπιστρέψω ὅθεν ἐξῆλθον· καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει τὴν σχολάζοντα ἑσσεσθῶμενον καὶ κεκοσμημένον. **45** τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτοῦ ἐπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ.

46 Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰοῖς ὄχλοις ἰδοὺ ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰστήκεισαν ἔξω ῥητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. **47** [εἶπεν δὲ τις αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ σου ἔξω ἑστῆκασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι.] **48** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν (τῷ λέγοντι αὐτῷ)· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου καὶ τίνας οὐκ εἶναι οἱ ἀδελφοί μου; **49** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. **50** ὅστις γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς αὐτός μου ὁ ἀδελφός καὶ ἀδελφή καὶ μήτηρ ἐστίν.

40 τ καὶ D L W 1424 al it sy^c bo; Cyr^m • **43** [· et ·:] • **44** τ τον οικον D (sy^{hmg}) | αυτον c ff² h vg^{cl} mae | τ† και Ν C* 1424 al it | τ† B C² D L W Z^{vid} Θ f^{1,13} 33 M lat • **46** / I δε 2 3 C W Θ f^{1,13} 33 q sy^h | λαλουντος δε αυτου D L Z 892 sy^p | τ† Ν B 33. 1424 pc lat | / 3 2 D L Θ f^{1,13} 33. 1424 al latt sy^p | - Ν* • **47** vs Ν* B L Γ pc ff¹ k sy^s sa | τ† Ν⁽¹⁾ C (D) W Z Θ f^(1,13) 33 M lat sy^p mae bo | των μαθητων αυτου Ν⁽¹⁾ (892) pc (bo) • **48** τω ειποντι αυτω C L Θ f^{1,13} 33 M | τω λεγοντι Z | - W | τ† Ν B D 33. 892. 1424 pc | τ† η D W Θ pc it sy^s mae bo | ° W pc | ° B* • **49** ° Ν* D al lat • **50** ° ποιει D | αν ποιη C Δ 700 pc | αν ποιησει K L Z Γ Θ 579. 1424 al | τ† Ν B W f^{1,13} 33 M | τ† και Θ f^{1,13} 700. 1424 al lat

13 Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς (τῆς οἰκίας) ἐκάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν· **2** καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει.

3 Καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς λέγων· ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν. **4** καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτὸν ἃ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἔλθόντα τὰ πετεινὰ τὴν κατέφαγεν αὐτά. **5** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς· **6** ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἔκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἔξηράνθη. **7** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι καὶ ἐπνίξαν αὐτά. **8** ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. **9** ὁ ἔχων ὠτα ἀκούετω. **10** Καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπαν αὐτῷ· διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; **11** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ὅτι ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. **12** ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **13** διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν καὶ ἀκούοντες οὐκ ἀκούουσιν οὐδὲ συνίουσιν, **14** καὶ ἄναπληροῦται αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἡσαΐου ἡ λέγουσα·

Ἦ ἀκοῇ ἀκούετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέπετε καὶ οὐ μὴ ἴδητε.

¶ 13,1 τ δε C D L W Θ f^{1,13} 33 M f h q sy^p h bo | τ† Ν B Z 33. 892 al lat sy^s sa mae boms | 'εκ της οικιας Ν Z 33. 892 pc | απο της οικιας C L W M lat | - D it sy^s | τ† B Θ f^{1,13} 1424 pc • **2** τ† το D K Γ Δ f^{1,13} 565. 579 M • **3** σπειραι Ν (D) L W Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 1424 pm | p) σ-ραι τον σπορον αυτου 579 pc b ff¹ h vg^s (sy^s) | τ† B K Z Γ Δ 565 pm (C h. t.) • **4** ηλθεν (-θον D L Z 33 al) et τ† και Ν C D L W Z f^{1,13} 33 M | τ† B Θ f^{1,13} 1424 pc | τ† p) του ουρανου K Θ f^{1,13} 565. 1241. 1424 al b ff¹ h vg^{cl} sy^c h sa mae boms • **6** εκαυματισθη B² | εκαυματισθησαν D sy^h | τ† βαθος ριζης Θ f^{1,13} pc | τ† ανθησαν D sy^h • **7** τ† απεπ- B C L W Z f^{1,13} 33 M | τ† Ν D Θ f^{1,13} 565 pc • **9** τ† p) ακουειν Ν C D W Z Θ f^{1,13} 33 M lat sy^c h co | τ† Ν* B L a e ff¹ k sy^s • **11** ° τ† Ν C Z 892 pc ff¹ k bo | τ† B D L W Θ f^{1,13} 33 M lat sy sa mae • **13** ° 2 / N Θ Σ f^{1,13} 33. 565. 1424 al | 2 L pc e | λαλει αυτ. D(e) | τ† p) ινα βλ. μη βλεπωσιν και ακ. μη ακουωσιν μηδε συνωσιν 1424 ff¹ sa mae | ινα βλ. μη βλεπωσιν και ακ. μη ακουωσιν (-ωσιν D) και μη συνιωσιν (συνωσιν D) μηποτε επιστρεψωσιν D Θ f^{1,13} pc it sy^s (Eus) • **14** τ† tote pl- f¹ a | tote πληρωθησεται επ D 1424 pc it | τ† (Is 6,9) πορευθητι και ειπε τω λαω τουτω D it mae; Eus

I-9: Mc 4,1-9
L 8,4-8 • 36

Mc 2,13;
3,9

10,34 sp

4 Esr 8,41; 9,31 ss

Sir 40,15

Jc 1,11 J 15,6

Job 31,40

11,15!

10-17: Mc 4,
10-12 L 8,9s • 3!

1 K 2,10

R 11,25
25,29 p Mc 4,25 p

Mc 8,18 L 19,42
J 12,40 Jr 5,21
Act 13,40s; 28,26s

Is 6,9s &

15 ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν ἤ βαρέως ἤκουσαν καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν καὶ ἐπιστρέψωσιν καὶ ἰάσονται αὐτούς.

16,17 L 10,23s
Is 52,15 Ps Sal
18,6s
10,41! H 11,13
1P 1,10 J 8,56

18-23: Mc 4,
13-20 L 8,11-15

16 ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ ὅτι βλέπουσιν καὶ τὰ ὥτα οὐμῶν ὅτι ἀκούουσιν. 17 ἀμὴν ὁ γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφητῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

18 Ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ Ἰσπεῖραντος. 19 παντὸς ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος ἔρχεται ὁ πονηρὸς καὶ ἀρπάζει τὸ ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, οὗτός ἐστιν ὁ παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρεῖς. 20 ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, 21 οὐκ ἔχει δὲ ρίζαν ἐν ἑαυτῷ ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενομένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζεται. 22 ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα τοῦ αἵωνος τὴν καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου συμπνίγει τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. 23 ὁ δὲ ἐπὶ τὴν καλὴν γῆν σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιείς, ὃς δὴ καρποφορεῖ καὶ ποιεῖ ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἐξήκοντα, ὁ δὲ τριάκοντα.

6,19-34p L 14,
18-20; 21,34
Mc 10,23s

36-43

Mc 4,27

24 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων ὁμοιωθή ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ Ἰσπεῖραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἄγρῳ αὐτοῦ. 25 ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐπέσπειρεν ζιζάνια ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου καὶ ἀπῆλθεν. 26 ὅτε δὲ ἐβλάστησεν

15 Ἰαυτων N C 33. 892. 1241 pc it vg^{mss} sy^{s.c.p} • 16 ° B 1424 pc it | ἀκουει K L W Γ Δ 565. 579 pm | -ωσιν f¹³ pc • 17 ° N 1241 pc it sa^{mss} bo^p | ἡδυνήθησαν ἰδεῖν D • 18 Ἰσπεῖροντος N² C D L Θ f^{1,13} M co | txi N* B W 33 al • 19 Ἰον λογον εσπαρμενον sy^p mae | το σπειρομενον D W • 22 Ἰουτου N¹ C L W Θ f^{1,13} 33 M lat sy sa^{mss} mae bo; Or | txi N* B D it sa^{mss} • 23 Ἰουτιων C L W f^{1,13} 33 M | txi N B D Θ 892 pc; Or | Ἰουτε D it | κα lat sy^{c.p} mae | κ. τ. κ* sy^s • 24 Ἰσπεῖροντι C D K L Γ Θ f¹ 565. 579. 700. 1241. 1424 pm | txi N B N W Δ f¹³ 33. 892 pm co • 25 Ἰεπεσπαρκεν N* | εσπειρεν C D L W f¹³ M e k q; Ir | txi N¹ B N Θ 0281^{vid} f¹ 33. 1241 pc

ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησεν, τότε ἐφάνη ὁ καὶ τὰ ζιζάνια. 27 προσελθόντες δὲ οἱ δούλοι τοῦ οἰκοδεσπότου εἶπον αὐτῷ κύριε, οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἐσπειρας ἐν τῷ σῷ ἄγρῳ; πόθεν οὖν ἔχει τὴν ζιζάνια; 28 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς ἔχθρὸς ἄνθρωπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ οὐδούλοι λέγουσιν αὐτῷ θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; 29 ὁ δὲ ἔφησιν οὐ, μήποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια ἐκριζώσῃτε ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. 30 ἄφετε συνανξάνεσθαι ἀμφοτέρωθεν τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια καὶ δήσατε αὐτά εἰς δέσμας πρὸς τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συν-αγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην μου.

31 Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς λέγων ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἐσπειρεν ἐν τῷ ἄγρῳ αὐτοῦ. 32 ὁ μικρότερον μὲν ἐστὶν πάντων τῶν σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶν καὶ γίνεται δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατασκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβούσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. 34 ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐδὲν ἐλάλει αὐτοῖς, 35 ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος

ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, οἶκός μου ἔρῃ οἱ ἐκκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς ὁ κόσμος].

26 ° D W Θ f¹³ 1424 pc it vg^{mss} sy^{s.c} sa mae bo^{mss} • 27 Ἰα N* L Θ f¹³ 1424 al • 28 ° B 1424 pc h co; Eus | Ἰ 2 / B C 0281 pc | εἶπον αὐτῷ L W Θ f^{1,13} M | txi N (D) 33^{vid}. 892. 1241. 1424 pc • 29 Ἰεφη L W 0233. 0281 f^{1,13} M | εφη αὐτοῖς N Θ pc | (- ο δε D) λεγει αὐτοῖς D 33. 1424 pc | txi N B C 892 pc • 30 Ἰαχρι N*² L | μεχρι N¹ C W Θ 0233 f^{1,13} M | txi B D 0281. 892. 1424 pc | Ἰα N*² C L 0233. 565. 1424 al | txi N¹ B D W Θ 0281 f^{1,13} 33 M | Ἰ 3 L Δ f¹ (33). 700. 1241. 1424 al it vgst | 3 D; Ir lat vid | Ἰ συναγαγετε B Γ f¹ pc | συνλεγετα (sic) D k • 31 Ἰελαλησεν D L* N Θ f¹³ 1424 al it (sy^{s.c}) • 32 Ἰεξηση N¹ D f¹³ pc • 33 Ἰελαλησεν αὐτοῖς λεγων N L Θ f¹³ al h (l) q vg^{mss} sa^{mss} mae | (31) παρεθηκεν αὐτοῖς λεγων C 1241 pc sa^{mss} | - D (k) sy^{s.c} | txi B W 0233. 0242^{vid} f¹ 33 M lat sy^p (h*) bo • 34 Ἰρ) ουκ N² D L Θ 0233 f¹ 33 M lat bo | txi N* B C W Δ f¹³ al f sy^h sa; Cl • 35 Ἰ Ησαιου N* Θ f^{1,13} 33 pc; Hier^{mss} | Asaph Hier^{mss} | txi N¹ B C D L W 0233. 0242 M lat sy co; Eus | ° Ἰ N¹ B f¹ pc e k (sy^{s.c}); Or Eus | txi N*² C D L W Θ 0233 f¹³ 33 M lat sy^h co; Cl

Ap 14,15

3,12

31s: Mc 4,30-32
L 13,18s • 17,20!Dn 4,9,18 Ez 17,
23; 31,6 Ps 103,
1233: L 13,20s
16,6 1K 5,6
Gn 18,6
34: Mc 4,33s

31

Ps 78,2

1K 2,7!

1

36 Τότε ἀφείς τοὺς ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν¹⁴⁰· καὶ προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· Ἔδιασάφησον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. 37 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ σπείρων τὸ καλὸν σπέρμα ἐστίν· ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου¹, 38 ὁ δὲ ἀγρός ἐστιν ὁ κόσμος, τὸ δὲ καλὸν σπέρμα οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας· τὰ δὲ ζιζάνια εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, 39 ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ ἐστίν ὁ διάβολος, ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τῆς αἰῶνος ἐστίν, οἱ δὲ θεριστὰὶ ἄγγελοι εἰσιν. 40 ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ Ἰ[κατα]καίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος². 41 ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν. 42 καὶ ἁλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. 43 τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὥς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν³. ὁ ἔχων ὅτα τῆς ἀκουέτω.

44 Ὅμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὐρὼν ἄνθρωπος ἐκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πωλεῖ ὅλα ὅσα ἔχει καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον.

45 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ὁ ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρίτας· 46 εὐρὼν δὲ ὁ ἐναπολύτιμον μαργαρίτην ἀπελθὼν πέπρακεν πάντα ὅσα εἶχεν καὶ ἠγόρασεν αὐτόν.

47 Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ

36 τοῦ Ἰησοῦς C L W Θ 0233 f¹³ 33 38 f h q sy^(p) h | αὐτοῦ f¹ 1424 pc | txi B D pc lat sy^c co | φρασσον N² C D L W 0106. 0233. 0250 f^{1,13} 33 38 it; Orp^t | txi N* B Θ 0242^{vid}. 1424 pc lat; Orp^t • 37 τῶν τοῦ C L W Θ 0106. 0233. 0242. 0250 f^{1,13} 33 38 c f h q vg^{cl} sy sa^{mss} boms | txi N B D 892*. 1424 pc lat sa^{mss} mae bo | ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ 28 | ὁ θεός Epiph • 39 καίεται C L W Θ 0106. 0233^{vid}. 0242^{vid}. 0250 f¹³ 33 38 | κατακαίονται D | txi N B f¹ 892 al; Cyr | τούτου C L W Θ 0106. 0233. 0242. 0250 f^{1,13} 33 38 f h q sy^p h sa^{mss} bo | txi N B D Γ 892 pc lat sy^c sa mae; Irlat Cyr • 42 ἁλοῦσιν N* D 0250. 565. 1424 pc e vg^{mss} | ἐμβαλοῦσιν 700 pc • 43 τῶν οὐρανῶν Θ f¹³ 700 pc | ἀκουεῖν N² C D L W 0106. 0233. 0250 f^{1,13} 33 38 it vg^{cl} sy co | txi N* B Θ 0242. 700 a b e k vgst • 44 τῶν παλιν C L W Θ 0106. 0233. 0250 f^{1,13} 33 38 f h q sy^p h; Orlem | txi N B D 0242. 892. 1241 pc lat sy^c co | τῶν B pc bo; Or | txi N D 0242 f¹ 892 pc latt sy^c p sa mae (sed πωλ. p. εχει C L W Θ 0106. 0233. 0250 f¹³ 33 38 sy^h) • 45 τῶν B Γ 1424 pc | txi N C D L W Θ 0106. 0233. 0242. 0250 f^{1,13} 33 38 verss; Or Cyp • 46 ὅς ευραν C W 0106. 0250 f¹³ 38 f (q) sy^h | txi N B D L Θ 0233. 0242^{vid} f¹ 33. 892 pc h sy^p co | D Θ pc it sy^c

βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ· 48 ἣν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλά εἰς ἰάγγη, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. 49 οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος· ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι καὶ ἀφοριοῦσιν τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων. 50 καὶ ἁλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων.

51 Συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ· ναί. 52 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν ὁμοίός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά.

53 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετήρην ἐκεῖθεν. 54 καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήσσεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· πόθεν τοῦτο τῇ σοφίᾳ αὐτῇ καὶ αἱ δυνάμεις; 55 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; 56 καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσιν; πόθεν οὖν τοῦτο ταῦτα πάντα; 57 καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἐστὶν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 58 καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

48 ὅτε δε D Θ 1424 pc it | ἀναβιβάσαντες αὐτὴν P Δ 1424 al it | ἀνεβιβάσαν αὐτὴν D | καλλίστα D 700 it (sy^c) | ἰάγγη C³ (D) L W f¹³ 38 | αγγειον 33 | txi N B C* N Θ f¹ 700. 892* pc • 49 κόσμου D | αἰῶνος τουτου N pc sa^{mss} bo • 50 ἁλοῦσιν N* D* f¹³ 565. 1424 pc vg^{mss} • 51 τῶν αὐτοῖς οἱ Ἰησοῦς C L W Θ 0233 f^{1,13} 33 38 (a) f h q (vg^{mss}) sy^(c-p) h (mae) bo^{mss} | txi N B D pc lat sy^s sa bo | κυρίε C L W 0233. 33 38 it sy^p h co | txi N B D Θ f^{1,13} 1424 pc lat sy^c • 52 ὁ δὲ λέγει B¹ pc f¹ | ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν C N Σ 1241 pc (c vg^{mss}) sy^{hmg} | λέγει D 892. 1424 lat sy^p | ἐν τῇ β-ειαν D 579. 700 pc; Irlat | εἰς τὴν β-ειαν L Γ Δ (0233). 892* pm gl • 54 τῶν πασά D 892 pc sy^s mae | p | ταῦτα καὶ τις W pc • 55 οὐχὶ D L f^{1,13} 38 | txi N B C N W Δ Θ 33. 700. 1241 al | Ἰωσήφ K L W Δ 0106 f¹³ 565. 1241 pm k qe sa bo^{mss} | Ἰωσήφ 700* pc sy^h bo^p | Ἰωαννης N*^{vid} D Γ 579. 1424 pm vg^{mss}; Orp^t | txi N² B C N Θ f¹ 33. 700*. 892 pc lat sy^c hmg mae bo^p; Orp^t • 57 (J 4,44) ἰδία πατρίδι N Z f¹³ 892 pc; Orp^t | p | πατρίδι αὐτοῦ L W 0106 f¹ 38 (co); Orp^t | ἰδία πατρίδι αὐτοῦ C pc | txi B D Θ 0281. 33. 700. 1424 a k • 58 τὰς ἀπιστίας D 892 k

22,9s; 4,19p
Hab 1,14s

39!

25,32

Ps 1,5

Dn 3,6

8,12!

23,34

20,1; 21,33

12,35p · Mc 1,27

7,28!

53-58: Mc 6,1-6a L 4,16-30

7,28!

14,2

12,46.48p J 2,1.12; 6,42; 19,25

Act 1,14

Act 12,17!

J 7,15 | 11,6!

J 4,44

1s: Mc 6,14-16
L 9,7-9

16,14p

13,54 G 3,5

3-12: Mc 6,17-29
L 3,19 s
4,12

19,9p Lv 18,16;
20,21
21,26p

Act 8,2

13-21: Mc 6,32-44
L 9,10-17
J 6,1-13 cf Mt
15,32-39p · 4,12!

14 Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετρα-²⁵
άρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, **2** καὶ εἶπεν τοῖς παισὶν ¹⁴³
αὐτοῦ· τούτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς ἡγέρ-
θη ἀπὸ τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνάμεις ἐνεργοῦσιν
ἐν αὐτῷ. **3** Ὁ γὰρ Ἡρώδης τὴν κρατήσας τὸν Ἰωάννην ἐδυσ-
χεύεν· ¹⁴⁴
καὶ ἐν φυλακῇ ἀπέθετο διὰ Ἡρῳδιάδα τὴν γυ-
ναῖκα ¹⁴⁵
Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· **4** ἔλεγεν γὰρ ὁ
Ἰωάννης αὐτῷ· οὐκ ἔξεστίν σοι ἔχειν αὐτήν. **5** καὶ
θέλων αὐτὸν ἀποκτείνειν ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προ-
φήτην αὐτὸν εἶχον.

6 Γενεσίους δὲ γενομένοις τοῦ Ἡρώδου ὠρχήσατο ἡ
θυγάτηρ αὐτοῦ τῆς Ἡρῳδιάδος· ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἤρπασεν αὐτὴν
Ἡρώδης, ¹⁴⁶
ὃθεν μεθ' ὅρκου ὡμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ
ἐὰν αἰτήσεται. **8** ἡ δὲ προβίβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς
αὐτῆς· δός μοι, ὦ φησίν, ὥδε· ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν
Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. **9** καὶ ὁ βασιλεὺς διὰ τὸν
τοῦ ὅρκου καὶ τοῦ συνανακειμένους ἐκέλευσεν δοθῆ-
ναι τῇ, **10** καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν Ἰωάννην ἐν τῇ
φυλακῇ. **11** καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι καὶ
ἐδόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἠνεγκεν τὴν μητρί αὐτῆς. **12** καὶ
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν τὸ πτώμα τὸ καὶ
ἔθαψαν αὐτὸν καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ.

13 Ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν
πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν· καὶ ἀκούσαντες οἱ

¶ **14,1** τ δε D sys.c.p bo • **2** τητι D pc b f h vg^{mss} | τ ον εγω απεκεφαλαισα D pc a b ff¹ h
vg^{mss} • **3** τ οτε B Θ f^{1,13} 700. l 2211 pc sa mae | ο τ B* B 700. l 2211 pc ff¹ h q bo^{mss} | txt
B² C D L W Z Θ 0106 f^{1,13} 33 B² lat | και εθετο εν φυλακη C L W 0106^(c) B² (syh) | και
απεθετο εν τη φυλ. f¹ 700 pc | εν τη φυλακη και απεθετο B² Z^{vid} | εν τη φυλ. D pc a e k |
txt B* B* f^{1,13} 33. 1424. l 2211 al ff¹ h (B² Θ 892: τη φ.) | ο D lat • **4** 2 3 B²; 3 2 D | l 2 565
pc | 2 B* | 3 l 2 C L W Θ 0106 f^{1,13} 33 B² (lat) | txt B Z • **6** γενεσιους δε αγομενους f¹ pc |
γενεσιων δε αγομενων W 0106. 0136 f^{1,13} 33^{vid} B² | γενεσιων δε γενομενων C K N Θ 565.
892. 1241. 1424 al | txt B B D L Z l 2211 pc | Ἡρωδιαδος W Θ f^{1,13} pc | αυτου Ηρωδιας D
• **8** ειπεν et ° D (W) 0106^c. 1424 it vg^{mss} | ° D • **9** ελυπηθη ο βασιλευς· δια δε B C (L)
W Z^{vid} 0106. 33^{vid} B² lat sy co | txt B D Θ f^{1,13} 700. 1424. l 2211 pc a | ταυτη Θ f^{1,13} (565).
1424 pc sys.c.p sa mae • **10** ο τ B* B Z f¹ | txt B² C D L W Θ 0106^{vid} f^{1,13} 33 B² • **11** επι τω
D | εν τω Θ f^{1,13} 700. 892. l 2211 pc • **12** σωμα W 0106 B² syh sa mae bo^{mss} | txt B B C D
L Θ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. l 844. l 2211 al e k sys.c.p bo | ταυτου B*² D L 565
al it vg^{c1} sys.c.p | αὐτο B¹ C D L W Θ f^{1,13} B² lat bo | txt B* B 0106 a ff¹ bo^{mss} • **13** και
ακουσας C W 0106 B² | txt B B D L Z Θ f^{1,13} 33^{vid}. 565. 700. 892. 1424 al | ° Γ pc sys.c

ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ τὸν ὄχλον. **14** Καὶ
ἐξελθὼν εἶδεν πολλὸν ὄχλον καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐ-
τοῖς· καὶ ἐθεράπευσεν τοὺς ἄρρωστους αὐτῶν.

15 Ὁψίας δὲ γενομένης προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ τ
λέγοντες· ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλ-
θεν· ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς
πόλεις ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. **16** ὁ δὲ ὁ Ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς· οὐ χρειάν ἐχουσιν ἀπελθεῖν, δότε αὐτοῖς
ὁμεῖς φαγεῖν. **17** οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ· οὐκ ἔχομεν ὥδε εἰ
μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. **18** ὁ δὲ εἶπεν· φέρετέ μοι
ὥδε αὐτούς. **19** καὶ ἔκελεύσας τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆ-
ναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς
δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν εὐλόγησεν καὶ
κλάσας ἔδωκεν τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ
τοῖς ὄχλοις. **20** καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν,
καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους
πλήρεις. **21** οἱ δὲ ἐσθιοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισ-
χίλιοι χωρὶς γυναικῶν καὶ παιδίων.

22 Καὶ οὐθέως ἠνάγκασεν τοὺς μαθητάς ἐμβῆναι εἰς
τὸ πλοῖον καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ
ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. **23** καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἀν-
έβη εἰς τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι. * ὁψίας δὲ γενο-
μένης μόνος ἦν ἐκεῖ. **24** τὸ δὲ πλοῖον ὡς ἦδη σταδίου
πολλοὺς ἀπὸ τῆς γῆς ἀπεΐχεν· βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν

13 πεζοι B L Z 067 al syhmg • **14** ε. ο Ἰησοῦς C (L) W 067. 0106^{vid} B² f h q syh | - a b ff²
sys.c | txt B B D Θ f^{1,13} 33. 700. 892* pc lat co | 'p) επ αυτους Φ 33. 1424 pc | επ αυτον
067 (aur vg^{st.wv}) | περι αυτων D | αρρωστουντας D • **15** τp) αυτου C D L W Θ
0106^{vid} f^{1,13} B² lat sy | txt B B Z^{vid} 33. 892. l 844. l 2211 pc b e k | B Z f¹ l 844. l 2211
(- ηδη sys.c.p sa bo) | txt B C D L W Θ 067. 0106 f^{1,13} 33 B² lat syh | τ ουν B C Z f¹ 892.
1241 pc syhmg samss bo | txt B D L W Θ 067. 0106 f^{1,13} 33 B² lat sy samss mae bo^{mss} | τ p)
κυκλω C* Θ 33. 700. 1241 pc syhmg sams • **16** ° B* D Z^{vid} 579. 1424 pc e k sys.c.p sa bo |
txt B¹ B C L W Θ 067. 0106 f^{1,13} 33 B² lat syh sams mae | ° 2 3 l D | 2 l 3 892 pc • **18** ° 2 l
C L W 0106 f^{1,13} B² syh | 2 D Θ f¹ 700 it sys.c | txt B B Z^{vid} 33 • **19** εκελευσεν B Z pc e
ff¹ | κελευσατε B* pc | τον οχλον D 892 lat mae bo^{mss} | τους χορτους (C² L) 0106 f^{1,13}
B² e syh bo^{mss} | τον χορτον D 892 pc sys.c.hmg | txt B B C* W Θ 067 f¹ 33. 579. 700. 1424
pc | και λαβων B C* W 067 pc | ελαβεν D • **21** ° ως D Δ Θ 067 f¹ 33. 700*. l 844.
l 2211 pc | - W 0106 pc lat sys.c.p bo | ° 3 2 l D | παιδων και γυναικων Θ f¹ it • **22** ° B*
C* 892* (ff¹) sys.c | τp) αυτου B K P Θ f^{1,13} 565. 579. 892. 1424. l 844. l 2211 pm it vg^{mss} sy
co? | txt B C D L W Γ Δ 067. 0106. 0277 f¹ 33. 700. 1241 pm lat | ° l B Σ f¹ 33. 565. 700.
892. l 844. l 2211 pc bo^{mss} mae; Eus | ° D it • **24** ° D pc lat sys.c.p co | απειχεν απο της
γης σταδιους ικανους Θ (700) sys.c.p | μεσον της θαλασσης ην B C L W 073. 0106 f¹ 33
B² (lat) syh mae? | ην (+ εις D) μεσον της θαλασσης D 1424 pc e ff¹ mae?; (Eus) | txt B
f^{1,13} pc sa (bo)

9,36l
15,39lp

16-20: 2 Rg 4,
42-44

16,9

Mc 7,34 J 11,41;
17,1 Ps 123,1 · Mc
14,22! · Act 27,35

22-33: Mc 6,
45-52 J 6,16-21
cf 8,23 ss p

15,39! p · 5,11

L 9,28!

8,24p
Ps 77,20 Job 9,8
Is 43,16

L 24,37

8,24p
Ps 77,20 Job 9,8
Is 43,16

6,30f • 28,17

16,16f

34-36: Mc 6,53-
56 J 6,22-25

4,24

Mc 6,56f

κυμάτων, ἣν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. 25 τετάρτη δὲ φυλακῇ τῆς νυκτός ἤλθεν πρὸς αὐτοὺς περιπατῶν ἐπὶ τὴν θάλασσαν. 26 οἱ δὲ μαθηταὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐπὶ τῆς θαλάσσης περιπατοῦντα ἐταράχθησαν λέγοντες ὅτι φάντασμα ἐστίν, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραζαν. 27 εὐθὺς δὲ ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς λέγων· θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε. 28 ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπεν· κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με ἔλθειν πρὸς σε ἐπὶ τὰ ὕδατα. 29 ὁ δὲ εἶπεν· ἔλθέ. καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα καὶ ἤλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 30 βλέπων δὲ τὸν ἄνεμον ὁ ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἄρξάμενος καταποντίζεσθαι ἔκραξεν λέγων· κύριε, σῶσόν με. 31 εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἔκτεινας τὴν χεῖρα ἐπελάβετο αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτῷ· ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐδίστασας; 32 καὶ ἑλθόντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. 33 οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες· ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς εἶ.

34 Καὶ διαπεράσαντες ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν εἰς Γεννησαρέτ. 35 καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν περίχωρον ἐκείνην καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας 36 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ ὅσοι ἦσαν τοῦ διεσώθησαν.

25 ἀπηλθεν C*vid D K L P W Γ Δ 0106 M sy^h samss | 'της θαλασσης C D L 33 M; Eus | txi N B P W Δ Θ 073. 0106 f^{1,13} 700. 1241. l 844. l 2211 al • 26 ἰδοντες δε αυτον N* Θ 700 pc it sa; Eus^p | και ιδοντες αυτον 073 f¹ 1241. 1424 pc c l vg bo^p; Eus^p | και ιδοντες αυτον οι μαθηται C L W 0106 33 M f² sy^h (bo^p) | txi N¹ B D f¹³ pc mae | f 4 l-3 Θ 073 f¹³ 700 al g¹; Eus | - 1424 pc b | επι την θ-σαν περιπ. L W 0106 M | txi N B C D f¹ 33. 892. 1241. l 844. l 2211 al • 27 3 l 2 C L W Θ 0106 f^{1,13} 33 M f q sy^h | 3 N* D 073. 892 pc ff¹ sy^c sa bo; Eus | txi N¹ B (l 2211) pc • 28 2-4 l B 1424 al g¹ | 2 3 l 4 33 | 2-4 Δ 579 al lat | l 3 4 D pc | f K L P Γ 565. 1424 M vg^{cl} • 29 ο+ N B D; Eus | txi C L W Θ 073. 0106 f^{1,13} 33 M | 'ελθειν N¹ C² D L W Θ 073. 0106 f^{1,13} 33 M latt sy^{p-h} mae bo | ελθειν· ηλθεν ουν N* | txi B C*vid 700 pc sy^c (sa) • 30 ο+ N B* 073. 33 sa bo | txi B¹ C D L (+ σφοδρα W) Θ 0106 f^{1,13} M latt sy (mae) • 32 ἐμβαντων αυτων C L W 0106 f¹ M | ἐμβαντι αυτω 1241 (it, vg^s) sy^c samss mae bo | txi N B D Θ 073 f¹³ 33. 700. 892. 1424 pc • 33 ἔλθοντες D L W 0106. 33 M lat sy^{p-h} mae? | προσελθ- Θ f¹³ 1424 pc sy^c mae? | οντες 118. 209 ff²? sa bo? | txi N B C N f¹ 579. 700. 892? pc ff²? bo? • 34 l-3 C N f¹³ 1424 al e | εις την γην L f¹ M lat | txi N B D W Δ Θ 073. 0106. 33. 579. 892. l 844. l 2211 pc sy^h | Γεννησαρ D* (-σαρρα D^o) 700 lat sy^{c-p} | Γεννησαρεθ (L) Θ f¹³ M q (sa bo) | txi N B C (N) W Γ 0106 f¹ 33. 579. 892. (1241. 1424). l 2211 al f (sy^h) mae • 35 3 l 2 Θ f¹³ 700 pc; l 2 N 073. 579 • 36 B* 892 pc q

28
154
VI

15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ ἅπὸ Ἱεροσολύμων Ἰουδαῖοι καὶ γραμματεῖς λέγοντες· 2 διὰ τί οἱ μαθηταὶ σου παραβαίνουν τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας ὁ αὐτῶν δταν ἄρτον ἐσθίωσιν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; 4 ὁ γὰρ θεὸς εἶπεν· τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ὁ καταλογὼν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευτάτω. 5 ὑμεῖς δὲ λέγετε· ὅς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ· δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφεληθῇς, 6 τοῦ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ ἡκυρώσατε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. 7 ὑποκριταί, καλῶς ἐπροφήτευσεν περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας λέγων·

8 (ὁ λαὸς οὖτος) τοῖς χεῖλεσιν με τιμᾷ,

καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ·

9 μάτην δὲ σέβονται με διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα ἀνθρώπων.

10 καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον εἶπεν αὐτοῖς· ἀκούετε καὶ συνίετε· 11 οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.

12 Τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τὸν Ἰησοῦν εἶπεν αὐτῷ· οἶδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἐσκανδάλισθησαν; 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· πᾶσα φυτεία ἣν οὐκ ἐφύτευσεν ὁ πατὴρ μου ὁ οὐράνιος ἐκριζωθήσεται.

¶ 15,1 τp) οι C L W 0106. 33 M | txi N B D Θ f^{1,13} 579. 700. 892. 1424 al co | f C L W 0106 M lat sy^{c-h} mae bo^m | txi N B D Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 pc e ff¹ sy^p sa bo • 2 ο+ N B Δ 073 f¹ 579. 700. 892. 1424 pc f g¹ | txi C D L W Θ f¹³ 33 M lat sy • 4 ἐνετελειατο λεγων N* C L W 0106. 33 M f sy^h | txi N¹ B D Θ 073 f^{1,13} 579. 700. 892 pc lat sy^{c-p} co; Ptol Irlat Cyr | τσου C² K L N W Θ f¹³ 33. 565. 579. 1241. 1424 pm it vg^{ww} sy | τσου N W 892. 1424 pc it sy^{c-p} • 5 τ ουδεν εστιν N* • 6 και K L N W Γ Δ 0106 f¹³ 1424 M lat sy^{p-h} | Θ f¹ 1424 | τ+ η την μητερα αυτου C L W Θ 0106 f¹ M lat sy^{p-h} | και την μητερα αυτου Φ 565. 1241 pc (b) c q (sy^s) mae bo | η την μητερα 073 f¹³ 33. 579. 700. 892 pc ff² g¹ l vg^s | txi N B D pc a e sy^c sa | τον νομον N* C 073 f¹³ pc; Ptol | την εντολην LW 0106 f¹ 33 M lat sy^h; Cyr | txi N¹ B D Θ 579. 700. 892 pc it sy^{c-p} hm^g co; Irlat Or Eus • 8 (Is 29,13) εγγιζει μοι ο λαος ουτος τω στοματι αυτων και C W 0106 (f¹) M f q sy^h | txi N B D L Θ 073 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1424 pc lat sy^{c-p} co; Cl Or | εστιν D 1424 latt; Cl • 11 παν D | bis κοινωνει D, it. vl sim. vs 18,20 | f εκεινο D pc | - 1241 pc a aur e ff¹ sa (om. τουτο... ανθρ. f¹ bo^{mss}) • 12 αυτου C L W 0106 f¹ 33 M lat sy | txi N B D Θ f¹³ 579. 700. 892 pc e | ειπον (N) C L W 0106 M lat sy^h | txi B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700 pc (ff¹)

l-20: Mc 7,1-23
J 1,19

Kol 2,8 G 1,14
L 11,38

Ex 20,12 Dt 5,16
Ex 21,17 Lv 20,9
Prv 28,24

22,18

Is 29,13
Ps 78,36s

Kol 2,22 Tt 1,14

18; 12,34 Act 10,
15; 11,8 E 4,29
Jc 3,6 R 14,14.20

23,16,24 L 6,
39; R 2,19

14 ἄφετε ἑαυτοὺς· ἑαυτοὶ εἰσιν ὁδηγοὶ [τυφλῶν]· τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἑάν ὁδηγῇ, ἀμφοτέρω ἑαυτοὶ βόθουν πεσοῦνται¹.

15 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ὅ[ταύτην]. 16 ὁ δὲ ἔειπεν· ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; 17 οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται; 18 τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, κάκεῖνα κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. 19 ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλασφημίαι. 20 ταῦτά ἐστιν τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶν φαγεῖν οὐ κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον.

21 Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶνος. 22 καὶ ἰδοὺ γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξεληλυθούσα ἔκραζεν ἑλθέσόν με, κύριε υἱὸς Δαυὶδ· ἡ θυγάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. 23 ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον, καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτὸν λέγοντες· ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. 24 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολλώτα οἴκου Ἰσραὴλ. 25 ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνη αὐτῷ λέγουσα· κύριε, βοήθει μοι. 26 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. 27 ἡ δὲ εἶπεν· ναὶ κύριε, καὶ ὅγάρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ

21-28: Mc 7,24-30· Mc 3,8 17,15!

9,27!

Act 16,17

10,6!· R 15,8

7,6

L 16,21

14 τους τυφλους D | 3 2 1 4 C W 0106 M q | 3 2 4 K pc sys^c | 3 2 1 N²; Eriph | 1-3 B D 0237 | txt N¹ L Z Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 al lat sy^h | ὁδηγῶν σφαλῆσεται καὶ Θ f¹³ mae | ἑμπεσούνται (πεσ- f¹) εἰς βοθρον D f¹ pc | πεσούνται (εμπεσ- 700) εἰς τον (- L 0237) βοθρον L Θ 0237 f¹³ 700 pc | εἰς βοθρον εμπεσούνται W Φ 565. 1424 al; Eriph Chr • 15 °+ N B f¹ 579. 700. 892 vg^{ms} sa bo; Or | txt C D L W Θ 0106. 0281 (f¹³) 33 M lat sy mae • 16 ° T Ἰησοῦς C L W Θ 0106 f^{1,13} M f q sy^h | txt N B D Z 0281. 33. (579). 892. 1424 pc lat sy^{c,p} co • 17 ° ουπω N C L W 0106. 0281 f¹ M f q sy^h bo | txt B D Z Θ f¹³ 33. 565. 579 pc lat sy^{c,p} sa mae • 18/19 ° N² W 33 vid boms • 22 ° ἐκραζεν N² Z 0281 f¹³ 579. 1241 pc | ἐκραυγάζεν M | 844. 1221 pc | ἐκραυγασεν C L W 0106 M | txt N² B D Θ f¹ 700. 892 pc | ταῦτω K L W Γ Δ 0106 (f¹) 565 M (lat) sy^h | οπισω αυτου D | f¹ uie N C L Z 0106 f^{1,13} M | txt B D W Θ 565. 700 pc • 23 ° τ ηρωτων L W Θ f^{1,13} 33 M | ηρωτησαν 0106. 1424 pc | txt N B C D pc • 24 ° ταυτα D sys^{c,h} • 25 ° προσε- κυνησεν N² C L W 0106 M lat mae bo | txt N² B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 1241. 1424 al it • 26 ° καλον εστιν 544 al | εξεστιν D it sy^c; Or | εστιν 1293; Tert • 27 ° p) B e sy^{s,p} sa boms

156
V

157
VI

29

158
V

159
VI

τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν. 28 τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔειπεν αὐτῇ· ὦ γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις· γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης.

29 Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς ἦλθεν παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβάς εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. 30 καὶ προσήλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν ἡλωδούς, τυφλοὺς, κυλλοὺς, κωφούς, καὶ ἑτέρους πολλοὺς καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἔθεράπευσεν αὐτούς. 31 ὥστε τὸν ὄχλον θαυμάσαι βλέποντας κωφούς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὕγιεις καὶ χωλοὺς περιπατοῦντας καὶ τυφλοὺς βλέποντας· καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν Ἰσραὴλ.

32 Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπεν· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἡδη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσιν μοι καὶ οὐκ ἔχουσιν τί φάγωσιν· καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω, μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. 33 καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ· πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον; 34 καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πόσους ἄρτους ἔχετε; οἱ δὲ εἶπαν· ἐπτὰ καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. 35 καὶ παραγγείλας (τῷ ὄχλῳ) ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. 36 ἔλαβεν τοὺς ἐπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ὄχλοις. 37 καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν. καὶ περισ-

01,01

8,13!

29-31: Mc 7,31-37· 5,1!

19,2! Mc 3,10

8,27!

9,33· 11,5
L 2,20! 1 Rg 1,48 Ps 41,14 etc

32-39: Mc 8,1-10 J 6,1-13 9,36!

28 ° D Γ pc sys^c samss • 30 ° 1 3 2 4 B 0281 pc samss mae | 1 2 4 3 P Γ Θ f^{1,13} 700 pm f sys^{c,p} samss bo | 1 4 2 3 C K 565 pm | 4 1-3 L W Δ al l q vg^{st,ww} sy^h | 4 2 1 3 33. (° 2 4 579). 892. 1241 (° 3 1 1424). 1844. 1221 pc aur (ff¹) vg^l | 1-3 D pc | txt N pc a b ff² sy^l | του Ιησου C K P W Γ Δ f¹ 565. 1241 M f q sy^h | παντας D pc it samss boms • 31 ° τους οχλους B L W M lat sy^{c,p,h} samss mae boms | txt N C D Δ Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 al | ακουοντας B Φ pc e sy^{hmg} | ακ. και λαλ. Ν Ο Σ | και κυλ. υγ. D Θ f¹³ 33. (° 579). 1424 pc sy^h | - N f¹ 700*. 892 pc lat sy^c bo | txt B C L W M d f q | εδοξαζον N L M f¹ 33. 579. 1241. 1424 al lat bo • 32 ° N W Θ 700. 1844. 1221 a | ° B pc l | ημερας N Θ f¹³ 1241. 1424 al | τεισιν και D | ° D* • 33 ° αυτου C D L W Θ f¹ 33 M c f q sy | txt N B f¹³ 579. 700. 892. 1241 pc lat samss bo | ουν D Θ f¹ 579. 892. 1241 pc lat mae • 35/36 ° εκελευσε et | και λαβων C L W M lat sy^h | εκ. et και ελαβε 700. (892°) pc sys^{c,p} | txt N B D Θ f^{1,13} 33. 579. 892* pc | τους οχλους C 892°. 1424 al | τοις οχλοις W M | txt N B D Θ f^{1,13} 33. 579. 892*. 1241 pc lat sy^h samss mae boms | ° p) C² (° - κ. ευχ.) L* W M f ff¹ sy^h | txt N B D L C Θ f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892. 1424 al lat | εδωκεν C L W f¹ M | txt N B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241 pc | ° p) αυτου C L W M lat sy | txt N B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892*. 1241 pc c ff¹ bo | ° p) τω οχλω C D W Θ M lat sy^h samss mae | txt N B K L f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241 al e f ff¹ sys^{c,p} samss bo • 37 ° p) 5 1-4 N C L W f¹³ M f (ff¹) q | txt B D Θ f¹ 33. 579. 700. 892. 1221 pc lat

- 16,10 σεῦον τῶν κλασμάτων ἤραν² ἐπτά σφυρίδας πλήρεις.
 38 οἱ δὲ ἐσθίωντες ἦσαν τ¹ τετρακισχίλιοι ἄνδρες χωρὶς
 ὡς γυναικῶν καὶ παιδιῶν².
 14,11,23 39 Καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον καὶ
 ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγαδάν.
 1–4: Mc 8,11–13 16 Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι
 12,38! 16 πειράζοντες ἔπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ
 οὐρανοῦ ἐπιδειξάμενος αὐτοῖς. 2 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς·
 L 12,54–56 2 [ὁψίας γενομένης λέγετε· εὐδία, πυρράζει γὰρ ὁ οὐρα-
 νός· 3 καὶ πρωὶ· σήμερον χειμῶν, πυρράζει γὰρ στυγνά-
 ζων ὁ οὐρανός. τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε
 12,39! διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε.] 4 γε-
 νεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς²· σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ ση-
 μεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάν²· καὶ
 5–12: Mc 8,14–21 καταλιπὼν αὐτοὺς ἀπῆλθεν.
 11 L 12,1 1 K 5,7 5 Καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ εἰς τὸ πέραν ἐπελάθοντο
 22,18!· Mc 2,8 p ἄρτους λαβεῖν². 6 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὁράτε καὶ
 6,30! προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαί-
 14,17–21 Mc 6,52 ων. 7 οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες ὅτι ἄρτους
 15,34–38 ἐν ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, οὗτοι ἄρτους οὐκ ἔχετε; 9 οὐπω
 νοεῖτε, οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντα-
 κισχιλίων καὶ πόσους κοφίνους ἐλάβετε; 10 οὐδὲ τοὺς
 ἐπτά ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων καὶ πόσας σφυρίδας ἐλά-
 βετε; 11 πῶς οὐ νοεῖτε ὅτι οὐ περὶ ἄρτων εἶπον ὑμῖν;
 6! προσέχετε δὲ ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδ-

38 τ¹ p) ως B Θ f¹³ 33. 892. (l 2211) pc | ωσει N 579. 1241 pc | txt C D L W f¹ M lat sy^{c,p} sa^{ms} mae bo | f¹ N D (Θ f¹) 579 lat sy^c sa bo | txt B C L W f¹³ 33 M f¹ sy^{s,p,h} mae • 39 Μαγαδάλ L Θ f^{1,13} M sy^h | -λαν C N W 33. 565. 579 al q mae (bo) | Μαγεδαν N² lat (sa); Eus | txt N* B D
 ¶ 16,1 f¹ 33. 565 pc mae; Or^{lem} | ηρωτησαν N¹ vid 892 | ηρωτων N² vid | επηρωτων N² c Θ f^{1,13} 565. 1241. 1424 pc; Or • 2/3 N B X Γ f¹³ 579 al sy^c sa mae bo^p; Or Hier^{ms} | txt C D L W Θ f¹ 33 M latt sy^{p,h} bo^p; Eus | αηρ D | f¹ δυν. δοκιμαζειν G N (-σαι W) 33 al | δυν. γωναι 1012 pc it vg^{cl} | συνιετε S 700 al | p) δοκιμαζετε L • 4 p) D it | p) ζητει σημειον κ. D* (f² D Θ) b c e | σημ. αιτει κ. B* | - 700 pc | τ¹ p) του προφητου C W Θ f^{1,13} 33 M it vg^{cl} sy mae bo | txt N B D L 579. 700 pc lat sa • 5 οἱ μαθ. αυτου L W f¹ 33 M lat sy sa^{ms} mae bo | - Δ pc | txt N B C Θ f¹³ 892 (f² D 700 e) pc sams | f¹ p) B K 579. 892. 1424 al (e) • 7 τοτε it d it sy • 8 ελαβετε C L W f¹ 33 M f¹ sy sa; Eus | txt N B D Θ f¹³ 579. 700. 892. 1241 pc lat mae bo • 11 αρτου D W Γ Δ pm lat sy^{p,h} bo^p | ειπον υμιν (- D) προσεχειν D^c W M sy^h | ειπον υμιν (f² C²) προσεχειν· προσεχετε δε C² 33. (892). 1241 al (q) | ειπον υμιν (- D a b ff²)· προσεχετε D* f¹³ 1424 pc lat sy^c bo^{ms} | txt N B C* L Θ f¹ (579) pc sy^p co | f¹ 047 pc g¹ mae

- δουκαίων². 12 τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπεν προσέχειν ἀπὸ
 τῆς ζύμης τῶν ἄρτων² ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρι-
 σαίων καὶ Σαδδουκαίων².
 33 13 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φι-
 λίππου ἡρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων· τίνα τ¹ λέγου-
 166 I σιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι² τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; 14 οἱ δὲ
 167 X εἶπαν· οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἡλί-
 αν, ἔτεροι δὲ Ἰερεμίαν ἢ ἓνα τῶν προφητῶν. 15 λέγει αὐ-
 τοῖς τ¹· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; 16 ἀποκριθεὶς δὲ Σί-
 μων Πέτρος εἶπεν τ¹· σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ
 ζῶντος². 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· μα-
 κάριος εἶ, Σίμων Ὁ Βαριωνᾶ, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκά-
 λυψέν σοι ἀλλ' ὁ πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς². 18 κά-
 γῳ δὲ σοι λέγω ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ
 οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν καὶ πύλαι ᾧδου οὐ κατι-
 σχύσουσιν αὐτῆς. 19 δώσω σοι τὰς κλεῖδας τῆς βασι-
 λείας τῶν οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν ἐθήσης ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται
 168 II ἐδεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσης ἐπὶ τῆς
 γῆς ἔσται ῥελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 20 τότε διέ-
 στείλατο τοῖς μαθηταῖς ἵνα μηδενὶ εἰπωσιν ὅτι αὐτὸς
 ἐστιν ὁ χριστός.
 21 Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθη-
 ταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπελθεῖν² καὶ
 πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ
 γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερ-
 12 του αρτου C W M c f q sy^{p,h} sams bo^{ms} | των Φαρισαιων και Σαδδουκαιων N* (33). 579 ff¹ sy^c | - D Θ f¹³ 565 pc a b ff² sy^s | txt N² B L 892. 1241 (f¹ 1424) pc lat co; Or | f¹ B 0281 vid • 13 τ¹ p) με D L Θ f^{1,13} 33 M (f² C W pc) it vg^{ms} sy^(s,c); Irlat | txt N B D 0281. 579. 700 pc c vg co; Or | f² 2 3 1 4 N² D 579. 700 a b e q; Irlat | 2–4 I N* | 1 4 2 3 f¹ ff¹ | ° D • 14 D W it • 15 το Ιησους C 33 pc it vg^{cl} • 16 ταυτα D (ff¹) bo^{ms} | του σωζοντος D* | - 1 • 17 και αποκριθεις C L W M f¹ ff¹ q sy^h | txt N B D Θ 0281 f^{1,13} 33. 579. 1241. 1424 pc lat sa^{ms} mae bo | f¹ βαρ Ιωνα L Γ f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 pm | f¹ 1 3 B | ουρανιος 0281 f¹³ 565. 579 pc • 19 και δ. σοι B² C*³ (f¹ L) W f¹³ M sy^h bo^p; Eus | δ. δε σοι Θ 0281. (f² 33). 1424 pc (sy^{hms}) sa^{ms} bo^p | σοι δ. D ff¹ | txt N B* C² f¹ pc sa^{ms} mae bo^p | κλεις N² B² C D f^{1,13} 33 M | txt N* B* L W Θ 0281. 579 pc | f¹ bis οσα αν et f¹ δεδεμενα et f¹ λελυμενα Θ f¹ it; Or Cyp Eus Cyr • 20 τ¹ p) επετιμησεν B* D e sy^c; Or^{ms} | txt N B² C L W Θ f¹³ M lat sy^{p,h} co; Or^{ms} | ταυτου L W Θ f^{1,13} 33 M lat sy co | txt N B C D 579. 700 pc sa^{ms} | f¹ ουτος D Θ q | - e | τ¹ Ιησους N² C (f² D) W M lat sy^h sa^{ms} mae bo | txt N* B L Δ Θ f^{1,13} 565. 700. 1424 al it sy^{c,p} sa; Or • 21 τ¹ Ιησους Χριστος N* B* sa^{ms} mae bo | - N¹ 579. 892 pc; Irlat | txt N² C (B² D: - o) L W Θ f^{1,13} M latt sy sa^{ms} bo^{ms} | C L W M lat | txt N B D Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 pc e; (Irlat) | ταυτου λαου Θ f^{1,13} 1424 mae | p) μετα τρεις ημερας αναστηναι D (al it) bo

13–20: Mc 8, 27–30 L 9,18–21

14,2p · 17,10 21,11!

14,33; 26,63; 27, 40,43.54 J 1,34. 49; 6,69; 10,24; 11, 27; 19,7; 20,31 | 4,18!

11,27 G 1,15s

J 1,42! E 2,20

1P 2,5 · Job 38,17 Ps 9,14 Sap 16,13

18,18! Is 22,22 Ap 1,18; 3,7

8,4!

21–23: Mc 8, 31–32 L 9,22 17,12,22sp; 20, 18sp; 26,2p L 13, 33 · 28,6! 12,40 Hos 6,2 J 2,19 1K 15,4

1 Mc 2,21

4,10 2Sm 19,23

1 Rg 11,14 θ · Is 8,

14 1P 2,8 R 9,32s

1K 1,23 · 2,11;

3,3

24-28: Mc 8,

34-9,1 L 9,23-27

10,38sp

L 17,33 J 12,25

Ap 12,11

4,8 L 12,20

Jc 4,13

Ps 49,8s

19,28; 24,30p; 25,

31

24,31! 2Th 1,7 ·

R 2,6! Ps 62,13

Prv 24,12 Sir 35,

22 θ ·

J 8,52 H 2,9

10,23; 20,21!

1-9: Mc 9,2-10

L 9,28-36

26,37p Mc 5,

37p; 13,3

Ex 24,13-16

2P 1,16-18

13,43 Ex 34,29s

Ap 1,16

10 MI 3,22s

θῆναι^λ. 22 καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων· ἰλεῶς σοι, κύριε· οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο^λ. 23 ὁ δὲ στραφεὶς εἶπεν τῷ Πέτρῳ· ὑπάγε ὀπίσω μου, σατανᾶ· σκάνδαλον εἴς ἐμού^λ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ ἄλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων^λ.

24 Τότε (ὁ Ἰησοῦς) εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. 25 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὕρησει αὐτήν. 26 τί γὰρ ὠφεληθήσεται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; 27 μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. 28 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰσὶν τινες (τῶν ὧδε ἐστῶτων) οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

17 Καὶ μεθ' ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν (κατ' ἰδίαν). 2 καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, ὁ καὶ ἔλαμψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο λευκὰ ὡς (τὸ φῶς). 3 καὶ ἰδοὺ ὤφθη αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἡλίας ἑσθλαλοῦντες μετ' αὐτοῦ^λ. 4 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν τῷ Ἰησοῦ· κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε

22 ἤρξατο αὐτῷ (-τον Θ) ἐπιτιμᾶν λεγὼν Θ f^{1,13} 565. 700. 1424 pc | ἤρξατο αὐτῷ ἐπιτιμᾶν καὶ λεγὼν D (it) | λεγὼν αὐτῷ ἐπιτιμῶν B pc | txi N C L W M syh | ' τουτο σοι D | τουτο a b e ff² sy^c • 23 p) ἐπιστραφεὶς D K L Θ f^{1,13} 565. 1424 al | [r σου Blass cf] | 'εἰ ἐμοὶ D (pc) | ἐμοὶ εἰ 565 | μου εἰ L W f¹ M syh | txi N B (C Θ) f^{1,13} 700 pc | ' ἀλλὰ του ἀνθρώπου D (ff¹) q | - e ff² g¹ r¹ • 24 Ἰησοῦς B* | - 565 pc sa^{ms} • 26 ὠφελεῖται C D W M lat syh; Ju Cl | txi N B L Θ f^{1,13} 33.579. 700. 892 pc e f q co; Or Cyr • 27 τὰ ἐργα N* f¹ 1424 al it vg^{cl} sy co • 28 ° C D W f¹ M lat | txi N B L Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 1424 al it | ὧδε ἐστῶτες W Γ (Δ) pm | τῶν ὧδε ἐστηκότων K 565. 579. 1424. l 2211 pm; Orlem | txi N B C D L Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. l 844^{vid} pm; Or ¶ 17,1 Ἐγένετο D Θ pc it vg^{ms} | τὸν N D Θ 33. 892. l 844 pc | ἀναγεῖ D f¹; Or | ' λῖαν D; Eus • 2 ἑμεταμορφώθης ὁ Ἰησοῦς et ° D e (sy^p) | (28,3) χῖων D lat sy^c bo^{ms} • 3 ὠφθησαν C L W f¹ M f ff¹ q vg^{cl} sy^{p,h}; Cyr | txi N⁴⁴vid N B D Θ f^{1,13} 33. 579 al lat sy^c | C D L Θ f^{1,13} 33 M lat syh | txi N B W f¹ 579. 892. l 844. l 2211 ff¹ ff² q sy^{c,p}

εἶναι· εἰ θέλεις, ἵ ποιήσω ὧδε ἑτρεῖς σκηνάς^λ, σοὶ μίαν καὶ Μωϋσεὶ μίαν καὶ Ἡλίᾳ μίαν^λ. 5 ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς, καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα· ἰ ἀκούετε αὐτοῦ^λ. 6 καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. 7 καὶ προσήλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀψάμενος αὐτῶν εἶπεν· ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. 8 ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ αὐτὸν Ἰησοῦν μόνον.

9 Καὶ καταβαίνοντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων· μηδενὶ εἶπητε τὸ ὄραμα ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἔγερθῇ. 10 Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 11 ὁ δὲ τ ἀποκριθεὶς εἶπεν· Ἡλίας μὲν ἔρχεται τ (καὶ ἀποκαταστήσει) πάντα· 12 λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλίας ἤδη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν ἀλλὰ ἐποίησαν ὅ ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν· οὕτως καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. 13 τότε συνῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς^λ.

14 Καὶ ἐλθόντων πρὸς τὸν ὄχλον προσήλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπετῶν αὐτὸν 15 καὶ λέγων· κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει· πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. 16 καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. 17 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-

4 ἑλεις W Θ f¹ 33 sa^{ms} bo | - c | -σωμεν (-σομεν Φ f¹ pc) C³ D L W Θ 0281 f^{1,13} 33 M lat sy co | txi N B C* 700* pc b ff¹ ff² vg^{ms} | B 0281^{vid} e | f¹ B Γ 565. 1241 pm q • 5 C L W Θ f^{1,13} M lat sy mae | txi N B D f¹ 33. 579. l 2211 ff¹ • 7 π-ἦλθεν ο Ι. κ. ηψατο α. καὶ εἶπεν D | π-ελθων ο Ι. ηψατο α. καὶ εἶπεν C L W f¹ 33 M q (syh) | π-ελθων ο Ι. κ. αψαμενος α. εἶπεν Θ f^{1,13} pc | txi N B 579. 700. 892. l 2211 • 8 ἵτον B² C (D) L f^{1,13} 33 M | - W | txi (f N) B* Θ 700 • 9 p) ἀναστή N C L (f W) Z Θ f^{1,13} 33 M | txi B D pc • 10 τ αὐτων B C D f^{1,13} M f ff² q sy mae bo^{pt} | txi N L W Z Θ f¹ 33. 700. 892 pc lat sa bo^{pt} • 11 τ Ἰησοῦς C Θ f^{1,13} M f q sy^{p,h} | txi N B D L W Z f¹ 33. 579. 892. 1424 pc lat sy^c co | τ πρῶτον C (f L) Z f^{1,13} M f q sy^{p,h} | txi N B D W Θ f¹ 33. 579. 700. 1424 pc lat sy^c co | ἀποκαταστήσαι D it | ἀπαγγελεῖ ὑμῖν bo | [;] • 12/13 ° N D W f^{1,13} 700. 1241. 1424 al it syh sa^{ms} bo | ἵτοτε ... αὐτοῖς οὕτως ... αὐτῶν D it • 14 ἑλθόντων αὐτων C L W Θ 33 M q? | ἐλθων D lat (sy^{a,c}) bo^{pt} | txi N B Z^{vid} f^{1,13} 579 pc q? • 15 ἵ εχει N B L Z^{vid} Θ 579 pc | txi C D W f^{1,13} 33 M lat sy^{c,h} | ἵ ενιοτε D Θ f¹ pc it mae | - W • 17 ἵ 3 2 I N* | τοτε απ. ο Ι. N¹ Z 579. 892 pc bo

L 9,54

3,17!

Dt 18,15

Dn 10,9 Hab 3, 2 θ

Ap 1,17

8,4! · Act 9,10! 10-13: Mc 9, 11-13

Mt 3,23s

Sir 48,10 Act 1,6!

11,14!

14,9s 1 Rg 19,2,10

16,21!

14-21: Mc 9, 14-29 L 9,37-42 9,27; 15,22; 20, 30sp L 17,13 · 4,24

2 Rg 4,31

12-14: L 15,4-7
Ez 34,6,12,16
Ps 119,176 1P
2,25 • 10,61

Lv 19,17 2T 4,2
L 17,3 G 6,1 Tt 3,
10

Dt 19,15 J 8,
171 2K 13,1
1T 5,19 H 10,28 |
2Th 3,14s •
16,18 1K 5,9-13

16,19 J 20,23

7,71

1K 5,4

28,20

6,12

L 17,4 Gn 4,24

12 Τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηται τι ἀνθρώπῳ ἑκατὸν πρόβατα καὶ πλανηθῇ ἐν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ Ἰαφῇσει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα **13** καὶ ἐὰν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλλον ἢ ἐπὶ τοῖς ἐνενήκοντα ἐννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. **14** οὕτως οὐκ ἔστιν θέλημα Ὁυμπροσθεν τοῦ πατρὸς Ἰυμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς ἵνα ἀπόληται ἕν τῶν μικρῶν τούτων.

15 Ἐὰν δὲ ἁμαρτήσῃ [εἰς σέ] ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε ἔλεγχον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐὰν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. **16** ἐὰν δὲ μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἕτι ἓνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος ἑδύο μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῇ πᾶν ῥῆμα. **17** ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡς περ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. **18** Ἀμὴν λέγω ὑμῖν· ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένα ἐν οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένα ἐν οὐρανῷ.

19 Πάλιν [ἀμὴν] λέγω ὑμῖν ὅτι ἐὰν δύο συμφωνήσωσιν ἐξ ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντός πράγματος οὐ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. **20** οὐ γάρ εἰσιν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἢ ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν.

21 Τότε προσελθὼν ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· κύριε, πόσας ἁμαρτήσας εἰς ἐμέ ὁ ἀδελφός μου καὶ ἀφήσῃς αὐτῷ; ἕως ἐπτάκις; **22** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκις ἀλλὰ ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ.

12 αφεις et ° N W 078 f¹ 33 M q syh | txi B (D) L Θ f¹³ (579). 892 | τροβατα B Θ f¹³ 1424* pc samss mae | ° N* | ζητησει Θ f¹³ 565 pc d • **14** ° N f¹³ pc (sy^sc) bo | μου B N Γ Θ 078. 0281 f¹³ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 pm sy^sh co; Or | txi N D (* ημ-) K L W Δ f¹ 565 pm latt sy^c p.hmg | εἰς W Θ 078 f¹³ 33 M lat | txi N B D L N 0281. 33. 565. (579). 892 pc e • **15** ° N B 0281 f¹ 579 pc sa bo^{pt}; Or^{lem} | txi D L W Θ 078 f¹³ 33 M latt sy mae bo^{pt} • **16** ° 3-6 1 2 p⁴⁴vid B 0281 | txi (sed σεαυτου N K L N Θ f¹³ 33. 892 pm) N D L W Θ 078 f¹³ 33 M lat | ° 1 3 4 2 N Θ 700 pc it vg^{cl} | 2 1 3 4 L (579) pc | 1 3 4 D • **17** ° ως D pc ffl^a • **18** ° D* n | τοις ουρανοῖς N D² L 0281. 33. 579. 892 pc c f vg^{mss} co | τω ουρανω W 058 f¹ M | txi B Θ f¹³ pc | τοις ουρανοῖς D L 0281. 33 pc c f vg^{mss} co | τω ουρανω W 058 f¹ M | txi N B Θ f¹³ pc • **19** ° δε N W Δ pc syh | - N D L Γ f¹ 579. 892 al lat sy^p bo | txi B (Θ) 058. 078 f¹³ 33 M it sy^sc sa mae bo^{ms} | ° 2 3 1 Θ 058 f¹³ 700 pc lat | υμων συμφωνησωσιν K W Γ f¹ 565. 1241. 1424 pm | υμων συμφωνησουσιν N Δ(*) 078vid. (33) pm | συμφωνησουσιν εξ υμων N D L 0281vid pc | txi B 579. 892 pc • **20** ουκ ε. γ. et παρ οἷς ουκ D* (g¹) sy^s • **21** ° 4 1-3 N² L W Θ f¹³ 33 M aur (e) q sy^ph; Lcf | 1-3 N* sy^s | txi B (D) 0281. 892. 1424 pc | ° 3-5 1 2 B Θ f¹³ pc | txi N D L W 0281vid f¹ 33 M latt

23 Διὰ τοῦτο ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησεν συναῖρει λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. **24** ἀρξάμενου δὲ αὐτοῦ συναίρειν Ἰπροσηνέχθη αὐτῷ εἰς ὀφειλέτης Ἰμυρίων ταλάντων. **25** μὴ ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος Ἰπραθῆναι καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ πάντα ὅσα ἔχει, καὶ ἀποδοθῆναι. **26** πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος Ἰπροσεκύνει αὐτῷ λέγων· Ἰμακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, ἵκαὶ πάντα ἀποδώσω σοι. **27** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ τὸ δάνειον ἀφήκεν αὐτῷ. **28** ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος Ὁἐκείνος εὗρεν ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας αὐτὸν ἐπνιγεν λέγων· ἀπόδος Ἰεἰ τι ὀφείλεις. **29** πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ Ἰπαρεκάλει αὐτὸν λέγων· μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω σοι. **30** ὁ δὲ οὐκ ἠθέληεν ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως Ἰἀποδοῦναι τὸ ὀφειλόμενον. **31** ἰδόντες οὖν οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ Ἰγενόμενα ἐλυπήθησαν σφόδρα καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ Ἰἐαυτῶν πάντα τὰ γενόμενα. **32** τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ λέγει Ὁαὐτῷ· Ἰδοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφήκᾳ σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με. **33** οὐκ ἔδει ἵκαὶ σέ ἔλεῃσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς κἀγὼ ἵσε ἠλέησα; **34** καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς ἕως Ὁοῦ ἀποδοῦναι πᾶν τὸ ὀφειλόμενον. **35** οὕτως καὶ ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀφήτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν.

24 ° τ προσηχθη B D pc | txi N L W Θ 0281 f¹³ 33 M latt | ° N* B | txi N² D L W Θ f¹³ 33 M latt | ° πολλων N* co; Or | εκατον c • **25** ° ο κυριος αυτου W Θ 0281 f¹³ 33 M it vg^{cl} sy^ph co | - f¹ 700 g¹ sy^sc | txi N B D L 579 lat | τ αυτου D L W 0281 f¹³ 33 M lat sy | txi N B Θ f¹ 700* pc h | ειχεν N D L W 0281 f¹³ 33 M | txi B Θ f¹ pc • **26** τεκεινος N² D L Δ Θ 0281. 33. 579. 892 al lat sy mae bo | txi N* B W 058 f¹³ 33 M q sa | ° κυριε N L W 058. 0281 f¹³ 33 M it sy^ph co | txi B D Θ 700 pc lat sy^sc; Or Chr | ° 1 2 4 3 W f¹ M f q | 1-3 D 700 b (ff¹) ff²* sy^s | - Θ | txi N B L 0281 f¹³ 33. 579. 892 pc lat sy^h • **27** ° 1-4 B Θ f¹ pc samss | ο κυριος αυτου sy^c | - sy^s • **28** ° B pc | μοι C K Γ Δ f¹³ 892c. 1241. 1424 M e f sy bo^{ms} • **29** ° εις τους ποδας αυτου C² W f¹³ 33 M f q sy^ph mae | προσεκυνει αυτον κα 28 | txi N B C* D L Θ 058 f¹ 579. 700. 892. 1424 al lat sy^sc sa bo • **30** ° οῦ D W Θ f¹³ 33 M | txi N B C L 892 • **31** ° δε N¹ C L W Θ f¹³ 33 M sy sa bo | txi N*² B D 33 pc e | ° γινόμενα D L 892 pc | ° αυτων D L Θ f¹³ 700. 1241. 1424 al • **32** ° D Θ 700*. 1424 pc bo^{ms} | ° p²⁵ c • **33** ° ουν p²⁵ | ουν και σε D Θ (lat) samss | ° ηλεησα υμας p²⁵vid • **34** ° B 579vid. 892 pc | ° D pc sy^s | ° τ αυτω N*² C L W f¹³ 33 M sy^ph | txi N¹ B D Θ f¹³ 700. 1424 pc latt sy^sc co • **35** ° επουρανιος C*vid W Θ f⁽¹⁾ 33 M | txi N B C² D K L 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 al | ° τα παραπτωματα αυτων C W f¹³ 33 M f h sy^ph | txi N B D L Θ f¹ 700. 892* pc lat sy^sc co

Is: Mc 10,1
7,281

L 9,511

12,15; 15,30

3-9: Mc 10,2-12
5,31s

Gn 1,27; 5,2

Gn 2,24 Θ E 5,31

1 K 6,16; 7,10ss

Dt 24,1.3

L 16,18

1 K 7,7.17

19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἔτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, μετήρην ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας πέραν τοῦ Ἰορδάνου. **2** καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ὅκεϊ.

3 Καὶ προσήλθον αὐτῷ Ἐφραίμιοι πειράζοντες αὐτὸν καὶ λέγοντες· εἰ ἔξεστιν ἄνθρωπῳ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; **4** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ἑκτίσας ἂπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς; **5** καὶ εἶπεν· ἕνεκα τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα καὶ κολληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν¹. ὥστε οὐκ ἐστὶν εἰσὶν δύο ἀλλὰ ἡ σὰρξ μία². ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν τὸν ἄνθρωπον μὴ χωριζέτω. **7** λέγουσιν αὐτῷ· τί οὖν Μωϋσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βιβλίον ἀποστασίας καὶ ἀπολῦσαι ὅ[αὐτήν]; **8** λέγει αὐτοῖς· τὸ Μωϋσῆς πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτως. **9** λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ (μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται) **10** λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ· οἱ [αὐτοῦ]· εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἄνθρωπου μετὰ τῆς γυναίκος, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. **11** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οὐ πάντες χωροῦσιν τὸν λόγον ὅ[τουτον] ἀλλ' οἷς δέδοται. **12** εἰσὶν γὰρ εὐνοῦχοι οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτως, καὶ εἰ-

¶ **19,1** ἑλαλησεν D it bomss • **2** ο φ25vid pc h sys • **3** τοι N D M samss; Or | txi φ25 B C L W Δ Θ f^{1,13} 33, 565, 579, 700, 892 al samss mae bo | τ αυτω D W Δ 33, 1241, 1424 pm c h q syh mae | τ - N* B L Γ 579, (700), 1424* pc | p) ανδρι 1424* pc | txi N² C D W Θ 087 f^{1,13} 33 M latt • **4/5** ταυτοις C W Θ f^{1,13} 33 M lat sy mae | txi N B D L 579, 700, 892 pc it sa bo | ποιησας N C D (L) W Z f^{1,13} 33 M lat sy | txi B Θ f¹ 700 pc e co; Or | [·, et¹·] | προσκολ· N C K L Z Γ Δ f¹ 33, 565, 579, 700, 892, 1241, 1424 pm | txi B D W Θ 078 f^{1,13} pm • **6** N D 579 | τεις εν D it • **7** ο τ N D L Z Θ f¹ 579, 700 pc lat | txi B C W 078, 087 pm • **8** το ιησους N Φ pc a b c mae | [·] • **9** ο p) f^{1,13} 33 M f q (b c ff2) syh mae bomss; (Ir lat) • **8** το ιησους N Φ pc a b c mae | [·] • **9** ο p) B D Z 1424 pc it | 1-6 (1-3 N) ποιει αυτην μοιχευθησιν B f¹ ff¹ bo | παρεκτος λογου πορνειας 4-7 λογου πορνειας ποιει αυτην μοιχευθησιν B f¹ ff¹ bo | παρεκτος λογου πορνειας 4-7 D f^{1,13} 33 pc it (sy^c) sa mae | txi N C³ L (W) Z Θ 078 M l vg sys^{p,h} | τ p) και ο απολελυμενην γαμων (γαμησας B Z M) μοιχεται B C* W Z Θ 078 f^{1,13} 33 M lat syh bo | ωσαντως και ο γαμ. απολελ. μοιχ. φ25 mae | txi N C³ D L 1241 pc it sy^c sa bomss • **10** ο φ25 N* | ο τ φ71vid N B Θ e ff¹ g¹ samss mae | txi φ25 C D L W Z 078 f^{1,13} 33 M lat sy samss bo | ανδρος D • **11** ο B f¹ 892* pc e bomss; Or | txi N C D L W Z (Θ) 078 f^{1,13} 33 M lat sy co; Basil^{cl} Cl

σὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνάμενος χωρεῖν χωρεῖτω.

13 Τότε προσηνέχθησαν αὐτῷ παιδία ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς καὶ προσεύξηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. **14** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε τὰ παιδία καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἔλθειν πρὸς ἡμεῖς, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. **15** καὶ ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτοῖς ἐπορεύθη ἐκεῖθεν.

16 Καὶ ἰδοὺ εἰς προσελθὼν αὐτῷ εἶπεν· διδάσκαλε, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα σχῶ ζωὴν αἰώνιον; **17** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τί με ἐρωτᾷς περὶ τοῦ ἀγαθοῦ; εἰς ἐστὶν ὁ ἀγαθός· εἰ δὲ θέλεις εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἑτήρησον τὰς ἐντολάς. **18** λέγει αὐτῷ· ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, **19** τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. **20** λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· ὅπαντα ταῦτα ἐφύλαξα· τί ἔτι ὑστερῶ; **21** ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δός [τοῖς] πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. **22** ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασι-

13-15: Mc 10,
13-16 L 18,15-17
9,181 · 20,31pMc 9,38 sp Act 8,
36; 10,47 · 18,2sL 9,511
16-22: Mc 10,
17-22 L 18,18-23

L 10,26-28

Ex 20,12-16 Dt
5,16-20 R 13,9
22,391 Lv 19,18

5,48 · 13,44

6,20 L 12,33

8,221p

23-30: Mc 10,
23-31 L 18,24-30
L 6,24

13 προσηνεχθη K W Γ Δ Θ 078vid f^{1,13} 565, 700 M • **14** ταυτοις N C D L W f^{1,13} 579, 892, 1241 al lat sy samss mae bo | txi B Θ 078 f¹ 33 M it samss; Cl^{vid} | ἑμε N L Δ • **16** C (D) L W f¹ 33 M sy | txi N B Θ f^{1,13} 700, 892 pc sa | τ p) αγαθε C W Θ f^{1,13} 33 M lat sy sa mae bo^{pl}; Mar^{lr} vid Ju Or^{pl} | txi N B D L f¹ 892* pc a e ff¹ bo^{pl}; Or^{pl} | π. ινα εχω ζ. αι. (W) f^{1,13} M | p) ποιησας ζ. αι. κληρονομησω N L 33, (579), 892, l 2211 pc (sys^{c,hmg}) (sams bo) | txi B C D Θ 700* • **17** p) τι με λεγεις αγαθον; ουδεις αγαθος ει μη εις ο θεος C W f^{1,13} 33 M f q syh^p sa bomss; (Ju) | τι με λεγ. αγ.; εις εστιν ο αγαθος Mar^{lr} | txi N B (* - εις) (D) L Θ f¹ 700, 892*. (1424mg) pc a d (lat, sys^{c,hmg}) mae bo; Or | το θεος lat sy^c mae bo | ο πατηρ e; (Mar^{lr}) | τ W Γ Δ f¹ 700, 1241, 1424 M | τ τηρει B D 565 | txi N C L W Θ f^{1,13} 33 M • **18** ποιας; φησιν N L (892) (r¹) | τ εφη φ71 B f^{1,13} pc | txi N C D L W Θ f¹ 33 M • **20** τ B D K Γ f^{1,13} 892, 1424 pm ff¹ | txi N C L W Δ Θ 33, 565, 579, 700, 1241, l 2211 pm | τ p) εκ νεοτητος μου (-D) N² C D W f^{1,13} 33 M it vg^{cl} sy co; Cyr | txi N* B L Θ f¹ 579, 700* pc lat; Cyp • **21** λεγει B Θ f^{1,13} | ο τ N C L W Z 0281 f^{1,13} 33 M; Cl | txi B D Θ co | ουρανῶν N L W Z Θ 0281 f^{1,13} 33 M lat bo | txi B C D Γ pc e g¹ sa mae bomss • **22** τ τον λογον τουτον B 892* pc it sy^{c,p} mae bomss | - N L Z 0281 (e f h) | txi C D W Θ f^{1,13} (33), 579 M lat syh sa bo | χρηματα B

λαίαν τῶν οὐρανῶν. **24** πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, ὁ εὐκοπώτε-
ρόν ἐστιν ἡκάμηνον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος ἢ διελθεῖν
ἢ πλούσιον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **25** ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἔξεπλήσσοντο· σφόδρα
λέγοντες· τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; **26** ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰη-
σοὺς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν,
παρὰ δὲ θεῷ πάντα δυνατά.

27 Τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς
ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι· τί ἄρα ἔσται
ἡμῖν; **28** ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι
ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαντές μοι ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅταν
καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ,
ἡ καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους κρίνοντες τὰς
δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. **29** καὶ πᾶς ὅστις ἀφήκεν· οἰ-
κίας ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφάς ἢ πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα
ἢ ἀγροὺς ἢ ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασί-
ονα λήμψεται καὶ ζῶν αἰώνιον κληρονομήσει. **30** πολ-
λοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.

20 Ὅμοία γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώ-
πῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῳ μισθώ-
σασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **2** συμφωνήσας
δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν ἀπέστειλεν
αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. **3** καὶ ἐξελθὼν περὶ τρί-
την ὥραν εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ ἄργοις
4 καὶ ἐκείνοις εἶπεν· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶ-
να, καὶ ὁ ἐὰν ᾖ δίκαιον δώσω ὑμῖν. **5** οἱ δὲ ἀπῆλθον.

24 ὅτι ἡ C L Z 0281. 579. 892. / 2211 al aur | txt B D W Θ f^{1,13} 33 39 | ἡ καμῖλον 579.
1424 pc arm | ἡ τρυπήματος ἡ B | p) τρυπήματος C K Θ 0281. 565. 700. / 2211 pm | txt ἡ²
D L W Z Γ Δ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424 pm | ἡ εἰσελθεῖν ἡ C K L (W) Z Δ 0281 f^{1,13}
33. 579. 892. 1241. 1424. / 2211 pm sy^{s,p,h} samss bo | txt B D Γ Θ 565. 700 pm latt sy^c samss
mae | ἡ 2-6 ἡ L 0281. 565. 892 pc (β. τῶν οὐρανῶν Z f¹ 33 pc ff¹ sy^c bo) | 2-6 / C W
f¹³ 39 sy^h | txt B D Θ 579. 700 pc sy^p co • **25** ἡ αὐτοῦ C³ W f¹ 39 ff¹ sy^c mae | txt ἡ B C*
D K L Z Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. / 2211 al lat sy^{s,p,h} sa bo | ἡ καὶ ἐφοβήθησαν D it
vg^{ms} sy^c • **26** ἡ L Z 579 pc • **28** ἡ καθίσασθε D* K Γ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424.
/ 844 pm | καθεσθήσεσθε Z f¹ (579) pc | txt ἡ B C W Θ 0281 f¹³ 33 39 latt • **29** ἡ 1-9 ἡ γυναῖκα 10-13
ἡ D L Z f¹ 579. 892 pc; Or | txt B C W Θ 0281 f¹³ 33 39 latt • **29** ἡ 1-9 ἡ γυναῖκα 10-13
C³ W Θ f¹³ (33) 39 latt sy^{(c),p,h} sa | 3-9 ἡ γυναῖκα 10-13 ἡ οικίας (-ἡ*) ἡ C* L 579. 892
mae bo | 3-5 ἡ γονεὺς 10-13 ἡ οικίας f¹ pc | txt B (D) pc a ἡ (sy^s) | ἡ ἐμοὶ ονοματός ἡ
B Θ pc | txt C D L W f^{1,13} 33 39 | ἡ πολλὰ πλάσιον B L 579 pc sa mae; Or | txt ἡ C D (*)
W Θ f^{1,13} 33 39 latt sy bo
¶ **20,3** (6) evpev D 1424 pc it • **4** ἡ μου ἡ C Θ f¹³ 33. 565. 579. 700 al it vg^{cl} sa mae | txt
B D L W 085 f¹ 33 latt sy bo

πάλιν ὁ [δὲ] ἐξελθὼν περὶ ἑκτὴν καὶ ἐνάτην ὥραν ἐποίη-
σεν ὡσαύτως. **6** περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ἔξελθὼν εὗρεν
ἄλλους ἐστῶτας· καὶ λέγει αὐτοῖς· τί ὥδε ἐστήκατε ὅλην
τὴν ἡμέραν ἄργοι; **7** λέγουσιν αὐτῷ· ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμι-
σθώσατο. λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπε-
λῶνα. **8** ὥσας δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμ-
πελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ· κάλεσον τοὺς ἐργάτας καὶ
ἀπόδος ὁ αὐτοῖς τὸν μισθὸν ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων
ἕως τῶν πρώτων. **9** καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην
ὥραν ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. **10** καὶ ἐλθόντες οἱ πρῶτοι
ἐνόμισαν ὅτι πλεῖον λήψονται· καὶ ἔλαβον [τὸ] ἀνὰ
δηνάριον καὶ αὐτοὶ. **11** λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ
οἰκοδεσπότου. **12** λέγοντες· οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν
ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοῦς ἐποίησας τοῖς βαστά-
σασιν τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα. **13** ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς ἐνὶ αὐτῶν εἶπεν· ἐταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε· οὐχὶ
δηναρίου συνεφώνησάς μοι; **14** ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπάγε.
θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὥς καὶ σοί. **15** ὁ [ἦ] οὐκ
ἔξεστίν μοι ὁ θέλω ποιῆσαι ἐν τοῖς ἐμοῖς; ἢ ὁ ὀφθαλ-
μός σου πονηρός ἐστιν ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; **16** οὕτως
ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι. **17** Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοὺς εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλα-
βεν τοὺς δώδεκα [μαθητάς] κατ' ἰδίαν καὶ ἐν τῇ ὁδῷ

5 ὁ B W Θ 085 f^{1,13} 39 it mae bo | txt ἡ C D L 33. 579. 892. / 844 pc lat sy^h sa | ἡ 4 1-3 D
f¹ | 4 2 3 Φ pc • **6** ἡ ὥραν C W f^{1,13} 33 39 it | txt ἡ B D L Θ 085. 700. 892* lat; Cyr |
ἡ ἄργους C³ W f^{1,13} 39 f^h q sy^{p,h} | txt ἡ B C² D L Θ 085. 33. 565. 700. 892 lat sy^{s,c} co; Or
• **7** ἡ μου C³ D Z 085 it vg^{cl} sy^s sa mae; Cyr | καὶ ὁ εἰς ἡ δικαίον λη(μ)ψεσθε C* W f¹³ 33
39 q sy^{(c),p,h} (bo^{ms}) | μου καὶ ὁ εἰς ... (ut 39) N 565. 1241 al f^h | txt ἡ B L Θ f¹ 892* lat
bo • **8** ὁ τ¹ ἡ C L Z 085; Or | txt B D W Θ f^{1,13} 33 39 latt sy • **9** ἡ ἐλθόντες δε B sy^c
samss bo^{ms} | ἐλθόντες οὖν D Θ f¹³ 33 lat samss mae | txt ἡ C L W Z 085 f¹ 39 sy^h bo • **10** ἡ
ἐλθ. δε ἡ L W Z f¹ 39 q sy^h bo | ἐλθ. δε καὶ N pc lat | txt B C D Θ 085 f¹³ 33 39 pc (c)
mae | πλείονα ἡ C² 33 39 | πλείων D | txt B C* L N W Z Θ 085 f^{1,13} 579. / 844 pc | 2-5
B | 1-3 085 d | 4 5 2 3 D W f^{1,13} 39 | 4 5 1-3 C | txt ἡ L Z Θ 33 39 • **12** ἡ τ¹ ἡ D L Z 085
f¹³ 892 pc lat | txt B C W Θ f¹ 33 39 pc • **13** ἡ 3 1 2 C L W Z f^{1,13} 33 39 pc q sy | 2 1 3 B |
txt ἡ D Θ 085. 700 pc lat | -σα σοὶ L Z 33. 892 pc sy^s samss bo • **14** ἡ ἐγὼ B • **15** ὁ τ¹ B D L
Z Θ 700 sy^{s,c} | txt ἡ C W 085 f^{1,13} 33 39 latt sy^{p,h} co | 3 1 2 C (W) f¹ 39 (b f ff²) q sy^h co |
txt ἡ B D L Z Θ 085 f¹³ 33. 700 pc lat sy^p • **16** ἡ (22,14) πολλοὶ γὰρ εἰσιν κλητοὶ,
ὀλιγοὶ δὲ ἐκλεκτοὶ C D W Θ f^{1,13} 33 39 latt sy mae bo^{pt} | txt ἡ B L Z 085. 892*. 1424. / 844
pc sa bo^{pt} • **17** ἡ μελλών δε ἀναβαίνειν Ἰησοὺς B (f¹) sy^p samss bo^{ms}; Or^{pt} | καὶ
ἀναβαίνων 13 pc | txt ἡ C D L W Z Θ 085 f¹³ 33 39 sy^{s,c,h}; (Or)^{pt} | τ¹ - ἡ D L Θ f^{1,13} 892*
pc sy^{s,c} bo; Or | μαθ. αὐτοῦ 13. 892*. 1424 pc it vg^{ms} sy^p samss | txt B C W 085. 33 39 lat
sy^h samss mae | 2-4 / C D W 39 f^h q sy | 2-4 346 mae | / 1424 aur g¹ l vg | txt ἡ B L Z
Θ 085 f^{1,13} 33. 700. 892 pc sa bo; Or

Lv 19,13 Dt 24,

14s

22,12

2

6,23!

19,30!

17-19; Mc 10,
32-34 L 18,31-33
L 9,51!

16,211 · J 18,36

J 18,30,35 Act 21,
11 · 27,29 · J 19,1 ·
10,38 · 28,6120-28: Mc 10,
35-45 · 4,211

19,28

13,41; 16,28 L 1,
33; 22,29; 23,42
J 18,36

26,391

Act 12,2 Ap 1,9

25,34

24-28: L 22,24-
271 K 2,6 · Ps 9,26,
31 Θ

5,19; 23,11

Mc 9,35

33 J 9 · 1 K 9,19

εἶπεν αὐτοῖς· **18** ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν ὡς ἑβραῖον· **19** καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθήσεται.

20 Τότε προσήλθεν αὐτῷ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς προσκυνούσα καὶ αἰτοῦσά τι ἅπ' αὐτοῦ. **21** ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· τί θέλεις; (λέγει αὐτῷ)· εἰπέ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου εἰς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἰς ἐξ ἐκωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. **22** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πίνειν; λέγουσιν αὐτῷ· δυνάμεθα. **23** λέγει αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε. **24** τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ ἐκωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν [τοῦτο] δοῦναι, (ἀλλ' οἷς) ἡτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου.

24 (Καὶ ἀκούσαντες) οἱ δέκα ἡγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. **25** ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν· οἶδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. **26** οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐάν θέλη (ἐν ὑμῖν μέγας γενέσθαι)· ἔσται ὑμῶν διάκονος, **27** καὶ ὅς ἐάν θέλη (ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος)· ἔσται ὑμῶν δοῦλος. **28** ὥσπερ

18 † εἰς θανάτον N (700) | - B | txi C D L W Z Θ 085 f^{1,13} 33 M¹ · **19** † p) ἀναστήσεται B C² D W Θ 085 f^{1,13} 33 M¹ | txi N C* L N Z 579. 892 pc; Or · **20** † παρ. αυ. N C L W Z Θ f^{1,13} 33 M¹ | - 085 | txi B D 700 · **21** † η δε ειπεν (+ αυτω 209 pc) B 209 pc sa | ° † N B | txi C D L W Θ 085 f^{1,13} 33 M¹ latt sy | ° † D Θ f¹ pc lat mae · **22** † p) η (και S 892 pc) το βαπτισμα ο εγω βαπτίζομαι βαπτισθηναι C W 33 M¹ (f) h q sy^{p,h} bo^p; (Mar^h) | txi N B D L Z Θ 085 f^{1,13} pc lat sy^c sa mae bo^p; Or · **23** † και C L W 085. 33 M¹ h q sy^h bo | txi N B D Z Θ f^{1,13} 700. 1424 pc lat sy^{c,p} sa mae | ° † ο Ιησους D Δ Θ f^{1,13} pc it sy^c mae bo | † p) και το βαπτισμα ο εγω βαπτίζομαι βαπτισθησεσθε C W 33 M¹ f h q sy^{p,h} bo^p; Or B D L Z Θ 085 f^{1,13} pc lat sy^c sa mae bo^p; | ° p) η B L Θ f¹ 33. 1424 it vg^c sa mae bo^p; Or Eriph | ° † μου W Γ Δ 700. 1241 pm c l sy | ° p) N B L Z Θ f^{1,13} M¹ lat sy^p co | txi C D W Δ 085. 33. (565). 1844 al q sy^(s,c,h) | ° ἄλλοις 225 pc d | · **24** † ακ. δε N² L Z Θ f^{1,13} 33. 892. 1424 pc aur sy^p co · **26** † tp) εστιν B D Z 0281 pc samss | txi N C L W Θ 085 f^{1,13} M¹ lat samss mae bo | ° † 3 1 2 4 B pc | ° 3 4 1 2 C (579). 1424 pc (ff¹) | ° υμων μεγας γενεσθαι L Z 892 | ° εστω N² L S 892 pm lat samss mae bo · **27** † εαν C L Z Θ 085. 0281 f^{1,13} 33 M¹ | - Y 565 pc | txi N B D W pc | ° 1 2 4 3 W pc | ° ειναι υμων πρ. B | ° εστω B Γ 1424 pm mae bo

ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

29 Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχῶ ἡκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. **30** καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ καθήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες· ἑλέησον ἡμᾶς, [κύριε,] Ἰ υἱὸς Δαυὶδ. **31** ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν· οἱ δὲ μείζον ἔκραξαν λέγοντες· ἑλέησον ἡμᾶς, κύριε, Ἰ υἱὸς Δαυίδ. **32** καὶ στάς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν· τί θέλετε ποιῆσω ὑμῖν; **33** λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἵνα ἀνοιγῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. **34** σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἤψατο (τῶν ὀμμάτων αὐτῶν), καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν καὶ ἡκολούθησαν αὐτῷ.

21 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἤλθον εἰς Βηθφαγὴν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς 2 λέγων αὐτοῖς· ὁπορεύεσθε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύσαντες ἡγά-

28 † (cf L 14,8-10) υμεις δε ζητετε εκ μικρου αυξησαι και (+ μη sy^c) εκ μειζονος ελαττον ειναι. εισερχομενοι δε και παρακληθεντες δειπνησαι μη ανακλινεσθε εις τους εξεχοντας τοπους, μηποτε ενδοξοτερος σου επελθῃ και προσελθων ο δειπνοκλητωρ ειπη σοι· ετι κατω χωρει, και κατασχυνησῃ. εαν δε αναπessῃς εις τον ηττονα τοπον και επελθῃ σου ηττων, ερει σοι ο δειπνοκλητωρ· συναγε ετι αιω, και εσται σοι τουτο χρησιμον. D (Φ it vg^{ms} sy^c) · **29** † ηκολουθησαν αυτω (- φ⁴⁵) οχλοι πολλοι φ⁴⁵ D (Γ) 1424 pc it vg^{ms} sy^h bo^{ms} · **30** † † 3 1 2 B L Z 085. 0281. 892 pc lat samss bo | 1 2 N D Θ f^{1,13} 565. 700 pc it sy^c mae | txi φ⁴⁵vid C W f¹ 33 M¹ f q sy^{p,h} samss | ° p) uie φ⁴⁵ C D N 085. 0281 f¹ 33. 565. 579. 1241. 1424 pm | Ιησου uie N L Θ f^{1,13} 700. 892 pc c e h n samss mae bo | txi B K W Z Γ Δ pm · **31** † εκραζον C W f¹ 33 M¹ | εκραυγασαν φ⁴⁵ | txi N B D L Z 085. 0281. 700. 892 pc | † (30) 3 1 2 N B D L Z Θ 085. 0281 f^{1,13} 892 pc lat sy^p samss bo | 1 2 579. 700 pc e | txi C W f¹ 33 M¹ f ff² q sy^{c,h} samss mae | ° p) uie N¹ (* υιου) C D L N 085. 0281. 33. 579. 892. 1241. 1424 al | txi B W Z Θ f^{1,13} M¹ · **32** ° B · **33** † 3 1 2 C W Θ f^{1,13} M¹ | txi N² (* υμων) B D L Z 0281^{vid}. 33. 892 pc; Or | † και βλεπωμεν σε sy^c | ° (9,28) Quibus dixit Jesus: Creditis posse me hoc facere? qui responderunt: Ita, Domine. c · **34** † 3 1 2 B | 1 2 Θ | ° p) των οφθαλμων αυτων N¹ (* αυτου) C W f¹ 33 M¹ | txi D L Z f^{1,13} 892 pc; Or | † αυτων οι οφθαλμοι C K N W Γ Δ 565. 579. 1241. 1424 M¹ q sy^{p,h} samss · **21** † -σεν C³ 892 pc b e ff² vg^{ms} sy^{c,p} bo^{ms} et¹ -θεν N² C³ W Δ 892 al e ff² q sy^{c,p} samss mae; Or | ° p) προς N D L W Θ f^{1,13} M¹ lat | txi B (C) 33 pc it | ° το N C L W Θ f^{1,13} 33 M¹ | txi B D 700 pc (- ο Ιησ. 1241 pc) · **2** † πορευθητε C W f¹ M¹ | πορευθεντες I 844 pc | txi N B D L Z Θ f^{1,13} 33. 892. 1241. 1424. 12211 al | ° απεναντι W f¹ M¹ | txi N B C D L Z Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1844. 12211 al | ° 482 pc it (sy^c) bo | ° αγετε B D pc

Ph 2,7

1 T 2,6; Is 53,10ss

29-34: Mc 10,
46-52 L 18,35-
43 cf Mt 9,27-31

17,151 · 9,271

19,13 p

9,361

1-9: Mc 11,1-10
L 19,28-38 J 12,
12-16 · Zch 14,4

26,18

πων· οἱ δὲ διελογίζοντο ἔν ἑαυτοῖς λέγοντες· ἐὰν εἰπω-
μεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν· διὰ τί ^ο οὐκ ἐπιστεύσατε
αὐτῷ; **26** ἐὰν δὲ εἰπώμεν· ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν
ὄχλον, πάντες γὰρ ὥς προφήτην ἔχουσιν τὸν Ἰωάννην.
27 καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπαν· οὐκ οἶδαμεν. ἔφη
αὐτοῖς· καὶ αὐτός· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ. **28** Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπος ἔειχεν τέκνα δύο. ⁴⁹ Οὐ καὶ
προσελθὼν τῷ πρώτῳ εἶπεν· τέκνον, ὕπαγε σήμερον ἐρ-
γάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι. **29** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· οὐ
θέλω, ὕστερον ^ο δὲ μεταμεληθεὶς ἀπῆλθεν. **30** προσελθὼν
δὲ τῷ ἑτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἐγὼ,
κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. **31** τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ
θέλημα τοῦ πατρός; λέγουσιν· ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι
προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **32** ἦλθεν
γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ
ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευ-
σαν αὐτῷ· ὑμεῖς δὲ ἰδόντες ἄρα οὐ μετεμελήθητε ὕστερον
τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ.

33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε. ἄνθρωπος ἦν οἰκο-
δεσπότης ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ φραγμὸν αὐτῷ
περιέθηκεν καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ὥκοδόμησεν
πύργον καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν.

34 ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς
δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λαβεῖν τοὺς καρποὺς

32
46p; 14,5 L 22,
2p Act 5,26

L 15,11

L 3,12; 7,29;
18,14; 19,1-10·
L 7,36-50
2P 2,21 Prv 8,20;
12,28; 21,21 Θ
25 J 7,48 L 7,29s

33-46: Mc 12,
1-12 L 20,9-19
13,52! · 20,1ss
Is 5,1 s

22,3 2Chr 24,19
Jr 7,25s; 25,4

25 παρ κ C D W Θ 0102 f¹⁻¹³ 33. 892 al; Cyr | ^ο D L 700. 892 al it sys^{c-p}
sa^{ms} mae bo • 26 3-5 I 2 D W Θ 0102 f¹³ 33 b ff² g¹ vgst.ww sy^h | εἰχον 4 5 I 2 f¹ it vg^{cl} |
txt κ B C L Z 33. 892 pc sy^{(s.c.p.)h} • 27 ^ο Ιησους κ (0293) pc (it) sy^{c-p} | - 700 I bo
• 28 τις C Δ Θ f¹⁻¹³ 33. 892c. 1241. 1424 pm it vg^{cl} sy | B 1424 pc lat | ^ο κ* L Z e ff¹
(sy^{s.c}) co | txt κ² B C D W Θ 0102. 0293 f¹⁻¹³ 33 33 lat sy^h | ^ο εις τον αμπελωνα D 1424 |
μου B C² W Z 0102. 0281. 579. 1241. 1424 pm lat sa mae bo^{pl} | txt κ C* D K L Δ Θ f¹⁻¹³
33. 565. 700. 892 pm it sy bo^{pl} • 29-31 ^ο εγω (υπαγω Θ f¹³ 700 pc), κυριε (- Θ)· και
ουκ απηλθεν ei ^ο ου θελω, υστερον (+ δε Θ f¹³ 700 pc) μεταμεληθεις απηλθεν ei ^ο τ ο
υστερος (εσχατος Θ f¹³ 700 pc) B Θ f¹³ 700 al (lat) sa^{ms} bo; Hier^{ms} | txt (κ) C L W
(Z) 0102. 0281 f¹ 33 33 f q vg^{ww} sy^h sa^{ms} mae; Hier^{ms} | txt, sed + εις τον αμπελωνα p.
απηλθεν¹ ei εσχατος loco πρωτος D it sy^{s.c} | ^ο κ* (B) pc it sa^{ms} | ^ο και προσελθων C W
0102 33 h q sy^h (- sy^{s.c}) | txt κ B D L Z Θ 0281^{vid} f¹⁻¹³ 33. 700. 892 pc lat mae bo | ^ο τ
δευτερος κ² B C² L Z f¹ 33. 700. 892. 1424 pm mae bo; Chr | ^ο αυτω C W 0102 f¹ 33 it vg^{cl}
sy sa mae bo^{ms} | txt κ B D L Θ 0281 f¹³ 33. 892 pc g¹ l vgst.ww bo • 32 ^ο D W Θ 0102 f¹⁻¹³
33 lat | txt κ B C L 0281^{vid}. 0293. 33. 892 pc c r¹ vg^{ms}; Or | ^ο ου κ C L W 33 | - D (c) e ff¹*
sy^s | txt B Θ 0102 f¹⁻¹³ 33. 700. 892 al lat sy^{c.p.h}

αὐτοῦ. **35** καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ
ὄν μὲν ἔδειραν, ὄν δὲ ἀπέκτειναν, ὄν δὲ ἐλιθοβόλησαν.
36 Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρῶ-
των, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. **37** ὕστερον δὲ ἀπέ-
στειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων· ἐντραπήσον-
ται τὸν υἱόν μου. **38** οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον
ἐν ἑαυτοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· δεῦτε ἀποκτείνω-
μεν αὐτὸν καὶ ἰσχυώμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, **39** καὶ
λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέ-
κτειναν. **40** ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί
ποιήσῃ τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; **41** λέγουσιν αὐτῷ· κα-
κοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτοὺς καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδώσε-
ται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς
καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.

42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς
γραφαῖς·

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·

παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη

καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

43 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασι-
λεία τοῦ θεοῦ καὶ δοθήσεται ἔθναι ποιοῦντι τοὺς καρ-
ποὺς αὐτῆς. [□] [44 καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συν-
θλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσῃ αὐτόν.]

45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι
τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει·
46 καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς ὀ-
χλους, ἔπει ^ο εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

22 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν ἐν παραβο-
λαῖς αὐτοῖς λέγων· **2** ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐ-
ρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅστις ἔποίησεν γάμους τῷ υἱῷ

36 καὶ π. κ* sy^p | π. ουν D | π. δε 579 d • 38 κατασχ- C W 0102 f¹³ 33 ff¹ q sy^h |
txt κ B D L Z Θ f¹ 33 pc (lat) sy^{s.c}; Or • 39 1 7 6 2-5 D it; Lcf | 7 I 6 2-5 Θ; Ir^{arm}
• 42 ὑμων D* f¹⁻¹³ 1424 al sa mae • 43 κ B* Θ 565. 700. 892 pc | txt B² C D L W Z
0102 f¹⁻¹³ 33 33; Ir^{lat} • 44 vs D 33 it sy^s; Or Eus^{sy} | txt κ B C L W Z (Θ) 0102 f¹⁻¹³ 33 lat
sy^{c.p.h} co • 45 ακουσαντες δε κ L Z 33. 892 pc aur sy^{s.c} sa bo | txt B C D W Θ 0102 f¹⁻¹³
33 lat sy^h mae • 46 επειδη C W 0102 f¹³ 33 | txt κ B D L Θ f¹ 33. 892 pc | ^ο ως C D W
0102 f¹³ 33 sy co | txt κ B L Θ f¹ pc
¶ 22,2/3 ποιων ei^ο Θ f¹

Jr 20,2·
22,6 Jr 26,21-23
Neh 9,26 | 22,4

H 1,1s

H 13,12s

Ps 118,22s Act
4,11 1P 2,4,6-8·
L 9,22! · Is 28,16;
8,14 R 9,33 E 2,20

Dn 2,34s. 44s

27,62

26!

1-10: L 14,16-24

9,15; 18,23 Ap
19,7,9

21,34 Prv 9,3-6 Θ

23,37 J 5,40

21,36

Prv 9,2,5

H 2,3

21,35; 23,37

18,34

Act 13,46

13,47

5,45; 13,48

Ap 19,8 2Rg 10,22

20,13

Sap 17,2

8,121

20,16app 4Esr

8,3,41

15-22: Mc 12,

13-17 L 20,20-26

12,14

Mc 3,61

J 3,2 · Gn 18,19

Ps 25,9; 51,15

αὐτοῦ. **3** ὁ καὶ ἀπέστειλεν τοὺς δούλους αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤθελον ἔλθειν. **4** πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους λέγων· εἰπατε τοῖς κεκλημένοις· ἰδοὺ τὸ ἄριστόν μου ἡτοίμακα, οἱ ταυροὶ μου καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα καὶ πάντα ἔτοιμα· δεῦτε εἰς τοὺς γάμους. **5** οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὃς μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὃς δὲ ἐπὶ τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ. **6** οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. **7** ὁ δὲ βασιλεὺς ὠργίσθη καὶ πέμψας ἑτάστρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσεν τοὺς φονεῖς ἐκείνους καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησεν. **8** τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ· ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν ἄξιοι. **9** πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν καὶ ὅσους ἐὰν εὑρητε καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. **10** καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας τοὺς εὗρον, πονηροὺς τε καὶ ἀγαθοὺς· καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος τῶν ἀνακειμένων. **11** εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου, **12** καὶ λέγει αὐτῷ· ἑταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐφίμωθη. **13** τότε ὁ βασιλεὺς εἶπεν τοῖς διακόνουσιν· ἑτάστρατεύματα αὐτοῦ καὶ χεῖρας ἐκβάλετε αὐτὸν εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὁδόντων. **14** πολλοὶ γάρ εἰσιν τῶν κλητοῦ, ὀλίγοι δὲ τῶν ἐκλεκτῶν. **15** Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. **16** καὶ ἀποστέλλουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν λέγοντες· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ διδάσκεις καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός·

4 sys | ἡτοιμασσε C³ W Θ 0102 f¹³ M | ἡτοιμασται 238 al | txt N B C* D L 085 f¹ 33. 700. 1424 pc • **7** καὶ ακουσας ο βασιλευς εκεινος C (D) W 0102. (33vid) M f q syh | ο δε βασιλευς ακουσας Θ f¹³ lat sy^p mae bo^p Irlat | txt N B L 085 f¹ 700. 892* pc sy^c sa bo^p | ε το στρατευματα D f¹ pc it vg^{ms} sy^c bo^p Or^p Lef • **10** οσους B² C L W Θ 085. 0102 f¹ M it syh Irlat | txt N B* D 0161vid f¹³ pc lat | f¹ νυμφων N B* L 0102. 892 pc | αγαμος C | txt B¹ D W Θ 085. 0161vid f¹³ 33 M Irlat | των D Θ f¹³ 700 pc • **12** ηλθες D it sy^c Irlat Lef • **13** C D W 0102 f¹ M lat Irlat | txt N B L Θ 085 f¹³ 33. 565. 700. 892 pc ff² | αρατε αυτον ποδων και χειρων και βαλετε αυτον D it (sy^c); Irlat Lef | δησαντες αυτου ποδας και χειρας (M Φ 565, 579, 1241, 1424 syh) αρατε αυτον και εκβαλετε C W 0102. 33 M f syh | txt N B L Θ 085 f¹³ 700. 892 pc lat (sy^p) co • **14** bis οι L f¹ 700. 892 pc sa • **16** f¹ λεγοντας N B L 085 pc | txt C D W Θ 0102. 0281vid f¹³ 33 M

οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, **17** εἰπέ οὖν ἡμῖν· τί σοι δοκεῖ· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι ἢ οὐ; **18** γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν εἶπεν· τί με πειράζετε, ὑποκριταί; **19** ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κῆνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. **20** καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνας ἢ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; **21** λέγουσιν ὁ αὐτῷ· Καίσαρος. τότε λέγει αὐτοῖς· ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος τῷ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. **22** καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. **23** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσήλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν **24** λέγοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς εἶπεν· ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **25** ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἐπτά ἀδελφοί· καὶ ὁ πρῶτος γήμας ἐτελεύτησεν, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα ἀφῆκεν τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **26** ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος καὶ ὁ τρίτος ἕως τῶν ἐπτά. **27** ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανεν ἡ γυνή. **28** ἐν τῇ ἀναστάσει οὖν· τίνας ἔτι ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. **29** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. **30** ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' ὥς ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ· εἰσιν. **31** περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος· **32** ἐγὼ εἰμι ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ; οὐκ ἔστιν [ὁ] θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων. **33** καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

17 D pc it sy^s boms | om. usque ad δοκει 1424 pc | [·:] • **20** ο δε λεγει αυτοις C | και (- D it sy^c mae) λεγει αυτοις ο Ιησους D L Z Θ 0281 f¹³ 33. 892 pc lat sy^c mae bo | txt N B W 0102 f¹ M syh (sa) • **21** ο + N B sy^p | txt D L W Z Θ 0102. 0281 f¹³ 33 M lat sy^c h co | τω D K Δ Θ 565. 700. 892 al • **23** Σαδδουκαίοι, οι N² K L Θ 0107. 565. 579 pm bo | οι Σαδδ. 700 pc | οι Σαδδ., οι f¹³ pc • **24** D • **25** γαμησας D W 0102. 0161vid f¹³ M | - sy^s | txt N B L Θ f¹³ 33. 700. 892 pc • **27** τρ) και D Θ 0102 f¹³ 33 M lat sy^p h sam^s mae bo | txt N B L W Δ f¹ 565 al (e) sam^s boms • **28** 2 f W 0102. 33 M | 1 565 pc sy^s | txt N B D L Θ f¹³ 700. 892 pc | D lat • **30** εκγαμίζονται 0102. 0161 M | γαμiskonται W Θ f¹³ 33. 700 pc | txt N B D L f¹ 892. 1424 al | ο. α. Θ f¹ | α. θεου N L f¹³ 33. 892. 1241. 1424 al | α. του θεου W 0102. 0161 M | txt B D 700 sy^c | 2 D W 0102 M | - νοις Θ r¹ sam^s mae | txt N B L 0161 f¹³ 33. 892. 1424 al sam^s bo • **32** bis N | θεος N D W 1424* | ο θεος θεος (Θ f¹³) 0102 M syh | txt B L Δ f¹ 33 pc

1 Sm 16,7

12,15; 16,8; 26,10

15,7

17,24

R 13,7 1P 2,17

J 8,9

23-33: Mc 12, 18-27 L 20,27-39 Act 4,2; 23,6,8 · 1 K 15,12

Dt 25,5 Gn 38,8

1 K 15,34

8,11 Ex 3,6,15s

4 Mcc 7,19; 16,25

7,28!

35-40: Mc 12,
28-31 L 10,25-28

Dt 6,5 Jos 22,5 Θ

Lv 19,18.34
5,43; 19,19 Jc 2,8
R 13,9 G 5,14 |
7,12 R 13,10 |
41-45: Mc 12,
35-37 L 20,41-44

J 7,42

2Sm 23,2
26,64 Ps 110,1
Act 2,34s H 1,13;
10,12s Ap 3,21

1K 15,25.27 H 2,8

46: Mc 12,34
L 20,40

I-36: Mc 12,
37b-40 L 11,39-
52; 20,45-47

34 ἐπ' αὐτόν D it sy^{s.c} mae? • 35 νομ. τις FG H pc | -f¹ e sy^s | txi rel | τ' και λεγων D W Θ 0102. 0161 vid f^{1,13} M it sy^(s.c) h samss mae | txi N B L 33. 892* pc lat sy^p samss bo • 37 ὁ δε Ιησους εφη (ειπεν W Θ f¹³ 700 pc) αυ. W Θ 0102. 0161 f^{1,13} M q sy^{p,h} mae | εφη αυ. I. D lat bo^{ms} | txi N B L 33. 892 pc sa bo | ° N* B W Γ Δ Θ 0102. 0107 vid, 0161 f¹³ 579. 700. 1241 pm | ° I B W Γ Δ Θ 0102. 0107 vid, 579. 700 pm | τ' σχυι e sy^{s.c} | p) ισχ. σου και εν ολ. τη δ. Θ 0107 f¹³ (33) pc (sy^p) bo^{ms} • 39 ° f N* B pc samss bo^{ms} | txi N² D L W Z Θ 0102. 0107 f^{1,13} 33 M latt sy^h samss mae bo | ° ομ. αυτη K Γ f¹³ 565. 892. 1424 pm sa mae | ομ. αυτης Δ 0102 pc | ομ. ταυτη D Z* vid pc bo | ομοιως B | txi L Θ f¹³ 33. 579. 700. 1241 pm (sine acc. N W Z^c 0107) • 40 ° N* 1424 sy^{s.c,p} sa bo^p • 43 το Ιησους L Z 0281 f¹ 33. 892. 1424 pc f ff¹ r¹ vg^{ms} mae bo | f¹ 3 2 N L Z 892 | 3 2 I W 0102. (0161) f^{1,13} M e q sy^h | txi B (* αυτον αυτον) D (Θ) 0107 vid, 0281. 33 pc lat sy^p • 44 το L W Θ 0102. 0107. 0161. 0281 f^{1,13} 33 M | txi N B D Z | τ' υποποδιον W 0102. 0161. 0281 f¹ 33 M lat mae | txi N B D L Z Γ Θ f¹³ 579. 892 al it sa bo | [·] • 45 τ' (43) εν πνευματι D K Δ Θ 0281 f¹³ 565. 1424 pm it vg^{ms} sy^h mae bo^p • 46 ωρας D W f¹ pc a q sy^{s.c} bo^{ms} ¶ 23,1 τ' 3 I 2 D f¹³ 700 pc | 2 3 B W pc | txi N L Z Θ 0102. 0107. 0281 vid f¹ 33 M • 2 τ' D Θ f¹³ 1844 pc; Irlat Did

34 Οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες ὅτι ἐφίμωσεν τοὺς Σαδ-
δουκαίους συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό, 35 καὶ ἐπηρώτησεν
εἰς ἐξ αὐτῶν [νομικὸς] πειράζων αὐτόν· 36 διδάσκαλε,
ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; 37 ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· ἀγα-
πήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ ὀτῇ καρδίᾳ σου καὶ ἐν ὅλῃ
ὀτῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου· 38 αὕτη ἐστὶν ἡ
μεγάλη καὶ πρώτη ἐντολὴ. 39 δευτέρα ὁδὲ ὁμοία αὐτῇ· ἀγα-
πήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 40 ἐν ταύταις ταῖς
δυσὶν ἐντολαῖς ὁ ὅλος ὁ νόμος κρέμαται καὶ οἱ προφῆται.

41 Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρισαίων ἐπηρώτησεν αὐτοὺς
ὁ Ἰησοῦς· 42 λέγων· τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ χριστοῦ; τίνος
υἱὸς ἐστίν; λέγουσιν αὐτῷ· τοῦ Δαυὶδ. 43 λέγει αὐτοῖς· τὸ
πῶς οὖν Δαυὶδ ἐν πνεύματι ἵκαλεῖ αὐτὸν κύριον λέγων·

44 εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου·
κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου
ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου;

45 εἰ οὖν Δαυὶδ ὁ κύριος αὐτόν, πῶς υἱὸς αὐτοῦ
ἐστίν; 46 καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο ἀποκριθῆναι αὐτῷ λόγον οὐ-
δὲ ἐτόλμησέν τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐ-
τὸν οὐκέτι.

23 Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς
μαθηταῖς αὐτοῦ 2 λέγων· ἐπὶ τῆς Μωϋσέως καθ-
έδρας ἑκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι. 3 πάντα

οὖν ὅσα ἐὰν εἰπωσιν ὑμῖν τ' ποιήσατε καὶ τηρεῖτε, κατὰ
δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε· λέγουσιν γὰρ καὶ οὐ ποι-
οῦσιν. 4 δεσμεύουσιν δὲ φορτία βαρέα [καὶ δυσβάστα-
κτα] καὶ ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, αὐ-
τοὶ δὲ τῷ δακτύλῳ αὐτῶν οὐ θέλουσιν κινῆσαι αὐτά.
5 πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσιν πρὸς τὸ θαυμάζειν τοῖς
ἀνθρώποις· πλατύνουσιν γὰρ τὰ φυλακτήρια αὐτῶν καὶ με-
γαλύνουσιν τὰ κράσπεδα, 6 φιλοῦσιν δὲ τὴν πρωτοκλι-
σίαν ἐν τοῖς δειπνοῖς καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς 7 καὶ τοὺς ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ
καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ῥαββί.

8 Ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαββί· εἰς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ
διδάσκαλος, πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. 9 καὶ πα-
τέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς γὰρ ἐστὶν ὁ υἱὸς
ὁ πατρός ὁ οὐράνιος. 10 μὴδὲ κληθῆτε καθηγηταί, ὅτι
καθηγητὴς ὑμῶν ἐστὶν εἰς ὁ Χριστός. 11 ὁ δὲ μείζων
ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. 12 ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν
ταπεινωθήσεται καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

13 Οὐαὶ ὁδὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί,
ὅτι κλείετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν
ἀνθρώπων· ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε οὐδὲ τοὺς εἰσερχο-
μένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.

3 τ' τηρεῖν W 0102. 0107 f¹³ 33 M q sy^{p,h} | ποιειν Γ 700 pc | txi N B D L Z Θ 0281 f¹ 892
pc lat sy^{s.c} co; Irlat | ποιειτε και τηρειτε D f¹ 700 pc co? | τηρειτε και ποιειτε W 0102.
0107 f¹³ 33 M lat sy^{p,h}; Irlat | ακουετε και ποιειτε sy^c | ποιησατε N* (Γ) pc sy^s | τηρειτε
Φ pc | txi N² B L Z Θ 0281. 892 pc co? • 4 τ' / L f¹ 892 pc it sy^{s.c,p} bo; Irlat | 3 700 pc |
μεγαλα βαρεα N | txi B D(*) W Θ 0102. 0107 f¹³ 33 M lat sy^h sa (mae) | τ' το δε W Θ
0102. 0107 vid f^{1,13} M lat sy^h | txi N B D L 33. 892 pc sy^(s.c) co; Irlat • 5 τ' των ιματιων
αυτων (- L Δ pc) L W 0102. 0107 f¹³ 33 M f ff^{2*} h q sy bo | txi N B D Θ f¹ pc lat sa mae
• 6 τ'ας πρωτοκλισιας N² L f¹ 33. 892 pc lat sy co • 7 τ'ραββι D W 0107 f¹³ M sy^{s.c,h} | txi
N B L Δ Θ 0102 f¹ 33 vid, 892. 1241. I 844 al lat sy^p co • 8 μ'ηδενα καλεσητε Θ (g¹ vg^{ms}
sy^{s.c}) | καθηγητης N² D L (f W) Θ 0102. 0107 f^{1,13} M | txi N¹ B 33. 892* al | τ' (10) ο
χριστος K Γ Δ 0102. 579. 700. 892c. 1241. 1424 M sy^{c,h} • 9 ρ'υμιν D Θ pc lat sy^{s.c,p} sa bo;
Cl | - 1241. 1424 pc I | f¹ D L W Θ f^{1,13} M; Cl vid | txi N B 0102. 33. 892 pc | ε' εν τοις (- D
W Δ Θ f¹ pc) ουρανοις D W Θ 0102 f¹ M sy^h; Cl | txi N B L 0107 f¹³ 33. 892 pc
• 10 τ' I-3 5 4 D pc | I-4 Θ f¹³ pc a d (e r¹) sy^{s.c} (I-3 f¹ 700 pc) | ε' εις γαρ υμων εστιν (f N Δ
0107 vid, 579 al; - υμ. K W 0102. 565. 1241. I 844) ο καθηγητης N W 0102. 0107 M f q sy^{p,h}
co | txi B L 33. 892 pc • 13 ° N* K W Γ Δ 0102. 0107. 565. 700. 1241. 1424. I 844 pm f h
vg^{ms} sy^{c,p,h} samss bo^p | τ' [14] Ουαι δε υμιν, γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται, οτι
κατεσθειτε τας οικιας των χρηων και προφασει μακρα προσευχομενοι· δια τουτο
ληψεσθε περισσοτερον κριμα. f¹³ pc it vg^{cl} sy^c bo^{ms} | id., sed pon. p. vs 12 W 0102. 0107
M f sy^{p,h} bo^p | txi N B D L Z Θ f¹³ 33. 892* pc a aur e ff¹ g¹ vg^{st,ww} sy^s sa mae bo^p

Mi 2,7s

R 2,21s

Act 15,10.28

6,1.5.16

Ex 13,9 Dt 6,8;
11,18

Nu 15,38s L 14,7

Jr 31,34

cf 1K 4,14 · Mi
2,10
6,9!

20,26sp

L 14,11! Prv 29,
23 Job 22,29
Is 5,8.11.18 etc

3J 10

15 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ²³³ περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται ποιεῖτε αὐτὸν ἰδὼν γεέννης διπλότερον ὑμῶν.

15,14! 16 Οὐαὶ ὑμῖν, ὁδηγοὶ τυφλοὶ οἱ λέγοντες· ὃς ἂν ὁμόση ἐν τῷ ναῷ, οὐδὲν ἐστίν· ὃς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. 17 μωροὶ καὶ τυφλοὶ, τίς γὰρ μείζων ἐστίν, ὁ χρυσὸς ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάσας τὸν χρυσόν; 18 καὶ· ὃς ἂν ὁμόση ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἐστίν· ὃς δ' ἂν ὁμόση ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. 19 Τυφλοὶ, τί γὰρ μείζων, τὸ δῶρον ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον; 20 ὁ οὖν ὁμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ· 21 καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι αὐτόν, 22 καὶ ὁ ὁμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ.

23 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἥδύοσμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν καὶ τὸ ἔλεος· καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ὁ[δὲ] ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ ἁφίεναι. 24 ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κώ-
νωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες.

25 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἐξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἁκρασίας. 26 Φαρι-
σαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτοῦ καθαρὸν.

27 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι

15 τ του ποιησαι Δ Θ f¹³ pc | ινα ποιησητε D mae? • 17 ἁγιαζων C L W Θ 0102 f^{1,13} 33 m co | txi B D Z 892 • 19 μωροι και B C W 0102 f¹³ 33 m c f sy^{p,h} co | txi B D L Z Θ f¹ 892 lat sy^{s,c} boms • 21 κατοικησαντι C D K L W Z Γ Δ 0102. 565. 579. 700. 892. 1241. / 844 pm | οικησαντι 33 | txi B Θ f^{1,13} 1424 pm co • 23 τον ελεον C W f^{1,13} m | txi B B D L Θ 0102. 33. 892. 1424 al | ο B D Γ Θ f^{1,13} 579. 700. 1241. 1424 pm lat sa^m mae bo | txi B C K L W Δ 0102. 33. 565. 892. / 844 pm a d h sy sa^{mss} | τ αφιεναι B B L 892 pc | txi C D W Θ 0102 f^{1,13} 33 m • 24 ο B D L sa^{mss} • 25 αδικιας C K Γ 579. 700 pm f sy^p | ακρασ. αδικ. W (sy^h) | ακαθαρσιας Σ / 844* lat sy^s co; Cl | πλεονεξιας M pc • 26 και της παροψιδος B B C L W 0102. 0281 f¹³ 33 m lat sy^{p,h} co | txi D Θ f¹ 700 a e ff² r¹ sy^s; Irlat; Cl | αυτων B B C L W 0102. 0281. 33 m sy^{p,h} | - X pc lat mae; Irlat Cl | txi B* D Θ f^{1,13} 700. 1424 al a e sy^s

Γπαρομοιάζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἐξωθεν μὲν φαίνονται ὥραιοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὁστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. 28 οὕτως καὶ ὑμεῖς ἐξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ ἐστε μεστοὶ ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας.

29 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφητῶν καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, 30 καὶ λέγετε· εἰ ἡμεθα ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἡμεθα αὐτῶν κοινωνοὶ ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. 31 ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱοὶ ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφῆτας· 32 καὶ ὑμεῖς· ἡ πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. 33 ὅφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης;

34 Διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφῆτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς· ἡ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν· 35 ὅπως ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἀβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. 36 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.

37 Ἱερουσαλὴμ Ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις ἐπισυνάγει τὰ νοσσία αὐτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε· 38 ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ὁ ἔρημος. 39 λέγω γὰρ ὑμῖν, οὐ μὴ με ἴδητε ἀπ' ἄρτι ἕως ἂν εἴπητε·

ἐδολογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου.

27 ὁμ- B 0281 f¹ | οἱτ. εξωθ. μ. φαίνεσθε τοις ἀνθρώποις δίκαιοι, εσωθ. δε γεμ. 33 (mae) | εξωθ. ο ταφος φαίνεται ωραιος, εσωθ. δε γεμει D; Irlat (Cl) • 30 2 / 37 B C L W 0102. 33 m | 2 Θ pc g¹ | txi B D f^{1,13} 700 pc • 31/32 [- - -] | τ-σετε B* / 844 pc e sa^{mss} | επληρωσατε D al; Acac • 34 και C D L m it vg^{cl,ww} sy^h bo; Irlat pt | txi B B W Δ Θ 0102 f^{1,13} 33. 565. / 844 al e q vg^s sy^{s,p}; Irlat pt | D a; Lcf • 35 B* • 36 B K W Γ Δ 0102 f¹ 33. 700. 892 pm d; Irlat | txi B C D L Θ f¹³ 565. 579. 1241. 1424. / 844 pm • 37 σε D pc lat sy^s | C W 0102 m | txi 37 B B D (K) L Θ f^{1,13} 33. 700. 892 pc latt; (Cl) | εαυτης B C L Θ f^{1,13} m | B* 700; Cl pt | txi B* B¹ D W Δ 0102. 33. 892. 1424 pc; Cl pt | [-] • 38 ο + B L ff² sy^s sa bo pt | txi 37 vid B C D W Θ 0102 f^{1,13} 33 m lat sy^{p,h} mae bo pt; Cl Eus

Act 23,3

L 16,15

10,41! • Act 2,29

5,12!

1 Th 2,16

3,7!

2 Sm 12,1 Jr 7,

25s; 25,4

1 Th 2,15

10,17

10,23

27,25! Joel 4,19

Jon 1,4 Prv 6,17 •

Gn 4,8,10 H 11,4

2 Chr 24,20ss Zch

1,1

37-39: L 13,34s

5,12! 1 Th 2,15 •

Act 7,59 H 11,37

22,3! L 19,14 |

1 Rg 9,7s Is 64,

10s Jr 12,7; 22,5

Tob 14,4 Act 1,20

6,14 | J 8,59!; 14,

19

3,11! Ps 118,26

1-36: Mc 13,1-37 L 21,5-36

Jr 7,14; 9,11 etc
L 19,44 Act 6,14

5,1!

27.37.39

13,39!

11.24

Ap 1,1! Dn 2,28s.
45 • 2Th 2,2 |
Is 19,2 2Chr 15,6

9-14: 10,17-22
J 16,2

Dn 11,41 Θ v.1.

4!

2Th 2,10 2T 3,1-5
• Ap 2,4 | 10,22!

9,35 • 28,19! L
24,47 Ap 14,6 •
8,4!

Dn 9,27; 11,31;
12,11 1McC 1,
54 • 2McC 8,17
Ez 42,13 Act 6,13!
Ez 7,16 1McC 2,28
L 17,31

24 Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο, καὶ προσήλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. **2** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· οὐ βλέπετε ταῦτα πάντα; ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ καταλυθήσεται.

3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν προσήλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν λέγοντες· εἰπέ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος;

4 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· βλέπετε μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ· **5** πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· ἐγὼ εἰμι ὁ χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **6** μελλήσετε δὲ ἀκοῦειν πολέμους καὶ ἀκοῆς πολέμων· ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε· δεῖ γὰρ τὴν γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω ἐστὶν τὸ τέλος. **7** ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους· **8** πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὧδινων.

9 Τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνομά μου. **10** καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοὶ καὶ ἀλλήλους παραδώσουσιν καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους·

11 καὶ πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσιν πολλούς· **12** καὶ διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν. **13** ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος οὗτος σωθήσεται. **14** καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον ἐν τῇ βασιλείᾳ ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρτύριον πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἔξει τὸ τέλος.

15 Ὅταν οὖν ἴδῃτε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου ἐστὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, **16** τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, **17** ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβάτω ἄραι

242
II

57
243
II

244
I

245
X

246
VI

247
VI

248
II

¶ 24,1 4 1-3 C W 0102 38 | εκ του ιερου επορευετο B pc | txt 83vid N D L Δ (Θ) f^{1,13} 33. 700. 892. 1424 al lat • 3 τῆς D W 0102 f¹³ 38 | txt N B C L Θ f¹ 33. 565. 892. 1221 pc • 6 παντα C W 0102 f¹³ 38 sy^h | ταυτα 565 pc lat sy^s | παντα ταυτα (544). 1241 pc (f) | txt N B D L Θ f¹ 33. 892 pc co; Cyp • 7 3 2 I N | p) λιμοι και λοιμοι και σεισμοι C Θ 0102 f^{1,13} (565) 38 h q sy^h mae | λοιμ. κ. λιμ. κ. σεισμ. L W 33. 1221 pc lat | txt B D 892 pc a b e ff² r¹ sy^s sa • 8 W f^{1,13} pc lat sy^s • 9 1 3 D* pc | 2 3 N* | 1 C f¹ 1424. 1221 al 1 (sy^s) bo^{ms} • 10 (9) εις θλιψιν N | εις θανατον 1-3 Φ pc • 14 1424 g¹ (l) r¹; Eus Cyr • 15 1010 sy^s • 16 επι N K L W Z Γ f¹³ 33. 565. 579. 1241 pm | txt B D Δ Θ 094 f¹ 700. 892. 1424. 1221 pm; Ir^{lat} • 17 καταβαινετω W f^{1,13} 38 | txt N (2-βητω) B D L Z Θ 094. 33. 700. 892. 1424. 1221 al

τὰ ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, **18** καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ μὴ ἐπιστρεψάτω ὀπίσω ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. **19** οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς ἰθιλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις.

20 προσεύχεσθε δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος μηδὲ Ἰαββάτω. **21** ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν οὐδ' οὐ μὴ γένηται. **22** καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβώθησονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.

23 Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ· ἰδοὺ ὧδε ὁ χριστός, ἢ ὧδε, μὴ πιστεύσητε· **24** ἐγερθήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσιν σημεῖα καὶ τέρατα ὥστε Ἰπλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. **25** ἰδοὺ προεῖρηκα ὑμῖν. **26** ἐάν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶν, μὴ ἐξέλθῃτε· ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε· **27** ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· **28** ὅπου ἂν ᾖ τὸ πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί.

29 Εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται.

30 καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου (ἐν οὐρανῷ), καὶ τότε κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς· **31** καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος μεγάλης,

17 (p) τι D Θ f¹ 33. 1424. 1221 al latt; Ir^{lat} | το N* • 18 τα ιματια W Γ Δ 579. 1241 pm f sy^h | txt N B D K L Z Θ 094 f^{1,13} 33. 565. 700. 892. 1424. 1221 pm lat sy^s p co • 19 ἰθιλαζομεναις D • 20 σαββατων D L al | σαββατων 094 e | εν σαββατω E F 1424 pm • 21 ουκ εγενετο N D Θ 700; Ir | ουδε D W Δ 700. 1241. 1424 pm • 24 2 3 I 1241. 1424 pc bo^{ms} | p) 2 3 N W* pc ff¹ r¹ bo^{ms} | 1 sy^p | πλανασθαι L Z Θ f¹ 33 pc | πλανηθηναι N D | txt B W 0281 vid f¹³ 38 c f ff¹ h sy • 27 φανει D Θ f¹ 700 • 28 γαρ W f¹³ 38 c ff² q sy^h mae | txt N B D L Θ 0281 f¹ 33. 700. 892 pc lat sy^s p sa bo; Ir^{lat} • 29 (p) εκ N D 0281 pc • 30 εν τω ουρανω W f^{1,13} 33 38 | του εν ουρανοις D | txt N B L Θ 700 | 2 I D Θ f^{1,13} 700. 892. 1221 pc a | 2 N* pc e mae; Cyp • 31 φωνης B f¹³ 33 38 sa (sy^h*) | και φωνης D 1241 al lat | txt N L W Δ Θ f¹ 700. 892*. 1424. 1221 pc (e) sy^s p mae bo; Eus

L 23,29 1K 7,26.
28

Dn 12,1 Theod

Joel 2,2

2T 2,10

L 17,21.23

1J 2,18

11; 7,15 2P 2,1
1J 4,1 Act 13,6
Ap 16,13! Dt 13,
2-4 • Ap 13,13! •
48! Dt 13,6 |
J 13,19! | L 17,23

L 17,24

3!

L 17,37 Job 39,30
Ap 19,17s Hab 1,8

Ap 6,12s Is 13,10;
34,4 Joel 2,10; 3,4;
4,15 Ez 32,7

H 12,26s 2P 3,10
Zch 12,10.12.14
Ap 1,7
10,23; 26,6p
Dn 7,13s

16,27! |
13,41; 16,27p; 25,
31 • 1K 15,52 1Th
4,16 Ap 8,2 Is 27,
13

Zch 2,10
Ap 7,1 Dt 30,4

καὶ ἐπισυνάξουσιν τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων ἀπ' ἄκρων τῶν οὐρανῶν ἕως ὅ[τ]ων ἄκρων αὐτῶν. ¹Τ¹

32 Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν· ὅταν ἡδὴ ὁ κλάδος αὐτῆς γένηται ἀπαλὸς καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος· 33 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε πάντα ταῦτα², γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. 34 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ὅ[τ] ἂν ἴδῃτε πάντα ταῦτα³· γένηται. 35 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσιν⁴.

Is 40,8
Act 1,7 1Th 5,18
Zch 14,7

36 Περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν οὐδὲ ὁ υἱὸς⁵, εἰ μὴ ὁ πατήρ⁶ τ⁷ μόνος.

37-39:
L 17,26s.30
Gn 6,11-13
Is 54,9·31
2P 2,5; 3,5s

37 Ὡςπερ γὰρ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἐστὶν ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 38 ὥς γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις [ἐκείναις] ταῖς πρὸ τοῦ κατακλυσμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἑορταζόντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσηλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, 39 καὶ οὐκ ἔγνωσαν ἕως ἡλθεν ὁ κατακλυσμὸς καὶ ἤρεν ἅπαντας, οὕτως ἐστὶν ὁ [καὶ] ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 40 τότε ἔδύο ἔσονται⁸ ἐν τῷ ἀγρῷ, εἷς παραλαμβάνεται καὶ εἷς ἀφίεται⁹· 41 δύο ἀλήθουσιν ἐν τῷ μύλῳ, μία παραλαμβάνεται καὶ μία ἀφίεται¹⁰.

Gn 7,7

31 | 40s: L 17,34s

25,13 Mc 13,35.37
Mc 13,33 L 21,36·
43-51: L 12,39-46

42 Γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε ποῖα ἡμέρα ὁ κύριος ἔλθει· 43 Ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἥδει ὁ

31 τῶν Θ f¹³ 700 pc | ο B D L W M | txi B Θ f^{1,13} 33.700. 892 pc | T¹ p) αρχομενων δε τουτων γινεσθαι αναβλεψατε και επατατε τας κεφαλας υμων, διоти εγγιζει η απολυτρωσις υμων D 1093 it • 33 f¹ B D K W Γ 0281 f^{1,13} 33. 700. 892. 1241. 1424. l 2211 pm lat sy^p | txi B L Δ Θ 565. 579 pm e q sy^h • 34 ο B W 0281 M | txi B D L Θ f^{1,13} 33. 700. 892. 1424 al latt | ο B 1241 pc | 2 l D L Θ f¹³ l 2211 al it sy^p | l 1424 al aur b f ffl vgmss • 35 ο vs B* | παρελευσονται B² W Θ f^{1,13} M lat | txi B D L 33. 892 al e; Ir lat vid • 36 ο B¹ L W f¹ 33 M g¹ l vg sy co; Hier^{mss} | txi B² D Θ f¹³ l 2211 pc it vgmss; Ir lat Hier^{mss} | τμου K W Γ 579. 1241 pm f • 37 f¹ δε B L W Θ f^{1,13} 33 M lat sy^h | - 565 boms | txi B D 067 aur e r¹ vgmss sys.hmg co | T (39) και D W Θ 067 f^{1,13} M lat sy^h | txi B B L Γ 33. 700. 892 pc it vgmss sys.p co • 38 ὥςπερ D W Θ 067 f^{1,13} M | txi B B L 33. 892* | T του Νωε 1424; Chr | - B L W Θ 067 f^{1,13} 33 M lat mae bo | txi B D 579 pc it sa sy^h | T γαμισκοντες B pc | εκγαμισκοντες W 1424 pc | εκγαμισκοντες L Θ 067 f¹ M | εγγαμιζ- Σ f¹³ 892. 1241 al | txi B D 33 pc • 39 ο (37) B D 892. l 2211 pc it vgmss sys.p co | txi B L W Θ 067 f^{1,13} 33 M lat sy^h • 40 f¹ B² B 892 pc aur h l r¹ | txi B² D L W Θ 067 f^{1,13} 33 M lat • 41 μυλωνι D Θ 0281 f^{1,13} 565. 700. 892. 1241. 1424. l 2211 pm | txi B B K L W Γ Δ 067. 33. 579 pm | T p) δυο επι κλινης μιας εις παραλαμβάνεται και εις αφιεται D f¹³ pc it vgs • 42 ὥρα K L Γ 0281. 565. 579. 700. 1241 M lat sy^p sam^s bo^{pe}

οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακὴ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν καὶ οὐκ ἂν εἰσενεῖσεν· διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. 44 διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἐτοιμοί, ὅτι ἡ οὐ δοκεῖτε ὥρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

265 V

266 V

267 V

268 X

45 Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος ὃν κατέστησεν ὁ κύριος· ἐπὶ τῆς οἰκετείας αὐτοῦ τοῦ δοῦναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; 46 μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσκει οὕτως ποιοῦντα¹. 47 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 48 ἂν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ὅτι ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ἑμὺ ὁ κύριος², 49 καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους αὐτοῦ, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνη μετὰ τῶν μεθύοντων, 50 ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, 51 καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει· ἐκεῖ ἐστὶ ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

25

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

264 II

265 V

266 V

267 V

268 X

269 X

Prv 13,9 Job 18,5

22,4

L 13,25

7,23 L 13,27

24,421

14-30: L 19,12-
27 Mc 13,34

R 12,3,6

18,23

23: 24,45-47 p ·
L 16,10

ἐκείναι καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν. **8** αἱ δὲ μο-
ραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπαν· δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν,
ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. **9** ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ
φρόνιμοι λέγουσαι· μήποτε ῥοὺ μὴ ἄρκεσθῃ ἡμῖν καὶ ὑμῖν·
πορεύεσθε μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε
ἑαυταῖς. **10** ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι ἦλθεν ὁ
νυμφίος, καὶ αἱ ἑτοιμοὶ εἰσῆλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γά-
μους καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. **11** ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ
αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι· κύριε κύριε, ἀνοιξον ἡμῖν.
12 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα
ὑμᾶς. **13** γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν
οὐδὲ τὴν ὥραν. **14** Ὡςπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσεν τοὺς ἰδί-
ους δούλους καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ,
15 καὶ ᾧ μὲν ἔδωκεν πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκά-
στω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν. **16** εὐθέως
16 πορευθεὶς ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν ἠργάσατο ἐν αὐ-
τοῖς καὶ ἔκέρδησεν ἄλλα πέντε. **17** ὡσαύτως ὁ τὰ δύο
ἔκέρδησεν ἄλλα δύο. **18** ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν ἀπελθὼν ὥρυ-
ξεν γῆν καὶ ἔκρυψεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ.
19 μετὰ δὲ πολὺν χρόνον ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων
ἐκείνων καὶ συναίρει λόγον μετ' αὐτῶν. **20** καὶ προσελθὼν
ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλ-
αντα λέγων· κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλ-
λα πέντε τάλαντα ἔκέρδησα. **21** ἔφη ὁ κύριος αὐ-
τοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἔπι ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ

7 αὐτῶν C D W Θ 0249 f^{1,13} 33 | txt N A B L Z 892 pc • 9 οὐκ N A L Z (Θ) 0249 vid
f¹³ 33, 565, 579, 700, 1241, 1424, l 844, l 2211 pm | txt B C D K W Δ 0249 f¹ 892 pm
• 13 τ (24,44) εν η ο υιος του ανθρωπου ερχεται C³ f¹³ 579, 700, 1424^c 33 vg^{ms}
• 15/16 ευθεως πορευεις δε N² A C D L W f¹³ 33 33 33 aur l vg sy^{ph} | ευθεως δε
πορευεις Θ f¹ 700 pc it sa mae | txt (sed sine interp.) N² B pc b g¹ | εποιησεν N² A^c W
33 q sy^h | txt N² A^c B C D L Θ f^{1,13} 33, 892, 1424, l 844, l 2211 al lat sy^{ph} mg sa | ταλαντα
N A C D W f^{1,13} 33 33 f q sy^h | txt B L Θ 33, 892 pc lat sy^{ph} co • 17 τ και N² B C³ D W f^{1,13} 33
it vg^{cl} sy sa^{ms} mae bo^{pl} | δε και A pc h r¹ bo^{pl} | txt N² C³ L Θ 33 aur b vg^{st,ww} sa^{ms} bo^{ms} |
εκ και αυτος A C³ W Θ f^{1,13} 33 h sy^h | και αυτος εκερδησεν D | txt N B C³ L 33, 892,
1424 pc lat sy^{ph} co • 18 εν (- C² 579) τη γη A C² D W Θ f^{1,13} 33 lat | την γην C³ 700 | txt
N B L 33 | επεκρυψεν W Θ f^{1,13} 33 | txt N A B C D L 33, 700, 892, l 844, l 2211 al
• 20 επεκερδησα D Θ 700 lat | εκερδησα επ (εν E 892^c, 1424 al) αυτοις A C W f^{1,13} 33
sy^{ph} | txt N B L 33, 892^c pc ff¹ g¹ r¹ co • 21 τ δε A W Δ f^{1,13} 565, 579, 1424, l 844, l 2211
pm sy^h bo | txt 33 N B C D K L Γ Θ 33, 700, 892, 1241 pm lat sy^{ph} sa mae | επει επ D lat
co; Ir^{lat}

πολλῶν σε καταστήσω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **22** προσελθὼν ὁ [δὲ] καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα τ εἶπεν·
κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας· ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα
ἔκέρδησα. **23** ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ· εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ
καὶ πιστέ, ἔπι ὀλίγα ἡς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστή-
σω· εἰσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. **24** προσελ-
θὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἐν τάλαντον εἰληφώς εἶπεν· κύριε, ἔγνων
ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπει-
ρας καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας, **25** καὶ φοβηθεὶς
ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῇ· ἴδε ἔχεις τὸ
σόν. **26** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ· πο-
νηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἦδεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπει-
ρα καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα; **27** ἔδει σε οὖν βα-
λεῖν τὰ ἀργύριά μου τοῖς τραπεζῖταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ
ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. **28** ἄρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ
τὸ τάλαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. **29** τῷ
γὰρ ἔχοντι ὅπαντι δοθήσεται καὶ περισσευθήσεται, τοῦ
δὲ μὴ ἔχοντος καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. **30** καὶ
τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον·
ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
31 Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ
καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου
δόξης αὐτοῦ. **32** καὶ συναχθήσονται ἔμπροσθεν αὐτοῦ
πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφορίζονται αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ
ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, **33** καὶ
στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ
ἐκωνύμων. **34** τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐ-
τοῦ· δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομή-
σατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς

271
II272
V61
273
X

H 12,2

211

13,121

L 17,10

8,121

16,27! Dn 7,13s ·
24,31! Zch 14,5
Dt 32,43; 33,2 Θ ·
Hen 61,8; 62,2s;
69,27 | Ap 20,11-13
R 14,10!

13,48s Ez 34,17,20

20,23 1K 2,9

22 τ N² B pc sa | txt N² A C D L W Θ f^{1,13} 33 33 lat sy^h mae bo | τ λαβων N D 33 lat
sa^{ms} | txt 33 A B C L W Δ Θ f^{1,13} 33, 892, 1241 al sy^{ph} sa^{ms} | επεκ- D Θ f vg^{ms} | εκ- επ
(εν 892^c, 1424 al) αυτοις A C W f^{1,13} 33 sy^{ph} | txt 33 N B L 33, 700, 892^c pc lat co • 23 τ
επει επ D latt co; Ir^{lat} | B h r¹; Ir^{lat} • 24 ° D Θ pc lat sa mae | οπου D W pc lat sa
• 27 ° A D W f^{1,13} 33 33 latt | txt N B C L Θ 33, 700, 892, l 844, l 2211 pc | (p) το αργυριον N²
A C D L f^{1,13} 33 33 sa^{ms} mae bo; Cl | txt N² B W Θ 700 sy^h sa^{ms} • 28 πεντε D • 29 ° D
W pc sy^{ph} | δοκει εχειν L Δ 33, 892, 1241 al lat sy^h mae; CyrJ | τ (ex lectt) ταυτα λεγων
εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω C³ H 892^{mg} pc | add. p. vs 30 (Γ) f¹³ pc • 31 τ
αγιοι A W f¹³ 33 f sy^{ph} bo^{pl} | txt N B D L Θ f¹ 33, 565, l 844, l 2211 pc lat sa mae bo^{pl}; Or
Eus Cyr • 32 συναχθησεται A W Γ Δ f¹ 579, 700, 892, 1241, 1424 pm; Eus • 33 ° p.
ευων. N (vg^{ms}) | - A 579 pc; Eus

Is 58,7 Ez 18,7.
9.16 Tob 4,17
10,42 · Job 31,32

Sir 7,32-35

H 13,3

Prv 19,17

J 20,17 · 10,42

7,23

Ap 14,10!

2K 12,7 Ap 12,7,9

Job 22,7 Je 2,15

J 5,29! Dn 12,2

7,28! Dt 31,1

2-5: Mc 14,1s
L 22,1s

16,21!

21,23!

26,57 L 3,2
J 11,49; 18,13ss
Act 4,6 | J 11,53

39 ἄσθενῃς A L W 067 f^{1,13} 33 38 | txi B D Θ 0281 pc; Cl · 40 □ (45) B* 0128*, 1424 ff¹ ff²; Cl¹ Eus GrNy · 41 °† B L 0128. 0281. 33 pc | txi A D W Θ 067^{vid} f^{1,13} 38 | τω ητοιμασμενω F pc | ο ητοιμασεν ο πατηρ μου D f¹ it mae; Irlat Cyp | txi φ⁴⁵ B A B L W Θ 067. 0128. f¹³ 33 38 lat sy sa bo; Eus Did · 42 τ και φ⁴⁵vid B* L | [εδωκατε μοι πειν Blass c] · 43 τ και φ⁴⁵ Θ | τ ημην φ⁴⁵ h vg^{ms} · 46 (41) ignem it ¶ 26,1/2 □ D · 3 τ και οι γραμματεεις 38 it sy^{ph} | και οι Φαρισαιοι W | txi φ⁴⁵ B A B D L Θ 0293 f^{1,13} 33^{vid}. 565. 700. 892. 1424 al lat sy^s co | □ B* | τ Καϊφα D pc it vg^s sa mae

κόσμου. 35 ἐπεινάσα γάρ και ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα και ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην και συνηγάγετέ με, 36 γυμνός και περιεβάλετέ με, ἡσθénéησα και ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἤμην και ἤλθατε πρὸς με. 37 τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα και ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα και ἐποτίσαμεν; 38 πότε δέ σε εἶδομεν ξένον και συνηγάγομεν, ἢ γυμνὸν και περιεβάλομεν; 39 πότε δέ σε εἶδομεν ἄσθενοῦντα ἢ ἐν φυλακῇ και ἤλθομεν πρὸς σε; 40 και ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. 41 τότε ἐρεῖ και τοῖς ἐξ εὐωνύμων· πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ Ὁ[οῖ] κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον (τὸ ἡτοιμασμένον) τῷ διαβόλῳ και τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. 42 ἐπεινάσα γάρ και οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, τ ἐδίψησα και οὐκ ἐποτίσατέ με, 43 ξένος ἤμην και οὐ συνηγάγετέ με, τ γυμνός τ και οὐ περιεβάλετέ με, ἄσθενῆς και ἐν φυλακῇ και οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. 44 τότε ἀποκριθήσονται και αὐτοὶ λέγοντες· κύριε, πότε σε εἶδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα ἢ ξένον ἢ γυμνὸν ἢ ἄσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ και οὐ διηκονήσαμέν σοι; 45 τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. 46 και ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς ἑκόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον.

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· 2 οἰδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ πάσχα γίνεται, και ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι.

3 Τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς τ και οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου Καϊάφα 4 και συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν

δόλῳ κρατήσωσιν και ἀποκτείνωσιν· 5 ἔλεγον δέ· μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γένηται ἐν τῷ λαῷ.

6 Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, 7 προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου· βαρυτίμου και κατέχεεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀνακειμένου. 8 ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἠγανάκτησαν λέγοντες· εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; 9 ἐδύνατο γὰρ τοῦτο τπραθῆναι πολλοῦ και δοθῆναι τ πτωχοῖς. 10 γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τί κόπους παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν ἡργάσατο εἰς ἐμέ· 11 πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε· 12 βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. 13 ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται και ὁ ἐποίησεν αὕτη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

14 Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς 15 εἶπεν· τί θέλετέ μοι δοῦναι; καγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν· οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἄργύρια. 16 και ἀπὸ τότε ἐζήτηε εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ τ.

17 Τῇ δὲ πρώτῃ τῶν ἁζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ λέγοντες· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν σοι φαγεῖν τὸ πάσχα; 18 ὁ δὲ εἶπεν· ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα και εἰπατε αὐτῷ· ὁ διδάσκαλος λέγει· ὁ καιρὸς μου ἐγγὺς ἐστίν, πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. 19 και ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς και ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

20 Ὁψίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα τ.

4 □ B* pc · 7 2 3 I A W f¹ 38 | 2 I 3 φ⁴⁵ 157 pc | txi B B D L Θ 0293 f¹³ 33. 700. 892. 1844 pc latt | (p) πολυτιμου B A D L Θ 33. 565. 892. 1424 al sy^{hmg} | txi B W 0293 f^{1,13} 38 sy^h | τὴν κεφαλὴν φ⁴⁵ A L W 33 38 | txi B B D Θ 0293 f^{1,13} 700 pc · 8 τ αὐτοῦ A W f¹ 38 c f q sy sa^{ms} | txi φ⁴⁵vid.64vid B B D L Θ 0293 f¹³ 33. 700. 892. 1844 pc lat co · 9 τ p) το μύρον K Γ f¹³ 33. 579. 700. 1241. 1424 pm c q | τ p) τοις A D K W Γ Δ 700. 1241. 1424 pm | txi B B L Θ 0293 f^{1,13} 33. 565. 579. 892 pm · 14 τ Σκαριωτης D Θ^c vid lat · 15 τ και ειπεν αυτοις D latt (sa^{ms} bo) | [; et :.] | τ στατηρας D a b q r¹; Eus^{pt} | στατηρας αργυριου f¹ h · 16 τ αυτοις D Θ 892 it sa^{ms} mae bo; Eus · 18 □ A Φ · 20 τ μαθητων B A L W Δ Θ 33. 892. 1241. 1424. 1844 pm lat sy^h sa^{ms} mae bo | μαθητων αὐτοῦ 0281 pc it vg^{al} sy^h | txi φ³⁷vid.45vid B D K Γ f^{1,13} 565. 579. 700. 1221 pm (sy^s) sa^{ms}; Eus

6-13: Mc 14,3-9 J 12,1-8 cf L 7,36-50

22,18! L 11,7!

Dt 15,11 · 9,15

28,19!

Hen 103,4

14-16: Mc 14,10s L 22,3-6 J 11,57

27,3,9 Zch 11,12

17-20: Mc 14,12-17 L 22,7-14

Ex 12,14-20

21,2s

21-25: Mc 14,
18-21 L 22,21-23
J 13,21-26

18,7p

Hen 38,2

26-29: Mc 14,
22-25 L 22,15-20
1 K 11,23-25
Mc 14,22! 1 K 10,
16

Ex 24,8 Zch 9,11
Jr 31,31 H 7,22!
Is 53,12 Jr 31,34

Act 10,41

30: Mc 14,26 L
22,39 J 18,1 Ps
113-118

31-35: Mc 14,
27-31 L 22,31-
34 11,6!

Zch 13,7

9,36 J 16,32

21 καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς
ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρ-
ξαντο λέγειν Ὁ αὐτῷ (εἰς ἕκαστος)· μήτι ἐγὼ εἰμι, κύριε;
23 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ὁ ἐμβάψας ἄμαρτιάν μου τὴν χεῖρα
ἐν τῷ τρυβλίῳ· οὗτός με παραδώσει. 24 ὁ μὲν υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ
τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδο-
ται· καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος.
25 ἀποκριθεὶς δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν εἶπεν· μήτι
ἐγὼ εἰμι, ῥαββί; λέγει αὐτῷ· σὺ εἶπας.

26 Ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον
(καὶ εὐλογήσας) ἔκλασεν καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς· εἶπεν·
λάβετε φάγετε, τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. 27 καὶ λαβὼν τὸ
ποτήριον ὁ καὶ εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· πίετε
ἐξ αὐτοῦ πάντες, 28 τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ αἷμά μου τῆς
διαθήκης τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυννόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν. 29 λέγω δὲ ὑμῖν, τὸ οὐ μὴ πῖω ἅπ' ἄρτι ἐκ (τοῦτου τοῦ)
γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐ-
τὸ πῖνω ἄμαρτιαν ὑμῶν καὶ τὸν θάνατον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
πατρὸς μου. 30 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν
ἐλαιῶν.

31 Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πάντες ὑμεῖς σκανδα-
λισθήσεσθε ἐν ἑμοί ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ·
πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης.

21 ο φ37.45 2542 pc • 22 ο φ37.45 D Θ f13 700. 1424. l 2211 pc latt sy8 mae bo; Eus | 'εις
εκ. αυτων φ45.vid D Θ f13 pc sy8.p.hmg | εκ. αυτων A W 074 f1 m syh; Eus | - φ64.vid 1424 |
txt B C L Z 0281. 33. 892 pc sa • 23 f 3 4 1 2 5-7 φ37.45 (D) Θ 700. l 2211 | l 2 5-7 3 4
C W f1.13 m | 6 7 1-4 579 | txt φ64.vid A B L Z 0281. 33. 892. 1424. l 844 pc lat; Cyr • 25 τ
ο Ιησους φ45 B 13 pc it vgmsc sy • 26 f D Θ f13 l 2211 it | τον A W 0160.vid f13 m | txt
φ45 B C D L Z Θ f1 33. 579. 700. 892. 1424. l 844. l 2211 al co | (p) και ευχαριστησας
A K W Γ Δ f1.13 565. 579. 1241. l 844 pm syh | - 1424 | txt φ45 B C D L Z Θ 0160. 0281.
0298.vid 33. 700. 892. l 2211 pm sy8.p.hmg co; (Or) | 'εδιδου τοις μαθηταις και (-κ*) κ* A
C W m | txt φ37.45.vid B D L Z Θ 0160. 0281. (0298: + αυτου) f1.13 33. 700. 892. 1424.
(l 844). l 2211 al • 27 τ το φ45 A C D K Γ f13 565. 1241 pm | txt B L W Z Δ Θ 0281.
0298 f1 33. 579. 700. 892. 1424. l 844. l 2211 pm co; Or | (p) A C L Z Δ f1 33. 892 pc; Or
• 28 τ το A C W f1.13 m syh | txt φ37 B D L Z Θ 33. l 2211 pc | τ p) καινης A C D W f1.13
m latt sy sa bo; Irlat | txt φ37.45.vid B L Z Θ 0298.vid 33 pc mae bo; Irlat • 29 τ p) οτι A C
L W m f ff2 r1 vgmsc | txt φ45 B D Z Θ 0281 f1.13 33. 892*. l 2211 al; Irlat | τουτου φ37
κ* C L pc | του Δ 892. 1424 pc sy8 samss mae bo; Irlat | πτω φ37 D Θ 565. l 2211 pc; Irlat
Epiph | C L Z f1 33. l 844 pc; Irlat • 31 τ-πισθησεται φ37.45 D K W Γ Δ Θ f1 565. 579.
1424 pm | -πισω 4 pc | txt φ53 B A B C L 067. 0281 f13 33. 700. 892. 1241 pm

32 μετὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με προᾶξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλι-
λαίαν. 33 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν Ὁ αὐτῷ· εἰ πάντες
σκανδαλισθήσονται ἐν σοί, ἐγὼ ὃ οὐδέποτε σκανδαλισθή-
σομαι. 34 ἔφη αὐτῷ τὸ Ἰησοῦς· ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὅν
ταύτη τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ ἀλέκτορα φωνῆσαι ἔτρις ἀπαρνήση
με. 35 λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· κἂν δέη με σὺν σοί ἀποθα-
νεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως ἔκαι πάντες οἱ μα-
θηταὶ εἶπαν.

36 Τότε ἔρχεται ἄμαρτιαν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λε-
γόμενον Γεθσημανὶ * καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς· καθίσαιτε
ἐνταῦθα ἕως [οὔ] ἀπελθῶν ἐκεῖ προσεύξωμαι. 37 καὶ πα-
ραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου ἤρξατο
λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. 38 τότε λέγει αὐτοῖς· περίλωπός
ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖ-
τε μετ' ἐμοῦ. 39 καὶ προελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσω-
πον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων· πάτερ Ὁ μου, εἰ
δυνατὸν ἐστίν, παρελθάτω ἅπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο·
* πλὴν οὐχ ὥς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὥς σύ. 40 καὶ ἔρχεται πρὸς
τοὺς μαθητάς· καὶ εὕρισκε αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέ-
γει τῷ Πέτρῳ· οὕτως οὐκ ἰσχύσατε μίαν ὥραν γρηγορεῖ-
σαι μετ' ἐμοῦ; 41 γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ
εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ
σὰρξ ἀσθενής. 42 πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσ-
εῦξάτο λέγων· πάτερ Ὁ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο παρ-
ελθεῖν τὸ ἐάν μὴ αὐτὸ πῖω, γεννηθήτω τὸ θέλημά σου. 43 καὶ

33 ο φ37 700. 1424 pc b c ff2 sy8 samss | 'εν σοι, εγω δε C3 K Γ 33. 565. 700. 1241 pm h samss
mae bo | εγω εν σοι φ53 • 34 τ και φ37 | φ37 D | 'αλεκτοροφωνιας φ37.45 (L: πρ. η α.)
f1 (a) | f 2 3 1 A | l 3 2 κ* 33 pc | τρις απαρνησει με φ53 B C Θ 565. 579. 892. 1424 al |
txt B L W 067. 0160.vid f1.13 m • 35 f δε φ 69 samss bopt | δε και A W Θ 0160.vid f1.13 m
q samss bopt | txt B C D L 067.vid 0281. 33. 700 al lat sy mae bo; mss • 36 f D W Θ pc lat |
(p) αυτοις Θ f13 l 844 pc | τοις μαθηταις αυτου B A C D W f1 1424 al lat sy samss mae bo |
txt B L 067. 0281. 33 m vgmsc samss | 'ωδε 33. 700 | - κ C* pc | αν D K L W Δ Θ f1.13 565
al | - κ C 0281. 33. 700. 892. 1424. l 844 pc | ου αν φ53.vid A pc | txt B 067 m | f 2 1 A C
K W Δ 067 f1 579. l 844 pm (-ξομαι ε. Γ 1241. 1424 pm) | προσευξομαι 565 pc sy8-p | txt
φ53.vid B L 0281. 33. 892 pc (ε. -ξομαι D Θ f13 700 pc) • 38 τ δε φ37.vid • 39 τ προσ-
ελθων φ53 B A C D L W Θ 067 f1.13 33 m syh | txt φ37 B 892. 1424 al lat sy8-p co | (p) φ53*
L Δ f1 892 pc a vgmsc | τ p) hic add. L 22,43-44 Cmsc f13 pc (ex lect.) • 40 'αυτους D1 | τ.
μαθ. αυτου D* pc it vgcl sy8-p bo • 42 ο B g1 | ο φ37 pc a c h | τουτο το ποτηριον Θ m
lat sy8-p mae bo (f D f13 pc g1 l) | txt φ37 B A B C L W Δ 067 f1 33. 565 pc b ff2 q syh samss |
ταπ εμου A C W 067 f13 m f ff2 q vgmsc syh | txt φ37.vid B D L Θ f1 33.vid 700. 892. 1424.
l 844 pc lat sy8-p

28,7!

J 13,36-38

75

36-46: Mc 14,
32-42 L 22,40-
46 J 18,1

17,1! 4,21!

H 5,7s | Ps 42,6.
12; 43,5 Jon 4,9
Sir 37,2 J 12,27

20,22p Is 51,
17,22 J 18,11

J 6,38!

25,5

1 P 5,8!; 4,7 E 6,
18 6,13 H 2,18;
4,15

6,10 Act 21,14

L 9,32

2K 12,8

2Sm 24,14 |
J 14,3147-56: Mc 14,
43-50 L 22,47-
53 J 18,3-11

21,23!

2Sm 20,9

27,29; 28,9

J 18,12

J 18,26

Gn 9,6 Ap 13,10

Ps 91,11s H 12,22
J 18,36

Dn 2,28s.45

ἐλθὼν ἄλιν εὗρεν αὐτοὺς ἑκαθήμενους, ἦσαν γὰρ αὐ-
τῶν οἱ ὀφθαλμοὶ βεβαρημένοι. **44** καὶ ἀφείκε αὐτούς·
(ἀλιν·¹ ἀπελθὼν προσήξατο) ἔκ τρίτου τὸν αὐτὸν λό-
γον εἰπὼν·² ὁ ἀλιν·³ **45** τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς ἑ
καὶ λέγει αὐτοῖς· καθέδετε ὁ[τὸ] λοιπὸν καὶ ἀναπαύ-
εσθε· (ἰδοὺ ἤγγικεν) ἡ ὥρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδεται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν. **46** ἐγείρεσθε ἄγωμεν·
ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς με.

47 Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ Ἰούδας εἰς τῶν δώ-
δεκα ἦλθεν καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ξύλων ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ.
48 ὁ δὲ παραδιδούς αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον λέγων·
ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτόν. **49** καὶ εὐ-
θέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπεν· ὦ χαῖρε, ῥαββί, καὶ
κατεφίλησεν αὐτόν. **50** ὁ δὲ Ἰησοὺς εἶπεν αὐτῷ· ὦ ἐταῖ-
ρε, ἐφ' ὃ πάρει· τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖ-
ρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **51** Καὶ
ἰδοὺ εἰς τῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἀπέσπασεν
τὴν μάχαιραν αὐτοῦ καὶ πατάξας τὸν δούλον τοῦ ἀρχιε-
ρέως ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. **52** τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοὺς· ἀπόστρεψον τὴν μάχαιράν σου· εἰς τὸν τόπον
αὐτῆς· πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρῃ
ἀπολλοῦνται. **53** ἡ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι παρακαλέσαι τὸν
πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι ἑπτὰ ἄγγελοι· **54** πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ
(λεγιῶνας ἀγγέλων); **55** πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ
ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι; **55** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ

43 2 3 I A K W Δ 565. 1241. 1424 al sy^h | ευρισκει αυτ. παλ. M | txt 37vid N B C D L
(Γ: ευρισκει) Θ 067 f^{1,13} 33. 700. 892. I 844 al (lat) sys.p.hmg samss mae bo^{pt} • **44** [·, et¹ - vl
· - et¹ ·] | 2 I 3 Γ 579. 1424 pm fr¹ sy^p | 2 3 I A K W Δ 565. 1241 pm q sy^h | 2 3 37vid Θ
f^{1,13} 700. I 844 pc a sy^s | txt N B C D L 067. 33. 892 pc lat sa bo | 37 A D K f¹ 565. 1424
al it | [·2, et¹ ·] | ° A C D W 067 f^{1,13} 33 M lat sy^p sa mae | txt 37 N B L Θ pc (sy^s) bo
• **45** τ αυτου D W Γ 579. (1424) M lat sy^s·p bo | °† B C L W 892. 1241 al | txt 37 N A D Θ
f^{1,13} M | [·:] | ἰδ. γαρ ηγγ. B pc sy^s samss | ηγγ. γαρ Θ f¹ mae • **49/50** τ αυτου 37 C pc
(sy^s) samss mae bo; Eus | 37 | 2-4 I D it sy^s·p | [·:] • **52** 3 I 2 A C W M | I 2 K Θ 33.
565. 700. 1241 al sy^s·p bo | txt N B D L 0281 vid f^{1,13} 892. 1424. I 844 pc | ° αποθανουνται K
W Γ Δ f^{1,13} 565. 579. 1241 pm sy^p·h mae? | txt 37 N A B C D L Θ 0281 f¹ 33. 700. 892. 1424.
I 844 pm sy^s sa bo; Cyr • **53** τωδε N* Θ f¹ (I 844) (bo) | °p. δυναμαι A C D W Θ f^{1,13} M it
sy^h | -4 pc f sy^s | txt N B L 0281. 33. 892. I 844 pc lat sy^p sa bo | °πλειουσ N* A C L W Θ
f^{1,13} 33 M | πλειον 1424 | txt N* B D | ° η A C W f^{1,13} 33 M lat | txt N B D L Θ 700 b |
° λεγ(ε)ωνων αγγ-ων N* A C K L Θ f^{1,13} 33. 700. I 844 pc; Did | λεγεωνων αγγελους N* Δ
565 pc

Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις· ὥς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαι-
ρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν ἑν τῷ ἱερῷ
ἐκαθεζόμεν διδάσκων· καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. **56** τοῦτο
δὲ ὅλον γέγονεν ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφη-
τῶν. Τότε οἱ μαθηταὶ ἑ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον.
57 Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήγαγον πρὸς
Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρε-
σβύτεροι συνήχθησαν. **58** ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ
ὁ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως καὶ εἰσελ-
θὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν ἰδεῖν τὸ τέλος.
59 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἑ καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν
ψευδομαρτυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως (αὐτὸν θανατώσω-
σιν), **60** καὶ οὐχ εὗρον ἑ πολλῶν προσελθόντων ψευδο-
μαρτύρων· ὅστερον δὲ προσελθόντες δύο **61** εἶπαν·
οὗτος ἔφη· δύναμαι καταλύσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ διὰ
τριῶν ἡμερῶν ὀικοδομῆσαι. **62** καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιε-
ρεὺς εἶπεν αὐτῷ· οὐδὲν ἀποκρίνη τί οὗτοί σου καταμαρ-
τυροῦσιν; **63** ὁ δὲ Ἰησοὺς ἐσιώπα. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν
αὐτῷ· ἑξεορκίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζώντος ἵνα ἡμῖν
εἴπῃς εἰ σὺ εἰ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ· **64** λέγει αὐτῷ
ὁ Ἰησοὺς· σὺ εἰπας·· πλὴν λέγω ὑμῖν· ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως
καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. **65** τότε ὁ
ἀρχιερεὺς διέρρηξεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ λέγων· ἑ βλάσφη-
σας· τί οὐκ ἐκτενίσθωμεν τὸν λαιμόν σου;

55 [·:] | °p. προς υμας (A) C D W Θ f^{1,13} M latt sy^p·h mae; Eus | txt N B L 0281. 33. 700.
892. 1424 sy^s sa bo | ° 4 5 I-3 (A) W Γ Δ f^{1,13} 565. 579 pm lat sy^h | 4 I-3 5 C (D) K 1241 pm
it sa bo; Eus | I-4 f¹ (1424) | txt N B L Θ 0281. 33. 700. 892. (I 844) pc sy^s·p mae
• **56** τ αυτου B 0281 vid pc it vg^{ms} sy^s sa • **57** Καϊφαν D pc it vg^{cl} sa mae • **58** ° N C L Δ
f¹ 33. 892 pm | txt A B D K N W Γ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424 pm • **59** τ και οι
πρεσβυτεροι A C W f¹ 33 M f q sy^p·h | txt N B D L Θ f^{1,13} 892* pc lat co | ° αυτον
θανατωσουσιν C² D L N 33. 1424 al | °-σουσιν αυ. A W Δ 1241 pm | °-σωσιν Θ |
θ-σωσιν αυ. K Γ 565. 579 pm | txt N B C* L N* Θ pc lat (sy^p) co | ° C W f^{1,13} M sy^h | txt N
A B (D) L Θ (f¹) 33 pc | °† ψευδομαρτυρες (A) C D f^{1,13} 33 M latt sy^h | °τινες ψευδομαρ.
N W 1241 al (sy^s) | txt N B L Θ f¹ pc sy^p co • **61** αυτον οικοδομησαι N C L 33. 892 pc |
οικοδ. αυτον A D W M lat | txt B Θ f^{1,13} 700* pc; Or • **63** τ αποκριθεις A C (D) W M it sy^h |
txt N² B L Z Θ f^{1,13} 33. 892. 1424 pc lat co (N* h. t.) | °ορκιζω D L Θ f^{1,13} 565 al; Cyr^{pt} |
° του ζωντος C* N W Δ 1241. 1424 al ff² vg^{ms} sy^h samss mae bo • **64** [·:] • **65** τ οτι A
C* vid W f^{1,13} M sy^h | ιδε N* sy^p | txt N² B C² D L Z Θ 0281. 33. 700. 892 pc latt

L 19,47!

31 J 16,32

57-68: Mc 14,
53-65 L 22,54s.
63-71 J 18,13-24
31

69

Ps 27,12

J 8,17!

27,40 J 2,19-21
Act 6,14 · Mc 13,
2app

27,14p

Mc 5,7

16,16!

27,11p

Dn 7,13 Ps 110,1
24,30! 22,44 Mc
16,19 Act 7,55s
Ez 1,26 Hen 69,27
-29 | Lv 10,6; 21,
10 Act 14,14 ·

9,31

μῆσεν· * τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἡκούσατε τὴν βλασφημίαν· 66 τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ ἄποκριθέντες εἶπαν· ἔνοχος θανάτου ἐστίν.

J 19,7 Lv 24,16
27,30p Is 50,6
Mc 4,14

67 Τότε ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ ἐράπισαν· 68 λέγοντες· προφήτησον ἡμῖν, χριστέ, τίς ἐστίν ὁ παίσας σε;

69-75: Mc 14,66-72
L 22,56-72
J 18,25-27· 58
Act 4,13

69 Ὁ δὲ Πέτρος ἑκάθητο ἔξω ἐν τῇ αὐλῇ· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γαλιλαίου. 70 ὁ δὲ ἡρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέγων· οὐκ οἶδα τί λέγεις. 71 ἔξελθόντα δὲ εἰς τὸν πυλῶνα εἶδεν αὐτόν ἄλλη καὶ λέγει· τοῖς ἐκεῖ· τοῦτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. 72 καὶ πάλιν ἡρνήσατο μετὰ ὄρκου· ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. 73 μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐστῶτες εἶπον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς καὶ σὺ ἔξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου ὁμολογῶν σε ποιεῖ. 74 τότε ἤρξατο καταθεματίζειν καὶ ὁμνῶν ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

75 καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ρήματος Ἰησοῦ εἰρηκότος· ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρεῖς ἀπαρνήσῃ με· καὶ ἔξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

27 Πρωῖας δὲ γενομένης συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὥστε θανατῶσαι αὐτόν· 2 καὶ δήσαντες αὐτόν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι.

3 Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν ὅτι κατακρίθη, μεταμεληθεὶς ἔστρεψεν τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς

3-10: Act 1,18s

26,15

65^τ αὐτοῦ A C W Θ 0281 f^{1,13} 33 B b f ff² q vg^{mss} sy^{p,h} (mae) | t^{xt} B B D L Z 700 lat sa bo
• 66^τ ἀπεκριθῆσαν παντες και D it sy^s (boms) • 67^τ αὐτον D G Φ f¹ 579. 700 pc sy^s
• 69^τ 2 I A C W B sy^h | I 565. 892 | t^{xt} B B D L Z Θ f^{1,13} 33 al latt sy^p | r (71) Ναζωραίου C pc sy^p • 70^τ αὐτων K 565. 1424 al | αὐτων παντων A C* W Γ Δ f¹ 579. 700c. 1241 pm | t^{xt} B B C² D L Z Θ 0281 f^{1,13} 33. 700*. 892 pm verss | Tp ουδε πισταμαι D (Δ) f¹ it sy^s • 71^τ ἐξελθοντα δε αὐτον A C W Θ 0281 f^{1,13} B b r¹ | ἐξελθοντος δε αὐτοῦ D pc lat | t^{xt} B B L Z 33. 892 pc (a n) | παιδισκη D it vg^{cl} | αὐτοῖς A C L Γ Δ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424 pm (et · p. αὐτοῖς pm) | - 1010 | t^{xt} B B D K W Θ 0281 f^{1,13} 565 pm | τ και A C L W Θ 0281 f^{1,13} 33 B latt sy^{p,h} bo | t^{xt} B B D pc sy^s sa mae • 72^τ λεγων D b c ff² mae | - B pc • 73^τ p) D Θ f¹ pc sy^s sa^{mss} | Γαλιλαιος ει και C* Σ sy^h | ομοιαζει D it sy^s • 75^τ αὐτω A C W Θ f^{1,13} B b f (q) sy sa^{mss} mae bo | t^{xt} B B D L 0281^{vid}. 33. 892 pc lat sa^{mss}
¶ 27,1^τ ἐποιησαν D a c f vg^{mss} mae bo • 2^τ αὐτον A (C³) W Θ 0250 f^{1,13} B vg^{mss} | t^{xt} B B C* K L 0281. 33 al lat | Ποντιω A C W Θ 0250 f^{1,13} B latt sy^h | t^{xt} B B L 0281. 33 pc sy^{s,p} co; Or • 3^τ παραδους B L 0281^{vid}. 33 pc co | t^{xt} B A C W Θ f^{1,13} B; Eus | r απεστρεψεν B¹ A C W Θ 0281 f^{1,13} 33 B; Eus | t^{xt} B¹ B L 0231^{vid} pc; Or

ἀρχιερεῦσιν καὶ τῷ πρεσβυτέρῳ 4 λέγων· ἡμαρτον παρὰ τοῦ αἵματος αἵμα ἄθῳον. οἱ δὲ εἶπαν· τί πρὸς ἡμᾶς; σὺ ὄνη. 5 καὶ ῥίψας τὰ τρία ἀργύρια εἰς τὸν ναὸν ἠνεχώρησεν, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγατο.

24 Dt 27,25

6 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπαν· οὐκ ἔξεστιν βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν ἱερὸν ναὸν, ἐπεὶ τιμὴ αἱματός ἐστιν. 7 συμβούλιον δὲ λαβόντες ἡγόρασαν ἔξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν τοῖς ξένοις. 8 διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος ἀγρὸς αἱματος ἕως τῆς σήμερον. 9 τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος· καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, 10 καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέν μοι κύριος.

2Sm 17,23

Mc 7,11

Dt 23,19

26,15 Zch 11,13

Jr 18,2s; 32,7-9
Ex 9,12

11-14: Mc 15,2-5
L 23,2s J 18,29-38
1 T 6,13

26,64

L 23,10 Act 24,2

Is 53,7 L 23,9

26,63 J 19,9s

11 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἑστάθη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν· ὁ ἡγεμὼν λέγων· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη· σὺ λέγεις. 12 καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτόν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων οὐδὲν ἀπεκρίνατο. 13 τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος· οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦσιν; 14 καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν.

15 Κατὰ δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῶν ὀχλῶν δέσμιον ὃν ἤθελον. 16 εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον λεγόμενον Ὁ[Ἰησοῦν] Βαραββᾶν. 17 συνηγμένων οὖν αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τίνα θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν, [Ἰησοῦν τὸν] Βαραββᾶν ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; 18 ἤδει γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκεν αὐτόν.

19 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βήματος ἀπέστειλεν πρὸς αὐτόν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέγουσα· μηδὲν σοὶ καὶ τῷ δι-

15-23: Mc 15,6-14
L 23,17-23
J 18,39s

22; 1,16

Act 25,17

L 23,47 Act 3,14!

3^τ τοῖς A W f^{1,13} B | t^{xt} B B C L Θ 0231. 0281. 33 al; Or Eus • 4^τ δικαῖον B¹ L Θ latt sy^s sa^{mss} mae bo; Cyp • 5^τ (3) τριακοντα B pc | εν τω ναω A C W f¹ B | t^{xt} B B L Θ f^{1,13} 33. 700 pc • 6^τ κορβαν B* it vg^{mss} mae | κορβοναν K f^{1,13} (33). 1241 al | vg^{mss} • 9^τ Ζαχαρίου 22 sy^{hmg} | Ἰησαίου 21 l | - Φ 33 a b sy^{s,p} boms • 10^τ ἔδωκα B^{2,vid} W pc sy; Eus | ἔδωκεν A^{vid} | t^{xt} A^c B* C L Θ f^{1,13} 33 B latt co; Irm • 11^τ ἔστη A W f^{1,13} B | t^{xt} B B C L Θ f¹ 33 pc | W Θ sy^s | αὐτω A B W Θ 0250 f^{1,13} B latt sy mae | t^{xt} B L 33^{vid}. 700. 892 pc a d sa bo | [·:] • 16^τ A B D L W 0250 f^{1,13} 33 B latt sy^{p,h} co; Or^{lat} | t^{xt} Θ f¹ 700* pc sy^s | (cf Mk 15,7) ος δια φονον και στασιν ην βεβλημενος εις φυλακην Φ pc (f^{1,13}, vg^{mss} sy^s mae) • 17^τ δε D Θ f^{1,13} al it sa^{mss} mae | r τον B. B pc; Or | Βαραββαν B A D L W f^{1,13} 33 B latt sy^{p,h} co; (Or^{lat} mss) | t^{xt} f¹ pc sy^s; Or^{mss} (Ἰησ. B. Θ 700* pc; Or^{lat})

καίφ' ἐκεῖνῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν.

20 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέσωσιν. **21** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς· τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπαν· Ὁ τὸν Βαραββᾶν. **22** λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον χριστόν; λέγουσιν τὴν πάντες· σταυρωθήτω. **23** (ὁ δὲ ἔφη)· τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον λέγοντες· σταυρωθήτω.

24 Ἰδὼν δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ ἀλλὰ μάλλον θόρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἁπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων· ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τούτου· ὑμεῖς ὄψεσθε. **25** καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν· τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. **26** τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν τῷ ἵνα σταυρωθῇ.

27 Τότε οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον συνήγαγον ἐπ' αὐτὸν ὅλην τὴν σπεῖραν. **28** καὶ ἔκδύσαντες αὐτὸν τὴν χλαμύδα κοκκίνην περιέθηκαν αὐτῷ, **29** καὶ πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ κάλαμον ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἑνέπαιξαν αὐτῷ λέγοντες· χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων, **30** καὶ ἔμπτύσαντες εἰς αὐτὸν ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. **31** καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἔξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλαμύδα καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι.

21 ° A D W f¹³ M | t x t B L Θ f¹ 33. 892* pc • **22** ° ποιησῶμεν D pc it | τ' αὐτῷ L Γ 579. 700. 892 M c f • **23** ° ο δὲ ἡγεμὼν εφη A W 0250 M sy^h | λεγει αυτοις ο ηγεμων D L f¹ 892 pc lat sy^p mae bo | t x t B Θ 0281 f¹³ 33 pc sa • **24** ° τ' κατεναντι B D 0281 | t x t A L W Θ f¹³ 33 M | ° λαου Θ pc | ° του δικαιου τουτου B L W f¹³ 33 M lat sy^p samss mae bo (° A Δ pc aur f h) | του δικαιου 1010 pc boms | t x t B D Θ pc it sy^s (samss); Or lat • **26** ° ταυτοις B¹ D L N Θ f¹ 892 al lat sy^s samss mae | ° σταυρωσωσιν αυτον D Θ pc it • **28** ° ενδυσαντες B¹ B D 1424 pc it vg^{ms} sy^s | ° τα ιματια αυτου 33 pc sy^{hmg} samss mae boms | p) ιματιον πορφυρουν και D pc it (sy^s) • **29** ° την κεφαλην A D W 0250 f¹ M | τη κεφαλη (33) pc | t x t B L Θ 0281 f¹³ 892 pc; Eus | ° ενεπαιζον A W Θ 0250 f¹³ M lat; Eus | t x t B D L Γ 0281. 33. 892 pc | ° ο βασιλευς A L W f¹³ 33 M; Eus | t x t B D Δ Θ 0250. 0281 f¹ al • **31** ° εκδυσαντες ei ° B (L) 33. 892 pc

32 Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυρηναῖον τὸν ὀνόματι Σίμωνα, τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐλθόντες εἰς τὸν τόπον τὸν λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὃ ἐστὶν Ἑβραϊστὶ Κρανίου Τόπος λεγόμενος, **34** ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν οἶνον μετὰ χολῆς μεμιγμένον· καὶ γευσάμενος οὐκ ἠθέλησεν πιεῖν. **35** Σταυρώσαντες δὲ αὐτὸν διμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ βάλλοντες κλῆρον, **36** καὶ καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. **37** Καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην·

οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. **38** Τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, εἰς ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἐξ ἐκωνύμων. **39** Οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν κινούμεντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν **40** καὶ λέγοντες· ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, ὁ [καὶ] κατάρθῃ ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. **41** ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἔμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων (καὶ πρεσβυτέρων) ἔλεγον· **42** ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι· τὸ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστίν, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν ἐπ' αὐτόν. **43** Τὸ πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεόν, ῥυσάσθω ἑνὴν εἰ θέλει αὐτόν· εἶπεν γὰρ ὅτι θεοῦ εἰμι υἱός.

44 Τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λησταὶ οἱ συσταυρωθέντες σὺν αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.

32 ° τεις απαντησιν αυτου D it vg^{ms} | p) ερχομενον απ αγρου 33 • **33** ° bis τον B 0281 | ° 3 / 2 A (N W 0250) f¹³ M r¹ | ° 2 B¹ D Γ Θ 0281. 565. 700. 1241. 1424 al lat sa bo | t x t B¹ 2 B L f¹ 33. 892 pc ff¹ vg^{ms} mae • **34** ° (Ps 69,22) οζος A W 0250. 0281 M c f h q sy^p h mae boms | t x t B B D K L Θ f¹³ 33 al lat sy^{hmg} sa bo | ° ηθελεν B¹ A W M | t x t B¹ 2 B D L Θ 0250. 0281 f¹³ 33. 892 pc • **35** ° βαλοντες B A D Θ 0281 f¹ 565. 892 al bo | ° (J 19,24) ινα πληρωθη το ρηθεν δια (υπο f¹³) του προφητου (+ λεγοντος 0250) διμερισαντο (-σαν Θ) τα ιματια μου εαυτοις, και επι τον ιματισμον μου εβαλον κληρον Δ Θ 0250 f¹³ 1424 al it vg^{cl} sy^h mae; Eus | επ αυτα 892* pc sy^s co? • **38** ° nomine Zoatham et ° nomine Camma c • **40** ° 3 / B | ° B¹ 2 B L W Θ 0250 f¹³ 33 M lat sy^h co? | t x t B¹ A D pc it sy^s p • **41** ° δε και D M ff¹ sy^h (sa) mae | ° A L W pc bo¹ | t x t B K Θ f¹³ 33. 565. 700 al lat sy^s p bo¹ | ° και Φαρισαιων D W 1424 pc it sy^s | ° και πρεσβ. και Φαρ. M f sy^p h bo¹ | p) = Γ pc | t x t (° B¹) A B L Θ f¹³ 33. 700. 892 al lat samss mae bo¹ • **42** ° [:] | ° τει A W Θ f¹³ M lat sy^h mae bo | t x t B B D L 33. 892 pc sa | ° p) πιστευσωμεν B L W Γ Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 1424 pm | πιστευομεν A 1241 pc it vg^{cl} ww | t x t B D K f¹ 700. 892 pm vg^{cl} | ° εἰς αυτον Σ 047 pc | επ αυτω W M | αυτω A D Θ f¹³ 700 al | t x t B L 33. 892. 1424 al • **43** ° τει D Θ f¹ pc it co | ° τω θεω B | αυτον A 565. 1424 al ff² | νυν αυτον D W Θ f¹³ M lat | t x t B B L 33. 892 pc vg^{cl} • **44** ° σταυρωθεντες D L Θ | ° μετ αυτου 090 pc | αυτω A W f¹³ 33 M | t x t B B D L Θ 892 (A* illeg.)

32-37: Mc 15,21-26 L 23,26-34 J 19,17-27 Act 6,9

Ps 69,22

Ps 22,19

38-43: Mc 15,27-32a L 23,35-38 Is 53,12

Ps 22,8; 109,25 Thr 2,15 26,61

4,31

L 4,23 Zph 3,15

Ps 22,9 Is 36,7,20 Sap 2,13,18-20 16,16 44: Mc 15,32b L 23,39-43

45-54: Mc 15,
33-39 L 23,44-
48 J 19,28-30 ·
Am 8,9 Jr 15,9 |

Ps 22,2

Ps 69,22

Ex 26,31ss H 6,19!

H 12,26

Ez 37,12s

Is 26,19 Dn 12,2

1 K 15,20!

4,5!

16,16!

55s: Mc 15,40s
L 23,49 J 19,24b-
27

Mc 15,40!

61: 28,1p

4,21!

57-61: Mc 15,
42-47 L 23,50-
55 J 19,38-42

45 ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ^h 1424 pc | - ^h * pc l • 46 ᾿ρ) εβ- B L W 33. 700 al | ἐλωι ελωι ^h B 33 vg^{ms} co | txt A D (L) W Θ f^{1,13} ^h ^h lat | ᾿λαμια ζαφθανι D* (c: σαφθ-) b ff² h | λαμια σαβαχθανι Θ f¹ pc vg^{cl} mae | λιμα σαβαχθανι A (W) f¹³ ^h (f q) | λεμα σαβακτανει B (892) pc lat bo^h | txt ^h L 33. 700 pc ff¹ • 47 ἐστωτων A D f^{1,13} ^h | txt ^h B C L (W) Θ 33. 700. 892 pc | ^h ^h D L Θ 33. 700. 892. 1424 pc lat sy^{s,p} • 48 ^h ^h • 49 ᾿τ ειπαν B (D) f¹³ pc | txt ^h A C L W Θ f¹ 33 ^h | ^h (J 19,34) αλλος δε λαβων λογχην ενυξεν αυτου την πλευραν, και εξηλθεν υδωρ και αιμα ^h B C L Γ pc vg^{ms} mae | txt A D W Θ f^{1,13} 33 ^h lat sy sa bo • 51 ᾿5 6 1-4 A C³ W f^{1,13} ^h ^h sy^{p,h} mae | 2-6 L sa^{ms} | απ ανω εως κατω 1424 | 5 6 2-4 ^h Θ | εις δυο μερη απο ανωθεν εως κατω D ex latt? | txt B C* 33 sa^{ms} bo • 52 ᾿ηγερθη A C W ^h | txt ^h B D L Θ f^{1,13} 33. 579 al; Or • 54 ᾿τ γινομενα B D 33 pc | txt ^h A C L W Θ f^{1,13} ^h sy co | 2 1 3 B D aur b h l vg^{cl} | υιος ην του θεου ^h * • 56 ᾿bis Μαριαμ C (L) Δ Θ (f¹) pc sa^(ms) | ᾿Ιωση (-σητος Dc) 2-5 A B C Dc f^{1,13} 33 ^h sy^(p,h) sa^{ms}; Eus | η Μαρια η Ιωσηφ και η Μαρια η ^h * | Ιωσηφ και η μητηρ it | txt (^h2) D* L W Θ pc lat sy^{s,hmg} sa^{ms} mae bo

45 Ἀπὸ δὲ ἑκτῆς ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης. 46 περὶ δὲ τὴν ἐνάτην ὥραν ἄν- εβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ λέγων·

(ἡλι ἡλι) ᾿λεμα σαβαχθανι¹; τοῦτ' ἔστιν· θεέ μου θεέ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες; 47 τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι Ἑλίαν φωνεῖ οὗτος. 48 καὶ εὐθέως δραμὼν εἰς ^h ^h αὐτῶν^h καὶ λαβὼν σπόγγον πλήσας τε ὄξους καὶ περιθεις καλάμῳ ἐπότιζεν αὐτόν. 49 οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον· ἄφες ἰδωμεν εἰ ἔρχεται Ἑλίاس σῶσων αὐτόν. ^h 50 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κρά- ζας φωνῇ μεγάλῃ ἀφήκεν τὸ πνεῦμα.

51 Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη ἄπ' ἄνωθεν ἕως κάτω εἰς δύο¹ * καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη καὶ αἱ πέ- τραι ἐσχίσθησαν, 52 καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεώχθησαν καὶ πολ- λὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ᾿ηγέρθησαν, 53 καὶ ἐξεληθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ εἰς- ἦλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς.

54 Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν ἰδόντες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γινόμενα ἐφοβήθη- σαν σφόδρα, λέγοντες· ἀληθῶς ᾿θεοῦ υἱὸς ἦν¹ οὗτος.

55 Ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀπὸ μακρόθεν θεω- ροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς Γαλιλαί- ας διακονοῦσαι αὐτῷ· 56 ἐν αἷς ἦν ᾿Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ᾿Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ ᾿Ιωσήφ μήτηρ καὶ ἡ μήτηρ¹ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου.

57 Ὁψίας δὲ γενομένης ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ

340
II
341
VI

342
II

343
I

344
II

345
X

346
II

347
VI

68
348
I

Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἑμαθητεύθη τῷ Ἰησοῦ· 58 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ᾿ήτησατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆ- ναι ^h. 59 καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ

᾿[ἐν] σινδόνι καθαρᾷ 60 καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ καὶ προσκυλί- σας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου ἀπῆλθεν.

61 Ἦν δὲ ἐκεῖ ᾿Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη Μαρία καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου.

62 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἧτις ἐστὶν μετὰ τὴν παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον

63 λέγοντες· κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν· μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. 64 κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μή- ποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κλέψωσιν αὐτόν¹ καὶ εἰπωσιν τῷ λαῷ· ᾿ηγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χειρὸν τῆς πρώτης. 65 ἔφη ^h αὐτοῖς ὁ Πι- λάτος· ἔχετε ᾿κουστωδιαν· ὑπάγετε ᾿ασφαλίσασθε ὡς οἴ- δατε. 66 οἱ δὲ πορευθέντες ᾿σφαλίσαντο τὸν τάφον σφρα- γίσαντες τὸν λίθον μετὰ ᾿τῆς κουστωδίας¹.

28 Ὁπὲ ὁδὲ σαββάτων¹, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων ἦλθεν ᾿Μαριάμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλ- λη ᾿Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. 2 καὶ ἰδοὺ σεισμός ἐγέ- νετο μέγας· ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ ὁ καὶ προσελθὼν ἀπεκύλισεν τὸν λίθον ^h καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐ- τοῦ.

3 καὶ ἐκκλίνουσαι αὐτὰς εὐαγγέλιον εἰς πάντα τὸν κόσμον·

4 καὶ ἰδοὺ ἐστὶν μετὰ τὴν ἡμέραν τὴν αὐτὴν ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

5 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

6 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

7 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

8 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

9 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

10 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

11 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

12 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

13 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

14 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

15 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

16 καὶ ἰδοὺ ἡ ἀνάστασις τοῦ κυρίου ἐκ τῶν νεκρῶν·

Mc 16,1-8
Mt 28,1-10
Lk 24,1-12
J 20,1-10
1 K 16,21
27,56!

1 Rg 13,29s

Mc 16,4

56!

21,45

J 7,12.47 L 23,

5,14

40; 12,40

28,13

12,45!

28,11

Dn 6,17

12,45!

28,11

Dn 6,17

12,45!

28,11

Dn 6,17

J-8: Mc 16,1-8

L 24,1-12 J 20,

1-10 · 1 K 16,21

27,56!

Mc 15,47 | 27,51

57 ᾿εμαθητευσεν A B L W f¹³ ^h | txt ^h C D Θ f¹ 33. 700. 892 pc • 58 ^h το σωμα A C D W Θ f¹³ ^h lat sy^{p,h} | το σωμα του Ιησου Σ pc vg^{ms} sy^{hmg} | το σωμα Ιωσηφ 1424 | αυτω 237 sa mae | txt ^h B L f¹ 33. 892 pc bo • 59 ^h ^h A C L W f^{1,13} ^h ^h g¹ vgst sa^{ms} mae | txt B D Θ pc it vg^{cl,ww} sa^{ms} bo • 60 ^h ^h L Θ f¹³ 33. 892. 1844 pc • 61 ᾿Μαρια A D W f¹³ 33 ^h sa bo | txt ^h B C L Δ Θ f¹ 1844 pc mae bo^{ms} • 64 ᾿τ ^h B arm geo^h | txt A C D L W Θ f^{1,13} 33 ^h latt sy co | κλεψουσιν αυτον ^h | νυκτος κλεψωσιν αυτον C³ L Γ 565. 700. 892. 1241. 1844 pm sy^s | κλεψωσιν α. νυκτος S al sy^p | txt A B C* D K W Δ Θ f^{1,13} 33. 579. 1424 pm latt co • 65 ᾿τ δε ^h A C D W Δ f¹ 565. 579. 892. 1424. 1844 pm sy^h* bo^h | txt B K L Γ Θ f¹³ 33. 700. 1241 pm lat sy^{s,p} sa mae bo^h | φυλακκας D* it vg^{ms} mae bo | ᾿ασφαλίσασθαι ^h C D W Θ al • 66 ᾿των φυλακων D* lat mae bo^h | [- et (28,1) ^h 1.] • 28,1 ^h L 33. 579. 1241. 1424. 1844. 1221 al | ᾿Μαρια A B D W f^{1,13} 33 ^h sa bo | txt ^h B C L Δ Θ 1844. 1221 pc mae | ᾿Μαριαμ L Δ Θ • 2 ^h A D Θ f^{1,13} ^h | txt ^h B C L W 33. 1221 al | ᾿απο της θυρας A C K W Δ 579. 1424 pm f h q sy^p | απο της θυρας του μνημειου L Γ Θ f^{1,13} 33. 565. 1241. 1844^c vid pm sy^h mae bo; Eus | txt ^h B D 700. 892. 1844*. 1221 pc lat sy^s sa

Act 12,12,25;
13,5,13; 15,37
Kol 4,10 2T 4,
11 Phm 24 1P
5,13
2-6: Mt 3,1-6
L 3,1-6 J 1,19-
23· Ex 23,20 MI
3,1 Mt 11,10p
L 1,76 J 3,28

Is 40,3 Θ

Act 13,24; 19,4; *
2,38; 22,16

Zch 13,4 Mt 11,
8p 2Rg 1,8·
Lv 11,21s

7s: Mt 3,11
L 3,16 J 1,26s
Act 13,25

J 16,71

(ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ)

1 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ [υἱοῦ θεοῦ]¹.
2 Καθὼς γέγραπται ἐν τῇ Ἡσαΐα τῷ προφήτῃ·
ἰδοὺ τ' ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου².
3 φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·
ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,
εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ³.
4 ἐγένετο Ἰωάννης [ὁ] βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ κη-
ρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. **5** καὶ
ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα καὶ οἱ
Ἱεροσολυμίται πάντες, καὶ ἐβαπτίζοντο ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῷ
Ἰορδάνῃ ποταμῷ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
6 καὶ ἦν ὁ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου καὶ
ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ καὶ ἐσθίων ἁ-
κρίδας καὶ μέλι ἄγριον.
7 Καὶ ἐκήρυσσεν λέγων· * ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός
μου ὀπίσω Ὁμοῦ, οὐ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς ὁ κύψας λῦσαι τὸν
ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. **8** ἐγὼ ἐβάπτισα ὑμᾶς
ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

Inscriptio: 'εὐαγγελιον κ. Μ. Α Δ Λ W Θ f¹³ 1. 33. 2427 M lat | το κ. Μ. αγ. ευαγγ. 209.
579 al (vg^{cl}) | txt (B) pc

¶ **1,1-3** '† - * Θ 28. l 2211 pc sam^s; Or | - (et om. I. Xp.) Ir Epiph | υιου του κυριου
1241 | txt B D L W 2427 pc (sed του θ. Α f^{1,13} 33 M) latt sy co; Ir^{lat} | [P Lachmann cj] |
' 2-4 D Θ f¹ 700. l 844. l 2211 pc; Ir Or^p Epiph | τοις προφηταις Α W f¹³ M vgm^s sy^h
(bomss); Ir^{lat} | txt B L Δ 33. 565. 892. 1241. 2427 al sy^p hmg co; Or^p | Τεγω B A L W f^{1,13}
33 M vgl^{cl} sy^h sam^s bom^s; Or Eus | txt B D Θ 28*. 565. 2427. l 2211 pc lat co; Ir^{lat} | (Mt
11,10) εμπροσθεν σου Α f^{1,13} 33 M f¹ ff² l vgl^{cl} sy^h sam^s bom^s; Eus | txt B B D K L P W Θ
700*. 2427. l 2211 al lat sy^p sam^s bom^s; Ir^{lat} | του θεου ημων (D) it | (L 3,5s) add Is
40,4-8 W (c) • 4 '† 1-5 B 33. (892). 2427 pc bom^s | 2-6 Α W f^{1,13} M sy^h sa? | 3-5 2 6 D Θ
28. 700. l 2211 lat sy^p | txt B L Δ pc bo • 5 ' 3 5 l 2 D⁽²⁾ W Θ 28. 565. 700. (l 2211) a | 3-6
l 2 Α f^{1,13} M sy^h | txt B B L 33. 892. 1241. 2427. l 844 pc f l vg co? • 6 'ην δε ο (- Α Δ W
Δ pm) Ιωαννης Α Δ W Θ f^{1,13} (f 28) M it sy^h sa bo^p | txt B B L (33. l 2211). 565*. 892. 2427
pc lat bom^s | δερριν D α et D it • 7 ° B (Δ 1424. 2542); Or^p | ° p D Θ f¹³ 28*. 565.
l 844. l 2211 pc it • 8 ° ev Α (D) L W (Θ) f^{1,13} M it | txt B B Δ 33. 892*. 2427. l 2211 pc vg;
Or | ° t B L 2427 b t vg | txt B A D W Θ f^{1,13} 33 M it vgm^s; Or

9 Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις ἦλθεν Ἰησοῦς
ἀπὸ Ναζαρέτ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐβαπτίσθη εἰς τὸν Ἰορ-
δάνην ὑπὸ Ἰωάννου. **10** καὶ εὐθὺς ἀναβαίνων ἐκ τοῦ ὕδα-
τος εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς καὶ τὸ πνεῦμα ὡς
περιστερὰν καταβαῖνον εἰς αὐτόν· **11** καὶ φωνὴ ἐγένετο
ἐκ τῶν οὐρανῶν· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ
εὐδόκησα.

12 Καὶ εὐθὺς τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρη-
μον. **13** καὶ ἦν ἐν τῇ ἐρήμῳ τεσσαράκοντα ἡμέρας πειρα-
ζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, * καὶ
οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ.

14 Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι τὸν Ἰωάννην ἦλθεν ὁ
Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν * κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τ
τοῦ θεοῦ **15** (καὶ λέγων) ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρὸς καὶ
ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ· μετανοεῖτε καὶ πιστεῦετε
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

16 Καὶ παράγων παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας
εἶδεν Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν Σίμωνος Ἀμφι-
βάλλοντας ἐν τῇ θαλάσῃ· ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. **17** καὶ εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γε-
νέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. **18** καὶ εὐθὺς ἀφέντες τὰ δί-
κτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ. **19** Καὶ προβάς ὀλίγον εἶδεν
Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δίκτυα,
20 καὶ εὐθὺς ἐκάλεσεν αὐτούς. καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα

9-11: Mt 3,13-
17 L 3,21s J 1,
29-34· Mt 2,23!

Ez 1,1 Act 10,
11!

9,7p; 14,61; 15,39
Mt 3,17!

12s: Mt 4,1-11
L 4,1-13

Job 5,22s

Ps 91,11s J 1,51·
31; 15,41 L 10,40;
22,43

14s: Mt 4,12,17
L 4,14s J 4,1-3.
43-46a· 6,17p

Dn 7,22 Tob
14,5 G 4,4

8,35; 10,29; 13,10;
14,9p Mt 24,14

16-20: Mt 4,18-
22 cf L 5,1-11

J 1,35-51

2Rg 6,19· Jr 16,
16 Ez 47,10 Mt
13,47· 20; 10,28

Mt 4,21!

18!

9' 2 B 2427 pc | l Θ l 2211 r¹ | εγ. δε W aur ff² sam^s bo^p | '† -peθ D K W Θ f^{1,13} 1424 pm
sam^s bo | Ναζαρατ Α Ρ pc | txt B B L Γ Δ 28. 33. 565. 700. 892. 1241. 2427. 2542. l 844.
l 2211 pm • **10** † (J 1,33) και μενον B (W) 33 pc lat bo^p | 'p) επ B A L W Θ f¹ 33 M sy |
txt B D f¹³ 2427 pc • **11** ' 2-4 B* D ff² t | 2-4 ηκουσθη Θ 28. 565. (l 2211) pc | txt B² A
B L (W) f^{1,13} 33. 2427 M lat sy co • **13** 'εκει K f¹ 69. 565. 700. 1424. 2542 al sy^s | εκει εν
t. ep. W M sy^p h | txt B A B D L Θ 13. 33. 579. 892. 2427 pc lat co; Or Eus • **14** '† και μ. B
D 2427 a ff² bom^s | txt B A L W Θ f^{1,13} 33 M lat sy^h sam^s bo^p; Or | της βασιλειας Α Δ W
M lat sy^p bo^p | txt B B L Θ f^{1,13} 28*. 33. 565. 579. 892. 2427 pc b c ff² t sy^s h sa bo^p; Or
• **15** ' 2 B¹ A D Γ pm it sam^s bom^s | - B* c sam^s sy^s; Or | txt B K L W Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565.
579. 700. 892. 1241. 1424. 2427. 2542 pm lat sy^p h bo | ' πεπληρωνται οι καιροι D it
• **16** 'του Σιμωνος Α Δ f^{1,13} 1241 pm | αυτου D W Γ Θ 28. 33. 579. 1424. 2542 pm lat sy^p
bom^s | αυτου του Σιμωνος K (l 2211) pm sy^h | txt B B L 565. 700. 892. 2427 | ' α. τα
δικτυα D (Θ) f¹³ 28. 565* pc (latt) sy^p | p) βαλλοντας αμφιβληστρον Γ (f¹, 700. 2542)
579. 892. 1241 al | αμφιβαλλ- αμφιβλ. Α W M | txt B B L 33 pc • **18** 'τα δ. αυτων Α f¹
M f l sy sa bom^s | τα λινα 700 | παντα D it | txt B B C L W Θ f¹³ 28. 33. 565. 892. 1241.
1424. 2427. 2542. l 2211 pc lat

αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν ἵκανον ὀπίσω αὐτοῦ.

21-28: L 4,31-37
9,33 L 4,23 Mt
4,13; 9,11

6,2; 7,37; 10,26;
11,18,28 Mt 7,
281; 7,29!

5,2

5,7p J 2,4 1 Rg
17,18 etc
1 J 3,8

J 6,69 Ps 106,16
Jdc 16,17 Θ (B)
9,25

9,20p,26

4,41 • Mt 7,29!

Mt 9,26!

29-31: Mt 8,14s
L 4,38s
Mt 4,18! 21!

Act 28,8

20 (p) ηκολούθησαν αὐτῷ D W 1424 latt • 21 ^o sy^s | Καπερν- A C L f¹ 33 | txi B D W Δ Θ f¹³ 33. 565. 700. 2427 pc latt samss bo; Or | 5 2-4 B^(*) (-ξεν) (C) L f¹³ 28. 565 pc (sy^s) samss; Or | εις την συναγ. αυτων εδιδ. Δ (892, sy^p) | txi A B W f¹ (C) 33. 2427 Mt t sy^h (sed εδιδ. αυτους D Θ 700 lat sy^h* bo^{ms}) • 23 ^o p) A C D W Θ f¹³ 33 latt sy | txi B L f¹ 33. 579. 2427 pc co; Or • 24 ^o p) εα B^(*) A C L f¹³ 33 33 sy^h; Or | txi B^(*) B D W Δ 28*. 565. 2427. 2542 pc latt sy^p co | οτιδαμεν B L Δ 892 bo; Or • 25 ^o και ειπεν W b (c) e | -B^(*) A^(*) | εκ του ανθρωπου, πνευμα ακαθαρτον D W (Θ 565^{ms}) it vg^{ms} | απ αυτου L 33. 565*. 579. 700. 892. 1424. 2427. l 2211 al f | txi B A B C f¹³ 33; Or • 26 ^o και εξηλθεν το πνευμα σπαρξαν αυτον και ανεκραγεν φωνη μεγαλη και απηλθεν απ αυτου (D) W e (ff²) | κραξαν A C Θ f¹³ 33 | txi B L 33. (579). 892. 1241. 2427 pc; Or • 27 ^o t αυτους B B 2427 | προς αυτους L 892. l 2211 al | txi A C D (W) Θ f¹³ 33 33 latt | ^o τι εστι τουτο; τις η διδαχη η καινη αυτη; οτι κατ εξουσιαν (A) C (f¹³, 565^{ms}) Mt lat sy^h | τις η διδαχη εκεινη η καινη αυτη η εξουσια οτι D (W it sy^s) | τι εστιν τουτο; διδαχη καινη αυτη, οτι κατ εξουσιαν Θ (700) | txi B L 33. 2427 (f¹ 28*. 565*. 579; καιν. αυτη) • 28 ^o εξηλθεν δε A f¹³ 33 f sy^h | txi B C D L W Δ Θ 33. (579). 700. 892. 1241. 1424. 2427. 2542 al bo | f I A D Mt lat sy^h | 2 W pc b e q bo^p | -B^(*) Θ f¹ 28. 33. 565. 700. 1241. 1424. 2542 al c ff² r¹ sy^s bo^{ms} | txi (B^(*)) B C L f¹³ 892. 2427 pc samss bo^p • 29 ^o κ. ευ. εκ τ. σ. εξελθων ηλθεν B (C Θ 1424) f¹³ 33 565. 579. 700. 2427 pc f vg^{ms} | εξελθων δε εκ της συναγ. ηλθεν D W it (bo^p) | txi B A C L 33 33 vg sy^p(h) bo^p

21 Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Καφαρναοὺμ· καὶ εὐ-
θὺς τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν ἐδί-
δασκεν. 22 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ· ἦν
γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων καὶ οὐχ ὡς οἱ
γραμματεῖς.

23 Καὶ οὐθὺς ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν
πνεύματι ἀκαθάρτῳ καὶ ἀνέκραξεν 24 λέγων· τί ἡμῖν
καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἡλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά
σε τίς εἰ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 25 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοὺς λέγων· φιμώθητι καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ. 26 καὶ
σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ φωνήσαν
φωνῇ μεγάλη ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. 27 καὶ ἐθαμβήθησαν
ἅπαντες ὥστε συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντας· τί
ἐστὶν τοῦτο; διδαχὴ καινὴ κατ' ἐξουσίαν· καὶ τοῖς
πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει, καὶ ὑπακούουσιν
αὐτῷ. 28 καὶ ἐξῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθὺς πανταχοῦ
εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς Γαλιλαίας.

29 Καὶ εὐθὺς ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξελθόντες ἦλθον
εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου μετὰ Ἰακώβου καὶ
Ἰωάννου. 30 ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσσου-
σα, καὶ εὐθὺς λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. 31 καὶ προσελ-

θῶν ἤγειρεν αὐτὴν κρατήσας τῆς χειρὸς τῆς καὶ ἀφήκεν
αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ διηκόνει αὐτοῖς.

32 Ὁσίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς
αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας καὶ τοὺς δαιμονιζο-
μένους. 33 καὶ ἦν ὅλη ἡ πόλις ἐπισυνηγμένη πρὸς τὴν
θύραν. 34 καὶ ἐθεράπευσεν πολλοὺς κακῶς ἔχοντας
ποικίλαις νόσοις· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλεν καὶ
οὐκ ἤφιεν λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν.
35 Καὶ πρῶτ' ἔννυχ' ἀναστὰς ἐξῆλθεν καὶ ἀπῆλ-
θεν εἰς ἔρημον τόπον κάκει προσήχητο. 36 καὶ κατα-
εδίωξεν αὐτὸν Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 37 καὶ εὗρον
αὐτὸν ὁκαὶ λέγουσιν αὐτῷ ὅτι πάντες ζητοῦσιν σε.
38 καὶ λέγει αὐτοῖς· ἄγωμεν ἀλλαχοῦ εἰς τὰς ἐχομένας
κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω· εἰς τοῦτο γὰρ ἐξ-
ῆλθον.

39 Καὶ ἦλθεν κηρύσσων εἰς τὰς συναγωγὰς αὐτῶν
εἰς ὅλην τὴν Γαλιλαίαν καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων.
40 Καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτὸν
[καὶ γονυπετῶν] καὶ λέγων αὐτῷ ὅτι ἐὰν θέλης δύνα-
σαί με καθαρίσαι. 41 καὶ σπλαγχνισθεὶς ἐκτείνας τὴν

31 ἐκτείνας τὴν χεῖρα κρατήσας (καὶ ἐπιλαβομένος W) ἤγειρεν αὐτὴν D W b q r¹ |
ταυτης A C Θ f¹³ 33 33 Mt lat sy^h | txi B L 2427 | τ ευθεως A (C D) 0130 f¹³ 33 (C lat)
sy | txi B C L W Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1424. 2427. 2542 pc e co • 32 ^o t εδυσεν
B D 28. 1424. 2427 pc | txi B A C L W Θ f¹³ 33 33 | τ p) νοσοις ποικιλαις D it vg^{ms}
(sy^s) | W r¹ vg^{ms} sy^s (B^(*) om. και τους ... νοσοις vs 34) • 33 ^o 3 4 2 5 l (-Γ al) 6-8 A
0233 f¹³ 33 | η πολις ολη συνηγμενη ην προς τας θυρας W 28. (565). 700. (2542) pc |
txi B^(*) B C (D) L Θ 33. (579). 892. 1424. 2427. (l 2211) pc lat • 34 ^o l-3 L 892 | αυτους D |
τους δαιμονια εχοντας εξεβαλεν αυτα απ αυτων D ff² | αυτον χριστον ειναι B L W
Θ f¹ 28. 33^{vid}. 565. 2427 al | vg^{ms} sy^h* samss bo | p) τον χρ. αυτον (C^(*) f¹³ 700. 1424.
l 2211) ειναι B^(*) C f¹³ 700. 892. 1241. 1424 pc | αυτον και εθεραπευσεν πολλους κακως
εχοντας ποικιλαις νοσοις και δαιμονια πολλα εξεβαλεν D (cf vs 34a) | txi B^(*) A 0130
Mt lat sy^s p samss • 35 ^o 3 W pc it sy^p | l B 28. 565 pc samss bo^p | txi B A C^(*) D L Θ 0130
f¹³ 33. 2427 Mt lat sy^h bo^p • 36 ^o ξαν A C D K L W Γ Δ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424.
2427. l 2211 pm it | txi B B Δ f¹³ 28. 565. 700. 2542 pm lat | το A C 0130 33 | ο τε K Θ f¹³ 33
28. 565. 1424 al | τε D^(*) (τοτε D^(*)) | txi B L W 33. 579. 892. 2427. l 2211 pc • 37 ^o
λεγοντες W b c | ευροντες ei^o A C Θ 0130 f¹³ 33 33 | οτε ευρον ei^o D | txi B L 892.
2427 e | A K Γ f¹³ 565. 892. 1424. l 2211 pm a f • 38 ^o εγγυς κωμας και εις τας πολεις
D ex latt? | εληλυθα W Δ f¹³ 28. 565. 892. 1424 pm sy^s p hmg bo^p | εξεληλυθα A D K Γ f¹
700. 1241. l 2211 pm sy^h | απεσταλην 2542 | txi B C L Θ 33. 579. 2427 pc • 39 ^o p) ην
(ei^o εν ταις -ταις Γ 700 pm lat) A C D W f¹³ 33 33 latt sy | txi B B L Θ 892. 2427 pc co |
W • 40 ^o t l 2 B^(*) | p) -B 2427 samss | 3 D W Γ pc it | και γον. αυτον και A C 0130 f¹³
33 33 (q) | txi B^(*) L Θ f¹ 565. 579. 892. 1241. 2542 pc (lat) • 41 ^o ο δε Ιησους A C (C L) W
Θ 0130 f¹³ 33 latt sy samss bo^p | txi B B D 892. 2427 it samss bo^p | ο οργισθεις D a ff² r¹

J 4,52
13!
32-34: Mt 8,16s
L 4,40s

2,2

Act 16,17s

Mt 8,4!

35-38: L 4,42s

L 9,28!

J 6,24

39: Mt 4,23; 9,35
L 4,44

40-45: Mt 8,2-4
L 5,12-16

Mt 9,36!

3,10p; 5,27sp;
6,56p; 7,33; 8,22;
10,13p

Mt 9,30!

Mt 8,4!

Lv 13,49; 14,2-4

Mt 8,4!

2,2; 4,33; 8,32

1-12: Mt 9,1-8
L5,17-26 • Mt 4,13!
15; 3,20; 6,31

1,33

1,45!

10,24

Is 43,25 Ps 103,
3; 130,4 • 10,18 •

χειρά αὐτοῦ ἤψατο¹ καὶ λέγει Ὁ αὐτῷ· θέλω, καθαρίσθητι·
42 καὶ τὸ εὐθὺς ἠπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἔκαθα-
ρίσθη. 43 καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ εὐθὺς ἐξέβαλεν αὐ-
τὸν· 44 καὶ λέγει αὐτῷ· ὄρα μηδενὶ ὁμηδὲν εἰπῆς, ἀλλὰ
ὑπαγε σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ
καθαρισμοῦ σου ὃ προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον
αὐτοῖς. 45 ὁ δὲ ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν ὅτι πολλὰ καὶ
διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι ἰφα-
νερῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ' ἐξῶ ἐπ' ἐρήμοις τόποις
οἶκον καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πάντοθεν.

2 Καὶ εἰσελθὼν πάλιν εἰς Καφαρναοὺμ δι' ἡμερῶν
ἠκούσθη ὅτι ἐν οἴκῳ² ἐστίν. 2 καὶ τὸ συνήχθησαν
πολλοὶ ὥστε μηκέτι χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ
ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. 3 καὶ ἔρχονται φέροντες πρὸς
αὐτὸν παραλυτικὸν αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. 4 καὶ μὴ
δυνάμενοι ἔλθαι πρὸς αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον ἀπεστέγα-
σαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν
κράβαττον ὅπου ὁ παραλυτικὸς κατέκειτο. 5 καὶ ἰδὼν
ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ· τέκνον,
ἄφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι. 6 ἦσαν δὲ τινες τῶν γραμμα-
τέων ἐκεῖ καθήμενοι καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις
αὐτῶν· 7 τί οὗτος οὕτως λαλεῖ; βλασφημεῖ· τίς δύναται
ἀφίεναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἰς ὁ θεός; 8 καὶ εὐθὺς ἐπιγινούς

41' p) 2 / A C W Θ f^{1,13} 33 M¹ / 1 2 / D lat / txt B L 892. 2427. / 12211 pc / ° N W f¹ pc c
ff² sy^s sam^s bo^{mss} • 42/43 ἔειποντος αὐτοῦ A C Θ 0130 f¹ 33 M¹ lat sy^h / txt B D L W
f¹³ 565. 892. 2427. / 12211 pc it sy^s p co / ° sy^s / ° W b (aur c e) • 44' p) N A D L W Δ 0130
f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 12211 al / txt B C Θ f¹ (° 2427) M¹ sy^h • 45' D W
latt / ° 2 3 / 4 N C L 28. 33. 565. 892. 2542. / 12211 pc / 1 4 2 3 D ff² vg^{cl} / txt A B W Θ
0130 f^{1,13} 2427 M¹ lat sy^h / ° B 2427 b e
¶ 2,1 εἰς οἶκον A C 0130 f^{1,13} M¹ / txt B⁸⁸ N B D L W Θ 33. 892. 2427 pc • 2 Τευθεῶς A
C D 0130 f^{1,13} M¹ it sy^h / txt B⁸⁸ N B L W Θ 33. 579. 700. 892. 2427 pc lat sy^p co • 3' f
1 3-5 2 6-8 B⁸⁴ A C³ M¹ / 1 3 4 2 5-8 C* D Θ f^{1,13} (565). 579. 700. 1241. 2427 al a ff² (q
vg^{cl}) sy^(p) h / ἰδου ἄνδρες ἐρ. πρ. αὐ. βασταζόντες ἐν κρεβαττῷ παρ. W / txt B⁸⁸ N B (L)
33. 892. / 12211 pc vg^{sl} ww • 4' προσεγγίσαι A C D f^{1,13} M¹ it? / προσελθεῖν W sam^s it? /
txt N B L Θ (33). 892. 2427 pc lat sy^h co / ° το Ἰησοῦς D Δ Θ 0130. 700. 1424 pc it vg^{mss} sy^p /
° εφ' ω B⁸⁴ A C f¹ M¹ / εφ' ου Θ f¹³ 33. 565 pc / εἰς οὐ W / txt N B (D) L 892. 2427 a vg^{mss}
• 5' ἰδ. δε A D W 0130 f¹ M¹ lat sy^s sam^s / txt B⁸⁸ N B C L Θ f¹³ 28. 33. 565. 700. 892. 2427
pc e sam^s bo / ° ἀφεωνται B⁸⁸ N A C D L W 0130 f^{1,13} M¹ b f q sy / αφιωνται (Δ) Θ / txt B
28. 33. 565. 1241. 2427. / 12211 pc lat • 7' οτι B Θ / ° p) βλασφημίας A C W Θ (0130) f^{1,13}
33 M¹ c e f sy^(p) / txt B⁸⁸ N B D L 2427 lat

ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως τὸ διαλογίζονται
ἐν ἑαυτοῖς λέγει ὁ αὐτοῖς· τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
καρδίαις ὑμῶν; 9 τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παρα-
λυτικῷ· ἄφίενταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε· καὶ
ἄρον τὸν κράβαττόν σου· καὶ περιπάτει; 10 ἵνα δὲ εἰ-
δῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφίεναι
ἁμαρτίας ἐπὶ τῆς γῆς· λέγει τῷ παραλυτικῷ· 11 σοὶ
λέγω, ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ ὑπαγε εἰς τὸν
οἶκόν σου. 12 καὶ ἠγέρθη καὶ εὐθὺς ἄρας τὸν κράβαττον
ἐξῆλθεν ἔμπροσθεν πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας καὶ
δοξάζειν τὸν θεὸν ὁ λέγοντας ὅτι οὕτως οὐδέποτε εἰ-
δομεν.

13 Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν· καὶ πᾶς
ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς.

14 Καὶ παράγων εἶδεν Λευὶν τὸν τοῦ Ἀλφαίου καθήμε-
νον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. καὶ
ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ.

15 Καὶ γίνεται κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ,
ὅκα πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειντο τῷ
Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἦσαν γὰρ πολλοί· καὶ
ἠκολούθουν αὐτῷ. 16 καὶ οἱ γραμματεῖς τῶν Φαρισαί-
ων· ἰδόντες ὅτι ἐσθίει μετὰ τῶν ἁμαρτωλῶν καὶ τε-
λωνῶν· ἔλεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ὅτι μετὰ τῶν

J 2,25 • 8,12!

J 5,8s

Mt 9,33

13-17: Mt 9,9-
13 L 5,27-32
4,1

3,18p Act 1,13

J 1,43!

2,2!

L 15,1s

8° B W Θ 2427 it sy^p sam^s / ° αὐτοὶ B⁸⁴ A C f¹³ 33 M¹ sy^h / txt B⁸⁸ N B D L W Θ f¹ 28.
565. 579. 700. 892. 2427. 2542 al / ° B Θ ff² • 9' ἀφεωνται A C (D) L W Θ 0130 f^{1,13} 33
M¹ b sy / txt N B 28. 565. 2427 lat / ° εγειρου B L Θ 28. 2427 / 1 2 5 3 4 Γ Δ 0130. 2542
p) / 2-5 C (D) L f¹ (33). 579. 700. 1424. / 12211 pc f¹ q vg^{cl} / p) - W f¹³ pc b c e / txt
B⁸⁸ N A B K Θ 28. 565. 892. 1241. 2427 pm lat; Epiph / ° υπαγε B⁸⁸ N L Δ 892 bo? / (11)
υπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου D (33) a ff² r¹ / txt A B C W Θ f^{1,13} 2427 M¹ lat sy sa; Epiph
• 10' 3-5 1 2 B⁸⁸ N C D L Δ 0130. 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542. / 12211 pm lat sy^p sam^s
bo / 1 3-5 2 A K Γ f^{1,13} 28. 565 pm sy^h / 1 2 W pc b q / txt B Θ 2427 pc • 12' ἐναντίον
A C D 0103^{vid} f^{1,13} M¹ / ἐνώπιον Θ 28. 33. 1241. 1424 pc / txt B⁸⁸ N B L (° W) 579. 700.
892. 2427 pc / ° B W 2427 b / ° A C Θ 0130 f^{1,13} 33 M¹ lat sy / txt B⁸⁸ N B D L W 892.
2427. / 12211 pc • 13' εἰς N* • 14' (3,18) Ἰακώβον D Θ f¹³ 565 pc it / Λευὶ N* A K Γ Δ
28. 33. 2542 pm aur q vg^{cl} co? / txt B⁸⁸ N² B C L W I. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427.
/ 12211 pm f¹ vgst • 15/16° D W Θ f¹ 28 pc lat sy^p / [° et : - (cf^{mss})] / αὐτῷ. καὶ οἱ (οἱ
δε Σ 700 a c e ff² sam^s) γρ. καὶ οἱ Φ-οἱ A C (D r¹ sed καὶ εἰδαν) Θ f^{1,13} M¹ lat sy sam^s bo^m /
αὐτῷ καὶ (- Δ 2427) γραμμ. τῶν Φαρισαίων. καὶ (B⁸⁸ N) L Δ 33. 2427 pc b bo^{mss} / txt
B W 28 pc / ° W e / ° οτι ησθιεν B⁸⁸ N D 892 c bo^m / οτι εσθιον (!) Θ / αὐτον εσθιοντα
(° A) C 0130^{vid} f^{1,13} M¹ a f q / txt B L 33. 565. (579) pc b d (ff²) r¹ / ° N A C L f^{1,13} M¹ f ff² /
vg^{cl} sy sam^s bo^m / txt B* L* 565. 892. 2427. / 12211 pc it vgst sam^s bo^m (α. κ. τῶν τ. B⁸⁸ B¹
D Θ 33) / ° τι οτι A f^{1,13} M¹ sy^h / p) δια τι N D W latt sa bo^m / τι Θ / txt B C^{vid} L 33.1424.
2427 pc bo^{mss}

τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν ἔσθιει; 17 καὶ ἀκούσας ὁ Ἰη-²³
σοὺς λέγει Ὁ αὐτοῖς ¹¹ [ὅτι] οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύον-
τες ἱατροῦ ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· οὐκ ἦλθον καλέσαι
δικαίους ἀλλὰ ἀμαρτωλοῦς.

18 Καὶ ἦσαν οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ Φαρισαῖοι
νηστεύοντες, καὶ ἔρχονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διὰ τί οἱ
μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Φαρισαίων νη-
στεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσιν; 19 καὶ
εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμ-
φῶνος ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶν νηστεύειν; ¹⁹ ὁ-
σον χρόνον ἔχουσιν τὸν νυμφίον μετ' αὐτῶν οὐ δύνανται
νηστεύειν. 20 ἔλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἅπ'
αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείνῃ τῇ
ἡμέρᾳ. 21 Οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπιράπτει
ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μή, αἶρει τὸ πλήρωμα ἅπ' αὐ-
τοῦ τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται.
22 καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς·
εἰ δὲ μή, ῥήξει ὁ οἶνος τοὺς ἀσκοὺς καὶ ὁ οἶνος ῥα-
πύσσεται καὶ οἱ ἀσκοὶ· ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς
καινοὺς.

23 Καὶ ἐγένετο αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν παραπορευ-
εσθαι διὰ τῶν σπορίμων, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤρξαντο
ῥόδον ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχυας. 24 καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι ἔλεγον αὐτῷ· ἴδε τί ποιοῦσιν τοῖς σάββασιν ὁ

J 3,17f

18-22: Mt 9,14-
17 L 5,33-38

J 3,29

L 17,22· 14,7p

J 16,20

Job 13,28

23-28: Mt 12,1-
8 L 6,1-5
Dt 23,26

Ex 31,13-17; 34,21

16^f εσθιετε Θ | p) εσθιετε και πινετε G 565. 700. 1241. 1424 pc | εσθιει και πινει P⁸⁸ A
f¹ 33 M⁸ c q sy sams | εσθιει και πινει (- N aur) ο διδασκαλος υμων N (C) L Δ f¹³ (579)
pc vg co | txt B D W 2427 pc it • 17° P⁸⁸ D W f¹ 28 it | ο¹ N A C D L W f^{1,13} 33 M⁸ latt
sy | txt P⁸⁸ B Δ Θ 565. 2427 pc • 18^f των Φαρισαιων L f¹ 33 M⁸ a l vgms syhm sams bopt |
μαθηται των Φαρισαιων W | txt P⁸⁸ N A B C D K Θ f¹³ 565. 1241. 1424. 2427. l 2211 al
lat sy^{p,h} sams bopt | l 2 4 5 C² D f^{1,13} M⁸ sy^h bopt | l 4 5 W Δ | και οι Φαρισαιοι Θ 1424
pc a ff² | p) - A pc | txt P⁸⁸ N B C² vid L 33. 565. 892. 2427 pc e syhm sa | p) l B 565. 2427
pc bopt | μαθ. σου N (C) Δ Θ 28. 2542 pc | txt A C D L W f^{1,13} 33 M⁸ • 19° D W 28. 1424
pc b i q boms | p) D W f¹ 33. 700 it vgms | txt N B C Θ 28. (565). 892. 2427. (l 2211) lat
sy^{(p),h} co (P⁸⁸ L 2542: μεθ εαν-; μεθ εαν- a. εχ. A f¹³ M⁸ f q) • 22^p) ρησσει ο οινος ο
νεος (- o v. f¹³ 28. 579. 700 pc e ff² q*) τους ασκους A (C²) f^{1,13} (33) M⁸ c e f ff² q* sy^h |
διαρησσονται οι ασκοι W (a) boms | txt P⁸⁸ N B C* D L Θ 565. 892. 2427 al lat sy^p sa |
p) εκχειται (- D it) και οι ασκοι απολουνται (- L) N A C D L (W Θ) f^{1,13} 33 M⁸ lat sy^(p)
sa | txt P⁸⁸ B 892. 2427 bo | p) D 2427 it boms | βαλλουσιν W (e f) sy^p p) βλητεον
P⁸⁸ N A C L Θ f^{1,13} 33 M⁸ lat sy^h | txt N* B • 23^p) διαπορ- B (C) D 2427 it | παρα-
πορευομενον 565 | πορευεσθαι W (f¹³) | txt P⁸⁸ N Θ 700. 892. l 2211 (C A L f¹ 33 M⁸) |
οδοποιεν τιλλ. B f¹ 892. 2427 al | οδοιπορουντες τιλλ. f¹³ 565^{ms} pc | τιλλειν D W it

οὐκ ἔξεστιν; 25 καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐδέποτε ἀνέγνωτε
τί ἐποίησεν Δαυὶδ ὅτε χρεῖαν ἔσχεν καὶ ἐπεινάσεν αὐ-
τὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, 26 Ὅπως εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον
τοῦ θεοῦ ἐπὶ Ἀβιαθάρ ἀρχιερέως καὶ τοὺς ἄρτους
τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὐς οὐκ ἔξεστιν φαγεῖν εἰ μὴ
(τοὺς ἱερεῖς), καὶ ἔδωκεν καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσιν;
27 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον
ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον· 28 ὥστε ἡ
κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

3 Καὶ εἰσῆλθεν πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἦν
ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. 2 καὶ
παρετήρουν αὐτὸν εἰς τοῖς σάββασιν θεραπεύσει αὐ-
τόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. 3 καὶ λέγει τῷ ἀνθρώπῳ
τῷ (τὴν ξηρὰν χεῖρα ἔχοντι)· ἔγειρε τὴν χεῖρα σου.
4 καὶ λέγει αὐτοῖς· ἔξεστιν τοῖς σάββασιν ἀγαθὸν ποι-
ῆσαι ἢ κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ
ἐσιώπων. 5 καὶ περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, ὁ συλ-
λυπούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν λέγει τῷ
ἀνθρώπῳ· ἔκτεινον τὴν χεῖρα σου, καὶ ἐξέτεινεν καὶ ἀπε-
κατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ. 6 καὶ ἐξελθόντες οἱ Φαρι-
σαῖοι εὐθὺς μετὰ τῶν Ἡρῳδιανῶν συμβούλιον ἐδίδουν
κατ' αὐτοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν.

7 Καὶ ὁ Ἰησοῦς μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀνεχώρησεν
πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ πολλὸ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλι-

1 Sm 21,1-7

Ex 40,23 etc

Lv 24,5-9

Ex 20,10; 23,12
Dt 5,14J-6: Mt 12,9-14
L 6,6-11; 14,1-6

Jc 4,17

34; 5,32; 10,23 ·
J 11,33 ·
6,52; 8,17 J 12,
40 R 11,25 E 4,18

8,15; 12,13p

Ex 31,14

7-12: Mt 12,15s
L 6,17-19 cf Mt
4,23-25

25^f αυτος ελεγεν A f¹ M⁸ | αυτος λεγει 28. 1241. 1424 pc | αποκριθεις ειπεν D (Θ) a |
ελεγεν P⁸⁸ B 565. 2427. (l 2211) bopt | txt N C L W f¹³ 33. (700). 892 pc • 26° B D 2427
r¹ t | p) D W pc it sy^s | τοις ιερειουσιν A C D (L, Θ) W f¹ M⁸ | p) τοις ιερ. μονοις Δ 33 pc
sams bo (f¹³ it vgms) | τοις αρχιερεουσιν (Φ) 28. 579. 1241 pc | txt N B 892. 2427 sams
boms • 27/28^f λεγω δε υμιν οτι το σαββ. δια τον ανθρ. εκτισθη ωστε W (sy^s) | λεγω δε
υμιν D (it)
¶ 3,1^o N B | txt A C D L W Θ 072 f^{1,13} 33. 2427 M⁸ sa (bo) • 2° Ten N C D H Θ
1241. 2542. l 2211 al | txt A B L W 072 f^{1,13} 33. 2427 M⁸ | r-ευει N W Δ 072. (579) pc
• 3° f¹ 3 4 2 B (L) (28). 565. 892. 2427. (2542. l 2211) (pc) a | 4 l 3 2 W lat (sed 2 3 C³; sed
εξηραμμενην D) | εξηραμμενην εχοντι την χειρα A 0213 f^{1,13} 33 M⁸ | txt N C* Δ Θ
(33^{vid}) | p) και στηθι D c (e f) sa • 4° αγαθοποιησαι A B C L Θ f^{1,13} 2427 M⁸ | τι
αγαθον ποιησαι D b e | txt N W | p) απολεσαι L W Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892.
1424. 2542. l 2211 al latt sy^p sams | txt N A B C D 2427 M⁸ sy^h sams bo • 5° W b c d |
πηρ- 17 pc | νεκρωσει D it sy^s | p) σου N A C D K L P W Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700.
892. 1241. (f¹ 1424). 2542. l 2211 pm latt sy | txt B Γ 2427 pm • 6° εποιησαν N C Δ Θ
892^{ms} pc | εποιουν A (W) f¹ 33 M⁸ | ποιουντες D a | txt B L f¹³ 28. 565. 700. 892^{vid}.
2427 pc boms • 7/8^f εις D P 579. 2542 al | παρα f¹³ 28. 1424 pc

λαίας [ἡκολούθησεν], καὶ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας **8** καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων] καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα ἑπλήθος πολὺ ἠκούοντες ὅσα ἔποiei ἦλθον πρὸς αὐτόν.

9 καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοiάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. **10** πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται ὅσοι εἶχον μάλιστα. **11** καὶ ὁ τὰ πνεύματα ὁ τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτόν ἐθεώρουν, προσέπιπτον αὐτῷ

* καὶ ἔκραζον λέγοντες ὅτι σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **12** καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτόν φανερόν ποιήσωσιν.

13 Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ ὄρος καὶ προσκαλεῖται οὓς ἠθέλεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐτόν. **14** καὶ ἐποίησεν δώδεκα τ[οῖς] [οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν] ἵνα ὥσιν μετ' αὐτοῦ καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύσσειν

15 καὶ ἔχειν ἐξουσίαν ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. **16** [καὶ ἐποίησεν τοὺς δώδεκα,] * καὶ ἐπέθηκεν ὄνομα τῷ Σίμωνι Πέτρον, **17** καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ Ἰακώβου καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα] Βοανηργές, ὅς ἐστιν υἱοὶ βροντῆς. **18** καὶ Ἀνδρέαν καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου καὶ Θαδδαῖον

7/8 2 4-8 D f¹³ 28) pc it (sy^s) bo^{pl} (id., sed pon. ηκολουθουν αυτω p. Σιδωνα W b c) | 2-5 ηκολουθησαν 6-8 H C (Δ, 33) pc (vg) | ηκολουθησαν αυτω 2-8 K* 1241. 1424. 12211 pm sy^h sa (bo^{pl}) | ηκ-σεν αυτω 2-8 A K² P Γ 579. 700. 892 pm | ηκ-σεν αυτω 6-8 2-5 f¹ pc | txt B L (f¹ Θ) 565. 2427 pc | op) H* W Θ f¹ 2542 pc c sy^s | τοι D f | τοι A D Θ f¹ 33 M (lat bo) sy^h | txt H B C L W Δ 892. 2427 sa | και πλ. π. f¹ | - W a b c sy^s | f¹ ποιει B L 892. 2427 sa bo^{pl} | txt H A C D W Θ f¹ 33 M lat sy^h bo^{pl} • 9 πολλοι D (f¹ a) i | οι οχλοι f¹³ 28 pc (ff²) • 11 bis D Θ f¹³ 28 pc | εθεωρει, προσεπιπτεν α. και εκραζεν λεγοντα E H 700 pm | εθ-ρει, πρ-πτον (-πτεν f¹) α. κ. εκραζον λεγοντα (-ντες K) A K P Γ f¹ 12211 pm | t ut txt, sed λεγοντα B C L Δ Θ f¹³ 33. 565. 892. 1241. 1424. 2427. (2542) pm | txt H D (W) 28. 579 pc • 12 A L M | txt H B C D W Δ Θ f¹³ 33. 565. 892. 2427. 2542 pc | ποιωσιν B² D K L W f¹³ 579. 892 pc • 14 μαθητας W | f¹ 5-8 A C² (D) L f¹ 33 M latt sy sa^{ms} | 5-8 1-4 W (Δ) | txt H B (C*) Θ f¹³ 28 pc sy^{hmg} co • 15 το ευαγγελιον και εδωκεν αυτοις D W (lat) bo^{pl} | Tp) θεραπευειν τας (-Θ) νοσους και A C² D W Θ f¹³ 33. 579. 700. 1424. 2542 M (lat sy^h) (τους νοσουντας sy^s p) • 16 (- A C² D L Θ f¹ 33. 2427 M lat sy bo | και περιαγοντας κηρυσσειν το ευαγγελιον W a c e vg^{ms} | πρωτον Σιμωνα f¹³ pc sa^{ms} | txt H B C* Δ 565. 579 pc sa^{ms} • 17 κοινως δε αυτους εκαλεσεν W e (b c q) | f¹ ονομα B D 28 pc sy^p bo^{ms} | txt H A C L Θ f¹³ 33. 2427 M latt sy^h co | sy^s • 18/19 ησαν δε ουτοι Σιμων κ. Ανδρεας Ιακωβος κ. Ιωαννης Φ-ος etc W b c e | και Λεββαιον D it | - W e

ον καὶ Σίμωνα τὸν Καναναῖον **19** καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν.

20 Καὶ ἔρχεται εἰς οἶκον καὶ συνέρχεται πάλιν ὁ ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μηδὲ ἄρτον φαγεῖν.

21 καὶ ἠκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν· ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη.

22 Καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες ἔλεγον ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει καὶ ὅτι ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια.

23 Καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς· πῶς δύναται σατανᾶς σατανᾶν ἐκβάλλειν;

24 καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βασιλεία ἐκείνη· **25** καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δυνήσεται ἢ ἡ οἰκία ἐκείνη σταθῆναι. **26** καὶ εἰ ὁ σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτόν καὶ ἐμερίσθη, οὐ δύναται στῆναι ἀλλὰ τέλος ἔχει. **27** ἄλλ' οὐ δύναται οὐδεὶς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ εἰσελθὼν τὰ σκεύη αὐτοῦ

διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρόν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει.

28 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων τὰ ἁμαρτήματα καὶ αἱ βλασφημίαι ὅσα ἐὰν βλασφημήσωσιν· **29** ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν οἷς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ

18/19 Κανανατην A Θ f¹³ 28 sy^h sa^{ms}? | txt H B C D L vid (W) Δ 33. 565. 579. 1241. 2427 pc latt sa^{ms} bo • 19 Σ-ωθ D lat | Ισ-ωτην A (W) f¹³ 28 vg^{cl} sy^h co | txt H B C L Δ Θ 33. 565. 579. 892. 1241. 2427 pc • 20 ἔρχονται H² A C L Θ f¹³ 33 M lat sy^h | εισερχονται D | txt H* B W Γ 1241. 2427 pc b sy^s sa bo^{pl} | H* C L* W Θ* f¹³ 33 M bo^{pl} | txt H¹ A B D L C Δ Θ C 565. 892. 1241. 2427. 2542 pc sa^{ms} bo^{pl} | f¹ μητε H C D Γ Θ f¹ 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm | txt A B K L W Δ f¹³ 28. 33. 565. 892. 2427 pm • 21 ἄκ- (οτε ηκουσαν D) περι αυτου οι γραμματεις και οι λοιποι D W it • 22 f¹ Βεεζε- B | Beelzebub vg sy^s p | txt H A C D L W Θ f¹³ 33. 2427 M it vg^{ms} sy^h co • 25 f¹ η οικ. εκ. στηναι B L 579. 892. 2427 pc | η οικ. εκ. εσταναι D | σταθηναι (στηναι K pc) η οικ. εκ. A f¹³ 33 M a sy^h | σταθηναι W e | σταθησεται (et om. δυνησ.) 1241 | txt H C Δ Θ 28 • 26 και μεμερισται A C² (D) Θ f¹³ 33. (1241) M | εμερισθη (sed - ανεσ.) W sy^s | εμερισθη και H* C* vid Δ lat | txt (H¹) B L 892*. 2427 pc | σταθηναι A f¹³ 33 M | p) σταθηναι η βασιλεια αυτου D W pc it | txt H B C L Θ 892. 2427 pc • 27 ουδεις (+ δε Θ pc) δυναται A D W Θ M lat sy sa^{ms} | αλλ ουδεις δυν. L f¹³ 28. 33. 579. 700. 892 pc sy^{hmg} | txt H B C² Δ 2427 pc | f¹ 7 8 4-6 1-3 A D (W) f¹³ 28 lat sy^h | 6 1-5 7 8 H | txt B C L Δ Θ 33. (579). 892. 2427 pc • 28 ὅσας A C K L Γ f¹ 28. 33. 565. 700. 892. (1241). 1424 pm | txt H B D Θ f¹³ 2427. 2542 pm sa^{ms} bo^{ms} (W it sa^{ms} om. οσα ... βλασφ.) • 29 D W Θ f¹ 28. 565. 700. 2542 pc it vg^{ms} (sy^s); Cyp

2,21

L 8,19p

J 10,20! Ps 69,9

Is 28,7 Zch 13,3

22-27: Mt 12,24-

29 L 11,15-22 7,1

Mt 9,34!

4,21

Is 49,24 Ps Sal 5,3

28-30: Mt 12, 31-33 L 12,10

ἐνοχός ἔστιν αἰωνίου ἁμαρτήματος. **30** ὅτι ἔλεγον·
πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει.

31 (Καὶ ἔρχεται) ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί αὐ-
τοῦ καὶ ἔξω ἑστῆκοντες ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν καλοῦν-
τες αὐτόν. **32** καὶ ἐκάθητο περὶ αὐτὸν ὄχλος, καὶ λέ-
γουσιν αὐτῷ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου [καὶ
αἱ ἀδελφαί σου] ἔξω ζητοῦσίν σε. **33** (καὶ ἀποκριθεὶς
αὐτοῖς λέγει)· τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου (καὶ οἱ ἀδελφοί
οἱ μου); **34** καὶ περιβλεψάμενος τοὺς περὶ αὐτὸν κύκλῳ
καθημένους λέγει· ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου.
35 ὃς [γὰρ] ἂν ποιήσῃ (τὸ θέλημα) τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελ-
φός μου καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

4 Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν·
καὶ συναγεται πρὸς αὐτὸν ὄχλος πλείστος, ὥστε αὐ-
τὸν (εἰς πλοῖον ἐμβάντα) καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ
πᾶς ὁ ὄχλος (πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς) ἦσαν.
2 καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλὰ καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

3 Ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων (σπείρειν). **4** καὶ
(ἐγένετο ἐν τῷ σπείρειν) ὁ μὲν ἔπεσεν παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ
ἦλθεν τὰ πετεινὰ καὶ κατέφαγεν αὐτό. **5** καὶ ἄλλο ἔπεσεν
ἐπὶ τὸ πετρώδες (ὅπου οὐκ εἶχεν γῆν πολλήν, καὶ εὖ-

Sir 40,15

29 ἔσται N D L Δ 33. 892. 1241 pc lat sa^{ms}; Cyp^{pt} Aug | txt A B C W Θ f^{1,13} 2427 M b sa^{ms}
bo; Cyp^{pt} | κρισεως A C² f¹ (1424) M f r¹ vg^{ms} sy^p h bo^{pt} | κολασεως 348. 1216 pc |
αμαρτιας C² vid D W f¹³ | txt N B L Δ Θ 28. 33. 565. 892*. 2427. • **31** † κ. ερχονται B C
L Δ f¹³ 28. 700. 1241. 1424. 2427. 2542 pc lat sy^{s-p} sa^{ms} bo | ερχονται ουν A 33 M sy^h | txt
N D W Θ f¹ 565. 892 pc it vg^{ms} | 5 6 4 1-3 (A al) f¹³ M sy(s)^h | txt N B C D L (W) Δ (Θ
565. f¹) 33. 892. 1424. 2427. 2542 pc it vg^{ms} sy^p co | † εστηκοτες (C², L) f¹ 700. (892).
2427. 2542 pc | εστωτες A D W Θ f¹³ 33 M | σταντες N | txt B C* Δ 28. • **32** † p) N B C
K L W Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 892. 1241. 1424. (2427). 2542 pm lat sy | txt A D Γ 700 pm it
vg^{ms} sy^{hmg} • **33** † και απεκριθη αυτοις λεγων A D (Θ) M f sa | απεκριθη αυτοις και
λεγει f^{1,13} 28. 700. 2542 pc | ος δε απεκριθη και ειπεν αυτοις W (33) | txt N B (C) L Δ
892. 2427 pc aur vg bo | † η A (D) K 28. 33. 700 pm it sy^{s-h} bo^{ms} | txt N B C L W Γ Δ Θ f^{1,13}
565. 892. 1241. 1424. 2427. 2542 pm lat co | † † B D | txt N A C L W Θ f^{1,13} 33. 2427 M lat
sy. • **35** † B (W) 2427 b e bo | txt N A C D L Θ f^{1,13} 33 M lat sy sa bo^{ms} | † τα -ματα B
2427 | † μου C M lat sy | txt N A B D L W Δ Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 892. 2427. 2542 al it
vg^{ms}
† **4,1** † εις το πλ. εμβ. B² D W Δ pc | εμβαντα εις το (-K f¹ 2542 al) πλοιον A f^{1,13} M
sy^h | txt N B* C L Θ 33. 565. 892. 1241. 1424. 2427 pc | † περαν της θαλασσης D | εν τω
αιγιαλω W it | † ην A D W Θ f^{1,13} M | txt N B C L Δ 33. 892. 1241. 2427 pc d. • **3** † p) του
σπειραι N¹ A C L Θ f^{1,13} M | -D sa^{ms} bo^{pt} | txt N* B W 33^{vid}. 2427 d. • **4** -W | 2-4 D
lat sy^{s-p} sa. • **5** † και οπου B 2427 | και οτι D W it

θὺς ἔξανάτειλεν διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς. **6** καὶ ὅτε
ἀνάτειλεν ὁ ἥλιος ἔκαυματίσθη καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν
ἐξηράνθη. **7** καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβη-
σαν αἱ ἄκανθαι καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ
ἔδωκεν. **8** (καὶ ἄλλα) ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν καλὴν καὶ
ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξανόμενα καὶ ἔφε-
ρεν ἕν τριάκοντα καὶ ἕν ἐξήκοντα καὶ ἕν ἑκατόν.
9 καὶ ἔλεγεν· ὃς ἔχει ὅτα ἀκούειν ἀκουέτω. **10** Καὶ ὅτε ἐγένετο κατὰ μόνας, ἠρώτων αὐτὸν οἱ (περὶ
αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα) (τὰς παραβολὰς). **11** καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς· ὑμῖν τὸ μυστήριον δέδοται τῆς βασιλείας τοῦ
θεοῦ· ἐκείνοις δὲ τοῖς (ἔξω ἐν παραβολαῖς) ὅτὰ πάντα
γίνεται.

12 ἵνα βλέποντες βλέπωσιν καὶ μὴ ἴδωσιν, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσιν καὶ μὴ συνιῶσιν,
μήποτε ἐπιστρέψωσιν καὶ ἄφεθῇ αὐτοῖς.

13 Καὶ λέγει αὐτοῖς· οὐκ οἶδατε τὴν παραβολὴν ταύ-
την, καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνώσεσθε; **14** ὁ σπεί-
ρων τὸν λόγον σπείρει. **15** οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν
ὁδόν· ὅπου σπείρεται ὁ λόγος καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὖ-
θὺς ἔρχεται ὁ σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρ-
μένον (εἰς αὐτούς). **16** καὶ οὗτοι (εἰσιν οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη
σπειρόμενοι, οἱ ὅταν ἀκούσωσιν τὸν λόγον εὐθὺς μετὰ
χαρᾶς λαμβάνουσιν) αὐτόν, **17** καὶ οὐκ ἔχουσιν ῥίζαν
ἐν ἑαυτοῖς ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψε-
ως ἡ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον εὐθὺς σκανδαλίζονται. **18** καὶ

Jc 1,11

Jr 4,3

Mt 11,15!

10-12: Mt 13,
10-17 L 8,9sDn 2,27s.47 Sap
2,221K 5,12s Kol 4,
5 1Th 4,12 1T
3,7· 2!

Is 6,9s Act 28,26

13-20: Mt 13,
18-23 L 8,11-15

4Esr 9,31ss; 8,41

2Th 1,4!

5 † εξεβλαστησεν f^{1,13} 28. 700. 2542 pc | ανετ- W. • **6** †-θησαν B D a e. • **8** † κ. αλλο N¹
A D f^{1,13} M lat sy^h | txt N*² B C L W Θ 28. 33. 892. 2427 pc e | † -μενον A D L W Δ 892 pc
bo | αυξανοντα C Θ f^{1,13} 33. 2427 M | txt N B pc sa (565 h. t.) | † † εις... εν... εν B² (sine
acc.) | εις... εν... εν L | ter εις N C² vid Δ 28. 700. (2427) pc | ter εν f¹ 33^{vid} M sy^h | ter το
εν W | txt f¹³ pc lat sy^p (A C² D Θ sine acc.). • **9** † και ο συνιων συνιτω D it vg^{ms} sy^{hmg}
• **10** † p) μαθηται αυτου D W Θ f¹³ 28. 565. 2542 it sy^s; (Orlat) | † την -λην A f¹ M vg^{el}
sy^h bo^{ms} | † τις η παραβολη αυτη D W Θ f¹³ 28. 565. 2542 it; Orlat | txt N B C L Δ 892.
2427 pc vgst sy^s co. • **11** † εξωθεν B Σ 1424. 2427 pc | † N D K W Θ 28. 565. 1424. 2542
al | txt A B C L f^{1,13} 33. 2427 M bo | † λεγεται D Θ 28. 565. 1424. 2542 pc it vg^{ms} (sa)
• **12** †-θησομαι D* (αφησω D² it) | † τα αμαρτηματα A D Θ f¹³ 33 M lat sy | txt N B C L
W f¹ 28*. 892*. 2427. 2542 pc b co. • **15** † εν ταις καρδιας αυτων D Θ 33 M lat sy bo^{pt} |
απο της καρδιας αυτων A | εν αυτοις N C L Δ 579. 892 pc sy^{hmg} | txt B W f^{1,13} 28.
2427. 2542 pc. • **16** † † εις. ομοιως A B 2427 M lat sy^h | ομ. εις. N C L Δ 33. 892. 1241 pc
| txt D W Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 2542 pc it sa sy^{s-p}; Or | † Θ f^{1,13} 28. 565. 700 pc; Or

L 21,34¹ • 2Th 2,
10 H 3,13 2P 2,13

Ti 3,14 2P 1,8

21-25; L 8,16-18

Mt 5,15¹

Mt 10,26^p

Mt 11,15¹

Mt 7,2^p

Mt 13,12¹

Jc 5,7 • Mt 13,25

Joel 4,13 Ap 14,15

ἄλλοι εἰσὶν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι □ οὗτοι εἰσὶν οἱ τὸν λόγον ἀκούσαντες, **19** καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου □ καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμῖαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσιν τὸν λόγον καὶ ἄκαρπος γίνεται. **20** καὶ ἐκεῖνοί εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσιν τὸν λόγον καὶ παραδέχονται καὶ καρποφοροῦσιν ἕν τριάκοντα καὶ ἕν ἐξήκοντα καὶ ἕν ἑκατόν.

21 Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· Ἦ μή τι ἔρχεται ὁ λύχνος ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν τεθῇ; **22** οὐ γὰρ ἔστιν ἡ κρυπτόν ἐάν μὴ ἵνα φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον ἀλλ' ἵνα ἔλθῃ εἰς φανερόν. **23** εἴ τις ἔχει ὅτα ἀκούειν ἀκουέτω. **24** * Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν □ καὶ προστεθήσεται ὑμῖν. **25** ὃς γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρῇσεται ἀπ' αὐτοῦ.

26 Καὶ ἔλεγεν· οὕτως ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ὥς ἄνθρωπος ἔβαλε τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς **27** καὶ καθεύδει καὶ ἐγείρεται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστᾷ καὶ μηκύνεται ὥς οὐκ οἶδεν αὐτός. **28** Ἀυτομάτη ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον ἔλτα στάχυν ἔλτα ἡ πλήρη[ς] σίτον ἐν τῷ στάχυϊ. **29** ὅταν δὲ παραδοῖ ὁ ἄκαρπος, εὐθὺς ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός.

18¹ - W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 892. 1424. 2542 pc sy^p samss | οὗτοι εἰς. et¹ A 33 M f q syh | txi N B C⁽²⁾ D L Δ 2427 pc lat samss bo | ἐπι N C Δ 579 pc | txi A B D L W Θ f^{1,13} 33. 2427 M • 19¹ βίου D W Θ 565. 700. 1424 pc it vgms | ἀπαται του πλ. W (1424) f | ἀπαται του κοσμου D (Θ 565) it | η αγαπη του πλ. Δ | □ D (Θ) W f¹ 28. (565. 700). 2542 it • 20¹ f¹ ter ἐν f^{1,13} 33 M sy | ter το εν W | ἐν ... - ... - B(*) 1424. 2427 | εν... - ... εν C*vid pc | txi L Θ pc lat (N A C² D sine acc.) • 21¹ f¹ οτι B L 892. 2427 | ιδετε f^{1,13} 28 pc | txi N A C D W Θ f¹ 33 M latt | ἀπτεται D (W f^{1,13}) it samss bopt | f¹ υπο N B* f^{1,13} 33 pc • 22¹ f¹ τι N A C L Δ 33. 892. 1241. 1424 pm lat sy | txi B D K W Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 2427. 2542 pm it co • 24¹ p) D W 565. 579 pc b e l vgms samss | τοις ακουουσιν A Θ 0107. 0167 f^{1,13} 33 M q sy samss bopt | credentibus f | txi N B C L Δ 579. 700. 892. 2427 pc lat bopt • 26¹ ὡς ανθρωπος οταν W f¹ e samss bopt | ὡς (ε)αν ανθ. A C 0107 M syh | ὡσπερ ανθ. Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 pc | txi N B D L Δ 33. 579. 892*. 1241. 2427 pc • 28¹ α. γαρ W Θ 0167 f^{1,13} 33 M lat samss bopt | οτι α. D 565. 700 bopt | txi N A B C L 892*. 1241. 2427 pc syh samss bopt | f¹ bis ειπεν (N*) B* L Δ | επειτα ... ειτα 565 (pc); Irlat vid | txi (N¹) A B² C D W Θ 0107. 0167 f^{1,13} 33. 2427 M | f¹ πληρης (-ρες B) σιτος B 2427 pc | πληρης ο σιτος D W | πληρη (+ τον Θ 565. 700. 892. 1424) σιτον N A C² L Θ f^{1,13} 33 M; Irlat | txi C*vid 28. 2542 • 29¹ [καρος Blass cj]

44
II

30 Καὶ ἔλεγεν· πῶς ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ ἐν τίνι αὐτὴν παραβολῇ θῶμεν; **31** ὥς ἡ κόκκω σινάπεως, ὃς ὅταν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μικρότερον ὢν πάντων τῶν σπερμάτων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, **32** καὶ ὅταν σπαρῇ, ἀναβαίνει καὶ γίνεται μείζον πάντων τῶν λαχάνων καὶ ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν.

45
VI

33 Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν. **34** χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς ἰδίοις μαθηταῖς ἐπέλυεν πάντα.

46
X

35 Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὧν τὰς γενομένης διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. **36** καὶ ἡ ἀφέντες τὸν ὄχλον παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὥς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ ἄλλα πλοῖα ἦν μετ' αὐτοῦ. **37** καὶ γίνεται λαίλαψ μεγάλη ἀνέμου καὶ τὰ κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε ἡδὴ γεμίζεσθαι τὸ πλοῖον. **38** καὶ αὐτὸς ἦν ἐν τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. καὶ ἐγείρουσιν αὐτὸν καὶ λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; **39** καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησεν τῷ ἀνέμῳ καὶ εἶπεν τῇ θαλάσῃ· σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. **40** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τί δειλοὶ ἐστε; οὐπω ἔχετε πίστιν; **41** καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούει αὐτῷ;

47
II

30 παραβολη (ομοιωματα f¹ pc) παραβαλωμεν αυτην A C² D Θ 0107^{vid} f¹ 33 M lat sy | την παραβολην δομεν W | παραβολη αυτην θωμεν; παραβαλωμεν αυτην f^{1,13} | txi N B C*vid L (Δ) 28. (579). 892. 2427 pc (b) bo; Or • 31¹ κοκκων A L W Θ 0107 f^{1,13} 33 M | txi N B C vid D Δ (*) 565. 2427. 2542 al • 32¹ μειζων παντ. τ. λαχ. D Δ f¹ 28. 565. 579. 700. 1424. 2427. 2542 pm aur e (f¹ K f^{1,13} pm) | txi N B C L W Θ 33. 892. 1241 pc lat (A pm) • 34¹ αυτας D W it • 36¹ αφιουσιν τον οχλον και φ⁴⁵vid D W Θ f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 pc it | αφεντες αυτον A | αλλα δε πλοια (-αρια L pm; + πολλα D 33) ην (ησαν D) μετ αυτου A C² D L f^{1,13} 33 M syh | αμα πολλοι ησαν μετ αυτου W e | τα αλλα τα οντα πλοια μετ αυτου Θ (f¹ 28. 700). 565 | txi (N: ησαν) B C* 579. 892. 2427 pc vg • 38¹ A D W Θ f^{1,13} 33 M syh | txi N B C L Δ 579. 892. 2427. 1221 pc | διεγειραντες (εγ- f^{1,13}) et¹ D W Θ f^{1,13} 28. 565. 700 pc it | διεγειρουσιν A B¹ C² L 0167^{vid} f¹ 33 M | txi N B* C* Δ 2427 al • 40¹ f¹ δειλοι εστε ουτως; πως ουκ A C 33 M (f) sy(p^h) | δειλοι εστε ουτως W (e q) | ουτως δειλοι εστε; ουπω φ⁴⁵vid f^{1,13} 28(*). (f¹ 892c). 2542 pc | txi N B D L Δ Θ 565. (579). 700. 892*. 2427 pc lat co • 41¹ 2 / N* C Δ f^{1,13} 28. 2542 pc | υπακουουσιν D ff² i q | υπακουουσιν αυτω A W Θ 33 M lat | txi N² B L 892. 2427

30-32: Mt 13,
31s L 13,18s
Is 40,18 e

Mt 17,20¹ p

Ez 17,23; 31,6
Dn 4,9,18
Ps 103,12 e

33s: Mt 13,34

1 K 3,1 J 16,12

1,45¹ | 2¹

35-41: Mt 8,18.
23-27 L 8,22-25
cf. Mc 6,45ss p

Jon 1,4ss

L 10,40

Ps 105,9 e

6,51 Ps 65,8; 89,
10; 107,25-32

J 14,1,27 2 T 1,7
L 2,9 Jon 1,10,16
1,27

1-20: Mt 8,28-34 L 8,26-39

1,23

Is 65,4

1,241· 3,111· Gn 14,18 Act 16,17 Gn 24,3 Mt 26,63

5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν. **2** καὶ ἐξελθόντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ πλοίου. Οὐδὲς ὑπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἀνθρώπων· ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, **3** ὃς τὴν κατοίκησιν εἰχεν ἐν τοῖς μνήμασιν, καὶ οὐδὲ ἀλύσει οὐκέτι οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτὸν δῆσαι. **4** διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσεσιν δεδέσθαι καὶ διεσπάσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις καὶ τὰς πέδας συντετρίφθαι, καὶ οὐδεὶς ἴσχυεν αὐτὸν δαμάσαι. **5** καὶ διὰ παντὸς νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς μνήμασιν καὶ ἐν τοῖς ὄρεσιν ἦν κράζων καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. **6** καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν ἔδραμεν καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ. **7** καὶ κράζας φωνῇ μεγάλῃ λέγει· τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὀρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασανίσῃς. **8** ἔλεγεν γὰρ αὐτῷ· ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. **9** καὶ ἐπηρώτα αὐτόν· τί ὄνομά σοι; καὶ λέγει αὐτῷ· Γλεγιὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοὶ ἔσμεν. **10** καὶ παρεκάλει αὐτὸν πολλὰ ἵνα μὴ αὐτὰ ἀποστείλῃ· ἔξω τῆς χώρας. **11** ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τῷ ὄρει ἀγέλη χοίρων μεγάλῃ βοσκομένη. **12** καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν λέγοντες· πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. **13** καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς, καὶ ἐξελθόντα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ὥς δισχίλιοι, καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ.

¶ **5,1** ἦλθεν κ^{vid} C L Δ Θ f¹³ 28. 579. 700. 892. 1241. 2542 al q sy bo; Epiph | (p) Γα-δαρηνων A C f¹³ 28 sy^h | Γεργασηνων W | Γεργεσηνων κ² L Δ Θ f¹ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 al sy^s bo | txt κ^{*} B D 2427^{vid} latt sa • 2 ° B W 2427 it sy^s p | ἡπνητησεν A W 33 28 | txt κ^{*} B C D L Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 1424. 2427. 2542. l 2211 al | 4 1-3 D W Θ 565. 700 it | 4 1355 pc vg^{ms} sy^s • 4/5 'οτι πολλακις αυτον δεδεμενον πεδαις και αλυσεσιν εν αις εδησαν διεσπακεναι και τας πεδας συν-τετριφεναι D (W, f¹, 28, 565, 700, 2542 lat sy^s p) | ' και μηδενα αυτον ισχυειν δαμασαι, νυκτος δε και ημερας D (W, 565, 700) e • 6 '† αυτον A B C L Δ 892. 1241. 2427 pc | txt κ^{*} D W Θ f^{1,13} 33 28 • 9 'απεκριθη D pc it | απεκριθη λεγων E 565. 700 pm | λεγειων κ² A B² W Θ f^{1,13} 28 | txt κ^{*} B* C (D) L Δ 579. 700^c vid. 2427 pc | 'εστιν B (f¹ D) f¹³ 2427 pc lat • 10 'αυτους αποστειλη D f¹³ 28 (f¹ A f¹ 579. 1241, l 2211 al it) | αυτον αποστ. κ^{*} L 2427 pc lat sy^p bo (f¹ K W 892 al) | txt B C Δ (f¹ Θ) • 12 'παντες (- K 579 al) οι δαιμονες λ. A 33^{vid} 28 | παντα (- D) τα δαιμονια ειποντα D Θ 565. (700) pc a | (παρακ-σαντες et) ειπον W f¹³ 28. 2542 | txt κ^{*} B C L Δ f¹ 892. 2427 al • 13 'επεμψεν αυτους (+ ο Ιησους 565. 700) Θ 565. 700 | ευθεως κυριος Ιησους επεμψεν αυτους εις τους χοιρους D pc (c) ff² (i) r¹ | επετρεψεν αυτοις ευθεως ο Ιησους A f¹³ 33. (f¹ 1241) 28 lat sy^h | txt κ^{*} B C L W Δ f¹ 28. (579). 892*. 2427. 2542 b e sy^s p bo; Epiph

14 Καὶ οἱ βόσκοντες αὐτοὺς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς· καὶ ἦλθον ἰδεῖν τί ἐστὶν τὸ γεγονός. **15** καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ θεωροῦσιν τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγιῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. **16** καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ καὶ περὶ τῶν χοίρων. **17** καὶ ἥρξαντο παρακαλεῖν αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν.

48
VIII

18 Καὶ ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον παρεκάλει αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς ἵνα μετ' αὐτοῦ ᾗ. **19** καὶ οὐκ ἀφῆκεν αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ· ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς καὶ ἀπαγγείλον αὐτοῖς ὅσα ὁ κύριός σοι πεποίηκεν καὶ ἠλέησέν σε. **20** καὶ ἀπῆλθεν καὶ ἥρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον.

49
II

21 Καὶ διαπεράσαντος (τοῦ Ἰησοῦ [ἐν τῷ πλοίῳ]) ἡ πόλιν εἰς τὸ πέραν ἡ συνήχη ὄχλος πολὺς ἐπ' αὐτόν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θάλασσαν. **22** Καὶ ἔρχεται εἰς τῶν ἀρχισυναγῶγων, ὀνόματι Ἰάϊρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν πίπτει πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. **23** καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν πολλὰ λέγων ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇ τὰς χεῖρας αὐτῇ ἵνα σωθῇ καὶ ζήσῃ. **24** καὶ ἀπῆλθεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς καὶ συνέθλιβον αὐτόν.

13

25 Καὶ γυνὴ τ' οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος δώδεκα ἔτη **26** καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' αὐτῆς πάντα καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα ἀλλὰ μάλ-

14 ἡπνηγγειλαν W Δ f¹³ 28. 565. 2542. l 2211 pm; Epiph | txt κ^{*} A B C D K L Θ f¹ 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427 pm • **15** 'τον εσχ. τον λεγειωνα κ^{*} A B C W Θ 0107 f^{1,13} 33 28 | - D lat sy^s bo | txt κ^{*} L Δ 579. 2427 aur vg^{ms} • **17** 'παρεκαλουν D Θ 565. 700. 1424 pc a sa^{ms} • **19** 'διαγγ- φ⁴⁵ D W f^{1,13} 28. 700. 2542 pc | αναγγ- A L 0132. 33 28 | txt κ^{*} B C Δ Θ 579. 2427 pc | 3 1 2 A L W 0132 f^{1,13} 33 28 lat | p) σοι ο θεος D (1241) | txt (κ^{*}) B C Δ Θ 2427 ff² • **21** ' / 2 φ⁴⁵ vid D Θ f¹ 28. 565. 700. 2542 pc it sy^s | 3-5 / 2 W sa^{ms} | txt κ^{*} A (B) C L 0132 f¹³ 33. (2427) 28 vg sy^p h sa^{ms} bo | 2-4 / κ^{*} D 565. 700 it sy^p | l φ⁴⁵ f¹ 2-4 Θ pc sa bo^{ms} | παλιν ηλθεν εις το περαν f¹³ pc (sa) | txt κ^{*} A B C L W 0132 f¹ 33. (2427) 28 aur | vg sy^h bo • **22** 'ιδου φ⁴⁵ A C W 0107 f^{1,13} 33 28 c f sy^h | txt κ^{*} B D L Δ Θ 892. 2427 lat sy^s p co | (p) ω ονομα I. W Θ 565. 700 | - D it • **23** 'κ. παρεκ- B W Θ 0107. 0132 f^{1,13} 2427 28 lat bo | παρακαλων et (it sy^s) | txt κ^{*} A C L 28. 33. 565. 892. 1241 pc sa bo^{ms} | 'ελθε ανωι αυτης εκ των χειρων σου D it (sy^s p) • **25** 'τις D Θ 0132 f¹³ 28 a f sy | txt κ^{*} A B C L W Δ f¹ 33. 892. 2427. 2542 pc lat • **26** 'εαυτης D W Θ f¹ (f¹ 28). 565. 700. 1424. 2542 pc | παρ εαυτης κ^{*} C K Δ 1241. l 2211 al | txt A B L 0132 f¹³ 33. 2427 28

1,411 λον εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, 27 ἀκούσασα τὸ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. 28 ἔλεγεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἄψωμαι κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ σωθήσομαι. 29 καὶ εὐθὺς ἐξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἵαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. 30 καὶ εὐθὺς ὁ Ἰησοὺς ἐπιγινώσκων ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ ἔλεγεν· τίς μου ἤψατο τῶν ἱματίων; 31 καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· βλέπεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε καὶ λέγεις· τίς μου ἤψατο; 32 καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσανσαν. 33 ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὁ γέγονεν αὐτῇ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐτῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. 34 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ· θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε· ὕπαγε εἰς εἰρήνην καὶ ἴσθι ὑγιὲς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. 35 Ἐπὶ αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἄρχισυναγωγίου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν· τί ἐτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; 36 ὁ δὲ Ἰησοὺς παρακούσας τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἄρχισυναγωγῷ· μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. 37 καὶ οὐκ ἀφῆκεν· οὐδὲνα μετ' αὐτοῦ συνακολουθήσαι· εἰ μὴ τὸν Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. 38 καὶ ἔρχονται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγωγίου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλὰ, 39 καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐτοῖς· τί θορυβεῖσθε καὶ τὸ κλαίετε; τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει. 40 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν πάντας παραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ καὶ εἰσπορεύεται

Mt 9,22! · 1 Sm 1,17; 20,42 Jdth 8,35 2Sm 15,9 2Rg 5,19 L 7,50 Act 16,36 Jc 2,16 |

Mt 17,11

Act 20,10

J 11,4.11

11,15 Act 9,40

27 τ τ τα Ν* B C* Δ 2427 pc | txi Ν* A C² D L W Θ 0132^{vid} f^{1.13} 33 M sy co • 30 εἶπεν D W Θ 565. 700 • 33 τ διο πεποιηκει λαθρα D (Θ) 28. 565. (700) pc it | επ αυτη A W Θ 0132 f¹ 33 M | επ αυτην Φ f¹³ 565. 1241 pc | txi Ν B C D L 892. 2427. 1 2211 pc | f αιτιαν αυτης W f¹³ (1). 28. 2542 sa^{ms} • 34 f-ter Ν A C²^{vid} L Θ 0132 f^{1.13} 33 M | - 579 pc | txi B D W 28. 2427 pc (C* illeg.) • 36 p) ακουσας Ν² D Θ 0126 f^{1.13} 28. 565. 700. 892c. 1241. 1424. 2542 al lat co | ευθεως ακουσας A C (f N) 0132. 33 M (a) sy^h | txi Ν* c B L W Δ 892* . 2427 pc e | τ. λ. τον λαλ. B (2427) | τουτον τον λ. D it • 37 ουδ. αυτω συνακ- (ακ- A K 33. 1241 al) A Θ 0132 f¹³ M | ουδ. αυτω (f D, W) παρακ- D W f¹ 28. 565. 700. 2542* pc | txi Ν B C L Δ 892. 2427 | μονον W | - A D L Θ 0132 f^{1.13} 33 M | txi Ν B C Δ 2427. 2542 • 38 κλαιοντων και αλαλαζοντων D (565) a • 39 τ τι D Θ 28 it • 40 ο δε A W 0132 f¹³ M | ο δε Ιησους Φ f¹ pc sy^h • | txi Ν B C D L Δ Θ 33. 579. 892. 2427. 1 2211 pc

ὅπου ἦν τὸ παιδίον. 41 καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου λέγει αὐτῇ· ταλιθα κουμ, ὃ ἐστὶν μεθερμηνευόμενον· τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω, ἔγειρε. 42 καὶ εὐθὺς ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ περιεπάτει· ἦν γὰρ ἑτῶν δώδεκα. καὶ ἐξέστησαν ἡ ἐκστάσει μεγάλῃ. 43 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ὅπολλά ἵνα μηδεὶς γνοί τοῦτο, καὶ εἶπεν δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.

50 I

6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν καὶ ἔρχεται εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. 2 καὶ γενομένου σαββάτου ἤρξατο διδάσκειν ἐν τῇ συναγωγῇ, καὶ πολλοὶ ἀκούοντες ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· πόθεν τούτῳ ταῦτα, καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα τούτῳ, καὶ αἱ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ γινόμεναι; 3 οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς τῆς Μαρίας καὶ ἀδελφὸς Ἰακώβου καὶ Ἰωσήφ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἔσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. 4 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοὺς ὅτι οὐκ ἔστιν προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τοῖς συγγενεῦσιν αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 5 καὶ οὐκ ἔδύνατο ἐκεῖ ποιῆσαι οὐδεμίαν δύναμιν, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρρώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευ-

51 I

52 II

40 Ὑνακειμενον A C 33 M (κατακ- W Θ f^{1.13} 28. 565. 700. 2542 pc) lat sy | txi Ν B D L Δ 892. 2427 pc it • 41 ταλιθα κουμ A Θ 0126 f¹³ M q vg sy^h | ταβιθα W a r¹ (+ κουμ it) | ραββι θαβιτα κουμ D [p. ex ραβιθα = puella Wellhausen cj] | tabea acultha cumhi e | txi Ν B C L f¹ 28. 33. 892. 1241. 1424. 2427 al co • 42 παντες D it sa^{ms} bom^s | - p⁴⁵ A W Θ f^{1.13} M lat sy^h bom^s | txi Ν B C L Δ 33. 579. 892. 2427 pc sa^{ms} bo • 43 ο D 1424 pc it
¶ 6,1 f¹ 13 pc | - W | εκ. κ. ηλθεν (απηλ- D) A D 0126 f^{1.13} M sy^h | txi Ν B C L Δ Θ 892. 2427 pc a sy^h • 2 s p⁴⁵vid A W 0126 f^{1.13} M lat | txi Ν B C D L Δ (Θ) 33. 579. 892 pc f (ff²) r¹ | τ οι πολλοι ακουοντες B 28c. 892. 2427 pc sa^{ms} bom^s | οι πολλοι ακουσαντες L f¹³ 28* pc sa^{ms} | πολλοι ακουσαντες D Δ Θ 0126. 565 al bo^{pt} | txi Ν A C W f¹ 33 M | αυτω A D W Θ f^{1.13} 33. 2427 M sy sa^{ms} | txi Ν B C L Δ 892 sa^{ms} bo | και δυν. ... γινονται A C² W f^{1.13} M a e f | ινα και δυν. ... γινονται C* D K (Θ 700) al it sy^h sa^{ms} | και αι δυν. αι τοιαυται αι ... γινομεναι Ν¹ Δ | txi Ν* B (L) 33. 892. 2427 pc bo • 3 του τεκτονος υιος και (p⁴⁵vid) f¹³ 33^{vid}. (565. 579. 2542). 700 pc it vg^{ms} bom^s | αδελφος δε A W f^{1.13} M q sy^h sa^{ms} | ο αδελφος (Θ 2542). 565. 700. 892c pc lat | και ο αδελφος Ν D L 892* pc sa^{ms} bo^{pt} | txi B C Δ 579. 1241. 1424. 2427 pc | (p) και Ιωσηφ Ν pc lat | και Ιωση A C W f¹ M sa^{ms} | - c ff² i | txi B D L Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 700. 2427. 2542 pc a sa^{ms} bo • 4 π. εαυτου Ν* f¹³ | ιδια π. αυτου Ν² A (L, 892) sa^{ms} | π. τη εαυτου Θ 565 | txi B C D W f¹ 33. 2427 M • 5 f¹ 3 4 2 A f¹³ 33 M sy^h | 1 3 2 4 D 565. 700 pc a | ουκει ποιησαι δυναμιν W | txi Ν B C L Δ Θ f¹ 892. 2427. 2542

Mt 8,15!

L 7,14

Mt 8,4!

1-6a: Mt 13,53-58 L 4,16-30

1,22!

J 7,15

L 10,13 Act 19,11

3,31s J 6,42

Mt 12,46! Act 12,17! Jd 1

J 7,5

J 4,44 L 13,33

Mt 9,18!

6b-13: Mt 9,35;
10,1.7-11.14 L 9,
1-6 | 30s · L 10,1 ·

σεν. **6** καὶ ἔθαύμαζεν διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. * Καὶ περιῆγεν τὰς κόμας κύκλῳ διδάσκων. **7** Καὶ προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο· δύο καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων, **8** καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν ᾠ-
ρωσιν εἰς ὁδὸν εἰ μὴ ῥάβδον μόνον, μὴ ἄρτον, μὴ πῆ-
ραν, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, **9** ἀλλὰ ὑποδεδεμένους
σανδάλια, καὶ μὴ ἔνδυσθηθε δύο χιτῶνας. **10** καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς· ὅπου ἂν εἰσέλθῃτε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως ἂν
ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. **11** καὶ ὅς ἂν τόπος μὴ δέξηται ὑμᾶς
μηδὲ ἀκούσῃσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν ἐκτινάξατε
τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐ-
τοῖς. **12** Καὶ ἐξελθόντες ἔκηρυξαν ἵνα μετανο-
ώσιν, **13** καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλλον, καὶ ἡλειφον
ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευσαν.

14 Καὶ ἦκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερόν γὰρ ἐγέ-
νετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτί-
ζων ἐγγήγερται ἐκ νεκρῶν καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ
δυνάμεις ἐν αὐτῷ. **15** ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ἐστίν·
ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι προφήτης ὡς εἰς τῶν προφητῶν.
16 ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης ἔλεγεν· ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα
Ἰωάννην, οὗτος ἠγέρθη·

17 Αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησεν τὸν
Ἰωάννην καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα

52
II
14
53
II

54
II

55
II

56
VIII

15
57
II

58
X

59
II

Act 13,51

Mt 8,41

16,17s1

L 10,34 Jc 5,14s

14-16: Mt 14,
1s L 9,7-9; 3,11

8,28p

Mt 21,111

17-29: Mt 14,3-
12 L 3,19s
1,14

6 † εθαύμασεν B 565. 2427 pc | txt A C D L W Θ f^{1.13} 33 M sy^h • **7** (p) προσ-
καλεσάμενος τους δώδεκα μαθητας απεστειλεν αυτους ανα D (f¹, 565, 892ms pc) ff²
sy^s • **8** † αρωσιν B C L W Δ Θ f^{1.13} 565. 579 pc | txt A B D f¹ 33. 2427 M • **9** † ενδυσασ-
θαι B² 892. 2427 pc (-σασθε B* 33 pc) | ενδεδυσθαι L N 1424 al • **11** † I 2 4 5 C*vid f¹
(579) pc sy^s | p) οσοι αν μη δεζωνται A C² D Θ 0167vid. 33 M lat sy^h | txt B L W Δ f^{1.13}
28. 2427 pc sy^hms co | T (Mt 10,15) αμην λεγω υμιν· ανεκτοτερον εσται Σοδομοις η
Γομορροις εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη A f^{1.13} (33) M a f q sy^hms bo^{pt} | txt B C
D L W Δ Θ 28*. 565. 892*. 2427. 2542 pc lat sy^s sa bo^{pt} • **12** † εκηρυσσεν A W Θ f^{1.13} 33
M sy^h | txt B C D L Δ 892. 2427 pc sy^hms | † μετανοησασιν B A C f^{1.13} 33 M | txt B D L
W Θ 2427 • **14** † -γεν B A C L Θ 0269 f^{1.13} 33 M lat sy co | txt B (D) W 2427 pc a b ff²
vg^{ms} sa^{ms} | p) βαπτιστης D W Θ f^{1.13} 28. 33. 579. 700. 2542 al sa^{ms} | † ηγερθη εκ v. C Θ
(579. 1241. 1424 pc) | εκ v. ηγερθη W 0269 f^{1.13} M | εκ v. ανεστη A K al | txt B B D L Δ
33. 565. 700. 892. (2427) • **16** † ειπεν P⁴⁵vid A D W 0269 f^{1.13} M | txt B C L Δ Θ 33. 892.
2427 pc bo | † οτι P⁴⁵ A C W 0269 f^{1.13} M sy^h | txt B B D L Θ f¹ 28. 33. 565. 700. 892. 2427
pc latt sy^sp | † ουτ. Ιωαννης (+ αυτος B¹) ηγ. B* | Ιωαννην (- D), ουτ. εκ νεκρων ηγ. D
f^{1.13} 28. († 892c) pc latt bo^{ms} | ουτ. εστιν Ιωαννης· αυτος εκ νεκρων ηγ. Θ (f¹) 565. 700 pc
it | Ιωαννην, ουτος εστιν· αυτος ηγ. εκ νεκρων A (C) 0269 M | txt B² B L W Δ (33).
892*. 2427 co

τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν
ἐγάμησεν. **18** ἔλεγεν γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι οὐκ
ἐξεστὶν σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. **19** ἡ δὲ
Ἡρῳδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἠθέλεν αὐτὸν ἀποκτείνειν, καὶ
οὐκ ἠδύνατο. **20** ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην,
εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐ-
τόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ πολλὰ ἠπόρει, καὶ ἠδέως αὐ-
τοῦ ἤκουεν.

21 Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαιροῦ ὅτε Ἡρώδης τ τοῖς
γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίησεν τοῖς μεγιστᾶσιν αὐ-
τοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς πρώτοις τῆς Γαλιλαίας,
22 καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἡρῳδιάδος καὶ
ὀρχησαμένης ἤρρεσεν τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς συνανακειμέ-
νοις. (εἶπεν ὁ βασιλεὺς) τῷ κορασίῳ· αἰτήσόν με ὃ ἂν
θέλῃς, καὶ δώσω σοι. **23** καὶ ὤμοσεν (αὐτῇ [πολλὰ]) ὅ
τι ἂν ἴμε αἰτήσης ὃ δώσω σοι. ² ἕως ἡμῖσους τῆς
βασιλείας μου. **24** καὶ ἐξελθούσα εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς·
τί αἰτήσωμαι; ἡ δὲ εἶπεν· τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
βαπτίζοντος. **25** καὶ εἰσελθούσα εὐθὺς μετὰ σπουδῆς πρὸς
τὸν βασιλέα ᾗτήσατο λέγουσα· θέλω ἵνα ἐξαυτῆς δῷς μοι
ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. **26** καὶ
περίλυπος γενόμενος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς
ἀνακειμένους οὐκ ἠθέλησεν ἀθετῆσαι αὐτήν. **27** καὶ
εὐθὺς ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σκεκουλᾶτορα ἐπέταξεν
ἐνέγκαι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν
αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ **28** καὶ ἤνεγκεν τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ
ἐπὶ πίνακι καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ τὸ κορά-

Lv 18,16 L 3,11

Ap 6,15; 18,23

Esth 5,3.6; 7,2

20 † ποιεῖ A C D f¹ 33 M lat sy | α ποιεῖ f^{1.13} 28 pc | - Δ bo^{ms} | txt B L W (W) Θ 2427 co
• **21** † εν P⁴⁵ | ° D L. 565 lat • **22** † αυτης της A C Θ f^{1.13} 33. 2427 M sy^h | αυτης W |
της f¹ pc (aur b c f) sy^sp | txt B B D L Δ 565 pc | † και αρεσασσης P⁴⁵ A C³ D W Θ f^{1.13} M
lat | txt B C L Δ 33. 2427 pc c ff² | † ο δε β. ειπεν B (A) B C* L Δ 33. 2427 sa | ειπεν ο
(+ βασιλεως P⁴⁵c) P⁴⁵ωδης P⁴⁵ | txt C³ D W Θ f^{1.13} M it sy^h bo^{ms} • **23** † / B A B C²vid
f^{1.13} 33. 2427 M lat sy^hms sa^{ms} bo | 2 P⁴⁵vid 28 | - L pc sa^{ms} bo^{ms} | txt D Θ 565. 700 it (C*vid
W Γ f¹ pc r¹: h. t.) | † οτι (vl o ti) ὁ B A L Θ f^{1.13} M latt | ει ti D | txt P⁴⁵ B Δ 33*. 1241.
2427 pc (C illeg.) | † † 2 B L (N) f^{1.13} 892. 1424 al lat sy^h bo | 2 / A K al | txt B C D (N) Θ
33. 2427 M it sy^h sa | † † και (καν 565 lat) το ημισυ D 565 lat • **24** † αυτη 28 | αιτησαι
P⁴⁵ W sa | - στου A C D W f^{1.13} 33 M | txt B B L Δ Θ 565. 2427 • **26** (p) συνανακει-
μενους B A C²(*illeg.) D Θ f^{1.13} 33 M latt sy^h | txt B L W Δ 1241. 2427 pc | † A D W f^{1.13}
33 M | txt B C L N Δ (Θ) 892. (1241). 2427 • **27** † ενεχθηναι A D L W Θ f^{1.13} 33 M
sa^{ms} | txt B C B C Δ 892. 2427 sa^{ms} bo^{pt} | † ο δε A D Θ f^{1.13} M sy^h | txt B C L W Δ f¹ 28. 2427
pc (B 33 pc: h. t.)

17 Καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώ-
των αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ (τὴν παραβολήν). 18 καὶ λέ-
γει αὐτοῖς· οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ νοεῖτε ὅτι
πᾶν τὸ ἐξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύ-
ναι αὐτὸν κοινῶσαι· 19 ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ
εἰς τὴν καρδίαν ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἄφεδρῶ-
να ἐκπορεύεται·, ἡ καθαρίζων πάντα τὰ βρώματα·; 20 ἔλε-
γεν δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκείνο
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 21 ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν
ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, (πορ-
νεῖαι, κλοπαί, φόνοι, 22 μοιχεῖαι, πλεονεξίαι, πονηρίαι,
δόλος), ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερ-
ηφανία, ἀφροσύνη· 23 πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκ-
πορεύεται καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. 24 (Ἐκεῖθεν δὲ ἀναστὰς) ἀπῆλθεν εἰς τὰ ὄρια Τύρου. 19
Καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν οὐδένα ἤθελεν γνῶναι, καὶ
οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν· 25 (ἀλλ' εὐθὺς ἀκούσασα γυνή)
περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχεν ἑτὸ θυγάτριον αὐτῆς (πνεῦμα ἀκά-
θαρτον), ἔλθοῦσα προσέπεσεν πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ·
26 ἡ δὲ γυνὴ ἦν Ἑλληνίς, Ὑρροφινίκισσα τῷ γένει·
καὶ ἡρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλῃ (ἐκ τῆς θυ-
γατρὸς αὐτῆς. 27 καὶ ἔλεγεν αὐτῇ· ἄφες πρώτον χορτα-
σθῆναι τὰ τέκνα, οὐ γάρ ἔστιν καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρ-
τον τῶν τέκνων καὶ τοῖς κυναρίοις βαλεῖν. 28 ἡ δὲ ἀπε-

24-30: Mt 15,21-
28· 3,8; 7,31
1 Rg 17,9-24

5,22!

17 τὸν H (D 565) Δ pc | περι της παραβολης A W Θ f^{1,13} M samss | txt H B D L Δ 33. 579.
892. 2427 lat • 18 ουπω H L Δ f¹ 700. 892 pc f syhm | ου κοινοι τον ανθρωπον H (sy)
• 19 οχετον D | ; et : l. Or Chr | ζον K Γ 33. 700. 2542 pm | ζει D (i r¹) | ζεται 1047
sys • 21/22 4 l-3 5-7 (W) f¹ 33. (28. 565. 700 it syr). 2542 | 4 l 3 2 5-7 A f¹³ M f (l) vg
sysh | πορνεια κλεμματα μοιχεια φονος πλεονεξια δολος πονηρια D | txt H B L (Θ) Δ
0274. 579. 892. 2427 pc samss (co) • 24 και εκειθεν αναστας A (f D) Θ f^{1,13} 33 M syh |
και αναστ. W it sy^s | txt H B L Δ 892. 1241. 1424. 2427 pc syhm | μεθορια A M | ορη
565 | txt H B D L W Δ Θ f^{1,13} 28. 579. 700. 892. 2427. 2542. l 2211 pc; Or | τρ και
σιδωνος H A B f^{1,13} 33. 2427 M lat syph co | txt D L W Δ Θ 28. 565 it sy^s; Or | ηθελησεν
H Δ f¹³ 565 pc; Or | ηδυνασθη H B | ηδυνατο 565 pc | txt A D L W Θ f^{1,13} 2427 M
• 25 ακουσασα γαρ γυνη A W Θ f^{1,13} M a n (q) syh | γυνη δε ευθεως ως ακουσασα D
vg^{ms} | txt H B L Δ 33. 579. 892. 2427 (pc) f syhm sa bo¹ | 2 φ⁴⁵ f¹³ 28. 2542 sa | l 2 H D
W Δ Θ f¹ 565. 700. 2427 al | txt A B L M | εν πνευματι ακαθαρτω φ⁴⁵ W f¹³ 28. 2542
W Δ Θ f¹ 565. 700. 2427 al | txt A B L M | 26 Συρα Φοινικισσα (Φοινισσα W al)
B N W Γ f¹³ 700. 2542 pm | Φοινισσα D i | txt φ⁴⁵ H A K L Δ Θ f¹ 28. 565. 579. 892.
1241. 1424. 2427. l 2211 pm | απο D | φ⁴⁵ L f^{1,13} 28. 565. 700. 2542 pc • 27 A W
f¹³ M | txt H B D L Δ Θ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427. l 2211 pc

κρίθη καὶ λέγει αὐτῷ· κύριε· καὶ τὰ κυνάρια τὸ ὑποκάτω
τῆς τραπέζης ἔσθiousin ἀπὸ τῶν ψυχίων τῶν παιδίων. L 16,21
29 καὶ εἶπεν αὐτῇ· διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὕπαγε, ἐξελέλυ-
θεν ἐκ τῆς θυγατρὸς σου τὸ δαιμόνιον. 30 καὶ ἀπελθοῦσα
εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς εὗρεν τὸ παιδίον βεβλημένον ἐπὶ
τὴν κλίνην καὶ τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθός.

31 Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου (ἦλθεν διὰ
Σιδωνος) εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας ἀνά μέσον
τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. 32 Καὶ φέρουσιν αὐτῷ κῶφον
ὁ καὶ μογιᾶλον καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῇ αὐτῷ
τὴν χεῖρα. 33 καὶ ἀπολαβόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου
κατ' ἰδίαν ἔβαλεν τοὺς δακτύλους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐ-
τοῦ καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ, 34 καὶ ἀνα-
βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἔστέναξεν καὶ λέγει αὐτῷ· εφ-
φαθα, ὃ ἐστιν διανοίχῃτι. 35 καὶ ὁ [εὐθέως] ἠγοίγησαν
αὐτοῦ αἱ ἄκοαί, καὶ τὸ ἐλύθη ὁ δεσμός τῆς γλώσσης αὐτοῦ
καὶ ἐλάλει ὀρθῶς. 36 καὶ διεστείλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ
λέγωσιν· ὅσον δὲ αὐτοῖς διεστέλλετο, αὐτοὶ μᾶλλον
περισσότερον ἐκήρυσσον. 37 καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσ-
σοντο λέγοντες· καλῶς πάντα πεποίηκεν, τ καὶ τοὺς κῶ-
φους ποιεῖ ἀκούειν καὶ [τοὺς] ἀλάλους λαλεῖν.

8 Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις (πάλιν πολλοὺ ὄχλου ὄν-
τος καὶ μὴ ἐχόντων τί φάγωσιν, προσκαλεσάμενος
τοὺς μαθητὰς τ λέγει αὐτοῖς· 2 σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν
ὄχλον, ὅτι ἡδὴ ἡμέραι τρεῖς προσμένουσίν μοι καὶ οὐκ
ἔχουσιν τί φάγωσιν· 3 καὶ ἔὰν ἀπολύσω αὐτοὺς νήστεις

28 τ ναι, κυριε, και H B Δ 28. 33. 579. 892. 1241. 2427 pc sy^p (co); Bas | ναι, κυριε, και
γαρ A L f¹ M lat syh | κυριε, αλλα και D it | txt φ⁴⁵ W Θ f¹³ 565. 700 sy^s | ττα φ⁴⁵ |
εσθiei A K N Γ M | χων D W et^f-δων D • 30 φ⁴⁵ D W f¹ 28 it bo^{ms} | την θυγατερα
αυτης (- D f¹ l 2211) βεβλημενην επι την κλινην (της κλινης f¹ 565. l 2211) και το
δαιμ. εξελ. D Θ f¹ 565. 700. l 2211 a f n q sy^p | το δαιμ. εξελ. και την θυγ. βεβλ. επι της
κλινης φ⁴⁵ A W f¹³ M syh | txt H B L Δ (33. 579). 892. 1241. 1424. 2427 pc bo¹ • 31 (cf
7,24) και σιδωνος ηλθεν φ⁴⁵ A W 0131 f^{1,13} M q sy samss | txt H B D L Δ Θ 33. 565. 700.
892. 2427 lat samss bo¹ • 32 φ⁴⁵ A L f^{1,13} 33 M sy co | txt H B D W Δ Θ 0131. 565. 700.
2427. 2542 latt • 33 φ⁴⁵ H L W 892 c i • 34 ανεστεναξεν D 0131 f¹³ pc • 35 φ⁴⁵ H B D L
Δ 0131*. 0274. 33. 579. 892 pc it samss bo¹ | txt φ⁴⁵ A W Θ 0131 f^{1,13} M lat sy samss |
διηνοιγησαν W Θ 565. 700 | διηνοιγηθησαν φ⁴⁵ A 0131 f¹³ 33 M | txt H B D (L l 2211)
Δ 0274 f¹ 892 | τ ευθυς H Δ (L 0274. 892) | του μογιγαλου 0131 | txt A B D W Θ f^{1,13}
33 M latt sy co • 37 τως B 2427 bo^{ms} | τ H B L Δ 33. 892. 1241. 2427 | - W 28 sy^s | txt
A D Θ 0131 f^{1,13} M
¶ 8,1 π'αμπολλου A K Γ 0131. 700 M q syh samss bo^{ms} | τ'αυτου A B W Θ f¹³ 33. 2427 M
sy^s sa bo^{ms} | παλιν Δ | txt H D L N 0131 f¹ 28. 892. l 2211 pc latt syh bo¹ • 2 φ⁴⁵ ραις
τρισιν πρ. B (2427) | ημ. τρ. εισιν απο ποτε ωδε εισιν D it

L 16,21

J 4,51

31-37: Mt 15,
29-31 • 24!

5,20!

Mt 9,18!

8,23! |
1,41!
Mt 14,19! • 8,12!

L 13,16

Mt 8,4!

1,22!

9,17 Is 35,5s

l-10: Mt 15,32-
39 cf Mc 6,32-44

Mt 9,36!

ἀπεκατέστη καὶ ἐνέβλεπεν τὴν λαυγῶς ἅπαντα. 26 καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς οἶκον αὐτοῦ λέγων· ἢ μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς.

27 Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου· καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώ-
τα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων αὐτοῖς· τίνα με λέγουσιν
οἱ ἄνθρωποι εἶναι; 28 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ λέγοντες· Ἰ[δο]τι
Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, καὶ ἄλλοι Ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ὅτι
εἰς τῶν προφητῶν. 29 καὶ αὐτὸς ἐπηρώτα αὐτούς· ὑμεῖς
δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐ-
τῷ· σὺ εἶ ὁ χριστός. 30 καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα μη-
δενὶ λέγωσιν περὶ αὐτοῦ.

31 Καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ὑπὸ τῶν
πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ
ἀποκτανθῆναι καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι· 32 καὶ
παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. καὶ προσλαβόμενος ὁ Πέ-
τρος αὐτὸν ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. 33 ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς
καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐπετίμησεν τῷ Πέτρῳ καὶ
λέγει· ὕπαγε ὀπίσω Ἰμου, σατανᾶ, ὅτι σὺ φρονεῖς τὰ τοῦ
θεοῦ ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.

34 Καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· εἴ τις ἥθελε ὀπίσω μου ἄκολουθεῖν,
ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἄράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ
ἀκολουθεῖτω μοι. 35 ὃς γὰρ ἐὰν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ

27-30: Mt 16,
13-20 L 9,18-21
J 6,67-71 · L 3,11

6,14sp

14,61 Hen 48,10 |
Mt 8,41

31-33: Mt 16,
21-23 L 9,22
9,31; 10,32-34
L 9,22; 12,10
Ps 118,22

J 10,24 · 1,45!

30

1 Rg 11,14 Mt 4,10

34-9,1: Mt 16,
24-28 L 9,23-27

Mt 16,24!

Mt 10,39!

25^f δηλ-^h· ^h* C L Δ 33. 579 pc | txi ^h* A B D (W) Θ f^{1,13} 2427 ^h · 26^f ὕπαγε εἰς τὸν
οἶκον σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκον σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 32^f ἀποκριθεὶς
δε ^h* C D W Θ f^{1,13} 33 ^h· 33^f lat sy^h | txi ^h* B C^{vid} 2427 pc · 34^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 33 ^h· 35^f εἰς τὸν
οἶκόν σου καὶ μηδενὶ εἰπῆς εἰς τὴν κώμην D q | ὕπαγε εἰς τὸν (-Θ 28) οἶκόν σου καὶ
εἰς τὴν κώμην εἰσελθῆς μηδενὶ (+μηδεν 28) εἰπῆς μηδὲ (-Θ 565. 2542) ἐν τῇ κώμῃ
Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc ff² i (lat sy^{hmg}) | txi + μηδὲ εἰπῆς τι ἐν τῇ κώμῃ A C 33^{vid}. (892)
^h· 27^f Καίσαρειαν D it
^h· 28^f ἀπεκρίθησαν A f¹ ^h· 29^f ἀπεκρίθησαν αὐτῷ λεγ. D (W) Θ 0143 f^{1,13} 28. (33). 565
pc lat | txi ^h* B C⁽²⁾ L Δ 579. 892. (2427) pc k | ^h· 30^f οἱ μὲν C² W Δ f^{1,13} 579. 1241. 1424 pc vg^s
sy^s sam^{ss} | -^h* A D L Θ 0143^{vid} f^{1,13} 33 ^h· 31^f lat sy

1,11 p¹ 2P 1,17
Dt 18,15

Γαυτοῖς, καὶ ἔγένετο φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός^Τ, ἰσχύετε αὐτοῦ¹. 8 καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἄλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν¹.

Mt 8,4!

9 (Καὶ καταβαινόντων) αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους διεστειλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ ἄ εἶδον διηγήσωνται, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. 10 καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς συζητοῦντες τί ἐστὶν (τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι).

11-13:
Mt 17,10-12

Mt 3,23

Mt 3,24 Act 1,6

Is 53,3 Ps 22,7

Mt 11,14 · 1 Rg
19,2.10

14-29: Mt 17,
14-21 L 9,37-42

11 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς¹ ὅτι Ἡλίας δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; 12 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς· Ὁ μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἂποκαθιστάνει πάντα· καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἔξουδενηθῇ; 13 ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας ἐλήλυθεν, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἤθελον, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.

14 Καὶ ἔλθόντες πρὸς τοὺς μαθητάς· εἶδον ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς αὐτούς. 15 καὶ εὐθὺς πᾶς ὁ ὄχλος ἰδόντες αὐτὸν ἐξεθαμβήθησαν καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο αὐτόν. 16 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; 17 καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου· διδάσκαλε, ἡνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα πνεῦμα ἁλαλον¹. 18 καὶ ὅπου ὁρᾷ αὐτόν καταλάβῃ ῥήσσει¹ αὐτόν, καὶ ἀφρίζει καὶ τρίξει τοὺς ὀδόντας καὶ ξηραίνεται¹ καὶ εἶπα τοῖς μαθηταῖς

25; 7,37

7 αὐτῷ 473 sys | αὐτοὺς 45vid H* W f¹³ 1424. l 844 al | ἠλθεν A D Θ (f¹³ 28 pc) 33
αὐτῷ lat sy^h sa | - W f¹ pc aur c k sy^p | txi B C L Δ Ψ 579. 892. 2427. 2542. l 844 sy^{hmg} bo |
τον ἐξελεξαμην 0131 | p) εν ω ευδοκησα H¹ Δ | 2 l A f¹³ 33 38 b f f² q sy | - Δ | txi B C D L W Θ Ψ 0131 f¹ 28. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2427. l 844 pc lat • 8 († εἰ μὴ τον
Ιησ. μον. μεθ εαυ. H (f¹ B 33. 579. 2427) D N Ψ 892. 1241. 1424 lat sy^h | εἰ μὴ τον
(-0131) Ιησ. μον. 0131 pc a k l sy^s | txi A C L W Θ f¹³ 33 38 sy^p • 9 καταβαινοντων δε A
W Θ f¹³ 33 38 f sy^h sa | txi B C D L N Δ Ψ 0131 vid. 33. 892. 2427. l 844 pc lat bo | ἄπο H
A C L W Θ f¹³ 33 38 | txi B D Ψ 33. 2427 pc • 10 (9) όταν εκ νεκρων αναστη D W f¹³ 33
lat • 11 (2 3 l D Θ a | λεγουσιν οι φαρισαι και οι γραμματεις H L pc lat • 12 (p)
αποκριθεις ειπεν A D W Θ f¹³ 33 38 lat sy^h | txi B C L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc sy^p co |
Τει D sa | ° D L W Ψ f¹ 28. 565. 892 pc lat | ° αποκαταστησει C Θ 565. 579 pc |
αποκατασταται H* D (28) | αποκαθιστα f¹³ 33 | txi H² A B L W Δ Ψ f¹ 33. 2542 |
ἐξουδενωθη (H 2542: -θενωθη) A C f¹³ 33 38 | txi B D Ψ 2427 (L N W Θ f¹ 565. 892 pc:
-θενωθη) • 14 ἔλθων et¹ εἶδεν A C D Θ 067 vid f¹³ 33 38 lat sy^h bo | txi B B L W Δ Ψ
892. 2427 pc k sa • 15 προσχαιροντες D it • 17 ἀποκριθεις εἰς εκ του οχλου και ειπεν αυτω Θ | txi
H B D L Δ Ψ 33. 579. 2427 pc it bo • 18 ° H* f¹ 1241 pc | ° l H D W k

σου ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσιν, καὶ οὐκ ἴσχυσαν^Τ. 19 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρὸς με. 20 καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν. καὶ ἰδὼν αὐτόν τὸ πνεῦμα εὐθὺς συνεσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. 21 καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἐστὶν ἄς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπεν· ἐκ παιδιόθεν. 22 καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ αὐτόν ἐβαλεν καὶ εἰς ὕδατα ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν· ἀλλ' εἰ τι δύνη, βοηθήσον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· (τὸ εἰ δύνη), πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. 24 Ἐὐθὺς κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν· πιστεῦω· βοηθεῖ μου τῇ ἀπιστίᾳ. 25 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι πᾶσι ἀκαθάρτοις λέγων αὐτῷ· τὸ ἁλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω σοι², ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. 26 καὶ κράξας καὶ πολλὰ σπαράξας ἐξῆλθεν^Τ· καὶ ἐγένετο ὥσει νεκρός, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. 27 ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη.

92 X

28 Καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν· ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; 29 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ^Τ.

93 II

30 Κάκειθεν ἐξελθόντες ἑπαρενομήσαντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἠθέλεν ἵνα τις γνοί¹. 31 ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητάς αὐτοῦ καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ

L 24,25

1,26!

L 8,29!

Mt 17,20

L 17,5

17!

1,25

1,26!

Mt 8,15!

33; 10,10

30-32: Mt 17,
22s L 9,43b-45
L 17,11 J 7,1 |
8,31-33!

18 ἑκβαλεῖν αὐτο D W Θ (f¹ 565) a b sa • 19 (p) απιστος και διεστραμμενη 45vid (W) f¹³ 2542 pc | απιστε D Θ 565 • 20 ἑσπαραξεν 45 A W Θ Ψ 067 f¹³ 33 | εταραξεν D | txi B C L Δ 33. 579. 892. 2427. l 2211 pc • 21 ἑως 45 B 2427 pc | εἰς ου H² C³ L W Δ Ψ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. l 2211 pc | αφ ου N f¹³ pc | txi H* A C³ D f¹ 33 | 23 το ει δυνασαι πιστευσαι A C³ Ψ 33 38 | εἰ δυνα (νασαι) πιστ. D K Θ f¹³ 28. 565. 700. l 2211 al sy^h | τουτο (- 45) εἰ δυνα 45 W | txi (vl - νασαι) H B C* L N* Δ f¹ 579. 892. 2427 pc k • 24 (H*) A C(*) D W (Θ) Ψ f¹³ 33. 2427 38 lat sy | txi H² B L Δ aur c | ° μετα δακρυων A² C³ D Θ f¹³ 33 38 lat sy^h bo¹ | txi 45 H* A* B C* L W Δ Ψ 28. 700. 2427 pc k sy^s sa bo¹ • 25 το H A L W Δ Ψ f¹³ 28. 33. 565. 579. 700. 892. 2542 al | txi B C D Θ f¹ 2427 38 | ° 45 W f¹ sy^s | ° A D Θ f¹³ 33 38 lat | txi B C L W Δ Ψ 33. 579. 892. 2427. 2542. l 2211 pc k vg^{cl} • 26 απ αυτου D pc lat sy^s sa | ° C D W Θ f¹³ 33 38 co? | txi H A B L Δ Ψ 0274. 33. 579. 892. 2427 pc • 27 45vid W k l sy^s p • 28 (p) δια τι A D K 33. 1424^{v.l.} l 2211 al co • 29 και νηστεια 45vid H² A C D L W Θ Ψ f¹³ 33 38 lat sy^h co (f¹ sy^s p bo¹) | txi H* B 0274. 2427 k • 30 επορευοντο B* D 2427 a aur c f • 31 ° B 2427 k sa^{ms}

2Sm24,14 Sir2,18

L 9,45f

33-37: Mt 18,1-5
L 9,46-48* 1,21f
28f I

Mt 11,11f

10,43s Mt 20,27p

10,16

Mt 10,40f 39:13,6

38-41: L 9,49s
Nu 11,26-29

Act 19,13

Mt 19,14f

37f 1 K 12,3

Mt 12,30

Mt 10,42

1 K 1,12f

42-48: Mt 18,
6-9 L 17,2

ἀνθρώπου παραδίδεται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ ἀποκτανθεὶς ἑμετά τρεῖς ἡμέρας ἄναστήσεται. 32 οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτήσαι.

33 Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναούμ. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοὺς· τί ἐν τῇ ὁδῷ διελογίζεσθε; 34 οἱ δὲ ἐσιώπων· πρὸς ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν· ἐν τῇ ὁδῷ τίς μείζων. 35 καὶ καθίσας ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα καὶ λέγει αὐτοῖς· εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος. 36 καὶ λαβὼν παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ εἶπεν αὐτοῖς· 37 ὃς ἂν ἔν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἂν ἐμὲ δέχεται, οὐκ ἐμὲ δέχεται ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.

38 Ἐφῆ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης· διδάσκαλε, εἰδομένον τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, καὶ ἐκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἠκολούθει ἡμῖν. 39 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· μὴ καλύετε αὐτόν. οὐδεὶς γάρ ἐστιν ὃς ποιήσει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου καὶ δυνήσεται ταχὺ κακολογήσai με· 40 ὃς γὰρ οὐκ ἔστιν καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν.

41 Ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματι ὅτι Χριστοῦ ἐστε, ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

42 Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων [εἰς ἐμέ], καλὸν ἐστὶν αὐτῷ μᾶλλον εἰ

31 (p) τη τριτη ημερα A C³ W Θ f^{1,13} 28 aur f l vg sy | t¹ B B C* D L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc it sy^{hmg} co • 33 ἦλθεν A C L Θ Ψ (f¹³ 700) 28 f q sy^h bo | t¹ B B D W 0274 f¹ 565. 1424. 2427. 2542^{vid} pc lat sy^p sa • 34 A D Δ pc it sy^s • 35 D k • 37 εκ W Θ f¹³ 565. (2542) it | - D Γ pc (k) sy^s p | π. τούτων B C Δ (Ψ) pc | f δεξεται A C D W Θ f^{1,13} 28 | t¹ B L Ψ 0274. 892. (1241). 2427 pc a aur c f q • 38 ἀποκριθεις δε εφη C | και αποκριθεις et τειπεν W f¹³ (565. 700) pc | απεκριθη et τ και ειπεν D (f¹ 28. 2542 it bo^{ms}) | απεκριθη δε et τ λεγων A 28 f q (sy^h) | t¹ B B (L) Δ Θ Ψ 579. 892. 2427 pc sy^p | τ ος ουκ ακολουθει ημιν, και εκωλυομεν αυτον οτι ουκ ηκολουθει ημιν pc? (id., sed λυσσαμεν et ακολ- A 28 sy^h; Bas) | ος ουκ ακολ- W 565) ημιν (μεθ ημων D) και εκωλυσαμεν (-λυομεν D f¹³) αυτον D W f^{1,13} 28. 565. 700. 1241. 1424. (2542) pc lat | t¹ B B Δ Θ 0274. (2427) pc aur f sy^s p (co) (C 579: -λυσσαμεν; C L Ψ 892: ακολ-) • 39 ἀποκριθεις D 565 it | - W f^{1,13} 28. 2542 pc sy^s • 40 bis p) υμων A D 28 lat sy^h bo^{ms} | ημων ... υμων L pc | υμων ... ημων X pc | t¹ B B C W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 892. 1241. 2427. 2542 k sy^s hmg co; Bas • 41 (+ τω D Δ Θ f¹³ 2542 al) ον. μου B C³ D Θ W f¹³ 28 lat sy^{hmg} | t¹ B² A B C* K L N Ψ f¹ 579. 892. 1241. 1424. 2427 al sy • 42 μου W | - K Γ Ψ f¹³ 892 28 | τ / B C³ vid Δ it | πιστιν εχοντων D a | t¹ A B C² L W Θ Ψ f^{1,13} 2427 28 lat sy sa bo¹

περίκειται μύλος ὀνικὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. 43 Καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλὸν ἐστὶν σε κυλ-

λὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἄπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον. 44

45 καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν· καλὸν ἐστὶν σε εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. 46

47 καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίξῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν· καλὸν σέ ἐστιν μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν. 48 ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.

49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται. 50 * καλὸν τὸ ἄλλας· ἐὰν δὲ τὸ ἄλλας ἀναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλλα καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10 Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας [καὶ] πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καὶ ὥς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς.

2 Καὶ προσελθόντες Φαρισαῖοι ἐπηρώτων αὐτόν εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναικα ἀπολῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. 3 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωϋσῆς;

4 οἱ δὲ εἶπαν· ἐπέτρεπεν Μωϋσῆς βιβλίον ἀποστασίου

43 f¹ -ιση B L W Δ Ψ 579. 892. 2427 pc | t¹ A C D Θ f^{1,13} 28 | f¹ -I- B¹ L Δ Ψ 0274. 700. 892 pc sy^p | f¹ 5-9 W f^{1,13} 28 pc sy^s | βληθηναι εις την γεεν. οπου εστιν το πυρ το ασβ. D k (a f) | εισηλθειν 2-9 B* (r¹) | t¹ B² A B C Θ 2427 28 aur l vg (sy^h) (sa) bo^{ms} | τ [44] (48) οπου ο σκωληξ αυτων ου τελευτα και το πυρ ου σβεννυται A D Θ f¹³ 28 lat sy^h | t¹ B B C L W Δ Ψ 0274 f¹ 28. 565. 892. 2427 pc k sy^s co • 45 τ (43) εις το πυρ το ασβεστον A D Θ f¹³ (700) 28 (lat) (sy^h) | t¹ B B C L W Δ Ψ 0274 f¹ (28). 892. 2427 pc b k sy^s p co | τ [46] ut vs 44 • 47 απελθειν D f¹ (1241). 1424 pc (c) i sy^s | - W | ° B L Ψ 28 | του πυρος A C Θ f¹³ 28 lat sy^h bo^{ms} | t¹ B B D L W Δ Ψ 0274 f¹ 28. 565. 579. 700. 892. 2427 pc it sy^s co • 49 (Lv 2,13) πασα γαρ θυσια αλι αλισθησεται D it | πας γ. π. (εν π. C) αλ- (αναλωθησεται Θ) και πασα θυσια αλι αλισθησεται (αναλωθησεται Ψ) A C Θ Ψ (2427) 28 lat sy^h bo¹ | t¹ B L Δ 0274 f^{1,13} 28*. 565. 700 pc sy^s sa bo¹ (B: εν π.; W: αλισγηθησεται); Did • 50 bis αλα B* (L W Δ 0274. 892 pc f¹ 10,1 p) 2 C² D W Δ Θ f^{1,13} 28. 565. 579. 1241. 1424. 2542 al lat sy^s p | δια του περαν A 28 sy^h | t¹ B B C* L Ψ 0274. 892. 2427 pc co • 2 οι δε Φαρισαιοι προσελθ. W Θ 565. 2542 pc sam^{ss} | και D it sy^s (sam^{ss}) | και προσελθ. οι Φ. B C N (f¹) 579. 1241. 1424 pm | t¹ A B K L Γ Δ Ψ f¹³ 28. 700. 892. 2427 pm bo • 4 f¹ 2 I A W f¹³ 28 aur f l vg | f¹ 0565 a c ff¹ | M. ενετειλατο f¹ (k q) | t¹ B B C D L Δ Ψ (579). 892. 1241. 2427 pc

Ap 18,21

Mt 5,30

Mt 3,12p

Mt 5,29

Is 66,24 Jdth
16,1749s: Mt 5,13
L 14,34s
Kol 4,6

R 12,18f

f: Mt 19,1s
L 9,51

L 4,16f

2-12: Mt 19,3-9

8,11f

Dt 24,1,3 Mt 5,
31f

γράφαι καὶ ἀπολύσαι. **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. **6** ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς· **7** ἔνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, **8** καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν· ὥστε οὐκέτι εἰσὶν δύο ἀλλὰ μία σὰρξ. **9** ὁ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω.

10 Καὶ εἰς τὴν οἰκίαν πάλιν οἱ μαθηταὶ περὶ τούτου ἐπηρώτων αὐτόν. **11** καὶ λέγει αὐτοῖς· ὅς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην μοιχᾶται ἐπ' αὐτήν· **12** καὶ ἐὰν αὕτη ἀπολύσασα τὸν ἄνδρα αὐτῆς γαμήσῃ ἄλλον μοιχᾶται.

13 Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα αὐτῶν ἄψηται· οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. **14** ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. **15** ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. **16** καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὰ κατευλόγει τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά.

17 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδὸν προσδραμὼν εἰς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζῶν αἰώνιον κληρονομήσω; **18** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἰς ὁ θεός. **19** τὰς ἐντολὰς οἶδας· μὴ φονεύσῃς,

2,7 | Ex 20,12-16
Dt 5,16-20; 24,14

5 'καὶ ἀποκριθεὶς ὁ A D W f^{1,13} (1424) M (lat) sy^(s,p) | txi N B C L Δ Θ Ψ 579. (892*). 2427 pc (c) co • 6 'ο θεὸς D W pc it | αὐτοὺς ὁ θεὸς A Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | txi N B C L Δ 579. 2427 pc c co • 7 'μητέρα αὐτοῦ N (D) 579. 1241 pc it vgms | ρ† N B Ψ 892*. 2427 sy^s | txi D W Θ f¹³ M lat sy^h co (A C L N Δ f¹ 579 al: τῇ γυναίκα) • 11/12 'εὐὰν ἀπολ. γυνὴ τ. ἀνδ. αὐτ. κ. γαμῆσῃ ἄλλον μοιχ. καὶ εὐὰν ἀνὴρ ἀπολ. τ. γυν. μοιχᾶται W (1, 2542 pc sy^s) | 'γυνὴ A D (Θ) f¹³ M lat sy^h | txi N B C L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc co | 'ἀπολύσῃ τ. ἀνδ. αὐτ. καὶ γαμήσῃ ἄλλω A M f¹ vg sy^h | ἐξέλθῃ ἀπο τοῦ ἀνδρός καὶ ἄλλον γαμήσῃ D (Θ) f¹³ (28). 565. (700) it | txi N B (C) L (Δ, Ψ) 892. 2427 pc co • 13 'A D W f^{1,13} M; Or | txi N B C L Δ Θ Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2427. l 844 pc f; Bas | 'επετιμὼν τοῖς προσφεροῦσιν A D W (Θ f^{1,13}) M lat sy; Bas | txi N B C L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc c k samss bo • 14 'επετιμῆσας W Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc sy^{hmg} • 16 'ετιθεὶ τὰς χεῖρας ἐπ αὐτὰ καὶ ευλόγει αὐτὰ D (W) it sy^h • τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ αὐτὰ ευλόγει αὐτὰ A f^{1,13} M aur f¹ vg | txi N B C L Δ Θ Ψ 579. 892. 1241. (1424). 2427 pc • 17 'ἰδοὺ τις πλούσιος προσδρ. A K W (Θ) f¹³ 28. 565. 700. 2542 al (sy^{hmg} samss) • 19 'p 3 4 l 2 A W Θ f¹³ M lat sy^h; Cl | l 2 N* | 3 4 f¹ pc (sy^h) | μὴ μοιχ. μὴ πόρνευσῃς D (Γ pc) k | txi N B C Δ Ψ 0274. 579. 892. 2427. l 844. l 2211 pc aur c sy^s co

μὴ μοιχεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, μὴ ἀποστερήσῃς, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. **20** ὁ δὲ ἔφη αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. **21** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγάπησεν αὐτόν καὶ εἶπεν αὐτῷ· * ἔν σε ὑστερεῖ· ὕπαγε, ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ δός [τοῖς] πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρόν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. **22** ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθεν λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.

23 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· πῶς δύσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελεύσονται. **24** οἱ δὲ μαθηταὶ ἔθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς· τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν· **25** εὐκοπώτερόν ἐστιν ἡ κάμηλον διὰ [τῆς] Ἰερουσαλὴμ [τῆς] Γαλιλαίας διελεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. **26** οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες· πρὸς ἑαυτούς· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; **27** ἐμβλέψας τ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει· παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ θεῷ· πάντα γὰρ δυνατὰ παρὰ τῷ θεῷ.

28 Ἦρξατο λέγειν ὁ Πέτρος αὐτῷ· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήκαμέν σοι. **29** ἔφη ὁ Ἰη-

Sir 4,1 R 13,
9 1K 6,8; 7,5

J 11,5

L 12,33p

23-31: Mt 19,
23-30 L 18,24-30
3,5!

2,5 J 13,33!

1,22!

14,36 Gn 18,14
Job 42,2 Zch 8,
6 R 2Chr 14,10

1,18!

19 p) B* K W Δ Ψ f^{1,13} 28. 579. 700. 2542 al vgms sy^s; Cl | txi N A B C D Θ 0274. 2427 M lat sy^h co | 'σου N* C N W Θ 28. 565. 2427. 2542 al it vgms sy^s p • 20 'ἀποκριθεὶς εἶπεν (εἶφη C) A C D W Θ f^{1,13} M lat sy | txi N B Δ Ψ 0274. 579. 892. 2427 pc co • 21 'A B W Ψ f¹³ M; Cl | txi N C D Θ 0274 f¹ 28. 565. 892. 2427. l 844. l 2211 al | ' (8,34) αρας τον σταυρον (+ σου W f¹³ pc) A (W f^{1,13} 2542) M (a) q sy (samss) bo^{ms} | txi N B C D Δ Θ Ψ 0274. 565. 579. 892. 2427 pc lat samss bo; Cl • 23 'ταχίον καμῆλος δια τρυμαλίδος ραφιδος διελευσεται ἢ πλούσιος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ (et om. vs 25) D a b ff² • 24 'τούς πεποιθότας ἐπὶ (+ τοῖς D Θ f^{1,13} 28. 565 al) χρημασιν A C D Θ f^{1,13} 2427 M lat sy bo^h; Cl | txi N B (W: + πλούσιον p. εἰσελ.) Δ Ψ k sa bo^h • 25 p (cf vs 23) | 'καμῆλον f¹³ 28. 579 pc geo | ° bis N A C (D) K N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm (Γ 28. 565 al: om. τῆς) | txi B E 2427 pm; Cl | 'p) τρηματος N* | τρυπηματος f¹³ pc | 'βελονης f¹³; Cl • 26 'προς αὐτον N B C Δ Ψ 892. 2427 co | προς ἀλλήλους M* k sy^h | - 579 pc bo^{ms}; Cl^{vid} | txi A D W Θ f^{1,13} M lat sy^h • 27 'δε A C D W (Θ) f¹³ M k sy^h sa | txi N B C* Δ Ψ f¹ 2427 pc sy^s bo | ' l-8 10 B Θ 892 pc | l-7 9 10 (W) 579 | l-4 Δ Ψ f¹ al l vgms | p) ἐστιν, παρὰ δε τῷ θεῷ δυνατὸν D (it) • 28 'p) -θησαυρος N A Θ Ψ f^{1,13} M; Cl | txi B C D W 2427 pc • 29 'εἶφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς N pc | εἶφη αὐτοῖς Ψ (579) | καὶ (- A W pm) ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν A C W Θ f^{1,13} 565. 700. 2542 pm lat sy^h | ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς (- οἱ I. Γ) εἶπεν (D) K Γ 28. 1241. 1424 pm it; (Cl) | txi B Δ 892. 2427 (pc) bo

L 14,26

1,15!

R 3,26

Mt 19,30!

32-34: Mt 20,
17-19 L 18,31-33

8,31!

14,64

15,19s

14,65 Is 50,6

35-45: Mt 20,20-
28 · Mt 4,21!

Mt 26,39!p

L 12,50 R 6,3

σοὺς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν δὲ ἀφῆκεν οἰκίαν ἢ ἀδελφούς ἢ ἀδελφὰς ἢ μητέρα ἢ πατέρα ἢ τέκνα ἢ ἀγροὺς ἐνεκεν ἐμοῦ καὶ ὅθεν ἐκεν τοῦ εὐαγγελίου, 30 ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα ὅν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ οἰκίας καὶ ἀδελφούς καὶ ἀδελφὰς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγροὺς μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰῶνιον. 31 πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι καὶ ὁ[οἱ] ἔσχατοι πρῶτοι.

32 Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἑθαμβοῦντο, οἱ δὲ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν πάλιν τοὺς δώδεκα ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν 33 ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς γραμματεῦσιν, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν 34 καὶ ἐμπαΐξουσιν αὐτῷ καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστήσεται.

35 Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες αὐτῷ διδάσκαλε, θέλομεν ὅτι ἵνα ὡς αἰτήσωμεν σε ποιήσης ἡμῖν. 36 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετέ [με] ποιῆσαι ὑμῖν; 37 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· δὸς ἡμῖν ἵνα εἰς ἵσου ἐκ δεξιῶν καὶ εἰς ἑξ ἄριστερων καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. 38 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω ἢ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; 39 οἱ δὲ εἶπαν Ὁ αὐτῷ· δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς·

29 Ἡ γυναῖκα A C Ψ f¹³ M f q syp^h boms | txt B D W Δ Θ f¹ 565. 700. 892 pc lat sy^s co | ° A B* 700. 1424 al aur c k; Bas · 30 ° D 2542 pc a q sy^s | ... μητέρα ... B¹ A C W Θ f¹³ 565. 700 al sy^(s) h | ... πατέρα καὶ μητέρα ... B² K f¹ 579. 892. 1241. 1424. 2542 al | · ος δε ἀφῆκεν οἰκίαν καὶ ἀ-φας καὶ ἀ-φους καὶ μητ. καὶ τέκνα καὶ ἀγρ. μ. διωγμοῦ, ἐν τῷ αἰ. τῷ ἐρχ. ζ. αἰ. λημψεται D (it) | txt B Ψ M vg (B* om. οἰκ. ... διωγ.) · 31 ° p) B A D K L W Δ Θ Ψ f¹ 28. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm bo | txt B C N Γ f¹³ 892. 2427 pm sa?; Cl · 32 ° D K f¹³ 28. 700 al a b · 34 ° D pc (ff²) (k) | 'p) τη τρίτη ἡμέρα A(*) W Θ f¹³ M aur f l vg sy; Or | txt B C D L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc it sy^{hmg} co · 35/37 ° t oi duo B C 579. 2427 pc co | - A K N Θ 28. 565. 700. 2542 pm | txt B D L W Γ Δ Ψ f¹³ 892. 1241. 1424 pm; Or | ° B* | ° ἐρωτησωμεν D (Θ 1). 565 pc | ° 1 2 4 C Θ f¹³ 565. (1241). 1424 pc | ° 1 4 a b i | 4 D | τι θελετε ποιησαι με (B²) A (L W 2427*) M | txt B¹ B Ψ 2427c | ° A C³ D W Θ f¹³ M | txt B C* L Δ Ψ 892*. 1241. 2427 pc | 'p) εξ ευωνυμων D W Θ 1. 565. 1424 pc | εξ ευωνυμων σου (° B) A C 0146 f¹³ (° 1241) M | σου εξ αριστερων L Ψ 892* | txt B Δ 892^u. 2427 · 39 ° D W Θ 0146 f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542 pc it

τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, 40 τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου ἢ ἐξ ἐωνύμων οὐκ ἐστὶν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται.

41 Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. 42 καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς· οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. 43 οὐχ οὕτως δὲ ἔστιν ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἂν θέλῃ μέγας γενέσθαι ἐν ὑμῖν ἔσται ὁμῶν διάκονος, 44 καὶ ὅς ἂν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος ἔσται πάντων δοῦλος. 45 καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθεν διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντι πολλῶν.

46 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχά. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχώ καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ ὄχλου ἱκανοῦ ὁ υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος, τυφλὸς προσαίτης, ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδόν. 47 καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζαρενόος ἐστὶν ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν· υἱὲ Δαυὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. 48 καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ ἵνα σιωπήσῃ· ὁ δὲ πολλῶν μάλλον ἔκραζεν· υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. 49 καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· φωνήσατε αὐτόν. καὶ φωνοῦσιν τὸν τυφλὸν λέγοντες αὐτῷ· θάρσει, ἔγειρε, φωνεῖ σε. 50 ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναπηδήσας ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. 51 καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· τί σοι θέλεις ποιῆσαι; ὁ δὲ τυ-

40 · ἄλλοις 225 it sams | · ἄλλοις δε sy^s | txt B² Θ Ψ f¹³ 2427 M lat sy^h bo (cet. incert.) | 'p) υπο του πατρος μου B² (Θ) f¹ 1241 pc a r¹id sy^{hmg} boms · 42 βασιλεις αυτων (- B) C²vid (lat) · 43 εσται A C³ f¹³ M q boms | txt B C* D L W Δ Θ Ψ 700. 2427 pc lat co | ° ειναι (D, Θ) 0146. (700) pc it | ° εστω B C Δ 565. 2542 al · 44 υμων ειναι D W f¹ 565. 2542 pc | υμων γενεσθαι A C³ f¹³ M | txt B C* L (Δ) Θ Ψ 0146vid. 28. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427 pc c ff² · 46 ° B* sams | ° εκειθεν μετα D (Θ 700) it; (Or) | ° Βαρτιμας D it | - W | ° το A C Θ f¹³ M sy^h | txt B B D L W Δ Ψ 579. 892*. 1241. 1424. 2427. 2542 pc co; Or | ° εκαθητο παρα την οδον προσαιτων (επαιτ- D Θ 565) A C² D W Θ f¹³ M lat sy sa | txt (B) B L Δ Ψ (892). 2427 pc k bo (C* 579 om. προσαιτης) · 47 ° p) Ναζωραιος B A C f¹³ M ff² | Ναζωρηνος D 28 l* q^c | txt (B 579. 2427; εστ. ο Ν.) L W Δ Θ Ψ f¹ 892 lat; Or | ° p) υιος D K f¹³ 565. 2542 pc; Or^u | ° ο υιος A W f¹ M | κυριε υιος 28 | txt B C L Δ Θ Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2427 al; Or^u · 48 ° vs W 1241. 2542 pc | ° p) υιος D pc | ° ο υιος f¹ | κυριε υιος 28 | Ιησου υιε f¹³ pc · 49 αυτον φωνηθηναι A D W Θ f¹³ M lat sy^h sa | txt B C L Δ Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2427 al k sy^{hmg} bo

Act 12,2

L 22,25-27
1P 5,3

Mt 5,19

9,35p Mt 23,11

1K 9,19 2K 4,5

Is 53,10-12
J 13,1ss

1T 2,6

46-52: Mt 20,
29-34; 9,27-31
L 18,35-43

11,10; 12,35

J 20,16
Mt 9,22f

φλὸς εἶπεν αὐτῷ· ῥαββουνί, ἵνα ἀναβλέψω. 52 (καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ὕπαγε, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. καὶ εὐθὺς ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ἐν τῇ ὁδῷ.

J-10: Mt 21,1-9
L 19,28-38 J 12,
12-16· Zch 14,4

Zch 9,9
Gn 49,11 1Sm 6,7

14,14

5,19

2Rg 9,13

Ps 118,25s

10,47f L 1,32

51 κύριε ραββί D it • 52 ὁ δε Ν*2 A C D W Θ f^{1,13} M¹ lat sy^h sa^{ms} | txt N¹ B L Δ Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2427 pc q sy^p sa^{ms} bo^{pt} | τῷ Ἰησοῦ Θ M¹ sy^h | txt N A B C D L W Δ Ψ f^{1,13} 28. 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427. 2542 al latt sy^s hmg co
¶ 11,1 ἡγγίζεν D it sy^p | ἡγγισαν f¹³ | 1 2 Ψ pc | 3 1 4 D (700) lat | εἰς Βηθθαγῆ καὶ εἰς Βηθανίαν N C Θ pc | txt (A, B*, L) W f¹³ 2427 M¹ f¹ q vg^{ms} sy^s (sa) (bo) (B² Γ f¹ 1241 pm: Βηθσ-) | τὸ B 2427 • 2 1 3 K W al r¹ vg^{ms} sy^h | 1 3 2 N C f¹³ (579). 2427 pc | 1 3 D Θ f¹ M¹ | ουδεις ποποτε ἀνθρώπων A 1241 pc | txt B L Δ Ψ 892. 1844 pc lat; Or | ῥεκαθηκεν A D (W) f^{1,13} M¹ | txt N B C L Δ Θ Ψ 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427 pc; Or • 3 τ^p οτι N A C D L W Θ Ψ f^{1,13} M¹ lat sy^h; Or | txt B Δ 2427 pc it | 2 3 1 B 2427 | 2 3 Δ | 1 3 2 C*vid | 3 2 1 Θ | 1 2 A C² f¹³ M¹ aur b sy | αὐτὸν ἀποστέλλει G W Ψ f¹ 700 al lat | txt N D L 579. 892. 1241 pc • 4 τὸν N C Δ Θ 28 pm sa bo^{ms}; Or^{pt} | txt A B D K L W Γ Ψ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2427. 2542. 1844 pm; Or^{pt} | τὴν N A C D f¹ M¹; Or^{pt} | txt B L W Δ Θ Ψ f¹³ 565. 892. 2427 bo; Or^{pt} • 7 τ^p ἡγάγον A D M¹ sy | ἀγοῦσιν N* C W Θ f^{1,13} 28. 2542 pc | txt N² B L Δ Ψ 892. 2427 pc; Or | εαυ- N² B Θ 892. 2427 pc | αὐτοῦ D | - W f¹ 28 pc it | 1 -θησαν N*vid pc | καθίζει D W f¹ 28. 565. 700 • 8 W i sy^s | τ^p ἐκοπτον ἐκ τῶν δένδρων καὶ ἐστρώννουν εἰς (-D) τὴν ὁδὸν A D (Θ) f^{1,13} M¹ lat sy^h (bo^{pt}) | txt N B (C) L Δ Ψ 892*. 2427 (sy^{hmg}, sa); Or • 9 τ^p λεγοντες A D W Θ f^{1,13} M¹ lat sy^s bo^{ms} | txt N B C L Δ (Ψ) 892. 2427 pc c ff² k sa^{ms} bo; Or | ῥωσ. τῷ υψιστῷ Θ f¹³ 28. 565. 700 pc k | - D W b ff² r¹

10 εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαυὶδ·

Γ ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψίστοις.

11 Καὶ εἰσήλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα εἰς τὸ ἱερὸν καὶ περιβλεψάμενος πάντα, Γ ὧσας ἤδη οὔσης (τῆς ὥρας), ἐξῆλθεν εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα.

12 Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξεληθόντων αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας ἐπεινάσεν. 13 καὶ ἰδὼν συκὴν ἀπὸ μακρόθεν ἔχουσαν φύλλα ἤλθεν, εἰ ἄρα τι εὐρήσει ἐν αὐτῇ, καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλλα· ὁ γὰρ καιρὸς οὐκ ἦν σύκων. 14 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῇ· μηκέτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐκ σοῦ μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεροσόλυμα. * Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ τοὺς ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστεράς κατέστρεψεν, 16 καὶ οὐκ ᾔφειεν ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς διὰ τοῦ ἱεροῦ. 17 καὶ ἐδίδασκεν καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· οὐ γέγραπται ὅτι

ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται

πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν;

ὑμεῖς δὲ πεποιθήκατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν.

18 Καὶ ἤκουσαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσωσιν· ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, πᾶς γὰρ ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

19 Καὶ ὅταν ὁπὲ ἐγένετο, ἔξεπορεύοντο ἔξω τῆς πόλεως.

20 Καὶ παραπορευόμενοι πρωὶ εἶδον τὴν συκὴν ἐ-

10 εἰρηνῇ W 28. 700 sy^s | εἰρ. ἐν οὐρανῷ καὶ δοξα Θ (f¹) pc sy^h* • 11 τ^p ὡσε N C L Δ 892 pc; Or | ὁπνῆς 565 | txt A B D W Θ Ψ 069 f^{1,13} 2427 M¹ | τῆς ἡμέρας f¹³ 28 pc | -B 1424. 2427 pc sa^{ms} • 13 ὡς εὐρησάν τι Θ 0188. 565. 700 pc a f q | ἰδεῖν εαν τι εστιν D it | ὅ σου γαρ ἡν καιρος (καρπος 0188) συκων A C² (D W) Θ 0188 f^(1,13) 33 M¹ latt sy^s h; Or | txt N B C* L Δ Ψ 892. 2427 pc sy^p • 15 εἰσελθὼν εἰς ἱερ. καὶ οτε ἡν ἐν τῷ ἱερῷ D | καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν 28 (sy^p) | B W • 17 ὁ B f¹³ 28. 2427. 2542 b sy^s sa | τ^p ἐποιησατε αὐ. N C D W f¹³ M¹ (A Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 1424 al) | txt B L Δ Ψ 892. (2427) pc; Or • 18 τ^p 4 2 3 1 N Γ f¹³ 1241 M¹ sy^h | γραμμ. καὶ οἱ Φαρισαῖοι 1424 pc | ἐξεπλήρουντο N Δ 579. 892. 1424. 2542 al c vg^{ms} • 19 ἐξεπορευετο N C D Θ f^(1,13) 33 M¹ lat sy^s h co | - (f¹) L | txt A B K (f¹ W) Δ Ψ (f¹ 28). 565. 700. 2427 al aur c d r¹ sy^p hmg 2427. 2542 al

Ps 148,1 Job 16,19

11: Mt 21,10,17

L 21,37

12-14: Mt 21,18s

L 13,6-9

20

15-17: Mt 21,
12s L 19,45s
J 2,14-16· 5,40

Is 56,7

Jr 7,11

18s: L 19,47s

12,12p; 14,1p

1,22f

20-26: Mt 21,
20-22

Ps 118,22s
Act 4,11 R 9,
33 1P 2,6-8

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας·

11 παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη
καὶ ἔστιν θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν;

11,18f · Mt 21,26f

12 Καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν δ-
χλον, ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπεν.
καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον.

13-17: Mt 22,
15-22 L 20,20-26
3,6f

13 Καὶ ἀποστέλλουσιν πρὸς αὐτόν· τινες τῶν Φαρι-
σαίων καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσιν λόγῳ.

14 καὶ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ· διδάσκαλε, οἶδαμεν
ὅτι ἀληθὴς εἶ καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός· οὐ γὰρ βλέ-
πεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν
τοῦ θεοῦ διδάσκεις· ἔξεστιν δοῦναι κῆνσον Καίσαρι
ἢ οὐ; δῶμεν ἢ μὴ δῶμεν;

Jc 2,9 · Act 18,25s

8,11f

15 ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν
ὑπόκρισιν εἶπεν αὐτοῖς· τί με πειράζετε; φέρετέ μοι δη-
νάριον ἵνα ἴδω. **16** οἱ δὲ ἠνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς· τίνος
ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· Καίσα-
ρος. **17** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· αὐτοῖς· τὰ Καίσαρος ἀπό-
δοτε Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἐξεθαύμαζον
ἐπ' αὐτῷ.

R 13,7

18-27: Mt 22,
23-33 L 20,27-38
Act 23,8

Di 25,5s

18 Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέ-
γουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγον-
τες· **19** διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν ὅτι ἐάν τις
ἀδελφὸς ἀποθάνῃ καὶ καταλίπῃ γυναῖκα καὶ μὴ ἀφῇ
τέκνον, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα τὴν καὶ ἐξ-
αναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. **20** ἐπὶ τὰ ἀδελφοὶ ἦσαν·
καὶ ὁ πρῶτος ἔλαβεν γυναῖκα καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆ-
κεν σπέρμα· **21** καὶ ὁ δεῦτερος ἔλαβεν αὐτὴν καὶ ἀπέθα-

Gn 38,8

12 W · **13** D it sam^s · **14** τοι δε φ⁴⁵vid A W Θ f^{1,13} M^s sy^p h sam^s | t^{xt} B C D L Δ Ψ
33. 579. 892. 2427 pc sy^s sam^s bo | ἐπηρώτων αὐτον οἱ Φαρισαῖοι D (pc) (c ff²) k |
ἐλθόντες ἤρξαντο ἐρωτᾶν αὐτον ἐν δολῷ λεγοντες (- W 2542 pc) W (Θ) f^{1,13} 28. (565,
700, 2542) al (it, sy^s) sam^s | ' 2 3 I A f^{1,13} (28) M^s it | δουν. επικεφαλαιον Κασ. D Θ 565
k sy^s p | t^{xt} B C L W Δ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2427 al lat | p^o D (1424) it sy^s
• **15** f¹ιδων B* D f¹³ 28. 565 pc it | τ^oρ) υποκριται φ⁴⁵N W Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 2542
al q vg^{mss} sy^h sam^s • **17** καὶ ἀποκριθεις ο Ἰησ. εἰπ. A (D) f^{1,13} M^s (lat) sy^{(s)h} | καὶ
ἀποκριθεις εἰπ. W (Θ 565) | καὶ λεγει 1424 | t^{xt} B C L Δ Ψ 33. 579. 892. 2427 pc (sy^p)
sa bo^{mss} | ° B D 2427 | [Thic add. J 7,53-8,11 comml] • **19** ' 3 I ° W Θ f¹ 700. 2542 pc a c
k | τεκνα μὴ ἀφῇ A D f¹³ M^s lat sy^p h | t^{xt} B¹ B L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc ff² (B* C 33:
τεκνα) | τ^oρ) αὐτου A D f¹³ 33 M^s lat sy^p h | t^{xt} B C L W Δ Ψ f¹ 565. 700. 892. 2427.
2542 pc (k) bo

νεν (μὴ καταλιπὼν) σπέρμα· καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως·
22 καὶ οἱ ἐπτά οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. (ἔσχατον πάντων)
καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν. **23** ἐν τῇ ἀναστάσει [ὅταν ἀνα-
στῶσιν] τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἐπτά ἔσχον αὐ-
τὴν γυναῖκα. **24** ἔφη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐ διὰ τοῦτο
πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφὰς μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ
θεοῦ; **25** ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν οὔτε γαμοῦσιν
οὔτε γαμίζονται, ἀλλ' εἰσιν ὡς ἄγγελοι ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς. **26** περὶ δὲ τῶν νεκρῶν ὅτι ἐγείρονται οὐκ ἀνέγνωτε
ἐν τῇ βίβλῳ Μωϋσεώς ἐπὶ τοῦ βάρτου πῶς εἶπεν αὐτῷ ὁ
θεὸς λέγων· ἐγὼ ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ [ὁ] θεὸς Ἰσαὰκ καὶ
ὁ [ὁ] θεὸς Ἰακώβ; **27** οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν ἀλλὰ ζών-
των· τί πολὺ πλανᾶσθε.

39
131
VI

28 Καὶ προσελθὼν εἰς τῶν γραμματέων ἀκούσας αὐ-
τῶν συζητούντων, ἰδὼν ὅτι καλῶς ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ἐπηρώτησεν αὐτόν· ποία ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη πάντων;
29 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· ὅτι πρώτη ἐστὶν· ἀκούε, Ἰσρα-
ήλ, κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν κύριος εἷς ἐστίν, **30** καὶ ἀγαπήσεις
κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης ὁτῆς καρδίας σου καὶ ἐξ ὅλης
ὁτῆς ψυχῆς σου καὶ ἐξ ὅλης ὁτῆς διανοίας σου καὶ ἐξ

Hen 15,6s; 51,4

Ex 3,1s

Ex 3,6.15s

28-34: Mt 22,
35-40 L 10,25-28

Di 6,4 1K 8,6f

Di 6,5 Jos 22,5 &

21/22 'καὶ οὐδε αὐτος (+ οὐκ D) ἀφῆκεν A D (W, Θ) f^{1,13} M^s lat sy^(p) sam^s | t^{xt} B C L Ψ
33. 579. 892. (2427) pc c sam^s bo | ' ὡσαυτως ἐλαβον αὐτην οἱ ἐπτα, καὶ D (b) ff² r¹ | ' ο
τρ. ὡς. ἐλαβεν αὐτην· καὶ οἱ ἐπτα Θ (f¹ 700, 565) | ' ο τρ. ὡς· καὶ ἐλαβον αὐτην
(+ ὡσαυτως καὶ A pc l vg sy^h) οἱ ἐπτα καὶ A M^s lat sy | t^{xt} B C L (W) Δ* Ψ (f¹³, 28) 33.
579. 892. 2427 pc | ' εσχ. δε. παντων G (Δ) Θ f^{1,13} 28. 33. 565. 700. 2542 al q co |
εσχατη π. A Γ 1241. 1424 pm l vg sy^h | - D c sam^s | t^{xt} B C K L W Ψ (579). 892. 2427
pm aur sy^s p | ' 4 I-3 A M^s lat sy | t^{xt} B C D L (W) Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. (579). 892.
2427 al it • **23** p^o) B C D L W Δ Ψ 33. 579. 892. 2427 pc c r¹ k sy^p co | t^{xt} A Θ f^{1,13} M^s
lat sy^s h (boms) • **24** 'καὶ ἀποκριθεις ο Ἰησους εἰπεν αὐτοις A M^s lat sy^{(s)h} (D W Θ f^{1,13}
28. 565. 700 pc sam^s: απ. δε) | t^{xt} B C L Δ Ψ 33. 579. 892. 2427 pc sy^p sam^s bo • **25** 'οι
αγγ. οι B (W) Θ (892). 2427 | αγγελοι οι A Γ Ψ 565 pm | αγγελοι θεου οι f¹³ (33) pc l
vg^s boms | t^{xt} B C D K L Δ f¹ 28. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm • **26** ° D W 579 pc |
O¹t bis B D W 2427 | t^{xt} B C L Δ Ψ f^{1,13} 33 M^s • **27** 'ο ο A C Ψ f¹ M^s | ο θεος Θ f¹³ 33.
1241 al sy^s | t^{xt} B D K L W Δ 28. 579. 892. 2427. 2542 al | ' θεος Γ 1241 pm q vg^{mss} sy^h |
T¹ υμεις ουν A D Θ f¹³ 33 M^s lat sy^h | υμεις δε G f¹ 565. 700 pc c ff² sy^s | t^{xt} B C L W
Δ Ψ 892*. 2427 k co • **28** '† ειδως B² A B 33 M^s co | t^{xt} B* C (D) L W Θ Ψ f^{1,13} 28. 565.
700. 892. 2427. 2542 al lat sy^p h | ' A D M^s | t^{xt} B C L W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 579. 892.
1424. 2427. 2542 al • **29** 'ο δε I. απεκρ. αὐτω A C M^s aur l vg sy^h | ο δε (αποκριθεις δε ο
D) I. (- W f¹) εἰπεν αὐτω D W Θ f^{1,13} 28. 565. 2542 pc k (it) (sy^p) | t^{xt} B B L Δ (Ψ) 33.
(579). 892. 2427 pc bo | ' οτι πρωτη παντων των εντολων (εντολη A C 33 al; + εστιν
C f¹³ pm) A (C) f¹³ 33 M^s lat (sy^h) | παντων πρωτη D W Θ (f¹ 2542). 28. 565. 700 al it
sy^s | - 229 k sam^s | t^{xt} B B L Δ Ψ 579. 892. 2427 pc sam^s (bo) • **30** ° B D* X f¹³ pc |
O¹ bis B | ° D pc c

Lv 19,18 J 15,12

L 20,39

Dt 6,4; 4,35

Is 45,21

Dt 6,5 Jos 22,5 8

Lv 19,18

1 Sm 15,22 Hos
6,6 |

Mt 22,46p L 20,40

35-37a: Mt 22,
41-45 L 20,41-
44 · 10,47 J 7,42

2 Sm 23,2

Ps 110,1

37b-40: Mt 23,
1-36 L 20,45-47
L 19,48; 21,38L 11,43; 14,7
J 5,44

Ex 22,22 Is 10,2

ὅλης τῆς ἰσχύος σου **Τ. 31** ὁ δευτέρα αὕτη ὁ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστιν. **32** Ὁκαὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς· καλῶς, διδάσκαλε, ἐπ' ἀληθείας εἶπες ὅτι εἰς ἔστιν καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ· **33** καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν περισσώτερόν ἐστιν πάντων τῶν ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. **34** καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν ὅτι αὐτὸν] ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη εἶπεν αὐτῷ· οὐ μακρὰν ¹³² οἰεῖ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι.

35 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγεν διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ χριστὸς υἱὸς Δαυὶδ ἔστιν; **36** αὐτὸς ¹³³ Δαυὶδ εἶπεν ἐν τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ·

εἶπεν ⁴⁰ ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου·

ἄθου ἐκ δεξιῶν μου,

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου

ὑποκάτω τῶν ποδῶν σου.

37 αὐτὸς ¹³⁴ Δαυὶδ λέγει αὐτὸν κύριον, καὶ πόθεν αὐτοῦ ἔστιν υἱός;

Καὶ ὁ [δ] πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.

38 Καὶ ἐν τῇ διδασκῇ αὐτοῦ ἔλεγεν· βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελούντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν καὶ ἄσπασμους ἐν ταῖς ἀγοραῖς ¹³⁵ 39 καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, **40** οἱ ¹³⁶ καταθεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χρηρῶν ^{VIII} καὶ προφά-

30 Ὁ αὕτη πρώτη (+ πάντων 33. 579 al) ἐντολὴ (- W Θ pc k) A D W Θ f^{1,13} 33 B lat sy boms | txi B L Δ Ψ 2427 pc a co • **31** καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη (ταυτή D f¹³) A (D) W (Θ) f^{1,13} (33) B lat (sy) | txi (B: + ἐστίν) B L (Δ Ψ, 579, 892), 2427 pc • **32** ° B pc sy^{sp} • **33** ° B Ψ pc | ὁ δυναμεως D Θ 565 it | ὁ ψυχης αὐτοῦ D | ψυχης καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος A 087 f¹³ (33, 1424) B lat sy^h sams (boms) | txi B L W Δ Θ Ψ 28, 565, 892, 1241, 2427, 2542 pc a samss (f¹ pc bo) | τῶν B L Δ Ψ f¹ 33, 565, 579, 892, 1424 al | txi A B D W Θ 087 f¹³ 2427 B • **34** ° B D L W Δ Θ f^{1,13} 28, 33, 565, 579, 892, 2542 pc lat sy^h | txi A B Ψ 087, 2427 B a sy^h | ° B L Δ Ψ f¹ 33, 565, 579, 892, 2542 pc lat sy^h | txi B D L Δ Θ Ψ f^{1,13} 33, 565, 579, 892, 1424, 2427 al k • **36** Ὁ γὰρ A (D) Θ 087 f¹³ 33 B lat sy^h | txi B L W Δ Ψ f¹³ 28, 565, 579, 2427 pc a k | ° B A L W Θ Ψ 087 f^{1,13} 33 B | txi B D 2427 pc | ὁ-θισον B 2427 | ὁ υποποδιον B A L Θ Ψ 087 f^{1,13} 33, 2427 B lat sy^h | txi B D W 28, 2542 sy^h co • **37** Ὁ αὐτὸν A 087 f^{1,13} 33 B lat sy^h sams boms | txi B D L W Δ Θ Ψ 28, 565, 2427 pc it | ° B D W Θ f¹³ 28, 565, 700, 2542 | txi A B L Ψ f¹ 33, 2427 B • **38** ὁ δε διδάσκων αἶμα (- Θ 565) ἔλεγεν αὐτοῖς D Θ 565 a (sy^h) • **40** καταθεσθίουσιν et ° D (f^{1,13} pc) co | τῶν ὀφθαλμῶν D W f¹³ 28, 565 it

σει μακρὰ προσευχόμενοι· οὗτοι λήψονται περισσώτερον κρίμα.

41 Καὶ ¹³⁷ καθίσας ^{II} ὁ κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἐθεώρει πῶς ὁ ὄχλος ¹³⁸ βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον. καὶ πολλοὶ πλουσιοὶ ¹³⁹ ἔβαλλον πολλά· **42** καὶ ἔλθουσα μία χήρα ¹⁴⁰ πτωχὴ ἔβαλεν λεπτὰ δύο, ὅ ἐστιν κοδράντης. **43** καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ¹⁴¹ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλείον πάντων ¹⁴² ἔβαλεν τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον· **44** πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ λέγει αὐτῷ εἰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· διδάσκαλε, ἴδε ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί. **2** καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· βλέπεις ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀφελθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.

3 Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέναντι τοῦ ἱεροῦ ἐπηρώτα αὐτὸν κατ' ἰδίαν ¹⁴³ τὸ Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας· **4** εἶπον ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα συντελεῖσθαι πάντα; **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν αὐτοῖς· βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ· **6** πολλοὶ ¹⁴⁴ ἔλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. **7** ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ ¹⁴⁵ θροεῖσθε· δεῖ ¹⁴⁶ γενέσθαι, ἀλλ' οὐπω

41 καθίσας ὁ Ἰησοῦς A 33 B lat sy^h samss | καθεζομενος ὁ I. (sed pon. p. γαζοφ.) D q | εστως ὁ I. W Θ f^{1,13} 28, 565, 2542 pc sy^hmg; Or | txi B L Δ Ψ 892, 2427 pc a k samss bo | απεναντι B Ψ 33, 579, 1424, 2427 pc | ° D • **42** ° D Θ 565 it • **43** λέγει W f^{1,13} B | txi B A B D K L Δ Θ Ψ 33, 565, 579, 700, 892, (1424), 2427 al a k; Or | βεβληκεν W f^{1,13} B | txi B A B D L Δ Θ Ψ 33, 565, 579, 892, 1424, 2427 al; Or • **13,1** εκ A D Δ Θ f^{1,13} 28, 565, 579, 700, 892, 2542 al co | txi B L W Ψ 33, 2427 B • **2** καὶ ὁ Ἰησ. ἀποκριθεὶς (f¹ pm) εἶπεν αὐτῷ A (D) f^{1,13} B (lat samss) sy^h (W Θ: - ὁ I.) | txi B L Ψ 33, 579, 892, (2427) pc sy^h samss bo | ° A K Γ 1241, 2542 pm lat | txi B D L W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28, 33, 565, 579, 700, 892, 1424, 2427 pm it sy^h samss sa (bo) | λιθὸν A D K 565 B | τ (14,58) καὶ δια τριῶν ἡμερῶν ἄλλος ἀναστήσεται ἀνευ χειρῶν D W it • **3** το B D Θ 565 pc • **5** ὁ δε Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν A B sy^h samss | καὶ ἀποκρ. ὁ I. εἶπεν αὐτοῖς D Θ 565, 700, (1424), 2542 pc | καὶ ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ἤρξατο λέγειν W f^{1,13} 28 pc | txi B L Ψ 33, (579), 892, 2427 pc sy^h samss bo • **6** Ὁ γὰρ A D Θ f^{1,13} 33 B verss | txi B L W Ψ 2427 • **7** ουητε B 2542 | ουετε f¹³ 2427 | θορυβεισθε D pc | Ὁ γὰρ B A D L Θ f^{1,13} 33 B latt sy^h samss boms | txi B L W Ψ 2427 sy^h samss bo

Je 3,1

41-44: L 21,1-4
2 Rg 12,9s J 8,20
Mt 27,6

2 K 8,12s

Is: Mt 24,1s
L 21,5sJr 7,14; 9,11 etc
L 19,443-8: Mt 24,3-8
L 21,7-11

Mt 17,11

9,371

Dn 2,28s.45
Ap 1,11

Is 51,6

Mt 24,36!

33 s: Mt 25,13-
15 L 19,12 s; 21,
36 E 6,18 | 12,137! Mt 24,42 L 12,
40,38

Mt 25,5

Mt 24,42! p Act
20,31 1 K 16,13
1 Th 5,6.10 1 P 5,8Is: Mt 26,2-5
L 22,1 s
11,18!3-9: Mt 26,6-
13 J 12,1-8
L 7,36-50

30 Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη
μέχρις οὗ ταῦτα πάντα γένηται. 31 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ
παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ ὀμῇ παρελεύσονται.

32 Περί δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἢ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶ-
δεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι ἐν οὐρανῷ οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ
πατήρ.

33 Βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ και-
ρὸς ὅστις.

34 Ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείκει τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ καὶ δούλους τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν
ἐκάστω τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετείλατο ἵνα
γρηγορή. 35 γρηγορεῖτε οὖν· οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ
κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὅς ᾧ ὅπῃ ἢ μεσονύκτιον ἢ
ἀλεκτοροφωνίας ἢ πρωΐ, 36 μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης εὕρῃ
ὑμᾶς καθεύδοντας. 37 ὁ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσιν λέγω, γρηγο-
ρεῖτε.

14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας.
καὶ ἐξήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐ-
τὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. 2 ἔλεγον γάρ·
᾿μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε ἔσται θόρυβος τοῦ λαοῦ.

3 Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος τοῦ
λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ ἤλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβα-
στρον μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς, συντρί-
ψασα τὴν ἀλάβαστρον κατέχευεν αὐτοῦ τῆς κεφαλῆς. 4 ἦσαν δὲ
τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς αὐτοῦς· εἰς τί ἡ

30 2 1 3 A D W f¹ M¹ sy^h | 2 3 579. 1424. 2542 pc a (c) k* | 2 3 1 28 pc | txt B C L Δ Θ
Ψ f¹³ 565. 700. 892. 1241. 2427 al d sy^{s-p} • 31 °† B D* | txt A C D E L W Θ Ψ f¹³ 2427
M¹ • 32 ἄγγελος B 2427 bo^{pl} | οι αγγελοι οι A C W Ψ 0116 f¹ M¹ sy^h | txt B D K* L Θ
f¹³ 28. 565. 700. 892. 1241. 1424 al | ° X pc vg^{ms} • 33 † (14,38) και προσευχεσθε A C
L W Θ Ψ f¹³ M¹ lat sy co | txt B D 2427 pc a c k | ° D W a c • 35 ° A D W f¹³ M¹ lat
sy^h | txt B C L Δ Θ Ψ 892. 1424. 2427 pc (k) sy^{hms} • 37 ἃ δε υμιν λεγω πασιν λεγω Α
(W) f¹³ M¹ q sy^h | εγω δε λεγω υμιν D (Θ 565) a | quod autem uni dixi, omnibus vobis
dico k | txt B C L Δ Θ Ψ 579. 892. (° 1424). 2427 al lat co | 14,1 ° D a ff² | ° D a i r¹ • 2 ᾿μηποτε εν τη ε. D it | μη εν τη ε. και Θ 565. (579). 700 |
° 2 I A W f¹³ M¹ a sy^h | θορυβος γενηται 28. 579. 1424 pc lat | θορυβου οντος Δ | txt B
C D L Θ Ψ 565. 700. 892. 2427 (k) • 3 ° D | και συντρ. A C W f¹³ M¹ sy^h | και
θραυσασα D Θ 565 | txt B L Ψ 2427 | τον B* A D K Γ 28. 565. 892. 1424 pm | το G
W Θ f¹³ 700. 1241. 2542 pm | txt B C L Δ Ψ 579. 2427 pc | αυτου κατα της κεφ. A Θ
f¹³ M¹ k | επι της κεφ. αυτου D lat | txt B C L W Δ (Ψ) f¹ 28. 892. 2427. 2542 pc
• 4 ἡς. δε τιν. (+ των μαθητων W f¹³) αγανακτ. προς αυτ. και λεγοντες A C² W (° f¹)
f¹³ M¹ lat sy^{pl} (sa bo^{pl}) | οι δε μαθηται αυτου διεπονουντο και ελεγον D Θ 565 (it) | txt
B* (°) B C* L Ψ 892*. 2427. 2542 pc bo^{pl}

ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου ἔγενονεν; 5 ἡδύνατο γὰρ τοῦτο
τὸ μύρον πραθῆναι ὀκτὼ δηναρίων τριακοσίων καὶ
δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς· καὶ ἔνεβριμῶντο αὐτῇ. 6 ὁ δὲ

Ἰησοῦς εἶπεν· ἄφετε αὐτήν· τί αὐτῇ κόπους παρέχετε;
καλὸν ἔργον ἡργάσατο ἐν ἐμοί. 7 πάντοτε γὰρ τοὺς πτω-
χοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε ταῖς
ἐν ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. 8 ὁ ἔσχεν τὸ ἐποίη-
σεν· προέλαβεν μυρίσαι τὸ σῶμά μου εἰς τὸν ἐντα-
φιασμόν. 9 ἀμὴν δὲ λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῇ τὸ
εὐαγγέλιον τὸ εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη
λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς.

10 Καὶ τῷ Ἰούδᾳ Γ' Ἰσκαριῶθ ὁ εἰς τῶν δώδεκα ἀπῆλ-
θεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς ἵνα αὐτὸν παραδοῖ ὁ αὐτοῖς.
11 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν καὶ ἐπηγγείλαντο αὐτῷ ἄρ-
γύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτηι πῶς αὐτὸν εὐκαιρῶς παραδοῖ.

12 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἁζύμων, ὅτε τὸ πάσχα
ἔθουν, λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ· ποῦ θέλεις ἀπελ-
θόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; 13 καὶ ἀποστέλ-
λει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ λέγει αὐτοῖς· ὑπάγετε
εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον
ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ 14 καὶ ὅπου ἂν
εἰσέλθῃ εἰπάτε τῷ οἰκοδεσπότη ὅτι ὁ διδάσκαλος λέ-
γει· ποῦ ἔστιν τὸ κατάλυμά μου ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν
μαθητῶν μου φάγω; 15 καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνάγειον
μέγα ἑστρωμένον ἐτοιμον· καὶ ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν.
16 καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν
καὶ εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα.

17 Καὶ ὁψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα.

18 καὶ ἀνακειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων ὁ Ἰησοῦς εἶ-

4 ° W f¹ pc a l sy^s • 5 ° 954 pc c k sy^s; Or | ° A B f¹³ 2427 M¹ lat | txt B C D L W Θ Ψ
565. 579 pc it | ενεβριμουντο B C* W 1424 pc • 7 αυτους A Θ M¹ | - B* | αυτοις
παντοτε B L (Ψ) 892. (2427) pc sa bo | txt C D W Γ Δ f¹³ 565. 579. 700 al
• 8 ταυτη A C D (° Δ) M¹ lat sy^h | txt B L W Θ Ψ f¹³ 28. 565. 579. 2427. 2542 pc a (l
vg^{ms}) | ° A C W f¹³ M¹ | txt B D L Θ Ψ 565. 579. 892. 1424. 2427 al k • 9 τ'p) τουτο A
C Θ Ψ f¹ M¹ lat sy^h co | txt B D L W f¹³ 28. 565. 2427 pc it • 10 τιδου f¹³ pc sa^{ms}
bo^{ms} | ο K 579. 1241 pm | ιδου ο W pc | ° o (- f¹³ pc); Or | Ισκαριωτης A C² W f¹³ M¹
vg^{cl} sa; Or Eus | ο Ισκαριωθ B L Θ Ψ 565. 579. 892 pc | Σκαριωτης D lat | txt B* B C* vid
2427 | προδοι αυ. D | αυτον παραδω B C L Δ Ψ f¹³ 892. 1424 pc (° A Θ f¹ M¹; Or) Eus |
txt B 2427 (° W 28) | ° D W Θ f¹³ 28. 565. 2542 pc it sy^s; Or • 11 παραδω rell | txt B D
W 2427 • 16 αυτου A C D W Θ f¹³ M¹ lat sy sa^{ms} bo^{ms} | txt B L Δ Ψ f¹ 28. 579. 892.
1424. 2427. 2542 pc sa^{ms} bo

Mt 9,30

Dt 15,11

2,20

16,1

1,15! 16,15!

Is: Mt 26,14-
16 L 22,3-612-16: Mt 26,
17-19 L 22,7-13
Ex 12,14-21 Dt
16,2 |

Mt 17,27

11,3

17-21: Mt 26,
20-25 L 22,21-23
J 13,21-26 Ps
41,10

πεν· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. **19** Ἦρξαντο λυπεῖσθαι καὶ λέγειν αὐτῷ εἰς κατὰ εἰς· μή τι ἐγώ; **20** ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· εἰς τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. **21** ὅτι ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδεται· καλὸν τ' αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγενήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος.

22 Καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν λαβὼν τ' ἄρτον εὐλογήσας ἐκλάσεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τ' καὶ εἶπεν· Ὁ λάβετε τ', τοῦτό ἐστιν τὸ σῶμά μου. **23** καὶ λαβὼν τ' ποτήριον εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ ἔπιον ἐξ αὐτοῦ πάντες. **24** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ αἷμά μου (τῆς διαθήκης) τὸ ἐκχυννόμενον ὑπὲρ πολλῶν τ'. **25** ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.

26 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. **27** καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς * ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε τ', ὅτι γέγραπται·

Zech 13,7 πατάξω τὸν ποιμένα,

καὶ τὰ πρόβατα διασκορπισθήσονται.

28 ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. **29** ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ· εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. **30** καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·

18 τῶν ἐσθιόντων B 2427 co. • **19** τ' καὶ C 892 pc samss | οἱ δε A D W Θ f^{1,13} M¹ lat sy | txi B B L Ψ 2427 | τ', καὶ ἄλλος· μητι ἐγώ D Θ f¹ M¹ it (syhm); Or | εἰμι, κυριε (ραββί A pc; -f¹³ f) | καὶ ἄλλος· μητι ἐγώ A f¹³ 28. 892. 1424 pc f | txi B B C L P W Δ Ψ 2427 pc lat sy co. • **20** τ' εκ A D f^{1,13} M¹ bo^{ms} | txi B B C L W Θ Ψ 892. (1424). 2427 pc | τ' ἐν B C* Θ 565 | txi B A C² D L W Ψ f^{1,13} 2427 M¹ lat sy co; Or. • **21** D 700 a | τ' p) ην B A C D Θ Ψ 0116 f^{1,13} M¹ a f k vg^{cl} sy^h | txi B L W 892. 2427 it vgst. • **22** τ' οἱ Ἰησοῦς τον Σ al | ο Ἰησ. B*² A C L Θ Ψ f¹ M¹ lat sy^h bo | txi B¹ B D W f¹³ 565. 2427 it sy^s sa | ἔδιδου W f^{1,13} 2542 pc | τ' et manducaverunt ex illo omnes et o k | τ' p) φαγετε Γ 0116 f¹³ 28. 1241. 2427 M¹ ff² bo^{ms} | o¹ W. • **23** τ' το A K P W Γ 565. 1241 M¹. • **24** p) το (-579 al) της καινης διαθ. A f^{1,13} M¹ lat sy samss bo^{pt} | το της διαθ. D* W 2427 | -ff² | txi B B C D^e L Θ Ψ 565 k samss bo^{pt} | τ' 2 3 I D W Δ Θ f¹³ 565. 579. 2427 pc sy^s p | p) περι πολ. εκχυν(ν)ομενον A f¹ M¹ sy^h | txi B B C L Ψ 892 pc | τ' p) εις αφεσιν αμαρτιων W f¹³ pc a vg^{ms} (samss bo) bo^{ms}. • **25** p) 2-4 B C L W Ψ 892 pc c k bo. | ου μη προσθω πειν D (Θ, 565) a f | txi A B f^{1,13} 2427 M¹ lat sy sa. • **27** τ' εν εμοι Ψ^c 28 pc it sy^s samss bo^{ms} | εν τη νυκτι ταυτη pc vgst bo^{ms} | p) εν εμοι εν τη νυκτι ταυτη A C² K (N) W Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm c vg^{cl} sy^h samss bo^{ms} | txi B B C* D L Γ Δ Ψ* 2427 pm b ff² q samss bo^{pt} | τ' 3 I 2 (+ της ποιμνης K al) A Ψ f¹ M¹ lat | txi B B C D L (W) Θ f¹³ 565. 892. (1424). 2542 pc i k q

ἀμὴν λέγω σοι ὅτι σὺ ὁ σήμερον ταύτη τῇ νυκτὶ πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνήσαι τρίς με ἀπαρνήσῃ. **31** ὁ δὲ ἐκπερισσῶς ἐλάλει· ἐὰν δέ με συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὥσαύτως ὁ δὲ καὶ πάντες ἔλεγον.

32 Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανὶ * καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· καθίσατε ὧδε ἕως προσεύξωμαι. **33** καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ ὁ τὸν Ἰάκωβον καὶ ὁ τὸν Ἰωάννην μετ' αὐτοῦ καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἁδμονεῖν **34** καὶ λέγει αὐτοῖς· *περίλυπος ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου* ἕως θανάτου· μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. **35** καὶ

προελθὼν μικρὸν ἐπιπτεν ἐπὶ τῆς γῆς καὶ προσηύχετο ἵνα εἰ δυνατόν ἐστιν παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα, **36** καὶ ἔλεγεν· ἀββα ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι· ὁ παρῆνεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω ἀλλὰ τί σύ. **37** καὶ ἔρχεται καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ· Σίμων, καθεύδεις; οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; **38** γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ ἔλθῃτε εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.

39 καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο τὸν αὐτὸν λόγον εἰπών. **40** καὶ πάλιν ἐλθὼν εὗρεν αὐτοὺς καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ καταβαρυνόμενοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί ἀποκριθῶσιν αὐτῷ. **41** καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον καὶ λέγει αὐτοῖς· καθεύδετε ὁ τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε· ἀπέχει ἡ ὥρα, ἰδοὺ παραδίδεται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀμαρ-

τῶν αὐτῶν ἀμαρτων. **30** p) D Θ f¹³ 565. 700 pc it samss | τ' 2 3 I W f^{1,13} 2542 pc | εν τη νυκτι ταυτη A M¹ lat | txi B B C D L Θ Ψ 083. 565. 700. 892. 2427 pc it | τ' 1 3 4 C⁽²⁾ it | 3 2 4 Θ f¹³ 565. 700. 2542 pc (1 vg^{cl}) | p) 3 4 B D W 579 pc | txi A B L Ψ 083 f¹ 2427 M¹ lat. • **31** τ' (B*) C (D*) W Θ M¹ | txi B² A B D¹ L N Ψ 083 f^{1,13} 579. 700. 892. 1424. 2427. 2542 al | τ' ἀπαρνησωμαι B K Γ 083. 892. 2427. 2542 pm | τ' B f¹ 579 pc a c k samss bo^{ms}. • **33** o¹ bis B C D Θ Ψ 083. 0116 M¹ | om. τον a. Ιωανν. L f¹ 2542. I 844 al | txi A B K W f¹³ 2427 al | τ' ακηδεμ- D* • **35** τ' προσελθων A C D L Θ Ψ 0116 f^{1,13} M¹ ff² sy^h | txi B B K N W 2427 al lat sy^s co | τ' 2-4 I 5 D W f^{1,13} 565. 700. I 844 pc it | ει δυνατον παρελθειν B⁽²⁾. • **36** [D Beza cf] | τ' παρενεγκαι B A C K Θ Ψ 0116. 579. 892. 1424. 2542 al d | txi B D L W 083 f^{1,13} 2427 M¹ | ουχ ο εγω θελω αλλ ο συ θελεις D (Θ, f¹³ 2542. I 844. 565) it vg^{ms} co. • **38** p) εισελθητε B² A C D L W Θ Ψ 083. 0116 f¹ M¹ sy | txi B* B f¹³ 2427 pc q. • **39** D it • **40** τ' υποστρεψας ευρεν αυτους παλιν A C (N) W (Θ) f^{1,13} M¹ q) sy^(p) h | txi B (D) L Ψ 083. 892. 2427 pc sy^s co | τ' -ρουμενοι D W | p) βεβαρημενοι C Γ Θ 28. 565. 700. 2542 pm | καταβεβαρημενοι B* 2427 pc. • **41** o¹ p) A C D L W Ψ 28. 892 pm | txi B B K N Γ Δ Θ f^{1,13} 565. 579. 700. 1241. 1424. 2427. 2542. I 844 pm | τ' (Lc 22,37) απεχει το τελος, (+ ιδου W) ηλθ. W Θ f¹³ 565. 2542. I 844 pc it sy^(s) | απεχει το τελος και D c q | ηλθεν Ψ 892 pc (k) bo^{ms}

72

J 11,16

32-42: Mt 26,36-46 L 22,39-46
J 18,1 H 5,7

Mt 17,11

Ps 42,6.12; 43,5
Jon 4,9 B Sir 37,2
J 12,27

R 8,15 G 4,6
10,27 · 10,38 p

3,16

Mt 6,13 · Ps 51,14

G 2,15

J 14,31

τωλὼν. **42** ἐγείρεσθε ἄγωμεν· ἰδοὺ ὁ παραδιδούς με ἤγγικεν.

43-50: Mt 26,
47-56 L 22,47-
53 J 18,2-12

43 Καὶ εὐθὺς ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παραγίνεται ὁ Ἰούδας ὁ υἱὸς καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ ὁ τῶν γραμματέων καὶ ὁ τῶν πρεσβυτέρων. **44** δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτόν καὶ ἀπάγετε ἀσφαλῶς. **45** καὶ ἔλθων εὐθὺς προσελθὼν αὐτῷ λέγει· ὦ ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. **46** οἱ δὲ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῷ καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. **47** εἰς δὲ [τις] τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν μάχαιραν ἔπαισεν τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτάριον.

9,51

48 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ὥς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαίρων καὶ ξύλων συλλαβεῖν με; **49** καθ' ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων καὶ οὐκ ἔκρατήσατέ με· ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. **50** Καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον πάντες. **51** * καὶ νεανίσκος τις συνηκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδῶνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτόν. **52** ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδῶνα γυμνὸς ἔφυγεν.

L 19,47

Is 53,7

J 16,32

Am 2,16

53s: Mt 26,57s
L 22,54s J 18,
13-15

53 Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. **54** καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἤκο-

42 ἠγγισεν N C • **43** T t o A B 2427 | t x t N C D L W Θ Ψ 083 f^{1,13} M | T o (- 565; Or) Ἰσκαριώτης A K Θ 565, 579, 700^c, 1241, 1424, 2542 pm vg^{cl} bo^{ms}?; Or | Σκαριώτης D (lat) | ° A C K N W Δ Ψ 083 f^{1,13} 565, (700), 1424, 2542 al | t x t N B D L Θ Ψ (2427; om. κ. τ. γρ.) | ° I N* A W 083 f^{1,13} (700), 1424, 2542 al | t x t N¹ B C D L Θ Ψ 2427 M • **45** ° D Θ (f¹ 2542), 565, 700 pc it (sy^s p) | ° p) χαιρε C² W f^{1,13} 565, 892, 1241, 1424, 2542 pc a aur c vg^{cl} sy^{hms} sa | ραββί A 0116 M sy^h | t x t N B C* D L Δ Θ Ψ 579, 2427 pc lat sy^s bo • **46** (+ αυτω Ν Σ) τας χειρας αυτων N* C N W Δ Σ 892 pc | επ' αυτον τας χειρας αυτων (- al) (A K) M (lat) | t x t N² B D L Θ (Ψ) f^{1,13} 565, 700, 2427 pc (a k) q sy • **47** εις δε των π. N A L 579, 700, 2427 al aur f sy^p | και τις D (it) | και εις τις τ. παρεστωντων W (f¹) | t x t B C Θ Ψ f^{1,13} M a l vg sy^h | ° D W f¹ 565, 2427, 2542 pc | ° p) ωτιον A C L W Θ f^{1,13} M | t x t N B D Ψ f¹ 2427 pc • **49** τειτε (B) Ψ 2427 • **50** I-3 5 4 A D f¹ M it | tote oi μαθηται αυτου αφεντες αυτον παντες εφυγον W aur c l vg (N f¹³ 565 al, Θ 2542 al sy samss) | t x t N B C L Δ Ψ 579, 892, 1424, 2427 pc • **51** νεανισκος δε τις D lat sa | και εις τις νεανισκος A W Θ f^{1,13} M sy^h | t x t N B C L Ψ 892, 2427 pc a | ° γυμνος Θ f^{1,13} 565 pc sy^p samss | - W f¹ c k sy^s samss | ° I και κρατ. αυτον οι νεανισκοι A (C²) M q sy^h | οι δε νεανισκοι κρατουσιν αυτον (W) Θ f^{1,13} 565, 700, 2542 pc (samss) | t x t N B C* vid D L Δ Ψ 892, 2427 lat sy^p samss bo • **52** απ αυτων A D W Θ (Δ) f^{1,13} M lat sy^s h | t x t N B C 2427 (L Ψ 892 aur c k sy^p co) • **53** T αυτω A B Ψ 2427 M | προς αυτον C | αυτου I | t x t N D L W Δ Θ f^{1,13} 565, 700, 892, 2542 pc latt; Or

λούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς.

189 II

190 VI

55 Οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ ἠύρισκον. **56** πολλοὶ γὰρ ἔψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. **57** καὶ τινες ἀναστάντες ἔψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες **58** ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἄχειροποίητον οἰκοδομήσω. **59** καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. **60** καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτησεν τὸν Ἰησοῦν λέγων· οὐκ ἀποκρίνη οὐδὲν· τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; **61** ὁ δὲ ἐσιώπα καὶ οὐκ ἀπεκρίνατο οὐδέν. **62** ὁ δὲ ἰσχυρῶς ἐπηρώτα αὐτόν καὶ λέγει αὐτῷ· σὺ εἶ ὁ χριστός· ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; **62** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν· ἐγὼ εἰμι, καὶ ὤψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν καθήμενον τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. **63** ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει· τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτύρων; **64** ἠκούσατε τῆς βλασφημίας· τί ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτόν ἔνοχον εἶναι θανάτου. **65** Καὶ ἡρξαντο τινες ἐμπτύειν αὐτῷ καὶ περικαλύπτειν αὐτοῦ τὸ πρόσωπον καὶ κολαφίζειν αὐτόν καὶ λέγειν αὐτῷ· προφύτειςον, καὶ οἱ ὑπηρεταὶ ῥαπίσματος αὐτόν ἔλαβον.

191 I

192 VI

193 II

194 I

188 IV

66 Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου κάτω ἐν τῇ αὐλῇ ἔρχεται

55-65: Mt 26,
59-68 L 22,67-
71.63-65 J 18,
19-24 · 15,1

Dt 17,6; 19,15

15,29 J 2,19-21;
4,21.23 Act 6,14 ·
2K 5,1 H 9,11

15,5 Is 53,7

8,29 · 1,11!

Dn 7,13

Ps 110,1

Lv 24,16 J 19,7

10,33

10,34!

66-72: Mt 26,
69-75 L 22,56-
62 J 18,17.25-27

54 ° f¹ pc sy^s • **58** ἀναστησω χειρ. D it • **60** T to D Θ Ψ f¹ 565, 700, 2542^s al | ° W | ° τι (vl o ti) B Pe vid W Ψ 2427 • **61** οὐδεν απεκρινατο A (D) W Θ 067 f^{1,13} M; Or^a | t x t N B C L Ψ 33, 892, 2427 pc; Or^a | ° και π. ο αρχιερευς (- W) επηρωτα αυτον εκ δευτερου W f¹³ (Θ, 565, 700, 2542^s pc sy^s; (Or) | - D a (ff² q) | ° Γ Φ pc k • **62** T p) συ ειπας οτι Θ f¹³ 565, 700, 2542^s pc; Or | ° D • **64** την βλασφημιαν του στοματος (- D f¹ 2542^s pc) αυτου D W Θ f^{1,13} (565), 2542^s pc sy^p hmg | ° 2 I 3 A W Θ f^{1,13} M | I 3 D ff² | t x t N B C L Δ Ψ 33, 579, 892, 2427 pc l q • **65** p) αυτου τω προσωπω (° D) Θ 565, 700 (a) f sy^p | ° D a sy^s bo^{ms} | T von G f¹ pc (sy^s) | ημιν Ψ pc c f k (sy^s) samss | p) ημιν (von W f¹³ pc) Χριστε τις εστιν ο παισας σε N W X (Δ) Θ f¹³ 33, 565, 579, 700, 892, 1424, 2542^s pc vg^{ms} sy^h samss (bo) | t x t N A B C D L 067, 2427 M lat sy^p | ° I D c k | ° ελαμβανον (° D) G W Θ f^{1,13} 565, 2542^s sy^h al | εβαλον E 33, 700, 892, 1241, 1424 pm | εβαλλον H 28 pm | t x t N A B C K L N Γ Δ Ψ 067, (579), 2427 al • **66** ° 2-4 I A W f^{1,13} M lat sy^h | 2-4 D Ψ 067, 565 pc it sy^s; Eus | t x t N B C L Θ 33, 579, 892, 1424, 2427 pc sy^p

μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως 67 καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει· καὶ σὺ μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ ἦσθα τοῦ Ἰησοῦ. 68 ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὔτε οἶδα οὔτε ἐπίσταμαι σὺ τί λέγεις. * καὶ ἐξηλθεν ἔξω εἰς τὸ προαύλιον [καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησεν]. 69 καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν ἤρξατο πάλιν λέγειν τοῖς παρεστῶσιν ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. 70 ὁ δὲ πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεστῶτες ἔλεγον τῷ Πέτρῳ· ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ. 71 ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύναι ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. 72 καὶ οὐθὺς ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. καὶ ἀνέμνησθη ὁ Πέτρος τὸ ῥῆμα ὃς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δις τρίς με ἀπαρνήσῃ. καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιεν.

15 Καὶ οὐθὺς πρῶτῃ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, Τ¹ δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν Τ² Πιλάτῳ.

2 Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος· σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· σὺ λέγεις. **3** καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς πολλά. **4** ὁ δὲ Πι-

66 παιδίσκη C^{vid} sam^s bom^s • 68 □† N B L W Ψ* 579. 892. 2427 pc c sy^s sam^s bo | txt A C D Θ Ψ^e 067 f^{1,13} 33. (1424) M^l lat sy^{p,h} (sam^s bom^s); Eus. • 69 πάλιν δε ἰδοῦσα αὐτον η παιδίσκη D Θ 565. 700. (2542^s) lat sy^{s,p} (D^g add. hic vs 70a: ο δε παλ. ηρνήσατο); Eus | I 3 (D) W Θ 565. 579. 700. 2542^s latt sy^{s,p}; Eus | 2 I 3 A 067 f^{1,13} 33 M^l sy^h | ειπεν B 2427 co | txt N C L Δ Ψ 892. 1424 pc • 70 □ (cf ad vs 69) | □ D a | 'καὶ γὰρ Γαλ. εἰ καὶ ἡ λαλία σου ομοιάζει A Θ f¹³ (33) M^l q sy^{p,h} bo^{pt} | - W 2427 pc a | txt N B C D L Ψ f¹ 565. 700. 2542^s pc lat (sy^s) sa bo^{pt}; Eus. • 71 λέγειν D (a) q vg^{ms} | ομνυειν N A C K N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 28. 33. 565. 579. 1241. 1424. 2542^s pm | Eus | txt B L Γ 700. 892. 2427 pm • 72 ° A C² Ψ f¹ 33 M^l sy^h co | txt N B C* D L W Θ 0250 f¹³ 565. 579. 700. 2427. 2542^s al latt sy^p sam^s bom^s; Eus | Pp) N C* vid L 579 pc c vg^{ms} | f¹ D D Θ M^l sy^{hmg} | οὐ M W f¹³ 700 al | txt N A B C L Δ Ψ 0250. 33. 892. 2427 pc sy^h sam^s bo | □ D a | f¹ 2 I 3-5 B (Θ 565. 700). 2427 k | I 3-5 N C* vid W Δ it sam^s bom^s | I 2 5 4 3 A 0250 f^{1,13} 33 M^l sy^h co | txt C² vid L Ψ 892 aur vg sy^p | f¹ ηρξατο κλαιειν D Θ 565 latt sam^s | επιβαλων εκλαιουσεν N* C | txt N² A B L W (Δ) Ψ 0250 f^{1,13} 33. 2427 M^l sy^h | Δ A M^l f¹ 33 579 700 2427 2542^s al latt sy^p sam^s bom^s • 15,1 ἔπι το (τω al) A W 0250 f^{1,13} 33 M^l sy^h | εγενετο 1424 | txt N B C D L Θ Ψ 565. 892. 2427. 2542^s pc | f¹ ετοιμασαντες N C L 892 pc | εποιησαν et T¹ καὶ D Θ 565. 2542^s pc it; Or | txt A B W Ψ (0250) f^{1,13} 33. 2427 M^l vg | T² των N D W Θ 565. 2542^s pc | f¹ απηγαγον (+ εις την αυλην D it) C D W Θ f¹ 565. 700. 892. 1424. 2542^s al | T² τω A (W f¹³) 0250. 33 M^l | txt N B C D L Δ Θ Ψ f¹ 565. 700. 892. 2427. 2542^s al • 3 T² p) αυτος δε ουδεν απεκρινατο N W Δ Θ Ψ f¹³ 33. 565. 579. 1424. 2542^s al a c vg^{ms} sy^{s,h} sam^s

λάτος πάλιν ἐπηρώτα αὐτὸν ὁ λέγων· οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν; ἴδε πόσα σου κατηγοροῦσιν. **5** ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἐτί οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.

6 Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἓνα δέσμιον ὃν παρητοῦντο. **7** ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν στασιαστῶν δεδεμένος οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. **8** καὶ ἄναβας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς ἐποίει αὐτοῖς. **9** ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων· θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **10** ἐγίνωσκεν γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. **11** οἱ δὲ ἀρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. **12** ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἀποκριθεὶς ἔλεγεν αὐτοῖς· τί οὖν ὁ [θέλετε] ποιήσω [ὃν λέγετε] τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; **13** οἱ δὲ πάλιν ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν. **14** ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς· τί γὰρ ἐποίησεν κακόν; οἱ δὲ περισσῶς ἔκραξαν· σταύρωσον αὐτόν.

15 Ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκεν τὸν Ἰησοῦν φραγελλώσας ἵνα σταυρωθῇ.

16 Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶν πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν. **17** καὶ ἐνδιδύσκουσιν αὐτὸν πορφύραν καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον. **18** καὶ ἤρξαντο ἀσπάξεσθαι αὐτόν· χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων. **19** καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν καλάμῳ καὶ ἐνέπτυνον αὐτῷ καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν αὐτῷ. **20** καὶ

4 πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτον N A Θ f¹ 0250 M^l sy^{p,h} (C D pc ff² k q) | ἐπηρωτα αυτον U 1424 pc | txt B W Ψ f¹³ 33. 565. 892. 2427 pc sy^{hmg} | ° N* 565. 2542^s pc a sam^s • 6 ° on an (- W f¹ 2542^s) ητ- D W f^{1,13} 565. 1241. 2542^s pc | onper (+ αν Θ) ητ- N² B² C Θ Ψ 0250. 33 M^l | txt N* A B* (Δ) 2427 • 7 ° συστασ- A 33 M^l | txt N B C D K N W (Θ) Ψ f¹³ 1. 565. 579. 2427. 2542^s al • 8 ° αναβ. ολος D a (k) | αναβοησας (+ ολος pc) N² A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M^l sy^h bom^s | txt N* B 892. 2427 lat co | 'αει εποιει αυτοις A C^{vid} D f^{1,13} 33 M^l lat sy^h | εθος ην ινα τον Βαραββαν απολυση αυτοις Θ 565. (700) | txt N B W Δ Ψ 579. 892. 1424. 2427 pc co • 10 ° B I. 579 pc sy^s bo • 12 °† N B C W Δ Ψ f^{1,13} 33. 892. 2427 pc sam^s bo | txt (+ ινα 1424 pc c) A D Θ 0250 M^l latt sy | 2 B 2427 | - A D W Θ f^{1,13} 565. 700. 2542^s pc lat sy^s sa | txt N C Ψ 0250. 33 M^l sy^h bo • 14 ° σσοτερωσ P Γ 28 pm • 15 ° I 6 4 5 2 3 N C Θ (2542^s) pc | p) - D ff² k r¹ | txt A (B 2427) Ψ 0250 f^{1,13} 33 M^l lat sy^h | p) τον δε Ιησουν φραγελλωσας παρεδωκεν D 565. (700). 2542^s pc (k) | παρεδωκεν δε τον Ιησουν φραγελλωσας B 2427 • 17 ° p) χλαμυδα κοκκινην και Θ f¹³ 565. 700. 2542^s f⁸⁴⁴ pc • 18 ° p) ο βασιλευς A C K N Γ Δ f¹³ 28. 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542^s pm | txt N B D P Θ Ψ 0250 f¹ 565. 700. 2427. I 844 pm • 19 ° p) D pc k vg^{ms}

14,61

6-14: Mt 27,15-23 L 23,17-23 J 18,39s

2!

Act 3,13s; 13,27s

15: Mt 27,26 L 23,24s J 19,16a

Act 2,36

16-20a: Mt 27, 27-31a J 19,2s

2!

10,34

9-11: L 24,10s
J 20,14.18
18 • 15,40!

12s: L 24,13-35

14-18: L 24,36-
43 J 20,19-23.26-
29 • Mt 28,16 •
L 24,25

13,10; 14,9 Mt
28,18-20 Kol 1,23
J 3,18 Act 2,38;
16,31.33 |

6,7p.13 Mt 10,
8 L 10,17 Act
8,7; 16,18; 19,6 •

9-11: L 24,10s
J 20,14.18
18 • 15,40!
12s: L 24,13-35
14-18: L 24,36-
43 J 20,19-23.26-
29 • Mt 28,16 •
L 24,25
13,10; 14,9 Mt
28,18-20 Kol 1,23
J 3,18 Act 2,38;
16,31.33 |
6,7p.13 Mt 10,
8 L 10,17 Act
8,7; 16,18; 19,6 •

9-11: L 24,10s
J 20,14.18
18 • 15,40!
12s: L 24,13-35
14-18: L 24,36-
43 J 20,19-23.26-
29 • Mt 28,16 •
L 24,25
13,10; 14,9 Mt
28,18-20 Kol 1,23
J 3,18 Act 2,38;
16,31.33 |
6,7p.13 Mt 10,
8 L 10,17 Act
8,7; 16,18; 19,6 •

Ad [(2= 16,9-20)]: om. N B 304 k sy^s sa^{ms} arm^{ms}; Eus Eus^{ms} Hier^{ms} [(2= 16,9-20)] add. p. [1] Πάντα δε ... σωτηρίας. αμην] L Ψ 099. 0112. 274^{mg}. 579. / 1602 sy^{hm}g sa^{ms} bo^{ms} aeth^{ms} [(2= 16,9-20)] add. p. 16,8: txt A C D W Θ f¹³ 33. 2427 M lat sy^c.p.h bo; Irlat Eus^{ms} Hier^{ms} (ad f¹ al cf T) | T (post 16,8) En τισιν των αντιγραφων εως ωδε πληρουνται ο ευαγγελιστης εως ου και Ευσεβιος ο Παμφίλου εκατοντισεν· εν πολλοις δε και ταυτα φερεται f¹ (al) | (post [1] ...)] Εστιν δε και ταυτα φερομενα μετα το εφοβουντο γαρ L Ψ 0112. (099. / 1602 sa^{ms} bo^{ms}) • 9 / C* 1 | αναστας δε (-f¹³ pc) ο Ιησους F f¹³ pm aur c ff² vg^s | / W | εφανερωσεν πρωτοις D | Γ Μαριαμ C | Γ αφ Α C³ Θ Ψ f¹³ 2427 M | txt C* D L W 0112. 33. 579. 892 pc • 10 / τοις μαθηταις αυτου Θ | αυτοις τοις μετ αυτου D | W • 11 / και ουκ επιστευσαν αυτη D(*) • 14 / C L W Ψ 099 f¹³ 33. 2427 M | vg sa^{ms} | txt A D Θ f¹ 565. 579. 892. 1424. 2427 it vg^s sy^p.h^{ms} | O¹ L W 13 pc | T εκ νεκρων A C* Δ f¹³ 28. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. (2427). / 844. / 2211 al vg^{ms} sy^h bo^{ri} | txt C³ D L W Θ Ψ 099 M lat sy^p sa bo^{ri} | T κακεινοι απελογουντο λεγοντες οτι ο αιων ουτος της ανομιας και της απιστιας υπο τον σατανα εστιν, ο μη εων τα (τον μη εωντα?) υπο των πνευματων ακαθαρτα (-των?) την αληθειαν του θεου καταλαβεσθαι (+ και? vl αληθινην pro αληθειαν) δυναμιν· δια τουτο αποκαλυφον σου την δικαιοσυνην ηδη, εκεινοι ελεγον τω χριστω. και ο χριστος εκεινοις προσελεγεν οτι πεπληρωται ο ορος των ετων της εξουσιας του σατανα, αλλα εγγιζει αλλα δεινα· και υπερ ων εγω αμαρτησαντων παρεδοθην εις θανατον ινα υποστρεψωσιν εις την αληθειαν και μηκει αμαρτησωσιν ινα την εν τω ουρανω πνευματικην και αφθαρτον της δικαιοσυνης δοξαν κληρονομησωσιν. W | et illi satisfaciebant dicentes: Saeculum istud iniquitatis et incredulitatis substantia (sub Satana?) est, quae non sinit per mundos spiritus veram Dei apprehendi virtutem: idcirco iam nunc revela iustitiam tuam. Hier^{ms} • 15 / αλλα W • 16 / T οτι D^s 565 pc | κατακριθεις ου σωθησεται W • 17 / 2 / A C² 099. 33. 1424. 2427. / 2211 pc | ακολουθ. ταυτα C* L Ψ 579. 892 pc | txt C³ D^s W Θ f¹³ 13 lat sy^p.h

9-11: L 24,10s
J 20,14.18
18 • 15,40!
12s: L 24,13-35
14-18: L 24,36-
43 J 20,19-23.26-
29 • Mt 28,16 •
L 24,25
13,10; 14,9 Mt
28,18-20 Kol 1,23
J 3,18 Act 2,38;
16,31.33 |
6,7p.13 Mt 10,
8 L 10,17 Act
8,7; 16,18; 19,6 •

9-11: L 24,10s
J 20,14.18
18 • 15,40!
12s: L 24,13-35
14-18: L 24,36-
43 J 20,19-23.26-
29 • Mt 28,16 •
L 24,25
13,10; 14,9 Mt
28,18-20 Kol 1,23
J 3,18 Act 2,38;
16,31.33 |
6,7p.13 Mt 10,
8 L 10,17 Act
8,7; 16,18; 19,6 •

9-11: L 24,10s
J 20,14.18
18 • 15,40!
12s: L 24,13-35
14-18: L 24,36-
43 J 20,19-23.26-
29 • Mt 28,16 •
L 24,25
13,10; 14,9 Mt
28,18-20 Kol 1,23
J 3,18 Act 2,38;
16,31.33 |
6,7p.13 Mt 10,
8 L 10,17 Act
8,7; 16,18; 19,6 •

9-11: L 24,10s
J 20,14.18
18 • 15,40!
12s: L 24,13-35
14-18: L 24,36-
43 J 20,19-23.26-
29 • Mt 28,16 •
L 24,25
13,10; 14,9 Mt
28,18-20 Kol 1,23
J 3,18 Act 2,38;
16,31.33 |
6,7p.13 Mt 10,
8 L 10,17 Act
8,7; 16,18; 19,6 •

1 K 14,2ss | L 10,19
Act 28,3-6 • Mt
9,18! Jc 5,14s

19: L 24,50s
Act 1,9-11
2 Rg 2,11 1 T 3,
16! • Ps 110,1
Mt 26,64! |
Act 14,3

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

H 2,4

Kol 4,14 Phm 24
2T 4,11
2K 8,18?

J 15,27 H 2,3
Act 6,4
Act 11,4: 24,31
Act 1,1 |

Mt 2,1
1 Chr 24,10 Neh
12,4,17
Ex 6,23
Gn 26,5 Dt 4,40
Ez 36,27
Ph 3,6
Gn 18,11

Ex 30,7s

Dn 9,21 | 22,43
Jdc 6,12etc

Jdc 13,6s

Inscriptio: 'ευαγγελιον κ. Α. (A) D L W Θ Ξ Ψ 33 M lat sa^{ms} bo^{pt} | το κ. Α. αγιον ευαγγ.
209. 579 al | αρχη του κ. Α. αγιου ευαγγελιου 1241 pc | txt (N B) pc vgst bo^{ms}
¶ 1,3^τ (Act 15,28) et spiritui sancto b q vg^{ms} • 5^τ του A C D Θ f^{1,13} 33 M sa (bo) | txt N B
L W Ξ Ψ pc • 6^τ 'ενωπιον A C³ D L W Θ Ξ f^{1,13} 33 M | txt N B C* Ψ 579. 892. 1241.
l 844. l 2211 pc; Irlat vid • 7^ο B W f¹³ 1424 pc • 9^τ 'θεου C* D Ψ 579. 1424. 2542 pc
• 13^τ κυριου Θ 700 pc c ff² l sa^{ms}

μή φοβοῦ, **Ζαχαρία**, διότι εισηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβετ γεννήσει υἱόν^ο σοι καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. **14** καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γενέσει αὐτοῦ χαρήσονται. **15** ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον [τοῦ] κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖν, καὶ πνεύματος ἁγίου πλησθήσεται, ἔτι ἐκ κοιλίας^ι μητρὸς αὐτοῦ, **16** καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ κύριον τὸν θεὸν αὐτῶν. **17** καὶ αὐτὸς ὡς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἐτοιμάσαι κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. **18** καὶ εἶπεν **Ζαχαρίας** πρὸς τὸν ἄγγελον· κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτες καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. **19** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ· ἐγὼ εἰμι **Γαβριήλ** ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ καὶ εὐαγγελίσασθαι σοι ταῦτα. **20** καὶ ἰδοὺ ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες πληρωθῇσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. **21** Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν **Ζαχαρίαν** καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν ἐν τῷ ναῷ αὐτόν. **22** ἐξεληθὼν δὲ οὐκ ἐδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς καὶ διέμενεν κωφός. **23** καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. **24** Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν

30; 2,10 Mt 28,5.
10 Dn 10,12
Act 10,31

Gn 17,19
60

32; 7,28 Mt 11,11!
7,33p Nu 6,3 Lv
10,9 1Sm 1,11 Θ
41,67

Mt 3,1
Mt 11,14!
Sir 48,10 Mt 3,23

Gn 15,8
Gn 18,11; 17,17

26 Dn 8,16; 9,
21 Tob 12,15
H 1,14

Act 13,11

Dn 10,7

13^ο D Δ 1. 579 pc; Orlat • 14^τ γεννησει Γ Ψ f^{1,13} 33. 700. 1241. 1424. 2542. l 844 pm
• 15^τ († 2 N A C L f¹ 33. 579. 1241. 2542. l 844. l 2211 pm; Cyr | του θεου Θ Ψ f¹³ 700.
1424 al | txt B D K W Γ Δ 565. 892 pm; Irlat | 'εν -λια W it sy • 17^τ προσελευσεται B*
C L al | προπορευσεται 945 pc | txt N A B² D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M co • 19^τ παρεστως D
• 20^τ πλησθησονται D (W) Ξ Ψ*; Or • 21^τ προσδεχομενος D | ' 4 l-3 N A C D Θ 0130
f^{1,13} 33 M | 4 700 pc | txt B L W Ξ Ψ 565. 579 pc

Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε λέγουσα **25** ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν ὁ κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις.

191

Mt 2,23

2,5 Mt 1,18

2,4; 3,23ss

Jdc 6,12

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ ἀπὸ τοῦ θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ᾗ ὄνομα Ναζαρεθ· **27** πρὸς παρθένον ἑμνηστευμένην ἀνδρὶ ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ ἐξ οἴκου τοῦ Δαυὶδ καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου Μαριὰμ. **28** καὶ εἰσελθὼν τὸ πρὸς αὐτὴν εἶπεν· χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ. **29** ἡ δὲ τὸ ἐπὶ τῷ λόγῳ διεταράχθη καὶ διελογίζετο· τί ποταπὸς εἶναι ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. **30** καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ·

μὴ φοβοῦ, Μαριὰμ, εὖρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ θεῷ.

31 καὶ ἰδοὺ συλλήμψῃ ἐν γαστρὶ καὶ τέξῃ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

32 οὗτος ἔσται μέγας καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,

33 καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνες καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος.

34 εἶπεν δὲ Μαριὰμ πρὸς τὸν ἄγγελον· πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώσκω; **35** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ·

πνεῦμα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ

καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί·

διὸ καὶ τὸ γεννώμενον τὸ ἅγιον κληθήσεται υἱὸς θεοῦ.

36 καὶ ἰδοὺ Ἐλισάβετ ἡ συγγενὴς σου καὶ αὐτὴ ἔσυνεῖληφεν υἱὸν ἐν γήρει καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρᾳ· **37** ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ

131· Gn 6,8 Ex

33,16 Prv 12,2

Gn 16,11 Jdc 13,3

Is 7,14 Mt 1,21-23

15· 1,761

Is 9,6 etc

Mc 11,10 2Sm 7,

12s.16

Mch 4,7

Dn 7,14 H 7,24

Mt 1,18; Act 1,8

2,23 Is 4,3· J 10,36

Mt 19,26; Gn

18,14

25 το ΑΒΘΨ 0130 f^{1,13} 33 pc | txt NSCDLW 33 pc | τ το ΑΒ² CΘΨ 0130 f^{1,13} 33 33 33 | txt NS^{B*} DLW 1. 565. 579. 700 pc • **26** υπο ΑCDΘ 33 33 | txt NSBLWΨ 0130 f^{1,13} 565. 579. 700. 892. 1241 pc | f¹ Ιουδαίας NS* (pc) | D • **27** μνηστευμένην NS¹ B² CΘΨ f^{1,13} 33 33; Or Eus | μεμνησμένην D / 2211 | txt NS² AB* LW pc | τ (2,4) και πατριας NSCL f¹ 700. 1424 al; Eus • **28** το αγγελος ΑCD f^{1,13} 33 33 latt sy bo^{pt} (NS Δ 579. 700 al; add p. αυτ.) | txt BLWΘΞΨ f¹ 565. 1241 pc sa bo^{pt} | τ (42) ευλογημενη συ εν γυναιξιν ΑCDΘ f^{1,13} 33 33 latt sy bo^{mss}; Eus | txt NSBLWΨ f¹ 565. 579. 700. 1241 pc co; Or^{lat} Epiph • **29** τιδουσα ΑCΘ 0130 f^{1,13} 33 33 latt sy bo^{pt} | ακουσασα 1194 vg^{cl} | txt NSBDLWΨ f¹ 565. 579. 1241 pc sa bo^{pt} | τ εν εαυτη D pc bo^m | εν εαυτη λεγουσα Ψ 33. 892. 1241. 2542 pc sy^{hmg} • **35** εκ σου C* Θ f¹ 33 pc a c e (r¹) vg^{cl} sy^p; Irlat Tert Ad Epiph • **36** συνεληφτια ΑCDΘΨ f^{1,13} 33 33; Epiph | txt NSBLWΞ 565. 892 pc

τοῦ θεοῦ) πᾶν ῥῆμα. **38** εἶπεν δὲ Μαριὰμ· ἰδοὺ ἡ δούλη κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἠπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

39 Ἀναστᾶσα δὲ Μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν Ἰούδα, **40** καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβετ. **41** καὶ ἐγένετο ὥς ἤκουσεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας ἡ Ἐλισάβετ, ἐσκίρτησεν τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ Ἐλισάβετ, **42** καὶ ἀνεφώνησεν κραυγῇ· μεγάλη καὶ εἶπεν·

εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν

καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου.

43 καὶ πόθεν μοι τοῦτο ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρὸς ἐμέ; **44** ἰδοὺ γὰρ ὥς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὠτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. **45** καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυρίου.

46 Καὶ εἶπεν ἡ Μαριὰμ· Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν κύριον,

47 καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου· ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου,

48 ὅτι ἐπέβλεψεν τὸ ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ὁσὸν ἰσχυρὸν ἔστι ἐν μου ἐναντὶ σου, ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσίν με πᾶσαι αἱ

γενεαί,

49 ὅτι ἐποίησέν μοι· μέγала ὁ δυνατός.

καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ,

50 καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ· εἰς γενεὰς καὶ γενεὰς·

τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

51 Ἐποίησεν κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ,

9,44; 17,9

Act 1,13

Jl 1,9; 1,10; 1,11; 1,12

Jl 1,13; 1,14; 1,15; 1,16

Jl 1,17; 1,18; 1,19; 1,20

Jl 1,21; 1,22; 1,23; 1,24

Jl 1,25; 1,26; 1,27; 1,28

Jl 1,29; 1,30; 1,31; 1,32

Jl 1,33; 1,34; 1,35; 1,36

Jl 1,37; 1,38; 1,39; 1,40

Jl 1,41; 1,42; 1,43; 1,44

Jl 1,45; 1,46; 1,47; 1,48

Jl 1,49; 1,50; 1,51; 1,52

Jl 1,53; 1,54; 1,55; 1,56

Jl 1,57; 1,58; 1,59; 1,60

Jl 1,61; 1,62; 1,63; 1,64

Jl 1,65; 1,66; 1,67; 1,68

Jl 1,69; 1,70; 1,71; 1,72

Jl 1,73; 1,74; 1,75; 1,76

Jl 1,77; 1,78; 1,79; 1,80

Jl 1,81; 1,82; 1,83; 1,84

Jl 1,85; 1,86; 1,87; 1,88

Jl 1,89; 1,90; 1,91; 1,92

Jl 1,93; 1,94; 1,95; 1,96

Jl 1,97; 1,98; 1,99; 1,100

Jl 1,101; 1,102; 1,103; 1,104

Jl 1,105; 1,106; 1,107; 1,108

Jl 1,109; 1,110; 1,111; 1,112

Jl 1,113; 1,114; 1,115; 1,116

Jl 1,117; 1,118; 1,119; 1,120

Jl 1,121; 1,122; 1,123; 1,124

Jl 1,125; 1,126; 1,127; 1,128

Jl 1,129; 1,130; 1,131; 1,132

Jl 1,133; 1,134; 1,135; 1,136

Jl 1,137; 1,138; 1,139; 1,140

Jl 1,141; 1,142; 1,143; 1,144

Jl 1,145; 1,146; 1,147; 1,148

Jl 1,149; 1,150; 1,151; 1,152

Jl 1,153; 1,154; 1,155; 1,156

Jl 1,157; 1,158; 1,159; 1,160

Jl 1,161; 1,162; 1,163; 1,164

Jl 1,165; 1,166; 1,167; 1,168

Jl 1,169; 1,170; 1,171; 1,172

Jl 1,173; 1,174; 1,175; 1,176

Jl 1,177; 1,178; 1,179; 1,180

Jl 1,181; 1,182; 1,183; 1,184

Jl 1,185; 1,186; 1,187; 1,188

Jl 1,189; 1,190; 1,191; 1,192

Jl 1,193; 1,194; 1,195; 1,196

Jl 1,197; 1,198; 1,199; 1,200

Jl 1,201; 1,202; 1,203; 1,204

Jl 1,205; 1,206; 1,207; 1,208

Jl 1,209; 1,210; 1,211; 1,212

Jl 1,213; 1,214; 1,215; 1,216

Jl 1,217; 1,218; 1,219; 1,220

Jl 1,221; 1,222; 1,223; 1,224

Jl 1,225; 1,226; 1,227; 1,228

Jl 1,229; 1,230; 1,231; 1,232

Jl 1,233; 1,234; 1,235; 1,236

Jl 1,237; 1,238; 1,239; 1,240

Jl 1,241; 1,242; 1,243; 1,244

Jl 1,245; 1,246; 1,247; 1,248

Jl 1,249; 1,250; 1,251; 1,252

Jl 1,253; 1,254; 1,255; 1,256

Jl 1,257; 1,258; 1,259; 1,260

Jl 1,261; 1,262; 1,263; 1,264

Jl 1,265; 1,266; 1,267; 1,268

Jl 1,269; 1,270; 1,271; 1,272

Jl 1,273; 1,274; 1,275; 1,276

37 τω θεω NS² ACΘΨ f^{1,13} 33 33 | txt NS^{B*} B (f¹ D) LW Ξ 565 pc • **38** απεστη D • **41** f¹ 5 6 1-4 AC² W 33 33 r¹ sy^h | txt NS^{B*} C² D L Θ Ξ Ψ f^{1,13} 565. 579. 892. 1424. 1844vid. 12211 pc lat | τ (44) εν αγαλλιασει NS² 565 pc sy^{hmg} sams bo^ms; Irlat vid • **42** ανεφωνησεν φωνη A D Ψ f¹ 33; Cyr^{pt} | ανεβοησεν φ. NS C Θ f^{1,13} 33. 892. 1424. 1844vid pc; (Cyr)^{pt} | txt B L W Ξ 565. 579. 1241; Or • **43** με NS² A C D L W Ψ f^{1,13} 33 33 | txt NS^{B*} B Θ Ξ vid • **46** Elisabeth a b |; Irlat mss. Nic | [- comm ej] • **47** εν D lat; Irlat • **48** κυριος D • **49** μεγαλεια NS² AC D² Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 33 e | txt NS^{B*} C B D² L W lat; Orlat • **50** εις γενεας γενεων AC² D(*) Θ 33 33 (a b c) sy^h | εις γενεαν και γενεαν NS Ψ f^{1,13} 579. 700. 1424. 2542. 12211 al it | απο γενεας εις γενεαν 565. 1241 pc (vg^{cl}) sa | txt B C² L W Ξ vg sy^p bo

Prv 3,34 ©

Sir 10,14 • Job 12,19; • 5,11 Ez 21,31 |

Ps 107,9

Job 22,9 |

Is 41,8s

Ps 98,3

Mch 7,20

2 Sm 22,51

2,6

Gn 19,19

14

2,21 Gn 17,12
Lv 12,3 Ph 3,5

13

20 Dn 10,16

5,26; 7,16; 8,37
Act 2,43 |

9,44 |

55 ἕως αἰῶνος C Ψ f¹⁻¹³ 700. 1241. 1424. 2542 pm aur vg^{mss} • 56 ὥσει A C Θ f¹³ 33 B; Or | — D pc it sa bo^{pt}; Or^{lat} | txi B L W Ξ Ψ f¹ 565 pc • 59 3 I A Θ Ψ f¹ B | txi B B C (D) L W Ξ f¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241 pc • 60 ὅ το ὄνομα αὐτοῦ C* D pc bo^{pt} • 61 ὅ το ὄνομα τοῦτο D • 63/64 ° D pc e sy^s bo^{ms} | ὅ το ἄ B A B² C D W Θ Ψ f¹⁻¹³ 33 B; | txi B⁴ B* L Ξ 565. 579. 700. 12211 pc; Or | (Mc 7,35) καὶ εθαύμασαν ... παραχρημα καὶ ἐλυθη ὁ δεσμος τῆς γλώσσης f¹ pc | καὶ παραχρημα ἐλυθη ἡ γλώσσα αὐτοῦ καὶ εθαύμασαν πάντες· ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα D a b vg^{ms} (sy^s) • 65 ὅ τούς ἀκούοντας ταῦτα καὶ Θ arm | ° N* L 1241. 1424 pc sy^{s-p} bo^{ms}

διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία καρδίας αὐ-
τῶν •

52 καθεῖλεν δυνάστας ἀπὸ θρόνων
καὶ ὕψωσεν ταπεινούς,

53 πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν
καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλεν κενούς,

54 ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
μνησθῆναι ἐλέους,

55 καθὼς ἐλάλησεν πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰ-
ῶνα¹.

56 Ἐμεινεν δὲ Μαριάμ σὺν αὐτῇ Γῶς μῆνας τρεῖς, καὶ
ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57 Τῇ δὲ Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐ-
τὴν καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 58 καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ
οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἐμεγάλυνεν κύριος τὸ ἔλεος αὐ-
τοῦ μετ' αὐτῆς καὶ συνέχαιρον αὐτῇ.

59 Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἤλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον καὶ
ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν.

60 καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν· οὐχί, ἀλλὰ
κληθήσεται Ὁ Ἰωάννης. 61 καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν ὅτι οὐ-

δεῖς ἐστὶν ἐκ τῆς συγγενείας σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι
τούτῳ¹. 62 ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ τὸ τί ἂν θέλοι κα-

λεῖσθαι αὐτό. 63 καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψεν Ὁ λέ-
γων· Ἰωάννης ἐστὶν Ὁνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύμασαν πάν-

τες. 64 ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρημα καὶ ἡ
γλῶσσα¹ αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν θεόν. 65 Καὶ

ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος ὁ τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς,
καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο Ὅπαντα

τὰ ῥήματα ταῦτα, 66 καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν

τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες· τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται;
καὶ Ὁ γὰρ χεὶρ κυρίου Ὡ ἦν μετ' αὐτοῦ.

67 Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη πνεύματος
ἁγίου καὶ ἐπροφήτευσεν λέγων¹:

68 Εὐλογητὸς Ὁ κύριος ὁ θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ,
ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησεν λύτρωσιν τῷ λαῷ
αὐτοῦ,

69 καὶ ἡγειρεν κέρας σωτηρίας ἡμῖν
ἐν τῷ οἴκῳ Δαυὶδ τῷ παιδὸς αὐτοῦ,

70 καθὼς ἐλάλησεν διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ'
αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ¹,

71 σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν καὶ ἐκ χειρὸς πάντων
τῶν μισούντων ἡμᾶς,

72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν
καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,

73 ὅρκον ὃν ὤμοσεν πρὸς Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν,
τοῦ δοῦναι ἡμῖν 74 ἀφόβως ἐκ χειρὸς Ἐχθρῶν
ῥυσθέντας

λατρεῦειν αὐτῷ 75 ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
ἐνώπιον αὐτοῦ (πάσαις ταῖς ἡμέραις) τῇ ἡμῶν.

76 Καὶ σὺ δέ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ·
προπορεύσῃ γὰρ Ἐνώπιον κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς
αὐτοῦ,

77 τοῦ δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ
ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν Γαυτῶν,

78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους θεοῦ ἡμῶν,
ἐν οἷς ἔπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

ἐν οἷς ἔπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

ἐν οἷς ἔπισκέψεται ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,

66 ° A C² Θ 0130 f¹⁻¹³ 33 B syp^h | txi B⁴ B C* D L W Ψ 565 pc latt sy^{hmg} co | °1 D it vg^{ms} sy^s • 67 εἶπεν D • 68 ° B⁴ W it vgst sy^s sa^{mss}; Cyp • 69 τῷ A Θ Ψ 0130 B; | txi B⁴ vid B C D L W f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 700. 892. 1241. 1844. 12211 pc | τῷ A C Θ Ψ 0130 f¹⁻¹³ 33 B; | txi B⁴ B D L W 565. 579. 892. 1844 pc • 70 2 5 6 1 3 4 D it; Ir^{lat} | 1-4 6 5 N W; Eus | των αγ. των απ αι. προφ. αυ. A C Θ Ψ f¹ B; | txi B⁴ B L Δ 0130 f¹³ 33. 579. 1844 pc vg • 74 ἐχθρων ημων D 33 pc | των εχθρ. ημων A C (K) Θ Ψ 0177 B; Or | txi B B L W (0130) f¹⁻¹³ 565. 892. 12211 pc β e; Ir^{lat} Or^{lat} • 75 πασας τας ημερας B A C D Θ Ψ 0130. 0177 f¹⁻¹³ 33 B; Ir^{lat} Or | txi B⁴ vid B L W 565. 579 pc; Or^{lat} | τῆς ζωης Γ Θ f¹⁻¹³ 1424. 2542. 1844. 12211 pm sy^s; Or • 76 προ προσωπου A C D L Θ Ψ 0130 f¹⁻¹³ 33 B sy; Ir^{lat} | txi B⁴ B B W 0177 pc; Or • 77 ημων A C Θ Ψ f¹ 579. 1844 al vg^{ms} | αὐτου W 0177. 565 pc | — 2542 pc vg^{ms} bo^{pt} | txi B B D L Ξ 0130 f¹³ 33 B lat sy sa bo^{pt}; Ir^{lat} Cyr • 78 ἐπεσκεψατο B² A C D Ξ Ψ 0130 f¹⁻¹³ 33 B latt sy^h; Ir^{lat} | txi B⁴ B L W Θ 0177 pc sy^{s-p} co

2,19 |
Act 11,21
15 |

Ps 41,14; 72,18;
106,48 1 Rg 1,48
Ex 4,31 Rth 1,6 •

Ps 111,9 |
1 Sm 2,1,10 Ez 29,
21 Ps 132,17; 18,3
2 Sm 22,3 •

1 Chr 17,4,24 Ps
18,1 etc |
Act 3,21 R 1,2 Ap
10,7 |

Ps 18,18; 106,
10 2 Sm 22,18 |

Mch 7,20
Ps 105,8s; 106,45
Lv 26,42 Ex 2,24 |

Gn 26,3 Jr 11,5
Mch 7,20 |
Ps 97,10 Mch 4,10

E 4,24

7,26p; 20,6 • 32;
6,35
Mt 3,1 Is 40,3 Mc
1,2 |

3,3p

Is 60,1s • Zch 3,8;
6,12 Θ Jr 23,5 Θ
2P 1,19 |

9,45; 18,34
Mt 2,23!

191

40! 1Sm 2,21.26
Prv 3,3s R 14,18

εἶναι με; **50** καὶ αὐτοὶ οὐ συνήκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. **51** καὶ κατέβη 'μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρέθ καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει 'πάντα τὰ ῥήματα' ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. **52** Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτεν 'ἐν τῇ' σοφίᾳ καὶ ἡλικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχούντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τετραρχούντος τῆς Ἰουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχούντος, **2** ἐπὶ ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. **3** καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν ὁ[τὴν] περιχώρον τοῦ Ἰορδάνου κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, **4** ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου·

φωνῇ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ·

ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν κυρίου,

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους 'αὐτοῦ·

5 πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται,

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς 'εὐθείαν

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

6 καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον 'τοῦ θεοῦ'.

7 Ἐλέγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις 'βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ'· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; **8** ποιήσατε οὖν 'καρποὺς ἀξίους' τῆς μετανοίας καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς· 'πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν

2,30 Act 28,28
Ps 67,3; 97,3
7-9: Mt 3,7-10!
7,29L 13,16; 16,24;
19,9 J 8,33.37.
39 Act 3,25

51 / 2 D pc co | - C* | 'παντα τα ρημ. ταυτα (+ συλλαβουσα N2) N2 C L Θ Ψ f^{1,13} 33
M lat sy^{ch} | τα ρημ. παντα D | τα ρημ. παν. ταυτα A K (565. 700) al | txt N* B W pc e
sy^p • **52** / 2 B W 579 pc | - A C D Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt N L • **3** A B L N W Ψ / 844 pc; Or | txt N
C D Θ f^{1,13} M • **4** 'υμων D | τω θεω ημων sy^{c,p} • **5** / ευθειας B D E 892 pc lat; Or |
txt N A C L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M it; Irlat • **6** 'κυριου D (r¹) sy^c • **7** / βαπτ. ενωπιον αυτου
D it | βαπτ. sy^{s,p} | - sy^c bo^{ms} • **8** / 2 I B; Or | p) καρπον αξιον D W pc e r¹ sy^h bo | 'οτι
L Θ 33. 579. 1241 pc sy^h •

ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. **9** ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν 'καρπὸν καλὸν' ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

10 Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες· τί οὖν ποιήσωμεν; **11** ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότην τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιείτω. **12** ἦλθον δὲ καὶ τελῶναι τ βαπτισθῆναι καὶ εἶπαν πρὸς αὐτόν· διδάσκαλε, τί ποιήσωμεν; **13** ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· μὴδὲν πλέον παρὰ τὸ διαταγμένον ὑμῖν πράσσετε. **14** ἐπηρώτων δὲ αὐτόν καὶ στρατευόμενοι λέγοντες· 'τί ποιήσωμεν καὶ ἡμεῖς'; καὶ εἶπεν 'αὐτοῖς· μὴδὲν διασεῖσητε 'μὴδὲ συκοφαντήσητε καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.

15 Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μὴποτε αὐτὸς εἴη ὁ χριστός, **16** ἀπεκρίνατο λέγων πᾶσιν ὁ Ἰωάννης· 'ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμι ἰκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ὁ ἀγίῳ καὶ πυρὶ· **17** οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ 'διακαθῆραι τὴν ἄλωνα αὐτοῦ καὶ συναγαγεῖν τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἄσβεστον.

18 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν λαόν.

19 Ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ' αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησεν πονηρῶν ὁ Ἡρώ-

9 / I 4^{vid} lat; Or | - πους - λους D sy^{s,c,p} • **10** / (Act 16,30) ινα σωθωμεν D samss | ινα
ζωμεν b q vg^{ms} samss • **11** / λεγει A C² D Θ Ψ M | ειπεν W | txt N B C* L N f^{1,13} 33. 579.
700. 892. 1241. / 844 pc • **12** / 'ομοιως D a | ινα σωθωμεν D • **14** / 3 4 / 2 A C³ Θ Ψ
33 M a sy^h | τι ποιησωμεν ινα σωθωμεν D | txt N B C* L W E f^{1,13} 579. 892. 1241 pc lat
sy^{c,p} | 'προς αυτους N A C³ W Ψ f^{1,13} M sy^h | txt 4^{vid} B C* D L Θ E I. 33. 700. 892. 2542
pc | 'μηνενα N* H (f¹ 1241). 2542 pc sy^{c,p} • **15** / 131 sy^c • **16** / 'επιγνους τα διανοημα
αυτων ειπεν D | 'p) εις μετανοιαν C D 892. 1424 pc it vg^{ms} | (p) ο δε ερχομενος
ισχυροτερος μου εστιν D I | ° 64; Tert • **17** / 'p) και διακαθαριει et' συναξει N² A C
(D) L W Θ E Ψ f^{1,13} 33 M lat sy samss bo^{pt} | txt 4^{vid} N* B C pc (a) e samss bo^{pt}; Irlat (sed: ' συν-
αξει) | 'μεν (D) G Θ f^{1,13} pc | ° N² D pc e bo^{pt}; Irlat • **18** / 'παραινων D • **19** / 'p) Φιλιπ-
που A C K W Ψ 33. 565. 579. 1424. 2542 al sy^h samss bo

Act 2,37!

Jc 2,15-17

Mt 21,31s!

19,8

15-17: Mt 3,
11s Mc 1,7s
J 1,24-28

J 1,20!

Act 13,25

Mc 9,43

19s: Mt 14,3s
Mc 6,17s • I
Act 12,3

δης, 20 προσέθηκεν καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσιν Ὁ[καὶ] κατέκλει-
σεν τὸν Ἰωάννην ἐν φυλακῇ.

21 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν
καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου ἀνεφωχθῆ-
ναι τὸν οὐρανὸν 22 καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
σωματικῶς εἶδει ὥς περιστερὰν ἔπ' αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ
οὐρανοῦ γενέσθαι· σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ
εὐδόκησα.

23 Καὶ αὐτὸς ἦν Ἰησοῦς ἄρχόμενος ὥσει ἐτῶν τριά-
κοντα, ὦν υἱός, ὥς ἐνομίζετο, Ἰωσήφ υἱοῦ Ἡλὶ
24 τοῦ Μαθθαὶ τοῦ Λευὶ τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἰανναὶ τοῦ
Ἰωσήφ 25 τοῦ Ματταθίου τοῦ Ἀμῶς τοῦ Ναοὺμ τοῦ Ἑσλὶ
τοῦ Ναγγαὶ 26 τοῦ Μάαθ τοῦ Ματταθίου τοῦ Σεμεὶν τοῦ
Ἰωσήφ τοῦ Ἰωδὰ 27 τοῦ Ἰωανὰν τοῦ Ῥησὰ τοῦ Ζοροβα-
βέλ τοῦ Σαλαθιήλ τοῦ Νηρι 28 τοῦ Μελχὶ τοῦ Ἀδδὶ τοῦ
Κωσάμ τοῦ Ἑλμαδάμ τοῦ Ἡρ 29 τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ἐλιέ-
ζερ τοῦ Ἰωρίμ τοῦ Μαθθαὶ τοῦ Λευὶ 30 τοῦ Συμεὼν τοῦ
Ἰούδα τοῦ Ἰωσήφ τοῦ Ἰωνάμ τοῦ Ἐλιακίμ 31 τοῦ Μελεὰ
τοῦ Μεννά τοῦ Ματταθαὶ τοῦ Ναθάμ τοῦ Δαυὶδ
32 τοῦ Ἰεσσαὶ τοῦ Ἰωβὴδ τοῦ Βόος τοῦ Σαλὰ τοῦ Να-
ασσῶν 33 τοῦ Ἀμιναδάβ τοῦ Ἀδμὶν τοῦ Ἀρνὶ τοῦ Ἑσ-
ράμ τοῦ Φάρες τοῦ Ἰούδα 34 τοῦ Ἰακώβ τοῦ Ἰσαάκ

21s: Mt 3,13-
17 Mc 1,9-11
J 1,29-34
9,281s: Ez 1,1

9,35
Ps 2,7 Jr 31,20
Gn 22,2 Is 42,1;
44,21; 62,4· 2,141

23-38: Mt 1,1-
17 Act 1,1,22; 10,
37· Gn 41,46· 4,
22p J 1,45; 6,42

Esr 3,2; 5,2 1 Chr
3,19

2 Sm 5,14 1 Chr
3,5; 14,4; 2,15 |
1 Sm 16,1.13·
32s: Rth 4,18-22
32-34: 1 Chr 2,1-
15 | Gn 38,29;
29,35 Rth 4,12 |

20 °† N* B D E b e | txt N* A C L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M lat sy • 22 ° ωσει Α Θ Ψ f^{1,13} M |
txt Φ⁴ N B D L W 070. 33. 579. 1241 pc | ° εις D | ° (Ps 2,7) υιος μου ει συ, εγω σημερον
γεγεννηκα σε D it; Ju (Cl) Meth Hil Aug | ut txt sed εν ω ευδ. X pc f bopt | ουτος εστιν ο
υι. ... εν ω ευδ. 1574 pc • 23-31 (Mt 1,6-16 ord. invers.) ην δε Ιησους ως ετων λ'
αρχομενος ως ενομιζετο ειναι υιος Ιωσηφ του Ιακωβ του Αβιουδ του Ζοροβαβελ του
Ελιουδ του Ιαχιν του Σαδωκ του Αζωφ του Ελιακίμ του Αβιουδ του Ζοροβαβελ του
Σαλαθιηλ του Ιεχονιου του Ιωακίμ του Ελιακίμ του Ιωσια του Αμωσ του Μανασση
του Εζεκια του Αχας του Ιωαθαν του Οζια του Αμασιου του Ιωας του Οχοζιου του
Ιωραμ του Ιωσαφάδ του Ασάφ του Αβιουδ του Ρωσοαμ του Σολομων του Δαυιδ D |
° ερχομενος 700 | - 1555 pc e f sy^{s-p} sa | ° 2 3 1 A Θ 0102 f^{1,13} 33 M syh | txt Φ⁴ N B L W Ψ
070 f¹ 892. 1241. 12211 pc | ° του Ιακωβ N^c Θ pc (cf^c D) | ° (vss 23-38) W (579) | om. τ.
Ηλι τ. Μαθ. c | ° Ελμωδαμ Α (Γ) Θ Ψ 0102 f^{1,13} M aur f q syh | Ελμωσαμ Φ⁴ | txt N B L
Nvid (070). 33. 1424 pc lat | ° Α | ° Ναθαν N² A L Θ Ψ f^{1,13} 33 M sy bo | txt Φ⁴ N* B pc it
• 32 ° Ιωβηλ N* B sy^s | Ωβηλ D* | Ωβηδ D^c Θ f¹ M lat syh | txt N² A L Γ Δ Ψ f^{1,13} 33. 892.
1241. 1424 al c | ° Βοοζ Θ f^{1,13} M lat bo^{ms} | - N* | txt N A B D L Ψ 33. 565. 12211 al it |
° Σαλμων N² A D L Θ Ψ 0102 (f^{1,13}) 33 M latt syh bo | txt Φ⁴ N* B sy^s sa bo^{ms} • 33 (3-6
B | τ. Αμιναδαβ τ. Αραμ Α D 33. 565. (1424). 12211 pm lat sy^p | τ. Αμιναδαβ τ. Αραμ τ.
Ιωραμ Κ Δ Ψ 700. (° 892). 2542 pm b e (syh) | τ. Αμιναδαβ τ. Αραμ τ. Αδμν τ. Αρνν (N) Θ
(0102, 1) pc | τ. Αδμν τ. Αδμν τ. Αρνν Φ⁴vid N* 1241 pc sa et v. l. al | txt N² L X (Γ) f^{1,13} pc
bo | ° Α

τοῦ Ἀβραάμ τοῦ Θάρα τοῦ Ναχώρ 35 τοῦ Ἰσραὴλ τοῦ
Ῥαγαὺ τοῦ Φάλεκ τοῦ Ἑβερ τοῦ Σαλὰ 36 τοῦ Καϊ-
νὰμ τοῦ Ἀρφαξάδ τοῦ Σὴμ τοῦ Νῶε τοῦ Λάμεχ 37 τοῦ
Μαθουσαλὰ τοῦ Ἐνώχ τοῦ Ἰάρετ τοῦ Μαλελεήλ τοῦ
Καϊνὰμ 38 τοῦ Ἐνῶς τοῦ Σὴθ τοῦ Ἀδὰμ τοῦ θεοῦ.

4 Ἰησοῦς δὲ πλήρης πνεύματος ἁγίου υπέστρεψεν ἀπὸ
τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἦγετο ἐν τῷ πνεύματι ἐν τῇ ἐρήμῳ
2 ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβό-
λου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἓν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
καὶ συντελεσθεῖσάν αὐτῶν ἐπεινάσεν. 3 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ
διάβολος· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα
γένηται ἄρτος. 4 καὶ ἀπεκρίθη πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς·
γέγραπται ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτων μόνων ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. 5
Καὶ ἀναγαγὼν αὐτόν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασι-
λείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου 6 καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ ὁ διάβολος· σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν
καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται καὶ ὃ ἐὰν
θέλω δίδωμι αὐτήν· 7 σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιον
ἐμοῦ, ἔσται σοῦ πάντα. 8 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτῷ· Ἦ γέγραπται· κύριον τὸν θεόν σου προσκυνήσεις καὶ
αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

9 Ἦγαγεν δὲ αὐτόν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ ἔστησεν ἐπὶ
τὸ περὶ γίον τοῦ ἱεροῦ καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ,
βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω· 10 γέγραπται γὰρ ὅτι

τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ
τοῦ διαφυλάξαι σε

35 ° Ἰσραὴλ D | ° Φαλεχ Α Κ Γ 0102 f^{1,13} 565. 700. 12211 pm | Φαλεχ 1241. 1424 pc bopt
• 36 ° τ. -ναν Α Θ Ψ 0102 f^{1,13} (565) M sy^ph sa^{ms} bopt | - Φ⁷⁵vid D | txt N B L f¹ 33 pc
• 37 ° -εδ B² D L f^{1,13} 33 M vg sy sa^{ms} bopt | -εθ Α Κ Θ Ψ pc b c r¹ bopt | txt Φ⁴vid.75vid N B*
a aur l q | ° Μελ- N* A N f^{1,13} 12211 pc sa^{ms} bopt | ° -ναν Α Β Δ Ψ f^{1,13} 33 M sy sa^{ms} bopt |
txt Φ⁷⁵vid N L Θ • 38 (ad^c cf 23)
¶ 4.1 (p) εις την ερημον Α Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M lat | txt Φ⁴vid.75vid N B D L W 579. 892.
1241 pc it • 2 (p) σατανα D pc e sy^s | ° ουδε επεν f^{1,13} pc • 3 (p) ινα οι λιθοι ουτοι αρ-
τοι γενωνται D r¹ vg^{ms} • 4 (p) αλλ επι παντι ρηματι θεου Α (D) Θ Ψ (0102) f^{1,13} 33 M
latt sy^ph bopt | txt N B L W 1241 pc sy^s sa bopt • 5-12 vss 5-8 p. 9-12 it; Ambr | (p) ο
διαβολος εις ορος υψηλον Α Θ Ψ 0102 (f^{1,13}) 33 M it vg^{cl} sy^ph bo^{ms} | εις ορος υψηλον
N¹ (D, W) f¹ 700. 2542 pc (e) sa^{ms} bopt | txt N* B L 1241 pc sa^{ms} bopt | (p) του κοσμου D
1241 pc f | της γης W sy^{s-p} | ° 4 3 1 2 (° Α) Θ 0102 M | 4 1 2 3 D Ψ pc | 4 3 2 B | txt N L
W 3 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 2542. 1844. 12211 pc lat | (p) υπαγε οπισω μου σατανα Α
Θ Ψ 0102 f^{1,13} M it sy^ph (bopt) | txt N B D L W 3 f¹ 33. 579. 700. 892*. 1241. 2542. 1844.
12211 pc lat sy^{s-p} sa bopt | ° 1 5 1-4 Α Θ 0102 M a r¹ | txt N B D L W 3 f^{1,13} 33. 579. 892.
1241. 1424. 2542. 1844. 12211 al lat sy^ph | ° L 3 e

Gn 21,2s; 25,26;
11,10-16 1 Chr
1,24-27 | Gn 5,9-
32 1 Chr 1,1-4 |

Gn 4,25s; 5,1-8;
2,7

1-13: Mt 4,1-11
Mc 1,12s
Ap 17,3

Di 8,3

Ap 13,2

Di 6,13; 10,20

Ez 8,3

Ps 91,11

11 καὶ ὅτι

Ps 91,12

ἐπὶ χειρῶν ἀρουσίν σε,

μήποτε προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

12 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς (ὅτι εἰρηται)·

οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου.

13 Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι ἡμερῶν.

14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθεν καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ. 15 καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς Ναζαρά, οὗ ἦν ἐθεραμμένος, καὶ εἰσῆλθεν κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον τοῦ προφήτου Ἡσαίου· καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον εὗρεν τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον·

18 πνεῦμα κυρίου ἐπ' ἐμὲ

οὗ εἵνεκεν ἔχρισέν με

εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς,

ἀπέσταλκέν με,

κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν

καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,

ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἄφεσει,

19 κηρύξαι ἐν παντί κυρίου δεκτόν.

20 καὶ πτύξας τὸ βιβλίον ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ ἐκάθισεν· καὶ πάντων οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. 21 ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.

22 Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς

5-12 ὁ D Γ Δ 0102. 700 M it sy^s p sa bo^m | (1 p) γεγραπται D W pc it • 13 ἡμερῶν D • 14 ἡμερῶν B lat • 16 ἐλθὼν δε εἰς -ρεθ οπου ην D* et ° D | τὴν -ρεθ K 565. 1424 pm (B² L 579. 700. 892. 1241. 2542 al: - την) | την -ρεθ Γ Ψ f¹³ pm (W 1 pc: - την) | την -ρατ A Θ 0102 pc | txt B B* (Δ) E (33) pc e sa^{mss}; Or | ἀνατεθρ. B L W Θ E 0102 f¹³ 1. 33. 579. 892 al | txt A B (D²) Ψ M • 17 I 4 2 3 A f¹ M it vgl¹ sy co | ο προφήτης Ησαίας D pc | txt B B L W Θ E Ψ f¹³ 33. 579. 892 pc a b v^{sg} | τ ανοιξας A B L W E 33. 579. 892. 1241 pc; Eus^m | txt B D(*) Θ Ψ f¹³ M latt; Eus^m | ° B L W E 33 pc • 18 bis (επι) σε sy^s | (Is 61,1) ιασασθαι τους συντετριμμενους την καρδιαν A Θ Ψ 0102 f¹ M f vgl¹ sy^p h bo^{mss}; Irlat | txt B B D L W E f¹³ 33. 579. 700. 892* pc lat sy^s co; Or Eus Did • 21 ° D W pc sy^s.

λόγοις τῆς χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ ἔλεγον· οὐχὶ υἱὸς ἐστὶν Ἰωσήφ οὗτος; 23 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην· ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτόν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα (εἰς τὴν) Γκαφαρναοὺμ ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. 24 εἶπεν δέ· ἀμὴν ἡ λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. 25 ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, ἡ πολλὰ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἰησοῦ ἐν τῇ Ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ὅτι ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὥς ἐγένετο λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, 26 καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἰησοῦς εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνίας πρὸς γυναῖκα Ἰσραήλ. 27 καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐν τῇ Ἰσραήλ ἐπὶ Ἑλισαίου τοῦ προφήτου, καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη εἰ μὴ Ναϊμάν ὁ Σύρος. 28 καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ ἀκούοντες ταῦτα 29 καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἕως τῆς πόλεως καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως ὄφρου τοῦ ὄρους οὗ ἡ πόλις ὠκοδόμητο αὐτῶν ὥστε κατακρημνίσαι αὐτόν· 30 αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

31 Καὶ κατήλθεν εἰς Γκαφαρναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι· 32 καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ.

33 Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου· καὶ ἀνέκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· 34 Ὁ ἄνθρωπε, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; ἤλθες ἵνα ὀλέσῃς ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 35 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς λέγων· σιωπήθητι καὶ ἐξέλθε ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ῥῖψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον· 36 καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡμερῶν βλάψαν αὐτόν· 36 καὶ ἐγένετο

20 X

21 I 22 X

23 VIII 24 II

25 VIII 26 II

27 VIII 28 II

29 VIII 30 II

31 VIII 32 II

33 VIII 34 II

35 VIII 36 II

37 VIII 38 II

39 VIII 40 II

41 VIII 42 II

43 VIII 44 II

45 VIII 46 II

47 VIII 48 II

49 VIII 50 II

51 VIII 52 II

53 VIII 54 II

55 VIII 56 II

57 VIII 58 II

59 VIII 60 II

61 VIII 62 II

E 4,291
3,231Mt 27,42p
31 Mt 9,11

J 4,44

1 Rg 17,1; 18,1
Jc 5,17 Ap 11,61 Rg 17,9
2 Rg 5,14

Act 7,58

J 8,591
31s: Mc 1,21s
Mt 9,11; 13,10

2,48; 9,43 Mt 7,281s

33-37;
Mc 1,23-281 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B1 Rg 17,18etc
Mc 1,241 Jdc 16,
17 B

5.9 νετο θάμβος ὅτι ἐπὶ πάντας καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες· τίς ὁ λόγος οὗτος ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασιν καὶ ἐξέρχονται; 37 καὶ (ἐξεπορεύετο ἡχος) περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

38 s: Mt 8,14s
Mc 1,29-31

Mt 8,15!
13,13

40 s: Mt 8,16s
Mc 1,32-34
Act 28,9 · Mt 9,18!

Mc 3,11! Act 16,17

Mt 8,4! · Act 19,15

42 s: Mc 1,35-38

8,1

44: Mt 4,23
Mc 1,39 · 7,17;
23,5

36 Τμεγας D b r¹ vg^{ms} sy^p bo^{pt} • 37 (p) εξηλθεν η ακοη D • 38 Tr) και Ανδρεου D it vg^{ms} | Πετρου bo^{ms} • 39 □ sy^s | παρ. ωστε αναστασαν αυτην διακονειν D • 40 ὁ δυναντος D | δυναντος U A 2542 al | ὁ παντες B A D L Q W Ξ Ψ 0102 f¹³ 33 B | txi B C Θ f¹ 579. 700 pc | ° D 565. 2542 pc lat | ὁ επιθεις (C) A L Θ Ψ 0102 f¹ 33 B | txi B D Q W Ξ f¹³ 892. 1241. 1424. 2542. I 844. I 2211 pc | ὁ p) εθεραπευσεν B A C L Θ Ξ Ψ 0102 f¹³ 33 B | txi B D W Ψ* I 844* pc • 41 ἐξηρχοντο B C Θ f¹ 33. 1241 al; Or | ° B W f¹ 1241. 1424 pc (b) | ὁ κρᾶζοντα B C K L N Θ Ξ Ψ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241. 1424. 2542. I 844. I 2211 pm | txi A D Q W Γ Δ (0102) f¹³ 700 pm; Or | ὁ χρῆστος A Q Θ Ψ 0102 f¹³ 33 B f q sy^p bo^{pt} | txi B C D L W Ξ 33. 579. 700. 1241. 2542 pc lat sy^s sa bo^{pt}; Mcion^T Or • 43 B (D) W 892 pc | ὅτι εις (επι 700 pc) τουτο απεσταλμαι A Q Θ Ψ B | - sy^s | txi B⁷⁵ B (C, D) L W f⁽¹³⁾ (33). 579. 892. 1241. 2542 pc • 44 ἐν ταις - γαις (εις τας - γας D Ψ f¹³ 2542 pc) της Γαλιλαιας A D Θ Ψ f¹³ 33 B lat sy^p hmg bo^{pt} | εις τας - γας των Ιουδαιων W (1424) | txi B⁷⁵ B Q 579. 892 pc sy^s sa bo^{pt} (sed εν ταις - γαις C L f¹ 1241 pc)

9
26
II

10

27
VIII

28
VIII

29
X

5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ καὶ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· καὶ αὐτὸς ἦν ἐστῶς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησαρὲτ 2 καὶ εἶδεν δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ ἀλιεῖς ἀπ' αὐτῶν ἀποβάντες ἔπλυνον τὰ δίκτυα. 3 ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν τὸ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν τὸ ὄλιγον· καθίσας δὲ ἐκ τοῦ πλοίου ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους.

11
30
IX

4 Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπεν πρὸς τὸν Σίμωνα· ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. 5 καὶ ἀποκριθεὶς Σίμων εἶπεν· Ἐπιστάτα, δι' ὅλης νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὰ δίκτυα. 6 καὶ τοῦτο ποιήσαντες συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολὺ, διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν. 7 καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἦλθον καὶ ἐπλησαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. 8 Ἰδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ λέγων· Ἐξέλθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, κύριε. 9 θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων ὧν συνέλαβον, 10 ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην υἱοὺς

I-11: cf Mt 4,18-22 Mc 1,16-20 J 21,1-11

Mt 13,1-3p

8,24.45; 9,33.49;
17,13

18,13

4,36

Mt 4,21!

¶ 5,1 'και εγ. 375 | 'του C D Θ Ψ f¹³ 33 B⁷⁵ lat sy^p | txi 375 B A B L W f¹ 579. 892. 1241. 1844. I 2211 pc e | 'εστῶτος αυτού D e • 2 'τῶ δυο πλοιαρια A C* L Q Ψ 33. 1241. 1424. 1844. I 2211 al f | πλοια δυο B W 579. 892 pc e | txi 375 B (*; om. δυο) C³ D Θ f¹³ 33 B⁷⁵ lat | 'απεπλυν(α)ν A C³ Θ Ψ f¹³ 33 B | txi 375 B C* D L Q W (579). 892. 1241 pc • 3 'του A C Θ Ψ f¹³ 33 B | txi 375 B B D L W 579 pc | 'οσον οσον D | 'και καθ. εδιδ. εκ του πλ. A C (L Q W 579: καθ. δε) Θ Ψ (f¹³) 33 B⁷⁵ lat sy^p | καθισας δε εν τῷ πλοιω ἐδιδασκεν B (D) e sa | txi 375 B 1241. (1424) pc • 5/6 'ο A C (D) W Θ Ψ f¹³ 33 B | txi 375 B (L Δ 1424. I 844. I 2211 pc | 'αυτω A C D L W Θ Ψ f¹³ 33 B⁷⁵ lat sy^s | txi 375 B B 700. 2542 pc e bo | 'διδασκαλε D | ὁ της C D Θ f¹³ 33 B | txi 375 B A B L W Ψ 33. I 844. I 2211 pc | 'χαλασω (-ωμεν K Ψ f¹ al) τὸ δικτυον. και τουτ. ποι. A C Ψ f⁽¹³⁾ 33 B⁷⁵ lat sy^p (sa^{ms} bo^{pt}) | ου μη παρακουσομαι (-σομεν D²) · και ευθυς χαλασαντες τα δικτυα D (e) | txi 375 B B L W Θ 579. 700. 892. I 844. I 2211 pc aur c q sa^{ms} bo^{pt} | 'διερρηγνυτο δε το δικτυον (τα - τυα Θ f¹ 579 it) αυτων A (C, Θ) Ψ f¹³ 33 B v g sy^p | ωστε τα δικτυα ρησσεσθαι D (e f r¹) | txi 375 B B L W (33^{vid}) 892. 1241 pc sy^s • 7 'τοις A C Θ f¹³ 33 B⁷⁵ lat sa | txi 375 B B D L W Ψ 579. 700 pc a | 'βοηθειν D | 'παρα τι D c e r¹ vg^{cl} sy^s p hmg | ηδη C* • 8 'ιδων δε ο Σ. W f¹³ 892. 1241 pc a b e r¹ sy^{hmg} | ο δε Σ. D | 'του A C L Θ Ψ f¹³ 33. 579. 1241. 1424. I 844. I 2211 al | 'παρακαλω D it (sy^p) • 9 □ D | 'τῇ ἡ A C L W (Θ) Ψ f¹³ 33 B⁷⁵ lat sy^p sa | txi 375 B D pc aur bo • 10/11 'p) ησαν δε κοινωνοι αυτου Ιακωβος και Ιωαννης υιοι Ζεβεδαιου· ο δε ειπεν αυτοις· δευτε και μη γινεσθε αλιεις ιχθυων, ποιησω γαρ υμας αλιεις ανθρωπων· οι δε ακουσαντες παντα κατελειψαν επι της γης και D (e)

Ζεβεδαίου, οἱ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπεν πρὸς τὸν Σίμονα ὁ Ἰησοῦς· μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. **11** καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν ἀφέντες ἑπάντα ἠκολούθησαν αὐτῷ.

12 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἡλικίᾳ ἡλικίας λέπρας· ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον· ἐδεήθη αὐτοῦ λέγων· κύριε, ἐὰν θέλῃς δύνασαι με καθαρίσαι. **13** καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ λέγων· θέλω, καθαρίσθητι· καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. **14** καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου καθὼς προσέταξεν Μωϋσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. **15** διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν καὶ θεραπεύεσθαι ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. **16** αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν· καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδασκαλοὶ οἱ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ· καὶ δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτόν. **18** καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος καὶ ἐξήχουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ θεῖναι αὐτόν ἐν ὧπιον αὐτοῦ. **19** καὶ μὴ εὐρόντες ποίας εἰσενέγκωσιν αὐτόν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτόν σὺν τῷ κλινιδίῳ· εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν

10/11 ° B L | Γαπ. A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | L B (D) L 579. 1424. 1844. 12211 pc • 12' p) λεπρος D | ° I 700 aur f | καὶ ἰδ. A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | προσελθὼν καὶ ἰδ. 1424 (pc) | L B 579 e | ἔπεσεν ei² D e r¹ • 13' εἶπεν A Ψ f¹ M | L B C D L W Θ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241 pc | 'p) καθαρίσθη D e (sy^p) • 14' ἵνα εἰς μαρτύριον ἦν (i. e. ἡ) ὑμῖν τοῦτο D it; (Mcion^T E) | 'p) ο δε ἐξελθὼν ἤρξατο κηρύσσειν καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον ὥστε μηκετι δύνασθαι αὐτὸν φανερώς εἰς πολὺν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ ἐξω ἦν ἐν ἐρήμοις τοποῖς, καὶ συνήρχοντο πρὸς αὐτὸν καὶ ἦλθεν πάλιν εἰς Καφαρναούμ D • 15' ὅτι αὐτοῦ (A) C² Θ Ψ 33 M sy^h | L B C* D L W f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 pc latt sa bo^{pt} • 17' αὐτοῦ διδάσκοντος συνελθεῖν τοὺς Φαρισαίους καὶ νομοδιδασκάλους· ἦσαν δὲ συνεληλυθότες D (e) | αὐτοῦ διδάσκοντος καὶ ἦσαν etc. ut L B C (sy^{s-p}) | ° I-5 D | I-3 6 7 H vg^{ms} | 2-7 1241 bo | [2 5-7 Spitta c] | 'I' του D | αὐτοῦ A C D (K) Θ Ψ f^{1,13} 33 M latt sy^h bo | L B L W E 579. 2542 pc sy^s sa; Did • 18' ° A C D W Ψ f^{1,13} 33 M | L B L Θ E pc • 19' 'p) ανεβήσαν ἐπὶ τὸ δῶμα καὶ ἀποστεγασάντες τοὺς κεραμοὺς οὗον ἦν καθῆκαν τὸν κραββαττὸν σὺν τῷ παραλυτικῷ D (b)

τοῦ Ἰησοῦ. **20** καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν εἶπεν· ἄνθρωπε, ἀφένονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου. **21** καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὅτι λέγοντες· τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἁμαρτίας ἀφεῖναι· εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ θεός; **22** ἐπιγινούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπεν πρὸς αὐτούς· τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; **23** τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν· ἀφένονται σοὶ αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν· ἔγειρε καὶ περιπάτει; **24** ἵνα δὲ εἰδῇτε ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐξουσίαν ἔχει ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας· εἶπεν τῷ παραλελυμένῳ· σοὶ λέγω, ἔγειρε καὶ ἄρας τὸ κλινιδίον σου· πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. **25** καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἔφ' ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ δοξάζων τὸν θεόν. **26** καὶ ἔκστασις ἔλαβεν πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν· καὶ ἐπλήσθησαν φόβου λέγοντες ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθεν καὶ θεάσατο τελώνην ὀνόματι Λευὶν· καθήμενον ἐπὶ τῷ τελωνίῳ, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀκολούθει μοι. **28** καὶ καταλιπὼν πάντα ἀναστὰς ἠκολούθει αὐτῷ. **29** Καὶ ἐποίησεν δοχὴν μεγάλην Λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος πολλὸς τελωνῶν καὶ ἄλλων· οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. **30** καὶ ἐγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγοντες· διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; **31** καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν πρὸς αὐτούς· οὐ χρειαν ἔχουσιν οἱ υἱαῖνοντες ἱατροῦ ἀλλὰ οἱ κακῶς ἔχοντες· **32** οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

19' πάντων B • 21' p) ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν D it | 'p) τι οὗτος D | 'αφέναι ἁμαρτίας A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | L B D E pc (L f¹ 579. 2542. 1844. 12211: αφέναι) • 22' p) πονηρὰ D (f it vgs) • 23' (σοὶ αἱ ἁμαρτίαι A C) D W Θ (33. 1241). 1844. 12211 pc | σοὶ αἱ ἁμαρτίαι N Ψ pc lat | L A B L E f^{1,13} M it sy • 24' λέγει D 1424 pc | 'p) παραλυτικῷ C D L N W Θ E Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 1241. 1424 al | L A B f¹ M | 'I' p) ἀρον ei² καὶ A D 1424 pc; (Mcion^T E) | 'p) τὸν κραββαττὸν D 1424 c r¹; (Mcion^T E) • 25' τὴν κλινὴν D (e sy^p) sa • 26' D W Ψ 579. 1241 al e • 27' p) καὶ ἐλθὼν πάλιν παρὰ τὴν θαλάσσαν τὸν ἐπακολουθούντα αὐτῷ ὄχλον ἐδίδασκεν· καὶ παραγων εἶδεν Λεὺν τὸν τοῦ Αλφαινοῦ D | 'p) λέγει A D f^{1,13} • 28' p) ἠκολούθησεν A C Θ Ψ f^{1,13} 33 M | L B D L W E 700. 892 pc a • 29' καὶ ἁμαρτωλῶν N W 1424 pc bo^{ms} | -A* q | ἀνακειμένων D e | ut L sed αὐτοῦ B* f¹ 579. 2542 pc sy^{hms} • 30' 4 5 2 3 I A Θ Ψ f^{1,13} M r¹ sy^h (sa^{ms} bo^{ms}) | I-4 A (f D) pc it sa^{ms} bo | L B C L W E 1. 33. 579. 700. 892. 1241. 2542. 1844. 12211 pc lat | ° C* D • 31' 2 φ⁴ B | -W 1241 • 32' ἁσέβεις A*

12-16: Mt 10,1-4
Mc 3,13-19
9,28f

J 6,70 Act 1,2
Act 1,13

Mt 9,9f

J 14,22

17-19: Mt 4,24s
Mc 3,7-12
19,37 J 6,60.66

5,17

Mt 9,20s · 5,17f

20-23:
Mt 5,2-12

Is 61,1 Jc 2,5

Ap 7,16s

Ps 126,5s Is 61,
2s; 65,18s

J 15,19 Mt 10,22
1P 4,14

12^a D · 13^a ἑκαλέσεν D pc · 14^a πρῶτον Σ. ὃν καὶ Π. ἐπώνομασεν D (a r¹) | ° bis A Q Θ Ψ f¹ M¹ lat sy^h sam^{ss} bopt¹; (Eus) | t¹ p¹ 4.75 B D L W (f¹³) 33. (565. 579. 1241). 2542 al it sy^{s-p} | ° p¹ τον ἀδελφον αυτού, ους ἐπώνομασεν Βοανηργες ο ἐστιν υἱοὶ βροντης D (ff²) | τους υἱοὺς του Ζεβεδαίου sy^s · 15^a ° A Q Θ Ψ f¹ 33 M¹ lat sy^h sam^{ss} bom^{ss} | t¹ p¹ 4 B D L W f¹³ 1241. 2542 pc it sy^{s-p}; Eus | ° T (J 11,16) τον επικαλουμενον Διδυμον D | ° 1 A B D² Q W Θ Ψ f¹ M¹ lat sy^h sam^{ss} bopt¹ | t¹ p¹ 4 B D L W f¹³ 33. 700. 1241. 2542 pc it sy^{s-p} · 16^a ° A Θ Ψ f¹ 33 M¹ e f q vgst.ww sy^h | t¹ p¹ 4.75 B D L Q W f¹³ 892. 1241. 2542 pc it vgl¹ sy^{s-p} | ° T σκαριωτην B² A Q W Θ Ψ f¹³ M¹ vgl¹ (co); Mcion^E | ° Σκαριωθ D lat | t¹ p¹ 4 B L 33. 579 pc d | [·:] · 17/18^a ἄλλων πολεων εληλυθοσαν D | ° T καὶ της περαιας (B²) W ff² | et trans fretum it vgm^{ss} · 20^a ° T p¹ τῷ πνευματι B² Q Θ f¹³ 33. 579. 2542 al a c f r¹ vgm^{ss} bopt¹ | ° T αὐτων W ff² sy^s sa bom^{ss}; Mcion^T · 21^a ° bis Mcion^T (Eus) | ° T -σονται B² pc it sy^s sam^{ss}; Mcion^T Or | ° D | ° T -σουσιν W e sy^s sam^{ss}; Mcion^T · 22^a ° 2542 Mcion^T

12^a Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξελθεῖν αὐτὸν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. 13^a καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσ-

εφώνησεν τοὺς μαθητάς αὐτοῦ, καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασεν 14^a Ὅτι Σίμωνα δὲ καὶ ὠνόμασεν Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον 15^a καὶ Μαθθαῖον καὶ Θωμᾶν καὶ Ἰάκωβον Ἀλφαίου καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον ζηλωτὴν 16^a καὶ Ἰούδαν Ἰακώβου καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώθ, ὃς ἐγένετο προδότης.

17^a Καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος πολὺς μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλὴμ καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, 18^a οἱ ἤλθον ἀκούσαι αὐτοῦ καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν καὶ οἱ ἐνοχλοῦμενοι ἀπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐθεραπεύοντο, 19^a καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτουν ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἰᾶτο πάντας.

20^a Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ ἔλεγεν·

Μακάριοι οἱ πτωχοὶ Τ, ὅτι ὁ μετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

21^a μακάριοι οἱ πεινῶντες ὁ νῦν, ὅτι ἡ χορτασθήσεσθε.

μακάριοι οἱ κλαίοντες ὁ νῦν, ὅτι ἡ γελάσετε.

22^a μακάριοι ἐστε ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς καὶ ὀνειδίσω-

σιν καὶ ἐκβάλωσιν τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

23^a χάριτε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε, ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

24^a Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.

25^a οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι ὁ νῦν, ὅτι πεινάσετε.

οὐαὶ Τ, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.

26^a οὐαὶ Τ ὅταν ὑμᾶς καλῶς εἴπωσιν πάντες οἱ ἄνθρωποι·

κατὰ τὰ αὐτὰ γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

27^a Ἀλλὰ ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν· ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, 28^a εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε περὶ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29^a τῷ τύποντί σε ἔπι τὴν σιαγόνα Τ παρέχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. 30^a παντὶ Τ αἰ-

τοῦντι σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. 31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

31^a Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι Τ ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32^a καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ Τ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσιν. 33^a καὶ ὁ [γὰρ] ἐὰν ἀγαθοποιήτε τοὺς ἀγαθοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστίν; καὶ Τ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσιν. 34^a καὶ ἐὰν

Jc 2,7

Act 5,41 Jc 1,2
1P 4,13

2Chr 36,16 Act
7,52f
Mt 19,23sp Jc
5,1 Hen 94,8
16,25; 2,25f

Is 5,22

Is 65,13

Jc 4,9

Mch 2,11 Jr 5,31

27-35: Mt 5,39-47 · 35
1,71 | 1P 3,9

Mt 7,12

1P 2,19s

Lv 25,35s

δανίσητε παρ' ὧν ἐλπίζετε λαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ὀ[ξέστιν]; καὶ ὁ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρτωλοῖς δανίζουσιν ἵνα ἀπολάβωσιν. 35 πλὴν ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἀγαθοποιεῖτε καὶ δανίζετε ἡμῶν ἀπελπίζοντες· καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς.

36 Γίνεσθε οἰκτίρμονες καθὼς ὁ [καὶ] ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. 37 Καὶ μὴ κρίνετε, ἵνα οὐ μὴ κριθῆτε· καὶ μὴ καταδικάζετε, ἵνα οὐ μὴ καταδικασθῆτε. ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε. 38 δίδετε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλὸν πεπιεσμένον σεσαλευμένον ὑπερεκχυννόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν· ὃ γὰρ μέτρῳ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἶπεν δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς· μή τι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ ἀμφοτέρωτεροι εἰς βόθυνον ἔμπεσονται; 40 οὐκ ἐστὶν μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον· τὸ κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἐστὶν ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.

41 Τί οὐδὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; 42 Ὡς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου· ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος (τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ) σου· αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὁ κριτὰ, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις τὸ κάρφος (τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ) τοῦ ἀδελφοῦ σου ἐκβαλεῖν.

43 Οὐ γάρ ἐστιν δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρόν, οὐδὲ ὁ πάλιν δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν κα-

43-45: Mt 12,33-35; 7,16-20

34 ° φ^{45.75} B 700 e | txi A D L W Θ Ξ Ψ 0147 f^{1.13} 33 M lat sy^h | γὰρ A D Θ 0147 f^{1.13} 33 M lat sy | txi φ⁷⁵ B L W Ξ Ψ 700. 892 pc | ° D it sy^s • 35 ἡμῶν A B W Ξ pc sy^s p • 36 ° t B L W Ξ Ψ f¹ 579 pc c d sy^s co; Mcion^T Cl | txi A D Θ f^{1.13} 33 M lat sy^h; Cyp Bas • 37 (p) ινα A D W Ψ pc a c e f sy^s sa bo^{pt}; Mcion^T Cyp | f bis dik- φ⁷⁵ B (579) | ινα D W* it sy^s sa; Mcion^T • 38 τῷ γὰρ (- φ⁴⁵ Θ f^{1.13} 700 pc) αὐτῷ μετρῶ φ⁴⁵ A C Θ Ψ f^{1.13} 33 M lat sy^h; Mcion^T | txi B D L W Ξ f^{1.13} 33. 892. 1241 pc c e sy^s p; (Or) | (p) μετ- B* P pc b e q • 39 περ- A C Ξ Ψ 33 M | txi B D L P W Θ f^{1.13} 33. 892. 1241. 2542 al a • 40 τούτου A C Ψ M sy | ουδε δούλος υπερ τον κυριον αυτου 579 pc | txi φ⁷⁵ B D L W Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33. 700. 892. 2542 pc latt; Ir^{lat} Or • 41 φ⁷⁵ 1424. 2542 pc bo^{pt} • 42 (p) η πως A C D L W Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33 M it vg^{cl} sy^h sam^{ss} bo | πως δε B 579. 892 pc | txi B e ff² sy^s sam^{ss} bo^{ms} | f bis εκ του οφθαλμου D (33) lat sy^s p | (p) και ιδου η δοκος εν τω σω οφθαλμω υποκειται D it sy^s • 43 -πους σαπρους et -πους καλους D it sy^s p | ° A C D Θ Ψ 33 M lat sy sa | txi φ⁷⁵ B L W Ξ f^{1.13} 579. 892. 1241. 2542 pc b q vg^{ms} bo

λόν. 44 ἕκαστον ὁ γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται· οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσιν σῦκα οὐδὲ ἐκ βάτου σταφυλὴν τρυγῶσιν. 45 ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας τὸ προφέρει· ὁ πονηρὸς ἐκ τοῦ πονηροῦ τὸ προφέρει· ἐκ γὰρ περισσεύματος καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

46 Τί δέ με καλεῖτε· κύριε κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ὅσα λέγω; 47 Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὁμοίος· 48 ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν ὃς ἔσκαψεν καὶ ἐβάθυνεν καὶ ἔθηκεν θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· πλημμύρης δὲ γενομένης προσέρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσεν σαλευθῆσαι αὐτήν· 49 ὁ δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἣ προσέρηξεν ὁ ποταμὸς, καὶ οὐθὺς συνέπεσεν καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

7 Ἐπειδὴ ἐπλήρωσεν πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσηλθεν εἰς Καφαρναούμ.

2 Ἐκτοντάρχου δὲ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ἡμελλεν τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. 3 ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπέστειλεν πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δούλον αὐτοῦ. 4 οἱ δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως λέγοντες ὅτι ἅγιός ἐστιν ὃ παρ᾽ ἐξῆς τοῦτο· 5 ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὑποκόμει ἡμῖν. 6 ὁ δὲ Ἰησοὺς ἐπορεύετο

Mt 1,6 Mt 7,21
47-49:
Mt 7,24-27

7-10: Mt 8,5-13 J 4,46b-53
Mt 7,28f 4,31f

Act 10,2

44 ° D Γ 700 pc it vg^{ms} sy^s bo^{ms} | εκλεγονται (f D) e • 45 τούτου A C (D) L W Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33 M sy | txi φ⁷⁵ B L W Ξ Ψ pc; Cl Did | ° D W pc | τ θησαυρου της καρδιας αυτου A C Θ Ψ f^{1.13} 33 M it (vg^{cl}) sy bo^{ms}; (Cl) | txi φ⁷⁵ B D L W Ξ f¹ 579. 700. 892. 1241. 2542 pc lat bo^{pt} • 46 ° φ⁷⁵ B e • 48 (p) τεθεμελιωτο γαρ επι την πετραν A C D Θ Ψ f^{1.13} 33 M lat sy^h (bo^{pt}) | - φ⁴⁵ 700* sy^s | txi φ⁷⁵ B L W Ξ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc sy^{hmg} sa bo^{pt} • 49 (p) την φ⁷⁵ Θ al | ° p) D a c | επεσεν A C W Ψ M | txi φ^{45.75} B D L Θ Ξ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 pc • 7,1 και εγενετο οτε ετελεσεν ταυτα τα ρηματα λαλων ηλθεν D (it sy^{hmg}) | επει δε B C² L Ξ Ψ f^{1.13} 33 M | οτε δε Θ pc | txi A B C* (K) W 579. (892) al • 2 (p) παεις D(*) • 3 ° D f^{1.13} 700 pc it bo^{ms} • 4 προς αυτον 700 | - D it | ηρωτων B D L Ξ f^{1.13} 579. 700. 2542 pc

8,49 p

18,8

8,1

12-16: 1 Rg 17,
17-24 2 Rg 4,32-
37 • 8,42; 9,38

10,33 • 8,52 Ap 5,5

Mc 5,41 p
Act 9,40 • 9,42
1 Rg 17,23 |
1,65!

2,20! • Mt 21,11!

1,68!

6 ° N D f^{1.13} | τ προς αυτον N² (A) C D L (W) Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33 M latt sy bo | txi p⁷⁵ N* B 579. 892. 1241 pc sa | ' 2 / p⁷⁵ | / N* Θ 579. 700. 2542 lat sams bo^{ms} | ' A C D L Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33 M it vg^{cl} | txi p^{75vid} N B W 700 lat • 7 ° p) D 700* it sy^s | ' p) ιαθησεται N A C D W Θ Ψ f^{1.13} 33 M latt bo | txi p^{75vid} B L 1241 sa bo^{ms} • 9 ° p) αμην D Θ Ψ f^{1.13} 2542 pc lat bo^{ms} | ' ουδεποτε τοσ. πισ. ευρ. εν τω Ισ. D • 10 ° δουλοι (et om. δουλον) D | τ ασθενουντα A C (D) Θ Ψ f^{1.13} 33 M f vg sy^{ph} | txi p⁷⁵ N B L W f^{1.13} 579. 700. 892*. 1241. 2542 pc it sy^s co • 11 ° τη D e | εγ. τη W | εγ. εν τη N* C K 565. 892. 1424 pm sy^{ph} | ' Ναυμ f¹ (579) lat | Capharnaum e | * | ' τικανοι A C Θ Ψ f^(1.13) 33 M b e q sy^h | txi p⁷⁵ N B D L W Ξ 1241 pc lat sy^s co • 12 ° εγενετο δε ως D it | ° A pc c | ' A C D Θ f^{1.13} 33 M lat sy^h | txi p⁷⁵ N B L W Ξ Ψ 579 pc c | ' χ. ουσης και πολυς οχ. της π. συνεληλυθει αυτη D (e) | ' τ αυτη B² f¹ 892. 1241 al | txi L^{vid} Θ Ψ f^{1.13} 33 M (p⁷⁵ N A B* C W sine acc.) • 13 ° Ιησους D W f¹ 700. 1241 pc f vg^{ms} sy^s bo | ' επ αυτην N K Γ Ψ f^{1.13} 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 al | - Θ pc ff² l • 14 ° νεανισκε D a ff² • 15 ° εκαθισεν B pc e • 16 ° απαντας N A C L W Γ Θ Ξ Ψ 33. 579. 892. 1424. 2542 al | txi p⁷⁵ B D f^{1.13} M | ' τεις αγαθον X f^{1.13} al it sy^h

σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ὁ ἀπὸ τῆς οἰκίας ἔπεμψεν τὸ φίλον· ὁ ἑκατοντάρχης (λέγων αὐτῷ)· κύριε, μὴ σκύλλου, οὐ γὰρ ἴκανός εἰμι· ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς· 7 διὸ οὐδὲ ἑμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σὲ ἔλθειν· ἀλλὰ εἶπε λόγῳ, καὶ ἵαθήτω ὁ παῖς μου. 8 καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ· πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ· ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου· ποιήσον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. 9 ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτὸν καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπεν· τὸ λέγω ὑμῖν, (οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον). 10 Καὶ ὑποστρέψαντες εἰς τὸν οἶκον οἱ πεμφθέντες τὸ εὗρον τὸν δούλον ὑγιαίνοντα.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ καὶ ὄχλος πολὺς. 12 ὥς δὲ ἤγγισεν τῇ πόλει τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο ὁ τεθνηκὼς μονογενῆς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἴκανός ἦν σὺν αὐτῇ. 13 καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ· μὴ κλαῖε. 14 καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν· νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. 15 καὶ ἄνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. 16 ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν θεὸν λέγοντες ὅτι προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. 17 καὶ

ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων· καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης· 19 ἔπεμψεν πρὸς τὸν κύριον λέγων· σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; 20 παραπεμπόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπαν· Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέστειλεν ἡμᾶς πρὸς σὲ λέγων· σὺ εἰ ὁ ἐρχόμενος ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; 21 ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσεν πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο· βλέπειν. 22 καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ὅτι εἶδετε καὶ ἠκούσατε·

τὸ τυφλοὶ ἀναβλέπουσιν, τὸ χωλοὶ περιπατοῦσιν, λεπροὶ καθαρίζονται· καὶ κωφοὶ ἀκούουσιν, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται·

23 καὶ μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. 24 Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου· τί ἐξῆλθατε εἰς τὴν ἔρημον· θεάσασθαι;· κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; 25 ἀλλὰ τί ἐξῆλθατε· ἰδεῖν;· ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον; ἰδοὺ οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. 26 ἀλλὰ τί ἐξῆλθατε· ἰδεῖν;· προφήτην; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. 27 οὗτός ἐστιν περὶ οὗ γέγραπται·

18 ἐν οἷς καὶ μετρί Ἰωαννου του βαπτιστου ος et D (e) • 19 λέγει· πορευθεντες ειπατε αυτω D e | ' Ιησουν N A W Θ Ψ f¹ M it vg^{cl} sy bo | txi B L Ξ f^{1.13} 33 pc a ff² vgst sa bo^{ms} | ' p) eteron N B L W Ξ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 al | txi A D Θ f^{1.13} M • 20 ἀπεσταλκεν A D L Θ Ψ f^{1.13} 33 M | txi p^{75vid} N B W 1241. 1424 pc | ' eteron N D L W Ξ Ψ f^{1.13} 33. 579. 892. 1241 pc | txi p⁷⁵ A B Θ f^{1.13} M • 21 αυτη δε A D Θ Ξ (Ψ) (33) M lat | txi p⁷⁵ N B L W f^{1.13} 579. 700. 892. 1241. 2542 pc c (e q) co; Cyr | ' τυφλους εποει D (c) e • 22 ειπατε Ιω. α ειδον υμων οι οφθαλμοι και α ηκουσαν υμων τα ωτα D (e) | ' οτι A D 33 M lat sy^h | txi p^{75vid} N B L W Θ Ξ Ψ f^{1.13} 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pc it sams bo | ' p) και p⁷⁵ W Θ Ψ f^{1.13} 1241. 1424 pc aur e vg^{ms} sy^h | ° A L Θ Ξ Ψ f^{1.13} 33 M lat sy^h | txi p⁷⁵ N B D W Γ Ξ f^{1.13} 579. 892. 1241. 1424 al • 24/25 bis εξεληλυθατε Θ Ψ (700) M | txi p^{75vid} N A B D L W Ξ f^(1.13) (33). 565. 579. (892). 1241. 1424. 2542 al | ' bis; et¹ bis - | ' διαγοντες D K 565 al; CI • 26 εξεληλυθατε A W Θ Ψ 33 M | txi p⁷⁵ N B D L Ξ f^(1.13) 565. 579. (892). 1241. 1424 pc | ' et¹ - | ' οτι ουδεις μειζων εν γεννητοις γυναικων προφητης Ιωαννου του βαπτιστου (et om. vs 28a) D (a) • 27 γαρ Θ Ψ f^{1.13} 33. 892. 1241. 1424. 2542 al b e sy^h bo^{pi}

Mt 9,26! • 4,44!

18-23: Mt 11,2-6 • J 3,25s

Mt 3,11!; 11,31! Ps 118,26 |

Is 29,18; 35,5,6; 42,18; 26,19; 61,1 Sir 48,5

24-35: Mt 11,7-19

1 Rg 14,15 Θ

Mt 3,4 p

1,76!

πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἑθαύμασαν λέγοντες πρὸς ἀλλήλους· τίς ἄρα οὗτός ἐστιν ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

26-39: Mt 8,28-34 Mc 5,1-20

26 Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γερασσηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς Γαλιλαίας. 27 ἐξεληθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν ὑπήντησεν ἄνθρωπος ἐκ τῆς πόλεως ἔχων δαιμόνια καὶ χρόνον ἱκανόν· οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον· καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. 28 ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀνακράξας προσέειπεν αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπεν· τί ἐμοὶ καὶ σοί, ὦ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου; δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. 29 παρηγγείλειεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελεθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν καὶ ἐδεσμεύετο ἀλύσειν καὶ πέδαις φυλασσόμενος καὶ διαρρήσσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους. 30 ἐπηρώτησεν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς· τί σοι ὄνομα ἐστίν; ὁ δὲ εἶπεν· λεγιών, ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν. 31 καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. 32 ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἰκανῶν βοσκομένη ἐν τῷ ὄρει· καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν· καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. 33 ἐξεληθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημοῦ εἰς τὴν λίμνην καὶ ἀπεπνίγη.

25 οἱ δε φοβηθεντες H L 33. 892. 1241 pc | 2 3 / L Ξ Ψ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 al it vg^c sy^h | / H sam^s | 26 Γεργεσηνων H L Θ Ξ f¹ 33. 579. 700*. 1241 pc (bo); Epiph | p) Γαδαρηνων A W Ψ f¹³ M sy | txi φ⁷⁵ B D latt syhm^g (sa) • 27 2 / B / I D a | 28 ος ειχεν H² A D L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M sy^h | txi φ⁷⁵ H² B 579. 1241 pc | 29 εκ χρονων ικανων και H² A W Θ Ψ f¹³ M lat sy | απο χρονων ικανων ος D (e) | txi φ⁷⁵ vid H² B L Ξ (f¹) 33. 579. 1241 pc syhm^g | 30 ομ. ουκ ενεδιδυσκετο (H¹) A D W Θ Ψ f¹³ M latt | txi φ⁷⁵ H² B L Ξ f¹ 33. 579. 1241 pc • 31 2 / D | 32 λεγων D f¹ 579 al e bo^m | 33 2 / D Ξ f¹ 892. 1424. 2542 pc l vg^{mss} • 34 2 / παρηγγελεν H A C K L W Γ Δ I. 33. 565. 892 pm | p) ελεγεν D e | txi φ⁷⁵ B Θ Ξ Ψ f¹³ 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm | 35 δαιμονιω D e | 36 εξελθε D e | 37 2 / απο B Ξ | txi φ⁷⁵ H A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | 38 δαιμονος A C³ L W Θ f^{1,13} 33 M a | txi φ⁷⁵ H B C* D Ξ Ψ 579 pc • 39 2 / λεγων A C D L W Θ Ξ Ψ f¹³ 33 M lat sy^{ch} bo^m | txi φ⁷⁵ H B f¹ 579. 1241. 2542 pc it sy^p sa bo^m | 40 λεγων φ⁷⁵ H² A B² C D² W Θ Ξ f^{1,13} 33 M sa bo^{mss} | txi H² B* D* L Ψ 579 pc bo | 41 2 / ονομα μοι πολλα γαρ ησαν δαιμονια D c (it) • 32 2 / D 579 c r¹ bo^m | 33 2 / μενων A C L W Ξ Ψ f¹ 33 M lat sy^{ch} | txi φ⁷⁵ H B D K Θ f¹³ 565. 579*. 2542 al a sy^p | 34 2 / εις τους χοιρους εισελθωσιν D c (it) • 33 2 / ωρμησαν D

34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγονὸς ἔφυγον καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονὸς καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξῆλθεν ἱματισμένον καὶ σωφρονούντα· παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. 36 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς οἱ ἰδόντες· πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. 37 καὶ ἡρώτησεν αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γερασσηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς πλοῖον· ὑπέστρεψεν. 38 ἐδεῖτο δὲ αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν αὐτῷ· ἀπέλυσεν δὲ αὐτὸν λέγων· 39 ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ θεός· καὶ ἀπῆλθεν καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.

40 Ἐν δὲ τῷ ὑποστρέφειν τὸν Ἰησοῦν ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἄνθρωπος ὃν ὄνομα Ἰαίρος καὶ οὗτος ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχεν, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, 42 ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἑτῶν δώδεκα καὶ αὕτη ἀπέθνησεν. Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτόν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. 43 Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἑτῶν δώδεκα, ἥτις [ἰατροῖς προσ-

35 παραγενομενων δε εκ της πολεως και θεωρησαντων καθημενον τον δαιμονιζομενον σωφρονουντα και ιματισμενον καθημενον (et om. και. a. εφοβ.) D | εξελθου A C L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M | txi φ⁷⁵ H² B pc aur f vg^{mss} | 36 2 / 579 pc sy^{ch} | 37 2 / λεγιων D(*) | a legione lat | - c | 38 2 / ο ανηρ sy^{ch} (p) • 37 ηρωτησαν δε τον ιησουν παντες και η χωρα D | ηρωτησαν (D) L W Γ Δ Ψ f¹ 565. 700. 1424. 2542 pm | παρεκαλεσαν Θ | Γεργεσηνων H² C (C²) L P Θ f^{1,13} 33. 700*. 1241 al (bo) | Γαδαρηνων H² A W Ψ M sy | txi φ⁷⁵ B C* D 0279. 579 pc latt (sa) | 39 2 / εις το πλοιον A K P W Γ Δ f¹³ 565. 1424 M sam^s | - D I | 40 2 / υπεστρεφεν P. Schmiedel cj | 38 2 / W | 41 2 / εδιδασκεν W | απεστειλεν L pc syhm^g Cyr • 39 2 / πορευου D c • 40 2 / εγενετο δε εν H² C A C D W Θ Ψ 0279 f¹³ M latt sy^h | txi φ⁷⁵ H² B L f¹ 33. 579. 700* 2542 pc sy^{ch} sa | 42 2 / υποστρεψαι A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33. (565) M | txi φ⁷⁵ H B 0279. 579. 1241. 2542 pc | 43 2 / τον θεον H² • 41 2 / αυτος H A C L W Θ Ψ 33 M lat sy^h | txi φ⁷⁵ B D(*) 0279 f^{1,13} 579. 1424 pc a f r¹ bo | 42 2 / φ⁷⁵ vid H² B P pc | txi H¹ A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M • 42 2 / ην γαρ θυγ. αυτω μονογ. ετων δωδεκα αποθνησκουσα D | 43 2 / αυτη B² Γ Ψ f¹ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm co | txi K L vid Θ f¹³ 579 pm (φ⁷⁵ H A B* C W 0279 sine acc.) | 44 2 / και εγενετο εν τω πορευεσθαι C* D P pc lat • 43 2 / ην ουδε εις ισχυεν θεραπευσαι D | 45 2 / φ⁷⁵ B (D) 0279 sy^{ch} sa; Or | txi H² (C) A L W Θ Ξ (Ψ) f^{1,13} 33. (1424) M (lat sy^{ch} bo)

Nu 15,38 s

5,5!

5,17!

Mt 9,22! • Mc 5,34!

7,6

Mt 17,1! p

7,13!

αναλώσασα ὅλον τὸν βίον] οὐκ ἴσχυσεν ἅπ' οὐδενὸς
 θεραπευθῆναι, **44** προσελθοῦσα ὁπισθεν ἤψατο τοῦ
 κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ καὶ παραχρῆμα ἔστη
 ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. **45** (καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς) τίς
 ὁ ἀψάμενός μου; ἀρνούμενων δὲ πάντων εἶπεν ὁ Πέ-
 τρος ἔπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσιν σε καὶ ἀποθλίβου-
 σιν. **46** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν ἤψατό μου τις, ἐγὼ γὰρ
 ἔγων δύναμιν ἐξεληλυθυῖαν ἀπ' ἐμοῦ. **47** ἰδοῦσα δὲ ἡ
 γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθεν, ἔτρεμουσα ἤλθεν καὶ προσπεσοῦσα
 αὐτῷ ἰδί' ἦν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν ἐνώπιον
 παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. **48** ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτῇ ἡ θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέν σε πορεύου εἰς
 εἰρήνην. **49** Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἔρχεται τις παρὰ
 τοῦ ἀρχισυναγώγου λέγων ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ
 σου. ἡ μήκετι σκύλλε τὸν διδάσκαλον. **50** ὁ δὲ Ἰησοῦς
 ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευσον,
 καὶ σωθήσεται. **51** ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν οὐκ ἀφ-
 ἦκεν εἰσελθεῖν τινα σὺν αὐτῷ εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰω-
 ἄννην καὶ Ἰάκωβον καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν
 μητέρα. **52** ἔκλειον δὲ πάντες καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ
 εἶπεν μὴ κλαίετε, οὐ γὰρ ἀπέθανεν ἀλλὰ καθεύδει.
53 καὶ κατεγέλων αὐτοῦ εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. **54** αὐτὸς
 δὲ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς ἐφώνησεν λέγων ἡ παῖς,

43 ὅπ κ C L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 38 | txi φ⁷⁵ A B Ξ* 0279 • **44** ° D Ψ pc | ° p) D it • **45** (p) ο δε Ιησους γνους την εξελθουσαν εξ αυτου δυναμιν επηρωτα D a | τ και οι συν αυτω (μετ αυτου C* Ψ 38) κ A C³ D L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 38 latt syr^h bo | txi φ⁷⁵ B Π 700* al sys^c sa | τ p) και λεγεις τις ο αψαμενος μου A C*, D) W Θ Ξ (Ψ 0291) f¹³ 33 38 latt sy boms | txi φ⁷⁵ κ B L f¹ 1241 pc co • **46** εξελθουσαν A C D W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33; Mcion^E Eriph | txi φ⁷⁵ κ B L 0291. 33. 579. 892 pc • **47** ° κ* | εντρομος ουσα D | timens b | φοβηθεισα και τρεμουσα sy | ° κ • **48** τ p) θαρσει A C W Θ f¹³ 33 q syr^h | txi φ⁷⁵ κ B D L Ξ Ψ f¹ 579. 1241 pc lat sys^c co | τ θυγατερ κ A C D Ξ Ψ f^{1,13} 33 | txi B K L W Θ pc • **49** ερχονται απο του αρχισ. λεγοντες D (c) sys^c | τ αυτω A C D W Θ Ψ 0291 f¹³ 33 latt sy | txi κ B L Ξ f¹ 33. 700. 1241 pc e co | τ μη A C L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 latt sy sys^c bo | txi φ⁷⁵ κ B D 0291 vid. 579 pc syh** sa • **50** τω πατρι της παιδος λεγων 1229 pc (lat syr) | αυτω λεγων A C D W Θ Ψ f¹³ 33 latt syh | txi φ⁷⁵ κ B L Ξ 0291 f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424 pc sye | τ p) πιστευε κ A C D W Θ Ψ 0291 f^{1,13} 33 38 | txi B L Ξ pc • **51** ουκ αφ. εισελθ. ουδενα A C³ W Ψ f¹ (565) 38 sys^c; Irlat vid | ουκ αφ. εισελθ. ουδενα συν α. L Θ 892. 1424 pc (syh) | ουδενα αφ. συνεισελθειν αυτω κ (f¹³ 2542) | txi B C* (f D) 0291. 33. 579. 1241 pc | τ p) 3 2 / κ A L 33. 700. 892. 1241. 1424. 2542 al vgl sys^c p sams bo | I 1038 | 3 Irlat • **52** τ ουκ A 38 b e vg syhmg | txi κ B C D L W Δ Θ Ψ 0291 f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424 al it vgmss sys^c p h**; Cyr • **54** τ p) εκβαλων εξω παντας και (A, C, W, Θ) Ψ f¹³ (33) 38 f q syr^h co | txi φ⁷⁵ κ B D L 0291 f¹ 579. 700. 1241 pc lat sys^c

ἔγειρε. **55** καὶ ἐπέστρεψεν τὸ πνεῦμα αὐτῆς καὶ ἀν-
 ἔστη παραχρῆμα καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν.
56 καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς ὁ δὲ παρήγγειλεν αὐ-
 τοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

27
86
II87
II88
II89
VIII90
II91
VIII92
III

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα ἔδωκεν αὐτοῖς δύ-
 ναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια καὶ νόσους
 θεραπεύειν **2** καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασι-
 λεῖαν τοῦ θεοῦ καὶ ἰᾶσθαι [τοὺς ἀσθενεῖς], **3** καὶ εἶπεν
 πρὸς αὐτούς μηδὲν αἶρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ῥάβδον
 μήτε πήραν μήτε ἄρτον μήτε ἀργύριον μήτε ὀ[νά] δύο
 χιτῶνας ἔχειν. **4** καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθῃτε, ἐκεῖ μέ-
 νετε καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. **5** καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέχωνται
 ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν κονιορ-
 τὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάσσετε εἰς μαρτύριον ἐπ'
 αὐτούς. **6** ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας
 εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.
7 Ἦκουσεν δὲ Ἡρώδης ὁ τετραάρχης τὰ γινόμενα τ'
 πάντα καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινων ὅτι Ἰω-
 ἄννης ἡ γένηται ἐκ νεκρῶν, **8** ὑπὸ τινων δὲ ὅτι Ἡλίας
 ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.
9 εἶπεν δὲ τ' Ἡρώδης Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα τίς
 δὲ ἐστίν οὗτος περὶ οὗ ἀκούω τοιαῦτα; καὶ ἐζήτει
 ἰδεῖν αὐτόν.

10 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγῆσαν αὐτῷ
 ὅσα ἐποίησαν. Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ὑπεχώρησεν
 κατ' ἰδίαν εἰς πόλιν καλουμένην Βηθσαϊδᾶ. **11** οἱ δὲ

54 εγειρου A W f¹³ 38 | txi κ B C D L Θ Ψ 0291 f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424 pc • **55** ° κ*
 ¶ **9,1** Ταποστολους κ C* L Θ Ξ Ψ 070. 0291 f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 pc lat syh
 bo | p) μαθητας αυτου C³ al it; Eus | txi φ⁷⁵ A B D W f¹ 38 sys^c p sa; Mcion^A | τ B 579 pc
 • **2** τ - B sys^c; Mcion^A | τους ασθενουντας C W Θ f¹³ 38 | txi κ A D L Ξ Ψ 070 f¹ 33.
 579. 1241 pc • **3** ° κ B C* L Ξ 070. 579. 1241 pc | txi A C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 • **5** τ και
 A C³ f¹³ 38 lat sy | txi φ⁷⁵ κ B C* D L W Θ Ξ Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 pc a c f
 co • **6** διηρχ- κατα πολεις και κωμ. (it) sams; Mcion^A | κατα πολεις και ηρχοντο D
 • **7** ακουσας ei ηπορειτο D | τ up αυτου A C³ W Θ Ψ f¹ 33 38 lat syh | txi φ⁷⁵ κ B C*
 D L Ξ f¹³ 579. 1241. 2542 pc it sys^c co | τ εγηγερται εκ νεκρων A W Θ Ψ 38 | εκ νεκ.
 ανεστη D c e | txi φ⁷⁵ κ B C L Ξ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. (1241). 1424. 2542 pc • **8** τ εις
 A W Θ 38 lat syh sa | - D pc a e | txi κ B C L Δ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 2542 pc
 • **9** τ το B L Ξ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241 pc | txi κ A C D W Θ 38 | τ εγω A C² D W
 Θ Ψ f^{1,13} 33 38 lat syh | txi φ⁷⁵ κ B C* vid L Ξ 565. 579. 892 pc e f l • **10** εις κωμην
 λεγομ- Βηδ- D | p) εις τοπον ερημον κ*² (1241) sye boms | εις κωμ. καλουμ- B. εις
 τοπ. ερημ. Θ r l | εις τοπ. ερημ. πολεως καλουμ- B. A C W Ξ mg f^(1,13) 38 sy(p)h | εις τοπ.
 καλουμενον B. Ψ | - 1010 | txi (φ⁷⁵ Βηδ-) κ¹ B L Ξ* 33 pc (sys) co

1 Rg 17,22

Mt 12,23!
Mt 8,4! pI-6: Mt 10,1-7.
11.14 Mc 6,7-
13 cf L 10,1-12

Mt 4,23!

10,4!

Mt 8,4! p

7-9: Mt 14,1 s
Mc 6,14-1619p Mt 3,23s Sir
48,10

23,8

10a: Mc 6,30
10,1710b-17: Mt 14,
13-21 Mc 6,32-
44 J 6,1-13 • Mt
11,21! Mc 6,45!

ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ ἀποδεξάμενος αὐτοὺς ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας. ²⁸ ⁹³ ^I

²⁸ ⁹³ ^I 12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπαν αὐτῷ· ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα πορευθέντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας καὶ τὰς ἀγροὺς καταλύσωσιν καὶ εὐρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὥδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.

13 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· δότε αὐτοῖς ὅτι ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπαν· οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ ἅρτοι πέντε καὶ ἰσχυθὲς δύο, εἰ μή τι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.

14 ἦσαν γὰρ ὥσει ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς αὐτοῦ κατακλίνετε αὐτοὺς κλισίας ὅσας ἂν ἴσως πεντήκοντα.

15 καὶ ἐποίησαν οὕτως καὶ κατέκλιναν ἅπαντας. 16 λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἑὸς ἐλόγησεν αὐτοὺς καὶ κατέκλασεν καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς παραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. 17 καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων κόφινος δώδεκα.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ὁ προσευχόμενος κατὰ μόνας συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς λέγων· τίνα με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; 19 οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπαν· Ἰωάννην τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ Ἰησοῦν τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ ὅτι προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη.

20 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Πέτρος δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. 21 ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλεν μηδενὶ λέγειν τοῦτο. 22 εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ

11 τῶν παντὸς D | τῶν παντὸς C L E f¹³ 33. 579. 892. 1241. 1424 pc • 12 (p) τοὺς ὄχλους φ⁷⁵ κ² 565. 1424 pc lat sys.c.p samss bo | τῶν A C D L W Θ E Ψ 33 38 | τῶν φ⁷⁵ κ² B f¹³ 579. 700. 1241. 2542 pc | D • 13 f¹ B b l¹ | τῶν A C D L W Θ E Ψ f¹³ 33 38 | f¹ 2 / κ² A D L (W) Θ E Ψ f¹³ 33 38 syh¹ | (Mc 8,5 p) ἑπτα ἄρτοι C | τῶν κ² B 579 pc | f¹ D L N E Ψ 33. 892. 1241. 1424. 2542 pc syh¹ • 14 δὲ κ² L 892 pc lat bo | A W Θ Ψ f¹³ 33 38 lat syh¹ bo | τῶν κ² B C D L E 070. 33. 579. 892. 1241. 2542 pc e sa; Or | τῶν p) εκατον καὶ ἀνα θ • 15 D pc | τῶν παντὸς κ² L N E f¹³ 33. 700. 892. 1241 pc • 16 προσηύξατο καὶ D | ἐπ' αὐτ. D it sy^(s); Mcion^E | p) - κ² 1241 syh¹ | D q | παρατιθέναι A D L W E f¹³ 33 38 | τῶν φ⁷⁵ κ² B C N Θ Ψ f¹ 579. 700. 1241. 2542 pc • 17 περισσεύμα D W f¹³ 33 (579). 1424 pc | τῶν κ² D e | αὐτῶν τῶν W (579) • 18 αὐτοὺς D e | D a c e sy^c | συνήνευσαν B* (1424) pc f¹ | f¹ 2 3 / κ² B L E f¹³ 892. 2542 pc | λεγ. οἱ ἄνθρωποι A 579. 1241. 1424 pc e samss bo | τῶν φ⁷⁵ κ² C D W Θ Ψ f¹³ 33 38 • 19 (p) ἡ ἐνα τῶν προφητῶν D e | - sy^c • 20 υἱὸν D (892 pc) it bo^{ms} | τῶν φ⁷⁵ κ² C D W Θ Ψ f¹³ 33 38 • 21 υἱὸν D (892 pc) it bo^{ms} | τῶν φ⁷⁵ κ² C D W Θ Ψ f¹³ 33 38 • 22 εἰπὼν ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν καὶ

ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων καὶ ἀποκτανθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἔγερθῆναι.

23 Ἐλεγεν δὲ πρὸς πάντας· εἰ τις θέλει ὀπίσω μου ἔρχεσθαι, ἄρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἰσχυθὲς ἴθι με. 24 ὁ δὲ γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν· ὁ δὲ ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ οὗτος σῶσει αὐτήν.

25 τί γὰρ ὥφελεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; 26 ὁ δὲ γὰρ ἂν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμοὺς ὁ λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων.

27 λέγω δὲ ὑμῖν ἁληθῶς, εἰσὶν τινες τῶν αὐτοῦ ἐστηκότων οἱ οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσιν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.

28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσει ἡμέραι ὀκτὼ καὶ παραλαβὼν Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσευχάσθαι.

29 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτὸν τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἕξαστραπτῶν. 30 καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας, 31 οἱ ὁφθέντες ἐν δόξῃ ἐλεγον τὴν ἐξοδὸν αὐτοῦ, ἣν ἤμελλεν πληροῦν ἐν Ἱερουσαλὴμ. 32 ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ· διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. 33 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ εἶπεν ὁ Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν· ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς

22 (I 2 φ⁷⁵ | p) μεθ' ἡμερᾶς τρεῖς D it; Mcion^A (E) | ἀναστῆναι A C D K f¹ 565 pm; Mcion^A • 23 (p) ἀρνησάσθω φ⁷⁵ B* C W Ψ f¹ 38 | τῶν κ² A B² D K L Θ E f¹³ 33. 579 pc | D a l | (p) κ² C D 38 it sys.hmg samss | τῶν φ⁷⁵ κ² A B K L W Θ E Ψ f¹³ 33. 700. 892. 2542 al aur f vg syc.p.h¹ samss bo • 25 (p) ὥφελει κ² C D (579). 700 pc | (p) ἀνθρώπον et | κερδήσας et | ἀπολέσει et | ζημιωθείς D* (a) c • 26 D a e l sy^c; Or¹ • 27 (p) αλ. οἱ φ⁴⁵ K P al | οἱ αλ. D | (p) τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχομένου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ D; (Or) • 28 φ⁴⁵ κ² B H 579 pc it syh¹ co | τῶν κ² A C D L W Θ E Ψ f¹³ 33 lat sys.c bo^{ms} | (p) φ⁴⁵ 75vid C³ D L E 33. 892. 1844 pc r¹ vg^{cl} sy^c.p samss bo | τῶν φ⁷⁵ G pc sys.c.p • 29 (28) προσευχάσθαι φ⁴⁵ κ² Ψ I pc | (p) ἡ ἰδέα D; Or | ἡ ἡλλοιωθῇ καὶ D e sy^c.p co | et. (εἕτερα: Or) καὶ ἡλλοιωθῇ et καὶ ἐγένετο Θ syh¹; Or • 30 (p) συνελάλουντες φ⁴⁵ (1844) • 31 ἔμελλον φ⁴⁵ 579. 2542 | μελλεῖ D | εἰς φ⁴⁵ D • 33 A W Γ Θ Ψ 565. 1844 pm | διδασκαλε φ⁴⁵ X pc

22! Mt 26,43 J 1,14 2P 1,16-18

5,51

Mt 21,42!

Hos 6,2

23-27: Mt 16,24-

28 Mc 8,34-9,1

14,27 Mt 16,24s!

1K 15,31 R 8,36

Mt 10,33! R 1,16

2T 1,8

1T 5,21

Mt 16,28!

19,11!

28-36: Mt 17,1-

8 Mc 9,2-8

Mt 17,1!

3,21; 5,16; 6,12;

9,18; 11,1 Mt 14,

23p Mc 1,35

ὡδε εἶναι, 'καὶ ποιήσωμεν' σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοὶ καὶ μίαν Μωϋσεὶ καὶ μίαν Ἡλίᾳ, μὴ εἰδὼς ὁ λέγει. **34** ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος ἐγένετο νεφέλη καὶ ἔπεσκίαζεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ (εἰσελθεῖν αὐτοὺς) εἰς τὴν νεφέλην. **35** καὶ φωνὴ ἔγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἑκλελεγμένος, αὐτοῦ ἀκούετε. **36** καὶ ὁ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν εὐρέθη Ἰησοῦς μόνος. (καὶ αὐτοὶ) ἐσίγησαν καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑώρακαν.

37 Ἐγένετο δὲ (τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ) ἡ καταελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους ἡ συνήνητησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. **38** καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἔβόησεν λέγων· διδάσκαλε, δέομαί σου ἑπιβλέψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενὴς μοί ἐστιν, **39** καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν καὶ ἐξαίφνης κρᾶζει τὸν καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἁφροῦ καὶ ῥόγῃς ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν. **40** καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν σου ἵνα (ἐκβάλωσιν αὐτόν), καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. **41** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε (ὡδε τὸν υἱόν σου). **42** ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησεν δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ καὶ ἵάσατο τὸν παῖδα καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. **43** ἐξεπλήρουντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἔποιε εἶπεν

7,15
4,32!
2P 1,16 Act 19,27
43b-45: Mt 17,
22s Mc 9,30-32

33 (p) θελεις ποιησω ωδε D* (ff² bo) • **34** (p) επεσκιασεν φ⁴⁵ A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | txi φ⁷⁵ B L 1241. I 844 pc a | I φ⁷⁵ | εκεινους εισελθ. φ⁴⁵ A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ sy^h sa | txi B (C 2542) L 1241 pc • **35** ηλθεν D | (p) αγαπητος A C* W f¹³ 33 M¹ it vgl. ww sy(c,p,h); Mcion^{T,E} | (p) αγαπητος εν ω (η)υδοκησα C³ D Ψ pc (bo^{ms}) | txi φ^{45,75} B L Ξ (579). 892. 1241 pc (sed εκλεκτος Θ I pc) a aur ff² I vgl. sy. hmg co • **36** Τεγενετο φ⁴⁵ 1241 | 'αυ. δε D e sa | και φ⁴⁵ | ο φ⁴⁵ D r¹ • **37** δια (-φ⁴⁵) της ημερας φ⁴⁵ D it sy^s sa^{ms} | 'θοντα αυτον D (1424) sa^{ms} bo^{ms} | I συνελθειν αυτω οχλον πολυν D • **38** ανεβοησεν A W Θ 0115 f¹ 33 M¹ | txi φ^{45,75} B C D L Ψ f¹³ 579. 700. 892. 1241. 2542 pc | I επιβλεπων B D W 0115 f¹ 33. 565. 700. 892. 1424. 2542 pm • **39** λαμβανει γαρ αυτον εξαφνης πνευμα και ρησσει και σπαρασσει D (e) | (p) και ρησσει B (D) Θ f¹ 579. (892). 2542 pc latt (sy^s) | I τ μολις B W Θ f¹ 700. 1424 pc | txi φ⁷⁵ B A C D L Ψ 0115 f¹³ 33 M¹ co • **40** [...] αυτον φ⁴⁵ | απαλλαξωσιν αυτον D e • **41** 2-4 D vgl. mss | 2-4 I A C W Θ Ψ 0115 f¹³ 33 M¹ (r¹) | txi φ⁷⁵ B B L Ξ f¹ 579. 700. 892. 2542 pc lat(i) • **42** συνεταραξεν D | αφηκεν αυτον et^f τον παιδα D (e) • **43** εποιησεν ο Ιησους W M¹ | εποιε ο Ι. A C Θ Ψ 0115 f¹³ 33. 892 al f q r¹ bo^{ms} | txi φ⁷⁵ B B D L Ξ f¹ 579. 700. 1241. 2542 pc lat sy^{s,c} co

πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· **44** θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὅτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. **45** οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό, καὶ ἐφοβούντο ἑρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

46 Εἰσῆλθεν δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μεῖζων αὐτῶν. **47** ὁ δὲ Ἰησοῦς εἰδὼς τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος ἑαυτῶν εἶπεν· ὁ δὲ εἰς τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁ δὲ εἰς τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων οὗτός ἐστιν τὸ μέγας. **49** Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν· ἑπιστάτα, εἰδομένην τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια καὶ ἑκωλύομεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. **50** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ Ἰησοῦς· μὴ κωλύετε· ὁ γὰρ οὐκ ἐστιν καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν.

51 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ καὶ αὐτὸς (τὸ πρόσωπον ἐσθίρῃσεν) τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ. **52** καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου αὐτοῦ, καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς Γκώμην Σαμαριτῶν ὥς ἐτοιμάσαι αὐτῷ· **53** καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν ἑοικέναι τῷ Ἰησοῦ. **54** ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ τὸν Ἰα-

45 (p) επερωτησαι C D K Π pc • **47** ιδων A C D L W Θ Ψ 0115 f¹³ 33 M¹ latt bo; Or | γινους f¹ pc | txi B B K 700. 1424. 2542 al | I παιδιου B A L W Θ Ψ 0115 f^{1,13} 33 M¹ | txi φ⁷⁵ B C D 565. 579. 2542 pc; Or • **48** φ⁴⁵ D 2542 it sy^{s,c} | I 2 3 I φ⁷⁵ D f¹ 579 pc lat | I D | I εστα A D W Θ Ψ f¹³ M¹ e q; Or mss Cyp | txi φ⁴⁵ vid. 75 B C L Ξ f¹ 33. 579. 700. 1241. 2542 pc lat co; Or | I το φ⁴⁵ pc co • **49** I το B A C² L Θ Ξ Ψ f¹ 33 M¹ | txi φ^{45,75} B C² vid D W f¹³ 579. 892. 1241 al | I (p) διδασκαλε φ⁴⁵ C* L Ξ 892 pc sy^{hmg} | I επι A C D W Θ M¹ | txi φ^{45,75} B B L Δ Ξ Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 pc | I λυσασμεν A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ co | txi φ⁷⁵ vid B B L Ξ 579. 892. 1241 pc a b e l • **50** ο φ⁴⁵ B | txi φ^{45,75} B² A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | Του γαρ εστιν καθ υμων L Ξ Ψ 33. 892 pc sy^h bo | ου γαρ εστιν καθ υμων ουδε υπερ υμων et^f φ⁴⁵ | I (p) bis ημων B² f^{1,13} M¹ | υμων ... ημων B* A Δ pc | ημων ... υμων Θ 2542 pc | txi B¹ B C D K L W Ξ Ψ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424 al latt sy co • **51** το π. αυτου (-f¹) εστηριξεν B A D (f W) Θ Ψ f^{1,13} M¹ | εστηρισεν το π. αυτου (L Ξ) 33. (892) pc | το π. αυ. εστ-σεν C 579. 1241 pc | txi φ^{45,75} vid B 700. 2542 pc • **52** πολιν B* Γ Ψ f¹³ 1424 al lat bo^{ms} | I τ ωστε B² A C D L W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M¹ bo | txi φ^{45,75} B² B it bo^{ms} • **53** πορευομενου φ⁴⁵ lat; [Beza c] • **54** αυτου A C D L W Θ Ξ Ψ f¹³ 33 M¹ lat sy bo | txi φ^{45,75} B f¹ 579. 700. 1241 pc e sa bo^{ms}

1,66; 21,14
22!
2,50! 24,25.45

J 16,19

46-48: Mt 18,1-5
Mc 9,33-37
22,24 | 5,22!

Mt 10,40!

22,26
49s: Mc 9,38-41
5,5!
10,17
Nu 11,28
11,23

Act 2,1
1T 3,16!
53; 13,22; 17,11;
18,31; 19,28 Mt
19,1p. 15; 20,17p
7,27!
10,33; 17,16 J 4,
49-40 Act 8,1!
Mt 10,5 · 10,10 ·
2Sm 17,11 Ⓞ I

Mt 4,21!; 17,4
2Rg 1,10,12

57-60;
Mt 8,19-22

1 Rg 19,20

14,33; 17,31 J 6,66
Ph 3,13 Gn 19,17,
26 14,35

1-12: Mt 10,7-16
Ex 24,1 Nu 11,16
9,1-6,52

κωβος και Ἰωάννης εἶπαν· κύριε, θέλεις εἰπώμεν πῶρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς[†]; 55 στραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς[†]. 56 καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

57 Καὶ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ εἶπεν τις πρὸς αὐτόν· ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐάν ᾖ ἀπέρχῃ[†]. 58 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσιν καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνειν. 59 Εἶπεν δὲ πρὸς ἕτερον· ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπεν· Ὁ κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἄπελθόντι πρῶτον ἵθάψαι τὸν πατέρα μου. 60 εἶπεν δὲ αὐτῷ· ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἄπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 61 Εἶπεν δὲ καὶ ἕτερος· ἀκολουθήσω σοι, κύριε. πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. 62 εἶπεν δὲ ἡ [πρὸς αὐτόν] ὁ Ἰησοῦς· οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ἐπ' ἄροτρον καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω εὐθετός ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ κύριος τὸν ἑτέρους ἐβδόμηκοντα [δύο] καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνά δύο οἱ [δύο] πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἡμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. 2 ἔλεγεν δὲ πρὸς αὐτούς· ὁ

54 ὥς καὶ Ἡλίας ἐποίησεν A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M it syp^h bo^{pl} | txf^{45,75} N B L E 579. 700*. 1241 pc lat syp^c sa bo^{pl} • 55/56 τ καὶ εἶπεν· οὐκ οἰδατε οἶον (ποιου D f¹ 700 al) πνευματος εσσε (+ υμεις K f¹ al)· ο (+ γαρ K al) υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας (-χην Γ pc) ανθρωπων απολεσαι (αποκτειναι Γ 700 al) αλλα σωσαι K Γ Θ f^{1,13} (579). 700. 2542 pm it vgcl.wv sy(c,p).h bo^{pl} (sed om. o υιος ... σωσαι D; Epiaph) • 57 ἐγενετο δε πορευομενων A (D) W Ψ f^{1,13} M lat sy^h | txf^{45,75} N B C L Θ E 33. 579. 700. 892. 1241 pc syp^c bo | ὑπαγης φ⁴⁵ D pc | τ κυριε A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M (f¹ b) f q syp^h bo^{ms} | txf^{45,75} N B D L E f¹ pc lat syp^c co • 58 ° B • 59 ° B * D pc syp^h | txf^{45,75} N A B² C L W Θ E Ψ 0181 f^{1,13} 33 M lat syp^h co | († 2 / N B (D: -θοντα) Ψ 33. 892 al | / W | απελθιν pr. A K (f¹ f^{1,13} 579. 1424). 2542 al | txf^{45,75} vid CL (Θ: -θοντα) E 0181 M • 60 πορευθεις D Ptol^r • 62 (3 4 φ^{45,75} B 0181. 700 samss | 3 4 / 2 A C W Θ Ψ f^{1,13} M q sy^h | / 2 Δ pc | txf⁴⁵ N (D) L E f¹ 33. 1241. 2542 al lat syp^c | / ε. (-βαλλων A L W Θ pc) τ. χ. αυτου επ αρ. κ. βλ. εις τα οπ. N A C L W Θ E Ψ f^{1,13} 33 M vg sy | εις τα οπ. βλ. κ. επιβαλλων τ. χ. αυτ. επ αρ. φ⁴⁵ vid D it; Cl | txf⁴⁵ B f¹ (φ⁷⁵ 0181: -βαλλων) | / εν τη βασ. φ⁷⁵ N² 579. 700. 1241 pc q; Ptol^r | εις την βασιλειαν A C D W (Δ) Θ Ψ f^{1,13} M | txf⁴⁵ N² B L E 0181 f¹ 33. 892. 2542 pc lat; Ptol^r lat Cl Or • 10,1 απεδειξεν δε D it | τ καὶ N A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat syp^h | txf⁴⁵ B L E 0181. 579. 892. 1424 pc r¹ syp^h | ° N A C L W Θ E Ψ f^{1,13} M f q syp^h bo; Ir^{lat} Cl Or | txf⁴⁵ B D 0181 pc lat syp^c sa bo^{ms}; Ad | °† N A C D L W E Ψ 0181 f¹ 33 M | txf⁴⁵ B K Θ f^{1,13} 565. / 2211 al sy^h; Eus

μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ ὅπως ἔργατας ἐκβάλητε εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 ὑπάγετε· ἰδοὺ τὸ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4 μὴ βαστάζετε βαλλάντιον, μὴ πήραν, μὴ ὑποδήματα, ὁ καὶ μηδὲνα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσθηθε. 5 εἰς ἣν δ' ἂν εἰσέλθῃτε οἰκίαν, πρῶτον λέγετε· εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 καὶ ἐάν ἐκεῖ ᾖ υἱὸς εἰρήνης, ἔπαυσαί ᾔσεται ἐπ' αὐτόν ἡ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μή γε, ἐφ' ὑμᾶς ἄνακάμψει. 7 ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθιόντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχησθε καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς καὶ λέγετε αὐτοῖς· ἡγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 10 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέλθῃτε καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε· 11 καὶ τὸν κονιορτὸν τοῦ ποδὸς ἡμῶν ἐκ τῆς πόλεως ὁρῶντες εἰς τοὺς πόδας ἀπομασσόμεθα ὁρῶντες πλὴν τοῦτο γινώσκετε ὅτι ἡγγικεν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 12 λέγω τῷ ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 Οὐαὶ σοι, Χοραζίν', οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδὰ· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγενήθησαν αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμενοι μετενόησαν. 14 πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει ἢ ὑμῖν. 15 καὶ σύ, Καφαρναούμ,

2 N A C L W Θ E Ψ f^{1,13} 33 M lat | txf⁴⁵ (φ⁷⁵) B D 0181. 700. / 2211 e • 3 τ p) εγω C D L W Θ E Ψ 0181 f^{1,13} M lat syp^h samss bo | txf⁴⁵ N A B 579 pc a e l r¹ syp^c samss • 4 ° N² 0181. 33. 2542 pc bo^{ms} • 5 ° 2 / D * a syp^c | / D e 579 pc r¹; Or lat • 6 ° 2 / N A C D L W E Ψ f^{1,13} 33 M | 2 Θ | txf⁴⁵ B 0181 vid | / -πανυσεται N² A B² C D L (W) Θ E Ψ f^{1,13} 33 M | txf⁴⁵ N² B * 0181. (579) pc | / p) επιστρεψει η ειρηνη υμων D • 7 ° W | τ εστιν A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M sy^h | txf⁴⁵ N B D L E 579. 700. 892. 1241. / 2211 pc i • 10 εἰσερχησθε A W Θ Ψ 0181 M | txf⁴⁵ N B C D L E f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542. / 2211 pc • 11 ° et ° bis φ⁴⁵ | / εις τ. π. ημων A C K L W Θ E Ψ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1424. 2542. / 2211 al (f) sy | - M aur vg | txf⁴⁵ φ^{45,75} N B D 1241 pc it | τ εφ υμας A C W Θ Ψ f^{1,13} M f l syp^h sa bo^{ms} | txf⁴⁵ N B D L E 0181. 1. 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542. / 2211 pc lat syp^c bo; Mcion^r • 12 τ δε N D Θ E 892. 1424 al a aur f q vg^{ms} bo^{pl} | / εν τη βασιλεια του θεου et pon. p. εσται D e • 13 ° και D it | / Βηθσαιδαν φ⁴⁵ N W Γ f^{1,13} 700 al | / εγενοντο A C W Ψ 0115 f¹ M | txf⁴⁵ N B D L E f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pc; Did • 14 (p) εν ημερα κρισεως f^{1,13} 1424 pc c f r¹ syp^c samss | / εν τη ημ. εκεινη Ψ pc syp^h | - φ⁴⁵ D 1241 pc e l

Mt 9,37s!

22,35s; 9,3

2 Rg 4,29
9,4

1 Sm 25,5s J 20,19

1 P 4,14

Ph 4,18 • 1 T 5,18
1 K 9,4-14 Nu 18,31

1 K 10,27 / 9,2

Mt 3,21

9,5p

Act 13,51; 18,6

Mt 11,24

13-15: Mt 11,
21-23 • 9,10
Mc 6,2
Jon 3,5s Dn 9,3
Esth 4,3

4,31! • Mt 11,23!

Is 14,13.15.11
Mt 10,40: J 5,231;
12,48; 15,23 1Th
4,8 1J 2,23

9,10p

9,49 Mc 16,17

J 12,31 Ap 12,

8s Is 14,12

Ps 91,13 Gn 3,

15 R 16,20 Mc

16,18 Act 28,6

Ex 32,32 Is 4,3

Ph 4,3 H 12,23

Ap 3,5!

21s: Mt 11,25-

27 Sir 51,1 Ps

136,26 Tob 7,

17 Θ Is 29,14

1 K 2,7s

2,14!

23s: Mt 13,16s!

ἢ μὴ ἕως οὐρανοῦ ὑψωθήσῃ; Ὡς οὗτοῦ ἄδου καταβήσῃ.

16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἐβδομήκοντα [δύο] μετὰ χαρᾶς λέγοντες· κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. 18 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐθεώρουν τὸν σατανᾶν ὥς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. 19 ἰδοὺ ἔδωκα ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἁδικήσῃ. 20 πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαιrete ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται, χαιrete δὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγγέγραπται ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

21 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἡγαλλιάσατο [ἐν] τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ· καὶ εἶπεν· ἐξομολογοῦμαι σοι, πάτερ, κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπιόις· ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἡ εὐδοκία ἐγένετο ἐμπροσθέν σου. 22 πάντα μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱὸς εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ εἰ μὴ ὁ υἱὸς καὶ ὃ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

23 Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπεν· μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε.

15 ἡ εως του (-C pc) ουρ. -θεισα (-θηση B² f¹) A B² C W Θ Ψ 0115 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h | t¹xt φ^{45,75} B* D pc it sy^s samss bo (L Ξ 579. 700: του ουρ.) | τ¹και φ⁴⁵ pc | η C D* f¹ pc it | φ⁴⁵ A C D W Θ Ξ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | t¹xt φ⁷⁵ B L 0115 pc | καταβιβασθηση φ⁴⁵ A C L W Θ Ξ Ψ 0115 f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h co | t¹xt φ⁷⁵ B D 579 pc sy^s • 16 ἐμου ακουων ακουει του αποστειλαντος με D it | ead. add. p. t¹xt φ¹³ r¹ sy(s).ch • 17 ° (cf 10,1) A C L W Θ Ξ Ψ 0115 f^{1,13} 33 M¹ f¹ q sy^c.ph bo; Irlat Cl Or | t¹xt φ⁴⁵vid.75 B D pc lat sy^s.hmg sa boms; Ad • 18 f¹ 3-5 / 2 6 B 579 pc Or | 1 2 6 3-5 φ⁷⁵ pc e; Epiph • 19 f¹ διδομι φ⁴⁵ A C³ D Θ Ψ 0115 f¹³ 33 M¹ c sy; Irlat | t¹xt φ⁷⁵ B C* L W f¹ 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pc lat sy^{hmg} samss bo; Or Did Cyr | B* D; Did¹ et f¹ αδικησει A D L W Γ Θ 1. 33. 1241 al; Did | t¹xt φ^{45,75} B C Ψ 0115 f¹³ M¹; Or Cyr • 20 f¹ δαμονια D f¹ 565. 2542 pc e f sy^s.c.p boms; Did Cyr | f¹ εγραφη φ⁴⁵vid A C D W Ψ 0115 f¹³ M¹ | t¹xt φ⁷⁵ B L (Θ) 1. 33. 579. 1241 pc; Eus Did • 21 f¹ τω πνευματι τω αγιω φ⁷⁵ B C K Θ f¹ 579 al aur vg | τω πνευματι A W Ψ f¹³ M¹ f | εν τω πνευματι φ⁴⁵vid 0115. 892. 2542 pc q; Cl | t¹xt φ⁴⁵ B D L Ξ 33.1241 al it | το ιησους A C W Ψ 0115 f¹ M¹ f q sy^h boms (p. ηγαλλ. L N Θ f¹³ 33. 579. al c e ff² r¹ vg^{ms} sy^p) | t¹xt φ^{45,75} B B D Ξ 1241 pc lat sy^s.c sa boms | φ⁴⁵; Mcion^T E | f¹ A C³ D W Θ 0115 f¹³ M¹ | t¹xt φ⁴⁵vid.75 B C* L Ξ Ψ 070. 1. 33. 892 pc; Cl • 22 τ (23) και στραφεις προς τους μαθητας ειπεν A C⁽²⁾ W Θ Ψ (0115) M¹ it sy^h boms | t¹xt φ^{45,75} B B D L Ξ 070 f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 al lat sy^s.c co | ° D a c l vg^{ww} sy^s; Mcion^T • 23 D 1424 pc lat sy^s | τ¹p) και ακουοντες α ακουετε D (c e f)

24 λέγω ὁ γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε καὶ οὐκ εἶδαν, καὶ ἀκοῦσαι τὰ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν.

25 Καὶ ἰδοὺ νομικός τις ἀνέστη ἐκπειράζων αὐτὸν λέγων· Ὀ διδάσκαλε, τί ποιήσας ζῶναι αἰώνιον κληρονομήσω; 26 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; 27 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης [τῆς] καρδίας σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ σου καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. 28 εἶπεν δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ καὶ ζήσῃ. 29 ὁ δὲ θέλων δικαιῶσαι ἑαυτὸν εἶπεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστίν μου πλησίον;

30 Ὑπολαβὼν ὁ Ἰησοὺς εἶπεν· ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ καὶ λησταὶ περιέπεσαν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανή. 31 κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ καὶ ἰδὼν αὐτόν ἀντιπαρῆλθεν. 32 ὁμοίως δὲ καὶ Λευίτης [γενόμενος] κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν καὶ ἰδὼν τὸ ἀντιπαρῆλθεν. 33 Σαμαρίτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθεν κατ' αὐτόν καὶ ἰδὼν τὸ ἐσπλαγχνίσθη, 34 καὶ προσελθὼν κατέδησεν τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιβάσας δὲ αὐτόν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος ἤγαγεν αὐτόν εἰς πανδοχεῖον καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. 35 καὶ ἐπὶ τὴν αὐρίον τὸ ἐκβαλὼν ἔδωκεν δύο δηνάρια τῷ πανδοχεῖ καὶ εἶπεν· ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανάρχεσθαί

24 ° φ⁷⁵ pc sy^c sams boms | [p] D it; Mcion^T | τ¹μου φ⁷⁵ B 070 sa • 25 ° D • 26 ° D* pc • 27 ° B* H | 1 2 4 φ⁷⁵ B Ξ 070. 1 844 pc | εν ολη τη (-f¹ 1221) καρδια D f¹ 1221 pc it | t¹xt A C L W Θ Ψ f¹³ 33 M¹ lat | ° φ⁷⁵ B | f¹ εξ ολης της ψυχης et (1 κ. εξ ... ισχυος σου et (2 κ. εξ ... διανοιας σου A C W Θ Ψ f¹³ 33 M¹ lat sy(c) | ut t¹xt, sed (1 - 1241 boms; κ. εξ ... ισχυος σ. 070; (2 - D it; Mcion^T | t¹xt φ⁷⁵ B L Ξ f¹ 579. 2542. 1221 pc • 29 f¹ δικαιουν A C³ W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | t¹xt φ^{45,75} B B C* (D) L Ξ 070. 579. 892. 1241. 2542 pc • 30 τ δε A C² D L W Θ Ξ Ψ 070 f^{1,13} 33 M¹ latt sy^h sams boms | t¹xt φ⁷⁵ B* B C* vid sams boms | τ τυχανοντα A C W Ψ 070 f¹³ M¹ sy^h | t¹xt φ^{45,75} B B D L Θ Ξ f¹ 33. 579. 700. 1241. 1221 pc • 31 κατα τυχα D | κατα συντυχια φ⁷⁵ | - it | ° B 070 vid. 1. 579 pc • 32 B* boms | f¹ κατα τον τ. ελθων φ⁷⁵ B L Ξ 070 f¹ 33. 700. 892. 1241 pc | γεν. κατα τον τ. φ⁴⁵ D 1221 pc | t¹xt A C W Θ Ψ f¹³ M¹ q sy^h | τ αυτον A D Γ Δ 892. 1424. 1221 al lat sy co • 33 αυτον A C D W Θ Ψ f¹³ M¹ lat sy sams boms | t¹xt φ^{45,75} B B L Ξ f¹ 33. 700. 892. 1241 pc it boms • 35 τεξελθων A C* W Θ Ψ f¹³ M¹ q sy^h | t¹xt φ^{45,75} B B D L Ξ 070 f¹ 33. 579. 892. 1241. 1424. 1221 pc lat sy^s.c.p | f¹ 2 3 / A C L W Θ Ξ Ψ 070 f¹ 33 M¹ lat sy | 3 / f¹³ pc | 3 2 / D c e | t¹xt φ^{45,75} B

25-28: Mt 22, 35-40 Mc 12,28-31 cf L 18,18-20

Dt 6,5; 10,12 Jos 22,5 Θ

Lv 19,18

7,43! Lv 18,5 Ez 20,21 Neh 9,29

16,15!

Lv 19,16.33s

9,52!

7,13

2Chr 28,15 Mc 6,13!

με ἀποδώσω σοι. **36** τίς τούτων τῶν τριῶν πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς τοὺς ληστάς; **37** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. εἶπεν ὁ δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου καὶ σὺ τὸ ποιεῖς ὁμοίως.

38 (Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς αὐτὸς εἰσηλθεν) ³⁷ εἰς κώμην τινά· γυνή δέ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτόν. **39** καὶ τῇδε ἦν ἀδελφή καλουμένη Μαριάμ, ὅ[ῃ] καὶ παρακαθεσθεῖσα πρὸς τοὺς πόδας τοῦ κυρίου ἤκουεν τὸν λόγον αὐτοῦ. **40** ἡ δὲ Μάρθα περισπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστάσα δὲ εἶπεν· κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπεν διακονεῖν; εἰπέ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. **41** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ κύριος· Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ θορυβάζῃ περὶ πολλά, **42** ἐνὸς δὲ ἐστὶν χρεία· Μαριάμ ἡ γὰρ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο ἣτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται τῇ αὐτῇς.

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἰπὲν τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν· κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδασκεν τοὺς μαθητάς αὐτοῦ. **2** εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ὅταν προσεύχησθε λέγετε·

5,33
2-4: Mt 6,9-13

36 1-4 6 7 5 φ⁴⁵ f¹ (579, 2542), 700, 1 2211 pc | τινὰ οὖν δοκεῖς πλησίον D • **37** οὖν A C³ W Θ Ψ φ¹ q sy^h | τὴν φ^{45,75} B C* D L Δ E f^{1,13} 33, 579, 700, 892, 1241, 2542, 1 2211 al lat sy^{hmg} co | ° B* | τὴν φ⁴⁵ • **38** ἐγένετο δὲ ἐν A C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ lat sy^h | τὴν φ^{45,75} B L E 33, 579, 892, 1241, 2542 pc sy^c co | αὐτὸν εἰσηλθεν D (f¹) samss | αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσηλθεν A C W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ lat sy^h | τὴν φ^{45,75} B L E 33, 1241 pc a sy^{c,p} samss bo | τὴν εἰς τὴν οἰκίαν (+ αὐτῆς B¹ C²) φ^{3,vid} B C L E 33, 579 pc | εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς A D W Θ Ψ 070 f^{1,13} φ¹ lat sy^h bo; Bas | τὴν φ^{45,75} B sa • **39** Μαρία φ⁴⁵ A B* C³ D Θ f^{1,13} φ¹ sa bo^{pl} | τὴν φ⁷⁵ B² C* L P W E Ψ 1, 33, 579, 1 2211 pc sy^h | ° φ^{45,75} B² L E 579 pc | τὴν B¹ A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 φ¹ sy^h | ° παρακαθίσασα φ⁴⁵ C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 33 φ¹ sy^h | τὴν φ^{3,75} B A B C* L E 579 pc | τοῦ (- φ⁷⁵) Ἰησοῦ φ^{45,75} A B* C² W Θ Ψ f^{1,13} 33 φ¹ sy^h | τὴν φ^{3,75} B² D L E 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰησοῦς (sed o I. a. εἶπεν C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 565, 1241 pm) A B* C D W Θ Ψ f^{1,13} φ¹ it sy^{c,p,h} bo; Bas | τὴν φ^{3,(45),75} B² L 579, 892 pc lat sy^{hmg} sa bo^{ms} | τὴν φ¹ μεριμν. κ. θορυβ. περὶ πολ., ὀλιγῶν δὲ ἐστὶν χρεία (- B*¹; χρ. ε. B) η ἐνός φ³ B C² L 070^{vid} f¹ 33, (579) pc sy^{hmg} bo; Bas | τὴν φ^{3,75} B² L 579, 892 pc lat sy^{c,p,hmg} samss bo | τὴν φ^{3,45} L E • **40** τὴν φ¹ λειπ- A B* C L Θ E φ¹ | τὴν φ^{45,75} B² D (W) Ψ f^{1,13} 565, 579, 700, 892, 1241, 2542 al; Bas • **41/42** Ἰ

δὲ ἐξ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς¹ τ² ἰχθύν, ἡ καὶ ἄντι ἰχθύος ὄφιν ἑαυτῷ ἐπιδώσει²; **12** ἡ καὶ τ² αἰτήσῃ ἡ ὄφιν, τ² ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; **13** εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ἡμεῖς οὐρανοῦ¹ δώσει πνεῦμα ἅγιον¹ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν.

Je 1,17

R 8,15.26

14-23: Mt 12,22-30
Mc 3,22-27
cf Mt 9,32-34

Mt 9,34!

Mc 8,11 p

Ex 8,15[19]

17,21

Is 49,24; 53,12

11 τ²ρ) αρτον, μη λιθον επιδωσει αυτω; (+ vs 12 C) η και (- N L 33 pc) N A C (f D) L W Θ Ψ f^{1.13} 33 M¹ lat syc^{p,h} bo | t¹xt¹ p^{45.75} B 1241 pc ff² i l sy^s sa; Mcion^E | τ²μη N A C D L W Θ Ψ f^{1.13} 33 M¹ latt sam^s bo | μη και Γ pc | t¹xt¹ p^{45.75} B pc; Mcion^E | τ² p⁴⁵ N A C W Θ Ψ f^{1.13} 33 M¹ | t¹xt¹ p⁷⁵ B D L 700. 892 pc a² (c) • **12** τ² (e)αν p⁴⁵ A (C, D) W Θ Ψ M¹ latt sy | t¹xt¹ p⁷⁵ N B L f^{1.13} 33. 1241. 2542 co | τ²αρτον p⁴⁵ | τ²μη N A C (D) W Θ Ψ f^{1.13} 33 M¹ latt sam^s bo | t¹xt¹ p^{45.75} B L 892 pc sam^s • **13** τ²ρ) οντες N D K 1424. 2542 al | τ² 2 3 p⁷⁵ N L Ψ 33. 892 pc sa bo^p | υμων ο ουρανιος p⁴⁵ (579). 1424 (pc) l vg^s | υμ. ο εξ ουρ. C (f¹³) pc | t¹xt¹ A B D W Θ f¹ M¹ sy^h | τ²πν. αγαθον p⁴⁵ L pc aur vg sy^{hmg} | αγαθον δομα D it | δοματα αγαθα Θ (a² sy^s) • **14** τ²ρ) ταυτα δε ειποντος αυτου προσφερεται αυτω δαιμονιζομενος κωφος, και εκβαλοντος αυτου εθαυμαζον D (a^{2c} c f) | τ² p^{45.75} N A* B L f¹ 33. 892. 1241. 2542 pc sy^{s,c} co | t¹xt¹ A C W Θ Ψ f^{1.13} M¹ lat sy^h • **15** τ²ελαλησαν οχυροι λεγοντες p⁴⁵ | τ² Beεζεβουλ N B (579) | Beelzebub (aur) c vg sy^{s,c} | t¹xt¹ p^{45.75} A C D (L) W Θ Ψ f^{1.13} 33 M¹ it sy^h co (cf et vss 18.19) | τ²ρ) ο δε αποκριθεις ειπεν· πως δυναται σατανας σαταναν εκβαλλειν (-βαλειν D) A D (K) 579 al a^{2c} r¹ sy^h • **17** τ² 3 1 2 N A D L 33. 892 pc a² (sed μερισθ. p⁴⁵ Ψ) | t¹xt¹ p⁷⁵ B f^{1.13} M¹ (sed μερισθ. C W Γ Θ 579. 2542 al) • **18** τ²ρ) ου D | τ² v. vs 15 | τ²εκβαλλει p⁴⁵ W pc • **19** τ² v. vs 15 | τ² 1 3 4 2 N pc it | 1 4 2 3 p⁴⁵ | 3 2 1 4 Γ Δ 565. 1424 pm | 1 3 2 4 A C K L W Θ Ψ f^{1.13} 33. 892. 1241. 2542 pm aur vg | t¹xt¹ p⁷⁵ B D 579. 700 pc a² (c) • **20** τ² p⁴⁵ N* A W Θ Ψ f¹ M¹ lat | t¹xt¹ p⁷⁵ N¹ B C (f D) L f¹³ 33. 579. 892 al it sy^h co • **22** τ²ο A C W f^{1.13} 33 M¹ sy^h sa | t¹xt¹ p^{45.75} N B D L Γ Θ Ψ 700. 892. 1241. 2542 pc bo

39

126

V

127

II

128

V

129

II

ρότερος ἑαυτοῦ ἑπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἑρ¹ ἢ ἐπεποιθῇ καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδιδῶσιν. **23** Ὁ μὴ ὢν μετ² ἑμοῦ κατ² ἑμοῦ ἐστίν, καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ² ἑμοῦ σκορπίζει τ².

Kol 2,15 1J 4,4

9,50

24-26:
Mt 12,43-45

130

V

131

X

40

131

X

41

132

V

42

133

X

43

134

X

44

135

X

45

136

X

46

137

X

47

138

X

48

139

X

49

140

X

50

141

X

51

142

X

52

143

X

53

144

X

54

145

X

55

146

X

24 Ὅταν τ² τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι² ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυσιν καὶ μὴ εὐρίσκον· ὁ [τότε] λέγει· ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον· **25** καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει τ² σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον. **26** Ὅτε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ ἐπτά καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ¹ ἑκεῖ· καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων.

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ὅταυτα ἑπάρασά τις φωνὴν γυνὴ ἐκ τοῦ ὄχλου² εἶπεν αὐτῷ· μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. **28** αὐτὸς δὲ εἶπεν· ἡμεοῦν μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ φυλάσσοντες.

29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισμένων ἤρξατο λέγειν· ἡ γενεὰ αὕτη ὁ γενεὰ πονηρὰ ἐστίν· σημεῖον ἡ ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωῆ² τ². **30** καθὼς γὰρ ἐγένετο τ² Ἰωῆ² τοῖς Νινευίταις σημεῖον, οὕτως ἐστὶν ὁ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ τ². **31** βασιλίσσα νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε. **32** ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς

J 5,14

1,28.42.48

8,15.21 p Ap 1,3
Jc 1,2229-32: Mt 12,
38-42 · 1 K 1,22!

1 Rg 10,1

Jon 3,5

22 τ²αυτου εστιν N* | - p^{45.75} D 1241 | τ² επανελθων p⁴⁵ 2542 | ελθων p⁷⁵ 1241 vgms | - 579 • **23** τ²με N*² C² L Θ Ψ 33. 579. 892 pc sy^s bo | t¹xt¹ p^{45.75} N¹ A B C* D W f^{1.13} M¹ lat syc^{p,h} sa bo^{ms} • **24** τ²ρ) δε p^{45.75} D W 1241. 2542 al aur b sy^h sa bo^p | τ² p⁴⁵ N* A C D W Ψ f^{1.13} M¹ lat sy^{s,c} | t¹xt¹ p⁷⁵ N² B L Θ Ξ 070. 33. 579. 892. 1241 pc b l sy^h co • **25** τ²ρ) σχο- λαζοντα N² B C L Γ Ξ Ψ f^{1.13} 33. (f¹ 69). 579. 892. 2542 al f l r¹ sy^h co | t¹xt¹ p⁷⁵ N* A D W Θ 070 M¹ lat sy^{s,c} sa • **26** τ²ρ) D syc bo^{ms} | τ² C* vid D 33 it • **27** τ²ρ) p⁷⁵ | τ² 1 2 4 3 5-7 A C W Θ Ξ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ | 1 2 4-7 3 K f¹ 579 al | t¹xt¹ p⁷⁵ N B L • **28** τ²ρ) μενουν γε B² C D Θ Ψ (070) f^{1.13} 33 M¹ | t¹xt¹ p⁷⁵ N A B* L W Δ Ξ pc • **29** τ²ρ) C K W Γ Δ 565. 579. 1424. 2542. l 2211 pm sy^p | τ²ρ) επιζητει C D W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ | t¹xt¹ p^{45.75} N A B L Ξ 700. 892. 2542 pc | τ²ρ) του προφητου A C W Θ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ e f q r¹ vgcl sy^{s,p,h} bo | t¹xt¹ p^{45.75} N B D L Ξ 700. 892*. 2542 pc lat sa bo^{ms} • **30** τ²ρ) o B pc | t¹xt¹ p⁷⁵ N A C D L W Θ Ξ Ψ 070 f^{1.13} 33 M¹ | τ²ρ) p⁴⁵ Ψ pc c sa | τ²ρ) και καθως ιωανς εν τη κοιλια του κητους εγενετο τρεις ημερας και τρεις νυκτας, ουτως και ο υιος του ανθρωπου εν τη γη D (a ff²) (e) r¹ | σημειον Θ pc bo^{ms} • **31** τ²ρ) p⁴⁵ D (1241) | τ²αυτην p^{45.75} 1424 pc d vgms • **32** τ²ρ) vs D

ταύτης καὶ κατακρινουσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωανᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωανᾶ ὤδε.

8,16p Mt 5,15

33 Οὐδεὶς λύχνον ἄψας εἰς ἑκρύπτην τίθησιν □[οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον]· ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φῶς βλέπωσιν.

34-36: Mt 6,22s

E 1,18

34 Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός σου. ὅταν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, καὶ ὁ ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινόν ἔστιν· ἐπὶ δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου σκοτεινόν. **35** Ἐσκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. **36** εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον φωτεινόν, μὴ ἔχον μέρος τι σκοτεινόν, ἔσται φωτεινὸν ὅλον ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζη σε.

7,36i

Mt 15,2p

39-41: Mt 23,25s

37 Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι ἐρωτᾷ αὐτὸν Φαρισαῖος ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐτῷ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. **38** ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἔβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. **39** εἶπεν δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐτόν· νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἐξῶθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἐσῶθεν ὑμῶν γέμει ἄρπαγῆς καὶ πονηρίας. **40** ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἐξῶθεν καὶ τὸ ἐσῶθεν ἐποίησεν; **41** πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἑλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἔστιν.

42: Mt 23,23

J 5,42

43: Mt 23,6s
Mc 12,38s
14,7i

42 ἀλλὰ οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ γήγανον καὶ πᾶν λάχανον καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ· ταῦτα δὲ ἔδει ποιῆσαι κάκεῖνα μὴ παρεῖναι.

43 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτο-

33 κρυπτον φ⁴⁵ Ψ 1 pc | φ^{45,75} L Γ Ξ 070 f¹ 700*. 1241. 2542 pc sy^s sa | txt¹ A B C D W Θ Ψ f¹³ 33. 892. 1241. 1424. 2542 pm. • **34** τρ) συν A C Θ Ψ f^{1,13} 33 38 sy | txt¹ φ^{45,75} B C D Θ 070 f^{1,13} 33. 892. 1241. 1424. 2542 pm. • **35/36** (p) ei ουν το φως το εν σοι σκοτος, το σκοτος ποσον D it | ead. add. a. vs 36: 1241; loco vs 36: sy^c | 2 I 8 33 | I C L Γ Θ Ψ 700 pc | μελος τι φ⁴⁵ | txt¹ φ⁷⁵ A B K W 070 f^{1,13} 33. 579. 1241 al | 37' εδεθη δε αυτου τις Φαρισαιος ινα αριστηση μετ αυτου D sy^{s,c} | ττις A C (D) W Θ Ψ 33 38 latt sy^{p,h} | txt¹ φ^{45,75} B L 070 f^{1,13} 579. 700. 1241. 2542 pc. • **38** ηρξατο διακρινομενος εν εαυτω λεγειν δια τι D (pc) lat sy^c; (McionT) | τ-τισατο φ⁴⁵ 700. • **39** τρ) υποκριται D b. • **40** φ⁴⁵ C D Γ 700 pc a c e. • **41** απαντα φ⁷⁵ L Γ Ψ f¹³ 33. 579. 892. 1241 pc | εσται φ⁴⁵ (f D; McionT) Γ f^{1,13} pc a. • **42** o bis φ⁴⁵ | τρ) ανηθον φ⁴⁵ pc e vg^{ms} | κυμινον 2542 | ανηθον και το πηγανον f¹³ pc | - D (b: sed pon. p. vs 41) | ut txt sed: - δε B* A W f¹ 33 sy^s bo^{ms}; αφειναι B² C W Θ Ψ 0108 f¹ 33 38, αφειναι φ⁴⁵ B* 892 pc, παραφειναι A | txt¹ φ⁷⁵ B* L f¹³ pc lat sy^(c,p,h). • **43** Φαρισαιοι B D it vg^{ms} sy^{s,c,p}; Cl

καθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.

44 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι ἔστε ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν.

45 Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ· διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις.

46 ὁ δὲ εἶπεν· καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὁμῶν οὐ προσψάυετε τοῖς φορτίοις.

47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. **48** ἄρα μάρτυρές ἐστε· καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε.

49 διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν· Ἄποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσιν καὶ διώξουσιν, **50** ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκκεχυμένον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἄπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, **51** ἀπὸ αἵματος Ἀβελ ἕως αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου· ναὶ λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθῇσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθατε καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.

53 Κάκεῖθεν ἐξεληθόντος αὐτοῦ ἤρξαντο οἱ γραμμα-

44: Mt 23,27-28

46: Mt 23,4

47s: Mt 23,29-32

Act 7,52

Act 8,1i

49-51: Mt 23,34-36· ubi? Mt 11,19p· Jr 7,25s | Ap 18,24i

Gn 4,8.10

2Chr 24,20-22
Zch 1,1

52: Mt 23,13

43 τρ) και τας πρωτοκλισιας εν τοις δειπνοις C (D, f¹³) pc b l q r¹. • **44** τρ) γραμματεις και Φαρισαιοι υποκριται A (D) W Θ Ψ f¹³ 33 38 it sy^{p,h} bo^{pt} | txt¹ φ^{45,75} B C L f¹ 33. 1241. 2542 pc lat sy^{s,c} sa bo^{pt} | 1 4 D it sy^{s,c} | 2 1 4 (?) φ⁴⁵ | 1 2 4 5 W | φ⁷⁵ A D W f^{1,13} 33 | txt¹ B C L (f Θ) Ψ 33. 579. 1241 pc. • **46** τρ) υμεις φ⁷⁵ B 579 bo^{pt} | φ⁷⁵ c e | D (a) b q sy^{s,c}. • **47** 'και οι B* C. • **48** μαρτυρετε φ⁷⁵ A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 lat sy | txt¹ B L 700*. 892. 1241. 2542; Or | μη συνευδοkein D (it); McionT | ταυτων τα μνημεια A C W Θ Ψ 33 38 f q | τους ταφους αυτων f^{1,13} 2542 pc aur c vg | txt¹ φ⁷⁵ B B D L 579. 1241 pc it sy^{s,c} sa bo^{pt}; Or. • **49** τρ) D b; Lcf | τρ) αποστελλω D Θ 579. 1241. 1424. 2542 pc b q r¹; Epiph | εκδιωξ- A D W Ψ f¹³ 33 | txt¹ φ⁷⁵ B C L Θ 1. 33. 579. 1241. 1424 pc. • **50** εκχυν(ν)ομενον φ⁷⁵ B A C D L W Θ Ψ f¹ 33 | txt¹ φ^{45vid} B f¹³ 33. 1241 pc lat | f εως D (pc) it sy^{s,c}. • **51** τρ) bis p) του A (C) W Θ Ψ f¹³ 33 sa | txt¹ φ^{45vid,75} B B D L f¹ 33. 579. 892. 1241 pc | τρ) του δικαιου K al it sy^{h**} bo^{ms} | τρ) υιου Βαραχιου ον εφονευσαν αναμεσον του θυσ. και του ναου D (a sy^{s,c,p} sa^{ms} bo^{pt}). • **52** εκρυσπατε D (Θ) pc it sy^{s,c} | τρ) και φ⁴⁵ D f¹³ pc it vg^{ms}. • **53/54** λεγοντος δε αυτου ταυτα προς αυτους A (D) W Θ Ψ f^{1,13} 33 38 latt sy (bo^{ms}) | txt¹ φ^{45vid,(75)} B B C L 33. 579. 1241 pc co | ενωπιον παντος του λαου ηρξαντο οι Φαρισαιοι και οι νομικοι δεινας εχειν και συμβαλλειν αυτω περι πλειονων ζητουντες αφορμην τινα λαβειν αυτου ινα ευρωσιν κατηγορησαι αυτου D (Θ, it, sy^{s,c})

τεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς ἐνέχουσιν καὶ ἀποστοματίζουσιν αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 ἐνεδρεύοντες ὁ αὐτὸν τὴν-
ρεῦσαι τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. 11

12 Ἐν οἷς ἐπισυναχθεῖσιν τῶν μυριάδων τοῦ Γ' ὅ-
χλου, ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· πρῶτον· 1· προσέχετε ἑαυτοῖς
ἀπὸ τῆς ζύμης, ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις, τῶν Φαρισαίων.

2 Οὐδὲν Ἦδὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκα-
λυφθήσεται· καὶ κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται. 3 ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐκ ἐλάλησατε ἐν τοῖς ταμείοις κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων.

4 Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτείνοντων τὸ σῶμα καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἔχόντων περισσώτερόν τι ποιῆσαι. 5 ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβηθῆτε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτείνειν ἔχοντα ἐξουσίαν ἔμββαλεῖν εἰς τὴν γέενναν. ναὶ λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβηθήτε. 6 οὐχὶ πέντε στρουθία πωλοῦνται ἄσφαρῶν δύο; καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐκ ἐστὶν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. 7 ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡριθμούνται. μὴ φοβεῖσθε· πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

8 Λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμ-
προσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολο-
γήσει ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ.

9 Ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρ-
νηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ.

Mt 16,61p

2-9: Mt 10,26-33 · 8,17p

J 15,14s 3J 15
Act 27,323,40
Ps 119,120 H 10,
31 Ap 14,7.10Mt 10,30s 1Sm
14,45 2Sm 14,11

Ap 3,5

9,26p

53/54 ὁ ἰσθ' ψ 2542 pc vgs | τ ζητούντες A C (D) W Ψ f¹³ 33 M aur vg sy^h | τ ι φ⁴⁵ vid.75
B L Θ f¹ 579. 1241. 2542 co | τ ινα κατηγορησώσιν αὐτοῦ A C (D) W Θ Ψ f^{1,13} 33 M
lat vg sy^(ph) | τ ι φ^{45,75} B L 579. 892*. 1241. 2542 pc co
¶ 12,1 πολλῶν δε ὁχλῶν συμπεριεχόντων κυκλῶ ὥστε ἀλλήλους συμπνίγειν D (lat
sy) | τ λαοὺ φ⁴⁵ 579 pc | [· et ·] | τ p) 4 5 1-3 φ⁴⁵ B A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy bo;
Mcion^T Epiph | τ ι φ⁷⁵ B L 1241 e sa · 2 p) γὰρ D a sy^{s.c.hmg} | - B f¹³ 565 pc r¹ vg^{ms} bo |
p) κεκαλ- φ⁴⁵ B C* 1241 | ου φανερωθήσεται D | φ⁴⁵ · 4 πτοηθήτε φ⁴⁵ 700 | 1-5
7 6 8 L (Θ Ψ) f¹³ (33). 892. 1241. 1424 al | 1-3 6 4 5 7 8 f¹ 700. 2542 | p) τιν δε ψυχην
μη δυναμένων αποκτείνειν μηδε εχόντων περισσον τι ποιησαι D (157) · 5 ὁ B D pc a
sy^p | τ βαλεῖν φ⁴⁵ (D) W; Mcion^T E C^{lex} Thd | τ φοβηθῆναι φ⁴⁵ · 6 λειτα φ⁴⁵ D L W
070 f¹ 33 M (-λειτε A al) | τ ι φ⁷⁵ B Θ Ψ f¹³ 892. 1241. 2542 pc · 7 p) ηριθμῆναι
εἰσιν (- φ⁴⁵) φ⁴⁵ D Θ 579 pc | τ p) υμεις D K Θ f¹³ 33 al (a) e vgl · 8/9 ὁμολογήσει A
B* D Γ Δ 1241. 1424 al | τ ι φ^{45,75} B B² L Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M; Cl | bis B*;
Mcion^{T(E)} | οἱ vs φ⁴⁵ pc e sy^s boms

10 Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα βλασφημῶ-
σαντι οὐκ ἀφεθήσεται.

11 Ὅταν δὲ εἰσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ
τὰς ἀρχάς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ
τί ἀπολογίασησθε ἢ τί εἴπητε. 12 τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα
διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἃ δεῖ εἰπεῖν.

13 Εἶπεν δὲ τις ἐκ τοῦ ὄχλου αὐτῷ· διδάσκαλε, εἰπέ
τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν.
14 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· ἄνθρωπε, τίς με κατέστησεν κρίτην
ἢ μεριστήν; ἐφ' ὑμᾶς; 15 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς· ὁρᾶτε
καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ πάσης πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ
περισεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόν-
των αὐτῷ.

16 Εἶπεν δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς λέγων· ἀνθρώ-
που τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα. 17 καὶ διελογί-
ζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων· τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συν-
άξω τοὺς καρπούς μου; 18 καὶ εἶπεν· τοῦτο ποιήσω, καθ-
ελῶ μου τὰς ἀποθήκας καὶ μείζονας οἰκοδομήσω καὶ
συνάξω ἐκεῖ πάντα τὸν σῖτον καὶ τὰ ἀγαθὰ μου· 19 καὶ
ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου· ψυχῇ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ καί μενεα
ἐτὶ πολλὰ· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 εἶπεν δὲ
αὐτῷ ὁ θεός· ἄφρων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου ἄπα-
τοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἡτοίμασας, τί νῦν ἐστὶ; 21 οὕτως
ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν.

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς ὁ αὐτοῦ· διὰ τοῦτο
λέγω ὑμῖν· μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ τί φάγητε, μηδὲ τῷ

10: Mt 12,32
Mc 3,28s11s: Mt 10,19s
Mc 13,11 cf L
21,14s
E 1,21!J 14,26 Act 4,8
1 K 2,13

Ex 2,14 Act 7,27.35

Ps 49,17ss | 5,21

16,3!

Hen 97,8-10
Eccl 8,15 Tob
7,10 Jc 4,13s Sir
11,19 |
Jr 17,11 Sap 15,8Ps 39,7
Mt 6,20 1T 6,
17-19
22-32: Mt 6,25-
34 · 21,34

10 (- 579 | p) εἰς δε το πν. το αγ. ουκ αφεθ. αυτω ουτε εν τω αιωνι τουτω ουτε εν τω
μελλοντι D (c e) · 11 εἰς B D f^{1,13} 579. 700. 1241. 2542 pc lat; Cl | φ⁴⁵ | φ μεριμνατε
A W M | p) προμεριμνατε D; Cl | τ ι φ⁷⁵ B B L Q Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241.
2542 pc; Or | πως D pc it sy^{c,p}; Cl Or | τ ι r¹ sy^s · 13 A D W Ψ f^{1,13} 33 aur vg^{st,ww} sy |
τ ι φ⁷⁵ B B L Q (Θ) 070. 33. (579). 2542 pc · 14 δικαστην η μερ. A Q W Θ Ψ M |
κριτην D | δικαστην 28 pc | κριτην v^l δικαστην Mcion^T | τ ι φ⁷⁵ B B L 070 f^{1,13} 33.
579. 700. 892. 1241. 2542 pc samss · 17 αυτω B L* · 18 ποιησω αυτας μειζονας D e
(q) | παντα τα γεννηματα μου B* D it (sy^c) | π. τα γεν. μου και τα αγ. μου A Q W Θ
Ψ 33 vid M aur f vg sy^(ph) | τ ι φ⁷⁵ (B*) B L 070 f^{1,13} 579. 892. 1241 pc co · 19 D it
· 20 αιτουσιν φ⁷⁵ B L Q 070. 33. (579) pc | τ ι B A (D; Irlat) W Θ Ψ f^{1,13} 33; Cl
· 21 vs D a b | τ αυτω B* B | εν εαυτω (L) W Γ al | τ ι φ⁷⁵ B* A Q Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M |
(ex lect.) ταυτα λεγοντα εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω U f¹³ 579. 892* al · 22 ο
φ⁴⁵ vid.75 B 1241 c e | τ ι B A D L Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 vid M lat sy co | τ ι A Q W Θ Ψ 070
f¹ 33 M a b c e | τ ι φ⁷⁵ B B D L f¹³ 579. 892. 1241 al lat | τ p) υμων φ⁴⁵ Ψ 070 f¹³ 33 M a
e vgl^l sy^{c,p}; Cl | τ ι φ⁷⁵ B A B D L Q W Θ f¹ 700. 2542 al lat sy^h

Ps 147,9 Job
38,41

σώματι τ' τί ἐνδύσησθε. 23 ἡ ὁ γὰρ ψυχὴ πλεῖον ἐστὶν τῆς τροφῆς καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 24 κατανοήσατε τ' τοὺς κόρακα· ὅτι τοῦ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστιν ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς· πόσῳ μᾶλλον ὁ υἱοὶ διαφέρετε τῶν πετεινῶν. 25 τίς δὲ ἐξ ὑμῶν ὁ μεριμνῶν δύναται ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι² πῆχυν²; 26 εἰ οὖν οὐδὲ ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν² μεριμνᾶτε; 27 κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ οὐδὲ νήθει· λέγω δὲ ὑμῖν, τ' οὐδὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. 28 εἰ δὲ ἐν ἄγρῳ τὸν χόρτον ὄντα σήμερον καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον ὁ θεὸς οὕτως ἁμφιέζει, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι. 29 καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε καὶ τί πίητε καὶ μὴ μετεωρίζεσθε· 30 ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητοῦσιν, ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων. 31 πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ αὐτοῦ, καὶ ταῦτα τ' προστεθήσεται ὑμῖν. 32 Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον, ὅτι τ' εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν.

33 Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην· * ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει οὐδὲ σὴς διαφθείρει· 34 ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδιά ὑμῶν ἔσται².

35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι² καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι· 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδε-

Is 41,14 Act 20,28
1P 5,2
22,29 Dn 7,18.
27 Θ |
33 s: Mt 6,20s
11,41 Mc 10,21

18,22 p

Ex 12,11
1 Rg 18,46 etc E
6,14 1P 1,13 |

22 τ' ὑμῶν B 070 f¹³ 33. 1424 al a vg^{mss} sy^p; Cl^{pt} | t^{xt} φ⁴⁵vid.75 N A D L Q W Θ Ψ f¹ M^{lat} lat sy^{c,h}; Cl^{pt} • 23 ° φ⁴⁵ A K Q W Γ Δ Ψ (070). 565. 1424 pm lat sa^{mss} bo^{mss} | t^{xt} φ⁷⁵ N B D L Θ f^{1,13} 33. 579. 700. 892. 1241. 2542 pm b c e sy^{c,p,h**}; Cl^{pt} • 24 (p) τα πετεινα του ουρανου D e (f) l r¹ | τα πετ. του ουρ. και τους κορ. φ⁴⁵ | τ' bis ουτε N D L Q 579. 892 pc e | t^{xt} φ^{45,75} A B W Θ Ψ (070) f^{1,13} M^{lat} lat; Cl^{pt} | f¹ αυτα φ⁴⁵ D f¹³ f¹ | ° φ⁷⁵ pc • 25 ° D | 5 5 l-4 φ⁴⁵ N A D L Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M^{lat} lat | t^{xt} φ⁷⁵ B 579 pc | τ' p) ενα N¹ A L Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M^{lat} lat sy^p | t^{xt} φ^{45,75} N* B D ff² l l • 26 (και περι των λοιπων τι D it • 27 (ουτε νηθει ουτε υφαινει D sy^c (f¹ a; Mcion^T) Cl^{pt} | t^{xt} φ^{45,75} rell | τ' p) οτι N A D L Ψ f^{1,13} 33. 892. 1424 al it; Cl^{pt} | t^{xt} φ^{45,75} B W Θ 070 M^{lat} a vg • 28 (αμφιεννυσιν N A Q W Θ Ψ f^{1,13} 33 M^{lat}; Cl^{pt} | t^{xt} φ^{45,75} (B) D L 070. 892 • 29 (p) η φ⁷⁵ A D W Θ Ψ f^{1,13} M^{lat} lat sy^h sa bo^{pt}; Cl^{pt} | t^{xt} φ⁴⁵ N B L Q 070. 33. 565. 579. 892. 1241. 1424 pc e sy^{c,p} bo^{pt} • 30 (επιζητει φ⁴⁵ A (D) Q W Θ Ψ f¹ M^{lat}; (Cl^{pt}) | t^{xt} φ⁷⁵ N B L 070 f¹³ 33. 579. 1241 pc • 31 (του θεου φ⁴⁵ A D¹ Q W Θ 070 f^{1,13} 33 M^{lat} sy; Mcion^E | - φ⁷⁵ | t^{xt} N B D* L Ψ 579. 892 pc a c co | τ' p) παντα N¹ A D K N Γ Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 1241. 1424. 2542 pm lat sy^{p,h**} sa^{mss} bo^{pt} | t^{xt} φ^{45,75} N* B L Q (W) Δ 892 pm a e sy^c sa^{mss} • 32 (εν αυτω D (e) • 34 (p) 5 l-4 D pc • 35 (εστω υμ. η οσφυσ περιεζωσμενη D

χομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν πότε ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρούσαντος εὐθέως ἀνοιξάσιν αὐτῷ. 37 μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτοὺς καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς². 38 (κἂν ἐν τῇ δευτέρᾳ κἂν ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἐλθῇ καὶ εὕρῃ οὕτως), μακάριοι εἰσιν ἐκεῖνοι. 39 τοῦτο δὲ γινώσκετε ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, (οὐκ ἂν) ἀφήκεν διορυχθῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. 40 καὶ ὑμεῖς τ' γίνεσθε ἑτοιμοὶ, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

41 Εἶπεν δὲ τ' ὁ Πέτρος· κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις καὶ πρὸς πάντας²; 42 καὶ εἶπεν ὁ κύριος· τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος ὁ φρόνιμος τ', ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ [τὸ] σιτομέτριον; 43 μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ποιῶντα οὕτως². 44 Ἐλθὼν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. 45 ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ· χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, 46 ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει.

47 Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνούς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου αὐτοῦ καὶ ὁμῇ (ἐτοιμάσας ἢ ποιήσας) πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ δαρήσεται πολλὰς· 48 ὁ δὲ μὴ γνούς, ποιήσας δὲ

Mt 25,1-13

Ap 3,20

43

17,8 J 13,4

Mc 13,35

39-46: Mt 24,43-51 • 1 Th 5,2!

Mc 13,35

16,1 1 K 4,1s!

37 Mt 25,21

Mt 25,5

Jc 4,17 • Act 22,14
R 2,18 2P 2,21

37 N* • 38 (και εαν ελθῇ τῇ εσπερινῇ φυλακῇ καὶ ευρησει ουτως ποιησει καὶ εαν ἐν τῇ δευτ. καὶ τῇ τριτῇ D e (f¹ it sy^c; Irlat) | (οι δουλοι εκ. A Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M^{lat} lat sy^h sa bo^{pt} | - N* it; Irlat | t^{xt} φ⁷⁵ N¹ B D L e sy^c bo^{pt} • 39 (p) εγρηγορησεν αν (-N¹) καὶ οὐκ (+ αν A Q Θ 070. 33. 2542 pm) N¹ A B L Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M^{lat} lat sy^h sa^{mss} bo^{pt} | t^{xt} φ⁷⁵ N* (D) e i sy^c sa^{mss}; Mcion^T • 40 (vs f¹ | τουν A (D) W f¹³ 33 M^{lat} sy^h | t^{xt} φ⁷⁵ N B L Q Θ Ψ 070. 579. 1241. 2542. l 844 pc lat sy^c • 41 (αυτω N A Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M^{lat} f q vg sy sa bo^{pt} | t^{xt} φ⁷⁵ B D L 33. 579. 700. 1241. 2542 pc it vg^{mss} bo^{pt} | ° D • 42 (το αγαθος D e (sy^c) | (δουναι N W Θ Ψ 700. 1241. 1424 al | διαδουναι N* (pc) | διαδιδοναι φ⁷⁵ | ° φ⁷⁵ B D f¹³ bo^{mss} | t^{xt} N A L Q W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M^{lat} • 43 (p) φ^{45,75} N L Ψ 070 f¹³ 33. 579. 892. 1241 pc; Irlat • 44 (p) αμην D pc e | f¹ αυτω φ⁴⁵ P W Γ Θ 070. 2542 pc c e • 45 (εαυτου φ⁷⁵ N 33. (892) pc | f¹ τι φ⁷⁵ | - f¹³ • 47 ° φ⁴⁵ | f¹ L W f¹³ it sy^{c,p} | 3 φ⁴⁵ D pc; Mcion^A Irlat Or Cyr^{pt} | et. μηδε ποιη. A Θ f¹ M^{lat} f; Cyr^{pt} | t^{xt} φ⁷⁵ N B Ψ 070. 33. 579. 892. 1241 pc (aur vg)

ἄξια πληγῶν δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ ὃ δέ ῥ' ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ὃ παρέθεντο πολὺ, ῥ' περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

49 Πῦρ ἦλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη. **50** βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συν-έχομαι ἕως οὗτου τελεσθῆ. **51** δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην ἔδουναί ἐν τῇ γῇ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἄλλ' ἢ διαμερισμόν. **52** ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν ἐνὶ οἴκῳ ῥ' διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶν καὶ δύο ἐπὶ τρισίν, **53** διαμερισθήσονται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ τὴν θυγατέρα καὶ θυγάτηρ ἐπὶ τὴν μητέρα, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν.

54 Ἐλεγεν δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδῃτε [τὴν] νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἐπὶ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε ὅτι ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως. **55** καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. **56** ὁποκριταί, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν καιρὸν δὲ τοῦτον ἰπῶς οὐκ οἴδατε δοκιμάζειν;

57 Τί δὲ καὶ ἂν ἐαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; **58** ὥς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἔργασίαν ἀπηλλάχθαι ὅαν' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδώσει τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ σε βαλεῖ εἰς τὴν φυλακὴν.

48 ο φ 75 κ* βορ | ἐδωκαν πολυ, ζητησουσιν απ αυτου περισσοτερον D (e ff² l) | 'πλεον απαιτησουσιν D • **49** ρεις φ 45 D Γ Δ 565 pm; Meth • **51** ποιησαι D e sy^c | βαλειν 1424 pc b l q r¹ sy^{s-p} sam^s bo; Mcion^T | 'αλλα φ 45 D Θ 579. 700 pc; Mcion^T • **52** φ 45 D; Eus • **53** φ 45 pc | 'θ-τερα et 'την μητερα B D | θ-τερα et μητερα κ | θ-τρι et μητρι A (W) ψ f¹³ 33 38 | ιχ φ 45.75 L Θ (070) f¹ 579. 700. 892. (1241). 2542 pc; Eus | ο φ 75 κ* Δ* pc l βορ | 'αυτης κ 2 A W Θ ψ 070 f^{1.13} 33 38 lat sy | ιχ φ 45.75 κ* B D L 579. 892 pc βορ • **54** ο φ 75 κ A B L N Δ ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 1241 al co | ιχ φ 45 D W Θ 070 38 | 'απο φ 45 A D W Θ ψ 070 f^{1.13} 33 38 sy | ιχ φ 75 κ B L 1241 pc it | ο D W 070 f¹ 38 lat sy | ιχ φ 45.75 κ A B K L N Θ ψ f¹³ 33. 579. 2542 al e • **55** τ ιδητε φ 45 it | ο φ 45 κ* D L 579. 892. 1241. 2542 pc r¹ sy^p | 'ερχεται φ 45 κ* W pc l • **56** 4 5 Δ* 1424 pc | 4 5 3 / 2 φ 45.75 κ 2 D K L N 070. 33. 1241 pm it vg^{cl} sy^{s-c} co | ' / 3 2 κ A W Θ ψ 070 f^{1.13} 33 38 | / 2 L | πλην τον καιρον φ 45 D pc e | ιχ φ 75 B 892 pc | ' / 1 πως ου δοκιμαζετε φ 45 A W ψ f^{1.13} 38 lat sy^p | ου δοκιμαζετε D it sy^c | πως ουκ οιδετε δοκιμαζετε 070 | ιχ φ 75 κ B L Θ 33. 892. 1241 pc sy^{hmg} (co) • **58** ο B 892. 1241 | 'κατακρινη D it sy^c | 'την φ 45 2542 pc

59 λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως ἥ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

13 Παρήσαν δὲ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξεν μετὰ τῶν θυσιῶν αὐτῶν. **2** καὶ ἀποκριθεὶς ἔειπεν αὐτοῖς· δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους ἐγένοντο, ὅτι ταῦτα πεπόνθασι; **3** οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντες ὁμοίως ἀπολεισθε. **4** ἢ ἐκεῖνοι οἱ δεκαοκτὼ ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι αὐτοὶ ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἱερουσαλήμ; **5** οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε πάντες ὥσαύτως ἀπολεισθε.

6 Ἐλεγεν δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν· συκὴν εἶχεν τις πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ, καὶ ἦλθεν ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ καὶ οὐκ εὗρεν. **7** εἶπεν δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν· ἰδοὺ τρία ἔτη ἂν οὐ ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ καὶ οὐκ εὕρισκω· ἔκκοπον [οὖν] αὐτήν, ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; **8** ὁ δὲ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ· κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως οὗτου σκάψω περὶ αὐτὴν καὶ βάλλω κόπρια, **9** καὶ μὲν ποιήσῃ καρπὸν εἰς τὸ μέλλον· εἰ δὲ μὴ γε, ἐκκόψει αὐτήν.

10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασιν. **11** καὶ ἰδοὺ γυνὴ πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δεκαοκτὼ καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. **12** ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς προσ-

59 τοῦ (A) D W ψ f¹³ 33 38 | αν Θ 070 | ιχ φ 75 κ B L 1. 892. 1241 pc | 'p) αποδοις τον εσχατον κοδραντην D it vg^{mss}

13,1 ο bis φ 75 • **2** το Ιησους A D W Θ ψ f^{1.13} 33 38 it sy sam^s βορ | ιχ φ 75 κ B L 070. 1241 pc lat sam^s βορ | 'τοιαυτα φ 75 A W ψ 070 f^{1.13} 38 lat sy^h | ιχ κ B D L Θ 579. 892 pc e r¹ • **3** ησητε A D Γ Θ f^{1.13} (579). 892mg. 1241. 1424. 2542 al; Epiph | (5) ωσαντως A W ψ 38 | ιχ φ 75 κ B D L Θ 070 f^{1.13} 33. 579. 892. 1241. 2542 al • **4** ενοικ- D | 'εν κ A W Θ ψ 070 f¹³ (1241) 38 | ιχ φ 75vid B D L f¹ 892 al e i vg^{mss} • **5** f (cf vs 3) ησητε κ 2 A D L Θ 070 f^{1.13} 579. 1241. 1424. 2542 al; Epiph | ιχ φ 75 κ B W ψ 33 38 | (3) ομοιως φ 75 A D W Θ ψ 070 f¹³ 38 | ιχ κ B L f¹ 33. 579. 892. 1241 pc • **7** φερε την αζεινην D | ο κ B D W f¹ 38 e sy(s)c p | ιχ φ 75 A L Θ ψ 070 f¹³ 33. 579. 892 al lat sy^h co | τον τοπον B* 1424 • **8** κοφινον κοπριων D it • **9** 4-7 / 3 φ 45vid A D W Θ ψ f^{1.13} 38 lat sy | ιχ φ 75 κ B L (070). 33vid. 579. 892. 1241 pc co | 'ταυτα λεγων εφωνει ο εχων ωτα ακουειν ακουετω Γ al • **10** 2 3 (φ 45) ψ 070 f^{1.13} pc | σαββατω D aur i sa βορ • **11** εν ασθενεια ην πνευματος D • **12** 1 2 D e sam^s | 3 4 φ 45 b i

Act 5,37?

J 9,2

Ps 7,13 Θ Jr 12, 17 Θ

J 9,7.11

5,36 6-9: Is 5,1-7 Ps 80,9-17 Jr 24,2-6 Hos 9,10.16s

Hab 3,17· Mt 3, 10p; 21,19 | Lv 19,23-25

4,31

Mt 9,18! • 4,39 •
2,20!

Ex 20,9s Dt 5,
13s

14,5!

3,8! • 2K 12,7
Mt 18,8 • 8,29!

Mc 7,35

Is 45,16 Θ

18s: Mt 13,31s
Mc 4,30-32

Dn 4,9,18 Ez
17,23; 31,6 Ps
103,12 Θ

20s: Mt 13,33

1K 5,6

9,51!

1K 1,18!

1T 6,12

Mt 7,13s

εφώνησεν καὶ ἔειπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθε-
νείας σου, **13** καὶ ἐπέθηκεν τὴν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παρα-
χρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἔδοξαζεν τὸν θεόν. **14** ἀποκρι-
θεῖς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ
ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγεν τῷ ὄχλῳ ὅτι ἐξ ἡμέραι
εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταῖς οὖν ἐρχόμενοι θε-
ραπεύεσθε καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. **15** ἁπεκρίθη
δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· καὶ εἶπεν· ὁποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν
τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ
τῆς φάτνης καὶ ἁπαγαγὼν ποτιζει; **16** ταύτην δὲ θυγα-
τέρα Ἀβραάμ οὖσαν, ἣν ἔδωκεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ
ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ
ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; **17** καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ
κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ
ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσιν τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις
ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἐλεγεν οὖν· τίς ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
καὶ τίς ὁμοιώσω αὐτήν; **19** ὁμοία ἐστὶν κόκκῳ σινάπεως,
ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς τὴν κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ἡ-
ξησεν καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρα-
νοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20 Καὶ πάλιν εἶπεν· τίς ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ
θεοῦ; **21** ὁμοία ἐστὶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυ-
ψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων
καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱεροσόλυμα.

23 Εἶπεν δὲ τις αὐτῷ· κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ
δὲ εἶπεν πρὸς αὐτούς· **24** ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς
στενῆς θύρας, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσ-

12 ἄπο N A D 33. 892 pc • **13** T επ φ⁷⁵ Θ pc | T-σεν φ⁴⁵ D 2542 bo^{pt} • **14** ταυταις D Θ
M | T φ^{45,75} N A B L N W Ψ 070 f^{1,13} 579. 892 al • **15** T-θεις ei φ⁴⁵ 1424 pc it vg^{cl} |
I ησους D N Θ f^{1,13} 2542 al vg^{ms} sys.c.p bo^{pt} | T-τα φ⁴⁵ D W f¹ 579. 2542 al f¹ sys.c.p |
T απαγων N* B* Θ 1 pc • **17** D e | ° φ⁴⁵ D it | ° οἱς εθεωρουν ενδ. υπ αυτ. γινομ. D e
(it) • **19** T τον φ⁴⁵ N¹ D 579. 700 pc | T αυ- φ⁴⁵ N D K L Θ Ψ 579. 700. 892. 1241. 1424 al |
T μεγα φ⁴⁵ A W Θ Ψ f^{(1),13} 33 M lat sy^{p,h} bo^{pt} | T φ⁷⁵ N B (D) L 070. (892). 1241. 2542 pc
it sys.c sa bo^{pt} • **20** (18) η τινη ομοια εστιν η βασιλεια του θεου και τινη ομοιωσω
αυτην D (a a² r¹) • **21** T εκρ- B K L N 892. 1424. 2542 al | T φ⁷⁵ N A D W Θ Ψ 070 f^{1,13}
1 M • **22** T Ιερουσαλημ A D W (Θ) Ψ 070 f^{1,13} M lat co | T φ⁷⁵ N B L 579. 892. 1241.
2542 pc a a² • **23** T ειπεν f¹³ | αποκριθεις ειπ. D | ειπ. πρ. αυτον 71 pc (sys.c) bo^{ms}
• **24** (p) πυλης A W Ψ f¹³ M sa | T φ^{45,75} N B D L Θ (070) f¹ 892. 1241. 2542 pc

171 V ελθεῖν καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. **25** ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκο-
δεσπότης· καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν καὶ ἄρξησθε· ἐξω
ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν· λέγοντες· κύριε, ἄνοι-
ξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν· οὐκ οἶδα ὑμᾶς
πόθεν ἐστέ. **26** τότε ἄρξεσθε λέγειν· Τ ἐφάγομεν ἐνώπιόν
σου καὶ ἐπίομεν καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας·
27 καὶ ἐρεῖ· λέγων ὑμῖν· οὐκ οἶδα [ὑμᾶς] πόθεν ἐστέ·
172 V ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες ἐργάται ἀδικίας. **28** ἐκεῖ ἐσται ὁ
κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, * ὅταν ᾄψῃσθε
Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφῆτας
ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὅμῃς δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω.
29 καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν· καὶ ἀπὸ βορρᾶ
καὶ νότου καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.
30 καὶ ἰδοὺ εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι καὶ εἰσὶν
πρῶτοι οἱ ἔσονται ἔσχατοι.

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ προσήλθάν τινες Φαρισαῖοι λέ-
γοντες αὐτῷ· ἐξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης
θέλει σε ἀποκτείνειν. **32** καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες
εἵπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ· ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ
ἰάσεις· ἀποτελῶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ τρίτῃ τε-
λειοῦμαι. **33** πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἔχο-
μένη πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι
ἔξω Ἱερουσαλήμ.

34 Ἱερουσαλήμ Ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προ-
φήτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν,
ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου ὃν τρόπον
Ἰδρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ

25 εγ. ο δεσποτης φ⁷⁵ | ο οικοδ. εισελθη D (f¹³ lat) | ° N* bo^{ms} | ° D it | T p) κυριε A
D W Θ Ψ 070 f^{1,13} M it sy^{c,p,h} bo^{pt} | T φ⁷⁵ N B L 892. 1241 pc lat sy^s sa bo^{pt} • **26** T-ξησθε
N A D K L N W Γ Δ Θ Ψ 070 f¹³ 579. 1241. 1424. 2542 pm | T φ⁷⁵ B f¹ 565. 700. 892 pm |
T κυριε D • **27** υμ. N 579 pc lat sy^p sa bo^{pt} | - 1195 pc bo^{pt} | • λεγω υμιν φ⁷⁵ A D L W Θ
Ψ 070 f^{1,13} M sys.c.h (bo^{ms}) | T φ⁷⁵ B 892 pc | T f¹ 2 4 5 φ⁷⁵ B L 070. 1241. 2542 pc b ff² i
I | ουδεποτε ειδον υμας D (e) | T φ⁷⁵ N A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy; 2 Cl Or Did | T της αδ. A W
Θ 070 f^{1,13} M | p) ανομιαις D (1424) bo^{ms}; Epiph | T φ⁷⁵ N B L Ψ 892 pc • **28** T οψεσθε
B* D f¹³ 1241 al | ιδητε N Θ | T φ⁷⁵ A B¹ L W Ψ 070 f¹ 33 M | ° 69 pc sys • **29** T N A
D W Θ Ψ f¹ M lat sy^h | 2 φ⁷⁵ 070 | T φ⁷⁵ B L f¹³ 892 pc it • **31** T αυτη D K W Θ 070. 579
pc | T ημερα B¹ W Θ Ψ 070 M lat sy^(s,c) sams bo | T φ⁷⁵ N A B* D L f^{1,13} 579. 700. 892 pc
sy^{hmg} sams • **32** T επι- A W Θ Ψ f^{1,13} M | αποτελουμαι D | ποιουμαι και φ⁴⁵ sy^p | T φ⁷⁵
N B L 33. 1241 pc; Cl | T ημερα B pc it vg^{cl} bo^{ms} • **33** T επρ- φ⁷⁵ N D 1241 al bo
• **34** T-νιξ N D W | ° φ⁷⁵

Mt 25,11s

26s: Mt 7,22s

Mt 25,12

Ps 6,9 1Mcc 3,6

28s: Mt 8,11s!

Is 43,5; 49,12;
59,19 Bar 4,37 Ps
107,3 Mt 1,11 Ap
21,13 • 14,15; 22,16

Mt 19,30!p

Mc 6,4 • Mt 16,21!

34s: Mt 23,37-
39 • Mt 21,34-39!

Is 31,5 Dt 32,
11 Ps 91,4

26s: Mt 10,37s
18,29sp Dt 33,9
Mt 6,24 Mc 10,29

J 12,25
9,23p G 6,14

Gn 11,3ss Mc 12,1

19,42 · 2Sm 8,10;
11,7 Ps 122,6

9,62

Mt 5,13 Mc 9,50

9,62 · Mt 11,15!

5,29-32p

19,7

Mt 9,11! G 2,12

25 Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι ὀπολλοί, καὶ στρα-
φείς εἶπεν πρὸς αὐτούς· 26 εἴ τις ἔρχεται πρὸς με καὶ
οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυ-
ναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς
ἔτι ἔτε καὶ τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ, οὐ δύναται εἰσεῖναι μου
μαθητὴς. 27 ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ἑαυτοῦ
καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἰσεῖναι μου μαθητὴς.

28 Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν ἠθέλων πύργον οἰκοδομῆσαι οὐχὶ
πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει εἰς ἀπαρ-
τισμόν; 29 ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ
ἰσχύοντος ἐκτελέσαι πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξονται
αὐτῷ ἐμπαίζειν 30 λέγοντες ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρ-
ξατο οἰκοδομεῖν καὶ οὐκ ἰσχυσεν ἐκτελέσαι. 31 Ἦ τίς
βασιλεὺς πορευόμενος ἐτέρῳ βασιλεῖ συμβαλεῖν εἰς πόλε-
μον οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλευέσεται εἰ δυνατός ἐστιν
ἐν δέκα χιλιάσιν ὑπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων
ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; 32 εἰ δὲ μή γε, ἔτι αὐτοῦ πόρρω
ὄντος πρεσβεῖαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ (τὰ πρὸς) εἰρήνην.

33 οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσιν
τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν οὐ δύναται εἰσεῖναι μου μαθητὴς.
34 Καλὸν οὖν τὸ ἄλλας· ἐὰν δὲ οἱ καὶ τὸ ἄλλας ἑμω-
ρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; 35 οὕτε εἰς τὴν γῆν οὕτε εἰς
κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν, ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὅτα
ἀκούειν ἀκουέτω.

15 Ἦσαν δὲ αὐτῷ ἐγγίζοντες ὀπάντες οἱ τελῶναι καὶ
οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. 2 καὶ διεγόγγυζον
οἱ ὅτε Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι οὗτος
ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.

25 τῶ Ἰησοῦ E al | - φ⁷⁵ | ° D Θ it sy^c • 26 τ' αὐτ- φ⁴⁵ N A D W Θ f^{1,13} M | - 579.
2542 e | txt φ⁷⁵ B L Ψ pc | ° δε φ⁴⁵ N A D W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^h sam^{ss} bo; Cl | - φ⁷⁵ sam^s |
txt B L Δ 33. 892 pc | ° φ⁴⁵ A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M; Cl | txt φ⁷⁵ N B 579. (1241)
pc | ° 1 2 3 φ^{45,75} K N Ψ f¹³ al aur vg^{cl} | 2 3 I A D W Θ f¹ M it vg^{ww}; Or | txt N B L (579).
892. 1241. 2542 pc vgst • 27 vs Γ al vg^{ms} sy^s bom^s | ° p) και N² A D W Θ Ψ f^{1,13} M lat
sy^{c-ph} sa | txt φ^{45,75} N* B L 579 pc • 28 ° ο θελων φ⁴⁵ W Γ f¹³ 565. 700 pm | θελει φ⁷⁵
• 29 ° μη ισχυση οικοδομησαι και D e • 31 ° ου φ⁴⁵ | ουκ ευθεως D | ° λευεται A D
L W Ψ f^{1,13} M lat | txt φ⁷⁵ N B Θ 1241 pc b q r¹ • 32 ° προς N* Γ 1241 pc | εις B (K) pc |
- φ⁷⁵ pc | txt N² A D L W Θ Ψ f^{1,13} M aur f vg sy^h • 34 ° A D W Ψ f¹ M lat sy sam^{ss} bo^{pt} |
txt φ⁷⁵ N B K L Θ f¹³ 579. 892. 1241 pc bo^{pt} | ° (bis) αλα (φ⁷⁵) N* D W | ° 1 φ⁷⁵ A W f^{1,13}
M e vg^{cl} sy^{c-h} co | txt N B D L N Θ Ψ 579. 1241 pc a r¹ sy^p sam^s | ° μαρανθη 56 pc lat
• 35 ° την φ⁷⁵ D pc
¶ 15,1 ° W pc lat sy^{c-ph} sam^s • 2 ° (A) W Ψ f^{1,13} M | txt φ⁷⁵ N B D L Θ 892. 1241 pc

3 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην Ὀλέ-
γων· 4 τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα καὶ
ἄπολέσας ἐξ αὐτῶν ἓν (οὐ καταλείπει) τὰ ἐνενήκοντα
ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἑπορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός· ἕως
εὗρη αὐτό; 5 καὶ εὗρων ἐπιτίθουσιν ἐπὶ τοὺς ὄμους αὐ-
τοῦ χαίρων 6 καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ τοὺς
φίλους καὶ τοὺς γείτονας λέγων αὐτοῖς· συγχαρήτε μοι,
ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. 7 λέγω ὑμῖν
ὅτι οὕτως χαρὰ ἔν τῳ οὐρανῳ ἔσται ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ
μετανοοῦντι ἢ ἐπὶ ἐνενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ
χρεῖαν ἔχουσιν μετανοίας.

8 Ἦ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα ἑάν ἀπολέσῃ
δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτεϊ λύχνον καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν
καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως οὗ εὗρη; 9 καὶ εὗρουσα συγκαλεῖ
τὰς φίλας καὶ τὸ γείτονας λέγουσα· συγχαρήτε μοι, ὅτι
εὗρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. 10 οὕτως, λέγω ὑμῖν,
(γίνεται χαρὰ) ἐνώπιον ὁτῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ
ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

11 Εἶπεν δὲ ἄνθρωπός τις εἶχεν δύο υἱούς. 12 καὶ εἶπεν
ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί· πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον
μέρος τῆς οὐσίας. (ὁ δὲ) διείλεν αὐτοῖς τὸν βίον. 13 καὶ
μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν πάντα ὁ νεώτερος
υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισεν
(τὴν οὐσίαν αὐτοῦ) ζῶν ἁσώτως. 14 δαπανήσαντος δὲ
αὐτοῦ πάντα ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκεῖ-
νην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι. 15 καὶ πορευθεὶς
ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης, καὶ ἐπεμ-
ψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους, 16 καὶ
ἐπεθύμει ἡχορτασθῆναι ἑκ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ

3 ° D Θ f¹³ pc b e sy^{c-ph} • 4 ° ος εξει D ex lat? | ° απολεση B* D | ° ουκ αφησι et' απελ-
θων το απ. ζητει D (lat sy^{c-ph} co) | ° τοῦ N A N Δ Ψ f^{1,13} 579. 1424. 2542 al • 6 ° ε-ιται D
N f^{1,13} 1241 al | ° φ⁷⁵ Θ pc • 7 ° A D W Θ f^{1,13} M lat | txt φ⁷⁵ N B L Ψ 33vid. (579). 892.
1241 pc • 8 ° και απολεσασα μιαν D it | ° οτου A W Ψ M | - D 892 pc | txt φ⁷⁵ N B L
Θ f^{1,13} 33. 579. 1241. 2542 al • 9 ° ε-ιται A D W f^{1,13} M | txt φ⁷⁵ N B K L N Δ Θ Ψ 579.
892. 1424 al | ° τας A (D) W Ψ f^{1,13} M lat | τους 579 pc (e vg^{ms}) | txt φ⁷⁵ N B L Θ pc
• 10 ° 2 I A W Θ Ψ f¹ M | χ. εσται D N f¹³ 2542 pc lat | txt φ⁷⁵ N B L 33vid. 579 pc |
° B • 12 ° και N* D W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | - φ⁷⁵ | txt N² A B L 579. 892. 1241 pc bo
• 13 ° συναγων φ⁷⁵ pc | ° απαντα N A L W Θ Ψ f^{1,13} M | txt φ⁷⁵ B D 1241 pc | ° εαυτου
τον βιον D • 14 ° ρος W Θ Ψ f¹³ M | - b ff² i l sy^s | txt φ⁷⁵ N A B D L f¹³ 33. 579. 892.
1844. 1221 pc • 16 ° τ γεμισαι την κοιλιαν αυτου A Θ Ψ M lat sy^{c-ph} bo | γεμ. τ. κ.
και χορτασθηναι W | txt φ⁷⁵ N B D L f^{1,13} 579. 1241. 2542 pc e f (sy^c) sa | ° απο A W Θ
Ψ M | txt φ⁷⁵ N B D L f^{1,13} 579. 1221 pc

4-7: Mt 18,12-14
J 10,11s!

19,10 Ez 34,11s.16
Is 49,22

Mc 2,17p

Mt 21,28

1 Mcc 10,29[30]
Tob 3,17

16,1 Prv 29,3

16,21

Hen 63,10

Ap 13,6 Hen 39,4

19,17 Mt 25,21

13: Mt 6,24

20,47 p

10,29; 18,9-14;
20,20 Mt 23,28 ·
Prv 24,12 1 Rg
8,39 1 Chr 28,9

Mt 11,12s

Act 10,37; 13,24!

Mt 5,18

Mt 5,32; 19,9 p

Jc 5,5

Prv 31,22 Ap 18,
12 · 12,19

15,16

Mt 15,27 p

ἐγὼ ὑμῖν λέγω, ἑαυτοῖς ποιήσατε φίλους ἐκ τοῦ ἡμι-
μωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπῃ δέξωνται ὑμᾶς εἰς
τὰς αἰωνίους σκηνάς.

10 Ὁ πιστός ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστιν,
καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν.
11 εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδικῷ μαμωνᾶ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ
ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; **12** καὶ εἰ ἐν τῷ ἄλλοτρίῳ
πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει;

13 Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυοῖς κυρίοις δουλεύειν· ἢ
γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς
ἀνθέξεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ
δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.

14 Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι
ὑπάρχοντες καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. **15** καὶ εἶπεν αὐτοῖς·
ὅτι οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώ-
πων, ὁ δὲ θεὸς γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀν-
θρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ
τότε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται καὶ πᾶς εἰς αὐ-
τὴν βιάζεται. **17** εὐκοπώτερον δὲ ἐστὶν τὸν οὐρανὸν καὶ
τὴν γῆν παρελθεῖν ἢ τοῦ νόμου ἑμίαν κεραίαν πεσεῖν.

18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἐτέ-
ραν μοιχεύει, καὶ ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρός· γα-
μῶν μοιχεύει.

19 Ἄνθρωπος ὁ δὲ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκε-
το πορφύραν καὶ βύσσον εὐφραϊνόμενος καθ' ἡμέραν
λαμπρῶς. **20** πτωχὸς δὲ τις ὀνόματι Λάζαρος· ἐβέβλη-
το πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἰλκωμένος **21** καὶ ἐπιθυμῶν
χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ

9 ἡ A D W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33^{vid} B; I^{lat} Cl | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B L pc | ἀδικου μαμ- D a · **12** ἡ B L pc | ἐμον 157 e i l; Mcion^T | ἀληθινον 33^{vid} pc | μεγα 2 Cl I^{lat} | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ A D W Θ Ψ f^{1,13} B^{lat} sy co | ἡ B D L Θ Ψ 33. 579. 892. 2542 pc; I^{lat} | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ A B W f^{1,13} B^{lat} · **14** ἡ D 579 i sams¹ | τ. π. καὶ A W (Γ) Θ f^{1,13} B^{lat} sy^h | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ (*) B L Ψ 1241 pc lat sy^{s.c.p} co · **15** ἡ κυρίου B · **16** ἡ εὐας A D W Θ Ψ B^{lat} | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B L f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 pc | ἡ ἐπροφητεύσαν D (Θ) pc vg^{ms} sy^c | ἡ s⁸ pc · **17** ἡ τῶν λόγων μου Mcion^T | [του νομ. μου Lipsius c^j] | ἡ B · **18** ἡ τῶς A W Θ Ψ f^{1,13} B^{lat} sy^h | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B D L 579. 1241. 2542 pc lat sy^{s.c} co; Mcion^T | ἡ p⁷⁵ 1241 pc | ἡ D pc sy^{s.c.p} boms · **19** ἡ εἶπεν δε καὶ ἐτεραν παραβολὴν D (sy^c) ei^o D Δ* Θ 579 pc lat sy^{s.c} | ἡ ὀνοματι Νευης p⁷⁵ (sa) | Finesc Prisc · **20** ἡ τῶν et^o ὅς A P(*) W Θ f^{1,13} B^{lat} sy sa | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B D L Ψ 33^{vid} 579. 1241. 1844. 12211 al a e; Mcion^A Cl · **21** ἡ (Mt 15,27) τῶν ψυχῶν s² A (D: -χων) W Θ Ψ f^(1,13) 33 B^{lat} sy^h sams bomp | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B L it sy^{s.c} sams bomp; Cl

πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἐπέλειχον τὰ
ἔλκη αὐτοῦ. **22** ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπ-
ενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον Ἀβρα-
άμ· ἀπέθανεν δὲ καὶ ὁ πλούσιος καὶ ἐτάφη· **23** καὶ ἐν
τῷ ᾄδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασά-
νοις, ὅρᾳ Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς
κόλποις αὐτοῦ· **24** καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπεν· πάτερ
Ἀβραάμ, ἐλέησόν με καὶ πέμψον Λάζαρον ἵνα βάψῃ τὸ
ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος καὶ καταψύξῃ τὴν
γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. **25** εἶπεν
δὲ Ἀβραάμ· τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθὰ
σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ
ᾧδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. **26** καὶ ἔν πασι τού-
τοις μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως
οἱ θέλοντες διαβῆναι ἔνθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ
τὸ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. **27** εἶπεν δὲ· ἐρωτᾷ
(σε οὖν), πάτερ· ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκόν τοῦ πα-
τρός μου, **28** ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρη-
ται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἐλθῶσιν εἰς τὸν τόπον τοῦ-
τον τῆς βασάνου. **29** λέγει δὲ τὸ Ἀβραάμ· ἔχουσι Μωϋ-
σέα καὶ τοὺς προφῆτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. **30** ὁ δὲ εἶ-
πεν· οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν ἴπο-
ρευθῇ πρὸς αὐτοὺς μετανοήσουσιν. **31** εἶπεν δὲ αὐτῷ· εἰ
Μωϋσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδ' ἐάν
τις ἐκ νεκρῶν ἡ ἀναστῇ· πεπισθῇσονται.

17 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· ἀνένδεκτόν
ἐστὶν τοῦ ἐὰν σκάνδαλα μὴ ἐλθεῖν, (πλὴν οὐαί)
δι' οὗ ἔρχεται· **2** ἡ λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ λίθος μυλικός·

21 ἡ (15,16) καὶ οὐδεὶς εἰδίδου αὐτῷ f¹³ pc l vg^{cl} | ἡ ἀπελ- W f¹³ B^{lat} | περιελ- 157. 12211 pc | ἐλ- D f¹ pc | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ A B L Θ Ψ 33. 1241. 2542 pc · **22/23** ἡ ἐν τῷ ᾄδῃ. s⁸ lat; Mcion^A | ἡ ἀναπαυομένων D Θ / 2211 it · **25** ἡ ὁδε f¹ 1424 pc; Mcion^A · **26** ἡ ἐπὶ A D W Θ Ψ f^{1,13} B^{lat} a e | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B L 579 pc lat | τοι s² A L W Θ Ψ f¹ 33 B^{lat} bo | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B D f¹³ | ἡ ὁδε διαπερασαὶ D lat · **27** ἡ 2 f⁷⁵ s⁸ L Θ Ψ f¹ B^{lat} | / W 579 pc e f¹ bo | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ A B D f¹³ pc | τ (30) ἡ Ἀβρααμ D N 579 pc vg^{ms} sy^c · **29** ἡ αὐτῷ A D W Θ Ψ f^{1,13} B^{lat} lat sy^{s.c.p} co | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B L 579. 892. 1241. 2542. 1844. 12211 pc d l sy^s boms · **30** ἡ ἐγερθῇ p⁷⁵ | ἀναστῇ s⁸ 579 (pc) (it) · **31** ἡ ἐγερθῇ p⁷⁵ 579 pc | ἀπελθῇ W it sy^{s.c}; Mcion^A | ἀναστῇ ἡ 17,1 ἡ A D W Θ Ψ f^{1,13} B^{lat} | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B L 579. 892. 1241 pc e | τ οὐαὶ δε A W (*) Θ B^{lat} lat sy^h | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B D L Ψ f^{1,13} 33. (579). 892. 1241. 2542 pc it sy^{s.c.hmg} co · **2** ἡ συμ- φερει δε D | ἡ λ. ονικος W pc | p) ἡ μυλος ονικος A Ψ B^{lat} sy boms | t¹ t² p⁷⁵ s⁸ B D L Θ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 pc lat co

J 1,18 · Mt 8,11!

4 Mcc 13,15

3,8!

6,24

Mt 5,4

Hen 22,9ss
4 Esr 7,36

Act 18,5

J 5,46

J 11

L-3a: Mt 18,6s
Mc 9,42

περίκειται· περί τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν ἢ ἵνα σκανδαλίση τῶν μικρῶν τούτων ἕνα. **3** προσέχετε ἑαυτοῖς.

Mt 18,15 | Lv 19,17
Mt 18,21s Ps 119,
164

Ἐάν ἁμάρτη ἡ ἀδελφός σου ἐπιτίμησον αὐτῷ, * καὶ ἐάν μετανοήσῃ ἄφες αὐτῷ. **4** καὶ ἐάν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἁμαρτήσῃ εἰς σέ καὶ ἡ ἐπτάκις ἡ ἐπιστρέψῃ πρὸς σέ λέγων· μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

22,14 · Mc 9,24

Mt 17,20!

5 Καὶ εἶπαν οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ· πρόσθεος ἡμῖν πιστιν. **6** εἶπεν δὲ ὁ κύριος· εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ Ὁ [ταύτη]· ἐκρίζωθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσσῃ· καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν.

12,37

Mt 25,30 2 Sm 6,22

9,51!
Mc 9,30

7 Τίς δὲ ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ τῷ ἐρῶν αὐτῷ· εὐθέως παρελθὼν ἀνάπεσε, **8** ἄλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ· ἐτοίμασον τὴν τίθειν φάγω καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; **9** μὴ ἔχει χάριν τῷ δούλῳ ὅτι ἐποίησεν τὰ διαταχθέντα; **10** οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσῃτε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὃ ὀφείλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

Mt 8,21 | Lv 13,45s

5,51

11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι τὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσον Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.

12 Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην ἡ ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν.

13 καὶ αὐτοὶ ἤραν φωνὴν λέγοντες· Ἰησοῦ ἐπιστάτα,

2^s 4 1-3 N² A D W Θ f^{1,13} M | txi N* B L Ψ 579. 892 pc • 3 Tp) εις σε D Ψ f¹³ M c e q r¹ v g¹ b o m s s | txi N A B L W Θ f¹ 892. 1241 pc lat sy co; Cl • 4 το D; Cl | τ της ημερας A W Θ f^{1,13} M lat sy^p sa bo^m | txi N B D L Ψ 892. 1241. 2542 pc it sy^s c bo^m; Cl | ° W Θ f¹³ M f i l | txi N A B D L Ψ (f¹ 2542). 579. 892. 1241 al lat sy; Cl • 6 Tp) τω ορει τουτω μεταβα εντευθεν εκει, και μετεβαινεν· και D (sy^c) | ° ρ⁷⁵ N D L 579 pc s sy^c bo | txi A B W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^s p h sa | μεταφτευθητι εις την θ-αν D (1424 lat) • 7 ° ρ⁷⁵ (D) L 1241 | Τμη D e l bo • 8 ἄλλα D it sy^s c p | τμοι N it sy^s c p h** (sams) bo^m • 9 Του δοκω A W Θ Ψ M c s sy^h | αυτω; ου δοκω D f¹³ (pc) lat sy^p | txi ρ⁷⁵ N¹ (* h. t.) B L f¹ 1241. 2542 pc e (co) • 10 2-4 N¹ (* h. t.) 579 pc (it) sy^s c | οσα λεγω D (l) | ° Mcion^E • 11 αυτον A D W Θ Ψ f^{1,13} M | txi ρ⁷⁵ N B L 579 pc | 2 D | ανα μεσον f^{1,13} 2542; Tit | δια μεσου A W Θ Ψ 33 M | txi ρ⁷⁵ N B L 579. 1424 pc | τ et Jericho (28) it sy^c • 12 υπ- N L N Θ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 al | οπου ησαν D e l | et ecce it sy^s c | txi ρ⁷⁵ A B W Ψ M | ° ρ⁷⁵ B (D) L pc | txi N A W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^p h | και e. π. D bo | e. π. it | οι ανε- π. B pc | - N* • 13 εκραξαν φωνη μεγαλη D (e)

198
V
199
V

200
V

201
X

60
II

ἐλέησον ἡμᾶς. **14** καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς· Ἦ πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκαθαρίσθησαν.

Mt 17,15! | Mt 8,4!

Lv 13,49; 14,2-4

15 εἰς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι Ἰάθῃ, ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν θεόν, **16** καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν Σαμαρίτης. **17** ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ ὁδὲ ἐννέα ποῦ; **18** οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι· δόξαν τῷ θεῷ εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος; **19** καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀναστὰς πορεύου· ἢ πίστις σου σέσωκέν σε.

2 Rg 5,15 · 2,20!

5,12

9,52!

20 Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν· οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως, **21** οὐδὲ ἔρουσιν· ἰδοὺ ὧδε ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστιν.

Mt 9,22!

19,11!

Mt 24,23 p

11,20 p

J 1,26

5,35 p

22 Εἶπεν δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς· ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τῷ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν καὶ οὐκ ὄψεσθε. **23** καὶ ἔρουσιν ὑμῖν· ἰδοὺ ἔκει, [ἡ] ἰδοὺ ὧδε· μὴ ἀπέλθῃτε μηδὲ διώξητε. **24** ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ τῷ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν· γλάμπει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου [ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ]. **25** πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. **26** καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου· **27** ἦσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, ἐγαμίζοντο, ἄχρι ἥς ἡμέρας εἰσῆλθεν Νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμός καὶ ἀπώλεσεν πάντας. **28** ὁμοίως γὰρ ἐγένετο

Mt 24,23 p

11,20 p

J 1,26

5,35 p

23s; Mt 24,37-39
Mc 13,21s

9,22!

26s; Mt 24,37-39

20,34

Gn 6,11-13; 7,7.
17,21s 2P 2,5

14 τεθεραπευσθε D(*) | θελω καθαρισητε και ευθεως εκαθαρισθησαν ρ⁷⁵mg • **15** εκαθαρισθη D 892. 1424 pc lat sy^s c p sa • **17** τ ουχ οι δ. B L | ουτοι δ. D it sy^s c | ουχ (-χι A) οι δ. ουτοι A W l sy^p h | txi N Θ Ψ f^{1,13} M | ° A D pc it sy^s c p samss bo • **18** εε αυτων ουδεις ευρεθη υποστρεφων ος δωσει D (it sy^s c) • **19** B samss • **21** η ιδου εκει A D (W) Ψ f^{1,13} M lat sy^c p h | ηκει (l) Θ | txi ρ⁷⁵ N B L 1241. 2542 pc e ff2 i l s sy^s | Tp) μη πιστευσητε D • **22** τ αυτων D • **23** τ εκει, (+ και N) ιδου ωδε N L pc (sy^s c) | ωδε, ιδου εκει (+ ο Χριστος K 2542 pc) D K W 33. 2542 al lat (sy^p) | ωδε η ιδου (-f¹³) εκει (+ ο Χριστ. N sy^h) A Θ Ψ f¹³ M it vg^{ms} sy^h | ωδε, μη διωξητε η ιδ. εκει ο Χριστ., f¹ | txi ρ⁷⁵ B 579 | / 4 ρ⁷⁵ f¹³ -ξετε B sa | μη πιστευσητε f¹ sy^hmg | ut txi, sed -ξετε L Δ al | ut txi, sed εξελθητε 579 pc • **24** τ η A D M | txi ρ⁷⁵ N B L N W Γ Θ Ψ f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542 al | ° D 700 pc it | αστραπτει D | ° ρ⁷⁵ B D it sa | txi N A L W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy bo • **27** εεγ- A W Θ f^{1,13} M | txi ρ⁷⁵ N B D L Ψ 579. 892. 1241. 1424. 2542 al | εγενετο D e | ° απ- N A W Ψ f^{1,13} 33 M | txi ρ⁷⁵ B D L Θ 579. 892 pc • **28** και ως A D W Θ f¹ M sy^h; Irm. lat v.l. | txi ρ⁷⁵ N B L Ψ f¹³ 579. 1241 pc lat; Irlat v.l.

Gn 18,20s 2P 2,6s

Gn 19,15,24s

Mt 24,39b 1K 1,7!

31: Mt 24,17s
Mc 13,15s L 21,21

9,62! Gn 19,17,26

Mt 16,25!

34s: Mt 24,40s

Mt 24,28!

5,36!
21,36! R 12,12!Ex 22,22 Jc 1,27 ·
Ap 6,10

16,3!

ἐν ταῖς ἡμέραις Λώτ· ἦσθιον, ἔπινον, ἡγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν· 29 ἡ δὲ ἡμέρα ἐξηλθεν Λώτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξεν πῦρ καὶ θεῖον· ἀπ' οὐρανοῦ καὶ ἀπώλεσεν πάντας. 30 κατὰ τὰ αὐτὰ ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὅς ἐσται ἐπὶ τοῦ δώματος καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. 32 μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λώτ. 33 ὅς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ περιποιήσασθαι ἀπολέσει αὐτήν, ὅς δ' ἂν ἀπολέσῃ ζωογονήσῃ αὐτήν. 34 λέγω ὑμῖν, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης ὁμιᾶς, ὁ εἷς παραλημφθήσεται καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται· 35 ἔσονται δύο ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό, ὅ ἡ μία παραλημφθήσεται, ἡ δὲ ἑτέρα ἀφεθήσεται. 37 καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ· ποῦ, κύριε; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ καὶ οἱ ἀετοὶ ἐπισυναχθήσονται!.

18 Ἐλεγεν δὲ τὴν παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύχεσθαι ὁ αὐτοὺς καὶ μὴ ἐγκακεῖν, 2 ὁ λέγων· κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος καὶ ἀνθρώπον μὴ ἐντρεπόμενος. 3 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν λέγουσα· ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 καὶ οὐκ ἤθελεν ἐπὶ χρόνον τ. μετὰ τὸ αὐτὰ εἶπεν ἐν ἑαυτῷ· εἰ καὶ τὸν θεὸν

29 (I it sy^c; Irlat | 3 2 I A D K W Θ f¹³ al r¹ sy^h | txt p⁷⁵ B L Ψ f¹ 33 lat sy^{s-p} co | ἁπ-
κ A W Θ Ψ f^{1,13} M | txt B D L Δ 579. 892 pc • 30 κ. ταῦτα p^{75vid} B* A L W Θ f^{1,13} M
lat | οὕτως 1241 sy^{s-p}; Irlat | txt B² B D K N Ψ 579. 892 pc | ἐν τῇ ημ. του υιου του
ανθ. ἡ αποκαλυφθη D it | και η παρουσια τ. υιου τ. ανθ. 28; (Irlat) • 31 ὦρα lat sy^{s-c}
• 33 (p) εαν ζ. τ. ψ. α. σωσαι κ A W Θ Ψ f^{1,13} M (lat) sy^h | (9,24) αν θεληση ζωογονη-
σαι τ. ψ. α. D sy^{s-p} sa | txt p⁷⁵ B L 579 | τ και ος A D W Θ f¹ 33 M lat sy^h sa^{ms} bopt | txt
p⁷⁵ B L Ψ (f¹³, 579). 892 pc bo^{ms} | τ -σει A L N Γ Δ 579 al | txt B D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M
(κ incert.) • 34 ° B c vg^{ms} | ° A D L W Ψ M | txt p⁷⁵ B L Θ f^{1,13} 579. 892. 2542 pc | (p)
αφιετα D K pc • 35 ° vs B* pc l vg^{ms} | ° A L W Ψ M | txt p⁷⁵ B L Θ f^{1,13} 579. 1241.
2542 pc | καὶ η A D W Θ Ψ f¹ M sy | η 1241 | txt p^{75vid} B L f¹³ 892 pc | [36]
p) δυο εσονται (-D 579 pc) εν τω (-D) αγρω· εις παραλη(μ)θησεται και ο ετερος (η
δε ετερα f¹³) αφεθησεται D f¹³ (579). 700 al lat sy • 37 συναχθ- οι αετοι A D W Θ Ψ
f^{1,13} M sa^{ms} bopt | txt B L (579). 892. 1241. (2542) pc (aur d vg^{cl})
¶ 18,1 τ και A D W Θ Ψ f¹ M lat sy | txt B L f¹³ 579. 892. 1241 pc a b c q co | ° B D f¹
1424 pm sa bo^{ms} • 2 ° D f¹ pc sy^{s-p} | τ τη D L Ψ 579 pc | τινι τη 33 • 4 ττινα D | mul-
tum lat sy^{p-h} sa | τ B L Q T 579. 892. 2542 pc | txt κ A D W Θ Ψ f^{1,13} M | ἡλθεν εις
εαυτον και λεγει D

οὐ φοβοῦμαι οὐδὲ ἀνθρώπον· ἐντρέπομαι, 5 διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην τὴν ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με. 6 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος· Ἰακούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει· 7 ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμεῖ ἐπ' αὐτοῖς; 8 λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

9 Εἶπεν δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶν δίκαιοι καὶ ἐξουθενούντας τοὺς λοιποὺς τὴν παραβολὴν ταύτην· 10 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσευξασθαι, ὁ εἷς Φαρισαῖος καὶ ὁ ἕτερος· 11 ὁ Φαρισαῖος σταθεὶς πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα· προσηύχετο· ὁ θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὥς οὗτος ὁ τελώνης· 12 νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. 13 ὁ δὲ τελώνης μακρόθεν ἑστὼς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπάραι εἰς τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἐτυπεν τὸ στῆθος αὐτοῦ λέγων· ὁ θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. 14 λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρ' ἐκείνου· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

15 Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη ἵνα αὐτῶν ἀπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμων αὐτοῖς. 16 ὁ δὲ Ἰησοῦς προσεκαλέσατο αὐτὰ λέγων· ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων

4 καὶ ανθρ. ουκ A D W Ψ f^{1,13} 33vid M r¹ q | txt B L T Θ 579vid. 892. 2542 pc • 5 τ
απελθων D • 6 ἡκ- 157 pc e | -B* A • 7 ἑθυμων W f¹³ M it | txt κ A B D L Q T Θ Ψ
f¹ 579. 1241. 2542 al • 9 ἑνοντες p^{75(e)} B (T) l 844. l 2211 a | ° D • 10 ° B D T pc |
εις D c e ff² q • 11 τ 3 l 2 p⁷⁵ B (L) T Θ Ψ f¹ 579. 892. 1241. l 844e pc lat | 3 B*
l 844* (it) sa | l 2 sy^s | καθ εαυτ. τ. D 2542 | txt A W f¹³ M sy^h | ὡς D L Q Ψ 892. 1241.
l 2211 pc • 12 τ -τευω p⁷⁵ B* B T | txt B² A D L W Θ Ψ f^{1,13} M • 13 εις A W Θ f¹³
M | txt B B D K L Q T Ψ f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542. l 844. l 2211 al | ἑαυτ- B Q T l 844.
l 2211 pc | -f¹ • 14 ἡ γαρ (-W Θ pc) εκεινος A W Θ Ψ f¹³ M sy^h | ηπερ -νος 157 pc |
μαλλον παρ εκεινον τον Φαρισαιον D it sy^p | txt B B L T f¹ 579. l 2211 pc aur vg; Or
• 15 (p) παιδια D | ἑμψαν A W Θ Ψ 078 M e | txt B B D L T f^{1,13} 579. 892. 1241. 2542
pc bo • 16 ἑλειτο D f¹ 2542 pc | προσκαλεσαμενος et¹ ειπεν A W Θ Ψ 078 (f¹³) 33 M
lat sy^h | txt B B L T 579. 892. 1241 pc (a) r¹ | ° B

11,7!

16,8!

Jdc 11,36 Ⓞ

Ps 22,3 · Sir 35,22
2P 3,9

7,9p

16,15! Ez 33,13
R 10,3

Act 3,1

16,15!
2K 2,17

R 1,29!

Mt 9,14

Mt 23,23
Dt 14,22s23,48
Ps 78,9 Ⓞ; 24,11 Ⓞ
Dn 9,19 Theod
2Rg 5,18 Ⓞ
Mt 21,31
14,11!15-17: Mt 19,13-
15 Mc 10,13-16
39

Mt 18,3p

18-23: Mt 19,16-22
Mc 10,17-22
cf L 10,25-28Ex 20,12-16 Dt
5,16-20

12,33 Mt 6,20p

24-30: Mt 19,23-30
Mc 10,23-31

14,26

ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 17 ἀμὴν ἡ λέγω ὑμῖν, ὅς ἂν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

18 Καὶ ἐπρωτότησέν τις αὐτὸν ἄρχων λέγων· διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; 19 εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. 20 τὰς ἐντολάς οἶδας· μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. 21 ὁ δὲ εἶπεν· ταῦτα πάντα ἐφύλαξα ἐκ νεότητος. 22 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἔτι ἐν σοὶ λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν [τοις] οὐρανοῖς, καὶ δεῦρο ἀκολουθεῖ μοι. 23 ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος ἔγενήθη· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα.

24 Ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς [περίλυπον γενόμενον] εἶπεν· πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσπορεύονται· 25 εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶν κάμηλον διὰ τῆς τρήματος βελόνης εἰσελεθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. 26 εἶπαν δὲ οἱ ἀκούσαντες· καὶ τίς δύναται σωθῆναι; 27 ὁ δὲ εἶπεν· τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ [παρὰ τῷ θεῷ ἐστίν].

28 Εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφέντες τὰ ἴδια ἠκολουθήσαμεν σοι. 29 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν ἢ γυναῖκα ἢ ἀδελφούς ἢ γονεῖς ἢ τέκνα ἕνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ

17 Ἦ γὰρ D N pc | ἀμην 1241 pc • 19 ὁ Ἰησοῦς το οὐ -σεις, οὐ -σεις (quater) D (a c) | τσου Ἰ f¹³ B a b c vg^{ms} sys^{c,p} | Lx A B D K L P W Θ Ψ 078 f¹ 33. 892. 1241. 2542 al lat sy^h • 21 Ἦ μου Ἰ A L W Θ Ψ 078 f^{1,13} 33 B^h lat sy^h | Lx B D I • 22 Ἦ ταῦτα A W Θ Ψ 078 f¹³ B^h sy^h | Lx Ἰ B D L f¹ 33. 579. 892. 1241 pc sys^c co | Ἦ δος Ἰ A D L N Δ f¹ 33. 1241. 1424 al | Ἦ 2 Ἰ A L 892 pc | οὐρανῶ W Θ Ψ 078 f^{1,13} B^h lat | Lx B D • 23 Ἦ γενετο A D W Θ Ψ 078 f^{1,13} 33 B^h | Lx Ἰ B L 579 pc • 24 ὁ B | Ἦ Ἰ B L f¹ 579. 1241. 2542 pc co | Lx A (f D) W Θ Ψ 078 f¹³ 33 vid B^h lat sy | Ἦ -ελευσονται Ἰ D Ψ 579. 1241. 2542 pc (f p. εχοντες A W Θ 078 f^{1,13} B^h) | Lx B L 892 • 25 Ἦ κάμηλον S f¹³ 579 vid. 1424 al | Ἦ π) τρυφῆς A W Ψ f^{1,13} B^h | Ἦ π) ραφιδος A W Ψ B^h | βελ. μαλίας (!) ραφ. Θ | Lx Ἰ B D L f^{1,13} 579. 1241 pc | Ἦ διελθειν A D P Θ f^{1,13} 2542 al lat sy^{c,h} • 26 Ἦ -οντες D L W f¹ 579 pc co • 27 Ἦ 4 1-3 A (P) Θ f¹³ B^h lat; Irlat | Ἦ 3 4 D W | Lx Ἰ B L Ψ f¹ 579. 892. 1241. 1424. 2542 pc • 28 ὁ A W B^h | Lx Ἰ B D L N Θ Ψ f^{1,13} 579. 700. 892. 1241. 2542 al | Ἦ Ἰ αφ. παντα τα ἴδια Θ f^(1,13) it sy^c | Ἦ π) αφηκαμεν παντα κα Ἰ A W Ψ 33 B^h aur f vg sy^h | Lx Ἰ B^h (f D 2542) L 892 pc b ff² r¹ sy^{hmg} samss bo • 29 ὁ Ἰ A W Θ f^{1,13} B^h lat sy | Ἦ γον. η αδ. η αδελφας η γυν. D Δ Ψ (samss) | Lx Ἰ B L (579). 892. (1241) pc (samss) bo | Ἦ εν τω καιρω τουτω D

θεοῦ, 30 (ὃς οὐχὶ μὴ) [ἀπο]λάβῃ ἑποπλασάσιονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον.

31 Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλὴμ, καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν (τῷ υἱῷ) τοῦ ἀνθρώπου· 32 παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσιν καὶ ἐμπαιχθήσεται καὶ ὑβρισθήσεται καὶ ἐμπτυσθήσεται 33 καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. 34 καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

35 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτὸν εἰς Ἱερικὴν τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἑπαϊτῶν. 36 ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου ἐπυνθάνετο τί τῷ εἶπεν τοῦτο. 37 ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. 38 καὶ ἐβόησεν λέγων· Ἰησοῦ υἱὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. 39 καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα ἑσιγήσῃ, αὐτὸς δὲ ὁ πολὺ μᾶλλον ἔκραζεν· Ὑιὲ Δαυὶδ, ἐλέησόν με. 40 σταθεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπρωτότησεν αὐτόν· 41 τί σοι θέλεις ποιῆσαι; ὁ δὲ εἶπεν· κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. 42 καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε. 43 καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψεν καὶ ἠκολούθει αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἐδωκεν γλαῖον τῷ θεῷ.

19 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱερικὴν. 2 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Καλοῦμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης καὶ αὐτὸς πλούσιος· 3 καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστιν καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ

30 ὅς οὐ μὴ A W Θ Ψ f¹³ 33 B^h | εαν μὴ D | Lx Ἰ B L f¹ 579. 892. 1241 pc | Ἦ λαβη B D pc | Lx Ἰ A L W Θ Ψ f^{1,13} 33 vid B^h | Ἦ επταπλ- D it samss | Ἦ εκατονταπλ- 1241 pc sys^c • 31 Ἦ περι του υιου D (Θ) f¹³ pc latt samss bo • 32 Ἦ p) D L 700. 1241 pc it sy^p • 34 ὁ D f¹ 2542 pc it sys^c samss bo^p • 35 Ἦ προσαιτων A W Θ Ψ f^{1,13} 33 vid B^h | Lx Ἰ B (f D) L T 579 pc • 36 Ἦ αν D K L Q Θ Ψ f^{1,13} 892. 1241. 2542 al | Lx Ἰ A B T W B^h • 37 Ἦ p) Ναζα- ρηνος D f¹ (pc) lat • 39 Ἦ σιωπηση Ἰ A Θ f^{1,13} B^h | Lx B D L P T W Ψ pc | ὁ D c sa | Ἦ p) υιος D | Ἦ σου υιε Ἰ(*) f^{1,13} pc • 40 ὁ B D T | ὁ D f¹ 2542 pc it sy^c | Ἦ λεγων A W Θ Ψ f¹ B^h lat sy | ὁ Ἰησους λ. Q f¹³ pc r¹ | Lx Ἰ B D L T 892. 1241. 2542 pc e co • 43 Ἦ -θησεν W* 565 pc | Ἦ οχλος Q f¹³ 1424 pc | Ἦ δοξαν D | Ἦ αρχων της συναγωγης υπηρχεν Ψ | Ἦ κ. α. ην Θ pc a (c ff² r¹ vg^{ms}) | Ἦ κ. ουτος ην A (W) B^h f¹ | Ἦ κ. ην Ἰ L 892. 1241 pc bo | Ἦ D e sa | Lx B K T f^{1,13} 579. 2542 al lat

18,30

31-34: Mt 20,17-19
Mc 10,32-34
9,51; 12,50; 22,37

J 5,39

9,22f

Act 14,5

2,50f

8,18

1-8,8 Mt 26,12 Mt

35-43: Mt 20,29-34
Mc 10,46-52
cf Mt 9,27-31

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

Mt 2,23

226
V

227
X

66
228
II

67
229
V

230
II

231
V

232
II

68

232
II
68

68

23,53 1 Sm 6,7

22,13

2 Rg 9,13

6,17

18,43

J 18,18

Ps 118,26 Mt 3,11!

2,14

39s: Mt 21,15s
cf J 12,16-19

Hab 2,11

J 11,35 2 Rg 8,11
Dt 32,28s · Mt 13,
13s! · 14,32 · Mt
11,25!

κώμην, ἐν ἣ εἰσπορευόμενοι εὐρήσετε πῶλον ὁδεδεμέ-
νον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἴσως ἀνθρώπων ἐκάθισεν, ^{οἱ} καὶ
λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. **31** καὶ ἐὰν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ·
□ διὰ τί λύετε; οὕτως ἐρεῖτε· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρει-
αν ἔχει. **32** ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὗρον καθ-
ὼς εἶπεν αὐτοῖς. **33** λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον εἶπαν
οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς· τί λύετε τὸν πῶλον; **34** οἱ
δὲ εἶπαν· ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει. **35** καὶ ἤγαγον
αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐπὶ ῥίψαντες αὐτῶν τὰ ἱμά-
τια ἐπὶ τὸν πῶλον ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. **36** πορευο-
μένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώνυσον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ
ὁδῷ. **37** ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ κατα-
βάσει τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος
□ τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φωνῇ με-
γάλῃ περὶ τῶν πασῶν ὧν εἶδον τὰ δυνάμει, **38** λέγοντες·
ἐυλογημένος ὁ ἐρχόμενος,
ὁ βασιλεὺς ἐν ὀνόματι κυρίου·
ἐν οὐρανῷ εἰρήνη·
καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

39 καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶπαν πρὸς
αὐτόν· διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. **40** καὶ
ἀποκριθεὶς εἶπεν· λέγω ὑμῖν, τὸ ἐάν οὗτοι ἴστωσιν, οἱ
λίθοι κράξουσιν.

41 Καὶ ὡς ἤγγισεν ἰδὼν τὴν πόλιν ἔκλαυσεν ἐπ' αὐ-
τὴν **42** λέγων ὅτι εἰ ἔγνων ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ καὶ σὺ
τὰ πρὸς εἰρήνην· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου.

30 ° D | (2 / M pc | 2 D e f r¹ sy^{s.c} | ° 1 N A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | txt B D L 892. / 844 pc
• 31 ° p) D it | τῶν αὐτῶν A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | txt B D L 579. 1241. 2542. / 844 pc it co
• 32-34 'καὶ ἀπελθόντες ἀπεκρίθησαν D • 35 'αγαγοντες τον πῶλον επερρῖσαν τα ιμ.
αυτ. επ αυτον και D (e) | 'εαυτ- A W Ψ f¹³ M | txt B (D) L Δ Θ f¹ 700. (892). 1241.
2542. / 844 al | • 36 '† εαυτ- A B K N W Θ Ψ al | - 1241 pc | txt B D L f^{1,13} M | ° D pc
• 37 'ζοντων δε - των D vg^{ms} sy^{s.c} | 'ξατο D L W 579. 700. 892. 1241. 1424. 2542 pm sa^{ms}
bo | ° 063 it sy^c | 'παντων B D pc r¹ et¹ γινομενων D r¹ | γινομενων δυν. Θ f¹³ | -(it)
sy^{s.c} | • 38 'p) I (D) W pc it vg^{ms} bo^{ms} | 2 3 N* pc | 1 3 N² A L Θ Ψ f^{1,13} M | txt B lat |
τῶν ευλογημενος ο βασιλευς D pc it (syh*) | ° (A) D W Θ Ψ f^{1,13} 33 v^{id} M | txt B (*) B L 579.
1241. / 844 pc | • 39 'αυτοις it sy^c | • 40 'τοτι N A B¹ D L Ψ f¹³ 33 M lat sy^h | και I pc |
txt B* W Θ 69 pc it | 'σωσιν Θ Ψ f^{1,13} M | σιγησουσιν D | txt N A B L N W Δ 579 al |
κεκραζονται A W Θ Ψ f^{1,13} M; Eriph Did | κραζονται D | txt B L (1241) | • 42 ' 5 6
I-4 D Θ 2542 pc it | και συ και γε εν τη ημ. σου (- A Ψ f¹ al) ταυτη A W Ψ f^{1,13} (1241)
M aur (c) vg sy^h; (Eus) | και συ σημερον Mar^{tr} | txt B B L 579. 892 pc | τῶν σου A W Ψ f¹
M a sy bo | σοι D f¹³ pc lat | txt B B L Θ 579 pc sa bo^{ms}; Mar^{tr}

43 ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ· καὶ ἡ παρεμβαλοῦσιν οἱ
ἐχθροὶ σου χάρακά σοι καὶ περικυκλώσουσιν σε καὶ
συνέξουσιν σε πάντοθεν, **44** καὶ ἐδαφιοῦσιν σε καὶ τὰ
τέκνα σου ἐν σοί, * καὶ οὐκ ἀφήσουσιν λίθον ἐπὶ λί-
θον ἐν σοί, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐπι-
σκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς
πωλοῦντας **46** λέγων αὐτοῖς· γέγραπται·
'καὶ ἔσται ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς, τὸ
ὅτι ἐγὼ εἶπα· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ. οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι καὶ
οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ, **48** καὶ οὐχ εὗρισκον· τὸ τί ποιή-
σωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τὸ διδάσκοντος αὐ-
τοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου
ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρε-
σβυτέροις **2** καὶ εἶπαν λέγοντες πρὸς αὐτόν· εἰπὸν ἡμῖν·
ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἡ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι
τὴν ἐξουσίαν ταύτην; **3** ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν πρὸς αὐ-
τούς· ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον, καὶ εἰπάτέ μοι· **4** τὸ
βάπτισμα τὸ Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν ἢ ἐξ ἀνθρώπων; **5** οἱ
δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες ὅτι ἐὰν εἰπω-
μεν· ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ· διὰ τί τὸ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;
6 ἐὰν δὲ εἰπωμεν· ἐξ ἀνθρώπων, ὁ λαὸς ἅπας καταλι-

43 ° D vg^{ms} sy^{s.c} | περιβαλ- A B C² W f^{1,13} M lat | επιβαλ- G pc | βαλ- επι σε (et om.
σοι) D | txt N C* L (N) Θ Ψ 33. 579. 1241 pc | • 44 ° D | λιθ. επι λιθ. εν ολη σοι D (Θ)
f¹ 2542 it | εν σοι λ. επι λιθω A C W Ψ f¹³ (33) M aur f vg sy | txt B B L (579). 892. 1241
pc | 'εις καιρ. D | • 45 'p) εν αυτω και αγοραζοντας A (C) W Θ (Ψ, f¹³ 2542) 33 M vg
(sy^{s.c} p) | p) εν αυτ. κ. αγορ. και τας τραπεζας των κολλυβιστων εξεχεεν και τας
καθεδρας των πωλουντων τας περιστερας D it syh* | txt B B L 1. 579. 1241 pc co | • 46
οτι A C D K N W Ψ 33 al lat sy vl - N* M it et 'εστιν A C* D W (Θ) Ψ 33 M lat vl κληθη-
σεται C² 1241. 1424 al e r¹; Eriph | txt B¹ B L (Θ) f^{1,13} 892. 2542 pc c (l co) | • 48 ° D Γ* Δ
f¹ 565. 700 al | αυτω D Θ 579 pc lat sy^{s.c} p** sa | 'ακουειν αυτου D bo^{tr} | • 20,1
Τεκεινων A C W Θ f¹³ 33 M sy^h | txt B B D L Q Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 pc lat sy^{s.c} p
(sa) bo | 'ιερεεις A W M | txt B B C D L N Q Θ Ψ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542
al latt sy co | • 2 ° N* C pc sy^s | 'και D 579 a e sy^p | • 3 'ενα λογον (A K al) C D Θ Ψ f¹³
M aur f¹ vg^{cl} ww syh* | txt B B L W f¹ 33. 2542 al e q vgst sy^s p | 'ον D | • 4 'p) το N D L Q
pc | • 5 'ζοντο N C D W Θ al | διελογιζοντο N (f¹) 1241. 2542 pc | 'p) ουν A C D K N
Q f¹ 33. 2542 al lat sy^h sa^{ms} | • 6 'πας ο λαος A C W Θ Ψ f¹³ (1424) M a | txt B B (D) L
f¹ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc lat

23,29

Is 29,3
Ps 137,9 Hos 10,
14; 14,1 Nah 3,10·
21,6p 2 Sm 17,13
Mt 24,2p
1,68 Jr 6,15 Job
10,12 & Sap 3,7
1 P 2,12
45s: Mt 21,12s
Mc 11,15-17
J 2,13-16
Is 56,7

Jr 7,11

47s: Mc 11,18
21,37; 22,53p
J 7,14; 18,20·
20,19! · Act 28,17!

21,38 Mc 12,37

I-8: Mt 21,23-
27 Mc 11,27-33

1,76!

22,68

9-19: Mt 21,33-
46 Mc 12,1-12
Is 5,1s

H 1,2

H 13,12s

Ps 118,22 Is 28,
16 Mt 21,42!Is 8,14s Dn 2,
34s,44s

19,47sp

7 Ταυτους C pc | το f¹³ | αυτ. το D • 9 'ελεγεν δε D (e) | '† 1 3 4 B B L Ψ f¹ 33 M aur
f vg | 4 3 I D it | 4 I 3 C | txt A W Θ f¹³ 1241, 2542 al vg^s sy • 10 'εν A W Ψ f¹³ M | εν
τω C N Q Θ (f¹ 2542) pc | txt B B D L 33, 579, 1241 pc | 'δωσιν C D W Θ Ψ f¹ M | txt B
A B L Q f¹³ 33, 579, (892), 1241, 2542 al | 'p) 1-3 6 5 4 A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M it (sy^p-h) |
6 2 5 4 D (e, sy^{s,c}) | txt B B L (579), 1241 pc • 11 'επεμψεν ετερον D e • 12 'τρ. επεμψεν
D e (sy^s) | 'εξαπεστειλαν κενον D 1241 (f) q bom^s • 13 'τυχον D | 'τιδοντες A W Θ f¹³
M lat sy^p-h | txt B B C D L Q Ψ f¹ 33, 579, 892, 1241, 2542 pc it sy^{s,c,hmg} co • 14 'εαυτους
A C W Θ Ψ f¹³ M r¹ sy^p-h | txt B B D L f¹ 33, 579, 892, 1241 pc sy^{hmg} | 'δευτε B C D L Θ
f¹³ 33 M e sy^{s,c,p,h}** sa^{mss} bo | txt A B K N Q W Ψ f¹ 2542 al lat sa^{mss} • 15 ° D N al a c e q
vg^{mss} bom^s • 16 'εκεινους f¹ 69 pc bom^s | - D e sy^s co | 'οι δε ακ- A D • 19 'B D Ψ M
lat sy^{s,c,p} sa | txt A B (C) K L W Θ f^{1,13} 33, 2542 al e sy^h bo

θασει ἡμᾶς, πεπεισμένος γὰρ ἐστὶν Ἰωάννην προφήτην
εἶναι. 7 καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι τὸ πόθεν. 8 καὶ ὁ Ἰη-
σοὺς εἶπεν αὐτοῖς· οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
ταῦτα ποιῶ.

9 Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν· τὴν παραβολὴν
ταύτην· ἄνθρωπός [τις] ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα· καὶ ἐξέδετο
αὐτὸν γεωργοῖς καὶ ἀπεδήμησεν χρόνους ἱκανούς. 10 καὶ
τὸ καιρῷ ἀπέστειλεν πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον ἵνα ἀπὸ
τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος ὀρώσουσιν αὐτῷ· οἱ δὲ γε-
ωργοὶ ἐξαπέστειλαν αὐτὸν δειράντες· κενόν. 11 καὶ ἄλλοι
ἄλλοι ἐπέμψαν ἄλλους δοῦλους· οἱ δὲ κάκεῖνον δειράντες
καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. 12 καὶ προσέθετο
τρίτον πέμψαι· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξ-
έβαλον. 13 εἶπεν δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· τί ποιή-
σω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον
ἐντραπήσονται. 14 ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελο-
γίζοντο πρὸς ἑαυτοὺς λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρο-
νόμος· τὸν ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κλη-
ρονομία. 15 καὶ ἐκβαλόντες αὐτόν ἐξω τοῦ ἀμπελῶνος
ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπε-
λῶνος; 16 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τού-
τους καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις.

Ἀκούσαντες δὲ εἶπαν· μὴ γένοιτο. 17 ὁ δὲ ἐμβλέψας
αὐτοῖς εἶπεν· τί οὖν ἐστὶν τὸ γεγραμμένον τοῦτο·

λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

18 πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται·
ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.

19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς

ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφο-
βήθησαν τὸν λαόν, ἐγνώσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς εἶπεν
τὴν παραβολὴν ταύτην.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους ὑπο-
κρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται
αὐτοῦ λόγου, ὥστε παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ
ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. 21 καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέ-
γοντες· διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδά-
σκεις καὶ τοῦ λαοῦ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν
δόξον τοῦ θεοῦ διδάσκεις. 22 ἔξεστιν ἡμᾶς Καίσαρι
φόρον δοῦναι ἢ οὐ; 23 κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν παν-
ουργίαν εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· τὸ 24 δείξατέ μοι τὸ δηνάριον·
τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; οἱ δὲ εἶπαν· Καί-
σαρος. 25 ὁ δὲ εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· τοίνυν ἀπόδοτε τὰ
τῷ Καίσαρι τὸ Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. 26 καὶ
οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι (αὐτοῦ ῥήματος) ἐναντίον τοῦ
λαοῦ καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ ἐσίγησαν.

27 Προσελθόντες δὲ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ [ἀντι-]
λέγοντες· ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν 28 λέ-
γοντες· διδάσκαλε, Μωϋσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τις
ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ᾤ-
κῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα
τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. 29 ἐπὶ τὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶ-
τος λαβὼν γυναῖκα ἀπέθανεν ἄτεκνος· 30 καὶ ὁ δευτε-
ρος· 31 καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν, ὥσαυτως καὶ ὁ

Mt 21,26!

20-26: Mt 22,15-
22 Mc 12,13-17
6,7!p 2K 11,15·
16,15!

E 1,21!

7,43!

R 2,11!

23,2 R 13,1.7

27-40: Mt 22,
23-33 Mc 12,18-
27· Act 23,8

Dt 25,5 Gn 38,8

19 f¹ 2-4 I A C W Θ Ψ f¹ 33 M sy^h | txt B (D) L f¹³ 892, 2542 pc latt • 20 'αποχω-
ρησαντες D Θ it? | υποχωρ- W | μετα ταυτα sy^{s,c} | 'εις το A W Ψ f^{1,13} 33 M | txt B
C D L Θ 579, 892, 1241 pc | 'τω ηγεμονι D e sy^c • 21 'ουδενος D sy^{s,c} • 22 'ημιν C D
W Θ Ψ f¹ M | - N 892, 2542 pc bo^p | txt B A B L f¹³ 33, 1241 pc • 23 'p) πονηριαν C*
D pc a e I r¹ sy^{s,c,hmg} | 'p) τι με πειραζετε (+ υποκριται C pc) A C D W Θ Ψ f¹³ 33 M lat
sy | txt B B L 0266^{vid} f¹ 579, 892, 1241, 1424, 2542 pc e co • 24 'p) το νομισμα D | 'τοι
δε εδειξαν (+ αυτω B), και ειπεν B C L N(*) 0266^{vid} f^{1,13} 33, (579), 892, 1241, 2542 al
c sy^h co | txt A B D W Θ Ψ M lat sy^{s,c,p} | 'αποκριθεντες δε A C Ψ f¹³ M f sy^h | αποκρ. D
W Γ Θ f¹ pc lat | txt B B L N 0266^{vid}, 33, 579, 892, 1241 pc sy^{p,hmg} co • 25 'του ... τω D |
- ... τω C* L f¹³ 892, 1241 pc • 26 'του p. B B L 892, 1241 pc | του p. αυτου Θ 579 | txt
A C (D) W Ψ f^{1,13} 33 M sy^p-h • 27 'p) οι λεγοντες B C D L N Θ f¹ 33, 565, 579, 892,
1241, 2542 pc co? | οτιτινες λεγουσιν Ψ pc | txt A W f¹³ M a sy^h | 'p) -ρωτων B (f¹³) 579
pc a • 28 'ατεκν. εχ. γυν. D e | 'αποθανη A W Θ f¹³ M c f i sy^h | txt B⁽¹⁾ B L Ψ f¹ 33,
(579), 892, 2542 pc lat co • 29 'p) ησαν παρ ημιν επτα αδελφοι (B¹) D q sy^s • 30 'p) και
ελαβεν ο δευτ. την γυναικα και ουτος απεθανεν ατεκνος A W (Θ) Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^(c)
(bom^s) | txt B B D L 0266, 892, 1241 pc e co • 31 □ et¹ et¹ ουκ αφηκαν τεκνον D (a) e

οἱ ἐπὶ τὰ ῥοῦ κατέλιπον τέκνα· καὶ ἀπέθανον. 32 ὕστερον (καὶ ἡ γυνὴ ἀπέθανεν). 33 ῥ ἡ γυνὴ οὖν ἐν τῇ ἁναστάσει τίνος αὐτῶν γίνεταί γυνή; οἱ γὰρ ἐπὶ τὰ ἐσχον αὐτὴν γυναικα.

34 καὶ Τ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου Τ γαμοῦσιν καὶ γαμίσκονται, 35 οἱ δὲ καταξιοθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε γαμίζονται· 36 ῥοῦδὲ γὰρ ἀποθανεῖν ἐτι ῥ δύνανται, ἰσαγγελοὶ γὰρ εἰσιν □ καὶ υἱοὶ εἰσιν· ῥ θεοῦ τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. 37 ὅτι δὲ ἐγγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωϋσῆς ῥ ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει κύριον τὸν θεὸν Ἀβραὰμ καὶ Τ θεὸν Ἰσαὰκ □ καὶ Τ θεὸν Ἰακώβ· 38 θεὸς δὲ οὐκ ἔστιν νεκρῶν ἀλλὰ ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν.

39 Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπαν· διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. 40 οὐκέτι γὰρ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

41 Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτοὺς· πῶς λέγουσιν τὸν χριστὸν εἶναι Δαυὶδ υἱόν; 42 (αὐτὸς γὰρ) Δαυὶδ λέγει ἐν ῥ βίβλῳ ψαλμῶν·

ῥ εἶπεν Τ κύριος τῷ κυρίῳ μου·

κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

43 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου

ῥ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.

44 Δαυὶδ οὖν ῥ κύριον αὐτὸν ῥ καλεῖ, καὶ πῶς ῥ αὐτοῦ υἱός ῥ ἔστιν;

32 (p) δε (-f¹³ al aur vg) παντων (-892 pc) απεθαν. κ. η γυν. A W Θ Ψ f¹³ (f³³) M aur f q vg sy^h samss | txt N B D (L 1). 579 pc ff² r¹ sys.c.p samss bo • 33 (p) εν τη ουν N(*) A D W Θ Ψ f¹³ 33 M lat sy^(s.c) co | txt B L 579. 892. 1241 pc sy^{hmg} | (p) εσται N D L Θ Ψ f¹³ 33. 892. 1424 al | txt A B W f¹³ M • 34 Ἀποκριθεις A W Θ Ψ f¹³ (33) M q sys.h | txt N B D L 579. 892. 1241 pc lat (sy.c.p) co | Τ γεννῶνται καὶ γεννῶσιν D (it sys.c.hmg); Or • 35 ῥ -ισκονται B 1241. 1424 pc • 36 ουτε N W Ψ f¹³ 33 M | ου 892 pc | txt A B D L P Θ pc | ῥ μελλουσιν D W Θ it sy^{hmg}; Meion^T | □ D pc it vg^{ms} sy^s | ῥ του θ. W Θ Ψ f¹³ 33 M | τω θεω D | - sy^s | txt (f³ N) A B L 579. 892. 2542 pc • 37 ἐδηλωσεν D W | Τ bis τον A (W) Θ Ψ f¹³ 33 M sy^h | txt N B D L 579. 892 pc; Epiph | □ W • 40 ῥ δε A D W Θ f¹³ M sy^h | txt N B L Ψ 33. 579. 1241 pc co • 41 ῥ 3 2 1 A W Θ Ψ f¹³ (33) 33 M lat | 3 2 D | 1 3 2 1241. 2542 pc | txt N B L 579 pc • 42 καὶ αὐτος A D W Ψ f¹³ M lat sy | txt N B L (Q) Θ f¹³ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc | ῥ βιβλ. των P W f¹³ al | τη β. των D | ῥ λεγει D a c ff² | Το N A L W Θ Ψ f¹³ 33 M | txt B D pc • 43 (p) υποκατω D it sy.c.p • 44 ῥ A B K L Q 33. (1241) al f | txt N D W Θ Ψ f¹³ M lat | ῥ N D L W Ψ f¹³ 33 M | txt A B K Θ f¹³ pc

45 Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς [αὐτοῦ]· 46 προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν ἐν ῥ στολαῖς καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις, 47 οἱ ῥ κατεσθίουσιν τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν ῥ καὶ προφάσει μακρὰ ῥ προσεύχονται· οὗτοι λήμψονται περισσότερον κρίμα.

21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδεν τοὺς βάλλοντας εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ δῶρα αὐτῶν πλουσίου. 2 εἶδεν δὲ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν ἐκεῖ· ῥ λεπτὰ δύο ῥ Τ, 3 καὶ εἶπεν· ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα ῥ αὐτὴ ἡ πτωχή ῥ πλεῖον πάντων ἔβαλεν· 4 πάντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα Τ, αὐτὴ δὲ ἐκ τοῦ ὕστερήματος αὐτῆς ῥ πάντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλεν. Τ

5 Καὶ τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ῥ ἀναθήμασιν κεκόσμηται εἶπεν· 6 ταῦτα ῥ ἂ θεορεῖτε ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ Τ ὅς οὐ καταλυθήσεται.

7 Ἐπρωτήσαν δὲ αὐτὸν Τ λέγοντες· διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται καὶ τί τὸ σημεῖον ῥ ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι; 8 ὁ δὲ εἶπεν· βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου λέγοντες· Τ ἐγὼ εἰμι, καὶ ῥ καιρὸς ἤγγικεν. μὴ Τ πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. 9 ὅταν δὲ ἀκούσῃτε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ ῥ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.

10 □ Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς· ῥ ἐγερθήσεται Τ ἔθνος ἐπ' ἔθνος καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, 11 σεισμοὶ τε μεγάλοι

45-47: Mt 23,1. 5-7,14 Mc 12, 37b-40· 12,1

14,7!

1-4: Mc 12,41-44

2 K 8,12

5s: Mt 24,1s Mc 13,1s

19,44

7-11: Mt 24,3-8 Mc 13,3-8

1 K 15,33!

Dn 7,22 Ap 1,3

1 K 14,33

Dn 2,28s.45

Is 19,2 2Chr 15,6

Ez 38,19,22

45 (t) 1 2 B D 1. 2542 | προς αυτους Q | txt N A L W (Γ) Θ Ψ f¹³ 33 M lat sy co • 46 ῥ στοαις sys.c • 47 ῥ εσθοντες D (P Ψ pc) et^o D et (p) -χομενοι D P Θ f¹³ 2542 pc (e q r¹ s) • 21,2 ῥ A D W f¹³ 33 M (a) e | txt N B L Q Θ Ψ 33. 579. 892. 1241. 2542 pc lat | Τ p ο εστιν κοδραντης D (a s) • 3 ῥ A W Θ Ψ f¹³ M a s | txt N B D L Q f¹³ 33. 579. 1241 pc lat | πλειω D Q W Θ Ψ pc • 4 απ- A L W Θ Ψ f¹³ 33 M | τ του θεου A D W Θ Ψ 0102 f¹³ 33 M lat sy^h | txt N B L f¹³ 579. 1241. 2542 pc sys.c (co) | ῥ απ- A W Θ Ψ 0102 f¹³ M | txt N B D L Q f¹³ 33. 579. 1241 pc | Τ (ex lect.) ταυτα λεγων εφωνει· ο εχων ωτα ακουειν ακουετω Γ f¹³ 892mg al • 5 ῥ αναθεμ- N A (f³ D) W Ψ 579 pc • 6 ῥ D L Ψ* pc it vg^{ms} sys.c boms | Τ ωδε N B L f¹³ 892. 2542 pc samss bo (f³ f¹³ 33. 1241 pc e sy^o) | εν τοιχω ωδε D a (it) | txt A W Θ Ψ 0102 M aur f vg sy^h samss boms • 7 Τ οι μαθηται D | (p) της σης ελευσεως D 1 • 8 (p) οτι A D W Θ Ψ 0102 f¹³ 33 M lat sy^h | txt N B L 579. 1241. 2542. 1844 pc e r¹ | Τ ουν A W Θ 0102 f¹³ 33 M lat sy^{(p).h} | txt N B D L Ψ 1241. 2542. 1844 pc it sys.c • 9 ῥ φοβηθητε D q • 10 ῥ et (p) γαρ D (pc) it sys.c.p boms

Is 19,17

12-16: Mt 10,
17-22 Mc 13,9-12
12,11 Act 8,3; 12,4

Act 9,16

Mt 8,4! | 9,44!

12,11 p E 6,19

Act 6,10

17-19: Mt 24,9b-
13 Mc 13,13
Mt 10,30!

8,15!

H 10,39

20-24: Mt 24,
15-22 Mc 13,14-
20

Dt 32,35 Hos 9,
7 Jr 46,10

23,29

1 K 7,26,28

Mt 3,7! | Jr 21,7
Gn 34,26 Sir 28,
18 · Dt 28,64 Ez
32,9 Esr 9,7 · Zch
12,3 · PsSal 17,25
Ap 11,2 · Tob 14,5
Dn 12,7 R 11,25 |

‘καὶ κατὰ τόπους’ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε ‘καὶ ἀπ’ οὐρανοῦ σημεῖα μεγάλα ἔσται’.

12 Πρὸ δὲ τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ’ ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς ὅτας συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀπαγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. 13 ἀποβήσεται ἡ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 θέτε οὖν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν μὴ ‘προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι’. 15 ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν ἣ οὐ δυνήσονται ἀντιστῆναι ἢ ἀντειπεῖν ἅπαντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν, 17 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 καὶ θριξὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. 19 ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

20 Ὄταν δὲ ἴδῃτε κυκλομένην ὑπὸ στρατοπέδων Ἱερουσαλὴμ, τότε γινώτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. 21 τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρεῖτωσαν καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν, 22 ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταὶ εἰσιν τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. 23 οὐαὶ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς ἡμετέροις ἐξαιτίας ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὀργὴ τῷ λαῷ τούτῳ, 24 καὶ πεσοῦνται στόματι ‘μαχαίρης καὶ αἰχμαλωτισθῇσονται εἰς τὰ ἔθνη πάντα, καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι οὗ πληρωθῶσιν τὰ καίροι ἐθνῶν.

11 ‘2 3 / A D W Θ Ψ f^{1,13} M latt sy sams | 2 3 0102^{vid}. 892. 1241 pc | txt N B L 33. 579 pc sa (bo) | ‘† B 1241 pc lat sy^{(s)c} | txt N A D L W Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M e sy^{p,h} co? | ‘† 4 2 3 5 6 A^(*) W Θ Ψ 0102 f¹ M | 1 4 5 2 3 6 N L (f¹³) 33. 579. 892. 1241. 2542. 1844 al | 2 3 / 4 5 6 D e f vg (+ καὶ χεῖμανες it sy^{c,p,hmg}) | txt B • 12 ° A L W Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M bo | txt N B D pc sa boms • 13 ‘† δε N² A L W Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M lat sy sams bo | txt N* B D 579 pc sams boms • 14 ‘† λετωντες D • 15 ‘† / D it sy^{c,p} boms | αντειπ. ουδε (η A K al) αντιστ. A W Θ 0102 f¹ 33 M syh | txt N B L Ψ f¹³ 579. 892. 2542. 1844 pc e f co | ‘† παντες N A D W Θ Ψ 0102 f^{1,13} 33 M | -it | txt B L 579. 892. 1844 pc • 16 ° G pc a • 18 ° vs p) sy^c; Meion^E • 19 ‘† -σεσθε A B Θ f¹³ 33 pc lat sa boms | σωσετε Meion^T | txt N D L W Ψ f¹ M i • 20 ‘† την A L Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt N B († D 579) W pc | ‘† γνωσκετε W f¹; Did | γνωσεσθε D 1424 al e s • 21 ‘† μη D vg^{mss} • 23 ‘† δε N A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M f vg sy sams boms | txt B D L pc it sams boms | ‘† ζομενας D | ‘† εν W Θ M syh | txt N A B C D K L N Ψ f^{1,13} 33. 579. 892. 1241. 1424. 2542 al lat • 24 ‘† ρομφαιας D 1241 | ‘† και εσονται B | καιροι και εσ. L 892. 1241 bo | ° D

257 II

25 Καὶ ἔσονται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν (ἐν ἀπορίᾳ) ἥχους θαλάσσης καὶ σάλου, 26 ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ δυνάμεις (τῶν οὐρανῶν) σαλευθήσονται. 27 καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. 28 Ἄρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι ἡ ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν, διότι ἐγγίξει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

29 Καὶ εἶπεν παραβολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συκὴν καὶ πάντα τὰ δένδρα· 30 ὅταν προβάλωσιν ἡ ἔδη, βλέποντες ἀφ’ ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἡδη ἐγγύς· τὸ θέρος ἔστιν· 31 οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. 32 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη ἕως ὅαν ἡ πάντα γένηται. 33 ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρελεύσονται.

34 Προσέχετε ὅδε ἑαυτοῖς μήποτε βαρηθῶσιν ὁ ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς καὶ ἐπιστῇ ἐφ’ ὑμᾶς αἰφνίδιος ἡ ἡμέρα ἐκείνη 35 ὥς παγίς· ἐπεισελεύσεται γὰρ ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. 36 ἀγρυπνεῖτε ὅδε ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι ἵνα ἡ κατισχύσητε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλλοντα γίνεσθαι καὶ ἵσταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδασκῶν, ὅτας δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἡλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ κα-

25-27: Mt 24,
29s Mc 13,24-
26 · Joel 3,3s · Is
24,19 · Ps 65,8;
46,4; 89,10 Sap 5,
22 Jon 1,15 |
Is 34,4 Joel 2,10
Hgg 2,6,21 H 12,
26s |
Dn 7,13s Mt
24,30!

Hen 51,2

29-33: Mt 24,
32-35 Mc 13,28-
31

J 4,35

19,11!

Mt 5,18!

Is 40,8 Ps 119,89

Mt 24,49 Mc 4,19
R 13,13 E 5,18
Is 5,11-13 · 12,22
1 Th 5,3 |
Is 24,17 Jr 25,29
18,1,7 R 12,12!
Mt 26,41 p Mc
13,33 ·
1 P 4,7

19,47!

Mt 21,17p
22,39 J 8,1ss

25 ‘εσται A C L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txt N B D | ‘† και απορια D sy^(s,c) p boms | και εν α-ρια N | ‘† ηχουσης D (W) M | txt N A B C L N Θ Ψ f^{1,13} 33. (579). 1241. 2542 al sy • 26 ‘† ρ) αι εν τω ουρανω D(*) it • 27 ‘† και δυναμει πολλη κ. δοξη D e (sy^{s,c}) • 28 ‘† ερχ- D 13 pc | ‘† -καλυψατε W Ψ f¹ • 30 ‘† τον καρπον αυτων, γνωσκειται ηδη οτι εγγυς ηδη D (892^{xt} pc lat sy^{c,hmg}) • 31 ‘† παντα γιν. Δ f¹³ pc (e) r¹ boms | - D a | ‘† -ετα B* D (N) W Θ 579 al • 32 ° N D 33 pc | ‘† ταυτα παν. D f¹³ 579. 892 pc 1 sy^{c,p} bo? | παν. ταυτα Ψ 070 pc • 33 ‘† -ελθωσιν A C Θ Ψ f^{1,13} M | txt N B D L T W 070. 33. 892 pc • 34 ° N D f^{1,13} 1241 pc 1 sams; Irlat | ‘† A B T W f¹³ 579. 1424. 2542 al; Irlat | txt N C D L Θ Ψ 070 f¹ 33 M • 35 ‘† ως παγίς γαρ επελευσεται A C W Θ Ψ f^{1,13} 33. (1241) M lat sy; (Irlat) | txt N* B D 070 pc (επελ- N² L) it co • 36 ‘† ρ) ουν A C L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 M lat sy sams bo | - 157 pc | txt N B D a e sams boms | ‘† καταξιωθητε A C D Θ f¹³ M latt sy | txt N B L T (W) Ψ 070 f¹ 33. 579. 892. 1241 pc co | ‘† στησεσθε D it sy • 37 ‘† B K T (070) pc | ° D

λούμενον Ἐλαιῶν· 38 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθηριζεν πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ. 76
260
I
261

22 Ἦγγιζεν δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἁζύμων ἢ λεγομένη πάσχα. 2 καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ὅτῳ πῶς ἄνέλωσιν αὐτόν, ἐφοβούντο γὰρ τὸν λαόν. 262
IX
263
II

3 Εἰσῆλθεν δὲ σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν ἑκαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα· 4 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησεν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἑκαὶ στρατηγοῖς ὅτῳ πῶς αὐτοῖς παραδῶ αὐτόν. 5 καὶ ἐχάρησαν καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. 6 καὶ ἐξωμολόγησεν, καὶ ἐζήτηε εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτόν ἄτερ ὄχλου αὐτοῖς.

7 Ἦλθεν δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἁζύμων, ὅτε ἦ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα· 8 καὶ ἀπέστειλεν Πέτρον καὶ Ἰωάννην εἰπὼν· πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα ἵνα φάγωμεν. 9 οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν; 10 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν ἑστανθήσεται ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν (εἰς ἣν) εἰσπορεύεται, 11 καὶ ἔρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας· λέγει ὁ διδάσκαλος· ποῦ ἐστὶν τὸ κατάλυμα ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; 12 κακεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνάγαιον ἑστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. 13 ἀπελθόντες δὲ εὑρον καθὼς εἰρήκει αὐτοῖς καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. 264
X

14 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσεν καὶ οἱ ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. 15 καὶ εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν.

19,48!

1 s: Mt 26,2-5
Mc 14,1s

Mt 21,26!

3-6: Mt 26,14-16
Mc 14,10s
J 6,70s; 13,2.27

Act 4,1!

Act 24,18 Mc 14,2

7-14: Mt 26,17-20
Mc 14,12-17
Ex 12,18-20

1 Sm 10,2-7

2,7

19,32

17,5

15-20: Mt 26,26-29
Mc 14,22-25
1 K 11,23-26
1 K 5,738 [†] hic add. J 7,53-8,11 f¹³

¶ 22,1 [†] -σεν D L it • 2° D 2542 pc | ἀπολεσώσιν D • 3° επικ- A C Θ Ψ 0279 f^{1,13} M; Eus | txi N B D K L W 579. 1241 pc • 4° καὶ (+ τοῖς C 2542) γραμματευσιν C N 579. 700. 2542. l 844 al (it) sy bo^{mss}; Eus | καὶ στρ. του ιερου (C) P Θ pc sy^{ph}; Eus | καὶ τοις στρ. W f¹³ 579. 892. 1241. 1424. 2542 al | p) - D it sy^{sc}; txi N A B L Ψ f¹ M | ° D • 6° N* C N it sy^s; Eus | 3 / 2 W Θ f¹ M c f ff² q r; Eus | l 2 D lat | 3 f¹³ sam^{ss} | txi P^{75vid} N A B C L Ψ 579. 892. 1241. 2542. l 844 pc b i l • 7° του πασχα D it sy^{sc} | ° + P^{75vid} B C D L Ψ 579. 892. 1241 pc | txi N A W Θ f^{1,13} M • 9° τσοι D P pc c e sa | p) σοι φαγειν το πασχα B (ff² bo^{mss}) • 10° υπ- C L 892. 1241. l 844 pc | απ- D 2542 pc | ου D W Θ f^{1,13} M | ου (ε) αν A K N P 1424 al | txi P^{75vid} N B C L Ψ 579. 892. 1241. l 844 pc lat • 11° λεγοντες N | ° D N 579. 1241 pc q sy^{sc} p • 12° οικον D | οικ. μεγα Θ • 14° p) δωδεκα N¹ L 1241 pc sam^{ss} | δωδ. αποστ. N² A C W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^{ph} bo; Mcion^E Epiph | μαθηται αυτου sy^s | txi P⁷⁵ N* B D pc it (sy^c) sam^{ss}

16 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι (οὐ μὴ φάγω) αὐτὸ ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. 17 καὶ δεξάμενος τὸ ποτήριον εὐχαριστήσας εἶπεν· λάβετε τοῦτο ὁ καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς· 18 λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπὸ τοῦ γενήματος τῆς ἀμπέλου ἕως οὗ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. 19 καὶ λαβὼν ἄρτον εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· τοῦτο ἐστὶν τὸ σῶμά μου ὃ τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. 20 καὶ τὸ ποτήριον ὡσαύτως μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυννόμενον. 21 Πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. 22 ὅτι ὁ υἱὸς μὲν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὸ ὀρισμένον πορεύεται, πλὴν οὐαί τῷ ἀνθρώπῳ ἑκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. 23 καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς τὸ τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. 265
II
266
I
267
II
268
II
269
I

24 Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. 25 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. 26 ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γινέσθω ὡς ὁ νεώτερος καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. 27 τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακειμένος ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακειμένος; ἐγὼ δὲ ἐν μέσῳ ὑμῶν εἰμι ὡς ὁ διακονῶν.

16° C* D N pc l r¹ | '† ουκετι ου μη φ. C W Ψ 0279 f^{1,13} M | ουκετι μη φαγομα D | txi P^{75vid} N A B L Θ 579. 1241 al a co; Epiph | 'εξ αυτου A C² (D) W Θ Ψ (f¹³) M f sy^h | txi N B C* L f¹ (579). 892. 1241 pc lat sy^s c p hmg co; Epiph | 'φ καινον βρωθη D • 17-20° vss 17-19a (usque σωμα μου) D it (f¹ 19a. 17. 18 b e) | vss 19. 17. 18 sy^c | vs 19 + μετα το δειπνησαι (20a) + vs 17 + τουτο μου το αιμα η καινη διαθηκη (20b) + vs 18 sy^s | vss 19. 20 (om. vss 17-18) l 32 sy^p boms | 'το A D K W Θ l 844 al | ° D e sy^c | 'εαυτοις A D W Θ Ψ M | αλληλοις N* | txi N² B C (L 579) f^{1,13} 1241 pc lat | ° + P^{75vid} B C D L f¹ 2542 pc e | txi N A W Θ Ψ f¹³ M lat | '† - A C Θ Ψ f¹³ M lat sy^h | pon. a. ου D f¹ 2542 pc (e) r¹ sy^s c | txi P^{75vid} N B K L W 579. 892. 1241 al sy^{hmg} co | 'οτου A D W (*) Θ Ψ f¹³ M | αν 1241 | txi N B C vid L f¹ 579. 892. 2542 pc | ° D it (om. vs 20 sy^c) | 'p) 4 l-3 A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^{ph} | txi P⁷⁵ N B L 579 pc r¹ • 22° καὶ ο μ. υι. A W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^s c p | txi P⁷⁵ N (*) B (f¹ D) L T (579. 1241. l 844) pc | '4 l-3 A W Θ f¹ M f | txi P⁷⁵ N B D L T Ψ f¹³ 579. 892. 1241. 2542. l 844 pc | ° D e sy^c • 24° 2 P⁷⁵ | l N it vg^{mss} sam^{ss} | ' (23) αν ειη D a f q • 26/27° 2 P⁷⁵ pc | μικροτερος D | 'μαλλον η D | '† γαρ εν μεσω υμ. ηλθον ουχ ως ο ανακειμενος αλλ' D

13,29!
1 K 10,16s

24,30 Act 27,35

Ex 12,14 Dt 16,3

Jr 31,31 Zch 9,
11 Jr 32,40 Ex
24,8 2 K 3,61 H
7,22! l21-23: Mt 26,21-25
Mc 14,18-21
J 13,21-2624-27: Mt 20,24-28
Mc 10,41-45
Mt 11,11!

9,48 · H 13,7!

J 13,4-14

28-30: Mt 19,28
H 4,151

12,32 |

Mt 19,281

31-34: Mt 26,
31-35 Mc 14,27-
31 J 13,37s ·
2K 2,11 Job 1,
6ss · Am 9,9 |
J 17,9.11.15 · Ps
51,15 · J 21,15ss |
Mt 14,28ss |
Act 5,18; 12,3

61

10,41

Mt 10,34

18,311

52 Is 53,12
PsSal 16,5

Dt 3,26

39-46: Mt 26,
30.36-41 Mc 14,
26.32-38 · 21,371

Act 7,60; 9,40 etc

28 'και υμεις ηυξηθητε εν τη διακονια μου ως ο διακωνων D • 29 τ διαθηκην A Θ 579 pc syh | τ διαθηκην 579 • 30 καθισθησε B⁽¹⁾ T Δ (892) pc | καθισσεσθε K Γ 579, 1424, 2542, l 844 pm | καθισσησθε H al | καθεξησθε D | txi K A B² L N Q W Θ Ψ f¹³ 1, 565, 700, 1241 pm | τ δωδεκα K² D (f¹³) 579, 892mg, (2542) al it sys.ch** boms | τ 4 1-3 K A D L W Θ Ψ f¹³ 1, 13 M | txi 375 B T 892 • 31 τειπεν δε ο κυριος K A D W Θ Ψ f¹³ 1, 13 M lat(t) sy(c.p.h) (bomss) | txi 375 B L T 1241, 2542c sy^s co • 32 'συ δε επιστρεψον και D e (r) sy^sc.p) sa | 'οφθαλμους Δ • 34 'πριν η A (Q) W Ψ f¹ M | εως οτου D (pc) | εως ου K 1241 al | txi K B L T Θ f¹³ 579, 892, 2542 pc | (τ με απ. μη ειδ. (+ με D sy^s) D f¹³ 2542 sy^c | απ. μη ειδ. με A W M lat sy^ph | txi K B L T Θ (f¹ Q Ψ f¹) 579 pc sy^s • 35 τ Γ pc • 36 'ο δε ειπεν K² D Θ e syhmg | ειπεν ουν A W Ψ f¹ M lat syh | txi 375 K² B L T f¹³ 579, 1241 pc co • 37 'ετι Θ Ψ f¹³ M lat sy | txi K A B D L Q T W f¹ 579, 892, 1241, 2542c, l 844 al b f r l co | ° D 1424 it sy^sc | τ α A Θ Ψ f¹³ M lat syhmg | txi K B D L Q (T) W f¹ 2542, l 844 pc syh • 38 'αρκει D • 39 ° B* 69 al sa bomss • 40 'εισεληθετε D | εμπεισειν f¹³ | - B*

28 'Υμεις δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· 29 κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν τ καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, 30 ἵνα ἔσθητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, * καὶ καθήσεσθε ἐπὶ τ θρόνων ἡτὰς δώδεκα φυλάς κρίνοντες τ τοῦ Ἰσραὴλ.

31 τ Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς τοῦ σινιάσαι ὡς τὸν σίτον· 32 ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ ἵνα μὴ ἐκλίπῃ ἡ πίστις σου· 'καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας στήρῃς τ οὓς ἁδελφούς σου. 33 ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. 34 ὁ δὲ εἶπεν· λέγω σοι, Πέτρε, οὐ φωνήσῃ σήμερον ἀλέκτωρ ἕως τρίς 'με ἀπαρνῆσῃ εἰδέναι.

35 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος ὑστερήσατε; οἱ δὲ εἶπαν· οὐθενός. 36 εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. 37 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι τ τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τό· καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ ὁ γὰρ τὸ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. 38 οἱ δὲ εἶπαν· κύριε, ἰδοὺ μάχαιραι ὦδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· 'ἱκανὸν ἐστίν.

39 Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. 40 γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου εἶπεν αὐτοῖς· προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. 41 καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὥσει λίθου βολὴν καὶ θεῖς τὰ γόνατα

42 λέγων· πάτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τοῦτο τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. 43 ὥφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. 44 καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ ἔκτενέστερον προσηύχετο· 'καὶ ἐγένετο ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὥσει θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. 45 καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητὰς εὗρεν κοιμωμένους αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης, 46 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· Ὅτι καθεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

47 Ἐτι αὐτοῦ λαλοῦντος ἰδοὺ ὄχλος τ, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας εἰς τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτοὺς * καὶ ἤγγισεν τῷ Ἰησοῦ φιλεῖν αὐτόν. 48 ὁ Ἰησοῦς δὲ εἶπεν αὐτῷ· Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδίδως; 49 ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἔσόμενον εἶπαν· κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαίρῃ; 50 καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν τοῦ ἀρχιερέως τὸν δοῦλον καὶ ἀφείλεν τὸ οὖς αὐτοῦ τὸ δεξιόν. 51 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· ἔατε ἕως τούτου· καὶ ἡσυχάζετε τοῦ ὀπίου ἰάσατο αὐτόν.

52 Εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους ἔπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους· ὥς ἐπὶ ληστὴν ἐξήλθατε μετὰ μαχαίρων καὶ ξυλάν; 53 καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ οὐκ ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ, ἀλλ' αὕτη ἐστὶν ὑμῶν ἡ ὥρα καὶ ὁ ἐξουσία τοῦ σκότους.

Mt 6,10!

1,11

J 12,27

47-53: Mt 26,
47-56 Mc 14,43-
49 J 18,3-11
Act 1,16

36

Act 4,1!

37

19,47!

J 7,30!

J 19,11 Kol 1,13

41 προσηύξατο 375 K T Γ 579, 892, 1241, l 844 pc • 42 10-17 1-8 D a c e ff² | τ-έγκαι (K) L f¹³ 579, 892, 2542 al | -εγκεῖν A W Ψ M | txi 375 B (D) T Θ f¹ 1241, l 844^{pt} al • 43/44 om. 375 K¹ A B N T W 579, 1071*, l 844 pc f sy^s sa bop¹; Hier^{ms} f¹³ om. hic et pon. p. Mt 26,39 | add. (pt. c. obel.) K² 2 D L Θ Ψ 0171 f¹ M lat sy^cp.h bop¹; Ju Ir Hipp Eus Hier^{ms} | τ (απο) του D Q Θ Ψ pc | 'εγ. δε D L Θ (f¹³) M syh | txi K² 2 Ψ f¹ al | τ-νοντος K² 2 pc lat sy^p • 45 τ και 0171 pc f sy^sc.p • 46 ° D • 47 τ δε D Θ 0171 f¹³ M it sam^s | txi 375 K A B K L N T W Ψ f¹ 579, 1241, 2542 al lat syh | τ p) πολυς D sy^sc | 'καλουμ- I. Ισκαριωθ D 0171^{vid} (f¹) pc (l) | τ προσηρ- 375 Γ pc | προηγεν D f¹ 2542* al | τ τούτο γαρ σημειον δεδωκει αυτοις· ον αν φιλησω αυτος εστιν. D Θ f¹³ 700 pm aur b c r l sy^ph • 48 (p) ο δε I. A D W Θ Ψ f¹³ M syh** | txi 375 K B L T (579), 892, 2542 pc | τ I K² τω Ιουδα· D • 49 γενομενον D 0171 pc ff² r l sy^phmg | τ τω κυριω· D | αυτω 0171^{vid} • 50 τ 375 A D W Θ Ψ 0171 f¹ M | txi K B L T f¹³ 892, 1241, 2542 pc | τ 3 1 2 A W Θ Ψ f¹ M | p) αυτ. το ωτιον D K pc | txi 375 K B L T 0171 f¹³ 579, 892, 2542 pc • 51 ° B | εκτεινας την χειρα ηψατο αυτου και απεκατεσταθη το ους αυτου D it • 52 ° I. L W Ψ f¹³ M | - D f¹ pc b e i l sy^sc | txi 375 K A B T Θ | τ προς K² Δ 700*, 892, 2542 pm | του λαου D | - sy^s | τ εξεληλυθατε A W Γ Δ 565, 700 M | [.] • 53 τ το D 0171 | ° D pc | τ, το σκοτος D sam^s

54-62: Mt 26,
57s, 69-75 Mc
14, 53s, 66-72 J
18, 13-18, 25-27

Act 4, 13

34

Is 22, 4

63-65: Mt 26,
67s Mc 14, 65

66-71: Mt 27, 1;
26, 63-65 Mc 15,
1; 14, 61-64 J 18,
19-24

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον καὶ εἰσήγαγον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. 55 ῥεπιαψάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς καὶ συγκαθισάντων ἐκάθητο ὁ Πέτρος μέσος αὐτῶν. 56 ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς καὶ ἀτενίσασα αὐτῷ εἶπεν· καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. 57 ὁ δὲ ἠρνήσατο λέγων· οὐκ οἶδα αὐτόν, γύναι. 58 καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτόν ἐφη· καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ Πέτρος ἐφη· ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. 59 καὶ διαστάσης ὥσει ὥρας μῆς ἄλλος τις διίσχυρίζετο λέγων· ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. 60 εἶπεν δὲ ὁ Πέτρος· ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ ἐφώνησεν ἀλέκτωρ. 61 καὶ στραφεὶς ὁ κύριος ἐνέβλεψεν τῷ Πέτρῳ, * καὶ ὑπεμνήσθη τοῦ Πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι πρὶν ἄλέκτορα φωνῆσαι ὁ σήμερον ἁπαρνήσῃ με τρίς. 62 καὶ ἐξελθὼν ἔξω ἔκλαυσεν πικρῶς.

63 Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες αὐτὸν ἐνέπαιζον αὐτῷ ὀδύροντες, 64 καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν ἐπηρώτων λέγοντες· προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παῖσας σε; 65 καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

66 Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀπήγαγον

54 D (Γ) Θ f¹ 579 pc lat sy^c p | τρ) αὐτὸν ἀπο D (070, 0171, 579) f¹³ pc it sy^h * • 55 αψ. ... συγκ. αὐτῶν A W Θ Ψ f^{1,13} M | αψ. ... περικ- D (I 844 pc) | τρ) 75 B L T 070 pc | και ο D it sy^c p bo | - 75 | εν μεσω A W Θ Ψ f¹³ M | μετ D | τρ) 75 B L T 070 f¹ 892, 2542, I 844 pc | τρ) θερμαινόμενος D • 57 αὐτὸν A D* W Θ Ψ f¹³ M aur vg sy^h | τρ) 75 B D² K L T 070 f¹ 579, 892, 1424, 2542, I 844 al it sy^c p co | 4 I-3 A W Θ 070 M lat sy | I-3 D | τρ) 75 B L T Ψ 1241 pc co • 58 εἶπεν το αὐτο D sy^c | εἶπεν 75 vid D sy^s | Π. εἶπεν A W Θ Ψ f¹ M | τρ) 75 B K L T 070 f¹³ 1241 al • 59 επ αλ. λεγω D • 60 τι B D pc sa • 61 Ἰησοῦς D f¹ 1241, I 844 pc vg^{ms} sy^s p h bo¹ | Πέτρος et αὐτο 75 vid | τρ) 75 B D pc sa • 62 τρ) 75 B D pc sa • 63 τρ) 75 B D pc sa • 64 τρ) 75 B D pc sa • 65 τρ) 75 B D pc sa • 66 ανηγ- A L W Θ Ψ 0250 f¹ M sy | ηγ- N pc | τρ) 75 B D K T f¹³ 579, 892 pc sy^h mg

54 D (Γ) Θ f¹ 579 pc lat sy^c p | τρ) αὐτὸν ἀπο D (070, 0171, 579) f¹³ pc it sy^h * • 55 αψ. ... συγκ. αὐτῶν A W Θ Ψ f^{1,13} M | αψ. ... περικ- D (I 844 pc) | τρ) 75 B L T 070 pc | και ο D it sy^c p bo | - 75 | εν μεσω A W Θ Ψ f¹³ M | μετ D | τρ) 75 B L T 070 f¹ 892, 2542, I 844 pc | τρ) θερμαινόμενος D • 57 αὐτὸν A D* W Θ Ψ f¹³ M aur vg sy^h | τρ) 75 B D² K L T 070 f¹ 579, 892, 1424, 2542, I 844 al it sy^c p co | 4 I-3 A W Θ 070 M lat sy | I-3 D | τρ) 75 B L T Ψ 1241 pc co • 58 εἶπεν το αὐτο D sy^c | εἶπεν 75 vid D sy^s | Π. εἶπεν A W Θ Ψ f¹ M | τρ) 75 B K L T 070 f¹³ 1241 al • 59 επ αλ. λεγω D • 60 τι B D pc sa • 61 Ἰησοῦς D f¹ 1241, I 844 pc vg^{ms} sy^s p h bo¹ | Πέτρος et αὐτο 75 vid | τρ) 75 B D pc sa • 62 τρ) 75 B D pc sa • 63 τρ) 75 B D pc sa • 64 τρ) 75 B D pc sa • 65 τρ) 75 B D pc sa • 66 ανηγ- A L W Θ Ψ 0250 f¹ M sy | ηγ- N pc | τρ) 75 B D K T f¹³ 579, 892 pc sy^h mg

αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν 67 λέγοντες· εἰ σὺ εἰ ὁ χριστός, εἰπὼν ἡμῖν. εἶπεν δὲ αὐτοῖς· ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε· 68 ἐὰν δὲ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτε. 69 ἀπὸ τοῦ νῦν δὲ ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. 70 εἶπαν δὲ πάντες· σὺ οὖν εἰ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐφη· ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἰμι. 71 οἱ δὲ εἶπαν· τί ἔτι ἔχομεν μαρτυρίας χρεῖαν; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

23 Καὶ ἄναστάντες ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν ἤγαγον αὐτόν ἐπὶ τὸν Πιλάτον.

2 Ἦρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ λέγοντες· τοῦτον εὗραμεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος ὁμήμων καὶ κωλύοντα φόρους Καίσαρι διδόναι καὶ λέγοντα ἑαυτὸν χριστὸν βασιλέα εἶναι. 3 ὁ δὲ Πιλάτος ἠρώτησεν αὐτόν λέγων· σὺ εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἐφη· σὺ λέγεις. 4 ὁ δὲ Πιλάτος εἶπεν πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ὄχλους· οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. 5 οἱ δὲ ἐπίσχυον λέγοντες ὅτι ἀνασείει τὸν λαὸν διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ὧδε.

6 Πιλάτος δὲ ἀκούσας ἔπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστιν, 7 καὶ ἐπιγινούς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστὶν ἀνέπεμψεν αὐτόν πρὸς τὸν Ἡρώδη, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις.

8 Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ ἐξ ἱκανῶν χρόνων θέλων ἰδεῖν αὐτόν διὰ τὸ ἀκούειν

67 ο δε ειπεν D • 68 vs e vgms | εαν δε και A W Θ Ψ f^{1,13} M aur f vg sy^h co | εαν D it | τρ) 75 B L T 579, 892, 1241, (2542, I 844) pc (c l r¹) bo^{ms} | τμοι Θ f¹ 579 pc sa | μοι η απολυσητε A D W Ψ f¹³ M lat sy | τρ) 75 B L T 1241, (2542) pc bo; Cyr • 70 [:] | [:] • 71 3 I 2 A W Θ f^{1,13} M sy^h | χρ. μαρτυρων εχ. (D) Ψ pc sy^p | τρ) 75 B L T 579, 1241 pc • 23,1 f-ντες D Θ et p) D • 2 A W Θ M a r¹; Mcion^E | τρ) 75 B D K L N T Ψ f¹³ 579, 892, 1241, 2542 al lat sy (1: h. t.) | τ και καταλυοντα τον νομον και τους προφητας it vg^{ms}; Mcion^E | I 3 2 D | 2 I 3 (A K) W Θ Ψ f^{1,13} M | τρ) 75 B L T 579, 892, (1241), 2542 pc | τ και αποστρεφοντα τας γυναικας και τα τεκνα Mcion^E • 3 επηρ- A D L W Θ Ψ f^{1,13} M | τρ) 75 B T | I-3 5 75 lat sa bo^{ms} | αυτος εφη W et v. l. al | [:] • 5 ο N* pc it | γης D | ο 75 A D W Θ Ψ f^{1,13} M it vg^{cl} | τρ) B L T 070, 1241 pc aur vgst sy | τ (cf vs 2) et filios nostros et uxores avertit a nobis, non enim baptizantur sicut et nos nec se mundant (c) e • 6 Γαλιλαιαν A (D) W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy sa | τρ) 75 B L T 070, 1241 pc bo | 2 3 B* f¹³ 700, 1241 al | απο της Γαλιλαιας ο ανθ. D 2542 it (sy^c) • 7 τ τον 75 B T Θ pc • 8 ικανου (et pon. θελ. p. γαρ) A M | ικανου χρονου (N W) Ψ f^{1,13} 2542 (al) sy^p | τρ) 75 B (D) L T Θ 070, 579, 892, 1241 pc c sa

J 10, 24
Jr 38, 15 J 3, 12;
8, 45
20, 7

Dn 7, 13 Ps 110,
1 Mt 22, 44!

I: Mt 27, 2
Mc 15, 1 J 18, 28

2-5: Mt 27, 11-14
Mc 15, 2-5 J 18,
33-38 I Rg 18, 17

Act 24, 5 20, 25
J 19, 12!

1 T 6, 13

14s, 22

Mt 27, 63!

4, 44! Act 10, 37!

Act 23, 34

3, 1

9, 9 J 12, 21

Mt 5,44! Is 53,12 ·
Act 3,17! 1K 2,8 ·

Ps 22,19

35-38: Mt 27,

39-43,37 Mc 15,

29-32a,26 ·

Ps 22,8s ·

4,23

9,20 · 9,35 · Is 42,1

Ps 69,22

39: Mt 27,44

Mc 15,32b

Mt 26,68

12,5 Mt 10,28

Act 25,5

Gn 40,14 · Mt 16,

28; 20,21

Ph 1,23 · 2K 12,4!

44-46: Mt 27,

45,50s Mc 15,33,

37s · Am 8,9

γεν· πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσιν.]]
«διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κληῖρους.»

35 Καὶ εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. * ἐξεμυκτήριζον δὲ
«καὶ οἱ ἄρχοντες» λέγοντες· ἄλλους ἔβωσεν, σωσάτω
ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς τοῦ θεοῦ! ὁ ἐκλε-
κτός. 36 Ἐνέπαιξαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερ-
χόμενοι, ἔξος προσφέροντες αὐτῷ. 37 «καὶ λέγοντες·
εἰ σὺ εἶ» ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἑσῶσον σεαυτὸν·
38 ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ (ἐπ' αὐτῷ)·

«ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων οὗτος»·
39 Εἰς δὲ τῶν ὀκρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει
αὐτὸν λέγων· «οὐχὶ σὺ εἶ ὁ χριστός; σῶσον σεαυτὸν
καὶ ἡμᾶς.» 40 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπιτιμῶν αὐτῷ
ἔφη· οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ;
41 καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπο-
λαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἐπράξεν. 42 καὶ
ἔλεγεν· Ἰησοῦ, μνήσθητί μου ὅταν ἔλθῃς εἰς τὴν βασι-
λείαν σου. 43 καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμήν σοι λέγω!, σήμε-
ρον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

44 «Καὶ ἦν» ὁ ἦδη ὥσει ὥρα ἕκτη καὶ σκότος ἐγένετο

34 «διαμερίζοντο et ἔβαλον» D (Θ) c | (p) κληρον φ⁷⁵ B C D L W 070. 0250 f¹³ M c
vg^{ms} sy^{hmg} | txt A N Θ Ψ f¹ 33 pc lat sy^h · 35 «αὐτον D | αὐτ. οι α. συν αυτοις f¹ (13)
1424 pc aur (f) vg sy^s; Eus | και οι α. συν αυτ. A W Θ M | txt φ⁷⁵ (N - K.) B C L Q Ψ
070. 33. 579. 892. 1241 al | «... ο χρ. ο υιος τ. θ. φ⁷⁵ (070) f¹³ 1844 pc sy^h co; Eus | ... ει
υιος εστ. ο χρ. τ. θ. B | εσωσας· σεαυτον σωσον, ει υιος ει τ. θ., ει χρ. ει D (c) · 36 «
-ζον A C D W Θ Ψ f¹ 13 33 M | txt φ⁷⁵ N B L 070. 1241 bo^{ms} | «και οξ. προσφ. αυτ. C³ W
Θ f¹ 13 33 M lat | οξ. τε προσεφερον D (it) | txt φ⁷⁵ N A B C* L Q Ψ 070. 579. 1241. 2542
pc a · 37 «λεγ.· χαιρε D c (sy^s) | (p) περιτιθεντες αυτω και ακανθινον στεφανον D (c
sy^s) · 38 (p) γεγραμμενη (επιγ- A D; - N^s c) e. α. γραμμασιν ελληνικοις και (- N^s c D)
ρωμαικοις και (- N^s c D) εβραικοις N^s c A C³ D W Θ (Ψ) 0250 f¹ (13) (33) M lat sy^(p) h
(bo^{ms}) | txt φ⁷⁵ N¹ B L 070. 1241 sa bo^{ms} (C*, 579* a sy^s c sam^s; + γεγρ.) | (p) 1-4 C c | ουτ.
εστιν ο β. τ. Ι. Α (D) W Θ Ψ f¹ 13 33 M lat sy^h co | ουτ. εστ. Ιησους ο β. τ. Ι. N Q f¹ 33 pc I
sam^s | txt φ⁷⁵ N B L 070. 579 pc it · 39 «D bo^{ms} | 91 B D L 1241 e I | txt φ⁷⁵ N A C W Θ
Ψ 070 f¹ 13 33 M lat sy^h co | D e | (vss 35. 37) ει A C³ W Θ Ψ f¹ 13 33 M lat sy^h bo^{ms} |
txt φ⁷⁵ N B C* L 070. 1241 pc it sy^s c sam^s bo^{ms} · 40 «εσμεν C* W sy^s c co; Epiph | ει και
ημεις εσμεν D · 41 «πονηρον D · 42/43 «ελ. τω Ιησου· μν. μου κυριε οτ. ελ. εν τη β-α
σου. και ειπ. αυτ. ο Ιησους· α. λεγω σοι A C³ W Θ Ψ (070) f¹ 13 33 M lat sy (sam^s bo^{ms}) |
στραφεις προς τον κυριον ειπεν αυτω μν. μου εν τη ημερα της ελευσεως σου.
αποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν αυτω τω επιπλησσαντι· θαρσει D | txt φ⁷⁵ B L sam^s bo^{ms}
(N C*; εν τη β-α) · 44 «ην δε A C³ W Θ Ψ f¹ 13 33 M aur (c) f vg sy^h sa | txt φ⁷⁵ N B C*
D L (070). 579. 892. 1241 pc sy^s c | N A C³ D W Θ Ψ f¹ 13 33 M latt sy^s c p sa bo^{ms} | txt φ⁷⁵
B C* L 070. 892. 1241 pc sy^h bo

ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης 45 τοῦ ἡλίου ἐκλι-
πόντος, * ἐσχίσθη δὲ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον.
46 καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· πάτερ,
εἰς χεῖράς σου παρατίθεται τὸ πνεῦμά μου. τοῦτο δὲ εἰ-
πὼν ἐξέπνευσεν. Τ

47 Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατοντάρχης τὸ γενόμενον ἠεδόξαζεν
τὸν θεὸν λέγων· ὄντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν.
48 καὶ πάντες οἱ συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεω-
ρίαν ταύτην, θεωρήσαντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες τὰ
στήθη ὑπέστρεφον.

49 Εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτῷ ἀπὸ μα-
κρόθεν καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθοῦσαι αὐτῷ ἀπὸ
τῆς Γαλιλαίας ὁρᾶσαι ταῦτα.

50 Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ βουλευτῆς ὑπάρχων
[καὶ] ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος 51 - οὗτος οὐκ ἦν συγ-
κατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν - ἀπὸ
Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς προσεδέχετο
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, 52 οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ
ᾠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ 53 καὶ καθελὼν ἐνετύλι-
ξεν αὐτὸ σινδόνι καὶ ἔθηκεν αὐτὸν ἐν μνήματι λαξευ-
τῷ οὐ οὐκ ἦν οὐδεὶς οὐπω κείμενος. 54 καὶ ἡμέρα ἦν
παρασκευῆς καὶ σάββατον ἐπέφωσκεν.

45 «και εσκοτισθη ο ηλιος A C³ (D) W Θ Ψ f¹ 13 M lat sy; Mcion Evid Orlat^{ms} | - 33 vgms |
txt φ⁷⁵ N C^s vid L 070. 579. 2542 pc sy^{hmg}; Orlat^{ms} (φ⁷⁵ B; εκλειπ-; C² ut txt, sed add. v.l.) |
D (sed v. vs 46) · 46 «-τιθημι D f¹ 892. 2542 al | -θησομαι L f¹³ M vgms | txt φ⁷⁵ N A
B C K P Q W Θ Ψ 070. 33. 579. 1241. 1844 al; Cl^{ex} Thd Eus | T (45) και το καταπετασμα
του ναου εσχισθη D (Ψ, sed in 45) · 47 «και ο εκατ. φωνησας D | «-ασεν φ⁷⁵ c A C W
Θ f¹ 13 33 M | txt φ⁷⁵ N B D L Ψ 070. 892. 1241 pc · 48 «και το μετωπα D (c) | T di-
centes: vae nobis quae facta sunt hodie propter peccata nostra; appropinquavit enim desolatio
Hierusalem g¹ (sy^s) · 49 «αυτου N C D W Θ Ψ f¹ 13 M | txt φ⁷⁵ A B L P 070. 33. 579.
1241 al | A C W Θ Ψ f¹³ M | txt φ⁷⁵ N B D L 070 f¹ 33. 579. 1241 al | Tαι φ⁷⁵ B 579.
1241 pc | 91 579 pc · 50 «t 2 A B W Θ Ψ 070 f¹ 13 33 M aur f vg sy | - D Γ it | txt φ⁷⁵ N (C)
L 33 pc | B · 51 «-τιθεμενος N C D L Δ Ψ 070 f¹ 13 (579). 892. 1242. 2542 al | txt φ⁷⁵ A
B W Θ 33 M | «-θησας D P W Θ pc lat | T και πρ. Γ 070 f¹³ pc q | p) και πρ. και αυτος A
W Θ Ψ M sy^h | πρ. κ. αυτ. f¹ 33. 892. 1242. 2542 al lat | txt φ⁷⁵ N B C D L 579. 1241 pc it
co · 52 T Pilatus autem cum audisset, quia expiravit, clarificavit dominum et donavit corpus
Joseph c · 53 «2 I W Γ Θ Ψ f¹ 2542 al (b q) | αυτο ενετ. αυτο A M sy | ενετ. το σωμα
του Ιησου εν D | txt φ⁷⁵ N B C L 070 f¹³ 33. 579. 1241 pc (a ff²) | T αυτο φ⁷⁵ A L W Θ Ψ
070. 33 M c | - f¹ 13 | txt N B C D pc lat | «μνημειω λελατομημενω D | T ουδεπω N C K
P W Θ f¹³ 33. 892 al (f Ψ M) | txt φ⁷⁵ A B L f¹ 579. 1241. 2542 pc (f D 070 pc) | T p) και
προσεκυλισεν λιθον μεγαν επι την θυραν του μνημειου f¹³ 700 al bo | και θεντος
αυτου επεθηκεν τω μνημειω λιθον ον μογισ εικοσι εκυλιον D (070) c (sa) · 54 «ην δε
η ημ. προ σαββατου D (c) | T και ημερα ην παρασκευη και σαββατον επεφωσκεν

Am 8,3 ὃ Ex 26,

31ss

2,49

Ps 31,6 Act 7,

59 1P 4,19

47s: Mt 27,54

Mc 15,39 · 2,20!

Mt 27,19!

H 10,33

18,13

49: Mt 27,55

Mc 15,40a J 19,

25 · Ps 38,12; 88,

9 · 8,2!

50-54: Mt 27,

57-60 Mc 15,42-

46 J 19,38-42

2,38!

Dt 21,22s

19,30

55: Mt 27,61 Mc
15,47 • 49Ex 12,16; 20,10
Lv 23,8I–12: Mt 28,1–
8 Mc 16,1–8
J 20,1–13 • 1 K
16,2!Mc 16,19 Act 1,21;
4,332,9! • Act 1,10;
10,30 2 Mc 3,26

Ap 1,18!

9,22!

22s
Mt 28,16!

8,2s

Mc 15,40

25.41 Gn 45,26

55 ^r duo D it vgms | – ^s A C W ^m | txi ^p 75 B L P Θ Ψ 070 f^{1.13} 33. 579. 892. 1241. 2542 al | ^p συνελ. A C² W Θ Ψ f^{1.13} 33 ^m sy | – D pc c | txi ^p 75 ^s B C^{*vid} L 070. 579. 1241 pc | μνημα D • 56° D

¶ 24,1 μνημειον ^p 75 ^s C^{*} Δ al; Eus | ^o D it sy^c | τ και τινες συν αυταις A C³ W Θ Ψ f^{1.13} ^m f q r¹ (sy bo^p); (Eus) | ead. + p) ελογιζοντο δε εν εαυταις τις αρα αποκυλισει τον λιθον D (070, c) sa | txi ^p 75 ^s B C^{*} L 33. / 844 pc lat bo^p • 2 ελθουσai δε ευρον D 070 c sa • 3 του Ιησου 579. 1241 pc sy^{c,p} bo^m | – D it • 4 διαπ- A W Θ Ψ f^{1.13} 33 ^m | διαπορειν f¹ 2542 | txi ^p 75 ^s B C D L 070. / 844 pc | αυτου, D | εσθησεσιν αστραπτουσaiς A C (L) W Θ Ψ (070) f^{1.13} 33 ^m sy^h | txi ^p 75 ^s B D lat sy^{c,p} • 5 το προσωπον A C³ W Ψ f^{1.13} ^m | txi ^p 75 ^s B (C^{*}) D L Θ 070. 1. 33. 2542. / 844. / 2211 al • 6 ηγ. εκ νεκρων c | ουκ εσ. ωδε ηγεθη C^{*} sy^p; Gr Ny | ηγ. Meion^E | – D it | οσα D c sy^c; Meion^T, B • 7 5 6 1–4 ^s 2 A C² D W Θ Ψ f^{1.13} 33 ^m | txi ^p 75 ^s B C^{*vid} L 070 | ^o D it • 9° D it | ^s B D K Δ Θ 070. 565. 1241. 1424 pm c | txi ^p 75 A B L W Ψ f^{1.13} 33. 579. 700. 892. 2542. / 844. / 2211 sy^h • 10° A D W Γ 1241 al sy^c [et : –] | 3 1 2 D 579. / 2211 lat co | τ αι ^s 2 K Θ Ψ 33. 565. 700. 892. 1424*. / 844. / 2211 pm lat sy^h bo^p | και 157 | txi ^p 75 ^s A B D L W Γ Δ 070 f^{1.13} 579. 1241. 1424* pm sa • 11 αυτων A W Θ 079 f^{1.13} 33 ^m f sy^h | txi ^p 75 ^s B D L Ψ 070 pc lat sy^{c,p} co

55 Κατακολουθήσασαι δὲ Γαί γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι ἐκ τῆς Γαλιλαίας· αὐτῷ, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ, 56 ὑποστρέψασαι δὲ ἡτοίμασαν ἁρώματα καὶ μύρα. καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν·

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὀρθρου βαθέως ἐπὶ τὸ Γυνῆμα ἦλθον φέρουσαι ἅ ἡτοίμασαν ὀρώματα. 2 εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, 3 εἰσελθοῦσαι δὲ οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 4 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀπορεῖσθαι αὐτάς περὶ τοῦτου καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν ἑσθῇτι ἀστραπτούσῃ. 5 ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐτῶν καὶ κλινουσῶν τὰ πρόσωπα εἰς τὴν γῆν εἶπαν πρὸς αὐτάς· τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; 6 οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλὰ ἡγέρθη. μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ. 7 λέγων τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ὅτι δεῖ παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ὁμαρτωλῶν καὶ σταυρωθῆναι καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. 8 καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ.

9 Καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἑνδεκα καὶ πᾶσιν τοῖς λοιποῖς. 10 ἦσαν δὲ ἡ Μαгдаληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία ἡ Ἰακώβου καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς. ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα, 11 καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς.

12 Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια ὁμόνα, καὶ ἀπῆλθεν πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός·

13 Καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὥσαν πορευόμενοι εἰς κώμην ἀπέχουσιν σταδίους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ, ἥ ὄνομα Ἑμμαοῦς, 14 καὶ αὐτοὶ ὁμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. 15 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν καὶ αὐτὸς Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς, 16 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. 17 εἶπεν δὲ πρὸς αὐτούς· τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὗς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες; καὶ ἐστάθησαν σκυθρωποί. 18 ἀποκριθεὶς δὲ εἶς ὀνόματι Κλεοπᾶς εἶπεν πρὸς αὐτόν· σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλὴμ καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; 19 καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ποῖα; οἱ δὲ εἶπαν αὐτῷ· τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζαρηνοῦ, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, 20 ὅπως τε παρέδωκεν αὐτόν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. 21 ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἔστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραὴλ· ἀλλὰ γε καὶ σὺν πᾶσιν τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει τὰ ὧ οὗ ταῦτα ἐγένετο. 22 ἀλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθριναὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, 23 καὶ μὴ εὗροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ ἦλθον λέγουσαι καὶ ὅπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν. 24 καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον καὶ

13–35;
Mc 16,12s

9.22

31 J 21,4!

Mt 6,16 | J 19,25?

4,34 • Jdc 6,8

Mt 21,11! • Act
7,22; 2,221,68; 2,38; 19,
11 Act 1,6 H 9,12
Is 41,14; 43,14; 44,
24

1–11

Mt 12,23!

12 J 20,3–10

12 ^o vs t D it | txi ^p 75 ^s rel | τ κειμενα A (L) Θ Ψ 079 f^{1.13} 33 ^m lat sy^h bo^m | txi ^p 75 ^s B W 070 sy^c co | ^o ^s A K 579. 2542. / 844. / 2211 al vg^{ww} sams | τ αυ- B L 070 pc • 13 ησαν δε δ. D e | και εφανερωθη δυσιν sy^c et ^o D e | 5 6 1–4 (A, D) L W Θ Ψ 070. 079 f^{1.13} 33 ^m lat sy^h | txi ^p 75 (s) B sy^{c,p} | τεκατον ^s K^{*} N Θ 079^{vid}. / 844. / 2211 pc vg^{ms} | ονοματι Ουλαμματος D • 15 αυτους B^{*} | και ο D a | – c e sy^c sa | κ. αυτ. ο W Θ f^{1.13} ^m | txi ^p 75 ^s A B¹ L Ψ 070 bo • 17 1 3 4 ^p 75 pc sam^{ss} bo^m | ο δε ειπεν D | και εστε A C W Θ Ψ f^{1.13} 33 ^m lat sy^{(s,c),p,h} | – D | txi ^p 75 ^s A^{*} B (L) 070. 579 e co • 18 ο εις A W ^m | εις εξ αυτων P Θ f^{1.13} 33. 579. 1241. 2542*. / 844. / (2211) pc it sy sa bo^p | txi ^p 75 ^s B D L N Ψ 070 f¹ al bo^p | ω ονομα A D W Θ Ψ f^{1.13} 33 ^m lat | txi ^p 75 ^s B L N 070. 579. / 844 pc b • 19 ο δε ειπεν αυτω et ^o D | ζωραιου A D W Θ Ψ f^{1.13} 33 ^m lat (b ff²) | sa | txi ^p 75 ^s B L 070. 079. 2542. / 844. / 2211 lat | ^s D sy^p • 20 ως τουτον παρεδ. D it • 21 ηλπικαμεν ^p 75 | ελπιζομεν ^s Δ Θ al e ff² sam^{ss} bo^p | txi A B^(*) D L W Ψ 070 f^{1.13} 33 ^m lat sy^h sams bo^p | ην D c e | ^o D pc et τ σημερον A (D^{*}) W Θ Ψ f^{1.13} 33 ^m lat sy^h sa bo^m | txi ^p 75 ^s B D² L 070. 1. 579. / 844. / 2211 bo • 22° D / 844 pc • 23° D c e sy^{(s,c),p}

50-53: Mc 16,19
Act 1,4-14
Sir 50,20s

50 Ἐξήγαγεν δὲ αὐτοὺς [ἐξω] ἕως ἧς πρὸς Βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. 51 καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτοὺς ἡ διέσπασις αὐτῶν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν.

52 Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτόν ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ μετὰ χαρᾶς ὀμεγάλης 53 καὶ ἦσαν διὰ παντός ἐν τῷ ἱερῷ εὐλογοῦντες τὸν θεόν.

Act 2,46; 3,1; 5,42
Sir 50,22

50 1 2 75^s B C* L 1. 33. 579. / 2211 pc a e sy^p | / D lat | txt A C³ W Θ Ψ f¹³ 33^h sy^h |
εἰς A C³ W Θ Ψ f¹³ 33^h | - W* e | txt 75^s B C* D L 1. 33. 579 pc. • 51^s απεστη D | 1^s |
8* D it sy^s | txt 75^s rell. • 52^s 1^s D it sy^s | txt 75^s rell | • B* • 53^s A* | 1^s ανουντες D
it | αν. και ευλογ. A C² W Θ Ψ f¹³ 33^h 33^h lat sy^h | txt 75^s B C* L sy^s | 1^s ταμιν A B C²
Θ Ψ f¹³ 33^h lat sy^h bo^{ms} | txt 75^s B C* D L W 1. 33 pc it sy^s eo (hic add. J 7,53-8,11 1333^s)

δοθέν προσημασμένον καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὸν οὐρανόν. 1^s καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. 2 οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. ὁ γέγονεν. 4 ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς πᾶν τῶν ἀνθρώπων. 5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. 6 Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννης. 7 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. 8 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. 9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. 10 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. 11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτόν οὐ παρέλαβον. 12 ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 13 οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. 14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. 15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον· ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν,

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ

1^s Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος. 2 οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν θεόν. 3 πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν. ὁ γέγονεν. 4 ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς πᾶν τῶν ἀνθρώπων. 5 καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν.

6 Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννης. 7 οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσιν δι' αὐτοῦ. 8 οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός.

9 Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον, ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. 10 ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτόν οὐκ ἔγνω.

11 εἰς τὰ ἴδια ἦλθεν, καὶ οἱ ἴδιοι αὐτόν οὐ παρέλαβον. 12 ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, 13 οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκὸς οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρὸς ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν.

14 Καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. 15 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον· ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν,

16 καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. 17 Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγεν λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον· ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν,

Inscriptio: εὐαγγέλιον κ. Ι. 766.75 (A) C D L W^s Θ Ψ f¹³ 33^h vg^{ww} | αγιον ευ. κ. Ι. (28) al | txt (B)

11,3 οὐδεν 766 B* D f¹ pc; Cl^{ex} Thd | :t - et :l. B^c (Θ) Ψ 050^c f¹³ 33^h sy^h bo | txt 75^c C D L W^s 050*. / 2211 pc b vg^s sy^c sa; Ptol^l Theoph Irlat Tert Cl^{ex} Thd Or (sine interp. vl incert. 766.75* B* A B D al) • 4^s εστιν B D it vg^{ms} sa?; Ptol^l Irlat Cl^l Or^{ms} | - W^s | • B* • 6^s κυριου D* | 1^s ην B* D* W^s sy^c; Irlat • 13^s ουκ et εγεννηθη- D* | qui non et natus est b; (Tert) | txt 766^{vid} B² C D L W^s Ψ f¹³ 33^h sy^h (sed εγεννηθη- 75^s A B* Δ Θ pc) | • B* • 15^s ουτ. ην ο ειπων- B¹ B* C*; Or | ουτ. ην B* | 1^s ος B* W^s c

44; 6,8; 12,22
Mc 1,16ss p. 29;
3,16.18 p. 13,3
Act 1,13

4,25 1Sm 2,10
Ps 2,2

21,15-17

1 K 1,12 etc Mt
16,18 Mc 3,16p
4,31

1 Rg 19,19 · 6,5,7;
12,21s; 14,8s · 21,
19,22 Mt 8,22 p. 1

40! |

21,2 · L 24,27

5,39.46 · L 3,231

7,41.52

11,34 2Rg 6,13;
10,16

Zph 3,13 Ps 32,2

2Sm 7,14 Ps 2,7
Mt 16,161 · 12,13!
Zph 3,15 & |

20,29 · 14,12!

Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. **41** εὐρίσκει οὗτος Ἐρῶτον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμονα καὶ λέγει αὐτῷ· εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὃ ἐστὶν μεθερμηνεύμενον χριστός. **42** ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. Ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· σὺ εἰ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωάννου, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος.

43 Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν καὶ εὐρίσκει Φίλιππον. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἀκολουθεῖ μοι. **44** ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαϊδά, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. **45** εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ· ὃν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. **46** Οὐ καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; λέγει αὐτῷ [ὁ] Φίλιππος· ἔρχου καὶ ἴδε. **47** εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ· ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστιν. **48** λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἰδόν σε. **49** ἀπεκρίθη αὐτῷ Ναθαναήλ· ῥαββί, σὺ εἰ τὸ υἱὸς τοῦ θεοῦ, σὺ βασιλεὺς εἶ τοῦ Ἰσραὴλ. **50** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εἰπὼν σοι ὅτι εἰδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις; μείζων τούτων ὄψη. **51** καὶ λέγει αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, τὸ ὅψεσθε

40-42 ἱ-τος K* L Ws M; πρωι b e (j) r¹ sy^s | txi p^{66.75} K² A B Θ Ψ 083 f^{1.13} 892 al lat sy^h; Epiph | τ και A Ws Θ Ψ f¹³ 33 M lat sy | ουτος p⁶⁶ G f¹ pc bo; Epiph | txi p^{66.75} K B L 579 pc b | εμβ. δε p⁷⁵ Δ Θ f¹³ 33. 892. 1241. 1424 pm lat sy^h sam^{ss} bo | και εμβ. Ws pc a e q sy^c p. | txi p⁶⁶ K A B K L Γ Ψ f¹ 565. 579 vid. 700 pm sy^s | ἱωαννα B² Ψ f^{1.13} M c q vgl sy bo^{ms}; Epiph | Ιωαννα Θ 1241 pc vg | txi p^{66.75} K B* L Ws 33 pc it co • **45** τον A L (Ws) Θ Ψ f^{1.13} M; Or^{pe} | txi p^{66.75} K B 33. 579. l 2211 pc; Or^{pe} • **46** ο K pc a b e sy^s p. | οἱ p⁶⁶ K A Ws Θ Ψ f^{1.13} M; | txi p^{66.75} B L 33. 579. l 2211 pc • **47** ο t B Γ pc | txi p^{66.75} K A L Ws Θ Ψ f^{1.13} M; • **49** Ναθ. και ειπεν K (Γ Δ Ψ al q) | Ναθ. και λεγει αυτω Α Θ f^{1.13} M r¹ sy | txi p^{66.75} B L Ws 33. 579. 1241. l 2211 pc aur b (e) | τ αληθως p⁶⁶ 1241 | ει ο βασ. p⁶⁶ K Θ f¹³ M; Irlat Epiph | txi p⁷⁵ A B L Ws Ψ f¹ 33. 579. l 2211 pc • **50** ο Θ f¹ 33 M lat | txi p^{66.75} K A B L Ws Ψ f¹³ l 2211 pc a b r¹ | υπο την συκην p⁶⁶ | ἱζονα p⁶⁶ K pc; Epiph | -ζων p⁷⁵ Δ 579. 1424. l 2211 al • **51** τ (Mt 26,64) απ αρτι Α Θ Ψ f^{1.13} 33 M e q r¹ sy | txi p^{66.75} K B L Ws 579. l 2211 pc lat; Epiph

τὸν οὐρανὸν ἀνεωγόντα καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου.

2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν τῇ Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. **2** ἐκλήθη δὲ ὁ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. **3** καὶ ὕστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν· οἶνον οὐκ ἔχουσιν. **4** Οὐ καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι; οὐπω ἤκει ἡ ὥρα μου. **5** λέγει ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις· ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν ποιήσατε. **6** ἦσαν δὲ ἐκεῖ λίθιναι ὑδρίαὶ ἕξ κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν Ἰουδαίων οὐκ εἰσὶν, χωροῦσαι ἀνὰ μετρητάς δύο ἢ τρεῖς. **7** λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. **8** καὶ λέγει αὐτοῖς· ἀντλήσατε νῦν καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλίνῳ· οἱ δὲ ἤνεγκαν. **9** ὥς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγεννημένον καὶ οὐκ ᾔδει πόθεν ἐστίν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠντληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος **10** καὶ λέγει αὐτῷ· πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίσῃσιν καὶ ὅταν μεθυσθῶσιν τὸν ἐλάσσον· σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι.

11 Ταύτην ἔποιήσεν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰησοῦς ἐν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.

12 Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς Καφαρναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοὶ [αὐτοῦ] καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.

13 Καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς.

† 2,1 (τρ. ημ. B Θ f¹³ pc | τ τη p⁷⁵ • 2 ο p⁶⁶ 579 pc it vg^{ms} bo^{ms} • 3 οἶνον ουκ ειχον οτι συντελεσθη ο οινος του γαμου· ειτα K* a (b ff²) j (r¹) sy^{hm}g | οἶνος ουκ εστιν K* • 4 ο p⁷⁵ K* 2 Ψ f¹ M a j sy^p | txi p⁶⁶ K¹ A B K L Ws Δ Θ 0127 f¹³ 33. 892. 1241 al sy^h • 5 (οτι εἰ) ο αν K 0127. 892 pc | α 33 • 6 ο K* pc a e • 7 και K Ws pc (e ff²) l vg^{ms} • 10 2-4 l p⁷⁵ 892 a e | τοτε K² A Θ f^{1.13} 33 M lat sy | txi p^{66.75} K* B L Ws Ψ 083. 0127. l 844. l 2211 pc a e ff² l • 11 ἐπ. την αρχ. K¹ Ws f¹³ (f 1241. 1424) M | πρωτην αρχ. επ. p⁶⁶ f q (K*: add. πρ. p. Γαλ.) | txi p^{66.75} B L N Θ Ψ 083 f¹ 33. 565. 579 al; Eus • 12 τ 2-5 p^{66.75} B Ψ 0162. (579) pc c | l K pc it ac² | 2-4 L pc; Ors | txi p⁶⁶ A (f K, Ws) Θ f^{1.13} 33 M lat sy | -ven p⁶⁶ A f¹ 565. (1241) al b sam^{ss} ac² bo • 13 ἐγ. δε K (pc) | και εγ. δε p⁶⁶ | l 2 f¹³ pc | 3 4 l 2 p^{66.75} (A) L N 1241. 1424 al b j r¹ vg^{cl}

Mt 3,16 Act 7,56 ·
Gn 28,12 · 3,13s;
5,27; 6,27.53.62;
8,28; 9,35; 12,23;
13,31 |

1,35.43 · 4,46; 21,
2 · 4,31

Mc 1,24! · 19,26;
20,13.15 · 7,30! |
Gn 41,55

Mc 7,3s

23! 3,2; 4,54; 6,2.
14,26; 12,18.37;
20,30 · Is 8,23
[9,1] · 1,14; 11,4.
40 |

4,46; 6,17.24.59
Mt 9,1! · 7,3! Mt
13,55! |

23; 4,45; 6,4;
11,55; 12,1; 13,1

14-16: Mt 21,
12s Mc 11,15-
17 L 19,45s

Mc 15,15

L 19,23

Zch 14,21

Ps 69,10

4,48; 6,30; 9,16; 11,
47; 7,31 1 K 1,22! |
Mt 26,61!

Mt 16,21

1 K 6,19

12,16; 14,26; 20,9

13!

11! 4,48; 6,30; 7,31;
11,47; 12,37; 20,
30s 1 K 1,22! |

16,30

Mt 9,4!

7,50; 19,39

Mt 22,16

2,11! • Act 2,22

14 Καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας τὰ βόας καὶ πρόβατα καὶ περιστερὰς καὶ τοὺς κερματιστάς καθήμενους, **15** καὶ ποιήσας τὸ φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ τὰ τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεεν τὸ κέρμα καὶ τὰς τραπέζας ἤνέτρεψεν, **16** καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πωλοῦσιν εἶπεν· ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, ἵνα μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς μου οἶκον ἐμπορίου. **17** Ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμμένον ἐστίν· τὸ ζῆλος τοῦ οἴκου σου καταφάγεται με.

18 Ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· τί σημεῖον δεικνύεις ὅτι μὴν ὅτι ταῦτα ποιεῖς; **19** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· λύσατε τὸν ναὸν τοῦτον καὶ ὅτι ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. **20** εἶπαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· τεσσεράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν οἰκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; **21** ἐκείνος δὲ ἔλεγεν περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. **22** ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ καὶ τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ Ἰησοῦς.

23 Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα ὅτι ἐορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. **24** αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευεν αὐτὸν αὐτοῖς διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας. **25** καὶ ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου· αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκεν τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. **2** οὗτος ἦλθεν πρὸς αὐτόν νυκτὸς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ῥαββί, οἶδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος· οὐδεὶς γὰρ δύναται ταῦτα τὰ σημεῖα ποιεῖν ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ἡ ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ.

14 τας φ⁷⁵ pc ac² • **15** τως φ^{66,75} L N Ws 0162 f¹ 33. 565. 892. 1241 al lat syhm; Ors | txi N A B Θ Ψ f¹³ M L sy^h co; Or | t τα -ματα φ^{66,75} B L Ws 083. 0162. 33. 579 pc b q; Ors | txi φ⁶⁶ N A Θ Ψ (f¹ 565 pc) f¹³ M sy | φανερ- φ⁷⁵ A L Ψ f¹ 33 M; Ors | κατεστρ- φ^{59vid} N f¹³ pc | txi φ⁶⁶ B Ws Θ 0162 pc • **16** τ και φ⁶⁶ A Ws Θ f¹³ 33. 565. 700. 1241 al it vgcl sy boms | txi φ⁷⁵ N B L Ψ 0162 M lat; Ors • **17** εμν. δε A Θ 050 f¹³ 33 M c r¹ vg syh | και εμν. Ws pc it boms | tote εμν. a (e); Ors | txi φ^{66,75} N B L Ψ 579 pc co | Toti φ^{66,75} Ws 050 pc • **18** ο φ⁷⁵ L • **19** ο B • **22** ηνεστη Ws | φω A Ws Θ Ψ f¹³ 33 M | txi φ^{66,75vid} N B L 050. 083 pc • **23** ο B • **24** ο Ιησους N A Ws Θ Ψ f¹³ 33 M; Ors | - 083 e f boms | txi φ^{66,75vid} B L 050. 1241 pc; Orlem | φ αυτον φ⁶⁶ N² A^c Ws Θ Ψ 050. 083 f¹³ 33 M sy; Ors | - φ⁷⁵ 579 pc | txi N* A* B L 700 al | □ sy

3 ἀπεκρίθη τὸ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **4** λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος· πῶς δύναται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρον ὄν; μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δευτέρον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι; **5** ἀπεκρίθη τὸ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. **6** τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστίν, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύματος πνευμά ἐστιν. **7** μὴ θαυμάσης ὅτι εἶπόν σοι· δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. **8** τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει· οὕτως ἐστὶν πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. **9** ἀπεκρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ· πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; **10** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ εἰ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις; **11** ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. **12** εἰ τὰ ἐπίγια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια πιστεύσετε; **13** καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανὸν εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. **14** Καὶ καθὼς Μωϋσῆς ὕψωσεν τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὕψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, **15** ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων (ἐν αὐτῷ) τὴν ἔξῃ ζωὴν αἰώνιον. **16** οὕτως γὰρ ἠγάπησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλῃται ἀλλ' ἔξῃ ζωὴν αἰώνιον. **17** οὐ γὰρ ἀπ-

¶ 3,3 το N A N Δ Θ f¹³ 33. 579. l 2211 pm | txi φ^{66,75} B K L Ws Γ Ψ 050. 083 f¹ 565. 700. 892. 1241. 1424. l 844 pm • 4 ο φ^{66,75} B L N Ws Θ Ψ 050. 579. l 2211 pm | txi N A K Γ Δ f¹³ 33. 565. 700. 892. 1241. 1424. l 844 pm | 2 l 3 4 φ⁶⁶ pc j | l 3 4 2 N pc | ανθ. γεν. ανωθεν γερ. ων H pc aur e f • 5 το B L N f¹³ 33. 1424 al | renatus fuerit lat; Orlem | [Wendt: ej] | (3) ιδειν N* pc aur boms | των ουρανων N* 0141 pc e • 8 τ (5) του υδατος και N it sysc • 12 ευετε φ⁷⁵ 050. 083. 579. l 2211 pc aur f² l vg^{ms} bopt • 13 το ων (ος ην e sysc) εν τω ουρανω A(*) Θ Ψ 050 f¹³ 33 M latt sy^c p^h bopt; Epiph^l | ο ων εκ του ου-νου 0141 pc sys | txi φ^{66,75} N B L T Ws 083. 086. 33. 1241 pc co; Eus Epiph^l • 15 επ αυτω φ⁶⁶ L pc | εις (επ A) αυτον φ^{63vid} N A Θ Ψ 086 f¹³ 33 M | txi φ⁷⁵ B T Ws 083. (579). l 2211^l pc aur c l r¹ vgst ww | τ. (16) μη αποληται αλλ φ⁶³ A Θ Ψ f¹³ 33 M lat sys^p h boms | txi φ^{36,66,75} N B L T Ws 083. 086 f¹³ 33. 565. l 2211^l pc a f^c sysc co • 16 ταυτου φ⁶³ N² A L T Θ Ψ 083. 086 f¹³ 33 M latt sy; Did | txi φ^{66,75} N* B Ws

Je 1,17! • 1 J 4,7!
1 P 1,23 • Mt 18,3

Ez 36,25-27 1 K
6,11; 12,13 T 3,5!
2 P 1,11
1,13 R 8,5-9
1 K 15,50 G 6,8

8,14; 14,17 Eccl
11,5 Sir 16,21

L 1,34

9,30 R 2,20s

32; 5,19; 8,26.38.
40; 15,15 1 J 1,1-3
L 22,67! | Sap 9,16

1 K 15,40!
31; 6,62; 20,17
Prv 30,4 Dt 30,
12 Bar 3,29
4 Esr 4,8 Sap 18,
15s E 4,9s • 1,51!
R 10,6 • 31; 6,62
Nu 21,8s • 8,28;
12,32.34 Is 52,13 •
36
R 5,8
18; 1,14.18 R 8,
32 H 11,17 1 J 4,9 •
5,24!

10,36! G 4,4 ·
12,47; 8,15; 5,34;
10,9 L 9,56 app;
19,10 Mc 2,17p |
36; 5,24; 12,48 Mc
16,16
16!

1,48.9-11

7,7 Kol 1,21

Job 24,13-17

E 5,13

Tob 4,6 @ 1J 1,6

4,3; 7,3; 11,7

26; 4,1

Mt 4,12p

Mt 15,1ss L 11,
37ss
L 7,18

1,26-34
22!

1 K 4,7 H 5,4 Ps
Sal 5,3s ·
6,55; 19,11 Mt 28,
18!

1,20

1,30 Mc 1,2!

Mt 9,15p; 25,1-12
2K 11,2 · 1 Mcc
9,39 ·

έστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν τῷ κόσμῳ ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. **18** ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται· ὁ δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ. **19** αὕτη δέ ἐστιν ἡ κρίσις ὅτι ὁ φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἡγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς· ἦν γὰρ αὐτῶν πονηρὰ τὰ ἔργα. **20** πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσων μισεῖ τὸ φῶς καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ τὰ ἔργα αὐτοῦ. **21** ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα ὅτι ἐν θεῷ ἐστὶν εἰργασμένα.

22 Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν Ἰουδαίαν γῆν καὶ ἐκεῖ διέτριβεν μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν.

23 Ἦν δὲ καὶ ὁ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγὺς τοῦ Σαλείμ, ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. **24** οὐπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης.

25 Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ τῶν Ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ. **26** καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπαν αὐτῷ· ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. **27** ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν· οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν (οὐδὲ ἐν) ἐάν μὴ ἡ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. **28** αὐτοὶ ὅμως ὁμοί μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον [ὅτι] οὐκ εἰμὶ ὁ χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. **29** ὁ ἔχων τὴν νύμφην νυμφίος ἐστίν· ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἐστηκὼς

17 ταυτου ρ⁶³ A (Θ) Ψ 086 f¹³ 33 M latt sy | txt ρ^{66.75} B B L T Ws 083 f¹ 565 pc
• 18 °† B Ws ff² 1 bo^{ms} | txt ρ^{36.63.66.75} A L Θ Ψ 083. 086 f^{1.13} 33 M lat syh; Irlat
• 19 ° ρ⁶⁶ pc | ° 1 4 2 3 5 6 ρ⁶⁶ f¹ 565 pc | 2 3 1 5 6 4 B (pc) | ° 1 Γ Δ 700. 1424 M • 20
3 1 2 ρ⁷⁵ A K Ws 1. 565. 892*. 1424 al | τα ep. αυτ. οτι πονηρα εστιν ρ⁶⁶ (L) N Θ (Ψ) f¹³
33. (892*, 1241) al r¹ co | txt B 050. 083. 086 M lat; Irlat • 23 °† ρ⁷⁵ A L Ψ 086 f^{1.13} 33
M | txt ρ⁶⁶ B N Ws Θ pc • 24 °† B 070 pc | txt ρ^{66.75} B² A L Ws Θ Ψ 086 f^{1.13} 33 M
• 25 ° Ιουδαιων ρ⁶⁶ B* Θ f^{1.13} 565 al latt sye sa^{ms} bo; Or | [Ιησου Bentley (Baldensperger),
των Ιησου J. Markland cij] • 27 °† ουδεν B A D Ws Ψ 083 f¹ M | αφ εαυτου ουδεν L Θ
086 f¹³ 33 pc e (e) sy^{ph} | txt ρ^{66.75} B pc • 28 ° ρ⁷⁵ B Γ 1424 pm aur sa^{ms} | ° εγω B |
υμιν f¹³ pc a | eis qui missi sunt ab Hierosolymis ad me quia e | °† B A D L Ws Θ Ψ 086
f¹ 33 M lat | txt ρ^{66.75} 700 pc aur f ff² 1 | °† D Ws 086 a aur ff² j l sy^c

καὶ ἀκούων αὐτοῦ χαρὰ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. **30** ἐκείνον δεῖ ἀξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι.

31 Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν· ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶν καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος [ἐπάνω πάντων ἐστίν]· **32** τὸ ἐώρακεν καὶ ἤκουσεν οὗτοιο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. **33** ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν τὸ ἐσφράγισεν ὅτι ὁ θεὸς ἀληθὴς ἐστίν. **34** ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ θεὸς τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν (τὸ πνεῦμα). **35** ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. **36** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὀψεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν. τ

4 Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ καὶ βαπτίζει ὣς Ἰωάννης 2 – καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ – 3 ἀφῆκεν τὴν Ἰουδαίαν τ καὶ ἀπῆλθεν ὁπάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

4 Ἐδεῖ δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. **5** ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας λεγομένην Γυχάρ πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ ὁ [τῷ] Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. **6** ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ· ὥρα ἦν ἡ ἥλιος ἔκτη. **7** ἔρχεται τ γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλησάσα ὕδωρ. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· δός μοι πεῖν·

31 ρ⁷⁵ B* D f¹ 565 pc it sye sa; Hipp Or^{pl} Eus | txt ρ^{36.66} B² A B L Ws Θ Ψ 083. 086 f¹³
33 M lat sy^{s-ph} bo; Or^{pl} • 32 ° και A Θ f¹³ M lat sy^{s-ph} | txt ρ^{66.75} B B D L Ws Ψ 083. 086
f¹ 33. 565. 579 al it sye hmg | ° B D f¹ 565. 1424 pc it sye c p; Hipp | txt ρ^{36.66.75} A B L Ws Θ
Ψ 083. 086 f¹³ 33 M lat syh • 33 τ ουτος ρ⁶⁶ • 34 ° ο θεος το πν. A C² D Θ Ψ 086 f¹³
M lat sy^{ph} co | ° B* pc | txt ρ^{66.75} B² C* L Ws 083 f¹ 33. 565. 579. 1241 pc b e f l; Or
• 36 ° B* a e ff² 1 | ° και μετα ταυτα παρεδοθη ο Ιωαννης 2145 pc e sy hmg
1 4,1 [° comm] | °† κυριος ρ^{66.75} A B C L Ws Ψ 083 f¹³ 33 M f q sy^{s-hmg} sa bo^{ms} | txt B D Θ
086 f¹ 565. 1241 al lat sy^{c-ph} bo; Epiph | ° A B* L Ws Γ Ψ 579. 892. 1424* al • 3 γην D
Θ f^{1.13} 565 al it vg^{ms}; Epiph | ° A B* Ψ M q sy^h bo^{ms} | txt ρ^{66.75} B² C D L Ws Θ 083.
086 f^{1.13} 33. 565. 892 al lat sye c p; Epiph • 5 ° / ρ⁷⁵ | ° B* (h. t.) | ° Σιχαρ 69 vg^{cl-ww}
bo^{ms} | Συχημ sy^c | ° ου ρ⁶⁶ C* D L N Ws Θ 086 f¹ 33. 565. 700. 1241. 1844. 12211 pm |
txt ρ⁷⁵ B A B C² K Γ Δ Ψ 083 f¹³ 579. 892. 1424 pm | ° A C D L Ws Θ Ψ 086 f^{1.13} 33 M |
txt ρ^{66.75} B • 6 ° ωσει B¹ f^{1.13} M | txt ρ^{66.75} B*² A B C D L N Ws Θ Ψ 086. 33. 579 al
• 7 ° τις B pc b j r l sy^c

15,11!

31; 8,23 · R 9,5 ·

1 K 15,47 1 J 4,5

13!

11!

8,26
7,16; 12,49; 14,24 ·
6,63

5,20; 10,17; 15,9;
17,23ss · Mt 28,
18! · Dn 1,2 Theodl
15,18! 1 J 5,12 ·
5,24!

L 3,7 R 2,8 · 9,41

3,22!

1 K 1,17

3,22!

1,43; 2,1; 4,43.54;
7,1,9 Mt 4,12p
L 9,52!

Gn 48,22 Jos
24,32

31

6,5 I

Esr 4,1-3 Sir 50,25 s

7,37 s Ap 21,6 Gn
26,19 Jr 2,13 Zch
14,8

Gn 21,19

8,53 Mt 12,41 s p

7,37 s; 6,35.27.53 s

Is 58,11

6,34

1,21! L 7,39 I
Dt 11,29; 27,12;
12,5 Ps 1221 Rg 8,27 Is 66,1
Mt 1,11

8 οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσιν. 9 λέγει Ὁὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἡ Σαμαρίτις· ὥς σὺ Ἰουδαῖος ὢν² παρ' ἐμοῦ πεῖν αἰτεῖς γυναικὸς Σαμαρίτιδος οὔσης; οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρίταις. 10 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· εἰ ᾔδεις τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι· δός μοι πεῖν, σὺ ἂν ἤτησας αὐτὸν καὶ ἔδωκεν ἅν σοι ὕδωρ ζῶν. 11 λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· κύριε, οὔτε ἄντημα ἔχεις καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶν βαθύ· πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; 12 μὴ σὺ μεῖζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιεν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; 13 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τοῦτου διψήσει πάλιν. 14 ὃς δ' ἂν πίη¹ ἐκ τοῦ ὕδατος οὐ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσει εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ τὸ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ² ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. 15 λέγει πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ· κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ μηδὲ διέρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. 16 λέγει αὐτῇ τ· ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου² καὶ ἐλθε ἐνθάδε. 17 ἀπεκρίθη ἡ γυνὴ καὶ εἶπεν Ὁ αὐτῷ· οὐκ ἔχω ἄνδρα². λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω. 18 πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστιν σου ἀνὴρ· τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. 19 λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σύ. 20 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· καὶ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου προσκυνεῖν δεῖ. 21 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· πιστεύέ μοι, γύναι, ὅτι ἔρχεται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει

τούτῳ οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. 22 ὑμεῖς προσκυνεῖτε δὲ οὐκ οἴδατε· ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. 23 ἀλλὰ ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσιν τῷ πατρί ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· καὶ γὰρ ὁ πατήρ τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. 24 πνεῦμα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνούντας ὁ αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ² δεῖ προσκυνεῖν. 25 λέγει αὐτῷ ἡ γυνὴ· Γοῖδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος χριστός· ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. 26 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι. 27 Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ ἐθαύμαζον ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· οὐδεὶς μὲντοι εἶπεν τ· τί ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; 28 ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνὴ καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· 29 δευτε ἴδετε ἄνθρωπον ὃς εἶπέν μοι πάντα ὅσα ἐποίησα, μὴτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; 30 ἔξηλθον ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. 31 Ἐν τῷ μεταξύ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ῥαββί, φάγε. 32 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν ἢν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. 33 ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· μὴ τις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; 34 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐμὸν βρῶμά ἐστιν ἵνα ποιήσω τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. 35 οὐχ ὑμεῖς λέγετε ὅτι ὅτι τετράμηνός ἐστιν καὶ ὁ θερισμός ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν καὶ θεάσασθε τὰς χώρας ὅτι λευκαὶ εἰσιν πρὸς θερισμόν· ἤδη¹. 36 τὸ θερίζων μισθὸν λαμβάνει καὶ συνάγει καρ-

Act 17,23

Is 2,3

5,25 R 13,11

E 2,18

R 12,1

2 K 3,17 s

1,41!

9,37; 10,25

39

8

6,27

Mt 16,7

5,30; 6,38 H 10,9 s

5,36; 17,4; 19,28.

30

Mt 9,37!

9 ° N* f¹ 565. 579. 892 al j sys.c.p samss bo | 2-4 I D it sys.c sa ac² | ° N* D a b e j | txi p^{66.75.76} rel | 11 ° t - p⁷⁵ B sys ac² | ekeivn N* | txi p⁶⁶ N² A C D L W^s Θ Ψ 050. 083. 086 f^{1.13} 33 M latt syc.p.h sa bo | ° N D W^s pc it sys.c.p samss bomss | 12 ° δεδ- p^{66.75} C f¹³ pc | 14 ° ο δε πινων N* D | -ση p⁶⁶ C³ W^s 086 f¹³ 33* M | txi p⁷⁵ N A B D L N (Δ) Θ Ψ 050. 083 f¹ 33c. 1241. / 844. / 2211 al (C*: h. t.) | ° Tεγω N D N W^s 083. 33. 1241. / 844. / 2211 al a aur b f v^{cl}.ww | ° p⁶⁶ | 15 ° -χομαι p⁷⁵ B | ερχομαι A C D W^s Γ Δ f¹ 565. 579. / 2211 pm; Cyrlem | ερχομαι N² K L N Θ Ψ 086 f¹³ 33. 700. 892. 1241. / 844 pm | txi p⁶⁶ N* | 16 ° το (- N* A Θ f^{1.13} al) Ιησους N A C² D L W^s Θ Ψ 086 f^{1.13} M lat sy(s) samss bo | txi p^{66.75} B C* 33vid pc a samss ac² bomss | 3 / 2 B 086 pc; Orp¹ | 17 ° t N(*) A D K L W^s Γ Δ Θ Ψ f^{1.13} 565. 579. 700. 1241. / 844. / 2211 pm lat syh samss ac² bop¹ | txi p^{66.75} B C N 086. 33. 892. 1241 pm it sys.c.p | 3 / 2 N C* D L 1241 pc j r¹ | ° εχεις N D it vgmss | 18 ° -θως N pc lat | ° ευπας p⁷⁵ | 19 ° N* pc | 20 ° N pc; Tert | 21 ° -σον C³ Ψ 579. 892 pc (° A Θ M) | txi p^{66.75} N B C* L W^s 1241. / 844. / 2211 al (° D f^{1.13} 565 al)

23 ° f¹ pc | 24 ° t N* D* ff² (j) | txi p^{66.75} N² A B C D¹ L W^s Θ Ψ 086 f^{1.13} 33 M lat sy | ° αληθειας N* syhm | ° N* D a j r¹ | 25 ° οἶδαμεν p^{66c} N² L N f¹³ 33. 1241. / 844. / 2211 al f syhm sa ac² bo; Orp¹ Cyrlem | ιδου sys¹ | txi p^{66.75} N* A B C D W^s Θ Ψ 086 f¹ M lat syc.p.h pbo; Orp¹ | ° παντα A C² D L Θ Ψ 086 f¹³ 33 M | txi p^{66.75} N B C* W^s f¹ 565 pc | 27 ° αυτω N D pc it vgmss sys.c samss bo | 29 ° t α N B C* (579); Orp¹ | txi p^{66.75} A C³ D L W^s Θ Ψ 086 f^{1.13} 33 M lat syh; Orp¹ | 30 ° εζηλ. ουν p⁶⁶ N N W^s 086 f^{1.13} 565. 700. 892. 1241 pm it v^{cl} | και εζηλ. C D b r¹ sy | εξηρχοντο (+ δε 1241) L 1241. / 844. / 2211 pc | txi p⁷⁵ A B K Γ Δ Θ Ψ 33. 579 pm a c vst | 31 ° εν δε p⁷⁵ A C³ Θ 086 f^{1.13} 33 M syh samss ac² | και εν W^s pc | txi p⁶⁶ N B C* D L Ψ / 844. / 2211 pc lat samss | 33 ° εν εαυτοις οι μαθ. D ff² q sy^p | 34 ° t ποιω N A f¹³ M | txi p^{66.75} B C D K L N W^s Θ Ψ 083. 1. 33. 565. 579. / 844. / 2211 al; Cl | 35 ° p⁷⁵ D L 086vid f¹³ 1241. / 844* pm syc | ° et¹. p⁷⁵ C³ 083 f^{1.13} M lat syh; Or Cyr (cf vs 36¹) | txi N C* D L (W^s) Ψ 33. 579 pc sys.c (sine interp. vl incert. p⁶⁶ N* A B Θ al) et 36 ° και A C³ Θ f^{1.13} M lat syh (cf vs 35¹) | txi p^{66.75} N B C* D L W^s Ψ 083. 33 pc it

Is 9,2

Mch 6,15 Job
31,8

7,31!

29

L 9,52! Act 10,48;
18,20

1 J 4,14

3!

Mt 13,57p

2,13!

2,1!

2,9

46b-53: Mt 8,
5-13 L 7,1-10
2,12!

πὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. 37 Ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὅτι ἀληθινὸς ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. 38 ἐγὼ ἁγιάστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὅτι οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· ἄλλοι κεκοπιάκασιν καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσ-
εληλύθατε.

39 Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαριτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυ-
ρούσης ὅτι εἶπέν μοι πάντα ἃ ἐποίησα. 40 ὥς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρίται, ἡρώτων αὐτὸν μείναι παρ' αὐ-
τοῖς· καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. 41 καὶ πολλὰ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, 42 τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν, αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου.

43 Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. 44 αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προ-
φήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. 45 ὅτε οὖν ἦλ-
θεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι πάντα ἑωρακότες ὅσα ἐποίησεν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν.

46 Ἦλθεν οὖν πάλιν εἰς τὴν Κανὰ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐποίησεν τὸ ὕδωρ οἶνον.

Καὶ ἦν τις βασιλικὸς οὗ ὁ υἱὸς ἡσθένης ἐν Καφαρ-
ναούμ. 47 οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὸν καὶ ἡρώτα ἵνα καταβῇ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἡμελλεν γὰρ ἀπο-

36 τ καὶ ἡ Α Δ Θ f¹³ M lat sy^h; Irlat | txi p^{66.75} B C L N Ws Ψ 083 f¹ 33. 565. 892. 1241. l 844. l 2211 al e r¹ | ° p⁶⁶ • 37 (h. t.) p⁷⁵ al | ° το p⁶⁶ ἡ Α C D Θ f¹³ M | txi B C* K L N Ws Δ Ψ 083 f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. l 844. l 2211 al • 38 ἁπεσταλκα ἡ Δ | ° D* L Ws (pc) e • 39 ἡ pc a e | ° ὅσα p⁶⁶ A C D Ws Θ Ψ f¹³ 33 M lat sy^h | txi p⁷⁵ ἡ B C* L pc • 41 πλειον p⁷⁵ e r¹ • 42 δε p⁶⁶ D N pc it sy^h | ° B Ws pc b f r¹ sy^c; Irlat Orlem | λαλιαν σου p⁷⁵ B; Or | σην μαρτυριαν ἡ* D b l r¹ | ° του D l 2211 a sy^c | ° το χριστος A C D L Θ Ψ f¹³ 33 M e f q sy^h bop¹ | txi p^{66.75} ἡ B C* Ws l 844. l 2211 pc lat sy^c; Irlat vid Or • 43 καὶ ἀπῆλθεν Α Θ Ψ f¹ 33 M aur vg sy^h mg | καὶ ἦλθεν L pc vg^{ms} sy^h | txi p^{66.75} ἡ B C D Ws 083 vid f¹³ 892. 1241 al it sy^c; Orlem • 45 ὥς ἡ* D e | ° εξεδ- D | ° ἡ α ἡ* D M sy^h | txi p^{66.75} ἡ A B C L N Ws Θ Ψ 086 f¹³ 33. 565. 579. 892. 1241 al sy^h mg • 46 τ ο Ἰησους Α Θ Ψ f¹³ 33 M f q sy^h bop¹ | txi p^{66.75} ἡ B C D L Ws 086. 33. 1241 al lat sy^c | εν B N pc | ° ἦν δε ἡ D L N 083. 33. 892. 1241 al bop¹ | ° λισκος D a bop¹ • 47 ἡ p⁷⁵ | ἦλθεν (+ ουν ἡ*) πρ. αυ. ἡ* C f¹³ 33. 565. 1241 pc it | τ αυτον Α Θ Ψ f¹³ 33 M lat | txi p^{66.75} ἡ B C D L Ws 083. 086. 33. 892. 1241 al it

θνήσκειν. 48 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· ἐὰν μὴ ση-
μεῖα καὶ τέρατα ἴδῃτε, οὐ μὴ πιστεύσητε. 49 λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικὸς· κύριε, κατάρθῃ πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. 50 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· πορεύου· ὁ υἱός σου ζῇ. Ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν ὁ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς καὶ ἐπορεύετο. 51 ἥδη δὲ αὐτοῦ κατα-
βαίνοντος οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ὑπῆντησαν αὐτῷ λέγοντες ὅτι ὁ παῖς αὐτοῦ ζῇ. 52 ἐπύθετο οὖν τὴν ὥραν παρ' αὐ-
τῶν ἐν ἡ κομψότερον ἔσχεν· εἶπαν οὖν αὐτῷ ὅτι ἐχθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτόν ὁ πυρετός. 53 ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ ὅτι ὁ υἱὸς σου ζῇ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. 54 Τοῦτο ὁ δὲ πάλιν δευτέρον σημεῖον ἐποίη-
σεν ὁ Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

5 Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα.

2 Ἔστιν δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ ἡ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθζαθα πέντε στοᾶς ἔχουσα. 3 ἐν ταύταις κατέκειτο πλήθος τῶν ἀσθε-

2,18! 23! 1 K 1,22!
Act 5,12! Sap 8,8

1 Rg 17,23

Mc 7,30

Mt 8,15! p

Act 11,14!

2,11!

4,3!

6,4; 2,13; 7,2.10

Neh 3,1.32; 12,
39
9,7

49 βασιλικοσ D* vid bop¹ • 50 καὶ επ. A C Θ Ψ f¹³ 33 M it sy pbo bo | επ. δε L 083. 892 pc | txi p^{66.75} ἡ B D Ws 1241 pc lat sa ac² bop¹ | ° ω p⁶⁶ D Ws f¹³ 33 M | txi p⁷⁵ ἡ A B C L Θ Ψ 579 pc (ἡ* om. ... καὶ) | ° p⁷⁵ K pc d l • 51 ° ἡ D L Ψ f¹ 565. 892. 1241 pc lat | txi p^{66.75} A B C (Ws) Θ f¹³ 33 M (d) q sy | ° καὶ ἡγγελαν αὐτῷ (- ἡ) ἡ D b | καὶ απηγγ. (+ αὐτῷ 1424 pc) λεγ. p⁶⁶ A C Ws Θ Ψ f¹³ M | καὶ απηγγ. λεγ. K f¹ 33. 565 al | txi p⁷⁵ B L N 579. 892. 1241 pc pbo bo | ° π. σου Θ Ψ f¹ M sy^h; Or | υιος σου (αὐτου 185 pc) p⁶⁶ D K L N 33. 579. 892. 1241 al sy^c p^h mg | π. σου ο υιος αυ. f¹³ | txi p^{66.75} ἡ A B C Ws pc • 52 3 4 1 2 L Ψ M vg^{ms} pbo bo | ° τ. ωρ. εκεινην p⁷⁵ B | txi p⁶⁶ ἡ A C D K N Ws Θ f¹³ 33. 565. 579 al lat | ° I p⁶⁶ T pc e sy^c p | καὶ ε. ἡ A D Θ f¹³ M lat sy^h | txi p^{66.75} B C L N Ws Ψ f¹ 33. 565. 579. 1241 al | ° tertia c | nona sy^c • 53 τ αυτου p⁶⁶ C N T f¹³ 1241 pc e f sy sa pbo bo | ° ἡ p⁷⁵ ἡ* B C T l. 892 al | txi p⁶⁶ ἡ A D L Ws Θ Ψ 078 f¹³ 33 M e f | ° ἡ* N* • 54 ὁ ἡ A C D L Θ Ψ 078* vid f¹ 33 M latt sy sa bop¹ | txi p^{66.75} B C* T Ws 078* f¹³ (579). 1241 al pbo bop¹; Or | ° I 3 2 ἡ Ws | 3 1 2 p⁷⁵ | 2 1 3 28 pc • 51 τ ἡ ἡ C L Δ Ψ f¹ 33. 892. 1424 pm | ° αζυμων Α | ° τ η σκηνοπηγια 131 | ° τ ο ἡ C T Ws Θ f¹³ 33 M | txi p^{66.75} A B D K L Ψ 078 al • 2 εν τη ... η επιλεγομενη (λεγ. D) ἡ A D L Θ pc | επι τη ... τη επιλ. Ws | ° πρ-κη κολ. το λεγομενον ἡ* aur e vg¹ | natatoria quae dicitur l | in inferiore parte natatoria piscina qu. dic. a (b) ff² | επι τη ... η εστιν λεγ. p⁶⁶ | ut txi sed λεγ. f¹ 33. 565. 579 pc | txi p^{66.75} B C T Ψ 078 f¹³ M sy^h | ° Βηθεσδα Α C Θ 078 f¹³ M f q sy^c p^h mg | (1,44) Βηθσαιδα (p⁶⁶. Βηδ-,* -δαν).⁷⁵ B T Ws (Ψ) pc aur e vg sy^h (co); Tert | Βελζεθα D (a) r¹ | txi ἡ (L) 33 it • 3 πολυ Α Θ Ψ 078 f¹³ M lat sy^h | txi p^{66.75} ἡ B C D L Ws 33. 579. 1241 pc it sy^c co

νούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν. ^Τ 5 ἦν δέ τις ἄνθρωπος ἐκεῖ· ^Τ τριάκοντα ὅκτω ἔτη· ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ αὐτοῦ· 6 τοῦτον ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς κατακείμενον καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἥδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ· θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι; 7 ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθενῶν· κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα ὅταν παραχθῇ τὸ ὕδωρ βάλη με εἰς τὴν κολυμβήθραν· ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλος πρὸ ἔμου καταβαίνει. 8 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἔγειρε ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 9 καὶ εὐθὺς ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος καὶ ἤρεν τὸν κράβαττον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. ^Τ 10 Ἦν δὲ σάββατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. 11 ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεταραπτευμένῳ· σάββατόν ἐστιν, καὶ οὐκ ἔξεστίν σοι ἄραι τὸν κράβαττόν σου. 12 ὁ δὲ ἀπεκρίθη αὐτοῖς· ὁ ποιήσας με ὑγιῆ ἐκείνός μοι εἶπεν· ἄρον τὸν κράβαττόν σου καὶ περιπάτει. 13 ὁ δὲ ἰαθεὶς οὐκ ἤδει τίς ἐστιν, ὁ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν ὄχλον ὄντος ἐν τῷ τόπῳ. 14 μετὰ ταῦτα εὐρίσκει αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἰδε ὑγιῆς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν σοί τι γένηται. 15 ἀπήλθεν ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀνήγα-

3 ^Τ (, παραλυτικῶν D it), εκδεχομένων την του υδατος κινησιν A^c C³ D (W^s) Θ Ψ 078 f^{1,13} 33 ^Μ lat syn^h bo^Π | txt ^Π 66.75 ^Σ A* B C* L T pc q sy^c co | ^Τ 1 [4] ἀγγελος γαρ (δε L; + κυριου A K L Δ f¹³ (1241) al it vg^{cl}) κατα καιρον (- a b ff²) κατεβαινεν (ελουετο A K Ψ 579, 1241 r¹ vg^{ms}) εν τη κολυμβηθρα (- a b ff²) και εταρασσε (- σσετο C³ 078 al c r¹ vg^{cl}) το υδωρ· ο ουν πρωτος εμβας μετα την παραχην του υδατος (om. μετα ... υδ. a b ff²) υγιης εγινετο ω (οιω A L pc) δηποτε (δ' αν K pc; + ουν A) κατειχετο νοσηματι A C³ L Θ Ψ 078 vid f^{1,13} ^Μ it vg^{cl} syn^h bo^Π; (Tert) | txt ^Π 66.75 ^Σ B C* D T W^s 33 pc f¹ q vg^s sy^c co • 5 f¹ 3 2 ^Π 66 ^Ψ pc | 1 2 ^Σ | 2 3 D 1 (f¹ 1241 pc it) | λη' ετ. (- ^Π 75; ^Σ ^Π 66) ^Π 66.75 | μ' και η' ετ. W^s | ° (^Π 66.75) B K Γ Θ 892, 1424 pm | vg^{ms} | txt ^Σ A C D L T (W^s) Δ Ψ 078 f^{1,13} 33, 565, 579, 700, 1241 pm • 6 f¹ 2 1 3 ^Π 75 f¹ 565 pc | 1 3 2 ^Π 66 | 3 2 ^Π 66 | 2 3 ^Σ 2768 pc • 7 γ' λεγει A^c D sy^c | ^Τ και λαμβανει την ιασιν 64 | εγω δε ασθενων πορευομαι 69 • 9 ^Τ και D W^s aur | - ^Σ * | ° sy^c | ° D e • 10 ° ^Τ A B C³ f¹ ^Μ e | txt ^Π 66.75 ^Σ C* D L N W^s Θ Ψ f¹³ 579, 892, 1241 al lat sy • 11 (t oc δε ^Π 75 A B | - C³ D Ψ f¹ ^Μ lat sam^s ac² | txt ^Π 66 ^Σ C* K L N W^s Δ Θ f¹³ 579, 892, 1241 al • 12 ° (h. t.?) A* W Γ pc b sy^s | ^Τ ουν ^Π 75 | ουν αυ. A^c C L Θ Ψ f^{1,13} 33 ^Μ aur c vg sy^h bo^Π | txt ^Π 66 ^Σ B D pc it sy^c p | ^Τ τον κραβ(β)ατ(τ)ον σου A^c C³ D Θ Ψ f^{1,13} 33 ^Μ lat sy sam^s pbo | txt ^Π 66.75 ^Σ B C* L sam^s ac² • 13 ^Τ ασθενων D b l (r¹) | - q | ^Τ δε ^Π 75 aur f¹ ff² r¹ bo^Π | ^Τ ενευσεν ^Σ * D* • 14 ° B | ^Σ ^Σ D K W Θ f^{1,13} 33, 565, 1241, 1424 pm • 15 ^Τ απ. ουν ^Σ 2 D N Θ Ψ f¹³ 1241 al bo | απ. δε W | και απ. A pc | ^Τ απηγγ. D K Δ f¹³ 33, 1241, 1424 al | ^Τ ειπεν ^Σ C L pc a e j q sy^c p bo | txt ^Π 66.75 A B W Θ Ψ f¹ ^Μ f

γειλεν τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. 16 καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον οἱ Ἰουδαῖοι τὸν Ἰησοῦν, ὅτι ταῦτα ἔποιε ἐν σαββάτῳ.

17 Ὁ δὲ ὁ [Ἰησοῦς] ἀπεκρίνατο αὐτοῖς· ὁ πατήρ μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. 18 διὰ τοῦτο οὐδὲν μάλλον ἔζητουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν, ὅτι οὐ μόνον ἔλυεν τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγεν τὸν θεὸν ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν τῷ θεῷ.

19 Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς τοιοῦτον ποιεῖν ἂν ἑαυτοῦ οὐδὲν ἢ ἂν μὴ τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα· ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. 20 ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱὸν καὶ πάντα δείκνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. 21 ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς καὶ ζῳοποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζῳοποιεῖ. 22 οὐδὲ γὰρ ὁ πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκεν τῷ υἱῷ, 23 ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν.

24 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με ἔχει ζωὴν αἰώνιον καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. 25 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστὶν ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσουσιν τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσουσιν. 26 ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως καὶ τῷ υἱῷ ἔδωκεν ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ. 27 καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν

16 ^Τ Ιη. οι Ιου. και εξητουν αυτον αποκτειναι A Θ Ψ (f¹³) ^Μ e q (f r¹) syn^h bo^Π | txt ^Π 66.75 ^Σ B C D L W 33, 579, 892 al lat sy^(s) sa ac² pbo (f¹ 565, 1241 pc bo^Π) | ^Τ εποιησεν ^Π 75 579 bo^{ms} • 17 ° ^Τ ^Π 75 ^Σ B W 892, 1241 pc pbo | txt ^Π 66 A D L Θ Ψ f^{1,13} 33 ^Μ lat sy^(s) co • 18 ° ^Σ D pc it sy^p pbo bo^{ms} | ^Σ 3 4 1 2 5 ^Π 66 D; Hil | 1 2 5 3 4 W 1 • 19 ° ^Π 75 B pc | ^Τ ειπεν A D W Θ Ψ f¹³ 33 ^Μ | λεγει f¹ 1241 pc j | txt ^Π 66.75 ^Σ (*) B L 565, 579, 892 al | ^Τ του ανθρωπου D f¹³ pc | ^Τ τι ετ' - D | - et ουδε εν ^Π 66 f¹ 565 pc | ^Τ αν ^Σ B | txt ^Π 66.75 A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 ^Μ | ^Τ 2 1 ^Σ D pc it | 2 063 e • 20 ^Τ ^Σ ζετε ^Σ L 579 pc | - σητε ^Π 75 1241 • 25 ° ^Σ * a b; Tert | ^Τ - σωσιν ^Π 66 ^Σ L W Ψ 070, 1, 33, 565, 579, 892, 1241 al | ^Τ - σονται A D Θ f¹³ ^Μ | txt ^Π 75 B pc | ° ^Π 66 ^Σ * | ^Τ ζησονται A Θ Ψ f¹³ ^Μ | txt ^Π 66.75 ^Σ B D L W 070 f¹ 33, 565, 579 al • 26 ^Τ ^Σ ως ^Σ * D W; Epiph | ^Σ 4 1-3 5 A D Θ Ψ f^{1,13} 33 ^Μ lat sy | 1-3 5 4 W pc | txt ^Π 66.75 ^Σ 2 B L 070, (579), 1221 al (^Σ * 1*; h. t.)

18! Mt 12,14

9,4
16; 7,1.19.25.30; 8, 37.40; 11,53 Mt 12,14
10,33.36; 19,7
Sap 2,16

30; 8,28! 2K 3,5

3,11!

3,35!

14,12!

Dt 32,39 1Sm 2,6
2Rg 5,7 Hos 6,2

27; 8,15 Dn 7,10.
13s Hen 69,27 Act
10,42! |

L 10,16!

8,51

3,15s.36; 6,40.47;
10,10.28; 11,25s;
20,31; 17,2 • 3,18
R 8,1 • 1J 3,14 |

28; 4,23

1,4

6,57! |

Act 10,42! • 1,51!

25!

Is 26,19 Ez 37,12

Mt 25,46 Act 24,15

2K 5,10 1Th 4,16

Dn 12,2 Ap 20,13

8,28! Nu 16,28

8,16

4,34!

8,13 s

36 s; 8,18 1J 5,9

1,7,19-34

11,42!

3,17!

1,8 Mt 11,7-11

Ps 132,16 s • 2K

7,8 G 2,5 Phm 15

32!

4,34!

10,25,38; 14,11 s;

15,24 Mt 9,6 p;

11,2-6; 12,28 |

8,18; 12,28!

1,18! Dt 4,12

1J 2,14!

Jr 8,8 s R 2,17-20 |

1,45! L 18,31;

24,27-44 2T 3,

15-17 1P 1,10 Ap

19,10 •

1,45! | Mt 23,37

1Th 2,6

L 11,42 2Th 3,5

1J 2,15

αὐτῷ ἡ κρίσις ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ὁ ἀνθρώπου ἐστίν. 28 μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα ἐν ἣ ἡ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἰακούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ 29 καὶ ἐκπορεύονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, (οἱ δὲ) τὰ φαῦλα πράξαντες εἰς ἀνάστασιν κρίσεως.

30 Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἅπ' ἑμαυτοῦ ὅθεν· καθὼς ἀκούω κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν, * ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με ἡ.

31 Ἐάν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία μου οὐκ ἐστίν ἀληθής· 32 ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. 33 ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκεν τῇ ἀληθείᾳ· 34 ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἄνθρωπον τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. 35 ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθέλησατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.

36 Ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν ἡμεῖς τοῦ Ἰωάννου· τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἡ δέδωκέν μοι ὁ πατήρ ἵνα τελειώσω αὐτά, ἡ αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατήρ με ἀπέσταλκεν. 37 καὶ ὁ πέμψας με πατήρ ἐκεῖνος μεμαρτύρηκεν περὶ ἐμοῦ, οὔτε φωνὴν αὐτοῦ πώποτε ἀκηκόατε οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐωράκατε, 38 καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ὑμῖν μένοντα, ὅτι ὃν ἡ ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τοῦτω ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. 39 ἐραυνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔχειν· καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ ἡ. 40 καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με ἵνα ζωὴν ἡ ἔχητε.

41 Δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, 42 ἀλλὰ ἐγνώκα ὑμᾶς ὅτι ἡ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς.

27 καὶ D Θ f¹⁻¹³ M lat sy^{p,h} | txi p^{66,75} (N) A B L N W Ψ 070. 33. 579. 12211 al it vg^{cl} sy^c; Or | [° Wendt cj] • 28 □ sy^c | ἰακουσῶσιν p⁶⁶ N L N W Δ 33. 579 al | -σονται A D (Θ) Ψ f¹⁻¹³ M | txi p⁷⁵ B 070 pc • 29 † οι p^{66c} B a e ff² | καὶ οι p⁶⁶ W; Irlat | txi p⁷⁵ N A D L Θ Ψ 070 f¹⁻¹³ 33 M lat sy^h • 30 ουδε εν p⁶⁶ G pc | ἡ πατρός Γ Θ f¹³ 700. 892. 1241. 1424 M it • 32 οἶδατε N* D a aur e q sy^c | οἶδαμεν 61. 1424 pc • 34 ἡ-πων D pc bo^{ms} | Ἰωαννου 485 pc • 36 ἡμεῖς p⁶⁶ A B N W Ψ f¹³ 33. 579. 1241 al | μεῖζονα D 1424 pc | txi N L Θ f¹ M | ἡ εδωκεν A D K Δ Θ 700 M | ἡ ταυτα p⁶⁶ | - p^{95vid} 33. 1241 pc • 37 αὐτος p⁶⁶ A Θ Ψ f¹⁻¹³ 33 M lat | ἐκεῖνος αὐτος D | txi p^{75,95} N B L W 892. (1241) pc a ff² j • 38 ἡ-σταλκεν D Θ pc • 39 ἐν αἰς υμ. δοκ. ζῶν ex. ἐκεῖναί ... ἐμου (it); PEGerton 2 (Irlat) | id., sed add. p. txi a b (ff² sy^c) • 40 αἰώνιον D Θ 69 pc e sy^p • 42 5 6 1-4 (N*) D b e q

43 ἐγὼ ἡ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνετε με· ἐάν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήμψεσθε. 44 πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου Θεοῦ οὐ ζητεῖτε;

45 Μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ἡμῶν πρὸς τὸν πατέρα· ἐστίν ὁ κατηγορῶν ἡμῶν ἡ Μωϋσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. 46 εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωϋσεῖ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος ἔγραψεν. 47 εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασιν ἡ πιστεύετε;

6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ ἡσοῦς πέραν τῆς θαλάσσης (τῆς Γαλιλαίας τῆς Τιβεριάδος). 2 ἡκολούθει δὲ αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι ἡθεώρουν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. 3 ἀνῆλθεν ἡ δὲ εἰς τὸ ὄρος ἡ ἡσοῦς καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. 4 ἡ δὲ ἐγγύς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων.

5 Ἐπάρας οὖν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ ἡσοῦς καὶ θεασάμενος ὅτι ἡ πολὺς ὄχλος ἡ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον· πόθεν ἡ ἀγοράσωμεν ἄρτους ἵνα φάγωσιν οὗτοι; 6 τοῦτο δὲ ἔλεγεν πειράζων αὐτόν· αὐτὸς γὰρ ἡδεῖ τί ἐμελλεν ποιεῖν. 7 ἡ ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Φίλιππος· διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἡρκοῦσιν αὐτοῖς ἵνα ἡκαστός βραχύ ἡ λάβῃ. 8 λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου· 9 ἐστίν παῖδ-ἀριον ἡ ὦδε ὃς ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους καὶ δύο ὀψά-

10,25

1,11

Mt 24,5 p |

12,39 • 12,43 Mt

23,5-7 p • 7,18!

R 2,29

2Rg 19,15,19 Is

37,20 Dn 3,45 Θ

1T 1,17

7,19! Dt 31,26

1,45! Dt 18,15

L 16,31

1-13: Mt 14,13-

21 Mc 6,32-44

L 9,10b-17

cf Mt 15,32-39

Mc 8,1-10 • 21,1 |

Mt 15,30 • 2,11!

15 Mt 5,11

2,131 5,1!

1,43! • 4,8

8,6

1,40!

2Rg 4,42 s

43 τ δε p⁶⁶ • 44 ° p^{66,75} B W a b sa ac² pbo bop¹ • 45 ἡμας D* 1424 pc | ὑμιν p⁷⁵ L 1241 pc | ἡ πρὸς τον πατερα B • 47 ἡ πιστευσητε D W Δ Θ f¹⁻¹³ 565. 579. 1241. 1424 al | πιστευετε p^{66,75} B pc bop¹; Did | txi p^{75c} N A L Ψ 33 M lat

¶ 6,1 / 1 2 p⁶⁶ pc | 3 4 N 0210 pc bo^{ms} | τ. Γαλ. εἰς τα μερη τ. Τιβ. D Θ 892 pc b e j r¹ • 2 ἡ καὶ -θει A Θ Ψ M q vg sy^h | καὶ -θησαν (et oχλοι -λλοι) 1424 pc f | txi p^{66,75vid} N B D L N W f¹⁻¹³ 33. 565. 579. 892. 1241 al it sa^{ms} bop¹; Epiph | ἡ-ρουντες (et om. οτι) W | ἡ εωρων p⁶⁶ N f¹ M | txi p^{66c,(75)} (A) B D L N (Θ) Ψ (f¹³) 33. 579. 892. 1241 al • 3 ἡ ουν D W f¹⁻¹³ 565 pc lat sa^{ms} ac² | ἡ ο Ι. N² A L Θ Ψ f¹⁻¹³ M | - Δ pc | txi p⁶⁶ N* B D W | ἡ 2 I U f¹ 565 pc | 2 047 pc | ἐκει (- N*) ἐκαθεζετο p⁶⁶ N (f¹ D) f¹³; Epiph • 4 ἡ □ vs 472 pc • 5 ἡ p⁶⁶ N D Θ 892 pc | ἡ τον A Θ f¹⁻¹³ M | txi p⁶⁶ N B D L N W Δ Ψ 33. 579. 892 al | ἡ-σωσιν p^{75vid} • 7 ἡ-θη ουν αυ. p⁶⁶ (N²) | -νεται ουν N* | -νεται αυτ. D | ° p⁷⁵ A B D Θ Ψ f¹⁻¹³ 33 M | txi p⁶⁶ N L N W 892 pc | ° p⁷⁵ B D it | txi p⁶⁶ N A L W Θ Ψ f¹⁻¹³ 33 M c f vg sy^h • 9 ἡ ἐν A K Γ Δ Θ 700. 1424 M lat sy^{s,p,h}

ρια· ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστίν¹ εἰς τοσούτους; **10** εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπασεῖν. ἦν δὲ χρόνος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσαν οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν (ὡς πεντακισχίλιοι). **11** ἔλαβεν οὖν τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς καὶ εὐχαριστήσας διέδωκεν² τοῖς ἀνακειμένοις ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὑπαρίων ὅσον ἤθελον. **12** ὥς δὲ ἐνεπλήσθησαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. **13** συναγαγόν οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων ἃ ἔπερίσσευσαν τοῖς βρωκόσιν. **14** Οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὅ ἐποίησεν σημεῖον³ ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης ὁ ἔρχόμενος εἰς τὸν κόσμον⁴. **15** Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν ἔρχεσθαι καὶ ἀρπάζειν αὐτὸν ἵνα ποιήσωσιν⁵ βασιλέα, * ἄνεχώρησεν πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος⁶.

16 Ὡς δὲ ὁψία ἐγένετο κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν **17** καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καφαρναοὺμ. καὶ σκοτία ἤδη ἐγεγόνει⁷ καὶ οὐπω ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς⁸. **18** ἦ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διεγείρετο. **19** ἐληλακότες οὖν ὥς ἑσταδίους εἴκοσι πέντε ἢ τριάκοντα θεωροῦσιν τὸν Ἰησοῦν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης⁹ καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. **20** ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς· ἐγὼ εἰμι· μὴ φοβεῖσθε¹⁰.

9¹ 13 D* | 23 1 P⁶⁶ pc e • 10¹ δε A W Θ Ψ f^{1,13} 33 M² b q sy^h | οὖν P⁶⁶ D 1241 pc lat | t¹xt P⁷⁵vid B L pc a sys^{c,p} | ο P⁶⁶ 75 D L N W Ψ f¹ 33. 565. 579. 892. 1241 al | ὡσεὶ π. P²⁸vid.66 A Θ f^{1,13} 33 M² | ὡς τρισχίλιοι N* | t¹xt P⁷⁵ N² B D L N W Ψ 579. 892 al • 11¹ -στησεν καὶ ἐδ- N D it sy^{c,p} | -στησας ἐδ. P²⁸ 66 N Γ 69. 579 pc | τοῖς μαθηταῖς (+ αὐτοῦ 1424 pc), οἱ δὲ μαθηταὶ N² D Θ Ψ f^{1,13} M² b e j (sys) ac² bo^{mss} | t¹xt P²⁸vid.66.75 N* A B L N W f¹ 33. 565. 579. 1241 al lat sy^{c,p,h} sa pbo bo • 13¹ -σεν N A L Θ Ψ f^{1,13} 33 M² | t¹xt P⁷⁵ B D W 091 pc • 14¹ ο επ. σημ. ο Ἰησοῦς A L Θ Ψ f^{1,13} (1424) 33 M² f q vg^{cl} sy^{p,h} (bo) | α επ. σημεια P⁷⁵ B D 091 pc a | t¹xt N D W pc it vgst sy^{s,c} co; Did^{lem} | 2-4 1 N D Θ pc it • 15¹ καὶ ἀναδεικνύναι N* (q) | ἵνα π. αὐτον D Θ Ψ f^{1,13} M² (lat) sy | t¹xt P⁷⁵ N² A B L N* W 1. 33. 565. 579. 892. 1241 al; Or | φευγει N* lat (sy^c) | T (Mc 6,46) κακεὶ προσηχηετο D (sams) • 17¹ τὸ A D W Θ Ψ f^{1,13} M² sa ac² bo | t¹xt P⁷⁵ N B L Δ 33. 579. 700. 892. 1241 al mf pbo | κατελαβεν δε αὐτοὺς ἡ σκοτία N D | 1 2 5 (-N) 6 3 4 N D a | 1 3 4 2 (εγεγονει P⁷⁵) 5 6 P²⁸vid.75 B N Ψ 579 pc | ουκ ελ. πρ. αυ. ο Ι. (+ εἰς το πλοτον K pc) A Θ f¹ M² lat sy sa ac² | t¹xt (L) W 33 pc it pbo bo (et add. εἰς το πλοτον p. I. f¹³) • 19¹ ἑσταδια N* D pc | τὴν -σαν P⁷⁵ • 20¹ sy^c

21 ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως ἐγένετο τὸ πλοῖον¹ ἐπὶ (τῆς γῆς) εἰς ἣν ὑπῆγον.

22 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης εἶδον ὅτι πλοῖάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ ἐν τῷ ὅτι οὐ συνεισηλθεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖον ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον. **23** ἄλλα ἦλθεν πλοιά[ρια]² ἐκ Τιβεριάδος ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον εὐχαριστήσαντος τοῦ κυρίου³. **24** ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ⁴ οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν αὐτοῖς εἰς τὰ πλοῖάρια⁵ καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοὺμ ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. **25** καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης εἶπον αὐτῷ· ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας;

26 Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με οὐχ ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. **27** ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην ἀλλὰ τὴν βρῶσιν⁶ τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει⁷. τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ θεός. **28** εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· τί ποιῶμεν ἵνα ἐργαζώμεθα⁸ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; **29** ἀπεκρίθη ὁ[ὸ] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτό ἐστιν τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος.

30 Εἶπον οὖν αὐτῷ· τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἰδωμεν καὶ πιστεῦσωμέν σοι; τί ἐργάζῃ; **31** οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶν γεγραμμένον⁹.

21¹ 2 3 1 N (D) Θ M² a f ff² vg^{cl} | t¹xt P⁷⁵ A B L N W Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241 al aur c e q l vgst.ww | τὴν γην N* f¹³ 579. 1424 al; Or • 22¹ ἰδων P⁷⁵ f^{1,13} M² | εἶδεν P²⁸ N D lat | t¹xt P⁷⁵ A B L N W Θ 33 al it sy^{p,h} | Ἐκεῖνο (- D 33 pc sy^h) εἰς ο ἐνεβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ (τοῦ Ἰησοῦ N* D^c f¹³ pc sy^c sa) N* D(*) Θ f¹³ 33 M² a e sy sa | t¹xt P⁷⁵ N² A B L N W Ψ 1. 565. 579. 1241 al lat co • 23¹ ἐπελθόντων οὖν τῶν πλοίων N | ἄλλων πλοιαρίων ἐλθόντων D (b j r¹) sy^c | δε -θεν A W Θ (Ψ) f¹³ M² | δε -θον (K) N Γ f¹ 565. (1241) al | -θον (L) 091. 33. 579 pc | t¹xt P⁷⁵ B pc (d e); (L) Did^{lem} | πλοια P⁷⁵ (N) B W Ψ pc lat | t¹xt A (D) Θ 091 f^{1,13} 33 M²; (L) Did^{lem} | D 091 pc a e sy^{s,c} • 24¹ καὶ ἰδόντες οὐκ οὐκ ἦν ἐκεῖ οἱ N* sy^c | ἀνεβ. P⁷⁵ N* L f¹ 565. 579 pc lat | ἐλαβον D f¹³ it et¹ εαυτοῖς πλοιαρ. D it | αὐτοὶ τὰ πλοιαρ. f¹³ b | εἰς το πλοτον N* | αυ. (καὶ αυ. Γ f¹ pc) εἰς τὰ πλοια A Θ f¹ M² q | t¹xt P⁷⁵ N² B L N W Ψ (33). 579. 892 al • 25¹ ἐληλυθας D | ἦλθες N • 27¹ N al lat; Cl Epiph | 2 1 f¹³ 1424 al it vg^{cl} | διδώσιν υμιν N D e ff² j • 28¹ ποιησωμεν ἵνα εργ. W Θ f¹³ al | ἐργασωμεθα ἵνα ποιησωμεν D(*) • 29¹ ο† P⁷⁵ N W Ψ M² | t¹xt A B D K L N T Θ f^{1,13} 33. 579 al; Or | -σητε D K W Γ Δ 0145 f¹³ 700. 892. 1241. 1424 M²

Ps 106,30 ©

22-25: Mt 14, 34-36 Mc 6,53-56

11

2,12! Mc 1,37

2,11!

4,32! 4,14! 1,51!

2K 1,22

1J 3,23

2,18! 23! Mt 12, 38!

49

Ps 78,24 Ex 16,
4,15

4,15

51!

4,15 Mt 6,11

48,51!

4,14! Sir 24,21
Mt 5,6!p

64! 15,24

39; 10,29; 17,2;
6-9,12,24; 18,9 ·

44,65

4,34! Mt 26,39p.42

37!

10,28s; 17,12;
18,9 · 44,54;

11,24; 12,48 |

12,45! · 5,24!s

39!

43,61; 7,32

51!

7,27 L 3,23!

Mt 13,55!p

ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. 32 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ Μωϋσῆς ἔδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν· 33 ὁ γὰρ ἄρτος τῷ θεοῦ ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζῶν διδοὺς τῷ κόσμῳ. 34 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν· κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. 35 εἶπεν τῷ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· * ὁ ἐρχόμενος πρὸς ἐμέ οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε.

36 Ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐώρακατέ [με] καὶ οὐ πιστεύετε. 37 πᾶν ὃ δίδωσίν μοι ὁ πατήρ πρὸς ἐμέ ἤξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον πρὸς ἐμέ οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω, 38 ὅτι καταβέβηκα ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ἔποιω τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με. 39 τοῦτο δὲ ἐστὶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα πᾶν ὃ ἔδωκεν μοι μὴ ἀπολέσω (ἐξ αὐτοῦ), ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ [ἐν] τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 40 τοῦτο γάρ ἐστιν τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτὸν ἔχη ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἀναστήσῃ αὐτὸν ὁ ἐγὼ [ἐν] τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

41 Ἐγὼ γινώσκον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι εἶπεν· ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, 42 καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰωσήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς ἔτι νῦν λέγει τ

31^f δεδ-^h W Θ f¹³ pc • 32^f εδ- B D L W al; Cl | txt φ⁷⁵ κ A T Θ ψ f^{1,13} 33 φ; Or • 33^t ο κ D Θ • 35^t ουν κ D N Γ Θ ψ f¹³ 33, 1241, l 844, l 2211 al sy^h samss | δε A f¹ φ sy^{hmg} | txt φ⁷⁵ vid B L T W 579 pc it sy^{c,p} co | με A D L W Θ ψ f^{1,13} 33 φ; | txt φ⁷⁵ κ B T | τ πω-
ποτε D | -ση B² K Γ Ψ 565, 700, 892, 1241 φ; • 36° κ A pc a b e q sy^c; | txt φ^{66,75} vid rell
• 37^f με A B D L W ψ f^{1,13} 33 φ; | txt φ^{66,75} κ K T Δ Θ al | ο κ* D pc a b e sy^c • 38^f εκ
κ D ψ f¹ φ; | txt φ⁶⁶ A B L T W Θ ψ f¹³ 33, 1241, l 844, l 2211 al; Did | ποιησῶ κ D L* W
pc | τ πατρος D 700, 892, 1424, l 2211 al it sy^{(s),c} • 39° (h. t.) κ* C 565, l 2211 al samss
bo^{ss} | τ πατρος Θ f¹³ 33 φ; lat sy^h | txt φ^{66,75} κ A B D L T W ψ f¹ 700, 892, l 2211 al b e
f q sy^{c,p} | εδ- φ⁷⁵ | μηθεν D samss (bo) | αὐτον L* N W Γ Δ 579, 1241, 1424* pm it
vgst,ww | ο φ^{66,75} B C L T W Γ Δ Θ ψ f¹ 565, 579, 700, 892, l 844, l 2211 pm e vgst | txt κ A
D K N f¹³ 33, 1241, 1424 pm • 40° φ⁶⁶ | ο φ⁶⁶ A D f¹ pc aur b π vg^{ss} bo^{pt}; Cl | ο φ⁷⁵ B
C T W Θ I φ; e | txt φ⁶⁶ κ A D K L N ψ f¹³ 33, 1241, l 844, l 2211 al lat; Cl • 42° ουχι
φ⁷⁵ B T | οτι φ⁶⁶ samss | κ* W b sy^c | ουν φ⁶⁶ κ A D L ψ f^{1,13} 33 φ; lat sy^h samss bo^{pt} |
- 579 pc a e sy^c samss ac² | txt φ⁷⁵ B C T W Θ 1241 pc bo^{pt} | τουτος (κ) A (ψ) f¹³ φ; lat
sy^h | txt φ^{66,75} B C D L T W Θ f¹ 33, 565, 892, 1241 al a ff² q sy^c co

60
X

88
X

88
X

75
X

61
III

62
X

63
X

64
X

65
I

65
I

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

66
X

Γ1 ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; 43 ἀπεκρίθη τῷ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. 44 οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς ἡμεῖς ἐὰν μὴ ὁ πατήρ τῷ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτόν ὅτι ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 45 ἐστὶν γεγραμμένον ἐν τοῖς προφήταις· καὶ ἔσονται πάντες διδασκατοὶ θεοῦ· πᾶς τῷ ἁκούσας παρὰ τοῦ πατρός καὶ μαθὼν ἔρχεται πρὸς ἡμέ. 46 οὐχ ὅτι τὸν πατέρα ἐώρακεν τις εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ, οὗτος ἐώρακεν τὸν πατέρα. 47 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων τῷ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. 48 Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. 49 οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον· 50 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. 51 ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς· ἐὰν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου ἢ τῆς ζῆσαι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ ἄρτος ὁδὲ ὃν ἐγὼ δώσω ἢ ἡ σὰρξ μου ἐστὶν τῷ ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. 52 Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα; [αὐτοῦ] φαγεῖν; 53 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγηται τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνηται αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. 54 ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, κἀγὼ ἀναστήσω αὐτόν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

42^f ἐγω κ Θ pc pbo | εαυτον (et ... καταβεβηκεναι) D • 43^t ουν κ pc | ο φ⁶⁶ C K f¹³ pc | ουν ο A D W Θ ψ I φ sy^h | txt φ⁷⁵ B L T 33, 892, 1241 al • 44^f εμε B Δ Θ al | του φ⁶⁶ pc | ο φ^{66,75} κ Δ Θ pc aur e vgst • 45^t ουν A Θ ψ f¹ φ q sy^{c,p,h} | txt φ^{66,75} κ B C D L N T W f¹³ 33, 579, 1241 al lat sy^h; Or | ακουων D Γ Δ 700, 1424 φ; it vg^{ss} sy^{hmg} | με φ⁶⁶ A C D L W ψ f^{1,13} φ; | txt φ⁷⁵ κ B T Θ pc • 46^f 2 B | τ. πατρος κ; Did | θεον κ* D a b e r¹ | θεον πατερα sy^s • 47^t εις εμε A C² D ψ f^{1,13} 33 φ; lat sy^h sa pbo bo; Did | εις θεον sy^c | txt φ^{66,75} κ B C* L T W Θ 892 pc j ac² • 49^f 4 5 1-3 φ⁶⁶ κ A L ψ f^{1,13} 33 φ; (f) q vg^{cl} sy^h; Cyr | τον αρτον εν τη επ., το μ., D (a) b e r¹ (sy^c) | txt B C T W Θ (aur) e ff² vgst • 50^f θνησκη B • 51^f 2 3 I D 579, 1424 pc | του εμου αρ. κ a e r¹ sy^s | ζ η-
σεται φ⁶⁶ B C T f^{1,13} φ; | txt κ D L W Θ ψ 33, 579, 1241 al | ο κ D W Γ I 844, l 2211 pc
it sy^{c,p} pbo bo | 5-9 I-4 κ; Tert | την εγω δωσω Θ f^{1,13} φ; f q sy^h bo | txt φ^{66,75} (κ) B
C D L T W ψ 33, 579, l 844, l 2211 al lat sy^c sa ac² pbo; Cl • 52^f φ⁷⁵ C D Θ f^{1,13} 33, 565,
579, 1241 al lat | 1 2 I 3-5 κ C f¹ 565 pc; Or | I 3 2 4 5 φ⁶⁶ (579), 1241 pc | I 2 4 5 3 D K
Θ f¹³ al ff² (it vg^{cl} st); | I 3 4 5 φ⁶⁶ | txt B L T W ψ 33 φ; b f j r¹; Cyrlem | ο κ C D L W Θ
ψ f^{1,13} 33 φ; ff² | txt φ⁶⁶ B T 892, 1424 pc lat sy • 53° φ⁶⁶ B | λαβητε D a | 3 4 2 I
φ⁶⁶ D a | I 3 4 2 κ 0250 • 54^f bis αυτου D e sy^s ac² | Ten C K T Δ 0250 f¹³ 700, 892,
1241 pm lat; Or

41!

37!

39!

Is 54,13 Jr 31,
33s l Th 4,9 I J 2,
27 · 8,38

1,18! · 7,29; 9,16,
33; 17,7
5,24!

35,51!

31s · 58 l K 10,
3,5 Nu 14,23 Dt
1,35

33,38,41,35,48

58; 4,14

Mc 14,24p

1,51!

4,14! Lv 17,10-14

Mt 26,26-28

39!

55 ἡ γὰρ σὰρξ μου ἁληθὴς ἐστὶν βρώσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἁληθὴς ἐστὶν πόσις. 56 ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα ἐν ἐμοὶ μένει καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ. 57 καθὼς ἁπέστειλέν με ὁ ζῶν πατήρ καὶ ἐγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με κακεῖνος ζήσει δι' ἐμέ. 58 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐξ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες καὶ ἀπέθανον· ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. 59 Ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδασκῶν ἐν Καφαρναούμ. 60 Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπαν· σκληρὸς ἐστὶν ὁ λόγος οὗτος· τίς δύναται αὐτοῦ ἀκοῦειν; 61 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσιν περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; 62 ἐάν οὖν θεωρήτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; 63 τὸ πνεῦμά ἐστιν τὸ ζῶν, ὃν καὶ ἐγὼ ὠφελεῖ οὐδὲν· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λελάληκα ὑμῖν πνεῦμά ἐστιν καὶ ζωὴ ἐστὶν. 64 ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. * ἦδει γὰρ ἔξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς τίνες εἰσὶν οἱ οὐ πιστεύοντες καὶ τίς ἔστιν ὁ παραδόντων αὐτόν. 65 καὶ ἔλεγεν· διὰ τοῦτο εἰρήκα ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς δύναται ἔλθειν πρὸς μέ ἐάν μὴ ἡ δεδομένη αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς. 66 Ἐκ τούτου πολλοὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ περιεπάτουν.

14,20; 15,4-7; 17,23
1J 3,6.24
5,26

49 · 51!

2,12!

L 6,17

52 · 8,43!

Mc 4,33 | 41!

Mt 11,6!

1,51! · 3,13!

1,15 | K 15,45!

G 6,8 | P 3,18 ·

68; 5,24; 15,3;

3,34 |

36; 5,38; 8,45; 10,

26 · 2,25; 18,4

71; 12,4; 13,11;

18,2,5; 21,20

37!

82-85, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

71-72, 3,27!

67 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα· μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; 68 Ἀπεκρίθη αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις, 69 καὶ ἡμεῖς πεπιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. 70 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην; καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν. 71 ἔλεγεν δὲ τὸν Ἰούδαν Σίμωνος Ἰσκαριώτου· οὗτος γὰρ ἐμελλεν παραδιδόναι αὐτόν, εἰς τὴν ἑκ τῶν δώδεκα.

7 Καὶ μετὰ ταῦτα περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ· οὐ γὰρ ἠθέληεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτείνειν.

2 Ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 3 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ· μετάβηθι ἐντεῦθεν καὶ ὑπαγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσουσιν τοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖς. 4 οὐδεὶς γὰρ τι ἐν κρυπτῷ ποιεῖ καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. 5 οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. 6 λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἐστὶν ἔτοιμος. 7 οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. 8 ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτήν· ἐγὼ οὐκ ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτήν ταύ-

τήν, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὐπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτε ἐστὶν ἔτοιμος.

68 ἁπ. ουν Γ Δ 250. 579. 700. 1424 pm lat syh | ειπεν δε D • 69 ὁ χριστος Tert | ο χρ. ο αγ. του θ. 366 samss ac2 bo | ο χρ. (- b sys) ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 70 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 71 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 72 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 73 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 74 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 75 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 76 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 77 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 78 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 79 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 80 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 81 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 82 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 83 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 84 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 85 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 86 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 87 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 88 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 89 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 90 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 91 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 92 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 93 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 94 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 95 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 96 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 97 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 98 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 99 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 100 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 101 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 102 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 103 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 104 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 105 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 106 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 107 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 108 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 109 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 110 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 111 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 112 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 113 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 114 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 115 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 116 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 117 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 118 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 119 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 120 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 121 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 122 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 123 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 124 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 125 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 126 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 127 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 128 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 129 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 130 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 131 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 132 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 133 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 134 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss pbo • 135 ὁ Ἰησοῦς 579. 1424 pm syh | ὁ Ἰησοῦς ο υιος τ. θ. του ζωντος (- C3 Θ* f1 33. 565 pc lat sys.c) C3 Θ Ψ 250 f1.13 33 38 lat sy bomss | txt 375 B C* D L W samss

30! Me 1,15!

4,3!

31! 5,1!

11,56

Mt 12,35 L 23,50

Mt 27,63!

9,22!

L 19,47! | Mt 8,27!

Mt 13,54p Act

4,13

8,28!s

3,34!

8,28! Nu 16,28

8,50,54; 5,41,44

8,46! Ps 92,16

5,45,47 Act 7,

53 R 2,17-23

5,18!

10,20!

5,16

Gn 17,10-12 Lv

12,3 Act 7,8 R 4,11

Mt 12,5

8^f ουδεπω φ⁶⁶ • 9° φ⁶⁶ B D K Θ 070 f¹ 33, 565, 1424 al lat pbo bo^{ms} | txt φ^{66,75} B L T W Ψ 0105, 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ B D¹ T Θ Ψ 0105, 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ f q r¹ sy^h | - Λ pc e | txt φ⁶⁶ B D* K L N W 070 f¹ 565, 1241 al lat co • 10^f 4-7 1-3 D Θ 0105, 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ lat sy^{(s),ch} | txt φ^{66,75} B B K L N T W Ψ (070), 0238, 33, 892, 1241 al sy^p | φ⁶⁶ B D 1424 pc it sy^{s,c} sa ac² mf pbo | txt φ^{66,75} B L T W Θ Ψ 070, 0105, 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat sy^{p,h} bo • 12^f 4 3 1 2 φ⁶⁶ B D 892 al | 3 1 2 4 φ⁶⁶ 070^{vid}, 33 pc | 4 1-3 0105, 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ lat | 1-3 Θ it | 3 1 2 φ⁶⁶ D | txt φ⁷⁵ B L T W 1241 pc b q | τω -λω φ⁶⁶ B D 33 sa^{ms} pbo bo | φ⁶⁶ B D L Ψ 0105 φ⁷⁵ b e q r¹ bo^{ms} | txt φ⁷⁵ B N T W Θ Ψ 0105, 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ lat sy^h sa pbo bo | ουκ φ⁷⁵ | ουχι T pc • 13^f 2 3 1 φ⁶⁶ B pc q | I L | ελ. υπ¹ | του φ⁷⁵ • 14^f μεσαζουσης φ⁶⁶ D Θ f^{1,13} 565 pc | μεσης ουσης W it • 16° φ⁶⁶ B (33) | txt φ⁶⁶ D L T W Θ Ψ 0105, 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ • 17° φ⁶⁶ B D • 19^f τ εδ- B D H pc | txt φ^{66,75} B L T W Θ Ψ 0105, 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ • 20^f και ειπεν D Θ Ψ 0105, 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ lat sy^{p,(h)} | txt φ^{66,75} B B L T W 33, 1241 pc co • 21/22° φ⁶⁶ D K L N T W (Θ) 0250, 1844, 1221 al | φ⁶⁶ B D | [- et¹.] | φ⁶⁶ B* | φ⁶⁶ B ber¹

την, ὅτι ὁ ἐμὸς καιρὸς ὦπώ πεπλήρωται. 9 ταῦτα ὁ δὲ εἰπὼν αὐτὸς ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ.

10 Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἑορτὴν, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη· οὐ φανερώς ἀλλὰ ὁ[ῶς] ἐν κρυπτῷ.

11 οἱ οὖν Ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ καὶ ἔλεγον· ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; 12 καὶ γογγυσμὸς ἐπερὶ αὐτοῦ ἦν πολλὸς· ἐν τοῖς ὄχλοις· οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι ἀγαθὸς ἐστὶν, ἄλλοι ὁ[δὲ] ἔλεγον· οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. 13 οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων.

14 Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς ἡμεσούσης ἀνέβη Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκεν. 15 ἐθαύμαζον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες· πῶς οὗτος γράμματα οἶδεν μὴ μεμαθηκώς; 16 ἀπεκρίθη οὖν αὐτοῖς ὁ[ὁ] Ἰησοῦς καὶ εἶπεν· ἡ ἐμὴ διδασκὴ οὐκ ἐστὶν ἐμὴ ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με· 17 ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδασκῆς πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. 18 ὁ ἀπ' ἐαυτοῦ λαλῶν τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ· ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν οὗτος ἀληθὴς ἐστὶν καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶν.

19 Οὐ Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον; καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον. τί με ζητεῖτε ἀποκτείνειν; 20 ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος· τὸ δαιμόνιον ἔχεις· τίς σε ζητεῖ ἀποκτείνειν; 21 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν ἔργον ἐποίησα καὶ πάντες θαυμάζετε· 22 διὰ τοῦτο· Μωϋσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν – οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ Μωϋσέως ἐστὶν ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων – καὶ ὁ ἐν σαββάτῳ περιτέμ-

νετε ἄνθρωπον. 23 εἰ περιτομὴν λαμβάνει ὁ ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος· Μωϋσέως, τῷ ἐμοὶ χολᾷτε ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὕγιῃ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; 24 μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνετε.

25 Ἐλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν· οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτείνειν; 26 καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσιν. μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; 27 ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν· ὁ δὲ χριστὸς ὅταν ἔρχηται οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. 28 ἔκραζεν οὖν ἐν τῷ ἱερῷ διδασκῶν ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων· καμὲ οἴδατε καὶ οἴδατε πόθεν εἰμὶ· καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε· 29 ἐγὼ τὸ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐτοῦ εἰμι κακεῖνός με ὁ ἀπέστειλεν. 30 Ἐζήτουν οὖν αὐτὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἔπεβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

31 Ἐκ τοῦ ὄχλου δὲ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν καὶ ἔλεγον· ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ μὴ πλείονα σημεῖα ποιήσει ὢν οὗτος ὁ ἐποίησεν; 32 ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος ἐπερὶ αὐτοῦ ταῦτα, * καὶ ἀπέστειλαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. 33 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἐτι χρόνον μικρόν· μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με. 34 ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὐρήσετέ [με], καὶ ὅπου εἰμι ἐγὼ ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. 35 εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς· ποῦ οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ὁ ἡμεῖς οὐχ

23^f τ ο B N Θ (0250), 33 pc | txt φ⁶⁶ B D L T W Ψ 0105 f^{1,13} φ⁷⁵ | τ ο φ⁶⁶ B Θ | τ¹ πως D (f) sa pbo bo | τ 2 1 φ⁷⁵ • 24^f τ κρινατε B Θ 0105, 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ | txt φ^{66,75} B D L N T W Ψ 700 al • 27^f 1 3 2 φ⁶⁶ | 1 3 B (*2 add. hic vs 31b) e bo^{ms} | τ (31) ελθη φ⁶⁶ pc • 28^f δε φ⁶⁶ sa^{ms} pbo | 2 φ⁷⁵ B² (f T) W pc | - Δ f¹³ al | (pon. o I. p. ουν B D N Ψ f¹ 565, 1844, 1221 it) | txt φ⁶⁶ B* L Θ 0105, 33 φ⁷⁵ | - θης φ⁶⁶ B pc • 29^f δε φ⁶⁶ B D N f¹ 33, 565, 1241 al it vg^{ms} sy sa^{ms} pbo bo | - σταλκεν φ⁶⁶ B D pc • 30^f οι δε εζ, φ⁶⁶ B | - λλεν φ⁶⁶ 1424 pc; Or | εβαλεν T lat | ουδεπω φ⁶⁶ • 31^f 5 4 6 1-3 φ⁶⁶ B D pc | 5 (4) 1-3 6 φ⁷⁵ φ⁷⁵ q | txt φ⁷⁵ B K L N T W Θ 0105 f^{1,13} (33), 565, 892, 1241 al lat sed¹ ουν K N W 0105 f¹ 565 al | - Θ f¹³ pc | φ⁶⁶ B* D Θ f¹³ pc lat sy^p • 32^f ηκ, δε φ⁶⁶ B D c e pbo bo^{ms} | ηκ, ουν K N 0105 f¹ 565, 892, 1241 al a f ff² sa^{ms} | και ηκ, Θ f¹³ pc sy | txt φ⁷⁵ B L T W Ψ 33 φ⁷⁵ lat sa^{ms} bo | 3 1 2 φ⁶⁶ B Θ | 1 2 D L* f¹ 565 pc it sy^c | 6 1-5 φ⁶⁶ (B) D 892 al | 6 4 5 3 1 2 φ⁷⁵ a q r¹ sy^h | 6 118 pc (b e) sy^s | om. 6 pc sy^c | txt φ⁷⁵ B K L N T W Θ Ψ 0105 f^{1,13} 1, 33, 565, 1241 al lat (co) • 33^f φ⁷⁵ | φ⁶⁶ D Ψ 0105 f¹ 33 φ⁷⁵ | txt φ^{66,75} B B L T W Θ f¹³ 892 al • 34^f φ⁶⁶ B D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat | txt φ⁷⁵ B N T 0105, 565 al sy • 35^f φ⁶⁶ D L pc | φ⁶⁶ B D pc lat pbo bo¹

10,35

5,8s

8,15 Is 11,3 1Sm

16,7

5,18! | 18,20

41; 6,42

9,29! | 37; 12,44

8,28! 42

8,19!

Mt 11,27

32,44; 8,20; 10,

39; 11,57; 5,18!

L 22,53 · 6,8;

2,4; 13,11

23! 4,39; 8,30; 10,

42; 11,45; 12,11.

42 · 2,18!

6,41!

45; 11,47,57; 18,3

30!

12,35; 13,33;

14,19; 16,16-19

8,21; 13,33,36;

16,10 Prv 1,28

8,22

Dt 17,7 R 2,1,22

Mt 22,22

5,14

1,4s.9; 9,5; 11,10;
12,35,46 Is 9,1; 42,
8; 49,6; 60,1,3 1J 2,
1.11 Mt 5,14 Ph 2,
15 1 Th 5,5

5,31s!

9,29! · 21-23

7,24 · 3,17! 5,22!

ἐπέμενον ἐρωτώντες ὁ αὐτόν, ἄνεκυσεν καὶ ἔειπεν αὐτοῖς· ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος ἔπ' αὐτὴν βαλέτω λίθον¹. **8** καὶ πάλιν κατακύψας ἔγραψεν εἰς τὴν γῆν. **9** οἱ δὲ ἀκούσαντες ἔξήρχοντο εἰς καθ' εἰς ἄρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ κατελείφθη ὁ μόνος καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ οὖσα. **10** ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἔειπεν αὐτῇ· γύναι, ποῦ εἰσιν; οὐδεὶς σε κατέκρινεν; **11** ἡ δὲ εἶπεν· οὐδεὶς, κύριε. εἶπεν δὲ ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω· ὁπορεύου, [καὶ] ἀπὸ τοῦ νῦν μηκέτι ἀμάρτανε².]]

12 Πάλιν οὖν αὐτοῖς ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς λέγων· ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου· ὁ ἀκολουθῶν ἔμοι οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἐξεῖ τὸ φῶς τῆς ζωῆς. **13** εἰπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι· σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς· ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής. **14** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς· κἂν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου³, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον καὶ ποῦ ὑπάγω· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι ἢ ποῦ ὑπάγω. **15** ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ τὸ κρίνω οὐδένα.

7° D pc | ἀνακύψας K Γ 579 pm | ἀναβλεψας U Λ f¹³ 700. 1424^{ms} al | ἔπρος αὐτοῦς K 579 pm | — M | ἐπ' αὐ. τον (- Γ al) λ. βαλ. (Γ M) M | 4 3 1 2 U Λ f¹³ 700. (892). 1424^{ms} al | txt D (f¹) pc e • **8** ἔκατω κυψας f¹³ M | κυψας Γ pc | txt D 1. 892 pc | τῷ δακτυλῷ D pc ff² | ἔκατεγρ- D pc | ἐγραψεν M pc | τ' ἐνοῦς ἐκαστοῦ αὐτῶν τας ἀμαρτίας U 700 al (cf 6 v. l.) • **9** ἄκ. δε 1. 892 pc vg b^{ms} | — D Λ f¹³ pc e | ἐκαστος δε τῶν Ἰουδαίων ἐξηρ. D pc | ἐξηρ. εἰς ἐκαστος 1 pc | καὶ ἐξηλθεν (-θον f¹³) εἰς καθ' εἰς Λ f¹³ 1424^{ms} al | εἰς καθ' εἰς ἀνεχώρησαν M pc (c ff²) | καὶ ὑπο τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι ἐξηρ. ε. κ. ε. K 579 pm b^{ms} | txt U Γ 700. (892) pm (f¹ lat) | τῶς τῶν ἐσχατῶν U Λ f¹³ 700. 1424^{ms} pm | ὥστε παντὰς ἐξελεῖν D pc | ὁ Ἰησοῦς f¹³ 1424^{ms} al | μόν. ο. I. (f¹ U Γ 700 al) M | it vg^{cl} b^{ms} | txt D 1. 892 pc c vgst | ἐστῶσα 1. 892. al lat | — e • **10** ἀναβλεψας Λ f¹³ 700 al | τῷ αὐτῇ καὶ U Λ f¹³ 700. 1424^{ms} al | καὶ μηδὲνα θεάσασμενος πλην τῆς γυναικὸς K 579 pm | txt D Γ 1. 892 pm latt b^{ms} | 1 K 579 pm | 2 U Λ f¹³ 700. 1424^{ms} al | τῇ γυναικί· D pc c | txt Γ 1. 892 pm latt b^{ms} | e. εισ. (+ ἐκεῖνοι K 579 pm) οἱ κατηγοροὶ σου f¹³ M aur (ff²) r¹ vg^{cl} b^{ms} | — 118. 209 al | txt D Γ 1. 892. 1424^{ms} al c e vgst b^{ms} • **11** ἡ κακίην εἶπεν αὐτῷ D (pc) | 3 2 1 D | εἰπ. δε αὐτῇ ο. I. U Γ 700 al it vg^{ms} | ο. δε (καὶ ο. f¹³) I. εἰπ. αὐ. Λ f¹³ 1424^{ms} al | txt 1 M vg | ὑπαγε D | 1+2-4 D pc ff² b^{ms} | 1 K 579. 1424^{ms} pm lat | — f¹³ | txt U Γ 1. 700. 892 pm c d r¹ b^{ms} | τ' (6) τοῦτο δε εἶπαν πειραζόντες αὐτὸν ἵνα ἐχῶσιν κατηγορίαν κατ' αὐτοῦ M | ¶ **8,12** ° φ⁷⁵ B | τ' μοι B T; Or | txt φ⁶⁶ B D L W Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M • **14** ° 3-5 1 2 φ^{39vid.75} B W 047. 0141. 1424 pc b; Epiph | 1 5 2-4 D | ° N F al a s^{ams} b^{ms} | ἡ καὶ φ⁷⁵ B L W Θ f¹³ M | it ac² pbo b^{ms} | txt φ^{66.75c} B D K N T Ψ 070. 0250 f¹ 700^{v.1}. 1 844. 1 2211 al lat syh sa bo • **15** T δε φ⁷⁵ pc d f s^{ams} pbo bo

16 καὶ ἐὰν κρίνω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἡ ἀληθινή ἐστιν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί, ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με Ὁ πατήρ. **17** καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν. **18** ἐγὼ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἑμαυτοῦ καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. **19** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; * ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· οὔτε ἐμὲ οἴδατε οὔτε τὸν πατέρα μου· εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ἂν ᾔδειτε. **20** Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.

87 III

88 I

89 X

21 Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς· ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετε με, καὶ ἐν τῇ ἀμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε· ὅπου ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. **22** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· μή τι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει· ὅπου ὁ ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν; **23** καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί· ὑμεῖς ἐκ τούτου τοῦ κόσμου² ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. **24** εἶπον οὖν ὑμῖν ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν· ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. **25** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· σὺ τίς εἶ; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· τὴν ἀρχὴν (ἡ δὲ τι) καὶ λαλῶ ὑμῖν; **26** πολλὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν, ἀλλ' ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστιν, καὶ ἐγὼ ἡ ἄκουσα παρ' αὐτοῦ ταῦτα λαλῶ εἰς τὸν κόσμον. **27** οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν³. **28** εἶπεν οὖν ὁ [αὐτοῖς] ὁ Ἰησοῦς· ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἂν ἐμαυτοῦ ποιῶ ὁὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδαξέν με ὁ πατήρ

5,30

29; 16,32

Dt 17,6; 19,15 Mt

18,16; 25,60 H 6,18

Ap 11,3 1J 5,7-9

5,32!

5,37

55; 7,28s; 14,7;

15,21; 16,3 Mt

11,27

Mc 12,41 p

7,30!

7,34!

24; 16,9 Dt 24,16

7,35

3,31

17,16

21!

28,58; 13,19 Is

43,10

1,19

3,34!

3,33 · 3,11!

3,14!

1,51! · 24! · 42;

5,19,30; 7,17,28;

14,10 Is 43,10 Θ ·

3,11!

16 ἡ ἀληθής φ⁶⁶ B Θ Ψ 0250 f^{1,13} M | δικαία 544 pc vg^{ms} syhm | txt φ⁷⁵ B D L T W 33. 892. 1241. 1 844. 1 2211 pc | ° τ' N* D sysc | txt φ^{39.66.75} rel | • **17** γεγραμμενον εστιν N • **19** ° το N N W Θ f¹³ 33. 1241 al; Orlem | txt φ^{66.75} B D L T Ψ 070. 0250 f¹ M • **21** ° το Ἰησοῦς φ^{66c} Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 M lat sy sa bo | txt φ^{39vid.66.75} B D L T W pc b (e) ac² pbo • **22** ° φ⁷⁵ pc pbo b^{ms} • **23** ἔλ. οὖν φ⁶⁶ N* c pc (r¹) | καὶ εἶπεν Ψ 0250 f¹ 33 M syh | txt φ⁷⁵ N² B D L N T W Θ f¹³ 892. 1241 al lat syhm | 2 3 1 N D L Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M vg | txt φ^{66.75} B T W 892 pc • **24** ° φ⁶⁶ N pc a e sys^p s^{ams} b^{ms} | τ' μοι N D Θ f¹³ pc e • **25** ° καὶ ἐλ. φ⁶⁶ | ἐλ. N Γ sys^p pbo b^{ms} | εἰπον οὖν W pc | ° 2 φ^{66.75} B pc | — 0250 pc | txt φ⁶⁶ N D L W T Θ Ψ f^{1,13} 33 M syh | τ' εἰπον ὑμῖν φ^{66c} | ° ὅτι (quia) b (d) vgst | qui e vg^{cl} | [eti Torrey, οὐκ ἔχω οἱ Holwerda cjj] | [i.] • **26** ἔχων φ⁶⁶ e • **27** ° τον θεον N* D pc it vg^{cl} • **28** ° τ' φ⁶⁶ B L T W f¹ 565. 892. 1241 pc a | txt φ^{66.75} N D Θ Ψ 0250 f¹³ 33 M lat sy co | ° πάλιν N (f¹ D pc) sy | ° οἱ φ^{66.75} B | ° οὐδε ἐν φ⁶⁶

ταῦτα λαλῶ. **29** καὶ ὁ πέμψας με μετ' ἐμοῦ ἐστίν· οὐκ ἀφήκέν με μόνον, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστά αὐτῷ ποιῶ πάντοτε.

30 Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. **31** ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐτῷ Ἰουδαίους· ἐάν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταὶ μου ἐστέ **32** καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. **33** ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτόν· σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν· πῶποτε· τὴν πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι γενήσεσθε;

34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλός ἐστιν τῆς ἁμαρτίας. **35** ὁ δὲ δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ δὲ υἱὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα. **36** ἐάν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσσεσθε.

37 Οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστέ· ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτείνειν, ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. **38** ἂ ἐγὼ ἐώρακα παρὰ τῷ πατρὶ τὴν λαλῶ· καὶ ὑμεῖς οὖν ἂ ἤκούσατε παρὰ τοῦ πατρὸς ποιεῖτε.

39 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ὁ πατὴρ ἡμῶν Ἀβραάμ ἐστίν. λέγει τὸ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἐστέ, τὰ ἔργα τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε. **40** νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτείνειν ἄνθρωπον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ θεοῦ· τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. **41** ὑμεῖς τὴν ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπαν οἱ αὐτῷ·

28 τ μου B 0250 f¹ M f q sy^p h co | txi p^{66,75} N D L N T (W) Θ Ψ f¹³ 579. 892. 1241 al lat sy^s bo^{mss} • **29** το πατηρ 0250 M f q sy^p h (bo^p) | txi p^{66,75} N B D L N* T W Θ Ψ f¹³ 1. 565. 579. 1241 al lat sy^s co • **33** ου δεδ. ουδενι (p⁶⁶) D | τ και p⁶⁶ N pc sa^{mss} • **34** ο p⁷⁵ pc b e sa^{mss} | ο i p^{66,75} B pc | txi N D L W Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 M sy^h | D b sy^s • **35** ο N W Γ 33. 1241 al vg^{mss} bo^{mss} | τ δε p⁶⁶ D 070. 0250 pc a (b) r¹ vg^{cl} sy co • **36** ο p⁷⁵ f¹³ 1241 pc it sa^{mss} pbo bo^{mss}; Irlat | εστε p⁶⁶ | γενησεσθε 1241 • **38** εγω ο Ψ 070. 0250 (f¹) M lat | ey. (+ δε f¹³) α D L N Θ f¹³ 33. 579. 892 al f | txi p^{66,75} N B C W 565 pc (1241 h. t.) | τ μου N Θ Ψ 0250 f^{1,13} M it vg^{cl} sy | μου, ταυτα D (W) 33. 892 pc (b c q) | ημων 579 | txi p^{66,75} B C L 070 pc l vgst | δ N² L Ψ 070. 0250 M a c ff² q | txi p^{66,75} N* B C D K N W Θ f¹³ 1. 33. 565. 579 al lat; Or | εωρακατε p⁶⁶ N* D Ψ 070. 0250 M lat sy sa ac² pbo bo^{mss} | txi p⁷⁵ N² B C K L W Θ f¹³ 1. 33. 565. 892 al f sy^{hmg} bo; Or | του πατ. υμων ποι. N C K Θ f^{1,13} 33. 565. 892 al f sy^{hmg} | του πατ. λαλειτε p⁷⁵ (pc) | τω πατρι υμων (+ ταυτα D) ποι. D Ψ 0250 M lat sy | txi p⁶⁶ B L W 070 pc; Or • **39** τουν p⁶⁶ D (b) e | ο B | ητε C W Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M it sy^p h; Did^m Epiph | txi p^{66,75} N B D L 070 pc lat; Did^m | τ ποιειτε p⁶⁶ B* (700) ff² vg; Did^m | εποι- αν N² C K L N Δ Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892 pm b; Did^m | txi p⁷⁵ N* B² D W Γ Θ 070. 0250. 1424 pm; Epiph • **41** τ δε N² D 565 al it sy^s p sa^{mss} pbo bo^{mss} | ο i N B L W 070. 1 it sy^s p co | txi p^{66,75} C D Θ Ψ 0250 f¹³ 33 M aur f vg sy^{h*}

ἡμεῖς ἐκ πορνείας (οὐ γεγεννημέθα), ἕνα πατέρα ἔχομεν τὸν θεόν. **42** εἶπεν τὸ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν ἡγαπᾶτε ἄν ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἦκω· οὐδὲ γὰρ ἂν ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με Ἀπέστειλεν. **43** διὰ τί τὴν γαλιαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. **44** ὑμεῖς ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ καὶ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἄνθρωποκτόνος ἦν ἂν ἀρχῆς καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ (οὐκ ἔστηκεν), ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ιδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύστης ἐστίν καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. **45** ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετε μοι. **46** τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ ἀλήθειαν λέγω, διὰ τί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι; **47** ὁ ὢν ἐκ τοῦ θεοῦ τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει· διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.

48 Ἀπεκρίθησαν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπαν αὐτῷ· οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρίτης εἰ σὺ καὶ δαιμόνιον ἔχεις; **49** ἀπεκρίθη τὸ Ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. **50** ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου· ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. **51** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις ἐκ τὸν ἐμόν λόγον τὴν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. **52** εἶπον οἱ αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβραάμ ἀπέθανεν καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ λέγεις· τὴν ἐάν τις ἐκ τὸν λόγον μου τὴν τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσῃται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. **53** μὴ σὺ μείζων εἰ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανεν; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον.

41 τ ουκ εγεννηθημεν B D*² | ου γεγεννημεθα p⁶⁶ N W 0250 f¹³ 565 al | txi p⁷⁵ N² C D¹ Θ Ψ f¹³ 33 M (N* L 070: ουκ εγ-); Or • **42** τουν N D Δ 070 f¹³ 700. 892. 1424 M aur f vg sa^{mss} | ο p⁶⁶ B pc | εκ γ. του θ. εξεληλυθα p⁶⁶ | ου p⁶⁶ D Θ (579) pc it | -σταλκεν p⁶⁶ • **43** αληθειαν D* pc • **44** K sy^s bo^{mss} | ουχ εστηκεν p⁷⁵ B² f¹ M; Cl Or | txi p⁶⁶ N B* C D L N W Δ Θ Ψ 070. 0250 f¹³ 33. 892. 1241. 1424 al | 3 1 2 p⁶⁶ D Γ 0250 pc q vg^{mss} | qui (i. e. ος αν) aur c e; Lcf • **46** (h. t.) D | ο p⁶⁶ (l) • **47** D G 579 (sy^s) • **48** τουν K Γ Δ Ψ 700. 1424 M lat sy^h | p⁶⁶ (ελ-) D L 070. 892. 1241 pc aur • **49** το D N Θ 070 f¹³ 579 pc • **51** ος αν D sy^s p sa ac² pbo | τ. λ. τον εμ. p⁶⁶ Θ f^{1,13} M | txi p⁷⁵ N B C D L W Ψ 070. 33. 579. 892. 1241 al; Or | -σει N Γ l pc | ιδη p⁶⁶ pc • **52** ο i p⁶⁶ N B C W Δ 579 pc it sy^s p sa^{mss} ac² pbo bo | txi p⁷⁵ D L Ψ 070 f^{1,13} 33 M lat sy^h sa^{mss} | τοι p⁷⁵ 070 | 3 1 2 p⁶⁶ (D) L pc | τον εμον λογον 33 • **53** D W it sy^s pbo | οτι p⁶⁶ D a

Gn 38,24 • Is 63,16
Mt 2,10

14,15! 1J 5,1 •
16,27! • 28!

5,44; 6,60; 12,39
Mt 12,34 R 8,7
1K 2,14

1J 3,8.10.15 Act
13,10 •

Sap 2,24 1P 5,8

40 G 4,16 • 6,64!
L 22,67!

7,18 2K 5,21 H 4,
15! 1P 2,22! 3,18
1J 3,5 • 18,37! |
1J 4,4,6; 5,19

1J 2,16; 3,10; 4,3

4,9 • 10,20!

Mt 1,6 • 8,11
7,18! • 5,45 1P
2,23 •

14,23; 15,20; 17,6
1J 2,5 Ap 3,8.10 •
5,24! L 2,26 H 11,5
10,20!

Act 2,29 Zch 1,5

Mt 16,28!p

4,12 Sir 44,19

τίνα σεαυτὸν ποιεῖς; **54** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· ἐὰν ἐγὼ δοξάσω ἑμαυτὸν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν· ἐστὶν ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι (θεὸς ἡμῶν) ἐστίν, **55** καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν. κἂν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν, (ἔσομαι ὅμοιος ὑμῖν) ψεύστης· ἀλλὰ οἶδα αὐτόν καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. **56** Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν, καὶ εἶδεν καὶ ἐχάρη. **57** εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν· Ἐπεντήκοντα ἔτη οὐπω ἔχεις καὶ Ἀβραάμ ἑώρακας; **58** εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραάμ γενέσθαι ἐγὼ εἰμί. **59** ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. Ἰησοῦς ὁ δὲ ἐκρύβη καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. **Τ**

9 Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς. **10** **2** καὶ ἠρώτησαν αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες· ῥαββί, τίς ἡμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; **3** ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς· οὔτε οὗτος ἡμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐτῷ. **4** Ἡμεῖς δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός ἡμεῖς· ἡμέρα ἐστίν· ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. **5** ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. **6** ταῦτα εἰπὼν ἐπτυσεν χαμαὶ καὶ ἐποίησεν πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος καὶ ἐπέχρισεν αὐτοῦ τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς. **7** καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ (ὃ ἐρμηνεύεται ἀπεσταλμένος). ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο καὶ ἦλθεν βλέπων.

54 το ΝΔΔ* Θ f¹³ pc | θ. υμων ΝΒ* ΔΨ 700. 1424 al it vg^{cl} boms | ο θ. ημων φ⁶⁶ (υμ-) L 579 pc | txi φ⁷⁵ ΑΒ² C W Θ 070 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ sy sa pbo bo • **55** 2 1 3 D pc | εσ. ομ. υμων (φ⁶⁶ f¹³) φ⁶⁶ Ν C L Ψ 070 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ ΑΒ W Θ f¹ 565 pc • **56** εἰδη Ν ΑΒ* Δ² W 070 al • **57** τεσσαρεκοντα (Α*) pc; Chr | εωρακεν σε φ⁷⁵ Ν* 070 sy^s sa ac² pbo • **58** το φ⁶⁶ Ν ΑΔ L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ Β C 579 pc | ° D it • **59** ° Β W | ° (cf L 4,30) καὶ διελθὼν δια μεσου αυτων επορευετο καὶ παρηγεν ουτως Ν¹ (2 om. επ. ... ουτ.) C L N Ψ 070. 33. (579). 892. 1241 al (sy^{p,h}) bo | διελθ. δια μεσ. αυ. καὶ παρηγεν ουτ. Α Θ^c f^{1,13} φ⁷⁵ (f) q | txi φ^{66,75} Ν* Β Δ W Θ* pc lat sy^s sa ac² pbo boms
¶ **9,1** Τκαθημενον D • **2** ° D e • **4/5** εμε Ν¹ Α C Θ Ψ f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat sy ac² boms | txi φ^{66,75} Ν* Β (f D) L W 070 pc sa pbo bo | ημας φ^{66,75} Ν* L W pc pbo bo | ° f¹ ως C* L W 070. 33 pc b d sy^{hmg} pbo bo | ° ... η. φως γαρ sy^s • **6** ↑ επεθηκεν Β pc | txi φ^{66,75} Ν Α C D L W Θ Ψ 070. 0216 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat sy; Irlat vid | του τυφλου Α C W Ψ f^{1,13} φ⁷⁵ b e f sy (bo) | αυτου D N 892. 1241 pc lat | txi φ^{66,75} Ν Β L Θ 070. 0216 vid f¹ 33. 565 pc

8 Οἱ οὖν γείτονες ὁ καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτόν τὸ πρότερον ὅτι (προσαίτης ἦν) ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν; **9** ἄλλοι ἔλεγον ὅτι οὗτός ἐστιν, ἄλλοι (ἔλεγον· οὐχί, ἀλλὰ) ὁμοιος αὐτῷ ἐστίν. ἐκεῖνος ὁ Ἰησοῦς ὁ εἶπε· **10** ἔλεγον οὖν αὐτῷ· πῶς [οὖν] ἠνέφχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; **11** ἀπεκρίθη ἐκεῖνος· ὁ ἄνθρωπος ὃς λέγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησεν καὶ ἐπέχρισέν μου τοὺς ὀφθαλμούς καὶ εἶπέν μοι ὅτι ὕπαγε εἰς τὸν Σιλωάμ καὶ νίψαι· ἀπελθὼν οὖν καὶ νιψάμενος ἀνέβλεψα. **12** (καὶ εἶπαν) αὐτῷ· ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; λέγει· οὐκ οἶδα.

13 Ἀγουσιν αὐτόν πρὸς τοὺς Φαρισαίους τὸν ποτε τυφλόν. **14** ἦν δὲ σάββατον ἐν ἡμέρᾳ τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἀνέφξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. **15** πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτόν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· πηλὸν ἐπέθηκεν μοι ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. **16** ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές· οὐκ ἐστὶν οὗτος παρὰ θεοῦ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι [δὲ] ἔλεγον· πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. **17** λέγουσιν οὖν τῷ τυφλῷ πάλιν· τί σὺ λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἠνέφξεν σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι προφήτης ἐστίν.

18 Οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἦν τυφλὸς καὶ ἀνέβλεψεν· ἔως ὅτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος· **19** καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς

8 τουτου φ⁶⁶* it vg^{ms} sy^{s,p} | τυφλος ην C³ Γ Δ f¹³ 700. 892. 1241. 1424 φ⁷⁵ | τυφ. ην καὶ προσαιτ. 69 (pc) it • **9** ° φ⁶⁶ Ν W Θ 1844. 1221 pc it | ° δε οτι Α Δ Ψ f¹³ φ⁷⁵ f¹ sy^h ac² mf | δε· ου., αλ. 070 f¹ 565 pc aur vg | δε ελ. ου., αλ. Ν (Θ) pc vg^{ms} sy^{hmg} | txi φ^{66,75} Β C W pc b (r¹) sy^p (L 33. 892. 1241 al; h. t.) | ° δε φ⁶⁶ Ν* 2 Α C² Κ Ν Γ 070 f¹³ 33. 579. 892. 1241 al it vg^{cl} sy^h* co | txi φ⁷⁵ Ν¹ Β C* D L W Θ Ψ f¹ φ⁷⁵ φ⁶⁶ Ν² L 070 it sy^s • **10** εἶπαν φ⁶⁶ D | ° φ⁷⁵ ΑΒ W f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat sy^{s,p} samss pbo bo | txi φ⁶⁶ Ν C D L N Θ Ψ 070. 1844. 1221 al it sy^h* samss ac² • **11** 2 D W pc | 2 3 φ⁷⁵ vid C Θ 565 pc | καὶ εἶπεν· ἄνθρωπος Α Ψ f¹³ φ⁷⁵ it pbo (bo) | txi φ⁶⁶ Ν Β L 070 f¹ 33 pc sa ac² | ° φ⁷⁵ Α Δ W Θ Ψ f^{1,13} 33 φ⁷⁵ | txi φ⁶⁶ Ν Β L 070 pc | ° την κολυμβηθραν του Α Ψ f¹³ 33 φ⁷⁵ lat (sy) samss | txi φ^{66,75} Ν Β D L W Θ 070 f¹ 565. 1241 al it • **12** 2 Α 1844*. 1221 pc (e) j vgst sy^{s,p} | εἰ. ουν φ⁶⁶ D Θ Ψ 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ it sy^h samss | txi φ⁷⁵ Ν Β L W 070 f¹ 33. 565. 1241 al 1 vg^{cl} • **14** οτε Α Δ Θ Ψ 0250 f^{1,13} φ⁷⁵ lat sy^h | εν τη ημ. οτε 0141 vg^{ms} sy^{hmg} | txi φ^{66,75} Ν Β L W (070). 33 pc it • **15** ° φ⁶⁶* 892. 1241 al lat sy^{s,p} • **16** ° φ^{66,75} Α Λ Θ Ψ 0250 φ⁷⁵ lat sy^h boms | txi Ν Β D W 070 f^{1,13} 565 al c vg^{cl} sy^{s,p} co • **17** ° φ⁷⁵ Α Δ W Θ 070. 0250 f^{1,13} 33 φ⁷⁵ lat (t) | txi Ν Β L Ψ pc • **18** 1-3 28 pc b sy^s | - D 1 | ° ου φ⁶⁶* D pc | ° φ⁶⁶* f¹ 565 al it sy^s bo • **19** επηρ- φ⁶⁶ D pc

λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ὥς βλέπει ἄρτι; 20 ἀπεκρίθησαν Ἰοὺν οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπαν· οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη. 21 πῶς δὲ νῦν βλέπει οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμεῖς οὐκ οἶδαμεν· αὐτὸν ἐρωτήσατε, ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸς ἡμῖν περὶ ἑαυτοῦ λαλήσει. 22 ταῦτα εἶπαν οἱ γονεῖς αὐτοῦ ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους· ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα ἐάν τις (αὐτὸν ὁμολογήσῃ χριστόν), ἀποσυνάγωγος γένηται. 23 διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπαν ὅτι ἡλικίαν ἔχει, ὅτι αὐτὸν ἔπερωτήσατε.

24 Ἐφώνησαν οὖν τὸν ἄνθρωπον ἐκ δευτέρου ὃς ἦν τυφλὸς καὶ εἶπαν αὐτῷ· δὸς δόξαν τῷ θεῷ· ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς ἐστιν. 25 ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος· εἰ ἁμαρτωλὸς ἐστιν οὐκ οἶδα· ἐν οἷδ᾽ ὅτι τυφλὸς ὢν ἄρτι βλέπω. 26 εἶπον οὖν αὐτῷ· τί ἐποίησέν σοι; πῶς ἤνοιξεν σου τοὺς ὀφθαλμούς; 27 ἀπεκρίθη αὐτοῖς· εἶπον ὑμῖν ἥδη καὶ οὐκ ἤκούσατε· τί ὅτι πάλιν θέλετε ἀκοῦειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι; 28 καὶ ἐλοιδόρησαν αὐτὸν καὶ εἶπον· σὺ μαθητὴς εἰ ἐκείνου; ἡμεῖς τοῦ Μωϋσέως ἐσμὲν μαθηταί· 29 ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωϋσεὶ λελάληκεν ὁ θεός, τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. 30 ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ἐν τούτῳ γὰρ ὅτι θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἰδατε πόθεν ἐστίν, καὶ ἤνοιξεν μου

7,13; 19,38; 20,19

34; 12,42; 16,2
L 6,22Jos 7,19 Ps 68,35
L 17,18 Ap 14,7 etc

Nu 12,2,8

8,14; 7,27s; 19,9

3,10

19^s φ⁶⁶ A Ψ 0250 f^{1,13} 33 lat sy^h | txi φ⁷⁵ B D L W Θ 070. 33. 892. / 844. / 2211 pc it sy^s
• 20^r δε αυτοις A Ψ 0250 33 sy^h | αυτοις D Θ f¹ 565 pc lat | - L W 070 f¹³ 33. 892. 1241.
/ 844. / 2211 al a e ff² r¹ co | txi φ^{66,75} B B pc • 21^r αυτος ηλικ. εχ., αυτον ερωτ., αυτος
A 0250 f¹³ (f¹ 1241) 33 (l) q (sy) | αυτος ηλικ. εχ., αυτος (-*) φ⁷⁵ B* 070 | 3-5 W b sa
ac² | txi φ⁶⁶ B² B (D) L Θ Ψ f¹ 33. 579 pc lat bo • 22^r 1 3 2 N pc | 2 1 3 φ^{66,75} K f¹³ al |
ομ. αυ. χρ. ειναι D e (vg^{cl}) | txi B A(*) B L W Θ Ψ 070. 0250 f¹ 33 33 lat • 23^r και φ⁶⁶
A | ερ- A L Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 33 | ερωτατε D | txi φ^{66,75} B B W 070 pc • 24^r 2 3 1 A D
Ψ 0250 f^{1,13} 33 33 e | txi φ^{66,75} B B L W Θ 070. 1241. / 844. / 2211 pc • 26^r παλιν φ⁶⁶ B²
A L Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 33 f q sy^h | txi φ⁷⁵ B* B D W 579 pc lat sy^s co • 27^r φ⁶⁶ vid pc
lat sy^s | τουν φ⁷⁵ B mf bo^{ms} | φ⁶⁶ D Θ pc a e r¹ | φ⁶⁶ B D L Γ Δ Ψ 070. 33. 892. 1424.
/ 844. / 2211 al | txi φ⁷⁵ A B W Θ 0250 f^{1,13} 33 • 28^r 2 (+ ουν f¹³ / 844. / 2211 al) φ⁶⁶ A
f¹³ 33 lat | οι δε ελ. B² D L N Θ Ψ 0250 f¹ 33. 565. 579. 1241 al af sy | txi φ⁷⁵ B* B W 070
pc | 2 1 3 0250 f¹³ 33 it | 1 3 2 φ⁶⁶ D Θ pc lat | 1 3 L pc | txi φ⁷⁵ B A B N W Ψ 070 f¹
33. 579 al | γαρ φ⁶⁶ pc sy^h | - D it | φ⁶⁶ • 29^r δε φ⁶⁶ pc | τ (31) και οτι (+ ο D¹)
θεος αμαρτωλων ουκ ακουει D • 30^r 3 4 1 2 φ⁶⁶ | τ τουτο φ⁶⁶ e | ° A D W Θ 0250
f¹³ 33 | txi φ^{66,75} B B L N Ψ 070. 1. 33. 1241. / 844. / 2211 al

τοὺς ὀφθαλμούς. 31 οἶδαμεν ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ἦ καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ τούτου ἀκούει. 32 ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη ὅτι ἠνέφξεν τις ὀφθαλμοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. 33 εἰ μὴ ἦν οὗτος παρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. 34 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω.

35 Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω καὶ εὐρών αὐτὸν εἶπεν· σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἄνθρώπου; 36 ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· καὶ τίς ἐστιν, κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐτόν; 37 εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἑώρακας αὐτόν καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. 38 ὁ δὲ ἔφη· πιστεύω, κύριε· καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.

39 Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσιν καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. 40 Ἦκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ὅταυτα οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες καὶ εἶπον αὐτῷ· μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν; 41 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἁμαρτίαν· νῦν δὲ λέγετε ὅτι βλέπομεν, ἡ ἁμαρτία ὑμῶν μένει.

10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν ἐκεῖνος κλέπτῃς ἐστίν καὶ ληστής. 2 ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας (ποιμὴν ἐστίν) τῶν προ-

Is 1,15 Ps 66,18
Prv 15,8,29
Ps 145,19

6,46!

2 Ps 51,7

22! 3 J 10

1,41 • 1,51!

3,19; 5,24

Mt 11,25; 13,
13-15

Ps 5,2

Ps 119,105; 11,41; 33
105,11; H 45

11,11,21

15,22,24

3,36

3,36

31^r δε A W Ψ 0250 f¹³ 33 vg sy^h ac² | γαρ 69 q | txi φ^{66,75} B B D L Θ 070. 1. 33. / 844.
/ 2211 al it | + 2 3 / B D Θ Ψ 070. / 844. / 2211 pc a e | txi φ^{66,75} B A L W 0250 f^{1,13} 33 33
lat (Γ 565. 1241 al: -λον) • 33^r ουτος (- Θ) π. θ. ο ανθρωπος φ⁶⁶ N Θ (f¹ 1241) pc • 35^r τ
ο φ⁶⁶ B² A D L W Θ Ψ 070. 0250 f^{1,13} 33 33 | txi φ⁷⁵ B* B pc | τ αυτω φ⁶⁶ B² A L Θ Ψ
070. 0250 f^{1,13} 33 33 lat sy co | txi φ⁷⁵ B* B D W pc e bo^{ms} | θεου A L Θ Ψ 070. 0250
f^{1,13} 33 33 lat sy^h bo | txi φ^{66,75} B B D W pc sy^s co • 36^r 1-4 6-8 (f¹ B*) L Θ pc lat | και
τις εστιν, εφη, κυριε φ⁷⁵ B W (f¹ 070) | απ. εκ. (+ και φ⁶⁶) τις εστιν (+ εφη φ⁶⁶) κυριε
φ⁶⁶ A 1241 pc | txi (f¹ B¹) D Ψ (0250) f^{1,13} 33 33 sy^h | • 37^r ει. δε A L 0250 f^{1,13} 33 | και
ει. 1241 pc | txi φ^{66,75} (B) B (D) W Θ Ψ 070. 33. / 844. / 2211 al b e sy | φ⁶⁶ A | φ⁶⁶ αυτος
φ⁶⁶ ac² mf pbo • 38/39^r φ⁷⁵ B* W b (l) sa^{ms} ac² mf | 5 1-3 φ⁶⁶ (1241) pc; Did | 5 1-4
φ⁶⁶ D pc | ut txi, sed εληλυθα φ⁷⁵ 579. 892 pc • 40^r και ηκ. A 0250 f¹³ 33 lat sy^h | ηκ.
δε D sa^{ms} bo^{ms} | ηκ. ουν f¹ 565. 1241 pc | txi φ^{66,75} B B L W Θ Ψ 33. 579 al co | φ⁶⁶ B²
D al lat sy^s sa^{ms} ac² mf bo • 41^r φ^{66,75} B 0250 | txi B A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 33 | αι
αμαρτιαι υμων μενουσιν B¹ D L W 33. (1241) al (sy^s hmg bo^{ms}) | ut txi, sed και η φ⁷⁵ pc
sa^{ms} mf bo, η ουν A 0250 f¹³ 33 (a) j l r¹ sy^h | txi φ⁶⁶ B* B K Θ Ψ 1. 565. (579) al lat (sy^h)
† 10,2^r ερχ- φ⁷⁵ | αυτος εστ. ο ποι. D (W it) sa ac² (pbo bo^{ms})

16,27; 18,37 Ap
3,20 Ps 95,7

Ps 80,2

16,25

14,6

Ps 118,20
Nu 27,17

5,24s

Ez 34,11-16,23; 37,
24 H 13,20
15,131 |

Act 20,29 |

12,6

27 1 K 13,121 |
Mt 11,27p 17,25

βάτων. 3 τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει καὶ τὰ ἴδια ἑρπύδατα φωνεῖ κατ' ὄνομα καὶ ἐξάγει αὐτά. 4 ὅταν τὰ ἴδια πάντα ἐκβάλῃ, ἐμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται καὶ τὰ πρόβατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. 5 ἄλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσουσιν, ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἄλλοτρίων τὴν φωνήν. 6 Ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἢ ἐλάλει αὐτοῖς.

7 Εἶπεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων. 8 Ὅπαντες ὅσοι ἤλθον [πρὸ ἐμοῦ] κλέπται εἰσὶν καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. 9 ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα· δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰσέλθῃ σωθήσεται καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται καὶ νομὴν εὐρήσει. 10 ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἤλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσιν καὶ περισσὸν ἔχωσιν.

11 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων. 12 ὁ μισθωτὸς καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὐ οὐκ ἔστιν τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον καὶ ἀφίησιν τὰ πρόβατα καὶ φεύγει – καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά καὶ σκορπίζει τ – 13 ὅτι μισθωτὸς ἔστιν καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων.

14 Ἐγὼ εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός καὶ γινώσκω τὰ ἐμά καὶ γινώσκουσιν με τὰ ἐμά, 15 καθὼς γινώσκει με ὁ πατὴρ

3 τ-τια φ66 b q | τ καλει Θ 0250 f¹³ M | txi φ66,75 N A B D L W Ψ f¹ 33. 565. 579. 1241. l 2211 al • 4 προβατα A 0250 f¹³ M lat syph | - N² 2 | txi φ66(*) f⁷⁵ N¹ B D L W Θ Ψ 1. 33. 565. 1241. l 2211 al a e co | f³ 3 l 2 φ66 D Θ pc it • 5 τ-σωσιν φ6vid.66.75 N L W Θ Ψ 0250 f¹³ 33 M | txi A B D Δ 700 al vg^{ww} • 6 τι φ66* pc lat | τι ην α φ6 • 7 φ66* N² e sy^s | αντοις φ45.66 N² W 1. 565. 1241. l 2211 al it | π. αυ. D L Θ Ψ M a sy co (f² N² c A K 0250, f¹³ 33. 1424 lat syh) | txi φ6vid.75 B | f² 2 B pc | - 0250 pc | o φ75 B K L Ψ 33. 579. 700. 1241. 1424 al a | txi φ66 N A D W Θ 0250 f¹³ 33 M lat | f¹ o ποιμην φ75 sa ac mf • 8 o D b | f¹ φ45vid.75 N² Γ Δ 892s. 1424 pm lat sy^s p sa ac² pbo; Aug | 2 3 l Θ f¹ 565. l 2211 pc | txi φ66 N² A B D K L W Ψ (0250) f¹³ 33. 579. 700. 1241 pm syh^{**}; Lcf • 10 φ66* D pc ff² | τ-σσοτερον φ44.75 Γ Ψ 579 pc • 11 διδωσιν φ45 N² D lat sy^s pbo bo • 12 δε μ. φ66 N² Δ Θ Ψ f¹³ 33. 579. 1241 pc (f² A 0250 M) it vg^{cl} sy co | txi φ75 B L W 1. l 2211 pc aur vgst ww | τα προβατα A Ψ 0250 f¹³ M lat syph | txi φ44vid.45.66.75 N B D L W Θ 1. 33. 565. 1241. l 2211 al sy^s co • 13 το δε μισθωτος φευγει A Ψ 0250vid f¹³ M lat sy | txi φ44vid.45.66.75 N A*vid B D L (W) Θ 1. 33. (579). 1241. l 2211 al e co • 14 γινωσκομαι υπο των εμων A Θ Ψ 0250 f¹³ 33 M syph | txi φ45(c).66.75vid N B D L W pc latt (sy^s); Eus • 15 τ και φ45

91
IV
92
X

κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, * καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προβάτων. 16 καὶ ἄλλα τὰ πρόβατα ἔχω ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης· κἀκεῖνα δεῖ με ἀγαγεῖν καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσιν, καὶ γενήσονται μία ποιμνὴ, εἰς ποιμὴν.

17 Διὰ τοῦτό με ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 18 οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἄλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν· ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου.

19 Σχίσμα τὸ πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. 20 ἔλεγον γὰρ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· τὸ δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται· τί αὐτοῦ ἀκούετε; 21 ἄλλοι τ' ἔλεγον· ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστιν δαιμονιζόμενου· μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοῖξαι;

22 Ἐγένετο τότε τὰ ἐγκαίνια ἐν οἷς Ἱεροσολύμοις, χειμῶν ἦν, 23 καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶνος. 24 Ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ ἔλεγον αὐτῷ· ἔως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἶρεις; εἰ σὺ εἰ ὁ χριστὸς, εἰπὲ ἡμῖν παρρησίᾳ. 25 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύετε· τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ· 26 ἀλλὰ ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἔστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν. 27 τὰ πρόβατα τὰ ἐμά τῆς φωνῆς μου ἀκούουσιν, κἀγὼ γινώσκω αὐτὰ καὶ ἀκολουθοῦσιν μοι, 28 κἀγὼ δίδωμι αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον·

15,131

11,52; 17,20

Ez 34,23; 37,24
E 2,14-18

3,351 • 15,131

Ph 2,8s

14,31

7,431

7,20; 8,48,52 Mc
3,21s Mt 11,18p
Act 26,24 Sap 5,4

9,16

1 Mc 4,59

Act 3,111

Mt 26,63p; 16,161 •
16,25,29 Mc 8,32

4,261

5,361 • 5,43

6,641

31

14

5,241

15 διδωμι φ45.66 N² D W pbo • 16 τ δε φ66 D pc a (r¹) syph | συναγ- φ66; Did | τ-σωσιν N A W Δ Θ f¹³ 33. 565. 579. 892s. 1241. 1424 al a l vgms | txi φ66.75 B D L (Ψ) f¹ M lat; Did | τ-σεται φ66 N² A f¹³ M lat sy | txi φ45 N² B D L W Θ Ψ 1. 33. 565. (1424). l 2211 al f vgms syhmg; Cl (Did) • 18 τ ηρεν φ45 N² B sy | txi φ66 rell | D 1 • 19 τουν φ66 A (D) Θ Ψ f¹³ 33 M syh pbo bo | txi φ75 N B L W 579 pc lat sy^s p ac² • 20 ουν N² 2 D f¹ 565. 700 pc r¹ boms | τοι φ45 D • 21 τ δε φ66 N (W) Θ f¹³ pc d vgms sy^s p samss bo • 22 τ δε φ66 N A D Θ f¹³ M lat syph | - f¹ 565. l 2211 pc a b sy^s pbo | txi φ66.75 B L W Ψ 33. 579 pc co | φ45 N D f¹³ 1 M | txi φ66 A B L W Θ Ψ 33. 579 al | χ δε φ45 | και χ. A f¹³ M lat sy boms | txi φ66.75 N B D L W Θ Ψ 1. 33. 565. 579. l 2211 pc ff² r¹ co • 23 o B | o¹ N A D f¹³ 1. 33 M | txi φ45vid.66.75 B L W Θ Ψ 892s. l 2211 al • 24 λουσιν B • 25 τ 2 3 φ66 N² D l 2211 r¹ samss boms | l 3 B* | 2 3 l Θ | ου π. μοι D Θ f¹³ pc sa ac² | ουκ επιστευσατε B 1424 pc f • 26/27 καθως ειπον υμιν (+ οτι φ66*) φ66* A D Ψ f¹³ M it sy pbo bop | txi φ66.75 N B K L W Θ 33. 1241. l 844 pc aur c vg sa ac ac² bop | ακουει φ75 A D Ψ f¹ M; Cl | txi φ66 N B L W Θ f¹³ 33. (579). 1241. l 2211 pc; Or Did • 28 τ 3 4 l 2 φ66* A D Θ Ψ f¹³ M latt; Or | txi φ66.75 N B L W 33. 1241. l 2211 pc; Did

6,39!

6,37!

17,11!

8,59!

7,19.23; 9,3

36 Mt 9,3! p Lv
24,16 *

5,18!

Ps 82,6 Ex 7,1;
22,27 Θ7,23 Mt 5,17s L
16,17 | Jr 1,5 *
3,17; 17,18.21

5,18! 1,34

5,36!

14,10s.20; 17,21.23

7,30!

8,59!

καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα καὶ ὅχι ἀρπάσει¹ τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. 29 ὁ πατὴρ Ὁμου ὁ δέδωκεν μοι πάντων μεϊζόν¹ ἐστίν, καὶ οὐδεὶς δύναται ἀρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρὸς. 30 ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἓν ἐσμεν.

31 Ἐβάστασαν ἄλλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. 32 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· πολλὰ ἔργα καλὰ ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς· διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον ἔμε λιθάσετε; 33 ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι· περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάσομεν σε ἀλλὰ περὶ βλασφημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν θεόν. 34 ἀπεκρίθη αὐτοῖς [ὁ] Ἰησοῦς· οὐκ ἔστιν γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ Ὁυμῶν ὅτι ἐγὼ εἶπα· θεοὶ ἐστε; 35 εἰ ἐκείνους εἶπεν θεοὺς παρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἢ γραφή, 36 ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασεν καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον ὑμεῖς λέγετε ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον· τὸ υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμι; 37 εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς μου, μὴ πιστεύετε μοι· 38 εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἔμοι μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις πιστεύετε, ἵνα γνῶτε καὶ γινώσκητε ὅτι ἐν ἔμοι ὁ πατὴρ κάγω ἐν τῷ πατρί. 39 Ἐζήτηουν [οὖν] αὐτὸν πάλιν πιάσαι, καὶ ἐξηλθεν ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν.

28 ὅου μη -ση N D L (l 2211) pc • 29 ° N* 892s. 1424 pc it sy^s pbo | ὅς δεδ- (εδ- φ⁶⁶ pc) μοι (-φ⁶⁶; + αὐτὰ f¹³ pc) μειζων π. φ⁶⁶ f^{1.13} 33 M | ὅς δεδ- μ. μειζον π. A (° B²) Θ al sy | ο δεδ- (δεδοκως D) μ. π. μειζων N D L W Ψ pc | txt B* (lat) bo | τμου A D W Θ Ψ f^{1.13} 33 M latt syn^h sa ac² bo | txt φ^{66.75vid} N B L pc sy^s pbo • 30 τμου W* Δ pc e sy^s p co • 31 ὅουν D l 844 pc it vgcl sam^s bo | ουν π. φ⁶⁶ A Ψ f^{1.13} (1241) M f sy^h sam^s | -φ⁴⁵ Θ aur ff² vgst.ww pbo | txt N B L W 33. l 2211 pc sy^p sam^{ss} ac ac² | φ⁶⁶ a e • 32 († l 3 4 2 B pc | l 3 4 W b | 3 4 l 2 φ^{75vid} | 2 l 3 4 φ⁶⁶ D L f¹³ M vgcl | txt φ^{45vid} N A K (Θ) Ψ f¹ 33. 565. 1241. l 2211 al lat | τμου φ⁶⁶ N² A L W Ψ f^{1.13} 33 M lat syn^h sa pbo bo | txt φ^{45vid} N* B D Θ pc e sy^s | ὅουν W bo | ουν αυ. φ⁶⁶ | (φ⁶⁶: με) A D W f^{1.13} M aur c f l | txt φ⁴⁵ N B L Θ Ψ 33. 579. 1241. l 844. l 2211 pc lat • 33 τ λεγοντες D Γ Δ 700. 892s. 1424 M e vgms hom^{ss} | τ τον φ⁶⁶ • 34 / l 3 φ⁴⁵ B W | l. και ειπεν αυτοις φ⁶⁶ | αυ. ο l. κ. ειπ. D | txt φ⁷⁵ N A L Θ Ψ f^{1.13} 33 M | φ⁴⁵ N* D Θ pc it sy^s; Cyp • 35 bis φ⁴⁵; Cyp | D 892s pc it • 36 το φ⁴⁵ | φ⁶⁶ N D W 1424 al • 38 -ετε N A W Δ Θ f¹³ l. 33. 565. 579. 1241. 1424. l 2211 pm | -σητε φ⁶⁶ pc | θελετε πιστευειν D latt | txt φ^{45.66.75} B K L Γ Ψ 118. 209. 700. 892s. l 844 pm | -σατε φ^{45.66} A Ψ f¹³ M | -σετε Δ | txt φ⁷⁵ N B D K L W Θ l. 33. 579. 1241 al | κ. πιστευσητε A Ψ f¹³ M | κ. πιστευητε N (579. 1241. l 2211) pc | - D 1424 (it) sy^s | txt φ^{45.66.75} B L (W) Θ l. 33. 565. l 844 al co | ὅ αὐτῷ φ⁴⁵ A Θ Ψ f^{1.13} M it sy^h sam^{ss} ac² | txt φ^{66.75} N B D L W 33. 1241. l 844. l 2211 pc lat sy^s(p).hmg (sam^{ss} pbo bo); Or^{lat} • 39 / φ^{75vid} B Γ Θ 700 pm vgms pbo hom^s | εζ. δε φ⁴⁵ f sam^{ss} ac² | και εζ. D | txt φ⁶⁶ N A L W Ψ f^{1.13} 33 pm lat sy^h | 2 l 3 (2 3 l pm) φ⁶⁶ B Θ f¹³ M | l 3 φ^{45vid} N* D 579. 1241 al lat ac² | txt N² A K L W Δ Ψ f¹ 33. 565. 1424 al f

40 Καὶ ἀπῆλθεν Ὁπάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον ὁποῦ ἦν Ἰωάννης (τὸ πρῶτον) βαπτίζων καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. 41 καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν, οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τοῦτου ἀληθὴ ἦν. 42 καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν ἐκεῖ.

11 Ἦν δὲ τις ἄσθενῶν, Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κόμης τῆς Μαρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. 2 Ἦν δὲ τῇ Μαρίας ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύρῳ καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐτῆς, ἥς ὁ ἀδελφὸς τῆς Λάζαρος ἠσθένει. 3 ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ πρὸς αὐτὸν λέγουσαι· κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἄσθενεῖ. 4 ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστιν πρὸς θάνατον ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. 5 ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν Λάζαρον. 6 ὥς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἄσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπος δύο ἡμέρας, 7 ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· ἄγωμεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. 8 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ· ῥαββί, νῦν ἐξήτουν σε λιθάσαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; 9 ἀπεκρίθη τῷ Ἰησοῦς· οὐχὶ δώδεκα ὥραι εἰσιν τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου τοῦτου βλέπει. 10 ἐάν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ.

11 Ταῦτα εἶπεν, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐτοῖς· Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν ἡκεῖ· ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα ἐξ-

40 ° φ⁶⁶ Γ 047 pc e sy^s p ac² | N* pc; Chr | οὐ φ⁶⁶ 047 | l 137 al | το προτερον φ⁴⁵ N Δ Θ f¹³ 579 pc it | - 33. 1241 al | ὁ εμενεν B | txt φ^{45.66.75} rel • 41 ° N D pc e | ° K L W Ψ 0250 f^{1.13} 33. 565. 579. 1241 al; Or | ουδε εν φ⁴⁵ W Θ f^{1.13} 565 pc | 2 l φ⁴⁵ D | l W sy^s bo • 42 / 2 l 3-5 A K Θ 0250 f¹³ al sy^h (2 l 5 3 4 M) | l-4 φ^{45vid} 1241 pc lat sy^s p ac² hom^{ss} | txt φ^{66.75} N B D L (W) Ψ l. 33. 565. 579 al vgms • 11,1 ἔκει φ⁶ | ἀδελφος Μαρίας κ. Μάρθας sy^s(p) | τ τῆς N D • 2 ταυτη η φ⁴⁵ (pc) e sy^s p sa ac² bo | τ Μαρίας φ⁶⁶ N A D L W Θ Ψ 0250 f^{1.13} M co | txt φ^{66vid} B 33 sy^h | τ καὶ φ⁶⁶ | καὶ ο D | τ ην φ⁶⁶ et ὁ ἄσθενων φ^{66vid} • 3 ἀπεστειλεν ουν Μαρία π. α. λεγουσα φ^{66vid} • 4 αὐτου φ⁴⁵ c ff² l sy^s sa ac² | του ανθρωπου 0250 | - φ⁶⁶ • 5 εφίλει D a e | φ⁶⁶ • 6 ἐπι τω φ⁴⁵ D sy^s • 7 εἰτα φ⁶⁶ D pc | τ. μ. αὐτου A D K Γ Δ f¹³ l 844 al lat sy co | αὐτοις φ⁶⁶ | - φ⁴⁵ e l | txt φ^{66vid.66.75} N B L W Θ Ψ 0250 f¹ 33 M • 9 το φ⁴⁵ Θ 0250 f^{1.13} 565. 579. l 2211 al | ὥρας εχει η ημερα D • 10 ταυτη D* aur sam^s ac² • 11/12 τ bis κοιμαται D

υπνίσω αὐτόν. **12** εἶπαν οὖν ὅτι μαθηταὶ αὐτῶ· κύριε, εἰ ῥεκοίμηναι ῥωθήσεται. **13** εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὑπνου λέγει. **14** τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· παρρησία· Λάζαρος τ' ἀπέθανεν, **15** καὶ χαίρω δι' ὑμᾶς ἵνα πιστεῦσητε, ὅτι οὐκ ἦμην ἐκεῖ· ἀλλὰ ἄγωμεν πρὸς αὐτόν. **16** εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος τοῖς συμμαθηταῖς· ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ' αὐτοῦ.

17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς τ' εὗρεν αὐτόν τέσσαρας ἡμέρας ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. **18** ἦν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε. **19** πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς τὴν Μάρθαν (καὶ Μαριάμ) ἵνα παραμυθίσανται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ τ'. **20** ἡ οὖν Μάρθα ὡς ἤκουσεν ὅτι Ἰησοῦς ἔρχεται ὑπήντησεν αὐτῷ· Μαριάμ δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τ' ἐκαθέζετο. **21** εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τὴν Μάρθαν· οὐκ ἂν ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός σου. **22** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ὁ ἀδελφός σου. **23** λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. **25** εἶπεν τ' αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται, **26** καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεύεις

11/12 3 1 2 K D K W al b ff2 | οι μ. αυτου C2 L Ψ 0250 f1 M lat syh | 3 A pc syh | txt p66.75 B C* Θ f13 33. 1241. l 844 pc | f' εγερωθησεται p75 • 14 Ἰησοῦς p66 K* pc | - 33. 892s a e r1 | τ' (11) ο φίλος ημων D p • 17 τεις Βηθανιαν K2 A C2 D f13 33. 579 al syh p bopt | f' 1 3 2 K A C2 L W Ψ 0250 f1 33 M | 2 1 3 p66 (1 p vgms) | 1 3 A*vid D e syh | txt p75 B C* Θ f13 pc vgms | 2-4 l p66 D L W Ψ l 844 pc lat • 18 οτ K* B l 346 | txt p66 rell | ο1 D W* syh • 19 Ἱεροσολυμων D | f' τας περι p45vid A C3 Θ Ψ 0250 f1.13 M syh | - D | txt p66.75vid K B C* L W 33. 579. 1241 al latt | κ. -ιαν p66 K A (W) Ψ 0250 f1.13 33 M | - 28 | txt p75 B C D L Δ Θ (l 2211) pc | τ' αυτων A C Ψ 0250 f1.13 33 M lat syh | txt p45.66.75 K B D L W Θ al ff2 l r1 • 20 τ-ια p45.66vid.75 K A B C D L W Ψ 0250 f1.13 M co | txt Θ 33. 565. 579 pc | τ' αυτης p66 (pc) • 21 ο A Γ Δ 0250. 1424 pm | ο1 K B C* 213 | txt p45.66.75vid rell | ο2 B syh | 3 4-6 1-3 p45.66 C3 Θ 0250 f13 M | 1 2 4-6 (Ψ: 6 4 5) 3 A D Ψ pc | txt p75 K B C* L W l 844. l 2211 (f1 33. 565. 579. 1241: 6 4 5) pc a l p vgms sed f' τε-θηκει A C2 Θ Ψ f13 M | txt p45.66.75 K B C* D K L W 0250. 1. 33. 565. 579. 1241. l 844 al • 22 οτ p75 K* B C* 1. 33. 1241. l 844. l 2211 pc bopt | txt p45.66 K2 A C3 D L W Θ Ψ 0250 f13 M lat sy co | f' -σης p45.66 W pc • 24 ο p45.75vid K A C3 W 0250 f1.13 M | txt p66 B C* D K L Θ Ψ 33. 1241. l 844. l 2211 al • 25 τ δε K* Θ f1 565. 892s. l 2211 al b | ουν p75 Ψ 1424. l 844 pc | ο p45 l syh; Cyp | f' -σει p45vid • 26 ο W

τουτο; **27** λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε τ', ἐγὼ πεπίστευκα ὅτι σὺ εἰ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος.

28 Καὶ τοῦτο εἰποῦσα ἀπῆλθεν καὶ ἐφώνησεν Μαριάμ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς· ἡ ἀδελφή μου εἰποῦσα· τ' ὁ διδάσκαλος πάρεστιν καὶ φωνεῖ σε. **29** ἐκείνη ὁδὲ ὡς ἤκουσεν ἡ γέγραθη ταχὺ καὶ ἦρχετο πρὸς αὐτόν. **30** οὐπω δὲ ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς· εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ὅτι ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. **31** οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαριάμ ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ δόξαντες ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνημεῖον ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ.

32 Ἡ οὖν Μαριάμ ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν τ' Ἰησοῦς τ' ἰδοῦσα αὐτόν ἐπεσεν αὐτοῦ πρὸς τοὺς πόδας λέγουσα· αὐτῷ· κύριε, εἰ ἦς ὧδε οὐκ ἂν μου ἀπέθανεν ὁ ἀδελφός. **33** Ἰησοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν· **34** καὶ εἶπεν· ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ· κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. **35** τ' ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. **36** ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. **37** τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπαν· οὐκ ἐδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ ποιῆσαι ἵνα καὶ οὗτος μὴ ἀποθάνῃ;

38 Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον· ἦν δὲ σπήλαιον καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ'

27 τ' πιστευω p66 • 28 ταυτα p66 A D Θ Ψ 0250 f1.13 M lat sa ac2 mf bopt | txt p75vid K B C L W 1241. l 844 pc vgms pbo bopt | f' -ιαν p45.66 K B Ψ 0250 f1.13 M | txt p75vid A B C D K L Δ Θ 33. 579. l 844 al | f' σιωπη D lat syh | τ' οτι p66 D W pc • 29 ο p66* A C2 D Ψ 0250 f1 M lat | txt p66.75 K B C* L W Θ f13 33. 579. 1241. l 844. l 2211 pc it syh* | f' t εγειρεται p45.66 A C3 Θ 0250 f1.13 M | vgclst.ww syh | txt p75 K B C* D L W Ψ 33. 579. 1241. l 844 al it vgs syh p.hmg | f' ερχεται p45.66 A C3 D Θ 0250 f1.13 M syh | txt p75vid K B C* L W Ψ 579. 1241. l 844 pc it syh p • 30 f' 1 2 5 3 p66 0250 | ου γαρ l. ελ. D | ο p45 A D L Θ 0250 M l sy | txt p66.75 K B C W Ψ f1.13 33. 579. 1241. l 844 pc lat | f' επι p45.66 Θ f13 pc | ο1 p45 D W pc • 31 f' -ιαν p66 K A C3 W Ψ 0250 f1.13 M | txt p75 B C* D K L Δ Θ 33. 579. l 844 pc | f' p66 | f' δοξαζοντες p75 33 | λεγοντες p66 A C2 Θ Ψ 0250 M lat syh sa ac2 | txt K B C* D L W f1.13 579. 700. 1241 al syh p.hmg • 32 f' -ια p45.66* K A C3 D W Θ Ψ 0250 f1.13 M co | txt p66.75 B C* L 33. 579. l 2211 pc | τ' ο p45 K2 C3 L W Θ 0250 f1.13 M | txt p66.75vid K* A B C* 2 D K Ψ 33. 579 pc | τ' και p45vid.66 | f' εις p66 A C3 Θ 0250 f13 M | txt p75vid K B C* D L W Ψ f1 33. 579. 1241. l 844. l 2211 al | ο p66 D 579. l 2211 pc a r1 pbo bo • 33 f' Ιουδ. κλ. τους -ληλυθοτας μετ αυτης (p45vid) D it | -ληλυθοτας συν αυτ. Ιουδ. κλ. p66 | f' (13,21) εταραχη τω πν. ως εμβριμουμενος (-μουμενος p66c Θ 1) p45vid.66c D Θ l pc p sa ac2 ac2 • 35 τ' και K* D Θ f13 l 2211 pc latt syh p • 37 f' p66 D lat • 38 f' -μψα-μενος C* 892s. 1241. 1424 pc | -μων W

Μτ 16,16!
1,9; 6,14; 12,46;
16,28; 18,37 Μτ
3,11!

Μτ 9,30!
12,27; 13,21
1,46; l 19,41
9,1ss
Μτ 9,30!
Μτ 27,60

αὐτῷ. **39** λέγει ὁ Ἰησοῦς· ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ὁ ἄδελφὴ τοῦ τετελευτηκότος· Μάρθα· Ὁ κύριε, ἤδη ὄζει, τεταρταῖος γὰρ ἐστίν. **40** λέγει αὐτῇ ὁ ὁ Ἰησοῦς· οὐκ εἰπόν σοι ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς ὅσην τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ; **41** ἦραν οὖν τὸν λίθον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἤρεν τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω καὶ εἶπεν· πάτερ, εὐχαριστῶ σοι ὅτι ἤκουσάς μου. **42** ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεστώτα εἶπον, ἵνα πιστεῦσωσιν ὅτι σύ με ἀπέστειλας. **43** καὶ ταῦτα εἰπὼν φωνῇ μεγάλη ἐκραύγασεν· Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. **44** ἔξηλθεν ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας κειρίαις καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέγει (αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς)· λύσατε αὐτὸν καὶ ἄφετε ὁ αὐτὸν ὑπάγειν.

45 Πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων (οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαριὰμ) καὶ θεασάμενοι ἃ ἐποίησεν ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. **46** τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους καὶ εἶπαν αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς.

47 Συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι συνέδριον καὶ ἔλεγον· τί ποιοῦμεν ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος (πολλὰ ποιεῖ σημεῖα); **48** ἐὰν ἀφώμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύσουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος.

49 εἰς δὲ ὅτις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, **50** οὐδὲ λογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἰς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόλῃται.

39 ^Q it sy^a ac² | ^o φ⁶⁶ • **40** ^o φ⁶⁶ A l pc | ^o1 φ⁶⁶ 69 • **41** τοῦ ἡν A 0250. l. 579. 1844 al f sy^h | οὗ ἡν ο τεθνηκὼς κειμενος C³ f¹³ 700. 892s. 1424 M | ^τ αὐτου φ^{66c} D 33. 1241. 1424 al ff² r¹ sy^ph | αὐτου εις τον ουρανὸν K 892s. (l 2211c) al (b π) sy^shmg • **44** ^τ και N A C³ W Θ 0250 f^{1.13} 33 M it sy^ph; Irlat | και ευθυς D (l 2211) lat sy^s sam^s | txi φ^{45vid.66.75} B C* L Ψ | ^τ 2 3 / L W | 3 / φ⁷⁵ B C* | 2 3 700 aur a r¹ (sy^s) | txi φ^{45.66} N A C² D Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M it vgl | ^o N A C² D W Ψ 0250 f^{1.13} 33 M lat sy; Irlat | txi φ^{45.59vid.66.75} B C* L Θ 33. 579 pc ff² • **45** ^o1 ε. π. τ. -ιαν φ^{45.66c} (* om. προς) N A C³ W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M | των ελθοντων π. τ. -ιαμ D l 2211 | οi ε. μετα -ιας Δ | txi φ^{6.59vid} B C* L 33. (579). 1844 pc | ^τ εωρακοτες φ^{45.66} D (l 2211) | ^τ ^o φ^{66vid} A C B C(2) D l pc e | οσα φ^{66c} 0141 pc | txi φ^{6.45} N A* L W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M lat • **46** ^o C D pc it | οσα A K f¹³ al | ^τ ο N A W Θ Ψ f^{1.13} 33 M | txi φ^{6.66} B C D L (579: h. t.) • **47** ^τ l 3 2 0250 f^{1.13} 33 M lat | τοιαυτα ση. π. D it | txi φ^{45vid.66} N A B L W Θ Ψ 33. (579) pc • **48** ^τ-σωσιν φ⁶⁶ L Γ Δ 0250 f^{1.13} 1. 33. 579. 700. 1241 al | -ουσιν N* 1424 pc ff² π vg^{mss} | txi N² A B D W Θ Ψ M lat • **49** ^o φ⁶⁶ 1241 pc | ^τ Καϊφας φ^{45.75vid} D it vgl sa ac² • **50** ^τ ημιν A W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M c f r¹ vg^{st.ww} sy sam^s ac²; Or | -N sam^s pbo | txi φ^{45.66} B D L Γ 1241. 1424 al it vgl bo

51 τοῦτο δὲ ἀφ' ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἄρχιερεὺς ὢν (τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου) ἐπροφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, **52** καὶ οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους ἁπλῶς, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ ἁγία ἐπισκοπισμένα συναγάγῃ εἰς ἑν. **53** ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας ἔβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. **54** ὁ οὖν Ἰησοῦς οὐκέτι παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ὁ ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν τὴν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, ^o1 εἰς Ἐφραίμ λεγομένην ^o2 πόλιν, κακεῖ ἔμεινεν μετὰ τῶν μαθητῶν.

55 Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱερουσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτούς. **56** ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἐστηκότες· τί δοκεῖ ὑμῖν; ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; **57** δεδώκεισαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔντολὰς ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστὶν μνηστὴρ, ὅπως πιάσωσιν αὐτόν.

12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἑξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λάζαρος, ὃν ἠγειρεν ἐκ νεκρῶν ὁ Ἰησοῦς. **2** ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δέιπνον ἐκεῖ, καὶ ὁ Ἰησοῦς διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἰς ἡν ^o1 ἐκ τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ.

3 Ἦ οὖν Μαριὰμ λαβοῦσα λίτραν μύρου ὀνόδου πιστικῆς πολυτίμου ἠλείψεν τοὺς πόδας ^o1 τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαζεν ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία

51 ^τ αρχων W d | ^τ / 2 φ⁶⁶ D | -φ⁴⁵ e l sy^s | ^τ μελλει φ^{59vid} 1241. 1424 pc b ff² • **52** ^τ δε N² Ψ 070. 33. 579 pc | ^τ εσκορπ- φ^{45.66} D 700 | διεσπαρμενα 0250 • **53** ^τ συνεβ- A L Ψ 0250vid f¹ 33 M; Or | txi φ^{45.66.75vid} N B D W Θ f¹³ pc • **54** ^τ 3 2 A D Ψ 0250 f^{1.13} 33 M sy^h | ο δε ιησ. φ⁶⁶ pc f r¹ sy^p sa pbo bo | txi φ⁷⁵ N B L W Θ f¹ 565. 579. 1241 pc ac²; Or | ^o φ^{45vid} D Γ 0250. 579 al lat sy^s ac² | ^τ Σαμφουριν D | ^o1 φ⁶⁶ d sy^s | ^o2 φ⁶⁶ sy^s | ^τ διετριβεν φ^{45.66c} A D Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M lat sy^h | txi φ^{66.75} N B L W 579. 1241 pc r¹ sy^{hmg}; Or | ^τ τ. μ. αὐτου A Θ f^{1.13} 33 M it vgl.ww sy co | αὐτων και εβαπτισεν 33 | txi φ⁶⁶ N B D L W Γ Δ Ψ 0250. 565 al vgst; Or • **57** ^τ και D Γ 1424 al | ^τ πρεσβυτεροι φ^{45vid} | ^τ εντολην φ⁶⁶ A D L Θ Ψ f^{1.13} 33 M latt sy^h sa ac ac² | txi N B W 0250 f¹ 565. 579 pc sy^{hmg} mf pbo • **12.1** ^τ πεντε φ⁶⁶ | ^τ ο τεθνηκως φ⁶⁶ A D Θ Ψ 0217vid. 0250 f^{1.13} 33 M lat sy^sh ac ac² bo | txi N B L W l 844. l 2211 pc sy^p it sa pbo | ^τ ο (-N*) ιησ. (N) A D L W Δ 0250 f^{1.13} 33. (579). 1424* al | -Θ Ψ f¹ M it sy^s | txi φ⁶⁶ B pc • **2** ^o φ⁶⁶ (D Θ) | ^o1 A D W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M | txi φ⁶⁶ N B L; Or • **3** ^τ-ια φ⁶⁶ N A D L W Θ Ψ 0250 f^{1.13} 33 M co | txi B l. 33. 565. 579. 1844. l 2211 pc | ^o φ⁶⁶ D it | ^o1 B

Ex 28,30 Nu 27,21

1 J 2,2

10,16!

5,18! Mt 26,4p

7,4!

2 Sm 13,23?

2,13! Mt 26,2p

2 Chr 30,17 Act 21,24.26 | 7,11; 12,9

7,32!

1-8: Mt 26,6-13 Mc 14,3-9 2,13! 11,1.43

L 10,40

11,2 L 7,38

ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὁσμῆς τοῦ μύρου. 4 λέγει Ἦ δὲ Ἰου- 13
δας ὁ Ἰσκαριώτης εἰς [ἐκ] τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ὁ μέλλων
αὐτὸν παραδιδόναι. 5 διὰ τί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη
Ἑτριάκοσιων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; 6 εἶπεν δὲ
τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἐμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι
κλέπτῃς ἦν καὶ τὸ γλωσσόκομον ἔχων τὰ βαλλόμενα ἐ-
βάσταζεν. 7 εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν, ὅτι εἰς τὴν
ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου ἤγηρήσῃ αὐτό. 8 τὸς πτω-
χοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
ἔχετε.

9 Ἐγὼ οὖν [ὁ] ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι 99
ἐκεῖ ἔστιν καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν ὁμόνον, ἀλλ' 100
ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἴδωσιν ὃν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν. 10
ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἀρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον
ἀποκτείνωσιν, 11 ὅτι πολλοὶ ἔδιδον ὑπὲρ αὐτοῦ τῶν Ἰου-
δαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν.

12 Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορ- 100
τήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα
13 ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντη-
σιν αὐτῷ καὶ ἔκραυγάζον·

ὡσαννά·

εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου,

[καὶ] ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ.

14 εὐρὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὄναριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς 14
ἔστιν γεγραμμένον· 101
VII

12-16: Mt 21,1-9
Mc 11,1-10
L 19,28-38

Lv 23,40

Ps 118,25 s
Mt 23,39

1,49; 6,15; 18,33.
37,39; 19,3,12
Zph 3,15 s

4 Ἰουν A D Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^h | - L 33. 1241 pc a e r¹ sa ac² pbo bo^{mss} | txi p⁶⁶ B W 579.
/ 2211 pc bo | (εις (-K) εκ (-Q) των μαθ. αυτ. Ιουδ. Σιμωνος (-D vg, o f¹ 565) Ισκαρι-
ωτης (-του Ψ, απο Καρυωτου D) A D Θ Ψ f^{1,13} M lat sy^h (bo) | txi N 1241. / 844 pc sy^(s) p
sa ac² (+ p^{66,75} vid B L W 33. 579 pc; om. εκ) • 5 διακ- f¹³ 579. 1424 pc • 7 ° et ἑτε-
ρηκεν A f^{1,13} M f sy^h | [ποίηση P. Schmiedel cj] | txi p^{66,75} vid N B D K L Q W Θ Ψ 33.
579. 1241. / 2211 al lat sy^h mss co • 8 ° vs D sy^s (p⁷⁵ 892^s pc; om. μεθ ... εχετε²) • 9 / 1 2
4-8 p⁽⁶⁶⁾ 75 N² A B² Θ Ψ f^{1,13} 33 M (sa ac pbo bo) | / 1-4 3 5 7 8 p⁶⁶ W (0250. 579).
/ 2211 pc | οχλος δε πολ. εκ τ. Ιου. ηκουσαν D (it) sy^p ac² | txi N^{*} B* L 892^s. 1241 pc
bo^{mss} | ° D pc b e sy^s | Ἰησοῦς εκ των νεκ. D (A 33 pc) bo^{mss} | - W • 11 / 4 5 / 1-3 6 7 D
it | δι αυ. των Ιου. επιστευσαν p⁶⁶ • 12 / 2 p² N A D W Ψ f¹ 33 M | ουν (- p⁶⁶) ο
οχλ. ο p⁶⁶ Θ | txi p⁶⁶ B L f¹³ al | ° t N D W Ψ f¹ M (A L 33. 1241. / 844 al) | txi p^{66,75} B
Γ Θ f¹³ 579. 892^s. 1424 al • 13 ἡ-γασαν p⁶⁶ B* | εκραζον A Θ Ψ f^{1,13} 33 M; Or | txi p⁷⁵
N B² D L Q W 579. / 844 pc | ἡ-γοντες p⁶⁶ N A D K f^{1,13} 565. 892^s al a ff² sy^s p bo | txi
p² vid 75 B L W Θ Ψ 33 M lat sy^h sa ac ac² pbo | / 2 p⁶⁶ N¹ D K Θ f¹ 565 al sa ac² pbo bo^{mss} |
- A f¹³ M | txi N^{*} 2 B L Q W Ψ 579 pc bo

15 μὴ φοβοῦ, Ἦ θυγάτηρ Σιών· 1
ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται,
καθήμενος ἐπὶ πᾶλλον ὄνου.

16 ταῦτα τὸ οὐκ ἔγνωσαν αὐτοῦ οἱ μαθηταί· τὸ πρῶ-
τον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη Ἦ Ἰησοῦς Ὁ τότε ἐμνήσθησαν ὅτι
ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ.
17 ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λά-
ζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἡγείρεν αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν. 18 διὰ τοῦτο [καὶ] ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος,
ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον.
19 οἱ οὖν Φαρισαῖοι εἶπαν πρὸς ἑαυτούς· θεωρεῖτε
ὅτι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν· ἴδε ὁ κόσμος τὸ ὀπίσω αὐτοῦ
ἀπῆλθεν.

20 Ἦσαν δὲ Ἕλληνές τινες ἐκ τῶν ἀναβαινόντων ἵνα
προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ· 21 οὗτοι οὖν προσῆλθον
Φιλίππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαιδᾶ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἡρώτων
αὐτὸν λέγοντες· κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. 22 ἔρ-
χεται ὁ Φίλιππος καὶ λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, ἔρχεται Ἀν-
δρέας καὶ Φίλιππος καὶ λέγουσιν τῷ Ἰησοῦ. 23 ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἀποκρίνεται αὐτοῖς λέγων· ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα

δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. 24 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ,
αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.

25 ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ἦ ἀπολλύει αὐτήν, καὶ ὁ μι-
σῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώ-
νιον φυλάξει αὐτήν. 26 ἐὰν ἔμοι τις διακονῇ, ἔμοι ἀκο-
λουθείτω, καὶ ὅπου ἔμει ἐγὼ ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ

15 ἡ-τερ N Θ Ψ f^{1,13} M | η-τηρ p⁷⁵ vid B² | txi p⁶⁶ A B* D K L Q W Δ 0218. 0250. 565. 579
al • 16 ἡ δε A D Ψ 0250 f^{1,13} M it sy^h sam^s pbo bo | txi p⁶⁶ N B L Q W Θ 579 pc lat sy^s |
/ 2 3 / p⁶⁶ A D L W Ψ 0250 f^{1,13} M | 2 3 K pc | txi p⁷⁵ N B Θ 579 pc | ° ο p⁶⁶ D W Θ f¹³
33. 579. 1241 al | ° p⁶⁶ W it sy^s p • 17 ὅτι p⁶⁶ D K L 579 al it vg^{mss} sy^p co • 18 /
2 3 / 4 5 B* | 2-5 p⁶⁶ 75c Δ al it pbo | / 1-3 5 N W pc | 2 3 5 p⁷⁵ vid | κ. υπηντησαν αυ.
οχλοι D (c) | txi p⁶⁶ A (B²) L Θ Ψ 0250 f^{1,13} M aur f vg sy^h | ° p⁶⁶ N vg^{mss} • 19 ἡ-αντους
p⁶⁶ D 579. 1241 pc a c e | ὁλος D L Q Θ Ψ f¹³ 33. 892. 1241. 1424 al lat sy^s p^h ac bo
• 21 ἡ-δ p⁶⁶ D K W 0250 pc a sa bo • 22 ὁ N A D W Θ Ψ 0250 f^{1,13} M | txi p^{66,75} B L
33. 892. 1241 pc | ἡ-και (-D) παλιν A. κ. Φ. (D, W) Ψ 0250 f^{1,13} (33) M (aur f vg) sy^(p) h |
και παλιν ο A. δε κ. ο Φ. p⁶⁶ b ff² | A. δε κ. Φ. p⁶⁶ (Θ) c (l) sa ac² pbo | κ. παλιν ερχ.
A. κ. Φ. και N | txi p⁷⁵ vid A B L pc a (sy^s) • 23 ἡ-απεκρινατο A D Ψ 0250 f¹ M | απ-
εκριθη Θ f¹³ pc | txi p^{66,75} N B L W 33. / 844 • 25 ἡ-απολεσει A D Θ f^{1,13} M lat co | txi
p^{66,75} N B L W Ψ 33. / 844. / 2211 pc aur ff² • 26 / 3 2 M | 2 / 3 D Θ f^{1,13} 33. 565 al |
txi p^{66,75} vid N A B K L W Ψ 0250. (579). 892. 1241. 1424. / 844. / 2211 al | ° p⁶⁶ D W pc

Zch 9,9 Is 35,4;
40,9 Zph 3,14 s

2,22; Mt 26,2

9

2,11!

11,48 L 19,48
Act 5,28

7,35 s

1,43!
L 8,20; 23,8

1,40!

13,1!

7,39! 1,51!

1K 15,36 s

Mt 16,25! p

Mt 16,24 p

14,3; 17,24

4 Mcc 17,20 ἔμὸς ἔσται· Ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ τιμήσει αὐτὸν ὁ 107
πατήρ T.
Ps 6,4s; 31,10 27 Νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρκῃται, καὶ τί εἶπω; πάτερ, σῶσόν
Mt 26,38sp με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης; ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἤλθον εἰς τὴν 108
5,37 Mt 3,17! ὥραν ταύτην. 28 πάτερ, δόξα σὸν (σου τὸ ὄνομα) f. ἤλθεν X
8,54; 17,4 οὖν ἡ φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ T· καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δο-
ξάσω. 29 ὁ Γοὺν ὄχλος ὁ ἑστὼς O καὶ ἀκούσας f¹ ἔλε-
Job 37,5 · Gn 21,17 γεν βροντὴν γεγενῆσθαι, ἄλλοι ἔλεγον· ἄγγελος αὐτῷ f² λε-
11,42! λάληκεν. 30 ἀπεκρίθη (Ἰησοῦς καὶ εἶπεν)· οὐ δι' ἐμὲ ἡ
14,30; 16,11 1 K φωνὴ αὕτη γέγονεν ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. 31 νῦν κρίσις ἐστὶν τοῦ
2,6 2 K 4,4 E 2,2· κόσμου O τοῦτου, νῦν ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τοῦτου (ἐκ-
L 10,18! βληθήσεται ἔξω)· 32 κἀγὼ ἔάν ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, Ἐ πάν-
3,14! τας ἑλκύσω πρὸς ἑμαυτόν. 33 τοῦτο δὲ ἔλεγεν σημαίνων
14,3 ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.
21,19! 34 Ἀπεκρίθη O οὖν αὐτῷ ὁ ὄχλος· ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ
8,35 Ps 89,37 τοῦ νόμου ὅτι ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς ἔλε-
Ez 37,25 · 32 γεις σὺ O ὅτι δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; O τίς
1,51! ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; 35 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ
7,33! Ἰησοῦς· ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς (ἐν ὑμῖν) ἐστίν. περι-
11,10; 8,12! πατεῖτε ὥς τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ·
1 J 2,11 καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει.
L 16,8 E 5,8 36 Ὡς τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς
1 Th 5,5 γέννησθε. ταῦτα ἐλάλησεν T Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν ἐκρύβη
8,59! ἀπ' αὐτῶν.
2,11! 23! 37 Ἐτοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιηκότος ἔμπροσθεν

26 ἔαν δε φ^{66c} 579 pc | και εαν A 0250 M f sys.h | txi φ^{66c.75} B D L W Θ Ψ f^{1.13} 33. 565. 892. 1241. / 844^{al}. / 2211 al lat sy^p | μου φ^{66c} Θ 700^c pc lat | μου ο εν τοις ουρανοις f¹³ pc vgms • 28 μου το ον. B | (17,1) σου τον υιον L X f^{1.13} 33. 579. 1241. / 2211 pc vgms syhm^g bo | (17,5) εν τη δοξη η ειχον παρα σοι προ του τον κοσμον γενεσθαι. και εγενετο D | T λεγουσα D 1241 pc it vg^s sy^h bo • 29 δε W r¹ samss pbo boms | - B a samss boms | f¹ εστηκε φ^{59vid} A D K W Θ Ψ f¹³ 33. 1241. / 844 al | ° K D f¹ 565. 579. 892 pc 1 | f¹ ελεγον φ⁶⁶ L pc (b) c e l vgms co | f² ελαλησεν φ⁶⁶ 1241 • 30 ° 2 3 / φ^{75vid} B (L) pc ac² / I K | ηλθεν φ⁶⁶ D | εληλυθεν Θ 579 pc • 31 ° φ^{66c} D W pc lat sy^s ac² pbo boms | βληθ- εξω φ⁶⁶ D a aur c | βληθ- κατω Θ it sy^s sa; Epiph • 32 αν B pc | οταν 1241 pc a e ff²; Or^{pl} | παντα φ⁶⁶ K* (d D) pc latt; Ir^{lat} • 34 ° A D Θ 0250 f^{1.13} (33) M latt sy co | txi φ^{66.75} B L W Ψ 579. 892. 1241 pc syhm^g sams | φ⁶⁶ K A D Θ Ψ f^{1.13} 33 M samss ac² pbo boms | txi φ^{75vid} B L W 0250. 579 al bo | ° φ⁷⁵ Γ Δ 700. 1424 pm aur vg | ° φ⁷⁵ L 2211 al samss ac² • 35 μεθ υμων Α Γ Δ(*) 700. 1424 pm sy^s p sa ac² pbo | εως φ⁶⁶ K 0250 f¹³ 33 M lat | txi A B D K L W Θ Ψ 1. 565. / 2211 al | T η K² L Δ Θ f¹ 565. / 844. / 2211 al • 36 εως φ⁶⁶ 0250 f^{1.13} M lat | txi φ⁷⁵ K A B D L W Θ Ψ 33. 579. / 2211 pc e | ° φ⁷⁵ K A W Θ f^{1.13} 33 M | txi φ⁶⁶ B D L Ψ • 37 ταυτα φ^{66c}

αὐτῶν οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, 38 ἵνα ὁ λόγος Ἡσαίου

τοῦ προφήτου πληρωθῇ ὃν εἶπεν·

κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;

καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίς ἀπεκαλύφθη;

39 διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεῦειν, (ὅτι πάλιν) εἶπεν

Ἡσαίας·

40 τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς

καὶ ἐπώρρωσεν αὐτῶν τὴν καρδίαν,

ἵνα μὴ ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ νοήσωσιν τῇ καρδίᾳ

καὶ στραφῶσιν, καὶ ἰάσονται αὐτούς.

41 ταῦτα εἶπεν Ἡσαίας ὅτι εἶδεν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ

ἐλάλησεν περὶ αὐτοῦ. 42 ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόν-

των πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαί-

ους οὐχ ὡμολόγουν ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται·

43 ἡγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μάλλον ἢ τὴν

δόξαν τοῦ θεοῦ.

44 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξεν καὶ εἶπεν· ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ

πιστεύει εἰς ἐμὲ ἀλλὰ εἰς τὸν πέμψαντά με, 45 καὶ ὁ θεω-

ρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. 46 ἐγὼ φῶς εἰς τὸν

κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα ὅπῃς ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἐν τῇ σκο-

τίᾳ μὴ μείνῃ. 47 καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων (καὶ

μὴ φυλάξῃ) T, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν· οὐ γὰρ ἤλθον ἵνα

κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. 48 ὁ ἀθε-

τῶν ἐμὲ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου ἔχει τὸν κρί-

νοντα αὐτόν· ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν

ὅν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. 49 ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα,

ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ αὐτός μοι ἐντολὴν ἑδέδωκεν τί

εἶπω καὶ τί λαλήσω. 50 καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ

37 ἐπιστευσαν φ⁶⁶ f¹³ pc; Eus • 38 ° φ⁷⁵ • 39 και γαρ D • 40 ° D | επηρ- φ^{66.75} K W pc | πεπωρωκεν B² f¹ M; Eus^{pl} | txi A B* L Θ Ψ f¹³ 33. / 844 al; Eus^{pl} | T η φ^{66c} D a e f (l) vg^{cl} | f¹ επιστρεψωσιν K L W Θ (f¹³) 1424 al; Eus | επιστραφωσιν A D^c f¹ M | txi φ^{66.75vid} K B D* Ψ 33. 579 pc • 41 οτε D f¹³ M sy; Eus | επει W | txi φ^{66.75} K A B L Θ Ψ 1. 33. 579. / 844 al e co | f¹ του θεου Θ f¹³ l sy^h sa (pbo) bo | τ. θ. αυτου D • 43 υπερ φ^{66c} K L W f¹ 33. 565 al | ειπερ Ψ pc | η 1241 pc | txi φ^{66.75} A B D Θ f¹³ M • 45 T και φ^{66c} e • 46 ° φ^{66c} B pc sy^s • 47 ° / 3 φ^{66c} D Θ 070. 579. 1241 pc it vgms | μηδε φυλ. W | και μη πιστευση 0250 M q syhm^g | - e | txi φ^{66.75} K A B K L Ψ f^{1.13} 33. 565 al vg sy | ταυτα φ⁶⁶ pc c r¹ vgms sy^s p • 48 ° φ⁶⁶ 1241 • 49 εδ- φ^{75vid} D L Θ 0250 M | txi φ⁶⁶ K A B W Ψ 070 f^{1.13} 33. 565. 579. 1241 al

Is 53,1 Θ R 10, 16

5,44; 8,43

Is 6,10 Mt 13,14sl · Mc 3,5!

Is 6,1

7,31!

9,22!

5,44

7,28! · Mt 10,40! p

6,40; 14,9!

11,27!

8,12!

3,17!

L 10,16!

3,18 H 4,12!

6,39! / 8,28!

3,34! · 15,10

6,40; 17,2

αἰώνιός ἐστιν. ἃ οὖν ἐγὼ λαλῶ, καθὼς εἶρηκέν μοι ὁ πατήρ, οὕτως λαλῶ.

2,131 • 18,41

12,23; 17,1

7,301 • 16,281

17,118

27 L 22,3 Act 5,3

18,41 • 3,35

16,271 281

L 12,37

Mt 3,14

12

50 2 I Θ M | 2 D Γ 1241 pc a boms | txi p⁶⁶ B A B L W Ψ 070 f^{1,13} 33^{vid} 565. 579. 892. / 844 al lat

¶ 13,1 ἔληλυθεν M | ηκει p⁶⁶ | παρην D | txi p⁷⁵ B A B K L W Θ Ψ 070 f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1241 / 844 al | 3 I 2 p⁶⁶ • 2 γεν- p⁶⁶ B A D Θ f^{1,13} 33 M lat | txi B* B L W Ψ 070. 579. 1241 pc d r¹ | τε p⁶⁶ A | ινα -δω αυ. p⁶⁶ B L W Ψ 070. 1241. / 844 pc (et pon. p. 18K. A Θ f^{1,13} 33 M a e f q sy) | txi B* B (D. sed p. Kap.) | -δα Σ. -του A Θ f¹ 33 M f q | Σ. -του f¹³ c pbo | -δα Σ. απο Καρυωτου D e | t -δας Σ. -της p⁶⁶ B B (W. 579) (b) | txi L Ψ 070. 1241. / 844 pc vgl. s. (st. ww) (sed cf¹) • 3 το Ιησους A Θ Ψ 070 f¹ 33 M it sy^s sa ac² boms | δε ο I. f¹³ al b sy^s h** bo | txi p⁶⁶ 75 B B D L W 1241 pc lat pbo | δεδ- p⁶⁶ 75 A D Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txi B B K L W 070. 1. 579. / 844 pc • 5 ποδονιπιτηρα p⁶⁶ pbo • 6 τ και B A W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat | txi p⁶⁶ 75 B D L it | τ εκεινος B A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M ff² | sy^h sa ac² | Simon sy^s p | txi p⁶⁶ 75 B* B pbo • 7 αρ (f) p⁶⁶ | γαρ p⁶⁶ 1 | τι W | txi p⁶⁶ 2,75 rel | 8 p. ποδας B A Θ 33 M | p. μη D f^{1,13} 1241 pc | txi p⁶⁶ 75 B C L W Ψ 892. / 844 pc | 2 I p⁶⁶ K W Δ Θ al a c f ff² q vgl¹ (sed o I. B f^{1,13} M) | / C³ D Ψ 1241 pc aur b e l r¹ bo | txi p⁷⁵ A B C* L / 844 pc vgl. st. ww • 9 2 I B W | 2 D pc | / 1 2 4 p⁶⁶ al e | 4 I 2 D it • 10 1 2 p⁷⁵ B pc | - Ψ | txi p⁶⁶ rel | / C³ D L Θ f^{1,13} M | txi p⁶⁶ 75 vid B A B C* W Ψ 1424. / 844 a q r; Or | 5 B aur e vgl¹; Or^{com} | την κεφαλην νιψ. ει μη τ. π. μονον D | ει μη τ. π. μονον νιψ. p⁶⁶ Θ (1424) pc sy^s p | η τ. π. νιψ. p⁷⁵ A C³ f¹ M sy^h | - 579 | txi B C* (K) L W Ψ f¹³ 892 al it vgl¹ sy^h; Or^{lat}

καθαρός ὅλος· καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες.

11 ἦδει γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν· διὰ τοῦτο εἶπεν ὅτι οὐχὶ πάντες καθαροὶ ἐστε.

12 Ὅτε οὖν ἐνιψεν τοὺς πόδας αὐτῶν [καὶ] ἔλαβεν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ (καὶ ἀνέπεσεν): πάλιν: εἶπεν αὐτοῖς· γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν; 13 ὑμεῖς φωνεῖτέ με· ὁ διδάσκαλος, καὶ ὁ κύριος, καὶ καλῶς λέγετε· εἰμὶ γάρ. 14 εἰ οὖν ἐγὼ ἐνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος, τ καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πόδας· 15 ὑπόδειγμα ὅγάρ ἐδωκα ὑμῖν ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν καὶ ὑμεῖς ποιήτε. 16 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστιν δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ οὐδὲ ἀπόστολος ὁ μείζων τοῦ πέμψαντος αὐτόν. 17 εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἐστε ἐὰν ποιήτε αὐτά.

18 Οὐ περὶ πάντων ὑμῶν λέγω· ἐγὼ οἶδα ᾧ τίνος ἐξελεξάμην· ἀλλ' ἵνα ἡ γραφή πληρωθῇ· ὁ τρώγων μου τὸν ἄρτον ἐπὶ ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐτοῦ. 19 ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα πιστεύσητε ὅταν γένηται ὅτι ἐγὼ εἰμι. 20 ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ λαμβάνων ἅν τινα πέμψω ἐμὲ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμὲ λαμβάνων λαμβάνει τὸν πέμψαντά με.

21 Ταῦτα εἰπὼν [ὁ] Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι καὶ ἐμαρτύρησεν καὶ εἶπεν· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἰς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. 22 ἐβλεπον τ εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταὶ ἃ ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. 23 ἦν τ ἀνακειμένος εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἡγάπα ὁ ὁ Ἰησοῦς. 24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος

15,3

6,641

7

Mt 23,8.10

1 T 5,10

1 J 2,6; 3,16

Mt 10,241 p

Jc 1,25

L 10,28.37

6,70; 15,16.19 E 1,4

Ps 41,10

Is 46,10; 43,10

14,29; 16,1.4

Mt 24,25 p · 8,241 |

Mt 10,401

21-30: Mt 26,
21-25 Mc 14,18-
21 L 22,21-23
11,331

19,26; 20,2; 21,
7.20

11 D | ° B A Θ f^{1,13} M aur (e) p vg | txi p⁶⁶ B C L W Ψ 33^{vid} pc it • 12 ° p⁶⁶ B A C² L Ψ 33. 1241. / 844 al it vg^s sy^s p | txi B C*³ D W Θ f^{1,13} M lat sy^h | ἀναπεσων C³ D Θ f^{1,13} M aur vg sy^h | και αναπεσων p⁶⁶ B² A (*h. t.) L Ψ 33. 1241. / 844 al it vg^s | txi B* B C* W 579 pc a e p sy^s p sa ac² pbo boms | [·, et :1 -] • 14 ποσω πολλων D Θ it sy^s p • 15 ° p⁶⁶ 700 pc d | δεδ- p⁶⁶ B A K Ψ f^{1,13} 33. 700. 892. 1241 pm | txi B C D L W Γ Δ Θ 579. 1424. / 844 pm • 16 ° Θ boms | ° p⁶⁶ • 18 ους p⁶⁶ A D W Θ Ψ f^{1,13} M; Eus | txi B B C L 33. 892. 1241 pc; Or | μετ εμου p⁶⁶ B A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy (ac² pbo bo); Or^{pl} Eus Epiph | txi B C L 892 pc vg^s sa; Or^{pl} | επηρκεν B A Θ W pc | ° p⁶⁶ B • 19 / 2 3 I A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M it vgl¹ | t - ευητε οτ. γεν. B (f C) | txi p⁶⁶ B L (579) pc • 20 τ και p⁶⁶ • 21 ° t p⁶⁶ B B L | txi p⁶⁶ A C D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M; Or • 22 τουν p⁶⁶ B* A D L W Θ f^{1,13} 33 M sy^h sam^s ac² bo | δε 1093 pc a sy^s p sam^s | txi B C B C Ψ pc e sam^s pbo | τ αυτου p⁶⁶ f¹³ 1241 pc a r¹ sy^s bo • 23 τ δε p⁶⁶ B A C² D W Θ f^{1,13} 33 M lat sy^s h** | txi B C* L Ψ 892. 1424 pc sy^s | ° p⁶⁶ B

ῥυθῆσθαι τίς ἂν εἶη) περὶ οὗ λέγει. **25** ἄναπεςσὼν οὖν) ἐκεῖνος οὕτως ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ λέγει αὐτῷ· κύριε, τίς ἐστίν; **26** ἀποκρίνεται [ὁ] Ἰησοῦς· ἔκεινός ἐστιν ὃ ἐγὼ βάψω τὸ ψωμίον καὶ δώσω αὐτῷ. ἔβαψας οὖν τὸ ψωμίον [λαμβάνει καὶ] δίδωσιν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου. **27** καὶ μετὰ τὸ ψωμίον τότε εἰσηλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς. * λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὁ ποιεῖς ποίησον τάχιον. **28** τοῦτο [δὲ] οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. **29** τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἔπει τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ [ὁ] Ἰησοῦς· ἀγόρασον ὧν χρειαίαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. **30** λαβὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος ἐξῆλθεν εὐθύς. ἦν δὲ νύξ.

31 Ὅτε οὖν ἐξῆλθεν, λέγει ὁ Ἰησοῦς· νῦν ἐδοξάσθη ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. **32** [εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ], καὶ ὁ θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν αὐτῷ, καὶ εὐθύς δοξάσει αὐτόν. **33** τεκνία, ἔτι μικρὸν ἔτι μεθ' ὑμῶν εἰμι· ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι ὅπου ὁ ἐγὼ ὑπάγω ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. **34** Ἐντολήν) καινήν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἡ ἀγάπησα ὑμᾶς ἵνα

24 / Ψ (c e) sy^s co | † καὶ λέγει αὐτῷ· εἶπε τίς ἐστιν B C L 068. 33. 892 pc (lat) | πυθ. τίς ἀν εἰη περὶ οὗ ἐλεγεν, καὶ λέγει αὐτῷ· εἶπε τίς ἐστιν N | txi p^{66c} (* illeg.) A (D: εἰη οὐτος) W (Θ) f^{1,13} M r¹ sy^h | ῥυθῆσθαι. Ψ | οὐ εἶπεν p^{66c} • **25** † / B C e sy^s | επιπ. δε A Θ M sy^h | επιπ. οὖν p^{66c} N* D W Δ f^{1,13} 565. 1241 al sy^h | ἀναπ. δε K Ψ pc | txi p^{66c} vid^s N² L 33. (579). 892 pc | ° N A D W Θ Ψ f¹ 565. 579. 700. 892. 1241 pm lat sy sa pbo bo • **26** † οὖν ο. I. N² C* L 892 al | οὖν I. B pc | I. p⁶⁶ W 579 vid^s pc | αὐτῷ ο. I. D f¹³ 1424 pc e | txi N* A C³ Θ Ψ f¹ 33 M | † καὶ λέγει N D f¹³ (1241) pc sy^h pbo bo | ῥυθῆσθαι (εμβ- A D K f^{1,13} 565 pc) το ψ. επιδ- (+ αὐτῷ 33) p⁶⁶ N A D Θ Ψ f^{1,13} 33 M e sy^h | δώσω ἐν βαψας τ. ψ. W | txi B C (L) 1241 pc; Or | † 1-4 N*² (579) | καὶ ἐμβ- (β- D) το ψ. p^{66c} A D W Θ Ψ f^{1,13} M lat sy | txi N¹ (B: om. το) C L 33. 892. 1241 pc sy^h | Or | † -τη p⁶⁶ A W f¹ M (τω -τη f¹³) | ἀπο Καρυωτου D | txi N B C L Θ Ψ 068. 33. (579) al vgs(st,ww) • **27** † D e boms | ° N D L 565. 579 pc it vgl^s sa ac² mf pbo bop^t; Did | ° † B L | txi p⁶⁶ rell • **28** ° B W Ψ 579 pc sams boms | txi p⁶⁶ N A C D L Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^h co • **29** † δε p⁶⁶ pc sams ac² bop^t | Το p⁶⁶ C D Θ Ψ M | txi N A B L W f^{1,13} 33. 565. 579. 700. 892 al | † 2 N B pc | -f¹ 565 pc e sy^s pbo | txi p⁶⁶ A C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M • **30** † A Θ f¹ M a f q | txi p⁶⁶ N B C D L W Ψ f^{1,13} 33. 579 pc lat • **31** † το A C D W Θ (Ψ: οὖν ο) f^{1,13} 33 M | txi p⁶⁶ N B L Δ al • **32** ° p⁶⁶ N* B C* D L W 1. 579 al it vgmss sy^h ac² mf bop^t | txi N² A C² Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^h sa bop^t; Or^{lem} | † αὐτῷ N¹ A D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M | txi p⁶⁶ N*² B pc (C illeg.) • **33/34** † χρόνον N L Γ Θ Ψ f^{1,13} 892. 1844 al e f l sy^h sams ac² mf bop^t | txi p⁶⁶ A B C D W f¹ 33 M lat; Cl Or | ° p⁶⁶ N* D W 579. (1241) pc lat | ° p⁶⁶ W 579 pc | † λεγῶ· πλην αρτι ε. p⁶⁶ sy^s | λεγῶ αρτι· πλην ε. 1. 565 pc | † εγῶ p⁶⁶ pc it | καγῶ D

καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. **35** ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις.

36 Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος· κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη [αὐτῷ] Ἰησοῦς· ὅπου ὑπάγω οὐ δύνασαι μοι ἔνυν ἀκολουθεῖσαι, ἀκολουθήσεις δὲ ὕστερον. **37** λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος· Ὁ κύριε, διὰ τί οὐ δύναμαί σοι ἀκολουθεῖσαι ἄρτι; τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. **38** ἀποκρίνεται Ἰησοῦς· τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσῃ ἕως οὗ ἄρνησῃ με τρίς.

14 Ἡ ταρассέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά· πιστεῦετε εἰς τὸν θεὸν καὶ εἰς ἐμὲ πιστεῦετε. **2** ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ εἰσιν· εἰ δὲ μή, εἶπον ἂν ὑμῖν ὅτι πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν; **3** καὶ ἐὰν πορευθῶ [καὶ ἐτοιμάσω] τόπον ὑμῖν, πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήμψομαι ὑμᾶς πρὸς ἐμαυτὸν, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγὼ καὶ ὑμεῖς ᾔτε. **4** καὶ ὅπου [ἐγὼ] ὑπάγω οἴδατε (τὴν ὁδόν).

5 Λέγει αὐτῷ Θωμᾶς· κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις· Ἦ πῶς δύναμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι; **6** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή·

35 ἔμου ε. μ. p⁶⁶ | ἐν ἀλλοις C | μετ ἀλλήλων N pc • **36** αὐτῷ ο. N C³ D W Ψ f^{1,13} 33 M | † - B C* L pc lat sams pbo bo | txi p⁶⁶ A K Θ pc | † εγῶ N D Ψ f^{1,13} 33. 700. 1241 pm lat co; Or | † συνακ- αρτι D* | συ νυν ακ- αρτι D² | † 3 2 / A Θ 892* pc | υστ. δε ακ. μοι C³ († D) Ψ f^{1,13} M (b) sy^s | txi p⁶⁶ N B C* L W 1. 33. 565. 579. 1844 al • **37** † 2 N A C L Θ Ψ M | - D r¹ ac² | txi p⁶⁶ B W f^{1,13} 1. 33. 579. 1241 al | ° N* 33. 565 pc aur vg sy^s sams pbo bo | † ακ. νυν C³ († L) | νυν ακ. αρτι D W pc | ακολουθεῖν αρτι B (C*: νυν ακ.) | txi p⁶⁶ N A Θ Ψ f^{1,13} 33 M | † 4 5 / 1-3 p⁶⁶ N W 579. 1844 pc • **38** ἀπεκρίθη (ἀποκρίνεται f¹ 565) αὐτῷ ο. I. C³ f¹ M b f q vgl^s sa bop^t | ἀποκρίνεται ο. I. W Ψ f^{1,13} 33. 579. 1241 pc | ἀπεκρίθη I. καὶ εἶπεν αὐτῷ D e pbo | txi p⁶⁶ N A B C* L Θ / 1844 pc | † φωνήσῃ C D L Θ Ψ f^{1,13} 1. 579. 1241 pm; Or | † απαρ- N A C W Θ Ψ f^{1,13} 33 M a aur r¹ | txi p⁶⁶ B D L 1. 565. 579. 1844 pc lat; Or

¶ 14.1 † καὶ εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ D a aur e (sy^s) • **2** † 2 / p⁶⁶ | / N W 579 pc | ° p⁶⁶ C² Θ M a e f q | txi p⁶⁶ N A B C* D K L W Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. 892. 1844 al lat (f¹ h. l.) | † p⁶⁶ 1424. 1844 pc lat | [†] • **3** †, ἐτοιμάσω A K W Γ Δ Θ 565. 1241 pm sy^h sams | ἐτοιμάσαι D 700. 892. 1424 al f | txi p⁶⁶ N B C L N Ψ f^{1,13} 33. 579. 1844 pm lat | † p⁶⁶ A C W Θ M lat | txi N B D K L N Γ Ψ f^{1,13} 1. 33. 565 al vgmss • **4** ° p⁶⁶ D L W Θ f^{1,13} 1. 565. 1424 pc it pbo boms | txi N A B C Ψ 33 M e f vg sa ac² bo | † καὶ τ. οδ. οἴδατε p⁶⁶ A C³ D Θ Ψ f^{1,13} M lat sy sa ac² | txi p⁶⁶ N B C* L Q W 33. 579 pc a sams pbo bo • **5** † το λεγομενος Διδυμος D pc | † καὶ N A C² D Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy^h | txi p⁶⁶ B C* vid^s L W a b sy^s | † οἶδαμεν τ. οδ. B C* († D) a b e (pbo) | txi p⁶⁶ († N, K) A C² L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy sa ac² bo • **6** † p⁶⁶ N C* L | txi A B C³ D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M

1J 2,5
1Th 4,9!
36-38: Mt 26, 33-35 Mc 14,29-31 L 22,31-34 14,5; 16,5 • 7,34!
21,18s! 12,26
16,27; 17,23
18,27
27 • 12,44 Ex 14,21
2K 5,1
18,28; 21,22
12,32 • 12,26!
1Th 4,17
11,16! • 13,36!
H 10,20 • 11,25!

Μτ 11,27 R 5,2
E 3,121
8,191
12,45
1,431
Μτ 17,17p
1,181; 12,45
10,381
8,281
5,361
1,50; 5,20
16,281
15,16; 16,23s.
26; 15,7 1J 3,22;
135,51 5,14s
17,1,4
21,23; 15,10 1J
2,5; 5,3 Sap 6,18
26; 15,26; 16,7;
7,39 1J 2,1 L 24,
49 I
15,26; 16,13 1J
4,6; 5,6 1K 2,11,14

οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. **7** εἰ ἔγνώκατέ με, καὶ τὸν πατέρα μου γνῶσεσθε. Ὁ καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτὸν καὶ ἐωράκατε ^{οἱ} αὐτόν.

8 Λέγει αὐτῷ Φίλιππος· κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. **9** λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅσοι μεθ' ὑμῶν εἰμι καὶ οὐκ ἐγνώκας με, Φίλιππε; ὁ ἐωρακῶς ἐμὲ ἐώρακεν τὸν πατέρα· τὸ πῶς σὺ λέγεις· δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα; **10** οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοὶ ἐστίν; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατήρ τὸ ἐν ἐμοὶ μένων ποιεῖ τὰ ἔργα ἐξ αὐτοῦ. **11** πιστεῦτέ μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ καὶ ὁ πατήρ ἐν ἐμοὶ· εἰ δὲ μή, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε τ.

12 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ καὶ ὁ πατήρ ποιεῖ καὶ ἐγὼ ποιῶ καὶ ὁ πατήρ ποιεῖ, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα πορεύομαι. **13** καὶ ὁ ὅτι ἂν αἰτήσητε τὸ ἐν τῷ ὀνόματί μου τοῦτο ποιήσω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατήρ ἐν τῷ νῦν. **14** Ἐάν τι αἰτήσητέ ὁ με ἐν τῷ ὀνόματί μου ἐγὼ ποιήσω.

15 Ἐάν ἀγαπᾷτε με, τὰς ἐντολάς τὰς ἐμὰς τηρήσετε. **16** καὶ ἐρωτήσω τὸν πατέρα καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα ᾗ, **17** τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτὸ οὐδὲ γινώσκει τ. ὑμεῖς τὸ γινώσκετε αὐτό, ὅτι

7 ἴ - κείτε (ε) με (- A) A B C D¹ L Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ aur (f r¹) vg; Irlat v.l. | txi p⁶⁶ (N D*, W) 579 pc it; Irlat | ἴ αν ηδείτε B C* (L) Q Ψ 1. 33. 565 al r¹ | ἐγνώκετε αν A C³ Θ f¹³ M¹ aur (f) vg | txi p⁶⁶ N D W (579) pc sa ac² bo; Irlat | οἱ B C* L Q Ψ 1. 33. 565 pc a vgms | txi p⁶⁶ N A C³ D W Θ f¹³ M¹ lat sy; Irlat | οἱ B C* r¹ vgms; Irlat | txi p⁶⁶ r¹ell (33; h. t.)

• 9 • p⁶⁶ A L pc | ἴ - τον - von p^{66,75} N¹ A B Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | txi N*² D L Q W pc; Irlat | τ καὶ p⁷⁵ lat ac² bo^{ms}; Irlat | τ καὶ A D L Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ f q sy sa ac² | txi p^{66,75} N B Q W 579 pc lat pbo bo; Irlat Or

• 10 • ἴ λαλῶ p⁶⁶ N A W Θ f^{1,13} 33 M¹ lat sy^h | λελάληκα D Ψ pc | txi p⁷⁵ B(*) L N pc e q sy^{hmg} | τ ο N A D W Θ f^{1,13} 33 M¹ | txi p^{66,75} B L Ψ pc | ἴ αὐτος p⁷⁵ L W 33. 579 (sed a. πολ. A Θ Ψ f^{1,13} M¹ lat) | txi p⁶⁶ N B D pc

• 11 • αὐτον p^{66,75} B sa ac² | τ μοι A B Θ Ψ f^{1,13} M¹ it sy^h bo | txi p^{66,75} N D L W 33. 579 al lat sy^p sa ac² pbo

• 12 • p⁶⁶ | ἴ - ευσσομαι p⁷⁵ Q pc co? • 13 • εον p⁶⁶ 1. 565 pc | ἴ αἰτητε p⁷⁵ vid B Q pc | τ τον πατερα 33 pc vg^{cl} et ἴ - σει pc [Blass cj]

• 14 • vs X f¹ 565 pc b vgms sy^s (pon. p. πολ. vs 13 1010) | ο A D K L Q Ψ 1241. 1424. 1844 pm it vgms co | τ τουτο p⁷⁵ A B L Γ Ψ 060. 33 al c r¹ vg sa ac² bo | τ. εγω p⁶⁶ 1241

• 15 • ἴ - σατε A D W Θ f^{1,13} M¹ | ἴ - σητε p⁶⁶ N 060. 33. 579 pc | txi B L Ψ pc co; Epiph

• 16 • ἴ 6 1-5 L Q Ψ 33 vid pc e sy^{hmg} | 1 2 6 3-5 N it | μενη μ. υ. εις τ. αι. p⁶⁶ A (f D) W Θ f^{1,13} M¹ vg sy^h | txi p⁷⁵ B 060 b

• 17 • bis αυτον p⁶⁶ D* L (N² W Ψ) 579 al | τ αυτο p⁶⁶ A D Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ lat | τ αυτον D* L al | txi p^{66,75} N B W 579 pc a | τ δε A D L Θ f^{1,13} 33 M¹ lat sy | txi p^{66,75} N B Q W Ψ 579 pc a b

παρ' ὑμῖν μένει καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. **18** Οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. **19** ἔτι μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκέτι θεωρεῖ, ὑμεῖς ὁ δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ καὶ ὑμεῖς ζήσετε. **20** ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνῶσεσθε ὑμεῖς ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν. **21** ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς ἐκείνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με· ὁ δὲ ἀγαπῶν με ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρὸς μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτὸν καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν.

22 Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰουδαῖος, οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης· κύριε, ὁ [καὶ] τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; **23** ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ἐάν τις ἀγαπᾷ με τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου ἀγαπήσει αὐτὸν καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσόμεθα καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεθα. **24** ὁ μὴ ἀγαπῶν με τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ· καὶ ὁ λόγος τὸν ἀκούετε οὐκ ἐστὶν ἐμὸς ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με πατρὸς.

25 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ' ὑμῖν μένων· **26** * ὁ δὲ παράκλητος, τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, ὃ πέμψει τὸ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ εἶπον ὑμῖν [ἐγὼ].

27 Εἰρήνην ἀφίημι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά μηδὲ δειλιάτω. **28** ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν· ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἡγάπατέ με ἐχάρητε ἂν ὅτι τὸ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατήρ με μείζων μου ἐστίν. **29** καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν

17 ἴ μενεῖ pc aur vg sa ac² pbo | txi B² f^{1,13} M¹ it bo (sine acc. p^{66,75} N A B* D L Q W Δ Θ Ψ) | ἴ ἐστιν p⁶⁶ B D* W 1. 565. 1844 pc it

• 19 • p⁶⁶ a sam^s bop^t | ἴ - σεσθε p⁶⁶ N A D W Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹ | txi p⁷⁵ B L pc

• 20 • 2 1 p⁷⁵ B L Q 060. 33. 1844 pc aur f vg | 1 A Θ pc b

• 21 • τηρηθησεται p⁷⁵ • 22 • 1 2 4 p⁷⁵ | 1. ουχ ο απο Καρυωτου D | 1. (ο) Κανανιτης sa ac² | Thomas sy^{s(c)} | ο p^{66,75} A B D L Θ 33. 700. 1241 al lat sy^{s,p} co | txi p⁶⁶ N W Ψ 0250 f^{1,13} M¹ q sy^h | ἴ ἐστιν D

• 23 • εἰσελ- p⁶⁶ | ἀπελ- 1010 pc | ἐλευσσομαι D e sy^c | ἴ - σομαι D e sy^c ac² | ἴ - σομεν A Θ Ψ 0250 M¹ | txi p^{66,75} N B L W 060 f¹³ 1. 33. 565. 579 al; Did

• 24 • ἴ - ρησει D 579 pc sam^s ac² bo | τ ο εμος D 1844 pc a e r¹ sy^h ac² mf pbo

• 26 • τ μιν p⁶⁶ sy^s bop^t | ο p⁷⁵ N A D Θ Ψ f^{1,13} M¹ co | txi B L 060 (f 33)

• 28 • ἀγαπατε D* L f¹³ 33. 579. 892s. 1424 al | ἴ ἡγαπησατε 0250 | τ ειπον M¹ | εγω f¹³ e q sam^s | txi N A B D K* L Θ Ψ 060 vid. 0250. 1. 33. 565. 579. 1241. 1844 al lat | τ μου N*² D² Θ 0250 f¹³ M¹ a f q sy^{p,h} sam^s ac² bo | txi N¹ A B D* L Ψ 1. 33. 565. 1844 pc lat sam^s pbo; Irlat

3; 20,19.26 | 7,331

6,57

16,231

10,381 • 6,561

151,108 M¹ 12,5 11

23; 16,27; 17,23

7,4 Act 10,41

151; 8,51 • 211

Prv 8,17

2 Ez 37,27 2K 6,

16 E 3,17 Ap 3,20

3,341

161

1K 2,13 1J 2,20,

27 • 2,221 16,13

Mt 10,19sp

16,33; 20,19.21.26

R 5,1 Kol 3,15

2Th 3,16 Hgg 2,

9 Θ • 1 2T 1,71

31

16,281

13,19! πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται πιστεύσητε. **30** οὐκέτι
πολλά λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ κόσμου ἄρ-
χων· καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, **31** ἀλλ' ἵνα γνῶ ὁ κό-
σμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι
ὁ πατήρ, οὕτως ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.
15 Ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή καὶ ὁ πατήρ μου ὁ
γεωργός ἐστιν. **2** πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρ-
πὸν αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν τὸ ἑκαρπὸν φέρον καθαίρει αὐτό
ἵνα ἑκαρπὸν πλείονα φέρῃ. **3** ἤδη ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε
διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. **4** μέναιτε ἐν ἐμοί,
καὶ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν
ἂν ἐαυτοῦ ἐάν μὴ ἴμνη ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς
ἐάν μὴ ἐν ἐμοὶ ἴμνητε. **5** ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ
κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν αὐτῷ οὗτος φέρει καρ-
πὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν.
6 ἐάν μὴ τις ἴμνη ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα καὶ
ἐξηράνθη καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλου-
σιν καὶ καίεται. **7** ἐάν μείνητε ἐν ἐμοὶ καὶ τὰ ῥήματά
μου ἐν ὑμῖν ἴμνη, ὁ ἐάν θέλῃτε αἰτήσασθε, καὶ γενή-
σεται ὅ ὑμῖν. **8** ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα ἑκαρ-
πὸν πολὺν φέρητε καὶ γένησθε ἐμοὶ μαθηταί.
9 Καθὼς ἠγάπησέν με ὁ πατήρ, καὶ ἐγὼ ἠγάπη-
σα· μέναιτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. **10** ἐάν τὰς ἐντολάς
μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ ὅμου, καθὼς ἐγὼ
ἐτάς ἐντολάς τοῦ πατρός μου ἠτήρηκα καὶ μένω αὐτοῦ ἐν
τῇ ἀγάπῃ. **11** Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ

30 εὐρησεῖ οὐδεν K al f sy^{hmg} ac² pbo | ουκ εχει ουδεν ευρειν D a • **31** / 2 D e l sa
ac² | εντολην εδωκεν (δεδ- 33) μοι ο π. φ^{75vid} B L 0250. 33 (/ 1, 565) al lat pbo | txi N A Θ
Ψ f¹³ M sy^(s,p) h bo

¶ **15,2** καρποφορον D a q; (CI) | / φ⁷⁵ A D Θ 0250 f^{1,13} M; Did | txi (N) B L Ψ 33. 579.
l 844 al lat; (CI) • **3/4** D* | / εν φ⁶⁶ | / μεινη φ^{66vid} A D Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M; txi N B
L 579 pc | / και ο εν εμ. μενων φ⁶⁶ (it) | / μεινητε D Θ Ψ 0250 f^{1,13} (/ 33) M; txi N A B
L Θ* 579. l 844 pc • **5** ουδε εν φ⁷⁵ B | - D* pc • **6** μεινη N² L Ψ f^{1,13} 33 M; txi φ^{66,75}
N* A B D Θ 0250. 579 pc | / αυτο N D L Δ Ψ 0250 f^{1,13} 33. 565. l 844 pm it vgcl | txi φ^{75vid}
A B K Γ Θ 579. 700. 892s. 1241. 1424 pm lat | / αυτα φ⁶⁶ • **7** μενει φ⁶⁶ L 579 pc |
/ αιτησεσθε (-σεσθαι Δ Θ 579 al) N Θ Ψ 0250. 33 M; txi B L f¹³ 1. 565 al it (-σασθαι
A D Γ al a c f) | / φ⁶⁶ D* e • **8** / 2 l D pc | / καρπ. πλειονα φ⁶⁶ | / τ γενησεσθε N A Ψ f¹³
33 M; txi φ^{66vid} B D L Θ 0250. 1. 565. (579). l 844 al | / μοι L 33 pc | / μου φ⁶⁶ D* pc
• **9** / φ⁶⁶ N A D² Θ 0250 f¹³ M lat | txi φ⁷⁵ B D* L Ψ 1. 33. l 844 pc it • **10** / φ⁶⁶ e |
/ καγω N D lat co | / τ 3-5 l 2 (+ μου N*) N vg | 3 4 l 2 φ^{66,75vid} B it | txi A D L Θ Ψ 0250
f^{1,13} 33 M; e f

ἐν ὑμῖν ἡ καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. **12** Αὕτη ἐστὶν
ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα
ὑμᾶς. **13** μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα ὅτις τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. **14** ὑμεῖς φίλοι
μου ἐστε ἐάν ποιῇτε ἃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. **15** οὐκέτι
λέγω ὑμᾶς δούλους, ὅτι ὁ δούλος οὐκ οἶδεν τί ποιεῖ
αὐτοῦ ὁ κύριος· ὑμᾶς δὲ εἵρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ
ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. **16** οὐχ
ὑμεῖς με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς καὶ ἔθη-
κα ὑμᾶς ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε καὶ ὁ
καρπὸς ὑμῶν μένη, * ἵνα ὁ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα
ἐν τῷ ὀνόματί μου ὃ ὁ ὑμῖν. **17** ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν,
ὅτινα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους.
18 Εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς ἠμισεῖ, γινώσκετε ὅτι ἐμὲ πρῶτον
οὐμῶν μεμίσηκεν. **19** εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν
ἐτάς ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ'
ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο ἠμισεῖ
ὑμᾶς ὁ κόσμος. **20** μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον
ὑμῖν· οὐκ ἐστὶν δούλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. * εἰ ἐμὲ
ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν· εἰ τὸν λόγον μου ἠτήρησαν,
καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. **21** ἀλλὰ ταῦτα πάντα
ποιήσουσιν εἰς ὑμᾶς διὰ τὸ ὄνομά μου, * ὅτι οὐκ
οἶδασιν τὸν πέμψαντά με. **22** εἰ μὴ ἦλθον καὶ ἐλάλησα
αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχου-
σιν περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. **23** ὁ ἐμὲ μισῶν καὶ τὸν
πατέρα μου ἠμισεῖ. **24** εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ
οὐδεὶς ἄλλος ἐποίησεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον· νῦν δὲ
καὶ ἐωράκασιν καὶ μεμισήκασιν καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πα-

11 μεινη N L (/ 0250) f¹³ M; f r¹ | txi A B D Θ Ψ 1. (/ 33). 565. 579. 1241. l 844 pc lat sy
• **12** / ως φ⁶⁶ • **13** / φ⁶⁶ N* D* Θ it sa ac² | / την εαυτου φ⁶⁶ (579 pc) • **14** / γαρ N* D*
579 pc pbo | / τ ο B 579 pc a e q | / οσα Α Θ Ψ 0250. 33 M; sy^{hmg} | txi φ⁶⁶ N D L f¹³ 1. 565
al • **15** / D Θ 0250 f^{1,13} M; (q) | txi φ⁶⁶ N A B L Ψ 33. 579. 1424. l 844 pc; l¹at | / λεγω
φ^{66vid} • **16** / l 2 φ⁶⁶ | - Δ 565. 1424 pc ac² | / και f¹³ 1 | - N* ei / δώσει υμ. N* Θ 892s al |
τουτο ποιησω, ινα δοξασθη ο πατηρ εν τω υιο f¹³ | / τητε B L Ψ pc • **17** / φ⁶⁶ D e
• **18** / εμισει (-σησε φ⁶⁶) φ⁶⁶ | / N* D 579. l 844 pc it bo • **19** / τον φ⁶⁶ 1241 | / ουκ εκ
τουτου (- φ⁶⁶) τ. κ. φ⁶⁶ (it) | / 2 l 3 4 φ⁶⁶ a q | 3 4 l 2 N pc • **20** / τους -γους ους D |
τον -γον ον N 579 pc r¹ | / οτι sy^s | / bis ου(κ) Pallis c^j | • **21** / D 579 pc | / -σωσιν Δ 33.
1241. l 844 pc | / ποιουσιν φ⁶⁶ it | / 2 565 pc | / υμιν Α D¹ Ψ f¹³ M lat sy^h | - N* | txi φ⁶⁶
N² B D* L Θ 1. 33. 579 al it sy^{hmg} • **22** / φ⁶⁶ c e ff² l q • **24** / μηδεις φ^{66vid} | / φ⁶⁶ D it
vg^{mss}

3,29; 16,24; 17,13
1 J 1,4 2 J 12 |
13,34! Mc 12, 31p

10,11.15.17s 1 J
3,16 Mc 10,45p |
L 12,4! • 8,31! Mt
12,50

Ex 33,11 Jc 2,23 •
3,11!

13,18! Mc 12, 31p

13,18! Mc 12, 31p

R 1,13 Ph 1,22

14,13! Mc 12, 31p

13,34!

19; 7,7; 17,14 1 J

3,13 Mt 10,22! |

8,23; 17,14.16 1 J

4,5

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

18!

τέρα μου. **25** ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν γεγραμμένος· ὅτι ἐμίσησάν με ὁμοῦν.

26 Ὅταν ἔλθῃ ὁ παράκλητος ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν ¹⁷ παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ· **27** καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἔστε.

16 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὁ μὴ σκανδαλισθῇτε. ¹⁴⁶ **2** ἀποσυναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· * ἀλλ' ἔρχεται ὥρα ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὁ ὑμᾶς δόξῃ λατρείαν προσφέρειν τῷ θεῷ. **3** καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ¹⁴⁷ **4** ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα ὁ αὐτῶν μνημονεύητε ὁ αὐτῶν ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν. Ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην. **5** νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με· ποῦ ὑπάγεις; **6** ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν ἡ λύπη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. **7** ἀλλ' ἔγωγ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ ἢ μὴ ἀπέλθω, ὁ παράκλητος οὐκ ἐλευσεται πρὸς ὑμᾶς· ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.

8 καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρτίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως· **9** περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ· **10** περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ὑπάγω καὶ οὐκέτι θεωρεῖτέ με· **11** περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται.

12 Ἔτι πολλὰ ἔχω ὑμῖν λέγειν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βασιτάζειν ἄρτι· **13** ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς· ἐν τῇ ἀληθείᾳ πάση· οὐ

25 5 I-4 A Θ f¹³ 33 | I-3 5 P⁶⁶vid | t¹ B D L W Ψ 1. 33. 565. 579. / 844 pc latt • **26** T δε A D L Θ Ψ f¹³ 33 33 sy samss pbo bopt | ergo it | t¹ P²² B D A 579. / 2211 pc e l samss ac² bopt; Epiph | T πεμπω D aur ff² bopt
¶ **16,1** ° N* 1424* • **2** ° B • **3** ° vs sy* | T π. (-σώσιν N 33) υμιν N D L Ψ f¹³ (23). 565. 579. / 844 al it vg^{cl} syh** co | ποιουσιν Θ q | t¹ A B D lat sy* • **4** ° N* D Ψ 1 W a ff² sy* co | t¹ P⁶⁶vid N¹ A B L Θ f¹³ 33. 118. / 2211 al e syph bopt | ° N¹ D L f¹³ / 2211 al a e sy* co | t¹ P⁶⁶vid N* 2 A B Θ Ψ f¹³ 33 33 ff² syph bopt • **7** T εγω A f¹³ 33 33 it vgms; Clat | t¹ N B D L Θ Ψ 1 pc lat co | T ου μη ελθῃ B L Ψ 33 pc | t¹ N A D Θ f¹³ 33; Clat | P⁶⁶vid vgms • **10** T μου A Θ f¹³ 33 33 e f q sy samss ac² pbo | t¹ N B D L W (Ψ) 1. 33. 579. / 2211 al lat samss bo • **12** f A D W Θ 068 f¹³ 1 W (a) | t¹ N B L Ψ 33. / 844 pc lat • **13** T εκεινος υμας οδηγ. D a | διηγησησαι υμιν et την -αν -σαν vgcl.wv | T εις την -αν -σαν A B pc vgms; Or (Ψ 068 f¹³ 33) | t¹ N (* om. παση) D L W (Ψ Θ) 1. 33. 565. (579) al it

γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἡ ἀκούσει λαλήσει καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **14** ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήμψεται καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. **15** Πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ ἐμὰ ἐστίν· διὰ τοῦτο εἶπον ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λαμβάνει καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.

16 Μικρὸν καὶ οὐδέτι θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με. **17** εἶπαν οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους· τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν· μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; καὶ ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; **18** ἐλεγον οὖν· τί ἐστὶν τοῦτο ὃ λέγει· ὅτὸ μικρὸν; οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ.

19 Ἔγνων ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἡθέλον αὐτὸν ἑρωτᾶν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων ὅτι εἶπον· μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; **20** ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνησετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται· ὑμεῖς ἡ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. **21** ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη λύπην ἔχει, ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς· ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκέτι μνημονεῖ τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. **22** καὶ ὑμεῖς ὡς νῦν μὲν λυπνῶν ἔχετε· πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἶρει ἀφ' ὑμῶν.

23 Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν.

13 T (e)αν A D¹ Θ 0250 f¹³ 33 33 | t¹ N B D* L W Ψ 1. 579. / 844. / 2211 pc et f¹ -ουε N L 33 b e | -ση A 0250 f¹³ 33 33 | t¹ B D W Θ Ψ 1. 579. / 844. / 2211 al (l) vg; Epiph • **15** ° (h. t.) P⁶⁶ N* bopt | T υμιν N² L N Θ pc it sy ac² bopt • **16** ° ου A f¹³ 33 33 a d e sy* p | t¹ P⁶⁶vid N B D L N W Θ Ψ 068. 0250. 1. 33. / 844 al lat syh | T (17) οτι (+ εγω 33. 892 al) υπαγω προς τον πατερα (+ μου G pc sy*) A Θ (Ψ) 068. (33) f¹³ 33 33 lat sy pbo bopt | t¹ P⁶⁶ N B D L W 0250 pc it sa ac² bopt • **17** ° (16) ουκετι D W Ψ 33 pc | T εγω D W Θ 33 (f) sa ac² bo | t¹ P⁶⁶vid N A B L N Ψ 0250 f¹³ 33. 118. 565. 579. 700. / 844 al lat pbo • **18** ° D* it sy* | T 3 / 2 A D² Θ 0250 33 | t¹ P⁶⁶ N B D* L W Ψ f¹³ 1. 33. 565. 579. / 844 al; Or | ° P⁶⁶ N* D* W f¹³ 1. 565. 579 al it sa pbo | t¹ N² A B D² L Θ Ψ 068. 0250. 33 33 lat sy ac² bo; Or | ° N² B L Ψ 33. 892 pc; Or | ° ο λεγει D* (Θ) a f¹ | - B pc • **19** ° T - P⁵ B L W pc | ουν ο A (Θ 579. / 844) Ψ f¹³ 33 | t¹ N D 1. 33. 565 pc | T ημελλον P⁶⁶ (+ και ηθ.) N W 579 pc e ff² | T επερωτησαι περι τουτου D (Θ) | ° (16) ουκετι Θ 565 pc • **20** ° δε N² A L W Θ Ψ f¹³ 33 33 33 aur vg syh samss bopt | t¹ P⁶⁶ N* B D 1 pc it sy* co • **21** ° ημερα P⁶⁶ D it sy* p ac² | T λυπησ D 579 pc e • **22** ° 2 3 / 4 N* | 1 4 3 2 A C³ Θ 33 | 3 / 4 2 f¹³ | t¹ P⁶⁶vid. 66 N² B C* D L W Ψ 1. 33. 565. (1424). / 844 pc lat | T εχετε P⁶⁶ N² A D (L) N W¹ Ψ 33. / 844 al it vgms | t¹ P²² N* B C W¹ f¹³ 33 33 | T αρει P⁵ B D* Γ pc it vgcl.wv sa ac² bo | αφαιρει W

14,10

8,54!

17,10

7,33!

L 9,45

L 5,35p

Ap 11,10

L 6,21 1P 1,6

Is 26,17

2K 4,17

Is 66,14 Θ

20,20 L 24,52

26; 14,20

13-24: Mt 26,
57-68 Mc 14,53-
65 L 22,54-71
24 Mt 26,31

11,49s

20,2-4

21,9

25

16,25! Act 26,26
6,27ss • 5,14ss;
7,14ss.37ss; 10,
22 L 19,47! • Is
45,19

Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν καὶ ἔδωσαν αὐτὸν
13 καὶ ἤγαγον πρὸς Ἀνναν πρῶτον· ἦν γὰρ πεν-
θερός τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκεί-
νου· 14 ἦν δὲ Καϊάφας ὁ συμβουλευσας τοῖς Ἰουδαίοις
ὅτι συμφέρει ἓνα ἄνθρωπον ἀποθανεῖν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ.

15 Ἦκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέτρος καὶ ἄλλος
μαθητής. ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστός τῷ ἀρ-
χιερεῖ καὶ συνεισηλθεν τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ
ἀρχιερέως, 16 ὁ δὲ Πέτρος εἰστήκει πρὸς τῇ θύρᾳ ἔξω.
ἔξῃθεν οὖν ὁ μαθητής ὁ ἄλλος ὁ γνωστός τοῦ ἀρχιε-
ρέως καὶ εἶπεν τῇ θυρωρῷ καὶ εἰσήγαγεν τὸν Πέτρον.
17 λέγει οὖν τῷ Πέτρῳ ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρός· μὴ
καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν οἷ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει
ἐκεῖνος· οὐκ εἰμί. 18 εἰστήκεισαν δὲ οἱ δούλοι καὶ οἱ
ὑπηρέται ἀνθρακίαν πεποικυότες, ὅτι ψυχὸς ἦν, καὶ
ἐθερμαίνοντο· ἦν δὲ καὶ ὁ Πέτρος μετ' αὐτῶν ἑστὼς καὶ
θερμαινόμενος.

19 Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησεν τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ. 20 ἀπεκρίθη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ἐγὼ παρρησίᾳ ἔλεγάμην τῷ κόσμῳ,
ἐγὼ πάντοτε ἐδίδασκα ἐν συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου
πάντες οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα
οὐδέν. 21 τί με ἔρωτᾷς; Ἐρώτησον τοὺς ἀκηκοτάς τί
ἐλάλησα αὐτοῖς· ἴδε οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. 22 ταῦτα
δὲ αὐτοῦ εἰπόντος εἰς παρεστηκῶς τῶν ὑπηρετῶν ἔδω-

13-24 vss 13, 24, 14, 15, 19-23, 16-18 sy^s | vss 13, 24, 14-23, 24(f) 1195 syhm; Cyrcom |
vss 13a, 24, 13b, 14-23, 24 225 (pc) • 13 ἀπηγ- φ⁶⁰vid ἡ² C* N Δ 33 al | ἀπηγ- αυτον
A C³ L Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 36 lat sy | txt φ⁶⁰vid ἡ* B D W 579 pc a | Καϊάφα C D it vgl sa ac²
pbo | φ⁶⁰ • 14 φ⁶⁰ | ἀπολεσθαι A C² Ψ 0250 36 syh | txt φ⁶⁰vid ἡ B C* D^s L W Θ
f^{1,13} 33, 565, 579 al latt sy^s phmg • 15 το ἡ² C L Θ f^{1,13} 33 36 samss ac² | txt φ⁶⁰ ἡ* A B D^s
W Ψ pc sy^s p samss pbo bo | φ⁶⁰ • 16 ο αλ. (ἐκεῖνος Ψ f¹³ 1241 al;
φ⁶⁰vid co) ος ἦν γν. τω -ρει (του -ρεως φ⁶⁰vid 579) φ⁶⁰vid ἡ A C² D^s W Θ Ψ f^{1,13} 33 36 lat
sy^s ph co | ἐκεῖνος 1424 | txt B C* vid L pc | εἰσηνεγκεν ἡ W 579 pc • 17 3-6 1 2 φ⁶⁰
ἡ A C³ D^s (W) Θ Ψ f^{1,13} 33 36 al ff² q | txt φ⁵⁹vid B C* L 33 pc lat | φ⁶⁰ 579 • 18 4 5 2 3
A D^s Θ Ψ 0250 (f¹³) 36 f r¹ vgmss | txt φ^{60,66}vid ἡ B C L (W) f¹ 33, (565), 579 pc a • 20 τ
o A C W Ψ 0250 f^{1,13} 33 36 | txt φ⁶⁰ ἡ B D^s L Θ pc | ἐλάλησα φ⁶⁰ C³ D^s W Θ 0250 f¹³
36 | txt ἡ A B C* L N Δ Ψ f¹ 33, 565, 579 al | πάντοτε C³ D^s Ψ 0250 36 q syh | txt ἡ A B
C* L N W Θ f^{1,13} 33, 565, 579 al lat sy^s p; Or^{lat} • 21 ἑπερ- D^s f^{1,13} 36 | txt ἡ A B C L W Θ
Ψ 0250, 33, 1424 al | ἑπερ- A C³ D^s Θ 36 | txt φ⁶⁰ ἡ B C* L W Ψ 0250 f^{1,13} 33, 565, 579,
1424 al • 22 2 3 1 A C³ D^s (Θ) 0250 f^{1,13} 36 q | τ, παρεστῶτων υπηρ. (ἡ²) C* L Ψ 33,
579, (700) al b f r¹ sy^s (bo) | txt ἡ* B W pc lat

163

X

164

IV

165

X

166

I

167

X

168

I

169

X

170

I

171

X

172

I

κεν ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ εἰπών· οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιε-
173 ρεῖ; 23 ἀπεκρίθη αὐτῷ Ἰησοῦς· εἰ κακῶς ἐλάλησα,
μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ· εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις;
174 24 ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἀννας δεδεμένον πρὸς Καϊά-
φαν τὸν ἀρχιερέα.

175 25 Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινόμενος. εἴ-
πον οὖν αὐτῷ· μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰ; ἡρνή-
σατο ἐκεῖνος καὶ εἶπεν· οὐκ εἰμί. 26 λέγει εἰς ἐκ τῶν δού-
λων τοῦ ἀρχιερέως, συγγενὴς ὢν οὐ ἀπέκοπεν Πέτρος τὸ
ᾠτίον· οὐκ ἐγώ σε εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ; 27 πάλιν
οὖν ἡρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν.

176 28 Ἀγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ Καϊάφα εἰς τὸ
177 πραιτώριον· ἦν δὲ πρωΐ· * καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσηλθόντες εἰς τὸ
πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν ἅλλα φάγωσιν τὸ πάσχα.

29 ἔξῃθεν οὖν ὁ Πιλάτος ἔξω πρὸς αὐτοὺς καὶ ἑφη-
σίν· τίνα κατηγορίαν φέρετε ὁ[κατὰ] τοῦ ἀνθρώπου τού-
του; 30 ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπαν αὐτῷ· εἰ μὴ ἦν οὗτος ῥα-
κὸν ποιῶν, οὐκ ἂν ᾤσοι παρεδώκαμεν αὐτόν. 31 εἶπεν
οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· λάβετε τὸν αὐτὸν ὑμεῖς καὶ κατὰ
τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον τῷ αὐτῷ οἱ Ἰου-
δαῖοι· ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· 32 ἵνα ὁ λό-
γος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ ὃν εἶπεν σημαίνων ποίῳ θανάτῳ
ἤμελλεν ἀποθνήσκειν.

178 33 Εἰσηλθὼν οὖν πάλιν εἰς τὸ πραιτώριον ὁ Πι-
179 λάτος καὶ ἐφώνησεν τὸν Ἰησοῦν καὶ εἶπεν αὐτῷ· σὺ
εἰ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; 34 ἀπεκρίθη τῷ Ἰησοῦς·

19,3 Ex 22,27

8,46

13 Mt 26,31

25-27: Mt 26,
69-75 Mc 14,66-
72 L 22,56-62
18 |

13,38

28: Mt 27,2
Mc 15,1 L 23,1

19,14

29-38: Mt 27,
11-14 Mc 15,2-
5 L 23,2-5

19,6s Act 18,15

3,14! • 21,19!

12,13!

23 (απ. αυ. ο Ιησ. A C³ D^s Ψ 0250 f¹ 33 36 syh | ο δε Ιησ. ειπεν αυτω ἡ W f¹³ 579 pc
(r¹) | txt B C* L Θ 1241 pc • 24 δε ἡ f¹³ pc r¹ sy^s p sa | - A C³ D^s 36 q ac² | txt B C* L N
W Δ Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33, 565, 579, 700 al it syh pbo | [ad² v. 13] • 27 ο Π. φ⁶⁰vid ἡ C² N Θ
(f¹³) 33, 209, 892s, 1241 al | - 565 a b e ac² | txt A B C* D^s L W Ψ 1 36 • 28 ἄλλ ινα
C² L Ψ f^{1,13} 33 36 it vgl syh pbo | txt φ⁶⁰vid ἡ A B C* D^s N W Δ Θ 0250, 565, 579, 1844 pc
lat • 29 1 2 4 5 A C³ D^s Ψ 0250 36 q sy^s | 1 2 4 5 3 N f¹³ 579, 1844 | 4 5 1-3 ἡ W ff² | 1
2 Θ | txt B C* L f¹ 33, 565, 700 pc vgmss sy^s h | εἶπεν A D^s Θ 0250 f¹³ 36 | txt φ⁶⁰ ἡ B C L
W Ψ f¹ 33, 565, 579, 1844 pc | φ⁶⁰ ἡ B 087vid, 579 pc e | txt φ⁶⁰ ἡ A C D^s L W Θ Ψ f^{1,13}
33 36 lat • 30 ῥακων ποιησας ἡ* | κακοποιων C* Ψ 33 pc a | κακοποιος A C³ D^s Θ
f^{1,13} 36 lat | txt ἡ B L W | φ⁶⁰ e • 31 ο B C* | τουν φ⁶⁰ 892s, 1844 a r¹ vgmss | ῥημων
φ⁶⁰ | ο ἡ* W 087vid f¹ 565, 579, 892s al c | τουν φ⁶⁰ ἡ L W Ψ 0109, 0250 f¹³ 33 36 lat
samss ac² | δε A D^s K N Θ 087 f¹ 565, 700, 1241 al syh samss | txt B C e q vgmss sy^s p samss pbo
bo • 33 2-4 1 φ⁶⁰vid ἡ A C² Θ (N Ψ) 087 f¹ 36 | 2-4 33, 1424 | txt φ⁵²vid.66vid B C* D^s L
W Δ 0109 f¹³ 579, 1844 pc latt | φ⁶⁰ • 34 -νατο φ⁶⁰ A D^s N W Θ Ψ 087 f¹ 33, 565, 700,
1241 al lat | txt φ⁶⁰ ἡ B C L 0109 f¹³ 36 | τατω ο ἡ C³ f¹³ 36 c sy^s p samss bomss | ο A C* D^s
N W Θ Ψ 087, 33, 565, 579, 700, 1241, 1844 al | txt B L 0109, 1 pc syh

Mc 15,42

L 23,18 Act 21,36;
22,23; 28,19 v1

Mt 27,26 bp

16b-27: Mt 27,
31-37 Mc 15,20-26
L 23,26,33s18,5,7 Act 2,221·
3,21; 18,33,39

14 ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα (ἦν ὥς) ἑκτὴ. καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις· ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. 15 (ἐκραύγασαν οὖν ἐκεῖνοι· ἄρον ἄρον, σταυρώσον αὐτόν. * λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος· τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἄρχιερεῖς· οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα.

16 Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ.

Ἐπαρέλαβον οὖν τὸν Ἰησοῦν¹, 17 καὶ βαστάζων (ἑαυτῷ τὸν σταυρόν) ἐξῆλθεν² εἰς τὸν λεγόμενον Κρανίου Τόπον³, ¹δ λέγεται Ἑβραϊστὶ ἢ Γολγοθα, 18 ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. 19 ἔγραψεν δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ· ἦν δὲ γεγραμμένον·

Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.

20 τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς· καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ῥωμαϊστὶ, Ἑλληνιστὶ. 21 ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἄρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων· μὴ γράφῃ· ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπεν· βασιλεὺς εἰμι τῶν Ἰουδαίων. 22 ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος· ὁ γέγραφα, γέγραφα.

23 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιῳτῇ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτῶν ἄραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὕφαντός δι' ὅλου. 24 εἶπαν οὖν πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλλὰ λάχω-

14 δὲ ὡς (-σει pm) Θ M sy^h | δε ην ως K pc | - φ66* | txi φ66c N A B (D^s) L (N) W (Δ) Ψ (f^{1,13}) 33. (565. 1241). 579. (l 844) al c j | τριτη N² D^s L Δ Ψ l 844 pc | • 15 οἱ δε -σαν (-ζον D^s K N Θ al; + λεγοντες N f¹³ 700 pc) φ66c vid (A) D^s Θ f^{1,13} M lat sy φ66*; illeg.) | οἱ δε ελεγον N* W 579 | txi N² B L Ψ (33. l 844) pc b (e) j | • 16 π. δε τ. I. A Θ M vg sy^h | παραλαβοντες ουν τ. I. N² (700) pc | οἱ δε παραλαβοντες (λαβ- N*) τ. I. (αυτον f^{1,13} pc) N* N W f^{1,13} 565. 579. l 844 al (f) | txi B D^s (L) Ψ 33. (892s) pc it | * και ηγαγον (απη- A al) A D^s Θ M lat sy | απηγαγον (+ αυτον N) φ66vid N N W f¹ 565. 579 al | απηγ- εις το πραιτωριον (Γ) 700 al | ηγ- και επεθηκαν αυτου τον σταυρον f¹³ (l 844); Or lat | txi B L Ψ 33 pc it bo; Cyprian | • 17 φ66* | τ. στ. (ε) αυτου A (f D^s l 844) Θ M q sy^h co | αυτον f¹³ | txi φ66vid.66c N (B) L W Ψ (33. 579) pc lat (f f¹ 565 pc) | * τοπον λεγ. K. φ66vid Γ pc aur c ff² | τοπ. λεγ. K. T. f¹³ 700. 892s. 1424 pm it | * ος λ. E. D^s Θ f^{1,13} M e | E. δε L Ψ 33 pc (f vgst.ww) cl sa(ac²) bo¹ | txi φ66 N A B K W 579. l 844 pc it | Γ Γολγοθ B sa^{ms} | • 20 f¹⁻⁴ 6 5 A D^s Θ f¹ M lat sy | l-5 4 (l) W | - (sed add. 4-6 p. vs 19) f¹³ | txi φ66vid N¹ B L N Ψ 33. 579 al e ff² co (N*: h. t.) | • 21 f¹ B L Ψ 33 pc | • 23 φ66* it sy^h sa^{ms}

μεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται· ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ [ἡ λέγουσα]·

διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς

καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον.

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.

25 Εἰστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ· ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, ¹ Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ καὶ ² Μαρία ἡ Μαгдаληνὴ. 26 Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ· γύναι, ἴδε ὁ υἱός σου. 27 εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· ἴδε ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια.

28 Μετὰ τοῦτο (εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς) ὅτι ἤδη πάντα³ τετέλεσται, ¹ ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφὴ, λέγει· διψῶ. 29 σκεῦος ² ἔκειτο ὄξους μεστόν· (σπόγγον οὖν μεστόν τοῦ ὄξους ὑσσώπῳ περιθέντες) προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι. 30 ὅτε οὖν ἔλαβεν τὸ ὄξος (ὁ) Ἰησοῦς εἶπεν· τετέλεσται, καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκεν τὸ πνεῦμα.

31 Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι, ὅτε παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἑκείνου τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη καὶ ἀρθῶσιν. 32 ἤλθον οὖν οἱ στρατιῶται καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῷ· 33 ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὥς εἶδον ὅτι ἤδη αὐτὸν τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέλη, 34 ἀλλ' εἰς τῶν

24 φ¹ N B l 844 it sa^{ms} ac² pbo | txi A D^s L W Θ Ψ f^{1,13} 33 M lat sy sa^{ms} bo | • 25 φ¹ W | φ66vid | f¹ bis -iam N (L) Ψ l. 33. 565. l 844 pc | • 26 τ αυτου A D^s Θ f^{1,13} M lat sy | txi φ66vid N B L W Ψ l. 565. 579. l 844 pc b e | τ ιδου N A L W Θ Ψ f¹³ M | txi B D^s N 209. 892s. 1241 al | • 27 τ ιδου A D^s f¹ M | txi N B L N W Θ Ψ f¹³ 33. 579. l 844 al | f¹ N D^s W Γ f^{1,13} 565. 1241. 1424 pm | • 28 f¹ 3 l B it | ιδων ο ιησ. K Γ Ψ f¹³ (892s). 1424 pm a bo | txi N A D^s L N W Θ f¹ 33. 565. 579. 700. 1241. l 844 pm vg | f¹ 2 l N Θ f¹³ M f q | 2 W f¹ 565. (579). 700. 1424 pc it vg^{cl} sy^p sa ac² pbo | txi φ66 A B D^s L Ψ 33. l 844 al lat bo | φ66* ac² boms | πληρωθη N D^s Θ f^{1,13} (f 565) al it | • 29 τ ουν D^s Θ f^{1,13} M lat sy^h | δε N sa^{ms} pbo bo | txi A B L W Ψ 579 pc it | οἱ δε πλησαντες σπ. οξους (+ μετα χολης f¹³ q sy^h*) και υσσωπω περιθ. A D^s f¹³ M f q sy bo | οἱ δε πλ. σπ. του οξ. μετα χολ. και υσσωπου, και περιθ. καλαμω Θ 892s pc | txi φ66vid N*: - του) B L W Ψ l. 33. 565. (579) pc (lat) sa^{ms} ac² pbo [υσσω (cf it) Camerarius cj] | • 30 f¹ 2 B W | - N* a pbo | txi rell | • 31 f¹⁻⁴ l-3 A (D^s) Θ M q sy^h | txi φ66 N B L W Ψ f^{1,13} 33. 565. 579. l 844 pc lat co | f¹ -νη B*: 33. 892s al c f vg sy^h | • 33 f¹ N A D^s Θ Ψ 0250 f^{1,13} 33 M lat | txi φ66 B L W pc | • 34 φ66vid

20,20!

1J 5,6

21,24 3J 12

20,31

Ex 12,10.46 Θ
Ps 34,21 Nu 9,12

Zch 12,10 Ap 1,7

38–42: Mt 27,
57–60 Mc 15,42–
46 L 23,50–54

9,22! 1Rg 13,29s

3,1!s

12,3

20,5–7 L 24,12

1–10: Mt 28,1–
8 Mc 16,1–8
L 24,1–9

18,15!

13,23!

18,15!

στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν ἔκρυψε, καὶ ἔξ-
ῆλθεν εὐθὺς αἷμα καὶ ὕδωρ. 35 καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρ-
τύρηκεν, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, καὶ ἐκεῖ-
νος οἶδεν ὅτι ἀληθὴ λέγει, ἵνα ὁ καὶ ὑμεῖς πιστεύ[σ]ητε. ὅ-
36 ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ· ὅσοι οὖν
οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. 37 καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέγει·
ὁψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν.

38 Μετὰ δὲ ταῦτα ἠρώτησεν τὸν Πιλάτον τὸ Ἰωσήφ ὁ
ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὃν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ κεκρυμμένος
δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶμα τοῦ
Ἰησοῦ· καὶ ἐπέτρεψεν ὁ Πιλάτος. ἦλθεν οὖν καὶ ἦρεν
τὸ σῶμα αὐτοῦ. 39 ἦλθεν δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἐλθὼν
πρὸς αὐτὸν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης
καὶ ἀλόης ὡς λίτρας ἑκατόν. 40 ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἔδησαν αὐτὸ τῷ ὀθονίῳ μετὰ τῶν ἀρωμά-
των, καθὼς ἔθος ἐστὶν τοῖς Ἰουδαίοις ἐνταφιάζειν. 41 ἦν
δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κήπος, καὶ ἐν τῷ κήπῳ
μνημεῖον· καὶνὸν ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἦν τεθειμένος·
42 ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι
ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν Ἰησοῦν.

20 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ
ἔρχεται πρῶτὴ σκοτίας ἔτι οὔσης εἰς τὸ μνημεῖον
καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον· ἐκ τοῦ μνημείου.
2 τρέχει
οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς τὸ Σίμωνα Πέτρον καὶ πρὸς τὸν ἄλ-
λον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγει αὐτοῖς· ἦραν
τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνημείου καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν
αὐτόν. 3 Ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς

34 (ex itac.) ηνοιξεν 579 pc aur f r¹ vg sy^h | A D^s Θ 0250 f^{1,13} M¹ lat | t¹ t² p⁶⁶vid B B L N
W Ψ 33. 579. l 844 pc it • 35 v^s e v^{gms} | o¹ M¹ bo¹ | t¹ t² p⁶⁶ B A B D^s K L N W Θ Ψ f^{1,13}
33. 565. 579. l 241. l 844 al lat sy co | f¹ t¹ ητε B^s B Ψ; Or | t¹ t² p⁶⁶ A D^s L W Θ f^{1,13} 33 M¹
• 38 το A Γ Δ Θ 1424 pm | o¹ t² p⁶⁶vid A B D^s L Ψ 579 pc | t¹ t² p⁶⁶ B A B D^s L W Θ f^{1,13} 33 M¹ sy | o¹ B |
o¹ p⁶⁶vid | ηλθον et ἦραν B^s N W pc it sa^{ms} | το σ. του Ιησου (A) D^s Θ f^{1,13} M¹ lat sy
bo | αυτον B^s W pc it | t¹ t² p⁶⁶ B B L Ψ 33 al sa (pbo) • 39 1–3 p⁶⁶ • πρ. τον Ιησουν
νυκτ. το B D^s W Θ f^{1,13} 33 M¹ lat sy sa^{ms} pbo bo | t¹ t² p⁶⁶ A B L Ψ pc | εχων B^s W |
ελιγμα B^s B W | σμιγμα Ψ 892s pc | (ex itac.?) σμιγμα pc | t¹ t² p⁶⁶vid B^s A D^s L Θ f^{1,13}
33 M¹ sy^h • 40 εν A D^s Θ M¹ q r¹ sa^{ms} pbo bo¹ | t¹ t² p⁶⁶ B B K L N W Ψ f^{1,13} 33. 565. 579
al lat • 41 (ex itac.?) κενον D^s N pc | ετεθη A D^s L Θ Ψ f^{1,13} 33 M¹; Or | t¹ t² p⁶⁶vid B B
W 579 pc • 42 it sy^s • 20,1 1αμ B A L W 1. (f 33). 565. 579. l 844 pc | ταπο της θυρας B W (f 565). 579 al d f
r¹ vg^{ms} sy^s pbo bo • 2 τον B 209

καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ μνημεῖον. 4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο
ὁμοῦ· καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς προέδραμεν τάχιον τοῦ
Πέτρου καὶ ἦλθεν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, 5 καὶ παρα-
κύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν.
6 ἔρχεται οὖν καὶ Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ καὶ
εἰσῆλθεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα,
7 καὶ τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ
τῶν ὀθονίων κείμενον ἀλλὰ χωρὶς ἐντέτυλιγμένον εἰς
ἓνα τόπον. 8 τότε οὖν εἰσῆλθεν καὶ ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ
ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον καὶ εἶδεν καὶ ἐπίστευσεν·
9 οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφὴν ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν ἀναστῆναι. 10 ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ταυτοὺς
οἱ μαθηταί.

11 Μαρία δὲ εἰστήκει πρὸς τῷ μνημείῳ ἔξω κλαί-
ουσα· ὡς οὖν ἔκλαιεν, παρέκυσεν εἰς τὸ μνημεῖον 12 καὶ
θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα
πρὸς τῇ κεφαλῇ καὶ ἓνα πρὸς τοῖς ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ
σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 13 καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι· γύναι,
τί κλαίεις; τὸ λέγει αὐτοῖς ὅτι ἦραν τὸν κύριόν μου, καὶ
οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. 14 ταῦτα εἰποῦσα ἐστρά-
φη εἰς τὰ ὀπίσω καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα καὶ οὐκ
ᾔδει ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν. 15 λέγει αὐτῇ τὸ Ἰησοῦς· γύναι,
τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρὸς
ἐστίν λέγει αὐτῷ· κύριε, εἰ σὺ ἐβάστασας αὐτόν, εἰπέ μοι
ποῦ ἔθηκες αὐτόν, καὶ γὰρ αὐτὸν ἀρῶ. 16 λέγει αὐτῇ τὸ Ἰη-
σοῦς· Μαριάμ. στραφεῖσα· ἐκείνη λέγει αὐτῷ Ἑβραϊ-
στί· Ῥαββουνι (ὃ λέγεται διδάσκαλε) τ². 17 λέγει αὐτῇ
τὸ Ἰησοῦς· μὴ μου ἅπτου, οὐπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς

L 24,24

19,40

11,44!

2,22! 1K 15,4

11–18: Mc 16,9s

L 24,4 • Mc 16,5p

2,4!

Mc 16,6

21,4!

10,3

Mc 10,51

3,13!

3/4 και ετρ. B^s | B^s • 5/6 f¹ B A N (Ψ) 0299 f¹ l 844. l 2211 pc c ff² q | B^s | γε L Ψ
0299. 1. 33. 565. 579. l 844. l 2211 pc | A D^s Θ f^{1,13} M¹ lat sy^h | t¹ t² p⁶⁶ B B L W Ψ 0299.
33. l 2211 pc (a) r¹ vg^{ms} co • 10 εαν- B^s A D^s W Θ Ψ 050 f^{1,13} 33 M¹ | t¹ t² p⁶⁶ B B L pc
• 11 1αμ p⁶⁶ B^s Ψ 050 f¹ 33. 565. l 844. l 2211 pc | εν B^s et¹ 2 B^s A it sy^s p | 2 l D^s Θ Ψ
f^{1,13} q sy^h | t¹ t² p⁶⁶ B B L N W Δ 050. 1. 33. 565. (579). l 844. l 2211 pc aur (d) f vg co
• 12 o¹ B^s e | 3 l 2 B pbo bo | – D^s • 13 o¹ B lat sy^s | τίνα ζητεῖς; A^s D 579. 1424 pc
sy^s | και B • 14 και f^{1,13} M¹ sy^s | t¹ t² p⁶⁶ B A B D (L) W Θ Ψ 0250 f¹ 33. 565. 579. l 844.
l 2211 al sy^h • 15 το A D Θ Ψ 050 f^{1,13} 33 M¹ | t¹ t² p⁶⁶ B B L W 0250 pc • 16 το B A W
Ψ 0250 f^{1,13} 33 M¹ | t¹ t² p⁶⁶ B B L N W Δ 050. 1. 33. 565. l 844. l 2211 pc | δε B D N Θ 0250 pc it co | ββωνι D Θ latt pbo | τ¹ κυριε D
(it) | τ² και προσεδραμεν απασθαι αυτου B^s Θ Ψ (f^{1,13}) pc vg^{ms} sy^s h • 17 το B A W Θ
050 f^{1,13} 33 M¹ | t¹ t² p⁶⁶ B B L Ψ pc | 1 3 2 B | 3 2 Lipsius cj]

Ps 22,23 Mt 12,
48sp: 25,40; 28,
10 R 8,29 H 2,
11s: 16,28!

25! 1 K 9,1

20,28; 21,7-12

19-23;
L 24,36-43

9,22!

21,26; 14,27

25; 19,34 · 16,22 ·

18!

19! · 17,18

Gn 2,7
Ez 37,9 Sap 15,
11 · 7,39! L 24,49!
Mt 18,18!

11,16!

18! 1 J 1,1

20!

17 ^τ μου ^φ66 A L Θ Ψ 050 f^{1,13} 33 ^ℳ lat sy co; Orp¹ Eus Epiph | ^{txt} ^ℵ B D W pc b e; Irlat¹
Orp¹ | ^Γουν ^ℵ2 D L 050 pc | - A bo^{ms} | ^ο ^ℵ* D W pc e bo^{ms}; Irlat¹ • 18 ^Γ-α A D W Θ Ψ
0250 f^{1,13} ^ℳ pbo bo | ^{txt} ^φ66 ^ℵ B L 1. 33. 565. l 844 pc | ^Γ απαγγ- ^φ66c ^ℵ2 D L Θ f^{1,13} ^ℳ |
αναγγ- W Δ Ψ 33 al | ^{txt} ^φ66* ^ℵ* A B 078. 0250 pc a d e | ^Γ1-κέν A D L Θ Ψ 078. 0250
f^{1,13} ^ℳ it sy^h bo^{ms} | -καμεν 33 pc | ^{txt} ^φ66 ^ℵ B N W 892s. l 2211 pc a aur vg sy^s co | ^Γτ. ετ.
μοι lat sa ac² bo^{ms} | α ετ. αυτη εμνηυσεν αυτοις D (c) e sy^s • 19 ^Γμια ^ℵ* | ^Γμιας W | τη
μια των D Θ Ψ f^{1,13} ^ℳ | ^{txt} ^ℵ2 A B L 078. 0250. 33 pc | ^Γσυνηγγενοι ^ℵ2 Θ 0250 f^{1,13} ^ℳ it
vg¹ sy^h* bo | αυτου συνηγγμ. L Δ Ψ 33 al f sa | ^{txt} ^ℵ* A B D W 078 pc lat sy^s p ac² pbo |
° D 078. 0250 pc • 20 ^Γ† και A B | αυτοις L Θ Ψ f^{1,13} 33 ^ℳ lat sy | ^{txt} ^ℵ D W 078. 0250
pc q | ^Γαυτου ^φ66vid L Θ Ψ f^{1,13} 33 ^ℳ b c r¹ sy | - N 1. 565. l 844 pc lat | ^{txt} ^ℵ A B D W
078. 0250 pc q • 21 ^ο ^ℵ D L W Ψ 050. l 844 pc lat sy^s co | ^{txt} A B Θ 078 f^{1,13} 33. (565) ^ℳ
b f ff² sy^h | ^Γπεμψω ^ℵ* f^{1,13} pc c bo^{ms} | αποστειλω ^ℵ1 D* L 050. 33 pc | ^{txt} ^ℵ2 A B D¹ W
Θ Ψ f¹ ^ℳ • 23 ^Γbis ^Γτινος B a e f r¹ sy^s p | ^Γαφιενηται B² W 078 ^ℳ sy | αφιονται B* Ψ
pc | αφεθησεται ^ℵ* q sa ac² pbo | ^{txt} ^ℵ2 A D (L) 050 f^{1,13} 33^{vid}. 565. l 844 al
• 24 ^Γο A L W Θ Ψ 050. 078 f^{1,13} 33 ^ℳ | ^{txt} ^φ5 ^ℵ B D pc • 25 ^Γτον τοπον N f q sy^s (p) |
τους τυπους ^φ66vid 565 pc sa ac² | ^Γτον τοπον τ. ηλ. A Θ 078. 0250
pc lat sy^s h | την χειραν αυτου ^ℵ* | ^{txt} ^ℵ2 B D L W Ψ f^{1,13} 33 ^ℳ pbo bo | ^Γ2 3 l A Θ
Ψ 078. 0250 f^{1,13} ^ℳ | 2 3 f¹ | μου τας χειρας D bo^{ms} | ^{txt} ^ℵ B L W pc • 26 ^Γτη μια
ετερων σαββατων sy^s

τὸν πατέρα ^τ πορεύου ^Γ δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς ^ο μου καὶ
εἰπὲ αὐτοῖς· ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα
ὑμῶν καὶ θεὸν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. 18 ἔρχεται ^Γ Μαριάμ
ἡ Μαгдаληνὴ ^Γ ἀγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ^Γ ἑώρακα
τὸν κύριον, καὶ ^Γ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.

19 Οὐσης οὖν ὧσίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ^Γ τῇ μιᾷ ^τ σαββά-
των καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ
^τ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν ^ο δ' Ἰησοὺς καὶ ἔστη
εἰς τὸ μέσον καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. 20 καὶ τοῦτο
εἰπὼν ἔδειξεν ^τ τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευράν ^Γ αὐτοῖς. ἐχά-
ρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν κύριον. 21 εἶπεν οὖν
αὐτοῖς [□] [ὁ Ἰησοὺς]· πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν· καθὼς ἀπέσταλ-
κέν με ὁ πατήρ, κἀγὼ ^Γ πέμπω ὑμᾶς. 22 καὶ τοῦτο εἰπὼν
ἐνεφύσησεν καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε πνεῦμα ἅγιον· 23 ἂν
^Γ τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας ^Γ ἀφέωνται αὐτοῖς, ἂν ^Γ τινων
κρατῆτε κεκράτηνται.

24 Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος,
οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλθεν ^τ Ἰησοῦς. 25 ἔλεγον οὖν
αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἑώρακαμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς· ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ ^τ τὸν τύπον ^τ τῶν
ἥλων καὶ βάλω ^τ μου τὴν χεῖρα ^{εἰς} τὴν πλευράν αὐτοῦ,
οὐ μὴ πιστεύσω. 26 Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ ^τ πάλιν ἦσαν

ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ
Ἰησοὺς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον
καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. 27 εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ· φέρε τὸν
δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου καὶ φέρε τὴν
χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ ^Γ γίνου
ἄπιστος ἀλλὰ πιστός. 28 ^τ ἀπεκρίθη ^τ Θωμᾶς καὶ εἶπεν
αὐτῷ· ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός μου. 29 ^Γ λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· ὅτι ἑώρακάς με πεπίστευκας; μακάριοι οἱ μὴ
ιδόντες ^τ καὶ πιστεύσαντες.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς
ἐνώπιον τῶν μαθητῶν ^ο [αὐτοῦ], ἀ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα
ἐν ^ο ¹ τῷ βιβλίῳ τούτῳ· 31 ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα ^Γ πιστεύ-
[σ]ητε ὅτι Ἰησοὺς ^Γ ἔστιν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς ^τ τοῦ θεοῦ, καὶ
ἵνα πιστεύοντες ζῶην ^τ ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα ^Γ ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς
τοῖς μαθηταῖς ^τ ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος·
ἐφανέρωσεν δὲ οὕτως. 2 ἦσαν ὁμοῦ Σίμων Πέτρος
καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος καὶ Ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ
Κανὰ τῆς Γαλιλαίας καὶ οἱ ^τ τοῦ Ζεβεδαίου καὶ ἄλλοι ἐκ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. 3 λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος·
ὕπαγω ἀλίσκω. λέγουσιν αὐτῷ· ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν
σοί. ^Γ ἐξῆλθον καὶ ἐνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον ^τ, καὶ ἐν ἐκείνῃ
τῇ νυκτὶ ἐπίασαν οὐδέν. 4 πρωῒας δὲ ἤδη ^Γ γενομένης
ἔστη ^τ Ἰησοῦς [□] ^Γ εἰς τὸν αἰγιαλόν, οὐ μέντοι ^Γ ἦδειςαν
οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν. 5 λέγει οὖν αὐτοῖς ^Γ [ὁ] Ἰη-
σοῦς··· παιδία, μὴ τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπεκρίθησαν αὐ-

27 ^Γισθι D • 28 ^τκαὶ A C³ 0250 ^ℳ q sy^h | ^{txt} ^ℵ B C* D L W Θ Ψ f^{1,13} l 844. l 2211 al
lat | ^τ ο ^ℵ L pc • 29 ^Γεἶπεν (λέγει ^ℵ2) δε ^ℵ W f^{1,13} | ^ο ^φ66 B | ^Γμε ^ℵ* 0250 f^{1,13} 209 pc vg^{ms}
sy • 30 ^ο† A B K Δ 0250. l 844. l 2211 al f | ^{txt} ^φ66 ^ℵ C D L W Θ Ψ f^{1,13} 33 ^ℳ lat sy^s p^h* |
° ^φ66* • 31 ^Γ† -ευητε ^φ66vid ^ℵ* B Θ 0250. 892s. l 2211 | ^{txt} ^ℵ2 A C D L W Ψ f^{1,13} 33 ^ℳ |
° 3 5 l D (e) | 2 3 l 4 5 W b (c) f | l 4 5 Irlat | ^Γαωνιον ^ℵ C(*) D L Ψ f^{1,13} 33 al vg^{ms}
sy^h* sa bo; Irlat
¶ 21,1 ^Γ† l-3 5 B C | 3 l 2 D pc | l 3 2 4 5 ^ℵ | l 2 4 5 3 W Ψ pc | l 2 4 5 1424 pc sy^s sa
pbo bo^{ms} | ^{txt} A L Θ 0250 f^{1,13} 33 ^ℳ | ^ταυτου C³ D Ψ 700. l 844. l 2211 al it sy^s p co |
αυτου εγερθεις εκ νεκρων ^Γ f^{1,13} 1241. 1424 al • 2 ^Γυιοι Z. ^ℵ D pc | του Z. υιοι C Θ 700.
l 844 al • 3 ^Γκαὶ εἰ. A (P) Ψ l 2211 pc lat sy^h* | εἰ. συν ^ℵ L N Θ 33. 209. 1241. l 844 al
pbo | ^{txt} B C D W f^{1,13} l ^ℳ a e q | ^Γευθυς A C³ ^ℳ sy^h | ^{txt} ^ℵ B C* D L N W Δ Θ Ψ f^{1,13} 33.
565. l 844. l 2211 pc latt sy^s p co • 4 ^Γ† γινομενης A B C L al | ^{txt} ^ℵ D W Θ Ψ f^{1,13} 33
^ℳ | ^Γο L Θ f^{1,13} 33 ^ℳ | ^{txt} ^ℵ A B C D P W Ψ al | ^ο W | ^Γεπι ^ℵ A D L Θ Ψ 33. 209. 700.
892s. l 844. l 2211 al | ^{txt} B C f^{1,13} l ^ℳ sy^h | ^Γεγνωσαν ^φ66 ^ℵ L Ψ 33. l 844 pc lat sy^s
• 5 ^Γ† 2 ^ℵ B | - A* vid W a sy^s | ^{txt} A^c C D L Θ Ψ f^{1,13} 33 ^ℳ

τῷ· οὐ. 6 ὁ δὲ εἶπεν· ἀποτοῖς· βάλετε εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τοῦ δίκτυον, καὶ εὐρήσετε. 7 λέγει οὖν ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος ὃν ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ· ὁ κύριός ἐστιν. Σίμων οὖν Πέτρος ἀκούσας ὅτι ὁ κύριός ἐστιν τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, 8 οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον, οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς ἀλλὰ ὡς ἀπὸ πηγῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. 9 ὡς οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν ἀνθρακίαν κειμένην καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ ἄρτον. 10 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. 11 ἀνέβη οὖν Σίμων Πέτρος καὶ εἰλκυσεν τὸ δίκτυον εἰς τὴν γῆν μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πενήκοντα τριῶν· καὶ τοσούτων ὄντων οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. 12 λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν· σὺ τίς εἶ; εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. 13 ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. 14 τοῦτο τὸ ἥδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. 15 Ὅτε οὖν ἡρίστησαν λέγει τῷ Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς· Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με πλέον τούτων; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. * λέγει αὐτῷ· βόσκει τὰ ἄρνια μου. 16 λέγει αὐτῷ πάλιν ὁ δευτερον· Σίμων Ἰωάννου, ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ· ναὶ κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. * λέγει αὐτῷ· ποιμαίνει τὰ πρόβατά μου. 17 λέ-

6 λέγει B² W l 2211 pc it vgcl | τ (Lc 5,5) οι δε ειπον· δι ολης (+ της B¹) νυκτος εκο-
πιασαμεν και (κοπιασαντες Ψ) ουδεν ελαβομεν· επι δε τω σω ρηματι (ονοματι φ⁶⁶vid)
βαλουμεν. φ⁶⁶ B¹ Ψ vg^{ss} sa | εβ. συν αυτο Θ | οι δε εβ. B² D W pbo bo | τισχυσαν Α
(Ψ) f¹³ 33 e q | txt B B C D L N Θ Ψ l. 33. 565. l 844. l 2211 al · 7 ἡμων D sy^{s-p} · 9
incensos (i. e. κατομενην) it (sy^s) · 10 ° B · 11 ° τ Α D f¹³ 33 lat | txt B B C L N W Θ Ψ
l. 33. 565. l 844. l 2211 al r¹ vg^{ss} syh | επι την γην D f¹³ 33. 565. 1424 pc | επι της γης B¹ |
txt B A B C L N P W Δ Θ Ψ 33. 1241. l 844. l 2211 al · 12 ° B | οτ Β C sa boms | txt B A
D L W Θ Ψ f¹³ 33 33 lat sy^{s-p} pbo bo · 13 ° τ Α B C L Ψ l. 33. 565. 700. 892s. l 844. l 2211
al | συν ο Α Θ Ψ f¹³ 33 33 lat sy^{s-p} | txt B D W | ευχαριστησας εδωκεν D f¹³ 33 vg^{ss} (sy^s)
· 14 ° τ δε B L N Θ 33. 700. l 844. l 2211 pc | ο Ιησ. B A (L) Θ Ψ f¹³ 33 33 | - W | txt B
C D | αυτου D Ψ f¹³ 33 33 it vgcl sy co | txt B A B C L N W Θ l. 33. l 844 al lat · 15 °
Ιωνα Α C² Θ Ψ f¹³ 33 33 (c) sy | - B² | txt B¹ B C² D L W l 844 lat co | f¹ προβατα C² D
it · 16 ° 3 l 2 B C W Θ pc b f | l 2 D | το δευτ. B¹ l. 565 pc | δευτ. ο κυριος D | - B²
pc sy^s | Ιωνα Α C² Θ Ψ f¹³ 33 33 (c) sy | txt B B C² D W lat co | f¹ + βατια B C 565 pc
b | txt B A D W Θ Ψ f¹³ 33 33 lat sy (f¹ om. λεγ. 3 l. 1 μου) | txt B W lat A - l B A S l 2 °

γει αὐτῷ τὸ τρίτον· Σίμων Ἰωάννου, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον· φιλεῖς με; καὶ ἔλε-
γει αὐτῷ· κύριε, πάντα σὺ οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ
σε. * λέγει αὐτῷ (ὁ Ἰησοῦς)· βόσκει τὰ πρόβατά μου. 18
ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἡς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυ-
τὸν καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες· ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκ-
τενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει καὶ οἴσει
ὅπου οὐ θέλεις. 19 τοῦτο δὲ εἶπεν σημαίνων ποῖον θανά-
τῳ δοξάσει τὸν θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ· ἀκο-
λούθει μοι. 20 Ἐπιστραφεὶς ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν
ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ
δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ καὶ εἶπεν· κύριε, τίς ἐστιν
ὁ παραδίδους σε; 21 τοῦτον οὖν ἰδὼν ὁ Πέτρος λέγει
τῷ Ἰησοῦ· κύριε, οὗτος δὲ τίς; 22 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς·
ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σέ; σύ
μοι ἀκολουθεῖς. 23 ἐξηγήθεν οὖν οὗτος ὁ λόγος εἰς τοὺς
ἀδελφοὺς ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει ἄλλ·
εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει ἄλλ·
ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι [τί πρὸς σέ;] 24
Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων
καὶ ὁ γράψας ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς αὐτοῦ
ἡ μαρτυρία ἐστίν. 25 Ἔστιν δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἃ ἔ-
ποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδ'
αὐτὸν οἴμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βι-
βλία. τ

17 Ιωνα A C² Θ Ψ f¹³ 33 33 (c) sy; Or | txt φ⁵⁹vid B B C² D W lat co | f¹ εἶπεν B C f¹³
33 r¹ vgcl | txt B A D W Θ Ψ f¹³ 33. 565 al lat | f¹ + 2 B C | - B D W f¹³ 33. 565 al lat sy^s pbo
bo | txt A Θ Ψ f¹³ 33 | f¹ + βατια A B C 565 pc | txt B D W Θ Ψ f¹³ 33 33 33 lat sy^s · 18 f¹ + l
3 2 B C² vid | αλλοι σε ζωσουσιν (B C²) φ⁵⁹vid B C² D W l. 33. 565 pc syhmg pbo | txt
A Θ Ψ f¹³ 33 lat | f¹ αποιουσιν (οισ- C²; απαγ- D) σε (- C² l pc) οπ. B¹ C² D W l. 33.
565 pc syhmg | ποιησουσιν σοι οσα B² | txt (A) B C² vid (Θ) Ψ f¹³ (892s) 33 lat sy^{s-p} ·
20 ° τ δε φ⁵⁹vid B D Θ Ψ f¹³ 33 33 lat sy^{s-p} pbo bo | txt A B C W 33 pc lat sy^s sa | ° B² W ff² pbo
bom · 21 ° A W Θ Ψ f¹³ 33 33 lat sy^{s-p} | txt B B C D 33 pc lat sy^s | f¹ εἶπεν B W pc f¹ vgcl
· 22 τ ουτως D (f¹ lat) | ° C² Θ Ψ f¹³ 33 | txt B A B C² D W l. 33 pc lat · 23 τ και εδοξαν
D | και ουκ ειπεν A D Θ Ψ f¹³ 33 33 lat sy^s | txt φ⁵⁹vid B B C W 33 pc (c sy^{s-p}) | f¹ ουκ -εις
D e r¹ | f¹ 2 3 D | - B² C² vid l. 565 pc a e sy^s | txt B¹ A B C² W Θ Ψ f¹³ 33 33 lat sy^{s-p} ·
24 τ και B C W; Or | ° 2 l B¹ Θ f¹³ 33; l 2211 pc c sy^s · l B² A C W Ψ f¹³ 33 | txt B D |
f¹ 4 2 3 l B A C³ Θ Ψ f¹³ 33 | 4 l - 3 D l 2211 | txt B C² W (33) · 25 ° vs B² | οσα A C³
D W Θ f¹³ 33 | txt B¹ B C² Ψ 33; l 2211 pc; Or | f¹ + σειν B¹ B C² | txt A C² D W Θ Ψ
f¹³ 33 33 | τ αμην C² Θ Ψ f¹³ 33 lat sy^s | txt B A B C² D W l. 33. l 2211 pc it sy^{s-p} co |
τ hic 7,53-8,11 add f¹

13,38 17 A B 11,12
16,30 3 M 3,26
Act 21,11,14
2 P 1,14
12,33; 18,32;
13,36
1 P 4,16 · 1,43!
13,23 125
6,64!
1 K 15,6 Ph 1,25 ·
1,43!
Act 1,15 etc

γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας¹, **16** ἀλλὰ τοῦτο ἐστὶν τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου Ὁ Ἰωήλ·
17 καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις², λέγει ὁ θεός³,
 ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ ἅσας σάρκα⁴,
 καὶ προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὁμῶν καὶ αἱ θυγατέρες
 ὁμῶν
 καὶ οἱ νεανίσκοι ὁμῶν ὁράσεις ὄψονται
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὁμῶν ἐνυπνίους ἐνυπνιασθήσονται·
18 καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν
 ταῖς ἡμέραις ἐκείναις·
 ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προφητεύσουσιν·
19 καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω
 καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,
 αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδια καπνοῦ·
20 ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος
 καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα,
 πρὶν ἔλθεῖν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ·
21 καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθή-
 σεται.
22 Ἄνδρες Ἰσραηλίται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους·
 Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον, ἄνδρα ἁποδοδειγμένον ἀπὸ τοῦ
 θεοῦ εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημείοις οἷς
 ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν καθὼς αὐτοὶ
 οἴδατε, **23** τοῦτον τῇ ὀρισμένη βουλῇ καὶ προγνώσει τοῦ
 θεοῦ ἐκδοτον τῇ χειρὸς ἀνόμων προσπήξαντες ἀνεί-
 λατε, **24** ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν λύσας τὰς ᾠδῖνας τοῦ
 Ἰθανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ'
 αὐτοῦ. **25** Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν·

Ps 15,8-11 ©

προορώμην τὸν κύριον τ' ἐνώπιόν μου διὰ παντός,

ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστὶν ἵνα μὴ σαλευθῶ.

26 διὰ τοῦτο ἠὐφράνθη ἡ καρδιά μου²
 καὶ ἠγαλλίασατο ἡ γλῶσσά μου,

16 ° D r; Irlat Aug^{pt} • **17** (Joel 3,1) μετὰ ταῦτα B 076 (C pc) sa^{ms} | ° κυρίως D E latt; Irlat | ° -σας -κας D* | ° bis αὐτῶν D gig r | ° bis D r • **18** ° D gig r vg^{ms} | ° D p* • **19** ° D it • **20** ° ἡ B 1739 M | txi N A C D E Ψ 33. 81. 1175. 1505 al | ° τὴν φ⁷⁴ N² A C E Ψ 33. 1739 M | txi N* B D 81. 104 pc | ° N D gig r • **22** ° δεδοκιμασ- D*^{vid} lat | ° ἡμ- D* 6*. 1241 pc • **23** ° λαβόντες N² C³ D E Ψ 33 M syh; Eus | txi φ⁷⁴ N* A B C* 81. 323. 1739 pc lat; Irlat Ath • **24** ° δι αὐτοῦ E | ° αἰδοῦ D latt sy^p mae bo; Polyc Irlat • **25** ° μου N D 614 pc sy^p • **26** ° † N* B | txi φ⁷⁴ N² A C D E Ψ 095. 33. 1739 M; Irlat

ἐτι δὲ καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι,
27 ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχὴν μου εἰς ᾄδην
 οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν.
28 ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς,
 πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου.
29 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς
 ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαυὶδ ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν καὶ
 ἐτάφη, καὶ τὸ μνημα αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέ-
 ρας ταύτης. **30** προφήτης οὖν ὑπάρχων καὶ εἰδὼς ὅτι
 ὁρκῶ ὡμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς ἐκ καρποῦ τῆς ὁσφύος αὐτοῦ τ'
 καθίσει ἐπὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ, **31** προϊδὼν ἐλάλησεν
 περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὅτι οὔτε ἐγκατελείφθη
 τ' εἰς ᾄδην τ' οὔτε ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν. **32** τοῦ-
 τον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεός, οὐ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν
 μάρτυρες· **33** τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψωθείς, τὴν τε ἐπαγ-
 γελίαν τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς,
 ἐξέχεεν τούτου ὁ ὑμεῖς [καὶ] βλέπετε καὶ ἀκούετε. **34** οὐ
 γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός·
 εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυρίῳ μου· κάθου ἐκ δεξιῶν μου,
35 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.
36 ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ ὅτι καὶ
 κύριον αὐτὸν καὶ χριστὸν ἐποίησεν ὁ θεός², τοῦτον τὸν
 Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.

37 Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τὴν καρδίαν εἰπὼν
 τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς ὀλοίπους ἀποστόλους· τί
 ποιήσωμεν, ἄνδρες ἀδελφοί; **38** Πέτρος δὲ πρὸς αὐ-

29 παρ D Ψ sy^p • **30** ° καρδίας D* | κοιτίας pc gig r sy^p; Irlat | ° ἀναστήσεται (-σεῖν 323. 1739. 1891) τον χριστον (+ καὶ E 323 pc) E 323. 1739. 1891 pc | ° κατα σάρκα α-σαι τ. χρ. καὶ D* (36 pc) mae | ° το κατα σ. ἀναστήσειν τ. χρ. (+ καὶ Ψ 104 pc syh) Ψ (33) M syh; Or | txi N A B C (D^c) 81. 1175 pc lat sy^p sa bo; Irlat Eus • **31** ° προειδὼς D² 104. 945. 1739 al sa; Cyr^{pt} (D* om. πρ. ελ. π. τ.) | ° τὴ ψυχὴ αὐτοῦ C³ E Ψ 33. 1739 M syh | txi φ⁷⁴ N² A B C* D 81. 1175 pc lat sy^p co; Irlat Or Eus | ° αἰδοῦ A C^{vid} D E Ψ M | txi N B 81. 323. 945. 1505. 1739 al; Eus | ° οὐδε B E Ψ M | txi N A C D 81. 945. 1739 al; Or Eus • **33** ° † 3 φ⁷⁴ N² A C* 81. 323. 1175. 1739 al vgcl.st.wv; Cyr | ° τουτο ο νυν υμ. C³ (Ψ) 33 M | ° τ. το δωρον ο νυν υμ. E (it vgs) sy^p sa mae; (Irlat) | ° υμιν ο και D* | txi B D² • **34** ° † N* B* D | txi φ⁷⁴ N² A B² C E Ψ 33. 1739 M • **36** ° φ⁷⁴ A C D E 1739 M; Irlat | txi N B Ψ 81 pc • **37** ° ακ. ουν E | ° τοτε παντες οι συνελθοντες και ακ. D syh^{ms} | ° ειπ. δε Ψ 81 pc | ° και ειπ. E | ° και τινες εξ αυτων ειπ. D* (°: ειποντες) mae | ° ειποντες N 614 pc syh | txi A B C 1739 M | ° D pc gig r bo^{ms}; Aug | ° τουν D gig mae; Irlat | ° υποδειξατε ημιν D E it vg^{ms} syh^{ms} mae • **38** ° † 1-3 B pc; Aug^{pt} | ° 1 2 4 3 D p r; Irlat vid | ° εφη πρ. αυ. μεταν. E Ψ M gig t vg^{ms} | txi φ⁷⁴ N² A C 81. 945. 1739. 1891 pc vg

3,19 · Mc 16,16
8,16; 19,5; 10,48 ·
5,31;
8,15!

1,4!

22,21 Sir 24,32 Is
57,19 · Joel 3,5

12,82; 11,82; 11,82

91,9 E

91,9 E

Di 32,5 Ps 78,8

Ph 2,15

8,12! · 47! 5,14;

11,24

8,88; 11,82; 11,82

5,21!

4,32! · 46; 20,7;

27,35

1,14; 6,4 R 12,12!

Kol 4,2 · 5,5,11;

19,17 · 5,12!

18,1 · 9,5 H 11,2

4,32! | 4,34,37 L

8,3; 12,33

4,35

1,4,13! · 1,14!

3,8s L 19,37

41! 6,7; 9,31; 11,

21; 12,24; 14,1;

16,5; 19,20

11; 4,13,19; 8,14

L 22,8

10,3,9,30 Dn 9,21

11,4,3 · 13,14,8

τούς · μετανοήσατε, [φησίν,]· και βαπτισθήτω ἕκαστος ὁμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ὧν ἁμαρτιῶν ὁμῶν και λήψετε τὴν δωρεάν τοῦ ἁγίου πνεύματος. 39 ὁμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία και τοῖς τέκνοις ὁμῶν και πᾶσιν τοῖς εἰς μακράν, ὅσους ἂν προσκαλέσεται κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. 40 ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν διεμαρτύρατο και παρεκάλει αὐτοὺς λέγων· σῶθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. 41 οἱ μὲν οὖν ἁποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν και προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλια. 42 Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων και τῇ κοινωνίᾳ, και τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου και ταῖς προσευχαῖς. 43 ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρατα και σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένετο. 44 πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό και εἶχον ἅπαντα κοινὰ. 45 και (τὰ κτήματα και τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον και διεμερίζον αὐτὰ πᾶσιν καθὼς ἂν τις χρεῖαν εἶχεν· 46 καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει και ἀφελότητι καρδίας 47 αἰνοῦντες τὸν θεὸν και ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σφζομένους καθ' ἡμέραν ἐπὶ τὸ αὐτό.

3 Πέτρος δὲ και Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν και ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην. 2 και τις ἀνὴρ χλωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὁ ὑπάρχων ἐβαστάζετο,

καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος ὅστις ἐπὶ τῇ πόλει αὐτοῦ ἐστὶν ὁμοιωμένος αὐτῷ.

38 ἐν B D 945. 1739. 1891 pc; Irlat Did | του κυρίου D E 614. 945. 1739. 1891 al r (p) vgms sy(h) (sa mae); Cyp Bas | ° bis D E Ψ 33. 1739 M it sy; Irlat Cyp | txt N A B (C) 81 pc t w vg | ° 39 bis ημ- D (p) mae; Aug | ° 41 ἀσμενως αποδ- E Ψ 33. 1739 M sy | πιστευσαντες D (p r) | txt P⁷⁴ N A B C 81. 1175. 1505 pc lat; Cl Eus | ° 42 ἐν Ἱερουσαλημ D (t vgms) | και N² E Ψ 33. 1739 M sy | txt N* A B C D* 81 pc lat | ° 43/44 τ δε N B 81 pc | -D* pc | txt A C D¹ E Ψ 33. 1739 M lat | ° ἐν Ἱερουσαλημ E 33. 104 pc sy^p | ἐν Ἱερ., φόβος τε ἡν μεγας ἐπὶ παντας (+ αὐτοὺς Ψ pc). και P⁷⁴vid N A C Ψ (326). 1175. (2495) pc lat (mae) bo | txt B D 1739 M gig p* r sy^h sa | ° τ -σαντες N B 36. 104 pc co | txt P⁷⁴vid A C D E Ψ 33. 1739 M | ° τ 2-4 B (2495); (Spec) | txt P⁷⁴ N A C D E Ψ 33. 1739 M lat sy^h | ° 45 ὅσοι κτήματα εἶχον η D (sy^p mae) | ° καθ ἡμεραν D it; Spec | ° 46 πάντες τε προσκαρτεροῦν ἐν τῷ ἱερῷ και κατοικοῦσαν ἐπὶ το αὐτο κλῶντες τε D* | ° δε P⁷⁴ pc | ° 47/3,1 κόσμον D | ° τη ἐκκλησία. Ἐπὶ το αὐ. δε Π. E Ψ 33 M sy | τη ἐκκλ. ἐπὶ τ. αὐ. Π. δε 945. (1505). 1739 pc | ἐπὶ τ. αὐ. ἐν τη ἐκκλ.. Ἐν δε ταῖς ἡμέραις ταύταις Π. D (p) mae | txt P⁷⁴vid,91vid N A B C 095. 81. 1175 pc lat sa bo | ° το δειλινον D | ° 3,2 τιδου D* sy^p mae | ° D lat; Lcf

ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραίαν τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερὸν· 3 ὁ δὲ ἰδὼν Πέτρον και Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην ὀλαβεῖν. 4 ἁτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ εἶπεν· Ἐβλέψον εἰς ἡμᾶς. 5 ὁ δὲ ἔπειθεν αὐτοῖς προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. 6 εἶπεν δὲ Πέτρος· ἄργύριον και χρυσίον οὐκ ὑπάρχει μοι, ὁ δὲ ἔχω τοῦτό σοι δίδωμι· ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου [ἐγειρε και]· περιπάτει. 7 και πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν· παραχρῆμα δὲ ἔστερεώθησαν αἱ βάσεις αὐτοῦ και τὰ σφυδρά, 8 και ἐξαλλόμενος ἔστη και περιεπάτει και εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν· περιπατῶν και ἀλλόμενος· και αἰνῶν τὸν θεόν. 9 και εἶδεν πᾶς ὁ λαὸς αὐτὸν περιπατοῦντα και αἰνοῦντα τὸν θεόν· 10 ἐπεγίνωσκον δὲ αὐτὸν ὅτι αὐτὸς ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθημένος ἐπὶ τῇ ὥραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ και ἐπλήσθησαν θάμβους και ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. 11 Κρατοῦντες δὲ αὐτοῦ τὸν Πέτρον και τὸν Ἰωάννην συνέδραμον πᾶς ὁ λαὸς πρὸς αὐτοὺς· ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένη Σολομώντος ἐκθαμβοί. 12 ἰδὼν δὲ ὁ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσιν τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; 13 ὁ θεὸς Ἀβραὰμ και [ὁ θεός]· Ἰσαὰκ και [ὁ θεός]· Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ὁμὲν παρεδώκατε και ἡρνήσασθε κατὰ πρόσω-

ὁ γενόμενος εἰς ἑσπέρην γωνίαν. 12 και οὐκ ἔστιν ἄλλος ὅστις ἐπὶ τῇ πόλει αὐτοῦ ἐστὶν ὁμοιωμένος αὐτῷ.

3 τούτος ἀτενίσας τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ και D h mae | ° D M it sy^h; Lcf | txt P⁷⁴ N A B C E Ψ 095. 33. 81. 614. 945. 1175. 1739 al vg | ° 4 ἐμβλεψας D | ° ἀτενίσσον D | ° 5 ἁτενίσας D h | ° 6 P⁷⁴ A C 095. 36. 1175 pc vg | ° τ N B D sa | txt A C E Ψ 095. 33. 1739 M lat sy mae bo; Irlat Cyp (Eus) Lcf | ° 7 ° D E Ψ 33. 1739 M vgms | txt N A B C 095vid. 36. 81 pc lat sy; Cyp Lcf | ° ἔσταθη και D h mae | ° σφυρα N² B² C²vid D E Ψ 095. 33. 1739 M | txt N* A B* C* pc | ° 8 h; Irlat | ° χαίρων E | ° ρομενος ei¹ D (h) mae | ° P⁷⁴ A r vgms; Lcf | ° 10 τ ουτος B D E Ψ 33vid. 1739 M | txt P⁷⁴ N A C 36. 81. 1505 pc lat; Lcf | ° καθεζομ- D | ° γεγεννημενω D sy^p | ° 11 ἐκπορευομενου δε του Πέτρου και Ιωαννου συνεζεπορευετο κρατων αὐτους· οἱ δε θαμβηθεντες ἐστήσαν D (h mae) | ° τε P⁷⁴vid A | ° ἐν D 104 pc | ° 12 ἀποκριθεις δε ο Π. εἶπεν πρὸς αὐτοὺς D (gig mae) | ° ἡμων τη D p* r | ° potestate h p^c vgl¹ sy^p | ° τουτο π-κοτων D (0236vid) gig (p) r | ° 13 τ bis B E Ψ 0236vid. 33. 1739 M gig h sy samss | txt P⁷⁴ N C (A D: bis om. o) 36. 104. 1175 pc lat samss mae bo; Irlat | ° D 6 pc | ° τεις κρισιν D (E: κριτηριον) h p* sy^h mae; Irlat | ° 12 ° h; Irlat Cyp

L 23,16
4,27.30 · 7,52; 22,
14 Mt 27,19 L 23,
47 1P 3,18 1J 2,
11 · L 23,18.25 |
5,31 H 2,10; 12,2 ·
7,52 · 4,10; 5,30;
10,40; 13,30.37;
2,24! · 1,22! |

14,9

13,27; 17,30 L 23,
34 1T 1,13

26,22! · L 24,23!

2,28; 26,20

Kol 2,14

cf 2P 3,12

2,36

1,6! · L 1,70

7,37 Di 18,15-20

Mc 9,7p

Lv 23,29

10,43 L 24,27

L 1,72

Gn 22,18; 26,4;
12,3; 18,18

πον Πιλάτου, κρίναντος εκείνου ἡ ἀπολύειν· **14** ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἡρνήσασθε καὶ ἡτήσασθε ἄνδρα φονέα ἡ χαρισθῆναι ὑμῖν, **15** τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε ὃν ὁ θεὸς ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, οὐ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν. **16** καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἔστερέωσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. **17** Καὶ νῦν, ἡ ἀδελφοί, οἶδα ὅτι ὑποτασσόμενοι ἀπ' ἀγνοίας ἐπράξατε ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν· **18** ὁ δὲ θεός, ὁ ὅστις προκατήγγειλεν διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν παθεῖν τὸν χριστὸν αὐτοῦ, ἐπλήρωσεν οὕτως. **19** μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, **20** ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον ὑμῖν ἡ χριστὸν Ἰησοῦν, **21** ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος τῶν ἁγίων ἀπ' αἰῶνος αὐτοῦ προφητῶν. **22** Μωϋσῆς μὲν εἶπεν ὅτι προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεός ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐλάλησιν πρὸς ὑμᾶς. **23** ἔστι δὲ πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου ἐξολεθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. **24** καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ κατήγγειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. **25** ὑμεῖς ἐστε οἱ υἱοὶ τῶν προφητῶν καὶ τῆς διαθήκης ἣς ἐδίδετο ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν λέγων πρὸς Ἀβραάμ· καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐν-

13 ἡ απ. αυτον θελοντος D(c) h; Irlat • **14** ἡ βαρυνάτε D mae; Irlat (Aug) | ἡ μαλλον E syhm; mae | ἡ ζην και E h • **16** ὁ ἡ* B 0236^{vid}, 81. 1175 pc | txi ἡ* A C D E Ψ 33. 1739 m lat; Irlat | ἡ θεωρ. κ. οἶδ. οἶδ. D* • **17** ἡ ανδρες D E h | ἡ επισταμεθα οἱ υμεις μεν D (h) mae | ἡ πονηρον D(c) it vgmss syhm; (mae); Irlat • **18** ὁ δ h | ὁς gig w vgl • **19** ἡ τ προσ ἡ B | txi ἡ* A C D E Ψ 33. 1739 m • **20** ἡ επελ- D h; Tert | ἡ ἡ* A C Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1505. 1739 pm lat | txi ἡ* B D E 1241 pm p; Irlat • **21** ἡ παντων E Ψ 33^{vid} m vgmss syh et 3 4 I 2 (614) m vgmss | αυ. των πρ. D(2) (pc) it; (Tert) | αυ. πρ. των απ αι. Ψ 1505 pc syh | των απ αι. αυ. πρ. ἡ* B 2 E (33^{vid}) 945 pc | txi ἡ* A C 81. 1175. 1739 pc (vg); (Or) • **22** ἡ γαρ προς τους πατερας ειπεν m | ειπεν πρ. τ. πατ. ημων (υμ- E) D E 33^{vid}, (2495) pc it; Irlat | ειπ. πρ. τ. πατ. Ψ 945. 1739 pc syh | txi ἡ* A B C 36. 81. 1175 pc vg bo syh | ἡ ημ- ἡ* C E Ψ 33. 614. 1241. 2495 pm syh | ἡ - B h p; Eus | txi ἡ* A D 36. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739 pm lat; Irlat | ἡ -σει C 33. 81. 1241. 1505 al • **25** ἡ τ B D 0165 pc h p; Irlat | txi ἡ* A C E Ψ 33. 1739 m lat | ἡ ημ- ἡ* C^{vid} D Ψ 0165 m it vgl sy co; Irlat v.l. | txi ἡ* A B E 81. 945. 1505. 1739 al vgst.wv sam's bomss; Irlat vid | ἡ ευλ- A* B Ψ 323. 945. 1739 pc; Irlat vid | επευλ- C | txi ἡ* A C D E 0165. 33 m

ευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. **26** ὑμῖν πρῶτον ἡ ἀναστήσας ὁ θεός τὸν παῖδα αὐτοῦ ἀπέστειλεν οὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

4 Λαλοῦντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαὸν ἡ ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, **2** διαπονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν, **3** καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας ὅτι ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὐριον· ἦν γὰρ ἐσπέρα ἡδη. **4** πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν [ὡς] χιλιάδες πέντε.

5 Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὐριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς ἐν Ἱερουσαλὴμ, **6** καὶ Ἀννας ὁ ἀρχιερεὺς καὶ Καϊάφας καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀλέξανδρος καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ, **7** καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο· ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἡ ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς; **8** Τότε Πέτρος πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς αὐτοὺς· ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι, **9** εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνακρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς ἐν τίνι οὗτος ἡ γένεσται, **10** γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε, ὃν ὁ θεὸς ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. **11** οὗτός ἐστιν ὁ λίθος, ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδόμων, ὁ γινόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. **12** καὶ οὐκ ἔστιν ἐν

13,46 R 1,16; 2,9 ·
13! 4,27.30 Mt
12,18

5,24.26 L 22,4.52 ·
5,17 Mt 22,23 ·
5,21!
17,32

5,18; 12,1 L 21,12

2,41

L 23,13; 24,20

L 3,2 Mt 26,3p

Mt 21,23! · 3,6!

2,4! Mt 10,19s!p

12,19; 24,8; 28,18

2,14!

3,6! · 2,22!

2,36 · 3,15!

Ps 118,22 Mt 21,
42!p

26 ἡ ἡ* A D E Ψ 33. 1739 m lat; Irlat | txi ἡ* B C 0165. 36. 323. 1175 pc vgmss | ὁ D 945 pc it syh; Irlat | ὁ B

¶ 4,1 ἡ τα ρηματα ταυτα D (E gig p) pc it syhm; Lcf | ἡ αρχιε- B C | ὁ D • **2** ἡ καταπον- D | ἡ αναγγ- D Ψ | ἡ τον Ιησουν εν τη αναστασει των D • **3** ἡ επιβαλοντες et ὁ D(*), et ἡ εκρατησαν αυτους h | ἡ επαν- D 0165 pc • **4** ὁ ἡ* B (D) | txi ἡ* A E Ψ 0165. 33. 1739 m | ἡ ωσει E Ψ 33. 1739 m | - ἡ* A 81. 1175 pc vg | txi B D 0165 pc • **5** ἡ ημεραν συνηχησαν οι αρχοντες κ. οι πρ-οι και D(c) (h) | ἡ εις I. ἡ 614. 945. 1241. 1505 pm | - 1838 pc h syh | txi ἡ* A B D E Ψ 0165. 33. 81. 323. 1175. 1739 pm • **6** ἡ Καϊφας D 0165 lat | ἡ Ιωναθας D gig p* vgmss • **7** ἡ 2 I 3 ἡ* E | I 3 2 0165 pc • **8** ἡ του Ισραηλ D E Ψ 33. 1739 m it vgmss sy(p) mae; (Irlat) Cyp | txi ἡ* A B 0165. 1175 pc vg sa bo; Cyr • **9** ἡ ταφ υμων D E it sy mae; Irlat Cyp | ἡ τ-σωσται B D E Ψ 0165. 33. 1739 m; Cyr | txi ἡ* A • **10** ἡ σημερον υγ. και εν αλλω ουδενι E (h, syhm; mae; Cyp) • **12** ὁ h; Irlat Cyp

ἀλλὰ οὐδενί ^Π ἢ σωτηρία, οὐδὲ γὰρ ὄνομα ἐστὶν ἔτε-
ρον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ^Ο ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ
δεῖ σωθῆναι ^Γ ἡμᾶς.

13 Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρηρσίαν καὶ Ἰω-
άννου καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν
καὶ ἰδιῶται, ἐθαύμαζον ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς
σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν, **14** τὸν τε ἄνθρωπον βλέποντες σὺν
αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν θεραπευμένον οὐδὲν εἶχον ἄντει-
πεῖν. **15** κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελ-
θεῖν συνέβαλλον πρὸς ἀλλήλους **16** λέγοντες· τί ποιή-
σωμεν τοῖς ἀνθρώποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν ση-
μεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερου-
σαλὴμ φανερόν καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνεῖσθαι· **17** ἀλλ' ἵνα
μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν ἄπειλησώμεθα
αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀν-
θρώπων. **18** Καὶ καλέσαντες αὐτοὺς παρήγγειλαν
ὅτ' καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματι τοῦ Ἰησοῦ. **19** ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀπο-
κριθέντες εἶπον πρὸς αὐτούς· εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον
τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε·
20 οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἀεῖδαμεν καὶ ἠκούσαμεν μὴ
λαλεῖν. **21** οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς,
μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσωνται αὐτούς, διὰ τὸν
λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι·
22 ἐτῶν γὰρ ἦν πλείονων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ'
ὃν γεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰάσεως.

23 Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπαν. 24 οἱ δὲ ἀκούσαντες ἠομοθυμαδὸν ἦσαν φωνὴν πρὸς τὸν θεὸν καὶ εἶπαν· δέσποτα, σὺ ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς,

23,14; 25,15.2; 9,
21; 22,30
1,14!
L 2,29 Jdth 9,12
Jd 4 • 2Rg 19,15
Is 37,16 Neh 9,6
Ex 20,11 Ps 146,6
Act 14,15; 17,24
Ap 10,6; 14,7 |

12 ^{DI} D p* | ^{DI} D lat; Ir^{lat} | 'r^um- B 1704 pc | – sy^p • 13 ^{DI} D | 'δε ⁷⁴ D Ψ 0165*. 36 pc
• 14 'ποιησαι η D h • 16 ^{ten} Ψ⁷⁴ Ψ 2495 pc | 'ρ^ωτερον εστιν D • 17 'απειλει Ψ 33
Ψ sy^h | τα ρηματα ταυτα, απειλει E (gig h mae) sy^{hmg} | t^{xt} Ψ^{74vid} A B D 323. 614. 945.
1739 pc lat • 18 'συγκατατιθεμεναι δε αυτων τη γνωμη φωνησαντες αυ. παρ-
ρηγγειλαντο κατα το D (gig h sy^{hmg} mae; Lcf) | ^{ot} h* B | t^{xt} Ψ⁷⁴ h² A E Ψ 33. 1739 Ψ |
^{oi} B* 36. 614 pc • 19 'αποκριθεις δε Π. κ. I. D • 20 ^{DI} D* • 21 'μη ευ. αιτιαν D p sy^p
mae bo • 22 'εγεγ- h A E Ψ 33. 1739 Ψ | t^{xt} B D pc | ^{DI} D gig p mae; Ir^{lat} • 24 'και
επιγινοντες την του θεου ενεργειαν D mae | τ^o ο θεος D E Ψ (33). 1739 Ψ gig p (vg^{ms}) sy
sa mae; Lcf | es deus Ir^{lat} | t^{xt} Ψ⁷⁴ h A B 2495 pc vg bo

25 ὁ τοῦ πατρὸς ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου στόματος
Δαυὶδ παιδὸς σου εἰπών·

καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν κενά;

26 παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς
καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ.

27 συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου Ἰησοῦν ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος σὺν ἔθνεσιν καὶ Ἰαλοῖς Ἰσραὴλ, **28** ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή Ὁ [σου] προῶρισεν γενέσθαι. **29** καὶ τὰ νῦν, κύριε, ἐπίδε ἐπὶ τὰς ἁπειλὰς αὐτῶν καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, **30** ἐν τῷ ἔτιν χεῖρά [σου] ἐκτείνειν σε¹ εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός σου Ἰησοῦ. **31** καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἑσαλεύθη ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας[†].

5 **32** Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία^τ, καὶ οὐδὲ εἰς ὅτι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά. **33** καὶ δυνάμει μεγάλῃ ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. **34** οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ἦν ἐν αὐτοῖς· ὅσοι γὰρ κτήτορες ἢ χωρίων ἢ οἰκιῶν ὀυῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων **35** καὶ

25^r | 1 5 8-12 M (του παιδ. 326. 1505 al) | ος δια πν. αγ. δια του στ. λαλησας Δ. παι.
σου D (sy^p) | ο πνευματι αγ. δια στ. τ. πατρ. ημ. Δ. τ. παι. σου ειπ. 629 pc lat | txt P⁷⁴ N
A B E Ψ 33. 323. (945). 1739 al • 27^r (+ o Ψ) λαος E Ψ 326 pc sy • 28° ι A* B E* 323.
945. 1739 pc gig vgs^t; Lef | txt N A* D E Ψ 33 M sy; Irlat • 29^r γαλις (I) D* • 30^r ι / 2
4 5 B | 1 2 5 4 P⁷⁴ A 1175 pc | 4 1-3 P⁴⁵ | 1-4 N^c D E Ψ 33. 1739 M | txt N* 36. 104. 614.
1505 al • 31^r παντι τω θελοντι πιστευειν D E r w vg^{ms} mae; Ir • 32^r bis η (D) E Ψ
33. 1739 M; Orp^t Cyr | txt P⁸ N A B D* 1175 pc; Orp^t | τ κα ουκ ην διακρισις εν αυτοις
ουδεμια D; Cyp | κ. ουκ ην χωρισμος εν αυ. τις E | D 2495^r pc | ρ-του P⁸ D pc |
-των P 104. 1241 pm | - 36. 945 pc | ρ-γον P⁷⁴ B* 945. 1241 pc | ρ ι παν- P^{8,45}vid B D
pc | txt N A E Ψ 1739 M • 33^r ι + 3-5 / 2 B | τ. αν. I. Χριστου τ. κυ. (+ ημων 36 pc vg^{cl})
N A 36. 1175 pc vg | τ. αν. τ. κυ. I. X. D E 323. 945. 1739 al r | txt P⁸ Ψ M gig p sy^h sa;
Irlat • 34^r υπηρχεν P⁸ D E Ψ 33 pc | txt P⁷⁴ N A (B) 323. 945. 1175. 1505. 1739 al |
τησαν D • 34^r ο N* D²

Ps 2,1 s ®

$$3,14! \cdot 3,26! \cdot 10,38! \text{ Is } 61,1 \cdot L$$

2,23!

 $2,29! \cdot 8,25!$

5,12!

cf 27!

 $16,26 \cdot 2,4!$

' cf 29!

2,45!

2,42.44

1,22!

1,21! · L 2,40

Dt 15,4

2,45!

37: 5,2
2,45
9,27; 11,22.30; 12,
25; c. 13-15 1 K
9,6 G 2,1-13 Koi
4,10
2,45!
35!
Tit 2,10 Jos 7,1ss
2 Mcc 4,32
4,35!
J 13,2!
Dt 23,21 ss
10; 12,23 · 2,43!
Lv 10,4s
3 Mcc 4,17
5!
Lv 10,4s

ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων, διεδίδετο δὲ τὸ
ἐκάστω καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν. **36** Ἰωσήφ δὲ ὁ
ἐπικληθεὶς Βαρναβᾶς ἀπὸ τῶν ἀποστόλων, ὃ ἐστὶν
μεθερμηνευόμενον υἱὸς παρακλήσεως, Λευίτης, Κύπριος
τῷ γένει, **37** ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ πωλήσας ἤνεγκεν
τὸ χρήμα καὶ ἔθηκεν πρὸς τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.
5 Ἄνθρωπος δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι σὺν Σαπφίρῃ τῇ γυναι-
κὶ αὐτοῦ ἐπώλησεν κτῆμα **2** καὶ ἐνοσφίσατο ἄπο τῆς
τιμῆς, συνειδυῖς καὶ τῆς γυναικός, καὶ ἐνέγκας μέρος
τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. **3** εἶπεν δὲ
ὁ Πέτρος Ἀνανία, διὰ τί ἔπληρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν
καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ νο-
σφίσασθαι ἄπο τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; **4** οὐχὶ μένον σοὶ
ἔμενεν καὶ πρᾶθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; τί ὅτι
ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω
ἀνθρώποις ἀλλὰ τῷ θεῷ. **5** ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας τοὺς
λόγους τούτους πεσὼν ἐξέψυξεν, καὶ ἐγένετο φόβος
μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας. **6** ἀναστάντες δὲ οἱ
νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν.
7 Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα καὶ ἡ γυνὴ
αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. **8** ἀπεκρίθη δὲ
πρὸς αὐτὴν Πέτρος· εἰπέ μοι, εἰ τὸ σοῦτόν το ἡμε-
ρίον ἀπέδοσθε; ἡ δὲ εἶπεν· ναί, τοσούτου. **9** ὁ δὲ Πέτρος
πρὸς αὐτήν· τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ πνεῦμα
κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ
τῇ θύρᾳ καὶ ἐξοίσουσίν σε. **10** ἔπεσεν δὲ παραχρῆμα
πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ ἐξέψυξεν· εἰσελθόντες δὲ
οἱ νεανίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν καὶ ἐξενέγκαντες ἔθα-

35 Teni D • 36 Ἰωσήφ Ψ 33 M sy^h | txi p^{8vid.74} N A B D E 323. 945. 1175. 1505. 1739 al
litt sy^p | Βαρναβᾶς 181 pc (w) | Ἰωσήφ D 33. 323. 2495 al • 37 χωρίου D e p |
παρα 37.74 A B D Ψ 33. 1739 M | txi N E 36 pc p
• 5,2 εκ D | εθετο D • 3 ο (-D) Π. προς Α-αν· D Ψ pc vg^{ms} | προς αυτον ο Π. Αν.,
E pc (p) r sy^h** | επηρ- N* pc | επειρασεν 37.74 vg | επωρ- 2492 | τσε D Ψ M | txi 38.74
N A B E 323. 614. 945. 1175. 1739 al • 4 τουτο 37.74 sa | ποιησαι το πονηρον (πραγμα
37.74) 37.74 D(*, sy^p) sa mae • 5 παραχρημα D p (cf vs 6) • 6 παραχρημα E • 8
απεκρ. δε αυτη ο (-Ψ pc) Π. Ψ 33^{vid} M | ειπεν δε πρ. αυ. ο Π. D it vg^{cl}; Lcf | πρ. ην ο Π.
εφη E | txi 37.74^{vid} N A B 0189^{vid}. (36). 1175. (1739) pc vg^{st.ww} | επερωτησω σε, ει αρα D
(mae) • 9 ωνησεν D | το αγιον 37.74 1838 pc | ταις θυραις 37.74 A 1175 bo • 10
παρα E Ψ 33. 1739 M | txi 37.74 N A B D 0189. 1175 pc | συστειλαντες εξηνεγκαν και
D (sy^p)

ψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς, **11** καὶ ἐγένετο φόβος μέγας
ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας
ταῦτα.

12 Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα
καὶ τέρατα πολλά ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅ-
παντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος, **13** τῶν δὲ λοιπῶν οὐδε-
εἰς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ
λαός. **14** μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ,
πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, **15** ὥστε καὶ εἰς τὰς πλα-
τείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς καὶ τιθεῖν ἐπὶ κλινariῶν
καὶ κραβάττων, ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν ἡ σκιά ἐπι-
σκιᾷσιν τινὲς αὐτῶν. **16** συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν
ἐκτὸς πόλεως Ἰερουσαλὴμ φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀ-
χλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθερα-
πεύοντο ἅπαντες.

17 Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ,
ἡ οὐσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ἱερῶν
18 καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ
ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. **19** Ἄγγελος δὲ
κυρίου διὰ νυκτός ἡ ἀνοίξας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς ἐξ-
αγαγὼν αὐτοὺς εἶπεν· **20** πορεύεσθε καὶ σταθέντες
λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς
ταύτης. **21** ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς
τὸ ἱερόν καὶ ἐδίδασκον. Παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχ-
ιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ
πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ ἀπέστειλαν
εἰς τὸ δεσμοτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. **22** οἱ δὲ παρα-
γενόμενοι ὑπηρετῶντες οὐκ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλα-
κῇ· ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν **23** λέγοντες ὅτι τὸ

12 τ παν- A B E 0189 pc | txi 37.74^{vid} N D Ψ 33. 1739 M | Ten τω ιερῷ D sa^{ms} mae | εν τω
ναῳ συνηγμενοι E • 13 και ουδ. τ. λ. D (t sy) • 15 ταυτων D p | τσει B 33. 614.
1241. 1505 al | απηλασσαντο γαρ απο πασης ασθeneias ως ειχεν εκαστος αυτων D
(p mae) | και ρυσθωσιν απο π. ασθ. ης ειχον. διο E (gig vg^{cl}; Lcf) • 16 τεις D E Ψ
1739 M vg^{ms} | txi 37.74 N A B 0189 pc lat sy | απο D | και τωντο παντες D (gig) p
sy^p; Lcf • 17 Αννας δε p mae; [Blass cf] | και ταυτα βλεπων αναστας E | τους B*
• 18 ταυτων E 33. 1739 M sy^h | txi 37.74^{vid} N A B D Ψ 0189. 36. 1175 pc lat sy^p; Lcf | τ και
επορευθη εις εκαστος εις τα ιδια D mae • 19 Τοτε δια νυκ. αγγ. κυ. D sy^p | τ ηνοιξε
B (D) E Ψ 0189. 1739 M | txi 37.74 N A 36. 453. 1175 pc | δε B Ψ 0189 • 20 37.74
• 21 εγερθεντες τω πρωι και συγκαλεσαμενοι D mae • 22 D E Ψ 33 M | txi 37.74 N A
B 36. 945. 1175. 1739 al | και ανοιξαντες την φυλακην ουκ ευρ. αυ. εσω D (lat sy^h*)
mae

2,43!

2,19.22.43; 4,30;
6,8; 7,36; 14,3; 15,
12 2 K 12,121 •
1,141 •
3,11!

2,41! 11,24 • 18,8!

cf 19,12 Mc 6,56

8,7!

4,6
4,1; 23,6ss • 13,45;
17,5 |
4,3! 18-23;
12,4-10
16,37 |
16,26sJ 6,68 cf Ph 2,16
Act 13,262,42; 4,2,18; 5,25.
28,42Ex 12,21 1 Mcc
12,6 2 Mcc 1,10

Τ δεσμωτήριον εὑρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ καὶ τοὺς φύλακας ἐστῶτας ἐπὶ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δὲ ἔσω οὐδὲνα εὑρομεν. **24** ὥς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὁ τε Τ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς Τ, διηπόρουν περὶ αὐτῶν τί ἂν γένοιτο τοῦτο. **25** παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν λαόν. **26** Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπῆρέταις ἤγγεν αὐτοὺς ὁ οὐ μετὰ βίας, ἔφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν Τ μὴ λιθασθῶσιν.

27 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἄρχιερεὺς **28** λέγων· Ὁ [οὐ] παραγγελία παρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ, καὶ ἰδοὺ ἑπεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. **29** ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπαν· πειθαρχεῖν δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. **30** ὁ Τ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. **31** τούτων ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτήρα ὕψωσεν τῇ Γδεξιᾷ αὐτοῦ Ὁ [τοῦ] δοῦναι μετάνοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν Τ. **32** καὶ ἡμεῖς ἔσμεν μάρτυρες τῶν ῥημάτων τούτων καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ.

33 Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο καὶ ἔβούλοντο ἀνελεῖν αὐτοὺς. **34** ἀναστὰς δὲ τις (ἐν τῷ συνεδρίῳ) Φαρισαῖος ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχὺ τοὺς ἀνθρώπους ποι-

23 ὁ μὲν ΕΨ 33. 1739 M lat; Lcf | txt N A B D pc e h • **24** Ἱερεὺς καὶ ο (Ε) Ψ 33^{vid}. (1505) M sy¹⁰ | txt ρ⁷⁴ N A B D 945. 1175. 1739 al lat (sa bo) | Τ εθαυμαζόν καὶ Ε (sy¹⁰) • **26** ἡγαγεν Α Ε Ψ 33^{vid}. 1739 M | ηγαγον D* 2495 pc sy¹⁰ | txt N B D E 33. 1175 pc • **27** Ἱερεὺς D* gig; Lcf | praetor h • **28** ρ⁷⁴ N* A B 1175 pc lat bo; Lcf | txt N² D E (Ψ) 1739 M h p w sy sa mae | ἐπληρώσατε ρ⁷⁴ N A 36. 1175 pc | txt B D E Ψ 33. 1739 M | ἑκείνου D* sa • **29** ο δε Π. ειπεν προς αυτους D^c (* pon. p. ανθρωποις) (h sy¹⁰) • **30** Τ δε ρ⁷⁴ N A | txt B D E Ψ 1739 M lat sy; Ir^{lat} • **31** Τ δοξη D* gig p sa; Ir^{lat} | ρ⁷⁴ N² A D E Ψ 33. 1739 M; Ir^{lat} vid | txt N* B | Τ εν αυτω D* h p sa mae • **32** εσμ. αυτου (-τω 6. 69 pc) D² E (Ψ) M (p*) sy^h | εν αυτω B pc; Ir^{lat} | εν αυ. εσμεν 945. 1739. (1891) pc bo^{ms} | txt ρ⁷⁴ vid N (f A) D* 104. 614. 1175 pc lat sy¹⁰ co | ρ B pc; Cyl¹ • **33** Τ λευοντο N D (1175. 1241). 1739 M | txt A B E Ψ 36. 104. 614 pc co • **34** εκ του -του (+ αυτων Ε) D E h p bo | ρ²⁻⁴ ρ⁷⁴ (pc) | εξω βρ. τ. αποστολους (f D sy^h) Ε Ψ 0140. 33^{vid}. 1739 M (gig h) sy sa mae | txt N A B 614 pc p vg bo

ἦσαι **35** εἰπέν τε πρὸς αὐτοὺς· ἄνδρες Ἰσραηλίται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις τί μέλλετε πράσσειν. **36** πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεοῦ δᾶς λέγων εἶναι τινα Τ ἑαυτόν, ὃ προσεκλήθη ἀνδρῶν ἀριθμὸς ὡς τετρακοσίων· ὃς ἄνηρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ ὁ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. **37** μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς καὶ ἀπέστησεν λαόν Τ ὅπισω αὐτοῦ· κάκεῖνος ἀπώλετο καὶ ὅπαντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. **38** καὶ ὁ τὰ νῦν Τ λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων καὶ ἄφετε αὐτοὺς Τ· ὅτι ἐὰν ἡ ἐξ ἀνθρώπων ἢ βουλὴ αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται, **39** εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστίν, οὐ δυνήσεσθε καταλῦσαι αὐτούς Τ, μήποτε ὁ καὶ θεομάχοι εὑρεθῇτε. ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ **40** καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς ἀποστόλους δεῖραντες παρηγγείλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἀπέλυσαν Τ. **41** Οἱ μὲν οὖν Τ ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι κατηξιώθησαν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος Τ ἁτιμασθῆναι, **42** πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν Τ. **2** προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπαν Τ· οὐκ ἄρεστόν ἐστιν

35 Τους αρχοντας και τους συνεδριους D (sa, mae) | totum concilium h | f αυ- ρ^{45,74} 0140* pc • **36** Τμεγαν D (f A^c E 36. 614 pc gig h vg^{ms}; Cyr) sy¹⁰ mae; Cyr Or | f διελυθη αυτος δι αυτου D⁽¹⁾ et ρ D* (p) • **37** Τικανον A^c (f E Ψ 33. 614 pc) 0140. 1739 M | πολυν C(*) D it | txt ρ⁷⁴ N A* B 1175. 1241 pc d vg; Cyr | ρ ρ⁴⁵ D it • **38** ρ B* E | Τεισιν αδελφοι, D⁽²⁾ (h mae) | Τεασατε D E 0140. 33^{vid}. 1739 M | txt ρ⁷⁴ vid N A B C Ψ 1175 pc | Τ μη μιαναντες (μολυνοντες Ε) τας χειρας (+ υμων Ε h) D E h mae • **39** αυτο C*^{vid} 1739^c M w vg^{cl} sy¹⁰ sam^{ss} bo^{ms} | txt ρ⁷⁴ N A B C² D E Ψ 323. 614. 945. 1175. 1739* al it vg^{st,ww} sy^h co | Τ ουτε υμεις ουτε οι αρχοντες υμων Ε gig | αποσχεσθε ουν απο των ανδρων τουτων 614 pc | ουν. υμ. ουν. βασιλεις ουν. τυραννοι. απεχεσθε ουν απο τ. ανθρωπων τουτ. D h sy^h mae | ρ D* 2495 pc p vg^{ms} sy • **40** Τ αυτους D E Ψ 33. 1739 M lat sy; Lcf | txt ρ⁷⁴ N A B C 1175 pc • **41** Τ αποστολοι D 614 pc p sy^h mae | Τ αυτου 945. 1175 pc | Ιησου (et f) κατηξ. a. ατ.) Ψ 33 M (lat) | του Χριστου 1505 pc | του κυριου I. (et f) E 614. 1241 al sy^h | txt ρ⁷⁴ N A B C (f D) 323. 1739 pc; Lcf • **¶ 6,1** Τ εν τη διακονια των Εβραιων D* (h mae) • **2** Τ προς αυτους D sa mae bo^{ms}

9,29; 11,20

cf 4,35

Ex 18,17-23

ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. **3** (ἐπισκέψασθε ἡδέ, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν) μαρτυρουμένους ἐπὶ τῇ πλήρει πνεύματος ἡ καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης, **4** ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. **5** καὶ ἤρρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους ἡ καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα ἡ πλήρης πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχείᾳ, **6** (οὓς ἔστησαν) ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, ἡ καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. **7** Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἡῤῥυζανεν καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. **8** Στέφανος δὲ πλήρης χάριτος καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. **9** ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς (τῆς λεγομένης) ἡ Λιβερτίνων καὶ Κυρηναίων καὶ Ἀλεξανδρέων καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας συζητοῦντες τῷ Στεφάνῳ, **10** καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ ἡ καὶ τῷ πνεύματι (ᾧ ἐλάλει). **11** τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ ἡ λαλοῦντος ῥήματα ἡ βλάσφημα εἰς Μωϋσῆν καὶ τὸν θεόν. **12** συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτὸν καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, **13** ἔστησάν τε μαρτυρας ψευδεῖς ἡ λέγοντας· ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται

Nu 27,16 &
16,2; 22,12 1 T 3,
78 • 21,8 • 7,55!
Ex 31,3; 35,31 |

2,42! • L 1,2

8s; 7,59; 8,2; 11,
19s; 22,20 • 7,55!
8,5-40; 21,8

? Ap 2,6.15 • 13,43!

8,17-19; 9,12.17;
13,3; 19,6; 28,8 Mt
9,18! 1 T 4,14; 5,22
2 T 1,6 H 6,2 Nu
27,18.23 Dt 34,9 |
12,20 • 2,47

R 16,26!

5,12!

cf 9,29; 24,12

13,1! Mt 27,32 •
21,39! •
19,10!

L 21,15

cf Mt 26,59-66p

Mt 10,17 • Prv 14,
5; 24,28 & Ex
20,16

3 'τι ουν εστιν, αδ· επισκ. εξ υμ. αυτων ανδ. D h p mae; (Marc) | 'δη Α | ουν C E Ψ 33. 1739 M lat sy | - ϕ⁷⁴ (D) | δε ουν 1175 | txi B B | 'αγιου A C* E Ψ 33. 1739 M h t w vgl sa mae | txi ϕ^{8,74} B B C² D 614. 1175 pc gig p vglst ww sy^h bo • 4 'εσομεθα ei 'ρουντες D (lat) • 5 'των μαθητων D h mae | 'τ-ρη B 323. 945. 1739. 2495 pm | txi ϕ⁷⁴ A C D E Ψ 33. 614. 1175. 1241. 1505 pm • 6 'ουτοι εσταθησαν D p sy^p | 'οιτινες D • 7 'κυριου D E Ψ 614 pc it vglst sy^h; Chr | 'Ιουδαιων N* pc sy^p • 8 'πιστεως M sy^h; GrNy | χαρ. κ. πιστ. E | πιστ. χαρ. πνευματος Ψ | txi ϕ^{8,45} vid. 74 A B D 0175. 33. 323. 614. 945. 1175. 1739 al lat sy^p co | 'δια του ονοματος (εν τω-τι του E; + του 33. 614 pc) κυριου Ιησου Χριστου D E 33. 614 al it (sy^h**) sa mae • 9 'των -νων A 0175. 33. 326 pc gig | - 945 pc | ['Αιβυστινων Beza cj] | □ A D* • 10/11 'οιτινες D h t mae | 'τη ουση εν αυτω D E h mae | 'τω αγιω ωελ. δια το ελεγχεσθαι αυτους επ (υπ D¹) αυτου (διοτι ηλεγχοντο υπ αυτου E) μετα πασης παρρησιας; μη δυναμενοι ουν αντοφθαλμειν (επειδη ουκ ηδυναντο αντιλεγειν E) τη αληθεια D E h t w sy^{hms} (mae) | 'λεγοντος ϕ⁷⁴ N* 36 pc | 'ι-μιας N* D 614 lat • 13 'κατ αυτου D (h) mae

(λαλῶν ῥήματα) κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου Ο[τούτου] καὶ τοῦ νόμου. **14** ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη ᾗ παρέδωκεν ἡμῖν Μωϋσῆς. **15** καὶ ἄτενίσαντες εἰς αὐτὸν πάντες οἱ καθεζόμενοι ἐν τῷ συνεδρίῳ ἡ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον ἀγγέλου. **7** Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς τ· εἰ τ ταῦτα οὕτως ἔχει; **2** ὁ δὲ ἔφη· Ἄνδρες ἀδελφοί καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν Χαρρὰν **3** καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν· ἐξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ Ο[ἐκ] τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς Ο[τὴν] γῆν ἣν ἂν σοι δείξω. **4** τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαιῶν κατέκρησεν ἐν Χαρρὰν. κακείθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ μετόικισεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε τ, **5** καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ οὐδὲ βῆμα ποδὸς καὶ ἐπηγγέλατο δοῦναι αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν αὐτὴν καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ μετ' αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. **6** ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεὸς τ ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐτοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ καὶ δουλώσουσιν αὐτὸ καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια. **7** καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύουσιν κρινῶ ἐγώ, ὁ θεὸς εἶπεν, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται καὶ λατρεύσουσιν μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. **8** καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς καὶ οὕτως ἐγέννησεν τὸν Ἰσαὰκ καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας. **9** Καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ ἀπέ-

21,28; 25,8 Mt
24,15 •
18,13! |
24,6 Mt 24,2; 26,
61 J 11,48 •
21,21! | L 4,20

17,11; 24,9

22,1 • Ps 29,3

Gn 11,31; 15,7

Gn 12,1

Gn 11,32; 12,5

Dt 2,5

Gn 48,4; 13,15;

17,8

Gn 16,1

Gn 15,13 s Ex 2,22

Ex 3,12

Gn 17,10.13 •

1 Chr 1,34

Gn 21,4

Gn 25,26; 29,31-
30,24; 35,16-18 |

Gn 37,11.28; 45,4

13 (11) ρημ. βλασφημα λαλ. E Ψ (33. 36 pc) M (t w vglst mae | txi ϕ⁸ vid. 45 vid. 74 B B C (A D) 0175. 323. 945. 1175*. 1739 al lat sy sa bo; GrNy | ° ϕ⁷⁴ A D E Ψ 0175 M lat | txi B C 33. 36. 323. 945. 1739 al h p t vglst sy; GrNy (38 pc) • 15 'ητενιζον δε αυτω π. οι καθημ- ei 'κα D* | 'εστωτος εν μεσω αυτων D h t mae
¶ 7,1 'τω Στεφανω D E it vglst mae | 'αρα D E Ψ 33 M sy^h | txi ϕ⁷⁴ vid. 74 A B C 36. 323. 945. 1175*. 1739 pc | 'τουτο D • 3 ° t B D | txi ϕ⁷⁴ A C E Ψ 33. 1739 M lat sy; Ir^{lat} | ° 1739 M | txi ϕ⁷⁴ A B C D E Ψ 1175 pc • 4 'και οι πατερες υμων (ημων οι προ ημων D) D E pc (sy^h**) mae • 5 4 2 3 / ϕ⁷⁴ A E Ψ 33. 323. 945. 1175. 1739 pm | txi B C D 36. 104. 614. 1241. 1505 pm sy • 6 'αυτω ϕ⁷⁴ N Ψ 104. 1505 pc gig r vglst sy^p | 'προς αυτον D; Ir^{lat} | 'τω ϕ³³ 6. 33. 1175. 2495* pc | -τους D lat • 7 'σωσιν ϕ³³ B E Ψ 1739 M | txi ϕ⁷⁴ A C D pc; Ir^{lat} vid | ' D E Ψ 33. 1739 M latt | dicit dominus Ir^{lat} | txi ϕ³³ vid. 74 A B C 1175 pc

Gn 39,2s.21.23

Gn 39,21

Gn 41,46

Gn 41,43;

45,8 Ps 105,21

Gn 41,54; 42,5

Gn 42,2

Gn 45,1; 45,2.16

Gn 45,9-11.23s

Gn 46,27 & Ex

1,5 &

Gn 46,3s.6 Dt 26,

5 • Gn 49,33

Ex 1,6 |

Gn 33,19; 50,13

Gn 47,27 Ex 1,7,

20 Ps 105,24 |

Ex 1,8 &

Ex 1,9-11

Ex 1,17s.22

Ex 2,2 H 11,23

Ex 2,3.5.10

δοντο εἰς Αἴγυπτον. καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ **10** καὶ ἐξείλατο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν Ἐναντίον Φαραὼ βασιλέως Αἰγύπτου καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλην τὴν οἰκὸν αὐτοῦ. **11** ἦλθεν δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν Αἴγυπτον καὶ Χανάναν καὶ θλίψις μεγάλη, καὶ οὐχ ἠύρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. **12** ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα Γσιτία εἰς Αἴγυπτον ἐξαπέστειλεν τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. **13** καὶ ἔν τῳ δευτέρῳ ἤνεγκον Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ καὶ φανερόν ἐγένετο ὅτι Φαραὼ τὸ γένος [τοῦ] Ἰωσήφ. **14** ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο Ἰακώβ τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε. **15** καὶ κατέβη Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, **16** καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῳ μνήματι ὃ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμμὼρ (ἐν Συχέμ). **17** Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὁμολόγησεν ὁ θεὸς τῳ Ἀβραάμ, ἠύξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ. **18** ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος [ἐπ' Αἴγυπτον] ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. **19** οὗτος κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν ἐκάθοσεν τοὺς πατέρας ὅ[ι]μων τοῦ ποιεῖν τὰ βρέφη ἐκθετὰ αὐτῶν εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. **20** Ἐν τῳ καιρῷ ἐγεννήθη Μωϋσῆς καὶ ἦν ἀστέιος τῳ θεῷ ὃς ἀνετράφη μῆνας τρεῖς ἐν τῳ οἴκῳ τοῦ πατρὸς, **21** ἐκτεθέντος δὲ αὐτοῦ ἔειλατο αὐτὸν ἡ θυ-

10 2 / D | 2 p⁷⁴ A | ἔναντι p⁷⁴ N 323. 614. 945. 1175. 1739 al | ο + B D Ψ 33 m e g i g r | t x i p⁷⁴ N A C E 104. 323. 945. 1175. 1739 al p v g • **11** ὅλης τῆς -του D⁽²⁾ | ὅλην τὴν γην -του E 33^{vid}. (945. 1505. 1739) m d g i g p v g^{mss} sy^h | t x i p^{45,74} N A B C Ψ 1175 p c • **12** ἔτα Ψ m | t x i p⁷⁴ N A B C D E 945. 1175. 1739 al | ἐν -τῳ D Ψ 33^{vid}. 1739 m | t x i p⁷⁴ N A B C E 453. 1175 p c • **13** ἐπὶ D | ἔ + ε γ ν - A B p v g | t x i p⁷⁴ N C D E Ψ 1739 m g i g | ο p^{33,74} N 1175 p c | t x i A B C D E Ψ 33. 1739 m | ἔ + 2 p³³ B C p c | αὐτοῦ p⁷⁴ N A E v g | t x i p⁴⁵ D Ψ 33^{vid}. 1739 m • **15** 2 D Ψ p c g i g p s y^h m a e | κατεβ. δε B 33 m | t x i p^{33,74} N A C E 36. 945. 1175. 1739 al v g | B • **16** μετηχθησαν D | του Σ. p⁷⁴ D Ψ 33 m g i g v g | του εν Σ. N² A E p c | - s y^p | t x i N^{*} B C 36. 323. 945. 1175. 1739 al • **17** ἔπιγγειλατο p⁴⁵ D E p v g^{mss} m a e | ὠμοσεν Ψ 1739 m g i g s y^(p) b o | t x i p⁷⁴ N A B C 36. 453. 1175 p c v g s y^{hmg} s a • **18** p⁴⁵ D E m g i g s y^h | t x i p³³ D⁷⁴ N A B C Ψ 36. 104. 323. 945. 1175. 1505. 1739 al v g s y^{hmg} c o | ἐμνησθη του D E g i g p • **19** καὶ D s y^p | - d | ο + p⁷⁴ N B D 1175. 1505 p c v gst w w | t x i A C E Ψ 1739 m i t v g^{cl} s y | 3 / 2 p⁴⁵ D E Ψ 33. 1739 m | t x i p⁷⁴ N A B C (81. 1175). 1241 p c | τ + α αρρενα E g i g • **21** παρα (εις E) τον ποταμον D E w v g^{mss} s y^h m a e

γάτηρ Φαραὼ καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. **22** καὶ ἐπαιδεύθη Μωϋσῆς [ἐν] πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων, ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. **23** Ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρεκονταετῆς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ. **24** καὶ ἰδὼν τινα ἀδικούμενον τὴν ἡμύνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ πατάξας τὸν Αἰγύπτιον. **25** ἐνόμιζεν δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφοὺς Ὁ[αὐτοῦ] ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν σωτηρίαν αὐτοῖς· οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. **26** τῇ τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις τὴν καὶ συνήλλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην εἰπὼν· ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε· ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; **27** ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώσατο αὐτὸν εἰπὼν· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμῶν; **28** μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις ὃν τρόπον ἀνείλες ἐχθρὸν τὸν Αἰγύπτιον; **29** (ἐφυγεν δὲ) Μωϋσῆς ἐν τῳ λόγῳ τούτῳ καὶ ἐγένετο πάροικος ἐν γῇ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. **30** Καὶ [πληρωθέντων ἐτῶν] τεσσαράκοντα ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος τὴν φλογὶ πυρὸς βάτου. **31** ὁ δὲ Μωϋσῆς ἰδὼν ἔθαύμαζεν τὸ ὄραμα, προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι ἐγένετο φωνὴ κυρίου· **32** ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. ἐντρομος δὲ γενόμενος Μωϋσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. **33** εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ κύριος· λῦσον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐφ' ὃ ἐστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. **34** ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτούς· καὶ νῦν δεῦρο ἀποστείλω σε εἰς Αἴ-

1 Rg 5,10

cf L 24,19

cf 1 K 2,9

Ex 2,11

Ex 2,12

Ex 2,13

39 Ex 2,14

Ex 2,15

Ex 2,22; 18,3s

Ex 3,2

Ex 3,3s

3,13 Ex 3,6.15s

Ex 3,5

Ex 3,7s.10

22 2 3 B D² Ψ 33. 1739 m d v g; Or Eus Did | πασαν την -αν D*; Cl | t x i p⁷⁴ N A C E g i g p; Thret • **24** ἐκ του γενους αυτου (- D) D E g i g s y^h m a e | τ και εκρυσεν αυτον εν τη αμμου D (w) • **25** ο + p⁷⁴ N B C 6 p c g i g v g | t x i A D E Ψ 33. 1739 m p v g^{mss} s y • **26** τ και ειδεν αυτους αδικουντας D* | ἔ-ηλασεν A E Ψ 33 m | t x i p⁷⁴ N B C D 81. 326*. 945(*) • 1739 al | τι ποιετε, ανδ. αδ.; D • **29** ουτως και εφυγαδευσεν D* (E mae) • **30** μετα ταυτα πλησθεντων αυτω ετη D^(c) | τ κυριου D E Ψ 33. 1739 m p w s y m a e b o^{mss} | t x i p⁷⁴ N A B C 81. 1175 p c g i g v g s a b o | πυρι φλογος p⁷⁴ A C E 36. 323. 945. 1739 al v g s y^p | t x i N B D Ψ 33 m g i g p s y^h • **31** -σεν A B C Ψ (33). 326. 1175 p c | t x i p⁷⁴ N D E 1739 m | B A | ο κυριος ειπεν αυτω λεγων D (s y^p) • **32** τ b i s o (- D) θεος D E 33. 1739 m l a t c o | t x i p⁷⁴ N A B C Ψ 36. 81. 614. 1175 al w v g^{mss} s y s a^{mss} • **33** καὶ εγενετο φωνη προς αυτον D • **34** τ -του B D | t x i p⁷⁴ N A C E Ψ 33. 1739 m s y^h | ακηκοα D 1175 p c | τ -στελω Ψ 33 m | t x i p⁷⁴ N A B C D E 81. 614. 945. 1175. 1739 al

γυπτον. **35** Τοῦτον τὸν Μωϋσῆν ὃν ἠρνήσαντο εἰπόν-
τες· τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν; τοῦτον ὁ
θεὸς [καὶ] ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέσταλκεν σὺν χειρὶ
ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. **36** οὗτος ἐξήγα-
γεν αὐτοὺς ποιήσας τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ
καὶ ἐν ἐρυθρῇ θαλάσῃ καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκον-
τα. **37** οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπας τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ·
προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐ-
μέ. **38** οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐ-
ρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σι-
ναῖ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξατο λόγια ζῶντα δοῦναι
ἡμῖν, **39** ὃ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες
ἡμῶν, ἀλλὰ ἀπώσαντο καὶ ἔστράφησαν ἐν ταῖς καρ-
δίαις αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον. **40** εἰπόντες τῷ Ἀαρών· ποίησον
ἡμῖν θεοὺς οἱ προπορεύονται ἡμῶν· ὁ γὰρ Μωϋσῆς οὗτος,
ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί ἐγένετο
αὐτῷ. **41** καὶ ἐμοσχοποίησαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις
καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς
ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. **42** ἔστρεψεν δὲ ὁ θεὸς καὶ παρ-
έδωκεν αὐτοὺς λατρεῖν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καθὼς
γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν·

μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηγάγετε μοι
ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ;
43 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μόλοχ
καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ [ὁ ὑμῶν]· ῥαϊφάν,
τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς,
καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος.

35 τ' εφ ημων C D Ψ 36. 81. 323. 453. 1175 pc co | εφ ημας E 33. 945. 1505. 1739 pm | txt
φ^{45.74} A B P 6. 104. 614. 1241. 2495 pm vg | φ^{45.74} N* A C 33. 1739 M lat sy | txt N¹ B D
E Ψ 36. 81. 323. 614. 1175 al sy^h • **36** 'τη -τω B C 36. 453 pc d | γη -του φ⁷⁴ D Ψ 614.
945. 1739 al lat | txt N A E 33^{vid} M • **37** φ⁷⁴ D 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm |
τ' (D 18,15) αυτου ακουσεσθε C D(*) E 33. 36. 323. 614. 945. (1175). 1241. 1739 al gig
vg^{cl.ww} sy mae bo | txt φ^{45.vid} N A B Ψ M vgst sa • **38** τ' υμ- φ⁷⁴ N B 36. 453 al p co; Ir^{lat} |
txt A C D E Ψ 33. 1739 M lat sy • **39** 'οτι D | τ' υμ- Ψ 81 pc sa^{ms} mae; Ir^{lat} | τ' απεστρ- D
pc | τ' 2-4 φ⁷⁴ E 81. 323. 945. 1739 al | 2 3 D | τη καρδια αυ. Ψ 33 M sy^h; Ir^{lat} | txt φ^{45.vid}
N A B C 453. 1175 pc • **40** γ'γεγονεν D E Ψ 33 M; Cyr | txt φ⁷⁴ N A B C 36. 945. 1175.
1505. 1739 pc • **43** ο' B D 36. 453 pc gig sy^p sa; Ir^{lat} Or | txt φ⁷⁴ N A C E Ψ 33. (614.
1505). 1739 M h p vg sy^h mae bo; Cyr | τ' ρομφα (N*: -φαν) B; Or | Ρεμφαν (D: -αμ) 323.
945. 1739. (1241. 2495: -φαν) pm lat; Ir^{lat} | Ρεφα (81. 1505: -μφα). 104 pc | txt φ⁷⁴ N² A
453. 1175 pc (C E Ψ 33. 36 pm; Pe-) sy | τ' επι τα μερη D* gig (e p)

44 Ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν τοῖς πατράσιν ὁ ἡμῶν ἐν
τῇ ἐρήμῳ καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν τῷ Μωϋσῇ ποιῆσαι
αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἐωράκει· **45** ἦν καὶ εἰσήγαγον
διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατα-
σχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἔξῳσεν ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν
πατέρων ἡμῶν ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ, **46** ὃς εὗρεν χάριν
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἡτήσατο εὐρεῖν σκηνώμα τῷ οἴκῳ
Ἰακώβ. **47** Σολομὼν δὲ οἰκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον. **48** ἄλλ'
οὐχ ὁ ὑψιστος ἐν χειροποιήτοις κατοικεῖ, καθὼς ὁ
προφήτης λέγει·

49 ὁ οὐρανός ῥμοι θρόνος,
(ἢ δὲ) γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου·
ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι, λέγει κύριος,
ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου;
50 οὐχὶ ἡ χεὶρ μου ἐποίησεν ταῦτα πάντα;

51 Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι καρδίαις καὶ τοῖς
ὤσιν, ὑμεῖς αἰεὶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε ὡς οἱ
πατέρες ὑμῶν καὶ ὑμεῖς. **52** τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδί-
ωξαν (οἱ πατέρες ὑμῶν); καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγ-
γείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς
προδότες καὶ φονεῖς ἐγένεσθε, **53** οἵτινες ἐλάβετε τὸν
νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.

54 Ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐ-
τῶν καὶ ἐβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ' αὐτόν. **55** ὑπάρχων δὲ
πλήρης πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν εἶδεν
δόξαν θεοῦ καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ
56 καὶ εἶπεν· ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς διηνοιγμένους
καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ.
57 κράζαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ συνέσχον τὰ ὦτα αὐτῶν
καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ' αὐτὸν **58** καὶ ἐκβαλόντες
ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθοβόλουν. καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο

Ex 27,21 etc

Ex 25,40 H 8,5
Jos 3,14; 18,1
Gn 48,4; 17,8 Dt
32,49
Jos 23,9; 24,18Ps 132,5
1 Rg 6,2; 8,20 1 Chr
22,6
17,24 Is 16,12

Is 66,1s Mt 5,34s

Ex 33,3,5 etc • Lv
26, 41 Jr 6,10 etc •
Is 63,10 Nu 27,141 Rg 19,10,14 Neh
9,26 2 Chr 36,16
Mt 5,12!

Mt 27,19

J 7,19
38 Dt 33,2 G 3,
19 H 2,2
5,33Ps 35,36; 37,12;
112,10 Job 16,9 |
6,3,5; 11,24; 13,52
L 4,1Ps 63,3 Is 6,1 J 12,
41 • Mt 26,64! p |
10,11!

L 22,69

19,29 Job 16,10 • |
L 4,29
H 13,12s Lv 24,14
Nu 15,35s • Dt
17,7

44 φ⁷⁴ 33. 326 pc • **45** ἔξεωσεν N* E 33 pc • **46** τ' (Ps 132,5) θεω N² A C E Ψ 33. 1739
M lat sy co | txt φ⁷⁴ N* B D H 049 pc sa^{ms} • **48** ο' δε υψ. ου κατ. εν χ. D (sy^p) | τ' ως φ⁷⁴
• **49** μου φ⁷⁴ | μου εστιν D* | και η B h | τ' ποιος D h • **50** φ⁷⁴ A C D E pm | txt N B
Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 pm lat • **51** τ'ταις κ. υμων N (Ψ) 945.
1175. 1739. 1891 pc | καρδιας B | τη καρδια E M it vg^{miss} sy^p; Lcf GrNy Cyr^{pt} | txt φ⁷⁴ A
C D pc p vg; Cyr^{pt} • **52** ἐκεινοι D* (h t) • **55** τον κυριον D h p (sa^{ms}) mae • **56** τ'
ανεωγ- φ⁷⁴ D(*) E Ψ 33 M | txt N A B C 81. 323. 945. 1175. 1739 pc | τ' θεου φ^{74.vid} 614
bo^{ms}

22,20

cf L 23,46f

20,36 · L 23,34

22,20 L 11,48 R
1,32

4f

1,8; 9,31; 11,29;
26,20; 28,21; 8,5,9.
14; 15,3 L 9,52 |
Mt 14,12 ·

2,5f

9,1,21; 22,4,19;
26,10s 1 K 15,9 Ph
3,6 G 1,13,23

1; 11,19 · 40; 9,32

6,5f

1,8 · 17,3; 18,5,28 |
10s; 16,14 H 2,1

Mc 16,17

5,16 L 6,18

Mc 1,26p; 5,7p ·
9,33 L 5,18,24 ·

5,36f | 6f

τὰ ἱμάτια ἑαυτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου ὁ καλουμένου Σαύλου, 59 καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα· κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. 60 θεὸς δὲ τὰ γόνατα ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ· κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς ταύτην τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.

8 Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις, πάντες δὲ διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ Σαμαρείας πλὴν τῶν ἀποστόλων. 2 συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς καὶ ἐποίησαν κοπετὸν μέγαν ἐπ' αὐτῷ. 3 Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνεται τὴν ἐκκλησίαν κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμενος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν.

4 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. 5 Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς Ὀ[τ]τίνην πόλιν τῆς Σαμαρείας ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν. 6 προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀκοῦειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. 7 πολλοὶ γάρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα βοῶντα φωνῇ μεγάλῃ ἔξήρχοντο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. 8 ἐγένετο δὲ πολλὴ χαρὰ ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.

9 Ἀνὴρ δὲ τις ὀνόματι Σίμων προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστάνων τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναι τινα ἑαυτὸν μέγαν, 10 ὃ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου λέγοντες· οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἢ καλουμένη μεγάλη. 11 προσεῖχον δὲ αὐτῷ διὰ τὸ

58 ἑαυ- B pc | - Ψ M gig | txt N A C D E 81. 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 al | τινος D gig p (t vg^{ms}) sy^p • 60 2 3 I 7⁷⁴ N E Ψ 33. 1739 M; Irlat Or | txt 7⁴⁵vid A B C D
¶ 8,1 τ'καὶ θλιψίς D (h sa^{ms} mae) | I N* | καὶ π. N* 33. 326 pc (A: π. τε) | τ (+ μνοὶ 1175) οἱ ἐμείναν ἐν Ἱερουσαλὴμ D* 1175 it sa^{ms} mae • 4 τ'τοῦ θεοῦ E p t w vg^{cl} sy^p bo^{ms} • 5 ° C D E Ψ 33. 1739 M | txt 7⁷⁴ N A B 1175 pc • 6 ὡς δὲ ἠκούον παν (I) οἱ οχ. πρ. D* (sy^p mae) | ° D* Ψ 36. 453. 945. 1739. 1891 pc • 7 πολλῶν et ἔ-χετο (Ψ 33. 614. 945. 1739c: -χοντο) 1739* M | ἀπο πολλοῖς (I) et -χοντο D* | [πολλὰ Lachmann cj] | txt 7⁷⁴ N A B C Dc E Ψ 81. 1175 pc • 9 ἔ-παρχων Irlat vid et ° et ἔξεστανε (I) D*vid | ἔξεστ'ων D¹ E Ψ 33. 1739 M | txt 7⁷⁴ N A B C 81. 1175 pc • 10 ἔ-λεγομ- 614 pc | - Ψ M sy^p sa mae | txt 7⁷⁴ N A B C D E 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 al; Irlat

ἰκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. 12 ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. 13 ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε σημεῖα καὶ δυνάμεις μεγάλας γινομένας ἐξίστατο.

14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται Ὁ Ἡσαΐας τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 15 οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν ὅπως λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον. 16 οὐδέπω γάρ ἦν (ἐπ' οὐδενὶ) αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 17 τότε ἔπετίθεσαν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς καὶ ἐλάβανον πνεῦμα ἅγιον. 18 Ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα 19 τ λέγων· δότε κάμοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἵνα ὅταν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. 20 Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν·

11 τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. 21 οὐκ ἔστιν σοι μερίς οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, ἢ γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐναντι τοῦ θεοῦ. 22 μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ κυρίου, εἰ ἄρα ἀφεθῇσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου, 23 εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. 24 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν· τ' δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν εἰρήκατε. 25 Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου ὑπέστρεφον εἰς Ἱεροσόλυμα, πολλὰς τε κάμας τῶν Σαμαριτῶν εὐηγγελίζοντο.

14 Ἱερουσαλὴμ D | ° 614 pc • 16 ἐπὶ οὐδενᾶ D* | κ. I. Χριστοῦ D mae | Xp. I. L al • 17 ἑ-θουν 7⁴⁵ D* E Ψ M; Ir | txt 7⁷⁴ N A B (C) D¹ 323. 945. 1175. 1739 al • 18 ° Ψ 614 pc | τ'το ἁγιον 7^{45,74} A* C D E Ψ 33. 1739 M latt sy bo | txt N A^c B sa mae • 19 παρακαλῶν καὶ D gig p mae | τ'καγω D (p) • 23 ἐν γ. πικρίας χολὴ καὶ σύνδεσμος D*; (Irlat) | ἑ-θεωρω D E 614 pc • 24 πρὸς αὐτοὺς D mae | τ'παρακαλῶ D 614 pc gig r syh^{tt} mae | περὶ D* pc | ἑ-θεον D (33). 614. 1505 pc p vg^{ms} sy^p h mae | μοι τούτων τῶν κακῶν ὧν εἰρ. μοι· ὡς πολλὰ κλαίων οὐ διελιμπανεν (om. ὡς ... διελ. D²) D* (syh^{mg}) mae • 25 ἑ-θεου 7⁷⁴ A Ψ 326 pc t vg^{ms} sy^p bo | txt N B C D E 33. 1739 M lat sy^h sa mae

14,3

19,8f

16; 2,41; 18,8 Mt
28,19

11,1,22

8,1f · 17,11 1 Th
1,6; 2,13 Jc 1,21
3,1f17,19; 2,38; 10,47;
19,2-7

2,38f

6,6f

15f

6,6f

15f

Dn 2,5; 3,96
Theod · Mt 10,8

Dt 12,12; 14,27,29

Ps 78,37

Dt 29,17 G Thr
3,15 · Is 58,6Ex 8,4,24; 9,28;
10,174,29,31; 11,19; 13,
46; 14,25; 16,6,32
Ph 1,14 H 13,7 · 1f

26 Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον λέγων· ἀνάστηθι καὶ πορεύου· κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν, αὕτη ἐστὶν ἔρημος. 27 καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης βασιλείσης Αἰθιοπῶν, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλὴμ, 28 ἦν τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος αὐτοῦ· καὶ ἀνεγίνωσκεν τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. 29 εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ. 30 προσδραμών δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος Ἡσαΐαν τὸν προφήτην καὶ εἶπεν· ἀρά γε γινώσκεις αὐτὰ ἀναγινώσκεις; 31 ὁ δὲ εἶπεν· πῶς γὰρ ἂν δυναίμην ἂν μὴ τις ὁδηγήσει με; παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον ἀναβάντα· καθίσει σὺν αὐτῷ. 32 ἡ δὲ περιοχὴ τῆς γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη·

Is 53,7s

ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη
καὶ ὡς ἄμνός ἐναντίον τοῦ κείραντος αὐτὸν ἁφρονος,
οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

33 Ἐν τῇ ταπεινώσει [αὐτοῦ] ἡ κρίσις αὐτοῦ ἦρθη.

τὴν τ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται;
ὅτι αἵρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ.

34 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ εἶπεν· δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει· τοῦτο; περὶ ἑαυτοῦ ἢ περὶ ἐτέρου τινός; 35 ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. 36 ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἤλθον ἐπὶ τι ὕδωρ, καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος· ἰδοὺ

26 ἄν. κ. -εὐθητι C 181 pc | ἀναστὰς -εὐθητι φ⁵⁰ D | [° Beza c] | • 27 τῆς β. Ψ 33. 1739 m | β. τινος D* (t) | txi φ⁵⁰ N A B C D² E 36. 81. 453. 1175 pc | ° φ⁷⁴ vid N* A C* D* p vg | txi φ⁵⁰ N² B C² D¹ E (Ψ, 33). 1739 m (it) | • 28 τ δε B C 614 pc e p sy^h | txi N A D E Ψ 33. 1739 m | 2 φ⁷⁴ N* A 33. 323. 945. 1175. 1505. 1739 al gic r | ἀναγινώσκων D p t (vg) mae | txi (φ⁵⁰ και -κον) N² B C E Ψ m | • 30 προσελθων φ⁵⁰ pc | • 31 -ση φ⁷⁴ A B² Ψ 1739 m | txi φ⁵⁰ N (B*) C E L 6. 614. 1175 al | ° συνκαθ- φ⁷⁴ | • 32 τ -ροντος B 33. 1739 m | txi φ⁵⁰ vid⁷⁴ N A C E L Ψ 36. 104. 323. 614. 1175. 1505 al | • 33 ° τ φ⁷⁴ N A B 1739 pc lat; Irlat | txi C E Ψ 33 vid m vg^{ms} sy | ° τ δε φ⁷⁴ E (Ψ) 33. 1739 m it vg^{ms}; Irlat | txi N A B C pc vg sy^h | • 34 ° B* pc; Cyr | • 36 το φ⁷⁴ 326 pc

ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι; Τ 38 καὶ ἐκέλευσεν στήναι τὸ ἄρμα καὶ κατέβησαν ἀμφότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. 39 ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα τ κυρίου ἤρπασεν τὸν Φίλιππον· καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ· χαίρων. 40 Φίλιππος δὲ εὗρέθη εἰς Ἄζωτον· καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

9 Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεὶ 2 ἡτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγὰς, ὅπως ἐάν τινας εὑρῇ (τῆς ὁδοῦ ὄντας), ἀνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. 3 Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δαμασκῷ, ἐξαίφνης τε αὐτὸν περιήστραψεν φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 4 καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; Τ 5 εἶπεν δέ· τίς εἰ, κύριε; ὁ δέ· ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς Τ ὃν σὺ διώκεις· 6 Τ ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἰσελθε εἰς τὴν πόλιν καὶ λαληθήσεται σοι (ὁ τί) σε δεῖ ποιεῖν. 7 οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἰστήκεισαν ἐνεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς μηδένα δὲ θεωροῦντες. 8 (ἡγέρθη δὲ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς,) ἀνεωγμένον ὁ δὲ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ· οὐδὲν ἔβλεπεν· χειρ-αγωγοῦντες δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. 9 καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν.

10 Ἦν δὲ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ ὀνόματι Ἀνανίας,

36 τ [37] ειπεν δε αυτω (+ ο Φίλιππος E)· ει (εαν E) πιστευεις εξ ολης της (- 36) καρδιας σου (- 323 pc) εξεστιν (σωθησει E). αποκριθεις δε ειπεν· πιστευω τον υιον του θεου ειναι τον (- 36. 945. 1739) Ιησουν Χριστον (εις τον Χριστον τον υιον του θεου E) E 36. 323. 453. 945. 1739. 1891 pc (it vg^{cl} sy^h mae; Ir Cyp) | • 39 τ αγιον επεπεσεν επι τον ευνουχον, αγγελος δε A^c 36. 323. 453. 945. 1739. 1891 pc l (p w sy^h mae) | τ απ αυτου p sy^h mae | ° 3 1 2 B

¶ 9,2 3 1 2 φ⁷⁴ N A 81. 323. 453. 945. 1739 pc | 1 2 33. 1175. 1891 pc | txi B C E Ψ m | • 4 τ (26,14) σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν E 431 sy^p h^h mae (cf 6 app) | • 5 τ (22,8) ο Ναζωραιος A C E 104 pc h p t vg^{ms} sy^p h^h | Χριστος Irlat | • 6 τ (cf 4 app) σκλ. σοι πρ. κεντ. λακ· τρεμών τε και θαμβών ειπε· κύριε, τι με θελεις ποιησαι; ο δε κυριος προς αυτον· (629 gig vg^{ms}; om. τρεμ. etc.) p (h t) vg^{cl} (sy^h mae; om. σκλ. ... λακ.) (mae) | ° τι E Ψ m | txi (vl οτι) φ⁷⁴ N A B C 36. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 pc | • 8 sed ait ad eos: Levate me de terra. Et cum levassent illum, et ° h (p w) mae | ° ουδενα A^c C E Ψ 1739 m | txi φ⁷⁴ N A* B 6 pc latt sy | • 9 sic mansit h

10,47; 11,17 Mt 3.
14 Mc 10,14pEz 11,24 1 Rg 18.
12 2 Rg 2,16 2 K
12,2,4 1 Th 4,17

6,5!

4!

21,8!

1-29; 22,3-21; 26.
9-20 cf 2 Mcc 3,
24-40 4 Mcc 4,
1-14 · 8,3! 4,29

14,21

19,2,23; 22,4; 24,
14,22
cf 1 Mcc 15,21

1 K 15,8!

Gn 46,2 Ex 2,4
1 Sm 3,4

Ez 3,22

Sap 18,1 Dt 4,12
Dn 10,7

13,11

10,3; 17,19; 11,5;
12,9; 16,9s; 18,9;
22,17s; 23,11;
27,23 Mt 17,9 |

30; 11,25; 21,39;
22,3

6,61

2

1 K 1,21

cf Jr 50,25 R 9,
21-23

G 1,16 R 1,5

25,13,23; 26,1;
27,24

5,41! Ph 1,29

6,61

2,41

27,36

13,141

13,33 L 22,70

8,31 • 1 K 1,21

4,231

10 ° φ⁷⁴ • 11 ἄναστα B pc • 12 □ vs h | ' / φ⁷⁴ N A 81 pc lat sa bo | 2 3 Ψ pc | 2 3 / E 33. 1739 M | txt B C 1175 | ' + 2 φ⁷⁴ vid N* A C 81. 945. 1505. 1739 pc | χειρα Ψ 33 M it vg^{ms} sy | txt N² B E pc • 13 ἁκηκοα Ψ 33^{vid}. 1739 M | txt φ⁷⁴ N A B C E 36. 81. 453. 1175 pc • 15 † των B C* pc | txt φ⁷⁴ N A C² E Ψ 33. 1739 M • 17 Τότε ἐγεγέρθησιν Ἀν. ἀπηλ. 614 pc (h) p (sy^p) mae | ° M sa^{ms} | txt φ^{45,74} N A B C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 al (sy) • 18 ° φ⁷⁴ N C E Ψ 33^{vid}. 1739 M | txt φ⁴⁵ vid A B 1175 pc | ὥσει N² C E 33^{vid}. 1739 M | txt φ^{45,74} N* A B Ψ 81. 1175 pc | παραχρημα C² E L 33. 323. 614. 945. 1241. 1739 pm (h) p sy^h mae • 19 ἐνίσχυθη (φ⁴⁵) B C* 323. 945. 1175. 1739 pc | txt φ⁷⁴ N A C² E Ψ 33 M | ' ικανας φ⁴⁵ | plurimos h • 20 ὡς πασης παρρησίας h (l mae); Ir • 21 □ φ⁴⁵ vid. 74 Ψ* pc | ' εν B C E Ψ 33. 1739 M | txt φ⁷⁴ N A pc

καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν ἐν ὁράματι Ὁ κύριος· Ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν· ἰδοὺ ἐγώ, κύριε. **11** ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν· Ἄναστας πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθεϊαν καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι Ταρσέα· ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται. **12** □ καὶ εἶδεν ἄνδρα [ἐν ὁράματι] Ἀνανίαν ὀνόματι εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ [τάς] χειρας ὅπως ἀναβλέψῃ. **13** ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας· κύριε, ἤκουσα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου ὅσα κακὰ τοῖς ἀγίοις σου ἐποίησεν ἐν Ἱερουσαλὴμ. **14** καὶ ὧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων δησαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. **15** εἶπεν δὲ πρὸς αὐτόν ὁ κύριος· πορεύου, ὅτι σκευὸς ἐκλογῆς ἐστίν μοι οὗτος τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον τῶν ἐθνῶν τε καὶ βασιλέων υἱῶν τε Ἰσραὴλ. **16** ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. **17** Ἀπηλθεν δὲ Ἀνανίας καὶ εἰσηλθεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπιθείς ἐπ' αὐτόν τὰς χειρας εἶπεν· Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος ἀπέσταλκέν με, Ὁ Ἰησοῦς ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἡ ἥρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῇς πνεύματος ἁγίου. **18** καὶ εὐθέως ἀπέπεσαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὥς λεπίδες, ἀνέβλεψέν τε τὸ καὶ ἀναστάς ἐβαπτίσθη. **19** καὶ λαβὼν τροφήν ἐνίσχυσεν.

Ἐγένετο δὲ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μαθητῶν ἡμέρας ἑνῆς **20** καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσεν τὸν Ἰησοῦν ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. **21** ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας τοὺς Ἱερουσαλήμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλυθὶ ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; **22** Σαῦλος δὲ μᾶλλον

ἐνεδυναμοῦτο καὶ συνέχυνεν [τοὺς] Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός.

23 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλευσάντο οἱ Ἰουδαῖοι ἀνελεῖν αὐτόν. **24** ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρετηροῦντο δὲ καὶ τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτὸς ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσιν. **25** λαβόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς διὰ τοῦ τείχους καθῆκαν αὐτόν ἐν σπυρίδι.

26 Παραγενόμενος δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπείραζεν κολᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς, καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτὸν μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητῆς. **27** Βαρναβᾶς δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν κύριον καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. **28** καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος εἰς Ἱερουσαλὴμ, παρρησιάζομενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου, **29** ἐλάλει τε καὶ συνέζητει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, οἱ δὲ ἐπεχείρουν ἀνελεῖν αὐτόν. **30** ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτόν εἰς Καισάρειαν καὶ ἐξαπέστειλαν αὐτόν εἰς Ταρσόν.

31 Ἡ μὲν οὖν ἐκκλησία καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχεν εἰρήνην οἰκοδομουμένη καὶ πορευομένη τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνετο.

32 Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων καταλθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας Λύδδα. **33** εὗρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα ὀνόματι Αἰνέαν ἐξ ἐτῶν

22 ἔν (- C) τῷ λογῶ C E pc h l p (mae) | ° † N* B 36. 453. 1175 pc | txt N² A C E Ψ 33. 1739 M | ' in quo deus bene sensit gig (h l p) mae • 24 ὅπως πιασωσιν αὐ. ημ. κ. νυκ. A pc • 25 / 2 36. 453 pc | αὐτον οι μαθ. E Ψ (' 6. 81*, 1175). 33^{vid}. 1739 M | gig vg^{cl} sy | txt φ⁷⁴ N A B C 81^c pc vgst ww | ' 4 1-3 Ψ M | gig | 4 5 1-3 33^{vid}. 36. 453 pc | 1-4 E 945 pc p | txt φ⁷⁴ N A B C 81. 1175. 1739 pc vg • 27 ° φ⁷⁴ | ' ο τι 945. 1704 al | ' + 2 B C 81. 323 pc | κυριου A pc | του κυρ. Ιη. (104). 326. 1241 al p | τ. Ιη. Χρ. Ψ pc | txt φ⁷⁴ N E 33. 1739 M • 28 ° φ⁷⁴ M | txt N A B C E Ψ 33. (' 81). 323. 614. 945. 1175. 1241. 1739 al | latt sy co • 29 Ἑλληνας A 424 pc • 30 † δια νυκτος E (614 pc) p (g vg^{ms}) sy^p h* sa mae | ° φ⁷⁴ A E 323. 945. 1739 pm latt • 31 Ἀτ ... -σται ... -ειχον ... -μεναι κ. -μεναι ... -θουνοντο (E) M it sy^h bo^{ms} | txt φ⁷⁴ N A B C (Ψ) 33^{vid}. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 pc vg (sy^p) co; PsDion • 32 -δαν C E 1739 M | txt N(*) A B Ψ 326 pc gig

5,42; 17,3; 18,5.
28 1 J 5,1

23,12-29

20,31 • 2 K 11,32

17,10; 23,23.31 •
2 K 11,33 Jos 2,15

cf G 1,17s

4,36!

20

cf G 1,22

6,1.9

21,81 • 11! G 1,21

20,28

8,11 • 1 K 14,3

2,47!

8,4!

41,25,26,31M 1,25

8,71 ὁκτὼ κατακείμενον ἐπὶ κραβάττου, ὃς ἦν παραλελυμένος.
 34 καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος· Αἰνέα, ἰάταί σε ὁ Ἰησοῦς Χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ἀνέστη. 35 καὶ εἶδαν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδα καὶ τὸν Σαρῶνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν κύριον.
 36 Ἐν Ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς· αὕτη ἦν πλήρης ἔργων ἀγαθῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. 37 ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν· λούσαντες δὲ ἔθηκαν [αὐτήν] ἐν ὑπερώῳ. 38 ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδας τῇ Ἰόππῃ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἀπέστειλαν δύο ἄνδρας πρὸς αὐτὸν παρακαλοῦντες· μὴ ὀκνήσης διελθεῖν ἕως ἡμῶν. 39 ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς· ὃν παραγενόμενον ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶον καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς. 40 ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ Πέτρος καὶ θείς τὰ γόνατα προσηύξατο καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα εἶπεν· Ταβιθά, ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον ἀνεκάθισεν. 41 δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας παρέστησεν αὐτήν ζῶσαν. 42 γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης ὁλης Ἰόππης καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐπὶ τὸν κύριον. 43 Ἐγένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἱκανὰς μεῖναι ἐν Ἰόππῃ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.
 10 Ἄνθρωπος δέ τις ἐν Καισαρείᾳ ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης ἐκ σπειρης τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, 2 εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παντὶ τῷ

34 Ἰη. ο Χρ. B² E 1739 M; Did⁹ | ο κυριος Ιη. (+ ο Α) Χρ. A 36. 1175 pc it vg^{cl} mae | ο χριστος 614. 1241. 1505 | txt φ⁷⁴ N B* C Ψ 33^{vid} pc; Did⁹ | 35 ἔ-δαν φ^{53.74} C E 1739 M | txt N A B Ψ 33^{vid}. 326 pc gig | 2 φ⁵³ (N*: -pp-) | τ. -ρωναν φ⁴⁵ 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 al | τ. Ασσαρῶνα 33^{vid} M | txt φ^{53c} vid.74 (N² A: -pp-) B C E Ψ 6. 1505 al • 36 φ^{53.74} N A Ψ 1739 M | txt φ⁴⁵ B C E 36. 104. 453. 1175 al • 37 τ I B 36. 453. 614 pc | 2 I φ^{45.53} N² C E Ψ 33^{vid}. 1739 M | txt φ⁷⁴ N* A 81. 1175 pc p t vg | τω φ^{53.74} A C E 33^{vid}. 36. 323. 945. 1175. 1739^c al | txt φ⁴⁵ N B Ψ 1739^c M • 38 φ M | txt φ^{45.74} N A B C E Ψ 36. 323. 614. 945. 1175. 1739 al latt sy co • 40 Ἐν τῷ ὀνοματὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ it vg^{ms} sy^{h*} sa mae; (Cyp) Spec • 41 τε φ⁷⁴ A pc it • 42 φ⁵³ B C* • 43 τ αὐτον φ⁷⁴ N² A E 81. 323. 945. 1175. 1739 al (φ p. μιν. C Ψ 33 M) | txt φ⁵³ N* B 104 pc
 ¶ 10,1 τ ην M gig vg sy | txt φ^{53.74} N A B C E L Ψ 33. 81. 945. 1175. 1241. 1739 al p

οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν ἐλεημοσύνας πολλὰς τῷ λαῷ καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ διὰ παντός, 3 εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς ὥσει Ὅπερ ὥραν ἐνάτην τῆς ἡμέρας ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν καὶ εἰπόντα αὐτῷ· Κορνήλιε. 4 ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἔμβοστος γενόμενος εἶπεν· τί ἐστίν, κύριε; εἶπεν δὲ αὐτῷ· αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ. 5 καὶ νῦν πέμψον ἄνδρας εἰς Ἰόππην καὶ μετάπεμψαι Σίμωνά ὅτινα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος· 6 οὗτος ξενίζεται παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ὃ ἐστὶν οἰκία παρά θάλασσαν. 7 ὥς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν αὐτῷ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ 8 καὶ ἐξηγησάμενος ἅπαντα αὐτοῖς ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. 9 Τῇ δὲ ἐπαύριον, ὁδοιπορούντων ἐκεῖνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι περὶ ὥραν ἕκτην. 10 ἐγένετο δὲ πρόσπεινος καὶ ἤθελεν γεύσασθαι. παρασκευαζόντων δὲ αὐτῶν ἐγένετο ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις 11 καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον καὶ καταβαῖνον τ σκεδὸς τι ὡς ὁθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς· καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, 12 ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα καὶ ἔρπετα τῆς γῆς καὶ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. 13 καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν· ἀναστὰς, Ὁ Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. 14 ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν· μηδαμῶς, κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν καὶ ἀκάθαρτον. 15 καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν· ἂ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοῖνου. 16 τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς καὶ εὐ-

Tob 12,8 Mt 6,2,5
 9,101
 3,11· L 1,11
 24,25
 31
 9,43
 Mt 8,9p
 9-48: 11,5-17
 3,11
 11,5; 22,17 Gn 15, 12 | 7,56 Mt 3,16p J 1,51 Ap 19,11
 Gn 1,24 R 1,23
 Ez 21,5 G
 Ez 4,14 Lv 11
 Mt 15,11p R 14, 14

3 ° M latt | txt φ⁷⁴ N A B C E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al sy; Irlat • 5 ° N E Ψ 33 M it sy^h sa mae; Irlat | txt A B C 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 al vg sy^{hmg} bo | τον -λουμενον -ον E Ψ 33 M | txt φ^{74vid} N A B C 36. 81. 945. 1175. 1739 al; Irlat • 6 ° T (cf 11,14) ουτος λαλησει σοι τι σε δει ποιειν 69^{ms} pc p^c vg^{cl} | hic add. 11,14 436 pc (bo^{ms}) • 9 ° αυτων φ⁷⁴ N A E L Ψ 33. 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm sy | txt B C P 6. 1241 pm latt | εκ της ημερας A gig I vg^{ms} | ενατην N² 36 pc • 10 ° επεπεσεν (επεσ- pc; Cl) E Ψ 33 M latt sy | ηλθεν φ⁴⁵ | txt φ^{74vid} N A B C 36. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 pc; Or • 11 ° 7 8 + δεδεμενον 2 3 φ^{45vid} | 7 8 + δεδεμενον 2-6 I + και Ψ 33 pc | επ αυτον et T δεδεμενον και M | T δεδεμενον και C*^{vid} 81. 945. 1739 pc (it sy) | txt φ⁷⁴ N A B C² E 1175 pc vg • 12 ° της γης και τα θηρια κ. τα ερπετα (φ E) Ψ M sy^h | κ. τ. θη. κ. τα ερ. τ. γης C*^{vid} L 33. (36). 104 pc | txt φ^{45vid.74} N A B C^{2vid} 81. (945). 1175. (1739) pc lat co; (Cl) • 13 ° φ⁴⁵ gig; Cl Ambr • 16 ° παλιν (φ D) Ψ 33^{vid}. 1739 M p sy^h sam^{ss} mae | -φ⁴⁵ 36. 453. 1175 pc d sy^p sam^{ss} boms | txt φ⁷⁴ N A B C E 81 pc vg sy^{hmg} bo

θὺς ἀνελήμφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. **17** Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ ἡ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ δράμα ὃ εἶδεν, ἡ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ὑπὸ τοῦ Κορνηλίου διερωτήσαντες τὴν οἰκίαν τοῦ Σίμωνος ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, **18** καὶ φωνήσαντες ἔβυνθάνοντο εἰ Σίμων ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. **19** Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ δράματος εἶπεν Ὁ [αὐτῷ] τὸ πνεῦμα· ἰδοὺ ἄνδρες ἄνδρες τρεῖς ἤζητοῦντές σε, **20** ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος ὅτι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς. **21** καταβάς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας ἔειπεν· ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι ὃν ζητεῖτε. ἡ τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; **22** οἱ δὲ εἶπαν Ὁ Κορνήλιος ἡ ἑκατοντάρχης, ἄνθρωπος δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεόν, μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὄλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. **23** εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν. ἡ Τῇ δὲ ἐπαύριον ἀναστὰς ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐτῷ. **24** τῇ δὲ ἐπαύριον εἰσῆλθεν εἰς τὴν Καισάρειαν. ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτοὺς συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους. **25** Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. **26** ὁ δὲ Πέτρος ἤγειρεν αὐτὸν λέγων· ἄνάστηθι· καὶ ἐγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι. **27** καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσῆλθεν καὶ εὐρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, **28** ἔφη τε πρὸς αὐτούς· ὑμεῖς ἔπιστασθε ὥς ἀθέμιτόν ἐστιν ἀνδρὶ Ἰου-

25,51M 1,11 30T

5,241 · 9,101

25,28

18

9,101 · 8,29; 11,12;
13,2; 21,11; 11,28;
15,28; 20,23; 21,4

1,25 · 1,25

351

L 7,5 · 1 Mcc 10,
25; 11,30,33 etc
Mt 2,1221,20 21,25; 2,11
28,15 28,15 2,11

2,12

25,1 25,1 25,1

2,15 2,15

14,15 L 5,8 Ap 19,
10 Sap 7,1

G 2,12

17 ἄν· B 323 pc | Τεγενετο D p | τ και C D E Ψ 39 p sy^h | txi φ^{45,74vid} 8 A B 36. 81. 945.

1175. 1739 pc lat sy^p • **18** ἔβυνθοντο B C • **19** ο + B | txi φ⁴⁵ D E Ψ 33. 1739 39 it sy (p. πνα.: φ⁷⁴ 8 A C 6. 36. 81. 1175 pc vg) | τ + δυο B | - D Ψ 39 I p⁺ sy^h; Spec | txi φ⁷⁴ 8 A C E 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 al lat sy^{hmg} co | φ-ουσιν φ^{45vid} A C D E(*) Ψ 33. 1739 39 | txi φ⁷⁴ 8 B 81 pc • **21** ττους απεσταλμενους απο (+ του pc) Κορνηλιου προς αυτον H (1505) pc (w) | τ τι θελετε η D (sy^h) • **22** τπρος αυτον D sy^p sa mae | τ τις D sy^p • **23** τοτε προσκ. αυτ. εξεν. E | τοτε εισαγαγων ο Πετρος εξεν. αυτ. D (p sy^p) • **24** ἔβυνθον φ⁷⁴ (8 C) A E 33. 1739 39 gig sy^{hmg} | συνῆλθον 1175 pc | txi B D Ψ 049. 81. 614 pc lat sy | ἔδεχομενος αυτ. και ei περιεμεινεν D (p⁺ sy^{hmg}) • **25** προσεγγιζοντος δε του Π. εις την Καισαρειαν προδραμων εις των δουλων διεσαφησεν παραγεγονεναι αυτον. ο δε Κ. εκπηδησας και συναντ. αυ. D (gig, sy^{hmg}, mae) | τπρος D • **26** τι ποιεις D | τι ποι.: αναστ. p (w) sy^{hmg} | τως και συ D⁺ E it mae bo^{mss} • **28** τ βελτιον D mae

δαίω κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἢ ἄλλοφύλῳ· κάμοι ἡ θεὸς ἐδειξεν² μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· **29** διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἤλθον μεταπεμφθεῖς. πυνθάνομαι οὖν τίνι λόγῳ μετεπέμψασθέ με; **30** καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη· ἡ ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἡμῇ τὴν ἐνάτην προσευχόμενος³ ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ **31** καὶ φησὶν· Κορνήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχή καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **32** πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος, οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως παρὰ θάλασσαν. **33** ἐξαυτῆς οὖν ἐπεμψα πρὸς σέ, σὺ τε καλῶς ἐποίησας ἡ παραγενόμενος. νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα ἃ προστεταγμένα σου ἔσονται ὑπὸ τοῦ κυρίου. **34** Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα εἶπεν· ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήμπτης ὁ θεός, **35** ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῷ ἐστιν. **36** τὸν ὁ λόγον Ὁ [δὲν] ἀπέστειλεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗτός ἐστιν πάντων κύριος, **37** ὑμεῖς οἴδατε τὸ γινόμενον ὁ ῥῆμα καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, ἡ ἀρξάμενος ἡ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν Ἰωάννης, **38** Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὃς ἔχρισεν αὐτὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. **39** καὶ ἡμεῖς μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν

15

T 4,31 21,1 21,2

1,28 20,1

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

3,11

1,10 2 Mcc 11,8

4 L 1,13

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

2,28 2,28 2,28 2,28

ἐν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ Ὁ[ἐν] Ἱερουσαλήμ. ὃν καὶ ἀνεΐλαν κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου, **40** τοῦτον ὁ θεὸς ἡγειρεν (ἐν) τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, **41** οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρτυσιν τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ Ἐμετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **42** καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύττειν τῷ λαῷ καὶ διαμαρτύρασθαι ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν. **43** τοῦτῳ πάντες οἱ προφηταὶ μαρτυροῦσιν ἄφεςιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

44 Ἐτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. **45** καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοὶ ὅσοι συνήλθαν τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. **46** ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόντων τὸν θεόν. τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος. **47** μή τι τὸ ὕδωρ δύναται κωλύσαι τις τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον ὡς καὶ ἡμεῖς; **48** προσέταξεν δὲ αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ βαπτισθῆναι. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. **2** Ὅτε δὲ ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱερουσα-

5,30!

3,15! 1 K 15,4-7
Hos 6,2 |

1,22! J 14,19,22 *

L 24,30,43 J 21,13 *

2,24!

17,31

R 2,16; 14,9s 2 T
4,1 1 P 4,5 | 3,24! *

5,31! Is 33,24

11,2 G 2,12

2,17! 11,1,18; 13,
48; 14,27; 15,7,12 |

19,6! 2,11

8,36!

8,15!

11,17!

2,38!

J 4,40

8,14! 29

10,45!

39 ⁺ B D Ψ 1505 pc lat syr | txt 74^a N A C E 33. 1739 M sy^h; Irlat • **40** 2-4 74^a N² A B D² E Ψ 33. 1739 M; Irlat | μετα την -ην -αν D* | t | txt N* C 6 pc • **41** τ και συνεστραφημεν D⁽¹⁾ it sy^h mae et τ ημερας μ' D (E) it sy^h sa mae • **42** ενετειλατο D | αυτοτος 74^a N A Ψ M; Irlat | txt B C D E 33. 323. 614. 945. 1739 al • **43** αιματος 36. 453 • **45** οι B | πν. του αγ. B D(*) Ψ 6. 1175 pc | txt 74^a N A E 33. 1739 M • **46** ειπεν δε D | το D E Ψ 33. 1739 M; | txt 74^a N A B 36. 81. 104. 453. 1175 al • **47** 2 1 3 D² Ψ 33 M; | 2 3 / D* p | 1 3 2 E(*) 36. 323. 453. 945. (1175). 1739 al | 3 2 / t vg; (Ir) | txt 74^a N A B 81. 326 pc • **48** πρ. τε 74^a A 1739 M | tote πρ. D p syr | txt N B E Ψ 33. 36. 81. 453. 614. 1175. 1505 al | τ-τοις 74^a N A 326 | txt B D E Ψ 33. 1739 M latt | τ / 1175 | του κυριου H L P 104. 1505 pm | τ. κυρ. Ιησ. 436. 1241 pm | τ. κυρ. Ιησ. Χρ. D 81* p vg^{cl} syr | txt 74^a N A B E Ψ 33. 81c. 323. 614. 945. 1739 al gig vgst sy^h co | α παρεκαλεσαν αυ. προς αυτους διαμειναι D (it vg^{cl} sy)

¶ **11,1** Ἀκουστον δε εγενετο τοις -λοις κ. τοις -φοις τοις (οι D*) εν τη Ιουδαια D syr | τ-ξατο D* • **2** Ο μεν ουν Π. δια ικανου χρονου ηθελησε πορευθηναι εις Ιεροσολυμα· και προσφωνησας τους αδελφους και επιστηριξας αυτους πολυν λογον ποιουμενος δια των χωρων διδασκων αυτους· ος και κατηντησεν αυτους και απηγγειλεν αυτοις την χαριν του θεου. οι δε εκ περιτ. αδελφοι διεκρ. πρ. αυ. D (p w sy^h mae) | τ Ιεροσολυμα (D) E Ψ 33. 1739 M lat | txt 74^a N A B 81 pc

λήμ, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς **3** λέγοντες ὅτι Ἐισήλθες πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. **4** Ἀρξάμενος δὲ Πέτρος ἐξετίθετο αὐτοῖς καθεξῆς λέγων· **5** ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προσευχόμενος καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευὸς τι ὡς ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ. **6** εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν καὶ εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετα καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. **7** ἤκουσα δὲ καὶ φωνῆς λεγούσης μοι· ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε. **8** εἶπον δὲ· μηδαμῶς, κύριε, ὅτι κοινὸν ἡ ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσήλθεν εἰς τὸ στόμα μου. **9** ἀπεκρίθη δὲ φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ· ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν, σὺ μὴ κοίνου. **10** τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ ἀνεσπάσθη ἅλιν ἅπαντα εἰς τὸν οὐρανόν. **11** καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με. **12** εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμά μοι² συνελθεῖν αὐτοῖς (μηδὲν διακρίναντα). ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἑξ ἀδελφοὶ οὗτοι καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός. **13** ἀπήγγειλεν δὲ ἡμῖν πῶς εἶδεν Ὁ[τὸν] ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα καὶ εἰπόντα· ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην καὶ μετά-

πεμψαι Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, **14** ὃς λαλήσει ῥήματα πρὸς σὲ ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. **15** ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν ἐπέπεσεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. **16** ἐμνήσθη δὲ τοῦ ῥήματος τοῦ κυρίου ὡς ἔλεγεν· Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ. **17** εἰ οὖν τὴν ἴσῃν δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεός ὡς καὶ ἡμῖν πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν

G 2,12 |

L 1,3 | 5-17: 10.

9-48

9,10!

Gn 1,24,30

Mt 15,11

10,19!

15,9

16,15,31s; 18,8
J 4,53 1 K 1,16

1,5 Mt 3,11 p

2 P 1,1

15; 10,47; 15,8

8,36!

3^f bis -εν 74^a B (L 33). 36. 81. 453. 614. 1175 al sy^h | txt 74^a vid N A D 945. 1739 pc latt sy^h mae co (E Ψ M) • **6** 2-8 10 11 D* • **9** τ ... εκ δευ. φ. ... B 36. 453 pc | απ. δε μοι εκ δευ. φ. ... E Ψ | απ. δε μοι φ. εκ δευ. ... (33) M | εγενετο (+ δε D²) φωνη εκ τ. ου. προς με D | txt 74^a N A 81. 945. 1739 pc • **11** ημην 74^a E Ψ 33. 1739 M lat sy co | txt 74^a N A B D 6 pc • **12** 3 1 2 E Ψ 33. 1739 M; | txt 74^a N A B D 81. 1175 pc | μηδ. νομενον M; | μηδ. ανακριναντα 74^a | - 74^a vid D | p* sy^h | txt N(*) A B (E Ψ) 33. 81. 945. 1175. 1739 al • **13** γγελη 74^a | ο 74^a D Ψ | txt 74^a N A B E 33. 1739 M co | τ αυτω D E Ψ 33. 1739 M latt sy | txt 74^a N A B 6. 81 pc • **15** και εν 74^a vid • **17** D vg^{ms}

11,14 · L 2,20! 10,45! 5,31; 26,20 2T 2, 25 Sap 12,19 8,4! 15,3; 21,2; 27,3 · 13,4 14,26! · 8,25! 13,1! 6,1! · 8,35! · 1,21! | L 1,66 2Sm 3,12 2 · 2,47! · 9,35 8,14! Is 5,9 2 4,36! Ps 9,38 2 · 13, 43; 14,22 L 23,50 · 7,55! 2,47! 9,11! G 2,1 G 2,11 14,26! · 26,28 1P 4,16 13,1; 15,32 21,10 · 10,19! 17 T του μη δουναι αυτοις πνευμα αγιον πιστευσασιν επ αυτω D w (p sy^h* mae) • 18 ξαζον A E Ψ 33 M | ξαν D* | ιxt ϕ⁷⁴ B D¹ 81. 614. 945. 1175. 1241. 1739 al • 19 επι Σ-ου ϕ⁷⁴ A E Ψ 6. 33 pc | απο του Σ. D⁽¹⁾ | ιxt B 1739 M | μονοις D 33. 614. 945. 1739 pc lat • 20 T -νας ϕ⁷⁴ B² A D* | ευαγγελιστας B* | ιxt B D² E Ψ 1739 M | T Χριστον D pc w mae • 21 ° D E Ψ 33. 1739 M | ιxt ϕ⁷⁴ B A B 36. 81. 453. 1175 pc • 22 ° A D 1739 M | ιxt ϕ⁷⁴ B E Ψ 33. 36. 81. 453. 614. 1175 pc sy^h | ° ι ϕ⁷⁴ A B 81. 1739 pc vg sy^p bo | ιxt D E Ψ 33 M gig p sy^h sa mae • 23 T και D (gig) sy^p | ° ϕ⁷⁴ D E Ψ 1739 M | ιxt B A B pc | T εν B Ψ pc • 25/26 ακουσας δε οτι Σαυλος εστιν εις Θαρσον εξηλθεν αναζητων αυτον, και ως (- D²) συντυχων παρεκαλεσεν (+ αυτον D² sy^{hmg}) ελθειν D (gig p*, sy^{hmg}) mae | ° οιτινες παραγενομενοι ενιαυτ. ολ. συνεχυθησαν οχ. ικ. και τοτε πρωτον ε χρηματισαν εν Α. οι μαθηται Χρ-νοι D⁽²⁾ (gig p. sy^{hmg}) | T -τον ϕ⁷⁴ A (D*) E Ψ 33 M | ιxt ϕ⁴⁵ B (D²) 36. 323. 453. 1739 pc | T Χρηστ- B* 81 • 28 ην δε πολλη αγαλλιασις· συνεστραμμενων δε ημων εφη D (p w mae) ei σημαινων D | T εσημαιναν B (Ψ) d vg | ιxt ϕ⁷⁴ B A E 33. 1739 M gig | ° ϕ^{45,74} 36. 323. 453. 614. 945. 1739 pc

θεόν T; 18 Ακούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν καὶ ἑδόξα-
σαν τὸν θεὸν λέγοντες· ἄρα καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς
τὴν μετάνοιαν εἰς ζωὴν ἔδωκεν.

19 Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενο-
μένης (ἐπὶ Στεφάνῳ) διήλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου
καὶ Ἀντιοχείας μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ ἡμό-
νον Ἰουδαίοις. 20 Ἦσαν δὲ τινες ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύ-
πριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες ἐλθόντες εἰς Ἀντιόχειαν
ἐλάλουν καὶ πρὸς τοὺς Ἑλληνιστὰς εὐαγγελιζόμενοι
τὸν κύριον Ἰησοῦν T. 21 καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν,
πολὺς τε ἀριθμὸς ὁ πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν κύ-
ριον. 22 Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ ὅτα τῆς ἐκκλη-
σίας τῆς οὐσῆς ἐν Ἱερουσαλὴμ περὶ αὐτῶν καὶ ἐξαπέ-
στειλαν Βαρναβᾶν ^{οἱ}[διελθεῖν] ἕως Ἀντιοχείας. 23 ὃς T
παραγεγόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν ^{οἱ}[τὴν] τοῦ θεοῦ, ἐχά-
ρη καὶ παρεκάλει πάντας τῇ προθέσει τῆς καρδίας προσ-
μένειν T τῷ κυρίῳ, 24 ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης
πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως, καὶ προσετέθη ὄχλος ἱκα-
νὸς τῷ κυρίῳ. 25 ἐξήλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν ἀναζητή-
σαι Σαῦλον, 26 καὶ εὐρὼν ἤγαγεν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγέν-
ετο δὲ αὐτοῖς καὶ ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκ-
κλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν, χρηματίζειν τε πρῶ-
τως ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς μαθητὰς ^{οἱ}Χριστιανούς.

27 Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον ἀπὸ Ἱεροσο-
λύμων προφητὰι εἰς Ἀντιόχειαν. 28 ἄναστὰς δὲ εἰς ἐξ
αὐτῶν ὀνόματι Ἀγαβὸς ἔστημανεν διὰ τοῦ πνεύματος
λιμὸν μεγάλην ὁμέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμέ-

νην, ἣτις ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου. 29 τῶν δὲ μαθητῶν,
καθὼς εὐπορεῖτο τις, ὥρισαν ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακο-
νίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἀδελφοῖς·
30 ὁ καὶ ἐποίησαν ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέ-
ρους διὰ χειρὸς Βαρναβᾶ καὶ Σαύλου.

12 Κατ' ἐκείνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ
βασιλεὺς τὰς χεῖρας κακῶσαί τινας τῶν ἀπὸ τῆς
ἐκκλησίας T. 2 ἀνείλεν δὲ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν Ἰωάν-
νου μαθαίρη. 3 Ἰδὼν δὲ ὅτι ἀρεστὸν ἐστὶν τοῖς Ἰουδαί-
οις T, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον, — ἦσαν δὲ ^{οἱ}[αἱ]
ἡμέραι τῶν ἀζύμων — 4 ὃν καὶ ^{οἱ} πιάσας ἔθετο εἰς φυλα-
κὴν παραδοὺς τέσσαρσιν τετραδίοις ^{οἱ}στρατιωτῶν ^{οἱ}φυ-
λάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν
αὐτὸν τῷ λαῷ. 5 ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλα-
κῇ T· προσευχῇ δὲ ἦν ἑκτενῶς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκ-
κλησίας πρὸς τὸν θεὸν περὶ αὐτοῦ.

6 Ὅτε δὲ ἡμελλεν προαγαγεῖν αὐτὸν ὁ Ἡρώδης, τῇ
νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο στρα-
τιωτῶν δεδεμένος ἀλύσειν δυσὶν φύλακές τε πρὸ τῆς θύ-
ρας ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. 7 καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου
ἐπέστη T καὶ φῶς ἔλαμπεν ἐν τῷ οἴκῳ· πατάξας
δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέτρου ἡγείρεν αὐτὸν λέγων· ἀνά-
στα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσαν αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χει-
ρῶν. 8 εἶπεν δὲ ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· ζῶσαι καὶ ὑπό-
δησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησεν δὲ οὕτως, καὶ λέγει
αὐτῷ· περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου καὶ ἀκολούθει μοι.
9 καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶν
τὸ γινόμενον ^{οἱ} διὰ τοῦ ἀγγέλου· ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέ-
πειν. 10 διελθόντες δὲ πρῶτην φυλακὴν καὶ δευτέραν ἤλ-
θαν ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρὰν τὴν φέρουσαν εἰς τὴν

18,2
12,25; 24,17 R 15,
25-28.31 1K 16,1
2K 8,3-6 G 2,10 |

14,23; 20,17; 21,
18 · 15,2! ·

4,36! xH

4,3! 12,13; 21,21; 22,
10; 23,10; 24,10; 25,
10; 26,10; 27,10; 28,
10; 29,10; 30,10; 31,
10; 32,10; 33,10; 34,
10; 35,10; 36,10; 37,
10; 38,10; 39,10; 40,
10; 41,10; 42,10; 43,
10; 44,10; 45,10; 46,
10; 47,10; 48,10; 49,
10; 50,10; 51,10; 52,
10; 53,10; 54,10; 55,
10; 56,10; 57,10; 58,
10; 59,10; 60,10; 61,
10; 62,10; 63,10; 64,
10; 65,10; 66,10; 67,
10; 68,10; 69,10; 70,
10; 71,10; 72,10; 73,
10; 74,10; 75,10; 76,
10; 77,10; 78,10; 79,
10; 80,10; 81,10; 82,
10; 83,10; 84,10; 85,
10; 86,10; 87,10; 88,
10; 89,10; 90,10; 91,
10; 92,10; 93,10; 94,
10; 95,10; 96,10; 97,
10; 98,10; 99,10; 100,
10; 101,10; 102,10; 103,
10; 104,10; 105,10; 106,
10; 107,10; 108,10; 109,
10; 110,10; 111,10; 112,
10; 113,10; 114,10; 115,
10; 116,10; 117,10; 118,
10; 119,10; 120,10; 121,
10; 122,10; 123,10; 124,
10; 125,10; 126,10; 127,
10; 128,10; 129,10; 130,
10; 131,10; 132,10; 133,
10; 134,10; 135,10; 136,
10; 137,10; 138,10; 139,
10; 140,10; 141,10; 142,
10; 143,10; 144,10; 145,
10; 146,10; 147,10; 148,
10; 149,10; 150,10; 151,
10; 152,10; 153,10; 154,
10; 155,10; 156,10; 157,
10; 158,10; 159,10; 160,
10; 161,10; 162,10; 163,
10; 164,10; 165,10; 166,
10; 167,10; 168,10; 169,
10; 170,10; 171,10; 172,
10; 173,10; 174,10; 175,
10; 176,10; 177,10; 178,
10; 179,10; 180,10; 181,
10; 182,10; 183,10; 184,
10; 185,10; 186,10; 187,
10; 188,10; 189,10; 190,
10; 191,10; 192,10; 193,
10; 194,10; 195,10; 196,
10; 197,10; 198,10; 199,
10; 200,10; 201,10; 202,
10; 203,10; 204,10; 205,
10; 206,10; 207,10; 208,
10; 209,10; 210,10; 211,
10; 212,10; 213,10; 214,
10; 215,10; 216,10; 217,
10; 218,10; 219,10; 220,
10; 221,10; 222,10; 223,
10; 224,10; 225,10; 226,
10; 227,10; 228,10; 229,
10; 230,10; 231,10; 232,
10; 233,10; 234,10; 235,
10; 236,10; 237,10; 238,
10; 239,10; 240,10; 241,
10; 242,10; 243,10; 244,
10; 245,10; 246,10; 247,
10; 248,10; 249,10; 250,
10; 251,10; 252,10; 253,
10; 254,10; 255,10; 256,
10; 257,10; 258,10; 259,
10; 260,10; 261,10; 262,
10; 263,10; 264,10; 265,
10; 266,10; 267,10; 268,
10; 269,10; 270,10; 271,
10; 272,10; 273,10; 274,
10; 275,10; 276,10; 277,
10; 278,10; 279,10; 280,
10; 281,10; 282,10; 283,
10; 284,10; 285,10; 286,
10; 287,10; 288,10; 289,
10; 290,10; 291,10; 292,
10; 293,10; 294,10; 295,
10; 296,10; 297,10; 298,
10; 299,10; 300,10; 301,
10; 302,10; 303,10; 304,
10; 305,10; 306,10; 307,
10; 308,10; 309,10; 310,
10; 311,10; 312,10; 313,
10; 314,10; 315,10; 316,
10; 317,10; 318,10; 319,
10; 320,10; 321,10; 322,
10; 323,10; 324,10; 325,
10; 326,10; 327,10; 328,
10; 329,10; 330,10; 331,
10; 332,10; 333,10; 334,
10; 335,10; 336,10; 337,
10; 338,10; 339,10; 340,
10; 341,10; 342,10; 343,
10; 344,10; 345,10; 346,
10; 347,10; 348,10; 349,
10; 350,10; 351,10; 352,
10; 353,10; 354,10; 355,
10; 356,10; 357,10; 358,
10; 359,10; 360,10; 361,
10; 362,10; 363,10; 364,
10; 365,10; 366,10; 367,
10; 368,10; 369,10; 370,
10; 371,10; 372,10; 373,
10; 374,10; 375,10; 376,
10; 377,10; 378,10; 379,
10; 380,10; 381,10; 382,
10; 383,10; 384,10; 385,
10; 386,10; 387,10; 388,
10; 389,10; 390,10; 391,
10; 392,10; 393,10; 394,
10; 395,10; 396,10; 397,
10; 398,10; 399,10; 400,
10; 401,10; 402,10; 403,
10; 404,10; 405,10; 406,
10; 407,10; 408,10; 409,
10; 410,10; 411,10; 412,
10; 413,10; 414,10; 415,
10; 416,10; 417,10; 418,
10; 419,10; 420,10; 421,
10; 422,10; 423,10; 424,
10; 425,10; 426,10; 427,
10; 428,10; 429,10; 430,
10; 431,10; 432,10; 433,
10; 434,10; 435,10; 436,
10; 437,10; 438,10; 439,
10; 440,10; 441,10; 442,
10; 443,10; 444,10; 445,
10; 446,10; 447,10; 448,
10; 449,10; 450,10; 451,
10; 452,10; 453,10; 454,
10; 455,10; 456,10; 457,
10; 458,10; 459,10; 460,
10; 461,10; 462,10; 463,
10; 464,10; 465,10; 466,
10; 467,10; 468,10; 469,
10; 470,10; 471,10; 472,
10; 473,10; 474,10; 475,
10; 476,10; 477,10; 478,
10; 479,10; 480,10; 481,
10; 482,10; 483,10; 484,
10; 485,10; 486,10; 487,
10; 488,10; 489,10; 490,
10; 491,10; 492,10; 493,
10; 494,10; 495,10; 496,
10; 497,10; 498,10; 499,
10; 500,10; 501,10; 502,
10; 503,10; 504,10; 505,
10; 506,10; 507,10; 508,
10; 509,10; 510,10; 511,
10; 512,10; 513,10; 514,
10; 515,10; 516,10; 517,
10; 518,10; 519,10; 520,
10; 521,10; 522,10; 523,
10; 524,10; 525,10; 526,
10; 527,10; 528,10; 529,
10; 530,10; 531,10; 532,
10; 533,10; 534,10; 535,
10; 536,10; 537,10; 538,
10; 539,10; 540,10; 541,
10; 542,10; 543,10; 544,
10; 545,10; 546,10; 547,
10; 548,10; 549,10; 550,
10; 551,10; 552,10; 553,
10; 554,10; 555,10; 556,
10; 557,10; 558,10; 559,
10; 560,10; 561,10; 562,
10; 563,10; 564,10; 565,
10; 566,10; 567,10; 568,
10; 569,10; 570,10; 571,
10; 572,10; 573,10; 574,
10; 575,10; 576,10; 577,
10; 578,10; 579,10; 580,
10; 581,10; 582,10; 583,
10; 584,10; 585,10; 586,
10; 587,10; 588,10; 589,
10; 590,10; 591,10; 592,
10; 593,10; 594,10; 595,
10; 596,10; 597,10; 598,
10; 599,10; 600,10; 601,
10; 602,10; 603,10; 604,
10; 605,10; 606,10; 607,
10; 608,10; 609,10; 610,
10; 611,10; 612,10; 613,
10; 614,10; 615,10; 616,
10; 617,10; 618,10; 619,
10; 620,10; 621,10; 622,
10; 623,10; 624,10; 625,
10; 626,10; 627,10; 628,
10; 629,10; 630,10; 631,
10; 632,10; 633,10; 634,
10; 635,10; 636,10; 637,
10; 638,10; 639,10; 640,
10; 641,10; 642,10; 643,
10; 644,10; 645,10; 646,
10; 647,10; 648,10; 649,
10; 650,10; 651,10; 652,
10; 653,10; 654,10; 655,
10; 656,10; 657,10; 658,
10; 659,10; 660,10; 661,
10; 662,10; 663,10; 664,
10; 665,10; 666,10; 667,
10; 668,10; 669,10; 670,
10; 671,10; 672,10; 673,
10; 674,10; 675,10; 676,
10; 677,10; 678,10; 679,
10; 680,10; 681,10; 682,
10; 683,10; 684,10; 685,
10; 686,10; 687,10; 688,
10; 689,10; 690,10; 691,
10; 692,10; 693,10; 694,
10; 695,10; 696,10; 697,
10; 698,10; 699,10; 700,
10; 701,10; 702,10; 703,
10; 704,10; 705,10; 706,
10; 707,10; 708,10; 709,
10; 710,10; 711,10; 712,
10; 713,10; 714,10; 715,
10; 716,10; 717,10; 718,
10; 719,10; 720,10; 721,
10; 722,10; 723,10; 724,
10; 725,10; 726,10; 727,
10; 728,10; 729,10; 730,
10; 731,10; 732,10; 733,
10; 734,10; 735,10; 736,
10; 737,10; 738,10; 739,
10; 740,10; 741,10; 742,
10; 743,10; 744,10; 745,
10; 746,10; 747,10; 748,
10; 749,10; 750,10; 751,
10; 752,10; 753,10; 754,
10; 755,10; 756,10; 757,
10; 758,10; 759,10; 760,
10; 761,10; 762,10; 763,
10; 764,10; 765,10; 766,
10; 767,10; 768,10; 769,
10; 770,10; 771,10; 772,
10; 773,10; 774,10; 775,
10; 776,10; 777,10; 778,
10; 779,10; 780,10; 781,
10; 782,10; 783,10; 784,
10; 785,10; 786,10; 787,
10; 788,10; 789,10; 790,
10; 791,10; 792,10; 793,
10; 794,10; 795,10; 796,
10; 797,10; 798,10; 799,
10; 800,10; 801,10; 802,
10; 803,10; 804,10; 805,
10; 806,10; 807,10; 808,
10; 809,10; 810,10; 811,
10; 812,10; 813,10; 814,
10; 815,10; 816,10; 817,
10; 818,10; 819,10; 820,
10; 821,10; 822,10; 823,
10; 824,10; 825,10; 826,
10; 827,10; 828,10; 829,
10; 830,10; 831,10; 832,
10; 833,10; 834,10; 835,
10; 836,10; 837,10; 838,
10; 839,10; 840,10; 841,
10; 842,10; 843,10; 844,
10; 845,10; 846,10; 847,
10; 848,10; 849,10; 850,
10; 851,10; 852,10; 853,
10; 854,10; 855,10; 856,
10; 857,10; 858,10; 859,
10; 860,10; 861,10; 862,
10; 863,10; 864,10; 865,
10; 866,10; 867,10; 868,
10; 869,10; 870,10; 871,
10; 872,10; 873,10; 874,
10; 875,10; 876,10; 877,
10; 878,10; 879,10; 880,
10; 881,10; 882,10; 883,
10; 884,10; 885,10; 886,
10; 887,10; 888,10; 889,
10; 890,10; 891,10; 892,
10; 893,10; 894,10; 895,
10; 896,10; 897,10; 898,
10; 899,10; 900,10; 901,
10; 902,10; 903,10; 904,
10; 905,10; 906,10; 907,
10; 908,10; 909,10; 910,
10; 911,10; 912,10; 913,
10; 914,10; 915,10; 916,
10; 917,10; 918,10; 919,
10; 920,10; 921,10; 922,
10; 923,10; 924,10; 925,
10; 926,10; 927,10; 928,
10; 929,10; 930,10; 931,
10; 932,10; 933,10; 934,
10; 935,10; 936,10; 937,
10; 938,10; 939,10; 940,
10; 941,10; 942,10; 943,
10; 944,10; 945,10; 946,
10; 947,10; 948,10; 949,
10; 950,10; 951,10; 952,
10; 953,10; 954,10; 955,
10; 956,10; 957,10; 958,
10; 959,10; 960,10; 961,
10; 962,10; 963,10; 964,
10; 965,10; 966,10; 967,
10; 968,10; 969,10; 970,
10; 971

πόλιν, ἥτις αὐτομάτῃ ἠνοίγη αὐτοῖς καὶ ἐξελθόντες ἤ προήλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθὺς ἤ ἀπέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. **11** Καὶ ὁ Πέτρος ἐν ἑαυτῷ γενόμενος εἶπεν· νῦν οἶδα ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλεν [ὁ] κύριος ἃ τὸν ἄγγελον αὐτοῦ καὶ ἐξεΐλατό με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. **12** συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ὁ τῆς Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. **13** κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσήλθεν παιδίσκη ἑὺπακοῦσαι ὀνόματι Ῥόδη, **14** καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἠνοίξεν τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. **15** οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπαν· μαίνη. ἡ δὲ διίσχυριζέτο οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον· ὁ ἄγγελός ἔστιν αὐτοῦ. **16** ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων· ἀνοίξαντες δὲ εἶδαν αὐτὸν ὁ καὶ ἐξέστησαν. **17** κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ ῥιγαῖν διηγήσατο ὅ[αὐτοῖς] πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἰπὲν τε· ἀπαγγεῖλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον.

18 Γενομένης δὲ ἡμέρας ἦν τάραχος (οὐκ ὀλίγος) ἐν τοῖς στρατιώταις τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. **19** Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτὸν καὶ μὴ εὐρὼν, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας ἐκέλευσεν ῥάπαχθῆναι, καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Καισάρειαν διέτριβεν.

20 Ἦν δὲ θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις· ὁμοθυμαδὸν δὲ παρήσαν πρὸς αὐτὸν καὶ πείσαντες Βλάστον, τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἡτοῦντο εἰρήνην διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἃ ἀπὸ τῆς βασι-

Dn 3,95 Theod;
6,23 Theod
Ex 18,4 &

14,6

25; 13,5.13; 15,37.
39 Mc inscr. Kol
4,10 2T 4,11 Phm
24 1P 5,13

L 24,41

26,24

13,161

15,13; 21,18 Mt
13,55p 1K 15,7
G 1,19; 2,9.12 Jc
1,1 Jd 1

5,21-24

4,91

1 Rg 5,25 Ez
27,17

10 ῥαπεβήσαν τοὺς ζ' βαθμούς καὶ D (p mae) | ῥαπεβήσαν φ⁷⁴vid A • **11** ῥαυ- B* | ῥ 2 ῥ A D E 33 M | ο θεος 36. 323. 453. 945. 1739 pc p | κυρ. ο θ. 1241 | txi B Ψ 614 pc • **12** ῥ E Ψ 1739 M | txi φ⁷⁴ ῥ A B D 81 pc • **13** ῥροηλ- ῥ B 2 pc lat | ῥ υπαντησαι φ⁷⁴ • **14** ῥαυτω την θυραν E • **15** ῥελ. προς αυτην. τυχον D sy | ειπαν B | ῥ 2 D E Ψ 33. 1739 M | txi φ⁷⁴ ῥ A B • **16** ῥανοι- (εξαν- D*) δε και ιδοντες D² et ° D² • **17** ῥινα σιγῶσιν, εἰσηλθεν καὶ D⁽²⁾ (p sy^ph^{**}) | ῥ φ⁴⁵vid.74vid ῥ A 33. 81. 945. 1739 pc p vg | txi B D E Ψ M gig (r) sy • **18** ῥμεγας 36. 453. 1175 pc (sy^p) sa mae bo^{ms} | - D gig p; Lcf • **19** ῥαποκτανθησαι D* sy bo • **20** ῥοι δε ομ. εξ αμφοτερων των πολεων (τ. μερων 614) παρ. πρ. τον βασιλεα D 614 (sy^{hmg}) mae | ῥ τας χωρας αυ. D lat | αυ. την πολιν E 33 pc | ῥ εκ φ⁷⁴ D pc

κῆς. **21** τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικὴν ὁ[καὶ] καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς, **22** ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει· θεοῦ ῥφωνῇ καὶ οὐκ ῥανθρώπου. **23** παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν τὴν δόξαν τῷ θεῷ, καὶ ῥγενόμενος σκωληκόβρωτος ἐξέψυξεν.

24 Ὁ δὲ λόγος τοῦ ῥθεοῦ ἠϋξάνεν καὶ ἐπληθύνετο. **25** Βαρναβᾶς δὲ καὶ Σαῦλος ῥὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ῥπληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες Ἰωάννην τὸν ῥἐπικληθέντα Μᾶρκον.

13 Ἦσαν δὲ ῥ ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι ῥ δ τε ῥ Βαρναβᾶς καὶ Συμεὼν ὁ ῥκαλούμενος Νίγερ καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναῆν τε ῥΗρώδου τοῦ τετραάρχου σύντροφος καὶ Σαῦλος. **2** Λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ καὶ νηστευόντων εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρναβᾶν καὶ Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὁ προσκέκλημαι αὐτούς. **3** τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι ῥ καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς ῥἀπέλυσαν. **4** Αὐτοὶ μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος ῥκατῆλθον εἰς Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν ῥτε ἀπέπλευσαν εἰς Κύπρον **5** καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμίνι κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ ῥθεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων. εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ῥὑπηρέτην. **6** (Διελθόντες δὲ) ὅλην τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου εὗρον ἄνδρα τινὰ μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον ῥῶ ὄνομα Βαρισηοῦ. **7** ὃς ἦν

Ez 28,2.6.9

2 Rg 19,35 1 Mcc
7,41 Sir 48,21

Jdth 16,17 2 Mcc
9,9

2,471

4,361

11,291

121

14,261

11,271 • 4,361

? R 16,21 • 2,10;
11,20; 6,9

10,191 • G 1,151

14,26

14,23

6,61

4,36; 15,39; 11,19

141

12,121

Mt 24,241

21 ° B 945. 1175. 1739 pc | ° t ῥ ῥ B 81. 1175 pc p vg; Lcf | txi φ⁷⁴ A D E Ψ 33. 1739 M gig sy^h • **22** ῥκαταλλαγεντος δε αυτου τοις τυρτοις D (p^c w sy^h*) mae | ῥ-vai D* lat sy^p; Lcf | ῥ-pan ῥ* sy^p • **23** ῥκαταβας απο του βηματος γεν. σκω. ετι ζων και ουτως D (mae) • **24** ῥ t κυριου B vg bo^{ms} | txi φ⁷⁴ ῥ A D E Ψ 33. 1739 M gig p sy co • **25** ῥος επεκληθη Παυλος 614 p* sy^h*) mae | ῥ t εξ φ⁷⁴ A 33. 945. 1739 al | απο D E Ψ 36. 323. 453. 614. 1175 al | txi ῥ B M sa^{ms} sy^{hmg} | ῥ εις Αντιοχειαν E 104. 323. 945. 1175. 1739 pc p w sy^p sa | ῥ επικαλουμενον φ⁷⁴ ῥ A 33. 81. 1175. 1505 al | txi B D E Ψ 1739 M φ⁷⁴ **13**,1 ῥτινες E Ψ M sy^h | txi φ⁷⁴ ῥ A B D 6. 33. 81. 945. 1175. 1739 pc lat sy^p | ῥ εν οις (+ ην και D²) D vg | ῥεπικ- D 424 pc • **3** ῥπαντες D | ῥ α. αυτους E lat sy; Lcf | - D • **4** ῥ ουτοι E Ψ M | οι D p | txi φ⁷⁴ ῥ A B C(*) 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 al | ῥ απ- φ⁷⁴ A | καταβαντες δε D (gig; Lcf) | ῥ - D 614 | δε M d sy^{hmg} | txi φ⁷⁴ ῥ A B C E Ψ 36. 81. 323. 945. 1175. 1739 al lat sy^h • **5** ῥκυριου D gig sy^p sa^{ms}; Lcf | ῥ υπηρετουντα αυτοις D 614 p sy^{hmg} sa mae | εις διακονιαν E (vg) • **6** ῥκαι περιελθοντων δε αυτων D⁽²⁾ | ῥ t ω ον. B-ους B C 33^{vid}. 323. 945. 1175. 1739 al | id., sed + ο μεθερμηνευεται Ελυμας E, ... Ετοιμος (paratus) gig w; Lcf (cf vs 8) | ω ον. B-ουν A (Ψ: -ουμ) M | ονοματι καλουμενον Βαρισηουαν D⁽²⁾; (Lcf) | ον-τι B-ουν φ⁴⁵vid 36. 453 pc (Βαρσουμα sy^p) | txi φ⁷⁴ ῥ pc vg

12; 18,12; 19,38
 2T 3,8
 2,41
 Sir 1,30; 19,26
 Jr 5,27 & J 8,44
 Prv 10,9 Hos 14,10
 Jdc 2,15 1Sm 12,15
 L 4,13
 9,8sp
 22,11 | 61
 Mt 7,281
 12,12! 15,38
 14,19,21 2T 3,11
 5,42s; 9,20; 14,1;
 16,13; 17,1s.10,17;
 18,4.19,26; 19,8 |
 15,21!
 15,32 H 13,22
 12,17; 21,40; 26,1
 10,35!
 Dt 4,37; 10,15
 Is 1,2 · Sap 19,10 ·
 Dt 4,34; 5,15; 9,26.
 29 Ex 6,1,6; 12,42 |
 Ex 16,35 Nu 14,
 33s Dt 1,31
 7 Συγκ- ei' και εζητησεν D⁽²⁾ • 8 Ετοιμας D*; (Lcf) (cf vs 6 app) | Τειπειδη ηδιστα ηκουεν αυτων D* (E) sy^{h*} mae • 10 D* pc gig; Lcf | ^o 17⁴ A² C D E Ψ 33. 1739 M; Did | txi N* B pc | Τουσας D* • 11 τ π. δε 7⁴ A B E 33. 1739 M sy^h | και ευθεως D | txi 7⁴⁵ N C Ψ 81. 1175 pc | Γεπελ- 7⁴⁵vid.74 C E 1739 M | txi N A B D Ψ 33. 81. 1505 pc • 12 Θεθαυμασεν και D E (gig) sy^p | τ τω θεω D • 14 Γεγ- 7⁴ A | της -ιας D E Ψ 33. 1739 M lat | txi 7⁴⁵74 N A B C 453. 1175 pc | τ ελθ- N* B C 81. 1175 pc | txi 7⁴ A² D E Ψ 33. 1739 M latt sy • 17 δια τ. λ. D (614 gig sy^h; + και) | Γ-πτω C D E (Ψ) M | txi N A B 33. 81. 453. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al • 18 D E gig vg sy^p

σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος ἤκουσεν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. **8** ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς ὁ ἑλὺμας ὁ μάγος, οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέφειν τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. **9** Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς πνεύματος ἁγίου ἀτενίσας εἰς αὐτὸν **10** εἶπεν· ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ ὁπάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς ^o1[τοῦ] κυρίου τὰς τ εὐθείας; **11** καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ καὶ ἔση τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. ἡ παραχρῆμά τε! **12** τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός τ ἐπίστευσεν τ ἐκπλησσομένης ἐπὶ τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ κυρίου.

13 Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου οἱ περὶ Παῦλον ἤλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας, Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. **14** Αὐτοὶ δὲ διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης παρεγένοντο εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ τῆν Πισιδίαν, καὶ ^o1[εἰς]ελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐκάθισαν. **15** μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν ἀπέστειλαν οἱ ἄρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς λέγοντες· * ἄνδρες ἀδελφοί, εἴ τίς ^o20 ἔστιν ἐν ὑμῖν λόγος παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. **16** Ἀναστὰς δὲ Παῦλος καὶ κατασείσας τὴν χειρὶ ^o20 εἶπεν· ἄνδρες Ἰσραηλῖται καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. **17** ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν (καὶ τὸν λαόν) ὕψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῇ Αἰγύπτου καὶ μετὰ βραχίονος ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, **18** καὶ ὥς τεσσαρεκονταετὴ χρόνον

ἔτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ **19** καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ Χανάν κατακληρονόμησεν τὴν γῆν αὐτῶν **20** ὥς ἔτεσιν τετρακοσίοις καὶ πενήκοντα. καὶ μετὰ ταῦτα ἔδωκεν κριτὰς ἕως Σαμουὴλ ^o[τοῦ] προφήτου. **21** ἀκαεῖθεν ἡτήσαντο βασιλέα καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἀνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἔτη τεσσεράκοντα, **22** καὶ μεταστήσας αὐτὸν ἤγειρεν τὸν Δαυὶδ αὐτοῖς² εἰς βασιλέα ὃ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας· εὗρον Δαυὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ὁ ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου. **23** τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος¹ κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, **24** προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ προσώπου τῆς εισόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ. **25** ὥς δὲ ἐπλήρου Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγεν· (τί ἐμε¹ ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ εἰμὶ ἐγώ· ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμέ οὐκ οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. **26** Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους Ἀβραάμ· καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ἡμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἐξαπεστάλη. **27** οἱ γὰρ καταοικούντες ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν (τοῦτον ἀγνοήσαντες καὶ τὰς φωνάς²) τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας τ κρίναντες ἔπληρωσαν, **28** καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες τ ἡτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. **29** ὥς δὲ ἐτέλεσαν πάντα τὰ² περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα² τ, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ξύλου τ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. **30** ὁ δὲ θεὸς ἡγει-

Dt 7,1 Jos 14,1s
 Jr 3,18

3 Rg 6,1 &

Jdc 2,16 · 1 Sm
 3,20 |

1 Sm 8,5,10

1 Sm 10,21,24

1 Sm 15,23; 16,1.
 12s

Ps 89,21 · 1 Sm
 13,14

Is 44,28 |

2 Sm 7,12; 22,51 &
 R 1,3

10,371

19,4 Mt 3,11p

20,24! · J 1,20 ·

Mc 1,7p J 1,27

10,35!

10,36 Ps 107,20;
 147,18 |

2,14!

3,17! J 16,3!

15,21!

Mt 27,22sp

2,23! |

L 18,31 · Mt 27,
 59sp |

3,15!

18 ἔτροποφορ- 7⁴ A C* E Ψ 33^{vid}. 1175 pc d gig sy co | txi N B C² D 1739 M vg • 19 ° B 6. 81 pc | αὐτοῖς τ. γ. αὐτῶν A C D² E 1739 M lat sy^p | τ. γ. τῶν ἀλλοφυλῶν D* sy^{h*} mae | txi 7⁴ N B Ψ 33. 81. 1175 pc • 20 ° 6-8 1-5 D¹ E Ψ 1739 M | 2-6 614 pc (sy^p) | και εως ετ. υ' και υ' D* gig | txi 7⁴ N A B C 33. 36. 81. 453. 1175 pc vg | ° 7 7⁴ N A B 81 pc | txi C D E Ψ 1739 M • 22 ° C E Ψ 1739 M | txi 7⁴ N A B (D) 33^{vid}. 1175 pc | ° B (E: om. ανδ. ... ος) • 23 ° ο θ. ουν απο τ. σπ. αυτου D | ηγειρε C D 33. 36. 323. 453. 614. 945. 1241 al gig sy sa mae; Thret | - 1739 | txi 7⁴ N A B E Ψ M vg bo; Ath | ° (+ εις 6 pc) σωτηριαν 7⁴ E 33 M | txi N A B C (D) Ψ 81. 453. 614. 945. 1175. 1739 al vg sy sa bo; Ath Thret • 25 ° τινα με 7⁴⁵ C D E Ψ 1739 M latt sy | txi 7⁴ N A B (33). 81. 1175 pc sa mae • 26 ° 7⁴⁵ B | υμ- 7⁴⁵ C E 1739 M lat sy bo | txi 7⁴ N A B D Ψ 33. 81. 614 pc sin w sy^{hmg} sa mae • 27 ° τουτ. ... τας γραφας E sy^p | μη συνιεντες τας γραφας D*^{vid} | και D | reprobaverunt p • 28 ° εν αυτω D 614 lat sy^{h*} co | ητησαν τον Π. ... N* C*^{vid} | κριναντες αυτον παρεδωκαν Πιλατω ινα (?) εις αναρεσιν D*^c | ut txi + κριν. ... αναρεσιν D² • 29 ° B | τεισιν, ητουντο τον Πιλατον τουτον μεν σταυρωσαι και επιτυχοντες παλιν και D* (sy^{hmg} mae) | τ και D* • 30/31 ° ον ο θ. ηγειρεν, ουτος ωθη τοις συναναβαινουσιν αυ. απο τ. Γ. εις Ι. εφ ημ. πλειονας D

1,3 1K 15,5s

1,22! 1J 1,1ss

26,6

2,24! R 1,4

Ps 2,7 H 1,5!

Is 55,3 ⑥

2,27 Ps 16,10

2,29 1Rg 2,10
Jdc 2,10

3,15!

2,14!

5,31!

R 8,3 G 2,16!

Hab 1,5 ⑥

ρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, **31** ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβάσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινες [νῦν] εἰσιν μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. **32** Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἡ ἐπαγγελίαν γενομένην, **33** ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκεν τοῖς τέκνοις [αὐτῶν] ἡμῖν ἁναστήσας Ἰησοῦν ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ γέγραπται τῷ δευτέρῳ:

υἱός μου εἶ σύ,

ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.

34 ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν ὅτι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια Δαυὶδ τὰ πιστά. **35** ὁ γὰρ καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει· οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν. **36** Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη καὶ προστετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ καὶ εἶδεν διαφθοράν. **37** ὃν δὲ ὁ θεὸς ἡγειρεν, οὐκ εἶδεν διαφθοράν. **38** γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι ὁ διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται, ὁ [καὶ] ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν νόμῳ Μωϋσέως δικαιοῦσθαι, **39** ἐν τούτῳ ὅτι πᾶς ὁ πιστεύων δικαιούται. **40** βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις:

41 ἴδετε, οἱ καταφρονηταί,

καὶ θαυμάσατε καὶ ἀφανίσθητε,

ὅτι ἔργον ἐργάζομαι ἐγὼ ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν,

ὅ ἔργον ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε ἕάν τις ἐκδιηγῇται ὑμῖν.

31 ἄχρι νυν D 614 lat sy^h | — B E ① | συν(-εἰσιν) Ψ | txi ④^{5,74} († ①) A C 33. († 36). 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 al gig sy^p co. • **32** ἡμῶν D E pc lat sy^p • **33** († 1 2 4 pc | 1 2 3 1175 pc gig | τ. τ. ημῶν ④⁷⁴ A B C* D (Ψ pc p) lat | txi C³ E 33.1739 ① sy | τὸν κυρίον I. Χριστόν D (614) (sy^h* mae) | αὐτὸν ἐκ νεκρῶν A² gig | οὕτως γὰρ D | 1 2 4 5 3 E ① | τῷ πρώτῳ (— 1175) ψ. γεγ. D 1175 gig: (Or) | τοῖς ψαλμοῖς γεγ. ④^{5,74} t | txi ④⁷⁴ A B C Ψ 33. 81. 945. 1739 al | τ. (Ps 2,8) αἰτῆσαι παρ' ἐμοῦ καὶ δώσω σοι ἐθνη τὴν κληρονομίαν σου καὶ τὴν κατασχεσιν σου τὰ περὰ τῆς γῆς D sy^{hms} mae. • **34** ὅτε D 614. 1175 pc gig. • **35** δῖο C E Ψ 33. 1739 ① | — D | txi ④⁷⁴ A B 81*. 104. 1175 pc | ἑτέρως D lat. • **38** δῖο αὐτοῦ E 1505 pc | δια τοῦτο ④⁷⁴ B* 36. (1175) al | τ. καὶ μετανοῖα D pc sy^h* mae | ④⁷⁴ A C* D pc t w vgst | txi B C³ E Ψ 33. 1739 ① gig vg^{cl} sy. • **39** τὸν D 614 sy^{hms} | τ. παρὰ θεῷ D (614, t) sy^{hms}. • **40** τῷ υἱῷ A C E Ψ 097. 1739 ① gig vg sy co; Bas | txi ④⁷⁴ A B D 33. 36. 453. 614 pc vgst. • **41** ④⁷⁴ D E ① gig p | txi ④⁷⁴ A B C Ψ 33. 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 al vg | τ. καὶ εὐαγγέλιον D (614 sy^h*) mae

42 Ἐξιόντων δὲ αὐτῶν παρεκάλουν εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. **43** λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρναβᾷ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς ἐπειθον αὐτοὺς προσμένειν τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. **44** Τῷ δὲ ἔρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πάντα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου. **45** ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου γαλουμένοις βλασφημοῦντες. **46** παρρησιασάμενοί τε ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπαν· ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἔπειδὴ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. **47** οὕτως γὰρ ἐντέταται ἡμῖν ὁ κύριος

τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν

τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς.

48 Ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. **49** διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. **50** οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν

42 ἄν. (— P 6. 1505 pm) ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων ① | txi ④⁷⁴ A B C D E Ψ 097. 33^{vid}. 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 al latt sy co | ④⁷⁴ E | εἰς το μ. σ. ηξίου B | παρ. τα ἔθνη εἰς το μ. σ. ① | παρ. εἰς το εἰς σ. D | txi ④⁷⁴ A C Ψ 097. 33. († 36). 81. 614. 945. 1175. 1739 al. • **43** ταξιουντες βαπτισθῆναι 614 sy^h* | τ. γεγενετο δε καθ ὁλης τῆς πολεως διελθῆναι τον λογον του θεου D (sy^{hms}) | εγ. δε κατα πασαν πολιν φημισθῆναι τον λ. E vg^{mss} (mae). • **44** τε B E ① sy^h | txi ④⁷⁴ A C D Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1739 al latt | εχομενω ④⁷⁴ A E* 33 pc | ④⁷⁴ ολη D | τ. τ. λ. τ. θεου B* C E Ψ ① vg^{cl} sy bo | Παυλου πολυν τε λογον ποιησαμενον περι του κυριου D (mae) | txi ④⁷⁴ A B² 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 al gig vgst sa. • **45** το πληθος D | τ. λογοις τοις (— D*) D E gig (sy^p) | τ. του C D E 097. 33. 1739 ① | txi ④⁷⁴ A B Ψ 614 pc | τ. λεγομ. ④⁷⁴ C D 097. 1739 ① | txi A B E Ψ 33. 81. 326 pc | ④⁷⁴ αντιλεγοντες και D 097 ① p* sy^h | εναντιουμενοι και E gig | txi ④⁷⁴ A B C L Ψ 33. 36. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739 al vg sy^p. • **46** πρ. ην D | επει δε ④^{5,74} C 81. 326 pc | επειδη δε ① A D¹ E Ψ 1739 ①; Cyr | txi A* B D* 36 pc. • **47** εντεταλκεν D* pc; Cyr | εντελλεται 81. 1175 pc. • **48** εδεξαντο D gig mae | τ. λ. τ. θεου B D E 049. 323. 453 pc sam^s bo | τον θεον 614 pc sy | txi ④^{5,74} A C Ψ 33. 1739 ① gig vg sam^s mae. • **49** ④⁷⁴ pc | καθ ④⁷⁴ A 33. 326. 945. 1739 pc. • **50** τ. καὶ A* E ① vg sy^h | txi ④⁷⁴ A B C D Ψ 33. 81. 323. 453. 1175. 1739 al gig | τ. θλιπν μεγαλην (— E) καὶ D E (mae).

16,37 Παῦλον καὶ Βαρναβᾶν καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρί-
ων αὐτῶν. 51 οἱ δὲ ἐκτιναζάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν πο-
δῶν ἐπ' αὐτοὺς ἤλθον εἰς Ἰκόνιον, 52 οἱ ἄνθρωποι μαθηταὶ
ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου. 14
18,6 Mt 10,14p 7,55! 16,2 2T 3,11 13,14! 18,4; 19,10,17; 20, 21 • 2,47! 13,50 8,11 H 2,4 • 20,32 5,12! • 9,11 23,7 14 19 2T 3,11 12,12 • Mt 10,23 21; 16,1 2T 3,11 15,21 3,2! 3,4 • L 5,20 9,34 Ez 2,1

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐ-
τοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων καὶ λαλῆσαι
οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ
πλῆθος. 2 οἱ δὲ ἀπειθήσαντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ
ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. 3
Ἰκάνον μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι
ἐπὶ τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι ὅτι ἐπὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος
αὐτοῦ, διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χει-
ρῶν αὐτῶν. 4 ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ
οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστό-
λοις. 5 ὥς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων
σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐ-
τούς, 6 συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυ-
καονίας Ἰλυστραν καὶ Δέρβην καὶ τὴν περίχωρον. 7
κακεῖ εὐαγγελιζόμενοι ἦσαν. 8 Καί τις ἀνὴρ ἀδύνατος ἐν
Λύστροις τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, ὁ ὧλός ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ
οὐδέποτε περιεπάτησεν. 9 οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου
λαλοῦντος ὅς ἐστιν ἀτενίσας αὐτῷ καὶ ἰδὼν ὅτι ἔχει πίστιν
τοῦ σωθῆναι, 10 εἶπεν μεγάλη φωνῇ ἵνα ἀνάστηθι ἐπὶ
τοὺς

51 ἡ κατηντησαν D • 52 ἡ δε 74 N C D E Ψ M gig syh | γε 745 | txt A B 33. 36. 453. 945. 1739 al vg

¶ 14,1 ἡ αὐτον D | ἡ προς αὐτους D (E) sy^p mae • 2 ἡ θουντες I. επηγ. διωγμον E 614 pc gig syh | αρχισυναγωγοι των Ιουδαιων και οι αρχοντες της συναγωγης επηγαγον αυτοις διωγμον κατα των δικαιων D (sy^{hmg}) | ἡ δε κυριος εδωκεν ταχυ ειρηνην D gig p w sy^{hmg} mae | ο δε θεος ειρ. εποιησεν E • 3 ἡ διατριψαντες D gig | ο 74 N² B C D^{vid} E Ψ 33.1739 M lat | txt N² A sy^p | ἡ -τος N 81. 1505 | και διδοντι C L 104. 323. 945. 1175. 1739 pc • 4 ἡ ην δε εσχισμενον D | ἡ κολλωμενοι δια τον λογον του θεου D (sy^{hmg}) • 6 ἡ τεις C* D* | (cf L 10,10) sicut Iesus dixerat eis LXXII, in h^{vid} | ἡ ολην D E lat (mae) • 7 ἡ και εκινηθη ολον το πλῆθος επι τη διδαχῃ ὁ δε Παυλος και Βαρναβας διετριβον εν Λυστροις D h w vg^s (mae) | τον λογον του θεου. και εξεπλησσετο πασα η πολυπληθεια επι τη διδ. αυτων. ο δε Π. κ. Β. διετ. εν Α. Ε. • 8 ἡ / D E h mae | 2 3 / 74 N² A C Ψ 33. 1739 M | txt N² B 1175 | ο D gig • 9 ἡ ἡ ηκουεν B C P 6. 323. 1241 pm | txt 74 (N) A D E L Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm | ἡ υπαρχων εν φοβῳ ατεν. δε αυ. ο Παυλος D (h) • 10 ἡ τη 74 A D¹ E Ψ 1739 M | txt N B C D* 81. 1175 pc co | ἡ (3,6) σοι λεγω εν τω ονοματι του κυριου Ιησου Χριστου C D 323. 945. 1739 pc (E, Ψ, 6. 36. 1175 al, 33, 614 h t sy^{p,hmg} co; Ir^{lat}) | txt 74 N A B M gig vg sy^h bo^m

πόδας σου ὀρθός. 11 καὶ ἤλατο καὶ περιεπάτει. 11 οἱ ἄνθρωποι ἰδόντες ὁ ἐποίησεν Παῦλος ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες ὅτι οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς, 12 ἐκάλουν τε τὸν Βαρναβᾶν Δία, τὸν δὲ Παῦλον Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. 13 ὁ δὲ τε ἱερεὺς τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν. 14 Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρναβᾶς καὶ Παῦλος διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐξεπῆδησαν εἰς τὸν ὄχλον κράζοντες 15 καὶ λέγοντες ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; Ὁ καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἵνα ἐπιστρέφειν ἐπὶ θεὸν ζῶντα, ὁ δὲ ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. 16 ὁ δὲ ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς εἶασεν πάντα τὰ ἔθνη πορευέσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. 17 καίτοι οὐκ ἁμάρτυρον αὐτὸν ἀφήκεν ἀγαθουργῶν, οὐρανόθεν ὑμῖν ὕετους διδούς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ὑμῶν. 18 καὶ ταῦτα λέγοντες μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. 19 Ἐπῆλθαν δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι καὶ πείσαντες τοὺς ὄχλους καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως νομίζοντες αὐτὸν τεθνηκέναι. 20 κυκλωσάντων δὲ τῶν μαθητῶν αὐτὸν ἵνα ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. Καὶ τῇ ἐπαύριον

10 ἡ και περιπατει D sy^{hmg} mae | ἡ ευθεως παραχηρημα ανηλατο D (1) sy^p hmg mae | παραχηρημα εξηλλ- E • 11 ἡ δε C D E Ψ 33. 1739 M gig vg sy^h | txt 74 N A B 36. 453 pc • 12 ἡ Διαν 74 D E H L 81. 1175. 1739 al • 13 ἡ οι δε ιερεις τ. οντ. Δ. προ πολ. et ενεγκαντες συν τ. οχ. ηθελον επιθουσιν D (gig) • 14 ἡ ακουσας δε D (gig h sy^p) | ἡ εαν- N² A B 33. 36. 453 pc | txt 74 N² C D E Ψ 1739 M • 15 ἡ φωνουντες D* | ο (745) D 1175 gig^s h | ἡ υμιν τον θεον οπως D it[?] mae; Ir^{lat} | ἡ υμας ινα E it[?] | ἡ υμας αποστηναι 745 | ἡ και επ-φειν 745 | -εψητε D (E: -φητε) it; Ir^{lat} | ἡ τον ποιησαντα D • 17 ἡ εαυτον 74 N² C (D) Ψ 33. 1739 M; Ir^{lat} | txt 745 N² A B E 6 pc | ἡ 74 N A Ψ 33^{vid} 81. 945. 1739 al lat; (Ir^{lat}) Lcf | txt 745 B C D E M • 18 ἡ μογισ D 1175 pc | ἡ αλλα πορευεσθαι εκαστον εις τα ιδια C 6. 33. 36. 81. 104. 453. 614. 1175 al (h) sy^{hmg} • 19 ἡ διατριβοντων δε (- D*) αυτων και (- C) διδασκοντων επηλθον C D E 6. 33. 36. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739 al h sy^{hmg} mae | ἡ τινες Ιουδ. απο Ι. κ. Α. D (E) h (sy^{p,hmg}) mae | ἡ και διαλεγομενων αυτων παρρησια (αν)επεισαν τους οχλους αποστηναι απ αυτων λεγοντες οτι ουδεν αληθες λεγουσιν αλλα παντα ψευδοντα (C) 6. 36. 81. (104, 326). 453. 945. 1175. 1739 al (h) sy^{hmg} mae | ἡ επισεισαντες D • 20 ἡ αυτου D* | αυτου αυτον 745 (E) | ἡ εσπερας γενομενης (h) sa mae

71 ἐξῆλθεν σὺν τῷ Βαρναβᾶ εἰς Δέρβην. 21 εὐαγγελισά-
μενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἴκα-
νοὺς ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ εἰς Ἰκόνιον καὶ
οἰκοδομοῦντες ἐκκλησίαν 22 ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μα-
θητῶν, παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει καὶ ὅτι διὰ
πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ. 23 χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς κατ' ἐκκλησίαν
πρεσβυτέρους, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν παρέθεντο
αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. 24 Καὶ
διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἦλθον εἰς τὴν Παμφυλίαν 25 καὶ
λαλήσαντες ἐν Πέργῃ τὸν λόγον τὸν κατέβησαν εἰς Ἀττά-
λειαν 26 κακεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν
ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ
ἐπλήρωσαν. 27 παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν
ἐκκλησίαν ἀνγγέλλον ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐ-
τῶν καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως. 28 διέ-
κριβον δὲ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

24; 21,20s

19,40; 23,7,10;
24,5 • 2 T 2,23! •
G 2,14.6.22s; 16,4;
11,30!
20,38; 21,5
11,19! 8,11

21 † -λιζόμενοι 74 A D E H P pc | txi 8^c (*: h. t.) B C Ψ 1739 M | 'τους εν τη πολει D
(gig) h (sy) | ' πολλους D | ° B D M | txi 74 A C E Ψ 33. 36. 81. 945. 1175. 1739 al
• 25 † εις την (- A) -ην 8* A 81 | txi 74: + τη) 82 B C D E Ψ 33. 1739 M | 'του κυριου
8 A C Ψ 33. 81. 326. 614 al vg sy^h • τ. θεου 74 E gig bo^{ms} | txi B D 1739 M co |
† ευαγγελιζομενοι αυτους D 614 pc sy^h mae • 27 † συναξαζαντες D | ' 2 3 1 4 5 74 8
0294. 36. 104. 453. 614. 945. 1505. 1739 al | ο θ. επ. μετα των ψυχων αυτων D(*) gig |
txi A B C E Ψ M vg
¶ 15,1 † (5) των πεπιστευκοτων απο της αιρεσεως των Φαρισαιων Ψ 614 pc sy^h mae |
'και τω εθ. M. περιπατητε D sy^h mae; Irlat vid • 2 † ουν 74 A E 0294 M d l vg sy^h | txi
8 B C D L Ψ 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 al gig p | ° 74 E vg bo | ' B. συν αυτοις D |
'ελεγεν γαρ ο Π. μενειν ουτως καθως επιστευσαν διςχυριζομενος: οι δε εληλυθοτες
απο Ιερουσαλημ παρηγγειλαν αυτοις τω Παυλω και Βαρναβα και πισιν αλλοις
αναβαινειν D (gig w, sy^h mae) | 'οπως κριθωσιν επ αυτοις D(l) († 614 pc sy^h*)
• 3 ° 74 A E 0294. 33. 1739 M | txi 74 8 B C D Ψ 36. 81. 453. 1175 pc

ρειαν ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐθνῶν καὶ ἐ-
ποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. 4 παραγενό-
μενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ παρεδέχθησαν ἡ ἀπὸ τῆς ἐκ-
κλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀν-
ήγγειλάν τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ' αὐτῶν. 5 Ἐξ-
ανέστησαν δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἰρέσεως τῶν Φαρι-
σαίων πεπιστευκότες ὀλέγοντες ὅτι δεῖ περιτέμνειν αὐ-
τοὺς παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.

6 Συνήχθησάν τε οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι τὸ
ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου. 7 Πολλῆς δὲ ζητήσεως γε-
νομένης τ' ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτούς· ἄνδρες
ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν
ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ
ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι. 8 καὶ ὁ
καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς δοὺς τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον καθὼς καὶ ἡμῖν 9 καὶ οὐθέν ἐδιέκρινεν
μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν τῇ πίστει καθαρίσας τὰς καρ-
διας αὐτῶν. 10 νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν θεὸν ἐπιθεῖναι
ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν ὃν οὐτε οἱ πατέρες
ἡμῶν οὐτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; 11 ἀλλὰ διὰ τῆς
χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ τὸ πιστευόμενον σωθῆναι καθ'
ὃν τρόπον κακεῖνοι. 12 Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆ-
θος καὶ ἤκουον Βαρναβᾶ καὶ Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα
ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι'
αὐτῶν. 13 Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς ἀπεκρίθη Ἰάκω-

4 † Ιεροσολυμα 74 A B Ψ 81. 614. 1175. 1505 pc gig vg | txi 8 C D E 1739 M | ' απεδ-
E 1739 M | υπεδ- 36. 453 pc | απεδ- μεγαλως C 6. 614. 1704 pc sy^h sa | παρεδεχθησαν
μεγαλως D(*) | txi 74 8 A B Ψ 81. 326. 1175 pc | '1 υπο 74 8 A D E Ψ 33. 1739 M |
txi B C 36. 453. 1175 pc | ' 74 8 D 614. 945 pc gig • 5 † οι δε παραγγειλαντες αυτοις
αναβαινειν προς τους πρεσβυτερους εξανεστησαν λεγοντες τινες et ° D (sy^h mae) • 6 †
δε 8 A D E 1739 M gig sy | txi 74 B C Ψ 33. 81. 1175. 1505 pc vg | 'συν τω πληθει 614
pc sy^h | ' ζητηματος E 614 pc gig sy^h • 7 † (15,2) τω Παυλω και τω Βαρναβα προς
αυτους εταξαν αναβαιναι Παυλον και Βαρναβαν και τινας [αλλους εξ αυτων
προς] τους αποστολους και πρεσβυτερους γεν[ομενης 74 8 A B C D E Ψ 33. 1739 M | 'ανεστησεν εν πνευ-
ματι Π. και D* (614 sy^h mae) | ' ο θ. εν ημ- εξελ- E (Ψ) M (lat) sy^h | (+ εν D2) ημ- ο θ.
εξελ- D 614 pc | ο θ. εξελ- 189 pc sy^h sa | txi 74 8 A B C 0294. 33. 36. 81. 945. 1175.
1739 al bo; (Irlat) • 8 † αυτοις C E 0294. 1739 M | sy; Irlat | επ αυτοις D (Ψ) | txi 74
8 A B 33. 81. 1175 pc • 9 † -δεν 74 8 A C D E Ψ 33. 1739 M | txi B H L P 0294.
323. 1241. 1505 al | ' διεκριναμεν 74 • 11 † Χριστου C D Ψ (33). 36. 453. 945. 1175.
1739 pc it sy^h bo^{ms}; Irlat | txi 8 A B E M vgst sy^h sa bo^{ms} • 12 † συγκατατιθεμενων δε των
πρεσβυτερων τοις υπο του Πετρου ειρημενοις εσιγ. D (l) (sy^h*) • 13 † αναστας Ι.
ειπεν D sy

βος λέγων· ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου. **14** Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπισκέψατο λαβεῖν ἐξ ἔθνων λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. **15** καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν καθὼς γέγραπται·

Jr 12,15

Am 9,11s

16 μετὰ ταῦτα ἡ ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν

καὶ τὰ ῥυτίδια κατεσκευασμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω

καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,

17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον

καὶ πάντα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς,

Is 45,21

λέγει κύριος ἡ ποιῶν ταῦτα **18** γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος·

19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνων ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, **20** ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορνείας· καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος·

14,15; 26,20 | 16,4 · 29! 1K 10, 7.14 Ex 34,15s · Lv 18,6-18,26 1K 6,18! 1T 4,3 · Lv 17,10-14 Gn 9,4 |

21 Μωϋσῆς γάρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος.

13,15,27

22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἡ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρναβᾷ, Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, **23** γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν·

14,26!

27!

H 13,7!

15 οὕτως D* gig sa; Irlat. • **16** ἐπιστ- D | τ' κατεστρα- N (B; Eus) Ψ 33, 326 pc | ανεσκα- E | τ' 74 A C D 1739 M. • **17/18** ο-ων N² A C D² E 33, 1739 M sy^h; Eus | ποιήσει D* | τ' 74 N* B Ψ pc | τ. (+ παντα M sy^h, E)· γνωστον (-στα E M sy^h) απ αιω. εστιν (- 74 A) τω κυριω (θεω E M sy^h; Irlat) το εργον (παντα τα -γα E M sy^h) αυτου 74 A D E M lat sy^p; Irlat | τ. παντα α εστ. γνωστα αυτω απ αιω. 945 pc | παντα τα εργα αυτου 2127 | τ' N B C Ψ 33, 81, 323, 1175, 1505, (1739) al co; Eus • **20** απο 74 A C E Ψ 33, 1739 M lat | τ' 74 N² B D 81, 1175 pc e p* | 74 N² | -D gig; Irlat 1739mg.lat (cf 29; 21,25) | + 74 A B Ψ 33, 81 pc | τ' 74 N C E 1739 M lat sy | τ και οσα αν μη θελωσιν (ο. μ. -λουσιν D) αυτοις (εαυ- D) γινεσθαι ετεροις μη ποιειν (-ειτε D) D 323, 945, 1739, 1891 pc sa; Irlat 1739mg Eus 1739mg • **22** -νοις 74 33, 323, 614, 945, 1739 pc (sy^p) | Βαραββ- D • **23** δ. χ. αυ, ταδε N² E (33), 1739 M sy^h | επιστολην δ. χ. αυ. περιεχουσαν ταδε (C) D gig w (sy^p) (sa) | δ. χ. αυ. επιστ. και πεμψαντες περιεχ. ταδε 614 pc sy^{hmg} | επιστ. δ. χ. αυ. εχουσαν τον τυπον τουτον Ψ | τ' 74 N² A B pc bo

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἡ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔθνων χαίρειν. **24** Ἐπειδὴ ἡκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν [ἐξελθόντες] ἡ ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν τοῖς οὐ διεσπειλάμεθα, **25** ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν ἡ ἐκλεξαμένοις ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρναβᾶ καὶ Παύλῳ, **26** ἀνθρώποις παραδεδοκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. **27** ἀπεστάλακαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἡ ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. **28** ἔδοξεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος πλὴν τούτων τῶν ἐπάναγκες, **29** ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ αἵματος [καὶ πνικτῶν] καὶ πορνείας, ἡ ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. Ἐρρωσθε.

30 Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες κατήλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολήν. **31** ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. **32** Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς καὶ αὐτοὶ προφητῶν ὄντες διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐπεστήριξαν, **33** ποιήσαντες δὲ χρόνον ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς. **35** Παῦλος δὲ καὶ Βαρναβᾶς διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

2!

14,26! · 41 · 23,26 Jc 1,1 Mt 26,49 | G 1,7

R 16,4

5,41! 22,32.34; 15,40-18,5 (2K 1,19 1Th 1,1 2Th 1,1 1P 5,12) | 10,19! 5,32 · 10!

20! 21,25 1K 8, 1-10 Ap 2,14.20 4Mcc 5,2

27! · 11,27!

13,15!

14,22!

4,36! · 14,26!

5,42!

23 καὶ οἱ αὐτοὶ. N² E Ψ 1739 M sy bo^{mss} | -pc vg^{ms} sa; Orlat | τ' 74 N* A B C D 33, 81 pc lat; Irlat. • **24** ο† N* B 1175 pc | τ' 74 N² A B D 33, 81, 1175 pc vg co. • **25** τ-νοὺς N C D E H P 36, 323, 1241, 1505 pm sy^h; Irlat | τ' 74 N² A B L Ψ 33, 81, 614, 945, 1175, 1739 pm sy^p | τ υμ- D. • **26** την -χην D bo^{mss}; Irlat | τεις παντα πειρασμον DE 614 pc 1 sy^{hmg}. • **27** -ελουντας D. • **28** 2 3 (74: εξαν-) A 36, 453, 1241 pc; Cl | 2 3 / E M | 74 N* D* 33 pc | τ' 74 N² B C D¹ vid Ψ 81, 614, 945, 1175, 1505, 1739 al; Irlat. • **29** κ- του 74 N² A C E Ψ 33, 1739 M (lat) sy; Cyrj | -D I; Irlat 1739mg.lat Tert Hier^{mss} | τ' 74 N* A* B C 81, 614, 1175 pc (co); Cl Hier^{mss} | τ' vg^{ms}. | τ και οσα μη θελετε εαυτοις γινεσθαι, ετερω (-ροις 945, 1739 al sy^h**) μη ποιειν (-ειτε D² 614 pc) D 323, 614, 945, 1739, 1891 pc l p w sy^h** sa; Irlat 1739mg.lat Eus 1739mg Cyp | τ-ξατε φερομενοι εν τω αγιω πνευματι D (I; Irlat 1739mg.lat). • **30** τ εν ημεραις ολιγαις D* (I). • **32** πληρεις πνευματος αγιου D | ° D. • **33** τ [34] ἔδοξε δε τῷ Σιλα ἐπιμεῖναι αὐτοῦ (C) 33, 36, 323, 453, 614, (945), 1175, 1739, 1891 al sy^h** sa bo^{mss} | εδ. δε τῷ Σ. (-λεα D*) επιμ. προς (- D*) αὐτοὺς, μονος δε Ιουδας επορευθη (+ εις Ιερουσαλημ w vg^{cl}) D gig l w vg^{cl} | τ' 74 N A B E Ψ M vgst sy^p bo

12,13
19; 19,24s
Mt 15,23
Mc 1,24; 5,7p
L 4,41f
19,13 Mc 16,17
17,6f Am 7,10
Rg 18,17
1Th 2,2
2K 11,25 | 12,4
Test Jos 8,5
12,6,10
Mt 26,30p E 5,19
Kol 3,16 H 2,12 Jc
5,13 Test Jos 8,5 |
4,31
5,19; 12,6s

16 Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς τὴν προσευχὴν παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα ῥυθῶνα ὑπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρεῖχεν τοῖς κυρίοις ῥαυτῆς μαντευομένη. 17 αὕτη κατακολουθοῦσα ὁτῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν ἔκραζεν λέγουσα· οὗτοι οἱ ὀϊάνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ ὁτῷ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ὁτῷ ὁδὸν σωτηρίας. 18 τοῦτο δὲ ἐποιοῖ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦλος καὶ ἐπιστρέψας τῷ πνεύματι εἶπεν· παραγγέλλω σοι ἐν ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελεῖν ἀπ' αὐτῆς· καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. 19 Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. 20 καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς εἶπαν· οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, 21 καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν Ῥωμαίοις οὖσιν. 22 καὶ συνεπέστη ὁ ὄχλος κατ' αὐτῶν καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια ἐκέλευον ῥαβδίζειν, 23 πολλὰς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον εἰς φυλακὴν παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτούς. 24 ὃς παραγγελίαν τοιαύτην λαβὼν ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν καὶ τοὺς πόδας ἡσφαλίσατο αὐτῶν εἰς τὸ ξύλον. 25 Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σιλᾶς προσευχόμενοι ὕμνου τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμοι. 26 ἄφνω δὲ σεισμός ἐγένετο μέγας ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμοτηρίου· ἠνεόχθησαν δὲ ὁ παραχρῆμα αἱ

16 ῥ-νος ρ⁴⁵ C³ D¹ E Ψ 33. 1739 M | txi ρ⁷⁴ N A B C* D* 81. 326 pc | ῥ απαν- A D 1739 M | txi ρ^{45,74} N B C E Ψ 33. 36. 81. 453. 1175 pc | ῥ¹ δια τουτου D* | - D² • 17 ῥ-θησασα A C E Ψ 1739 M co | txi ρ^{45,74} N B D 36. 453 pc | ῥ B 1891 pc | ῥ-ξεν 36. 1175. 1505 pc | ῥ¹ D* gig; Lcf | ῥ² 522 pc | ῥ¹ ευαγγελιζονται D(*) | ῥ² ημ- A C Ψ 33 M e sa | txi ρ⁷⁴ N B D E 36. 104. 453. 1175. 1739 pc gig vg sy bo • 18 ῥεπιστρ. δε ο Π. τω πν. και διαπ. D | ῥο C (D) E Ψ 33. 1739 M | txi ρ^{45,74} N A B | ῥ¹ ινα εξελθης D e gig; Lcf | εξελθε 33^{vid} | ῥ ευθεως εξ. D • 19 ῥκαι ιδ. ... B | ῥ ως δε ειδαν οι κ. της παιδισκης D | ῥ απεστερησθαι της ερ. αυ., ης ειχαν δι αυτης D | ῥεσυραν E • 21 ῥτα εθνη D* | ῥημας παραδεξασθαι ουτε π. P. υπαρχουσιν D • 22 ῥκαι πολυς οχ. συνεπεστησαν κ. αυ. κραζοντες D • 23 ῥ¹ δε B 6. 81. 1175 pc e | txi ρ⁷⁴ N A C D E Ψ 33. 1739 M sy^h | ῥ τηρεισθαι D • 24 ῥο δε D sy^p sa | ῥ C³ D(*) E Ψ 1739 M | txi ρ⁷⁴ N A B C* 33. 81 pc | ῥεν τω -λω D pc • 25 ῥμεσον της νυκτος D* • 26 ῥ B gig; Lcf

θύραι πᾶσαι καὶ πάντων τὰ δεσμὰ ῥανέθη. 27 ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ ὁ καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος ὁ[τὴν] μάχαιραν ἡμέλλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν νομίζων ἐκπεφευγῆναι τοὺς δεσμίους. 28 ἐφώνησεν δὲ ἡ μεγάλη φωνὴ [ὁ] Παῦλος λέγων· μηδὲν πράξης σεαυτῷ κακόν, ἅπαντες γὰρ ἔσμεν ἐνθάδε. 29 αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν καὶ ἐντρομος γενόμενος προσέπεσεν τῷ Παύλῳ καὶ ὁ[τῷ] Σιλᾶ 30 καὶ ῥπροαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη· κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; 31 οἱ δὲ εἶπαν· πιστεύσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν ὁ καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. 32 καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου σὺν πᾶσιν τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. 33 καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἔβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες ῥ παραχρῆμα, 34 ἀναγαγὼν τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον παρέθηκεν τράπεζαν καὶ ῥ ἡγαλλίασατο πανοικεῖ πεπιστευκῶς τῷ θεῷ. 35 Ἡμέρας δὲ γενομένης ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους λέγοντες· ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. 36 ἀπήγγειλεν δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λόγους ὁ[τούτους] πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι ἀπέσταλκαν οἱ στρατηγοὶ ἵνα ἀπολυθῇ· νῦν οὖν ἐξεληθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. 37 ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς· ὁ δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους ῥωμαίους ὑπάρχοντες, ἔβαλαν εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. 38 ἀπήγγειλαν ῥ δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδούχοι τὰ ῥήματα ταῦτα. ἐφοβή-

26 ῥανελυθη N* D* • 27 ῥο πιστος Στεφανας 614 pc | ῥ ρ⁷⁴ N A E Ψ 33. 1739 M | txi B C D 81. 1175 pc • 28 ῥ¹ 4 1 2 B pc | 2 1 (ῥ ρ⁷⁴ Ψ) 4 ρ⁷⁴ N C* Ψ 33 pc | 2 1 3 4 C³ D E 1739 M | 3 4 2 1 36 pc | txi A • 29 ῥυπαρχων C* D Ψ 614. 1505 pc | ῥ προς τους ποδας D* gig sy | ῥ¹ B C* D pc | txi ρ⁷⁴ N A C³ E Ψ 33. 1739 M | ῥ τους λοιπους ασφαλισαμενος και (- D²) ειπεν αυτοις D (sy^ph*) • 31 ῥ Χριστον C D E Ψ 1739 M sy sa | txi ρ⁷⁴vid N A B 33. 81 pc gig vg bo • 32 ῥ¹ θεου N* B pc | txi ρ^{45,74} N² A C (D) E Ψ 33. 1739 M lat sy co • 33 ῥο οικος αυτου ολος ρ⁴⁵ vg^{cl} bom^s | ῥο οικιοι αυτ. παντ. A | txi ρ⁷⁴ rell (ῥ απαν- N B 614. 1505 pc) • 34 ῥηγαλλιατο συν τω οικω αυτου πεπ. επι τον θεον D • 35 ῥσυνηλθον οι στρατηγοι επι το αυτο εις την αγοραν και αναμνησθεντες τον σεισμον τον γεγονοτα εφοβηθησαν και απεστ. D sy^hms | ῥους εχθες παρελαβες D 614 sy^h • 36 ῥ¹ απ. δε ο αρχιδεσμ. ρ⁷⁴ | και εισελθων ο δεσμ. απ. D (sy^p) | ῥ B C D 36. 453. 1891 pc | txi ρ⁴⁵vid.74 N A E Ψ 33. 1739 M sy^h | ῥ D gig • 37 ῥ αναιτιους D sy^p • 38 ῥτε N E 104 pc | ῥτα ρηθεντα προς τους στρατηγους; οι δε ακ. οτι P. εισ. εφοβ. D (sy^p)

12,19; 27,42

Mt 9,22 Mc 16,16
J 4,53 | 1,211
11,14 | 8,25f

18,8f

Mc 5,34f Jdc 18,6

5,18

22,25f

13,50

22,29

5,26 • Mt 8,34

14

1 Th 2,2

L 4,16!

13,14! • 171 •

8,35!

26,23! L 24,26s!

9,22!

28,24

13,43!

12

5,17!

1 Th 2,14-16

7 R 16,21

16,20; 24,5,12

L 2,1 • J 19,12!

θησαν δὲ ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοί εἰσιν), **39** καὶ ἔλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώτων ἀπελθεῖν ἀπὸ τῆς πόλεως. **40** ἐξελθόντες δὲ ἄπο τῆς φυλακῆς εἰσηλθόντες πρὸς τὴν Λυδίαν καὶ ἰδόντες παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐξῆλθαν.

17 Διοδεύσαντες δὲ τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Ἀπολλωνίαν ἦλθον εἰς Θεσσαλονίκην ὅπου ἦν συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων. **2** κατὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ εἰσηλθεν πρὸς αὐτοὺς καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἄπο τῶν γραφῶν, **3** διανοίγων καὶ παρατιθέμενος ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός [ὁ] Ἰησοῦς) ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. **4** καὶ τινες ἐξ αὐτῶν ἐπεισέθησαν καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ ὁ τῷ Σιλᾷ, τῶν τε ἑσβεομένων τῷ Ἑλλήνων πληθὸς πολὺ, γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. **5** Ζηλώσαντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ προσλαβόμενοι τῶν ἀγοραίων ἀνδρας τινὰς πονηροὺς καὶ ὀχλοποιήσαντες ἐθορύβουν τὴν πόλιν καὶ ἐπιστάντες τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος ἐζήτουν αὐτοὺς προαγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. **6** μὴ εὐρόντες δὲ αὐτοὺς ἔσυρον Ἰάσονα καὶ τινὰς ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πολιτάρχας βοῶντες ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες οὗτοι καὶ ἐνθάδε πάρεσιν, **7** οὓς ὑποδέδεκται Ἰάσων καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν βασιλέα ἕτερον λέγοντες εἶναι Ἰησοῦν. **8** ἐτάραξαν δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς

39 παραγενομενοι μετα φιλων πολλων εις την φυλακην παρεκ. αυ. εξελθειν ειποντες· ηγνοησαμεν τα καθ' ημας οτι εστε ανδρες δικαιοι, και εξαγ. παρεκαλεσαν αυτους λεγοντες· εκ της πολ. ταυτης εξελθατε, μηποτε παλιν συστραφωσιν ημιν επικραζοντες καθ υμων D (614 pc sy^h*) • **40** εκ φ⁷⁴ A D E Ψ 33 M | txi B 945. 1739. 1891 pc | ηλθον D e gig | τους αδ. διηγησαντο οσα εποιησεν κυριος αυτοις παρακαλεσαντες αυτους D | τους αδ. παρεκ. αυτους E Ψ 1739 M sy | txi φ⁷⁴ B A B 33. 81. 1175 pc co
¶ **17,1** κατηλθον εις Α-νιδα, κακειθεν D⁽¹⁾ | τῇ E M | txi φ⁷⁴ B A B D Ψ 33. 81. 945. 1175. 1739 al co • **2** ο Παυλος D latt syr | εκ D • **3** / 2 4 Ψ 1739 M | 2 4 φ⁷⁴ A D 33^{vid}. 81 pc gig vgst (B 614. 1505 pc vg^{cl}) | 4 3 2 E 36. 453 pc | txi B • **4** φ⁷⁴ | ο B | Σιλαα τη διδαχη, πολλοι των D | τκαι φ⁷⁴ A D 33 pc lat bo | txi B B E Ψ 1739 M vg^{mss} sy bo^{mss} | και γυναικες D lat • **5** οι δε απειθουντες Ι. συστρεψαντες τινας ανδ. των αγ. πον. εθορυβουσαν D | προσλ. δε οι Ιου. οι απειθ. των αγορ. τιν. ανδ. πον. κ. οχ. εθορ. M | txi φ⁷⁴ (B Ψ: τιν. ανδ.) A B 33. 81. 945. 1175. 1739 al vg (sy) co (614. 1241. 1505: προσλ. + οι απειθουντες, E: πον. + απειθησαντες) • **6** τκαι λεγοντες D gig w | τ εισιν D* Ψ gig w • **8** D gig syr

πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦτα, **9** καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπέλυσαν αὐτοὺς.

10 Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ νυκτὸς ἐξέπεμψαν τὸν τε Παῦλον καὶ τὸν Σιλᾶν εἰς Βέροιαν, οἵτινες παραγενομένοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπήεσαν. **11** οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκη, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντας τὰς γραφὰς εἰς ἔχει ταῦτα οὕτως. **12** πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν τὸ καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. **13** Ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κάκει σαλεύοντες καὶ ταρασσόντες τοὺς ὄχλους. **14** εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ἕως ἐπὶ τὴν Φάλασσαν, ὑπέμεινάν τε ὅτε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. **15** οἱ δὲ καθιστάνοντες τὸν Παῦλον ἤγαγον ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόντες ἐντολὴν τὴν πρὸς τὸν Σιλᾶν καὶ τὸν Τιμόθεον ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσιν πρὸς αὐτὸν ἐξήεσαν.

16 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοῦ τοῦ Παύλου παραξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. **17** διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. **18** τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων καὶ Στοϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ, καὶ τινες ἔλεγον· τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ ξένων δαιμονίων δοκεῖ

11 ευγενεις D p* | του θεου μετα παρησιας E | τ το B H L P 6. 1175 pm | txi φ^{45,74} B D E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1505. 1739 pm (A illeg.) | εχει D* E 36. 453. 1505 al | τ καθως Παυλος απαγγελει 614 pc gig sy^h*) • **12** τινες D | τινες δε ηπιστησαν D 614 | Ἑλληνων και των ευσχ. ανδρες και γυναικες ικανοι επιστευσαν D* • **13** ο φ⁷⁴ D E 614. 945. 1505 pc | λογος θεου κατηγγ. εις B-αν και επιστευσαν και ηλθον εις αυτην D⁽²⁾ | φ⁴⁵ E M | txi φ⁷⁴ B A B D(*) (Ψ) 33. 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al lat sy sa (bo) | του διελιμπανον D (syr) • **14** τον μεν ουν Π. οι αδ. εξαπ. απελθειν D (syr) | ως Ψ M sy^h | – D 049 pc gig syr | txi φ⁷⁴ B A B E 33. 81. 323. 945. 1175. 1739 al lat | [Θεσσαλιαν Markland cj] | φ⁷⁴ D 6. 326 pc • **15** παρηλθεν δε την Θεσσαλιαν· εκωλυθη γαρ εις αυτους κηρυξαι τον λογον. λαβ. δε D | παρα Παυλου D | απ αυτου E vg syr sa | οπως εν ταχει D • **16** αυτου B* | αυτου του Π. D* syr | –ντι D Ψ M | txi B A B E 33. 81. 323. (614). 945. 1175. 1739 al • **17** τοις D 614 pc sy^{hmg} sa | –τυχοντας D*

9,25!

13; 20,4

13,14!

8,14!

8,35! • 7,1!

4

10!

14,19 1 Th 2,14

18,5 • 16,1!

18,1 1 Th 3,1s

15,39

2; 18,4,19; 19,8s;

20,7,9; 24,25 •

13,14! • 13,43!

1 K 1,22

καταγγελεύς εἶναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν
εὐηγγελίζετο. **19** ἐπιλαβόμενοι ἑαυτοῦ ἐπὶ τὸν
Ἄρειον πάγον ἤγαγον λέγοντες· δυνάμεθα γινῶναι τίς ἡ
καινὴ αὕτη ἢ ὑπὸ σοῦ ἑξαλασμένη διδασχὴ; **20** ξενί-
ζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν· βουλό-
μεθα οὖν γινῶναι (τίνα θέλει) ταῦτα εἶναι. **21** Ἀθηναῖοι
δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες τὴν ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον
ἠδὲ καίρου ἢ λέγειν τι ἢ ἀκούειν ὅτι καινότερον.

22 Σταθεὶς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου
ἔφη· ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὥς δεισιδαιμονεστέ-
ρους ὑμᾶς θεωρῶ. **23** διερχόμενος γάρ καὶ ἄναθεωρῶν
τὰ σεβάσματα ὑμῶν εὗρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἔπεγέγραπτο·
Ἄγνώστῳ θεῷ.

(ὁ οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτο) ἐγὼ καταγγέλλω
ὑμῖν. **24** ὁ θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν
αὐτῷ, οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς ὑπάρχων κύριος οὐκ ἐν χει-
ροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ **25** οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρωπί-
νων θεραπεύεται προσδεόμενός (τινος, αὐτὸς διδοὺς) πᾶ-
σι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα. **26** ἐποίησέν τε ἐξ ἐνός
τὸ πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων κατοικεῖν ἐπὶ (παντὸς προσώπου)
τῆς γῆς, ὀρίσας (προσσεταγμένους καιροὺς) καὶ τὰς ὁρο-
θεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν. **27** (ζητεῖν τὸν θεόν), εἰ
ἄρα γε ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὖροιεν, (καὶ γε) οὐ
μακρὰν (ἀπὸ ἐνός ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα).

4,24! Is 42,5 Sap
9,1,9 Ex 20,11 Ps
146,5s · Tob 7,17
Mt 11,25 · 7,48! I
Is 42,5; 57,15s
Sap 9,1

Gn 1,28; c10 Dt
32,8

Gn 1,14 Sap 7,18 ·
Ps 74,17 Dt 32,8 ·
Dt 4,29 Is 55,6
Sap 13,6 ·
L 24,39 1J 1,1 ·
Ps 145,18 Jr 23,23

18 D gig | ταῖς φ⁷⁴ B² A E 33.1739 M vg sy^p bo | txt N^{*} B D L P Ψ 6. 36. 453. 1175
al sy^h sa • **19** μετα δε ημερας τινας επιλ. αυ. ηγ. αυτον επι Α. παγ. πυνθανομενοι και
D⁽¹⁾ (614 pc sy^h*) | τ δε B Ψ 33. 36. 81. 453. 1241 al | - E | txt N A 1739 M | ° B D pc |
καταγγελομ- D sy^p | λεγομ- E 81 • **20** ρηματα εισφ. E | -ρει N^{*} (Ψ) pc | φερεις
ρηματα D co | τι αν θελοι D E M | txt φ⁷⁴ N A B Ψ 33. 36. 81. 945. 1175. 1739 al
• **21** τεις αυτους D | και E Ψ 33. 1739 M sy^p bo | txt φ⁷⁴ N A B D 81. 104 pc lat sy^h sa |
° D E 33. 1739 M | txt φ⁷⁴ N A B Ψ 104 pc sy^h • **22** °† N A B 326 pc | txt φ⁷⁴ D E Ψ 33.
1739 M • **23** διιστορων D*; (Cl)^{pe} | ην γεγραμμενον D | °ον ... τουτον N² A^c E Ψ
33. 1739 M sy; Cl | txt φ⁷⁴ N^{*} A^{*} B D (81). 1175 pc lat; Or • **25** °στι ουτος ο δους D⁽²⁾
• **26** ταιματος D E M gig sy; Irlat | στοματος Ψ | txt φ⁷⁴ N A B 33. 81. 323. 1175. 1739 pc
vg co; Cl | °παν το (- E) πρ-πον E Ψ 1739 M | txt φ⁷⁴ N A B D 33. 36. 81. 453. 1175 pc;
Cl | °προτετ- D^{*} pc bo | τετ- 323. 945. 1739. 1891 pc | - Irlat | °κατα οροθεσιαν D*; Irlat
• **27** °ζ. τ. κυριον E M | ζ. τ.θειον Cl | μαλιστα ζ. τ.θειον εστιν D (gig); (Irlat) | txt
φ⁷⁴ N A B Ψ 33vid. 36. 81. 614. 945. 1175. 1241. (1505). 1739 al vg sy co | °-το D^{*} (gig);
Irlat | - Cl | °η φ⁷⁴ A D Ψ 36. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891 pc lat samss; Irlat Cl | txt N B
E 33 M bo | °καιτοι φ⁷⁴ A E 945. 1891 pc; Cl | καιτοι γε N 323. 1739 pc | txt B D Ψ 33
M; Irlat | °... υμων ... A^{*} (Ψ) pc | °ον αφ εν. εκ. ημ. D⁽²⁾; °ων ... ημ. υπαρχων; Irlat vid. 110

28 ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμέν, ὥς καὶ
τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασιν·

τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. **29** γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ οὐκ ὀφείλομεν νομί-
ζειν χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ ἢ λίθῳ, χαράγματι τέχνης καὶ
ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. **30** τοὺς
μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ θεός, τὰ νῦν
ὑπεραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις πάντας πανταχοῦ μετανο-
εῖν, **31** καθότι ἔστησεν ἡμέραν ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν
τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, (ἐν ἀνδρὶ) ᾧ ὥρισεν, πί-
στιν ὑπερασπίζων πᾶσιν ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. **32**
Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν οἱ μὲν ἐχλεύαζον,
οἱ δὲ εἶπαν· ἀκουσόμεθά σου περὶ τούτου καὶ πάλιν.
33 οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. **34** τινὲς δὲ
ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ Διονύ-
σιος ὁ Ἀρεοπαγίτης (καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις) καὶ
ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

18 Μετὰ ταῦτα χωρισθεὶς ἐκ τῶν Ἀθηναίων ἦλθεν
εἰς Κόρινθον. **2** καὶ εὗρων τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι
Ἀκύλαν, Ποντικὸν τῷ γένει προσφάτως ἐλθλυθότα ἀπὸ
τῆς Ἰταλίας καὶ Πρίσκιλλαν γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ δια-
τεταχέναι ὁ Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους
ἀπὸ τῆς Ῥώμης, τὸ προσῆλθεν αὐτοῖς **3** καὶ διὰ τὸ ὁμο-
τεχνον εἶναι ἔμενεν (παρ' αὐτοῖς), καὶ ἠργάζετο· πῆ-
σαν γὰρ σκηνοποιοὶ τῇ τέχνῃ. **4** διελέγετο δὲ ἐν
τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον ἐπειθὲν τε Ἰουδαίους
καὶ Ἑλλήνας. **5** Ὡς δὲ κατήλθον ἀπὸ τῆς Μακεδονίας

Aratus, Phaeno-
mena 5

Gn 1,27

19,26 Dt 4,28 Is
40,18; 44,9-20 Sap
13,10 R 1,23

3,17! Sir 28,7 e

L 24,47

10,42! Ps 9,9; 96,
13; 98,9

2,24! 1 Th 1,10

18 · 2,13 cf 4,2
1 K 1,23

18,26 R 16,3-5 1 K
16,19 2 T 4,19

11,28

1 K 4,12!

17,17!

13,14! · 14,1!

28 ... ημας ... φ⁷⁴ B 049. 326. 614 pc | 2 I 3-6 Irlat | το καθ ημεραν ωσπερ και των καθ
υμ. τινες D (gig) • **29** °τω φ^{41,74} N A E 104. 326 pc | °τω φ^{41,74} A E 33vid. 36. 104. 453
pc | °φ⁷⁴ • **30** °φ⁷⁴vid pc | °ταυτης παριδ- D vg | °† απαγγ- N^{*} B | txt φ^{41,74} N² A D E
Ψ 1739 M syh; Irlat Ath Cyr • **31** °D; Irlat Spec | °αν. Ιησου D; Irlat | °παρεσχειν (!) D gig
• **34** °εκολληθησαν D^{*} | °τις D h | - B | °ευσχημων D | κ. γυν. τιμα ον. Δ. E
¶ **18,1** μ. (+ δε E Ψ M syh) τ. χ. ο Παυλος εκ A E Ψ 1739 M sy^(p) boms | αναχωρησας δε
απο D h | txt φ^(41,74) N B 33 pc gig vg co • **2** °τετ- (N^{*}) D E L P 6. 33vid. 104. 323. (1175).
1241 pm | °B | °τοι και κατακησαν εις την Αχαιαν. D | id. + Paulus autem agnitus
est Aquilae h (syhmg) | °αυτω ο Παυλος D⁽¹⁾ • **3** °D | °προς αυτους D 36. 453 pc |
°† -ζοντο N^{*} B⁽²⁾ samss bo | txt φ⁷⁴ N² A D E Ψ 33. 1739 M lat sy samss | °D gig • **4** °
εισπορευομενος δε εις την σ-γην κ. π. σαβ. διελ. και εντιθεις το ονομα του κυριου
Ιησου και (- D²) επ. δε ου μονον Ι. αλλα και E. D h (gig syhmg) | - vgst • **5** °παρεγε-
νοντο δε D (h)

17,14s; 15,27! · 16,1! 1 T 3,6 · 1 K 1,6 · 9,22! 13,45 13,51! Mt 27,25! Ez 33,4 · 20,26 · 13,46; 28,28 R 1, 16; 11,11 | 13,43! 1 K 1,14 5,14; 16,15,34 · 11,14! 8,12! 9,10! Jos 1,9 Is 41,10; 43,5 Jr 1,8,19 1 K 2,3 Mt 28,20 19,10 13,71 · 27; 19,21 R 15,26 6,13; 21,28; 25,8 14s: 23,29; 25, 18-20 J 18,31

ὁ τε Σιλᾶς καὶ ὁ Τιμόθεος, συνείχετο τῷ λόγῳ ὁ Παῦλος διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. 6 Ἐντιτασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων ἔκτιναζάμενος (τὰ ἱμάτια) εἶπεν πρὸς αὐτούς· τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς ἐγὼ ἄπο τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. 7 καὶ μεταβάς ἐκείθεν εἰσῆλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Τιτίου Ἰούστου σεβομένου τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. 8 Κρίσπος δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσεν (τῷ κυρίῳ) σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. 9 Εἶπεν δὲ ὁ κύριος ἐν νυκτὶ δι' ὄραματος τῷ Παύλῳ· μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης, 10 διότι ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται σοὶ τοῦ κακῶσαι σε, διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. 11 Ἐκάθισεν δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. 12 Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπάτου ὄντος τῆς Ἀχαΐας κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι (τῷ Παύλῳ καὶ) ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα. 13 λέγοντες ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἀναπείθει οὗτος τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν. 14 μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους· εἰ μὲν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρόν, ὃ τῷ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἀνεσχόμεν ὑμῶν, 15 εἰ δὲ ζήτημά τι ἔστιν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὧσπερ αὐτοὶ κριτῆς τῶν αὐτῶν οὐ βούλομαι εἶναι. 16 καὶ ἄπ-

5 πνευματι 1739 M sy^{hms} | txt φ⁷⁴ N A B D E Ψ 33. 614. 1505 pc lat sy co; Bas Thret • 6 πολλοὺν δε λόγου γινόμενου καὶ γραφῶν διερχομένων D h (sy^{hms}) | φ⁷⁴ | ὁ Παῦλος τα ἱμ. αὐτοῦ D (f h vg^{ms}) | αὐ. τα ἱμ. 36. 323. 945. 1175. 1739 al gig vg^{cl} | f αφ υμων D^{*vid} h • 7 μ. δε απο Ακυλα D^{*vid} h | f t ηλθεν B D¹ E Ψ M sy^h | - 6 pc | txt φ⁷⁴ N A D^{*} 33. 104. 323. 945. 1175. 1739 pc lat sy^{hms} | o A pc h | f Τιτου N E 36. 453. 945. 1175. 1739. 1891 pc sy^p co | - A B² D^{*} Ψ 33 M p | txt B^{*} D² sy^h • 8 εἰς τον κυριον D | f -σαντες φ⁷⁴ L 614. 1241. 1505 pm | τ δια του ονοματος του κυριου Ιησου Χριστου 614 sy^h • vl • πιστευοντες τω θεω δια του ον. τ. κυ. ημων I. X. D (h) • 11 και εκ. εν Κορινθω D h (sy^{p-h}) | f τενα N sy | f αυτους D • 12 B 2495 | συλλαλησαντες μεθ εαυτων επι τον Παυλον και επιθεντες τας χειρας D h (sy^h sa) • 13 καταβοωντες και D h • 14 ανδρες D h vg • 15 ημα φ⁷⁴ D^{*} Ψ M e | txt N A B D¹ E 33. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al lat sy co | f εχετε D gig | f γαρ E Ψ 1739 M sy sa | txt φ⁷⁴ N A B D 33. 945. 1704 pc lat bo | f θελω D • 16 απελυσεν D^{*} h

ήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. 17 Ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες τὸν Σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον ἔτυπον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος· καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ ἐμελεν. 18 Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος ἔξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος ἐν Κεγχρεαῖς τὴν κεφαλὴν, εἶχεν γὰρ εὐχὴν. 19 κατήντησαν δὲ εἰς Ἐφεσον ἡ κάκεινους κατέλειπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέξατο τοῖς Ἰουδαίοις. 20 Ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλεῖον χρόνον μείναι τὸν οὐκ ἐπένευσεν, 21 ἀλλὰ ἀποταξάμενος καὶ εἰπὼν· τὸ πάλιν ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ θέλοντος, ἀνήχθη ἀπὸ τῆς Ἐφέσου, 22 καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβάς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. 23 Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ ἐξῆλθεν διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν καὶ Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. 24 Ἰουδαῖος δὲ τις (Ἀπολλῶς ὀνόματι), Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κατήντησεν εἰς Ἐφεσον, δυνάτὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. 25 οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. 26 οὗτος τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας προσελάβοντο αὐτὸν καὶ ἀκριβέ-

17 απολ- D* | τοι Ελληνες D E Ψ 33. 1739 M gig h sy sa | οι Ιουδαιοι 36. 453 pc | txt φ⁷⁴ N A B pc vg bo • 18 επλευσεν D (E: εξεπ-) | f προσευ- D* • 19 -σεν φ⁷⁴ Ψ 1739 M lat sy^h | καταντησας D h | txt N A B E 33 pc d vg^{ms} sy^p sa | f και τω επιοντι σαββατω εκείνους D (614 h sy^h) | f εκει φ^{74vid} N A D E 33. 104. 326. 1241 al | txt B Ψ 1739 M | f -λεγτο D pc bo | f -λεχθη E Ψ M | txt φ⁷⁴ N A B 33. 1739. 1891 pc • 20 παρ αυτοις D E M w sy sams bo | txt φ⁷⁴ N A B Ψ 33. 36. 453. 945. 1175. 1505. 1739 al • 21 τ δει με (δε D*) παντως την εορτην την (ημεραν D) ερχομενην ποιησαι εις ιεροσολυμα D Ψ M gig w sy | f πα. δε Ψ M gig sy | - D sa bo¹ | txt φ⁷⁴ N A B E 33. 36. 945. 1505. 1739. 1891 al vg • 22 τον δε Ακυλαν ειασεν εν Εφεσω αυτος δε ανενεχθεις ηλθεν εις Καισαρειαν 614 (sy^{p-hms}) • 23 τ στηρ- φ⁷⁴ N A B 33. 1891 pc | txt D E Ψ 1739 M • 24 2 / 33 | Απελλης ον. N* 36. 453. 1175 pc bo | ον. Απολλωνιος D | f γενει Αλ. D • 25 ος ην κατη- εν τη πατριδι τον λογον D (gig) | o φ⁴¹ B 614 pc | f απελ- D* gig | f 2 D 33 pc | του κυριου M | txt φ^{74vid} N A B E L Ψ 614. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 al (φ^{41vid} τ. Χριστου) • 26 D Ψ 1739 M gig sy sams | txt φ⁷⁴ N A B E 33 pc vg bo

1 K 1,1

20,31

21 · R 16,1 ·

21,23s Nu 6,2,9. 18 |

13,14!

J 4,40!

20,16

R 1,10; 15,32 1 K

4,19; 16,7 H 6,3

Jc 4,15 | 21,8! ·

21,15

14,26!

16,6 · 14,22!

19,1 1 K 1,12; 3,

4-6,22; 4,6; 16,12

Ti 3,13 ·

8,35!

R 12,11

19,3

13,14! · 2!

καὶ Ἑλλήσιν τοῖς κατοικοῦσιν τὴν Ἔφεσον καὶ ἐπέπε-
σεν φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. **18** Πολλοὶ τε τῶν ἑπιπιστευκό-
των ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς
πράξεις αὐτῶν. **19** ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περιεργα πραξάντων
συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων,
καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν καὶ εὗρον ἀργυρίου
μυριάδας πέντε. **20** Οὕτως κατὰ κράτος τοῦ κυρίου ὁ
λόγος ἠϋξάνεν καὶ ἰσχυεν.

21 Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ
πνεύματι διελθὼν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἀχαΐαν πορεύ-
εσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα εἰπὼν ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ
δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. **22** ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν Μα-
κεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον καὶ Ἐρα-
στον, αὐτὸς ἐπέσχεεν χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.

23 Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκείνον τάραχος οὐκ
ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. **24** Δημήτριος γάρ τις ἑὸν ὀνόματι,
ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς Ὀδρηίου τοῦ Ἀρτέμιδος ἑπαρ-
εῖχετο τοῖς τεχνίταις οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν, **25** οὗς συν-
αθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας εἶπεν·
ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπο-
ρία ἡμῖν ἐστίν. **26** καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον
ἡμεῖς ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς Ἀσίας ὁ Παῦλος οὗτος
πέισας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν
θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. **27** οὐ μόνον δὲ τοῦτο κιν-
δυνεῦει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν ἀλλὰ καὶ τὸ
τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐθὲν λογισθῆ-
ναι, ἡμέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τῆς μεγαλειότητος αὐ-
τῆς ἦν ὅλη ὁ ἡ Ἀσία καὶ ὁ οἰκουμένη σέβεται.

28 Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις θυμοῦ

18 πιστευόντων D Ψ 614. 1505 pc | -σαντων E • **20** 3 4 / 2 5-7 φ⁷⁴ κ² (E, Ψ) 33. 1739
M lat sy^h | ενισχυσεν και η πιστις του θεου ηυξ. κ. επληθυνετο (-θυνε D*) D (sy^p) | ιxt
κ² A B • **21** τοτε D | την φ⁷⁴ A D E 33. 945. 1739 pc | ιxt κ² B Ψ M • **22** ο† κ² E 36.
323. 614. 1175. 1891 al | ιxt φ⁷⁴ A B D Ψ 33. 1739 M | ολιγον εν τη Ασια D • **24** ην
D | - d gig | ° B gig | ° ος (- A* E) παρειχε A* D E pc • **25** ουτος συν- D 614. (1505)
pc gig sy sa | τεχνιτας εφη προς αυτους· αν. συντεχνιται D (sy^{p-h}) sa • **26** εως
Εφεσιου D • **27** D E H P (Ψ) 323. 1241 pm | ιxt φ⁷⁴ κ² A B L 33. 36. 614. 945. 1175.
1505. 1739 pm | -λλει A* († D) 36. 323. 945. 1175. 1739 al | ° bis B • **28** ταυτα δε ακ.
D (lat) sy^p | δραμοντες εις το αμφοδον D (614) sy^{hmg}

ἐκράζον λέγοντες· μεγάλη ὡ ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων. **29** καὶ
ἐπλήσθη ἡ πόλις τῆς συγχύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμα-
δὸν εἰς τὸ θέατρον συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρ-
χον Μακεδόνας, συνεκδήμους Παύλου. **30** Παύλου δὲ
βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον οὐκ εἶων αὐτὸν οἱ
μαθηταί· **31** τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀσιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ
φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτὸν παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυ-
τὸν εἰς τὸ θέατρον. **32** ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἐκράζον·
ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔ-
δεισαν τίνος ἕνεκα συνεληλύθεισαν. **33** ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου
ἑνεβίβασαν Ἀλέξανδρον, προβαλόντων αὐτὸν τῶν Ἰου-
δαίων· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασείσας τὴν χεῖρα ἤθελεν
ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ. **34** ἐπιγνόντες δὲ ὅτι Ἰουδαῖός
ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἑκ πάντων ὥς ἐπὶ ὥρας δύο
ἐκράζοντων· μεγάλη ὡ ἡ Ἀρτεμις Ἐφεσίων.

35 Καταστείλας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησὶν·
ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἀνθρώπων ὃς οὐ γινώσκει
τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεακόρον Γούσαν τῆς μεγάλης
Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ ἑδαιοπετοῦς; **36** ἀναντιρρήτων οὖν
ὄντων τούτων δέον ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν
καὶ μηδὲν προπετὲς πράσσειν. **37** ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄν-
δρας τούτους οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας
τὴν θεὸν ἡμῶν. **38** εἰ μὲν οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐ-
τῷ τεχνῖται ἔχουσι πρὸς τινὰ λόγον, ἀγοραῖοι ἄγονται
καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλεῖται αὐτοὺς ἀλλήλοις. **39** εἰ δέ τι
ἑπαιτέρῳ ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυ-
θήσεται. **40** καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως
περὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος περὶ

cf Bel 18. 41 e

7,57

20,4 R 16,23 1K
1,14 3J 1 · 27,21

21,34

39s

? 1T 1,201

R 2,22

13,71

32

15,21

15,27

28 ° D* pc • **29** και συνεχυθη ολη η πολις ασχυνης D* (gig sy^p) | -να 36. 453 pc |
-νιαι 1505 pc • **30** του δε Π. († κ², D) E Ψ 1739 M | ιxt φ⁷⁴ κ² A B 6. 33 pc | ° οι μαθ.
εκαλυον D (sy^p) • **31** υπαρχοντες D • **32** πλειστοι D • **33** προεβ- D Ψ M vg^{ms}
sy^h | κατεβ- D* lat | ιxt φ⁷⁴ κ² A B E 33. 323. 945. 1739. 1891 pc • **34** ° D lat | ° ωσει φ⁷⁴
B 33 pc | ° † -ζοντες κ² A | - Ψ | ιxt φ⁷⁴ B D E 33. 1739 M | ° D* | ° † μεγ. η Αρτ. Εφ. B
• **35** κατασεισας D E Ψ 614 pc | ° B 1175 pc | ° ημετεραν D | ° † ειναι D | ° † διοσπ- D
• **37** ενθαδε D 614 sy^{hmg} co | ° † θεαν D* E P 614. 1241. 1505 al | ° υμ- E* M vg sy^h bo |
ιxt φ⁷⁴ κ² A B D E Ψ 36. 945. 1175. 1739. 1891 al e gig sy^p sa bo^{ms} • **38** αυτους D (gig)
sa^{ms} • **39** περι ετερων κ² A D E Ψ M (vg) sy^h co | ιxt φ⁷⁴ B 33. 36. 453. 945. 1739. 1891
pc d gig | ° ζη- φ⁷⁴ E 36. 453. 945. 1739. 1891 pc | ° † τω νομω D* • **40** αι. οντος D |
[αιτιοι υπ-ντες Hort cj]

L 16,21

32

οὐ Ὁ[οὐ] δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον ὁ¹περὶ τῆς συ-
στροφῆς ταύτης· καὶ ταῦτα εἰπὼν ἀπέλυσεν τὴν ἐκ-
κλησίαν.

20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον ἑμεταπεισμέ-
29 μενος ὁ Παῦλος τοὺς μαθητάς καὶ παρακαλέσας,
ἀσπασάμενος ἐξῆλθεν ὁπορεύεσθαι εἰς Μακεδονίαν. **2** δι-
ελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς
λόγῳ πολλῷ ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα **3** ποιήσας τε μῆνας
τρεῖς· γενομένης ἐπιβουλῆς αὐτῷ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων
'μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμης τοῦ
ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας. **4** (συνείπετο δὲ αὐτῷ) τ
Γ' Σώπατρος ὁ Πύρρου Βεροιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρί-
σταρχος καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάιος ὁ Δερβαῖος καὶ Τιμό-
θεος, Γ' Ἀσιανοὶ δὲ Γ' Τύχικος καὶ Τρόφιμος. **5** οὗτοι δὲ
προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι, **6** ἡμεῖς δὲ ἐξ-
επλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἁζύμων ἀπὸ Φιλίππων
καὶ ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα (ἄχρι ἡμερῶν
πέντε), ὅπου διετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτὰ.

7 Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων συνηγμένων ἡμῶν κλά-
σαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς μέλλων ἐξιέναι
τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου.
8 ἦσαν δὲ ἑλπίδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερώῳ οὗ ἦμεν συν-
ηγμένοι. **9** καθεζόμενος δὲ τις νεανίας ὀνόματι Εὐτυχος
ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βαθεῖ διαλεγόμε-
νου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕ-
πνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ τῇ ἡρθῇ νε-
κρός. **10** καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ καὶ συμ-

40 ° φ⁷⁴ D E 33. 36. 453. 945. 1175. 1739*^{vid}. 1891 *al* *gig* *vg* *sa* *bo*^{ms} | *txt* *Σ* A B Ψ 1739^c *W*
p* *sy* *bo* | °¹ D Ψ 1739 *W* *vg* *sy*^h | *txt* φ⁷⁴ *Σ* A B E 36. 614. 1175. 1505 *al* *d* *gig* *sy*^p | °² B
¶ **20**,1 ὁ προσκαλέσα- A D Ψ *W* *latt* *sy* | μεταστειλα- 945. 1739. 1891 *pc* | *txt* φ⁷⁴ *Σ* B E
33. 36. 453. 1175 *pc* | °³ πολλὰ παρακελεύσας D*^{vid} | °⁴ ἡμελλόντος οὐν ἐξιέναι αὐτοῦ (+ συνειπόντος δὲ αὐτῷ
sy^{hms}) D *sy*^{hms} | °⁵ ἄχρι τῆς Ἀσίας A (D) E Ψ 1739 *W* *gig* *vg*^{ms} *sy* | *txt* φ⁷⁴ *Σ* B 33 *pc* *vg*
co | °⁶ Σωσιπ- 104. (1175) *pc* *gig* *pc* *vg*^s *co* | °⁷ *W* *sy* | *txt* φ⁷⁴ *Σ* A B D E Ψ 33. 36. 323. 945.
1175. 1739. 1891 *al* *latt* *sy*^{hms} *co* | °⁸ οὐ Δ. A 33 | Δουβ(ε)ριος D* (gig) | °⁹ Ἐφεσίοι D *sy*^{hms}
sa | °¹⁰ Εὐτυχος D | °¹¹ ὁ προσελ- *Σ* A^{vid} B* E H L P Ψ 945. 1175. 1241. 1505. 1739 *pm* | *txt*
φ⁷⁴ B² D 36. 104. 323. 614. 1891 *pm* *latt* *sy* | °¹² αὐτον D | °¹³ ἀπο ἡμ. π. φ⁷⁴ *Σ* E 33 |
πεμπταίοι D | °¹⁴ Ir^{lat} | °¹⁵ οὐ B (Ψ) 1739 *W* | ἐν ἡ καὶ D | *txt* φ⁷⁴ *Σ* A E 33 | °¹⁶ ὑπολαμ-
D | °¹⁷ ἦσαν I *pc* *bo* | °¹⁸ ὅτι θυρίδι κατεχομ- *υπ.* βαρεῖ D | °¹⁹ 1891 *pc* p | °²⁰ D*

περιλαβὼν εἶπεν· μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ
ἐν αὐτῷ ἐστίν. **11** ἀναβάς δὲ ὁ καὶ κλάσας τὸν ἄρτον καὶ
γευσάμενος ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως
ἐξῆλθεν. **12** (ἡγαγον δὲ τὸν παῖδα) ζῶντα καὶ παρεκλή-
θησαν οὐ μετρίως.

13 Ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον ἀνίχθημεν
ἐπὶ τὴν Ἀσσον ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν
Παῦλον· οὕτως γὰρ διατεταγμένος ἦν μέλλων αὐτὸς πε-
ζεῦειν. **14** ὥς δὲ συνέβαλλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἀσσον, ἀνα-
λαβόντες αὐτὸν ἦλθομεν εἰς Μιτυλήνην, **15** κάκειθεν
ἀποπλεύσαντες τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἄντικρυς Χίου,
τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς Σάμον, τῇ ὁδῇ ἑχομένη
ἦλθομεν εἰς Μίλητον. **16** κεκρίκει γὰρ ὁ Παῦλος παρα-
πλεύσαι τὴν Ἐφεσον, (ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ χρονοτρι-
βῆσαι) ἐν τῇ Ἀσίᾳ· ἔσπευδεν γὰρ εἰ δυνατόν εἶη αὐ-
τῷ τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς τὴν Ἰε-
ροσόλυμα.

17 Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου πέμψας εἰς Ἐφεσον ἑμετεκα-
λέσατο τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. **18** ὥς δὲ παρ-
εγένοντο πρὸς αὐτὸν τῇ εἰπεν αὐτοῖς·
ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς
τὴν Ἀσίαν, (πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην),
19 δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ
δακρύων καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπι-
βουλαῖς τῶν Ἰουδαίων, **20** ὥς οὐδὲν ὑπεστείλαμην τῶν
συμφερόντων τοῦ Ὁμὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάξαι ὁ¹ ὑ-
μᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, **21** διαμαρτυρόμενος Ἰου-
δαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν τὴν εἰς τὸν θεὸν μετάνοιαν καὶ

Mc 5,39

28,23

17 2T 4,20

18,21

19,10!

11,30!

18,19

19,10! · 1Th 1,5!

R 12,11!

31 · 3! 1Th 2,15s

27

18,28 | 14,1!

17,30; 26,18,20

10 (ex itac.?) μὴ -σθαι B* C D 1175 *pc* · **11** ° B · **12** ἀσπάζομενων δὲ αὐτῶν ἡγαγεν
τον νεανισκον D · **13** ὁ προσελ- A B* E *W* | κατελ- D *gig* *sy*^p | *txt* φ⁴¹^{vid} *74* *Σ* B² C L Ψ
33. 36. 323. 614. 945. 1505. 1739 *al* · **14** ὁ βαλεν C D 33. 1739 *W* | καὶ μειναντες εν Τρωγυ(λ)ιω *ei* ° (D,
Ψ) *W* *gig* *sy* *sa* | *txt* φ⁴¹^{vid} *74* *Σ* A B C E 33. 36. 453. 1175. 1739. 1891 *pc* *vg* *bo* | °¹ ἐρχο- D*
614. 1175. 1891 *al* · **16** ὁ μῆποτε γεννηθῇ αὐτῷ κατασχεσις τις D (gig) *vg* | °² D H | °³ εἰς
D | °⁴ Ἰερουσαλημ φ⁷⁴ *Σ* A E Ψ 33. 1505. 1704. 1739 *pc* | *txt* B C D *W* *latt* · **17** ὁ
μετεπεμψατο D · **18** ὁ μοσε οντων αὐτων φ⁷⁴ (A) D *lat* | ὁμοθυμαδον E 2464 *pc* |
txt *Σ* B C Ψ 33. 1739 *W* *vg*^{ms} *sy* *co* | °¹ ἀδελφοι D 2464 *pc* *sa* | °² ὡς τριετιαν ἡ καὶ
πλεον ποταπῶς μεθ' ὑμων ἡν (ἡμην?) παντος χρόνου D* | °³ ὡς τρι. ἡ καὶ πλ. *et* *txt* D!
· **20** ° D | °¹ D *sy*^p; Lef · **21** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **22** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **23** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **24** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **25** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **26** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **27** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **28** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **29** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **30** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **31** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **32** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **33** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **34** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **35** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **36** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **37** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **38** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **39** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **40** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **41** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **42** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **43** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **44** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **45** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **46** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **47** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **48** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **49** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **50** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **51** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **52** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **53** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **54** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **55** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **56** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **57** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **58** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **59** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **60** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **61** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **62** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **63** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **64** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **65** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **66** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **67** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **68** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **69** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **70** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **71** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **72** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **73** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **74** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **75** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **76** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **77** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **78** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **79** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **80** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **81** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **82** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **83** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **84** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **85** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **86** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **87** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **88** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **89** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **90** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **91** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **92** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **93** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **94** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **95** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **96** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **97** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **98** ὁ τον φ⁷⁴ A D Ψ 33. 1739 *W* | *txt* *Σ* B C E 1175. 1241 *al* *bo*
· **99**

1,21! πίστιν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. 22 Καὶ νῦν
cf 19,21 ἰδοὺ δεδεμένος ἐγὼ τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσα-
λήμ τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς. 23 πλὴν
10,19! ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ τὴν πόλιν διαμαρτύρεται μοι
9,16; 21,11.33 λέγον ὅτι δεσμὰ καὶ θλίψεις με μένουσιν. 24 ἀλλ' οὐ-
cf 21,13! δεινὸς λόγου ποιοῦμαι τὴν ψυχὴν ἵτιμίαν ἐμαυτῷ ὥς
13,25 2Τ 4,7· 2Κ 5,18· ἵνα τελειῶσαι τὸν δρόμον μου καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλα-
1,21! βον ἵνα παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγ-
32 | γέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. 25 Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ
38 οἶδα ὅτι οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες
19,8! ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν βασιλείαν. 26 διότι μαρ-
18,6 Sus 46 Theod τύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ὅτι καθαρός εἰμι ἀπὸ
20 τοῦ αἵματος πάντων. 27 οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην τοῦ ὁμῆ
ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ ὑμῖν. 28 προσ-
έχετε ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα
τοῦ ἁγίου ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν
τοῦ θεοῦ, ἣν περιποιήσατο τὴν διὰ τοῦ αἵματος τοῦ
ἰδίου. 29 Ἐγὼ οἶδα ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφι-
ξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς μὴ φειδόμενοι τοῦ ποι-
μνίου, 30 καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λα-
λοῦντες διεστραμμένα τοῦ ἁποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπί-
σω αὐτῶν. 31 διὸ γρηγορεῖτε μνημονεύοντες ὅτι τριε-
τίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων
νουθετῶν ἕνα ἕκαστον. 32 Καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι

1Τ 4,16· L 12,32
Ph 1,1 1Τ 3,1s Tt
1,7· 9,31 1Τ 3,5!
· Ps 74,2· H
9,12

Mt 7,15; 10,16 J
10,12
1J 2,19
13,10
Mc 13,37!· 19,10
19 2Κ 2,4
1Th 2,11 | 14,23

21 εἰς τ. κ. ημ. (-E) I. Χριστον φ⁷⁴ A C E 33. 36. 323. 945. 1175. 1241. 1505. 1739 pm
vg sy^p bo^p | δια του κ-ου ημ. I-ου X-ου D | txi B H L P Ψ 614 pm gig sy^h; Lcf | • 22 γινωσκων φ⁴¹ D • 23 πασαν D gig (vg) sy; Lcf | σε μ. εν Ιερουσαλημ φ⁴¹ (D, 614 gig
vg^{cl} sy^h*) sa • 24 ουδ. λογον εχω (+ μοι D*) ουδε ποι. τ. ψ. (+ μου D*) φ⁷⁴ A D*
(33) pc | ουδ. (+ τουτων pc) λογον ποι. ουδε εχω τ. ψ. μου (- Ψ 1739 al) E Ψ 1739 M
(sy^h) | txi φ⁴¹ A B C D² 1175 pc (gig, sy^p) | εως B² B² vg | ωστε E 33. 323. 614. 945.
1505. 1739 al | του D gig; Lcf | txi φ⁴¹ 74vid A B* C Ψ M | ε-ωσω B B pc vg | txi
φ⁴¹vid A (C) D E Ψ 1739 M gig; Lcf | μετα χαρας C E Ψ 1739 M sy^h | txi φ⁴¹ A B D 33
pc lat sy^p co | την παρελ- φ⁴¹vid 74vid 614. 1505 pc | του λογου ον (ην D!) παρελ- D gig
vg^{cl} | Ιουδαιοις και Ελλησιν φ⁴¹vid D gig samss; Lcf | • 25 τ. β. του (+ κυριου gig)
Ιησου D gig sa; Lcf | τ. β. τ. θεου E M vg bo^p | το ευαγγελιον τ. θ. 323. 1739. 1891 pc |
txi φ⁷⁴ A B C Ψ 1739 M gig; Lcf | αχρι ουν της σημ. ημερας D* • 27 D*
pc • 28 κυριου φ⁷⁴ A C* D E Ψ 33. 36. 453. 945. 1739. 1891 al gig p sy^h mg co; Irlat Lcf |
κυ. και (του pm) θεου C³ M | txi B 614. 1175. 1505 al vg sy bo^m; Cyr | ταυτω φ⁴¹vid
D; Irlat | ιδ. αι. M | αι. αυτου Irlat | [αι. τ. ιδ. υιου Knapp c] | txi φ⁴¹ 74 A B C D E Ψ
33. 36. 945. 1175. 1739. 1891 al; Cyr • 29 οτι B | γαρ οίδα τουτο C³ E Ψ M p sy^h | txi
φ⁴¹ 74 A B C* D 33. 36. 453. 1175. 1739. 1891 pc lat sy^p; Irlat • 30 B | αποστρεφειν
φ⁴¹ D; Irlat | εαυ- A B; Irlat | txi φ⁴¹ 74 C D E Ψ 33. 1739 M • 31 τωμων D E 323.
614. 945. 1505. 1739. 1891 al latt sy

ὑμᾶς τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυνα-
μένῳ οἰκοδομῆσαι καὶ δοῦναι τὴν κληρονομίαν ἐν τοῖς
ἡγιασμένοις πᾶσιν. 33 ἀργυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματι-
σμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα. 34 αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς
χρείαις μου καὶ τοῖς οὖσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρετήσαν αἱ χεῖ-
ρες αὐται. 35 πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν ὅτι οὕτως κοπιῶντας
δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε
τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ ὅτι αὐτὸς εἶπεν· μακά-
ριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν. 36 Καὶ
ταῦτα εἰπὼν θείς τὰ γόνατα αὐτοῦ σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσ-
ηύξατο. 37 ἱκανὸς δὲ κλαυθμὸς ἐγένετο πάντων καὶ ἐπι-
πεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐ-
τόν, 38 ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι
οὐκέτι μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμ-
πον δὲ αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον.

21 Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἅπ' αὐτῶν, εὐθυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶ,
τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον κάκειθεν εἰς Πάταρα, 2 καὶ
εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινίκην ἐπιβάντες ἀνήχ-
θημεν. 3 ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον καὶ καταλιπόν-
τες αὐτὴν εὐώνυμον ἐπλέομεν εἰς Συρίαν καὶ κατήλθο-
μεν εἰς Τύρον· ἐκεῖσε γὰρ τὸ πλοῖον ἦν ἀποφορτιζόμε-
νον τὸν γόμον. 4 ἀνευρόντες δὲ τοὺς μαθητὰς ἐπεμείνα-
μεν αὐτοῦ ἡμέρας ἐπτά, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ
πνεύματος μὴ ἐπιβαίνειν εἰς Ἱεροσόλυμα. 5 ὅτε δὲ ἐγέν-
ετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευ-
όμεθα προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέ-
κνοις ἕως ἕως τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ
τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμενοι 6 ἀπησπασάμεθα ἀλλήλους
καὶ ἀνέβημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς
τὰ ἴδια.

32 τ κυριω B 326 pc gig sam^s bo | txi φ⁷⁴ A C D E Ψ 33. 1739 M vg sy sam^s | τ των
πανταν D | ταυτω η δοξα εις τους αιωνας· αμην 614 pc sy^h*** • 33 ουθ- φ⁷⁴ A B E
• 35 πασι D*vid; Spec | -ριος D* sy^p et' ο διδους μαλλον η ο λαμβανων sy^p
¶ 21,1 και επιβαντες ανηχθημεν· αποσπασθεντων δε ημων D* sa | (27,5) Π. και
Μυρα φ⁴¹vid D (gig vg^{mss} sa) | Πατερα φ⁷⁴ A C | txi B E Ψ 33. 1739 M vg sy • 3 γ
-νεντες A B² C E Ψ M | txi φ⁷⁴ A B* 33vid. 614. 1704. 1739 pc d | κατηχθημεν C Ψ 1739
M | txi φ⁷⁴ A B E 33. 326. 1175 pc lat sy^h • 5 τ A B* E pc | txi φ⁷⁴ A B² C Ψ 1739 M
• 6 τ ενεβ- B² B E Ψ 945. 1739. 1891 pc | επεβ- M | txi φ⁷⁴ A C 36. 453. 614. 1175.
1505 pc

24; 14,3 · R 16,25·
26,18 E 1,18! Kol
1,12 Dt 33,3s Sap
5,5 | Mt 10,8 1 K
9,12,15 2 K 7,2
1 Sm 12,3

1 K 4,12!

1 Th 4,11

1,21! · Thucyd II
97,4 cf Mt 14,19p
Sir 4,31

21,5

cf Gn 33,4; 45,14 ·
R 16,16! I

25 · 15,3!

1-18: 16,10!

11,19!

20,3!

7

cf 11,19

20,6! · 10,19!

12

15,3!

20,36

16: 8,40; 9,30; 18,22.
6,51 • E 4,11 2T 4,5
2,17
11,28
10,19!
20,23! cf J 21,18
28,17 Mc 10,33
L 24,7
4
20,24 cf R 15,30s
5,41!
11,18 • Mt 26,42p

7 Ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου ἤκατην-
τήσαμεν εἰς Πτολεμαῖδα καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφούς
ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. 8 τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξ-
ελθόντες ἤλθομεν εἰς Καισάρειαν καὶ εἰσελθόντες εἰς
τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ, ὄντος ἐκ τῶν ἐπτὰ,
ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. 9 τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες τέσσα-
ρες παρθένοι προφητεύουσαι. 10 Ἐπιμενόντων δὲ
τῇ ἡμέρᾳ πλείους κατήλθεν τις ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας προ-
φήτης ὀνόματι Ἀγαβος, 11 καὶ ἔλθων πρὸς ἡμᾶς καὶ
ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας ἑαυτοῦ τοὺς πόδας
καὶ τὰς χεῖρας εἶπεν· τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· τὸν
ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτως δήσουσιν ἔν τῃ Ἰερου-
σαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν.
12 ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ
οἱ ἐντόπιοι τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ.
13 τότε ἀπεκρίθη ὁ Παῦλος· τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ
συνθρῦπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον
δεθῆναι ἄλλα καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐτοιμῶς
ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 14 μὴ πειθο-
μένου δὲ αὐτοῦ ἡσυχάσαμεν εἰπόντες τὸ κυρίου τὸ
θέλημα γινέσθω.

15 Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἤαν- (31)
εβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα. 16 συνήλθον δὲ καὶ τῶν μα-
θητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενι-
σθῶμεν Ἐφραίμ Μνάσωνί τινι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. 17 Γε-
νομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα ἀσμένως ἀπεδέξαντο
ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί.

7 κατεβημεν φ74 κ2 A E | txt κ* B C Ψ 33. 1739 M | • 8 οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον M |
txt φ74 κ A B C E Ψ 33. 36. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al latt sy co; Eus Chr | • 10 τ
ἡμῶν κ2 E 1739 M gig syhmg | αὐτῶν κ* 1175 | txt φ74 A B C H Ψ 33. 36. 453. 1505 al;
Bas | • 11 ἀνελ- δε D* | εἰς φ74 D | • 12 παρακ- D* | • 15 Πάυλον τ. μὴ επιβ- D gig
• 13 ἀπεκ. δε (τε M) ο Π. Ψ M syh | απεκ. δε ο Π. και ειπεν (323). 945. 1739. 1891 pc |
ειπεν δε προς ημας ο Π. D (gig) | τοτε απεκ. (+ δε 33) ο (- φ74) Π. και ειπεν φ74 κ A E
33 pc vg (sy) sa bo^{ms} | txt B (* om. ο) C (* + δε p. απεκp.) 36 pc bo | • 14 ἡσυχάζοντες D* gig
p; Tert | • 15 βουλομαι D (sy) | • 16 πρὸς ἀλλήλους D | • 17 τινας ημ. αποταξάμενοι
D | ἀναβ- C D L* 36 pc | • 16 οὗτοι δε ἡγαγον ἡμας D^{vid} | • 17 καὶ παραγενομένοι εἰς
τινα κομην εγενομεθα παρα D^{vid} (syhmg) | • 17 Ἰασονι κ gig vg^{ms} bo^{pt} | • 17 κακειθεν
εξιόντες ἦλθομεν D^{vid} (syhmg)

31 18 Τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς
Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι.
19 καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ' ἑν ἕκαστον,
ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας
αὐτοῦ. 20 Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν θεόν
εἰπόντες ὁ αὐτῷ θεοφρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν
ἐν τοῖς Ἰουδαίοις τῶν πεπιστευκότων καὶ πάντες ἡ
ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν. 21 Ἐκατηχήθησαν δὲ περὶ
σοῦ ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωϋσέως τοὺς κατὰ
τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους λέγων μὴ περιτέμνειν αὐ-
τοὺς τὰ τέκνα μηδὲ τοῖς ἔθνεσιν περιπατεῖν. 22 τί οὖν
ἐστίν; πάντως ἀκούσονται ὅτι ἐλήλυθας. 23 τοῦτο οὖν
ποίησον ὅ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐ-
χὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν. 24 τούτους παραλαβὼν ἀγνί-
σθητι σὺν αὐτοῖς καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς ἵνα ἡ
ζυρῇσονται τὴν κεφαλὴν, καὶ γνώσονται πάντες ὅτι ὧν κατ-
ήχηνται περὶ σοῦ οὐδὲν ἐστὶν ἄλλα στοιχεῖς καὶ αὐτὸς
φυλάσσω τὸν νόμον. 25 περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων
ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες φυλάσσεσθαι
αὐτοὺς τὸ τε εἰδωλόθυτον καὶ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ
πορνεῖαν. 26 Τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄν-
δρας τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεῖς, εἰσῆει
εἰς τὸ ἱερὸν διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν
τοῦ ἀγνισμοῦ ἕως οὗ ἡ προσηνέχθη ὑπὲρ ἐνὸς ἐκάστου
αὐτῶν ἡ προσφορά.

18/19 τε φ74 κ A E 945. 1739. 1891 pc gig | ἦσαν δε παρ αὐτω οι πρ. συνηγμενοι ους
ασι. διηγειτο ενα εκαστον ως D* (sa) | • 20 κυριον D Ψ M gig vg^{ms} syh sa | txt φ74 κ
A B C E L 33. 36. 323. 945. 1175. 1739. 1891 al vg sy^p bo | I 1241 pc | ειποντες C D M
syh | txt φ74 κ A B E L Ψ (33). 36. 453. 945. 1739 al | ° D | ° 2 3 φ74 | I-αιων Ψ M syh |
εν τη I-αια D gig p sy^p sa | - κ pc | txt A B C E 33. 36. 945. 1175. 1739. 1891 al vg bo;
Eus | οἱ τοῦτοι D(*) gig vg^{ms} sy^p | • 21 κατηχησαν D* 104 gig | I 2 φ74 A E 33 pc latt
bo | τα εθη παντ. D | μητε εν τ. εθνεσιν (!) αὐτου D* | • 22 δεῖ συνελθειν (+ το D)
πληθος (° D Ψ M) ακ. γαρ φ74 κ(*) A (C2) D E Ψ 33. 1739^{al}. M latt | txt B C*^{vid} 36. 453.
614. 1175. 1505. 1739* pc sy^p co | • 23 αφ κ B pc bo; Or | • 24 επ (εις D) αὐτους A* D
33. 323. 945. 1739 pc | -σονται A B2 C (D*) Ψ 1739 M | txt φ74 κ B* D^l E 33. 614. 1175.
1505. 1891 al | ° 25 οὐδεν εχουσιν λεγειν προς σε ημ. γαρ D
gig sa | ° απεστ- B C* D Ψ 049. 614. 2495 pc bo | ° 1 κp. (-νοντες D* pc) μηδεν τοιουτον
τηρειν αὐτους ει μη D M gig | κp. (-νοντες 945) μηδ. τοιουτο τηρ. αυ. ει μη (αλλα
945. 1739. 1891 pc) C E Ψ 453. 945. 1505. 1739. 1891 al | txt φ74 κ A B 33. 1175 pc vg sy^p
co | I φ74 D Ψ 36. 614 pc | απο (ετ-των, -ματος, -του, -ειας) E vg sy | ° D gig | • 26 ερχ-
2464 pc e syh | επιουση D | ° εισηλθεν D | ° οπως D | ° 1 ενεχθη 323. 945. 1739.
1891 pc

12,171 • 11,30

15,41

11,18

2,41; 4,4

22,3

cf G 3,25

28,17

18,18

J 11,55

Nu 6,9.18

15,20!

1 Mcc 3,49 Nu 6, 1-21

24,17

19; 24,19; 19,10! 31
28,17 • 18,13! 6,13!
24,6 Ez 44,7 20,4 2 T 4,20
Mt 21,10 26,21
23,27 27
20,23! 12,6 19,32
22,30.24; 23,28 23,10!
J 19,15!

27 (Ὡς δὲ ἐμελλόν Ὁαί ἐπτά ἡμέραι συντελεῖσθαι), οἱ (32) Τ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι Τ θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον καὶ ἔπέβαλον ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας 28 κράζοντες· ἄνδρες Ἰσραηλίται, βοηθεῖτε· οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχῇ διδάσκων, ἐτι τε καὶ Ἑλλήνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ κεκοίνωκεν τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. 29 ἦσαν γὰρ προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν ἔνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. 30 ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ Παύλου εἶλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. 31 Ζητούντων ἔτι αὐτὸν ἀποκτεῖναι ἀνέβη Τ φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπείρης ὅτι ὅλη ἡ συγχύννεται Ἰερουσαλήμ. 32 ὃς ἐξαυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχας κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς, οἱ δὲ ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας ἐπαύσαντο τύπτοντες τὸν Παῦλον. 33 τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπέλαβετο αὐτοῦ καὶ ἐκέλευσεν δεθῆναι ἀλύσει δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς εἴη καὶ τί ἐστιν πεποιηκώς. 34 ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐπεφώνουν ἐν τῷ ὄχλῳ, μὴ δυναμένον δὲ αὐτοῦ γινῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. 35 ὅτε δὲ ἐγένετο ἔπι τοὺς ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου, 36 ἡκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κράζοντες· αἶρε αὐτόν.

37 Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ Παῦλος λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ; ὁ δὲ ἔφη· Ἑλληνιστὶ γινώσκεις; 38 (οὐκ ἄρα) σὺ εἰ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἄναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχιλίους ἄνδρας

27 'συντελουμένης δε της εβδομης ημερας D gig (sy) | ° 74 E Ψ pc | Τ δε et Τ e-ληλυθοτες D | ἑπιβαλλουσιν D • 29 ἑμισαμεν D • 31 ἑδε D Ψ M lat syh | – 74 (D*) p | txi K A B E 945. 1739. 1891. 2464 pc | Τ δε 74 | ἑσυγκεχυται 74 K 2 E Ψ 1739 M d gig | txi K* A B D 33. (1175) pc vg • 32 ἑλαβων B d • 34 ἑαναγ- 74 • 35 ἑεις D | ἑλαου D latt sy • 36 τ. οχλου 614 pc syh | – D gig | ἑαναιρεισθαι D • 37 τω χ. αποκριθεις ειπεν D | ἑλαλησαι D gig • 38 ου D | ἑεξαναστ- E-10 δε Ψ D 1739

τῶν σικαρίων; 39 εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι Ἰουδαῖος, Ἐαρσεὺς τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης· δέομαι ὁ δέ σου, ἔπιτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. 40 ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ ὁ Παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν ἑκατέσεισεν τῇ χειρὶ (τῷ λαῷ). πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης προσεφώνησεν τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ λέγων·

22 Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ ἀπολογίας. 2 ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προσεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. 3 ἐγὼ εἰμι ἄνθρωπος Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ τῆς Κιλικίας, ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιλῆλ ἡ παιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῷου νόμου, ζηλωτῆς ὀυπάρχων τοῦ θεοῦ· καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον. 4 ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς φυλακὰς ἄνδρας ὅτε καὶ γυναῖκας, 5 ὥς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Τ μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξιόμενος πρὸς τοὺς ἀδελφούς· εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς Ἰερουσαλήμ ἵνα τιμωρηθῶσιν.

6 Ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιεστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ, 7 ἐπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι· Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; 8 ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην· τίς εἰ, κύριε; εἶπέν τε πρὸς με· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις. 9 οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός

νωτὸν οὐρανοῦ ἐξ αὐτοῦ νότου νεκρῶν αὐτῶν ὁ νοτιοῖος ἀπὸ νότου νοτιοῦ ἵνα οὐρανοῦ πρὸς νότον αὐτῶν

39 (22,3) εν Ταρσω δε της Κ. γεγεννημενος D (w, sy) | ° 74 L 6 pc sy | ἑψαι Ψ | συγχωρησαι D gig • 40 ἑκαι σεισας D | πρὸς αὐτους D sy | ° 2 / B 945. 1739. 1891 pc | ἑσυχιας γεν. D | ἑιδια 74 A
¶ 22,2 ἑνησεν 74 L 36. 614. 945. 1505. 1739. 1891 al | προσφωνει D E Ψ 33vid. 1241. 2464 pc vg | txi K A B M | ° D gig | ἑησυχασαν D • 3 ἑμεν Ψ M syh bo | txi 74vid K A B D E 33. 36. 453. 945. 1739. 1891 pc | ἑπαιδευομενος D | ° D lat | τ. νομου 88 vg | των πατρικων μου παραδοσεων syh* | – Ψ 614. 1505 pc vgms | ἑ / 74 | 2 / D • 4 ° 74 • 5 ἑΑνανιας 614 pc syh* | ἑολον D | ἑπαρὰ των φων D • 6/7 ἑεγγιζοντι δε μοι μεσημβριας Δ. εξαιφ. απο του ουρ. περιηστραψε με φως και επεσον D* | Τ (26,14) σκληρον σοι προς κεντρα λακτιζειν. E gig vgms syhmg • 9 ἑκαι εμφοβοι εγενοντο D E Ψ 1739 M gig syh sa | txi 74 K A B H 049. 33. 326. 1175. 1241. 2464 pc vg syh bo

Ph 3,5 • 9,11 • 6,9; 22,3; 23,34 G 1,21

13,16!

22,21

7,2

24,10; 25,8; 26,1s. 24 1 K 9,3 |

21,40; 26,14

3-21; 9,1-29; 26,9-20

21,39!

5,34

G 1,14 R 10,2

9,21; 10,11; 10,25

8,31

L 22,66

8,26

2,22!

Sap 18,1

2,371 μοι. **10** εἶπον δέ· τί ποιήσω, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με· ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκὸν κάκει σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται σοι ποιῆσαι. **11** ὥς δὲ (οὐκ ἐνέβλεπον) ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι ἦλθον εἰς Δαμασκόν. **12** Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ ὁ εὐλαβὴς κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων Ἰουδαίων, **13** ἐλθὼν πρὸς με καὶ ἐπιστάς εἶπέν μοι· Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. καγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἄνεβλεψα εἰς αὐτόν. **14** ὁ δὲ εἶπεν· ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ οὗ τοῦ στόματος αὐτοῦ, **15** ὅτι ἔση μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ ἤκουσας. **16** καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου ἑπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ. **17** Ἐγένετο δέ μοι ὕποστρέψαντι εἰς Ἱερουσαλὴμ καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει **18** καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι· σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλὴμ, διότι οὐ παραδέχονται σου μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. **19** καγὼ εἶπον· κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ, **20** καὶ ὅτε ἐξεχύνετο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρῶντων αὐτόν. **21** καὶ εἶπεν πρὸς με· πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἔξαποστελῶ σε. **22** Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν λέγοντες· αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν. **23** κραυγαζόντων ἔτε αὐτῶν καὶ ῥιπτούντων τὰ ἱμάτια καὶ κονιορτὸν βαλ-

11 ἀναστάς d g¹⁹ sy^{hmg} sa | οὐδεν ἐβλ- B | ουκ ἐβλ- E 2464 pc • **12** ° φ⁷⁴ A vg | κατοί. (- 1505 pc) εν (+ τη φ⁴¹) Δαμασκῶ φ⁴¹vid Ψ 33. 1739 m vg^{mss} sy^h sa | κατοί. εκεί g¹⁹ (sy^p) | - 629 pc d; Chr | txt φ⁷⁴ A B E 36. 323 al vg • **13** ἐνεβ- 104. 1739. 1891 pc | ἐβ- φ⁷⁴ A | ° φ⁴¹ pc d sa • **14** τμοι φ⁴¹ pc d sy^p sa bomss | ° φ⁷⁴ A 33. 36. 453 pc • **16** ἐπικαλοῦμ- φ⁷⁴ • **17** ἐ-φοντι φ⁷⁴ 33 pc • **18** εἶδον B 36. 453 pc d co • **20** πρῶτομ- L 614. 945. 1505. 1739^{mss}. 1891 al sy^h | ττη ἀναίρει αὐτοῦ Ψ (33). 1739 m sy^p | txt B A B E pc latt co • **21** ἄλλω D (E: ἀποστ-) | ἀποστελῶ B • **22** φ⁷⁴ 33. 36. 104. 453. 2464 pc • **23** δε φ⁷⁴ B D E Ψ 33. 1739 m sy^h | txt A B C

λόντων εἰς τὸν ἄερα, **24** ἐκέλευσεν ὁ χιλιάρχος εἰσαγεσθαι αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν, εἶπας μαστιξὶν ἄνεταζεσθαι αὐτὸν ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἔπεφώνουν ἑαυτῷ. **25** ὥς δὲ προέτειναν αὐτὸν τοῖς ἱμάσιν, εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον ὁ Παῦλος· εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστιξεῖν; **26** ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατόνταρχος τὴν προσελθὼν τῷ χιλιάρχῳ ἀπήγγειλεν λέγων· τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος Ῥωμαῖός ἐστιν. **27** προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ· λέγε μοι, σὺ Ῥωμαῖος εἶ; ὁ δὲ ἔφη· ναί. **28** ἀπεκρίθη δὲ ὁ χιλιάρχος· ἐγὼ πολλοὺ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἔκτησάμην. ὁ δὲ Παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. **29** εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν, καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστιν καὶ ὅτι αὐτὸν ἦν δεδεκώς. **30** Τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, τὸ ἔλυσεν αὐτὸν καὶ ἐκέλευσεν συνελθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ πάν τὸ συνέδριον, καὶ καταγαγὼν τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς. **23** Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολιτευμαι τῷ θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. **2** ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἔπετάξεν τοῖς παρεστώσιν αὐτῷ τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. **3** τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν· τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένη· καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν νόμον καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; **4** οἱ δὲ παρεστώτες εἶπαν· τὸν ἀρχιερέα τοῦ

23 οὐραγον D g¹⁹ sy^p • **24** ἔ-ζειν D* pc | ἔ γνω φ⁷⁴ A 6. 33. 36 pc | ἔ κατεφ- D Ψ 614 pc | ἔ αὐτοῦ Ψ 614 pc | περὶ αὐτοῦ D g¹⁹ • **26** τοῦτο ακ. D lat | ὅτι Ῥωμαῖον αὐτον λεγει D g¹⁹ vg^{mss} | ὅρα D m g¹⁹ p sa | txt φ⁷⁴ A B C E Ψ 33. 36. 614. 945*. 1505. 1739 al vg sy bo • **27** τότε πρ. ο χ. ἐπρωτησεν αὐτον D (sa) | εἶπεν αὐτῷ φ⁷⁴ | εἶπεν· εἰμι D g¹⁹ • **28** καὶ ἀποκριθεὶς ο χ. (+ καὶ D*) εἶπεν· ἐγὼ οἶδα ποσού D • **29** τότε D | καὶ παραχρημα ἔλυσεν αὐτον 614 sy^h sa • **30** ἐπιουση 1241. 1505 pc | ἐπιουση επαυρ. 614 | ἑμψας 614 pc sy^h sa | ἑ απο των δεσμων m | txt φ⁷⁴ B A B C E Ψ 33^{vid}. 36. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 al latt sy ¶ **23,1** 3 4 1 2 B A C E 33. 945. 1739. 1891 pc latt | 2 3 4 B 36. 453. 614. 1505 pc | txt φ⁷⁴vid Ψ m • **2** παρηγγειλεν φ⁷⁴ | ἐκέλευσεν C 36. 453. 945. 1739. 1891 pc

Ex 22,27

5,17! • 5,34

26,5 Ph 3,5-9

28,20! • 4,2! 24,21

15,2!

Mt 22,23! p

5,34.39

15,2!

21,34; 22,24

9,10!

19,21; 27,24; 28,23

9,23.29 J 16,2

4,23!

6^Γ-αιου E 1739 M syh | txi P⁷⁴ N A B C Ψ 33. 36. 945. 1175 pc lat sy^p | °† B gig sa | txi P⁷⁴ N A C(*) E Ψ 33. 1739 M vg bo • 7^Γ† λαλουντος B pc | λαλησαντος C Ψ M | txi P⁷⁴ N A E 33. 323. 945. 1739. 1891. 2464 pc | ° επεσεν B(*: επεπ-) 2138 pc sy • 8^Γ† B pc latt | txi P⁷⁴ N A C E Ψ 33. 1739 M syh; Cyr | ° μηδε P⁷⁴ L 104. 323. 1241 pm • 9^Γοι (-L al) γρ-τεις τ. μ. των M | τινες των P⁷⁴ A E 33. 104 pc vg bo | txi N B (C, Ψ) 36. (945). 1175. 1505. 1739. 1891 al gig (h) sy^{p(h)} sa | ° μη θεομαχωμεν M sa | txi P⁷⁴ N A B C E Ψ 33. 81. 945*. 1175. 1739 al latt sy • 10^Γγεν- P⁷⁴ (°A) E Ψ 33. 1739 M | txi N B (°C) 1175 pc | ° B 69 • 11^Γ Παυλε C³ M h vg^{mss} | txi P⁷⁴ N A B C* E Ψ 33. 36. 614. 1175. 1505. 1739. 1891 al lat sy co • 12^Γτε B Ψ 614. 1505. 2464 pc h | ° I 3 4 2 Ψ 614. (1505) pc syh | π. τινες των I-αιων συστ. M lat sy^p sa^{mss} | [...] βοηθειαν συστραφεντες τιν. τ. I-αιων P⁴⁸ | txi P⁷⁴ N A B C E 33. 36. 81. 323. 945. 1175. 1739. 1891 al syh | ° μη P⁴⁸ pc | ° αν-ελωσιν A pc • 13^Γ αναθεματισαντες εαυτους P⁴⁸ h

θεοῦ λοιδορεῖς; **5** ἔφη τε ὁ Παῦλος· οὐκ ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς· γέγραπται γὰρ ὅτι ἀρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. **6** Γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος ἐστὶν Σαδδουκαίων τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων ἔκραζεν ἐν τῷ συνεδρίῳ· ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίων, περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν [ἐγὼ] κρίνομαι. **7** τοῦτο δὲ αὐτοῦ εἰπόντος· ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. **8** Σαδδουκαῖοι ὁμὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν μητε ἄγγελον μητε πνεῦμα, Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν τὰ ἀμφότερα. **9** ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες τινὲς τῶν γραμματέων τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο λέγοντες· οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος· **10** Πολλῆς δὲ γινομένης στάσεως φοβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῇ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν τὸ στράτευμα καταβὰν ἀρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν ἄγειν ὅτε εἰς τὴν παρεμβολήν. **11** Τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστάς αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν· θάρσει· ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλὴμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι.

12 Γενομένης γὰρ ἡμέρας ποιήσαντες συστροφὴν οἱ Ἰουδαῖοι ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς λέγοντες· μητε φαγεῖν μητε πιεῖν ἕως οὗ ἂν ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. **13** ἦσαν δὲ πλείους τεσσαεράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν ποιησάμενοι, **14** οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπαν· ἀναθέματι ἀνεθεματί-

σαμεν ἑαυτοὺς μηδενὸς γεύσασθαι ἕως ὅτου ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. **15** νῦν οὖν ὅτι ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ Πρὸν τῷ συνεδρίῳ ὅπως καταγάγῃ αὐτὸν εἰς ὑμᾶς ὡς μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ· ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσει αὐτὸν ἐτοιμοὶ ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. **16** Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπήγγειλεν τῷ Παύλῳ. **17** προσκαλεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἓνα τῶν ἑκατονταρχῶν ἔφη· τὸν νεανίαν τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει γὰρ ἀπαγγεῖλαι τι αὐτῷ. **18** ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν χιλιάρχον καὶ φησίν· ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίσκον ἀγαγεῖν πρὸς σὲ ἔχοντά τι λαλήσαι σοι. **19** ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο, τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι μοι; **20** εἶπεν δὲ ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε ὅπως αὖριον τὸν Παῦλον καταγάγῃς εἰς τὸ συνέδριον ὡς μέλλον τι ἀκριβέστερον πυνθάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. **21** σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς· ἐνεδρεύουσιν γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαεράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοὺς μὴτε φαγεῖν μὴτε πιεῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ νῦν εἰσιν ἐτοιμοὶ προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. **22** ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίσκον παραγγείλας μηδενὶ ἐκλαλῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με.

23 Καὶ προσκαλεσάμενος δύο [τινὰς] τῶν ἑκατονταρχῶν εἶπεν· ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἵππεῖς ἑβδομήκοντα καὶ δεξιοτάτους διακοσίους ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυ-

14 το συνολον P⁴⁸ gig h; Lcf | ° τουτο P⁴⁸ | αν Ψ 104. 1175. 2464 pc | - 33 • **15** παρακαλουμεν υμας ποιησατε ημιν τουτο· συναγαγοντες το συνεδριον et^o (P⁴⁸ gig) h syhm^e sa; (Lcf) | ° ταυριον M | txi P⁴⁸ vid.74 N A B C E Ψ 33. 36. 81. 945. 1175. 1739. 1891 al latt sy co | ° προς P⁷⁴ C Ψ 33 M | txi P⁴⁸ N A B E 81. 945. 1739 pc | ° υμιν P⁴⁸ vg^{mss} sy^{p(h)} • **17** εαν δεη και αποθανειν P⁴⁸ vid.614 h syhm^e • **17**† απαγε N B 81 pc | txi P⁷⁴ A C E (Ψ) 33. 1739 M | ° P⁷⁴ N C 1739 M | txi P⁷⁴ A B E Ψ 33. 81 pc | **18** νιαν B Ψ M | txi P⁷⁴ N A E 33. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891 al • **20** λλων P⁷⁴ A B E 81. 453 pc | ° οντα M | ° οντας 2127 pc | ° οντων 630 al lat sy | ° οντων N² Ψ 36. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al | txi N* 33. 1891 pc • **23**† 2 I N B 33. 81 pc | I P⁷⁴ pc lat sy^p | txi A E Ψ 1739 M | ° εκατον 614. 1241. 1505 pc h syhm^e sa | ° βολουσ A 33

25,2

25,3

20

21,27; 9,23.29 |

20,31

25,14.27; 28,17

15

15!

33; 25,1.4.6.13

9,25!

17,6! ταῖς συναγωγαῖς οὕτε κατὰ τὴν πόλιν, **13** Γοῦδὲ παρα-
 στησαι δύνανταί σοι περὶ ὧν Ἔνυνι κατηγοροῦσιν μου.
 9,2! **14** ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν λέγουσιν
 5; 28,22 • 4 Mcc 12,17 • **15** αἰρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πατρί τῷ θεῷ πιστευόν πᾶσι
 26,22! τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς ἐν τοῖς προφήταις γε-
 γραμμένοις, **15** ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεὸν ἦν καὶ αὐτοὶ
 Dn 12,2 L 14,14 οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσσεσθαι Ἐ δικαί-
 Ph 1,10 ων τε καὶ ἀδίκων. **16** ἐν τούτῳ καὶ αὐτὸς ἀσκήσας ἀπρόσκο-
 23,11 • Prv 3,4 πον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώ-
 11,29! πους διὰ παντός. **17** δι' ἐτῶν δὲ πλείονων ἐλεημοσύνας
 21,26 ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου παρεγενόμην καὶ προσφοράς,
 21,27 **18** ἐν ταῖς εὐρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ ἱερῷ οὐ μετὰ ὀ-
 χλου οὐδὲ μετὰ θορύβου, **19** τινὲς δὲ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰου-
 δαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι καὶ κατηγορεῖν εἴ τι
 ἔχοιεν πρὸς ἐμέ. **20** ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν τί εὐρον
 Ἐ ἀδίκημα στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, **21** ἢ περὶ μιᾶς
 23,6 ταύτης φωνῆς ἧς ἐέκραξα ἐν αὐτοῖς ἐστὼς ὅτι περὶ ἀνα-
 στάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ἔφ' ὑμῶν.
 23,24! **22** Ἄνεβάλετο δὲ αὐτοὺς ὁ Φῆλιξ, ἀκριβέστερον εἰ-
 9,2! • 23,26 δὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ εἴπας. Ἐ ὅταν Λυσίας ὁ χιλιάρχος
 καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ' ὑμᾶς. **23** διαταξάμενος τῷ
 27,3! ἑκατοντάρχῃ τηρεῖσθαι αὐτὸν ἔχειν τε ἄνεσιν καὶ μη-
 δένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν Ἐ αὐτῷ.
 26 Μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ
 26 σὺν Δρουσίλλῃ τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ οὖση Ἰουδαία Ἐ μετε-
 Mc 6,20 πέμψατο τὸν Παῦλον καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς

13 Γοῦτε 374 A E Ψ 33. 1739 M | txt B 81 pc | Γ νυν 374 E (Γ al) M | txt A B Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2464 al • 14 A 33 M | txt 374vid B E Ψ 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891. 2464 al • 15 πρὸς B C pc | Ἐ νεκρῶν E Ψ M sy | txt 374 A B C 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891 pc lat co • 16 ἔχων M gig | txt (Γ 374) A B C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1241. 1739. 1891 al lat | 7 8 I-6 E 1739 M | δια παν. πρ. τε τ. θ. κ. πρ. τ. α. Ψ 614. 1505. 1739 M. pc gig syh • 18 οἱς L 323. 326. 1241 pm • 19 δει L 1241 pm sa • 20 Γ (ex itac.?) ει 374 A C pc | Ἐν εμοί C E Ψ (Γ 945. 1739. 1891) M latt sy bo | txt 374 A B 33. 81. 1175 pc • 21 ὑφ' N E 1739 M lat syh | txt A B C Ψ 33. 81. 104. 2464 pc s sy • 22 ἀκουσας δε ταυτα ο Φ. αν. αυ. M sa | txt 374 A B C E (Γ 1505). 33. (81). 945. 1175. 1739. 1891. 2464 pc latt sy bo | Ἐ τι 374 E Ψ 614. 1241. 1505 pc • 23 Ἐ προσερχεσθαι M sa | txt 374 A B C E Ψ 33. 81. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 al latt sy bo • 24 2 / A E Ψ 614. 1241. 1505 pc | ολιγας ημ. 374 | txt B C 33. 1739 M syh | 2 C* M | γ. αυτου 374 B* 2 E Ψ 945. 1739. 1891. 2464 al | ιδ. γ. αυτ. B A 33 al | txt B C 36. 81. 1175 pc | quae petebat ut videret Paulum et audiret verbum; volens igitur satisfacere ei syhmg (bo^{ms})

Χριστὸν Ὁ Ἰησοῦν πίστεως. **25** διαλεγόμενου δὲ αὐτοῦ
 περὶ δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ
 μέλλοντος, ἔμφοβος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη τὸ
 νῦν ἔχον πορεύου, Ἐ καιρὸν δὲ μεταλαβὼν Ἐ μετακαλέσο-
 μαί σε, **26** ἅμα καὶ ἐλπίζων ὅτι χρήματα δοθήσεται Ὁ αὐ-
 τῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου. διὸ καὶ πυκνότερον αὐτὸν μετα-
 36 πεμπόμενος Γομίλει αὐτῷ. **27** Διετίας δὲ πληρωθεί-
 σης ἔλαβεν διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον, Ἐ θέλων
 τε χάριτα καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ Ἐ κατέλιπε
 τὸν Παῦλον δεδεμένον.
25 Φῆστος Γοὺν ἐπιβάς τῇ Ἐπαρχείᾳ μετὰ τρεῖς ἡμέ-
 ρας ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας, **2** ἐν-
 εφάνισάν τε Ὁ αὐτῷ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν
 Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου καὶ παρεκάλουν αὐτὸν **3** αἰ-
 τούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ ὅπως μεταπέμψῃται αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν αὐτὸν κατὰ τὴν
 ὁδόν. **4** ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη τηρεῖσθαι τὸν Παῦ-
 λον εἰς Καισάρειαν, ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπο-
 ρεύεσθαι. **5** οἱ οὖν ἐν ὑμῖν, φησίν, δυνατοὶ συγκαταβά-
 ντες εἴ τί ἐστιν ἐν τῷ ἀνδρὶ ἄτοπον κατηγορεῖταισαν
 αὐτοῦ.
6 Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας οὐ πλείους ὀ-
 κτῶ ἢ δέκα, καταβάς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθί-
 σας ἐπὶ τοῦ βήματος ἐκέλευσεν τὸν Παῦλον ἀχθῆναι.
7 παραγενομένου δὲ αὐτοῦ περιέστησαν αὐτὸν οἱ ἀπὸ
 Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι πολλὰ καὶ βαρέα
 αἰτιώματα καταφέροντες ἃ οὐκ Ἰσχυον ἀποδείξαι, **8** τοῦ

24 Γ B A C^{vid} H P 614. 1241 pm sy sams | txt 374 B* (B) E L Ψ 049. 33. 81. 323. 945. 1175. (Γ 1505). 1739 pm latt syh sams bo • 25 κρ. τ. μελ. εσεσθαι M | μελ. κρ. C 36. 1175 pc | txt 374 A B E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1505. 1739 al | Γ κ. δ. ευρων 374 | καιρω δε επιτηδειω E latt • 26 Γ B p* vgst | Ἐ πως λυση αυτον M co | txt A B C E Ψ 33. 81. 945*. 1175. 1505. 1739 al latt sy | διελεγετο C 36. 453 pc • 27 Ἐ τον δε Π. ειασεν εν τηρησει δια Δρουσιλλαν 614. 2147 syhmg | Γ-τας M | χαριν 374 B 2 E L Ψ 323. 945. 1505. 1739. 1891 al | txt B* A B C 33. 104. 1175 pc | Γ-λειπε 374 A L 81. 104. 453. 1175. 2464 pc | 25,1 Γ δε 374 pc | Γ-χ(ε)τω 374 B* A | txt B 2 C E Ψ 33. 1739 M • 2 Γ 374 | ο-ρεως H P 049. 189. 326 pm • 5 Γ τουτω M | τουτω ατ. Ψ 36. 453. 614. 1505 al syh sa? bo | txt A B C E 33. 81. 945. 1175. (Γ 1739. 1891). 2464 al lat • 6 Γ 374 | 2 Ψ M | οκτω 2147 pc sy | πλ. οκ. E 104. 614. 1505 al bo^{ms} | txt (374 B, B) A C 33. 36. 81. 453. 945. 1175. 1739. 1891 pc latt bo • 7 Γ-υσαν 374 B*

22,11 • 18,131 • Παύλου ἀπολογουμένου ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰου-
 6,131 δαίων οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἥμαρτον.
 24,271 **9** Ὁ Φῆστος δὲ θέλων τοῖς Ἰουδαίοις χάριν καταθέσθαι
 20 ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν· θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀνα-
 18,5 βάς ἐκεῖ περὶ τούτων κριθῆναι; **10** ἐπ' ἐμοῦ; **10** εἶπεν δὲ ὁ
 23,291 Παῦλος· Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσαρος ἐστῶς εἰμι, οὐ με
 16 • 21; 26,32; 28,19 δεῖ κρίνεσθαι. Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα ὥς καὶ σὺ κάλ-
 27,1 λιον ἐπιγινώσκεις. **11** εἰ μὲν οὖν ἀδικῶ καὶ ἄξιον ἕθανά-
 9,151 του πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν· εἰ δὲ
 23,231 οὐδὲν ἐστίν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσίν μου, οὐδεὶς με δύ-
 27,1 ναται αὐτοῖς χαρίσασθαι· Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. **12** τό-
 9,151 τε ὁ Φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρί-
 23,231 θη· Καίσαρα ἐπικέκλησαι, ἐπὶ Καίσαρα πορεύσῃ.
 27,1 **13** Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν Ἀγρίππας ὁ βασι-
 9,151 λεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν ἄσπα-
 23,231 σάμενοι τὸν Φῆστον. **14** ὥς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον
 24,27 ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον
 23,181 | 24,11 λέγων· ἄνθρωπος τίς ἐστίν καταλελειμμένος ὑπὸ Φήλικος
 4,231 δέσμιος, **15** περὶ οὗ γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα ἐνε-
 3 φάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων
 11 αἰτοῦμενοι κατ' αὐτοῦ καταδικῆναι. **16** πρὸς οὓς ἀπεκρί-
 23,35 θην ὅτι οὐκ ἐστίν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι ἄνθρω-
 17,22 πον· πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχει
 23,291 18,148! τοὺς κατηγοροὺς τόπον· **17** τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ
 17,22 ἐγκλήματος. **17** συνελθόντων οὖν Ὁ[αὐτῶν] ἐνθάδε ἀνα-
 7 βολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος τῇ ἐξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ
 23,291 18,148! βήματος ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα· **18** περὶ οὗ στα-
 17,22 θέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἔφερον ὧν ἐγὼ
 17,22 ὑπενόουν· **19** πονηρῶν, **19** ζητήματα δὲ τίνα περὶ τῆς ἰδίας
 17,22 δεισισταimonίας· **19** εἶχον πρὸς αὐτὸν καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ

9 τ^h 33 pc • **10** ¹ + 5 J-4 N* 453. 1175 pc | 5 J-5 B | txt φ⁷⁴ N² A C E Ψ 33. 1739 M | τ^h κηκα N B (81) | txt A C E Ψ 33. 1739 M • **11** ¹ 3 2 I φ⁷⁴ • **13** (rectius) Berp; 1175 pc sa | Berp- C*vid | ¹ -σομενοι Ψ 36. 81. 323. 945. 1505. 1739. 1891 pm latt sy sa | txt φ⁷⁴ N A B C (* illeg.) E H L P 049. 33. 614. 1175. 1241. 2464 pm • **15** ¹ δικην E Ψ M | txt φ⁷⁴ N A B C 33. 323. 945. 1175. 1739. 1891. 2464 pc • **16** ¹ τινι C 945. 1739. 1891 pc | ¹ ¹ εις απωλειαν M gig sy^{p-h} sa | txt φ⁷⁴ N A B C E Ψ 33. 81. 323. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 al vg bo | ¹ ¹ δε B E 614. 1505. 2464 pc • **17** ¹ + B pc | txt φ⁷⁴ N A (C) E Ψ 33. (C 36. 614. 1505). 1739 M • **18** ¹ επεφ- 6. 104. 1241 M | ¹ -ραν φ⁷⁴ A C* Ψ 33^{vid}. 36. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 al gig vg^{ww} (sy) | ¹ -ρα N* C² w | - M | txt N² B E 81. 104 pc • **19** ¹ τ^h ἦν φ⁷⁴vid sa

τεθνηκότος ὃν ἐφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν. **20** ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτων ζήτησιν ἔλεγον εἰ βούλοιο πορεύεσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα κακεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. **21** τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτὸν ἕως οὗ ἄναπέμψω αὐτὸν πρὸς Καίσαρα. **22** Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον· ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. **23** αὐρίον, φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

23 Τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σὺν τε χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν τῆς πόλεως καὶ κελεύσαντος τοῦ Φῆστου ἦχθη ὁ Παῦλος. **24** καὶ φησιν ὁ Φῆστος· Ἀγρίππα βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ συμπάροντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἐν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε· βοῶντες μὴ δεῖν αὐτὸν ζῆν μηκέτι. **25** ἐγὼ δὲ κατελαβόμην μηδὲν ἄξιον αὐτὸν θανάτου πεπραχέναι, τὸ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου τὸν Σεβαστὸν ἔκρινα πέμπειν. **26** περὶ οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω, διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὧν καὶ μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενομένης γράψω τί γράψω. **27** ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι.

26 Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη· ἐπιτρέπεται σοὶ περὶ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος τὸ ἐκτείναντας τὴν χεῖρα ἀπελογεῖτο· **2** Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἡγῆμαι ἐμαυτὸν μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων σήμερον ἀπολογεῖσθαι **3** μά-

20 ¹ εις C E L Ψ 33. 36. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891 al | txt N A B M | ¹ τουτου H P 049. 323. 1241 pm • **21** ¹ -λουμενου φ⁷⁴ Ψ 1739* pc | ¹ ¹ πεμψω H L P 049. 323 pm • **22** ¹ εφφ φ⁷⁴ C E Ψ 1739 M gig vg^{cl} sy | txt N A B 33 pc vgst | ¹ ¹ ο δε C E Ψ 33. 1739 M (w) sy^h | txt φ⁷⁴vid N A B 1175 pc lat co • **23** ¹ ελ- φ⁷⁴ pc • **24** ¹ -χεν B H Ψ 104. 945 al | ¹ ¹ επιβ- C E Ψ 33. 1739 M | txt φ⁷⁴ N A B 81 pc • **25** ¹ καταλ-μενος N* Ψ M gig s sy^h et ¹ ¹ και Ψ M gig sy^h | txt φ⁷⁴ N² A B C E 33. 81. 945. 1175. 1739. 1891 pc vg | ¹ ¹ -λουμενου φ⁷⁴ 2464 pc • **26** ¹ εχω φ⁷⁴ A E 81. 614. 945. 1505. 1739. 1891 al | txt N B C Ψ M | ¹ ¹ -ψαι E M | txt φ⁷⁴ N A B C Ψ 33. 81. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al • **27** ¹ ¹ + υπερ B (Ψ) M | txt φ⁷⁴ N A C E 33. 36. 81. (C 614. 945. 1505. 1891). 1739 al | ¹ ¹ confidens et in spiritu sancto consolationem accipiens sy^{hmg} • **2** ¹ ¹ παρα φ⁷⁴ 945. 1739. 1891 pc

22,3 G 1,13

23,61

28,20! • 13,32

24,15

4,2

9-20: 9,1-29;
22,3-21

8,3! Ap 2,10

L 2,9

22,2!

cf Euripides, Bak-
chae 794 Jullan Or
8,246b

λιστα γνώστην ὄντα σε² πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους
ἐθνῶν τε καὶ ζητημάτων^Τ, διὸ δέομαι^Τ μακροθύμως ἀ-
κοῦσαί μου. **4** Τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου^Ο [τὴν] ἐκ νεό-
τητος τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν τε
Ἱεροσολύμοις ἴσασι πάντες^Ο [οἱ] Ἰουδαῖοι **5** προγινώ-
σκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν
ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα
Φαρισαῖος. **6** καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς εἰς τοὺς πατέρας
ἡμῶν ἐπαγγελίας γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρι-
νόμενος, **7** εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ
νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταστήσασθαι, περὶ ἧς
ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ. **8** τί ἄπι-
στον κρίνεται παρ' ὑμῖν εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; **9** Ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἑμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα^Τ Ἰησοῦ τοῦ
Ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναντία πράξαι, **10** ὃ καὶ ἐποίησα
ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς^Τ τῶν ἁγίων ἐγὼ ἐν φυ-
λακαῖς κατέκλεισα τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν
λαβὼν ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆφον. **11** καὶ
κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς
ἠνάγκαζον βλασφημεῖν περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐ-
τοῖς ἐδίδωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. **12** Ἐν οἷς^Τ
πορευόμενος εἰς τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπι-
τροπῆς^Ο τῆς^Τ τῶν ἀρχιερέων **13** ἡμέρας μέσης κατὰ τὴν
ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα
τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευο-
μένους. **14** πάντων τε καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν γῆν^Τ
ἤκουσα φωνὴν ἡλέγουσαν πρὸς με^Τ τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ·
Σαοὺλ Σαοὺλ, τί με διώκεις; σκληρόν σοι πρὸς κέντρα

3¹ N* C 6. 36. 453. 1175 pc | Τεπισταμενος (P⁷⁴) N² A C 33. (1¹ 36). 614. 945. 1891 al sy^p |
txt N* B E Ψ 1739 M sy^h co | Τ σου C M sy^p co? | txt P⁷⁴ N A B E Ψ 33. 36. 81. 945. 1175.
1739. 1891 al lat sy^h • 4¹ B C* H 36 pc | txt P⁷⁴ N A C² (E) Ψ 33. 1739 M | μου P⁷⁴
pc | O¹ P⁷⁴ B C* E Ψ 33. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 al | txt N A C² M • 6¹ πρὸς
C 1739 M | txt N A B E Ψ 048. 33. 81. 104. 1175 pc | O H L P 049. 1241 M • 7¹ σεῖν B
pc | β. Ἀγρίππα 104. 945. 1739. 1891 al sy (1¹ M) | - A Ψ 36. 453 pc gig | txt N B C E
096. 33. 81. 1175. 2464 pc vg co • 9¹ του P⁷⁴ N* pc • 10¹ δε 36. 453 pc | - B Ψ 1739
M | txt P⁷⁴ N A C E 048. 096. 33. 81. 1241 pc • 12¹ και H L P 049. 6. 104. 323. 1241 M |
O P⁷⁴vid A E 048^{vid}. 096. 36. 1704 pc | Τ παρα C Ψ 33. 1739 M | txt P⁷⁴vid N A B E 048^{vid}.
096. 81. 614. 1175. 1505 pc latt • 13¹ O P⁷⁴vid • 14¹ δια τον φοβον εγω μονος 614. 2147
pc (gig, sy^{hmg} sa bo^{mss}) | ἡ λαλουσαν πρ. με H 323 al e vg | λαλ. πρ. με και λεγ. Ψ M
(gig) | - 33 pc | txt P⁷⁴ N A B C (E) 048. 096. 36. 81. 945. (1175). 1739. 1891 al

λακτίζειν. **15** ἐγὼ δὲ εἶπα· τίς εἰ, κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶ-
πεν· ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς^Τ ὃν σὺ διώκεις. **16** ἀλλὰ ἀνάστηθι
καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου· εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι,
προχειρίσασθαί σε ὑπηρετήν καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδές
Ο[με] ὧν τε ὀφθήσομαι σοι, **17** ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ
λαοῦ καὶ ἐκ τῶν ἐθνῶν εἰς οὓς ἐγὼ ἀποστέλλω σε
18 ἀνοῖξαι ὀφθαλμοὺς ταύτων, τοῦ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκο-
τούς εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ ἐπὶ τὸν θεόν,
τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ κληρὸν ἐν τοῖς
ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς ἐμέ. **19** Ὅθεν, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθῆς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ
20 ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ πρώτον τε καὶ Ἱεροσολύμοις,
Τ πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας^Τ καὶ τοῖς ἔθνεσιν
ἀπήγγελλον μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν θεόν, ἅξια
τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας. **21** ἔνεκα τούτων με
Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι Ο[όντα] ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρώντο
διαχειρίσασθαι. **22** ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς ἀπὸ τοῦ
θεοῦ ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος μι-
κρῷ τε καὶ μεγάλῳ οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφῆται
ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωϋσῆς^Τ, **23** εἰ πα-
θητὸς ὁ χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς
μέλλει καταγγέλλειν τῷ τε λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

24 Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου ὁ Φῆστος μεγάλη
τῇ φωνῇ φησιν· μαῖνη, Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα^Τ
εἰς μανίαν περιτρέπει. **25** ὁ δὲ Παῦλος· οὐ μαίνομαι, φη-
σίν, κράτιστε Φῆστε, ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης
ρήματα ἀποφθέγγομαι. **26** ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων ὁ
βασιλεὺς πρὸς ὃν Ο καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ, λανθά-
νειν γὰρ αὐτόν^Τ [τι] τούτων οὐ πείθομαι Ο¹ οὐθέν· οὐ γάρ
ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. **27** πιστεύεις, βασιλεῦ
Ἀγρίππα, τοῖς προφήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. **28** ὁ δὲ

15¹ O H P 049. 323. 1241 M | Τ (22,8) ο Ναζωραιος 048. 6. 104. 614. 1175 pc gig vg^{mss}
sy^p h** • 16¹ O P⁷⁴ N A C² E Ψ 096 M latt bo | txt B C*^{vid} 614. 945. 1175. 1505. 1739. 1891.
2464 pc sy sa • 17¹ ε-λω Ψ 096. 6. 81. 104. 614. 945. 1241. 1505 al co | εξαποστελλω
P⁷⁴vid C (-ελω 36. 323. 453. 1175. 1739. 1891. 2464 al) | txt N A B E 048^{vid} M • 18¹ τ
τυφλων E 096 vg^{mss} • 20¹ τεις E Ψ 33. 1739 M lat | txt P⁷⁴ N A B vg^{mss} | των -αιων
P⁷⁴ pc • 21¹ τουτου P⁷⁴ pc | O¹ A B 048 M | txt P⁷⁴ N E Ψ 33. 36. 81. 614. 945. 1175.
1505. 1739. 1891 al latt • 22¹ [Τ hic add. 26,8 Eb. Nestle cj] • 24¹ επιστασθαι A • 26¹ O
B 104. 1175 pc h vg^{mss} | Τ - B Ψ 36. 614. 1175. 1505 pc sy^p | εγω 945. 1739. 1891 pc | txt
P⁷⁴ N A E 33 M sy^p | O¹ P⁷⁴ N² A E 33. 81 al

Ez 2,1

Jr 1,8.19.7 1 Chr
16,35 •Is 42,7.16 1 P 2,9 •
E 2,2!5,31! • 20,32! Sap
5,5 • 20,21

R 15,19

11,18! • 15,19!
3,19 •
Mt 3,8 p |

21,30s

3,18; 24,14; 28,23
L 24,27!17,3 L 24,26! 1 K
15,20 Kol 1,18 •
Mt 4,16 2 T 1,10 •
13,47 L 2,32 |

22,1!

12,15 J 10,20!

24,31 • Jdth 10,13

J 18,20!

Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον· ἐν ὀλίγῳ ἔμε πείθεις Ἰ
Ἰ Χριστιανὸν ποιῆσαι. 29 ὁ δὲ Παῦλος· ἐὺξαίμην ἂν
τῷ θεῷ καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν μεγάλῳ οὐ μόνον σὲ ἀλλὰ
καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον γενέσθαι τοι-
οῦτους ὁποῖος καὶ ἐγὼ εἰμι παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τού-
των. 30 Ἀνέστη τε ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ ἡγεμῶν ἢ
τε Βερνίκη καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, 31 καὶ ἀναχω-
ρήσαντες ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους λέγοντες Ὁτι οὐδὲν
θανάτου ἢ δεσμῶν ἄξιόν ἐστι πρᾶσσει ὁ ἄνθρωπος οὗ-
τος. 32 Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆστῳ ἔφη· ἀπολελεύσθαι ἐδύ-
νατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος· εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα. Τ

27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰτα-
λίαν, παρεδίδουν τὸν τε Παῦλον καὶ τινὰς ἐτέ-
ρους δεσμώτας ἑκατοντάρχῃ ὀνόματι Ἰουλίῳ σπείρης
Σεβαστῆς. 2 ἐπιβάντες δὲ τὸ πλοῖον Ἀδραμυττηνῷ μέλ-
λοντι πλεῖν εἰς τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους ἀνήχθημεν
ὄντος σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνα Ἰ Θεσσαλονικέ-
ως. 3 τῇ τε ἐτέρᾳ κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως
τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ χρησάμενος ἐπέτρεψεν πρὸς
τοὺς φίλους πορευθέντι ἐπιμελείας τυχεῖν. 4 κάκειθεν
ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον διὰ τὸ τοὺς ἀνέ-
μους εἶναι ἐναντίους, 5 τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν Κίλι-
κίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλθομεν εἰς
Μύρα τῆς Λυκίας. 6 Κάκει εὐρών ὁ ἑκατοντάρχης
πλοῖον Ἀλεξανδρίνον πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐνεβίβασεν
ἡμᾶς εἰς αὐτό. 7 ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες

28 ἔμε πειθῆ A | (ex itac.?) Χρη- N* | γενεσθαι E Ψ 1739 M latt sy; Cyrj | txi ϕ⁷⁴ N A B 048. 33. 81. 1175 pc sy^{hmg} • 29 ἔξαμην N* H L P 049. 81. 326. 1241 al | πολλῶ 1739^c M sy | txi ϕ⁷⁴ N A B Ψ 33. 81. 945*. 1739* pc latt • 30 καὶ ταῦτα εἰποντος αὐτοῦ (-614) av. M h sy^{hmg} sa | av. δε 33. 945. 1505. 1739. 1891 al | txi N A B Ψ 81. 1175. 2464 pc • 31 ο ϕ⁷⁴ pc | ο¹ B M it sy | txi ϕ⁷⁴ N A (Ψ) 33. 81. 104. 945. 1175. 1739. 1891 pc vg • 32 ἀπολελ. ηδ. ϕ⁷⁴ | (h. i.?) - 326. 2464 | τ καὶ οὕτως ἐκρινεν αὐτον ο ἡγεμῶν ἀναπεμψαι Καίσαρι 97 pc h w (sy^p hmg) et • 27,1 ο h sy^{hmg} | τους περι τον Παυλον P 6. 326 pc | 2 I ϕ⁷⁴ pc | I 945. 1505. 1739. 1891 pc • 2 τῶ ϕ⁷⁴ | εν 614. 1505 pc | μυντ- ϕ⁷⁴ vid A B* 33 pc | txi (vl -τ-) N B² Ψ 1739 M | Θεσσ-εων δε Αρισταρχος και Σεκουνδος 614. 1505. (2147) pc sy^h • 3 ἱ-λιανος A • 5 τ δι ημερων δεκαπεντε 614. 2147 pc h vg^{ms} sy^{hmg} | ρρ- B 1175 | Σμυρναν 69 | Λυστραν ϕ⁷⁴ N (A) lat bo | txi Ψ 33. 1739 M h • 6 ε-ιθεν ϕ⁷⁴ A pc | -εισε 36. 104. 453. 1175 pc

καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον, μὴ προσεῶντος
ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κατὰ Σαλ-
μώνην, 8 μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς
τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς λιμένας ὃ ἐγγὺς πόλις
ἦν Ἰ Λασαία.

9 Ἰκανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου καὶ ὄντος ἤδη ἐπι-
σφαλοῦς τοῦ πλοῦς διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρελη-
λυθέναι παρήνει ὁ Παῦλος 10 λέγων αὐτοῖς· ἄνδρες,
θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ πολλῆς ζημίας οὐ μόνον τοῦ
φορτίου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλ-
λιν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. 11 ὁ δὲ ἑκατοντάρχης τῷ κυβερ-
νήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ μᾶλλον ἐπέιθετο ἢ τοῖς ὑπὸ τὸ
Παύλου λεγομένοις. 12 ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρ-
χοντος πρὸς παραχειμασίαν οἱ πλείονες ἔθεντο βουλὴν
ἀναχθῆναι ἐκεῖθεν, εἰ πῶς δύναιτο καταντήσαντες εἰς
Φοῖνικα παραχειμάσαι λιμένα τῆς Κρήτης βλέποντα κα-
τὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον.

13 Ὑποπνεύσαντος δὲ νότου δόξαντες τῆς προθέσεως
κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσπον παρελέγοντο τὴν Κρήτην.
14 μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός
ὃ καλούμενος Εὐρακύλων. 15 συναρπασθέντος δὲ τοῦ
πλοίου καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ ἐπι-
δόντες ἔφερόμεθα. 16 νησίον δὲ τι ὑποδραμόντες κα-
λούμενον Καῦδα ἰσχύσαμεν μόλις περικρατεῖς γενέσθαι
τῆς σκάφης, 17 ἦν ἄραντες βοηθείαις ἐχρῶντο ὑπο-
ζωννόντες τὸ πλοῖον, φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτιν
ἐκπέσωσιν, χαλάσαντες (τὸ σκεῦος), οὕτως ἐφέροντο.
18 σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν
ἐποιοῦντο 19 καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ
πλοίου ἔρριψαν. 20 μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπι-

7 ο 614. 1505. 2147 pc (h) • 8 τ B Ψ 1739 M | txi N A 33 pc | (ex itac.?) -σεα B 33. 1175. 1739. 1891. 2464 al | -σια 36. 81. 453. 945 pc | Λαισσα N² | Αλασσα A sy^{hmg} sa | Thalassa lat | txi (N*) Ψ M • 11 του Ψ 33. 1739 M | txi ϕ⁷⁴ N A B 81. 1241 pc • 13 ρ de Asso(n) lat • 14 ο ϕ⁷⁴ | ευροκλυδων (B²: ευρυ-) Ψ 33^{vid}. 1739 M sy | txi ϕ⁷⁴ N A B* latt (co) • 15 τῶ πλεοντι και συστειλαντες τα ιστια 614. 2147 pc (sy^{hmg}) • 16 τ Κλαυδα N* A^{vid} 33. 81. 614. 945. 1505. 1739 pc vg^{ms} sy^h | Κλαυδην M | txi ϕ⁷⁴ N² B (Ψ: Γαυδην) 1175 lat sy^p • 17 ε-ιαν N* gig | -ειας 6. 36. 81. 453. 614. 1241. 2464 pc | ρ δε ϕ⁷⁴ | τα ιστια 1505 pc s (sy^p) | ρομεθα 36. 453 pc sy^p bo • 18 τε ϕ⁷⁴ A 104 pc • 19 ψαμεν Ψ M sy | txi ϕ⁷⁴ vid N A B C 33. 36. 81. 323. 453. 945. 1175. 1739. 1891 al latt co | τεις την θαλασσαν 614. 2147 (pc) it vg^{ms} sy^{hmg} sa

2 K 11,27

Ἦ προσελάβοντο ἅπαντας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφε-
στῶτα καὶ διὰ τὸ ψυχός. **3** Συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύ-
λου φρυγάνων τι πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν,
ἐχιδνα ἀπὸ τῆς θέρμης ἐξεληούσα ἔκαθησεν τῆς χειρὸς
αὐτοῦ. **4** ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμᾶμενον τὸ θηρίον
ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, πρὸς ἀλλήλους ἔλεγον· πάντως φο-
νεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος ὃν διασωθέντα ἐκ τῆς θα-
λάσσης ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. **5** ὁ μὲν οὖν ἄποτινάξας
τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ ἔπαθεν οὐδὲν κακόν, **6** οἱ δὲ προσ-
εδόκων αὐτὸν μέλλειν ἱμῖν πρᾶσθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω
νεκρόν. ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκῶντων καὶ θεωρούν-
των μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον ἔμεταβαλόμενοι
ἔλεγον αὐτὸν εἶναι θεόν. **7** Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχεν χωρία
τῷ πρώτῳ τῆς νήσου ὀνόματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος
ἡμᾶς ἑπτὰ ἡμέρας φιλοφρόνως ἐξένισεν. **8** ἐγένετο δὲ
τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίῳ συνε-
χόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν καὶ
προσευξάμενος ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ ἰάσατο αὐτόν.
9 τούτου δὲ γενομένου ὁ καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ
ἔχοντες ἀσθενείας προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, **10** οἱ
καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς καὶ ἀναγομένοις
ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὰς χρείας. **11** Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακε-
χειμακότες ἐν τῇ νήσῳ, Ἀλεξανδρίῳ, παρασήμῳ Διοσκού-
ροις. **12** καὶ καταχθέντες εἰς Συρακοῦσας ἐπεμείναμεν
(ἡμέρας τρεῖς), **13** ὅθεν περιελόντες κατηντήσαμεν εἰς
Ῥήγιον. καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου δευτε-
ραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, **14** οὗ εὐρόντες ἀδελφούς

2 ἢ προσανελαμβάνοντες ἢ* Ψ 614. (1505) pc lat | 2 / 2 ἢ 33 | 2 A gig co | / 181. • 3 ἢ διεξ- H L P Ψ 049. 323. 614. 945. 1241. 1739 ἢ | ἢ-ψατο C 36. 453. 614. 1505. 1891 pm • 5 ἢ-ἔαμενος A H L 048. 33. 36. 81. 323. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pm | txi ἢ B P Ψ 049. 326. 1241. 1891. 2464 pm • 6 ἢ-εμπιπρ- ἢ* 323. 945 pc | ἢ-λλ- ἢ 048. 33. 1739 ἢ | txi A B Ψ 81. 323. 945. 1505 al • 7 ἢ-Πουπλίῳ ἢ 74vid 81. 104. 945. 1739 pc | ἢ t B 6. 104. 323. 614. 1175. 1505 pc | txi ἢ 74vid ἢ A Ψ 048. (33). 1739 ἢ • 8 ἢ-τω ἢ 74. • 9 ἢ-ἡγίους H | ° B gig vgcl • 10 ἢ-ὅσον χρόνον ἐπεδημούμεν 1611 pc | ἢ-τὴν χρεῖαν ἢ | txi ἢ 74 ἢ A B Ψ 048. 066. 33. 104. 614. 945. 1175. 1505. 1739 pc syh • 11 ἢ-ἡγ- H 049. 6. 326. 1891. 2464 pm | ἢ-κορ- ἢ 74 P* Ψ 81c. 104. 326. 453. 2464 al • 12 ἢ-ῥαις τρισὶν B • 13 ἢ-τ-ἐλθοντες ἢ 74 ἢ 2 A 066. 1739 ἢ lat sy | txi ἢ* B Ψ (gig) ἢ 74 ἢ 2 A 066. 1739 ἢ lat sy | txi ἢ* B Ψ (gig)

παρεκλήθημεν παρ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτὰ καὶ
οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην ἤλθαμεν. **15** κάκειθεν οἱ ἀδελ-
φοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν ἤλθαν εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν
ἄχρι Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν, οὓς ἰδὼν ὁ
Παῦλος εὐχαριστήσας τῷ θεῷ ἔλαβε θάρσος. **16** Ὅτε δὲ εἰσῆλθομεν εἰς τὴν Ῥώμην, ἐπετράπη τῷ Παύ-
λῳ μένειν καθ' ἑαυτὸν τὸν σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν
στρατιώτῃ.

17 Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι αὐ-
τὸν τοὺς ὄντας τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων δὲ
αὐτῶν ἔλεγεν πρὸς αὐτούς· ἐγώ, ἄνδρες ἀδελφοί, οὐδὲν
ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατράσι δέ-
σμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν
Ῥωμαίων, **18** οἵτινες τὸ ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπο-
λῦσαι διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί.
19 ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Ἰουδαίων τὴν ἀναγκάσθην ἐπικα-
λέσασθαι Καίσαρα οὐκ ὥς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι ἑκα-
τηγορεῖν. **20** διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα
ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι, ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ
Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περιέκειμαι. **21** οἱ δὲ πρὸς αὐ-
τὸν εἶπαν· ἡμεῖς οὐτε γράμματα ὑπὲρ σοῦ ἐδεξάμεθα
ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν
ἀπήγγειλεν ἢ ἐλάλησέν τι περὶ σοῦ πονηρόν. **22** ἀξιοῦ-
μεν δὲ ὑπαρᾶ σοῦ ἀκοῦσαι ὃ φρονεῖς, περὶ ὧν γὰρ
τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστὸν ἡμῖν ἐστὶν ὅτι πανταχοῦ
ἀντιλέγεται. **23** Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν ἤλθον πρὸς αὐτὸν εἰς
τὴν ξενίαν πλείονες οἷς ἐξετίθετο ἡ διαμαρτυρούμενος

14 ἢ ep Ψ 28 | txi ἢ 74 ἢ A B 048. 066. 33. 36. 81. 453. 945. 1175. 1739 pc | ἢ ἐπιμενιαντες H Ψ 049. 326. 614. 1505. 2464 al | ἢ 74vid (A, 048. 066. 33). 81. 104. 945. (1739). 2464 al vg | txi ἢ B Ψ 28 gig • 15 ἢ B | ἢ-εἰλη- Ψ (1739) ἢ | txi ἢ A B 066. 81. 104 pc • 16 ἢ τὴν ἢ* L Ψ 048. 614. 1175. 1505 al | txi ἢ 2 A B 066. 1739 ἢ | ἢ οἱ εκατονταρχοὶ παρ- ἐδωκεν τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῳ, τῷ δε Π. ἐπετρ. ἢ gig p (syh**) sa | txi ἢ 74vid ἢ A B Ψ 048vid. 066. 33vid. 81. 1175. 1505. 1739. 2464 pc vg (sy) bo | ἢ-ἄν- B | ἢ ἐξω τῆς παρεμβολῆς 614. 2147 pc it syh** • 18 ἢ-πολλὰ 614 pc syh** • 19 ἢ (22,22) καὶ ἐπικρα- ζόντων· αἶρε τον εχθρον ἡμων 614. 2147 pc syh** | ἢ-ῥησαι Ψ 28 | txi ἢ A B 33. 81. 104. 453. 945. 1175. 1739. 2464 pc | ἢ ἄλλ' ἵνα λυτρωσώμαι τὴν ψυχὴν μου ἐκ θανάτου 614. 2147 pc gig p vgms syh** • 21 ἢ-οὐδε ἢ 74 81*. 104 pc; Eus | ἢ 74 A B 33. 104. 945. 1739 al | txi (ἢ) B (Ψ) 048 ἢ it; Eus • 22 ἢ 74vid ἢ L 36 pc | / 2 33 | ° 104 pc • 23 ἢ-ἡκον Ψ 28 | txi ἢ 74vid ἢ A B 048. 33. 36. 81. 453. 945. 1175. 1739. 2464 pc | ἢ ἐξεθετο ἢ 74vid A*vid pc | ἢ-ραμενος ἢ(*) | παρατιθεμενος A

19,81 • 31
26,221
20,7.11 | 17,4
Is 6,9s • Mt 13,14s!p
2K 3,14
2,141 • Ps 67,3; 98,3 • 18,61
Is 40,5 • L 3,6
2T 1,17
19,81
23; 1,3 • 2,29! Ph 1,14 2T 2,9

τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς περὶ τοῦ Ἰησοῦ ἀπὸ τε τοῦ νόμου Ὁμωσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωτὶ ἔως ἑσπέρας. **24** καὶ οἱ μὲν τὴν ἐπίθειοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίσταντο. **25** ἀσύμφωνοι γὰρ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἐν, ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ὅτι ὡς ἔειπεν

πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπὸν

ἀκοῇ ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε

καὶ βλέποντες βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴδῃτε

27 Ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου

καὶ τοῖς ὠσὶν βαρέως ἤκουσαν

καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμνησαν

μήποτε ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς

καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσιν

καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσιν

καὶ ἐπιστρέψωσιν, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς.

28 γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τοῦτο τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ· αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται.

30 Ἐνέμεινεν δὲ διετίαν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι καὶ ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν τ.

31 κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Ὁριστοῦ μετὰ πάσης παραρρησίας ἀκωλύτως τ.

23 • 97⁴ syh • 24 τουν N* • 25 τε N* 36. 453. 1175 pc | ημ- M gig vg | - syh | txt 97⁴ N A B Ψ 049. 33. 81. 323. 945. 1175. 1739. 2464 al p s sy; CytJ • 26 (ex itac.?) ειδητε 97⁴vid E 104 pc syh • 27 εβαρυνθη N* (gig) | ε-φουσιν A E Ψ 048. 81 pc vg^{ms} | ε-σωμαι E 33. 81. 2464 pm gig vg • 28 ε B 6. 81. 453. 1175 pc | τ 29 και ταυτα αυτου ειποντος απηλθον οι Ιουδαιοι πολλην εχοντες εν εαυτοις συζητησιν (ζητ- 104 pc) M it vgl syh** | txt 97⁴vid N A B E Ψ 048. 33. 81. 1175. 1739. 2464 pc s vgst syr co • 30 τ Ιουδαιους τε και Ελληνας 614. 2147 pc (gig p) vg^{ms} syh** • 31 ε p et τ dicens quia hic est Christus Jesus filius dei per quem incipiet totus mundus iudicari p vg^{ms} syh | της βασιλειας 97⁴ | ο N* 326. 614. 1505. 2147 pc syh | σωτηριας 97⁴ | τ αμην Ψ 36. 453. 614. 1175. 1505 al vg^{ww} syh

ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

1 Παῦλος δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος ἁφωρισμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ, **2** ὁ προεπηγγεῖλατο διὰ τῶν προφητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἀγίαις **3** περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ γενομένου ἐκ σπέρματος Δαυὶδ κατὰ σάρκα, **4** τοῦ ὁρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει κατὰ πνεῦμα ἀγιωσύνης ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, **5** δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσιν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, **6** ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, **7** πᾶσιν τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἁγαπητοῖς θεοῦ, κλητοῖς ἀγίοις, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

8 Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ περὶ πάντων ὑμῶν ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. **9** μάρτυς γάρ μοι ἐστὶν ὁ θεός, ὃ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματι μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνησθῆναι ὑμῶν ποιούμεναι **10** πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος εἰ πως ἤδη ποτὲ εὐδοθήσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. **11** ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικὸν εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, **12** τοῦτο δὲ ἐστὶν συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. **13** οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθη ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα τινὰ καρπὸν σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. **14** Ἑλληνσὶν τε καὶ βαρβά-

¶ 1,1 • 97⁴ N A G Ψ 33. 1739. 1881 M b d vgl sy; Irlat v.l. Ambst | txt 97⁴ B 81 pc a m vgst; Irlat • 3 γεννωμ- 61 pc sy • 4 προο- latt; Irlat vid • 7 ε G pc; Or^{1739ms} et εν αγαπη θεου G it vg^{ms}; Ambst | 4 3 1 2 sy • 8 N* | υπερ D G Ψ M | txt N A B C D* K 33. 81. 1506. 1739. 1881 al • 9 μοι D* G Ψ 424. 1505. 1 249 pc • 12 γεμε Michelsen cJ • 13 ουκ οιομαι D(*) G b*; Ambst

2P 3,16
Act 19,21; 23,11;
28,14.16 2T 1,17

Ph 1,1 G 1,10 Jc 1,11 Ps 105,26; 78,70 etc • 1K 1,1 • G 1,15! • 1Th 2,2! | Tt 1,2 • 16,25s L 1,70 |

Mt 1,1 J 7,42! 2T 2,8 Ap 22,16 • Kol 1,22! | Act 13,33 • Ph 3,10 1T 3,16 Test Lev 18,7 | 15,15! G 2,7s • 16,26! • Act 9,15!p 8,28; 9,24 1K 1,9 etc |

Act 28,15
1K 1,2; • 1,3 2K 1,2 G 1,3 E 1,2 Ph 1,2 2Th 1,2 Phm 3 Kol 1,2 1Th 1,1 Tt 1,4 | 1K 1,4 etc 16,19 1Th 1,8 2K 1,23 Ph 1,8 1Th 2,5 1Sm 12,5s • H 9,14; 12,28 Dt 11,13 • Ph 3,3 • 1Th 1,2 2T 1,3 • E 1,16 | 15,23 Act 19,21 Act 18,21!

1Th 2,17; 3,6 2T 1,4 • 12,6!

11,25 1K 10,1; 12,1 2K 1,8 1Th 4,13 • 15,22!

J 15,16!

1 K 1,26ss • 8,12;
15,27 G 5,3 1 K 9,
16

Ps 119,46 L 9,261 •
1 K 1,18,24 2 K 12,
9 • 10,9; 5,9s 1 Th
5,9s • Act 3,261;
18,61 |

3,5,21-26; 10,3 2 K
5,21 Ph 3,9 Mt 6,
33 Ps 98,2 Is 51,
5s,8 • Hab 2,4
G 3,11 H 10,38

4,15; 5,9 Mt 3,7! 1
Th 2,16 Hen 91,7 •
Ps 73,6 Prv 11,5 •
2 Th 2,12

19-32; Sap 13-15
Act 14,15-17; 17,
24-28 • BarAp 54,
17s

1 T 1,17 • Job 12,7-9
Mt 6,26-30 Ps 8,
4; 19,2 Is 40,26,28
Act 14,17! J 15,22 |

Mt 23,3 4 Esr 8,60 •
E 4,17s 2 Rg 17,15
Jr 2,5 Ps 94,11 Sap
13,1 Ps 75,6 •
Hen 99,8 | Jr 10,14
1 K 1,20 | Ps 106,
20 Jr 2,11 • Dt 4,
15-18 Sap 12,24;
11,15 |

26,28 Act 7,41s •

6,19 G 5,19

Ass Mos 5,4

9,51

241

Test Jos 7,8

ροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί, **15** οὕτως τὸ κατ' ἐμὲ ἱκετεύω καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελισασθαι.

16 Οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον, δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστίν, ἡ σωτηρία παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε ὀρθῶς καὶ Ἑλληνι. **17** δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται· ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται.

18 Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν τὴν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, **19** διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς· ὁ θεὸς γὰρ αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. **20** τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασιν νοούμενα καθοράται, ἥ τε ὁ αἰδίδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θεϊότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολόγητους, **21** διότι γινόντες τὸν θεὸν οὐχ ὥς θεὸν ἐδόξασαν ἢ ἠὲ χαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδιά. **22** φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν. **23** καὶ ἠλλαξάν την δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνης φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἐρπετῶν. **24** Διὸ τὸν παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ταῖς αὐτοῖς. **25** οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. **26** Διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας, αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετέλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, **27** ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλή-

15 ἱ-μος d vg^{mss}; Ambst | ἑν D* b vg^{mss} | επ G | □ G (cf vs 7) • **16** τ του Χριστου D* Ψ
M | ιxt p²⁶ N A B C D* G 33. 81. 1505. 1506. 1739. 1881 pc lat sy co | □ G | ° B G sa;
Mcion^T • **17** τ μου C* • **18** ° 1908 pc | τ του θεου a vg^{cl} sa; Ambst • **20** ° L 1506* pc
• **23** ἱ-ξαντο K 6. 630 al • **24** τ και D G Ψ M b sy^h | ιxt N A B C 33. 81. 104. 1739.
1881 al lat sy^p co; Spec | ἱεαυ- G Ψ 33. 1739. 1881 c M | ιxt p^{40v}id N A B C D 81. 1881* al
• **26** κτισιν D* et χρησιν D* G • **27** δε A D* G P Ψ 33. 104. 630. 1505. 1739. 1881 pm
lat sy^h; Cl | - C al | ιxt N B D* K L 81. 365. 1175. 1241. 2464 pm

λους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσιν τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. **28** Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα,

29 πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἐριδος, ὀδύου, κακοηθείας, ψιθυριστῶν, **30** καταλάλους, θεοσυγεῖς, ὑβριστῶν, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετῶν κακῶν, γονευσιν ἀπειθεῖς, **31** ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, τὴν ἀνελεήμονα, **32** οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες, τὸ ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον τὰ αὐτὰ ποιοῦσιν ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσιν τοῖς πράσσουσιν.

2 Διὸ ἀναπολόγητος εἰ, ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων· ἐν ᾧ γὰρ τὸ κρίνεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ κρίνων. **2** οἶδαμεν γὰρ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ ἐστίν, κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. **3** ἰσχυρίζου δὲ τοῦτο, ὦ ἄνθρωπε ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας, καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ θεοῦ; **4** ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς μετάνοιαν ἴσῃ ἄγει; **5** κατὰ τὴν σκληρότητά σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως τοῦ δικαιοκριτοῦ τοῦ θεοῦ. **6** ὅς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. **7** τοῖς μὲν καθ' ὑπομονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσιν ζωὴν αἰώνιον, **8** τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας καὶ ἀπειθοῦσι τῇ ἀληθείᾳ πειθομέ-

Lv 18,22; 20,13

1 K 6,9

241

2 Mcc 6,4 3 Mcc
4,16

29-31:

13,13 Mt 15,19p
L 18,11 1 K 5,10s;
6,9s 2 K 12,20 G;
5,19-21 E 4,31; 5,
3-5 Kol 3,5,8 1 T
1,9s; 6,4s 2 T 3,2-4
Tt 3,3 1 P 4,3 Ap
9,21; 21,8; 22,15
4 Mcc 1,26; 2,15 |

Act 8,1! 2 Th 2,12

Mt 7,1s!

Ps Sal 15,8

9,22 2 P 3,9,15

Sap 11,23

Dt 9,27

Ap 6,17 Zph 1,14s
etc Ps 110,5 •

Test Lev 3,2 Ps Sal
9,5 | Prv 24,12 Ps
62,13 Mt 16,27

2 K 11,15 2 T 4,14
1 P 1,17 Ap 2,23! |

10 1 P 1,7 • Mt 19,
16 | Ph 1,17

27 ἱ αν- B K 104*, 1506 pc | ἱ αντλ- G • **28** ἱ N* A 0172* • **29** / 3 / 2 C D* 33. 81.
1506 pc | 2 3 K | 1 3 2 N A | κακ. πορνεία πλ. D* G (P) (vg) | πορν. πον. πλ. κακ. Ψ M
sy^p | ιxt B 0172^{vid}. 1739. 1881 pc | ° A • **30** ἱ κακοαλ- D* • **31** τ (2 T 3,3) ασπονδους
N* C D! Ψ (f 33). 1881 M vg sy | ιxt N* A B D* G 6. 1506. 1739 pc it bo; Lcf Ambst
• **32** ἱ επιγινωσκοντες B 1506 pc | τ ουκ ενοησαν (εγνωσαν G) D* G (pc) latt | τ δε 1175
pc b m | γαρ D* | ἱ αν. ποιουντες αλ. κ. συν-κουντες B b vg^{cl}; Lcf | οι ποιουντες αυ.
αλ. κ. οι συν-κουντες a m; Ambst
¶ **2,1** τ κριματι C*^{vid} 104 pc sy^h* sa? • **2** ἱ γαρ N C Ψ* 33 pc d vg | - 1906 • **3** ἱ νομι-
ζεις ουν ο ταυτα πρασσαν P • **4** ἱ εναγει 33 • **5** ἱ ανταποδοσεως A | τ και N* D* 2 Ψ 33.
1739. 1881 M sy^h | ιxt N* A B D* G 81. 1506 pc latt sy^p co; Ir^{lat} • **8** ἱ μεν N* A D* 2 Ψ 33 M
sy^h | ιxt N* B D* G 1739. 1881 pc latt

1,18! J 3,36 | 8,25
Is 28,22 © Dt 53 ·

Act 3,26! | 7!

! Act 10,34! G 2,6
E 6,9 Kol 3,25 1P
1,17 Jc 2,1 2Chr
19,7 Sir 35,12s ©

3,19

Mt 7,21! 1J 3,7
Jc 4,11
Act 10,35

Jr 31,33 Is 51,7
BarAp 57,2 · 9,1 ·
Sap 17,11 Test
Rub 4,3

L 8,17! 1K 4,5 ·
16,25 2T 2,8 ·
Act 10,42!

Mch 3,11 © BarAp
48,22 · PsSal 17,1 |
12,2! L 12,47!

L 18,9 · Mt 15,14!

J 3,10

2T 3,5

Ps 50,16-21 Mt
23,3s

Tet Lev 14,4
Act 19,37

Is 52,5 Ez 36,20
2P 2,2

G 5,3

1K 7,19!

Lv 18,5 Dt 30,16

νοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ ὀργή καὶ θυμός. **9** θλίψις καὶ στενοχωρία ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλληνοῦ. **10** δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι. **11** οὐ γὰρ ἐστὶν προσωπολημψία παρὰ τῷ θεῷ.

12 Ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολούνται, καὶ ὅσοι (ἐν νόμῳ) ἤμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται.

13 οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ νόμου δίκαιοι παρὰ ὁ[τῷ] θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ νόμου δικαιωθήσονται. **14** ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῶσιν, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες ἑαυτοῖς εἰσὶν νόμος. **15** οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυροῦσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, **16** τὸ ἐν (ἡμέρᾳ ὅτε) κρίνει ὁ θεὸς τὰ κρυπτά τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν Ὁμοῦ διὰ Χριστοῦ Ἰησοῦ.

17 (Εἰ δὲ) σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ νόμου καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ **18** καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, **19** πέποιθᾷς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, **20** παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ. **21** ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον σεαυτὸν οὐ διδάσκεις; ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν κλέπτεις; **22** ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν μοιχεύεις; ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα ἱεροσυλεῖς; **23** ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάζεις. **24** τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν, καθὼς γέγραπται.

25 Περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον πράσσης· ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖ, ἡ περιτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. **26** ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα

12 ἐννομῶς / 44 • **13** ° B D * | txi N A D² G Ψ 33. 1739. 1881 M (P: h. r.) | T παρα θεῷ G vg^{mss}; Spec • **14** T οι τοιουτοι G • **15** T διαλογ- G • **16** T και δικαιωθησονται Pohlenz cj] | T η ημ. B | ημ. η A 1506 pc | txi N D G Ψ 33. 1739. 1881 M lat syh; Spec | T -νεῖ D² 33. 1739. 1881 M latt co | txi B² Ψ 6. 1241 pc (N A B * D * G sine acc.) | ° 69 d* samss | T N¹ A D Ψ 33. 1739 M latt sy | txi (N * vid) B • **17** (ex itac.?) i de D² 33. 1739. 1881 M syh | txi N A B D * K Ψ 81. 104. 630. 1506 al latt sy^p co; Cl • **25** T φυλασσης D * latt

τοῦ νόμου φυλάσσει, οὐχ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθήσεται; **27** καὶ κρινεῖ ὁ θεὸς ἐκ φύσεως ἀκροβυστία τὸν νόμον τελοῦσα σὲ τὸν διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου. **28** οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ φανερῷ Ἰουδαῖος ἐστὶν οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή, **29** ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι οὐ γράμματι, οὐ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ.

3 Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου ἢ τίς ὁ ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; **2** πολὺ κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν [γὰρ] ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. **3** τί γάρ; εἰ ἡπίστησάν τινες, μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πίστιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; **4** μὴ γένοιτο· γινέσθω δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθὼς γέγραπται·

ὅπως ἂν δικαιωθῇ ἐν τοῖς λόγοις σου
καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

5 εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησιν, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. **6** μὴ γένοιτο· ἐπεὶ πῶς κρίνει ὁ θεὸς τὸν κόσμον; **7** εἰ δὲ ἡ ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἔμῳ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι καγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι; **8** καὶ μὴ καθὼς βλασφημούμεθα ὁ καὶ καθὼς φασὶν τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι ποιήσωμεν ὁ τὰ κακά, ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ; ὧν τὸ κρίμα ἐνδίκόν ἐστιν.

9 Τί οὖν; προεχόμεθα; οὐ πάντως!· προητιασάμεθα ὁ γὰρ Ἰουδαίους τε τὴν καὶ Ἑλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, **10** καθὼς γέγραπται ὅτι

οὐκ ἔστιν δίκαιος οὐδὲ εἷς,

11 οὐκ ἔστιν ὁ συνίκων,

26 ουχι D G 33. 1739. 1881 M | txi N B Ψ 945. 1506 pc • **27** ° G
T 3,1 ° N * G 1241. 1505 pc | txi N^c A B D Ψ 33. 1739. 1881 M • **2** ° / 2 4 B D * G Ψ 81.
365. 1506. 2464* pc latt sy^p bo^{mss} | / 3 4 1881 pc | πρωτοι γαρ 6. 1739; Eus | txi N A D² 33
M sy^h co • **4** T εστω G | T καθαπερ N B Ψ | txi A D G 33. 1739. 1881 M | T -σης B G L
Ψ 365. 1175. 1505. 1739. 1881 pm | txi N A D K 81. 2464 pm (33. 1506 incert.) • **5** T κατα
των ανθρωπων 1739^{mg} sa; (Or)^{mss} Graeca apud Orlat • **6** T κρινει B² D² K * 365. 629 pc | txi Ψ
1739. 1881 M latt co (N A B * D * G 33 sine acc.) • **7** T γαρ B D G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy
sa | txi N A 81. 365. 1506 pc vg^{mss} bo • **8** ° B K 326. 629* pc | ° D * | T εφ ημας 0219. 81
pc a bo • **9** ° / P | T χωμεθα; ου π. A L | προκατεχομεν περισσων; D * G (Ψ) 104. (1505)
pc it sy^p h^{ss} bo; Ambst | txi N B (D²) 0219^{vid}. 33. 1739. 1881 M (vg) sy^{hmg} co? | T ητι- D * G
104. 1505 pc latt | ° D * | T πρωτον A • **11** ° A B G 81. 1241 pc | txi N D Ψ 33. 1739. 1881
M; Mar^r

Mt 12,41 sp

7,6!

1K 4,5 · Dt 30,6
Jr 4,4; 9,25s Act
7,51 Jub 1,23 ·
7,6! · J 5,44

9,4 Dt 4,7s Ps 147,
19s; 103,7 · Act 3,
26! 1Th 2,4 · 1P
4,11 |

9,6 2T 2,13 · Ps
Sal 8,28 |

Ps 115,2 ©

Ps 50,6 ©

1,17!

6,19 1K 9,8; 15,32
G 3,15 1P 4,6

6,1s

23!

Eccl 7,20
Ps 14,1-3 (= 53,
2-4)

οὐκ ἔστιν ^{ο1} ὁ ἐκζητῶν τὸν θεόν.

12 πάντες ἐξέκλιναν ἅμα ἠχρεώθησαν· οὐκ ἔστιν ^ο ὁ ποιῶν χρηστότητα, [□][οὐκ ἔστιν]· ἕως ἐνός.

13 τάφος ἀνεργούμενος ὁ λάρυξ αὐτῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη αὐτῶν·

14 ὧν τὸ στόμα ^τ ἄρᾶς καὶ πικρίας γέμει,

15 ὁξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα,

16 σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,

17 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν.

18 οὐκ ἔστιν φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

19 οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει τοῖς ἐν τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ· **20** διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας.

21 Nunὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη θεοῦ πεφανέρωται μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, **22** δικαιοσύνη δὲ θεοῦ διὰ πίστεως ^ο Ἰησοῦ Χριστοῦ ^{εἰς} πάντας· τοὺς πιστεύοντας. οὐ γὰρ ἔστιν διαστολή, **23** πάντες γὰρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ θεοῦ **24** δικαιοῦμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ· **25** ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἰλαστήριον ^(διὰ [τῆς]) πίστεως· ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ^{εἰς} διὰ τὴν πάρεσιν· τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων **26** ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ θεοῦ, πρὸς τὴν ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον ^ο καὶ δικαιούντα τὸν ἐκ πίστεως ^τ Ἰησοῦ.

11 ^{ο1} B G | ^τ ζητ- B • **12** ^ο A B G Ψ 33. 1739. 1881 M | ^τ x t i s D 81. 326 pc | ^ο B 6. 1739 pc | ^τ x t i s A D G Ψ 33. 1881 M latt co • **14** ^τ αὐτῶν B 33 • **22** ^ο B | ^τ x t i p⁴⁰ rell | ^ε επι π. vgst | ^{εἰς} π. και επι π. s² D F G 33 M it vg^{cl} sy; Ambst | ^τ x t i p⁴⁰ s² A B C P Ψ 81. 104. 630. 1506. 1739. 1881. 2464 al; Cl Did. • **25** ^τ / 3 s C² D² F G 0219^{vid}. 365. 1505. 1506. 1739. 1881 al | - A pc | ^τ x t i p⁴⁰ vid B C³ D² Ψ 33 M | ^ε δ. τ. π. εν τω νυν αιωνι 1908 | εν τω νυν καιρω δια την παρωσιν 1875 • **26** ^ο F G it; Ambst | ^τ I. Χριστου 629 pc it vg^{cl} syr bo | ^τ Ιησουν D L Ψ 33. 614. 945. 1506. 1881. 2464 al; Cl | - F G pc | ^τ x t i s A B C 1739 M vgst sy^h sa bo^{mss}

27 Ποῦ οὖν ἡ καύχησις ^τ; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν ἔργων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. **28** ^τ λογιζόμεθα ^τ γὰρ δικαιοῦσθαι ^(πίστει ἄνθρωπον) χωρὶς ἔργων νόμου. **29** ἡ Ἰουδαίων ὁ θεὸς ^τ μόνον; οὐχὶ καὶ ἐθνῶν; ναὶ καὶ ἐθνῶν, **30** ^τ εἶπερ εἰς ὁ θεὸς ὃς δικαιώσει περιτομὴν ἐκ πίστεως καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πίστεως. **31** νόμον οὖν καταργούμεν διὰ τῆς πίστεως; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ νόμον ἱστάνομεν.

4 Τί οὖν ἐροῦμεν ^ε εὐρηκέναι Ἀβραὰμ τὸν προπάτορα ἡμῶν· κατὰ σάρκα; **2** εἰ γὰρ Ἀβραὰμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ πρὸς θεόν. **3** τί γὰρ ἡ γραφή λέγει; ^ε ἐπίστευσεν δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ καὶ ^ε ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. **4** τῷ δὲ ἐργαζομένῳ ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν ἀλλὰ κατὰ ὀφείλημα, **5** τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιούντα τὸν ἀσεβῆ λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην· **6** ^τ καθάπερ καὶ Δαυὶδ λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ^φ ὁ θεὸς λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων·

7 μακάριοι ^{ὧν} ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι

καὶ ^{ὧν} ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι·

8 μακάριος ἄνθρωπος ^{οὗ} οὐ μὴ λογίσθαι κύριος ἁμαρτιάν.

9 Ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν ^τ ἡ καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γὰρ· ^τ ἐλογίσθη τῷ Ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. **10** πῶς οὖν ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι ἡ ἐν ἀκροβυστίᾳ; οὐκ ἐν περιτομῇ ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ· **11** καὶ σημεῖον ἔλαβεν ^τ περιτομῆς σφραγίδα ^τ τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκρο-

1 K 1,29.31; 3,21
E 2,9
8,2

G 2,161 · 21
10,12

1 K 8,61 · 4,11s

Mt 5,17!

Gn 15,6 G 3,6 Jc
2,23

11,6

G 2,161 · 5,6

Ps 31,1s

3! Gn 15,6

Gn 17,10s

E 1,13!

27 ^τ σου F G pc it vg^{ww} • **28** ^τ ζωμ- K P 1175. 2464 al | ^τ ουν B C D² 33 M | ^τ x t i s A D² F G Ψ 81. 630. 1506. 1739. 1881 al | ^τ ανθ. δια πιστεως F G lat • **29** ^τ -vos D | ^τ -von B 945. 1739^c pc; Cl • **30** ^τ επειπερ s² D² F G (K) Ψ 33. 1881 M; Ir^{lat} Eus | ^τ x t i s² A B C D¹ 6. 365. 1506. 1739 pc; Cl Or
4,1 ^τ 2-5 B 6. (1739) pc | A. τ. πατερα ημ. ευρ. 33. 1881 M | ^τ ut x t i, sed πατερα s¹ C³ D F G Ψ 629 pc latt | ^τ x t i s² A C² 81. 365. 1506 sa bo?; Or^{lem} • **6** ^τ καθως D F G • **8** ^τ φ s² A C D² F Ψ 33. 1881 M | ^τ x t i s² B D² G 1506. 1739 pc • **9** ^τ μονον D it vg^{cl}; Ambst | ^τ οτι A C D² F G Ψ 33 M | ^τ x t i s B D² 630. 1739. 1881 pc • **11** ^τ -μην A C² 6. 1506. 1739. 1881 pc sy | ^τ δια F G

βυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι Ὁ[καί] αὐτοῖς Ἡ[τὴν] δικαιοσύνην, **12** καὶ πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσιν τοῖς ἔχουσιν τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ πίστεως τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ.

13 Οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης πίστεως. **14** εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκένωται ἡ πίστις καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. **15** ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν κατεργάζεται· οὐ γὰρ οὐκ ἔστιν νόμος οὐδὲ παράβασις. **16** Διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα τὸ κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως Ἀβραάμ, ὅς ἐστιν πατὴρ πάντων ἡμῶν, **17** καθὼς γέγραπται ὅτι πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε, κατέναντι οὐ ἐπίστευσεν θεοῦ τοῦ ζῳποιοῦντος τοὺς νεκροὺς καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα ὡς ὄντα.

18 Ὅς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν κατὰ τὸ εἰρημένον· οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου, **19** καὶ μὴ ἀσθενήσας τὴν πίστιν κατενόησεν τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ὃ[ἥδη] νενεκρωμένον, ἑκατονταετῆς που ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας. **20** εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστίᾳ ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς δόξαν τῷ θεῷ. **21** Ὁ καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπηγγέλται δυνατός ἐστιν καὶ ποιῆσαι. **22** διὸ Ὁ[καί] ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. **23** Οὐκ ἐγράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ. **24** ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, **25** ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα ἡμῶν καὶ ἡγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

2K 12,18 1P 2,21

Mt 3,9

Gn 18,18; 22,17s
Sir 44,21 Bar Ap
14,13; 51,3 Jub 19,
21 etc H 11,71,18! · 3,20; 5,13.
20; 7,8.10s.13 G
3,19

2P 1,19!

G 3,29

Gn 17,5 & Sir 44,19

H 11,19 2K 1,9

Is 48,13 Bar Ap
48,8 1K 1,28

Gn 15,5 &

Gn 17,17 H 11,11

H 6,13.15 · Mt 21,
21p · H 11,34 · L
17,18 | 14,5 Kol
4,12
3!

1K 9,10!

8,11! 10,9 E 1,20
1P 1,21

8,32 Is 53,12.5

5,18; 8,10 J 16,10

11 °† N* A B Ψ 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881. 2464 al vgms^s bo | txt N² C D F G M lat sy sa |
† εἰς A 424*. 1881 pc lat | - N C² D* 6. 365. 424c. 1506. 1739 pc | txt B C* D² F G Ψ 33 M
• 12 [† αὐτοῖς Hort; - Beza cjl] • 15 γὰρ N² D F G Ψ 1739. 1881 M lat sy | txt N* A B C 81.
104. 945. 1506 pc syhm^s • 16 τ ἡ A 1505 pc • 18 τως οἱ αστερες του ουρανου και το
αμμιον της θαλασσης F G a • 19 τεν D* F G | τ ου D F G Ψ 33. 1881 M it vg^{cl} syh; Meth
Ambst | txt N A B C 6. 81. 365. 1506. 1739 pc m vgst sy^p co | °† B F G 630. 1739. 1881 pc
lat sy^p sa; Meth Ambst | txt N A C D Ψ 33 M m syh^{**} bo • 21 ° F G latt • 22 ° B D* F G
pc b m sy^p co | txt N A C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy^h • 23 τεις δικαιοσύνην D² 1241
pc vg^{cl} sy^p

5 Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν θεὸν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ **2** δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν [τῇ πίστει] εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ἣ ἐστήκαμεν καὶ καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τὸ τοῦ θεοῦ. **3** οὐ μόνον δέ τ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται, **4** ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. **5** ἡ δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. **6** Ἔτι γὰρ Χριστὸς ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν ὅτι κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἁσεβῶν ἀπέθανεν. **7** μόνις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται· ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. **8** συνίστησιν δὲ τὴν ἑαυτοῦ ἀγάπην [εἰς ἡμᾶς ὁ θεός], ὅτι τ ἔτι ἁμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανεν. **9** πολλῶ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. **10** εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. **11** οὐ μόνον δέ τ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Ὁ Χριστοῦ δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν.

6 Διὰ τοῦτο ὥσπερ δι' ἐνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον. **13** ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται μὴ ὄντος νόμου, **14** ἀλλὰ ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδὰμ μέχρι Μωϋσέως καὶ ἐπὶ τοὺς ὁμολογῶντες ἁμαρτήσαντας [ἐπὶ τῷ ὁμοιω-

G 2,16! · Is 32,17;
53,5 J 16,33 1J
3,21 |

E 3,12!

1P 5,12 · Kol 1,27
Tit 2,13 · 8,18.30 |
Jc 1, 2-4 1P 1,6s
2K 12,9 · Test Jos
10,1 2K 4,17 |Ps 22,6; 25,20 H 6,
18s · Sir 18,11 ·
Act 2,17! 1J 4,13 |

4,5

J 3,16 1J 4,10 ·
1P 3,18 ·14,15 1K 8,11
1Th 5,10 |
3,25! 1K 11,25 ·

1,18! 1Th 1,10! |

8,7! · 2K 5,18 Kol
1,21s

2K 4,10s |

1K 1,31!

Gn 2,17; 3,19 Bar
Ap 54,15; 23,4
4Esr 3,21s.26 ·
6,23 Sap 2,24

3,23!

4,15! · Phm 18

1K 15,21s.45

¶ 5,1 ἔχομεν N* A B* C D K L 33. 81. 630. 1175. 1739* pm lat bo; Mcion^T | txt N¹ B² F G
P Ψ 0220^{vid}. 104. 365. 1241. 1505. 1506. 1739c. 1881. 2464. l 846 pm vgms^s • 2 ἔ B D F G
0220 sa; Ambst | εν τη π. N¹ A pc vgms^s | txt N*² C Ψ 33. 1739. 1881 M lat | τ filiorum lat
• 3 τ τουτο D* a | ἔχομενοι B 0220. 365 pc • 6 τ εἰ γε (δε syr) B 945 sy^p | εἰ γὰρ γε
1852 vgms^s | εἰς τι γὰρ D¹ F G lat; Irlat | txt N A C D*(id. sed ° D²) 81. 104. 365. 1241. 1505.
1506 pc; Epiph | ut txt, sed ° Ψ 33. 1739. 1881 M (syr) • 7 μογις N* 1739 pc; Or
• 8 ἔ 1 2 B | 3 4 1 2 D F G L 629. 1241 pc lat; Irlat | txt N A C Ψ 33. 1739. 1881 M | τει
D¹ F G it sy^p; Cyp Ambst • 9 ° D* F G it; Irlat Ambst • 11 τ τουτο D* F G it; Ambst |
ἔχομεθα (-μεν F G) L 104. 365. 630. 1241. 2464 al latt | ° B 1739. 1881c pc | txt N A C D
F G Ψ 33. 1881^{vid} M lat sy • 12 ° D F G 1505 pc it; Ambst • 13 ἔ-γατο (-τα N¹ 1881) A
(1505) pc | ενελογειτο N*(2: -τα) it vg^{cl} • 14 ° 614. 1739*. 2495* pc d* m; Or^{pl} Ambst |
εν B 1505 pc; Irlat Or^{lat}

ματι τῆς παραβάσεως Ἀδὰμ ὅς ἐστιν τύπος τοῦ μέλλοντος. **15** Ἄλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως ὁ καὶ τὸ χάρισμα· εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἢ χάρις τοῦ θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ὅτι ἐν χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσεν. **16** καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δώρημα· τὸ μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. **17** εἰ γὰρ (τῷ τοῦ ἑνὸς) παραπτώματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσεν διὰ τοῦ ἑνός, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς ἰσχυρῶς δικαιοσύνης λαμβάνοντες ἐν ζωῇ βασιλεύσουσιν διὰ τοῦ ἑνός Ἰησοῦ Χριστοῦ. **18** Ἄρα οὖν ὡς δι' ἑνός ἁμαρτωματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτως καὶ δι' ἑνός δικαίωματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζωῆς. **19** ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνός ἰδίοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. **20** νόμος δὲ παρεισηλθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα· οὐ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, **21** ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

6 Τί οὖν ἐροῦμεν; ἔπιμένωμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; **2** μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; **3** ἡ ἀγνοεῖτε ὅτι, ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν ὁ Ἰησοῦς, εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν; **4** συνετάφημεν ὅν αὐτῷ διὰ τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περιπατήσωμεν. **5** εἰ γὰρ σύμφυτοι γε-

1 T 2,5

Is 53,11s

4 Esr 7,118s

Ap 20,4 1 K 6,2

1 K 15,21s

Is 53,11

4,15!

1 T 1,14

6,23

3,5-8

Kol 3,3 1 P 4,1

7,1 • G 3,27

Mc 10,38!

Kol 2,12

1 P 1,3

7,6 2 K 5,17! | Ph

3,10s

15 ° B sy | ° F G • **16** ἁμαρτωλός D F G m vg^{cl} sy | τ ζωῆς D* vg^{mss} • **17** ἐν ἐνός 1739. 1881 pc m vg^s; Or | ἐν (+ τῷ D) ἐνι A D F G | τὴν -αν 6. 104 pc | τῆς -ας καὶ Ψ 0221. 365. 1505 pc lat sy | - B sa; Ir^{lat} Ambst | ° C | ° B • **18** ἀνθρώπου N* pc | τῷ -μα F G co? et τῷ -μα D (F) G co? • **19** ἀνθρώπου D* F G; Ir
¶ **6,1** ἔ-νομεν 614. 945. 1505 al lat | -νομεν N K P (365). 1175. (1739). 1881. 2464 pm bo^{mss}; Tert | τῷ A B C D F G (L) Ψ (33). 81. 104. (630). 1506 pm a sa bo; Ambst • **2** ἔ-σώμεν Φ⁴⁶ C F G L Ψ 33. 81. 1241. 2464 al | τῷ N A B D 1739. 1881 M latt; Cl • **3** ° B 104c. 326 pc • **4** γὰρ lat; Or | - sy

γόναμεν τῷ ὁμοιώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἄλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα. **6** τοῦτο γινώσκοντες ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος οὐνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. **7** ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. **8** εἰ γὰρ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ ζήσομεν. **9** εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. **10** ὁ γὰρ ἀπέθανεν, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφάπαξ· ὁ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ θεῷ. **11** οὕτως καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε ἑαυτοὺς [εἶναι] νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

12 Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι εἰς τὸ ὑπακούειν ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, **13** μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ ὥσει ἐκ νεκρῶν ζῶντας καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὅπλα δικαιοσύνης τῷ θεῷ. **14** ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυριεύσει· οὐ γὰρ ἐστε ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν. **15** Τί οὖν; ἁμαρτήσωμεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νόμον ἀλλὰ ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. **16** οὐκ οἶδατε ὅτι ὃ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοήν, δούλοι ἐστε ὃ ὑπακούετε, ἥτοι ἁμαρτίας ἢ εἰς θάνατον ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; **17** χάρις δὲ τῷ θεῷ ὅτι ἦτε δούλοι τῆς ἁμαρτίας ὑπηκούσατε δὲ ἐκ τῆς καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδασκῆς, **18** ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. **19** Ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθενείαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ τῇ ἀνομίᾳ, εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτως νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν.

E 4,22!

G 2,19; 5,24!

Act 13,39 • 1 P 4,1

1 Th 4,17!

2 T 2,11

1 P 3,18!

G 2,19

2 K 5,15 1 P 2,24

1 K 15,19

19; 12,1 • 13,12!

13,12! | 5,21

J 1,17 G 5,18

J 8,34!

7,25!

16,17 | 22 J 8,36!

1 P 2,24 | 3,5!

12,1 • 1 Th 4,3,7

2 Th 2,13 H 12,14

5 ἁμα F G latt • **6** καὶ τ. B | τ. δε Cl^{vid} • **8** γὰρ Φ⁴⁶ F G 945 pc vg^{mss} | ἔ-σώμεν C K P 104. 326. 614. l 249 al | τῷ Χριστῷ D* F G b vg^s (sy) • **11** ° Φ⁴⁶vid A D* c F G 33^{vid}. l 249 pc; Tert | pon. p. νεκ. μεν N² D¹ Ψ M lat | τῷ Φ⁴⁶vid N* B C 81. 365. 1506. 1739. 1881 pc | τῷ κυρίῳ ἡμῶν Φ⁴⁶vid N C 33. 1739c. 1881 M vg^{cl} (sy) bo; Ambst | τῷ Φ⁴⁶ A B D F G Ψ 629. 630. 1739* pc it vg^s sy^h sa; Tert Spec • **12** αὐτῇ Φ⁴⁶ D F G b; Ir^{lat} Tert Ambst | αὐτῇ ἐν τ. ἐπιθ. αὐτοῦ C³ Ψ (33) M sy^h | τῷ Φ⁴⁶ N A B C* 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 al lat sy^{co}; (Or) Meth Did • **13** ἔ-ντες Φ⁴⁶ D* F G • **15** ἔ-σώμεν 6. 614. 629. 630. 945. 1505. 1881 pm a t vg^{cl} | ἡμαρτήσαμεν F G lat; Ambst • **16** τῇ D* F G vg^{mss} sa^{mss} bo | ° D 1739* r vg^s sy^h sa; Ambst • **17** καθαρὰς A • **18** οὖν N* C 81 pc t • **19** δουλεύειν F G latt (sy) | ° B pc sy | ἔ δουλεύειν F G latt (sy) | ὅπλα A

Ph 3,211 • 2K 4,41
Gn 1,27 • Kol 1,
181 • H 2,10 • J 20,
171 |
2Th 2,13s

1K 6,11
2K 3,18

Ps 118,6 Mt 1,23 |
8,31 J 3,161 Gn 22,
16 •
4,251

H 7,25
Is 50,8 | Job 34,29
1P 3,13
E 1,20

Ps 110,1 Kol 3,1 •
H 7,25; 9,24 | 37,
39; 5,5 2K 5,14 •
2,9; 5,3 2K 12,10;
11,26s

Ps 43,23 • 1K 4,
9; 15,30s 2K 4,10s
• Mt 10,16 Zch
11,4 |

J 16,331 Ap 12,11 •
14,14; 15,14 • 1K
3,22 • E 1,211

351 J 17,26

1T 2,7 • 2K 11,311 •
2,15

1K 16,221
Ex 32,32 1J 3,16 •
16,7,11,21 |
Ex 4,22 2K 11,22
Dt 14,1 Hos 11,1 •

συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐ-
τὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. **30** οὓς δὲ ἔπρο-
ώρισεν, τούτους καὶ ἐκάλεσεν· καὶ οὓς ἐκάλεσεν, τού-
τους καὶ ἐδικαίωσεν· οὓς δὲ ἐδικαίωσεν, τούτους καὶ
ἐδόξασεν.

31 Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν,
τίς καθ' ἡμῶν; **32** ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἔφείσατο
ἀλλὰ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ
σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται; **33** τίς ἐγκαλέσει κα-
τὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ δικαίων. **34** τίς ὁ κατακρι-
νὼν; Ἡ Χριστὸς ὁ [Ἰησοῦς] ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ ἐγερ-
θείς, ὃς καὶ ἐστὶν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ ἐντυγ-
χάνει ὑπὲρ ἡμῶν. **35** τίς ἡμᾶς χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ Χριστοῦ; θλίψις ἢ στενοχωρία ἢ διωγμὸς ἢ λιμὸς
ἢ γυμνότης ἢ κίνδυνος ἢ μάχαιρα; **36** καθὼς γέγραπται ὅτι
ἐνεκεν σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν,
ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς.

37 ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπή-
σαντος ἡμᾶς. **38** πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος οὔτε
ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἄρχαι οὔτε ἔνεστῶτα οὔτε μέλ-
λοντα οὔτε δυνάμεις. **39** οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε ὅτις
κτίσις ἐτέρα δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης
τοῦ θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

9 Ἀληθεῖαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυ-
ροῦσιν μοι τῆς συνειδήσεώς μου ἐν πνεύματι ἁγίῳ,
2 ὅτι λύπη μοί ἐστιν μεγάλη καὶ ἀδιάλειπτος ὁδύνη τῇ
καρδίᾳ μου. **3** ἡνυχόμην γὰρ ἀνάθεμα εἶναι αὐτὸς ἐγὼ
ἄπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν μου τῶν συγγε-
νῶν μου κατὰ σάρκα, **4** οἵτινές εἰσιν Ἰσραηλίται, ὧν ἡ

30 προεγνώ A • **32** οὐδε τ. ιδ. υι. D (FG) (sy) • **34** κρίνων *rell* | *txt* 1506 *pc* (P⁴⁶
N A B* C D* F G *sine acc.*) | ρ αμα δε X. P⁴⁶ a d*; Irlat | ° B D 0289. 1739. 1881 M a m
sy^p sa; Irlat Ambst | *txt* P⁴⁶vid N A C F G L P 6. 33. 81. 104. 365. 1505 *al* sy^h lat bo | ° Tek
vekrwv N* A C P 0289^{vid}. 33. 81. 104. 1506 *pc* co | *txt* P²⁷vid.46 N² B D F G 1739. 1881 M
latt sy; Irlat | °1+ N* A C 0289^{vid}. 81. 629. 945. 1506 *pc* it vg^{ww} bo; Irlat (1739. 1881: *h. t.*) |
txt P²⁷46 N² B D F G P 33 M b vg^{ss} sy^h sa • **35** θεου N (B: + της εν Χριστω Ιησου) 365.
1506 *pc* t sa | *txt* C D F G P 33. 1739. 1881 M lat sy bo; Tert Or (A *illeg.*) | ° P⁴⁶ D* F G |
txt N A B C D P 33. 1739. 1881 M lat sy co; Cyp • **37** τον -σαντα D F G latt • **38** -λος
D F G b; Ambst | ° εξουσια ο. α. D | α. ο. εξουσια C 81. 104 *al* sy^{h*} bo^{mss} | ° 5 2 / 4 3
(P) 33 M b sy^p; Chr Thret (Ambst) | *txt* P²⁷vid.46 N A B C D F G 0285. 1505. 1739. 1881 *pc*
vg sa bo; Or Eus Cyr • **39** ° P⁴⁶ D F G 1505 lat sy | *txt* N A B C P 0285. 33. 1739. 1881 M
(t); Cl

¶ **9,1** ° Ιησου D* F G a vgs • **3** ° υπο D G | υπερ P | ° / 2 P⁴⁶ | - B*

υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθήκαι καὶ ἡ νομοθεσία
καὶ ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, **5** ὧν οἱ πατέρες καὶ
ἐξ ὧν ὁ Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα, (ὁ ὧν) ἐπὶ πάντων
θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

6 Οὐχ οἷον δὲ ὅτι ἐκπέτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οὐ
γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ οὗτοι Ἰσραήλ. **7** οὐδ' ὅτι εἰ-
σὶν σπέρμα Ἀβραάμ πάντες τέκνα, ἀλλ' ἐν Ἰσαὰκ κληθή-
σεται σοι σπέρμα. **8** τοῦτ' ἐστίν, ὅτι τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς
ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας
λογίζεται εἰς σπέρμα. **9** ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος·
κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι καὶ ἔσται τῇ Σάρρᾳ υἱός.

10 Οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἑνὸς κοίτην ἐ-
χουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. **11** μήπω γὰρ γεννηθέν-
των μηδὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ φαῦλον, ἵνα ἡ κατ' ἐκ-
λογὴν πρόθεσις τοῦ θεοῦ μένη, **12** οὐκ ἐξ ἔργων ἀλλ' ἐκ
τοῦ καλοῦντος, ἐρρέθη αὐτῇ ὅτι ὁ μείζων δουλεύσει τῷ
ἐλάσσονι, **13** καθὼς γέγραπται· τὸν Ἰακώβ ἡγάπησα, τὸν δὲ
Ἡσαὺ ἐμίσησα.

14 Τί οὖν ἐροῦμεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; μὴ γένοιτο.
15 τῷ Μωϋσεὶ γὰρ λέγει· ἐλεῆσω ὃν ἂν ἐλεῶ καὶ οἰκτιρή-
σω ὃν ἂν οἰκτίρω. **16** ἄρα οὖν οὐ τοῦ θέλοντος οὐδὲ τοῦ
τρέχοντος ἀλλὰ τοῦ ἔλεῶντος θεοῦ. **17** λέγει γὰρ ἡ γρα-
φὴ τῷ Φαραὼ ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε-ὅπως ἐνδείξωμαι
ἐν σοὶ τὴν δυνάμιν μου καὶ ὅπως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν
πάσῃ τῇ γῇ. **18** ἄρα οὖν ὃν θέλει ὁ θεὸς ἐκλεῖν, ὃν δὲ θέλει σκλη-
ρύνει. **19** Ἐρεῖς μοι οὖν· τί οἱ οὖν ἐτι μέμφεται; τῷ
γὰρ βουλήματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκεν; **20** ὧ ἄνθρωπε, μεν-
οὔνγε! σὺ τίς εἰ ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; μὴ ἐρεῖ τὸ
πλάσμα τῷ πλάσαντι· τί με ἔποίησας οὕτως; **21** ἢ οὐκ
ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυρά-
ματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκευὸς ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν;

Ex 16,10 2K 3,7 •
Sir 44,12,18 etc •
2Mec 6,23 • 81s |
Ex 13,5 etc • 1,3
Mt 1 L 3,23ss • J
3,31 E 4,6 • 1,25
2K 11,31 Ps 41,14

3,2

2,28

Gn 21,12 • H 11,
18
G 4,23

4; 4,13; 15,8

Gn 18,10,14

11,5,28

E 1,111 | 11,6

4,17 • Gn 25,23 •

Mt 1,2s •

Mt 20,13 Dt 32,4 |

Ex 33,19 •

Tt 3,5 Is 49,10
Ass Mos 12,7 |
Ex 9,16

Ex 4,21; 7,3 etc

Sap 12,12

Is 29,16 •; 45,9

Job 9,12

Jr 18,6 Sap 15,7

2T 2,20

4 ἡ -κη P⁴⁶ B D F G b vgl sa bo^{mss}; Cyp | *txt* N C P 0285. 33. 1739. 1881 M it vgst sy bo
(A: *h. t.*) | ° (+ η D) -λια P⁴⁶vid D F G a bo^{mss} • **5** [ὧν ο Schlichting *cj*] • **6** ° P⁴⁶ it sy^p;
Ambst | ° -λιται D F G 614. 629. 1881^c *pc* vg^{ww} • **7** [qui a b vgl] • **8** Toti N² B¹ P 104.
365. 614. 1505. 1506 *pc* • **11** κακον P⁴⁶ D F G P M | *txt* N A B 6. 81. 365. 630. 945.
1506. 1739. 1881 *al*; Or • **12** ° P⁴⁶ D* vg^{mss} sy^p; Or Ambst • **13** ° † καθαπερ B; Or | *txt*
P⁴⁶ N A D F G P 33. 1739. 1881 M • **16** ευδοκουντος L • **18** ° ο θεος D *pc* a m vg^{mss};
Ambst • **19** ° † N A P 33. 1739. 1881 M vg sy | *txt* P⁴⁶ B D F G it vg^{mss} • **20** ° / 2 P⁴⁶ D*
F G 629 latt | 3 / 2 N² D² P 33 M sy^h | *txt* N* A (B) 81. 630. 1506. 1739. 1881 *pc*; Or^{1739mg} |
επλασας D sy^p

22 εἰ δὲ θέλων ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν καὶ γνωρίσαι τὸ δυνατόν αὐτοῦ ὁ ἡνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ τὰ σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, 23 ὁ καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐπὶ σκεύη ἐλέους ἃ προητοίμασεν εἰς δόξαν; 24 Οὗς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν, 25 ὡς καὶ ὁ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει·

Hos 2,25 καλέσω τὸν οὐ λαόν μου λαόν μου

καὶ τὴν οὐκ ἡγαπημένην ἡγαπημένην·

Hos 2,1 26 καὶ ἔσται ἐν τῷ τόπῳ Γουὶ (ἐρρήθη αὐτοῖς)·

οὐ λαός μου Ὁυμείς,

ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος.

27 Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ·

ἐὰν ἡ ὁ ἀριθμὸς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης,

τὸ ὑπόλειμμα σωθήσεται·

28 λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων τὴν ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς.

29 καὶ καθὼς προείρηκεν Ἡσαΐας·

εἰ μὴ κύριος σαβαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα,

ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν.

30 Τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἐθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην κατέλαβεν τὴν δικαιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως, 31 Ἰσραὴλ δὲ διώκων νόμον δικαιοσύνης εἰς ἴδιον οὐκ ἔφθασεν. 32 διὰ τί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων τὴν προσέκοψαν τῷ λίθῳ τοῦ προσκόμματος, 33 καθὼς γέγραπται·

ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου,

καὶ τὸ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταίσχυθήσεται.

Jr 50,25 · 2,4 Bar Ap 59,6 ·

Is 13,5 Symm; 54, 16 |

10,12; 11,33 E 1, 18; 3,16 Kol 1,27

Ph 4,19 · Act 9,15 | 1,61 ·

Jub 2,19 1P 2,10

Hos 2,25

Hos 2,1 26

Is 10,22s *Hos 2,1* 26

11,5

Is 28,22 Dn 5,28 26

Is 1,9 26

Mt 10,15!

10,20

10,2s; 11,7 Sap 2, 11 Is 51,1 Dt 16,20 Prv 15,9 Sir 27,8 |

Is 8,14 1P 2,8

Is 28,16; 8,14 Mt 21,42! 1P 2,6

10,11

22 ° et Τεις F G it (sy); Ambst · 23 ° B 326 pc lat; Or(† 1739mg) | ἡ χρηστοτητος P (sy) · 25 ° φ46vid B · 26 ° ω N*; Irlat vid | / I B; Irlat vid | (ε)αν κληθησονται φ46 F G a b d* sy | txr N A D Ψ 33. (1739). 1881 M vg sy^h co | ° φ46 it sy; Irlat vid. · 27 ἡ καταλ- φ46 N! D F G Ψ 33. 1739*. 1881 M | txr N* A B 81. 1739c; Eus · 28 T (Is 10,23) εν δικαιοσυνην οτι λογον συντεμνημενον N2 D F G Ψ 33 M lat sy^h | εν δικ. 81 pc | txr φ46 N* A B 6. 1506. 1739. 1881 pc m* sy^h co; Eus · 30 T την φ46 G · 31 ἡ δικαιοσυνη N2 F Ψ 1881 M lat sy | [δικαιοσυνην P. Schmiedel cf.] | txr φ46vid N* A B D G 6. 81. 945. 1506. 1739. 2464 pc b m co; Ambst (33 om. εις v.) · 32 T νομου N2 D Ψ 33 M vg^{ms} sy | txr N* A B F G 6. 629. 630. 1739. 1881 pc lat co · 33 T πιας 33. 1739 Ψ M lat sy^h | txr N A B D F G 81. 1506. 1881 pc b m sy^h co; Ambst | ἡ μη κατ-νθη D F G

10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. 2 μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον θεοῦ ἔχουσιν ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν· 3 ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην καὶ τὴν ἰδίαν [δικαιοσύνην] ζητοῦντες στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. 4 τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. 5 Μαῦσῆς γὰρ γράφει (τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ [τοῦ] νόμου ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ ὁ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. 6 ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει· μὴ εἶπες ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν καταγαγεῖν· 7 ἢ· τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ' ἔστιν Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. 8 ἀλλὰ τί λέγει; ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, τοῦτ' ἔστιν τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. 9 ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου κύριον Ἰησοῦν καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ θεὸς αὐτὸν ἡγείρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· 10 καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. 11 λέγει γὰρ ἡ γραφή· τὴν πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταίσχυθήσεται. 12 οὐ γὰρ ἐστὶν διαστολή Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνου, ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντα τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· 13 πᾶς γὰρ ὅς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. 14 Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; πῶς δὲ πιστεύσωσιν οὐ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκούσωσιν χωρὶς κηρύσσοντος; 15 πῶς δὲ κηρύξωσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσιν; καθὼς γέγραπται· ὡς ὠραῖοι οἱ πόδες τῶν

Act 22,31

1,17!

L 16,15; 18,9 Ph 3,9 |

3,21s; 8,2s; 9,31s J 1,17 H 8,13 · 1K 1,30s · 1,16 Act 13,39 |

2,13 Lv 18,5

Dt 9,4

Dt 30,12 Bar 3,29 4Esr 4,8 J 3,13! | Ps 107,26

Dt 30,13 Prv 30,4 Ps 71,20 Sap 16,13 1P 3,19! | Dt 30,14

1K 12,3 2K 4,5 Ph 2,11 Kol 2,6 · 4,24!

9,33 Is 28,16

3,22.29 Act 15,9. 11 G 3,28! · 9,5 Ph 2,9ss Act 10, 36 · 9,23! |

Joel 3,5 1K 1,2!

Is 52,7 Nah 2,1

¶ 10,1 του Ισραηλ εστιν (- 629 pc) M | αυτ. εστιν N2 P Ψ 33. 1505 pc | txr φ46 N* A B D F G 6. 365. 1506. 1739. 1881. l 249 pc m; Ambst · 3 °† A B D P 81. 365. 629. 630. 1506. 1739. 1881 pc a vg co; Cl | txr φ46 N F G Ψ 33 M (b) d*; Irlat · 5 °† 7 l-4 6 et ° N* | 7 l-6 et ° (A: sed εκ πιστεως) (D*) (33*). 81. 630. 1506. 1739. (1881) pc co | ut txr, sed - του N2 B Ψ 945. l 249 al | txr φ46 D2 F G M sy^h | °† F G a sy^h | °† αυτη N* A B 33. 81. 630. 1506. 1739. 1881. l 249 pc vg co | txr φ46 N2 D F G Ψ M it sy · 8 °† η γραφη D († F G) 33. 104. 365. 629. l 249 al (a vg^{cl}) bo; (Ambst) · 9 °† εν ... κυρ. Ιησ. Χριστον φ46 A t | το ρημα εν τ. στ. σ. οτι κυριος Ιησους B (81. l 249) sa; (Cl) | txr N D F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy bo; Irlat · 11 °† οτι 42 pc · 14 °† -σονται (φ46: -σων-) N* D F G K P 6. 104. 365. 1505. 1506. 1739. 1881 al | -σουσιν M; Cl | txr N2 A B Ψ 33. 81. 614. 1241. 2464 al · 15 °† καθαπερ B 81 | txr φ46 N A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M; Cl | των ευαγγελιζομενων ειρηνην N2 D F G Ψ 33 M lat sy (pon. p. αγαθα: Irlat Eus) | txr φ46 N* A B C 81. 630. 1506. 1739. 1881 pc a co; Cl

τῶν εὐαγγελιζομένων Ὁ[τὰ] ἀγαθά. **16** Ἄλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ λέγει· κύριε, τίς ἐπίστευσεν τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; **17** ἢ αἰ ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Ἰησοῦ. **18** ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦνγε·

Ps 18,5 ὁ εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φόγγος αὐτῶν

Mt 13,10 καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.

19 ἀλλὰ λέγω, μὴ Ἰσραὴλ οὐκ ἔγνω; πρῶτος Μωϋσῆς λέγει·

11,11.14 Dt 32,21 ὁ ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει,

ἐπ' ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς.

20 Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει·

Is 65,1 ὁ εὐρέθην ὁ[ἐν] τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν,

ἐμφανῆς ἐγενόμην τῷ τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσιν.

21 πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει·

Is 65,2 ὁ ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου

Act 13,45 πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς (τὸν λαὸν) αὐτοῦ; **16**

μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλῆτις εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. **2** οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ἡ οὐκ οἶδατε ἐν Ἡλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή, ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ; **3** κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν, τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, καὶ ὑπελείφθην μόνος καὶ ζητοῦσιν τὴν ψυχὴν μου.

4 ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός; κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ Βάαλ.

5 οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα κατ' ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν· **6** εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. **7** Τί οὖν; ὁ ἐπιζη-

15 ὁ† N² A B C D* F G P 81. 1505. 1506. 1739. 1881 pc; Eus | txt P⁴⁶ N* D¹ Ψ 33 M; Cl
• **17**† θεοῦ N¹ A D¹ Ψ 33. 1881 M sy; Cl | – F G; Ambst | txt P⁴⁶vid N* B C D* 6. 81. 629.
1506. 1739 pc lat co • **20** P D* F G | ὁ† N A C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M vgst; Cl | txt P⁴⁶ B
D* F G 1506^{vid} (it vgcl) | T^{ev} B D* 1506^{vid} | txt P⁴⁶ N A C D¹ F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat;
Cl • **21**† ἐπὶ D; Cl | ° F G; Ambst

¶ **11,1** † τὴν κληρονομίαν P⁴⁶ F G b; Ambst | T (2) on (ἡν P⁴⁶vid) προεγνώ P⁴⁶ N² A D*
• **2** T λέγων N* M sy^p | txt N² A B C D F G P Ψ 6. 81. 365. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881 al
latt sy^b; Eus • **4**† (ex itac.?) -λειπον P⁴⁶ A C F G L P 104. 1175. 1739. 2464 al | -λειψα
81. 1506 pc | txt N B D Ψ 1881 M; Did • **6**† ουκ P⁴⁶ 614. 1881 pc d vgst sy^p | T^{ei} δε εξ
εργων ουκετι εστι (- B) χαρις, επει το εργον ουκετι εστιν εργον (χαρις B) N² B Ψ
33^{vid}. (365) M vg^{ms} (sy) | txt P⁴⁶ N* A C D F G P (81). 629. 630. 1739. 1881 pc lat co; Or
• **7**† επεζητει F G 104 pc latt sy

τεῖ Ἰσραὴλ, τοῦτο οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν· οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν, **8** καθὼς γέγραπται·
ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως,
ὁφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν καὶ ὠτα τοῦ μὴ ἀκοῦειν,
ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας.

9 καὶ Δαυὶδ λέγει·
γεννηθῶ ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα καὶ εἰς θήραν
καὶ εἰς σκάνδαλον καὶ εἰς ἀνταπόδομα αὐτοῖς;

10 σκοτισθῆτωσαν οἱ ὁφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν
καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντὸς σύγκαμψον.

11 Λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν ἵνα πέσωσιν; μὴ γένοιτο· ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σωτηρία τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ παραζηλώσαι αὐτούς. **12** εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμος καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. **13** Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν· ἐφ' ὅσον (μὲν οὖν) εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου ὁδοῶ, **14** εἰ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. **15** εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἡ πρόσλημψις εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; **16** εἰ γὰρ ἡ ἀπαρχὴ ἀγία, καὶ τὸ φύραμα· καὶ ὁ εἰς ἡ ρίζα ἀγία, καὶ οἱ κλάδοι. **17** Εἰ δὲ

τινες τῶν κλάδων ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς (τῆς ρίζης) τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, **18** μὴ κατακαυχῶ τῶν κλάδων· εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι οὐ σὺ τὴν ρίζαν βαστάξεις ἀλλὰ ἡ ρίζα σέ. **19** ἐρεῖς οὖν· ἐξεκλάσθησαν τὸ κλάδοι ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. **20** καλῶς· τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ τῇ πίστει ἔστηκας. μὴ ὑψηλὰ φρόνει· ἀλλὰ φοβοῦ· **21** εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, [μὴ πως] οὐδὲ σοῦ φείσεται. **22** Ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν τῷ θεοῦ· ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας ἁπο-

8† καθαπερ N B 81. 945 pc | txt P⁴⁶ A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M • **13**† γαρ D F G Ψ 33 M latt | ουν C | txt N A B P 81. 104. 630. 1506. 1739. 1881 pc sy | μεν Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy^b | – D F G 326. 365 pc sy^p; Pel | txt P⁴⁶ N A B C P 81. 104. 1506 pc | P-ασω P⁴⁶ F G Ψ 33. 1175 pc latt • **16**† γαρ A | ° P⁴⁶ F G P* 6. 1241. 1506. 1881. 2464 al | txt N A B C D Ψ 33. 1739 M lat sy co; Cl^{ex} Thd Ambst • **17**† τ. ρ. και N² A D² 33. 1739. 1881 M vg sy | – P⁴⁶ D* F G boms; Irlat | txt N* B C Ψ 1175. 1506 pc b • **18**† συ καυχασαι P⁴⁶ D* F G it; Ambst | txt N A B C D² Ψ (33). 1739. 1881 M vg • **19**† τοι D* 630. 1505 al • **20**† εκλασ- B D* F G | ὑψηλοφρονει C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M | txt P⁴⁶ N A^{vid} B 81 pc • **21**† N A B C P 6. 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 pc co | txt P⁴⁶ D F G Ψ 33 M latt sy; Irlat • **22**† του P⁴⁶ B | P-μιαν N² D F G Ψ 33. 1881 M latt; Cl | txt P⁴⁶ N* c^{vid} A B C 6. 81. 630. 1506. 1739 pc

9,31
Mc 3,5!
Dt 29,3 Is 29,10;
6,9s

Ps 68,23 s ὁ; 35,8

Act 18,6!

10,19! |

25! |

1,5

10,19!

1 K 9,22 1 T 4,16 |

2 K 5,19! Sir 10,

20s ὁ •

J 5,25 | Nu 15,

17-21

E 2,11-14,19

Jdc 9,9 ὁ

1 K 10,12; 15,1; 16,

13 2 K 1,24 1 Th 3,

8 12,16! Ph 2,12 |

J 15,2,4 H 3,14

2K 3,16

1,13! · 1K 14,2! ·

12,16 · Mc 3,5! ·

12 L 21,24 Kol 1,
25ss J 10,16 4Esr
4,35s TestSeb 9fin

Is 59,20s Ps 14,7

Jr 31,33s

Is 27,9

9,11 · 9,25 | Ps
110,4

15,8

2,8 · 15,9 ·

10,21 |

G 3,22

1T 2,4

1K 2,10 BarAp
14,8ss · 9,23! · 1K

1,21; 2,7 E 3,10

Kol 2,3 · E 3,5 ·

Sap 17,1 · Job 5,9;

9,10 E 3,8 Ps 76,

20Θ |

Is 40,13Θ

Job 15,8 Jr 23,18

1K 2,16

τομία, ἐπὶ δὲ σὲ ἔχρηστότης ὁ θεοῦ, ἐὰν ἔπιμένῃς τῇ χρηστότητι, ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃς. **23** κἀκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἔπιμένωσιν τῇ ὑπιστίᾳ, ἐγκεντρίσθονται· δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐτοὺς. **24** εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγριελαιοῦ καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρίσθονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ.

25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ ἦτε ἡ [παρ'] ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι ἑπώρωςις ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ γέγονεν ἄχρι οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ **26** καὶ οὕτως πᾶς Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται·

ἥξει ἐκ Σιών ὁ ῥύόμενος,

ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ.

27 καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ² διαθήκη,

ὅταν ἀφέλῳμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν.

28 κατὰ μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας· **29** ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κληῖσις τοῦ θεοῦ. **30** ὥσπερ γὰρ ἡμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ, ἔνυν δὲ ἠλείθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, **31** οὕτως καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἡμεῖς ἐλεσθῶσιν. **32** συνέκλεισεν γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάντας εἰς ἀπειθείαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ.

33 Ὡς βάθος πλούτου

ὁ καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ·

ὡς ἀνεξεραύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ

καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ.

34 τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυρίου;

ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο;

22 ^ε-τητα D² F G Ψ 33 ℳ latt; Cl | txt P⁴⁶ (S) A B C D* 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881 pc | ° D² F G Ψ 33 ℳ it sy; Cl Ambst | txt P⁴⁶ S A B C D* 81. 365. 630. 1506. 1739. 1881 pc vg co | ¹ -μενῆς P⁴⁶vid A C D² F G 33. 1739*. 1881 ℳ; Cl | txt S B D* Ψ 81. 630. 1739^c pc • **23** ^ε-μενωσιν S² A C D² F G 33 ℳ | txt S* B D* Ψ 81. 1739. 1881. 2464 pc • **25** ^ε εν A B 630 | - P⁴⁶ F G Ψ 6. 1506. 1739 pc lat | txt S C D 33. 1881 ℳ b sy^h | ^ε caecitas latt sy • **27** ^ε 2 3 | P⁴⁶ • **30** ^ε καὶ S² D¹ Ψ 33 ℳ lat sy | txt P⁴⁶ S¹ (*: om. vs 30) A B C D* F G 81. 365. 945. 1506. 1739. 1881 al co | ^ε νυνι B 1505 • **31** ^ε στερων 33. 365 pc sa | - P⁴⁶ A D² F G Ψ 1739. 1881 ℳ latt | txt S B D*^c 1506 pc bo • **32** ^ε τα πάντα P⁴⁶vid D* (F G; Ir: - τα) latt • **33** ° 321 lat

35 ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ,

καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;

36 ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάντα·

αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν.

12 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ θεοῦ παραστήσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν ἁγίαν· **2** καὶ μὴ ἑσυσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς· **3** εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον.

3 Λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης μοι παντὶ τῷ ὄντι· ἐν ὑμῖν μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισε μέτρον πίστεως. **4** καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι πολλὰ μέλη² ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, **5** οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν σῶμά· ὅσμεν ἐν Χριστῷ, τὸ δὲ καθ' εἰς ἀλλήλων μέλη. **6** ἔχοντες δὲ χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προφητεῖαν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, **7** εἴτε ἡ διακονία ἐν τῇ διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, **8** εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει· ὁ μεταδιδούς ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἰλαρότητι.

9 Ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. Ἀποστύγοντες τὸ πονηρὸν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ, **10** τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, **11** τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ κυρίῳ δουλεύοντες, **12** τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, **13** ταῖς ἰσχυρίαις

¶ **12,1** ^ε + S* A P 81. 1506 pc lat; Spec | txt (P⁴⁶) S² B D F G Ψ 33. 1739. (1881) ℳ; Tert • **2** ^ε bis -σθαι A B² D* F G Ψ 81. 630. 1175. 1505. 1506 pm | ^ε 1^ο loco 33 al; 2^ο loco S D² 6. 1881 pc | txt P⁴⁶ B* L P 104. 365. 1241. 1739 pm; Cl | ^ε τῶμων S D¹ Ψ 33 ℳ latt sy | txt P⁴⁶ A B D* F G 6. 630. 1739. 1881 pc; Cl Cyp • **3** ^ε του θεου L 81. 323. 945. 1241. 1506 al t vgms sy^h | [^ε τι Venema cj] • **4** ^ε A Ψ 33. 1739. 1881 ℳ | txt P^{31,46} S B D F G 629. 1241 pc latt • **5** ° F G | ^ε ο D² Ψ 33. 1881 ℳ | txt P^{31,46} S A B D* F G P 6. 81. 365. 1506. 1739 pc • **7** ^ε ο διακωνων S² 1241. 1506 pc | ^ε διδασκαλιαν A • **8** ° P⁴⁶vid D* F G latt | ^ε στανόμενος P³¹ S • **9** ^ε μισουντες F G lat sy • **11** ^ε καιρω D*^c F G pc; Hierms¹ | **13** ^ε μινειαις D* F G t vgms; Ambst

Job 41,3

1K 8,6 Kol 1,16s
H 2,10

16,27!

Dn 2,18 Theod ·
2K 1,3 · 6,13,19
L 2,22 · E 5,2 ·
1P 2,2,5.
9 Test Lev 3,6 | 1P
1,14 Ph 2,6s; 3,21 ·
G 1,4 · Ph 3,21! ·
Kol 3,10 Ti 3,5
2K 5,17 · E 4,23 ·
2,18 E 5,10,17 Ph
1,10

15,15!

1K 4,6

Mt 25,15 1K 12,
11 E 4,7 2K 10,13 |
1K 12,12s,27; 6,
15; 10,17E 1,23; 4,4 Kol
3,15 ·E 4,25; 5,30 1K
12,25 | 1,11 1K 7,
7; 12,4 1T 4,14
1P 4,10 · 15,15! |
1P 4,10s

1T 4,13

1K 14,3 Ph 2,1 H
13,22 · E 4,28 · 2K
8,21 · 1Th 5,12 1T
5,17 · Mt 6,3 · 2K
9,7 | 2K 6,6! 1K
13,6 · Am 5,15 Ps
97,10 | 1Th 4,9!
1P 2,17 · 13,7 Ph
2,3 |Act 18,25; · 20,19
Kol 3,24 | 5,2sAct 2,42 Ph 4,6
Kol 4,2 E 6,18 1Th
5,17 1T 2,1 | Act
6,3; 28,10 Ph 4,14 ·

G 4,10!

4,21 |

1 K 10,30

2 K 5,15 G 2,20

1 Th 4,14; 5,10

L 20,38 • 1 K 3,23!

J 12,24

J 12,24

2 K 5,10 Mt 25,
31 s Act 17,31; 10,
42! |Is 49,18 Jr 22,24
Ez 5,11 etc Is 45,
23 G Ph 2,10 s

L 16,21

20 Mt 17,27 1 K 8,
9,13; 10,32 1 J 2,10 |
G 5,10 Ph 1,14; 2,
24 2 Th 3,4 • Mt
15,11 p Ti 1,15 •
1 K 10,25-27 |
1 K 8,1,11-13

L 16,21

L 16,21

κει ἢ πίπτει· σταθήσεται δέ, (δυνατεῖ γάρ) ὁ κύριος
στήσαι αὐτόν. **5** Ὃς μὲν Ὁ[γάρ] κρίνει ἡμέραν παρ'
ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν· ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίῳ
νοῦ πληροφορεῖσθω. **6** ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ φρο-
νεῖ· ὁ καὶ ὁ ἐσθίων κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ
θεῷ· καὶ ὁ μὴ ἐσθίων κυρίῳ οὐκ ἐσθίει καὶ εὐχαριστεῖ
τῷ θεῷ. **7** οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῆ καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ
ἀποθνήσκει· **8** ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ κυρίῳ ζῶμεν, ἐάν τε
ἀποθνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκομεν. ἐάν τε οὖν
ζῶμεν ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ κυρίου ἐσμέν. **9** εἰς
τοῦτο γὰρ Χριστὸς ὁ ἀπέθανεν καὶ ἔζησεν, ἵνα καὶ νε-
κρῶν καὶ ζώντων κυριεύσῃ. **10** Σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν
ἀδελφόν σου; ἢ καὶ σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου;
πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ θεοῦ, **11** γέ-
γραπται γάρ·

ζῶ ἐγώ, λέγει κύριος, ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ
καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ.

12 ἄρα Ὁ[οὖν] ἕκαστος ἡμῶν περὶ ἑαυτοῦ λόγον ὀμῶσθαι
[τῷ θεῷ].

13 Μηκέτι οὖν ἀλλήλους κρίνωμεν· ἀλλὰ τοῦτο κρί-
νατε μᾶλλον, τὸ μὴ τιθέναι ὁ πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ ὃ ἢ
σκάνδαλον. **14** οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ ὅτι
οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογιζομένῳ τι κοινὸν
εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. **15** εἰ γὰρ διὰ βρώμα ὁ ἀδελφός σου
λυπεῖται, οὐκέτι κατὰ ἀγάπην περιπατεῖς· μὴ τῷ βρώματί
σου ἐκείνον ἀπόλλυε ὑπὲρ οὗ Χριστὸς ἀπέθανεν. **16** μὴ

4 δυνατός γὰρ ἐστίν (— Φ^{46} D¹ P Ψ 365. 1505. 1739 pc) Φ^{46} D¹ Ψ 33. 1739. 1881 \mathfrak{M} | *txt* \mathfrak{N} A B C D* F G | Γ θεός D F G 048. 33. 1739. 1881 \mathfrak{M} latt sy^h | *txt* Φ^{46} \mathfrak{N} A B C P Ψ pc sy^p co • **5** Φ^{46} \mathfrak{N} B C² D F G Ψ 048. 33. 1739. 1881 \mathfrak{M} sy | *txt* \mathfrak{N} * A P 104. 326. 365. 1506 pc latt (C* illeg.) • **6** Γ καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν κυρίῳ οὐ φρονεῖ C³ Ψ 33 \mathfrak{M} sy | *txt* \mathfrak{N} A B C² vid D F G 048. 6. 630. 1739. 1881 pc latt (C* illeg.) | Φ^{46} pc • **8** Γ -θανῶμεν C L 6. 33. 945. 1175. 1241 pm | Γ -σκῶμεν \mathfrak{N} C L 33. 81. 365. 1175. 1505. 1506 pm | *txt* A B D F G P Ψ 048. 6. 630. 1241. 1739. 1881 pm • **9** Γ καὶ \mathfrak{N} C³ D¹ 1881 \mathfrak{M} d vgs¹ sy^h; Irlat | *txt* \mathfrak{N} * A B C* (D*²) F G P Ψ 33. 365. 630. 1506. 1739 al vgl¹; Or | Γ ανεστη F G 629 vg^{ww}; Or | Γ αν. καὶ εζ. (ανεζ. pc) \mathfrak{N} C D¹ (D*²) Ψ 0209. 33 \mathfrak{M} (a) sy^p; (Irlat) | *txt* \mathfrak{N} * A B C 365. 1506. 1739. 1881 pc vgs¹ co • **10** Γ Χριστου \mathfrak{N} C² Ψ 048. 0209. 33. 1881 \mathfrak{M} r vgl¹ sy; Polyc Meion^T Ambst | *txt* \mathfrak{N} * A B C* D F G 630. 1506. 1739 pc lat co • **11** Γ εἰ μὴ D*² vid F G • **12** Φ B D* F G P Ψ 33. 365. 630. 1739. 1881 pc lat | *txt* \mathfrak{N} A C D² Ψ 0209. 33 \mathfrak{M} sy^h | Γ αλοδ- B D* F G 326 pc | *txt* \mathfrak{N} A C D² Ψ 33. 1739. 1881 \mathfrak{M} | Φ B F G 6. 630. 1739. 1881 pc r; Polyc Cyp | *txt* \mathfrak{N} A C D Ψ 0209. 33 \mathfrak{M} lat sy co • **13** Φ bis B (365) • **14** Γ αυ- A C* D F G Ψ 0209. 33. 1881 \mathfrak{M} | *txt* \mathfrak{N} B C² 048. 6. 81. 104. 365. 1505. 1506. 1739 al

βλασφημείσθω ὁ οὖν ὁ ἡμῶν τὸ ἀγαθόν. **17** οὐ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ βρώσις καὶ πόσις ἀλλὰ δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἀγίῳ. **18** ὁ γὰρ ἐν τούτῳ δουλεύων τῷ Χριστῷ εὐάρεστος τῷ θεῷ καὶ ὁδοκιμος τοῖς ἀνθρώποις. **19** Ἄρα οὖν τὰ τῆς εἰρήνης ὁδοκῶμεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους. **20** μὴ ἔνεκεν βρώματος κατὰλυε τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. πάντα μὲν καθάρᾳ, ἀλλὰ κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ τῷ διὰ προσκόμματος ἐσθίοντι. **21** καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα μηδὲ πιεῖν οἶνον μηδὲ ἔν ᾧ ὁ ἀδελφός σου ἵπποσκόπει. **22** σὺ πίστιν ὅ[τι] ἔχεις κατὰ σεαυτὸν ἔχε ἐν ὧν πιον τοῦ θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ κρίνων ἑαυτὸν ἐν ᾧ δοκιμάζει. **23** ὁ δὲ διακρινόμενος ἐάν φάγῃ κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως· πᾶν δὲ ὁ οὐκ ἐκ πίστεως ἁμαρτία ἐστίν. **24**

15 Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. **2** ἕκαστος ὁ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. **3** καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται· οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε ἐπέπεσαν ἐπ' ἐμέ. **4** ὅσα γὰρ προεγράφη, Γ εἰς τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ ὁ διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. **5** ὁ δὲ θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶν ἡμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, **6** ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι δοξάζητε τὸν θεὸν καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

16 Φ G sy^p | *txt* Φ^{46} \mathfrak{N} A B C D Ψ 048. 33. 1739. 1881 \mathfrak{M} lat sy^h co; Cl Ambst | Γ ημ- D F G Ψ 1506 pc lat sy^p sa; Cl Ambst • **18** Γ -τοῖς \mathfrak{N} D² Ψ 33 \mathfrak{M} b vg^{ms} sy | *txt* \mathfrak{N} * A B C D* F G P 048. 0209. 81. 1506. 1739. 1881 pc lat | Γ -μοις B G* (pc) • **19** Γ -κομεν \mathfrak{N} A B F G L P 048. 0209. 6. 326. 629 al | *txt* C D Ψ 33. 1739. 1881 \mathfrak{M} latt co | Γ φυλαξόμεν D* F G (629) it vg^{ww} • **20** Γ ἀπολλυε \mathfrak{N} * | Γ τοῖς καθαροῖς \mathfrak{N} *² • **21** Γ ἐν Hofmann, ἐν, ἐν Mangey cij | Γ λυπεῖται \mathfrak{N} * P | Γ τὴ σκανδαλιζέται ἡ ἀσθενεῖ Φ^{46} vid \mathfrak{N} *² B D F G Ψ 0209. 33. 1881 \mathfrak{M} lat sy^h sa | *txt* \mathfrak{N} * A C 048. 81. 945. 1506. 1739 pc r sy^p bo • **22** Φ D F G Ψ 1739. 1881 \mathfrak{M} lat co | *txt* \mathfrak{N} A B C 048 pc r vg^{ms} | Φ \mathfrak{N} * pc • **23** Γ hic [16,25-27] add. Ψ 0209 vid. 1881 \mathfrak{M} sy^h; Or lat mss | *et p.* 16,23 *et hic* [16,25-27] add. A P 33. 104 pc | *et p.* 15,33 *et hic* [16,25-27] add. 1506 | *txt* \mathfrak{N} B C D 048 vid. 81. 365. 630. 1739 pc lat sy^p co; Or lat mss (Φ^{46} pon. [16,25-27] p. 15,33; F G 629 Hiermss; om. [16,25-27] totaliter; hic epistolam terminat Meion^{Or lat}) • **15,2** Γ υμ- D¹ F G P 048. 0209 vid. 104. 365. 614. 630. 1505. 1506. 1881 al lat bo | *txt* \mathfrak{N} A B C D*² Ψ 33. 1739 \mathfrak{M} r sy sa bo^{ms} • **4** Γ εγρ- B lat; Cl | Γ παντα B P Ψ 33 pc | Γ προεργ- A Ψ 048. 33 \mathfrak{M} sy^h | *txt* \mathfrak{N} B C D F G 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881 pc latt sy^p; Cl | Φ D F G P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1506. 1881 pm lat; Cl | *txt* \mathfrak{N} A B C L 048. 1241. 1739 pm d* | Γ τῆς παρακλήσεως B vg^{ms}; Cl • **5** \mathfrak{N} A C F P 048. 104. 629. 1505 al lat sy | *txt* B D G Ψ 33. 1739. 1881 \mathfrak{M} vg^{ms}; Ambst

Ti 2,5
1 K 4,20; 8,8 Mt
6,33
15,13
2 K 5,9; H 12,28
L 2,52; 2 K 10,18
H 12,14; 1 K 7,15
15,2 1 K 10,23; 14,
12,26 2 K 12,19
1 Th 5,11 |
Mt 15,11 p Ti 1,15
13! |
1 K 8,13
1 K 10,25-27
Jc 4,17
14,11
G 6,2
1 K 9,19; 10,24,33
14,19! |
Ps 68,10 G
1 K 9,10! 2 T 3,16
1 Mc 12,9 H 3,6
2 K 1,3
12,16 2 K 13,11
Ph 2,2; 4,2 1 K 1,
10 1 P 3,8 |

14,1 Phm 17

Mt 15,24 • Ps 88,
3 • Mc 7,20 •
11,29 Act 3,25 2P
1,19! Sir 36,20 |

11,30

Ps 17,50 • 2Sm
22,50

Dt 32,43 •

Ps 117,1

Is 11,10 • Ap 5,5;
22,16

14,17

1 K 1,5 Ph 1,9

2P 1,12 • 1,5; 12,
3,6 1 K 3,10 G 2,
9 E 3,2,7s Kol 1,
25 |

11,13 Ph 2,17 •

4Mcc 7,8 v1 • 1Th
2,21 • 12,1 Is 66,20

7 Διό προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελάβετο ὑμᾶς εἰς δόξαν τοῦ θεοῦ. 8 λέγω γὰρ Χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, 9 τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν, καθὼς γέγραπται·
διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσιν ὁ
κύριός σου ψαλῶ.

10 καὶ πάλιν λέγει·
ἐφράνθητε, ἔθνη, μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ.

11 καὶ πάλιν·
αἰνεῖτε, πάντα τὰ ἔθνη, τὸν κύριον
καὶ ἡ ἐπαινεσάτωσαν αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.

12 καὶ πάλιν Ἡσαΐας λέγει·
ἔσται ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσσαὶ
καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν,
ἐπ' αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν.

13 Ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης· ἐν τῷ πιστεῦναι, εἰς τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι ἐν δυνάμει πνεύματος ἁγίου.

14 Πέπεισμαι δέ, ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε ἁγαθῶσύνης, πεπληρωμένοι πάσης [τῆς] γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. 15 τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν τὸ ἀπὸ μέρους ὡς ἐπαναμνήσκων ὑμᾶς διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ 16 εἰς τὸ εἶναι με λειτουργὸν Χριστοῦ Ἰησοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱεουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορά τῶν ἐθνῶν οὐ-

7 ἰ ημ- B D* P 048. 104. 614. 629. 1506 al b r sa | txi N A C D² F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy bo • 8 ἡ γενεσθαι B C* D* F G Ψ 630. 1739. 1881 pc | txi N A C² D¹ 048. 33 M; Epiph • 9 τ (Ps 18,50) κυριε N² 33. 104. 1505 al a gue t vg^{cl} sy^h bo^{mss} • 11 τ λέγει B D F G 1505 pc it sy; Ambst | txi N A C Ψ 33. 1739 M a t vg | ἡ-νεσατε F G 33 M latt sy | txi N² A B C D Ψ 81. 365. 1505. 1506. 1739. 1881 pc • 13 πληροφωρησαι υμας εν (- F G) παση χαρα και ειρηνην B F G | D F G b m; Spec | B 945. 1505 pc • 14 ο φ⁴⁶ D* F G 1739. 1881 pc it; Ambst | txi N A B C D² Ψ 33 M m vg sy | φ⁴⁶ D F G it; Spec | ἡγατης F G latt | αγωσυνης 629 pc | φ⁴⁶ A C D F G 33 M | txi N B P Ψ 6. 1506. 1739. 1881 pc; Cl | ἡ αλλους 33 M sy^p | txi φ⁴⁶ N A B C D F G P Ψ 630. 1175. 1505. 1506. 1739. 1881 al latt sy^h • 15 τ ἡ-ροτερως A B 629. 1506 pc | txi φ⁴⁶ N C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M | ἡ αδελφοι φ⁴⁶ N² D F G Ψ 33 M lat sy | txi N* A B C 81. 630. 1739. 1881 al a b | τ απο N* B F | txi φ⁴⁶ N² A C D G Ψ 33. 1739. 1881 M • 16 ἡ δια φ⁴⁶ | B | ἡ γεννηθη B 1881* | ° F G

πρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύματι ἁγίῳ. 17 ἔχω οὖν [τὴν] καυχῆσιν ἐν Χριστῷ Ὁ Ἰησοῦ τὰ πρὸς τὸν θεόν· 18 οὐ γὰρ τολμήσω τι λαλεῖν ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ τ εἰς ὑπακοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, 19 ἐν δυνάμει τ σημειῶν τ καὶ τεράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος [θεοῦ] ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, 20 οὕτως δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι οὐχ ὅπου ὠνομάσθη Χριστός, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, 21 ἀλλὰ καθὼς γέγραπται·

οἱς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ ὄψονται,
καὶ οἱ οὐκ ἀκηκόασιν συνήσουσιν.

22 Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς· 23 νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν, 24 ὥς ἂν πορεύωμαι εἰς τὴν Σπανίαν· ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς καὶ ὕψ' ὑμῶν προπεμφθῆναι ἐκεῖ ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ. 25 Νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλὴμ διακονῶν τοῖς ἁγίοις. 26 εὐδόκησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινα ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ. 27 εὐδόκησαν γὰρ καὶ ὀφειλέται εἰσὶν αὐτῶν· εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοινωνήσαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσιν καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. 28 τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσο-

17 ἰ 2 N A Ψ 33. 1739. 1881 M | ην ex. φ⁴⁶ | txi B C D F G 81. 365 pc | ° φ⁴⁶ 323* pc; Ambst • 18 ἰ 3 2 Ψ 33 M b | 2 ἰ 3 φ⁴⁶ | τολ. τι ειπειν D F G; Spec | τολ. τι λαλησαι (ἰ 1505). 1881 pc | τολμω τι λαλ. N² B | txi N* A C P 81. 365. 629. 630. 1506. 1739 pc lat | τ λογων B | ἡ ακοην B • 19 ταυτου φ⁴⁶ D* F G m; Spec | txi N A B C Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy co; Ambst | τε φ⁴⁶ | τ - B | αχιου A D*² F G 33. 81. 104. 365. 630. 1739. 1881 pc lat sy^{hmg} co | txi φ⁴⁶ N D¹ Ψ M b sy (C illeg.) | ἡ πληρωσθαι απο ι. μ. τ. ιλ. κ. κυκ. D F G m • 20 ἡμουμαι φ⁴⁶ B D* F G b sy^p | txi N A C D² Ψ 33. 1739. 1881 M sy^h • 21 ἡ 6 ἡ-5 B pc; Ambst | txi φ⁴⁶ N A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M latt sy • 22 πολλακις φ⁴⁶ B D F G | txi N A C Ψ 33. 1739. 1881 M • 23 ἡχω D* F G 614 pc it | τ ικανων B C P 81. 326. 365. 1175. 1506 pc | txi φ⁴⁶ N A D (F) G Ψ 33. 1739. 1881 M • 24 τελευσομαι προς υμας N² 33 M sy^h | txi φ⁴⁶ N* A B C D F G P Ψ 81. 1506. 1739. 1881 pc latt sy^p | ἡ πορ- φ⁴⁶ A 630. 1506. 1739. 1881 pc | ἡ απο (αφ) φ⁴⁶ B D F G 629. 630 pc • 25 ἡ-νησαι φ⁴⁶ D F G latt | ἡνησαν N* | txi N* A B C Ψ 33. 1739. 1881 M • 26 ἡ-νησεν φ⁴⁶ B 1241 pc; Spec | ἡ-δονες F G it sy^p; Ambst • 27 οφειλεται γαρ (- D) φ⁴⁶ D F G it; Ambst Spec | txi N A B C Ψ 33. 1739. 1881 M a vg sy co • 28 ταρα F G | ° φ⁴⁶ B pc vg^{mss}; Ambst

H 2,17!

2K 13,3; 3,5 • 16,
26!2K 12,12! Mc 16,
17 • 1K 2,4 1Th
1,5!

1 K 3,10 2K 10,15s

Is 52,15 •

1,13 1Th 2,18 Act
16,6

1,10! 11!

1 K 16,6

Act 19,21; 20,22;
11,29! | 2K 8,1-4;
9,2,12 • 2K 8,4!

1 K 9,11

1K 16,3 2K 9,
12-14 G 6,6 |
2K 8,6 •

Ph 4,17

μαι δι' ὑμῶν εἰς Σπανίαν· **29** (οἶδα δὲ) ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τ. Χριστοῦ ἐλεύσομαι.

30 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς Ὁ, [ἀδελφοί,] διὰ τοῦ τ. κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ πνεύματος συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς (ὑπὲρ ἐμοῦ) πρὸς τὸν θεόν, **31** ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ τ. ἡ διακονία μου ἡ εἰς Ἱερουσαλὴμ εὐ- πρόσδεκτος τοῖς ἀγίοις γένηται, **32** ἵνα (ἐν χαρᾷ ἐλ- θὼν) πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος τοῦ θεοῦ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. **33** Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων ὑ- μῶν, ὁ ἀμήν. τ.

16 Συνίστημι ὁδὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν τ. ἡμῶν, οὖσαν ^{οἱ}[καὶ] διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγ- χρεαῖς, **2** ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν κυρίῳ ἀξίως τῶν ἁγίων καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρῆζῃ πράγ- ματι· καὶ γὰρ αὐτὴ προστάτις πολλῶν ἐγενήθη καὶ ἐμοῦ αὐτοῦ. **3** Ἀσπάσασθε Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργοὺς μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τ. **4** οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐ- χαριστῶ ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, **5** καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε Ἐπαίνε-

29 γινώσκω γὰρ FG m vg^{ms}; Ambst | πληροφορία (D*) FG | του ευαγγελίου του κ² Ψ 33 m vg^{cl} sy | txt φ⁴⁶ κ* A B C D F G P 6. 81. 629. 630. 1506. 1739. 1881 pc lat co; Cl • **30** ο φ⁴⁶ B | txt κ A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 m lat sy co | ὀνοματος του L 1881 pc | ὑμῶν FG d* m | υμ. υπ. εμου D vg^{cl} • **31** τινα κ² D¹ Ψ 33 m f g sy^b; Ambst | txt φ⁴⁶ κ* A B C D* F G P 6. 81. 630. 1506. 1739. 1881 pc lat | τ δωροφορία B D* F G it; Ambst | txt φ⁴⁶ κ A C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 m f g vg^{ms} sy co | εν B D* F G 1505 pc | txt φ⁴⁶ κ A C D² Ψ 33. 1739. 1881 m • **32** εν χ. ελθω φ⁴⁶ B | it. κ² D F G Ψ m sed f και συναναπ. υμ. κ² Ψ m | και αναψυξω (-χω FG) μεθ υμων D F G | -φ⁴⁶ B | txt (κ*: ελ. εν χ.) A C 6. (33). 81. 365. 630. 1505. 1739. (1881) pc | κυριου Ιησου B | Χριστου Ιησ. D* F G it; Ambst | Ιησ. Χρ. κ* pc (b) | txt φ⁴⁶ κ² A C D² Ψ 33. 1739. 1881 m vg sy • **33** ο φ⁴⁶ A F G 630. 1739. 1881 pc m t; Ambst | txt κ B C D Ψ 33 m lat sy co | τ hic [16,25-27] add. φ⁴⁶ | et p. 14,23 et hic [16,25-27] add., sed om. 16,1-24: 1506 ¶ **16,1** ο D* F G m | ὑμ- φ⁴⁶ A F G P pc it boms; Pel | txt κ B C D Ψ 33. 1739. 1881 m f vg sy; Ambst | οἱ κ* A C² D F G Ψ 33. 1739. 1881 m lat sy sa | txt φ⁴⁶ κ² B C* 81 pc bo • **2** 2 φ⁴⁶ vid | 2 / B C D F G a m | txt κ A Ψ 33. 1739. 1881 m b vg; Ambst | αὐτῇ B² L Ψ 104. 614. 629. 630. 1175. 1505. 1739 al | και εμου και αλλων (+ πολλων D²) προστατ. (παραστ- FG) εγενετο D F G | ... και αλλων πολλων εγεν | φ⁴⁶ | txt (κ, A) B Ψ 33 vid. (f 1739. 1881) m vg sy co; Ambst • **3-5** κ-κιλλαν 81. 365. 614. 629. 630. 945. 1505. 1881^c al a m vg^{ms} sy (bo^m); Ambst | και την κατ οικον αυτων εκκλησιαν D*² F G a m et D*² F G P a

τον τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἡ ἀπαρχὴ τῆς Ἰ¹Ἀσίας (εἰς Χριστόν). **6** ἀσπάσασθε Μαρίαν, ἥτις πολλὰ ἐκο- πίασεν (εἰς ὑμᾶς). **7** ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰου- νιᾶν τοὺς συγγενεῖς μου καὶ τ. συναιχμαλώτους μου, οἵ- τινες εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις, οἱ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγοναν ἐν Χριστῷ. **8** ἀσπάσασθε Ἀμπλιᾶτον τὸν ἀγαπητόν μου ἐν κυρίῳ. **9** ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητόν μου. **10** ἀσπάσασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ἀριστοβούλου. **11** ἀσπάσασθε Ἡρῳδῖωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου τοὺς ὄντας ἐν κυρίῳ. **12** ἀσπάσασθε Τρύφαι- ναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε Περσίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν κυρίῳ. **13** ἀσπάσασθε Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυρίῳ καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. **14** ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμῆν, Πατροβᾶν, Ἑρμᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐ- τοῖς ἀδελφούς. **15** ἀσπάσασθε Φιλόλογον καὶ Ἰουλίαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. **16** ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι πᾶσαι τοῦ Χριστοῦ.

17 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ σκάνδαλα παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑ- μεῖς ἐμάθετε τ. ποιούντας, ὅκα ἡ ἐκκλίνετε ἀπ' αὐτῶν. **18** οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ κυρίῳ ἡμῶν Χριστῷ οὐ δουλεύου- σιν ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας

5 απ αρχης φ⁴⁶ D* g m | τ (1K 16,15) Αχαιας D¹ Ψ 33. 1881 m sy | txt φ⁴⁶ κ A B C D* F G 6. 81. 365. 630. 1739 pc latt | εν Χριστω D F G 1505. 1881 pc • **6** -ιαμ φ⁴⁶ κ D F G 1881 m | txt A B C P Ψ 104. 365. 1505. 1739 pc co | εις ημ- C² 33 m a vg^s | εν υμιν D F G | txt φ⁴⁶ κ A B C* P Ψ 6. 81. 365. 1505. 1739. 1881 al • **7** -λιαν φ⁴⁶ 6 a b vg^{ms} bo | -νίαν B² D² Ψ vid L 33. 1739. 1881 m | sine acc. κ A B* C D* F G P pc | τους φ⁴⁶ B | τοις προ εμου D F G it vg^{ms}; Ambst | ος κ. πρ. εμ. γεγονεν φ⁴⁶ | txt κ(*) A B 630. 1739. 1881 pc f vg sy (sed γεγονασιν C Ψ 33 m) • **8** -πιαν B² D Ψ 33. (365. 1505. 1739^c). 1881 m vg^{ms} sy sa | txt φ⁴⁶ κ A B* C F G 6. 1739* pc lat bo | ο φ⁴⁶ B F boms • **9** κυριω C D F G Ψ 81. 326. 365. 630 al it boms | txt φ⁴⁶ κ A B 33. 1739. 1881 m b vg sy sams bo; Ambst • **15** -νιαν, N. C* F G | Βηρεα και Αουλιαν φ⁴⁶ | txt κ A B C² D Ψ 33. 1739. 1881 m lat sy co | -πιδα F G | -piadem latt • **16** D* F G m (sed cf 21 τ) • **17** ερωτω D* latt | f ασφαλως σκοπειτε D F G (a) m; Spec | τ (+ η φ⁴⁶) λεγοντας η φ⁴⁶ D F G (a) m; Spec | txt κ A B C Ψ 33. 1739. 1881 m lat sy co; Ambst | ο φ⁴⁶ 1175 pc; Spec | τ -νατε φ⁴⁶ κ² A D F G 33 m | txt κ* B C Ψ 6. 630. 1505. 1739. 1881. 2464 pc

1 K 16,15

9,31 • Κοι 4,10!

2 K 8,23

9,31

? Mc 15,21

1 K 16,20 2 K 13,
12 1 Th 5,26 1 P
5,14G 5,20 • 6,17
1 K 5,9,11 2 Th 3,6,
14 2 T 3,5 Tt 3,10s
Act 9,9 Mt 18,17 |
Ph 3,18s

E 5,6 Kol 2,4 2P
2,3 Tr 1,10
1,8!

H 5,14 1K 14,20

Ph 2,15 Mt 10,16 |
15,33!

1K 16,23 1Th 5,
28 2Th 3,18 |
Act 16,1!

? Act 17,5s; 20,4 ·
9,3!

? Act 19,29!

? Act 19,22!

E 3,20 Jd 24 · 2,16!
1,17 G 1,16; 3,23
E 3,5 · 1K 14,21 E
1,9; 3,3s.9 Kol 1,
26s; 2,2 · 1P 1,20 |
3,21 2T 1,9s · 1,
2! · 1,5; 15,18 Act
6,7 G 3,2 2K 10,5
1P 1,22 · Act 9,
15! | 11,36 4Mcc
18,24 G 1,5 E 3,21
Ph 4,20 1T 1,17
2T 4,18 H 13,21
1P 4,11 2P 3,18
Jd 25 Ap 1,6; 4,11!

καὶ εὐλογίας¹ ἐξαπατῶσιν τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. 19 ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο· ἔφ' ὑμῖν οὖν χαίρω¹, ἠθέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς τ¹ εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. 20 ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. □ Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ τ¹ μεθ' ὑμῶν. \

21 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργὸς Ὁμοῦ καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου τ¹. 22 ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. 23 ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάιος ὁ ξένος μου καὶ ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐκκλησίας¹. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐραστος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. τ¹

[25 Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίζαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, 26 φανερωθέντος δὲ νῦν διὰ τε γραφῶν προφητικῶν τ¹ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ εἰς ὑπακοὴν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, 27 μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τ¹, ἀμήν. τ¹]

18 κ. ευλωτίας 460 | - D F G 33. 81 pc m · 19 4 3 1 2 P⁴⁶ D* F G 323. 1881 pc latt | χ. ουν το εφ υμ. N² D² P² 33. 1739 M sy^h | txt N* A B C P 81. 365 pc | ' και θ. D* F G m vg^{ms}; Spec | και θ. δε P⁴⁶ | Tμεν N A C 33. 1739. 1881 M sy^h; Cl | txt P⁴⁶ B D F G L P 6. 365. 1505 al latt · 20 T-ποι A 365. 630 pc f g t vg^{cl}; Spec | □ D* vid F G m vg^{ms} (sed cf 23 T) | T Χριστου A C P 33. 1739 M lat sy co | txt P⁴⁶ N B 1881 pc · 21 T-ζονται D² 33 M vg^{ms} sy^p | txt P⁴⁶ N A B C D* F G P Ψ 81. 365. 630. 1505. 1739. 1881 al lat sy^h | ° B 6. 1739 pc | T και αι εκκλησαι πασαι του Χριστου D* F G a m; Pel (cf 16 °) · 22 T Τερεντιος 7 · 23 ολαι αι εκκλησαι F G (a b vg^{cl}; Pel) | T (2Th 3,18) [24] η χαρις του κυριου ημων Ιησου Χριστου μετα παντων υμων. αμην (sed pon. [25-27] p. 14,23) Ψ 1881 M sy^h | id. (sed - Ιησ. Χρ.) et om. [25-27] totaliter F G 629 | id. et add. [25-27] hic D (630) al a vg^{cl} | id., sed p. [25-27] add. P 33. 104. 365 pc sy^p bo^{ms}; Ambst | txt (sed add. [25-27] hic) (P⁴⁶, sed add. [25-27] p. 15,33) P⁶¹ (N A) B C 81. 1739. 2464 pc b vgst co

Ad [25-27]: om. F G 629; Hier^{ms} | add. p. 14,23 Ψ 0209 vid M m^{vid} sy^h; Or^{lat} mss | add. p. 15,33 P⁴⁶ | add. et p. 14,23 et p. 16,1-24 1506 | add. hic et p. 14,23 A P 33. 104. 2805 pc | add. hic P⁶¹ N B C D 81. 365. 630. 1739. 2464 al a b vg sy^p co; Or^{lat} mss Ambst · 26 T και της επιφανειας του κυριου ημων Ιησου Χριστου Or Hier^{ms} · 27 T αυτω P 81. 104 pc | - B 630 f sy^p | T των αιωνων P⁶¹ N A D P 81. 2464 pc lat sy^p bo | txt P⁴⁶ B C Ψ 33. 1881 M sy^h sa^{ms}; Ambst | T η χαρις ... παντων υμων. αμην (cf 23 T) add. hic P 33. 104. 365 pc sy^p bo^{ms}; Ambst

Subscriptio: προς Ρωμαιους N A B* C D* (G) Ψ 1739. 2464 pc | πρ. P. εγγραφη απο Κορινθου B¹ D¹ | η πρ. P. εγρ. απο K. δια Φοιβης της διακονου 1881 pc | (+ του αγιου Παυλου etc L pm) επιστολη πρ. P. εγρ. δια Φοιβης (+ της al) διακονου (+ της εν Γεγχρειαις εκκλησιας 424 pc) M | ... εγγραφη δια Τερτιου επεμφθη δε δια Φοιβ. ... 337 et v. l. al | - P⁴⁶ F 365. 629. 630. 1505 pc

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α'

1 Παῦλος ὁ κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ² διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Σωσθένους ὁ ἀδελφός 2 τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ², κλητοῖς ἁγίοις, □ σὺν πᾶσιν τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν παντί τόπῳ, αὐτῶν τ¹ καὶ ἡμῶν \ · 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ ἡμῶν πάντοτε περὶ ὑμῶν ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 5 ὅτι ἐν παντί ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντί λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, 6 καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, 7 ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ · 8 ὅς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους¹ ἀνεγκλήτους ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ [Χριστοῦ]. 9 πιστὸς ὁ θεός, ὁ δὲ οὐ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

10 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες καὶ μὴ ἡ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. 11 ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί Ὁμοῦ, ὑπὸ τῶν Χλόης ὅτι ἐριδες ἐν ὑμῖν εἰσιν. 12 λέγω δὲ τοῦτο ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει· ἐγὼ μὲν εἰμι Παῦλος, ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶν, ἐγὼ δὲ Κηφᾶ, ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. 13 T μεμέρισται ὁ Χριστός; ἢ μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἡ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε; 14 εὐχαριστῶ [τῷ θεῷ]¹ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα εἰ μὴ Κρί-

Act 18,1-11; 19,1
2T 4,20

R 1,1 · 2K 1,1 E
1,1 Kol 1,1 2T
1,1 |
1Th 2,14

6,11
R 1,7 · Act 2,21;
9,14,21; 22,16 R
10,12s Ps 99,6
Joel 3,5 2T 2,22 |
R 1,7!

R 1,8 Ph 1,3s 1Th
1,2; 2,13 2Th 1,3
E 5,20 Phm 4 · R
12,6 2K 8,1 |
2K 8,9; 9,11 ·
2K 8,7 R 15,14 |
Kol 2,7 Act 18,5

12,4!ss ·
Ph 3,20! · 2Th 1,7
1P 1,7,13; 4,13 L
17,30p |
2K 1,21
1T 3,10! · 2K 1,14
Ph 1,6,10; 2,16
Act 2,20 | 10,13! ·
10,16 1J 1,3

R 15,5!

11,18

3,3 G 5,19s

3,4,22 · Act 18,24! ·
9,5 · 3,23 2K 10,7
Mc 9,41

12,13 R 6,3s

Act 18,8; 19,29

¶ 1,1 ° P⁶¹ vid A D 81 | ° N A Ψ 1739. 1881 M b vgst sy | txt P⁴⁶ B D F G 33 pc it vg^{cl}; Ambst · 2 5-8 1-4 P⁴⁶ B D* 2 F G b m; Ambst | txt P⁶¹ vid N A D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy^(p) co | [° J. Weiß cj] | T τε N² A C D² Ψ 1739. 1881 M sy^h | txt P⁴⁶ N* A* vid B D* F G 33. 81. 1175. 1506 pc · 4 T - N* B | ημων 491 | txt N² A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M latt sy co · 6 T θεου B* F G 81. 1175 al sa^{ms}; Eus | txt P⁴⁶ N A B² C D Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy co; Ambst · 8 T αχρι τ. D F G | τελειους P⁴⁶ | T παρουσία D F G | ° P⁴⁶ B | txt N A C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy co; Ambst · 9 T υφ D* F G · 10 T - μα P⁴⁶ 33 pc · 11 ° P⁴⁶ C* 104 pc a b d; Ambst · 13 T η P⁴⁶ vid 326. 2464* pc sy^p sa | ° η P⁴⁶ (sy^p) | ° περι P⁴⁶ B D* · 14 T - N* B 6. 1739 sa^{ms} bo^{pt} | τ. θ. μου A 33. 81. 326 pc a vg^{ms} sy^p h** sa^{ms} bo^{ms} | txt N² C D F G Ψ 1881 M lat bo^{ms}; Tert Ambst

16,15,17 • Act 11, 141

R 1,1,3; 15,15s G 1,16 • 2,11 • R 4,14

2K 2,15; 4,3 2Th 2,10 • 23 • Act 2,47 L 13,23 • R 1,16! 2K 13,5 |

Is 29,14

Ps 33,10

Is 19,11s; 33,18

3,19 Is 44,25 Job 12,17 R 1,21 |

Mt 11,25s R 11, 33!

Mt 12,38p; 16,1 L 23,8 J 2,23! • Act 17,18 |

2,2 • G 5,11 Mt 16,23! • 18; 2,14 | R 1,16! Kol 2,3 Sap 7,24s Hab 3, 19 Job 12,13 |

Mt 11,19

2K 12,9; 13,4

Mt 11,25

Jc 2,5

L 14,21p Mt 5,3

Mt 19,30

R 4,17 | R 3,27!

σπον και Γάιον, **15** ἵνα μή τις εἴπῃ ὅτι εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα ἔβαπτίσθητε. **16** ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν Στεφανῶν οἶκον, λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ὅλλον ἐβάπτισα. **17** οὐ γὰρ ἀπέστειλὲν με ὁ Χριστὸς βαπτίζειν ἀλλὰ εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ Χριστοῦ.

18 Ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς ὀμνέσιν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστίν, τοῖς δὲ σωζομένοις ὁμνέσιν δύναμις θεοῦ ἐστίν. **19** γέγραπται γάρ·

*ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν
καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.*

20 ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανε ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου; **21** ἐπεὶ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεόν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. **22** ἐπεὶ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖα αἰτοῦσιν καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν, **23** ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, ἔθνεσιν δὲ μωρίαν, **24** αὐτοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησιν, ὁ Χριστὸν θεοῦ δύναμιν καὶ θεοῦ σοφίαν. **25** ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστίν καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων.

26 Βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνάτοί, οὐ πολλοὶ ἐγγενεῖς. **27** ἀλλὰ τὰ μωρά τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα κατασχύνῃ τοὺς σοφούς, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα κατασχύνῃ τὰ ἰσχυρά, **28** καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, **29** ὅπως μὴ καυχῇ-

15 -τισα C³ D F G Ψ 1881 M it sy; Tert | -τισθη 104 pc | txt P⁴⁶ N A B C* 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1506. 1739 pc f* vg sy^{hms} co. • **16** ° F G a b d. • **17** το P⁴⁶ B F G 323 pc | -ισασθαι B 365 pc | ° λογων P¹¹ sy^p. • **18** ° P⁴⁶ B F* G* 630. 1739. 1881 pc | ° P⁴⁶ b d* r | ° F G 6 it; Ptol¹ Cyp Ambst. • **20** τουτου P¹¹ N² C³ D² F G Ψ 1739c. 1881 M sy sa^{ms} bo^p; Cl^p Epiph | txt P⁴⁶ N* A B C* D* P 33. 81. 630. 1175. 1506. 1739*. 2464 al sa^{ms} bo^p; Cl^p Spec. • **22** ° P⁴⁶ F G 323 pc vg^{ms} sy^p; Tert Cyp Ambst. • **23** Ἕλλησι C³ D² 1739. 1881 M; Cl | txt N A B C* D* F G L P Ψ 33. 81. 104. 1175. 1241. 2464 al latt co; Or^{lat}. • **24** -στος θ. -μης κ. θ. -ια P⁴⁶; Cl. • **26** ουν D F G. • **28** και N² B C³ D² Ψ 1881 M f r vg sy; Or^p | txt P⁴⁶ N* A C* D* F G 33. 1175. 1506. 1739. l 1575 pc b; Tert Or^p Ambst

σηται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον (τοῦ θεοῦ). **30** ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη σοφία ἡμῖν ἀπὸ θεοῦ, (δικαιοσύνη τε) καὶ ἁγιασμός καὶ ἀπολύτρωσις, **31** ἵνα καθὼς γέγραπται· *ὁ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω.*

2 Καγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἤλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ ἄμυστήριον τοῦ θεοῦ. **2** οὐ γὰρ ἔκρινά (τι εἰδέναι) ἐν ὑμῖν εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ τοῦτον ἐσταυρωμένον. **3** καγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, **4** καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά μου οὐκ ἐν (πειθοῖς) σοφίας (λόγοις) ἀλλ' ἐν ἀποδείξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, **5** ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ.

6 Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου τῶν καταργουμένων. **7** ἀλλὰ λαλοῦμεν θεοῦ σοφίαν ἐν μυστηρίῳ τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, **8** ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος τούτου ἔγνωκεν. εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύριον τῆς δόξης ἔσταύρωσαν. **9** ἀλλὰ καθὼς γέγραπται·

*ὁ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐς οὐκ ἤκουσεν
καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη,
ὅτι ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.*

10 ἡμῖν γὰρ δὲ ἀπεκάλυψεν ὁ θεὸς διὰ τοῦ πνεύματος. **11** τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρᾶνε, καὶ τὰ βάθη τοῦ θεοῦ. **11** τίς γὰρ οἶδεν ὁ ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰ μὴ (τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου) τὸ ἐν αὐτῷ; οὕτως καὶ τὰ τοῦ θεοῦ οὐδεὶς ἔγνωκεν εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ. **12** ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ

29 αὐτου (N²) C* Ψ 629. 1241 pc f vg sy • **30** και δ. D¹ vid F G 1505. 1739. 1881 pc

1 2,1 f μαρτυριον N² B D F G Ψ 33. 1739. 1881 M b vg sy^h sa | txt P⁴⁶ vid N* A C pc a r sy^p bo; Hipp BasA Ambst. • **2** 2 / N A F G 048^{vid}. 6. 1175. 1241. 1505. 2464 al | του ειδ. τι 1881 M; | ιδειν τι Ψ | txt B C (D) P 33. 81. 365. 630. 1506. 1739 pc. • **4** πειθοις ανθρωπινης σοφ. λ. N² A C Ψ (630) M vg^{cl} | πειθοι ανθ. σοφ. λ. 1. 42. 440. (2495) al | πειθοις ανθ. σοφ. και λ. 131 | πειθοις σοφ. P⁴⁶ F G pc | πειθοι σοφιας sine test.? | txt (N*) B D 33. 1175. 1506. 1739. 1881 pc vgst (sy^p) | αποκαλυπει D*2. • **8** εγνω P⁴⁶ | αυτων P⁴⁶. • **9** f οσα P¹¹ vid A B C vid pc; Did | txt P⁴⁶ N D F G Ψ 33. 1739. 1881 M; Cl. • **10** f γαρ P⁴⁶ B 6. 365. 1175. 1739 al; Cl Spec | txt N A C D F G Ψ 33. 1881 M latt sy; Epiph | αυτου N² D F G Ψ M latt sy sa^{ms} bo^{ms}; Epiph Spec | txt P⁴⁶ vid N* A B C 630. 1739. 1881 pc sa bo; Cl. • **11** ° A 33 | / 2 F G a b; Spec Pel | - 1505

2K 5,18,21 Ph 3,9 R 10,4 Jr 23,5s • 6,11 J 17,19 • R 3, 24!

Jr 9,22,23 2K 10, 17 R 5,11 G 6,14 Ph 3,3 |

4,13; 1,17 2K 1,12; 11,6 • 14,2!

1,23 G 6,14

2K 10,10; 11,30 G 4,13

11 • 4,20 Mt 10,20! 2K 6,7 R 1,16!; 15,19 1Th 1,5 |

E 1,17,19 1P 1,5

3,1,18 • 14,20 Ph

3,15 Kol 1,28 •

J 12,31! E 1,21! •

15,24,26 |

14,2! • Mt 13,35

L 10,21p Kol 1,26 •

R 9,23 | J 1,10

Act 13,27

Jc 2,1

Apoc Eliae (sec. Or)

Is 64,3; 52,15 •

Is 65,16 Jr 3,16

Act 7,23 •

Sir 1,10 R 8,28!

Mt 11,25p Dn 2,

22 • Prv 20,27 •

R 11,33 Job 11,7s!

Zch 12,1

R 8,16

3,5 Act 26,16 ·
Tt 1,7 1P 4,10 E
3,2! · 14,2! |
L 12,42!

9,3

Job 27,6 Θ

Mt 7,1

2K 5,10

14,25 L 8,17p R
2,16 · 3,13 · R 8,27
1Th 2,4 · 3,8 R
2,29

11,1 · R 12,3

18s; 5,2; 13,4 2K

12,20 |

J 3,27!

Ap 3,17 ·

Ap 1,6! 3,21 2T
2,12

R 8,36! · 15,31 H
10,33

3,18 · 2K 11,19
Prv 3,7

11-13: 2K 4,7-
10; 6,4-10; 11,23-
27; 12,10
Mt 8,20p |

Act 18,3; 20,34 E
4,28 1Th 2,9 2Th
3,8 3J 7 · Mt 5,44!
Ps 109,28 |

Prv 21,18 Θ

Tob 5,19

6,5! · 2K 6,13 G
4,19 1Th 2,11 ·

Sap 11,10 | G 3,24s

4 Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος ὡς ὑπηρετάς Χριστοῦ καὶ οἰκονόμους μυστηρίων θεοῦ. **2** Ὡς δὲ λοιπὸν ῥητεῖται ἐν τοῖς οἰκονόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. **3** Ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας· ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν ἀνακρίνω. **4** οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύννοια, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαίωμα, ὃ δὲ ἀνακρίνων με κύριός ἐστιν. **5** ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτά τοῦ σκοτεινοῦ καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἔπαινος γενήσεται ἐκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. **6** Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσχημάτισα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ἡ γέγραπται, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἐτέρου. **7** τίς γὰρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβὼν; **8** ἤδη κεκορυσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασίλευσατε· καὶ ὀφελὸν γε ἐβασίλευσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. **9** δοκῶ γάρ, ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ καὶ ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις. **10** ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ· ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροὶ· ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. **11** ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν καὶ ἡγυμνιτεύομεν καὶ κολαφιζόμεθα καὶ ἄστατοῦμεν. **12** καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν· λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, διωκόμενοι ἀνεχόμεθα, **13** ὀδυνητούμενοι παρακαλούμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίφημα ἕως ἄρτι.

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητά Ἰνουθετῶ[ν]. **15** ἐὰν ὁ γὰρ μυρίους παιδαγωγούς

¶ 4,2 ὁ δε D² 1739. 1881 M | txi p⁴⁶ N A B C D* F G P Ψ 6. 33. 104. 1175 pc latt sy co | (ex itac.) -τε p⁴⁶ N(*) A C D F G P 6. 33. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 al | txi B Ψ 0289 M latt sy co • 5 ° D* F G • 6 ° D F G M a | txi p⁴⁶ N A B C P Ψ 0289. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 pc sy^h; Or | ὁ φρονεῖν N² C^{vid} D² 0285^{vid}. 33 M vgm^s sy | txi p⁴⁶ N* A B D* F G Ψ 0289^{vid}. 81. 1175. 1739. 1881 pc lat co • 9 ° Toti N² D¹ Ψ M vgl^l sy | txi p⁴⁶ N* A B C D* F G P 0289. 6. 33. 81. 630. 1175. 1506. 1739. 1881. / 249. / 846 pc lat; Tert Cl Ambst • 10 ὁ κυριω p¹¹ • 11 ὁ γυμνητ- p⁴⁶ 33. 1739. 1881^{vid} M; Cl | txi N A(*) B(*) C D(*) F G P Ψ 0289. 630. 1881^c. 2464. / 249 al • 13 ὁ βλασφ- p⁶⁸ N² B D F G Ψ 1739. 1881 M | txi p⁴⁶ N* A C P 33. 81. 1175. 1506. / 249. / 846 pc; Cl Eus | ὡς περ(ε)ι καθ. G pc • 14 ὁ θετω p⁴⁶(*) -τη B D F G Ψ 1881 M latt | txi p¹¹ N² A C P 6. 33. 104. 365. 630. 945. 1175. 1739. / 249 pc • 15 ° p⁴⁶ pc g

ἔχητε ἐν Χριστῷ ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ ὁ Ἰησοῦς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.

16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε. **17** Διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστίν μου τέκνον ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ], καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. **18** Ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες· **19** ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων ἀλλὰ τὴν δύναμιν· **20** οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. **21** τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πραυτήτος;

5 Ὡς ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. **2** καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἄρθῃ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο πράξας; **3** ἐγὼ μὲν γάρ, ὅτι ἀπὸν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρὼν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον· **4** ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, **5** παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου. **6** Οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ῥυμοῖ; **7** ἐκκαθάρατε τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα

15 ° B 1506; Cl^p • 16 (11,1) καθὼς κατὰ Χριστοῦ 104. 614. (629) pc a vgl^l • 17 ὁ αὐτο p¹¹vid N* A P 33. 81. 1175. 1505 pc | txi p⁴⁶ N² B C D F G Ψ 1739. 1881 M latt | / A B D² Ψ M b vgl^l sy p sa | κυριω Ἰησ. D* F G bo^{ms} | txi p⁴⁶ N C D¹ 6. 33. 81. 104. 629. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al a vgl^l sy^h bo; Ambst ¶ 5,1 ὁ νομαζεται p⁶⁸ N² Ψ 1881 M vgl^l sy | txi p⁴⁶ N* A B C D F G 6. 33. 81. 1175. 1739 pc lat co • 2 ὁ εξαρθῇ Ψ M; Did | txi p¹¹vid, 46, 61, 68 vid N A B C D F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc | ποιήσας p⁴⁶ N² B D F G Ψ 1739. 1881 M | txi p¹¹vid N A C 33. 81. 104. 326. 1175. 2464 pc; Did • 3 ὁ τως D¹ F G Ψ M b d sy; Lcf Ambst Pel | txi p¹¹vid, 46, 68 N A B C D* P 6. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat co • 4 ὁ τ 2 A Ψ 1505 pc; Lcf | ημ. Ἰησ. Χριστοῦ p⁴⁶ D² F G 33. (81). 1881 M vgl^l sy^p h^{ms} co; Ambst | Ἰησ. Χρ. N a | txi B D* 1175. 1739 pc b d (C illeg.) | ὁ 2 p⁴⁶ P Ψ 629. 1505 pc vgl^l sy^h | - 630. 1739 pc (33: h. t.; 1881: om. vs 4b) • 5 ὁ Ἰησοῦ p⁶¹vid N Ψ M vgl^l | Ἰησ. Χριστοῦ D pc b; Ambst | ημῶν Ἰησ. Χρ. A F G P 33. 104. 365. 1241^s. 1881 al a vgl^l sy^p h^{ms} co; Lcf | txi p⁴⁶ B 630. 1739 pc; Tert Epiph (C illeg.) • 6 ° Lcf Ambst | ὁ δολοι D* | corruptit Ir^{lat} • 7 ὁ οὖν p¹¹vid N² C Ψ 048. 33. 1739. 1881 M a vgl^l sy^h | txi p⁴⁶ N* A B D F G 614. 629. 2464 pc lat sy; Cl

Phm 10

11,1!

Act 16,1!

Mt 21,32 Hen 104,

13

7,17; 14,33

16,5-7; 11,34

Act 18,21!

6! | 2,4!

Mc 9,1

2K 10,2 · G 6,1

11,18

Lv 18,8 Mt 5,32

4,6!

13

Kol 2,5

Mt 18,20

2K 13,10 | 1T 1,

20

Act 5,5,10

11,32 1P 4,6 |

Mt 16,6!p L 13,

21p

Ex 12,19; 13,7

7,23 1P 1,18s G
4,5 · Ph 1,20!

τῶν; **20** ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς· δοξάσατε Ἐδὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν.

cf 5,9 · 26

1Th 4,3s

14,35

Mc 10,19!

R 12,6!

40

2P 1,6!

1T 5,14.

12,25,40; 9,14; 11,

23; 14,37; 15,3

1Th 4,15 · Mc 10,

11sp

10!

20 ἄρατε 1505*vid. 1611 (vg) | — N* 2495 d; Irlat | τὴν ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἀτινα εἰστιν τοῦ θεοῦ C³ D² Ψ 1739^{mg}. 1881 M vgms sy | txt φ⁴⁶ N A B C* D* F G 6*, 33. 81. 1175. 1739* pc lat co; Irlat Meth

¶ **7,1** τῶν A D F G Ψ M a b vg^{cl} sy co; Ambst Pel | txt φ⁴⁶ N B C 33. 81. 1739. 1881. 2464 pc r vgst. • **2** τὴν -αν F G latt sy | (h. t.?) F G pc. • **3** ὀφειλομένην εὐνοίαν M sy | txt φ^{11,46} N A B C D F G P Ψ 6. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc latt co; Cl. • **5** φ⁴⁶ B r; Cl | τῇ νουθεσίᾳ καὶ τῇ N² M sy | txt φ¹¹vid,46 N* A B C D F G P Ψ 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al latt co; Cl Epiph | συνερρησθε (-χεσθε φ⁴⁶ P 614 pc) φ⁴⁶ Ψ M lat sy^h; Ambst | txt φ¹¹vid N A B C D F G 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc b r | O¹ B. • **7** γὰρ N² B D² Ψ 1739. 1881 M vg^{cl} sy | txt φ⁴⁶ N* A C D* F G 33^{vid}. 81. 326. 629. 2464 pc it vgst; Cyp Ambst | bis ος φ⁴⁶ N² Ψ M | txt N* A B C D F G P 6. 33. 81. 630. 1739. 1881. 2464 pc; Cl. • **8** [κ. τοῖς -ποις Bois, — Holsten cjj]. • **9** τὴν γὰρ N* A C* 33. 81. 945. 1505 pc | txt φ⁴⁶ N² B C² D F G Ψ 1739. 1881 M. • **10** τὴν ἐξουσίαν A D F G 1505. 1881 pc | τὴν ἐξουσίαν φ⁴⁶ 614 pc | txt N B C Ψ 33^{vid}. 1739 M; Cl Epiph. • **12** [αὐτῇ comm]

αὐτοῦ, μὴ ἀφιέτω αὐτήν· **13** καὶ γυνὴ εἴ τις ἔχει ἄνδρα ἄπιστον καὶ οὗτος συνενδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω τὸν ἄνδρα. **14** ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί· καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἁδελφῷ· ἐπεὶ ἅρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά ἐστιν, νῦν δὲ ἁγία ἐστίν. **15** εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω· οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἡ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις· ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκληκεν ὁ ὑμᾶς ὁ θεός. **16** τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις; ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις;

17 Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἑμέρισεν ὁ κύριος, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ θεός, οὕτως περιπατεῖτω. καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. **18** περιτετμημένος τις ἐκλήθη, μὴ ἐπισπάσθω· ἐν ἀκροβυστίᾳ κέκληται τις, μὴ περιτεμένεσθω. **19** ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἐστίν καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ. **20** ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει ἡ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. **21** δοῦλος ἐκλήθη, μὴ σοι μελέτω· ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μάλλον χρῆσαι. **22** ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος κυρίου ἐστίν, ὁμοίως ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς δοῦλος ἐστίν Χριστοῦ. **23** τιμῆς ἡγοράσθητε· μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. **24** ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρά θεῷ.

25 Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. **26** Νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι.

Mc 10,12

R 14,19! · G 1,6
1Th 4,7 E 4,4

R 12,6!

20,24

4,17! · 11,34; 16,11

G 5,2; 3,28!

G 5,6; 6,15 R 2,
25s
Sir 32,23

17!

J 8,36!

E 6,6 Phm 16

6,20!

17!

10!

2K 8,10! · 4,1
1T 1,13.16 · 1Th
2,4 1T 1,12 | 29;
10,11 ·
1

13 τῇ ητις A B D² Ψ 33. 1739. 1881 M sy^h bo | txt φ⁴⁶ N D* F G P 1505 al latt sa (C illeg.) | αὐτὸς D² Ψ M sy | txt φ^{11,46} N A B C D* F G P 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881. 2464 al bo | ευδ- φ⁴⁶ B 81. 1881*. 2464 pc | αὐτον Ψ 1881 M sy^h; Tert | txt φ^{11,46} N(*) A B C D F G 33. 81. 1175. 1739. 2464 al latt sy^h co. • **14** τῇ πιστῇ D F G 629 latt sy^h; Tert | ἀνδρὶ N² D² M sy^h | αν. τω πιστω 629 lat sy^h; Irlat Tert Ambst | txt φ⁴⁶ N* A B C D* F G P Ψ 33. 365. 1175. 1739 pc co. • **15** ἡμ- φ⁴⁶ N² B D F G Ψ 33. 1739. 1881 M latt sy sa | txt N* A C K 81. 326. 1175 pc bo. • **17** τῇ 323. 614 pc sy^hmg | τῇ μεμερικεν (φ⁴⁶) N* B 81. 630. 1739 pc | txt φ⁴⁶ N² (A) C D F G Ψ 33 M | θεος et² κυριος M sy^h; θεος et² θεος Ψ 629. 1881 pc vg^{ms} | txt φ⁴⁶ N A B C D F (G) 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 2464 pc b vg sy^h co; Ambst | διδασκω D* F G latt. • **18** 2 / φ¹⁵ D* F G Ψ 1881 pc | τις εκληθη D² M | txt φ⁴⁶ N A B P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 2464 pc. • **20** τῇ φ¹⁵ (1739c) a; Ambst. • **21** ° F G a. • **22** τῇ καὶ M a b vg^{ms} sy^h | δε καὶ D F G 1505 pc | txt φ^{15,46} N A B P Ψ 33. 81. 104. 630. 1739. 1881 pc r vg. • **24** ° 309

27 δέδεσαι γυναικί, μὴ ζῆτει λύσιν· λέλυσαι ἀπὸ γυναι-
κός, μὴ ζῆτει γυναῖκα. 28 ἐὰν δὲ καὶ ἡγαμήσης, οὐχ ἡ-
μαρτες, καὶ ἐὰν γήμη ὅη παρθένος, οὐχ ἡμαρτεν· θλί-
ψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἐξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδο-
μαι. 29 Τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι καὶ οἱ ἔχοντες συνε-
σταλμένος ἐστίν· ὁ τοιοῦτος, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας
ὡς μὴ ἔχοντες ὦσιν 30 καὶ οἱ κλαίοντες ὡς μὴ κλαίοντες
καὶ οἱ χαίροντες ὡς μὴ χαίροντες καὶ οἱ ἀγοράζοντες
ὡς μὴ κατέχοντες, 31 καὶ οἱ χρώμενοι τὸν κόσμον ὡς
μὴ καταχρώμενοι· παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου
τούτου. 32 Θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἀγαμος
μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσῃ τῷ κυρίῳ· 33 ὁ δὲ
γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῇ γυναικί,
34 καὶ μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ ὡς ὁ ἀγαμος καὶ ἡ παρ-
θένος ὡς ὁ κύριος, ἵνα ἡ ἀγία ὡς ὁ σώ-
ματι καὶ τῷ πνεύματι· ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ
κόσμου, πῶς ἀρέσῃ τῷ ἀνδρί. 35 τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑ-
μῶν ὁ αὐτῶν ἱσχυρόν λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῖν ἐπι-
βάλω ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ εὐπάρεδρον τῷ κυρίῳ
ἡ ἀπερισπάστος. 36 Εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν
παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἡ ὑπέρακμος καὶ οὕτως ὁ-
φείλει γίνεσθαι, ὁ θέλει ποιεῖτω, οὐχ ἁμαρτάνει, ἡγαμεί-
τωσαν. 37 ὅς δὲ ἔστηκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐδραῖος
μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελή-
ματος καὶ τοῦτο κέκρικεν ὅτι ἐν τῇ ἰδίᾳ καρδίᾳ, τηρεῖν
τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιήσει. 38 ὥστε καὶ ὁ ἡγα-
μίζων τὴν ἑαυτοῦ παρθένον καλῶς ποιεῖ καὶ ὁ μὴ ἡγα-

28 λαβὴς γυναῖκα D F G ex latt? sy^p | ° B F G | ° 29 ὅτι D F G Ψ 104 pc | ° φ¹⁵ D* F
G; Did | ° 31 τ. κ. τουτον D* F G 33. 81. 1739* pc sa; Or^{1739mg} | τῶ -μω τουτου⁸² D¹ Ψ
1739c. 1881 M sy^h; Eus | τῇ φ^{15,46} N* A B bo | παρὰ -χρ- L | χρ- Ψ pc lat | ° 32 θεὸς F G
lat; Tert Cyp Ambst | ° 34 2 3 D² F G Ψ M | μεμ. δε (1241s) pc sy^p | 1 2 D* 629 pc f | τῇ
φ^{15,46} N A B P 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al lat sy^h; Or^{1739mg} Eus |
3-5 f | 3-5 1 2 D F G Ψ M a b sy^p; Cyp Ambst Spec | 1-5 1 2 φ⁴⁶ N A 33. 81. 1739. 1881
pc; Or^{1739mg} | τῇ φ¹⁵ B P 6. 104. 365. 1175. 1505 pc t vg co; Eus | ° φ⁴⁶ A D P 33. (629).
1175. 1505 pc a t vg^{cl} sy^p; Epiph | ° B; Tert | ° 35 φ¹⁵ 1241s pc latt; Eus | -φερον⁸² D² F
G Ψ 1739. 1881 M; Eus | τῇ φ^{15,46} N* A B D* 33 pc latt | ° -στους εἶναι φ¹⁵ | ° 36 -εἶτω
D* F G 1505 pc d vgst sy^p | ° 37 5 1-3 (+ 4 N² 1505. 1881 al) N² Ψ 1881 M | 1-4 φ^{46vid} F
G b d | τῇ φ^{15vid}; - ev) N* A B D P 0278^{vid}. 33. 81. 104. 365. 1175. 2464 pc lat (630. 1739;
- αυτ.). | ° φ^{15vid} | ° 38 bis εκγ- (N²) Ψ M | τῇ φ^{15vid,46} N* A B D (F G) 0278^{vid}. 33. 81.
(630). 1175. 1739. 1881 pc; Cl | τ. π. (ε) αυτ. φ⁴⁶ B D 629; Cl | - Ψ M | τῇ φ^{15vid} N A P
33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464* pc sy^{p,h*} (F G 0278. 630 pc; h. t.) | ° ποιήσει
φ^{15,46} B 6. 1739. 1881 pc

μίζων κρεῖσσον ποιήσει. 39 Γυνὴ δέδεται τῷ ἑφ'
ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς· ἐὰν δὲ τῷ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ,
ἐλευθέρα ἐστίν ὃ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ. 40 ἡμακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνη, κατὰ τὴν ἐ-
μὴν γνώμην· δοκῶ δὲ καὶ γὰρ πνεῦμα τοῦ θεοῦ ἔχειν.

5 8 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι πάντες γνῶ-
σιν ἔχομεν. ἡ τῷ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ·
2 εἰ τῷ τις δοκεῖ ἔγνωκεναι ὅτι, οὐπω ἔγνω καθὼς δεῖ
γνῶναι· 3 εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν, οὗτος ἔγνωσται
ὑπὸ αὐτοῦ. 4 Περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰδωλο-
θύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδῶλον ἐν κόσμῳ καὶ ὅτι οὐδ-
εὶς θεὸς εἰ μὴ εἷς. 5 καὶ γὰρ εἶπερ εἰσὶν λεγόμενοι θεοὶ
εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ γῆς, ὥσπερ εἰσὶν θεοὶ πολλοὶ
καὶ κύριοι πολλοί,
6 ὁ ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεὸς ὁ πατὴρ
ἔξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν,
καὶ εἷς κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς
δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ τῷ
7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνώσις· τινὲς δὲ τῇ συνθηκῇ
ἕως ἄρτι τοῦ εἰδῶλου ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ
συνειδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα μολύνεται. 8 βρώμα
δὲ ἡμᾶς οὐ παραστήσει τῷ θεῷ· οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν
ὑστεροῦμεθα, οὔτε ἐὰν φάγωμεν περισσεύομεν. 9 βλε-

39 τ (R 7,2) νομὸς N² D¹ F G Ψ M a vg^{cl} sy; Epiph Ambst | γαμὼ K bo | τῇ φ^{15vid,46} N* A B
D* 0278. 6. 33. 81. 1175. 1241s. 1739. 1881 pc lat sa^{mss}; Tert Cl Cyp | τ καὶ D² F G L Ψ
614. 629. 1241s. 1505 pm sy^h | ἀποθανῇ A 0278 pc sy^{hmg}; Cl Epiph | ° 40 ἡμακαρία φ⁴⁶;
Cl | ° γαρ B 6. 33. 104. 365. 630. 1739. 1881. 2464 pc t sy^h | ° Χριστοῦ φ¹⁵ 33 | ° εχω F
G b d*; Tert Ambst
¶ 8,1 [οἶδα μὲν comm] | τ δε φ⁴⁶ a vg^{mss} (sy^p) | ° 2 τ δε D F G M vg^{cl} sy^{p,h*} | τῇ φ⁴⁶ N
A B P Ψ 0278. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc vgst; Cl Cyp Ambst |
εἶδεναι K L 6. 614. 629. 1241s. 1505 M lat; Ambst | εἶναι 326 pc | ° φ⁴⁶; Ambst |
οὐδεπω D* F G Ψ pc | οὐδεπω οὐδεν D² M sy | τῇ φ⁴⁶ N A B P 0278. 33. 81. 104. 630.
1175. 1739. 1881. 2464 pc; Cl | ° 3 φ⁴⁶; Cl | ° φ⁴⁶ N* 33; Cl | ° 4 ἑτερος N² M sy | τῇ
φ⁴⁶ N* A B D F G P Ψ 0278. 6. 33. 81. 1175. 1739. 1881. 2464 pc latt co; Ir^{lat} | ° 6 φ⁴⁶ B
(33) b sa; Ir^{lat} | ° ov B | τ, καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ὧ τα πάντα καὶ ἡμεῖς ἐν αὐτῷ 630.
(1881) pc | ° 7 συνειδησει N² D F G M lat sy; Ambst | τῇ φ⁴⁶ N* A B P Ψ 33. 81. 630. 1739.
1881 pc vg^{mss} sy^{hmg} co | ἀσθενουσα φ⁴⁶ 629*. (1881); Cl | ° 8 ὁμ- N* Ψ 33. 365. 1241s.
1881* al | ° παριστησι N² D (F G: συν-) Ψ 1881 M latt; Or^p | τῇ φ⁴⁶ N* A B 6. 33. 81.
365. 1175. 1241s. 1739 pc co; Cl Or^p | ° 6-9 1-5 N A^c 33. (1881) pc vg^{cl}; Tert Or^p (id., sed
ουτε¹ + γαρ D F G Ψ M a b sy; Cl Or^p) | 1-4 9 6-8 5 A* | τῇ φ⁴⁶ B 81 pc vgst co (630:
ουτε¹ + γαρ; 1739: ουτε¹ + γαρ et περισσευομεθα)

R 14,13.20s

R 14,11 | 11

R 14,15

R 14,13.20s

Mt 17,27

19

15,8! J 20,18

2 K 3,2s

Act 22,11 • 4,3

L 10,7s

J 7,31

Mt 8,14p J 1,42 |
Act 4,36! • 2 Th
3,9 | 2 T 2,4 •

Dt 20,6

R 3,5!

Dt 25,4 1 T 5,18

10,11 R 4,23s; 15,
4 • unde?

πετε δὲ μή πως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενέσιν. **10** ἔάν γάρ τις ἴδῃ ὅσέ τὸν ἔχοντα γινώσκιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; **11** ἡ ἀπόλλυται γὰρ ὁ ἀσθενὼν ἐν τῇ σῇ γνώσει, ὁ ἀδελφὸς δὲ δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. **12** οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τύποντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ὁ ἀσθενοῦσαν εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε. **13** διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν Ὁμου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν Ὁμου σκανδαλίσω.

9 Οὐκ εἰμὶ ἡ ἐλεύθερος; οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος; οὐχὶ Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; **2** εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ἐμὴν εἰμὶ ἡ γὰρ σφραγὶς (μου τῆς) ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. **3** Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν ἐστιν αὕτη. **4** μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πεῖν; **5** μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἡ ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ κυρίου καὶ Κηφᾶς; **6** ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν μὴ ἐργάζεσθαι; **7** τίς στρατεύεται ἰδιοῖς ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει; ὅς τις ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει;

8 Μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ ἢ καὶ ὁ νόμος ταῦτα οὐ λέγει; **9** ἐν γὰρ τῷ Μωϋσέως νόμῳ γέγραπται· οὐ κημώσεις βοῶν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ θεῷ **10** ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγράφη ὅτι *οφείλει ἐπ' ἐλ-*

10 ° φ⁴⁶ B F G latt | *lxi* N A D Ψ 33. 1739. 1881 *sy* co • **11** 'απ. ουν A P pc | και απ. N² D* Ψ 6. 81. (104). 365. 630. 1739. 1881 *pc* a b | και απολειται D² F G *sy* vg (sa); Irl^{at} Ambst | *lxi* φ⁴⁶ N* B 33. 1175 *pc* bo; Cl | 'αδ. εν τ. σ. γν. N² P (630). 1175. 1505. 1739 *pc* sy^h | αδ. επι τ. σ. γν. Ψ 1881 *sy* | *lxi* φ⁴⁶ N* A (B) D² F G 33 *pc* latt; Irl^{at} (Cl) • **12** ° φ⁴⁶ • **13** ° *bis* (D*) F G a (b); (Cl) Cyp Ambst
¶ **9,1** ° 4 2 3 / D F G Ψ *sy* a b sy^h; Ambst Pel | *lxi* φ⁴⁶ N A B P 33. 104. 365. 629. 630. 1175. 1739. 1881 *pc* vg (sy^p) co; Tert • **2** 'της εμης φ⁴⁶vid D F G Ψ 1881 *sy* | *lxi* N B P 33. 104. 1739 *pc* (A: h. t.) • **5** 'γυναικας F G a b; Tert Ambst Pel • **7** 'εκ του -που φ⁴⁶ N² C³ D¹ Ψ 1881 *sy* it vg^{cl} sy^p bo; Ambst | *lxi* N* A B C* D* F G P 0222. 33. 1175. 1739 *pc* vgst sa; Pel | ° B C² D F G Ψ 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 2464 *pc* latt sy^h sa | *lxi* φ⁴⁶ N A C* 33. 1881 *sy* bo • **8** 'λεγω φ⁴⁶ f | τ. λεγω D F G 1175 *pc* lat • **9** ° 1-3 5 6 φ⁴⁶ b; Ambst | γεγρ. γαρ D* F G | 'φιμω- φ⁴⁶ N A B² C D¹ Ψ 33. 1881 *sy*; Or Epiph | *lxi* B* D* F G 1739

πίδι ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν καὶ ὁ ἀλοῶν ἐπ' ἐλπίδι τοῦ μετέχειν. **11** εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θερίσομεν; **12** Εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα μὴ τινα ἔγκοπῃν δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. **13** Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερά ἐργαζόμενοι Ὁ[τὰ] ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ παρ-εδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται; **14** οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξεν τοῖς τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν. **15** Ἐγὼ δὲ οὐ κέχρημαι οὐδενὶ τούτων. Οὐκ ἔγραψα δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐμοί· καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν ἢ — τὸ καύχημά μου — οὐδεὶς κενώσει. **16** ἐάν γὰρ εὐαγγελίζομαι, οὐκ ἔστιν μοι καύχημα· ἀνάγκη γάρ μοι ἐπικείται· οὐαί γάρ μοι ἔστιν ἐάν μὴ εὐαγγελίσωμαι. **17** εἰ γὰρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. **18** τίς οὖν μου ἔστιν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τῷ εἰς τὸ μὴ καταχρησθῇ τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

19 Ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. **20** καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω. **21** τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος θεοῦ ἀλλ' ἔννομος Χριστοῦ, ἵνα κερδάνω

Sir 6,19 Je 5,7

R 15,27

2 Th 3,9

18 Act 20,34s 2 K
11,7,9; 12,13 1 Th
2,9 • 13,7Nu 18,31 Dt 18,
1-3 •
7,357,10! • L 10,7!
G 6,6

12!

2 K 11,10

Jr 20,9 L 17,10

E 3,2!

2 K 11,7 • 12; 7,31

1 • Mt 20,26s

Act 16,3; 21,20-26
R 11,14

G 6,2

10 'της ελπίδος αυτου μετ. επ ελπ. (- D* F G a b sy^{hmg}) N² D F G Ψ (104). 1881 *sy* a b sy^{hmg}; (Ambst) | *lxi* φ⁴⁶ N* A B C P 33. 81. 365. 1175. 1505. 1739. 2464 *pc* vg sy; Or Eus • **12** ' (ex err.?) εκκ- N D* L Ψ 81. 614. 629. 1175. 1241s. 1505 *al* • **13** ° φ⁴⁶ A C D² Ψ 33. 1881 *sy* b d sy^h; Ambst | *lxi* N B D* F G 6. 81. 1739 *pc* lat co | 'προσεδ- N² Ψ *sy* | *lxi* φ⁴⁶ N* A B C D F G P 33. 81. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 *pc*; Eus • **15** [v]n^h to Lachmann c] | ' ουθεις μη καινωσει A (1175) | τις κεν- F G | ινα τις κενωσ(η) N² C D² Ψ *sy* lat sy^h | *lxi* φ⁴⁶ N* B D* 33. 1739. 1881 *pc* b; Tert Ambst Pel • **16** 'χαρις N* D* F G | *lxi* φ⁴⁶ N² A B C D² Ψ 33. 1739. 1881 *sy* lat sy co; Ambst | 'ζωμαι φ⁴⁶ N A Ψ 33. 1739 *sy* b d | -ζομαι L P 6. 104. 614. 1175. 1881 *al* | *lxi* B C D F G 945 *lat* • **17** 'ουκ 1505 *pc* • **18** 'μοι εσ. φ⁴⁶ N² Ψ 1881 *sy* (sy^h) | εσται μοι D F G | *lxi* N* A C K 6. 33. 81. 365. 1739. 2464 *al* lat sy^p (B *incert.*) | 'του Χριστου D² F G *sy* | *lxi* φ⁴⁶ N A B C D* Ψ 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 *al* lat co; Ambst • **20** ° (F) G* 6*. 326. 1739 *pc*; Cl Or^{1739mg} | ° D² (L) Ψ 1881 *sy* sy^p | *lxi* N A B C D* F G P 33. 104. 365. 1175. 1505. 1739 *al* latt sy^h co • **21** 'θεω et f-στω D² Ψ *sy* (sy^p) | *lxi* φ⁴⁶ N A B C D* F G P 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 *pc* latt sy^h | ' κερδησω φ⁴⁶ N² (F) D Ψ *sy* | *lxi* N* A B C F G P (33). 630. 1175. 1739. 1881 *pc*

R 14,1!

10,33 R 11,14

Ph 1,5

Ph 3,14

2T 4,7! · 2P 1,6! ·
2T 2,5; 4,8 1P 5,4
Jc 1,12 Ap 2,10;
3,11 Sap 4,2

14,9

2K 13,5s

R 1,13!

Ex 13,21; 14,22 Ps
105,39 Sap 19,7s

cf 1P 3,20s

Ex 16,4,35 Dt 8,3
Ps 78,24s J 6,49 |
Ex 17,6 Nu 20,7-11
Ps 78,15sNu 14,16 Jd 5 H
3,17 Ps 78,31 |R 5,14 · Nu 11,4,
34 Ps 106,14
Act 15,20!

Ex 32, 6 ☉

Nu 25,1,9; 26,62 |

Mt 4,7p ·
Ps 78,18

Nu 21,5s |

Ο τοὺς ἀνόμους· **22** ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω· τοῖς πᾶσιν γέγονα πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. **23** Πάντα δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγελίον, ἵνα συγκοινωνῶς αὐτοῦ γένωμαι.

24 Οὐκ οἶδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτως τρέχετε ἵνα καταλάβητε. **25** πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται, ἐκείνοι μὲν οὖν ἵνα φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἀφθαρτον. **26** ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἀδήλως, οὕτως πυκτεύω ὡς οὐκ ἀέρα δέρων· **27** ἀλλὰ ὑποπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μή πως ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος γένωμαι.

10 Οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τὴν νεφέλῃν ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον **2** καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν ἐβαπτίσθησαν ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ **3** καὶ πάντες (τὸ αὐτὸ) πνευματικὸν βρῶμα ἔφαγον **4** καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευματικὸν ἐπιον πόμα· ἐπίνον γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθοῦσης πέτρας, ἡ πέτρα δὲ ἦν ὁ Χριστός. **5** Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ θεός, κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρήμῳ. **6** Ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς καὶ ἐκείνοι ἐπεθύμησαν. **7** μηδὲ εἰδωλόατραι γίνεσθε καθὼς τινες αὐτῶν, ὥσπερ γέγραπται·

ἐκάθισεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πεῖν καὶ ἀνέστησαν παίζειν. **8** μηδὲ πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν καὶ ἔπεσαν· **9** καὶ μὴ ἡμέρα εἰκοσι τρεῖς χιλιάδες. **9** μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν, καθὼς τινες αὐτῶν ἔπειραν καὶ ὑπὸ τῶν ὄψεων ἀπώλλυντο. **10** μηδὲ γογγύ-

21 ° N² F G Ψ M | t₁ t₂ P⁴⁶ N^{*} A B C D P 33. 630. 1175. 1739. 1881 pc · **22** τ₁ ° N² C D F G Ψ 33. 1881 M vgm^s sy co | t₁ t₂ P⁴⁶ N^{*} A B 1739 pc lat; Cyp | (+ τους 33; Cl) παντας D F G 33 lat; Cl Did¹ · **23** ° τουτο Ψ M sy | t₁ t₂ P⁴⁶ N^{*} A B C D F G P 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 al latt · **25** ° K pc; Cl

¶ **10,2** ° t₁ -ισαντο P⁴⁶ B 1739. 1881 M; Or | -ιζοντο P⁴⁶ · t₁ t₂ N A C D F G Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 2464 al latt · **3** ° το P⁴⁶ A C^{*} pc | - N^{*} · t₁ t₂ N² B (C²) D F G Ψ 33. 1739. 1881 M latt sy^(p) co; Irlat Or Epiph · **4** ° P⁴⁶ A pc | ° P⁴⁶ A C D¹ Ψ 33. 1881 M | t₁ t₂ N B D^{*} (F G) 629. 1739 pc · **5** ° 81 pc · **8** ° εν N² A C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M vgm^s; Irlat | t₁ t₂ P⁴⁶ N^{*} B D^{*} F G lat; Ambst | (Nu 25,9) τεσσαρες 81 pc vgm^s sy^h · **9** ° t₁ κυριον N B C P 33. 104. 326. 365. 1175. 2464 pc sy^hmg; θεον A 81 pc | t₁ t₂ P⁴⁶ D F G Ψ 1739. 1881 M latt sy co; Irlat Or¹⁷³⁹mg | ° εζεπ- (P⁴⁶) N C D^{*} F G P 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al; Or¹⁷³⁹mg | t₁ t₂ A B D² Ψ M | ° απωλοντο C D F G Ψ 33. 1739. (1881) M | t₁ t₂ (P⁴⁶) N A B 81 pc; Or¹⁷³⁹mg · **10** ° ζωμεν N D F G 33 pc bo | t₁ t₂ A B C Ψ 1739. 1881 M latt sy sa; Irlat Ambst

ζετε, καθάπερ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν καὶ ἀπώλοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. **11** ταῦτα δὲ τυπικῶς συνέβαιναν ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κατήντηκεν. **12** Ὡστε ὁ δοκῶν ἐστάναι βλεπέτω μὴ πέσῃ. **13** πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν· εἰ μὴ ἀνθρώπινος· πιστὸς δὲ ὁ θεός, ὃς οὐκ ἑάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν τοῦ δύνασθαι ὑπενεγκεῖν.

14 Διόπερ, ἀγαπητοί μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρίας. **15** ὡς φρονίμοις λέγω· κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. **16** Τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία ἐστὶν τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ; τὸν ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν; **17** ὅτι εἰς ἄρτον, ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου ὡς μετέχομεν. **18** βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα· οὐχὶ οἱ ἐσθιοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσίν; **19** Τί οὖν φημι; ὅτι εἰδωλόθυτον (τί ἐστίν) ἢ ὅτι εἰδωλὸν (τί ἐστίν); **20** ἀλλ' ὅτι ἃ θύουσιν, δαιμονίοις καὶ οὐ θεῷ [θύουσιν]· οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. **21** οὐ δύνασθε ποτήριον κυρίου πίνειν καὶ ποτήριον δαιμονίων, οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν καὶ τραπέζης δαιμονίων. **22** ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύριον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμεν;

23 Πάντα ὑμεῖς ἐξεστίν ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει· πάντα ὑμεῖς ἐξεστίν ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. **24** μηδεὶς τὸ ἑαυτοῦ

10 ° καθως A C D F G Ψ 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al | καθως και M | t₁ t₂ P⁴⁶ N B P pc · **11** ° παντα δε ταυτα N D F G 81 pc bo?; Irlat¹ | ταυ. δε παν. C Ψ M latt sy bo?; Irlat¹ | t₁ t₂ A B 33. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc sa; Epiph | ° τυποι -von (A) D F G (Ψ) M sy^h; Irlat¹ | t₁ t₂ P⁴⁶vid N B C K P 33. 81. 104. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt sy^hmg; Irlat¹ Epiph · **13** ° ου καταλαβη F G lat; Ambst | ° αφησει D F G | ° B 1175 pc | ° θυμας N² (° D²) Ψ M | t₁ t₂ P⁴⁶ N^{*} A B C D^{*} F G L P 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al · **16** ° ευχαριστιας F G 365 pc; Irlat¹ | ° 2-5 | N C D F G Ψ 33. 1739. 1881 M latt; Irlat¹ | t₁ t₂ P⁴⁶ A B P 2464 a · **17** ° και του ενος (- D) ποτηριου D F G (629) it vgm^s; Ambst · **18** ° ουχι P⁴⁶ N² B D¹ Ψ 1881 M | t₁ t₂ N^{*} A C D^{*} F G 33. 630. 1241s. 1739. 2464 pc · **19** ° bis 2 I D² F G latt | ° P⁴⁶ N^{*} A C^{*} 6. 945. 1881 pc vgm^s · **20** ° θ. τα εθνη P⁴⁶vid N A C P Ψ 33^{vid}. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 2464 al latt sy co (sed θυει 1881 M) | t₁ t₂ B D F G; Ambst Spec | ° 4 I-3 P⁴⁶vid D F G 104. 1505 al latt sy; Epiph (sed θυει 1881 M) | t₁ t₂ N A B C P Ψ 33. 81. 365. 630. 1241s. 1739 pc | ° δαμ. κοιν. D^{*} 2 F G | καν. δαμ. Cl · **23** ° bis μοι N² C³ H (P) Ψ M t vgl¹ sy | t₁ t₂ P⁴⁶ N^{*} A B C^{*} D F G (33). 81. 1739^(c). 1881. 2464 pc lat co; Tert Cl Cyp Ambst

Ex 16,2s Nu 14,2. 36; 16,11-35
H 11,28! |
9,10! · 7,26! 1P 4, 7 H 9,26 1J 2,18 |
R 11,20! 14,4 G 5,1 2Th 2,15

1,9 2K 1,18 1Th 5,24 2Th 3,3 2T 2,13 H 10,23; 11, 11 1J 1,9 Ap 1,5! Dt 7,9 Ps 144,13a
☉ · H 13,7 cf 2P 2,9 |

1J 5,21

11,13

Mt 26,27p

Act 2,42

R 12,5!

9,13 Lv 7,6,15

8,4

Lv 17,7 Dt 32,17
Ps 106,37 Bar 4,7
Ap 9,20
2K 6,15sMt 1,7,12 · Is 65, 11 |
Dt 32,21

6,12! Sir 37,28

8,1 R 14,19! | 13,5!

33 R 15,2 Ph 2,4 |
R 14,2-10,22
Ps 24,1; 50,12;
89,12

L 10,8

R 14,3s,13

R 14,6 1 T 4,3s

Kol 3,17

R 14,13! Ph 1,10

1 Th 4,12 |

24! 9,20-22

4,16 Ph 3,17; 4,9
1 Th 1,6 2 Th 3,7,9
H 6,12; 13,7 E 5,1
1 Th 2,14 G 4,12

17,22

23 2 Th 2,15; 3,6 |

Kol 2,1 R 1,13! ·

E 4,15! · Gn 3,16 ·

3,23 | 14,1!

7

9s

Gn 1,27; 5,1 Sap
2,23 Sir 17,3 2 K
4,4!

ζητείτω ἀλλὰ τὸ τοῦ ἐτέρου **Τ**. **25** Πᾶν τὸ ἐν μακέλλῳ
πωλούμενον ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνεί-
δησιν· **26** τοῦ κυρίου γὰρ ἡ γῆ καὶ τὸ πληρώμα αὐτῆς. **27** εἴ
τις καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων **Τ** καὶ θέλετε πορεύεσθαι, ἵνα
τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν ἐσθίετε μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ
τὴν συνείδησιν. **28** ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ· τοῦτο ἱεροθύ-
τον ἐστίν, μὴ ἐσθίετε δι' ἐκεῖνον **□** τὸν μηνύσαντα καὶ τὴν
συνείδησιν **Τ**. **29** συνείδησιν δὲ λέγω οὐχὶ τὴν ἑαυτοῦ
ἀλλὰ τὴν τοῦ ἐτέρου. ἵνατί γὰρ ἡ ἐλευθερία μου κρίνεται
ὑπὸ ἁλλης συνειδήσεως; **30** εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί
βλασφημοῦμαι ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; **31** Εἴτε
οὖν ἐσθίετε εἴτε πίνετε εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δόξαν
θεοῦ **Ο** ποιεῖτε. **32** ἀπρόσκοποι καὶ Ἰουδαίοις γίνεσθε καὶ
Ἑλλήσιν καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, **33** καθὼς κἀγὼ πάν-
τα πᾶσιν ἀρέσκω μὴ ζητῶν τὸ ἑμαυτοῦ **Γ** σύμφορον ἀλλὰ
11 τὸ τῶν πολλῶν, ἵνα σωθῶσιν. **1** μιμηταί μου γίνε-
σθε καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ.

2 Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς **Τ** ὅτι πάντα μου μέμνησθε καί, καθ-
ὼς **Τ** παρέδωκα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις κατέχετε. **3** Θέ-
λω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι παντὸς ἀνδρὸς ἡ κεφαλὴ **Ο** ὁ Χρι-
στός ἐστιν, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ δὲ τοῦ
Χριστοῦ ὁ θεός. **4** πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφη-
τεῦν κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνην τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ. **5** πᾶσα δὲ γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκα-
τακάλυπτω τῇ κεφαλῇ καταισχύνην τὴν κεφαλὴν αὐτῆς·
ἐν γὰρ ἐστίν καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. **6** εἰ γὰρ οὐ κατα-
καλύπτεται γυνὴ, καὶ κειράσθω· εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ
κεῖρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλύπτεσθω. **7** Ἀνὴρ μὲν
γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλὴν εἰκὼν

24 Ἐκαστος D² Ψ M¹ sy | txi p⁴⁶ N A B C D* F G H P 6. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739.
1881. 2464 pc latt co; Cl · **27** εἰς δειπνον D* F G it vg^{ms} sa; Ambst | ἵνα πάντα τα-
μενα A · **28** εἰδωλοθ- C D F G Ψ 33. 1739^c. 1881 M lat sy^h bo; Tert | txi p⁴⁶ N A B H 1175^{*}.
1739^{*} b sa; Ambst | **□** p⁴⁶ | **Τ** (26) του γαρ κυριου η γη και το πληρωμα αυτης H^c Ψ M¹
sy^h (p. vs 31: C³) | txi N A B C* D F G H* P 33. 81. 365. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464
pc latt sy^p co · **29** απιστου F G a b d vg^{ms} · **31** **□** p⁴⁶ F G; Spec · **33** φερων N² D F G
Ψ 33. 1739. 1881 M latt | txi p⁴⁶ N* A B C
¶ **11,2** Ἀδελφοί D F G Ψ 33 M latt sy; Ambst | txi p⁴⁶ N A B C P 81. 630. 1175. 1739.
1881. 2464 pc co | **Τ** πανταχου F G b d · **3** **□** B* D* F G | txi p⁴⁶ N A B^c C D² Ψ 33.
1739. 1881 M; Cl · **5** εαν- B D² 6. 629. 945 pm

καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων· ἡ γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς ἐστίν.
8 οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς·
9 καὶ γὰρ οὐκ ἐκτίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα ἀλλὰ γυνὴ
διὰ τὸν ἄνδρα. **10** διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἔξουσίαν
ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέλους. **11** πλὴν οὔτε
γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς ἐν κυρίῳ·
12 ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ
διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. **13** Ἐν
ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε· πρέπον ἐστίν γυναῖκα ἀκατακάλυ-
πτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; **14** **Τ** οὐδὲ ἡ φύσις αὐτῇ δι-
δάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ ἀτιμία αὐτῷ ἐστίν,
15 γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ δόξα αὐτῇ ἐστίν; ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ
περιβολαίου δέδοται **Ο** αὐτῇ]. **16** Εἰ δὲ τις δοκεῖ φιλόνει-
κος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν οὐδὲ αἱ
ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ.

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἔπαινῶ ὅτι οὐκ εἰς τὸ
κρεῖσσον ἀλλὰ εἰς τὸ ἡσσον συνέρχεσθε. **18** πρῶτον μὲν
γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα
ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέρος τι πιστεύω. **19** δεῖ γὰρ καὶ
αἰρέσεις **□** ἐν ὑμῖν· εἶναι, ἵνα **Ο** [καί] οἱ δόκιμοι φανεροὶ
γίνωνται **□** ἐν ὑμῖν·. **20** Συνερχομένων **Γ** οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ
αὐτὸ οὐκ ἐστίν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν· **21** ἕκαστος γὰρ
τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν
πεινᾷ ὅς δὲ μεθύει. **22** μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ
ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ καταφρο-
νεῖτε, καὶ καταισχύνετε τοὺς μὴ ἔχοντας; τί εἶπω ὑμῖν;
ἔπαινέσω **Ο** ὑμᾶς; ἐν τούτῳ οὐκ ἐπαινῶ.

23 Ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρ-
έδωκα ὑμῖν, ὅτι ὁ κύριος **Ο** Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδί-
δετο ἔλαβεν **Τ** ἄρτον **24** καὶ εὐχαριστήσας ἔκλασεν καὶ

9 ἀνθρώπων p⁴⁶ · **10** ἱεροθύματα vg^{ms} bo^p; Ptol^{ir} · **14** **Τ** ἡ D¹ M¹ sy^h sa | txi p⁴⁶ N A
B C D* F G H P Ψ 33. 81. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc latt sy bo · **15** **□** p⁴⁶ D F
G Ψ M¹ b; Ambst | pon. a. δεδ. C H P 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881 al a f vg sy^h | txi
N A B 33. 81. 365. 2464 g sy^p · **17** ἱεροθύματα et f-van A C 6. 33. 104. 326. 365. 1175. 1739
pc f vg; Ambst | ἱεροθύματα et -van B | ἱεροθύματα et -van D* 81 b | txi N D² F G Ψ 1881 M a d
· **19** **□** D* F G lat; Cyp Ambst | **□** N A C D² F G Ψ M¹ b vg^{ms} sy bo; Cyp | txi p⁴⁶ B D* 6. 33.
630. 1175. 1739. 1881 pc vg sa bo^{ms}; Or Ambst | **□** p⁴⁶ C 2464 · **20** **Τ** δε 33 | - p⁴⁶ D* F
G b | txi N A B C D¹ Ψ 1739. 1881 M lat sy co · **22** ἐπαινω p⁴⁶ B F G lat | txi N A^{vid} C D
Ψ 33. 1739. 1881 M vg^{ms} | **□** p⁴⁶ · **23** παρὰ κυρ. D lat; Ambst | ἀπο θεου F G (365)
d* | **□** B pc | **Τ** τον D* F G

Gn 2,22s 1 T 2,13

Gn 2,18

Gn 24,65 ·

Gn 6,2 Ps 137,1 Θ
E 3,10 |

10,15

8,7

2!

14,26 · 5,1 · 1,10s

G 5,20 2 P 2,1

Tt 3,10 ·

1 J 2,19 |

14,23 Act 1,15

Jc 2,6

2!

7,10! G 1,12

23-25: Mt 26,26-

28 Mc 14,22-24 L
22,19s

Lv 24,7 & Ps
37,1 & 69,1 & Sap
16,6 |

Jr 31,31; 32,40 Zch
9,11 Ex 24,8 2K
3,6 H 7,22 | R 3,25 |

Mt 26,29 Ap 22,20 |

H 6,6 | Jc 2,10

2K 13,5 |

15,6

R 14,22s

1P 4,17 · H 12,

5-7,10

4,19 | · 7,17 |

9,11; 14,1; 15,46 ·
R 1,13 |

G 4,8 1Th 1,9

Hab 2,18s Ps 115,
5 3 Mcc 4,16 Act
17,29 |

εἶπεν· τ τοῦτο· μου ἐστίν· τὸ σῶμα· ὅτ' ὑπὲρ ὑμῶν·
τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. **25** ὡσαύτως καὶ
τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι λέγων· τοῦτο τὸ ποτή-
ριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστίν ἐν τῷ (ἐμῷ αἵματι)· τοῦτο
ποιεῖτε, ὡσάκις ἐὰν πίνετε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν.
26 ὡσάκις γὰρ ἐὰν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτή-
ριον τ πίνετε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλετε
ἄχρι οὗ ἔλθῃ.

27 Ὡστε ὡς ἂν ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τ ἡ πίνῃ τὸ ποτήριον
τοῦ κυρίου ἀναξίως·, ἐνοχος ἐσται τοῦ σώματος καὶ τοῦ
αἵματος τοῦ κυρίου. **28** δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος ἑαυτὸν
καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πι-
νέτω· **29** ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων τ κρίμα ἑαυτῷ ἐσθίει
καὶ πίνει μὴ διακρίνων τὸ σῶμα·. **30** διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν
πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.
31 εἰ γὰρ ἐαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα· **32** κρι-
νόμενοι δὲ ὑπὸ [τοῦ] κυρίου παιδεύομεθα, ἵνα μὴ σὺν
τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν. **33** Ὡστε, ἀδελφοί μου,
συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν ἀλλήλους ἐκδέχεσθε. **34** εἰ τ
τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνέρχησθε.
τὰ δὲ λοιπὰ ὡς ἂν ἔλθω διατάξομαι.

12 Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς
ἀγνοεῖν. **2** Οἴδατε ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰ-
δωλα τὰ Ἰαφωνα ὥς ἂν ἤγεσθε ἅπαράγομενοι. **3** διὸ γνω-

24 τ (Mt 26,26) λαβετε φαγετε C³ Ψ M^t t vgl¹ sy | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B C* D F G 0199. 6. 33. 81*.
104. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc it vg^s co; Cyp Ambst Pel | ¹ p⁴⁶ lat | ° p⁴⁶ |
τ κλωμενον K² C³ D² F G Ψ 1739^{mg}. 1881 M^t sy | θρυπτομενον D* | διδομενον co | t¹ x¹
p⁴⁶ s¹ A B C* 6. 33. 1739* pc vg^s; Cyp • **25** (L 22,20) αμ. μου p⁴⁶ A C P 33. 365. 1175.
1241^s pc | t¹ x¹ s¹ B D F G Ψ 1739. 1881 M^t • **26** τ τουτο p⁴⁶ K² C³ D¹ Ψ 1739^{mg} M^t a t sy
bo | t¹ x¹ s¹ A B C* D* F G 33. 630. 1739*. 1881. 2464 pc lat sa; Cyp • **27** τ τουτον I^{vid}
1739^{mg}. 1881 M^t a vgl¹ bo; Ambst | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B C D F G Ψ 33. 1175. 1505. 1739*. 2464 pc
lat sy^b sa; Cl | τ του κυριου K² D² L 326. 1505 al sy^b; Ambst • **29** αναξίως K² C³ D F G
Ψ 1881 M^t latt sy | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B C* 6. 33. 1739 pc co | τ του κυριου K² C³ D F G (Ψ,
1241^s). 1881^c M^t it vg^{cl} sy; Ambst | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B C* 6. 33. 1739. 1881* pc vg^s co; Pel
• **31** γαρ K² C Ψ 1881 M^t sy | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B D F G 33. 1739 pc; Cl • **32** ° p⁴⁶ A D F G Ψ
1739. 1881 M^t | t¹ x¹ s¹ B C 33. 104. 1175 pc; Cl • **34** τ δε K² D² Ψ 1739. 1881 M^t b vg^{ms} sy;
Cl | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B C D* F G 33. 81. 1241^s pc lat; Ambst
¶ **12,2** 2 K 2464 pc | I F G 629 al a b d vg^{ms} sy^p; Ambst Pel | γαμορφα FG (a b; Ambst)
Pel | ὡς ἀνηγεσθε B² F G^c 1241^s al | ὡσαν ηγ. G* latt [Bengel c] |

ρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ ὀλαλῶν λέγει·
Ἀνάθεμα Ἰησοῦς, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν· Κύριος
Ἰησοῦς, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.

4 Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσίν, τὸ δὲ αὐτὸ πνεῦμα·
5 καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ αὐτὸς κύριος·
6 καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσίν, (ὁ δὲ) αὐτὸς θεὸς
ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. **7** ἐκάστῳ δὲ δίδεται ἡ
φανέρωσις τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. **8** ὃ μὲν
γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας, ἄλλῳ δὲ
λόγος γνώσεως κατὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, **9** ἐτέρῳ τ πίστις
ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ ἡ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ
ἐνὶ πνεύματι, **10** ἄλλῳ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ
Ὁ[δὲ] προφητεία, ἄλλῳ Ὁ[δὲ] διακρίσεις πνευμάτων, ἐτέ-
ρῳ τ γένη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ ἡ ἐρμηνεία γλωσσῶν·
11 πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα διαι-
ροῦν Ὁ[δὲ] ἐκάστῳ καθὼς βούλεται.

12 Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἐν ἐστίν καὶ μέλη πολλὰ
ἔχει, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τ πολλὰ ὄντα ἐν
ἐστίν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός· **13** καὶ γὰρ ἐν ἐνὶ
πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἐν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε
Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλλήνες εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ
πάντες τ ἐν ἑνὶ πνεύμα ἑποτίσθημεν. **14** Καὶ γὰρ τὸ
σῶμα οὐκ ἐστίν ἐν μέλος ἄλλα πολλὰ. **15** ἐὰν εἴπῃ ὁ
πούς· ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ πα-
ρὰ τοῦτο οὐκ ἐστίν ἐκ τοῦ σώματος; **16** καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ

R 8,9 1J 4,2s

Nu 21,3 Mc 9,39 ·
Mt 7,21 | J 13,13
R 10,9 | 1J 5,1 |

11; 1,7 R 12,6 H
2,4 · E 4,4 |

28! · 8,6

G 2,8

11 E 1,11 Ph 2,13

6,12 | 14,26

2,6ss

14,6 | 13,2 Mt 17,

20

28,30

2K 12,12

11,4; 14,1ss

28; 14,26 Act 2,4

6 |

R 12,3 |

R 12,4 | 5 |

G 3,28 |

20

3 ° D F G a; Ambst Spec | 'A. -σουν p⁴⁶ D G Ψ M^t a vg^{ms}; Ambst | A. -σου F 629 pc lat;
Spec | t¹ x¹ s¹ A B C 6. 33. 81. 1175^c. 1241^s. 1739. 1881 pc t; Did | '-τον -σουν D F G Ψ M^t a
b vg^{ms}; Ambst Pel Spec | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B C 6. 33. 81. 104. 1241^s. 1739. 1881 pc f t vg • **6** '
καὶ ο p⁴⁶ B C 81. 365. 630. 1175. (1241^s). 1739 pc | t¹ x¹ s¹ A (D F G) Ψ 33. 1881 M^t latt sy^(p);
Irlat Epiph | 'θ. ο εν. εστιν B 1739 | εστιν θ. (f 1175. 1505) ο εν. K² M^t | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A C D
F G P Ψ 33. 81. 365. 630. 1881. 2464 pc latt; Irlat Epiph • **9** τ δε p⁴⁶ K² A C D² Ψ 33. 1881
M^t sy^b | t¹ x¹ s¹ B D* F G 6. 1739 pc latt sy^p; Cl Did | '-μα lat | ' αυτου K² C³ D F G 0201 M^t
sy; Cl | - p⁴⁶ | t¹ x¹ A B 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc lat; Ambst (C* om. εν ...
πν., Ψ om. ταμ. ... πν.) • **10** 'ενεργεια (-γηματα p⁴⁶) δυναμεως p⁴⁶ D F G b | t¹ x¹ s¹ A B
C Ψ 33. 1739. 1881 M^t lat sy^b; Cl | ° bis p⁴⁶ B D F G 0201. 6. 630. 1739. (1881) pc latt; Cl |
t¹ x¹ s¹ A C Ψ 33^{vid} M^t sy | '-σις K² C D* F G P 0201. 33. 1175 pc latt sy^p sa; Cl | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B
D² Ψ 1739. 1881 M^t sy^b bo | τ δε K² A C Ψ 33 M^t sy | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ B D F G P 0201. 6. 630.
1739. 1881 pc latt; Cl | ' διεμ- A D* • **11** ° p⁴⁶ D* c F G 0201^{vid}. 1175 latt sy^p | t¹ x¹ s¹ A B
C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M^t sy^b; Cl • **12** τ του ενος K² D Ψ M^t b sam^s; Ambst | t¹ x¹ p⁴⁶ s¹ A B
C F G L P 33^{vid}. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al lat sy sam^s bo
• **13** τεις D² L 326. 614. 945. 2464 pm f vg^{cl} | 'πομα εποτ. 630. 1505. 1881 al sy^b; Cl |
σῶμα εσμεν A

οὐς· ὅτι οὐκ εἰμί ὀφθαλμός, οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; **17** εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὁσφρησις; **18** Ὡς δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν ἑκαστὸν αὐτῶν ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. **19** εἰ δὲ ἦν ὅτι πάντα ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; **20** νῦν δὲ πολλὰ ὁ μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. **21** οὐ δύναται ὁ δὲ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ· χρειάν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν· χρειάν ὑμῶν οὐκ ἔχω· **22** ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖα ἔστιν, **23** καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, **24** τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρειάν ἔχει· ἀλλὰ ὁ θεὸς συνεκέρασεν τὸ σῶμα τῷ ὑστερουμένῳ περισσοτέραν δοῦς τιμὴν, **25** ἵνα μὴ ἡ ὁ σῆμα ἐν τῷ σώματι ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη. **26** καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμ-πάσχει πάντα τὰ μέλη· εἴτε δοξάζεται ὁ [ἐν] μέλος, συ-χαίρει πάντα τὰ μέλη. **27** Ὑμεῖς δὲ ἔστε σῶμα Χριστοῦ καὶ μέλη ἐκ τῶν μερῶν. **28** Καὶ οὐς μὲν ἔθετο ὁ θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἱαμάτων, ἀντιλήμψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. **29** μὴ πάντες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες διδασκαλοί; μὴ πάντες δυνάμεις; **30** μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἱαμάτων; μὴ πάντες γλώσσαις λαλοῦσιν; μὴ πάντες διερμηνεύουσιν; **31** ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ μείζονα.

Καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυμι.

13 Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἢ ἥχων ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. **2** καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν καὶ

5 E 4,11 s; 2,20;
3,5;
Act 13,1 2 T 1,11
91
10!

91

14,1,12

2 K 12,4
Ps 150,5 6 | Mt
7,22

18 τὸ νῦν A B D* F G 1505 pc | txi φ⁴⁶ B C D¹ Ψ 33. 1739. 1881 M | • **19** ° B F G 33
• **20** ° φ⁴⁶ B D* 6. 1241^s pc a b vg^{ms} | • **21** ° A C F G P 33. 104. 326. 365. 614 al lat sy^p | txi
φ⁴⁶ B D Ψ 1739. 1881 M vg^{cl} sy^h; Ambst | • **24** τῆς D F G sy^p | ° ροντι φ⁴⁶ B D F
G Ψ 1739* M | txi B* A B C 048. 6. 33. 630. 1241^s. 1739*. 1881 pc | • **25** ° ματα B D* F G
L 323. 2464 pm a vg^{ms} | • **26** ° εἰ τι (φ⁴⁶: εἰ) B F G Ψ 1175. 1739 pc latt sy^h | ° φ⁴⁶ B* A
B 1739 | txi B² C D F G Ψ 0285. 33. 1881 M latt sy | • **27** ° μελους D* Ψ t vg sy^h; Did
Ambst Epiph | • **31** ° κρει(ττ)ονα D F G Ψ M it vg^{cl} bo^{ms}; Or Ambst Pel Spec | txi φ⁴⁶ B A
B C 6. 33. 81. 104. 326. 365. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. / 846 pc vgst co; Eus | ° εἰ τι φ⁴⁶
D* (F G)

εἰδὼ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν ὥστε ὅρη ἡμεθιστάναι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. **3** κἂν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα ἡ καυχῆσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι.

4 Ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται· ἡ ἀγάπη¹, οὐ ζηλοῖ, [ἡ ἀγάπη] οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, **5** οὐκ ἄσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λο-γίζεται τὸ κακόν, **6** οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ· **7** πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

8 Ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ᾄπτει· εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσονται· εἴτε γλῶσσαι, παύσονται· εἴτε ᾄ-σισ, καταργηθήσονται· **9** ἐκ μέρους γὰρ γινώσκουμεν καὶ ἐκ μέρους προφητεύουμεν· **10** ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. **11** ὅτε ἡμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ἐλογιζόμην ὡς νήπιος· ὅτε τὸ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. **12** βλέπομεν γὰρ ἄρτι ᾄδι· ἐσώπρου¹ ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσσωπον πρὸς πρόσσωπον· ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσκω καὶ ἐπεγνώσθην. **13** Νῦν δὲ μένει ᾄπιστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία ταῦτα²· μεί-ζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. **2** ὁ γὰρ λαλῶν γλώσ-ση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ ἀλλὰ τῷ θεῷ· οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, ᾄπνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια· **3** ὁ δὲ προφητεύων ἀν-

14,2! · 12,8 Ko1
2,3 ·
12,9 Mt 17,20!

Mt 6,2

Dn 3,19s

E 4,2 1 Th 5,15

4,6!; 8,1

10,24.33 Ph 2,4.
21 · Zch 8,17

2 K 13,8 | 9,12

Jc 1,23 · Nu 12,8
Gn 32,31 2 K 5,7
8,2s G 4,9 2 T 2,
19 J 10,14!
3 Esr 4,38 · Ko1
1,4s 1 Th 1,3; 5,8
H 10,22-24 ·
R 8,35-39 |

12; 12,31 · 12,11 ·
39; 11,4s; 12,10
1 Th 5,20 | Mc
16,17! ·
28 ·
2,1,7; 4,1; 13,2;
15,51 R 11,25;
16,251 |

¶ **13,2** °-vein A C Ψ 1881 M | txi φ⁴⁶ B D F G 048. 33. 81. 104. 326. 1175. 1241^s. 1739 pc
(B*: h. t.); Cl | • **3** ° καυθισομαι C D F G L 6. 81. 104. 630. 945. 1175. 1881* al latt sy^{hmg};
Tert Ambst Hier^{ms} | °-θησωμαι Ψ 1739*. 1881^c M | καυθη 1505 pc sy^h | txi φ⁴⁶ B A B
048. 33. 1739* pc co; Hier^{ms} | • **4** [·: et ·: -] | ° B 33. 104. 629. 1175. 2464 pc lat sa bo^{ms}; Cl
Ambst | pon. p. περπ. φ⁴⁶ | txi B A C D F G Ψ 048. 1739. 1881 M sy | • **5** ° ευσχ- φ⁴⁶
(1241^s: αυσχ-) | ° το φ⁴⁶* | το μη φ⁴⁶ B; Cl^{pt} | • **8** ° εκπιπ- B² C³ D F G Ψ 1881 M lat;
Cl^{pt} | txi φ⁴⁶ B* A B C* 048. 0243. 33. 1241^s. 1739 pc (g); Cl^{pt} | °-εια, -σεται B | °-σεις,
-σονται (B) A D¹ F G (33). 365 pc a vg^{ms} sams bo^{ms}? | • **10** ° tote D¹ M sy | txi φ⁴⁶ B A B
D* F G P Ψ 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881 al latt co; Irlat Or | • **11** ° δε
B² D² F G K Ψ 33. 1881 M b vg^{cl} sy; Tert Cl Meth | txi B* A B D* 048. 0243. 6. 1739 pc a
vgst; Ambst Pel | • **12** ° ως δι εσ. D 0243. 81. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al sy^{hmg}; Cl^{pt} | δι
εσ. ως 33 | δι εσ. και L P pc a; (Irlat) Or | • **13** ° 4-6 l-3 φ⁴⁶ (sy^p); Cl |
¶ **14,2** ° τω B² A D² Ψ 0243. 33. 1881 M | txi φ⁴⁶ B* B D* F G P 6. 630. 1739 pc | ᾄπνευμα
F G b vg^{ms}

Act 9,31 R 12,8
1 Th 2,12

12!

Nu 11,29

13; 12,10

12

26

12,8

Ap 5,8!

9,26

1-4; 12,31 · 5
R 14,19!

5,27s; 12,10

E 5,19

θρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ παραμυ-
θίαν. **4** ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ· ὁ δὲ προφη-
τεῶν ἐκκλησίαν τὴν οἰκοδομεῖ. **5** θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς
λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε· μεῖζων
δὲ ὁ προφητεύων ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις ἐκτὸς εἰ μὴ ἡ διερ-
μηνεύη, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ.

6 Νῦν δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λα-
λῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκα-
λύψει ἢ ἐν γνώσει ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ Ὁ[ἐν] διδασκῇ; **7** ὁ-
μως τὰ ἄσυχνα φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς εἴτε κιθάρα,
ἐὰν διαστολῇ τῶν φθόγγοις μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται
τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον; **8** καὶ γὰρ ἐὰν ἄδη-
λον ἡ σάλπιγξ φωνὴν δῶ, τίς παρασκευάζεται εἰς πόλε-
μον; **9** οὕτως καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὐσημον
λόγον δώτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε
γὰρ εἰς ἄερα λαλοῦντες. **10** τοσαῦτα εἰ τύχοι γένην φω-
νῶν εἰσιν ἐν κόσμῳ καὶ οὐδὲν ἄφωνον· **11** ἐὰν οὖν μὴ
εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβα-
ρος καὶ ὁ λαλῶν ὁ ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. **12** οὕτως καὶ ὑμεῖς,
ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς
ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα ἡ περισσεύητε.

13 Διὸ ὁ λαλῶν γλώσση προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ.
14 ἐὰν Ὁ[γὰρ] προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσ-
εύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστιν. **15** τί οὖν ἐστιν;
ἡ προσεύχομαι τῷ πνεύματι, ἡ προσεύχομαι δὲ καὶ τῷ νοῷ·
ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ ὁ δὲ καὶ τῷ νοῷ. **16** ἐπεὶ ἐὰν εὐ-

4 τ θεου FG vgc¹ • **5** τ-νευει (Ψ) M¹ | τις -νευει (-νευη 0243. 1739). 0243. 1505. 1739.
1881 pc | -νευων D* | ἢ ο δι-νευων FG | txt P⁴⁶ N A B D² K P 048. 0289^{vid}. 33. 365. 629
al lat • **6** °† P⁴⁶ N* D* FG 0243. 630. 1739. 1881 pc vg^{ms}; Pel | txt N² A B D¹ P 048. 33
M¹ lat; Cl Ambst • **7** φθογγου B a b (d) bo; Ambst Pel • **8** τ B D F G Ψ M¹ latt | txt P⁴⁶ N
A P 048. 0243. 0289. 33. 81. 104. 630. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al • **10** τ αυτων N² D²
Ψ M¹ a g vg^{ms} sy | txt P⁴⁶ N* A B D* F G P 048^{vid}. 0243. 0289. 6. 33. 81. 365. 1175. 1241^s.
1739. 1881. 2464 al b vg co; Cl Ambst • **11** ° P⁴⁶ D F G 0243. 6. 81. 945. 1175. 1739. 1881
pc latt co; Cl | txt N A B Ψ 0289 M¹ (1241. 1505 h. t.) • **12** τ-ματικων P 1175 pc a r vg^{ms}
sy p co; Pel Spec | τ προφητευητε A I pc; Ambst • **13** τ διοπερ N² Ψ M¹ | txt P⁴⁶ N* A B D^s
F G P 048. 0243. 0289. 33. 81. 630. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc • **14** ° P⁴⁶ B F G 0243.
1739. 1881 pc b sa; Ambst | txt N A D^s Ψ 048 M¹ lat sy bo • **15** τ-ξωμαι N A D^s F G P 33.
1241^s. 2464 al et τ-ξωμαι A D^s F G P 33. (1175). 2464 al | txt (N) B Ψ 0243. 1739. 1881 M¹
latt | ° B F G pc latt; Epiph¹ • **16** τ-γησης P⁴⁶ F G Ψ 048 M¹ | txt N A B D^s P 0243. 6. 33.
81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 al

λογῆς τ[ἐν] πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ιδιώ-
του πῶς ἔρεῖ τὸ ἄμην ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ τί
λέγεις οὐκ οἶδεν· **17** σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς ἀλλ’
ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. **18** Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ τ[ῷ],
πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις τ[ῷ] λαλῶ· **19** ἀλλὰ ἐν ἐκ-
κλησίᾳ θέλω πέντε λόγους τ[ῷ] νοῷ μου λαλήσαι, ἵνα καὶ
ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ.

20 Ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσὶν ἀλλὰ τῇ
κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶν τέλειοι γίνεσθε. **21** ἐν
τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι
τ[ῷ] ἑτερογλωσσῶσι καὶ ἐν χεῖλεσιν τ[ῷ] ἑτέρῳ λαλήσω τῷ
λαῷ τούτῳ
καὶ οὐδ’ οὕτως εἰσακούσονται μου, λέγει κύριος.

22 ὥστε αἱ γλώσσαι εἰς σημεῖόν εἰσιν οὐ τοῖς πιστεύ-
ουσιν ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἢ δὲ προφητεία οὐ τοῖς ἀπί-
στοις ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. **23** Ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ
ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ καὶ πάντες λαλῶσιν γλώσ-
σαις, εἰσέλθωσιν δὲ ἰδιῶται ἢ ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν ὅτι
μαίνεσθε; **24** ἐὰν δὲ πάντες προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δὲ
τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρί-
νεται ὑπὸ πάντων, **25** τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐτοῦ
φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον προσ-
κυνήσει τῷ θεῷ ἀπαγγέλλων ὅτι ὅντως ὁ θεὸς ἐν ὑμῖν
ἐστίν.

26 Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος τ[ῷ]
ψαλμὸν ἔχει, διδασκὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλώσσαν
ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει· πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γινέσθω.
27 εἴτε γλώσση τις λαλεῖ, κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς
καὶ ἀνὰ μέρος, καὶ εἰς διερμηνευέτω· **28** ἐὰν δὲ μὴ ἡ

16 τ τω Ψ 1739 M¹ | - P⁴⁶ N* A F G 0243. 33. 629. 1241^s. 1881 al | txt N² B D^s P 81. 365.
1175 pc • **18** τ μου K L 326. 614. 629. 945 al (vg^{cl}) sa | οτι FG lat; Pel | υπερ P⁴⁶ (pc) |
τ-ση N A D^s F G 0289. 33 pc latt bo | τ λαλων M¹ | λαλειν P⁴⁶ | - A | txt N B D^s F G P
048. 0243. 0289. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc latt • **19** εν τω ν. μ. P⁴⁶ | δια
του νοος μου 048^{vid} M¹ d sy^h | δια τον νομον (a) b; Mcion^E Ambst | txt N A B D^s (F G) P
Ψ 0243. (τ 33). 81. 104. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc lat; Epiph¹ • **21** τ εαν P⁴⁶ |
τ-ροις P⁴⁶ D^s F G 1881 M¹ lat sy^(p) co; Mcion^E | txt N A B Ψ 0201. 0243. 6. 33. 81. 104. 326.
1241^s. 1739. 2464 pc • **23** τ ελθη P⁴⁶ B G* • **25** τ και ουτω(ς) D² Ψ 1881 M¹ sy^(p) | txt
P⁴⁶ N A B D* F G 048. 0201. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 2464 al latt co |
τ διανοιας P⁴⁶ | ° N* D* F G Ψ 0243. 1739 pc | txt (P⁴⁶) N^s A B D² 33. 1881 M¹ • **26** τ
υμων N² D F G Ψ M¹ latt sy | txt P⁴⁶ N* A B 0201. 0243. 0285. 33. 81. 630. 1175. 1241^s.
1739. 1881 pc co

2K 1,20 1Chr 16,
36 etc

1,14

13,11 · Jr 4,22
R 16,19 · E 4,14 ·
2,6 Mt 5,48! |

Is 28,11 s

Mt 12,39

11,20!

Act 4,13; 2,13

J 16,8 E 5,13 ·
2,15 |4,5 2K 4,2 Dn 2,
47 1P 3,4 ·
1Rg 18,39

Is 45,14 Zch 8,23

11,18

6; 12,7-10

13! · 12! E 4,12!

2
1Th 5,19-21

Ap 22,6

R 15,33!

33b-36: 11,3 1T
2,11s E 5,22-24
Tt 2,5 1P 3,1,5
4,17! | cf 11,5

Gn 3,16

7,2

10E, 1T

7,10!

1!
16,14 · 1Th 4,12! ·
Kol 2,5

G 1,11

11,23 1Th 2,13 ·
R 11,20!

ἡ διερμηνευτής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λαλεῖτω καὶ τῷ θεῷ. **29** προφητῶν δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλεῖτωσαν καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. **30** ἐὰν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. **31** δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσιν καὶ πάντες παρακαλῶνται. **32** καὶ πνεύματα προφητῶν προφηταῖς ὑποτάσσεται, **33** οὐ γὰρ ἐστὶν ἀκαταστασίας (ὁ θεὸς) ἀλλὰ εἰρήνης.

Ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων **34** αἱ γυναῖκες ὡς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν· οὐ γὰρ ἐπιτρέπεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλὰ ὑποτασσέσθωσαν τῷ κυρίῳ, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. **35** εἰ δέ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτωσαν· αἰσχρὸν γὰρ ὅστις ἐστὶν γυναικὶ λαλεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ. **36** ἢ ἂν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐξηλθεν, ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν;

37 Εἰ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινώσκέτω ὅτι γράφω ὑμῖν ὅτι (κυρίου ἐστὶν ἐντολή). **38** εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖται. **39** Ὡστε, ἀδελφοί [μου], ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν καὶ τὸ λαλεῖν (μὴ κωλύετε γλώσσας). **40** πάντα δὲ ἐνσχρημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω.

15 Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, **2** δι' οὗ καὶ σφύζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν (εἰ κατέχετε), ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκὴ ἐπιστεύσατε. **3** παρ-

28 ἔρμ- B (D* F G: o erm-) 365 pc · **31** ἑκαστοὶ 6 pc | εκασ. παντ. 0243. 630. 1739. (1881) pc | - 33. 2464 vg^{ms} · **32** ἑ-μα D F G Ψ* 1241s pc a b vg^{ms} sy^p · **33** ὁ, φ⁴⁶ F G | - Ambst · **34/35** vss 34/35 pon. p. 40 D F G a b vg^{ms}; Ambst | [- Straatman cj] | ὁ ὡς (D F G) M (a b) sy; Cyp (Ambst) | txt N A B Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 al lat co | ἐπιτετραπται Ψ 1881 M; Mcion^E | txt N A B (D F G) K 0243. 33. 365. 630. 1175. 1241s. 1739 al lat(t) | ἑ-σθαι (D F G) Ψ 0243. 1739. 1881 M lat(t) sy | txt N A B 33. 81. 365. (1175). 1241s. 2464 pc; Epiph | τ τοῖς ἀνδράσιν A | ἡ μανθάνειν N* A^c B 33. 81. 104. 365. 1241s. 1505. 2464 pc | txt φ⁴⁶ N² B (D F G) Ψ 0243. 1739. 1881 M (A* illeg.) | φ⁴⁶ B 81 · **37** 1 3 2 N* 81 vid | 1 2 D* F G (pc) b; Ambst | κύρ. εἰσιν ἐντολαὶ D² Ψ M lat sy sa | θεοῦ ἐστ. -λη A (1739c. 1881) | txt φ⁴⁶ N² B 048. 0243. 33. 1241s. 1739* pc vg^{ms} · **38** ἑ-ιτω φ⁴⁶ N² A^c B D² Ψ 1881 M sy | txt N* A* vid D(*) (F G) 048. 0243. 6. 33. 1739 pc b co · **39** φ⁴⁶ B² D* F G Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M lat; Ambst | txt N A B* D¹ 048. 326. 1175. 1241s. 2464 al vg^{ms} | φ⁴⁶ B 0243. 630. 1739. 1881 pc | txt N A D F G Ψ 048. 33 M | 3 1 2 D² Ψ M lat | εν γλ. μη κ. D* F G (sy) | μη κ. εν γλ. φ⁴⁶ B | txt N A P 048. 0243. 6. 33. 81. 630. 1241s. 1739. 1881 pc · **40** hic vss 34/35 add. D F G a b vg^{ms}; Ambst

¶ **15,2** ὀφείλετε κατεχειν D*^c F G a b t vg^{ms}; Ambst

ἔδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γραφάς **4** καὶ ὅτι ἐτάφη καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γραφάς **5** καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ ἑῖτα τοῖς ἑξήδεκα **6** ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ τὴν ἐκοιμήθησαν **7** ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ ἑῖτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν **8** ἔσχατον δὲ πάντων ὥσπερ ἐν τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κάμοι. **9** Ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων ὅς οὐκ εἰμι ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ **10** χάριτι δὲ θεοῦ εἰμι ὃ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ (οὐ κενὴ ἐγενήθη), ἀλλὰ περισσώτερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα, οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλὰ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ ὅ[τ]ι σὺν ἐμοί. **11** εἴτε οὖν ἐγὼ εἴτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε.

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσιν ἐν ὑμῖν τινες ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν; **13** εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται **14** εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα ὅ[καί] τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν **15** εὐρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ θεοῦ ὅτι ἡγείρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἡγείρεν· εἴπερ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. **16** εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται **17** εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, **18** ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. **19** εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐν Χριστῷ ἡλικιότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν.

20 Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν ἀπαρχὴ τῶν

3 b; Ir^{lat} Ambst · **5** ἔπειτα N A 33. 81. 614. 1175 pc | καὶ μετὰ ταῦτα D* F G lat | txt φ⁴⁶ B D² Ψ 0243. 1739. 1881 M; Or | (Mt 28,16) ενδ- D* F G latt sy^{hmg} · **6** τ καὶ N² A^c D² Ψ 048. 33 M | txt φ⁴⁶ N* A* vid B D* F G 0243. 6. 630. 1739. 1881 pc latt sy^h; Or · **7** ἔπειτα φ⁴⁶ N* A F G K 048. 0243. 33. 81. 614. 630. 1175. 1739. 1881 al | txt N² B D Ψ M · **10** κενη ουκ εγ. φ⁴⁶ | πτωχη ουκ εγ. D* (F G: ου γεγονεν) b; Ambst | φ⁴⁶ N* B D* F G 0243. 0270*. 6. 1739 pc latt | txt φ⁴⁶ N² A D¹ Ψ 33. 1881 M · **12** 2 3 / φ⁴⁶ D* F G 0270 vid · **14** φ⁴⁶ N² B Ψ 0243. 1739. 1881 M a b d sy; Ir^{lat} Ambst | txt N* A D F G K P 33. 81. 326. 1241s al; Epiph | ἡμ- B D* 0243. 0270*. 6. 33. 81. 1241s. 1739. 1881 al a vg^{ms} sam^{ss}; Epiph · **15** D pc a b r vg^{ms} sy^p; Ir^{lat} Ambst · **17** τ ἐστιν B D*; (Ir^{lat}) | txt φ⁴⁶ N A D² F G Ψ 048. 0243. 33. 1739. 1881 M

14.17 · 7,10!
Is 53,5s. 8s. 12 1P
3,18
Hos 6,2 Jon 2,1
Mt 16,21!
L 24,34 J 21,15 ss ·
Mc 16,14p |
? Act 2,1 ss
1Th 4,13-15
Act 12,17! · L 24,
50p |

9,1 Act 9,3p | Mt
5,19 E 3,8 1T 1,15
Act 8,31 | 3,10!
Act 14,26 G 1,15 ·
2K 6,1
2K 11,5,23!

3,5

Mt 22,23!p 2T
2,18?

2!

1J 5,10 · 12,6 M

Act 1,22! · 6,14!

Act 3,15!

2!

R 6,11

BarAp 21,13

4! · 23 Kol 1,18!
Act 3,15; 26,23 ·
1Th 4,13!

Gn 3,17-19 R 5,12.
18

1,5 Gal 5,3 Rom 11,31 1Th 2,19!

20! • G 5,24 • 1Th 4,16 R 8,10s • 1Th 2,19!

Dn 2,44 E 1,21!

Ps 110,1 Mt 22,44p L 19,27 | Ap 20,14; 21,4

Ps 8,7 E 1,22 H 2,8 Ph 3,21

Kol 3,11

2 Mcc 12,43s

R 8,36!

R 3,5! • Act 20,3! 2K 1,8

Is 22,13 • L 12,19 Sap 2,5s | 6,9 G 6,7 Jc 1,16 L 21,8 • Menander, Thais |

Sap 13,1 1P 2,15 1Th 4,5! Mt 22,29 Act 26,8 • 6,5!

L 13,24 • J 12,24

κεκοιμημένων. **21** ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. **22** ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. **23** Ἐκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι· ἀπαρχὴ Χριστός, ἔπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, **24** εἴτα τὸ τέλος, ὅταν ἡ παραδιδοῦν τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρί, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. **25** δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν ἄχρι οὗ θῇ πάντας τοὺς ἐχθρούς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. **26** ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. **27** πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ Ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δηλὸν ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. **28** ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε Ὁ[καὶ] αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἡ ὁ θεὸς Ὁ[τὰ] πάντα ἐν πᾶσιν.

29 Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν; εἰ ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ αὐτῶν; **30** Τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν; **31** καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νῆ τὴν ἡμετέραν καύχῃσιν, Ὁ[ἀδελφοί], ἣν ἔχω ἐν Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. **32** εἰ κατὰ ἀνθρώπων ἐθνηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφελος; εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, *φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὐρίον γὰρ ἀποθνήσκομεν.* **33** μὴ πλανᾶσθε·

φθειρουσιν ἡθὴ χρηστὰ ὁμιλίας κακαί. **34** ἐκνήψατε δικαίως καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινες ἔχουσιν, πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν ἡλαθῶ.

35 Ἀλλὰ ἐρεῖ τις· πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; **36** ἄφρων, σὺ δὲ σπείρεις, οὐ ζωοποι-

20 ἔγενετο D² Ψ M¹ sy | txt P⁴⁶ N A B D* F G P 0243. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 pc latt co; Irlat • **24** παραδῶ 1881 M¹ latt | txt P⁴⁶ N A (B) D (F G) Ψ 0243. 0270. 1505. 1739 pc • **25** αὐτοῦ A F G 33. 104. 629 pc a r vg^{mss} sy; Mcion^T Epiph • **27** ο P⁴⁶ B 33. 630. 1505 pc lat; Irlat Ambst | txt N A D F G Ψ 1739. 1881 M¹ r • **28** ο B D* F G 0243. 33. 1175. 1739 pc b vg^s sy^p sa bo^{mss}; Irlat | txt N A D² Ψ M¹ a f r vg^{cl} sy^h bo; Tert Ambst Epiph | □ vg^{mss}; Ambst | □ f A B D* 0243. 6. 33. 81. 1241s. 1739 pc | txt N D² F G Ψ 075. 1881 M¹ • **29** τῶν νεκρῶν D² M¹ sy^p bo^{mss} | αὐτῶν τ. νεκ. 69 | txt P⁴⁶ N A B D* F G K P Ψ 075. 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241s. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt sy^h co; Epiph • **31** ἡμ- A 6. 365. 614. 629. 1241s. 1505. 1881 al | ο P⁴⁶ D F G Ψ 075. 0243. 1739. 1881 M¹ b; Ambst Pel | txt N A B K P 33. 81. 104. (326). 365. 1175. 1241s. 2464 pc lat sy co | κύριῳ D* b; Ambst Pel • **34** λέγω A F G 075. 1881 M¹ a | txt P⁴⁶ N B D P Ψ 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1241s. 1505. 1739. 2464 pc lat

εἶται ἐὰν μὴ ἀποθάνῃ. **37** καὶ ὁ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γεννησόμενον σπείρεις ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι σίτου ἢ τίνος τῶν λοιπῶν. **38** ὁ δὲ θεὸς δίδωσιν αὐτῷ σῶμα καθὼς ἠθέλησεν, καὶ ἐκάστῳ τῶν σπερμάτων ἴδιον σῶμα. **39** Οὐ πᾶσα σὰρξ ἡ αὐτὴ σὰρξ ἀλλὰ ἄλλη μὲν ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ σὰρξ πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. **40** καὶ σώματα ἐπουράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια· ἀλλὰ ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. **41** ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων· ἀστὴρ γὰρ ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. **42** Οὕτως καὶ ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· **43** σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· **44** σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. Εἰ ἔστιν σῶμα ψυχικόν, ἔστιν καὶ πνευματικόν. **45** οὕτως καὶ γέγραπται· ἐγένετο ὁ πρῶτος ὁ ἄνθρωπος Ἀδὰμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν, ὁ ἔσχατος Ὁ Ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωοποιῶν. **46** ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν ἀλλὰ τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. **47** ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός, ὁ δεῦτερος ἄνθρωπος ἐξ οὐρανοῦ. **48** οἶος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἶος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι. **49** καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ.

50 Τοῦτο ἡμεῖς, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσῃ οὐ δύναται· οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. **51** ἰδοὺ μυστήριον ὑμῖν λέγω· **52** ἐν ἀτόμῳ, ἐν ῥίπῃ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι·

37 γεννη- P⁴⁶ F G (b) d • **45** ο B K 326. 365 pc; Irlat | ο P⁴⁶ • **47** ο κυριος 630; (Mcion^A) | ανθ. ο κυρ. N² A D¹ Ψ 075. 1739^{ms}. 1881 M¹ sy | ανθ. πνευματικος P⁴⁶ | txt N* B C D* F G 0243. 6. 33. 1175. 1739^{pc} latt bo | το ουρανιος F G latt • **49** -σωμεν (+ δη P⁴⁶) P⁴⁶ N A C D F G Ψ 075. 0243. 33. 1739 M¹ latt bo; Irlat Cl | txt B I 6. 630. 945^{v.1}. 1881 al sa • **50** γαρ D F G b; Mcion^T Irlat Ambst | κλ. ου -ανται A C D Ψ 075. 0243. 33. 1739. 1881 M¹ lat sy; Irg. lat^{pt} Cl^{pt} | ου κληρονομησουσιν F G a vg^{mss} bo; Mcion^T Irlat^{pt} Ophites^{Irlat} Ambst | txt N B 365 pc sy^h sa; Cl^{pt} Or • **51** τοι A | τ μεν N A C² D² F G Ψ 075. 33. 1881 M¹ lat sy^h; Ambst | txt P⁴⁶ B C* D* 0243*. 1739 pc b | 2 / 3 4 N C 0243*. 33. 1241s. 1739 pc; Hier^{mss} (A*: οι loco ου) | ου κοι., ου π. δε P⁴⁶ A^c (F G: συν κοι.) | αναστησομεθα, ου π. δε D* lat; Tert Ambst Spec | txt B D² Ψ 075. 0243. 1881 M¹ sy co; Hier^{mss} • **52** ροπη P⁴⁶ D* F G 0243. 6. 1739 pc | txt N A B C D² Ψ (33). 1881 M¹

12,18! • Gn 1,11s

Gn 1,20,24; 8,17

49 Ph 2,10 J 3,12

Ph 3,20s Kol 3,4

2,14

1P 3,18

Gn 2,7 •

2K 3,6,17 R 8,11 J 6,63

Gn 2,7

J 3,13,31

Gn 5,3

R 8,29 2K 3,18 • 40!

7,29 • 6,9s.13 J 3,6!

14,2!

1Th 4,15,17

Mt 24,31!

2Κ 5,4

Is 25,8

Hos 13,14 H 2,14!

R 7,13

R 7,25!

1J 5,4

Kol 1,23

16,10 ·

Is 65,23 1Th 3,5
2Chr 15,7Act 11,29! 2Κ
8-9 · 7,17 ·
G 1,2Mt 28,1 p Act 20,7
Ap 1,10

2Κ 8,19ss

4,19! · Act 19,21
2Κ 1,16

σαλπίζει γὰρ καὶ οἱ νεκροὶ ἔγερθήσονται ἄφθαρτοι καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. **53** Δεῖ γὰρ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. **54** ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀφθαρσίαν καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος·

κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς ἡνίκος.

55 ποῦ σου, θάνατε, τὸ ἡνίκος;

ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον;

56 τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος. **57** τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

58 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστιν κενὸς ἐν κυρίῳ.

16 Περί δὲ τῆς λογεῖας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ὥσπερ διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτως καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. **2** κατὰ μίαν ἑκαστὸς ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὃ τι ἐὰν εὐδοῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω τότε λογεῖται γίνωνται. **3** ὅταν δὲ παραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι' ἐπιστολῶν τούτους πέμψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ. **4** ἐὰν δὲ ἄξιον ᾦ τοῦ καμῆ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύονται.

5 Ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς ὅταν Μακεδονίαν διέλθω. Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, **6** πρὸς ὑμᾶς ὁ δὲ τυχὼν πα-

52 ἡ ἀναστή- A D F G P pc | txt P⁴⁶ B C Ψ 075. 0121. 0243. 33. 1739. 1881 M
• **54/55** 7-11 P⁴⁶ B* C* 088. 0121. 0243. 1175. 1739* pc lat sam^s bo; Ir^{lat} Ambst | 7-11 6
1-5 A 326 (F G 365, 614*, 629*; h. t.) sam^s | txt B² B C² D² P 075. 1739c(mg). 1881 M vg^{ms}
sy (sed T την B A 088. 33 pc) | bis νεικος (ex itac. P⁴⁶ B D* 088 pc); Ter^{pt} Cyp | 6 2-5 J
D(*) F G; Ir^{lat} Ter^{pt} Cyp Eus^{pt} Ambst | κεν.; π. σ., ἀδη, το vi. B² A^c Ψ 075. 1881 M sy^p |
vi.; π. σ., ἀδη, το κεν. 0121. 0243. 33. 81. 326. 1175. 1241^s. 1739c. 2464 pc | txt P⁴⁶ B C
088. 1739* pc lat co; Ir^{lat} Eus^{pt} (A*: h. t.). • **56** [p Straatman cj]
¶ **16,2** τ-των B² 075. 0121. 0243. 1739. 1881 M sy^h bo | txt B^(*) A B C D F G I v d P Ψ 088.
33 pc latt sy^p sa | ἡ-δωθη B² A C K Ψ 088. 0121. 0243. 6. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s.
1739. 1881 al | txt B* B D F G 075. 33 M • **3** ἡ δοκιμαζετε P⁴⁶ • **4** B* D F G Ψ 075
M | txt P⁴⁶ B² A B C P 088. 0121. 0243. 33. 81. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 al lat
• **6** P⁴⁶ vg^{ms}; Ambst | τ καταμ- P³⁴ B 0121. 0243. 6. 1739c pc | txt P⁴⁶ B A C D (F G) Ψ
075. 088. 33. 1739*. 1881 M

ραμενῶ· ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε οὐ ἐὰν πορεύωμαι. **7** οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν, ἐλπίζω γὰρ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέψῃ. **8** Ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς. **9** θύρα γάρ μοι ἀνέφωγεν μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.

10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε, ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς· τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται ὡς ἡ γὰρ. **11** μὴ τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ. προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με· ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν.

12 Περί δὲ Ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτόν, ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν· καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ· ἐλεύσεται δὲ ὅταν εὐκαιρήσῃ.

13 Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. **14** πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω.

15 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί· οἶδατε τὴν οἰκίαν Στεφανᾶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς Ἀχαΐας καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς. **16** ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιοῦτοις καὶ παντὶ τῷ συνεργούντι καὶ κοπιῶντι. **17** χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ Φορτουνατοῦ καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμέτερον ὑστέρημα οὐτοὶ ἀνεπλήρωσαν. **18** ἀνέπαυσαν γὰρ τὸ ἐμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς τοιοῦτους.

19 Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας. Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκα σὺν τῇ κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. **20** ἀσπάζονται

6 / P⁴⁶ B 0121. 0243. 6. 630. 1739. 1881 pc (sy^p) | 2 F G pc a | txt P³⁴ B A C (D) Ψ 075. 088. 33 M lat sy^h • **7** δε Ψ 075 M vg^{ms} sy^h | txt P⁴⁶ B A B C D F G P 088. 0121. 0243. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 al lat sy^p co • **8** ἡ-μένω B² D² 075. 6. 33. 81. 365. 629. 1241^s. 1739. 1881. 2464 al | txt P 0121. 0243 M latt (P⁴⁶ B A B* C D* F G P 088 sine acc.) • **10** ἡ-εγω P⁴⁶ B 0121. 0243. 6. 1739. 1881 pc sy^p sa | txt (vl και εγω) P³⁴ B A C D F G Ψ 33 M latt sy^h bo • **12** τ δηλω υμιν οτι B* D* F G a vg^{cl}; Ambst • **15** τ και Φορτουνατου B² D 104. 629. 1175. 1241^s. 2464 pc b vgst bo | κ. Φορ. και Αχαϊκου C² vid F G 365. 1505 pc a vg^{cl} sy^h; Pel | txt P⁴⁶ B* A B C² Ψ 075. 0121. 0243. 33. 1739. 1881 M r sy^p sa; Ambst | Ἀχ. αυτος 33 | Ασίας P⁴⁶ bo^{ms} • **17** ὑμων P⁴⁶ B A Ψ 075 M co | txt B C D F G P 0121. 0243. 33. 630. 1739. (1881) pc | ἡ αυτοι A D F G 0121. 0243. 6. 1739 pc lat sy^p; Ambst • **19** vs A pc | P⁴⁶ 69 pc | ἡ-ζονται B F G 075. 0121. 0243. 33. 1739. 1881 M co | txt B C D K P Ψ 104. 2464 pc | ἡ-κιλλα C D F G Ψ 075. 1881c M it vg^{cl} sy bo^{pt}; Ambst Pel | txt (P⁴⁶) B B P 0121. 0243. 33. 1175*. 1739. 1881* pc r vgst sa bo^{pt} | τ παρ ος και ξενιζομαι D* F G it vg^{cl}

Ti 3,12 · 11 R 15,
24 2Κ 1,16

Act 20,2s

Act 18,21! | 19,1.

10

Act 14,27!

Ph 1,28

Act 16,1!

15,58

1 T 4,12 · 6!

Act 18,24!

Mc 13,37! · R 11,
20! G 5,1 Ph 1,27;
4,1 1Th 3,8 2Th
2,15 · Ps 30,25 Θ E
6,10 | 14,4017; 1,16 · R 16,5; ·
12,6!

H 13,17

R 16,3

1Th 5,12s 1 T 5,

17 | 15!

2Κ 8,14!

2Κ 2,13; 7,13

Ap 1,4,11

Act 18,2!

R 16,5!

R 16,16!

G 6,11 Kol 4,18
2Th 3,17 Phm 19,1
12,3 G 1,8s Act
23,14 R 9,3 · 11,26
Ap 22,20 | R 16,20!

ὁμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλή-
ματι ἁγίῳ.

21 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. **22** εἰ τις οὐ φιλεῖ
τὸν κύριον, ἤτω ἀνάθεμα. ἡμᾶς θά'. **23** ἡ χάρις τοῦ
κυρίου Ἰησοῦ τ' μεθ' ὑμῶν. **24** ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάν-
των ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ.

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β'

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος
θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ
τῇ οὔσῃ ἐν Κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσιν τοῖς οὔσιν
ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ, **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλόγητός ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ θεὸς πάσης
παρακλήσεως, **4** ὁ παρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει
ἡμῶν εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ
θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς παρακαλούμεθα τ' αὐτοὶ
ὑπὸ τοῦ θεοῦ. **5** ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ
Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτως διὰ τοῦ Χριστοῦ περισσεύει καὶ
ἡ παράκλησις ἡμῶν. **6** εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν
παρακλήσεως καὶ σωτηρίας· εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ

22 ἡμᾶς αἰσθ. B² D² G^{vid} K L Ψ 323. 365. 1505 al vg^{cl} sy | μαρναναθα F G^c 0121. 0243.
1739. 1881 M | txi ? (P⁴⁶ A B* C D* P 33 incert.) • **23** T Χριστοῦ K² A C D F G Ψ 075.
0121. 0243. 1739. 1881 M it vg^{cl} sy bo; Ambst | txi K² B 33 pc sa • **24** T αμην K A C D Ψ
075. 1739^c M lat sy^h bo; Pel | γενεθιω γενεθιω G | txi B F 0121. 0243. 33. 81. 630.
1739* 1881 pc sy^p sa bom^{ss}; Ambst

Subscriptio: προς Κορινθίους α' K A B* C (D*, F G, Ψ) 33. 81 pc | πρ. K. α' εγγραφη απο
Εφεσου B¹ P (945) pc | (+ Παυλου αποστ. επιστολη 1175 al) πρ. K. α' εγγραφη απο
Φιλιππων δια Στεφανα και Φορτουνατου και Αχαικου και Τιμοθεου (+ υπο Παυλου
και Σωσθενους 104) D² 075. 1739. 1881 M | - 0121. 629. 630. 1505. 2464 pc

¶ **1,4** T και D* F G lat • **6/7** 'κ. σωτ. της ενεργ. ... υπερ υμ.· εἴτε (+ ουν 33) ... παρακλ.
και σωτηρίας (B 33: om. κ. σωτ.) D F G 0209 M a b (sy^h) | της ενεργ. ... υπερ υμων 81.
630 pc et v. l. al | txi (P⁴⁶: h. t. παθημ. vs 6/7) K A C P Ψ 0121. 0243. 104. 365. (629). 1175.
1739. 1881 pc r vg (sy^p) co; Ambst

τῆς ὑμῶν παρακλήσεως τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ
τῶν αὐτῶν παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν. **7** καὶ ἡ
ἐλπίς ἡμῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν· εἰδότες ὅτι ὡς κοινωνοὶ
ἐστε τῶν παθημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως.

8 Οὐ γὰρ θελομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι καθ' ὑπερ-
βολὴν ὑπὲρ δύναμιν ἐβαρῆθημεν ὥστε ἐξαπορηθῆναι
ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν· **9** ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα
τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυ-
τοῖς ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἑγγείροντι τοὺς νεκρούς· **10** ὃς
ἐκ τῆς τῆς θανάτου ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύσεται, εἰς
ὃν ἠλπίκαμεν (ἵ[δοτι] καὶ ἐτι ῥύσεται, **11** συνυπουρ-
γούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν
προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστη-
θῇ ὑπὲρ ἡμῶν.

12 Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστίν, τὸ μαρτύριον
τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότῃ καὶ εἰλικρινείᾳ
τοῦ θεοῦ, Ὁ[καὶ] οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι
θεοῦ, ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς
ὑμᾶς. **13** οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν ἀλλ' ἢ ὅτι ἀναγι-
νώσκετε καὶ ἐπιγινώσκετε· ἐλπίζω δὲ ὅτι ἕως τέ-
λους ἐπιγινώσθε, **14** καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέ-
ρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν
ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ὁ[ἡμῶν] Ἰησοῦ.

8^c θελω K pc bo | ^c περι K A C D F G P 0209. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505 pc | txi P⁴⁶vid B
Ψ 0121. 0243. 1739. 1881 M | ^c τημιν K² D¹ 0209 M sy co | txi K* A B C D* F G P Ψ 0121.
0243. 6. 33. 81. 365. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 al • **9** ^c ραντι P⁴⁶ 326. 365. 614. 1881
pc vg^{ms} bom^{ss} • **10** ^c των - νατων P⁴⁶ 630 pc d (lat) sy; Or^{1739ms} Ambst | ^c κ. ρυεται D² F G
0121. 0243. 1739. 1881 M vg^{cl}; Or Did | - A D* Ψ a b sy^p; Ambst | txi P⁴⁶ K B C P 0209.
33. 81. 365. 1175 pc t vgst co | ^c 2 3 P⁴⁶ B D* 0121. 0243. 1739. 1881 pc; Did | ^c 2 D¹ (F
G) 104. 630. 1505 pc a b sy^h; Or Ambst | txi K A C D² Ψ 33 M f t vg (sy^p) • **11** ^c εν - λω - πω
P⁴⁶ F G Ψ 0121. 0243. 6. 1739. 1881 pc a b | εν - πω - λων 365. 1175 pc r sy^p; Ambst |
υμ - P⁴⁶ B D² F K P 614. 629. 630. 1241 pm vg^{ms} • **12** ^c t αγιο - P⁴⁶ K* A B C K P Ψ 0121.
0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc r co; Cl Or Did | ^c παρο - 88 pc | txi K² D F
G M lat sy | ^c t K A C D F G Ψ M it; Ambst | txi P⁴⁶ B 0121. 0243. 6. 33. 630. 1175. 1739.
1881. 2464 pc a f vg sy | ^c ινη F G • **13** ^c 2 3 F G ex latt? | ^c 3 P⁴⁶ 33. 945. 1505 pc sy |
1 2 D* 0243. 1739 pc | ^c A | txi K B C D² Ψ 1881 M | ^c P⁴⁶ B 104 pc bom^{ss} • **14** ^c P⁴⁶vid A
C D Ψ M; Ambst | txi K B F G P 0121. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881.
2464 al lat sy^h co

6,4 R 5,3s

R 1,13! · 4,8!

Act 19,23

1 Kor 15,32

11,23

R 4,17!

2 T 4,18

R 15,30! Ph 1,19

4,15; 9,11s

H 13,18

Act 23,1! · 2,17

1 K 2,1!

5,12 · 8,24! Ph
2,16 · 1 K 1,8!

13,11 **15** Καὶ ταύτη τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην ἑπρότερον πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν ἴσχητε, **16** καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς Μακεδονίαν καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. **17** τοῦτο οὖν βουλόμενος μή τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἂ βουλεύομαι κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα τῇ παρ' ἐμοὶ τὸ ναι ναι καὶ τὸ οὐ οὐ; **18** πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἔστιν ναι καὶ οὐ. **19** ὁ τοῦ θεοῦ γὰρ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναι καὶ οὐ ἀλλὰ ναι ἐν αὐτῷ γέγονεν. **20** ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν αὐτῷ τὸ ναι δι' αὐτοῦ τὸ ἀμὴν τῷ θεῷ πρὸς δόξαν τῇ δι' ἡμῶν. **21** ὁ δὲ βεβαίων ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν καὶ χρίσας ἡμᾶς θεός, **22** ὁ καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς καὶ δοὺς τὸν ἄρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. **23** Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦμαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκ ἐτί ἤλθον εἰς Κόρινθον. **24** οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως ἀλλὰ συνεργοί ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν. τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε. **1** Ἐκρίνα γὰρ ἐμαυτῷ τοῦτο τὸ μὴ πάλιν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν. **2** εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς τὸ εὐφραίνων με εἰ μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ;

15' 1 4 2 3 D F G 365. 629 pc latt | 2-4 N* | ελ. π. υ. το (- Ψ al) pr. (δευτ- K) Ψ M | txt φ⁴⁶vid N¹ A B C P 0121. 0243. 33. 81. 104. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al syh | 'χαράν N^c B L P 81. 104. 365. 614. 1175. 2464 al bo | 'εχρητε D F G Ψ M | txt N A B C P 0243. 6. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc. • 16' απελ- A D* F G P 365 pc b r | 'αφ φ⁴⁶ D F G 614. 1175 pc | εφ 33. • 17' λευομ- D Ψ 1881 M a b (g); Ambst | txt φ⁴⁶ N A B C F G Ivid P 0243. 6. 33. 81. 104. 1175. 1739. 2464 al lat co | [Τμη Nissen cj] | '1 2 4-6 φ⁴⁶ 0243. 6. 424^c. 1739 pc lat; Or^{1739mg} | [το ναι ου κ. το ου ναι Markland cj] • 18' φ⁴⁶ D* | 'εγενετο N² D² Ψ M b sy | txt φ⁴⁶ N* A B C D* F G P 0223. 0243. 33. 81. 630. 1739 pc lat co (1881: h. t.). • 19' 1 2 / N* A C 0223. 2464 pc | / 33 | txt φ⁴⁶ N² B D F G Ψ 0243. 1739. 1881 M latt sy. • 20' 2-4 φ⁴⁶ D* b | και εν αυτω D² M syh; Ambst | txt N A B C F G P Ψ (0223). 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. (1881). 2464 pc lat (sy^p) co; Epiph | 'και τιμην F G. • 21' υμ- συν ημ- C 104. 630 pc syh. • 22' N* A C* K P Ψ 33. 81. 365. 630. 1505. 1881*vid; 2464 al r | txt φ⁴⁶ N² B C³ D (F G) 0243. 0285. 1739. 1881^c M vg^c; Ambst • 23' ουκ F G 1175. 1505. 1881 pc it sy^p; Ambst. ¶ 2,1' 1 δε N A C D¹ F G Ψ 0285 M lat sy^p; Ambst | τε D* | txt φ⁴⁶ B 0223. 0243. 33. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 pc r syh. • 2' εστιν N² D F G Ψ 0243. 0285. 33. 1739. 1881 M | txt N* A B C 81 pc

3 καὶ τῇ ἔγραψα τοῦτο αὐτό, ἵνα μὴ ἐλθὼν λύπην τῇ σχῶ ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑμᾶς ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. **4** ἐκ γὰρ πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυπηθῆτε ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἦν ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς.

5 Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλὰ ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ, πάντας ὑμᾶς. **6** ἱκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὐτῇ ἢ ὑπὸ τῶν πλειόνων, **7** ὥστε τοῦναντίον ἡμᾶς ἡμᾶς ἡμᾶς ἡμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μὴ πως τῇ περισσοτέρᾳ λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. **8** διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην. **9** εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα τῇ, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοι ἐστε. **10** ὃ δὲ τι χαρίζεσθε, κἀγὼ καὶ γὰρ ἐγὼ ὃ κεχάρισμαι, εἰ τι κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χριστοῦ, **11** ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ. οὐ γὰρ αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν.

12 Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ θύρας μοι ἀνεφνεμένης ἐν κυρίῳ, **13** οὐκ ἔσχηκα ἀνεσιν τῷ πνεύματι μου τῷ μὴ εὐρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν.

14 Τῷ δὲ θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παντί τόπῳ. **15** ὅτι ἡ Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ θεῷ ἐν τοῖς σφωζομένοις καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, **16** οἷς μὲν ὁσμὴ ὅκ θανάτου εἰς θάνατον, οἷς δὲ ὁσμὴ ὅκ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἱκανός; **17** οὐ γὰρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,

3' γαρ 33. 81. 365. 1175 pc syh** sa | '1 3 2 C* 0285. 33. 1175 pc | 1 2 A 81*. 1881 pc | / 630 | εγ. υμιν τ. αυ. N² C³ M sy | τ. αυ. εγ. υμ. D F G 629 it vg^{ww} | txt φ⁴⁶ N* B P Ψ 0243. 81^c. 365. 1175. 1739 pc (vgst); Ambst | 'επι λυπην D F G Ψ 0243. 81. 104. 365. 629. (1175). 1739. 1881 pc lat syh** | 'εχω N² C D F G M | txt φ⁴⁶ N* A B P Ψ 0243. 0285. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc. • 7' 2 / D F G 33 | 2 A B vgms | / 1881 | txt φ⁴⁶ N C Ψ 0243. 0285. 1739 M r. • 9' υμιν (F G) 81. 104. 629 pc b vg^s | 'η A B 33 pc | - φ⁴⁶ 1505 pc | ως 1836 pc (b) | txt N C D F G Ψ 0243. 0285. 1739. 1881 M lat sy sa? bo. • 10' 2-4 D* | ει τι κεχ. φ⁴⁶ D¹ Ψ (33) M (b) syh | txt φ⁴⁶ N A B C (D²) F G (P) 0243. 0285. 81. 104. 1175. (1739. 1881). 2464 pc lat; Ambst. • 15' κυριου Cl. • 16' bis D F G Ψ M latt sy; Irlat | txt φ⁴⁶ N A B C 0243. 33. 81. 104. 630. 1175. 1739. (1881). 2464 pc; Cl. • 17' λοιποι φ⁴⁶ D F G L 6. 326. 614^s. 630. 945. 1505 al sy | txt N A B C Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M lat co; Ir Ambst Did

9! 1 K 5?

Act 20,31
7,8s

7,12 G 4,12

Kol 3,13!

7,9

3; 7,12

7,15; 10,6

L 22,31

Act 16,18! 1 K 16,
5ss

Act 14,27! |

7,5! 1 K 16,18
7,6,13s; 8,6,23;
12,18 G 2,1,3 2T
4,10 Tt 1,4
Act 20,1!

R 7,25!

Ph 4,18!

1 K 1,18!

3,5s

4,2; 11,3

1,12 · 12,19

ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ ἑκατέναντι θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν.

5,12!

Act 18,27!

1 K 9,2

7,3

R 15,16

Ex 31,18; 32,15

Dt 9,10s

Prv 7,3 · Ez 11,19; 36,26

2,16 Kol 1,12

R 15,18! Ph 2,13;

4,13

L 22,20! H 7,22!

1 K 11,25 ·

R 7,6! · 7,9ss ·

1 K 15,45!

11,25 · 1

Ex 34,30

Dt 27,26

R 1,17!

Ex 34,29s.35

Ex 34,33.35

3 Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ χρήζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς ἢ ἐξ ὑμῶν; **2** ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, **3** φανερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἡ ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι ἀλλὰ πνεύματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶν λιθίναις ἀλλ' ἐν πλαξὶν καρδίαις σαρκίναίς.

4 Πεποιθήσιν δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν θεόν. **5** οὐχ ὅτι ἂν ἑαυτῶν ἱκανοὶ ἐσμεν ἡ λογίσασθαι ὅτι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡμῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, **6** ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος· τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. **7** Εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν ἐντετυπωμένη ἔστιν ἐγγεγραμμένη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωϋσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, **8** πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔστι ἐν δόξῃ; **9** εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης τὴν δόξην. **10** καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει εἵνεκεν τῆς υπερβαλλούσης δόξης. **11** εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον ἐν δόξῃ.

12 ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα **13** καὶ οὐ καθάπερ Μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ

17^f κατενώπιον του (-D* 1505) N² D F G Ψ M | txt P⁴⁶ N* A B C (P) 0243. 33. 81. (365). 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc

¶ 3,1^f (ex itac.?) ei A Ψ 33 M | txt P⁴⁶ N B C D F G 0243. 6. 81. 104. 326. 1175. 1505. 1739. 1881 al sy bo | Τυστατικῶν D(*) M b (sy) | συστ. ἐπιστολῶν F G | txt P⁴⁶ N A B C Ψ 0243. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc f* vg • 2^f ὡμ- N 33. 1175. 1881 pc • 3^f καὶ P⁴⁶ B 0243. 630. 1175. 1739. 1881 pc f vg | / 3 0243. 630. 1739 | πλ. -δίας σ. F Ψ 629. 945. 1505 al latt (sy); Ir^{lat} Eus | [2 3 Westc.-Hort cj] • 5^f -ίξεσθαι C D F G 629 pc | ° P⁴⁶ B | ° αυ- B F G pc • 6^f -κτενεῖ P⁴⁶ A C D 1881 M | txt (vl t -κτενεῖ) P⁴⁶ N B F G K P Ψ 0243. 6. 33. 104. 326. 614*. 945. 1739. 2464 al co • 7^f -ματι B D* F G pc sy^p | ° εν N² D¹ Ψ 1881 M lat; Ambst | txt P⁴⁶ N* A B C D* F G P 0243. 6. 33. 81. 630. 1739 pc; Or Epiph. • 9^f t η δ-νια B D² 1881 M a f vg bo | διακ. 81. 629*. 1505. 2464 pc | txt P⁴⁶ N A C D* F G Ψ 0243. 33. 104. 326. 630. 1175. 1739 pc (b) sy sa; Ambst Pel | ° εν N² D F G Ψ 1881^c M latt | txt P⁴⁶ N* A B C 0243. 33. 81. 326. 1739. 1881* pc

τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. **14** ἀλλὰ ἐπαρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον ὁ ἡμέρας τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον ὅτι ἐν Χριστῷ καταργεῖται. **15** ἀλλ' ἕως σήμερον ἡνίκα ὁ ἀναγινώσκειται Μωϋσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. **16** ἡνίκα δὲ ἐὰν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. **17** ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμα ἐστίν· οὐ δὲ τὸ πνεῦμα ἑκυρίου, ἡ ἐλευθερία. **18** ἡμεῖς δὲ ὅτι πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου κατοπτριζόμενοι τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύματος.

4 Διὰ τοῦτο, ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην καθὼς ἡλέηθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν **2** ἀλλὰ ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτά τῆς αἰσχύνης, μὴ περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστάνοντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν συνειδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **3** εἰ δὲ καὶ ἔστιν κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶν κεκαλυμμένον, **4** ἐν οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσεν τὰ νοήματα τῶν ἀπίστων εἰς τὸ μὴ γαυῶσαι τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ. **5** Οὐ γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν ἀλλὰ Ἰησοῦν Χριστὸν κύριον, ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. **6** ὅτι ὁ θεὸς ὁ εἰπὼν· ἐκ

13^f εαυ- N D M | txt A B C F G L P Ψ 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al | ° προσωπον A pc b f* vg (bo^{ms}) • 14° Ψ M sy^p | txt P⁴⁶ N A B C D F G P 0243. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt sy^b; Cl • 15° D F G 0243. 1739. 1881 M et ° -κεται F G 0243. 1739. 1881 M | txt P⁴⁶ N A B C P Ψ 33. 104. 1175 pc; Or Did • 17^f το αγιον L | - 323 | ° τεκεῖ N² D¹ F G Ψ 1881 M lat sy^b sa; Epiph | txt P⁴⁶ N* A B C D* 0243. 6. 33. 81. 1175. 1739 pc f sy^p bo • 18° P⁴⁶ vg^{ms}; Spec | ° -ζομεθα 33 | -ζομεθα οι P⁴⁶ et ° -φουμενοι P⁴⁶ A 614 | ° καθωσπερ B • 4,1^f εκκ- C D² Ψ 0243. 1739. 1881 M | txt P⁴⁶ N A B D* F G 33. 81. 326. 1175. 2464 pc co • 2^f -σταντες N C D* F G 33. 81. 326 pc | ° -στωντες D² Ψ M | txt P⁴⁶ B P 0243. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 pc (A: illeg.) • 4^f καταυγ- C D H 365. 1175 pc; Epiph | ° διαυγ- A 33. 104. 326. 2464 pc | txt P⁴⁶ N B F G Ψ 0243. 1739. 1881 M; Eus | ° αυτοις D² Ψ 0209 M vg^{cl} sy; Spec | txt P⁴⁶ N A B C D* F G 0243. 33. 81. 326. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat; Ir^{lat} Eus Epiph • 5^f t B H Ψ 0186. 0209. 0243. 33. 1739. 1881 M a b sy^p; Mcion^E Pel | txt P⁴⁶ N A C D (F G, P) 81. 326. 629. 1505 pc lat sy^b; Ambst | ° Ιησου P⁴⁶ N* A C 0243. 33. 1739. 1881 pc co; Mcion^E | Χριστου N¹ 2464 t vg^{ms} bo^{ms} | Χριστον 326. 1241^s pc | Ιησουν Χριστον 629. 630. (0186: -ου -ου) (a) b | txt A* vid B D F G H Ψ 0209 M • 6° 1311 pc

Mc 3,5! Act 28,27

R 7,6

E 2,15 R 10,4

Act 15,21!

Ex 34,34 R 11,23. 26s

1 K 15,45; 6,17 ·

J 8,36! R 7,6 |

Ex 16,7.10; 24,17 · 4,4! ·

Ph 3,21!

3,6 · 1 K 7,25!

G 6,9 | 1 K 4,5 ·

1 K 3,19

2,17 1 Th 2,3

5,12! · 5,11

2 P 3,16

1 K 1,18

J 12,31!

6 · Mt 17,1ss P

3,18 R 8,29 Kol

1,15 H 1,3

R 10,9!

1,24 1 K 3,5 |

unde?

Gn 1,3 Ps 112,4
Job 37,15 & Is 9,1·
1P 2,9! · 4 E 1,18

5,1 Thr 4,2
7-10: 1K 4,11-13!

1,4,8; 7,5

H 13,5

16; 1,5; 13,4 1K
15,31 G 6,17·
R 6,8; 8,17 Ph
3,10s
Ph 1,20! |
6,9 R 8,36!

Ps 115,1 &

1K 6,14!

E 5,27! | 1,6

1,11!

G 6,9! ·

E 3,16! · Kol 3,10

J 16,22 R 8,17s
H 12,11 1P 1,6s

H 11,1,3 Kol 1,16

2P 1,13s Sap 9,15

Mc 14,58 H 9,11!
Kol 2,11

σκοτούς φῶς ἱλάμψει, ὁ δὲ ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

7 Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀστροκίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἡ τοῦ θεοῦ καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν. 8 ἐν παντὶ θλιβόμενοι ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, 9 διωκόμενοι ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, καταβαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, 10 πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. 11 ἄει γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. 12 ὥστε ὁ θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. 13 Ἐχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πίστεως κατὰ τὸ γεγραμμένον· ἐπίστευσα, διὸ τ' ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, 14 εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν. 15 τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ διὰ τῶν πλειόνων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.

16 Διὸ οὐκ ἐγκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ' ὁ ἔσω ἡμῶν ἀνακαίνουται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. 17 τὸ γὰρ παραντίκα τ' ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ὁ ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, 18 μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλεπόμενα ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα· τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα, τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.

5 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους καταλυθῇ, οἰκοδομῇ ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποίητον αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 2 καὶ γὰρ ἐν

6 ἱ-ψαί N² C D² F G H Ψ 0209. 33. 1881 M latt | txi ϕ⁴⁶ N* A B D* 0243. 6. 1739. 2464 pc; Cl Epiph | ^ο D* F G 81 it vg^{mss}; Mcion^T Ambst | ^ο 33 pc vg^{mss} | 'αυτου ϕ⁴⁶ C* D* F G b r | txi N A B C³ D² Ψ 33. 1739. 1881 M t vg sy co | ^ο 2 A B 33; Tert | 2 / D F G 0243. 630. 1739*. 1881 pc lat; Ambst | txi ϕ⁴⁶ N C H Ψ 0209. 1739c M t vg^{mss} sy • 10 'τοις σωμασιν N 0243. 326. 1739. 1881 pc r t vg sy^p bo^p; Or • 11 'ει ϕ⁴⁶ F G a b sy^p; Ir^{lat} Tert Ambst • 13 'και N F G 0186. 1175 sy | txi ϕ⁴⁶ B C^{vid} D Ψ 33. 1739. 1881 M latt • 14 ^ο ϕ⁴⁶ B (0243. 33). 629. (630). 1175*. (1739) pc r vg sa bo^{mss}; Tert | txi N C D F G Ψ 1881 M a b sy bo | ^ο δια N² D¹ Ψ M sy | txi ϕ⁴⁶ N* B C D* F G P 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 pc latt co; Tert • 16 'εκκ- C D² Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M | txi ϕ⁴⁶ N B D* F G 6. 81. 326. 2464 pc co | 'εσωθεν K L 629. 1241 pm | εσωθ. ημων D² Ψ 1505 pc | εσω P 323. 945 pc • 17 'προσκαίρον και D* F G (latt sy); Tert | ^ο ϕ⁴⁶ B sy^p | txi N C^{vid} D F G Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M latt sy^h; Or

τούτῳ στενάζομεν τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, 3 'εἰ γε' καὶ ἔκδυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὐρεθῆσόμεθα. 4 καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνῳ στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. 5 ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο θεός, ὁ τ' δοὺς ἡμῖν τὸν ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος. 6 Θαρρύντες οὖν πάντοτε καὶ εἰδότες ὅτι ἔνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἔκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου. 7 διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἰδους. 8 Ἐθαρρῶμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. 9 διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. 10 τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος πρὸς ᾧ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν εἴτε κακόν.

11 Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου ἀνθρώπους πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα· ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. 12 οὐ τ' πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἐξηγῆτε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους καὶ (μὴ ἐν) καρδίᾳ. 13 εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ· εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. 14 ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι τ' εἰς ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἅρα οἱ πάντες ἀπέθανον. 15 καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι.

16 Ὡστε
¶ 5,3 'εἰπερ ϕ⁴⁶ B D F G 33. 1175 pc | ^ο ενδυσ- ϕ⁴⁶ N B C D² Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M lat sy co; Cl | (ex err.) εκλυσ- F G | txi D* c a f; Mcion Tert Spec • 4 'τουτω D F G 81. (104). 1505 pc it vg^{cl} sy; Tert Ambst Spec | ^ο βαρυνόμενοι D* c F G 1505 pc • 5 'γαζόμενος D F G lat; Ambst | ^ο και N² D¹ (33) M sy^h; Ir^v. Ambst | txi ϕ⁴⁶ N* B C D* F G P Ψ 0243. 6. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc lat sy^p co; Ir Or • 6 'επιδη- D* (F G) • 8 'ρουντες N 0243. 6. 33. 81. 630. 1739. 1881. 2464 pc; Tert • 10 'α er^o D* F G | ^ο ιδια ϕ⁴⁶ 365 pc lat; Cyp | ^ο κακον ϕ⁴⁶ B D F G Ψ M; Cl | txi N C 048. 0243. 33. 81. 326. 365. 630. 1739. (1881) pc • 11 'θωμεν ϕ⁴⁶ P Ψ 629. 2464 pc vg^{mss} • 12 'γαρ D² 048. 33 M sa | txi ϕ⁴⁶ N B C D* F G Ψ 0243. 81. 104. 326. 1739. 1881. 2464 pc latt sy bo | ^ο υμ- ϕ⁴⁶ N B 33 pc g vg^{mss} | ^ο ουκ εν D* F G | ^ο ου C D² Ψ M | txi ϕ⁴⁶ N B 0243. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc • 14 'ει N² C* 048. 0243. 81. 104. 365. 629c. 630. 1175. 1739. 1249 pm f vg sa bo^{mss}

Mc 8,12!

Sap 9,15

1K 15,53s

1,22!

4,18 R 8,23s 1K
13,12 1P 1,8

Ph 1,23

R 14,18 E 5,10
H 13,21!

R 14,10 Act 10,
42! · E 6,8 ·
11,15! Eccl 12,14

1P 1,17! · G 1,10

4,2

3,1; 4,2; 6,4; 10,
12,18; 12,11 · 1,14
1Sm 16,7

12,1ss 1K 14,2

Mc 5,15!

J 11,50

R 6,6 1P 4,1 |

1T 2,6!

R 14,7s

R 6,11; 7,4

1,17 Kol 1,22!

R 8,1; • 6,4; 12,2

G 6,15 Ap 21,5

E 2,15 Is 43,18s |

1 K 1,30

R 5,10

Act 20,24

Kol 1,19s • R 4,8

E 6,20

J 8,46! • G 3,13

R 1,17! 1 K 1,30

1 K 3,9!; • 15,10

Is 49,8 ☉

L 4,19,21

5,12!

4-10; 1 K 4,11-13! •

1,6

Act 16,23; 19,29;

21,30

1 K 4,11 Ph 4,12 |

11,3 • G 5,22! •

R 12,9 J T 1,5

1 P 1,22 |

1 K 2,4! • R 13,12!

Mt 27,63

4,10s! Ps 118,17s

Act 14,19

8,9 Ph 4,12s

ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν κατὰ σάρκα· (εἰ καὶ) ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν οὐκέτι γινώσκουμεν. **17** ὥστε εἰ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις· τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονεν ἡμεῖς καὶ Χριστοῦ καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, **19** ὥς ὅτι θεὸς ἦν ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν (τὸν λόγον) τῆς καταλλαγῆς. **20** Ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν ὡς τοῦ θεοῦ παρακαλοῦντος δι' ἡμῶν· δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ θεῷ. **21** τὸν μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα ἡμεῖς γενώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς· **2** λέγει γάρ· *καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι.*

ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. **3** Μηδεμίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπὴν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, **4** ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστάντες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, **5** ἐν πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, **6** ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν πνεύματι ἀγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, **7** ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ· διὰ τῶν ὅπλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, **8** διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας· ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, **9** ὡς ἀγνοούμενοι καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι καὶ μὴ θανατούμενοι, **10** ὡς λυπούμενοι ἀεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτω-

16 2 / F G | εἰ δε K | εἰ δε και N² C² D² Ψ M² sy^h | txi p⁴⁶ N² B D² 0225. 0243. 33. 326. 1739. 1881. l 249 pc; Eus (C* illeg.) • **17** τα παντα κ. 6. 33. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1881 pm a b vg^{cl}; (Ambst) | κ. τα π. D² K L P Ψ 104. 326. 945. 2464 pm sy^h | txi p⁴⁶ N B C D² F G 048. 0243. 365. 629. 1175. 1739. l 249 pc vg^{cl} co; Cl • **19/20** το ευαγγελιον p⁴⁶ | (+ του D*) ευαγγελιου τον λ. D* F G (a) | τον D* F G et o p⁴⁶ D* F G Ψ b | txi p³⁴ N B C D² 048. 33. 1739. 1881 M² vg sy • **2** 1 6,1 1 6-λουντες p⁴⁶ D* F G 1505 pc a b | txi N B C D² Ψ 33. 1739. 1881 M² r vg • **3** 1 3 1 3-τημων D F G 629. 1505 pc it vg^{ww} sy co; Ambst • **4** 1 4 1 4-στανοντες B P 104. 1175. 1505 pc | -στωντες N² D² Ψ 048. 1881 M² | txi p⁴⁶ N² C D* F G 0225. 0243. 33. 81. 1739. 1881 vid pc; Cl • **9** 1 9-πειραζομ- D* F G it; Ambst

χοι πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μηδὲν ἔχοντες καὶ πάντα κατέχοντες.

11 Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέφωγεν πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδιά ἡμῶν πεπλάτυνται· **12** οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχχνοις ὑμῶν· **13** τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς.

14 Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις· τίς γὰρ μετοχή δικαιοσύνης καὶ ἀνομία, ἢ τίς κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; **15** τίς δὲ συμφώνησις Ἰησοῦ πρὸς Ἑβελιάρ, ἢ τίς μερίς Ἰησοῦ μετὰ ἀπίστου; **16** τίς δὲ συγκατάθεσις ναφ̄ θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ἡμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐσμεν ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ θεὸς ὅτι

ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσω καὶ ἔσομαι αὐτῶν θεὸς καὶ αὐτοὶ ἔσονται ἡμῶν λαός.

17 διὸ ἐξέλθατε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε·

κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς

18 καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέγει κύριος παντοκράτωρ.

7 Ταῦτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρῶς ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἀγιωσύνην ἐν φόβῳ θεοῦ.

2 Χωρήσατε ἡμᾶς· οὐδένα ἡδικήσαμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσαμεν. **3** πρὸς κατάκρισιν οὐ λέγω· προεῖρηκα γὰρ ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. **4** πολλὴ μοι παρρησία πρὸς ὑμᾶς, πολλὴ μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν· πεπλήρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.

11 1 (ex itac.?) υμ- N B 0243. 1881. 2464 pc • **15** 1-στω D (F G) Ψ M² sy | txi p⁴⁶ N B C P 0243. 33. 81. 326. 1175. 1739. 1881 pc lat; Cl Ambst | 1-λιαν D K Ψ 6 pc (b) vg^{ms} | -λιαβ F G d | -λιαλ pc lat; Tert | 1-στου B 33 pc • **16** 1 6-εστε p⁴⁶ (N²) C D² F G Ψ (0209) M² lat sy; Tert | 1 6-εστε N² 0243. 1739 pc; Cl | txi B D* L P 6. 33. 81. (104). 326. 365. 1175. 1881. 2464 pc co; Or | 1 6-μοι D F G Ψ 0209. 1881 M² latt sy co; Tert Eus Epiph | txi p⁴⁶ N B C I vid P 0243. 33. 81. 1175. 1739 pc; Cl Or • **17** 1 7-πνευματι p⁴⁶ | 1 7-γαλαθη p⁴⁶ • **4** 1 4-εν B

Jc 2,5 Ap 2,10

Ps 118,32 ☉

7,3

1 K 4,14!

Dt 32,10 E 5,7,11

1 K 10,20s 1 Rg 18,21

1 K 3,16!

Lv 26,11s J 14,23! Ap 21,3

Ez 37,27

Is 52,11,4 Ap 18,4

Act 19,9!

Ez 20,34,41

2 Sm 7,14 Jr 31,9

Is 43,6

2 Sm 7,8 ☉ Am

3,13

2 P 1,4 • 1 J 3,3

1 P 1,17!

6,12

3,2; 6,11 Ph 1,7

8,24!

Phm 7

Act 20,11s

2,13; 8,13 2Th
1,7 · 4,8! | 1,3s Is
49,13 Act 28,15 ·
2,13!

cf 1Th 3,6s

2,2-4

2,7

2,16

2,5-11

11,2 | 2,9!

2,13! · 1K 16,18

8,24!

5 Καὶ γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἢ σὰρξ ἡμῶν ἀλλ' ἐν παντί θλιβόμενοι· ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. **6** ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου, **7** οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἢ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὁδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ ὥστε με μᾶλλον χαρῆναι. **8** Ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι· εἰ ἔτι καὶ μετεμελόμην, (βλέπω [γὰρ]) ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη εἰ καὶ πρὸς ὥραν ἐλύπησεν ὑμᾶς, **9** νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν· ἐλυπήθητε γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. **10** ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον ἐργάζεται· ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. **11** ἰδοὺ γὰρ αὐτὸ τοῦτο τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ἔποίησεν κατεργάσατο ἔν ὑμῖν σπουδὴν, ἀλλὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλὰ ἐκδίκησιν. ἐν παντί συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἄγνοους εἶναι τῷ πράγματι. **12** ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, οὐχ ἕνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος ἔτι οὐδὲ ἕνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος ἀλλ' ἕνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **13** διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. Ἐπὶ ὁδὲ τῇ παρακλήσει ἡμῶν περισσοτέρως μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀναπέπαιται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν. **14** ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι, οὐ κατησχύνθη, ἀλλ' ὥς πάντα ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν (ἡ ἐπὶ Τίτου) ἀλήθεια

5 ἔσχεν (φ⁴⁶ FG) B K | txt N (C 33) D Ψ 0243. 1739. 1881 M | φ⁴⁶ pc sy^p; Tert
• 8 ἡ προτερα ἐπ. 1505 pc sy^h | επ. μου D* FG | τ δε B | τ / φ⁴⁶ B D* it sa; Ambst |
βλεπων φ⁴⁶ vg | txt N C D¹ FG Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M vg^{ms} sy bo • 10 ἡ κατε-
• 11 ἡμας N² D Ψ M a f vg; Cl Pel | txt φ⁴⁶ N* B C D P 81. 1175 pc (33: h. t.); Cl
2464* pc b r p; Ambst | τ εν N² C F G P 104. 326. 365. 629. 1505. 2464 pm a vg sy; Ambst
Pel | txt (φ⁴⁶) N* B D K L Ψ 0243. 6. 33. 81. 630. 1175. 1241. 1739. 1881 pm (b) r p; Cl |
ἡ-θιαν φ⁴⁶ N* 1505 pc | τ¹ εν D¹ Ψ M d sy | txt N B C D* FG 0243. 33. 81. 1175. 1739.
1881. 2464 pc lat; Cl Ambst • 12 ἡαλλ N² B 365. 1175 pc; Ambst | ἡμ-... ἡμ- 323. 945
pc lat; Ambst | υμ-... υμ- N D* C F 0243. 629 pc | ἡμ-... ἡμ- D¹ G d vg^{ms} • 13 ο φ⁴⁶ 81.
104. 365. 629. 630. 1175 al • 14 παντοτε C F G 81. 1505 pc sy^h co | παντων 326 | υμ-
B F | τ 2 3 N* B 81. 326. 1881 pc | η προς Τιτον D F G P Ψ 365. 614. 1175 pc latt | txt
φ⁴⁶ N² C 0243. 33. 1739 M

ἐγενήθη. **15** καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστὶν ἀναμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. **16** χαίρω ὅτι ἐν παντί θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

9 **8** Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, **2** ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἢ περισσεῖα τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτωχεῖα αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτος τῆς ἀπλότητος αὐτῶν. **3** ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ παρὰ δύναμιν, αὐθαίρετοι **4** μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν τὴν χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἀγίους, **5** καὶ οὐ καθὼς ἡλπίσαμεν ἀλλὰ ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυρίῳ καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ **6** εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρξατο οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν ταύτην. **7** Ἄλλ' ὥσπερ ἐν παντί περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ καὶ γνώσει καὶ πάσῃ σπουδῇ καὶ τῇ ἐξ ἡμῶν ἐν ὑμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. **8** Οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω ἀλλὰ διὰ τῆς ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων. **9** γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσεν πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἑκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. **10** καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι· τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλαιν ἡ προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. **11** νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλαιν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ ἔχειν. **12** εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὼς ἂν ἔχη εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὼς οὐκ ἔχει. **13** οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν ἢ θλίψις, ἀλλ' ἐξ ἰσό-

2,9! ·
E 6,5 Ph 2,12
Ps 2,11

9,14 R 15,26

1Th 1,6; 2,14s

9,11.13 R 12,8

9,7

9,13 R 15,26 H
13,16 · 9,1 Act 11,
29! |

17 · 2,13!

R 15,28

1K 1,5

1K 7,6

Ph 2,6-8

6,10 1K 1,5

1K 7,25.40

Ph 2,13!

9,2 |

19; 9,2

R 15,31

7,5!

¶ 8,2 βαθος φ⁴⁶ D* pc bo | τον πλουτον N² D F G Ψ 1881 M | txt φ⁴⁶ N* B C P 0243. 6. 33. 81. 104. 1175. 1739. 2464 pc • 3 ὑπερ Ψ M | txt N B C D F G 0243. 6. 33. 81. 1175. 1739. 1881. 2464 pc • 4 δεξασθαι ημας 6. 945 al • 5 θεω φ⁴⁶ pc a f r vg^{ms}; Ambst
• 6 εννη- B pc • 7 ὑμων εν ημιν N C D F G Ψ (33) M lat sy^h | υμ- εν υμ- 326. 629. 2464 pc | txt φ⁴⁶ B 0243. 6. 104. 630. 1175. 1739. 1881 pc r sy^p co; Ambst • 8 ζω D* F G
• 9 B sa | ημ- C K 6. 323. 614 al; Eus Did¹ | αυτου D F G sy^p; Did • 10 εννη- D* F G 629* • 13 δε N² D F G Ψ M lat sy^h; Cl Ambst | txt N* B C 048. 0243. 33. 81. 323. 1739. 1881 pc d p; Cyp

τητος· **14** ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς τὸ ἐκεῖνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκεῖνων περίσσευμα ὀγένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γένηται ἰσότης, **15** καθὼς γέγραπται· ὁ τὸ πολὺ οὐκ ἐπλεόνασεν, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον οὐκ ἡλαττόνησεν.

16 Χάρις δὲ τῷ θεῷ τῷ δόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, **17** ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων αὐθαίρετος ἐξήλθεν πρὸς ὑμᾶς. **18** συνεπέμψαμεν δὲ ἡμεῖς μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφόν² οὗ ὁ ἐπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν, **19** οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν ἔσιν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν [αὐτοῦ] τοῦ κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν ἡμῶν, **20** στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται ἐν τῇ ἀδρότῃ ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν· **21** ἔκδοσαν γὰρ καλὰ οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. **22** συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελφόν ἡμῶν ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ ὁ πολὺ σπουδαίωτερον πεποιθήσει τὴν πολλὴν τῇ εἰς ὑμᾶς. **23** εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινῶς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργός· εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ. **24** τὴν οὖν ἐνδειξίν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν εἰς αὐτοὺς ἐνδεικνύμενοι εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

9 Περί μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους ἡμερῶν μοί ἐστιν τὸ γράφειν ὑμῖν· **2** οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν ἣν ὑπὲρ ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκευάσται ἀπὸ πέρυσι, καὶ τὸ τῶν ὑμῶν ζήλος

9,12 1 K 16,17 Ph 2,30 Kol 1,24

Ex 16,18

R 7,25!

2,13! 17

22; 12,18

Act 6,6

11!

Prv 3,4 & R 12,17

18!

2,13!

R 16,7

1,14; 7,4,14; 9,3 2Th 1,4

8,4,20

8,11!

14 ° φ⁴⁶ 0243. 630. 1175. 1739. 1881 pc • **16** † διδόντι κ* B C I vid ψ 0243. (33). 1739. 1881 M sa | txt φ⁴⁶ κ² D F G L 6. 323. 326. 1241. 1505 al lat sy bo; Ambst • **18** † 3 4 1 2 κ* P pc • **19** † εν B C P 0225. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 al f vg co; Ambst | txt φ⁴⁶ κ² D F G ψ M a b p | † αυτην P 0243. 630. 1739. 1881 pc vgms | – B C D* F G L 81. 104. 326. 365. 629. 1175. 2464 al lat co; Ambst | txt κ D I ψ 1881* M sy (φ⁴⁶, 33; h. t.) • **21** † –μενοι γαρ C 0225. 33. 81. 326. 365. 1505 pc; Cl | –μενοι ψ M | txt φ⁴⁶ κ² B D F G P 0243. 6. 630. 1175. 1739. 1881 pc latt | † του κ. 1845 pc | του θεου φ⁴⁶ (pc) lat sy p; Ambst • **22** ° φ⁴⁶ vid pc | † δε B • **24** † ενδειξασθε κ C D² ψ 0225. 0243. 1739. 1881 M lat | txt B D* F G 33 pc b p vgms
¶ **9,1** † –σσοτερον φ⁴⁶ g • **2** † ο C D F G ψ 0243. 1739. 1881 M | txt φ⁴⁶ κ² B 33. 1175 pc | † εξ D F G ψ 0209 M vgms sy^h | txt φ⁴⁶ κ² B C P 0243. 6. 33. 81. 326. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat sy p co; Ambst

ἡρέθισεν τοὺς πλείονας. **3** ἐπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον παρεσκευασμένοι ἦτε, **4** μή πως ἐὰν ἔλθωσιν σὺν ἐμοὶ Μακεδόνες καὶ εὐρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευάστους καταισχνυθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ γλέγω ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ. **5** ἀναγκαῖον οὖν ἡγήσαμην παρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς καὶ προκαταρτίσωσιν τὴν προεπηγγελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοίμην εἶναι οὕτως ὥς εὐλογίαν ὁ καὶ μὴ ὥς πλεονεξίαν.

6 Τοῦτο δέ, ὁ σπειρῶν φειδομένως φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπειρῶν ἐπ' εὐλογίαις ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. **7** ἕκαστος καθὼς προήρηται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης· ἰλαρὸν γὰρ δότῃν ἀγαπᾷ ὁ θεός. **8** δυνατεῖ δὲ ὁ θεός πᾶσαν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθόν, **9** καθὼς γέγραπται· ἐσκόρπισεν, ἔδωκεν τοῖς πένησιν, ἢ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

10 ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπόρον τῷ σπείροντι καὶ ἄρτον εἰς βρώσιν· χορηγήσει καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν καὶ αὐξήσει τὰ γενήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. **11** ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ θεῷ. **12** ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶν προσαναπληροῦσα τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ. **13** διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες τὸν θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀπλότῃ

8,24!

Act 17,14s; 20,4

11,17 H 3,14!

Prv 11,24

Dt 15,10
8,3 Phm 14 • Prv 22,8a &

E 2,10 Kol 1,10
2Th 2,17 2T 3,17
Ti 2,14 |
Ps 111,9 &

Is 55,10

Hos 10,12 &

1 K 1,5 • 8,2!

1,11!

R 15,27!

8,14!

8,21

4 † λεγωμεν κ B C² ψ 0209. 0243. 33. 1739. 1881 M f vg sy sa^{ms} bo | txt φ⁴⁶ C* D F G 048 a p vg^{ms} sa^{ms}; Ambst | † της καυχησης κ² D² (ψ) 0209 M sy (p) | txt φ⁴⁶ κ* B C D* F G 048. 0243. 33. 81. 629. 1739. 1881. 2464 pc latt co • **5** † προς B D F G 365. 1175. 1505 pc | ° φ⁴⁶ vid κ* F G latt sy p • **7** † προαιρειται D ψ 048 M | txt κ B C F G P 0243. 6. 33. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc lat co; Cyp • **8** † –ται 33 pc f g p vgms | –τος C² D² ψ 048. 0243. 1739. 1881 M b | txt φ⁴⁶ κ² B C* D* F G 104 t vg; Ambst • **9** † του αιωνος F G K 0243. 6. 326. 629. 630. 1241. 1739. 1881 al a vg^{cl} bo^{ms} • **10** † σπερμα κ C D I ψ 048. 0209. 0243. 33. 1739. 1881 M | txt φ⁴⁶ B D* F G 1175 pc | –σαι ... –ναι ... –σαι κ² D² ψ 0209. 0243. 1739. 1881 M | –σαι ... –ναι ... –σαι F G | txt (φ⁴⁶ 104; ... –σαι) κ* B C D* P 33. 81. 326. 1175. 2464 pc latt • **11** † (ex itac.?) ει τις φ⁴⁶ D* 326 b; Ambst | † θεω D* | θεου B • **12** † –στιαν φ⁴⁶ (d g r); Ambst • **13** † και B sa

8,4! τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, **14** καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ἡμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. **15** Χάρις τῷ θεῷ ἐπὶ τῇ ἀνεκδιγητῷ αὐτοῦ δωρεᾷ.

G 5,2 · Mt 11,29

10

11! · 1 K 4,21

1,17

G 2,20

R 13,12!

8; 13,10

Prv 21,22

R 16,26!

2,9!

1 K 1,12!

11,16; 12,6 · 13,10

1 K 5,4s

12,19! Jr 24,6 · 4!

2 P 3,16

1

1 K 2,3! · 11,6

2; 12,20; 13,2,10

5,12!

10 Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πρᾶ-
τητος καὶ ἐπεικειάς τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσω-
πον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς. **2** δέ-
ομαι δὲ τὸ μὴ παρῶν θαρρῆσαι τῇ πεποιθήσει ἣ λογιζο-
μαι τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζομένους ἡμᾶς ὡς κατὰ
σάρκα περιπατοῦντας. **3** Ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ
κατὰ σάρκα στρατευόμεθα, **4** τὰ γὰρ ὅπλα τῆς ἡγεσίας
ἡμῶν οὐ σαρκικά ἀλλὰ δυνατὰ τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν
ὀχυρωμάτων, λογισμοὺς καθαιροῦντες **5** καὶ πᾶν ὕψωμα
ἐπαυρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ αἰχμαλωτι-
ζόντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ, **6** καὶ ἐν
ἐτοίμῳ ἔχοντες ἐκδικῆσαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πλη-
ρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή.

7 Τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπετε. εἴ τις ἔπειοιθεν ἑαυτῷ
Χριστοῦ ἵνα εἶναι, τοῦτο λογιζέσθω πάλιν ἔφ' ἑαυτοῦ, ὅτι
καθὼς αὐτὸς Ἰησοῦς, οὕτως καὶ ἡμεῖς. **8** ἔάν τις γὰρ
περισσότερόν τι ἡμεῖς καυχῆσθαι περὶ τῆς ἐξουσίας ἡμῶν
ἢς ἔδωκεν ὁ κύριος ἡμῶν εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρε-
σιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι. **9** ἵνα μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκ-
φοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. **10** ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ
μέν, ὡς φησὶν, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ
σώματος ἀσθενῆς καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημένος. **11** τοῦτο
λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἱ οἱ ἐσμεν τῷ λόγῳ δι' ἐπιστο-
λῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.

12 Οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τι-
σιν τῶν ἑαυτοὺς συνιστανόντων, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς

14 ἡμ- B 1881 pc vgms
¶ **10,4** -τις (!) D² K L 1175. 1241. 1881 al (P⁴⁶ B* C D* P 2464 sine acc.) | tx B² (F G; -τίας) Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1505. 1739 pm • **7** δὲ δόκει πεποιθέναι B | τ δούλος D* F G a vgms; Ambst | αφ C D F G H Ψ 0209. 0243. 33. 1739. 1881 sy | tx P⁴⁶ B L 1175. 1505 pc | ο Χριστός P⁴⁶ • **8** ο P⁴⁶ B F G H 0243. 6. 33. 365. 630. 1175. 1739. 1881 pc it vgms | tx B C D Ψ (0209) M f (r) vg sy; Ambst | -σομαι B L P 0209. 0243. 6. 104. 326. 1175. 1241. 1505. 1881* al (g) | -σωμαι, καυχησομαι P⁴⁶ | -σωμεθα 33 | tx B C D F G Ψ 1739. 1881* M | ἡμιν B² D² F G (0209) M syh (P Ψ 629. 1505. 1881 pc it) | tx P⁴⁶ B* C D* H 0243. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739. 2464 pc b vgst • **10** B² D F G I Ψ 0209. 0243. 33. 1739. 1881 M syh | tx P⁴⁶ B* B H 326. 1175 pc | φασιν B lat sy | -P⁴⁶vid 1881 b bo^{ms}; Ambst

ἑαυτοὺς μετροῦντες καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς οὐ συνιᾶσιν. **13** ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα ἡμεῖς καυχώμεθα ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. **14** (οὐ γὰρ ὡς) μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτοὺς, ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, **15** οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν **16** εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρίῳ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. **17** Ὁ δὲ καυχώμενος ἐν κυρίῳ καυχάσθω. **18** οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστιν δόκιμος, ἀλλὰ ὃν ὁ κύριος συνίστησιν.

11 Ὁφελον ἀνείχεσθέ μου μικρόν τι ἄφροσύνης ἀλλὰ καὶ ἀνέχεσθέ μου. **2** ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνὴν παραστήσαι τῷ Χριστῷ. **3** φοβοῦμαι δὲ μή πως, ὡς ὁ ὄφις ἐξηπάτησεν Εὐάν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, τὸ φθαρῆ τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος [καὶ τῆς ἀγνότητος] τῆς εἰς ὁτὸν Χριστόν. **4** εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἀνέχεσθε.

5 Λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. **6** εἰ δὲ καὶ ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντὶ φανερώσαντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. **7** Ἡ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγγέλιον εὐ-

12/13 D* F G a b (vg); Ambst | -χομενοι F G a | - D* • **14** ὡς γὰρ B • **18** συνιστῶν D² Ψ 1881 M | tx P⁴⁶ B* B D* F G H I vid P 0121. 0243. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 2464 al
¶ **11,1** ° F G H M it; Lcf Ambst | tx P⁴⁶ B* B D Ψ 0121. 0243. 6. 33. 365. 1739. 1881 al f t vg syh | της αφ. F G 6. 81. 630. 1175 pc | τη -νη H M | tx P⁴⁶vid B* B D P Ψ 0243. 33. 1739. 1881 pc • **3** ἢποτε F G 630. 1505. 1739. 1881 pc vgms | μη D* lat; JulC¹ | μητε 0243 | τ ουτω(ς) D¹ Ψ 0121. 0243. 0278. 1739. 1881 M lat sy; Ambst | tx P⁴⁶ B* B D* F G H P 33. 81. 1175 pc r; JulC¹ Cl Lcf | ° B² H Ψ 0121. 0243. 1739. 1881 M (b) f* vg sy; JulC¹ | tx P⁴⁶ B* B D⁽²⁾ F G 33. 81. 104. (326) pc a r syh** co; Pel | ° t B F G 0121. 0243. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 al | tx P⁴⁶ B D H Ψ 33 M; JulC¹ Cl Epiph. • **4** ἀνείχεσθε P³⁴ B D² F G H (Ψ al: ην-) 0121. 0243. 0278. 1739. 1881 M lat sy | tx P⁴⁶ B D* 33 pc r sa • **5** δε B • **6** ° P⁴⁶ | φαν, εαυτους 0121. 0243. 630. 1739. 1881 pc | -ρωθεντες P³⁴ B² D² Ψ 0278 M r (vgcl) | -ρωθεις D* (lat; Ambst) | tx B* B F G 33 pc • **7** εαυ- D F G K* L P 365 pc | tx P^{34,46} B Ψ 0121. 0278. 33. 1739. 1881 M sy

Ph 4,10,15 ηγγελισάμην ὑμῖν; **8** ἄλλας ἐκκλησίας ἐσύλησα λαβὼν ὁψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν, **9** καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς καὶ ὑστερηθεὶς οὐ κατενάρκησα οὐθενός· τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοὶ ἐλθόντες ἀπὸ Μακεδονίας, καὶ ἐν παντὶ ἀβαρή ἑμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα καὶ τηρήσω. **10** ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοὶ ὅτι ἡ καύχησις αὐτὴ οὐ φραγίσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασιν τῆς Ἀχαΐας. **11** διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; ὁ θεὸς οἶδεν.

12 Ὁ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω τὴν ἀφορμὴν τῶν θελώντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται εὐρεθῶσιν καθὼς καὶ ἡμεῖς. **13** οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. **14** καὶ οὐ ἰθαῦμα· αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. **15** οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται ὡς διάκονοι δικαιοσύνης· ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.

16 Πάλιν λέγω, μὴ τίς με δόξη ἄφρονα εἶναι· εἰ δὲ μὴ γε, κἂν ὡς ἄφρονα δεξασθῆ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχῆσωμαι. **17** ὁ λαλῶ, οὐ κατὰ ἑκύριον λαλῶ ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς καυχήσεως. **18** ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κἀγὼ καυχῆσομαι. **19** ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες· **20** ἀνέχεσθε γὰρ εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις καταεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει. **21** κατὰ ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήκαμεν.

Ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. **22** Ἑβραῖοί εἰσιν; κἀγώ. Ἰσραηλίται εἰσιν; κἀγώ. σπέρμα Ἀβραάμ εἰσιν; κἀγώ. **23** διάκονοι Χριστοῦ εἰσιν; παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ· ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν θανάτοις πολλάκις. **24** Ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις

τεσσεράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον, **25** τρις ἔρραβδίσθην,

14 ἰθαῦμαστον D¹ Ψ 0121 M¹ | txi p⁴⁶ B D* F G P 098. 0243. 0278. 6. 33. 81. 326. 365. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc; Or¹ • **17** θεὸν a f r t vg^c; Ambst Pel | ἀνθρώπων 69 • **18** τ¹ την B² D¹ Ψ 0121. 1739^c. 1881^c M¹ | txi p⁴⁶ B D* F G H 098. 0278. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1505. 1739*. 1881* al • **21** ἡνσησαμεν D F G I^{vid} Ψ 0121. 1739^c M¹ | txi p⁴⁶ B H 0243. 0278. 33. 81. 1175. 1739*. 1881 pc • **23** 4 2 3 1 5 N* F G; Or¹ | 1 5 3 4 2 P | 4 5 3 1 2 N² D¹ H Ψ 0121 M¹ sy^p | 3 4 5 Cl | txi p⁴⁶ B D*² (0243). 33. 629. 630. (1739. 1881) pc lat; Ambst

ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρις ἐναυάγησα, νυχθήμερον ἐν τῷ βυθῷ πεποίηκα· **26** ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ληστών, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσσει, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, **27** τὸ κόπω καὶ μόχθω, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι· **28** χωρὶς τῶν παρεκτὸς ἢ ἐπίστασίν μοι ἢ καθ' ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. **29** τίς ἀσθενεῖ καὶ οὐκ ἀσθενῶ; τίς σκανδαλίζεται καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι; **30** Εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας ὁμοῦ καυχῆσομαι. **31** ὁ θεὸς τὸ καὶ πατήρ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. **32** ἐν Δαμασκῷ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρούρει τὴν πόλιν Δαμασκηνῶν πιάσαι με, **33** καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

12 Καυχᾶσθαι δεῖ, οὐ συμφέρον μὲν, ἐλεύσομαι δ' εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύψεις κυρίου. **2** οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν δεκατεσσάρων, εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. **3** καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἄχωρὶς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, **4** ὅτι ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι. **5** ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ καυχῆσομαι εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις. **6** Ἐὰν γὰρ θελήσω καυχῆσασθαι,

27 Ten N² H 0121. 33. 1881 M¹ lat; Ambst | txi p⁴⁶ B D F G Ψ 0243. 1739 pc • **28** ἐπισυστασίν H^c I^{vid} Ψ 0121 M¹ | txi p⁴⁶ B D F G H* 0243. 0278. 33. 81. 326. 1175. 1739. 1881 pc | f μου N² D Ψ 0121. 0243. 1739. 1881 M¹ lat; Ambst | txi p⁴⁶ B D* F G H 0278. 33. 81. 1175 pc b d • **30** p⁴⁶ B H 1175 • **31** τοῦ Ἰσραὴλ D* • **32** τ¹ θελὼν N² D² (F G 1739) H Ψ 0121. 0243. 0278^{vid}. 33. 1881 M¹ sy^h bo | txi B D* sa; Eus
¶ **12,1** τ¹ει N² H 81. 326. 1175 pc a f vg sa; Ambst | f δε N D* Ψ bo; (Ambst) | δη K 0121. 945. 1505 pm | txi p⁴⁶ B D² F G H L P 0243. 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1175. 1241. 1739. 1881. 2464 pm latt sy sa boms | f-φερει D* 81 | f-φερει μοι D¹ H Ψ 1881 M¹ it vg^{ms} sy^h; Ambst Pel | txi p⁴⁶ B F G (P: -πει) 0243. 0278. 33. 1175. 1739 pc (f vg) co | f γαρ D Ψ 1881 M¹ sy | δε και B | txi p⁴⁶ B F G H P 0243. 0278. 33. 81. 1175. 1739. 2464 pc lat • **3** εκτος N² D² F G H Ψ 0121. 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M¹ latt | txi p⁴⁶ B D* | B sa; Ir^{lat} • **5** ουδεν p⁴⁶ lat | τ¹μου N D² F G Ψ 0121. 1881 M¹ lat; Ambst | txi p⁴⁶ B D* 0243. 0278. 6. 33. 1175. 1739 pc sy co • **6** θελω, καυχῆσομαι p⁴⁶

Act 20,3

G 2,4

Act 24,12; 20,31

12,51 1 K 2,31

R 9,5 G 1,20 1

Act 9,24 s

Mt 10,23

Act 26,19; 22,17 s
L 24,2311,11 • Act 8,39! •
Test Lev 2L 23,43 Ap 2,7 •
1 K 2,99; 11,30
10,8!

11,11 οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἔρῶ· φειδομαι δέ, μή τις εἰς ἐμέ λογίσσεται ὑπὲρ ὃ βλέπει με ἢ ἀκούει. [τι] ἐξ ἐμοῦ. **7** καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων. Ὁ διὸ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκόλωψ τῇ σαρκί, ἄγγελος ῥαταναῖ, ἵνα με κολαφίζῃ, ὅτι ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. **8** ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν κύριον παρεκάλεσα ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ. **9** καὶ εἰρηκέν μοι· ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, ἡ γὰρ δύναμις ἔν ἐν ἀσθενείᾳ τελεῖται. **10** διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς· καὶ στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ· ὅταν γὰρ ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι.

11 Γέγονα ἄφρων, ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ γὰρ ὠφείλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι· οὐδὲν γὰρ ἔστέρησα τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. **12** τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ὅς ἡσώθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν; χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην.

13 Ἰδοὺ τρίτον ὁ τοῦτο ἐτοιμῶς ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω· οὐ γὰρ ζητῶ τὰ ὑμῶν ἀλλὰ ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσιν θησαυρίζειν· ἀλλὰ οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. **15** ἐγὼ δὲ ἡδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν. εἰ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶ[v], ἦσσαν ἀγαπῶμαι; **16** Ἐστω

6 °† N* B D² F G I 6. 33. 81. 1175. 1739 pc a b vgst co | txi p⁴⁶ N² D* P 0243. 0278. 1881 p¹ f vg^{cl} sy^h; Ambst • 7 ° p⁴⁶ D P 1881 p¹ lat sa; Ir^{lat} | txi N A B F G 0243. 33. 81. 1175. 1739 pc sy^h bo | ῥαταναῖ N² A^c D¹ P 33. 1881 p¹ sy^h | txi p⁴⁶ N* A* B D* F G 0243. 1739 pc | ° N* A D F G 33. 629* pc lat; Ir^{lat} | txi p⁴⁶ N² B Ivid P 0243. 0278. 1739. (1881) p¹ a sy co; Cyp Ambst • 9 ῥαταναῖ N² A^c D¹ P 0243. 0278. 33. 1739. 1881 p¹ sy bo¹; Ir^{arm} | txi p⁴⁶ N* A* B D* F G lat sa bo¹; Ir^{lat} | ῥαταναῖ N² D¹ P 0243. 0278. 33. 1739. 1881 p¹ | txi N* A B D* F G | °† B 6. 81. 1175*. 1739 pc sy^h bo; Ir | txi N A D F G P 0278. 33. 1881 p¹ lat sy^h sa • 10 ῥαταναῖ N* | ῥαταναῖ A D F G P 33 p¹ lat sy; Tert | καὶ εν 0243. 0278. 630. 1739. 1881 pc | txi p⁴⁶ N* B 104. 326. 1175 pc • 11 ῥαταναῖ N* P 0243. 1881 p¹ b sy^(p) | txi p⁴⁶ N A B D F G K 6. 33. 81. 629. 1175. 1739. 2464 al lat co | ῥαταναῖ B • 12 ῥαταναῖ A D* pc lat; Ambst Pel | εν σημ. N² D² P (1505) p¹ vg^{cl} | txi p⁴⁶ N* B (F G) 0243. 0278. 33. 81. 326. 630. 1175. 1739. 1881. 2464 pc g • 13 ῥαταναῖ F G • 14 ° K L P 614. 629. 945. 1241 pm b | ῥαταναῖ 0243. 630. 1739. 1881 pc • 15 ῥαταναῖ N² D¹ P 0243. 1739. 1881 p¹ f vg sy | - D* a g r; Ambst | txi p⁴⁶ N* A B F G 33. 81* pc co | ῥαταναῖ N* A 33. 104*. 1241. 1505 pc | txi p⁴⁶ N² B D F G P 0243. 1739. 1881 p¹ lat

δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς· ἀλλὰ ὑπάρχων πανοῦργος δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. **17** μὴ τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; **18** παρεκάλεσα Τίτον καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν· μή τι ἐπλεονέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσιν;

19 ῥαταναῖ δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα. ῥαταναῖ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν· τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς. **20** φοβοῦμαι γὰρ μὴ πως ἐλθὼν οὐχ οἶους θέλω εὑρῶ ὑμᾶς καὶ γὰρ εὑρεθῶ ὑμῖν οἶον οὐ θέλετε· μὴ πως ῥαταναῖ, ῥαταναῖ, θυμοί, ἐριθεῖαι, καταλαλιαί, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστασίαι· **21** μὴ πάλιν ἐλθόντος μου ῥαταναῖ με ὁ θεὸς μου πρὸς ὑμᾶς· καὶ πενήθσω πολλοὺς τῶν προσημαρτηκότων καὶ μὴ μετανοησάντων ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἢ ἐπραξαν.

13 Τρίτον τοῦτο ῥαταναῖ πρὸς ὑμᾶς· ἐπὶ στόματος ὁδο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθῆσεται πᾶν ῥαταναῖ. **2** προεῖρηκα καὶ προλέγω, ὥς παρὼν τὸ δευτερον καὶ ἀπὼν νῦν, τοῖς προσημαρτηκόσιν καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἐλθω ῥαταναῖ τὸ πάλιν οὐ φείσομαι, **3** ῥαταναῖ δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὅς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. **4** καὶ γὰρ ῥαταναῖ ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ῥαταναῖ σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ ῥαταναῖ ὑμᾶς.

16 ουκ εβα- υμ. p⁴⁶ D* | ου κατεναρκησα υμων (-μας 104. 1881 pc) N F G 81. 104. 326. 629. 1881 pc | txi A B D² P 0243. 33. 1739 p¹ • 19 ου π. p⁴⁶ | παλιν N² D P 0278 p¹ g vg^{ms} sy bo | txi N* A B F G 0243. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881 pc lat | ῥαταναῖ του D(* P: - τ.) P p¹ | ενωπιον του θεου και εναντιον του 1739^{ms}; Or | txi p⁴⁶ N A B F G 0243. 629. 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1739^{ms}. 1881. 2464 pc | ° p⁴⁶ b d; Ambst • 20 ῥαταναῖ B D F G P p¹ lat sy^h sa bo? | txi p⁴⁶ N A 0243. 33. 326. 945. 1505. 1739. 1881 al sy^h bo? | ῥαταναῖ N D¹ P 0243. 1739. 1881 p¹ lat sy^h sa bo? | txi p⁴⁶ A B D* F G 33. 326 pc sy^h bo^{ms} • 21 ῥαταναῖ με τ. ο θ. μ. πρ. υμ. N² P 0243. 0278. 33. 1739. (1881) p¹ lat? | ῥαταναῖ με πρ. υμ. τ. με ο θ. μ. D⁽¹⁾ sy^h | txi p⁴⁶ N* A B F G P 81. 326 pc sed ῥαταναῖ υμῶν N² B D F G L P 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241. 2464 pm
¶ 13,1 ῥαταναῖ εχω ελθειν A vg^{ms} • 2 ῥαταναῖ D¹ P p¹ vg^{ms} sy sa (bo) | txi p⁴⁶ N A B D* F G I 0243. 6. 33. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat | ° p⁴⁶ F G • 3 ῥαταναῖ F G 0278^{vid} b d r; Ambst | ei Epiph | ῥαταναῖ f vg; Pel | επειδη 6 pc • 4 ῥαταναῖ A D¹ P 1881 p¹ lat sy; Ambst | txi p⁴⁶ N* B D* F G K P 0243. 33. 81. 104. 365. 1241*. 1739 al co; Eus | ῥαταναῖ A F G pc r sy^h bo | txi B D P 0243. 0278. 33. 1739. 1881 p¹ a vg sy^h sa; Ambst | ῥαταναῖ D² P p¹ | ζωμεν p⁴⁶ | txi N A B D* F G 0243. 0278^{vid}. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241*. 1739. 1881. 2464 al | ῥαταναῖ εν p⁴⁶ D^{ms} c. 33. 326 pc (g); Pel¹ | ° B D² r

1 K 11,28 G 6,4
R 8,10!

Act 4,20

1 K 13,6

11 G 6,1 | 2,3

10,11!

10,81 · 12,19!

10,4!

Ph 3,11 · 10

R 15,5! · H 12,

14! ·

R 15,33!; | 16,16!

Ph 2,1

5^c N A F G P 0243. 326. 629. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *al* b vg; Cl Ambst | *txt* B D Ψ 33 M a vg^{ms} sy | ^c *Τ*εστιν N A D¹ F G Ψ 0243. 1739. 1881 M | *txt* P⁴⁶ B D* 33 pc; Cl • 7^c *Γ*-χομαι D² Ψ 0243. 1739. 1881 M a b vg^{ms} sy^p sa^{ms}; Ambst | *txt* P⁴⁶ N A B D* F G K P 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 2464 *al* lat sy^h co • 13^c B Ψ 323. 1881 *pc* | ^c *ο*ι P⁴⁶ | ^c *α*μην N² D Ψ M lat sy bo | *txt* P⁴⁶ N* A B F G 0243. 6. 33. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881 *pc* sa bo^{ms}; Ambst

Subscriptio: Προς Κορινθίους β' P⁴⁶ N A B* (D, F G, Ψ) 33 *pc* | π. K. β' εγγραφη απο Φιλίππων B¹ P | π. K. β' εγ. α. Φ. (+ της Μακεδονίας K 81. 104 *al*) δια Τιτου και Λουκα 1739^c. 1881 M | - 629. 630. 1505. 2464 *pc*

5 Ἐαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε· ἢ οὐκ ἐπιγινώσχετε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστός ἐν ὑμῖν; εἰ μὴτι ἀδόκιμοί ἐστε. 6 ἐλπίζω δὲ ὅτι γνῶσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμὲν ἀδόκιμοι. 7 ἐυχόμεθα δὲ πρὸς τὸν θεὸν μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. 8 οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. 9 χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾔητε· τοῦτο καὶ ἐυχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. 10 Διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὸν γράφω, ἵνα παρὼν μὴ ἀποτόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ὁ κύριος ἔδωκεν μοι εἰς οἰκοδομὴν καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν.

11 Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. 12 Ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.

13 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Ὁ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ὁλοῦ ἁγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. ^c

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

1 Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων οὐδὲ δι' ἀνθρώπου ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγεύραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, 2 καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοὶ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, 3 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς (ἡμῶν καὶ κυρίου) Ἰησοῦ Χριστοῦ 4 τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως ἐξέλθαι ἡμᾶς ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ ἐνεστώτος^c πονηροῦ κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, 5 ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. 6 Θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι [Χριστοῦ] εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, 7 ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ ταρασσοντες ὑμᾶς καὶ θέλοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. 8 ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμεῖς ἡ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ (εὐαγγελίζεται [ὑμῖν]) παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. 9 ὡς προειρήκαμεν καὶ ἄρτι πάλιν λέγω· εἰ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω.

10 Ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώποις ἀρέσκειν; εἰ ^c *ἔ*τι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. 11 Γνωρίζω γὰρ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστιν κατὰ ἄνθρωπον· 12 οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀν-

¶ 1,1^c Mcion¹ Hier • 3^c 2 3 1 P⁴⁶ 51 vid B D F G H 1739. 1881 M vg sy sa bo^{ms} | 2 3 0278. 1877 *al* vg^{ms} | *txt* N A P Ψ 33. 81. 326. 365. 1241^s. 2464 *pc* a b; Ambst • 4^c *πε*ρι P⁴⁶ N* A D F G Ψ 1739. 1881 M (g) | *txt* P⁵¹ N¹ B H 0278. 6. 33. 81. 326. 365. 1175. 1241^s. 1505. 2464 *al* | *ε*νεστ. α. N² D F G H vid Ψ 0278 M latt | *txt* P⁴⁶ 51 vid N* A B 33. 81. 326. 630. 1241^s. 1739. 1881 *pc* • 6^c F G | *Ι*ησου Xp. D 326. 1241^s *pc* sy^h • *Θ*εου 327 *pc*; Thre¹tem | - P⁴⁶ vid F* G H vid a b; Tert Cyp Ambst Pel | *txt* P⁵¹ N A B Fc Ψ 33. 1739. 1881 M f vg sy^p bo • 8^c *τ*-ιστηται ὑμιν N² A 81. (104). 326. (1241^s) d; Tert¹ Ambst | -ιστηται N* b g; Mcion¹ Tert¹ Lcf | -ιζεται F G Ψ a; Cyp | ὑμιν -ιζεται P⁵¹ vid B H 630. 1175. 1739^(*) vid *pc* | -ιζεται ὑμιν K P (° 0278). 365. 614. 1505. 1881 *pm* | *txt* D(*) L 6. 33. 945. 2464 *pm* vg • 9^c *ρ*-ηκα N* 630. 945 *pc* a vg^{ms} sy^p sa^{ms} bo¹ | *ε*λαβετε P⁵¹ | *ε*υηγγελισαμεθα ὑμιν Ψ • 10^c [τ' *Ι*. Cramer *cj*] | *Τ*γαρ D¹ M sy | *txt* P⁴⁶ N A B D* F G Ψ 0278. 6. 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *al* latt bo • 11^c *δε* P⁴⁶ N* 2 A D¹ Ψ 1739. 1881 M b vg^{ms} sy bo | ουν 0278 | *txt* N¹ B D*^c F G 33 *pc* latt sa

Act 16,6; 18,23 1 K
16,1 2 T 4,10 1 P 1,1

11 s

R 1,7!

1 T 2,6!

R 12,2

E 5,16 1 J 5,19 · H

10,10 |

R 16,27 4 Mcc

18,24

5,8 · 2 K 11,4 1 T

6,3

5,10 Act 15,24.1

2 K 11,4 A

1 K 16,22! | 5,3,21

2 K 13,2 1 Th 3,4;

4,6

2 K 5,11

1 Th 2,4

R 1,11 | 1 K 15,1

1 1 Th 2,13 | 1 K

11,23

16

Act 8,3

Act 22,31
Mc 7,5

Act 13,2 R 1,1

Is 49,1 • 1 K 15,10 |

12 Mt 11,27 •

2,7 |

Act 9,26

Act 12,17 |

2 K 11,31 |

Act 9,30; 15,23,41 |

1 Th 2,14

Act 8,3 |

Act 15,2 •
Act 4,36 | 2 K
2,13 |

6,9

4,11 Ph 2,16 |

14; 6,12

Act 15,1,24 Jd 4 •

θρώπου παρέλαβον αὐτὸ Γοῦτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. **13** Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καὶ ἔπόρθουν αὐτήν, **14** καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων.

15 Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ θεὸς ἡ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἀποκαλύπτει τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι **17** οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. **18** Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορήσαι Κηφᾶν καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε, **19** ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων (οὐκ εἶδον) εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυρίου. **20** ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὅτι οὐ ψεύδομαι. **21** Ἐπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ ὁ τῆς Κιλικίας. **22** ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ. **23** μόνον δὲ ἀκούοντες ἦσαν ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτε νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἔπόρθει, **24** καὶ ἐδόξαζον ἐν ἐμοί τὸν θεόν.

2 Ἐπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἐτῶν (πάλιν ἀνέβην) εἰς Ἱεροσόλυμα μετὰ Βαρναβᾶ συμπαραλαβὼν καὶ Τίτον. **2** ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς ἔθνεσιν, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσιν, μὴ πως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔδραμον. **3** ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἑλλήν ὢν, ἠναγκάσθη περιτιμῆσθαι. **4** διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτινες παρ-

12 Γοῦτε B A D^{mc} F G P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 al | txt P⁴⁶ B D¹ M¹ • 13 ἐπολεμοῦν FG ex latt? • 15 P¹ P⁴⁶ B F G 629. 1505 pc lat sy; Irlat pt, arm Eriph | txt B A D Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M¹ sy^h co; Irlat pt | P¹ P⁴⁶ 6. 1739. 1881 pc • 16 ἰσώμαι P⁴⁶ D¹ • 17 ἀπῆλθον (P⁴⁶: ἡλ-) P⁵¹ B D F G pc | txt B A Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M¹ sy^h • 18 J¹ B A P 33. 81. 326. 630. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc | txt P⁴⁶ B D F G Ψ 0278 M¹ | Πέτρον B² D F G Ψ 0278. 1739^{ms}. 1881 M¹ latt sy^h | txt P⁴⁶ B¹ A B 33. 1241^s. 1739^{pc} pc sy^h co • 19 εἶδον ουδενά D¹ F G | ουκ εἶδ. ουδενά P⁵¹ vid • 21 O¹ B¹ 33. 1505. 1881 pc • 23 ἐπολεμεῖ FG ex latt?

¶ 2,1 ἑτεσσάρων 1241^s; [Grotius cj] | 2 / D F G a b | 2 vg^{ms} bo; Mcion^T Irlat Ambst | π. ἀνῆλθον C

εἰσῆλθον κατασκοπεῖσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσουσιν, **5** οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. **6** Ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι, – ὅποιοι ποτε ἦσαν οὐδὲν μοι διαφέρει – πρόσωπον ὁ θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει – ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, **7** ἀλλὰ τοὺς ἀντιὸν ἰδόντες ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας καθὼς Πέτρος τῆς περιτομῆς, **8** ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς ἐνήργησεν καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη, **9** καὶ γνόντες τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν. **10** μόνον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι.

11 Ὅτε δὲ ἦλθεν Κηφᾶς εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, ὅτι κατεγνώσμενος ἦν. **12** πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθειν τινὰς ἀπὸ Ἰακώβου μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν. ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλεν καὶ ἀφώριζεν ἑαυτὸν φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. **13** καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐτῶν τῇ ὑποκρίσει. **14** ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσιν πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον τῷ Κηφᾷ ἔμπροσθεν πάντων. εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων ἐθνικῶς (καὶ οὐχὶ Ἰουδαϊκῶς ζῆς), πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν; **15** Ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ

4 Ἰμῃ FG • 5 οὐδε Mcion^T | – D¹ b; Irlat Tert MVict Ambst Hier^{ms} | Γ διαμείνῃ A FG • 6 B C D F G 1739. 1881 M¹ | txt P⁴⁶ B A P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 614. 1175. 1241^s pc • 9 Ἰακ. A | Ἰακ. κ. Πέτρος P⁴⁶ r | Πέτ. κ. Ἰακ. D F G 629. 1175 a b vg^{ms}; Tert Ambst Pel | txt B C I^{vid} Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M¹ vg sy co • 11 Πέτρος D F G M¹ it vg^{ms} sy^h; Ambst | txt B A B C H P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 629. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc vg sy^hmg; Cl Eus • 12 τινὰ P⁴⁶ d g^c r¹; Irlat | ἑ-θιον P⁴⁶ vg^{ms} | ἡλθεν P⁴⁶ B D¹ F G 33 pc b d g; Irlat | txt A C D² H Ψ 0278. 1739. 1881 M¹ a f r vg sy co • 13 P⁴⁶ B 6. 630. 1739. 1881 pc a f vg bo | txt B A C D F G H Ψ 0278. 33 M¹ b r vg^{ms} sy sa; Ambst Pel • 14 Πέτρῳ D F G M¹ it vg^{ms} sy^h; Ambst Pel | txt P⁴⁶ B A B C H Ψ 0278. 33. 81. 365. 629. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc vg co | τ κ. ουκ I. ζῆς F G (6. 630. 1739 pc) | ζῆς κ. ουκ I. D² M¹ | ζῆς κ. ουκ I. D¹ 326. 1241^s. 1505. 2464 pc vg^c | ζῆς P⁴⁶ 1881 pc a b d; Ambst | txt B A B C H P Ψ 0278. 33. 81. 104. 1175 pc | τ τι M¹ sy^h | txt P⁴⁶ B A B C D F G H P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 al latt sy^p co

5,11

14; 4,16 |

21 • Act 5,36 |
Dt 10,17 Sir 35,
13 G R 2,111 •
2 |1 T 1,11 | • 1,15 s
E 3,8 1 T 2,7 Act
9,15 | 15,12 |

R 1,15 |

R 15,15 |

Act 12,17 • J 1,42
21 •
Ap 3,12 |

Act 11,29 |

Act 11,27

Act 12,17 | • 11,3

Kol 4,11 Tt 1,10

Act 4,36 |

5 |

1 T 5,20

3 |

E 2,12 |
3,2 R 3,28 • 3,8,24
R 4,5; 5,1 E 2,8s
Ph 3,9

Ps 143,2 R 3,20

Gn 6,12 |

Mt 9,11

R 6,10; 7,6,4

R 6,6,8; 18,10! •
2K 10,3 Ph 1,22 •
E 3,17 R 14,8 •
J 13,1 • 1T 2,6!

L 24,25

1K 1,23!

2,16!

Act 11,17 E 1,13 •
R 10,16!

4,6 1Th 4,8 • Mt
14,2 1K 12,6,11

Gn 15,6 • R 4,3

29

16 ° ϕ⁴⁶ A D² Ψ 0278*. 33. 1739. 1881 M² sy^h | txt N² B C D* F G H 0278*. 81. 104. 1175. 1241^s. 2464 pc lat | ° t A B 33 vg^{mss} | txt ϕ⁴⁶ N C D F G H Ψ 1739. 1881 M² lat sy | ° t ϕ⁴⁶ B H 33. 81. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881 pc a d sy | txt N A C D F G I vid Ψ M² lat | ° t διοτι C D² H Ψ M² f vg | txt ϕ⁴⁶ N A B D* F G I 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 pc • 17 ° ἄρα B² H 0278. 365. 945. 1175. 1739. 1881 al it; Ambst [Lachmann cj] (ϕ⁴⁶ N A B* C D F G sine acc.) • 20 ° θεου και Χριστου ϕ⁴⁶ B D* F G (b) M² Vict | txt N A C D¹ Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M² lat sy co; Cl
¶ 3,1 ° (5,7) τη αληθεια μη πειθεσθαι C D² Ψ 0278. 33*. 1881 M² vg^{cl} sy^h; Hier^{mss} | txt N A B D* F G 6. 33*. 81. 630. 1739 pc lat sy^p co; Hier^{mss} | ° t εν υμιν D F G 33* M² it vg^{cl} sy^h | txt N A B C P Ψ 0278. 33*. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc f r vg^{cl} co • 7 ° N² A C D F G 0278. 33. 1739. 1881 M² latt; Ir^{lat} | txt ϕ⁴⁶ N* B Ψ 81. 326. 1241^s. 2464 pc

οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἀμαρτωλοί· **16** εἰδότες ὅτι οὐ δικαι-
οῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου ἐὰν μὴ διὰ πίστεως
᾿Ιησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς ᾿Χριστὸν ᾿Ιησοῦν
ἐπιστεῦσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ καὶ
οὐκ ἐξ ἔργων νόμου, ὅτι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθή-
σεται πᾶσα σάρξ. **17** εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν
Χριστῷ εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἀμαρτωλοί, ἄρα Χριστὸς
ἀμαρτίας διάκονος; μὴ γένοιτο. **18** εἰ γὰρ ἡ κατέλυσα
ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνιστάνω.
19 ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα θεῷ ζήσω.
Χριστῷ συνεσταύρωμαι· **20** ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν
ἐμοὶ Χριστός· ὁ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρκί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ
(υἱοῦ τοῦ θεοῦ) τοῦ ἁγαπήσαντός με καὶ παραδόντος
ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. **21** Οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ·
εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεάν ἀπ-
έθανεν.

3 Ὁ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανεν, οἷς κατ'
ὀφθαλμοὺς ᾿Ιησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἔσταυρω-
μένος; **2** τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν· ἐξ ἔργων
νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; **3** οὕτως
ἀνόητοί ἐστε, ἐναρξάμενοι πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτε-
λεῖσθε; **4** τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ; εἰ γε καὶ εἰκῇ. **5** ὁ οὖν
ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν
ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως;
6 Καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσεν τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη
αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην· **7** γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πί-
στεως, οὗτοι υἱοὶ εἰσιν Ἀβραάμ. **8** προϊδοῦσα δὲ ἡ
γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοὶ τὰ ἔθνη ὁ θεός, προευηγ-

γελίσατο τῷ Ἀβραάμ ὅτι ἐνευλογηθήσονται ἐν σοὶ πάντα
τὰ ἔθνη· **9** ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πι-
στῷ Ἀβραάμ.

10 Ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰ-
σίν· γέγραπται γὰρ ὅτι ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει τ
πᾶσιν τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποι-
ῆσαι αὐτά. **11** ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ
τῷ θεῷ δῆλον, ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται· **12** ὁ δὲ
νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὁ ποιήσας αὐτὰ τ ζή-
σεται ἐν αὐτοῖς. **13** Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς
κατάρας τοῦ νόμου γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα, ὅτι
γέγραπται· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου,
14 ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν
᾿Χριστῷ ᾿Ιησοῦ, ἵνα τὴν ἑπαγγελίαν τοῦ πνεύματος
λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως.

15 Ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω· ὁμοῦς ἀνθρώπου
κεκυρωμένην διαθήκην οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται.
16 τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρήθησαν αἱ ἐπαγγελίαι καὶ τῷ σπέρ-
ματι αὐτοῦ. οὐ λέγει· καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὥς ἐπὶ πολ-
λῶν ἀλλ' ὥς ἐφ' ἑνός· καὶ τῷ σπέρματί σου, ὅς ἐστιν
Χριστός. **17** τοῦτο δὲ λέγω· διαθήκην προκεκυρωμένην
ὑπὸ τοῦ θεοῦ ὁ μετὰ τετρακόσια καὶ τριάκοντα ἔτη γε-
γονὸς νόμος οὐκ ἄκυροί εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγ-
γελίαν. **18** εἰ γὰρ ἔκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ
ἐπαγγελίας· τῷ δὲ Ἀβραάμ δι' ἐπαγγελίας κεχάρισται
ὁ θεός.

19 Τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσ-
ετέθη, ἄχρις ὅτου ἔλθῃ τὸ σπέρμα ὃ ἐπηγγέλται, διατα-
γεῖς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. **20** ὁ δὲ μεσίτης ἐνός
οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς εἷς ἐστιν. **21** ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν

Gn 12,3; 18,18 Act
3,25
R 4,16

Di 27,26

Di 28,58; 30,10

Hab 2,4 R 1,17

Lv 18,5 • R 10,5

4,5

Di 27,26; 21,23
Act 5,30

E 1,3

Act 2,33

R 3,5!

Gn 13,15; 17,8;
24,7

Ex 12,40

R 11,6

R 4,15!

Act 7,53!
Lv 26,46 Dt 5,4s |
H 9,15!

R 7,7

10 ° εν N² A C D F G M² latt | txt ϕ⁴⁶ N* B Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. (1505).
1739. 1881. 2464 al • 12 ° ἄνθρωπος D¹ 1881 M² a vg^s sy^{hmg} | txt ϕ⁴⁶ N A^{vid} B C D* F G P
Ψ 0278. 6. 33. 81*. 104. 365. 629. 1175. 1241^s. 1739 pc b r vg sy^h co; Ambst • 14 ° t (N) B
sy^p | txt ϕ⁴⁶ A C D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M² latt sy^h | ° t ευλογιαν ϕ⁴⁶ D*^c F G pc b
vg^{mss}; Mcion^T Ambst | txt N A B C D² Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M² lat sy co • 16 ° t D* Fc
81. 1505 pc; Ir^{lat} | οὐ F* G • 17 ° t εις Χριστον D F G I 0176. 0278 M² it sy; Eus Ambst |
txt ϕ⁴⁶ N A B C P Ψ 6. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc r t vg co • 18 ° t δια ϕ⁴⁶
• 19 ° νομ.; των παραδοσεων χ. ετεθη D* | νομ. τ. πραξεων; ετεθη F G it; Ir^{lat} Ambst
Spec | νομ. τ. πραξεων ϕ⁴⁶ | txt N A B C D² Ψ 0176^{vid}. 0278. 33. 1739. 1881 M² (lat); (Cl) |
° t αν B 0278. 33. 1175. 2464; Cl | txt ϕ⁴⁶ N A C D F G Ψ 1739. 1881 M²; Ir^{lat}

ἐπαγγελιῶν [τοῦ θεοῦ]; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἔκ νόμου ἂν ἦν ἡ δικαιοσύνη. **22** ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφή τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσιν.

23 Πρὸ τοῦ δὲ ἔλθεῖν τὴν πίστιν ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκλειόμενοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι, **24** ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. **25** ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγὸν ἔσμεν. **26** Πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ ὁτῆς πίστεως (ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ). **27** ὅσοι γὰρ εἰς Χριστόν ἐβαπτίσθητε, Χριστόν ἐνεδύσασθε. **28** οὐκ ἐν Ἰουδαίῳ οὐδὲ Ἑλληνι, οὐκ ἐν δούλῳ οὐδὲ ἐλεύθερῳ, οὐκ ἐν ἄρσεν καὶ θήλῃ. πάντες γὰρ ὑμεῖς (εἰς ἐστε ἐν Χριστῷ) Ἰησοῦ. **29** εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νηπιὸς ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὢν, **2** ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρὸς. **3** οὕτως καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἤμεθα δεδουλωμένοι. **4** ὅτε δὲ ἡλθεν τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, **5** ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπολάβωμεν. **6** Ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ θεός· τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν κράζον· ἀββα πατήρ. **7** ὥστε οὐκέτι οἱ δοῦλος ἀλλὰ υἱός· εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος (διὰ θεοῦ).

ῥονὰς ἐπιτροπὴν καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρὸς.

21 τ. Χριστοῦ 104 | - ρ⁴⁶ B d; Ambst | txi N A C D (F G) Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy co | ὁ αὐτοῦ F G | 1 2 4 D* 1881 pc | 1 2 F G d | 3 1 2 4 D² 0176^{vid} M | 1 2 4 3 N Ψ(*) 0278. 33. 104. 365. 630. 1175. 1739 pc | εν νομῳ ην αν ρ⁴⁶ (B; αν ην) | txi A C 81. 1241^s. 2464 pc. • **23** συγκλειόμενοι C D¹ 0176. 0278 M; Cl¹ | txi ρ⁴⁶ N A B D* F G P Ψ 33. 81. 104. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc; Cl¹. • **24** ἐγενετο ρ⁴⁶ B; Cl¹. • **26** ρ⁴⁶ P 2464 pc; Cl | Χριστοῦ I. ρ⁴⁶ 6. (1739. 1881 pc sy^p) sa | - P. • **28** απ- N A B² | ἐν εσ. εν X. F G 33 | ἐστε Χριστοῦ ρ⁴⁶ A | ἐστε εν Χριστοῦ (I, v^l εν X.?) N* (vg^{ms}) | txi N² B C D Ψ 0278. 1739. 1881 M; Cl. **¶ 4,3** ἡμεν A B C D¹ Ψ 1739. 1881 M; Cl | txi ρ⁴⁶ N D* F G 0278. 33. 81. 365. 1175 pc. • **6** B 1739 sa | ρ⁴⁶ | ὑμ- D² Ψ 33 M vgl¹ sy bo¹ | txi ρ⁴⁶ N A B C D* F G P 0278. 104. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc lat sa bo¹ | [12 Beza c] | • **7** F G | δια θεον F G 1881 pc | δ. Χριστοῦ 81. 630 pc sa | δ. Ἰησοῦ Χρ. 1739^c | θεου δ. (+ Ἰησοῦ P 6. 326. 1505 pc sy) Χρ. N² C³ D 0278 M a sy | κληρονόμος μεν θεου, συγκληρονόμος δε Χρ. Ψ pc | txi ρ⁴⁶ N* A B C* 33. 1739^{vid} lat bo; Cl

8 Ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεὸν ἐδουλεύσατε τοῖς ὀφύσει μὴ οὖσιν θεοῖς. **9** νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; **10** ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας καὶ καιροὺς καὶ ἐνιαυτούς, **11** φοβοῦμαι ὑμᾶς μή πως εἰκῇ γεκοπίακα εἰς ὑμᾶς.

12 Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι καγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δεομαι ὑμῶν. οὐδέν με ἡδίκησατε. **13** οἴδατε δὲ ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, **14** καὶ τὸν πειρασμόν ὑμῶν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε. οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλὰ ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστόν Ἰησοῦν. **15** ποῦ οὖν τὸ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι εἰ δυνατόν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἐδώκατέ μοι. **16** ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν; **17** ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλείσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. **18** καλὸν δὲ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παραινῆναι με πρὸς ὑμᾶς. **19** τέκνα μου, οὓς πάλιν ὠδίνω μέχρις οὗ μορφωθῇ Χριστὸς ἐν ὑμῖν. **20** ἤθελον δὲ παραινῆναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν.

21 Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε; **22** γέγραπται γὰρ ὅτι Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης καὶ ἓνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. **23** ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας ὁ δὲ ἐπαγγελίας. **24** ἅτινά ἐστιν ἀλ-

Act 17,23 1 Th 4,51.
2 Chr 13,9 Is 37,19
Jr 2,11 1 K 12,2 |
1 K 13,12!

Kol 2,20!

R 14,5 Kol 2,16
Hen 72-82 |
2,21

1 K 11,11; • 9,21

2 K 2,5

1 K 2,3! cf Act 16,6

Mt 10,40!

2,5; 5,7 E 4,15

J 8,45 |

1,7 Act 20,30 •

Ph 2,21

1 K 4,15

3,23! • 4,9

Gn 16,15; 21,2,9

R 9,7-9 Gn 17,16

8 K b d; Irlat Ambst Spec. • **9** † -λευσαι N B | txi ρ⁴⁶ A C D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M. • **10** -ρουντες ρ⁴⁶. • **11** ἑκοπιασα ρ⁴⁶(*) 1739. 1881. • **14** μου τον (ρ⁴⁶; - τ.) C*vid D¹ Ψ M a vgms syh sa bo^{ms} | τον N² 0278. 81. 104. 326. 1241^s. 2464 pc | ὑμων τον 6. 1739. 1881 pc; Or | txi N* A B C² D* F G 33 pc bo | ρ⁴⁶. • **15** τις D M b r syh; Ambst | txi ρ⁴⁶ N A B C F G P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc lat sy^p hmg co | την D (F G; ἡ) M b r; Ambst | εστιν 103 | txi ρ⁴⁶ N A B C L P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al sy. • **17** † (1 K 12,31) ζηλοντε δε τα κρειττω χαρισματα D* F G a b; Ambst. • **18** -ουσθε N B 33 pc lat | το ζηλουσθαι D F G M | txi A C 062. 0278. 6. 81. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc (Ψ; h. t.). • **19** -κνια N² A C D¹ Ψ 0278. 33. 1881 M lat; Cl | txi N* B D* F G 062. 323. 1739 pc; Tert Did Ambst. • **21** αναγνωσκετε D F G 104. 1175 pc latt sa (bo¹) • **23** ρ⁴⁶ B f vg; Pel | txi N A C D F G Ψ 062^{vid}. 0278. 33. 1739. 1881 M it syh; Or Ambst | † δια της B D F G 062. 0278. 1739. 1881 M; Or | κατ' 323. 945 pc | txi ρ⁴⁶ N A C Ψ 33. 81. 104. 1241^s pc

E 5,5!
E 5,9 Ph 1,11!
2K 6,6 1T 4,12;
6,11 2T 2,22 2P
1,5ss

1T 1,9 | 1K 15,23·

R 6,6; 8,13!; · 7,5

Kol 3,5 1P 2,11 |

16! | Ph 2,3

Sap 17,17· Mt
18,15! Jc 5,19·
2K 13,11·

5,23 1K 4,21

R 15,1

1K 9,21 R 3,27

J 13,34! | 1K 8,2

Act 5,36! · 2K 12,

11· Tt 1,10 |

2K 13,5!

1K 9,14 R 15,27

1K 15,33!

Job 4,8 Prv 22,8

R 8,6,13! J 3,6

Kol 2,22 2P 2,12

2Th 3,13

2K 4,1.16· 1T 6,14

E 5,16!

2P 1,7

1K 16,21!

2,3!

5,11! Ph 3,18

βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. **22** ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματός ἐστιν ἀγάπη χαρὰ εἰρήνη, μακροθυμία χρηστότης ἀγαθωσύνη, πίστις **23** πραΰτης ἐγκράτεια· κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστιν νόμος. **24** οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ Ὁ[Ἰησοῦ] τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς παθήμασιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. **25** Εἰ ζῶμεν πνεύματι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.

6 Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλημθῇ ἄνθρωπος ἐν τινι παρπτώματι, ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰτητος, σκοπῶν σεαυτὸν μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. **2** Ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε καὶ οὕτως ἀναπληρώσετε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. **3** εἰ γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι μὴδὲν ὦν, φρεναπατᾷ ἑαυτόν. **4** τὸ δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ὁ ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἔξει καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. **5** ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει.

6 Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῇ κατηχοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. **7** Ὁ μὴ πλανᾷσθε, θεὸς οὐ μνηστειρίζεται. Ὁ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει. **8** ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπείρων εἰς τὸ πνεῦμα ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. **9** τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐγκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν μὴ ἐκλυόμενοι. **10** Ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς πίστεως.

11 Ἰδετε ἑπηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί.

12 Ὅσοι θέλουσιν εὐπροσώπησαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ

23 ἄγνεται D* F G it vgcl; Ir^{lat} Cyp Ambst · **24** ὁ φ⁴⁶ D F G 0122*² M^l latt sy | t¹ t² s¹ A B C P Ψ 0122¹, 0278, 33, 104*, 1175, 1241^s, 1739, (1881), 1249 pc co · **25** ὁ φ⁴⁶ F G a b d | 2 J Ψ 1505 pc · **26** ὁ φ⁴⁶ B G* P 0278, 104, 326, 365, 614, 1241^s, 1881, 2464 pm; Cl^{lat} | t¹ t² s¹ A C D F G v^l K L Ψ 33, 81, 630, 1175, 1505, 1739, 1249 pm; Cl^{lat} · **1** 6,1 ἄνθ. εἰς ὑμῶν Ψ 0278, 1175 pc sy^b sa | τις εἰς ὑμ. P sy^p · **2** ὁ φ⁴⁶ A C D Ψ 0122, 33, 1739, 1881 M^l; Cl^l | t¹ t² s¹ (φ⁴⁶: αποπλ-) B F G 323 pc latt co; Meion Cyp · **4** ὁ φ⁴⁶ B vg^{ms} sy^p sam^{ss} · **7** ὁ Meion | ὁ α^{et} ταυτα φ⁴⁶ lat; Spec^l | ὁ et ταυτα D* F G · **9** ὁ φ⁴⁶ C D² (F G: -κησώμεν) Ψ 1739^(*), 1881 M^l; Cl^{lat} | t¹ t² s¹ A B D* 33, 81, 326 pc co; Cl^{lat} · **10** ὁ φ⁴⁶ A B² P 6, 104, 1175, 1881 pm | ἐργασώμεθα φ⁴⁶ K pc | ἐργασώμεθα 2464 pc | t¹ t² s¹ B* C D F G Ψ 33, 1505, 1739 pm lat; Cl Or Chr · **11** ὁ φ⁴⁶ B* 33 | ποικίλοις 0278, 642

Χριστοῦ τὴν μὴ διώκονται. **13** οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμένονοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουσιν ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῆσονται.

14 Ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἔμοι κόσμος ἐσταύρωται καὶ γὰρ κόσμῳ. **15** οὔτε γὰρ περιτομή τί ἐστίν οὔτε ἀκροβυστία ἀλλὰ καινὴ κτίσις. **16** καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ.

17 Τοῦ λοιποῦ κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω· ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω.

18 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ὁμήμων Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί· ἀμήν.

(ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ)

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ τοῖς ἁγίοις τοῖς οὖσιν [ἐν Ἐφέσῳ] καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν

12 τ¹ t² s¹ Ἰησοῦ φ⁴⁶ B 1175 pc | t¹ t² s¹ A C D F G Ψ 0278, 33, 1739 M^l latt sy | ὁ φ⁴⁶ A C F G L K P 0278, 6, 81, 104, 326, 629, 1175, 1241^s, 1505, 2464* pm | t¹ t² s¹ B D Ψ 33, 365, 614, 630, 1739, 2464* pm · **13** ὁ φ⁴⁶ B (F G) L Ψ 6, 365, 614, 630, 1175 pm b d r sa? bo; Ambst | t¹ t² s¹ A C D K P 0278, 33, 81, 104, 1241^s, 1505, 1739, 2464 pm a f vg sy sa? · **15** (5,6) ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε ὁ φ⁴⁶ A C D F G 0278, (1739c), 1881 M^l lat sy^h sam^{ss} bo | t¹ t² s¹ φ⁴⁶ B Ψ 33, 1175, 1505, 1739* r (sy^p) sam^{ss}; Ambst GrNy Chr | ὁ φ⁴⁶ B C² Ψ 0278, 33 M^l | t¹ t² s¹ φ⁴⁶ A B C D* F G 0278, 6, 33, 81, 1175, 1241^s, 1739, 2464 pc sy^p hmg co; Ambst · **16** ὁ φ⁴⁶ ὁ φ⁴⁶ ὁ φ⁴⁶ A C* D F G 1739, 1881 pc it; Ambst | t¹ t² s¹ B C² Ψ 0278, 33 M^l · **17** ὁ φ⁴⁶ Χριστοῦ P Ψ 0278, 81, 365, 1175, 2464 pc bo | κυρίου Ἰησ. C³ D² (1739), 1881 M^l vgcl sy^p | κυρ. ἡμῶν (- ὁ φ⁴⁶ D¹) Ἰησ. Χρ. ὁ φ⁴⁶ F G it (sam^{ss}); Ambst Pel | t¹ t² s¹ φ⁴⁶ A B C* 33, 629, 1241^s pc f t vgst sam^{ss} · **18** ὁ φ⁴⁶ P 1241^s, 1739, 1881, 2464 pc

Subscriptio: Πρὸς Γαλατάς ὁ φ⁴⁶ A B* C (D, F G) Ψ 33 pc | (+ Παύλου ἀποστόλου ἐπιστολῇ 0278) πρ. Γ. ἐγγραφὴ ἀπο Ρώμης (+ ὑπο Παύλου καὶ τῶν ἀδελφῶν 81 pc) B¹ 0278, 1739, 1881 M^l | - φ⁴⁶ 323, 365, 629, 2464 pc

Inscriptio (cf vs 1): ὁ φ⁴⁶ Laodicensis Meion^T, E · **1** 1,1 ὁ φ⁴⁶ A F G Ψ 1739, 1881 M^l it vgcl sy^p | t¹ t² s¹ φ⁴⁶ B D P 0278, 33, 1505 pc b vgst^{ww} sy^h; Ambst | ὁ φ⁴⁶ A P 81, 326, 629, 2464 pc b f vgclst sy^h bo | - φ⁴⁶ | t¹ t² s¹ B* B D F G Ψ 0278, 33, 1739, 1881 M^l a r; MVict Hier | ὁ φ⁴⁶ B* B* 6, 1739; (Meion^T, E cf Inscr.) | t¹ t² s¹ A B² D F G Ψ 0278, 33, 1881 M^l latt sy co · **3** ὁ φ⁴⁶ B

G 3,14
2,6 | J 13,18! 2Th
2,13 ·
J 17,24 1P 1,20
5,27 Kol 1,22
R 8,29! · J 1,12! ·
2,18 · 4,15
12,14 Ph 1,11
Dt 32,15; 33,5
26 θ Dn 3,35 θ
Sir 45,1; 46,13 Is
44,2 | R 3,24! · 2,13
R 3,25 Kol 1,20 H
9,22 Ap 1,5! · 2,7;
3,8,16 |
Kol 1,9
R 16,25! · Kol 1,9

3,2! · G 4,4!

Kol 1,16

Kol 1,12 Act 17,4 ·
5 · 3,11 R 8,28 2T
1,9 · 1K 12,6!

6! · Kol 1,5

2T 2,15! · Act 13,
26 ·

4,30 R 4,11 2K
1,22 ·

G 3,2! | 2K 1,22!

R 3,24! · M1 3,17
1P 2,9 · 6!

15s: Kol 1,3s,9
Phm 4s R 1,8!s

Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν Χριστῷ, **4** καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς (ἐν αὐτῷ) πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους κατενώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, **5** προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, **6** εἰς ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ ἧς ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημένῳ. **7** Ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς χάριτος αὐτοῦ **8** ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς, ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, **9** γνῶρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν ὅθεν αὐτοῦ ἦν προέθετο ἐν αὐτῷ **10** εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ ἐπὶ τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς: ἐν αὐτῷ. **11** Ἐν ᾧ καὶ ἔκκληρώθημεν προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ **12** εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ τοὺς προηλπικότες ἐν τῷ Χριστῷ. **13** Ἐν ᾧ καὶ ἡμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστευσάντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, **14** ὃ ἐστὶν ἄρραβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.

15 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς

4 εαυτῷ FG • 6 ἐν η Ν² D (F) G Ψ M | lat φ⁴⁶ N* A B P 0278. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 pc | τῷ αὐτοῦ D* F G 629 it vg^{cl} sy^h sa; Ambst • 7 ἐσχομεν N* D* Ψ 104. 1505 pc co; Ir^{lat} | (R 2,4) χρηστοτητος A 365 pc bo • 9 ἴσαι FG (latt) | ° D FG b vg^{ms}; MVict | εαυτῷ P • 10 ἐν A F G K P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881. 2464 pm sy^h | τε εν Ν² 323. 945 pc; Ambr | lat φ⁴⁶ N* B D L 6. 629. 630. 1241. 1505 pm | [et: -] • 11 ἐκκληθ- A D F(*) G | [επληρωθ- Michelsen c] | τῷ θεοῦ D F G 81. 104. 365. 1175 pc a vg^{ms} sa bo^{ms}; Ambst • 13 ἡμ- Ν² A K L Ψ 326. 629. 630. 1241. 2464 al | lat φ⁴⁶ N* c B D F G 33. 1739. 1881 M latt sy co; Ir^{lat} | ημ- K Ψ 323. 630. 945. 1505. 2464 al • 14 τ' ος Ν D Ψ 33 M | lat φ⁴⁶ A B F G L P 6. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 al b d sy^p; Ir^{lat} • 15 3-7 φ⁴⁶ N* A B P 33. 1739. 1881. 2464 pc bo^p; Hier | 3-7 2 81. 104. 326. 365. 1175 pc | 1 2 4-7 D* F G | lat Ν² D! Ψ M latt sy^h sa bo^p

ἁγίους! **16** οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν μνεῖαν τ' ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **17** ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης, ἰδῶν ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, **18** πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας [ὑμῶν] εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλησεως αὐτοῦ, τ' τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις, **19** καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. **20** Ἦν ἔνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ ἐγείρας αὐτόν ἐκ νεκρῶν καὶ καθίσας ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις **21** ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος καὶ παντὸς ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. **22** καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ καὶ αὐτόν ἔδωκεν κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, **23** ἣτις ἐστὶν τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσιν πληρουμένου.

2 Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασιν καὶ ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, **2** ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας. **3** ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς πάντες ἀνεστράφημεν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν ποιοῦντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἡμεθα τέκνα φύσει ὀργῆς ὡς καὶ οἱ λοιποὶ. **4** ὁ δὲ θεὸς πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην ὅθεν αὐτοῦ ἦν ἡγάπησεν ἡμᾶς, **5** καὶ ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς

16 ὑμων D² (F FG) Ψ M lat sy | lat φ⁴⁶ N* A B D* 33. 81. 326. 1175. 1739. 1881 pc; Hil • 17 δῶ B 1739. 1881 pc • 18 φ⁴⁶ B 6. 33. 1175. 1739. 1881 pc | lat N A D F G Ψ 0278 M latt sy | τῷ κα Ν² D! Ψ M a vg^{cl} sy; Hier | lat φ⁴⁶ N* A B D* F G 0278. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881 pc it vg^{st,ww}; Ambst Pel • 19 ὑμ- D* F G P 33. 104. 629. 1175 al it; Ambst • 20 τ' -γηκεν A B 81 pc | lat N D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M | εκαθισεν (+ αυτον Ψ) D F G Ψ M b r; Ambst | καθισας αυτον N A 33. 81. 2464. l 249 pc g vg^{ms}; Mcion^T Eus MVict | lat φ⁴⁶ B 0278. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 pc a f t vg | ουρανοις B 365. 629 pc sy^p; MVict • 21 επιθυμιας B • 3 κ. υμεις: A* D* 81. 326. 365 pc | - F G L | lat φ⁴⁶ N A c B D! Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy sa bo; Tert • 4 φ⁴⁶ D* F G b; Ambr Aug | lat N A vid B C D! Ψ 0278. 33. 1739. (f 1881) M a c f vg sy; Cl Hier | ηλησεν φ⁴⁶ b d; Ambst • 5 τ. σωμασιν φ⁴⁶ | ταις αμαρτιας D* (F G: τη -τια) | τοις παρ. και ταις αμ. Ψ; Or^{lat} | εν τοις παρ. και ταις επιθυμιας B a | lat N A D² 0278. 33. 1739. 1881 M co; Cl

Act 7,2 R 6,4 ·
Is 11,2 Sap 7,7 ·
Kol 1,9s |
Mt 6,22p
4,4 Kol 1,5,27
R 9,23! · Act 20,
32! Kol 3,24 H 9,
15 1P 1,4 |
3,20 2K 13,4 ·
Kol 1,11; 2,12 ·
Is 40,26 θ Dn 4,
30 Theod |
R 4,24!
Ps 110,1 |
2,2; 3,10; 6,12 R
8,38 1K 15,24 Kol
1,13,16; 2,10,15
1P 3,22 H 2,5 2P
2,10 · Ph 2,9 |

Ps 8,7 Mt 28,18!
4,15!
4,12 R 12,5! Kol
1,18,24; 2,17 · Kol
1,19! · cf 1K 15,28
Kol 3,11 · Jr 23,24 |
5 Kol 2,13 L 15,
24 |
Kol 3,7 1P 1,14
Tit 3,3
J 12,31!
1,21! Act 26,18

5,6 | Kol 3,7

G 5,16!

1 Th 4,13!

1P 1,3

1!

H 4,16! • 2,18 J
14,6! 1P 3,18
1 Kol 1,24 2T 2,10

L 11,2

Ps 147,4

1,7! R 9,23!

6,10 Kol 1,11 •

R 7,22 2K 4,16
1P 3,4 | J 14,23! •

Kol 2,7 •

Kol 1,23

Kol 2,2s

Kol 1,19!

R 16,25! • 1,19

Ph 4,7 • Kol 1,29!

R 16,27!

Ph 1,7!

1Th 2,12!

Act 20,19

Kol 3,12s 1K 13,4

Ph 1,27 • Kol 3,14s

R 12,5! 1K 12 E
2,14-16

10,16 1K 8,6

1K 8,6!

παρρησίαν καὶ προσαγωγὴν ἐν ἑπεποιθήσει διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. **13** διὸ αἰτούμαι μὴ ἔγκραειν ἐν ταῖς θλίψεσιν μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἵη τις ἐστὶν δόξα ὑμῶν.

14 Τούτου χάριν κάμπω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα **Τ**, **15** ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, **16** ἵνα δῶ ὑμῖν κατὰ τὸ πλοῦτος τῆς δόξης αὐτοῦ δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, **17** κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρριζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, **18** ἵνα ἐξιχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσιν τοῖς ἁγίοις τί τὸ πλάτος καὶ μήκος καὶ ὕψος καὶ βάθος², **19** γινῶναι τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς³ πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ **Τ**.

20 Τῷ δὲ δυναμένῳ Ὁυπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπερεκπερισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἡμῖν, **21** αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ **Ο** καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰώνων, ἀμήν.

4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ δέσμιος ἐν κυρίῳ ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, **2** μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πραυτήτος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, **3** σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητά τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης.

4 Ἐν σῶμα καὶ ἐν πνεύμα, καθὼς **Ο** καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν.

5 εἰς κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα,

6 εἰς θεὸς **Ο** καὶ πατὴρ πάντων,

ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν **Τ**.

12 τῷ ελευθερωθῆναι D* • **13** ἑκκ- C D² F G Ψ 0278. 1739. 1881 M | txi φ⁴⁶ S A B D* 33. 81. 326 pc co | ἑ μων φ⁴⁶ 81* pc bo^{ms} | ἑ ἡ τίς 1175. 1881; [Ewald c] • **14** του κυριου ημων Ιησου Χριστου S² D F G Ψ 0278. 1881 M lat sy | txi φ⁴⁶ S* A B C P 6. 33. 81. 365. 1175. 1739 pc vg^{ms} co; Or BasA Hier • **15** τ-ω P 0278. 81. 104. 365. 945. 1175 al a vg^{ms} sy^{hmg}; Hil Epiph^{pt} • **18** S A Ψ (1505). 1739. 1881 M sy^h; (Or) Hier^{pt} | txi φ⁴⁶ B C D F G I P 0278. 0285. 33. 81. (f 326). 365. 1175 pc lat co; Or^{lat} 1739^{mg} • **19** πληρωθη φ⁴⁶ B 0278. 33. 1175 pc sa et ἑ τις υμας 33 | txi S A C D F G Ψ (81). 1739. 1881 M sy bo • **20** φ⁴⁶ D F G lat | txi S A B C I^{vid} Ψ 0278. 0285. 33. 1739. 1881 M a sy co; Hier • **21** D² Ψ M vg^{ms} sy sa^{ms} bo^{ms}; Cass | txi φ⁴⁶ S A B C (f D* F G) 0278. 6. 33. 81. 104*. 365. 614. 1175. 1241^s. 1739. 1881 al vg sa^{ms} bo ¶ **4,4** ° B 323. 326 pc lat sy^p sa bo^{pt} • **6** ° 51 pc vg^{ms} sy sa bo^{pt}; Ir^{arm} | ἑ ημιν D F G Ψ 0278. (1739^c) M lat sy; Ir | txi φ⁴⁶ S A B C P 082. 6. 33. 81. 104. 1175. 1739*. 1881. 2464 pc co; Mcion^E Hier Aug

7 Ἐνὶ δὲ ἐκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ὡς ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. **8** διὸ λέγει·

ἀναβὰς εἰς ὕψος ἠχμαλώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἣν ἔδωκεν δόματα τοῖς ἀνθρώποις.

9 τὸ δὲ ἀνέβη τί ἐστίν, εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη **Τ** εἰς τὰ κατώτερα **Ο** [μέρη] τῆς γῆς; **10** ὁ καταβὰς αὐτός ἐστιν καὶ ὁ ἀναβὰς ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα.

11 Καὶ αὐτὸς ἔδωκεν τοὺς μὲν ἀποστόλους, τοὺς δὲ προφῆτας, τοὺς δὲ εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, **12** πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, **13** μέχρι καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, **14** ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδεῖαν τῆς πλάνης **Τ**, **15** ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ ἀδιέξωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ὡς κεφαλὴ **Γ**, Χριστός, **16** ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας 'κατ' ἐνέργειαν' ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου ἑμέρους τὴν αὐξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ.

17 Τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ **Τ** ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν, **18** ἔσκοτωμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ διὰ τὴν ἀ-

R 12,3!

Ps 68,19 Kol 2,5

J 3,13! • ? Mt 12,40
1P 3,19? • Ps 63,10

H 4,14; 7,26 • Kol 1,19! |

1K 12,5,28s

Act 21,8! • 20,28

2T 3,17

2,21s 1K 14,26

1P 2,5 Jd 20 • 1,23!

Ph 3,8

Kol 1,28 H 5,14 •

Kol 1,19! |

1K 14,20 H 5,13 •

Is 57,20 • Jc 1,6 •

H 13,9 • Sir 5,9 •

2K 11,3 • 6,11

G 4,16 • 11,3 • 11,3

1,22; 5,23 1K 11,3

Kol 1,18; 2,10.19 |

2,21 Kol 2,19

17s: 2,12 R 1,21

1P 1,18

2,12 Kol 1,21 •

7 ° B D* F G L P* Ψ 082. 6. 326. 1505. 1739. 1881 al co | txi φ⁴⁶ S A C D² 0278. 33 M • **8** T καὶ S² B C*³ D² Ψ 1739. 1881 M sy; M^{Vict} | txi φ⁴⁶ S* A C² D* F G 33. 1241^s. 2464 pc latt; Ir^{lat} | ἑν F G 614. 630. 2464 pc vg^{ms}; Hier^{pt} • **9** ἑν ἑνὶ S² B C³ Ψ M^{pt} f m^c vg sy sa^{ms}; Eus | txi φ⁴⁶ S* A C* D F G I^{vid} 082. 6. 33. 81. 1241^s. 1739. 1881 pc it vg^{ms} sa^{ms} bo; Ir^{lat} Clex Thd Ambst | ° φ⁴⁶ D* F G it; Ir^{lat} Clex Thd Ambst | txi S A B C D² I Ψ 33. 1739. 1881 M f vg • **11** ἑ δεδ- φ⁴⁶; Cl^{pt} • **13** ° F G b; Cl^{pt} Lcf • **14** T του διαβολου A • **15** αληθειαν δε ποιουντες F G ex latt? | ° D* F G 6. 1739. 1881 pc; Cl | txi φ⁴⁶ S A B C D² Ψ 33 M | ἑ ο Χρ. S² D F G Ψ M | - F G it; Ir^{lat} Lcf Ambst | ἑ μελους A C Ψ 365 pc a vg sy^p bo | ἑ αυ- S D* F G 1505 pc | txi φ⁴⁶ A B C D² Ψ 33. 1739. 1881 M; Ir^{lat} • **17** T λοιπα S² D¹ Ψ M vg^{ms} sy | txi φ⁴⁶ 49^{vid} S* A B D* F G 082. 33. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc lat; Cl (6. 81: h. t.) • **18** T-τισμενοι D F G 082. 1739. 1881 M; Cl | txi φ⁴⁶ 49 S A B I Ψ 33. 1241^s pc

1P 1,14
Mc 3,51

5,3 Kol 3,5

Kol 3,81

R 6,6 Kol 3,9 ·
R 8,131

2P 1,4 |

R 12,2

R 13,141 ·

2,15 R 6,4 Kol 3,
10 · 2,10 Gn 1,26s ·

L 1,75 Sap 9,3

1Th 2,10 |

Kol 3,81 Zch 8,16 ·

R 12,51

Ps 4,5 Mt 5,221 ·
Dt 24,15

6,111 |

1Th 4,11 1K 4,121

Ti 3,14 1J 3,171

5,4 ·

Mt 15,111 Je 3,10

Kol 4,61

Is 63,10

R 3,241

Je 3,14 · R 1,291

Kol 3,8

1P 2,1

Kol 3,12s Mt 6,14

γνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, **19** οἵτινες ἤαπληγῆκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελείᾳ εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης (ἐν πλεονεξίᾳ).

20 Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν Χριστόν, **21** εἰ γε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδάχθητε, καθὼς ἐστὶν ἡ ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, **22** ἀποθέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστροφὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον κατὰ (τὰς ἐπιθυμίας) τῆς ἀπάτης, **23** ἄνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν **24** καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον τὸν κατὰ θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι (τῆς ἀληθείας).

25 Ὅτι ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἑκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἐσμέν ἀλλήλων μέλη. **26** ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε· ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ [οὔ] παροργισμῷ ὑμῶν, **27** μηδὲ δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. **28** ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μάλλον δὲ κοπιᾷ τὸ ἐργαζόμενος (ταῖς [ἰδίαις] χερσὶν τὸ ἀγαθόν), ἵνα ἔχη μεταδιδόναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. **29** πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλὰ εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς ἡμετέρας, ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. **30** καὶ Ὁμὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. **31** πᾶσα πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν πάσῃ κακίᾳ. **32** γίνεσθε [δὲ] εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὐσπλαγχοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ θεὸς ἐν Χριστῷ ἡμῖν.

19 ἡ ἀπληγία· D F G P 1241^s pc latt sy^p | (καὶ -ξίας D F G (1241^s) pc it vg^{ms}; Cl MVict Ambst • 21 [-θεία comm] • 22 [-την -μιν D bo^p; Lcf • 23 [-σθε φ⁴⁶ D¹ K 33. 323. 1241^s pc latt; Cyp | ἐν φ⁴⁹ B 33. 1175. 1739. 1881 pc • 24 [-σθε φ⁴⁶ B D¹ K 104. 323. 1241^s. 1881 al latt; Cl^p | txt A D* F G Ψ 33. 1739 B; Cl^p Hier^p | (καὶ ἀληθεία D* F G it vg^{ms}; Cyp Lcf • 25 ° φ⁴⁶ b m*; Lcf Did • 26 ° φ⁴⁹ B* A B 1739* | txt B² D F G Ψ 1739c. 1881 B; Cl • 28 [1-3-5 φ^{46,49} B² B a vg^{st,ww}; Ambst | 4 5 P 6. 33. 1739. 1881 pc; Cl Spec | 4 5 1 3 L Ψ 323. 326. 614. 630. 945 al | 4 5 1-3 K 1505 pc | εν τ. χ. αυτου το αγ. 629 pc | txt B* A D F G 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 2464 pm it vg^{cl}; Aug • 29 [πιστεως D* F G pc it vg^{cl}; Tert Cyp Ambst • 30 ° φ⁴⁶ • 32 [ουν D* F G 1175 b | -φ⁴⁶ B 0278. 6. 104*. 1739*. 1881 t vg^{ms}; Cl | txt φ⁴⁹ B A D² Ψ 33. 1739^{ms} B latt sy^b; Tert | [ημ- φ⁴⁹ B D Ψ 0278. 33. 1739. 1881 Bt vg^{st,ww} sy bo^{ms}; Cass | txt φ⁴⁶ B A F G P 6. 81. 326. 365. 614. 629 al it vg^{cl} co; Cl Or^{lat} MVict Ambst

5 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ θεοῦ ὡς τέκνα ἀγαπητὰ **2** καὶ περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἡγάπησεν ἡμᾶς καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν) καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας.

3 Πορνεία δὲ καὶ ἀκαθαρσία πᾶσα ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἀγίοις, **4** (καὶ αἰσχροτήτης (καὶ μωρολογίας (καὶ εὐτραπείας, ἃ οὐκ ἀνήκεν, ἀλλὰ μάλλον εὐχαριστίας. **5** τοῦτο γὰρ ἴστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος ἢ ἀκάθαρτος ἢ πλεονέκτης, ὃ ἐστὶν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ (τοῦ Χριστοῦ καὶ θεοῦ). **6** Μηδεὶς ὑμᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις· διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. **7** μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν· **8** ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ· ὡς τέκνα φωτὸς περιπατεῖτε **9** – ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φωτὸς ἐν πάσῃ ἀγαθῶσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ – **10** δοκιμάζοντες τί ἐστὶν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ, **11** καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάρποις τοῦ σκότους, μάλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε. **12** τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν αἰσχροὶ ἐστὶν καὶ λέγειν, **13** τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ τοῦ φωτὸς φανεροῦνται, **14** πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστίν. διὸ λέγει·

ἔγειρε, ὁ καθεύδων,
καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν,
καὶ ἐπιφάσει σοι ὁ Χριστός).

15 Βλέπετε οὖν ἀκριβῶς πῶς) περιπατεῖτε μὴ ὡς ἄσοφοι ἀλλ' ὡς σοφοί, **16** ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσιν. **17** διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε

1K 11,11 · Mt 5,
45 · Kol 3,12 |

25 G 2,20

1T 2,61

Ps 40,7 H 10,10 ·

Ex 29,18 etc Ph

4,18 |

3-5: R 1,291

4,29

20

G 5,21 1K 6,9s

H 13,4 Ap 21,8;

22,15 |

R 16,18

Kol 2,8,4

Kol 3,6 Mt 3,71

2,2 | 2K 6,14

2,11,13 · 1P 2,9

Mt 5,14 ·

J 12,361 | G 5,221

R 12,21 · 2K 5,91

Kol 3,20 |

R 13,12

1T 5,201 | 2K 4,2

J 3,20s 1K 14,24s

unde?

R 13,111

15s: Kol 4,5

Dn 2,8

6,13 G 1,4 Am

5,13

¶ 5,2 [τ υμ- B* A B P 0159. 81. 326. 1175. 1241^s pc it co; Cl^p MVict Ambst Spec | txt φ⁴⁶ B² D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 Bt lat sy; Cl^p Hier | υμων πρ. B 0278c. 1175 pc b m* co; MVict Ambst Spec | ημεν φθορα 1241^s • 4 [η A D* F G Ψ 81. 104. 1241^s pc latt sa; Ir^{lat} et [η B* A D* F G P 0278. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 2464 pc latt sy^b sa bo^{ms}; Ir^{lat} | txt φ⁴⁶ B¹ B D² 33 Bt sy^p (bo); Cl Hier | [καὶ φ⁴⁶ 629 pc; Cyp • 5 [ος A D 0278 B; Cl | txt φ⁴⁶ B B F G Ψ 33. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 al latt | [4 φ⁴⁶ | τ. θ. και Χρ. F G bo^{ms}; Ambst | Χρ. του θ. 1739* vg^{ms} • 9 [πνευματος φ⁴⁶ D² Ψ Bt sy^b | txt φ⁴⁹ B A B D* F G P 6. 33. 81. 629. 1175c. 1739. 1881. 2464 pc latt sy^p co • 10 [θεω D* F G 81* pc latt; Ambst • 14 [επιψαυσεις του Χριστου D* b; MVict Ambst Chr^{ms} • 15 [2 / D F G Ψ 1881 Bt b m* sy; MVict | αδελφοι π. ακρ. B² A 629 pc a vg (bo) | txt φ⁴⁶ B* B 0278. 33. 81. 104. 1175. 1241^s. 1739 pc sa

R 12,21
Prv 23,31 & L 21,
341

Kol 3,161 1 K 14,15

Kol 3,17 1 Th 5,18

G 5,13 1 P 5,5
22-6,9: Kol 3,18-
4,1 1 P 2,18-3,7
1 K 14,341s; 11,31-
4,151

21 • 1 T 2,61
1 K 6,11 Tt 3,5
H 10,22 2 P 1,9
Ez 16,9 |
2 K 4,14; 11,2
Kol 1,22

1,41

33

1 Th 2,7

1,231

R 12,51 | Gn 2,24 &
Mt 19,5p

ἄφρονες, ἀλλὰ συνίετε τί τὸ ῥθέλημα τοῦ κυρίου. **18** καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστὶν ἄσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν πνεύματι, **19** λαλοῦντες ἑαυτοῖς [ἐν] ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ κυρίῳ, **20** εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάντων ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῷ ᾧ θεῷ καὶ πατρί².

21 Ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ κυρίου¹, * **22** αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὡς τῷ κυρίῳ, **23** ὅτι ἀνὴρ ἔστιν κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, αὐτὸς σωτὴρ τοῦ σώματος. **24** ἀλλὰ ὡς ἡ ἐκκλησία ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἀνδράσιν ἐν παντί.

25 Οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας², καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, **26** ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήματι, **27** ἵνα παραστήσῃ αὐτὸς ἑαυτῷ ἕνδοξον τὴν ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾗ ἁγία καὶ ἄμωμος. **28** οὕτως ὁ φείλουσιν [καὶ] οἱ ἄνδρες ἠγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπᾶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἑαυτὸν ἀγαπᾷ. **29** Οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν ἀλλὰ ἐκτρέφετε καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν, **30** ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ³. **31** ἀντὶ τούτου καταλείπει

17 συνιέντες D² (D* F G) Ψ 1881 M latt sy^h | t¹ t² 46 N A B P 0278. 6. 33. 81. 365. 1241^s. 1739 pc; Hier Aug | φρονήμα N* | τ¹ θεου A 81. 365. 614. 629. 2464 pc a d vg^{cl} sy^p bo^p; Hier Cass | Χριστου 46 • **19** °† N A D F G Ψ 1881 M vgm^s | t¹ t² 46 B P 0278. 6. 33. 1739 pc lat | πν. εν χαριτι A | - 46 B b d; Ambst | t¹ t² N D F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy co | εν τη κ. Ψ 0278. 33 M | εν ταις καρδιας N² A D F G P 365 pc latt sy^p hmg co | t¹ t² 46 N* B 1739. 1881 • **20/21** ° 46 D*² F G 1175. 2464 pc it; MVict Ambst | t¹ t² N A B D¹ Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M f vg sy^(p) bo^p; Hier | [- et :.] | τ¹ ησου Χρ. (° D) F G | κυριου K bo^{ms} | θεου 6. 81. 614. 630. 1881 pm; Cl Ambst^{ms} • **22** ὑποτασσεσθωσαν N A I P (° Ψ) 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy co | υποτασσεσθε (° D F G) M sy | t¹ t² 46 B; Cl Hier^{ms} • **23** ° B 0278. 104. 365. 1175 pc lat; Tert | και αυ. εστιν N² D¹ Ψ 0278 M (a b m vg^{ms}) vgm^s sy | t¹ t² 46 N* A B D* F G I vid 048. 33. 1175. 1739. 1881 pc lat; Cl • **24** ° B Ψ pc b; Ambst • **25** ὑμων F G it vgl^{ww} sy | εαυτων D Ψ 0278 M (° P 629. 1739. 1881. 2464 pc); Cl^p | t¹ t² N A B 048. 33. 81. 1241^s pc vgst; Cl^p • **28** / 3 4 N Ψ 0278. 1739. 1881 M sy^p; Did Meth | 2-4 / A D F G P 048^{vid}. 0285^{vid}. 629 pc lat; Cl | t¹ t² 46 B 33. 1175. 1505 pc sy^h • **29** κυριος D² M | t¹ t² 46 N A B D* F G P Ψ 048. 0278. 0285. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt sy co • **30** ° (Gn 2,23) εκ της σαρκος αυτου και εκ των οστεων αυτου N² D F G (K) Ψ 0278. 0285^{vid}. 1739^{ms} M lat sy^(p); Ir | t¹ t² 46 N* A B 048. 6. 33. 81. 1739*. 1881. 2464 pc vgm^s co; Meth Hier

ἄνθρωπος [τὸν] πατέρα καὶ [τὴν] μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ¹, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. **32** τὸ μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν· ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ οἰκτὴν ἐκκλησίαν. **33** πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

6 Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν [ἐν κυρίῳ]²· τοῦτο γάρ ἐστιν δίκαιον. **2** τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἥτις ὁ ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, **3** ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς.

4 Καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἀλλὰ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου.

5 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίῳ κατὰ σάρκα κυρίοις³ μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἀπλότητι τοῦ ἡρώδους ὑμῶν ὡς τῷ Χριστῷ, **6** μὴ κατ' ὀφθαλμοδουλίαν ὡς ἄνθρωπα-ρεσκοὶ ἀλλ' ὡς δοῦλοι Χριστοῦ ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ἐκ ψυχῆς, **7** μετ' εὐνοίας δουλεύοντες ὡς τῷ κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **8** εἰδότες ὅτι ἕκαστος ἐάν τι ποιῇ ἀγαθόν, τοῦτο κομίζεται παρὰ κυρίου εἴτε δοῦλος εἴτε ἐλεύθερος. **9** Καὶ οἱ κύριοι, τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς καὶ προσωπολημψία οὐκ ἔστιν παρ' αὐτῶν.

10 (Τοῦ λοιποῦ)⁴, ἔνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. **11** ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου· **12** ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλῃ πρὸς αἷμα καὶ σάρκα ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς ἐξου-

31 ° bis B D* F G | t¹ t² 46 N A D² Ψ 048. 0278. 0285^{vid}. 1739. 1881 M; Or | 'κ. προσκ. τη γυναικι αυ. 46 N¹ (*: - αυ.) A (D* F G; κολλ.) P 0285. 33. 81. 1241^s pc latt | - 6. 1739*; Cyp Hier | t¹ t² N² B D² Ψ 0278. 1739^{ms}. 1881 M; Or • **32** ° B K pc; Ptol^r Tert Cyp Epiph ¶ **6,1** ° B D* F G b; Mcion^r vid Cyp Ambst | t¹ t² 46 N A D¹ I vid Ψ 0278. 0285. 33. 1739. 1881 M a m vg sy co • **2** ° B • **5** ° 46 D F G Ψ M | t¹ t² N A B P 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al; Cl | ° N 323. 945. 1739. 1881 al • **7** ° D² K L Ψ 326. 614. 629. 1241^s. 2495 al; Ambst • **8** ° εκ. ο (- N*) (ε)αν (° N) A D* F G P 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 2464 pc | ο εκ. K vg^{ms}; Hier | ο εαν τι εκ. (° D²) L^c (Ψ) M | εαν τι εκ. L* 630. 1739. 1881. 2495 al | t¹ t² B d • **10** ° το λοιπον N² D F G Ψ M | t¹ t² 46 N* A B I 0278. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc | αδελφοι μου (- A F G Ψ 0278) N² (A 0278) F G Ψ M lat sy bo | t¹ t² 46 N* B D I 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464* pc b m* sa; Lcf Ambst Spec | τ¹ δυν- 46 B 33 • **12** ° υμιν 46 B D* F G Ψ 81. 1175 pc it vgm^s sy^p; Lcf Ambst Spec | t¹ t² N A D² I 0278. 33. 1739. 1881 M a g* vg sy^h co; Cl Or | μεθοδιας 46

Ap 19,7

28

Ex 20,12 & Dt 5,
16 &

Prv 3,11; 2,2

1 T 6,1s Tt 2,9s

2 K 7,151

1 K 7,221

2 Chr 19,6

2 K 5,10

1 K 12,13

Lv 25,43

Act 10,341

2 T 2,1 R 4,20 1 K

16,13

Is 40,26 | R 13,121

4,14 •

4,27 1 P 5,8s Jc 4,7

1,211

σίας¹, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους ἡ τούτου, πρὸς τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας ἡ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις².

13 διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι. **14** στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὁσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης **15** καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, **16** ἔν πασιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησέσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ ὅ[τὰ] πεπυρωμένα σβέσαι. **17** καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου ὁδέξασθε καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστιν ῥῆμα θεοῦ. **18** διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων **19** καὶ ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου, ἐν παρρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου³, **20** ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα (ἐν αὐτῷ) παρρησιάσωμαι ὡς δεῖ με λαλῆσαι.

21 Ἵνα δὲ (εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς) τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα ἡ γνωρίσει ὑμῖν⁴. Τυχικός ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ, **22** ὃν ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέση τὰς καρδίας ὑμῶν.

23 Εἰρήνη τοῖς ἁδελφοῖς καὶ ἁγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. **24** ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ὡ

12 Ὁ αἰώνος ἡ δὲ ὡς 1739^{mg}. 1881 ἡ sy^h*; Tert¹ | *txt* ὡς 46 ἡ* A B D* F G 0278. 6. 33. 1175. 1739* *pc* latt sy^p co; Cl Or Eus | ὡς 46; Did¹ • **16** ἐπὶ A D F G Ψ ἡ; Ambst Hier | *txt* ὡς 46 ἡ B P 0278. 33. 104. 1175. 1739. 1881. 2464 *pc* latt; Meth¹ | ὡς 46 B D* F G | *txt* ἡ A D² Ψ 0278. 33. 1739. 1881 ἡ • **17** ὡς D* F G b m*; Cyp Ambst Spec¹ • **19** ὡς B F G b m*; MVict Ambst | *txt* ἡ A D I Ψ 0278. 33. 1739. 1881 ἡ lat sy co • **20** αὐτοῦ ὡς 46 B 1739. 1881 • **21** 2 3 I ἡ A D F G I P 81. 326. 630. 1241^s. 2464. 2495 *al* lat | I ὡς 46 33 *vg*^{ms} | *txt* B Ψ 0278. 1739. 1881 ἡ *vg*^{ms}; Ambst Hier | ἡ A ἡ *vg*^{cl} | *txt* ὡς 46 ἡ B D F G P Ψ 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *pc* (a b m *vg*st.ww) • **23** ἁγίοις ὡς 46 | ἡ ελεος A • **24** ἁμην ἡ D Ψ 1739^c ἡ it *vg*^{cl}.ww sy bo^p | *txt* ὡς 46 ἡ* A B F G 0278. 6. 33. 81. 1175. 1241. 1739*. 1881 *pc* m* *vg*st sa bo^p

Subscriptio: Πρὸς Ἐφεσίους ἡ A B* D (F G) Ψ 33. 81 *pc* | πρ. Ε. εγγραφὴ ἀπο Ρωμῆς B¹ P | (+ Παύλου ἀποστόλου ἐπιστολῇ 0278) πρ. Ε. εγ. ἀπο Ρ. δια Τυχικοῦ 0278. 1739. 1881 ἡ | - ὡς 46 365. 629. 630. 1505. 2464 *pc*

ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος δούλοι Χριστοῦ Ἰησοῦ πᾶσιν τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις (σὺν ἐπισκόποις) καὶ διακόνους, **2** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

3 (Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου) ἐπὶ πάσῃ τῇ μνεῖᾳ ὑμῶν **4** πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς ἡ τὴν δέησιν ποιούμενος, **5** ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον ἀπὸ ὅτῃς πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, **6** πεπορθῶς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρι ἡμέρας ἡ Χριστοῦ Ἰησοῦ. **7** Καθὼς ἐστὶν δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἐν τε τοῖς δεσμοῖς μου καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου συγκοινωνοὺς μου τῆς ἡμετέρας πάντας ὑμᾶς ὄντας. **8** μάρτυς γάρ μου ὁ θεὸς ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Χριστοῦ Ἰησοῦ. **9** Καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περὶσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει **10** εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρόσκοποι εἰς τὴν ἡμέραν Χριστοῦ, **11** πεπληρωμένοι (καρπὸν δικαιοσύνης τὸν) διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ.

2 **12** Γινώσκω δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, **13** ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν Χριστῷ γενέσθαι

1 **1** συνεισ- B² D² K P^{vid} 075. 33. 1241^s. 1739. 1881 *al* r; Cass^p • **3** ἐγὼ μὲν εὐχ. τῷ κυρίῳ ἡμῶν D* F G b; Ambst Cass^p • **4** ἡ καὶ F G Ψ 2495 *pc* *vg*^{ms} sy^h • **5** ὡς D F G Ψ 075. 0278. 1739* ἡ | *txt* ὡς 46 ἡ A B P 33. 81. 1175. 1241^s. 1505. 1739*. 1881. 2464* *pc* • **6** ἡ A F G K P 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 614. 1175. 1505. 1739*. 1881. 2464 *al* a *vg*^{ms} sy | *txt* ὡς 46 B D Ψ ἡ lat; Ambst • **7** ὡς A D* F G *pc* *vg*^{ms} | [ἡ χρεια Eb. Nestle c] • **8** μοι ἡ *vid* D F G Ψ 0278. 104. 326. 365. 1175. 1241^s *pc* | - ὡς 46 a | ἡ εστιν ἡ A D 075. 0278. 1881 ἡ lat sy^h | *txt* ὡς 46 ἡ* B F G Ψ 6. 33. 1739 *pc* d • **9** εὐση B D Ψ 81. 2464. 2495 *pc* • **10** τὴν ὡς 46 • **11** καρπὸν δικ. τῶν Ψ 1739*. 1881 ἡ sy | *txt* ὡς 46 ἡ A (B: - τὸν) D F G I K L 048^{vid}. 075. 0278. 6. 33. 81. 104. 326. 1175. 1739*. 2464 *al* lat co | ἡ κ. επ. Χριστοῦ D* | κ. επ. μοι F G; Ambst | θεοῦ κ. επ. ἐμοι ὡς 46 (g) | *txt* ἡ A B D² I Ψ 075. 0278. 33. 1739. 1881 ἡ lat sy co

Act 16,12-40; 20,6
1 Th 2,2 cf Act 20,
1-3

2,19 • R 1,1! Kol
4,12
4,21s R 15,25 1 K
1,2 • Act 20,281 •
1 T 3,8 | R 1,7!

R 1,8!

1 K 1,4!
18!
1 K 9,23

2 K 8,6.11 • 1 K 1,8!

2 K 7,3! • 12s E 3,1;
4,1 Kol 4,18 2 T
1,8; 2,9 Phm 1.
9-13 • 16s
4,14

R 1,9!

1 Th 3,12
R 15,14 Kol 1,9
Phm 6 | R 12,21;
2,18

1 K 10,32; • 1,8!
H 12,11 Jc 3,18
Prv 3,9; 11,30
Am 6,13 G 5,221 •
E 1,6

E 6,21 Kol 4,7

251

71

R 8,3!
 R 12,2!
 L 14,11! H 2,9
 H 5,8
 H 12,2
 Act 2,33; 5,31
 E 1,21 H 1,4
 Is 45,23 & R 14,11
 Ap 5,13!
 Is 45,23 &
 R 10,9!
 2 K 7,15! 1 P 1,17
 1,6 2 K 3,5! 8,10s
 1 Th 2,13
 1 P 4,9 1 T 2,8
 1 Th 3,13! • Mt
 10,16; • 12,39! D
 32,5
 Dn 12,3 & Mt 5,
 14-16! | Act 5,20 •
 2 K 1,14 1 Th 2,19 •
 1 K 1,8!
 G 2,2 • Is 49,4; 65,
 23 & 1 Th 3,5 |
 2 T 4,6 2 K 12,15
 1,18!
 3,1!
 Act 16,1!
 1 K 16,10 1 T 1,2
 7^τ που Φ⁴⁶ t vg^{ms}; Mcion^T Cyp • 9^ο D F G Ψ 075. 0278. 1881 M; Cl^{ex} Thd | t^{xt} Φ⁴⁶ S A B
 C 33. 629. 1175. 1739 pc • 11^τ -σεται A C D F* G K L P Ψ^{vid} 075. 0278. 6. 33. 81. 365.
 630*. 1175. 1241s. 1505. 1739. 1881. 2464 pm; Ir^{v.l.} | t^{xt} Φ⁴⁶ S B F^c 104. 323. 2495 pm; Ir
 Cl^{ex} Thd Cl | 1^τ 2 (A^c) F G 1505* pc b g vg^{ms} sa^{ms}; Or^{lat} pt | 3^τ K • 12^ο B 33. 1241s pc
 vg^{ms}; Ambst • 13^τ το D¹ Ψ 075. 0278. 1739^c M | t^{xt} S A B C D* F G I K P 33. 81. 365.
 1175. 1241s. 1739*. 1881 pc • 15^τ ητε Φ⁴⁶ A D* F G latt | t^{xt} S B C D² Ψ 075. 0278.
 33. 1739. 1881 M | 1^τ αμωμητα D F G Ψ 075. 0278. 1739. 1881 M | t^{xt} Φ⁴⁶ S A B C 33.
 1241s pc; Cl • 16^τ [λογω Linwood cj] • 19^τ Χριστω C D* F G 630. 1739. 1881 pc
 bo^{pt} • 21^τ 2 / B 0278 M vgst sy^h; Ambst Cass | 2 K; Cyp | t^{xt} Φ⁴⁶ S A C D F G P Ψ (075:
 I. Ιησου) 33. 81. 326. 1739. 1881. 2464. 2495 pc it vg^{cl} ww sy^p; Cl M V^{ict}

ἐν ὁμοιώματι ἁνθρώπων γενόμενος
 καὶ σχήματι εὑρεθείς ὡς ἄνθρωπος
 8 ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν
 γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου,
 θανάτου δὲ σταυροῦ.
 9 διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσεν
 καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὅ τὸ ὄνομα
 τὸ ὑπὲρ πάντων ὀνομα,
 10 ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
 πάντων γόνυ κάμψῃ
 ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων
 11 καὶ πάντα γλῶσσαι ἐξομολογήσονται ὅτι
 ὁ κύριος Ἰησοῦς Χριστός.
 εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς.
 12 Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηρετοῦσατε,
 μὴ ὥς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον ἀλλὰ νῦν πολλῶν μάλ-
 λον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυ-
 τῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε. 13 Ὁ θεὸς γὰρ ἔστιν ὁ ἐνε-
 ργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλει καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδο-
 κίας. 14 Πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλο-
 γισμῶν, 15 ἵνα ᾖ γεννησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα
 θεοῦ ἄμωμα μέσον γενεᾶς σκοτιᾶς καὶ διεστραμμένης,
 ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, 16 ἁλόγον ζωῆς
 ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἡμῶν εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ
 εἰς κενὸν ἔδραμον οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. 17 Ἀλλὰ εἰ
 καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως
 ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω πᾶσιν ὑμῖν. 18 τὸ δὲ αὐτὸ καὶ
 ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ μοι.
 19 Ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Τιμόθεον ταχέως πέμ-
 ψαι ὑμῖν, ἵνα καὶ ἐγὼ εὐψυχῶ γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. 20 οὐδ-
 ένα γὰρ ἔχω ἰσόψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μερι-
 μνήσει. 21 οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ Ἰη-

σου Χριστοῦ. 22 τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι
 ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἡμῶν ἐδοῦλευσεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον.
 23 τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι ὡς ἂν ἀφίδω τὰ περὶ
 ἡμῶν ἐξαυτῆς. 24 πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ ὅτι καὶ αὐτὸς τα-
 χέως ἐλεύσομαι. 25 Ἀναγκαῖον δὲ ἡγήσάμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελ-
 φὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπό-
 στολον καὶ λειτουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς
 ὑμᾶς, 26 ἐπειδὴ ἐπιποθῶν ἦν (πάντας ὑμᾶς) καὶ ἀδη-
 μονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησεν. 27 καὶ γὰρ ἠσθέ-
 νησεν παραπλήσιον θανάτῳ· ἀλλὰ ὁ θεὸς ἠλέησεν αὐ-
 τόν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ ἡμᾶς, ἵνα μὴ λύπην ἐπὶ
 λύπην σχῶ. 28 σπουδαιότερος οὖν ἔπεμψα αὐτόν, ἵνα
 ἰδόντες αὐτὸν πάλιν χαρῆτε καὶ ἐγὼ ἀλυπότερος ᾶ. 29 προσ-
 δέχεσθε οὖν αὐτόν ἐν κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς καὶ τοὺς
 τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, 30 ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ
 μέχρι θανάτου ἠγγισεν παραβολευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα
 ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς με λειτουργίας.
 3 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. τὰ αὐτὰ
 γράφειν ὑμῖν ἡμεῖς μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ τὸ ἀ-
 σφαλές.
 2 Βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας,
 βλέπετε τὴν κατατομήν. 3 ἡμεῖς γὰρ ἔσμεν ἡ περιτομή,
 οἱ πνεύματι τοῦ θεοῦ λατρεύοντες καὶ καυχώμενοι ἐν Χρι-
 στῷ Ἰησοῦ καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, 4 καίπερ ἐγὼ
 ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν σαρκί. Εἰ τις δοκεῖ ἄλλος
 πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον. 5 περιτομὴ ὀκταήμε-
 ρος, ἐκ γένους Ἰσραὴλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ
 Ἑβραίων, κατὰ νόμον Φαρισαῖος, 6 κατὰ Γζήλος διώ-

22^τ οἰδατε Φ⁴⁶ • 24^τ προς υμας S* A C P 0282. 326. 629. 1241s. 2464 pc lat sy^p sa^{ms} bo;
 Aug | t^{xt} Φ⁴⁶ S² B D F G Ψ 075. 0278. 33. 1739. 1881 M b sy^h sa^{ms}; Ambst • 26^τ 2 / B b
 (vg^{ms}); Ambst | π. υμ. ιδειν S* A C D I^{vid} (f 075). 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241s.
 2495 al sy bo | πεμψαι προς υμας Φ⁴⁶vid | t^{xt} S² F G Ψ 1739. 1881 M lat sa • 27^τ -του
 S² B P Ψ 075. 0278*. 81. 104. 365. 1175. 2464. 2495 al • 30^τ κυριου S A P Ψ 075. 33. 81.
 104. 365. 1241s. 1505 pc sy^h bo | - C | του Χρ. D M | t^{xt} Φ⁴⁶ B F G 0278. 6. 1175. 1739.
 1881. 2464 pc sa | 1^τ -βουλ- C Ψ (075). 33. 1739. 1881 M sy bo^{pt} | t^{xt} Φ⁴⁶ S A B D F G
 0278vid. 365. 1175 pc sa bo^{pt}
 1^τ 3,1^τ το 104. 323. 614. 629. 945. 2464 al • 3^τ θεω S² D* P Ψ 075. 365. 1175 pc lat sy;
 Chr | - Φ⁴⁶ vg^{ms} | t^{xt} S* A B C D² F G 0278vid. 33. 1739. 1881 M vg^{ms} sy^{hmg} co; Ambr
 • 6^τ -ον S² D¹ Ψ 075. 33. 1739. 1881 M | t^{xt} Φ⁴⁶ S* A B D* F G I pc

κων τὴν ἐκκλησίαν **Τ**, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ
γενόμενος ἄμεμπτος. **7** Ὁ [Ἀλλὰ] ἄτινα ἦν μοι² κέρ-
δη, ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. **8** ἀλλὰ μεν-
οῦνγε Ὁ καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον
τῆς γνώσεως **Τ** Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι' ὃν τὰ
πάντα ἐξημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα **Τ**, ἵνα Χριστὸν
κερδήσω **9** καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν δικαιοσύ-
νην τὴν ἐκ νόμου ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χριστοῦ, τὴν
ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, **10** τοῦ γνῶναι αὐ-
τὸν καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ καὶ ὅ[την]
κοινωνίαν ^ο1[τῶν] παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφιζόμενος
τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, **11** εἰ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανά-
στασιν (τὴν ἐκ) νεκρῶν.
12 Οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον **Τ** ἢ ἤδη τετελείωμαι, διόκω δὲ
εἰ Ὁ καὶ καταλάβω, ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ Χριστοῦ
^ο1[Ἰησοῦ]. **13** ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὐ λογίζομαι κατ-
ειληφέναι· ἐν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος τοῖς
δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, **14** κατὰ σκοπὸν Ἰδιόκω
εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως² τοῦ θεοῦ ἐν Χρι-
στῷ Ἰησοῦ. **15** Ὅσοι οὖν τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν·
καὶ εἰ τι ἐτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκα-
λύψει. **16** πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, (τῷ αὐτῷ στοιχεῖν).
17 Συμμιμηταί μου γίνεσθε, ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε
τοὺς οὕτω περιπατοῦντας καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. **18** πολ-
λοὶ γὰρ περιπατοῦσιν οὕς πολλάκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ

6 ^τ θεοῦ FG (0282. 629) *pc lat* • **7** ^ο ^φ46.61vid *Σ** A G 0282. 33. 81. 1241^s *pc b d*; Lef
Ambst | *txt* *Σ*² B D F Ψ 075. 1739. 1881 *ℳ lat sy co* | ^τ B 614 *pc lat* • **8** ^ο ^φ46vid *Σ** 6. 33.
1739. 1881 *pc lat* | ^τ του ^φ46.61 B | ^τ εἶναι ^φ61vid *Σ*² A D² Ψ 075. 1739. 1881 *ℳ vgms*; Aug |
txt *Σ** B D* F G 33 *lat* • **10** ^ο ^φ46 *Σ** A B 1241^s. 2464 *pc* | *txt* *Σ*² D F G Ψ 075. 33. 1739.
1881 *ℳ* | ^ο ^τ ^φ46 *Σ** B | *txt* *Σ*² A D F G Ψ 075. 33. 1739. 1881 *ℳ* • **11** ^τ των 075. 1739*.
1881 *ℳ bo*; Hier Aug | των εκ FG | *txt* ^φ46 *Σ* A B D P Ψ 33. 81. 104. 365. 1175. 1505.
1739^c *pc lat sa*; Irlat Tert • **12** ^τ ἢ ἡδη δεδικαιωμαι ^φ46 D*^c (F G: δικ-) a (b); (Irlat) Ambst |
^ο *Σ** D* F G 326. 2495 *pc lat sy^p* | *txt* ^φ46.61vid *Σ*² A B D² Ψ 075. 33. 1739. 1881 *ℳ sy^b*; Cl |
^ο B D⁽²⁾ F G 33 *pc b*; Tert Cl Ambst | *txt* ^φ46.61vid *Σ* A Ψ 075. 1739. 1881 *ℳ a vg sy* • **13** ^τ
ουπω *Σ* A D* P 075. 33. 81. 104. 365. 614. (629). 1175. 1241^s *al a vgms sy^b* *bo*; Cl | *txt*
^φ46 B D² F G Ψ 1739. 1881 *ℳ lat sy^p sa*; Tert • **14** ^τ κων I Ψ *pc* | ^τ επι D F G 075 *ℳ* |
txt ^φ16.46 *Σ* A B I Ψ 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 *pc*; Cl Or^{1739mg} |
^τ ανεγκλησις 1739^{v.1}; Tert Or^{ms} sec 1739^{mg} | ^τ θεου ^φ46; Ambst | 3-5 Cl | ^τ εν κυριω I. Χρ.
F G | του θ. εν κ. I. Χρ. D* | *txt* ^φ(16: 5 4)^{61vid} *Σ* A B D¹ I Ψ 075. 33. 1739. 1881 *ℳ lat*
sy^p *co*; Or • **15** ^τ νουμειν *Σ* L 326. 1241^s *pc*; Cl • **16** ^τ σατε ^φ16vid *sa^{ms}* | ^τ τω αυ. στ.
κανονι, το αυτο φρονειν *Σ*² Ψ 075 *ℳ sy^p* | ^τ το αυ. φρ., τω αυ. (αυτοι D*) καν. (- D* F
G) στ. (συνστ. F G, στ. καν. D²) D F G 81. 104. 365. (629). 1175. 1241^s. (1881: το αυ. φρ.)
al (f vg) | *txt* ^φ16.46 *Σ** A B 1^{vid} 6. 33. 1739 *pc b co*; Hil Aug

καὶ κλαίων λέγω, **Τ** τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χρι-
στοῦ, **19** ὃν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὃν ὁ θεὸς ἡ κοιλία καὶ ἡ
δόξα ἐν τῇ αἰσχύνη αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες.
20 ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ
σωτήρα ἀπεκδεχόμεθα κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, **21** ὃς
μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν **Τ** σύμ-
μορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐνέργειαν
τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξει **Τ** αὐτῷ τὰ πάντα.
4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ
καὶ στέφανός μου, οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ, ἄγα-
πητοί.
2 Εὐδοκίαν παρακαλῶ καὶ Συντύχην παρακαλῶ τὸ αὐτὸ
φρονεῖν ἐν κυρίῳ. **3** ναὶ ἐρωτῶ καὶ σέ, γνήσιε Γσύζυγε,
συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλη-
σάν μοι μετὰ καὶ Κλήμεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν
μου, ὃν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς.
4 Χαίρετε ἐν κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε.
5 τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύριος
ἐγγύς. **6** μὴδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ
τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζε-
σθω πρὸς τὸν θεόν. **7** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερ-
έχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ
νοήματα ὑμῶν ἐν **Γ** Χριστῷ Ἰησοῦ.
8 Τὸ λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά,
ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφημα, εἴ τις
ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἐπαινος **Τ**, ταῦτα λογίζεσθε· **9** ἃ καὶ ἐμά-
θετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί,
ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.
10 Ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθά-
λετε **Τ** τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἡκαι-
ρεῖσθε δέ. **11** οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ γὰρ ἔμα-
18 ^τ βλέπετε ^φ46 • **21** ^τ εις το γενεσθαι αυτο D¹ Ψ 075. 33 *ℳ sy*; Ir Ambr | *txt* *Σ* A B D*
F G 6. 81. 323. 1175. 1241^s. 1739. 1881 *pc latt co*; Irlat Tert | ^τ εαυτω *Σ*² D² L Ψ 6. 104. 326.
630. 1175. 1241^s *pm lat* | *txt* *Σ** A B D* F G K P 075. 33. 365. 614. 629. 1505. 1739. 1881.
2464 *pm b sy*; MVict (81 *illeg.*)
14,1 ^τ αγ. μου B 33 *sy* | - D* *pc a b vgms* • **3** [^τ Συζ- comm] | ^τ συνερ. μου και των λοιπ.
^φ16vid *Σ** • **7** ^τ Χριστου A t vgms syhmg | ^τ σωματα FG a d; MVict Pel | ^τ νοημ. και τα
σωμ. ^φ16vid | ^τ κυριω ^φ46 • **8** ^τ επιστημης D* F G a vgcl; Ambst • **10** ^τ του FG

2K 11,15 2P 2,11·
R 16,18 2T 3,4
Hos 4,7· Kol 3,2 |
1,27· E 2,6 Kol
3,1 H 12,22!· 2T
1,10!· 1K 1,7 Tt
2,13 H 9,28 |
1K 15,43.49.53·
R 8,29; 12,2 2K
3,18 1J 3,2·
E 1,19-22
1K 15,27!
1,18! 1Th 2,19!·
1K 16,13!

R 15,5!
R 15,30!
L 10,20! Ps 69,29
3,1!
Sap 2,19 Tt 3,2·
Jc 5,8s Ps 145,18
H 10,37 | Mt 6,25-
34!· R 12,12!

J 14,27 Kol 3,15
E 3,20

2P 1,5
R 15,33!

1,18!
15 2K 11,8s

1Τ 6,6 | 2Κ 6,10

Sap 7,23 · 2Κ 12,
9s 2Τ 4,17 J 15,51 |1,7 R 12,13 H 10,
33

101

1Th 2,18

2Κ 12,14 · R 15,28

2,25 ·

E 5,2 2Κ 2,14s
Gn 8,21 Ex 29,18

Ez 20,41 · Is 56,7

Sir 35,6Θ · R 12,1

H 13,16 | R 9,23!

R 16,27!

cf 1,13

G 6,18!

θον ἐν οἷς εἰμι αὐτάρκης εἶναι. **12** οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν· ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσιν μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι καὶ πεινᾶν καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. **13** πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με^Τ.

14 πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. **15** οἴδατε^Ο δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππηῖοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι. **16** ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἁπαξ καὶ δις (εἰς τὴν χρεῖαν μοι) ἐπέμψατε. **17** οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλὰ ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. **18** ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω· πεπληρωμαι^Τ δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ' ὑμῶν, ὁσμήν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ θεῷ. **19** ὁ δὲ θεὸς μου πληρώσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν κατὰ τὸ πλοῦτος αὐτοῦ ἐν δόξῃ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **20** τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

21 Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. **22** ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. **23** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. ^Τ

13 ^Τ (1.Τ 1,12) Χριστῷ **Ν**² D² (F G) Ψ 075. 1881 **℣** sy; Hier | *txt* **Ν*** A B D* I 33. 629. 1739 *pc* lat co; Cl · **15** ^Ο **ϕ**⁴⁶ D* 1505 *pc* vgms syh · **16** ^Ε 2 3 4 **ϕ**⁴⁶ A 81. 104. 326. 1175. 1241s. 2464 *pc* | τ. χρ. μου D* 075 (a g^{v1}) | εἰς τ. χρ. μου D¹ L P 323. 614. 629. 630 *pc* g^{v1}; (Ambst) | *txt* **Ν** B F G Ψ 33. 1739. 1881 **℣** lat · **18** ^Τ δε **ϕ**⁴⁶ (2495) vgms · **19** ^Γ-σαι D* F G Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241s. 1505. 1739. 1881 *al* latt | *txt* **ϕ**⁴⁶ **Ν** A B D² **℣** co · **23** ^Παντων **Ν**² Ψ **℣** sy | *txt* **ϕ**⁴⁶ **Ν*** A B D F G P 075. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 630. 1175. 1241s. 1739. 1881 *pc* latt co | ^Ταμην **ϕ**⁴⁶ **Ν** A D Ψ 33. 1739s **℣** lat sy bo | *txt* B F G 075. 6. 1739s. 1881 *pc* b sa; Ambst

Subscriptio: Προς Φιλιππησίους **Ν** A B* (D, F G) Ψ 33 *pc* | πρ. Φ. εγγραφη απο Ρωμης B¹ 6 | πρ. Φ. εγ. α. Ρ. (εξ Αθηνων 945) δια Επαφροδιτου 075. 1739. 1881 **℣** | - **ϕ**⁴⁶ 365. 629. 630. 1505. 2464 *pc*

ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός **2** τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελφοῖς ἐν Χριστῷ^Τ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν^Τ.

3 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ^Τ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ^Ο Χριστοῦ πάντοτε ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι, **4** ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ καὶ τὴν ἀγάπην (ἣν ἔχετε) εἰς πάντας τοὺς ἁγίους **5** διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου **6** τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν παντὶ τῷ κόσμῳ^Τ ἐστὶν καρποφορούμενον^Π καὶ αὐξανόμενον^Λ καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ· **7** καθὼς^Τ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστιν πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, **8** ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.

9 Διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παύομεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχόμενοι^Π καὶ αἰτούμενοι^Λ, ἵνα πληρωθῇτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, **10** περιπατῆσαι^Τ ἀξίως τοῦ κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι (τῇ ἐπίγνωσιν^Λ) τοῦ θεοῦ, **11** ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος

1,12 ^Γ Κολασσ- (**ϕ**⁴⁶ A) I K P Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326. 614. 629. 630. 1241s. 1505. 1739. 1881 *pm* sy (bo) | *txt* **Ν** B D F G L 365. (1175). 2464 *pm* sa | ^Τ Ἰησου A D* F G 33. 104. 629 *pc* lat (sy^p) sam^s bo^p | ^Τ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ **Ν** A C F G I (P) 075 **℣** it vg^{cl} (sy^{h*}) bo; Hier | *txt* B D K L Ψ 33. 81. 1175. 1505. 1739. 1881 *al* a m vg^{st,ww} sy^p sa; Ambst · **3** ^Τω D* F G *pc* | καὶ **Ν** A C² D¹ I Ψ 075. 33. 1881 **℣** lat | *txt* **ϕ**⁴⁶ vid B C* 1739 | ^Ο B 1739. 1881 vgms | ^Γυπερ B D* F G 075. 33. 104 *pc* | *txt* **Ν** A C D² I Ψ 1739. 1881 **℣** · **4** ^Την D² Ψ 1739. 1881 **℣** | - B | *txt* **ϕ**⁴⁶ vid **Ν** A C D* F G P 075. (33). 81. 104. 326. 365. 1175. 1241s. 1505. 2464 *al* latt sy^h co · **6** ^Τκαὶ D² F G Ψ 075 **℣** d m sy; Ambst | *txt* **ϕ**⁴⁶ vid **Ν** A B C D* P 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464* *pc* | ^Ο D¹ K 6. 323. 614. 629. 630 *pm* · **7** ^Τκαὶ D² Ψ 075. 1739. 1881 **℣** vgms sy^h sam^s | *txt* **ϕ**⁴⁶ vid **Ν** A B C D* F G P 33. 81. 629. 1241s. 2464 *pc* lat sy^p sam^s bo | ^Γημων **ϕ**⁴⁶ **Ν*** A B D* F G 326*. 1505 *al* m | *txt* **Ν**² C D¹ Ψ 075. 33. 1739. 1881 **℣** lat sy co · **9** ^Ο B K vgms · **10** ^Τυμας **Ν**² D² Ψ 075 **℣** | *txt* **ϕ**⁴⁶ vid **Ν*** A B C D* F G 6. 33. 81. 326. 1175. 1241s. 1739. 1881. 2464 *pc*; Cl | ^Εν τη επιγν. **Ν**² Ψ 075. 104. 1175. 1505 *pc* lat | εἰς την -σιν D² **℣** | *txt* **ϕ**⁴⁶ **Ν*** A B C D* F G I P 33. 81. 365. 1241s. 1739. 1881. 2464 *pc* vgms; Cl

1Κ 1,1!

R 1,7!

E 1,16 Phm 4

E 1,15 Phm 5 ·
1Κ 13,13!E 1,18 H 6,18s
1Ρ 1,4

2Τ 2,15!

2Ρ 1,12 · 1Τ 3,16

4,12 Phm 23

R 15,30

E 1,15-17

Ph 1,9 2Τ 3,7! · L
12,47!

E 1,8 |

1Th 2,12!

2Κ 9,8!

Mc 4,8.20 R 7,4 ·
2Ρ 1,2!

E 1,18s; 3,16
Ph 1,4 | 3,17
Act 20,32!
L 22,53 E 1,21!
E 1,6 | R 3,24!
2 K 4,4! • 1 T 1,17! •
Ap 3,14
J 1,3!
E 1,10
2 K 4,18
E 1,21!
Prv 8,23–27
E 1,22 H 1,3
E 4,15!; 1,23!
Ap 3,14 1 K 15,
20! • 15 Ap 1,5
R 8,29 H 1,6
2,9s E 1,23; 3,19;
4,10.13 J 1,16
2 K 5,18!s • E 2,
13ss; • 1,7
16 E 1,10
E 4,18! • R 5,10
J 3,19!

τῆς δόξης αὐτοῦ εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν·
Μετὰ χαρᾶς·¹ **12** Ἐὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ
ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγί-
ων ἐν τῷ φωτί· **13** ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ
σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς
ἀγάπης αὐτοῦ, **14** ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν
ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν·
15 ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου,
πρωτότοκος πάσης κτίσεως,
16 ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα
ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,
τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα,
εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες
εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι·
τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσται·
17 καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων
καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν,
18 καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς
ἐκκλησίας·
ὃς ἐστὶν ἡ ἀρχή,
πρωτότοκος ὁ ἐκ τῶν νεκρῶν,
ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων,
19 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα ἑα-
σθαι
οικῆσαι
20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν,
εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ,
ᾧ [δι' αὐτοῦ] εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
21 Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχ-
θροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, **22** νυνὶ

11 [et al.] • 12 τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ὑμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἀγίων ἐν τῷ φωτί· 13 ὃς ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, 14 ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν· 15 ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, 16 ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι εἴτε κυριότητες εἴτε ἀρχαὶ εἴτε ἐξουσίαι· τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἐκτίσται· 17 καὶ αὐτός ἐστιν πρὸ πάντων καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκεν, 18 καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐστὶν ἡ ἀρχή, πρωτότοκος ὁ ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, 19 ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησεν πᾶν τὸ πλήρωμα ἑασθαι οικῆσαι 20 καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, ᾧ [δι' αὐτοῦ] εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. 21 Καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, 22 νυνὶ

δὲ Γάποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ
τοῦ θανάτου τὴν παραστήσαι ὑμᾶς ἀγίους καὶ ἀμώμους καὶ
ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ, **23** εἰ γε ἐπιμένετε τῇ
πίστει θεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι ὅκαὶ μὴ μετακινού-
μενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὐ ἠκούσατε, τοῦ
κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὐ
ἐγενόμην ἐγὼ Παῦλος ἡ διάκονος.

24 Νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασιν τῶν ὑμῶν καὶ
ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ Χριστοῦ
ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ ἐκ-
κλησία, **25** ἥς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονο-
μίαν τοῦ θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς πληρῶσαι τὸν
λόγον τοῦ θεοῦ, **26** τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον
ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν – νῦν δὲ ἐφανερώθη
τοῖς ἀγίοις αὐτοῦ, **27** οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι τί
τὸ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς
ἔθνεσιν, ὃ ἐστὶν Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης·
28 ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν νουθετοῦντες πάντα ἄνθρω-
πον καὶ διδάσκοντες πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ·
29 εἰς ὃ καὶ κοπιᾷ ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν ἐνέργειαν
αὐτοῦ τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

2 Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶνα ἔχω ὑπὲρ
ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ ὅσοι οὐχ ἑώρακαν
τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί, **2** ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρ-
δίαι αὐτῶν συμβιβασθέντες ἐν ἀγάπῃ ὅκαὶ εἰς τὸν

22 ἡλλαγητε (P⁴⁶) B | -αλλαγεντες D* F G b vg^{ms}; Irlat Ambst Spec | -ηλλακται 33 |
txt N A C D² Ψ 048. 075. (0278. 104). 1739. 1881 M lat sy | ταντου N A P 81. 326. 614.
630. 1241^s. 2464 al a sy^{p,h**}; Irlat Spec | txt P⁴⁶vid B C D F G Ivid Ψ 075. 0278. 33. 1739. 1881
M lat; Tert. • 23 ο P⁴⁶vid 33 | ττη N² D² Ψ 075. 0278. 1739. 1881 M | txt P⁴⁶ N* A B C D*
F G 33. 326. 614. 1175. 1241^s pc | κηρυξ και αποστολος N* P m | κηρ. κ. απ. και διακ.
A sy^{hmg} sams | διακ. κ. απ. 81 vg^{ms} • 24 μου N² 075. 81. 323. 326. 629. 1241^s. 1505. 2464
pc t vg^{ms} sy^h; Chr. • 27 ο P⁴⁶ | του θεου D* F G b vg^{ms}; Ambst | του N* | τος N C D
H I Ψ 075. 0278 M | txt P⁴⁶ A B F G P 33. 1739. 1881 pc latt • 28 ο D* F G 0278. 33. 614.
629 pc it vg^{ms} (sy^p); Cl Ambst (L 81. 1241^s. 1505 pc; h. t.) | τ Ιησου N² D² H Ψ 075. 0278
M lat sy^p sa bo^{ms} | txt P⁴⁶ N* A B C D* F G 33. 81. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc b m* vg^{ms}
bo; Cl Ambst
¶ 2,1 περι D*² F G 0208 M m | txt P⁴⁶ N A B C D¹ H P Ψ 075. 0278. 33. 81. 104. 365. 630.
1175. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat; Ambst | τ (4,13) και των εν Ιεραπολει 104. 424 pc
vg^{ms} sy^{h**} • 2 θεντων N² D² Ψ 075. 0278 M sy^{hmg} | -θωσιν 1881 | txt P⁴⁶ N*^c A B C D*
H P 6. 33. 1175. 1241^s. 1739. 2464 pc; Cl | ο D* sy^p; Hil Ambst | παν το πλ. A C 33. 81
pc | παντα (+ τον D*) πλουτον N² D H vid Ψ 075. 0278. 1881 M | txt P⁴⁶ N* B 0208^{vid}. 6.
1241^s. 1739 pc; Cl

2 K 5,18!s • 2,11
R 1,3; 8,3; 9,5 2 K
5,16 E 2,14 J 1,14!
Hen 102,5 •
28 E 5,27!; • 1,4!
1 T 3,10! |
E 3,17 • 1 K 15,58
Mc 16,15 1 T 3,16
R 8,19ss

E 3,13! Act 9,16
E 1,23!

E 3,7; • 3,2!
R 15,19
R 16,25!s 1 K 2,7
E 3,9 •
E 3,5.10

R 9,23!
R 16,25!s
R 8,10! • R 5,2!
1 P 1,21
3,16

22 • 4,12 1 K 2,6!
E 4,13!
2,1; 4,12 1 Th 2,2
E 3,7.20 •
Ph 4,13

1 K 11,3 • 1,29!
Ap 3,14!

Act 9,22

1,26s

Sir 1,24s Hen 46,3
Is 45,3 Prv 2,3s
R 11,33 1K 1,24,
30 | R 16,181

1K 5,3

1K 14,40

Act 16,5!

R 10,9!

E 3,17; 2,20,22
Jd 20

2Th 2,15

E 5,6 · Mt 15,2p

20!

1,19! J 1,14

17!

E 4,15!; 1,21!

R 2,29!

1,22!

R 6,4 · 3,1 E 2,6

E 1,19s

E 2,1!

2^ο του θεου D¹ H P 1881. 2464 *pc* sam^s | του Χριστου 81. 1241^s. (1739) *pc* b; Fulg | τ. θ. ο
εστιν Χριστος D* a vg^{mss}; Aug | τ. θ. του εν Χριστω 33; (Cl) Ambst | τ. θ. πατρος του
(- N* 048) Χριστου N* A C 048^{vid}. 1175 *pc* (m vgst.ww, sy^p) vg^{mss} sam^s bo | τ. θ. και πατ.
(^ς 075. 0208. 0278 *pc*) τ. Χρ. N² Ψ 075. 0208. 0278. 365. 945. 1505 *pc* vg^{mss} (bom^s) | τ. θ. και
πατ. και τ. Χρ. D² M² (vg^{cl}) sy^{h*} | *txt* P⁴⁶ B vg^{mss}; Hil • 3^ο της N² A D² H 0278 M²; Cl |
txt P⁴⁶ N* B C D* Ψ 075. 0208. 33. 1175. 1739. 1881. 2464 *pc* • 4^ο δε N² A C D Ψ 048.
075. 0208. 0278. 33. 1739. 1881 M² lat sy; Cl | *txt* P⁴⁶ N* A* vid B H 81. 1241^s *pc* m; Ambst
Aug | 'μη τις N² Ψ 075. 0278 M² sy; Cl^{pt} | *txt* N* A B C D H P 048. 0208. 33. 81. 326. 365.
1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 *pc*; Cl^{pt} • 7^ο εν π. A C I Ψ 2464 *pc* | εν τη π. N D² P
0278. 1739. 1881 M²; Cl | *txt* B D* H 075. 0208. 33. 81. 326. 365. 1241^s *pc* lat | 'εν αυτη εν
ευχ. B D² H² 0278 M² (a) m sy sam^s bo; (Ambst) Aug | εν αυτη P Ψ 048^{vid} | εν αυτω εν
ευχ. N² D* (b) f vg^{cl} sy^{hmg} | *txt* N* A C H* I^{vid} 075. 0208. 33. 81. 1175. 1241^s. 1739. 1881.
2464 *pc* vgst.ww sam^s • 8^ο N A D 81. 1881 *pc*; (Tert) Cl^{pt} • 10^ο P⁴⁶ B D F G; Hil^{pt} | *txt*
N A C Ψ 075. 0208. 0278. 33. 1739. 1881 M² lat; Ambst • 11^ο των αμαρτιων N² D Ψ 075.
(^ς 0278) M² (b) sy; Epiph Aug^{pt} | *txt* P⁴⁶ N* A B C D* F G P 6. 33. 81. 365. 629. 1175. 1241^s.
1739. 1881. 2464 *pc* lat co; Cl • 12^ο τ-τισματι N* A C D² Ψ 33 M²; Tert | *txt* P⁴⁶ N² B D*
F G 075. 0278. 6. 365. 1739. 1881 *pc* latt | των B D F G 0278. 6. 33. 323. 326. 629 *pm* | *txt*
P⁴⁶ N A C K L P Ψ 075. 81. 104. 365. 630. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 *pm* • 13^ο τ
N* B L Ψ 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1881. 2464 *pm* b vg^{mss}; Or^{1739mg} Ambr | *txt*
P⁴⁶ N² A C D F G K P 048. 104. 326. 630. 1505. 1739 *pm* lat | εν D* F G vg^{mss}

πλουτος¹ της πληροφορίας της συνέσεως, εις επίγνωσιν
του μυστηρίου του θεου, Χριστου², 3 εν ω εισιν παντες
οι θησαυροι της σοφίας και τ γνώσεως αποκρυφοι.

4 Τουτο τ λέγω, ινα Γμηδεις υμας παραλογιζεται εν πι-
θανολογια. 5 ει γαρ και τη σαρκι απειμι, αλλα τω πνεύ-
ματι συν υμιν ειμι, χαίρων και βλέπων υμων την τάξιν
και το στερέωμα της εις Χριστον πίστεως υμων.

6 Ως ουν παρελάβετε τον Χριστον Ιησουν τον κύ-
ριον, εν αυτω περιπατεϊτε, 7 ερριζωμένοι και εποικοδο-
μούμενοι εν αυτω και βεβαιούμενοι (τη πίστει) καθως

εδιδάχθητε, περισσεύοντες εν ευχαριστια. 8 Βλέ-
πετε μη τις υμας εσται ο συλαγωγών δια της φιλοσο-
φίας και κενής άπάτης κατα την παράδοσιν των ανθρώ-
πων, κατα τα στοιχειά του κόσμου και ου κατα Χριστόν.

9 οτι εν αυτω κατοικει παν το πλήρωμα της θεότητος
σωματικώς, 10 και εστέ εν αυτω πεπληρωμένοι, ὅς εστιν
η κεφαλή πάσης αρχής και εξουσίας.

11 Εν ω και
περιετμήθητε περιτομή άχειροποιήτῳ εν τη άπεκδύσει
του σώματος τ της σαρκός, εν τη περιτομή του Χριστου,
12 συνταφέντες αυτω εν τῳ βαπτισμῳ, εν ω και συνη-
γέρθητε δια της πίστεως της ενεργείας του θεου του εγει-
ραντος αυτον εκ τ νεκρών. 13 και υμας νεκρους οντας
Ο[εν] τοις παραπτώμασιν και τ τη άκροβυστία της σαρκός

υμων, συνεζωοποίησεν υμας συν αυτω, χαρισάμενος η-
μιν πάντα τα παραπτώματα. 14 εξαλείψας το καθ' ημων
χειρόγραφον τοις δόγμασιν ὁ ην υπεναντίον ημιν, και
αυτο ήρκεν εκ του μέσου προσηλώσας αυτο τῳ σταυρῳ.
15 άπεκδυσάμενος τας αρχάς και τας εξουσίας τ έδειγμα-
τισεν εν παρρησία, θριαμβεύσας αυτοις εν αυτω.

16 Μη ουν τις υμας Γκρινέτω εν βρώσει και εν πόσει
η εν μέρει εορτής η νεομηνίας η σαββάτων. 17 Γα εστιν
σκιά των μελλόντων, το δε σῶμα του Χριστου. 18 μη-
δεις υμας καταβραβεύτω θέλων ο εν ταπεινοφροσύνη
και θρησκεία των άγγέλων, Γα εόρακεν εμβατεύων, εικη
φυσιούμενος υπο του νοός της σαρκός αυτου, 19 και ου
κρατών την κεφαλήν τ, εξ ου παν το σῶμα δια των άφῶν
και συνδέσμων επιχορηγούμενον και συμβιβαζόμενον αυ-
ξει την αύξησιν του θεου.

20 Ει τ απεθάνετε συν Χριστω από των στοιχείων
του κόσμου, τί ως ζῶντες εν κόσμῳ δογματιζεσθε; 21 μη
άψη μηδε γεύση μηδε θίγης, 22 α εστιν πάντα εις φθο-
ράν τη άποχρήσει, κατα τα εντάλματα και διδασκαλίας
των ανθρώπων, 23 άτινά εστιν λόγον μὲν έχοντα σο-
φίας εν έθελοθησκία και ταπεινοφροσύνη τ Ο[και] ά-
φειδιά σώματος, ουκ εν τιμῃ τινι προς πλησμονήν της
σαρκός.

3 Ει ουν συνηγέρθητε τῳ Χριστω, τα άνω ζητεϊτε, ου ο
Χριστός εστιν εν δεξιᾳ του θεου καθήμενος. 2 τα
άνω φρονεϊτε, μη τα επι της γῆς. 3 απεθάνετε γαρ και η
ζωη υμων κέκρυπται συν τῳ Χριστω εν τῳ θεῳ. 4 όταν ο
Χριστός φανερωθῇ, η ζωη υμων, τότε και υμεις συν
αυτω φανερωθήσεσθε εν δόξη.

13 ημας P⁴⁶ B 33. 323 *al* m vg^{mss}; Or^{1739mg} Ambr | - N² D F G Ψ 075. 0208. 0278 M²
lat; Tert | *txt* N* A C K L 6. 81. 326. 1739. 1881 *al* vg^{mss} | υμιν N² K* L P 6. 323. 326 *al*
f vg sam^s; Tert • 14 P 1881 | P. Schmiedel *cj* • 15 τ και P⁴⁶ B vg^{mss} | [αυ- comm]
• 16 [ν-ατω Lagarde *cj*] | η N A C D F G I Ψ 075. 0278. 33 M² lat syh; Mcion^E Eus |
txt P⁴⁶ B 1739. 1881 b vg^{mss} • 17 P⁴⁶ B F G 614 *pc* b d; Mcion^E Ambst Spec • 18 ο N* |
P⁴⁶ (- 81) μη N² C D¹ Ψ 075. 0278. 1881 M²; Hier^{mss} | α ουκ F G | *txt* P⁴⁶ N* A B D* I 6.
33. 1739 *pc* b vg^{mss} co; Or Ambst Hier^{mss} Spec • 19 τ Χριστον D* 1505 (b) syh; Nov
(MVict) • 20 του N^(*) 0278^c. 6. 326. 365. 614. 629. 630. 1505 *al* a m vg^{mss} syh; Ambr
Spec • 23 του νοός F G it (bo); Hil Ambst Spec | ο P⁴⁶ B 1739 b m vg^{mss}; Hil Ambst
Spec | *txt* N A C D F G H Ψ 075. 0278. 33. 1881 M² lat sy; Cl
P⁴⁶ 3,4 τ ημων B^(*) D¹ H 0278. 1739 M² sy sa; Meth Ambr | *txt* P⁴⁶ N C D* F G P Ψ 075. 33.
81. 104. 365. 945. 1881 *pc* latt bo; Cyp (A illeg.) | A 1881. 2464 *pc*

Act 3,19

E 2,14s

R 7,4 1P 2,24

E 1,21!

R 14,1-12.17

H 10,1! · E 1,23!

23

E 4,15!; 4,16

E 2,21

R 6,2 · 8 G 4,3,9
2P 3,10.12

G 6,8

Is 29,13 Mt 15,9!

18 · 1 T 4,3

2,12

Ps 110,1

Ph 3,19s | R 6,2ss ·
1 Th 4,17!

L 17,30 1J 3,2 ·

Ph 1,21!

1 K 15,43

R 1,29! E 5,3,5
1 Th 4,7 · G 5,24! ·
E 4,19
E 5,6 Mt 3,7

E 2,2; | 2,3 Tt 3,3
E 4,22,25,31 Jc
1,21 1P 2,1 ·
E 4,29; 5,4

Jc 3,14 E 4,25; ·
4,22! ·

R 8,23 | E 4,24 ·

R 12,2! 2K 4,16 ·
Gn 1,26s
G 3,28!

1 K 15,28 E 1,23

1P 2,9

E 5,1; · 4,32a

E 4,2 | Mt 17,17

E 4,32b 2K 2,7

E 5,2

R 13,8,10 1K 16,14

E 4,3 | Ph 4,7

R 12,5!

1 Th 1,8

1,28

5 Νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν ἀκαθαρσίαν πάθος ἐπιθυμίαν ὀκακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρία, **6** δι' ἧς ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ [ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας]. **7** ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν τούτοις· **8** νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμόν, κακίαν, βλασφημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν· **9** μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ **10** καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, **11** ὅπου οὐκ ἔνι τῷ Ἕλλην καὶ Ἰουδαῖος, περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθερος, ἀλλὰ ὅ[τ]α πάντα καὶ ἐν πᾶσιν Χριστός.

12 Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμοῦ χρηστότητα ταπεινοφροσύνην πραύτητα μακροθυμίαν, **13** ἀνεχόμενοι ἀλλήλων καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἕαν τις πρὸς τινα ἔχη ἁμαρτίαν καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς· **14** ἐπὶ πᾶσιν δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἥ ἐστὶν σύνδεσμος τῆς τελειότητος. **15** καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ βραβεύετω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθητε ἐν ὀνεί σῶματι· καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. **16** Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλουσίως, ἐν πάσῃ σοφίᾳ διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς τ

5 Ὑμῶν N² A C³ D F G H 075. 0278. 1881 M¹ lat sy; Irlat | txt P⁴⁶ N² B C² Ψ 33. 81. 945*. 1175. 1241^s. 1739. 2464 pc m¹ vg^{ms}; Cl Or Epiph | ° P⁴⁶ · **6** ὁ (C²vid) D² F G vg^{ms}; (δια) ταῦτα γὰρ P⁴⁶ sy | ° P⁴⁶ B b sa; Ambst | txt N A C D F G H I Ψ 075. 0278. 33. 1739. 1881 M¹ lat sy bo · **7** αὐτοῖς D² (F) G 048. 1739. 1881 M¹ lat sy | txt P⁴⁶ N A B C D² H I P Ψ 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. (1241^s). 1505. 2464 pc · **8** μὴ εκπορευεσθω F G it vg^{ms} co; Ambst | **11** τ (G 3,28) αρσεν και θηλυ D² F G 629 it vg^s; Hil Ambr | τ και A D² F G 629 lat(t) sy; Hil | ° P⁴⁶ A C 33. 81. 1241^s pc; Cl | txt N² B D F G Ψ 075. 0278. 1739. 1881 M¹ · **12** ° A D² F G 1505. 1881 pc | txt N B C D² Ψ 075. 0278. 33. 1739 M¹; Cl | ° B 6. 33. 1739 pc · **13** μεμψιν D² | οργην F G | ° Χριστος N² C D¹ Ψ 075. 1739. 1881 M¹ a m sy co; Cl Ambst | θεος N² vg^{ms} | θ. εν Χριστω 33 | txt P⁴⁶ A B D² F G 1175 pc lat · **14** ὁς N² D² 81 | ητις N² D¹ Ψ 075 M¹ b g vg^{ms} | txt A B C F G P 048. 33. 365. 1241^s. 1739. 1881 pc; Cl | ° P⁴⁶ B 6. 1739. 1881 pc · **16** κυριου N² I 1175 pc bo; Cl | θεου A C² 33. 104. 323. 945. 1241^s al vg^{ms}; Aug | txt P⁴⁶ N² B C² D F G Ψ 075. 1739. 1881 M¹ lat sy | bis και C³ D¹ I vid Ψ 075 M¹ vg^{ms} sy; Ambr (C² 33. 1881: και¹, A^{vid}: και² tantum) | txt P⁴⁶ N B C² D² F G 1175. 1241^s. 1505. 1739 pc it vgstww sy; Cl

ὕμνοις τῷ ᾧδαῖς πνευματικαῖς ἐν ὁ[τ]ῃ χάριτι ἄδοντες ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν τῷ θεῷ· **17** καὶ πᾶν ὃ τι ἔαν ποιῇτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ τῷ πατρὶ δι' αὐτοῦ.

18 Αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἁνδράσιν ὡς ἠκεν ἐν κυρίῳ. **19** Οἱ ἄνδρες, ἀγαπάτε τὰς γυναῖκας τὰς καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς, **20** τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ εὐάρεστόν ἐστιν τῷ κυρίῳ. **21** Οἱ πατέρες, μὴ ἔρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν.

22 Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε ὡς κατὰ πάντα τοῖς κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν φόβῳ δουλείας ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ φοβούμενοι τὸν Κύριον. **23** ὃ ἔαν ποιῇτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε ὡς τῷ κυρίῳ τῷ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, **24** εἰδότες ὅτι ἀπὸ κυρίου ἡ ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. τῷ κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε· **25** ὁ γὰρ ἀδικῶν κομίζεται ὁ ἡδίκησεν, καὶ οὐκ ἐστὶν προσωποληψία τῷ κυρίῳ, **1** οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε κύριον ἐν οὐρανῷ.

2 Τῇ προσευχῇ προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐ-

16 ° N² A C D² 075. 33. 1881 M¹ | txt P⁴⁶ N² B D² F G Ψ 6. 1505. 1739 pc; Cl | ° τη-δια D² I M¹; Cl | txt P⁴⁶ N A B C D² F G Ψ 075. 6. 33. 81. 104. 326. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy co | ° κυριω C² D² Ψ² M¹ a vg^{ms} bo^{ms} | txt P⁴⁶vid N A B C² D² F G Ψ² 075. 6. 33. 81. 365. (1175). 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat sy co; Cl · **17** Ἰ. Χριστου A C D² F G | κυρ. I. Xp. N⁽²⁾ 365. 1175 pc (a b) vg^{cl} (sy) sa^{ms} bo | κυρ. L; Hier | txt P⁴⁶ B D² 075 (Ψ 104. 1241^s pc; + του) 33. 1739. 1881 M¹ f m vgstww sy^h sa^{ms}; Cl Ambst | τ και D F G Ψ 075. 33. 1881 M¹ lat sy; Cl Ambst | txt P⁴⁶ N A B C 81. 1739 it vg^{ms} sy; Spec · **18** ανδ. υμων D² F G 075 it vg^{ms} sy^h · | ιδιοις ανδ. L 6. 365. 614. 630. 1175. 1881. 2464 pm · **19** τ υμων C² D² F G it vg^{cl} sy; Ambst Spec | εαυτων (° N² 075). 1175 | txt P⁴⁶ N² A B C² D² Ψ 33. 1739. 1881 M¹ m¹ vgstww sa^{ms} bo^{ms}; Cl · **20** τω 0198. 81. 326. 629. 630. 945. 1241^s al (a) vg^{ms}; Cl Ambst · **21** (E 6,4) παροργιζετε N A C D² F G L 075. 0198. 0278. 33. 81. 104. 365. 1175. 1241^s. 1505 al; Ambst | txt P⁴⁶vid B D¹ Ψ 1739. 1881 M¹; Cl · **22** ° P⁴⁶ 075. 0278. 81. 1241^s pc vg^{ms} sa | ° τ-λαις N C Ψ 0278. 33^{vid}. 1739. 1881 M¹ sy; Cl | txt P⁴⁶ A B D F G 075. 81. 104. 365. 1241^s al co | ° θεον P⁴⁶ N² D² M¹ d vg^{cl} | txt N² A B C D² F G L Ψ 048. 075. 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1505. 1739. 1881. 2464 al it vgstww sy co; Cl · **23** τ και (- N² 075. 0278) παν ο N² 075. 0278. 104. 326 pc sy; Cl | και (- Ψ 1505) παν ο τι D¹ Ψ M¹ (sy) | txt P⁴⁶ N² A B C D² F G 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc | ° (E 6,7) δουλευοντες A 075 pc; Cl | ° P⁴⁶ B 1739; Ambst · **24** λη- P⁴⁶ N² A C² Ψ 075. 0278. 1739. 1881 M¹ | txt N² B C²vid D F G 33. 629. 1175 pc; Cl | ° του κυριου ημων Ιησου Χριστου, ὁ F G (a d m¹) (bo^{pt}); (Ambst) | τγαρ D¹ Ψ 075 M¹ sy; Cl | txt P⁴⁶ N A B C D² F G 0278. 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881. 2464 pc · **25** τ (E 6,9) παρα τω θεω F G I 629 it vg^{cl}; Ambst Pel Cass

¶ 4,1 °-vois N² D F G Ψ 075 M¹ it vg^{ms} sy^h bo^{pt}; Ambst Spec | txt N² A B C I 0278. 33. 81. 104. 326. 1241^s. 1739. 1881 pc lat sa bo^{pt}; Cl · **2** °-pounτες I 33. 1241^s. 1881 pc vg^{ms}; Orlat

Act 16,25!

1 K 10,31

1,12 E 5,20!

18-4,1: E 5,22-
6,9 1P 2,18-3,7
1K 14,34!

1,12 E 5,10

Act 16,25!

E 1,18 · R 12,11

R 2,11! |

Lv 25,43,53

Mt 20,4

Ecc 5,7 1 T 6,15

Act 2,42! E 6,18

E 6,19 R 15,30! Act 14,27! E 6,20; I 5,15s Mc 4,11! 3,16 E 4,29 Mt 5,13

τῇ ἔν εὐχαριστίᾳ, 3 προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου ἵνα λαλήσῃ τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, 4 ἵνα φανερώσω αὐτὸ ὡς δεῖ με λαλήσαι. 5 Ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. 6 ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι, ἅλατι ἡρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ ἀποκρίνεσθαι.

Ph 1,12! E 6,21! E 6,22 Phm 10

7 Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τύχικος ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ, 8 ὃν ἐπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα ἴγνῳτε τὰ περὶ ἡμῶν καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, 9 σὺν Ὁνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν· πάντα ὑμῖν γνωρίσουσιν τὰ ὧδε.

Act 27,2! R 16,7 Phm 23 Act 12,12! 4,36! Act 18,27! G 2,12! 1,7! 1,29! 1,28! R 4,21! Ap 3,14! 2Th 4,11 Phm 24 2T 4,10!

10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου καὶ Μάρκος ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ (περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς, δέξασθε αὐτόν) 11 καὶ Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουστός, οἱ ὄντες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. 12 ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ [Ἰησοῦ], πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα ἁγιασθῇτε τέλει καὶ ἁπλοῦς πληροφορημένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. 13 μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει πολὺν πόνον ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν ἐν Λαοδικείᾳ καὶ τῶν ἐν Ἱεραπόλει. 14 ἀσπάζεται ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς καὶ Δημᾶς.

R 16,5 1Th 5,27

15 Ἀσπασασθε τοὺς ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφούς καὶ Νύμφαν καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῆς ἐκκλησίαν. 16 καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιήσατε ἵνα καὶ ἐν τῇ Λαοδικέῳ ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ Λαο-

2 D*; Ambst • 3 Ἐν παρρησίᾳ A | ἱ Θεου B* L 614 vg^{ms} sam^{ss} | ἱ ὄν B F G vg^{ms} • 8 ἱ γνῶ τ. περὶ ὑμῶν φ⁴⁶ B⁽²⁾ C D¹ Ψ 1739. 1881 M f vg sy sam^{ss} bo; Ambst | t^{xt} (N* 1241s: γμ-) A B D* C F G P 048. 075. 0278. 33. 81. 365. 1175 al it sam^{ss} • 9 ἱ πρᾶττομένα F G ex latt? • 12 ἱ 2 I P 1241s pc vg^{ms} | I φ⁴⁶ D F G Ψ 075. 1739. 1881 M it vg^{ms} sy; Ambst Hier | t^{xt} N A B C I L 0278. 33. 81. 365. 629. 1175. 2464 al lat | ἱ στήτε N² A C D F G Ψ 075. 0278. 33 M | ἱ ητε I 2464 pc a m vg^{ms} sy^{hmg}; Ambst | t^{xt} N* B 81. 365. 1241s. 1739. 1881 pc | ἱ πεπληρωμένοι φ⁴⁶ D² Ψ 075. 0278 M sy | t^{xt} N A B C D* C F G 33. 81. 104. 365. 1241s. 1739. (1881). 2464 pc sy^{hmg} • 13 ἱ κοπον D* F G 629 | ποθον 104 pc | αγωνα 6. 1739. 1881 pc | ζηλον (vl' ζ. πολ.) D¹ Ψ 075. 33 M sy | t^{xt} N A B C P 0278. 81. (365). 1175. 1241. 2464 pc | ἱ Ἱερᾶ Πόλει comm] • 14 ἱ 33 pc • 15 ἱ Νυμφᾶν et^f αὐτοῦ D (F G) Ψ M sy^{hmg} | N. et αὐτῶν N A C P 075. 33. 81. 104. 326. 1175. 2464 pc bo | t^{xt} B 0278. 6. 1739^(c). 1881 pc sy^h sa

δικείας ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀναγνῶτε. 17 καὶ εἶπατε Ἀρχίππῳ· βλέπε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς.

18 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ὡς

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α'

1 Παῦλος καὶ Σίλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ Ὡς καὶ κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη.

2 Εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν μνησίαν Ὡς ποιοῦμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ὑμῶν, ἀδιαλείπτως 3 μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ὑμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ὑμῶν, 4 εἰδότες, ἀδελφοὶ ἡγαπημένοι ὑπὸ Ὡς τοῦ θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, 5 ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη ἔως ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ Ὡς ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἶδατε οἱ ἐγενήθημεν Ὡς ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. 6 Καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενήθητε καὶ τοῦ κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς

18 Ὡς αμην N² D Ψ 075. 0278. 1739^c M lat sy bo^{pl} | t^{xt} N* A B C F G 048. 6. 33. 81. 1739*. 1881 pc vg^{ms} sa bo^{pl}; Ambst

Subscriptio: Προς Κολ(ο)σσαεις N B* C (D, F G) Ψ 048. 33 pc | πρ. Κ. εγγραφη (- Α) απο Ρωμης Α Β' P pc | πρ. Κ. εγ. απο Ρ. δια Τυχικου και Ονησιμου 075. 1739. 1881 M | Παυλου αποστολου επιστολη πρ. Κ. εγγραφη απο Ρ. δια Τυχικου 0278 | - φ⁴⁶ 323. 365. 629. 630. 1505. 2464 pc

¶ 1,1 Ὡς ἡμῶν Α 81. (629) pc a r vg^s sam^{ss} | Ὡς (2Th 1,2) απο θεου πατρος ἡμῶν και κυριου Ἰησου Χριστου N Α (D) I 33 M (m) vg^{ms} sy^h* bo | t^{xt} B F G Ψ 0278. 629. 1739. 1881 pc lat sy^p sa • 2 Ὡς ὑμῶν N² C D F G Ψ M it vg^{cl} ww sy; Ambst | t^{xt} N* A B I 0278. 6. 33. 81. 323. 630. 1739. 1881 pc m vg^s • 4 Ὡς B D F G 33 M | t^{xt} N A C K P Ψ 0278. 81. 104. 945. 1175. 1505. 1739. 1881 al • 5 Ὡς του θεου C | του θεου ἡμῶν N* | Ὡς προς Α C² D F G 0278 pc | εν (υμιν) P | t^{xt} N B C* vid Ψ 33. 1739. 1881 M | Ὡς N B 33 r vg^{ms} | t^{xt} A C D F G Ψ 0278. 1739. 1881 M lat | Ὡς N A C P 048. 33. 81. 104. 326*. 945. 1739. 1881 pc vgst | t^{xt} B D F G Ψ 0278 M it vg^{cl} ww sy^p

Phm 2

1K 16,21! Ph 1,7! 1T 6,21 2T 4,22

Act 17,1.11.13; 20, 4; 27,2 Ph 4,16 2T 4,10

Act 15,27! • 16,1!

R 1,7!

1K 1,4!

2,13 R 1,9

2Th 1,11 • Ap 2,2 • 1K 13,13! • 4Mcc 17,4

2Th 2,13

9

1K 2,4!s R 15,19 Act 1,8

1K 11,1!

Act 8,14! • 13,52

Ph 3,17!

4,10

2Th 3,1

R 1,8! 4Mcc 16,12

5; 2,1

Act 14,15 · 1K 12,2

H 9,14 · J 17,3 |

Ti 2,13 ·

Act 3,15!

5,9 R 5,9 Mt 3,7!p

1,9!

Act 16,20-24

Act 17,1-5

8s R 1,1; 15,16

2K 11,7 1P 4,17

Mc 1,14 · Kol 1,29! |

2K 12,16 |

1T 1,11!

G 1,10

Jr 11,20

Mc 12,40p · 2P 2,3

R 1,9 | J 5,41.44

2K 11,9

1K 3,2 E 5,29

Τ πνεύματος αγίου, 7 ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς ἴτυπον πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ ἐν τῇ Ἀχαΐᾳ. 8 ἂφ' ὑμῶν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ [ἐν τῇ] Ἀχαΐᾳ, ἁλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πίστις ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν θεὸν ἐξεληλύθεν, ὥστε μὴ χρειᾶν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι. 9 αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν ἀπαγγέλλουσιν ὁποῖαν εἰσοδὸν ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων δουλεύειν θεῷ ζῶντι καὶ ἀληθινῷ 10 καὶ ἄναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἡγειρεν ἐκ [τῶν] νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ρυόμενον ἡμᾶς ἔκ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχομένης.

2 Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε, ἀδελφοί, τὴν εἰσοδὸν ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, 2 ἀλλὰ προπαθόντες καὶ ὕβρισθέντες, καθὼς οἶδατε, ἐν Φιλίπποις ἐπαρησιασάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν λαλῆσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. 3 ἡ γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας οὐδὲ ἐν δόλῳ, 4 ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσαμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγγέλιον, οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες ἀλλὰ ὡς τῷ θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. 5 Οὕτε γὰρ ποτε ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἶδατε, οὔτε ὅτι προφάσει πλεονεξίας, θεὸς μάρτυς, 6 οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν οὔτε ἂφ' ὑμῶν οὔτε ἂπ' ἄλλων, 7 δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χριστοῦ ἀπόστολοι. ἀλλὰ ἐγενήθημεν ἡμῶν ἐν μέσῳ ὡς εἰς τὸν τροφὸς θάλπη τὰ ἐαυτῆς τέκνα, 8 οὕτως ὁμοιούμενοι ὑμῶν εὐδοκοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον

6 τ και B vg^{ms} • 7 τυπους N A C D² F G Ψ 0278 M sy^h | txt B D² c 6, 33, 81, 104, 1739, 1881 pc lat sy^p • 8 B² t B K 6, 33, 365, 614, 629, 630, 1505, 1739, (1881) al r vg^{ms} | txt N C D F G Ψ 0278 M lat (A: h, i) | ἁλλὰ καὶ D² 0278 M m vg^{cl}; Ambst | txt (N) A B C D² F G P Ψ 33, 81, 1739, 1881, 2464 al it vgst ww sy • 9 ὡμων B 81, 323, 614, 629, 630, 945 al a d vg^{ms} sa^{ms} bo^{ms} • 10 ὑπομ- φ⁴⁶vid | φ⁴⁶vid A C K 323, 629, 945, 1881*, 2464 al; Eus | txt N B D F G I Ψ 0278, 33, 1739, 1881* M | φ⁴⁶ απο C D F G Ψ M latt | txt N A B P 0278, 33, 81, 1505, 1739, 1881, 2464 pc • 11 2,3 οὔτε D² M | txt N A B C D² F G P Ψ 0278, 6, 33, 81, 326, 629, 1739, 1881, 2464 pc • 4 τω N² A D² F G Ψ 0278, 33, 1739, 1881 M | txt N² B C D² P pc; Cl • 5 ο N² B 33, 326, 2464 pc; Cl • 7 τ ητοι N² A C² D² Ψ^c 0278, 33, 1739, 1881 M vgst (sy) sa^{ms}; Cl | txt φ⁶⁵ N² B C² D² F G I Ψ*, 104*, 326 pc it vg^{cl} ww sa^{ms} bo • 8 τμειρ- 0278, 323, 629, 630, 945, 1505, 1881 al | φ⁴⁶ ευδοκησαμεν 33, 81 pc f vg

νον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἁλλὰ καὶ τὰς ἐαυτῶν ψυχὰς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἔγενήθητε. 9 Μνημονεύετε γάρ, ἀδελφοί, τὸν κόπον ἡμῶν καὶ τὸν μόχθον· νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν ἐκηρύξαμεν εἰς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. 10 ὑμεῖς μάρτυρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὁσίως καὶ δικαίως καὶ ἀμέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν, 11 καθάπερ οἶδατε, ὡς ἓνα ἕκαστον ὑμῶν ὡς πατὴρ τέκνα ἐαυτοῦ 12 παρακαλοῦντες ὁμᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρόμενοι εἰς τὸ περιπατεῖν ὑμᾶς ἀξίως τοῦ θεοῦ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἐαυτοῦ βασιλείαν καὶ δόξαν.

13 Ὁ καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλαβόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ ἐδέξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων ἀλλὰ καθὼς ἔστιν ἀληθὴς λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν. 14 Ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενήθητε, ἀδελφοί, τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ τῶν οὐσῶν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμφυλετῶν καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, 15 τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων Ἰησοῦν καὶ τοὺς τὸ προφῆτα καὶ ἡμᾶς ἐκδιωξάντων καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐναντίων, 16 κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς ἔθνεσιν λαλῆσαι ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπληρῶσαι αὐτῶν τὰς ἀμαρτίας πάντοτε. Ὡς ἔφθασεν δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ τὴν εἰς τέλος.

17 Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, ἀποφανισθέντες ἂφ' ὑμῶν πρὸς καιρὸν ὥρας, προσώπῳ οὐ καρδίᾳ, περισσοτέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. 18 διότι ἠθελήσαμεν ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατανᾶς. 19 τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυχήσεως — ἢ οὐχί

2!

1K 4,12!

E 4,24!

Act 20,31 · 1K 4,14s!

E 4,1 Kol 1,10 Ph 1,27 ·

4,7! 2Th 1,5;

2,14 1P 5,10 |

1K 1,4!

1,2! · 4,1 2Th 3,6 ·

H 4,2 · Act 8,14! ·

G 1,11

H 4,12

1K 11,1!

G 1,22

Act 17,13

Act 2,23!

Mt 23,34 L 11,49 v.1.

Act 17,5!

1K 10,33 ·

Gn 15,16 Mt 23,32s

R 1,18!

3,10 R 1,11!

Ph 4,16 · R 15,22!

3,9 · Ph 4,1; 2,16

2K 8,24!

8 τ. Χριστου 2 pc; Eus Hier | - 255?; Or lat | τ¹ γεγενησθε Ψ M | txt N A B C D F G I vid L P 0278, 33, 81, 104, 365, 1241, 1739, 1881, 2464 al • 9 τ γαρ D² M sy^{hm} | txt N A B D² F G H P Ψ 0278, 6, 33, 81, 326, 365, 1505, 1739, 1881, 2464 pc latt sy co • 10 ε-ευσασιν φ⁶⁵vid lat • 12 ο N vg^{ms} | καλεσαντος N A 104, 326, 945, 1505, 2464 pc lat sy co; Aug Spec • 13 ο D F G H 0278, 33 M lat sy^p | txt N A B P Ψ 6, 81, 1739, 1881 pc m sy^h; Ambst | τ² t / N¹ B 33, 326, 1739, 1881 pc | / N² | txt A D F G H Ψ 0208^{vid}, 0278 M lat sy • 15 τιδιους D¹ Ψ M sy; Meion^T | txt N A B D² F G I P 0208, 0278, 6, 33, 81, 629, 1739, 1881 pc latt co; Or • 16 ο vg^{ms} [- Ritschl, - vss 15,16 Rodrigues cij] | φ-ακεν B D² c Ψ 0278, 104, 1505 pc | txt N A D² F G 33, 1739, 1881 M | τ του θεου D F G 629 latt • 19 γ αγαλλιασεως A; Tert

3,13; 4,15; 5,23
2Th 2,1.8 1 K 15,
23 Jc 5,7 s 1

5
Act 17,14s
Act 16,1!
1 K 3,9!

Act 14,22! 2Th 1,4
2Th 2,5; 3,10 • G
1,9!

1

Mt 4,3

Ph 2,16!

Act 18,5

L 1,19 • 1,3

R 1,11!

2Th 1,4

1 K 16,13! R 11,20!

2,19s

2,17! • cf 12; 4,1

2Th 2,16

Jdth 12,8 s

2Th 1,3 Ph 1,9

5,15 G 6,10

Jc 5,8 • 5,23 Ph 2,15

καὶ ὑμεῖς – ἔμπροσθεν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ; **20** ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.

3 Διό μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις μόνοι **2** καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον, τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν (καὶ συνεργὸν τοῦ θεοῦ) ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ στηριζαί ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι τὸ ὑπὲρ τῆς πίστεως ὑμῶν **3** τὸ (μηδὲνα σαίνεισθαι) ἐν ταῖς θλίψεσιν ταύταις. αὐτοὶ γὰρ οἶδατε ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα **4** καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἤμεν, προελέγομεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο καὶ οἶδατε. **5** διὰ τοῦτο καὶ γὰρ μηκέτι στέγων ἐπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν, μή πως ἐπειράσεν ὑμᾶς ὁ πειράζων καὶ εἰς κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν.

6 Ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν καὶ εὐαγγελισμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑμῶν καὶ ὅτι ἔχετε μνησίαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, **7** διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, ἀδελφοί, ἐφ' ὑμῖν ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ καὶ θλίψει ἡμῶν **7** διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, **8** ὅτι νῦν ζῶμεν ἐὰν ὑμεῖς ἵστηκετε ἐν κυρίῳ. **9** τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαίρομεν δι' ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, **10** νυκτὸς καὶ ἡμέρας ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν;

11 Αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς κατευθύναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. **12** ὑμᾶς δὲ ὁ κύριος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας καθάπερ καὶ ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς,

13 εἰς τὸ στηριζαί ὑμῶν τὰς καρδίας ἡμέμπτους ἐν ᾧ

¶ 3,1 διότι B • 2 / 2 B pc vg^{ms} | κ. διακονον του θεου N A P Ψ 0278. 6. 81. 629* 1241. 1739. 1881. 2464 pc lat co; Bas | κ. διακ. τ. θ. και συνερ. ημων D² M² vg^{ms} sy^p.h** | διακ. κ. συνερ. τ. θ. F G | txt D* 33 b; Ambst | τυμας D² M² vg^{ms} sy^p | txt N A B D* F G I P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 326. 629. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat syh | περι D² M² | txt N A B D* F G I K P Ψ 0278. 33. 81. 104. 1505. 1739. 1881. 2464 pc • 3 μηδεν σαινεισθαι F G • 5 B 0278 pc • 7 και A • 8 στηκητε N* D pc • 9 κυριω N* D* F G a b vg^{ms} bomss | txt N² A B D² Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M² lat sy co; Ambst | κυριου N* 181 a b m vg^{ms} • 13 πτως B L 0278. 33. 81. 104. 365. 1241 pc lat | δικαιοσυνη A pc

γιωσύνη ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρός ἡμῶν ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ, Ὁ[ἀμήν].

4 Λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, Ὁ[ἵνα καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς περιπατεῖν καὶ ἀρέσκειν θεῷ, καθὼς καὶ περιπατεῖτε], ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. **2** οἶδατε γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.

3 Τοῦτο γὰρ ἐστὶν θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμός ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, **4** εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκευὸς κτᾶσθαι ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, **5** μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότες τὸν θεόν, **6** τὸ μὴ υπερβαίνειν καὶ πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἐκδικὸς κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν καὶ διεμαρτυράμεθα. **7** οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. **8** τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν οὐκ ἀνθρώπον ἀθετεῖ ἀλλὰ τὸν θεὸν τὸν Ὁ[καὶ] ῥιδιδόντα τὸ πνεῦμα αὐτοῦ τὸ ἅγιον εἰς ὑμᾶς.

9 Περί δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε ῥγράφειν ὑμῖν, αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδιδάκτοι ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους, **10** καὶ γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ τὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς Ὁ[τούς] ἐν ὅλῃ τῇ Μακεδονίᾳ. Παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον **11** καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια καὶ ἐργάζεσθαι ταῖς Ὁ[ιδίαις] χερσίν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν,

13 °+ N² B D² F G Ψ 0278. 1739. 1881 M² it vg^{ms} sy sa bomss | txt N* A D* 81. 629 pc lat bo ¶ 4,1 ° B* 33. 629. 630. 1175. 1739* vg^{ms} sy^p bo^p | ° N A D² Ψ 1739. 1881 M² syh | txt B D* F G 0278. 33. 2464 pc sy^p co | ° D² Ψ M² sy^p | txt N A B D* F G 0183^{vid}. 0278. 33. 81. 104. 326. 365. 629. (1505) al (latt syh) co (6. 1739. 1881 al; h. t.). • 3 πασης N² Ψ 104. 365 pc | παση(ς) της F G^c | txt N* A B D G* 0183. 0278. 33. 1739. 1881 M² lat syh co; Tert Cl • 6 [τινι Grotius cj] • 8 ° A B D² I 0278. 33. 365. 614. 1739*. 2464 al b t sy^p sam^s bo; Ambst Spec | txt N D* F G Ψ 1739*. 1881 M² lat syh sam^s; Cl | ° δοντα N² A Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M² sy co; Cl | txt N* B D F G I 365. 2464 pc | ° ημας A 6. 365. 1505. 1739. 1881 pc a f m t vg^{cl} syh; Ambr Spec • 9 εχομεν N² D* F G Ψ 0278. 6. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat syh | ειχομεν B I t vg^{ms} | txt N* A D¹ H 33 M² sy^p co; Aug | ° φεσθαι H 81 pc; Aug • 10 και B | ° N* A D* F G 629 lat | txt N² B D¹ H Ψ (0278). 33^{vid}. 1739. 1881 M² vg^{ms} • 11 °+ N² B D* F G Ψ 0278. 6. 104. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 pc syh | txt N* A D² 33 M²

2,19! 2Th 1,7.10
Zch 14,5

2,13!

1 K 7,32

10; 3,10

2Th 3,4

5,23 H 10,10! 1 P
1,16
Act 15,20!

1 P 3,7

Jr 10,25 Ps 79,6
G 4,8 2Th 1,8
1 K 15,34 |

1 K 6,1! • Ps 94,2
Sir 5,3 •
G 1,9!

2Th 2,13s

L 10,16!

Ez 36,27; 37,14
1 K 6,19
R 12,10 H 13,1 1 P
1,22 2P 1,7

J 6,45!; 13,34! |

2Th 3,4

1,7s

1!

2Th 3,12 1 T 2,2.

11s • E 4,28

R 15,30!

R 16,16!

Koi 4,16

R 16,20!

25 Ἀδελφοί, προσεύχεσθε Ὁ[καὶ] περὶ ἡμῶν.

26 Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφούς πάντας ἐν φιλήματι ἀγίῳ. 27 Ἐνορκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσιν τοῖς ὁ ἀδελφοῖς.

28 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. Ὁ

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β'

1 Th 1,1!

R 1,7!

2,13 1K 1,4!

1 Th 3,12

2K 8,24! 1 Th 2,19!

Ap 13,10

Mc 4,17 1 Th 3,3,7

Ap 1,9 |

Ph 1,28

L 20,35 Act 5,41

1 Th 2,12! Act 14,

22! |

R 12,19! Ap 18,6s

1K 1,7!

1 Th 3,13 Mt 24,

31!

25 ° N A D¹ F G I^{vid} Ψ M^{lat} sy^p bo | t^{xt} p³⁰ B D* 0278. 6. 33. 81. 104. 326. 1505. 1739. 1881. 2464 pc b sy^h sa; Ambst • 27 ° ορκ- N D² F G Ψ M^{lat} | t^{xt} p⁴⁶ A B D* 0278. 6. 33. 323. 945. 1739. 1881 al | ° τ^αγιοις N² A B¹ Ψ (33). 1739. 1881 M^{lat} a vg sy bo | t^{xt} N* B D F G 0278 pc it sa; Ambst • 28 ° ταμην N A D¹ Ψ 1739c M^{lat} sy bo | t^{xt} B D* F G 0278. 6. 33. 1739c. 1881 pc it vg^{ms} sa; Ambst

Subscriptio: Προς Θεσσαλονικεῖς α' p³⁰ N B* (D, F G) Ψ 33 | π. Θ. α' εγγραφη απο Αθηνων (+ δια Τιμοθεου 1739c pc) A B¹ 0278. 1739c. 1881 M^{lat} | π. Θ. α' εγ. απο Κορινθου υπο Παυλου και Σιλουανου και Τιμοθεου 81 pc | - 323. 365. 614. 629. 630. 1505. 2464^{vid} pc

¶ 1,2 ° + B D P 0111^{vid}. 33. 1739. 1881 pc m bo^{pt} | t^{xt} N A F G I 0278 M^{lat} sy sa bo^{pt} (Ψ pc h. t.) • 4 ° καυχ- D (F G) Ψ 0278. (1739). 1881 M^{lat} | t^{xt} N A B P 0111. 33. 81. 2464 pc ° ενεχ- B

τοῦ 8 ° τ' ἐν πυρὶ φλογός, ἡ δὲ διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰδόσιν θεὸν καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσιν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ, 9 οἵτινες δίκην τίσουσιν ὁ δὲ θρόνος αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, 10 ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσιν τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι ἔπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. 11 Εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, 12 ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ τ' ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

2 Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ὁ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτὸν 2 εἰς τὸ μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοδὸς ἢ μηδὲ θροεῖσθαι, μήτε διὰ πνεύματος μήτε διὰ λόγου μήτε δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ κυρίου.

3 Μὴ τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κατὰ μηδένα τρόπον. ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀνομίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, 4 ὁ ἀντικείμενος καὶ υπεραιρούμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεὸν ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ τ' καθίσει ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἐστὶν θεός. 5 Οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ἦν πρὸς ὑμᾶς ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; 6 καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐ-

1K 3,13.15 • Is 66, 15 •

Jr 10,25 1 Th 4,51 •

Is 66,4 R 10,16

1P 4,17 |

Is 2,10.19.21 • |

Ps 88,8 • 67,36 •

1 Th 3,13

Is 2,11.17 |

1 Th 1,2

1 Th 1,3

Is 66,5 MI 1,11

J 17,10

1-12: 1 Th 4,13-17;

2,19!

2 Mcc 2,7 Mt 23,

37; 24,31 H 10,25

Mt 24,6

15 • 1 Th 5,2ss

1 T 4,1 H 3,12

Is 57,3s • Ps 88,

23 • J 17,12

Dn 11,36

Ez 28,2

1 Th 3,4

8 ° τ' και F G b d; Irl^{at} Tert | ° εν φλογι πυρος B D F G Ψ 1505. 2464 pc lat sy co; Irl^{at} Tert | t^{xt} N A 0111^{vid}. 0278. 33. 1739. 1881 M^{lat} (b) d m sy^{hmg}; Ambst | ° διδους D* F G Ψ 1505 pc b vg^{ms} | δουναι Irl^{at} | ° -κουσασιν 1908 d vg^{ms} bo • 9 ° -που b d; Irl^{at} | ° -ριον A 0278. 33. 1505 pc; Mcion^T • 10 ° π. εις αυτον 0278 | ° -ευουσιν Ψ 33. 630. 2464 pc t sy^p sa bo^{pt}; Irl^{at} | ° επιστωθη 104 pc • 11 ° -σει A K P Ψ 0278. 6. 326. 1241. 2464 al • 12 ° Χριστου A F G P 0278. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 pm lat sy bo^{pt}; Ambst | t^{xt} N B D K L Ψ 0111. 6. 323. 630. 1175. 1241. 2464 pm b sa bo^{pt} ¶ 2,1 ° B Ψ pc vg^{ms} sy^h • 2 ° μητε D² M^{lat}; Or | μηποτε 33 pc | t^{xt} N A B D* F G Ψ 0278. 365. 1175. 1505. 1739. 1881 pc | ° Χριστου D² M^{lat} | t^{xt} N A B D* F G L P Ψ 0278. 6. (33). 81. 104. 365. 1241. 1505. 1739. 1881. 2464 al lat sy co; Or Epiph • 3 ° αμαρτιας A D F G Ψ M^{lat} lat sy; Irl^{at} Eus | t^{xt} N B 0278. 6. 81. 104. 326. 365. 1739. 1881. 2464 pc m co • 4 ° τ'ως θεον D² (F G) 0278 M^{lat} sy^h; Irl^{at} | t^{xt} N A B D* P Ψ 6. 33. 81. 104. 323. 365. 629. 1505. 1739. 1881. 2464 pc lat co; Ir Or BasA • 5 ° εμου οντος D* b; Ambst | ° ελεγετο b d; Ambst

Ap 17,5

Ez 21,24s

Is 11,4 Job 4,9 Ps

32,6 Θ Ap 19,15.

20 · 1 Th 6,14! · 1 Th

2,19!

Ap 13,13!

Mc 4,19! · 1 K 1,18!

1 Th 2,4

R 1,28 · 2 Th 4,4

R 1,18,32; 2,8

1,3!

Dt 33,12 ·

Jc 1,18 · 1 Th 5,9 ·

1 P 1,2 1 K 6,11

1 Th 4,7

1 Th 2,12! · R 8,30 ·

1 Th 5,9!

1 K 16,13! · 11,2!

2

1 Th 3,11

1 Th 3,13 · 2 K 9,8!

τὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. **7** τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας· μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέσου γένηται. **8** καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ κύριος Ὁ[Ἰησοῦς] ἑάνελει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ καὶ καταργήσῃ τῇ ἐπιφανείᾳ τῆς παρουσίας αὐτοῦ, **9** οὗ ἐστὶν ἡ παρουσία κατ' ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασιν ψεύδους **10** καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας τῶν τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι αὐτοὺς. **11** καὶ διὰ τοῦτο πέμπει αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς τῷ ψεύδει, **12** ἵνα κριθῶσιν πάντες οἱ μὴ πιστεῦσαντες τῇ ἀληθείᾳ ἀλλὰ εὐδοκήσαντες τῇ ἀδικίᾳ.

13 Ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί ἡγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἴλατο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἑαπαρχὴν εἰς σωτηρίαν ἐν ἀγιασμῷ πνεύματος καὶ πίστει ἀληθείας, **14** εἰς ὃ Ὁ[καὶ] ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

15 Ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε εἴτε διὰ λόγου εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. **16** Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ Ὁ[ὁ] θεὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, **17** παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ἐν παντί ἕργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

6 ὁ αὐτοῦ N* A 1 K P 33. 81. 323. 326. 365. 630. 1505. 2464 al; Or | txt N² B D F G Ψ 0278. 1739. 1881 M. • 8 ° B D² 1739. 1881 M boms; Ir | txt N A D* F G L^c P Ψ 0278. 33. 81. 104. 365. 1241. 2464 pc latt sy co; Irlat Or Did | ἑάνελει N(*; αναλ-) D* vid F G 33. 1739 pc; Did | αναλωσει D² Ψ 1881 M co | txt A B P 0278. 81. 104. 365. 2464 pc latt; Ir • 10 ° τῆς N² D Ψ M | txt N* A B F G 0278. 6. 33. 81. 104. 1739. 1881. 2464 pc; Or | τ εν N² D¹ Ψ 1881 M sy | txt N* A B D* F G 0278. 33. 81. 1739. 2464 pc latt; Irlat | του θεου Irgr. lat pt | της αλ. Χριστου D* • 11 πεμψει N² D² Ψ 0278 M it vgcl samss bo; Irlat pt Ambst | txt N* A B D* F G 6. 33. 1739. 1881 pc b vgst.ww sams; Irgr. lat pt, arm • 12 απ- N A F G 33. 81. 104. 1739. 1881 pc | txt B D Ψ 0278 M | τ εν N² A D² Ψ M; Cyp | txt N* B D* F G (0278). 33. 323. 1505. 1739. 1881. 2464 al latt; Irlat • 13 (1 Th 1,4) θεου D* c lat | f απ αρχης N D Ψ M it vgms sy^p sa; Ambst | txt B F G P 0278. 33. 81. 323. 326. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 al vg syh bo (A illeg.) • 14 ° A vid B D Ψ 33. 1739. 1881 M a b m* vgms sy^p; Ambst | txt N F G P 0278. 81. 365. 2464 al lat syh | ημας A B D* 1881 pc b f vgms • 16 ° B D* K 33. 1175. 1739. 1881 al | txt N A D¹ F G I Ψ 0278 M | κατι A D² I Ψ M lat syh | -N² 0278 | txt N* B D* F G 33. 1739. 1881 pc a vgms sy^p co; Ambst • 17 3 2 I F G K 6. 323. 630. 1175 al b m (sy^p) | 1 33 pc

3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, **2** καὶ ἵνα ῥυσθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. **3** Πιστὸς δὲ ἐστὶν ὁ κύριος, ὃς στηρίζει ὑμᾶς καὶ φυλάζει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. **4** πεποιθᾶμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι ἂ παραγγέλλομεν τ' [καὶ] ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. **5** Ὁ δὲ κύριος κατευθύνει ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ καὶ εἰς τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ.

6 Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου Ὁ[ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος καὶ μὴ κατὰ τὴν παράδοσιν ἣν παρελάβοσαν παρ' ἡμῶν. **7** Αὐτοὶ γὰρ οἶδατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν **8** οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφάγομεν παρὰ τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ (νυκτὸς καὶ ἡμέρας) ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινα ὑμῶν. **9** οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δώμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. **10** καὶ γὰρ ὅτε ἤμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι μὴ δὲ ἐσθιέτω. **11** Ἀκούομεν γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως μὴδὲν ἐργαζομένους ἀλλὰ περιεργαζομένους. **12** τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν (ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ), ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. **13** Ὑμεῖς δὲ, ἀδελφοί, μὴ ἐγκακήσητε καλοποιούντες.

14 Εἰ δὲ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ τῶν ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε τὴν μὴ συναναμίγνυσθαι αὐτῷ. **15** Ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, **16** παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ἐν παντί ἕργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

17 Ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς παράκλησιν αἰωνίαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, **18** παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας καὶ στηρίζαι ἐν παντί ἕργῳ καὶ λόγῳ ἀγαθῷ.

¶ 3,3 ὁ θεός A D* c F G 2464 pc it vgcl boms; Ambst | txt N(*) B D² Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M vgst.ww sy co | f -ισει B | τηρησει F G • 4 ὑμῖν A D² F G 0278. 1881 M it sy | txt N B D* Ψ 6. 33. 1739 pc b vg boms; Ambst | f 2-4 N* A (D*: -ησατε) 6. 629. 1739. 1881 pc b d m vgms | κ. ποιησατε κ. ποιετε F G (sy^p) | κ. -σατε κ. -ετε καὶ -ετε B a sa | txt N² D² Ψ 0278. (33) M f vg syh; Ambst • 6 ° f B D* | txt N A D² F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy | f -βετε B F G 1505. 2464 pc vgms syh sa | f -βε(v) 1962 pc | f -βον N² D² Ψ 1739. 1881 M | txt N* A (D*: ελ-) 0278. 33 pc | f αφ B 104. 630 pc • 8 νυκτα κ. ημεραν A D I Ψ 1739. 1881 M | txt N B F G 0278. 33. 81. 104. 365. 1505. 2464 pc • 12 δια του κυριου ημων (- Ψ 1505 pc) I. Χριστου N² D² Ψ M syh | txt N* A B (D*: Χριστου) F G (P bo: - Χρ.) 0278. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881. 2464 pc lat (sy^p sa boms) • 13 εκκ- D² F G Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M | txt N A B (D*: -κειτε) 323. 326 pc co • 14 ὑμων B 81. 326. 2464 pc | f κατι D* c F G 0278 M vg sy; Ambst Spec et f -σθε (D²) 1881 M sy; Ambst | txt N A B D¹ (D*, F G 0278) Ψ 33. (1739, 2464) pc bo (365; h. t.)

R 15,30!

1 Th 1,8 Ps 147,15

R 15,31 Is 25,4 Θ

1 K 10,13!

Mt 6,13!

R 14,14!

1 Th 4,2

1 Chr 29,18 · J 5,

42!

R 16,17!

1 Th 5,14

1 K 11,2! · 1 Th 2,

13! |

1 Th 2,1 · 1 K 11,1!

Jr 20,18 Θ v1 1 K

4,12!

Mt 10,10 1 K 9,6.

12,14 · Ph 3,17! ·

1 K 11,1!

1 Th 3,4!

1 Th 5,14 · 1 Th 5,13

1 Th 4,11

G 6,9!

R 16,17! 1 K 5,9!

Ti 2,8 |
1 Th 5,14 Mt 18,
15ss | R 15,33 |
J 14,27!

1 K 16,21!

R 16,24.20! Ap
22,21

Act 16,1!

Ti 1,3 • 2,3; 4,10
Ti 2,10; 3,4
Jud 25 Ps 24,5 •
Kol 1,27 |
Ti 1,4 Ph 2,20.22 •
2 T 1,2 2 J 3

Act 20,1
6,3 | 4,7 2 T 4,4
Ti 1,14 2 P 1,16 •
Ti 3,9 • 2 T 2,23!

R 13,10

Mt 5,8!
3,9! • 2 T 1,5 2 K
6,6! |

6,20s 2 T 2,18 •
Ti 1,10 |

R 7,12.16

16 τοπω A* D* F G 33 pc latt | txi N* A* B D² Ψ 278. 1739. 1881 M sy co • 18 τσμην N² A D F G Ψ 1881^c M lat sy bo | txi N* B 278. 6. 33. 1739. 1881*. 2464 pc vg^{ms} sa bo^{ms}.
Subscriptio: Προς Θεσσαλονικεις β' N* B* (D, F G) Ψ 33 pc | π. Θ. β' εγραφη απο Αθηνων (+ υπο Παυλου και Σιλουανου και Τιμοθεου 81 pc) A B¹ P 278. 1739* M | π. Θ. β' εγρ. απο Ρωμης 6. 614. 1739me pc (sy: Λαοδικαιας Πισιδας) | - 323. 365. 629. 630. 945. 1505. 1881. 2464 pc

¶ 1,1 επαγγελιαν N • 2 τημων N² D² Ψ M a vg^{ms} sy sa bo^{ms} | txi N* A D* F G 133. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc lat bo • 4 ζητ- D F G Ψ 0285^{vid}. 1739. 1881 M; Ir | txi N A 33. 81. 1175 pc | οικοδομην D*(2: -δομian) latt; Ir • 8 χρησεται A P; Cl

τῷ, ἵνα ἐντραπή· **15** καὶ μὴ ὡς ἐχθρόν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. **16** Αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δόξῃ ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ πάντος ἐν παντὶ ἑτρόπῳ. ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν.

17 Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστὶν σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ· οὕτως γράφω. **18** Ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. Τ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α'

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν **2** Τιμοθέε γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει, χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς Τ καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

3 Καθὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς τισὶν μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν **4** μηδὲ προσέχειν μύθοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ἐκζητήσεις παρέχουσιν μᾶλλον ἢ οἰκονομίαν θεοῦ τὴν ἐν πίστει. **5** τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, **6** ὧν τινες ἀστοχῆσαντες ἐξετράπησαν εἰς ματαιολογίαν **7** θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες μήτε ἂ λέγουσιν μήτε περὶ τίνων διαβεβαιοῦνται. **8** Οἶδαμεν δὲ ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἔάν τις αὐτῷ νομίμως ἡρῇται, **9** εἰδὼς τοῦ-

το, ὅτι δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατρολώαις καὶ μητρολώαις, ἀνδροφόνοις **10** πόρνοις ἄρσενοκοίταις ἀνδραποδισταῖς ψεύταις ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται **11** κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθη ἐγώ.

12 Τ Χάριν ἔχω τῷ ἑνδυναμώσαντί με Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο θέμενος εἰς διακονίαν **13** τὸ πρότερον ὄντα Τ βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστὴν, ἀλλὰ ἡλεήθη, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ· **14** ὑπερεπλεόνασεν δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **15** Πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. **16** ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἡλεήθη, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρῶτῳ ἐνδείξηται (Χριστὸς Ἰησοῦς) τὴν ἁπασαν μακροθυμίαν πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεῦειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. **17** Τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων, (ἀφθάρτῳ ἄοράτῳ) μόνῳ Τ θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

18 Ταύτην τὴν παραγγελίαν παρτίθεμαί σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγοῦσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν **19** ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνειδήσιν, ἣν τινες ἀπώσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν, **20** ὧν ἐστὶν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς παρέδωκα τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσιν μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις προσευχὰς ἐντεύξεις εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, **2** ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ

12 τκα D M a b f* sy; Lcf Ambst | txi N A F G H I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc m vg co; Epiph | τμουνη N* 33 pc sa • **13** τον D² H^c M (a r vg^{ms}) | txi N A D* F G H* I P Ψ 6. 33. 81. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 pc | τμε A Ψ 81 pc • **15** ανθρωπινος b m r vg^{ms}; Ambst • **16** τ 2 / N D² M a vg^{ms} sy | 2 F G 1739. 1881 pc | I. o Xp. 614 pc | txi A D* H Ψ 0262^{vid}. 33. 104. 326. 365. 629. 1175 pc lat • **17** αθανατω αορ. D^c lat sy^{hmg}; Tert | αφθ. αορ. αθαν. F G (a m r) | τσφω N² D¹ H^c Ψ 1881 M sy^h; Epiph | txi N* A D* F G H* 33. 1739 pc lat sy^c co • **18** ευση N* D* Ψ 1175 pc; Cl | txi N² A D² F G H 33. 1739. 1881^{vid} M

¶ 2,1 γ-κάλει D* F G b vg^{ms}; Ambst

G 5,23 • Ti 1,10 •
R 1,29!

6,3 2 T 4,3; 1,13
Ti 1,9; 2,1 | 6,15 •
G 2,7 1 Th 2,4
Ti 1,3

Ph 4,13!
1 K 7,25 • Act 9,
15! |
G 1,13 Act 8,3!
1 K 7,25! • Act 3,
17!
R 5,20

2 T 1,13
3,1; 4,9 2 T 2,11
Ti 3,8 •
L 15,2; 19,10! •

1 K 15,9! |

cf R 9,22s

2 T 1,13

Tob 13,7.11
R 1,23; • 1,20 Kol
1,15 H 11,27 J 1,
18! • 6,15 J 5,44! •
R 16,27! |

4,14

2 T 4,7!

3,9!

2 T 2,17; • 4,14
Act 19,33 •

1 K 5,5

R 12,12!

Esr 6,10 Bar 1,11s
Jr 29,7 • 2 Mcc
3,11

ψευδολόγων, ἑκαυστηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδη-
σιν, **3** κωλύοντων γαμῖν, ἁπείχεσθαι βρωμάτων, ἃ ὁ
θεὸς ἐκτίσεν εἰς μετάλημψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πι-
στοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν. **4** ὅτι πᾶν κτίσμα
θεοῦ καλὸν καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον μετὰ εὐχαριστίας λαμ-
βανόμενον. **5** ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύ-
ξεως.

6 Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔση διά-
κονος Χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πί-
στεως καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἧς ἡ παρηκολούθη-
κας. **7** τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραῶδεις μύθους παραι-
τοῦ. **8** γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν. **9** ἡ γὰρ
σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ
εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν ἐπαγγελίαν ἔχουσα
ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. **10** πιστὸς ὁ λόγος καὶ
πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. **11** εἰς τοῦτο γὰρ ἡ κοπιῶμεν καὶ
ἀγωνιζόμεθα, ὅτι ἡλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστιν
σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων μάλιστα πιστῶν.

12 Παράγγελλε ταῦτα καὶ διδάσκει. **13** Μηδεὶς σου
τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν
ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ. **14** ἐν πίστει, ἐν ἀγνείᾳ.
15 ἔως ἔρχομαι πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει,
τῇ διδασκαλίᾳ. **16** μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ
ἐδόθη σοι διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν
τοῦ πρεσβυτερίου. **17** ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα
σου ἡ προκοπὴ φανερά ᾖ τῷ πᾶσιν. **18** ἔπεχε σεαυτῷ καὶ
τῇ διδασκαλίᾳ, ἐπίμενε αὐτοῖς· τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σε-
αυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.

5 Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξης ἀλλὰ παρακάλει ὡς πα-
τέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, **2** πρεσβυτέρας ὡς μη-
τέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἀγνείᾳ.

Gn 9,3

1 K 10,30s

2 T 3,7 | Gn 1,31

2 T 3,10

6,20 2 T 2,16 • 1,4

6,6

1,15!

1,1! • 2,4 Tt 2,11

5,7; 6,2 |

Tt 2,15 1 K 16,11 •

Ph 3,17!

G 5,22! • 5,2

3,14

2 T 1,6

1,18 • Act 6,6!

Ph 1,25! | Act 20,28

R 11,14!

Tt 2,2

1 P 5,5 | Tt 2,3

4,12

2 και καυ(σ)τ- F 0241^{vid} al lat syr | κεκαυτ- C D G I Ψ 33. 1739. 1881 M; Cl Did Epiph |
txt N A L al; Or • 3 [κελευοντων απ. Tour cj] • 6 ης A 365 pc | [-θησας C F G pc
• 10 και F G 1881 M; | txt N A C D P Ψ 0241^{vid}. 6. 33. 81. 365. 1175. 1739 pc lat sy;
Ambst | [ονειδιζομεθα N² D 0241^{vid}. 1739. 1881 M latt sy co | txt N* A C F G K Ψ 33. 104.
326. 1175. 1505 al; Ambst | [-ισαμεν D* 33 • 12 εν πνευματι M; | txt N A C D F G I
Ψ 6. 33. 81. 104. 629. 1175. 1505. 1739. 1881 pc latt sy co; Cl • 14 [-ρου N* 69*. 1881
• 15 εν D² Ψ 1881 M vg^{mss} | txt N A C D* F G 6. 33. 81. 104. 1739 pc lat co

3 Χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. **4** * εἰ δέ τις χήρα
τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, ἡμανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον
οἶκον εὐσεβεῖν καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις·
τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἡ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **5** ἡ
δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἡλπικεν ἐπὶ θεὸν καὶ
προσμένει ταῖς δεήσεσιν καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ
ἡμέρας, **6** ἡ δὲ σπαταλῶσα ζῶσα τέθνηκεν. **7** καὶ ταῦτα
παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίλημπτοι ᾦσιν. **8** εἰ δέ τις τῶν ἰδίων
καὶ μάλιστα ἡ οἰκείων οὐ πρόνοεῖ, τὴν πίστιν ἥρνηται
καὶ ἐστὶν ἀπίστου χεῖρων.

9 Χήρα καταλεγέσθω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα γε-
γονυῖα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, **10** ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυ-
ρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἀγίων
πόδας ἐνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ
ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. **11** νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ·
ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσιν τοῦ Χριστοῦ, γαμῖν θέ-
λουσιν **12** ἔχουσαι κρίμα ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτη-
σαν. **13** ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ ἡμανθάνουσιν περιερχόμεναι
τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ
περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. **14** Βούλομαι οὖν
νεωτέρας γαμῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν
ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. **15** ἥδη
γὰρ τινες ἐξετράπησαν ὀπίσω τοῦ σατανᾶ. **16** εἰ τις ἡ
πιστὴ ἔχει χήρας, ἑπαρκεῖτω αὐταῖς καὶ μὴ βαρείσθω ἡ
ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκεσθῇ.

17 Οἱ καλῶς προεστῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς τι-
μῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ
διδασκαλίᾳ. **18** λέγει γὰρ ἡ γραφή· ἡ βοὴν ἀλοῶντα οὐ
φιμώσεις, καὶ ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. **19** κατὰ
πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς
εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. **20** Τοὺς ἁμαρτάνον-

5,16

L 4,75

85,2 J

31 • Jr 49,11 • A

L 2,37; 18,7

4,11

3,7

R 12,13!

L 7,44 J 13,14 •

2,10

Ap 2,4

2 Th 3,11

1 K 7,9 • 2,15

3!

R 12,8!

1 K 16,16!

Dt 25,4 1 K 9,9

unde? Mt 10,10! p

Nu 18,31 2 Chr

15,7!

Dt 19,15 Mt 18,16!

¶ 5,4 [-τω 945 pc d f m vg^{cl}; Ambst Pel Spec | T (2,3) καλον και 323. 365. 945 pc sam^{ss} bo
• 5 τον (-N*) κυριον N* D* 81 pc vg^{mss} | txt C F G P Ψ 048 pc (τον θ. N² A D² 1739. 1881
M) lat sy co • 8 των C D¹ 1881 M; | txt N A D* F G I Ψ 048. 1739 pc | [-ειται N* D* F G
I K 104. 1881 pc | txt N² A C D² Ψ 33. 1739 M • 13 [-λανθ- Mangey cj] • 16 πιστος
η D Ψ M a b vg^{mss} sy; Ambst | txt N A C F G P 048. 33. 81. 1175. 1739. 1881 pc m vg co;
Ath | [-εισθω N A F G 33. 1175 pc | txt C D Ψ 048. 1739. 1881 M; • 18 3 4 1 2 A C I P Ψ
048. 33. 81. 104. 365. 1175 pc (lat); Or Ambst | β. αλ. ου κημωσεις D* | txt N F G D²
1739. 1881 M (it vg^{mss}); (Cl) | [-της τροφης N*^{vid} (a*); (Cl) • 19 b; Ambst Pel • 20 T δε
A D* (- F G) 1175 pc it vg^{mss}; Ambst | txt N D² Ψ 048. 33. 1739. 1881 M r vg sy; Lcf

G 2,14 • E 5,11 2T
4,2 Tt 1,9,13
2T 4,1

L 9,26

Act 6,61 • 2J 11!

Τ. 21 Τ. 2. 3

11,6

2T 3,10

2T 2,10

E 6,51

Is 52,5

Phm 16

2,5 9A

4,11 | 1,3 G 1,6-9

1,10!

Tt 1,1

2T 2,23! • 2,14 •

R 1,29!

2T 3,8 •

2T 4,4 Tt 1,14;

3,11

4,8 • Ph 4,11 H

13,5

τας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔ-
χωσιν. **21** Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ
(Χριστοῦ Ἰησοῦ) καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα
φυλάξης χωρὶς προκρίματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ ἑπρόσ-
κλινιν. **22** χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει μηδὲ κοινῶ-
ναι ἁμαρτίαις ἀλλοτρίαις· σεαυτὸν ἄγνον τήρει.
23 Μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλὰ οἶνω ὀλίγῳ χρῶ δια τὸν
στόμαχον· καὶ τὰς πυκνάς σου ἀσθενείας. **24** Τινῶν
ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρόδηλοί εἰσιν προάγουσαι εἰς
κρίσιν, τισὶν δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν. **25** ὡσαύτως· καὶ
τὰ ἔργα τὰ καλὰ πρόδηλα, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα κρυβή-
ναι οὐ δύνανται.

6 Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότης
πάσης τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ
θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῇται. **2** οἱ δὲ πιστοὺς
ἔχοντες δεσπότης μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν,
ἀλλὰ μᾶλλον δουλεύετωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσιν καὶ ἀγαπη-
τοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι.
Ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. **3** εἴ τις ἑτεροδιδασκα-
λεῖ καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσιν λόγοις τοῖς τοῦ
κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν κατ' εὐσέβειαν δι-
δασκαλίαν, **4** τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νουθε-
σῶν περὶ ζητήσεων καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος
καὶ ἔρις βλασφημίας, ὑπόνοιαι πονηραί, **5** διαπαραι-
σθέντων ἀνθρώπων τὸν νοῦν καὶ ἀπεστερημένων
τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέ-
βειαν.

6 Ἔστιν δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρ-
κειας·

21 κυρίου I. Xp. D² M² sy | 2 / F Ψ 630. 1175. 1739. 1881 pc bo^m | txi N A D* G 33. 81.
104. 365. 629 pc latt co; Cl | ἑκκλησίαν A D Ψ 33. 1739 M² | txi N F G K 81. 630. 1881 al latt
sy; Cl • **23** σου D² F G M² a vg sy; Cl | txi N A D* P Ψ 33. 81. 104. 1739. 1881 pc b m*
r vg^{mss}; Ambst • **25** τ δε A F G 81 pc a m^c vg^{mss} | txi N D Ψ 33. 1739. 1881 M² lat sy |
ἑκκλησία N F G L 6. 326. 1241. 1505. 1739 pm
¶ **6,3** προσεχεται N* pc lat; Cyp • **4** γεννῶνται D*^c lat | φθονοι D* pc latt bo |
ἑρεῖς D F G L Ψ 6. 81. 365. 629. 1175 al latt sy^h sa^{mss} bo | txi N A 048. 33. 1739. 1881 M²
sy^p sa^{mss}; (C) • **5** ἀπεστραμμένων απο D* | απερριμμένων 365 | ἑκκλησία απο
των τοιούτων D² Ψ M² a b m vg^{mss} sy; Cyp Lcf Ambst | txi N A D* F G 048. 6. 33. 81. 1175.
1739. 1881 pc lat co

7 οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον,
ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα.

8 ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα,
τούτοις ἀρκεσθῆσόμεθα.

9 οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν
καὶ παγίδα· καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλα-
βεράς, αἵτινες βυθίζουσιν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον
καὶ ἀπώλειαν. **10** ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ
φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς
πίστεως καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναις πολλαῖς.

11 Σὺ δέ, ὦ ἄνθρωπε· τοῦ θεοῦ, ταῦτα φεύγε·
δίωκε δὲ δικαιοσύνην εὐσέβειαν πίστιν,
ἀγάπην ὑπομονὴν· πραῦπαθίαν.

12 ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως,
ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν· ἐκλήθης
καὶ ὁμολόγησας τὴν καλὴν ὁμολογίαν
ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων.

13 παραγγέλλω· σοὶ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ ἑξο-
γουντος τὰ πάντα καὶ· Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ μαρτυ-
ρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογί-
αν, **14** τηρήσαι σε τὴν ἐντολὴν ἁσπίλον ἀνεπίλημπτον
μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ, **15** ἣν καιροῖς ἰδίους δείξει

ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης,
ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων
καὶ κύριος τῶν κυριευόντων,

16 ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν,
τῷ φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον,
ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων οὐδὲ ἰδεῖν δύναται·
ὃ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον, ἀμήν.

7 ἀληθες οτι D* a b vg^{mss}; Ambst Spec | δηλον οτι N² D² Ψ M² (f m vg) sy | — co; Hier |
txi N* A F G 048. 33. 81. 1739. 1881 pc r; Did • **8** διατροφήν D F G K P 048^{vid}. 1739*^c al
it vg^{mss} sy^p co; Cyp Ambst | txi N A Ψ 33. 1739^{mg} vid. 1881 M² f vg sy^h • **9** τ (3,7) του
διαβολου D* F G (629) pc it vg^{cl}; Spec | ἁνονητους 629 pc lat • **10** ποικιλίας N* H
• **11** του N² D F G H Ψ M² | txi N* A I 33. 1739. 1881 pc | πρα(ο)τητα N² D Ψ 33 M² | txi
N* A F G H P^{vid} 81. 630. 1739. 1881 pc • **12** τ και 81. 1505 pc sy^h • **13** ο+ N* F G Ψ 6.
33. 1739 pc m sa^{mss} | txi N² A D H 1881 M² lat sy sa^{mss} bo; Tert | ο¹ N pc | ζωοποιουντος N
M² | txi A D F G H P Ψ 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1505. 1739. 1881 pc | N F G 326 pc
sy^p; Tert | txi A D Ψ 33. 1739. 1881 M² lat sy^h • **16** τ και D* 629 a b m* vg^{cl}; Tert Ambst

Job 1,21 Eccl 5,14

Mt 13,22

1,19

2T 3,17 1Sm 2,27
1Rg 13,1 etc

G 5,22!

L 13,24 2T 4,7!

Mt 27,11p J 18,36s

2T 1,10; 4,1,8 Tt
2,13 2Th 2,8 |
1,11 • Sir 46,5
2Mcc 12,15

Ap 17,14!

Kol 4,1 2Mcc 13,4
3Mcc 5,35

1,17! Ex 33,20

Jc 1,10
R 12,16! • Ps 62,11 •
4,10

Mt 6,20

2 T 1,14

4,7!

1,6!

Kol 4,18!

17 Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν μηδὲ ἡλικικέναι ἐπὶ πλούτου ἀδελότῃτι ἀλλ' Ἐπὶ θεῷ τῷ παρέχοντι ἡμῖν πάντα πλουσίως εἰς ἀπόλαυσιν, **18** ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, **19** ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς ἑμελίον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως ζωῆς.

20 Ὡς Τιμόθεε, τὴν παραθήκην φύλαξον ἐκτρέπόμενος τὰς βεβήλους ἁρπαγῆς καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, **21** ἣν τινες ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἡστόχησαν.

Ἡ χάρις ἡμεῖς ὑμῶν. τ

ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β'

1 K 1,1!

1 J 2,25! 1 T 4,8
Act 16,1! • 1 K 4,
17 • 1 T 1,2!

R 1,9! • Ph 3,5 •

1 T 3,9!

4,9!

1 Παῦλος ἀπόστολος Χριστοῦ Ἰησοῦ διὰ θελήματος θεοῦ κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ **2** Τιμοθέε ἀγαπητῷ τέκνῳ, χάρις ἔλεος εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν.

3 Χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ὃ λατρεύω ἀπὸ προγόνων ἐν καθαρόῃ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνησίαν ἐν ταῖς δεήσεσίν μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, **4** ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρῶν, ἵνα χαρᾶς

17 ὑψηλὰ φρ. N I 048^{vid.} 33*; Or | ἐπὶ τῷ A I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. (629). 1175. 1505. 1739. 1881 pc; Bas Did | ἐν τῷ D² M | txt N D* F G; Or | τ (4,10) τῷ (-D*) ζῶντι D M a b m vgl sy bo^{ms}; Ambst Spec | txt N A F G I P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc vglst ww co; Or • **19** [ἑμελίαν Bos; κειμήλιον P. Junius cjj] | ἑαυτοῦ D² 1881 M bo^{ms} | ὄντως αἰών. 1175 pc | txt N A D* F G Ψ 81. 104. 365. 1505. 1739 pc latt sy • **20** (ex itac.?) καινοφ- F G lat; Ir^{lat} • **21** μετὰ σου D Ψ 048. 1739. 1881 M lat sy bo^{ms} | txt N A F G P 33. 81 pc bo | ὁμῆν N² D¹ Ψ 1739^c M f vglst ww sy bo; Ambst | txt N* A D* F G 33. 81. 1739*. 1881 pc it vglst sa bo^{ms}

Subscriptio: Πρὸς Τιμοθεον α' N (D, F G) Ψ 33. 1739* | πρ. T. α' ἐγγραφὴ ἀπο Λαοδικείας (Νικοπολεως P) A P pc | πρ. T. α' ἐγρ. ἀπο Λ. ἧς ἐστὶν μητροπολις Φρυγίας τῆς Πακατιανῆς (Καπατ- K L pc; Παρακατ- 1881) 1739^c. 1881 M | - 323. 365. 629. 630. 1505 pc

¶ 1,2' 2 / 629. 1739. 1881 pc vglst | κυρίου I. Χρ. N* 33 pc (sy^p) | txt N² A D F G I Ψ M lat sy^h sa bo^p

πληρωθῶ, **5** ὑπόμνησιν λαβὼν τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνέγκησεν πρῶτον ἐν τῇ μάμμῃ σου Λαῖδι καὶ τῇ μητρί σου Εὐνίκη, πέπεισμαι δὲ ὅτι καὶ ἐν σοὶ.

6 Δι' ἣν αἰτίαν ἄναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὃ ἐστὶν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου. **7** οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας ἀλλὰ δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. **8** μὴ οὖν ἐπαισχυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν μηδὲ ἐμὲ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δυνάμιν θεοῦ,

9 τοῦ σώσαντος ἡμᾶς καὶ καλέσαντος κλήσει ἀγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν ἀλλὰ κατὰ ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ

πρὸ χρόνων αἰώνιων, **10** φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,

καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον φωτίσαντος δὲ ζῶν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου

11 εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος (καὶ διδάσκαλος), **12** δι' ἣν αἰτίαν ὁκαὶ ταῦτα πάσχω· ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ὅτι πεπίστευκα καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστὶν τὴν παραθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. **13** Ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαίνοντων λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. **14** τὴν καλὴν παραθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν.

15 Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστὶν Φύγελος καὶ Ἑρμογένης. **16** δόξα ἔλεος ὁ κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψωξεν καὶ τὴν ἁλυσίν μου οὐκ ἐπαισχύνθη, **17** ἀλλὰ γενόμενος

5 λαμβάνων N² D (365) M sy^h | txt N* A C F G Ψ 33. 104. 1175. 1739. (1881) pc • **6** ὑπομιμνήσκω D Ψ 365. 1505 pc | Ἰησοῦ A • **10** 2 / N² C D² F G Ψ 33. 1739. 1881 M lat sy; Or | θεοῦ (?) I | txt N* A D* 81 pc vglst ww; Ambst • **11** (καὶ -C P pc) διδ. εθῶν N² C D F G Ψ 1739. 1881 M latt sy co | κ. διακονος 33 (pc) | txt N* A I 1175 pc • **12** ° N* Ψ 1175 pc vglst sy^p

1 T 1,5
Act 16,1

1 T 4,14
Act 6,6!

R 8,15 Mt 8,26 p
J 14,27
1 K 2,4

2,15 L 9,26! •

Ph 1,7! • 2,3!

Ti 3,5

E 1,11!

Ti 1,2s

R 16,26 1 P 1,20
1 T 6,14! Ti 2,11; •
1,4; 2,13; 3,6 Ph
3,20 2 P 1,11! •

H 2,14!

J 1,4,9 Act 26,23 •
1 K 15,53s

1 T 2,7

1 P 4,16

14!

1 T 1,10!

2,2! • 1 T 1,14

12 1 T 6,20

R 8,11

4,16!

4,19

Act 28,30

Jd 21

E 6,10

1,13; 3,14

1,8; 4,5

Phm 2 | 1 K 9,7

1 K 9,251

1 K 9,7.10

Prv 2,6

1 K 15,20

R 1,31; 2,16

Ph 1,71; 1,12-14

Act 28,31 |

Mt 24,22 E 3,131

1 T 1,151

R 6,8

Mt 10,221

Mt 10,331

R 3,3 · 1 K 10,131

1 T 6,4

17 ῥσπουδαιοτερον (-ως A 365 pc) A D¹ Ψ M¹ syh | txt N C D* F G P 6. 33. 81. 104. 1175. 1739. 1881 pc latt sy^p co; Or • 18 ῥμοι 104. 365. (f 629) pc it vgl¹ sy
 ¶ 2,3 ῥκακοτε- 1175 lat | συ ουν κακοτε- C³ D¹ H^c Ψ 1881^c M¹ syh | txt N A C* D* F G H* I
 P 33. 81. 104. 365. 1739. (1881*vid) pc m syhm^g bo • 4 ῥτω θεω FG it vgl¹ ww; Cyp Ambst
 • 6 ῥπροτερον N* • 7 ῥα N² D H Ψ 1881 M¹ lat syh | txt N* A C F G P 33. 1739 pc; Epiph |
 ῥδωη C³ H Ψ 1881 M¹ | txt N A C* D F G 048. 33. 1175. 1739 pc latt; Epiph • 12 ῥ
 αρνουμεθα N² D 1739. 1881 M¹; Cyp Ambst | txt N* A C Ψ 048. 33. 81. 104. 365. 1175 pc
 lat; Tert (F G; h. t.) • 13 ῥ N² Ψ M¹ lat syh sa bo^{ms}; Tert | txt N* A^{vid} C D F G L P 048^{vid}. 6.
 33. 81. 104. 326. 365. 1175. 1739. 1881 al sy^p bo • 14 ῥκυριου A D Ψ 048. 1739. 1881 M¹ b
 vg sy sam^s bo^{pt} | Χριστου 206 pc | txt N C F G I 614. 629. 630. 1175 al a vgl^{ms} syhm^g sam^s
 bo^{pt} | ῥμάχει A C* 048. 1175 pc latt | txt N C³ D F G I Ψ 33. 1739. 1881 M¹ sy; CI | ῥεις
 N² D Ψ 1739. 1881 M¹ | txt N* A C F G I P 048. 33. 1175. 1241 pc

ἐν ῥώμῃ ῥσπουδαίως ἐζήτησέν με καὶ εὗρεν· **18** δῶη
 αὐτῷ ὁ κύριος εὐρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ
 ἡμέρᾳ· καὶ ὅσα ἐν ῥέφω διηκόνησεν ῥ, βέλτιον σὺ
 γινώσκεις.

2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χρι-
 στῷ Ἰησοῦ, **2** καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν
 μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκα-
 νοὶ ἔσονται καὶ ἐτέρους διδάξαι. **3** ῥσυγκακοπάθησον ὡς
 καλὸς στρατιώτης Χριστοῦ Ἰησοῦ. **4** οὐδεὶς στρατευό-
 μενος ῥ ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ
 στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. **5** ἐὰν δὲ καὶ ἀθλήῃ τις, οὐ στε-
 φανοῦται ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. **6** τὸν κοπιῶντα γεωρ-
 γὸν δεῖ ῥπρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. **7** νόει ῥδ
 λέγω· ῥδώσει γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσιν.

8 Μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐγνηγεμένον ἐκ νε-
 κρῶν, ἐκ σπέρματος Δαυὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγελίόν μου,
9 ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν ὡς κακοῦργος, ἀλλὰ ὁ
 λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται· **10** διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω
 διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσιν τῆς
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ μετὰ δόξης αἰωνίου. **11** πιστὸς ὁ λόγος·
 εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν·
12 εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν·
 εἰ ῥἀρνησόμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς·
13 εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει,
 ἀρνήσασθαι Ὁ γὰρ ἑαυτὸν οὐ δύναται.

14 Ταῦτα ὑπομίμησκε διαμαρτυρούμενος ἐνώπιον τοῦ
 θεοῦ μὴ ῥλογομαχεῖν, ῥἐπ' οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ κατα-

στροφῇ τῶν ἀκουόντων. **15** σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον
 παραστήσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτο-
 μοῦντα τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. **16** τὰς δὲ βεβήλους ῥκε-
 νοφωνίας περιῖτασο· ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἄσε-
 βείας **17** καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἔξει.
 ὧν ἔστιν ῥμέναιος καὶ Φίλητος, **18** οἵτινες περὶ τὴν ἀλή-
 θειαν ἡστόχησαν, λέγοντες Ὁ[τὴν] ἀνάστασιν ἤδη γεγο-
 νέναι, καὶ ἀνατρέπουσιν τὴν τινων πίστιν. **19** ὁ μέντοι
 στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφρα-
 γίδα ταύτην· ἔγνω κύριος ῥτοὺς ὄντας αὐτοῦ, καὶ· ἀπο-
 στήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα κυρίου.
20 Ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστιν μόνον σκευὴ χρυσᾶ καὶ
 ἀργυρᾶ ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τι-
 μὴν ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν· **21** ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ
 τούτων, ἔσται σκευὸς εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον, ῥεὺχρηστον
 τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον.

22 Τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεύγε, δίδωκε δὲ δι-
 καιοσύνην πίστιν ἀγάπην εἰρήνην μετὰ ῥτῶν ἐπικαλου-
 μένων ῥτὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. **23** τὰς δὲ μωρὰς
 καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννώσιν
 μάχας· **24** δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι ἀλλὰ ῥῥη-
 πιον εἶναι πρὸς πάντας, διδασκαλικόν, ἀνεξίκακον, **25** ἐν
 πραύτητι παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε
 ῥδῶη αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας
26 καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγίδος, ἐξω-
 γρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

3 Τοῦτο δὲ ῥγίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνστή-
 σονται καιροὶ χαλεποὶ· **2** ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι
 φίλαντοι φιλάργυροι ἀλαζόνες ὑπερήφανοι βλάσφημοι,
 γονεὺσιν ἀπειθεῖς, ῥαχάριστοι ἀνόσιοι **3** ῥᾶστοργοι ᾶσπον-
 δοὶ ῥδιάβολοι ἀκρατεῖς ἀνήμεροι ἀφιλάγαθοι **4** προδοταὶ
 προπετεῖς τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι,

16 ῥ (ex itac.) καινοφ- FG b d; Lcf Spec • **18** ῥ† N F G 048. 33 pc | txt A C D Ψ 1739.
 1881 M¹ • **19** ῥπαντας N* • **21** ῥκαὶ N² C* D¹ Ψ 1739. 1881 M¹ lat syh; Or | txt N* A C²
 D* F G 048. 33. 629 pc it; Ambst • **22** ῥπαντων των (- FG) επικ. C F G I 048^{vid}. 33. 81.
 104. 326 pc syh sa bo^{pt} | παντων των αγαπωντων A | txt N D Ψ 1739. 1881 M¹ lat sy^p bo^{pt}
 • **24** ῥνηπιον D* F G | txt N A C D² Ψ 048. 33. 1739. 1881 M¹ sy co • **25** ῥδῶ N² D² 33.
 1739. 1881 M¹ | txt N* A C D* F G Ψ 81. 104 pc
 ¶ 3,1 ῥγινωσκετε A F G 33 pc | γινωσκετω 1175; Ambst Spec • **2** ῥαχρηστοι C* K pc
 • **3** ῥ2 / D 365. 1175 pc (a) g m vgl^{ms}; Ambst | 2 N | -431 sy^p

1,8
 2K 6,7 E 1,13 Kol
 1,5s Jc 1,18 | 1 T
 4,71

1 T 1,20
 1 T 1,61 · 71 K 15.
 12

Is 28,16
 Nu 16,5 · Sir 17,26;
 35,3 Job 36,10 ·
 Is 26,13 Sir 23,
 10 v.1. cf Lv 24,16 |
 1 K 3,12

R 9,21 |

Phm 11

3,17

G 5,221 · 1 K 1,21 ·

Mt 5,81 |

Tt 3,9 1 T 1,4; 6,4;
 4,7 Act 15,2 |
 Tt 3,2 1 T 3,2s

Act 11,181 · 3,71 |

1 T 3,7

1 T 4,11 2 P 3,3

Jd 18

R 1,291

? Ph 3,19

R 2,20
Ti 1,16
Mc 16,17
Mc 12,40p Ti 1,11

2,25 Kol 1,9 1T
2,4; 4,3 Ti 1,1 H
10,26 2J 1 | Ex 7,
11,22

Act 13,8

1T 6,5

13!

1T 4,6

Act 13,14,50; 14,
1,5,8,19
4,18 Ps 34,20
Ps Sal 4,23

9; 2,16 1T 4,15

2,21

Act 16,1 J 5,39

Ps 118,98 &

2P 1,19-21

R 15,4

1T 6,11!

2,21

1T 5,21

Act 10,42!

1T 6,14!

5 ἔχοντες μόρφωσιν εὐσεβείας τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἡρ-
νημένοι· καὶ τούτους ἀποτρέπου. 6 Ἐκ τούτων
γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνοντες εἰς τὰς οἰκίας καὶ αἰχμαλωτί-
ζοντες τὴν γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα
ἐπιθυμίαις τὴν ποικίλαις, 7 πάντοτε μανθάνοντα καὶ μη-
δέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνάμενα. 8 ὃν
τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ,
οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατ-
εφθαρμένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. 9 ἄλλ'
οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον· ἡ γὰρ ἁνομία αὐτῶν ἐκ-
δηλος ἔσται πᾶσιν, ὥς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.

10 Σὺ δὲ παρηκολούθησάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ
ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ
ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, 11 τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν,
οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις,
οἷους διωγμοὺς ὑπήνεγκα καὶ ἐκ πάντων με ἐρρύσατο ὁ
κύριος. 12 καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν
Χριστῷ Ἰησοῦ διωχθήσονται. 13 πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι
καὶ γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον πλανῶντες καὶ
πλανώμενοι. 14 Σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώ-
θης, εἰδὼς παρὰ τῶν ἁγίων ἔμαθες, 15 καὶ ὅτι ἀπὸ βρέφους
οἱ τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε σοφίσει εἰς
σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. 16 πᾶσα
γραφὴ θεόπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν,
πρὸς ἐλεγμόν, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν
ἐν δικαιοσύνῃ, 17 ἵνα ἁρτίος ᾦ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος,
πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

4 Διαμαρτύρομαι τὴν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ Χριστοῦ Ἰη-
σοῦ τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ
τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. 2 κή-

6 ἡ-λωτευοντες D² M¹ | txt N A C (D*: εκμ-) F G P Ψ 6. 33. 81. 104. 365. 1175. 1505. 1739.
1881 al | τὰ 2 pc | τ καὶ ἡδοναίς A 1505 pc syb • 8 ἡ Μαμβρῆς F G it vg^{cl} ww; Cyp
• 9 ἡ διανοία A • 10 ἡ-θηκας D Ψ 1739. 1881 M¹ | txt N A C (F G: ηκ-) 33 pc | [τ τη
πραξεῖ v. Wyss cf] | ὅ A pc • 11 ἡ-γενοντο A K 81. 614. 629. 1881 pc | τ-τουτεστιν α δια
την Θεκλαν πεπονθεν· ἐξ Ἰουδαίων πιστευσασιν εἰς Χριστὸν K^{mg} (181^{mg}) (syh^{mg}) (i. e.
glossa) • 12 ἡ-τ N A P 33. 104. 365. 1505. 1739 pc | txt C D F G Ψ 1881 M¹ lat(t) • 14 ἡ
τινος C³ D Ψ M¹ lat | txt N A C* F G P 33. 81. 1175. 1505. 1739. 1881 pc b d; Ambst
• 15 ἡ-τ N C² vid D* F G 33. 1175 pc co; Cl | txt A C* D¹ Ψ 1739. 1881 M¹ • 16 ἡ it vg^{cl}
sy; Ambst | ἡ-λεγχον D Ψ M¹; Cl | txt N A C F G I 33. 81. 104. 365. 1175. 1739. 1881 pc
• 17 ἡ-τελειος D* ex lat? | ὑγιης τελειος 104^{mg} (i. e. glossa)
¶ 4,1 τουν Ψ 1505 pc | εγω 326* | ουν εγω D¹ M¹ | txt N A C D* F G I P 6. 33. 81. 104.
365. 1175. 1739. 1881 pc latt | κριναι F G 6. 33. 81. 1881 pc | ἡ κατα N² D² Ψ 1881 M¹ vg^{cl}
(sy) sa | txt N* A C D* F G 6. 33. 1175. 1739 pc it vgst ww bo

ρυξον τὸν λόγον, ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγχον,
ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ
8 διδασκῇ. 3 Ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς ὑγιαίνου-
σης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰ-
δίας ἐπιθυμίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύουσιν διδασκάλους
κνηθόμενοι τὴν ἀκοὴν 4 καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας
τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτρα-
πήσονται. 5 Σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσιν, ὁ κακοπάθησον, τὴν
ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου πληρο-
φόρησον.

6 Ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἀναλύ-
σεώς μου ἐφέστηκεν. 7 τὸν καλὸν ἀγῶνα ἠγωνίσμαι,
τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα· 8 λοιπὸν ἀπο-
κείται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι
ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτής, οὐ μόνον
δὲ ἐμοὶ ἀλλὰ καὶ ὅπασιν τοῖς ἡγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν
αὐτοῦ.

9 Σπούδασον ἐλθεῖν πρὸς με ταχέως· 10 Δημᾶς γάρ
με ἐγκατέλειπεν ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα καὶ ἐπορεύθη
εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος εἰς
Δαλματίαν· 11 Λουκᾶς ἐστὶν μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον
ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἐστὶν γὰρ μοι εὐχρηστος
εἰς διακονίαν. 12 Τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἐφεσον.
13 τὸν φαιλόνην ὃν ἀπέλειπον ἐν Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ
ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία μάλιστα τὰς μεμβράνας.
14 Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλὰ μοι κακὰ ἐνεδείξατο·
ἀποδώσει αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ· 15 ὃν
καὶ σὺ φυλάσσου, λίαν γὰρ ἀντέστη τοῖς ἡμετέροις λό-
γοις. 16 Ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδεὶς μοι

Mt 18,15! 1T 5,20!

L 17,3

1T 4,1! • 1,10!

H 13,22

1T 6,5!

1T 1,4!

1P 1,13! • 2,3! •

Act 21,8!

Ph 2,17; • 1,23 2P
1,14!

1K 9,25 1T 1,18;
6,12 H 12,1 Jd 3 •
Act 20,24!

1K 9,25! Sap 5,16

H 12,23!

1T 6,14!

21; 1,4 | Kol 4,14
Phm 24
16!

2K 2,13!

Kol 4,14! • Act
12,12! •
Phm 11

E 6,21!

Act 16,8!

1T 1,20!

Ps 62,13; 28,4 Prv
24,12 R 2,6! |

2 ἡ N* F G 1739. 1881 pc latt co • 3 ἐπιθ. τας ιδίας M¹ | txt N A C D F G P Ψ 33. 81. 104.
365. 1175. 1505. 1739. 1881 al • 5 ὁ N* vg^{ms} | τ (2,3) ως καλὸς στρατιωτῆς Χριστοῦ
Ἰησοῦ A • 6 ἡ-εμης αναλ. D Ψ M¹ a f t vgst ww | txt N A C F G P 33. 81. 104. 365. 630.
1175. 1739. 1881 pc b vg^{cl}; Ambst • 7 ἡ-τον καλον D Ψ 1739. 1881 M¹; Or | txt N A C
F G 33. 81. 104. 629. 1175 pc; Eus Did • 8 ὁ D* 6. 1739*. 1881 pc lat sy; Ambst • 9 ἡ
ταχιον I 33! εν ταχει 442 pc • 10 ἡ-λειπεν A C D² F G L P 33. 81. 1175. 1881 al | txt N
(D*: κατελ-) I vid Ψ 1739 M¹ | ἡ Γαλλιαν N C 81. 104. 326 pc vgst ww sa bo; Eus Epiph
• 11 ἡ-αγαγε A 104. 365. (1881*) pc • 13 ἡ-λειπον A C F G L P 33. 104. 326. 1175. 1881 c
al | txt N D Ψ 1739. 1881* M¹ | τ δε D* pc lat; Ambst | και 1175 • 14 ἡ-δωη D² Ψ M¹
b vgst ww; Ambst | txt N A C D* F G 6. 33. 81. 104. 365. 630. 1175. 1739. 1881 pc a vg^{cl}
• 15 ἡ-ανθεστηκεν N² D² Ψ 1739. 1881 M¹ a g vg^{ms} | txt N* A C D* F G 33. 1175 pc lat;
Ambst

θαρόν, ἀλλὰ μεμíanται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. **16** θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς. Ὅκαὶ πρὸς πᾶν ἔργον ὁ ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

1 T 1,10!

1 T 5,1; 3,2

1,13 · 1 Th 1,3

1 T 5,2

1 T 3,11

1 K 14,34!

R 14,16

Ph 3,17!

2 Th 3,14

E 6,5!

1 T 1,1!

3,4 2 T 1,10 Gn

35,7 2 Mcc 3,30

3 Mcc 6,9 · 1 T

4,10! |

1 J 2,16

1 K 1,7 Ph 3,20

1 Th 1,10 ·

2 Σὺ δὲ λάλει ἃ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ.

2 Πρεσβύτεας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ. **3** πρεσβύτειδας ὡσαύτως ἐν καταστάσει ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους· μὴ οἶνω πολλῷ δεδουλωμένους, καλοδιδασκάλους, **4** ἵνα ἴσωφρονίζωσιν τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους. **5** σώφρονας ἀγνάς· οἰκουροὺς ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημηται.

6 Τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει· σωφρονεῖν **7** περὶ πάντα, σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀφθορίαν, σεμνότητα, **8** λόγον ὑγιῆ ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ μηδὲν ἔχων λέγειν περὶ ἡμῶν φαῦλον.

9 Δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι· ἐν πᾶσιν, εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, **10** μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πᾶσαν πίστιν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν ὅτῃν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν.

11 Ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις **12** παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, **13** προσδε-

16 ° N*: Ambst et ° N* 81

¶ 2,3 -πει C 33. 81. 104 pc latt sy^p sa; Cl | ° t μηδε N* A C 81. 1739. 1881 pc sy^p | t^x N² DF G H Ψ 33 M latt sy^b; Cl · 4 -ζουσι(v) N* A F G H P 104. 326. 365. 1241. 1505 pc | t^x N² C D Ψ 1739. 1881 M; Cl · 5 οἰκουρους N² D² H 1739. 1881 M; Cl | t^x N* A C D* FG I Ψ 33. 81 pc | ° (1 T 6,1) καὶ ἡ διδασκαλία C pc vg^{ms} sy^b · 7 παντας εαυτον Ψ 33.104. 326 pc | παντα εαυτον D* | παντας σεαυτον pc | παντων σεαυτον P | t^x N A CD² F G 1739. 1881 M lat | αδιαφθοριαν N² D¹ Ψ M | αφθοριαν P³² F G 1881 pc | t^x N* A C D* K P 33. (81). 104. 1739 al | ° (2 T 1,10) αφθαρισαν D² Ψ M sy^b | t^x P³² vid N A CD* F G P 33. 81. 365. 1739. 1881 pc latt co · 8 υμων A pc a vg^{ms} · 9 A D P 326. 1739.1881 pc | t^x N C F G Ψ 33 M | [· et · i -] · 10 μηδε C² D*^c F G 33 pc sy^p | ° I 3 2 4 FG | I 4 2 3 629 | 2 I 3 4 Ψ M | I 3 4 N* | πασαν ενδ. αγαπην 33 | t^x N² A C D P 81.104. 326. 365. 1505. 1739. 1881 pc | ° 1739. 1881 M | t^x N A C D F G Ψ 33. 81 pc · 11σωτηρος N* t vg^{ms} | του σ-ρος ημων F G a b vg^{cl} ww co; Lef | η σωτηριος (C³) D² Ψ 33.1881 M | t^x N² A C* D* 0278. 1739 vgst; Cl

χόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν (Ἰησοῦ Χριστοῦ), **14** ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσεται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας καὶ καθάριση ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων.

15 Ταῦτα γάλαει καὶ παρακάλει καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς· μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.

3 Ὑπομίμησε αὐτοὺς ἀρχαῖς τῶν ἐξουσιῶν ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοιμοὺς εἶναι, **2** μηδένα βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πραύτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους.

3 Ἦμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι, τῶν ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, στυγητοί, μισοῦντες ἀλλήλους.

4 ὅτε δὲ ἡ χρηστότης καὶ ἡ φιланθρωπία ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ,

5 οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ

ἡ ἐποίησαμεν ἡμεῖς

ἀλλὰ κατὰ τὸ αὐτοῦ ἔλεος

ἔσωσεν ἡμᾶς διὰ λουτροῦ παλιγγενεσίας

καὶ ἀνακινήσεως τῷ πνεύματι ἁγίου,

6 οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως

διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,

7 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι

κληρονόμοι γεννηθῶμεν κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου.

8 Πιστὸς ὁ λόγος· καὶ περὶ τούτων βούλομαι σε δια-

βεβαιουθῆναι, ἵνα φροντίζωσιν καλῶν ἔργων προϊστα-

σθαι οἱ πεπιστευκότες θεῷ· ταῦτά ἐστιν τὰ καλὰ καὶ ὠφέ-

λιμα τοῖς ἀνθρώποις. **9** μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλο-

γίας καὶ ἔρεις καὶ μάχας νομικὰς περιστάσο· εἰσὶν γὰρ

ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. **10** αἰρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν

1 T 6,14! · R 5,2 ·

2 T 1,10! |

1 T 2,6! · 1 P 1,18

Ps 130,8 ·

Ez 37,23 · Ex 19,5

Dt 7,6; 14,2 ·

3,8.14 1 P 3,13 H

10,24 |

1 T 4,12

R 13,1-7

2 T 2,24 · Ph 4,5

E 5,8 Kol 3,7

1 P 4,3 R 1,29!

Ps 31,20 · Sap 1,6 ·

2,11 ·

1 T 1,1! |

Dt 9,5 E 2,4.8s

2 T 1,9 ·

E 5,26! · Mt 19,28

J 3,5 1 P 1,3

R 12,2!

Joel 3,1 Act 2,4.17

2 T 1,10! |

R 3,24!

Mt 19,29 · 1,2

1 T 1,15! |

2,14!

2 T 2,23! · 1 T 1,4

1 K 11,19!

13 ° t 2 I N* F G b | I 1739 | t^x N² A C D Ψ 0278. 33. 1881 M lat sy; Cl Lef Ambst Epiph

• 15 ° διδασκε A | ° καταφρ- P pc

¶ 3,1 ° t καὶ D² 0278 M lat sy | t^x N A C D* F G Ψ 33. 104. 1739. 1881 pc b | ° καὶ π. F G |π. καὶ A · 2 ° ενδεικνυσθαι σπουδην τα (?) N* · 3 ° t καὶ D a b t vg^{ms} sy^p; Lef · 5 ° ὧνC² D² Ψ 1881 M | t^x N A C* D* F G 33. 81. 1739 pc; Cl | ° t δια D* F G b vg^{ms}; Lef · 7 °γενομεθα N² D² Ψ M | t^x N* A C D* F G P 33. 81. 104. 630. 1739. 1881 pc · 8 ° t τα D² ΨM | t^x P⁶¹ N A C D* F G I 0278. 81. 104. 326. 365. 1505. 1739. 1881 pc co · 9 ° (1 T 6,4)λογوماχίας F G | ° t επιν N* D F G Ψ pc; Ambst | t^x N² A C I 1739. 1881 M latt sy co

καὶ δευτέραν νοουθεσίαν¹ παραιτοῦ, **11** εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος καὶ ἁμαρτάνει ὧν αὐτοκατάκριτος.

E 6,21!

1K 16,6

Act 18,24!

3J 6

2,14!

E 4,28s · Mc 4, 19!p

H 13,25

12 Ὅταν πέμψω Ἀρτεμῖαν πρὸς σέ ἢ Τύχικον, σπουδάσον ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. **13** Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς ἴλειπῃ. **14** μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι.

15 Ἀσπάζονται σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. Ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει.

Ἡ χάρις ἑμεῖς πάντων ὑμῶν¹.

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ

1 Παῦλος ἑδέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς Φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ τ καὶ συνεργῷ ἡμῶν **2** καὶ Ἀπφία (τῇ ἀδελφῇ) καὶ Ἀρχίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ, **3** χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.

4 Εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε μνεῖαν σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, **5** ἀκούων σου τὴν ἀγάπην

καὶ τὴν πίστιν², ἣν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν³ καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς τ ἀγαθοῦ τοῦ ἡμῖν⁴ εἰς Χριστόν⁵. **7** Χαράν γὰρ πολλὴν ἔσχον⁶ καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπνυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ.

8 Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος ἑπρεσβύτης⁷ νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ⁸. **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν τ ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς⁹, Ὀνήσιμον, **11** τόν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ Ὁ[καί] σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, **12** ὃν ἀνέπεμψά σοι, αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα¹⁰. **13** ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτόν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἢ ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον.

15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὦραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχης, **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. **17** εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτόν ὡς ἐμέ. **18** εἰ δέ τι ἡδίκησεν σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἔλλογα. **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω¹¹. ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις¹². **20** ναὶ ἀδελφέ, ἐγὼ

10 3 1 2 D* (δυο) Ψ 1505. 1881 pc syh | 3 1739 b vgms; Irlat Tert Cyp Ambst | νουθ. ἢ δευτ. FG | txt p⁶¹vid s A C 0278 M lat; Ir Or • **13** λιπη s D* Ψ 1505 pc • **15** -σασθε A b | τ'ου θεου (κυριου D b vgms) μ. παντ. υμ. D FG 629 lat | μ. του πνευματος σου 33 | μ. παντ. υμ. καὶ μετὰ τ. πν. σου 81 | txt p⁶¹vid s A C H Ψ 048. 1739. 1881 M vgms^{ss} sy co | ταμην s² D¹ FG H Ψ 0278 M lat sy bo | txt s* A C D* 048. 33. 81. 1739. 1881 pc b vgms^{ss} sa; Ambst

Subscriptio: Πρὸς Τιτον p⁶¹vid s C (D, FG) Ψ 33 pc | πρ. Τ. εγγραφη απο Νικοπολεως (+ εν Κρητη 81) A P^{vid} 81. (945: απο Μακεδονιας) pc | Παυλου αποστολου πρ. Τ. της Κρητων εκκλησιας πρωτον επισκοπον χειροτονηθεντα εγ. απο Ν. της Μακεδονιας H (1739. 1881) M | - 323. 365. 629. 630. 1505 pc

¶ 1 αποστολος D* | απ. δεσμιος 629 | δουλος 323. 945 pc | ταδελφω D* (a) b; Ambst • **2** τη αγαπητη D² Ψ M (sy^p) sa^{ms} | αδ. τη αγαπ. 629 a (b vgms) vg^{cl} syh; Ambst | txt s A D* FG I P 048. 0278. 33. 81. 104. 1739. 1881 pc vgst.ww sa^{ms} bo • **5** 4 2 3 / p⁶¹vid D 323. 365. 629. 945. 1739. (1881) pc a b vgms^{ss} sy^p; Ambst

καὶ τὴν πίστιν², ἣν ἔχεις πρὸς τὸν κύριον Ἰησοῦν³ καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, **6** ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς τ ἀγαθοῦ τοῦ ἡμῖν⁴ εἰς Χριστόν⁵. **7** Χαράν γὰρ πολλὴν ἔσχον⁶ καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπνυται διὰ σοῦ, ἀδελφέ.

8 Διὸ πολλὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον **9** διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος ἑπρεσβύτης⁷ νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ⁸. **10** παρακαλῶ σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν τ ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς⁹, Ὀνήσιμον, **11** τόν ποτέ σοι ἄχρηστον νυνὶ δὲ Ὁ[καί] σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, **12** ὃν ἀνέπεμψά σοι, αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα¹⁰.

13 ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτόν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ μοι διακονῇ ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, **14** χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ἢ ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον.

15 Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὦραν, ἵνα αἰώνιον αὐτόν ἀπέχης, **16** οὐκέτι ὡς δοῦλον ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν κυρίῳ. **17** εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνόν, προσλαβοῦ αὐτόν ὡς ἐμέ. **18** εἰ δέ τι ἡδίκησεν σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἔλλογα. **19** ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω¹¹. ἵνα μὴ λέγω σοι ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις¹². **20** ναὶ ἀδελφέ, ἐγὼ

5 εἰς τ. κ. I. (+ Χριστον D*) A C D* 048. 0278. 33 pc | εν Χριστω Ιησου 629 | txt s D² F G Ψ 1739. 1881 M • **6** Τεργου FG pc vg^{cl} | τ- p⁶¹ A C 048. 33. 629 f vgst.ww | ἡ 1739. 1881 it vgms^{ss}; Ambst | txt s D F G Ψ 0278 M vg^{cl}; Hier | 'εν υμιν p⁶¹ s F G P 0278. 33. 104. 365. 1505. 1739. 1881 al a b vg^{cl}.ww sy co | - 629 vgms^{ss} | txt A C D Ψ 048vid M vgst syhm^g; Ambst | τ Ιησουν s² D F G Ψ 0278. 1739. 1881 M latt sy^(p) | txt p⁶¹ s* A C 33 pc co; Ambst • **7** χαριν M | txt s A C D F G Ψ 048. 0278. 33. 81. 104. 365. 629^c. 630. 1505. 1739. 1881 pc latt sy co | π. εσχομεν D* pc b | μεγαλην εχωμεν 629 | εχωμεν π. (s D²) Ψ M sy | txt p⁶¹vid s A C F G P 048. 0278. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881 pc (f vg) co • **9** [τ-βευτης Bentley cj] | τ νυν A pc • **10** Τεγω A 1505 pc a | τ μου s² C D¹ Ψ 0278. 1739^c. 1881 M sy | txt s* A D* F G 33. 81. 1739* pc latt • **11** s² A C D 0278. 1739. 1881 M it (s a f) syh | txt s*^c F G 33. 104 pc vgst.ww (s vg^{cl}) sy^p (Ψ: h. t.) • **12** σοι αυτ., τουτ εσ. τ. εμα σπλ., προσλαβου C* | (+ σοι C² D* pc), συ δε αυτον, τ. εσ. τ. εμα σπλ., προσλ. s² C² D (Ψ) 0278. 1739. 1881 M lat (sy) | σοι (- pc; Thret^{lem}), συ δε αυτ. προσλ., τ. εσ. τ. εμα σπλ. 048 pc g; Thret^{lem} | txt s* A (FG: συ loco σοι et + δε) 33 pc • **18** τ-γει D² Ψ 1739. 1881 M | txt s A C D* F G P 048. 33. 81. 104 pc • **19** εν κυριω D*

1K 1,9

G 5,6 · Ph 1,9!

2K 7,4

12,20

Ph 1,7!

1K 4,14! 15

Kol 4,9

2T 4,11; 2,21

7!

2K 9,7 1P 5,2

1T 6,2 1K 7,22!

R 15,7!

1K 16,21!

71 σου οναίμην ἐν κυρίῳ· ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ.

21 Πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ἧ ἀ λέγω ποιήσεις. 22 ἅμα δὲ καὶ ἐτοίμαζέ μοι ξενίαν· ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν.

Ph 1,25!

Kol 1,7!· 4,10!
Act 12,12! 27,2!
2T 4,10! Kol 4,14!

23 Ἐσπάζεται σε Ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, 24 Μᾶρκος, Ἀρίσταρχος, Δημᾶς, Λουκάς, οἱ συνεργοί μου.

25 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. Ὑ

G 6,18!

20 κυρίῳ D² M^a vg | txi N A C D* F G L P Ψ 33, 81, 104, 365, 1505, 1739, 1881 al vgms sy co; Ambst • 21 ο D Ψ 1739, 1881 M^a lat | txi N A C P 0278, 33, 81, 104, 365 pc • 23 ζονται D¹ M^a f vgms | txi N A C D* P Ψ 048, 0278, 6, 33, 81, 365, 1505, 1739, 1881 al lat • 25 ἡμων A C D Ψ 0278 M^a lat sy^p co; Ambst | txi N P 33, 81, 104, 365, 1505, 1739, 1881 pc b vgms^{ss} syh | τ αμην N C D¹ Ψ 0278, 1739c M^a lat sy bo | txi (P⁸⁷) A D* 048^{vid}, 6, 33, 81, 1739*, 1881 pc vgms^{ss} sa bomss

Subscriptio: Προς Φιλημονα N A C (D) Ψ 33 pc | πρ. Φ. εγγραφη απο Ρωμης P 048^{vid} pc | πρ. Φ. (+ και Απφian δεσποτας του Ονησιμου και προς Αρχιππον τον διακονον της εν Κολοσσας εκκλησιας L 326, 1241 al) εγρ. απο Ρ. δια (+ Τυχικου και L 1739, 1881 al) Ονησιμου οικετου (= 1739; + φυγαδος 1881) M^a | A 0278^{vid} 323, 365, 629, 630, 1505 pc

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλήσας τοῖς πατράσιν τ ἐν τοῖς προφήταις 2 ἐπ' ἑσχάτου τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκεν κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ ἔποιήσεν τοὺς αἰῶνας· 3 ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης καὶ χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ,

τ φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, τ καθαρισμόν τῶν ἁμαρτιῶν τ ποιησάμενος ἑκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς,

4 τοσοῦτῳ κρείττων γενόμενος ὁ τῶν ἀγγέλων ὅσῳ διαφοροῦτερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.

5 Τίτι γὰρ εἶπεν ποτε τῶν ἀγγέλων·

υἱός μου εἰ σύ,

ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε;

καὶ πάλιν·

ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα,

καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν;

6 ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει·

καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ.

7 καὶ πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους τ λέγει·

ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα

καὶ τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα,

8 πρὸς δὲ τὸν υἱόν·

ὁ θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,

¶ 1,1 ἡμων P¹²vid.46c pc a t v vgms^{ss} sy^p; Clat • 2 ἁτων Ψ 629, 1505 pc a b d t | ° P⁴⁶ 0150 samss bo? | ° D¹ Ψ 1739*, 1881 M^a b vgms^{ss} syh | txi P⁴⁶ N A B D*² 10243, 0278, 33, 1175, 1739c, 1249 pc lat • 3 ἁφανερων B*² | ° P⁴⁶ 0243, 6, 1739, 1881* pc | τ δι εαυτου (αυ- P⁴⁶ D* 0278, 365, 1505) P⁴⁶ D² Hc 0243, 0278, 1739, 1881 M^a b vgms^{ss} sy sa bo | txi N A B D¹ H* P Ψ 33, 81, 629, 1175, 2464, 1249 al lat | τ ημων N² D¹ H 33, 1881 (M^a: ποι. τ. αμ.) sy | txi P⁴⁶ N* A B D* P Ψ 0243, 0278, 6, 81, 1175, 1739, 1249 pc latt • 4 ° P⁴⁶ B • 7 ατου D* pc | πνευμα D 326, 2464 pc sy^p • 8 □ B 33 t vgms

L 1,55 Hos 12,10s |
9,26 1P 1,20 Jr
23,20 *

Ps 2,8 Mt 21,38p
J 1,3!

Sap 7,25s @ 2K
4,4! • 3,14!

Kol 1,17
9,14.26 Job
7,21 @ •
8,1; 10,12; 12,2
Ps 110,1 Mc 16,19
E 1,20 • Ps 113,5 |
E 1,21 1P 3,22
Ph 2,9

Ps 2,7 @ 5,5
Act 13,33

2Sm 7,14 1Chr
17,13

Kol 1,18! Ps 89,28

Dt 32,43 @
Ps 96,7 @

Ps 103,4 @

Ps 44,7s @

Ο καὶ ἡ ῥάβδος τῆς εὐθύτητος ῥάβδος τῆς βασιλείας σου.

9 ἡγάπησας δικαιοσύνην καὶ ἐμίσησας ἄνομίαν·

διὰ τοῦτο ἔχρισέν σε ὁ θεὸς ὁ θεός σου

ἔλαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.

10 καὶ·

σὺ κατ' ἀρχάς, κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας,

καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί·

11 αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις,

καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται,

12 καὶ ὥσει περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτούς,

ὡς ἱμάτιον· καὶ ἀλλαγῇσονται·

σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἰ καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσιν.

13 πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἰρήκέν ποτε·

κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου;

14 οὐχὶ πάντες εἰσὶν λειτουργικά πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν;

2 Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως προσέχειν ἡμᾶς τοῖς ἀκουσθεῖσιν, μήποτε παραρῶμεν. 2 εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοή ἔλαβεν ἔνδικον μισθαποδοσίαν, 3 πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας, ἥτις ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, 4 συνενπιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις· ὅτε καὶ τέρασιν καὶ ποικίλαις δυνάμεσιν καὶ πνεύματος ἁγίου μερισμοῖς κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν;

5 Οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξεν τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λαλοῦμεν. 6 διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων·

10-12:
Ps 101,26-28 ©

Is 50,9; 51,6

Is 34,4 © Ap 6,14

13,8

Ps 109,1 © Mt 22,44!

Mt 4,11; 18,11
Dn 7,10 · 12,9!

Act 8,6

Act 7,53! · 2P
1,19!

10,35!

10,28s; 12,25 Mt
3,7; · 22,5 ·

Act 10,37 L 1,2 ·
7,14! ·

1K 1,6!

Mc 16,20 2K 12,12!

1K 12,4.11

cf Dt 32,8 © Sir
17,17 ·

6,5; 13,14 E 1,21!

8 ° D² Ψ 0278. 1881 2t v g^{cl} sy | txi 2⁴⁶ 8 A B D* 0243. 33. 1739 pc it v gst ww | 'ραβ. ευθ. η D Ψ 0278. 1881 2t | η 8* | txi 2⁴⁶ 8 A B 0243. 33. 1739 pc | 't αυτου 2⁴⁶ 8 B | txi A D Ψ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 2t latt sy co • 9 Γ-μιας D* | αδικιαν 8 A 33^{vid} pc; Or | txi 2⁴⁶ B D² Ψ 0243. 0278. 1739. 1881 2t latt sy^h • 11 Γ-μενεις D² 0243. 365. 629 pc lat • 12 Γ-αλλαξεις 8* D* t v g^{cl} ww; Ath | □ D¹ Ψ 0243. 0278. 33. 1881 2t lat sy sams bo; Ath | ut txi, sed om. και D* | txi 2⁴⁶ 8 A B 1739 v g^{mss} • 14 Γ-νιαις B sa; Or^{pl} ¶ 2,1 ° vs 0243. 1739. 1881 • 2 Γ-λου L • 4 Γ-συμμαρ- B | ° P 0243. 0278. 33. 81. 323. 365. 629. 630. 1505. 1739 al lat | Γ του θεου D*

Γτί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μιμνήσκη αὐτοῦ,
ἢ υἱὸς ἀνθρώπου ὅτι ἐπισκέπτη αὐτόν;

7 ἡλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέλους,

δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανώσας αὐτόν, τ

8 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ.

ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξει Ο[αὐτῷ] τὰ πάντα οὐδὲν ἀφήκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. Νῦν δὲ οὕτω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα· 9 τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἡλαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως ἡ χάριτι θεοῦ ὑπὲρ πάντων γεύσεται θανάτου.

10 Ἐπρεπεν γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα καὶ δι' οὗ τὰ πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. 11 ὅτε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ ἐνὸς πάντες· δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελφοὺς αὐτοὺς ἑκαλεῖν 12 λέγων·

ἀπαγγεῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς ἀδελφοῖς μου,

ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε,

13 καὶ πάλιν·

ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ,

καὶ πάλιν·

ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία ἃ μοι ἔδωκεν ὁ θεός.

14 Ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινωνήκεν αἵματος καὶ σαρκός, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχεν τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦτ' ἐστὶν τὸν διάβολον, 15 καὶ ἀπαλλάξῃ τοὺς, ὅσοι φόβῳ θανάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. 16 οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται. 17 ὅθεν ὥφειλεν κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν θεὸν εἰς τὸ ἰλάσκε-

Ps 8,5-7 ©

1K 15,27!

7 Ph 2,8s

5,4s

Mt 16,28! p

R 11,36!

R 8,29 · 12,2; 5,8s
Act 3,15 · L 13,32 |

9,13; 13,12 Ex 31,
13 etc J 17,19 ·

10,10! ·
11,16 · J 20,17!

Ps 21,23 © J 17,6

Is 8,17; 12,2 ©
2Sm 22,3

Is 8,18 ©

R 8,3

2T 1,10 · 1K 15,55
Ap 12,10

G 5,1

Is 41,8s

11s · R 8,31 ·
1Sm 2,35 · 4,14! ·

5,1 R 15,17 Ex 4,
16 · 1J 2,2!

6 Γ τις 2⁴⁶ C* P 81. 104. 1881 pc d v g^{mss} bo • 7 Γ (Ps 8,7) και καταστησας αυτον επι τα εργα των χειρων σου 8 A C D* P Ψ 0243. 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 629. 1505. 1739. 1881. 2464 al lat (sy^p h**) co | txi 2⁴⁶ B D² 2t v g^{mss} • 8 Γ 2 / 2⁴⁶ A C 0278. 33. 1881 2t | / 104. 629*. 1175. 2464 pc bo^{pl} | txi 8 B D Ψ 0243. 1739 pc bo^{pl} | ° (2⁴⁶) B d v g^{mss} boms | txi 8 A C D Ψ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 2t lat sy • 9 [° Semler cj] | 'χωρις θεου 0243. 1739* v g^{mss}; Or^{mss} Ambr Hier^{mss} Fulg • 11 Γ-λων 33 • 14 Γ παθηματων D* b (t) v g^{mss}

σθαι ἵνα τὰς ἀμαρτίας τοῦ λαοῦ. **18** ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐ-
τὸς πειρασθεῖς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

4,15!

9,15 Ph 3,14

4,14! 10,23!

Is 17,7 1 Chr 17,14

Ps 149,2

Nu 12,7 6

8,6 2 K 3,7ss

Is 40,28

Nu 12,7 6

Jos 1,2etc

10,21 J 8,35

E 2,19 1 T 3,15

4,16! 10,23 R 5,2

Kol 1,23

Ps 95,7-11

Ex 15,23; 17,7

Dt 6,16

Nu 14,21-23

Jr 16,12; 18,12

2 Th 2,3!

1 Th 5,11!

17 τοῖς - τοῖς A Ψ 33 pc

¶ **3,2** ο φ^{13,46vid} B vgms co; Ambr | txt N A C D Ψ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M lat sy • **3** φ¹³ 0243. 0278. 33. 1739. 1881 M lat | txt φ^{46vid} N A B C D P Ψ 1505 pc • **4** τα C³ D² Ψ 0278 M | txt φ^{13,46} N A B C* D* I K 0243. 6. 33. 1739. 1881 pc • **6** ος φ⁴⁶ D* 0243. 6. 1739 pc lat (sy) | txt φ¹³ N A B C D¹ I Ψ 0278. 33. 1881 M v co; Hier | † εαν φ¹³ N¹ B D* P 0243. 33. 81. 630. 1175. 1739. 1881 pc lat | καν N* | txt φ⁴⁶ N² A C D² Ψ 0278 M vgms; Lcf | † μέχρι τελους βεβαιαν N A C D Ψ 0243. 0278. 33. († 323). 1739. 1881 M latt sy^(p) bo | txt φ^{13,46} B sa; Lcf • **9** με N² D² Ψ 0243. 0278. 1739. 1881 M lat sy bo | txt φ^{13,46} N* A B C D* 33 pc sa; Cl Lcf | †, εδοκιμασαν v vg; Ambr | †, εδ. με N² D² Ψ 0278 M a vgms sy^(p) | txt φ^{13,46} N* A B C D* P 0243. 33. 81. 365. 1739. 1881 pc b vgms co; Cl Lcf • **10** † εκεινη C D² Ψ 0278 M a vgms sy bo | txt φ^{13,46} N A B D* 0243. 6. 33. 1739. 1881 pc lat sa; Cl | † εν τη καρδ. αυτων, διο φ¹³ • **13** † -λεσατε φ¹³

ἄχρις οὗ τὸ σήμερον ἵνα καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας - **14** μέτοχοι γὰρ τοῦ Χριστοῦ γεγόναμεν, ἔάνπερ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τελους βεβαίαν κατάσχωμεν - **15** ἐν τῷ λέγεσθαι σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσῃτε, μὴ σκληρύνῃτε τὰς καρδίας ὑμῶν ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. **16** τίνες γὰρ ἀκούσαντες παρεπύκρναν; ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου διὰ Μωϋσέως; **17** τίσιν δὲ προσώχθισεν τεσσεράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἐπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; **18** τίσιν δὲ ὤμοσεν μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ εἰ μὴ τοῖς ἁπειθήσασιν; **19** καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.

4 Φοβηθῶμεν οὖν, μήποτε καταλειπομένης τῆς ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖν. **2** καὶ γὰρ ἔσμεν εὐηγγελισμένοι καθάπερ κἀκεῖνοι· ἀλλ' οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους μὴ συγκεκρασμένους τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. **3** Εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς οὐ τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαντες, καθὼς εἶρηκεν· ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὁρῇ μου· οἱ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κόσμου γεννηθέντων. **4** εἶρηκεν ὁ γὰρ που περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτως· καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων αὐτοῦ, **5** καὶ ἐν τούτῳ πάλιν· εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. **6** ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἁπειθείαν, **7** πάλιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, σή-

7

Mc 4,19! R 7,11

1,9

R 11,22 1,3; 11,1

2 K 9,4

6,11

7s Ps 95,7s

Ex 17,1ss

10

Nu 14,29.32 1 K

10,5

11 Nu 14,22s

12; 4,6

3,11

12,15

G 5,2 1 Th 2,13

3,11

Ps 95,11

Gn 2,2 6

Ps 95,11

3,11 Ps 95,11

Gn 2,2 6

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

Ps 95,11

μερον, ἐν Δαυὶδ λέγων μετὰ τοσοῦτον χρόνον, καθὼς
 ᾿προεῖρηται·

σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, **μη σκληρύνετε τὰς καρδίας ὑμῶν.**

8 εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοὺς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. **9** ἄρα ἀπολείπεται σαββατισμός τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. **10** ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. **11** Σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέση τῆς ᾿απειθείας. **12** Ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ καὶ ἔνεργης καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον καὶ διῆκνουμενος ἄχρι μερισμοῦ ψυχῆς καὶ πνεύματος, ἀρμῶν τε καὶ μυελῶν, καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. **13** καὶ οὐκ ἔστιν κτίσις ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυνὰ καὶ τετραχλησμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος.

14 ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τοὺς οὐρανούς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατούμεν τῆς ὁμολογίας. **15** οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁμαρτίας. **16** προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεος καὶ χάριν ὁεῶμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

5 Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά ὅτε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, **2** μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσιν καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν **3** καὶ δι' αὐτὴν ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ αὐτοῦ προσφέρειν περὶ ἁμαρτιῶν. **4** καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τι-

7,28.
 2,17! Ex 18,19.
 8,3 | 4,15
 Mt 18,12
 cf 7,28 |
 7,27; 9,7 Lv 9,7;
 16,6.15s |
 J 3,27

7 ῥηκεν B 1739. 1881 pc | εἰρηται D² M² | txi ᾱ⁴⁶ N A C D* P Ψ 0278. 33. 81. 104. 326. 1505. 2464 pc latt sy⁹ | • 8 ᾱρα B | • 11 ᾱπιστίας ᾱ⁴⁶ 104 pc lat sy^h | ἀληθείας D* • 12 ᾱναργῆς B; Hier¹⁶ | ᾱσματος 1505. 2464 pc | • 16 ὁ B | • 13 ᾱκαμν D* | • 5,1 ὁ ᾱ⁴⁶ B D¹ Ψ pc | • 3 ᾱ ταυτην C³ D² M² sy^{hms} | ᾱ ταυτα 467 a b vgl.ww | txi ᾱ⁴⁶ N A B C* D* P 0278. 33. 81. 1505. 1739. 1881. 2464. l 249. l 846 pc sy co (Ψ illeg.) | ᾱ εσσυ- N A C D² Ψ^{vid} 0278. 33. 1739 M² | txi ᾱ⁴⁶ B D* 0278*. 1881. l 846 pc | ᾱ ὑπερ C³ D² M² | txi ᾱ⁴⁶ N A B C* D* P Ψ 0278. 33. 81. 104. 1505. 1739. 1881. l 249. l 846 pc

μὴν ἀλλὰ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ ᾿καθὼςπερ καὶ Ἀαρὼν·

5 Οὕτως καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασεν γεννηθῆναι ἀρχιερέα ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν·

6 καθὼς καὶ ἐν ἐτέρῳ λέγει·

σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ,

7 ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῶζειν αὐτόν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας καὶ τῷ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, **8** καίπερ ὢν υἱός, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθεν τὴν ὑπακοήν, **9** καὶ τελειωθείς ἐγένετο πᾶσιν τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, **10** προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ.

11 Περὶ οὗ πολλὸς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμήνευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθοὶ γεγονάτε ταῖς ἀκοαῖς. **12** καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς· ἵνα τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ θεοῦ καὶ γεγονάτε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος Ὁ[καὶ] οὐ στερεᾶς τροφῆς. **13** πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γάρ τ' ἐστίν· **14** τελείων δὲ ἐστίν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν διὰ τὴν ἔξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἔχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

6 Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νεκρῶν ἔργων καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, **2** βαπτισμῶν διδασχῆς ἐπιθέσεως τε χειρῶν, ἀναστάσεώς ὅτε νεκρῶν καὶ κρίματος αἰωνίου. **3** καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπη ὁ θεός.

4 ὁ ᾱ⁴⁶ vid | ᾱ καθωπερ N² C² D² Ψ 0278. 1739. 1881 M² | καθως C* l 846 | txi ᾱ⁴⁶ N* A B D* 33. l 249 pc | • 6 ᾱ τει ᾱ⁴⁶ P 629 pc | • 7 [Τουκ Harnack cf] | • 11 ὁ ᾱ⁴⁶ D* P | • 12 ᾱσκεσθαι υμ. (- 1912) 462. 1912 latt sy^{hms} | ᾱ, τινὰ B² D² 0122. 0278 M² latt sa^{ms} bo | - 6. 1739. 1881 pc | txi Ψ 81 pc (ᾱ⁴⁶ N A B* C D* P 33 sine acc.) | ὁ ᾱ⁴⁶ N* B² C 33. 81. 1739 pc lat; Or Did | txi N² A B* D Ψ 0122. 0278. 1881 M² vg^{ms} sy; Cl | • 13 ᾱκαμν D* | • 6,2 διδασχην ᾱ⁴⁶ B 0150 d | ὁ ᾱ B D* P 365 pc vg^{ms} co | txi ᾱ⁴⁶ N A C D² I Ψ 0122. 0252. 0278. 33. 1739. 1881 M² lat | • 3 ᾱσωμεν A C D P Ψ 81. 104. 326. 365. 1505. 2464 pm vg^{ms} | txi ᾱ⁴⁶ N B I K L 0122. 0278. 6. 33. 629. 630. 1241. 1739. 1881 pm lat sa^{ms} bo

Ex 28,1

4,14!

1,5! Ps 2,7 Θ

c, 7 Ps 110,4 1 Moc

14,41

Mt 26,38-46 J 12,

27

Ps 22,25

2,10 Ph 2,8 | 7,28;

2,10

9,12 Is 45,17 |

4,14! • Ps 110,4

6,12

cf 6,1

1K 3,1-3 1P 2,2

E 4,14!

E 4,13!

R 16,19 Gn 2,17;

3,5

cf 5,12

1K 3,10

Act 20,21 • 9,14 |

Act 6,6!

Act 18,21!

10,26s. 32 Mt 21,
31 1J 5,10 J 4,10 |
1P 2,3 · Jos 21,45;
23,15 &
2,5! Mt 12,32 |
Ez 18,24 ·
10,29 2P 2,21
1K 11,27
7,3! · Kol 2,15 |
Gn 1,11s Dt 11,11

Gn 3,17s Mt 7,16;
13,7

R 15,14

Apc 2,19 1Th 1,3

10,22 · 3,14 |

5,11 · 1K 11,1! ·
15,17; 10,36; 11,9
Ps Sal 12,6 |

R 4,20

Gn 22,16

Gn 22,17

12!; 11,33

Ex 22,10

12!

J 8,17!

Nu 23,19 1Sm
15,29

4 Ἀδύνατον γὰρ τοὺς ἀπαξ φωτισθέντας, γευσασμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς ἐπουρανίου καὶ μετόχους γεννηθέντας πνεύματος ἁγίου **5** καὶ καλὸν γευσασμένους θεοῦ ῥῆμα δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος **6** καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας. **7** γῆ γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς ἐρχόμενον πολλάκις ὑετὸν καὶ τίκτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι' οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ θεοῦ· **8** ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἥς τὸ τέλος εἰς καυσιν.

9 Πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἄγαπητοί, τὰ κρείσσονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. **10** οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν καὶ τῆς ἀγάπης ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες. **11** ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἑλπίδος ἄχρι τέλους, **12** ἵνα μὴ νωθροὶ γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.

13 Τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγειλάμενος ὁ θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχεν μείζονος ὁμόσαι, ᾧ μωσεν καθ' ἑαυτοῦ **14** λέγων·

Ἐἰ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε·

15 καὶ οὕτως μακροθυμήσας ἐπέτυχεν τῆς ἐπαγγελίας.

16 ἄνθρωποι τὴν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσιν, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας εἰς βεβαίωσιν ὁ ὅρκος·

17 ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ θεός ἐπιδείξει τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐτοῦ ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, **18** ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι ὁ [τὸν] θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν οἱ καταφυγόντες κρατῆσαι

9 ἄδελφοί N* Ψ 0278 pc sy | αχαπ. αδ. 257? r vgms; Aug | • **10** τ (1Th 1,3) του κοπου D² M² bo | txi P⁴⁶ N A B C D* P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881. 2464 pc latt sy sa | ἡν P⁴⁶ B² (Ψ) 1505. 1739. 1881 pc | txi N A B* C D 0278. 33 M² | • **11** πιστεως I pc a* | πιστ. της ελπ. 33 | • **14** ἡ μὴν Ψ 1739. 1881 M² | εἰ μὴ D¹ L² (* ἡμιν!) latt | οὕτως δη 0278 | txi P⁴⁶ N A B C D* P 33. 104. 326. 2464 pc | • **16** τμεν C D² 0278. 33 M² bo | txi P⁴⁶ N A B D* P Ψ 81. 1505. 1739. 1881 pc lat sa | • **17** τερως B | P⁴⁶ 89vid D 323 a vgms | ἔασσθαι A pc | κλητοις 69 | • **18** ο+ N² B D Ψ M²; Eus^{pt} | txi P⁴⁶ N* A C P 0278. 33. 1505. 1739. 1881 pc; Eus^{pt}

τῆς προκειμένης ἐλπίδος· **19** ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, **20** ὅπου πρόδρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.

7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων τὴν εὐλογίαν αὐτόν, **2** ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων ἐμέρισεν Ἀβραάμ, πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιοσύνης ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὁ ἐστὶν βασιλεὺς εἰρήνης, **3** ἀπάτωρ ἀμήτωρ ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές.

4 Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ [καὶ] δεκάτην Ἀβραάμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. **5** καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν Λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβάνοντες ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ' ἐστὶν τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν, καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὁσφύος Ἀβραάμ· **6** ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν δεδεκάτωκεν τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν ἔχοντα τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. **7** χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. **8** καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀποθήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ μαρτυρούμενος ὅτι ζῇ. **9** καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, δι' Ἀβραάμ καὶ Λευὶ ὁ δεκάτας λαμβάνων δεδεκάτῳται· **10** ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὁσφύϊ τοῦ πατρὸς ἦν ὅτε συνήνησεν αὐτῷ τὸν Μελχισέδεκ.

11 Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς ἱερωσύνης ᾧ ἦν, ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῆς νενομοθέτηται, τίς ἔτι χρεῖα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα καὶ

Kol 1,5 |

Lv 16,2.12

9,3; 10,20 |

5,6 Ps 110,4 ·

4,14!

Gn 14,17-20

J 7,27

4,14; 6,6; 10,29

Ps 110,4 · 10,12.14

2 Gn 14,20

Nu 18,21

Gn 35,11

Gn 14,19

Gn 14,17

8,6

5,6 Ps 110,4

19 ἔχομεν D 0278 pc a vgms

7,1 ὅς N A B C³ D I K 0278. 33 pc | txi P⁴⁶vid C* Ψ 1739. 1881 M² | Τότε ἐδιώξεν τοὺς ἀλλοφυλοὺς καὶ ἐξείλατο Λωτ μετὰ πάσης αἰχμαλωσίας 460 · • **2** παντος B | παντος αὐτῷ P⁴⁶ sy^p · • **4** ο+ P⁴⁶ B D* 6. 1739. 1881 pc r vgms^{ss} sy^p co | txi N A C D² Ψ 0278. 33 M² lat sy^p · • **6** τον N² A D¹ Ψ 0278. 1739. 1881 M²; Epiph | txi P⁴⁶ N* B C D* 33 pc | ἡγῃσεν A C P Ψ 0278. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 al | txi N B D 33 M² · • **9** τ Λευ(ε)ις N² A B C* I 6. 81. 630*. 1505. 1739 pc μ | txi (vl -ει) N* C² D Ψ 0278. 33. 1881 M² lat sam^s bo (D: incert.) · • **10** το A C³ D² 33. 1881 M² | txi P⁴⁶ N B C* D* Ψ 0278. 365. 1505. 1739 pc · • **11** ο B pc | αὐτῇ D² 1881 M² | αὐτην 6. (326). 614 al | txi P⁴⁶ N A B C D* L P Ψ 0278. 33. 104. (365). 1175. 1241. 1505. 1739 al | ἡθετητο D² Ψ M² | txi P⁴⁶ N A B C D* P 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1505. 1739. 1881 pc

οὐ κατὰ τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι; **12** μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. **13** ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἐτέρας ἡμετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς ἑπροσέσχηκεν τῷ θυσιαστηρίῳ. **14** πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰούδα ἀνατέταλκεν ὁ κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν ἑπερί ἱερέων οὐδὲν Μωϋσῆς ἐλάλησεν. **15** καὶ περισσότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, **16** ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίνης γέγονεν ἀλλὰ κατὰ δύναντον ζωῆς ἀκαταλύτου. **17** μαρτυρεῖται γὰρ ὅτι

Ps 110,4

5,6 Ps 110,4

9,26 cf 10,9

R 8,3 · 13,9 | 9,9; 10,1s. 4.11

Ps 110,4

8,6-10; 9,15-20; 10,29; 12,24; 13,20 | L 22,20 | Sir 29,14ss |

5,6; 13,8 L 1,33

11,6 · Ap 1,18

R 8,34 |

4,14 |

4,15 |

13 ἑσχηκεν Φ^{46} | ἑσχηκεν Φ^{46} A C 33. 81. 1739 pc | μετεσχεν (-σχηκεν K pc) K P pc | txt N^2 B D Ψ 0278. 1881 M^2 co • **14** Ἰησοῦς 104. 365 pc | Ἰ-3 5 4 0278 | Ἰ 2 4 3 5 Φ^{46} N^2 104 pc | 3 1 2 4 5 81. 1739. 1881 pc lat | οὐδ. π. ιερωσύνης (C³) M. ελ. C³ D² M^2 b vgms | οὐδ. π. ιερως. ελ. M. Ψ 1505 pc | txt N^2 A B C* D* P 33. 365 pc • **16** ἱκῆς C³ D² Ψ M^2 | txt Φ^{46} N^2 A B C* D* L P 0278. 6. 33. 81. 365. 614. 630. 1739. 1881 al • **17** ῥει C D² M^2 sy | txt Φ^{46} N^2 A B D* P Ψ 0278. 6. 33. 81. 104. 365. 1739. 1881. 2464 pc co | ῥει Φ^{46} D² K P 326. 1175. 1881 pm • **18** Φ^{46} 1241 sa • **21** ῥει Φ^{46} D² K P 326. 1175. 1739 al | txt N^2 A B C D* Ψ 0278. 33. 1881 M^2 ; Eus | ῥ (17) κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ N^2 A D Ψ 1739. 1881 M^2 vgms sy bopt; Eus | txt Φ^{46} (N^2) B C 0278. 33. 81. 629. 2464 pc lat sa bopt • **22** τοσοῦτον N^2 D² Ψ 0278. 1739. 1881 M^2 | txt Φ^{46} N^2 A B C D* P 33. 81. 326. 365 pc | Φ^{46} N^2 A C² D Ψ 0278. 1739. 1881 M^2 lat sy co | txt N^2 B C* 33 pc μ • **24** ἱερατεῖαν D* • **26** N^2 C Ψ 0278. 33. 1881 M^2 co | txt Φ^{46} A B D 104*, 1739 pc sy; Eus

ὕψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, **27** ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ· τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἄνευ γκας. **28** ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς ἔχοντας ἀσθενεῖαν, ὁ λόγος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα τετελειωμένον.

8 Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρανοῖς, **2** τῶν ἁγίων λειτουργὸς καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἐπηξεν ὁ κύριος, τὸν ἀνθρώπου. **3** Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται· ὅθεν ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. **4** εἰ μὲν γοῦν ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον τὰ δῶρα. **5** οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσιν τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχηρμάτισται Μωϋσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν· ὅρα γὰρ φησιν, ποιήσεις πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. **6** γυν[ι] δὲ διαφορωτέρας ἑτέτευχεν λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείττονος ἐστὶν διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελίαις νεννομοθέτηται.

7 Εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. **8** μεμφόμενος γὰρ αὐτοὺς λέγει· *ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰούδα διαθήκην καινὴν,*

27 ο αρχιερεὺς D* | οι ιερεῖς 323. 945 pc | ῥ θυσιαν D P 630 pc r vgms; Ambr Aug | ῥ Φ^{46} vgms | ῥ προσεν- N^2 A I 0278. 33. 365 pc syhm; | txt Φ^{46} B D Ψ 1739. 1881 M^2 syh co • **28** ιερεῖς Φ^{46} vid D* [vid ex latt? syb sa] • **2** ὑψηλοῖς 33 vgms; Eus | ουρανοις 365 pc • **3** ῥ καὶ N^2 A D² Ψ 0278. 1881 M^2 lat sy; Or | txt Φ^{46} N^2 B D* 33. 1739 pc; Eus • **4** γὰρ D² Ψ M^2 syh | txt Φ^{46} N^2 A B D* C P 0278. 33. 81. 1739. 1881. 2464 pc latt bo | τῶν (- Ψ pc) ιερων (+ ετερων) D² (Ψ) 0278 M^2 sy | txt Φ^{46} N^2 A B D* P 6. 33. 81. 365. 629. 1739. 1881. 2464 pc lat co | τ τον N^2 D Ψ 0278. 1739 M^2 | txt Φ^{46} N^2 A B 33. 1505. 1881 pc • **6** τ νυν Φ^{46} B D* | txt Φ^{46} N^2 A D¹ Ψ 0278. 33. 1739. 1881 M^2 | ῥ τετευχεν N^2 B D² 0278. 365. 945. 1175 pm | τετευχηκεν P Ψ 6. 33. 104. 326. 629. 630. 1505. 1739. 1881 al | txt Φ^{46} N^2 A D* K L 81. 1241. 2464 pm | Φ^{46} K 326. 1505 pc • **7** ετερως B* | δευτερος 365 • **8** αυτοις Φ^{46} N^2 B D² 0278. 1739. 1881 M^2 | txt N^2 A D* I K P Ψ 33. 81. 326. 365. 1505. 2464 al latt co; Cyr

1,3 E 4,10 |

10,11 Ex 29,38s

Nu 28,3s •

5,3 | Lv 16,6.11.15 •

9,12 |

9,10 L 26,2

5,1

5,2

5,9 |

4,14 | 1,3 | Ps

110,1

Nu 24,6 • 9,11 |

5,1

9,23 • 10,1 Kol

2,17 •

12,25 |

Ex 25,40.39 Act

7,44

7,22 | 9,15 |

7,11

Jr 31,31-34

Ex 19,5s

10,16s

2Κ 6,16

R 10,41 · 9,18

10

Ex 25,23.30s ·
2Chr 13,11 &

6,19! Ex 26,31.33 |

Ex 25,16.21

Ex 16,33

Nu 17,25

Dt 9,9

9 οὐ κατὰ τὴν διαθήκην, ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ γὰρ ἡμέλησα αὐτῶν, λέγει κύριος· **10** ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἤν, ἡν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει κύριος· διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν· **11** καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν ἑταῖον αὐτοῦ καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ λέγων· γινώθι τὸν ὅτι πάντες εἰδήσουσίν με [κύριον, ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου αὐτῶν, **12** ὅτι ἴλεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν (καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν) οὐ μὴ μνησθῶ ἐτι· **13** ἐν τῷ λέγειν καινὴν πεπαλαίωκεν τὴν πρώτην· τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγὺς ἄφανισμοῦ. **9** Εἶχε μὲν οὖν οὐ[καὶ] ἡ πρώτη ἡ δικαιοῦματα λατρείας τὸ τε ἅγιον κοσμικόν. **2** σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη ἐν ἣ ἡ τε λυχνία καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται Ἑῶγια· **3** μετὰ δὲ τὸ δευτέρον καταπέτασμα σκηνὴ ἡ λεγομένη Ἑῶγια Ἀγίων, **4** χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης περικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσῷ, ἐν ἣ στάμνος χρυσοῦ ἔχουσα τὸ μάννα καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα καὶ αἱ πλάκες τῆς διαθήκης, **5** ὑπεράνω δὲ αὐ-

9 Ἑ-ραις B sam^s · **10** Ἑμου A D Ψ bo^{pt} | Ἑ-διαν N^s K pc | -δαις P 104. 365 pc d vg^{ms} · -δαις B | **11** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | Ἑγραψω P⁴⁶ B Ψ 0285*^{vid} · **12** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | πλ. αὐτου καὶ ἕκαστος τ. πολ. 326 | **13** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **14** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **15** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **16** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **17** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **18** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **19** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **20** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **21** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **22** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **23** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **24** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **25** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **26** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **27** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **28** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **29** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **30** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **31** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **32** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **33** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **34** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **35** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **36** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **37** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **38** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **39** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **40** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **41** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **42** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **43** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **44** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **45** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **46** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **47** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **48** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **49** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **50** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **51** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **52** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **53** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **54** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **55** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **56** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **57** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **58** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **59** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **60** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **61** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **62** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **63** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **64** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **65** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **66** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **67** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **68** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **69** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **70** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **71** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **72** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **73** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **74** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **75** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **76** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **77** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **78** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **79** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **80** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **81** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **82** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **83** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **84** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **85** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **86** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **87** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **88** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **89** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **90** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **91** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **92** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **93** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **94** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **95** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **96** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **97** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **98** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **99** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **100** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **101** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **102** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **103** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **104** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **105** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **106** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **107** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **108** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **109** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **110** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **111** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **112** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **113** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **114** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **115** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **116** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **117** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **118** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **119** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **120** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **121** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **122** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **123** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **124** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **125** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **126** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **127** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **128** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **129** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **130** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **131** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **132** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **133** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **134** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **135** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **136** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **137** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **138** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **139** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **140** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **141** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **142** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **143** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **144** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **145** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **146** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **147** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **148** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **149** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **150** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **151** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **152** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **153** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **154** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **155** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **156** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **157** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **158** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **159** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **160** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **161** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **162** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **163** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **164** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **165** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **166** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **167** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **168** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **169** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **170** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **171** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **172** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **173** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **174** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **175** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **176** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **177** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **178** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **179** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **180** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **181** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **182** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **183** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **184** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **185** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **186** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **187** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **188** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **189** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **190** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **191** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **192** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **193** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **194** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm}; Cyr | **195** Ἑπλησιον P 81. 104. 365. 629. 630. 2464 al lat sy^{hm</}

8,10 Jr 31,33

8,12 Jr 31,34

4,16! E 3,12

E 1,7!

J 14,6 • 6,19! s |

4,14! Zch 6,11 s •

3,6! | 4,16 • Is

38,3 •

6,11

1 T 3,9! • E 5,26!

Ex 29,4 Lv 16,4 •

Ez 36,25 | 3,1;

4,14 • 3,6! •

1 K 10,13!

Tt 2,14! |

2 Th 2,1 Jc 2,2 •

3,13; 13,22

Ez 7,4 • Mc 13,28

6,4-8!

2 T 3,7! 2 P 2,21

31 • 9,27

Is 26,11 • Zph

1,18 |

Ps 109,12 • Dt 17,6

Nu 35,30

2,3!

7,3!

Mt 7,6 •

Ex 24,8 • 7,22! •

16 αὕτη ἡ διαθήκη ἣν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει κύριος· διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐτῶν

καὶ ἐπὶ τὴν διάνοιαν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,

17 ἡ καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ ἡμνησθήσονται ἔτι.

18 ὅπου δὲ ἄφεςις οὐτῶν, οὐκέτι προσφορά περὶ ἁμαρτίας.

19 ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἰσόδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, **20** ἣν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦτ' ἐστὶν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, **21** καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, **22** προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως βεραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς καὶ λελουσμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθαρῷ. **23** κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἡ ἀκλινῆ, πιστοὶ γὰρ ὁ ἐπαγγεῖλάμενος, **24** καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους (εἰς παροξυσμὸν) ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, **25** μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν.

26 ἔκουσίως ὁ γὰρ ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, **27** φοβερὰ δὲ τις ἐκδοχὴ κρίσεως καὶ πυρὸς ζήλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντίους. **28** ἀθετήσας τις νόμον Μωϋσέως χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ θυσὶν ἢ τρισὶν μάρτυσιν ἀποθνήσκει. **29** πόσῳ δοκεῖτε χειρόνος ἡ ἀξιωθήσεται τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ καταπατήσας καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν ἡγησά-

16 T δε φ¹³ D* c lat | τῶν διανοίων D¹ Ψ M it vg^s sy^p; Ambr | txi φ^{13,46} N A C D* I P 33. 81. 1739. 1881. 2464 pc z vg^s | **17** T ὑστερον λεγει 104. 323. 945. 1739. 1881 al vgm^s sy^{hm} sa | τοτε ειρηκεν 1505 pc sy^h | φ^{13,46} D* 33. 104. 1739 pc lat | txi N A C D¹ Ψ 1881 M vgm^s sy | μνησθω φ⁴⁶ N² D² Ψ^{vid} M | txi φ¹³ N* A C D* I 33. 81. 1739. 1881 pc | **18** N* b r | **20** [Holsten c] | **22** T -χομεθα (+ γαρ φ^{46,vid}) D K L P 104. 326. 365. 629. 1241. 1881 al | txi φ^{13,46} N A C Ψ 33. 1739 M latt co | **23** T ημων N* lat sy^p | **24** εκ -μου φ⁴⁶ | **25** καταλ- φ⁴⁶ D* | T εαυτους 33 pc | **26** φ⁴⁶ vgm^s | T αμαρτιας φ⁴⁶ D* | Hier Marc | T καταλ- φ⁴⁶ | περιλ- D* | **28** T και δακρυων D* sy^h | **29** T καταξ- φ⁴⁶ | T καινης b r

μενος, ἐν ᾧ ἡγιασθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος ἐνυβρίσας; **30** οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα· ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω. καὶ πάλιν·

ἡ κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ.

31 φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.

32 Ἀναμνησέσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, **33** τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλίψεσιν ἡθεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφόμενων γεννηθέντες. **34** καὶ γὰρ τοῖς δεσμίοις συνεπαθήσατε καὶ τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε γινώσκοντες ἔχειν ἑαυτοὺς κρείττονα ὑπαρξιν ἡ καὶ μένουσαν. **35** Μὴ ἀποβάλλετε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει μεγάλην μισθαποδοσίαν. **36** ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες κομίσσησθε τὴν ἐπαγγελίαν.

37 ἐτι ὁ γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἤξει καὶ οὐ χρονίσει.

38 ὁ δὲ δίκαιός (μου ἐκ πίστεως) ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείλῃται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ.

39 ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.

11 Ἔστιν δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος οὐ βλεπομένων. **2** ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι. **3** Πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινομένων τὸ βλεπόμενον γεγονέναι. **4** Πίστει ἡλείονα

29 A • **30** T λεγει κυριος N² A D² M b r vgm^s sy^h sam^s | txi φ^{13,46} N* D* P Ψ 6. 33. 629. 1739. 1881 pc lat sy^p sam^s bo | T οτι D 81. 104. 629. 1505. 1739. 1881 pc lat | N² Ψ M | txi N* A D K 33. 81. 104. 326. 629. 1241. 1505. 1739. 1881 al latt | **32** ημ. υμων N¹ 33. 81 pc bo | αμαρτιας υμων N* | **33** T ονειδιζομενοι D* | **34** T δεσμοις φ⁴⁶ Ψ 104 pc (r) | -μοις μου N D² 1881 M; Cl | -μοις αυτων d zvid | txi A D* H 6. 33. 81. 1739 pc lat sy co | T εαυτοις D M | εν εαυτοις 1881 pc | - P | υμας 0150 | txi φ^{13,46} N A H vid Ψ 6. 33. 81. 365. 1505. 1739 pc latt; Cl | T εν ουρανοις N² D² H^c Ψ (945). 1739*. 1881 M vgm^s sy | txi φ^{13,46} N* A D* H* 33. 1739c vid lat co; Cl | **37** φ¹³ 104 vgm^s | **38** 2 3 φ¹³ D² H^c I Ψ 1881 M b t z vgm^s bo | 2 3 I D* pc m sy | txi φ⁴⁶ N A H* 33. 1739 pc lat sa bo; Cl | φ^{13,46} D* 2

¶ **11,1** T πραγμ. αποστασις φ¹³ • **2** T αυτη φ¹³ pc • **3** T τα βλεπομενα D² Ψ M lat sy | txi φ¹³ N A D* P 0285. 33. 81. 1241s. 1739. 1881 pc; Cl Ath • **4** [T ηδιονα Cobet c] |

10! • Zch 12,40

R 12,19 Dt 32,35

Dt 32,36 Ps 135,14

27 Mt 10,28 p

6,4 • cf 6,10; 12,4 |

1 K 4,9 L 23,48 •

Ph 4,14

13,3!

4,16!

11,6,26; 2,2 |

L 8,15!

7 • cf 11,13,39

6,12!

Is 26,20 • J 14,19 •

Hab 2,3 • Mt 3,11

2 P 3,9 Jc 5,8 •

Hab 2,4 • R 1,17!

1 T 6,9

1 Th 5,9! • L 21,19

1 P 1,9 |

R 8,24 • 3,14!

2 K 4,18! | 4s. 39

c. 11; Act 6-7 •

Gn 1 Ps 33,6,9 etc •

R 1,20

Mt 23,35 1J
3,12 · Gn 4,4 ·
12,24 Gn 4,10 · 2!

Gn 5,24 Sir 44,16

Sap 4,10

7,25 · Ex 3,14

10,35! Sap 10,17 |
12,25!
1 ·

Gn 6,8s.13-7,1

Ez 14,14,20 R 3,22
2P 2,5 ·

Pc 37,29 R 4,13

Gn 12,1,4

Gn 15,7etc

Gn 23,4; 35,27 ·

Gn 12,8; 13,12etc ·

6,12!

Ap 21,14,19 · 12,
22! · Sap 13,1 ·
2Mcc 4,1 |

Gn 17,19; 21,2

R 4,19s

1K 10,13!

Is 51,2 · R 4,19 ·

Gn 22,17; 32,13
Ex 32,13 Dt 1,10;
10,22 Dn 3,36 Ⓞ

10,36!

J 8,56

θυσίαν Ἀβελ παρὰ Κάιν προσήνεγκεν τῷ θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις (αὐτοῦ τοῦ θεοῦ), καὶ δι' αὐτῆς ἀποθανὼν ἐτι ἑλαλεῖ.

5 Πίστει Ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ ἠύρισκετο διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως ἑμαρτύρηται εὐαρεσθηκέναι τῷ θεῷ. **6** ὁ ὅρις δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεσθῆσαι· πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ θεῷ ὅτι ἔστιν καὶ τοῖς ἑκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. **7** Πίστει χρηματισθεῖς Νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς κατεσκεύασεν κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ δι' ἧς κατέκρινεν τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος.

8 Πίστει ἡ καλούμενος Ἀβραάμ ὑπήκουσεν ἐξελεθῆναι εἰς τὸν τόπον ὃν ἡμέλλεν λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξηλθεν μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. **9** Πίστει παρῴκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας ὡς ἄλλοτριαν ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. **10** ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοῦς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. **11** Πίστει καὶ (αὐτὴ Σάρρα στεῖρα) δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβεν καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγεῖλαμενον. **12** διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει καὶ ὡς ἡ ἄμμος τῇ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναριθμητος.

13 Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπα-

4 Ⓞ ϕ¹³; Cl | 'αυτου τω θεω Ⓢ* A D* 33. 326 pc | αυτω του θεου ϕ^{13c} zc; Cl | txt ϕ^{13c.46} Ⓢ* D¹ Ψ 0285. 1739. 1881 Ⓜ lat sy bo | 'λαλειται D Ψ Ⓜ (z) | txt ϕ^{13.46} Ⓢ A P 0285. 6. 33. 81. 104. 365. 1241^s. 1505. 1739. 1881 al lat sy; Cl Epirh. • **5** 'αυτου Ⓢ* D¹ Ψ Ⓜ vgms sy | txt ϕ^{13.46} Ⓢ* A D* P 0285^{vid}. 6. 33. 81. 365. 1241^s. 1739. 1881 pc lat bo. • **6** Ⓢ* D¹ I 33. 326. 1241^s pc; Epirh | txt ϕ⁴⁶ Ⓢ* A D* Ψ 0285. 1739. 1881 Ⓜ | 'ζητ- ϕ¹³ P. • **8** το ϕ⁴⁶ A D* 33. 1739. 1881 pc | txt Ⓢ D² Ψ Ⓜ | τ τον Ⓢ* D² 1739. 1881 Ⓜ | txt ϕ⁴⁶ Ⓢ* A D* P Ψ 33. 81. 104. 365. 1241^s pc. • **11** '† / 2 ϕ^{13vid} Ⓢ A D² 33 Ⓜ; Aug | αυτ. Σ. στεῖρα οὐσα P 104. 365. 1505 pc sy^{wp} | αυτ. Σ. η στεῖρα D¹ 6. 81. 1241^s. 1739. 1881 pc | txt ϕ⁴⁶ D* Ψ latt | 'εις το τεκνωσαι D* P 81. 1505 pc b vgms (syh) | 'ετεκεν Ⓢ* D² Ⓜ b sy | txt ϕ^{13vid.46} Ⓢ* A D* Ψ 6. 33. 81. 1739. 1881 pc lat co. • **12** '† εγεννηθησαν ϕ⁴⁶ A D* K P 6. 33. 81. 104. 326. 365. 1175 al lat | txt Ⓢ D² Ψ 1739. 1881 Ⓜ (z) sy | ϕ⁴⁶ D* Ψ. • **13** '† κομισαμενοι Ⓢ* I P 33. 81. 326. 365. 1241^s pc | προσδεξαμενοι A | txt ϕ⁴⁶ Ⓢ* D Ψ 1739. 1881 Ⓜ | τ και πεισθεντες 1518² pc

σάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. **14** οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσιν. **15** καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἧς ἐξέβησαν, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. **16** νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεός θεός ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν· ἡτοίμασεν γὰρ αὐτοῖς πόλιν.

17 Πίστει ἡ προσενήνοχεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαὰκ πειραζόμενος καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν, ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, **18** πρὸς ὃν ἐλαλήθη ὅτι ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα.

19 λογιζάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν ἔδυνάτο ὁ θεός, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσαστο. **20** Πίστει ὁ καὶ περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαΐ. **21** Πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησεν καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. **22** Πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐμνημόνευσεν καὶ περὶ τῶν ὁστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.

23 Πίστει Μωϋσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἄστεῖον τὸ παιδίον καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ βασιλέως. **24** Πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, **25** μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, **26** μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν Αἰγύπτου θησαυρῶν τὸν ὄνειδισμόν τοῦ Χριστοῦ· ἀπέβλεπεν γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.

27 Πίστει κατέλιπεν Αἴγυπτον μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως· τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν ἐκαρτέρησεν. **28** Πίστει πεποίηκεν τὸ πάσχα καὶ τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος,

Gn 23,4; 24,37
1 Chr 29,15 Ps 39,
13 1P 1,1; 2,11
E 2,19 |
13,14 |

2,11 · Ex 3,6 Mt
22,32p ·
J 14,2 · Ap 21,2

Gn 22 Jc 2,21
Sir 44,20 1Mcc
2,52 · J 3,16!

Gn 21,12 Ⓞ R 9,7

R 4,17

9,9

Gn 27,27-29

Gn 27,38-40 |

Gn 47,31 Ⓞ;

48,15s |

Gn 50,24s

Ex 2,2s Act 7,20

Ex 2,11 Act 7,23

4Mcc 15,2,8

13,13 Ps 88,51s Ⓞ;
68,10 Ⓞ

10,35! | Ex 2,15

1T 1,17! Nu 12,8 ·
Sir 2,2 | Ex 12,48
2Rg 23,21 · Ex 12,
21-23

14' ζητ- ϕ⁴⁶ D* 629 pc. • **15** 'νευσαν 33. 104 pc | μνημονευσουσιν ϕ⁴⁶ Ⓢ* Ψ 81. 1505. 1739^s pc | txt Ⓢ* A D¹ 1739^c. 1881 Ⓜ syh; Hier^{pt} (D* illeg.) | 'εξηλθον Ⓢ* D² Ψ Ⓜ | txt ϕ^{46vid} Ⓢ* A D* P 33. 81. 365. 1175. 1241^s. 1739. 1881 pc. • **17** '† 4 5 ϕ^{46vid} | 1 3-5 Ψ pc b vgms | 1 3-5 2 D | 1 3 4 2 5 1505 pc et v. l. al | txt Ⓢ A 33. 1739. 1881 Ⓜ z vg. • **19** 'ραι A P 33. 81. 326. 1241^s pc; CyrJ | 'δυν. εστιν P | δυναται A D¹ Ψ 1505 d; CyrJ Aug | txt ϕ⁴⁶ Ⓢ D*² 33. 1739. 1881 Ⓜ. • **20** Ⓢ D² Ψ Ⓜ vgms sy | txt ϕ⁴⁶ A D* 6. 33. 81. 1241^s. 1739. 1881 pc lat. • **23** † Πιστει μεγας γενομενος Μωυσης ανελεν τον Αιγυπτιον κατανοων την ταπεινωσιν των αδελφων αυτου D* pc vgms

Sap 18,25 1 K 10,10

Ex 14,22-27

Jos 6,14-16.20

Jos 2; 6,17.22-25

Jc 2,25

13,22

Jdc 6,11ss; 4,6ss;

13,24ss; 15,20; *

12,7 1 Sm 16,10ss;

3,20; 7,15 * Act 3,

24 | Jdc 4,15s; 7,

22ss; 11,33 * 2 Sm

8,15 Ps 14,2 * Act

10,35 * 6,15! * Jdc

14,6 1 Sm 17,34s |

Dn 3,23-25 * 1 Rg

19,10 * Jdc 16,28 *

1 Sm 17,49ss.52

Ps 45,7 * |

1 Rg 17,23 2 Rg

4,36

2 Mcc 6,18-7,42

2 Chr 36,16 Jr 20;

37; 38 |

2 Chr 24,21 Mt

23,37 * MartIs 5,

11-14 * 1 Rg 19,10

Jr 26,23 * 1 Rg 19,

13.19 2 Rg 2,8.13s *

13,3 1 Rg 2,26 |

1 Rg 19,4

Jdc 6,2 1 Rg 18,4

1 Sm 13,6s |

2

10,36!

Ps 36,13 * |

12,23

ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρευὼν τὰ πρωτότοκα θίγῃ αὐτῶν. **29** Πίστει διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ ξηρᾶς ὁγῆς, ἥς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι ἑκατεπόθησαν.

30 Πίστει τὰ τεῖχη Ἱερικῶ ἔπεσαν κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. **31** Πίστει Ῥαὰβ ἡ Ἰ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἁπειθήσασιν δεξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης.

32 Καὶ τί ἔτι λέγω; ἐπιλείπει με γὰρ διηγούμενον ὁ χρόνος περὶ Γεδεὼν, Βαράκ, Σαμψών, Ἰεφθάε, Δαυὶδ τε καὶ Σαμουὴλ καὶ τῶν προφητῶν, **33** οἱ διὰ πίστεως ἑκατηγωνίσαντο βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, **34** ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μαχαίρης, ἔδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἐκλιναν ἀλλοτρίων. **35** Ἐλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν· ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν. **36** ἔτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς. **37** ἔλιθάσθησαν, ἑπρίσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρης ἀπέθανον, περιήλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγίοις δέρμασιν, ὕστεροῦμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, **38** ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἑπὶ ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσιν καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὁπαῖς τῆς γῆς.

39 Καὶ οὗτοι πάντες μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, **40** τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσιν.

29 ° D² M | txt φ^{13,46} N A D* Ψ 0227, 33, 81, 104, 365, 1241^s, 1505, 1739, 1881 pc latt sy | ἑκατηγωνίσθησαν 104 pc • **31** ἑπιλεγόμενη N* sy^h | ἁπείστησαν φ⁴⁶ • **32** 2 / φ^{13,46} D² I 1739, 1881 M latt; Cl | / Ψ pc | txt N A D* 33 pc | τε καὶ Σ, καὶ D(*) Ψ M (sy) | τε καὶ Σ, 104, 365 pc | txt φ^{13,46} N A I 33, 1241^s, 1739, 1881 pc lat; Cl Eriph • **33** βασιλεῖς φ⁴⁶ • **34** ἐνεδύν- N² D¹ Ψ 33, 1739, 1881 M | txt φ^{13,46} N* A D* pc • **35** ἑ- κας N* A D* 33 pc | txt N² D¹ Ψ 1739, 1881 M lat • **37** ἑπείρασθησαν (επιρ- N 048), ἐπρίσθησαν N (D*: επιρ- bis) L P 048, 33, 81, 326, 1505 pc sy^h boms | ἐπρίσ-, ἐπειρ- φ^{13vid} A D¹ Ψ 1739, 1881 M lat bo; Or^{pe} (cf D*) | ἐπειρ- 0150 vg^{ms}; Cl | txt φ⁴⁶ 1241^s pc sy^p sa; Or^{pe} Eus • **38** ἐν D Ψ M; Cl Or Eus | txt φ^{13,46} N A P 33, 365, 1241^s, 1739, 1881, / 249 pc; Hes • **39** ° φ^{13vid,46} 1739, 1881 sa; Cl | τας -ας A I 1505, / 249 pc sa boms; Eus Aug^{pe} • **40** προσβλεψαμένου (-νοι φ⁴⁶) 365, 1241^s | προειδομένου Cl

12 Τοιγαροὺν καὶ ἡμεῖς ἑτοσούτων ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν ἑυπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα **2** ἀφορώντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς ὑπέμεινεν ἑσταυρὸν αἰσχύνης καταφρονήσας ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ ἑκαθήκεν. **3** ἀναλογίσασθε γὰρ ὅτὸν τοιαύτην ὑπομενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς ἑαυτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμῃτε ταῖς ψυχαῖς ὁμῶν ἐκλυόμενοι.

4 Οὐπω ἄχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἄνταγωνιζόμενοι. **5** καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέγεται.

υἱέ Ὁμου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου
μηδὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος.

6 ὃν γὰρ ἀγαπᾷ κύριος παιδεύει,
μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται.

7 εἰς παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός. τίς γὰρ ἑὶς ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; **8** εἰ δὲ χωρὶς ἔστε παιδείας ἥς μέτοχοι γεγόνασιν πάντες, ἄρα νόθοι καὶ οὐχ υἱοὶ ἔστε. **9** εἴτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτάς καὶ ἐντερεπόμεθα· οὐ πολὺ ὅ[δὲ] μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων καὶ ζήσομεν; **10** οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς ἐπαίδευν, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ. **11** πᾶσα γὰρ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς εἶναι ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσιν δικαιοσύνης.

12 Διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας καὶ τὰ παραλελυμένα γό-

1 T 6,12

L 8,15! 4 Mcc 16,16; 17,10-15

2 T 4,7! |

Act 3,15! Ph 1,6

Mt 25,21 * Ph 2,8

1,3!

Nu 17,3 * L 2,34!

G 6,9 Dt 20,3 * |

10,32-36

2 Mcc 13,14

Prv 3,11s 1 K 11,

32 Dt 8,5

Ap 3,19

Ps Sal 10,2; 14,1

1,14 Nu 16,22;

27,16 * 2 Mcc 3,24

Ap 22,6 |

2 K 4,17!

Jc 3,18 Ph 1,11!

Is 35,3 Sir 25,23

Job 4,3s

E 4,14
2K 1,21 Kol 2,7
9,10 R 14,17 1K
8,8
7,18s |
7,13 • Ez 44,10ss •
8,5 | Lv 6,23; 16,27

10,10! • 9,12
J 19,17,20 Act 7,58
Mt 21,39p | 2K
6,17 Ap 18,41 •
Ex 33,7 Lv 24,14
Nu 15,35 • 11,26

2,5! 11,14 | Lv 7,
12 2Chr 29,31 Ps
50,14,23; 34,2 • Is
57,19 Hos 14,3
PsSal 15,3,2 |

Act 2,42 2K 8,41

Ph 4,18! • 21! |

7!

L 16,2!

R 15,30!
Act 23,1! 2K 1,12
1T 3,9!

Phm 22

R 15,33! • 10,7 •
Is 63,11 • J 10,11!
1P 5,4! • 9,12 Ex
24,8 Zch 9,11 • 7,
22! Is 55,3; 61,8 Jr
32,40; 50,5 Ez 16,
60; 37,26 • 7,14! |
16; 11,5s; 12,28
2K 5,9! •

8 Ἰαμην D* • 9 περιφ- K L al | ἑ-τησαντες N² C D² Ψ 0243. 33. 1739. 1881 M² sy | txi
P⁴⁶ N* A D* co • 10 ° D* 0243 • 12 παρεμβολης P⁴⁶ P 104 boms • 15 (/ 2 P⁴⁶ N* D*
P Ψ | δια τουτο συν K pc | txi N² A C D¹ 0243. 0285. 1739. 1881 M² lat syh • 16 ἑτης P⁴⁶
D* 81. 1505 pc • 17 αποδωσονται περι υμων D* • 18 ἑκαι D* • 20 ἑ Χριστον D* Ψ
33. 104. 323. 629 al a z vgl¹ sy bo • 21 ἑργω C D² 0243. 0285. 33. 1739. 1881 M² sy sa |
(2Th 2,17) εργω και λογω A | txi (P⁴⁶; + τω) N D* Ψ latt bo | ἑ αυτω N* A C* 33*. 81.
1175. 1241s. 1739ms pc samss bo | αυτο P⁴⁶ | αυτος 2492 pc (it) | txi N² C³ D Ψ 0243.
0285. 33*. 1739*. 1881 M² a vg samss boms | ἑ υμιν C P Ψ 6. 629*. 630. 1505 pm latt syh | txi
P⁴⁶ N A D¹id K 0243. 0285. 33. 81. 104. 326. 365. 629*. 1175. 1241s. 1739. 1881 pm sy¹ co

21 νας¹. 9 Διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ ἑ παραφέρε-
σθε· καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιουῖσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώ-
μασιν ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ ἑ περιπατοῦντες. 10 ἔχο-
μεν θυσιαστήριον ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν. Ὁ ἐξουσίαν οἱ
τῇ σκηνῇ λατρεῦοντες. 11 ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷ-
μα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ
σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. 12 Διὸ
καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν,
ἔξω τῆς ἑύλης ἔπαθεν. 13 τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐ-
τὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέρον-
τες. 14 οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν ἀλλὰ τὴν
μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. 15 ἑ αὐτοῦ [οὖν] ἑ ἀναφέρωμεν
θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντός τῷ θεῷ, τοῦτ' ἑστιν καρπὸν
χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. 16 τῆς δὲ εὐ-
ποιίας καὶ ἑ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ
θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. 17 Πείθεσθε τοῖς
ἑγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν
ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἑ αποδώσοντες, ἵνα μετὰ
χαρᾶς τοῦτο ποιῶσιν καὶ μὴ στεναάζοντες· ἄλυσιτελές
γὰρ ὑμῖν τοῦτο.

18 Προσεύχεσθε ἑ περὶ ἑμῶν· πειθόμεθα γὰρ ὅτι κα-
λὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσιν καλῶς θέλοντες ἀνα-
στρέφεσθαι. 19 περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποι-
ῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. 20 Ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν
22 ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης
αἰωνίου, τὸν κύριον ἑμῶν Ἰησοῦν¹, 21 καταρτίσαι ὑ-
μᾶς ἐν παντὶ ἑ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἑ
ποιῶν ἐν ἑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ διὰ ἑ

Χριστοῦ, ὃ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας □[τῶν αἰώνων]᾽,
ἀμήν.

22 Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἑ ἀνέχεσθε τοῦ λόγου
τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν.

23 Γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Ὁ ἑμῶν Τιμόθεον ἀπολελυμέ-
νον, μεθ' οὗ ἑάν τάχιον ἑρχηται ὁψομαι ὑμᾶς.

24 Ἀσπάσασθε Ὁ πάντας τοὺς ἑγουμένους ὑμῶν καὶ
πάντας τοὺς ἁγίους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς ἑτα-
λίας.

25 ἑ χάρις μετὰ πάντων ἑμῶν. ἑ

21 □ P⁴⁶ C³ D Ψ 6. 104. 365. 1241s. 1505 al sy¹ samss | txi N A (C*) 0243. 0285. 33. 1739.
1881 M² latt sy¹ samss bo • 22 ἑχεσθαι D* Ψ 33. 81. 1241s al latt • 23 ° N² D² Ψ M² | txi
P⁴⁶ N* A C D* 0243. 0285. 33. 81. 104. 326. 365. (629). 1241s. 1739. 1881 pc lat sy • 24 °
P⁴⁶ • 25 ἑ των αγιων D* | - P⁴⁶ • ἑ αμην N² A C D H Ψ 0243. 1739. 1881 M² lat sy bo |
txi P⁴⁶ N* I¹id 6. 33 pc vg¹ms sa
Subscriptio: Προς Εβραιους N C I Ψ 33 pc | pr. E. εγγραφη απο Ρωμης (Ιταλίας P) A P
pc | pr. E. εγ. απο Ιτ. δια Τιμοθεου 1739. 1881 M² | pr. E. εγ. απο P. υπο Παυλου τοις
εν Ιερουσαλημ 81 | pr. E. εγ. Εβραιισι απο της Ιτ. ανωνυμως δ. Τιμ. 104 | Παυλου
επιστολη pr. E. εγ. απο της Ιτ. δ. Τιμ. 0285¹id (al) | - P⁴⁶ D 0243. 323. 365. 629. 630.
1505 pc

R 16,27!

2T 4,3 •
10,25! Act 13,15!
11,32 1P 5,12

Act 16,1!

7! 1,51 19A

Tt 3,15

Act 12,17!

2P 1,1 Jd 1 R 1,1!

• 1P 1,1 J 7,35 Jr
15,7 2Mcc 1,27 •

Act 15,23! •

1P 1,6; 4,12s Sap

3,4s Sir 2,1 •

Prv 27,21 • 1P

1,7 • R 5,3s Test Jos

10,1 4Mcc 1,11 •

Mt 5,48! • 4Mcc

15,7

3,17 Prv 2,3-6 •

Mt 7,7!

Mt 21,21p

E 4,14!

4,8 • 3,8,16

2,5

5,1 1T 6,17

Is 40,6 • Mt 13,6p

Is 40,7 Job 14,2

5,11 Dn 12,12 •

R 5,4 •

1K 9,25!

ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1 Ἰάκωβος θεοῦ ὁ καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος
ταῖς δώδεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ χαίρειν.

2 Πᾶσαν χαρὰν ἡγήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρα-
σμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, **3** γινώσκοντες ὅτι τὸ ἁγί-
ον ἔργον τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑπομονήν. **4** ἡ δὲ
ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ᾗτε τέλειοι καὶ ὁλό-
κληροι ἐν μηδενὶ λειπόμενοι.

5 Εἰ δὲ τις ὑμῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ
διδόντος θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς καὶ ἡμεῖς οὐκ ἐκρίνομεν
αὐτῷ. **6** αἰτείτω δὲ ἐν πίστει μηδὲν διακρινό-
μενος· ὁ γὰρ διακρινόμενος ὅμοιος κλύδωνι θαλάσσης
ἀνεμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. **7** μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρω-
πος ἑαυτοῦ ὅτι λήμψεται ὁτι παρὰ τοῦ κυρίου, **8** ἀνὴρ ὁ
δύσυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ.

9 Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινός· ὁ ἐν τῷ ὕψει
αὐτοῦ, **10** ὁ δὲ πλούσιος ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς
ἄνθος χόρτου παρελεύσεται. **11** ἀνέτειλεν γὰρ ὁ ἥλιος
σὺν τῷ καύσωνι καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον καὶ τὸ ἄνθος
αὐτοῦ ἐξέπεσεν καὶ ἡ εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐ-
τοῦ ἀπώλετο· οὕτως καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐ-
τοῦ μαρανθήσεται.

12 Μακάριος ὁ ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν, ὅτι δό-
κιμος γενόμενος λήμψεται τὸν στέφανον τῆς ζωῆς ὃν

Inscriptio: Ἰ. (+ αποστολὴν P pc) ε. καθολικὴ P 33. 1739. († 323. 614. 945. 1505) al | ε. καθ. του αγιου απ. I. L († 049. 69) al | txi (N, B) K 81 († Ψ 630. 1241) pc

¶ 1,1 ὁ πατρις 429. 614. 630 pc • 3 ὁ δοκιμὸν 110. 1241 pc; Did⁹ | 2 3 1 629 pc vg | 2 3 429. 614. 630 pc sy^p | 1 B² pc ff | - sy^h; Aug⁹ Arn • 5 ὁ οὐκ K 049. 69 pm | txi N A B C L P Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pm • 6 ὁ ἀπιστῶν διακρ. pc | ἀπιστῶν (διακρ. 522 pc) ὅτι ληφεται 429. 522. 630 pc • 7 ὁ N C⁹ vid K 522. 1241 pc vg^{ms} • 8 ὁ γὰρ 326. 621. 630 pc sy^h • 9 2-4 B Ψ | 1 4 2 720 pc | ° 7⁴ • 11 ὁ 614. 630. 1505 pc vg^{ms} | ° 1 B pc • 12 ὁ ἄνθρωπος A Ψ 1448 pc; Cyr | ὁ μενεῖ K L 049. 6. 69. 1735 al ff | txi B² Ψ 1739 M⁹ (sine acc. 7²³ N A B* C(*) P)

ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. **13** Μηδεὶς
πειραζόμενος λεγέτω ὅτι ἄπο θεοῦ πειράζομαι· ὁ γὰρ
θεὸς ἀπείραστός ἐστιν κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα.
14 ἕκαστος δὲ πειράζεται ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκό-
μενος καὶ δελεαζόμενος· **15** εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα
τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα ἄποκúi
θάνατον.

16 Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. **17** πᾶσα δό-
σις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστιν ἁγα-
παῖνον ἄπο τοῦ πατρὸς τῶν φῶτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔστι
παράλλαξις ἢ τροπὴς ἀποσκίασμα). **18** βουληθεὶς ἁπε-
κύνθη ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν
τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων.

19 Ἰστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· ἔστω δὲ ἡ ἄν-
θρωπος ταχὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι,
βραδὺς εἰς ὀργὴν· **20** ὀργὴ γὰρ ἄνδρὸς δικαιοσύνην θεοῦ
(οὐκ ἐργάζεται). **21** διὸ ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ
περισσεῖαν κακίας ἐν πραύτητι, δέξασθε τὸν ἔμφυτον
λόγον τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν.

22 Γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου καὶ μὴ ἁπλῶς ἀκροα-
ταὶ· παραλογιζόμενοι ἑαυτοὺς. **23** ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς
λόγου ἐστὶν καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ὅμοιος ἄνδρὶ κατα-
νοοῦντι τὸ πρόσωπον (τῆς γενέσεως) αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ·
24 κατενόησεν γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθεν καὶ εὐθέως
ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. **25** ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέ-

2,5 R 8,28!

Sir 15,11-20

R 7,7s Hen 98,4

R 7,5,10

1K 15,33!

Mt 7,11p • 3,15,17

Ps 136,7

1J 1,5 •

1P 1,23! • 2T 2,15!

Ps 119,43 • Ap

14,4 R 16,5

Sir 5,11 Eccl 5,1

Eccl 7,9 Prv 15,1 •

Act 10,35

Kol 3,8!

Sir 3,17 • Act 8,14!

4,11 R 2,13 Mt 7,
21! 26 L 12,47 1J
3,18 • Ez 33,32

1K 13,12

1P 1,12 • Ps 19,8 •
2,12 R 8,2 G 5,13

12 Το (- C) κυριος C P 0246 M⁹ sy^h | ο θεος 4. 33vid. 323. 945. 1241. 1739 al vg sy^p; Ath Did⁹ Cyr | txi 7²³ N A B Ψ 81 pc ff co; Did⁹ • **13** ἄπο του pc | υπο N 429. 630. 1505. 1611 pc • **15** ἄποκúi L Ψ 181. 323. 1739 al | txi B² M⁹ (sine acc. 7²³ N A B* C P) • **17** κατερχομενον 322. 323. 945. 1241. 1739 pc | ὁ παρα K 623. 2464 al | εκ σου 1241 | ὁ ἐστιν N P 522. 614. 630. 1505 al | ὁ π. η τ-ης α-σματος N* B | π. η τ-η α-σματος 614. 1505 pc | π. η τ-η η τ-ης α-σματος οὐδε μεχρι υπονοιας τινος υποβολη αποσκιασματος 1832. 2138 pc | [π. τ-ης η α-σματος Dibelius cj] | π. η ροτης α-σματος (ff); Aug [Estius cj] | π-ης η τ-ης α-σματος 7²³ [et ὁ ἐν τι Fr. Hauck cj] | txi N² A C P (Ψ) 1739 M⁹ vg sy • **18** γὰρ απεκ. 1739*vid. 2298 pc vg^{cl} | ἐποιησεν 614. 630. 2495 al sy^h | ὁ εαυτ. N² A C P Ψ 945. 1241. 1739 al | txi N* B M⁹ • **19** ἴστε δε 7⁴vid A 2464 vg^{ms} sa bo^{ms} | - 1838 pc (ex lect.) | ὥστε P Ψ M⁹ sy^h | txi N(*) B C 81. 945. 1739 al lat sy^hmg bo ac | ὁ P² C Ψ 0246 M⁹ vg^{ms} sy^h bo^{ms} ac | καὶ εσ. A(*) 33. 81 | txi N B C P* 945. 1739 pc lat sa bo • **20** ὁ κατεργ. C* P 0246. 1739 M⁹ | txi N A B C³ K Ψ 69. 81 al; Did • **21** τ σοφιας P 1852 | ἡμων L 049. 1. 623. 1241. 2464 al • **22** (του 1501 pc) νομου C² 88. 621. 1067. 1852 al | ὁ B 614. 630. 1505 al latt | txi 7⁴ N A C P Ψ 1739 M⁹ • **23** ὁ 7⁴vid A 33. 81. 945. 1241. 1739 al vg^{ms} sy^p bo | νομου 88. 621 al; Cass⁹ | της γνωσεως 614 pc | - 547 pc sy^p • **24** δε 614. 1505 pc vg^{ms} sy^h | - 429. 630 pc ff t; Hier

λειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, τὸ οὐκ ἀκροατῆς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητῆς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. **26** (Εἰ τις) δοκεῖ θρησκὸς εἶναι τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τοῦτου μάταιος ἡ θρησκεία. **27** θρησκεία καθαρά καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτῇ ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὁρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωπολημψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. **2** ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῇτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῇτι, **3** ἐπιβλέψῃτε δὲ ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπράν καὶ εἶπητε· σὺ κάθου ὡς καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἶπητε· σὺ στῆθι ἔκει ἢ κάθου; ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, **4** οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν; **5** Ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί· οὐχ ὁ θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς (τῷ κόσμῳ) πλουσίους ἐν πίστει καὶ κληρονομοῦς τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; **6** ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι κα-

ταδυναστεύουσιν ὑμῶν καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς κριτήρια; **7** οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσιν τὸ καλὸν ὄνομα τοῦ ἐπικληθέν ἐφ' ὑμᾶς;

8 Εἰ μέντοι νόμον τελεῖτε βασιλικόν, κατὰ τὴν γραφὴν· ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν, καλῶς ποιεῖτε. **9** εἰ δὲ προσωπολημπτεῖτε, ἀμαρτίαν ἐργάζεσθε ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς παραβάται. **10** ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσῃ πταίῃσιν ἐν ἐνί, γέγονεν πάντων ἔνοχος. **11** ὁ γὰρ εἰπὼν· μὴ μοιχεύσης, εἶπεν καὶ· μὴ φονεύσης· εἰ δὲ οὐ μοιχεύεις φονεύεις δέ, γέγονας παραβάτης νόμου.

12 Οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτως ποιεῖτε ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. **13** ἡ γὰρ κρίσις ἀνέλεος τῷ μὴ ποιήσαντι ἔλεος· κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως.

14 Τί ὁ φελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν; **15** ἐὰν ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑπάρχωσιν καὶ λειπόμενοι τῆς ἐφημέρου τροφῆς **16** εἶπῃ δὲ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν· ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί ὁ φελος; **17** οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔχῃ ἔργα, νεκρά ἐστίν καθ' ἑαυτήν.

18 Ἄλλ' ἐρεῖ τις· σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα, ἔχω· δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χωρὶς τῶν ἔργων, κἀγὼ

1P 4,4 · Jr 14,9
Dt 28,10 Act 15,17

Lv 19,18 Mt 22,39p
R 2,11! Lv 19,15

G 5,3 Mt 5,19
Ex 20,13s Dt 5,17s

R 2,25
1,25
Mt 18,29s.34; 25,45s; 5,7
Tob 4,10

Mt 7,21! 21,29
Tt 3,8

Mt 25,35s 1J 3,17

Jdc 18,6 Mc 5,34!

26

25 Τούτος P Ψ M syh | txi 74vid N A B C 0173. 33. 81. (323). 945. 1241. 1739 pc latt syr co | τ ακροατης νομου και 33 pc | ° 74 pc • 26 εἰ δε τις C P 0173. 33. 69. 945. 1241. 1739 al lat bo | οτι 614 | τεν υμιν 049 M (° pc) | txi N A B C P Ψ 0173. 33. 81. 323. 614. 1241. 1505. 1739 al latt sy co | χαλινων B | τ εαυτου B P Ψ (049). 0173. 614. 1505. 1852 al | txi N A C 33. 1739 M | τ εαυτου B C 1505. 1852 al | - 1611 | txi N A P Ψ 0173. 33. 1739 M • 27 γαρ A 610. 621 pc syr | δε pc ff vgms syh** co; Spec | ° N* C2 049 M; Did | txi 74 N* A B C* P Ψ 33. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al | επισκεπτεσθε et υπερασπισειν αυτους 74; Lact | ασπιλους εαυτους τηρειτε 614. 1505 pc (syh) • 2,1 6 7 I-5 614. 630. 1505 al sy samss bo | I-5 33 pc vgms • 2 την N2 A P 33. 1739 M | txi N* B C Ψ 630. 1505 pc • 3 και επιβλ. N A 33 M bo | txi B C P Ψ 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pc ff syh | ταυτω P 1739 M t vgl syr co | txi 74vid N A B C Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 pc ff vgst.ww syh bomss | 2 3 I B 945. 1241. 1243. 1739 pc ff sa | ωδε η καθου εκει 365 | εκει η καθου ωδε 74vid N (C2) P M syr bo | txi A (C*) Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 pc vg syh; Cyr | επι B2 P Ψ 33. 323. 614. 630. 945. 1505. 1739 al vgms syh sa | txi N A B* C 049 M lat | των ποδων μου (A: σου) 33 (t) vg | - Ψ • 4 και ου P M | και 322. 323 pc | ουχι Ψ | - B* 1852 pc ff | txi N A B2 C 33. 81. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al • 5 εν τω κ. 322. 323 pc (vg) | του κοσμου (+ τουτου 61 al) A2 C2 P Ψ M ff co?; Prise | txi N A* B C* 33. 945. (1241). 1739 pc | (Hbr 6,17) επαγγελιας N* A • 6 ουχι A C*vid 614. 630. 1505 al sy | ουχι και 74vid Ψ | txi N B C2 049. 33. 1739 M latt

6 υμας 74 N* A pc | - 623* • 7 και 74 A Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 al syh • 8 I 3 2 C pc | λογον βασιλικον λαλειτε 1241 | κατα τας γραφας 322. 323 vg samss bo | - 623* pc • 10 σει P M | τελεσει Ψ 81. 945. 1241. (1739). 2298 al | πληρωσει A 614. 630. 1505. 2464 al | πληρωσας τηρησει 33 | txi N B C pc latt | σει P Ψ 1739 M vgms | πεση (614). 2495 pc | txi N A B C pc lat | π. εν. εσται Ψ • 11 φονευσ(ης) ... μοιχευσ(ης) C 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739. 1852. 2464 al sed ου Ψ 614. 630. 1505. 2464 al | εγενου 74 A 33 | αποστατης 74 A • 12 λογου 74 • 13 χασθω (+ δε A 33. 81) A 33. 81. 323. 945. 1241. 1739c al sa | χασθε C2 1739* syr | χαται δε N1 al lat syh | txi N*2 B C*vid Ψ M vgms bo; Cyr Hes (P illeg.) • 14 B C* 1243 pc | 2 I A C pc | λεγεις 049 | σχη 614. 630. 1505 al | εχειν 1827 pc • 15 δε A C Ψ M vg syh bomss | γαρ 1735 pc sa | txi N B 33. 69. 81. 323. 945. 1241. 1739 pc ff bo; Spec | η A (33). 81 al | - 1735 pc | τ ωσιν A P Ψ 33. 1739 M | txi N B C K pc • 16 και ειπη A Ψ 33vid. 81. 945. 1241. 1739. (2298) al bo | ° B C* pc • 17 εργ. εχ(η) L 049. 323. 1739. 2464 M; Hier Prim • 18 4 2 3 I (ff); [Pfleiderer cj] | ° 74vid pc ff | εκ 74vid M; Cass | txi N A B C P Ψ 33. 69. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy co | τ ου C M | txi N A B P Ψ 33. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy co

3,13 G 5,6

Dt 6,4 • Mt 8,29p
L 4,34p

J 8,38 R 4,12

Gn 22,2,9

Gn 15,6 R 4,3

2 Chr 20,7 Is 41,8
Sap 7,27 | J 8,39Jos 2,1;15; 6,17
H 11,31

17

Mc 12,40 R 13,2

Sir 14,1

1,26

Ps 32,9

ἵ σοι δείξω² ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν⁷. 19 σὺ πιστεύεις ὅτι (εἰς ἐστὶν ὁ θεός), καλῶς ποιεῖς· καὶ τὰ δαιμόνια πιστεύουσιν καὶ φρίσσουσιν.

20 Θέλεις δὲ γνῶναι, ὦ ἄνθρωπε κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων ἄργή ἐστιν; 21 Ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; 22 βλέπετε ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη, 23 καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ λέγουσα: ἐπίστευσεν ὁ δὲ Ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην καὶ φίλος θεοῦ ἐκλήθη. 24 ὁρᾶτε ὅτι ἐξ ἔργων δικαιούται ἄνθρωπος καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον. 25 (ὁμοίως δὲ) καὶ Ῥαὰβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη ὑποδεξαμένη τοὺς ἁγγέλους καὶ ἑτέρα ὁδὸς ἐκβαλοῦσα; 26 ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς τῷ πνεύματος νεκρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστιν.

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μείζον κρίμα λημψόμεθα. 2 πολλὰ γὰρ πταίμεν ἅπαντες· εἴ τις ἐν λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ· δυνατὸς χαλιναγωγεῖσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. 3 (εἰ δὲ) τῶν ἱππῶν τοὺς χαλινούς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν· εἰς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν², καὶ ὅλον τὸ σῶμα

18 ¹ 74 A C Ψ 33. 1739 ² vg | ³ ¹ ² B 69. 614. 630. 1505 ^{al}; Pel (P illeg.) | ⁷ ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸ ²⁹ ³⁰ ³¹ ³² ³³ ³⁴ ³⁵ ³⁶ ³⁷ ³⁸ ³⁹ ⁴⁰ ⁴¹ ⁴² ⁴³ ⁴⁴ ⁴⁵ ⁴⁶ ⁴⁷ ⁴⁸ ⁴⁹ ⁵⁰ ⁵¹ ⁵² ⁵³ ⁵⁴ ⁵⁵ ⁵⁶ ⁵⁷ ⁵⁸ ⁵⁹ ⁶⁰ ⁶¹ ⁶² ⁶³ ⁶⁴ ⁶⁵ ⁶⁶ ⁶⁷ ⁶⁸ ⁶⁹ ⁷⁰ ⁷¹ ⁷² ⁷³ ⁷⁴ ⁷⁵ ⁷⁶ ⁷⁷ ⁷⁸ ⁷⁹ ⁸⁰ ⁸¹ ⁸² ⁸³ ⁸⁴ ⁸⁵ ⁸⁶ ⁸⁷ ⁸⁸ ⁸⁹ ⁹⁰ ⁹¹ ⁹² ⁹³ ⁹⁴ ⁹⁵ ⁹⁶ ⁹⁷ ⁹⁸ ⁹⁹ ¹⁰⁰ ¹⁰¹ ¹⁰² ¹⁰³ ¹⁰⁴ ¹⁰⁵ ¹⁰⁶ ¹⁰⁷ ¹⁰⁸ ¹⁰⁹ ¹¹⁰ ¹¹¹ ¹¹² ¹¹³ ¹¹⁴ ¹¹⁵ ¹¹⁶ ¹¹⁷ ¹¹⁸ ¹¹⁹ ¹²⁰ ¹²¹ ¹²² ¹²³ ¹²⁴ ¹²⁵ ¹²⁶ ¹²⁷ ¹²⁸ ¹²⁹ ¹³⁰ ¹³¹ ¹³² ¹³³ ¹³⁴ ¹³⁵ ¹³⁶ ¹³⁷ ¹³⁸ ¹³⁹ ¹⁴⁰ ¹⁴¹ ¹⁴² ¹⁴³ ¹⁴⁴ ¹⁴⁵ ¹⁴⁶ ¹⁴⁷ ¹⁴⁸ ¹⁴⁹ ¹⁵⁰ ¹⁵¹ ¹⁵² ¹⁵³ ¹⁵⁴ ¹⁵⁵ ¹⁵⁶ ¹⁵⁷ ¹⁵⁸ ¹⁵⁹ ¹⁶⁰ ¹⁶¹ ¹⁶² ¹⁶³ ¹⁶⁴ ¹⁶⁵ ¹⁶⁶ ¹⁶⁷ ¹⁶⁸ ¹⁶⁹ ¹⁷⁰ ¹⁷¹ ¹⁷² ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷ ⁶²⁸ ⁶²⁹ ⁶³⁰ ⁶³¹ ⁶³² ⁶³³ ⁶³⁴ ⁶³⁵ ⁶³⁶ ⁶³⁷ ⁶³⁸ ⁶³⁹ ⁶⁴⁰ ⁶⁴¹ ⁶⁴² ⁶⁴³ ⁶⁴⁴ ⁶⁴⁵ ⁶⁴⁶ ⁶⁴⁷ ⁶⁴⁸ ⁶⁴⁹ ⁶⁵⁰ ⁶⁵¹ ⁶⁵² ⁶⁵³ ⁶⁵⁴ ⁶⁵⁵ ⁶⁵⁶ ⁶⁵⁷ ⁶⁵⁸ ⁶⁵⁹ ⁶⁶⁰ ⁶⁶¹ ⁶⁶² ⁶⁶³ ⁶⁶⁴ ⁶⁶⁵ ⁶⁶⁶ ⁶⁶⁷ ⁶⁶⁸ ⁶⁶⁹ ⁶⁷⁰ ⁶⁷¹ ⁶⁷² ⁶⁷³ ⁶⁷⁴ ⁶⁷⁵ ⁶⁷⁶ ⁶⁷⁷ ⁶⁷⁸ ⁶⁷⁹ ⁶⁸⁰ ⁶⁸¹ ⁶⁸² ⁶⁸³ ⁶⁸⁴ ⁶⁸⁵ ⁶⁸⁶ ⁶⁸⁷ ⁶⁸⁸ ⁶⁸⁹ ⁶⁹⁰ ⁶⁹¹ ⁶⁹² ⁶⁹³ ⁶⁹⁴ ⁶⁹⁵ ⁶⁹⁶ ⁶⁹⁷ ⁶⁹⁸ ⁶⁹⁹ ⁷⁰⁰ ⁷⁰¹ ⁷⁰² ⁷⁰³ ⁷⁰⁴ ⁷⁰⁵ ⁷⁰⁶ ⁷⁰⁷ ⁷⁰⁸ ⁷⁰⁹ ⁷¹⁰ ⁷¹¹ ⁷¹² ⁷¹³ ⁷¹⁴ ⁷¹⁵ ⁷¹⁶ ⁷¹⁷ ⁷¹⁸ ⁷¹⁹ ⁷²⁰ ⁷²¹ ⁷²² ⁷²³ ⁷²⁴ ⁷²⁵ ⁷²⁶ ⁷²⁷ ⁷²⁸ ⁷²⁹ ⁷³⁰ ⁷³¹ ⁷³² ⁷³³ ⁷³⁴ ⁷³⁵ ⁷³⁶ ⁷³⁷ ⁷³⁸ ⁷³⁹ ⁷⁴⁰ ⁷⁴¹ ⁷⁴² ⁷⁴³ ⁷⁴⁴ ⁷⁴⁵ ⁷⁴⁶ ⁷⁴⁷ ⁷⁴⁸ ⁷⁴⁹ ⁷⁵⁰ ⁷⁵¹ ⁷⁵² ⁷⁵³ ⁷⁵⁴ ⁷⁵⁵ ⁷⁵⁶ ⁷⁵⁷ ⁷⁵⁸ ⁷⁵⁹ ⁷⁶⁰ ⁷⁶¹ ⁷⁶² ⁷⁶³ ⁷⁶⁴ ⁷⁶⁵ ⁷⁶⁶ ⁷⁶⁷ ⁷⁶⁸ ⁷⁶⁹ ⁷⁷⁰ ⁷⁷¹ ⁷⁷² ⁷⁷³ ⁷⁷⁴ ⁷⁷⁵ ⁷⁷⁶ ⁷⁷⁷ ⁷⁷⁸ ⁷⁷⁹ ⁷⁸⁰ ⁷⁸¹ ⁷⁸² ⁷⁸³ ⁷⁸⁴ ⁷⁸⁵ ⁷⁸⁶ ⁷⁸⁷ ⁷⁸⁸ ⁷⁸⁹ ⁷⁹⁰ ⁷⁹¹ ⁷⁹² ⁷⁹³ ⁷⁹⁴ ⁷⁹⁵ ⁷⁹⁶ ⁷⁹⁷ ⁷⁹⁸ ⁷⁹⁹ ⁸⁰⁰ ⁸⁰¹ ⁸⁰² ⁸⁰³ ⁸⁰⁴ ⁸⁰⁵ ⁸⁰⁶ ⁸⁰⁷ ⁸⁰⁸ ⁸⁰⁹ ⁸¹⁰ ⁸¹¹ ⁸¹² ⁸¹³ ⁸¹⁴ ⁸¹⁵ ⁸¹⁶ ⁸¹⁷ ⁸¹⁸ ⁸¹⁹ ⁸²⁰ ⁸²¹ ⁸²² ⁸²³ ⁸²⁴ ⁸²⁵ ⁸²⁶ ⁸²⁷ ⁸²⁸ ⁸²⁹ ⁸³⁰ ⁸³¹ ⁸³² ⁸³³ ⁸³⁴ ⁸³⁵ ⁸³⁶ ⁸³⁷ ⁸³⁸ ⁸³⁹ ⁸⁴⁰ ⁸⁴¹ ⁸⁴² ⁸⁴³ ⁸⁴⁴ ⁸⁴⁵ ⁸⁴⁶ ⁸⁴⁷ ⁸⁴⁸ ⁸⁴⁹ ⁸⁵⁰ ⁸⁵¹ ⁸⁵² ⁸⁵³ ⁸⁵⁴ ⁸⁵⁵ ⁸⁵⁶ ⁸⁵⁷ ⁸⁵⁸ ⁸⁵⁹ ⁸⁶⁰ ⁸⁶¹ ⁸⁶² ⁸⁶³ ⁸⁶⁴ ⁸⁶⁵ ⁸⁶⁶ ⁸⁶⁷ ⁸⁶⁸ ⁸⁶⁹ ⁸⁷⁰ ⁸⁷¹ ⁸⁷² ⁸⁷³ ⁸⁷⁴ ⁸⁷⁵ ⁸⁷⁶ ⁸⁷⁷ ⁸⁷⁸ ⁸⁷⁹ ⁸⁸⁰ ⁸⁸¹ ⁸⁸² ⁸⁸³ ⁸⁸⁴ ⁸⁸⁵ ⁸⁸⁶ ⁸⁸⁷ ⁸⁸⁸ ⁸⁸⁹ ⁸⁹⁰ ⁸⁹¹ ⁸⁹² ⁸⁹³ ⁸⁹⁴ ⁸⁹⁵ ⁸⁹⁶ ⁸⁹⁷ ⁸⁹⁸ ⁸⁹⁹ ⁹⁰⁰ ⁹⁰¹ ⁹⁰² ⁹⁰³ ⁹⁰⁴ ⁹⁰⁵ ⁹⁰⁶ ⁹⁰⁷ ⁹⁰⁸ ⁹⁰⁹ ⁹¹⁰ ⁹¹¹ ⁹¹² ⁹¹³ ⁹¹⁴ ⁹¹⁵ ⁹¹⁶ ⁹¹⁷ ⁹¹⁸ ⁹¹⁹ ⁹²⁰ ⁹²¹ ⁹²² ⁹²³ ⁹²⁴ ⁹²⁵ ⁹²⁶ ⁹²⁷ ⁹²⁸ ⁹²⁹ ⁹³⁰ ⁹³¹ ⁹³² ⁹³³ ⁹³⁴ ⁹³⁵ ⁹³⁶ ⁹³⁷ ⁹³⁸ ⁹³⁹ ⁹⁴⁰ ⁹⁴¹ ⁹⁴² ⁹⁴³ ⁹⁴⁴ ⁹⁴⁵ ⁹⁴⁶ ⁹⁴⁷ ⁹⁴⁸ ⁹⁴⁹ ⁹⁵⁰ ⁹⁵¹ ⁹⁵² ⁹⁵³ ⁹⁵⁴ ⁹⁵⁵ ⁹⁵⁶ ⁹⁵⁷ ⁹⁵⁸ ⁹⁵⁹ ⁹⁶⁰ ⁹⁶¹ ⁹⁶² ⁹⁶³ ⁹⁶⁴ ⁹⁶⁵ ⁹⁶⁶ ⁹⁶⁷ ⁹⁶⁸ ⁹⁶⁹ ⁹⁷⁰ ⁹⁷¹ ⁹⁷² ⁹⁷³ ⁹⁷⁴ ⁹⁷⁵ ⁹⁷⁶ ⁹⁷⁷ ⁹⁷⁸ ⁹⁷⁹ ⁹⁸⁰ ⁹⁸¹ ⁹⁸² ⁹⁸³ ⁹⁸⁴ ⁹⁸⁵ ⁹⁸⁶ ⁹⁸⁷ ⁹⁸⁸ ⁹⁸⁹ ⁹⁹⁰ ⁹⁹¹ ⁹⁹² ⁹⁹³ ⁹⁹⁴ ⁹⁹⁵ ⁹⁹⁶ ⁹⁹⁷ ⁹⁹⁸ ⁹⁹⁹ ¹⁰⁰⁰

ἑαυτῶν μετάγομεν¹. 4 ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα τὰ τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ ἰσχυρῶν ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου ὅπου ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούλεται, 5 οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστὶν καὶ μεγάλα αὐχεῖ². ἰδοὺ ἡλικὸν πῦρ ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει· 6 ὁ καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ· ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας τῆς γλῶσσας καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γέννησης. 7 πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ, 8 τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δαμάσαι δύναται ἀνθρώπων², ἀκατάστατον κακόν, μεστή ἰοῦ θανατηφόρου. 9 ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν κύριον καὶ πατέρα καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας, 10 ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρρα· οὐ χρὴ, ἀδελφοί μου, ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. 11 μῆτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρῦει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; 12 μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκὴ ἐλαίας ποιῆσαι ἢ ἄμπελος σύκα; τὸ οὕτε ἄλυκόν γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ. 13 Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δεῖξάτω ἐκ τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραύτητι σοφίας. 14 εἰ δὲ τὸ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀλη-

Mt 12,36s Prv 16,
27 • Hen 48,7 •
Mt 15,11! Sir 5,13

Gn 9,2

1,8!

Ps 140,4

1 Chr 29,10 Is 63,
16 Sir 23,1,4 • L 6,
28 R 12,14 •
Gn 1,26s
Sir 5,13; 28,12
E 4,29!

Mt 7,16s

2,18

1 P 2,12 • Sir 3,17 |
16 1 K 3,3 2 K 12,
20 G 5,20 E 4,31

3 ¹ 2 / A Ψ 81 pc • 4 ¹ ² ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵ ¹⁶ ¹⁷ ¹⁸ ¹⁹ ²⁰ ²¹ ²² ²³ ²⁴ ²⁵ ²⁶ ²⁷ ²⁸

1,5,17
1 K 2,14 Jd 19
1 T 4,11
14 • 1,81

1,51

Ph 1,111 Is 32,17
Mt 5,91

G 5,171

1 J 3,15

G 5,20s 1 Mcc 8,
16

Mt 12,39 Is 57,3

1 J 2,15

R 8,7

unde? G 5,17

Prv 3,34 & Job 22,
29 1 P 5,5

1 P 5,8s E 6,11s
Test Naph 8,41

Hos 12,7 & Test

Dan 6,2 Zch 1,3

Mt 3,7 • Ps 18,21

25 • 1,81

L 6,25

θείας¹. 15 οὐκ ἔστιν αὕτη ἡ σοφία² ἄνωθεν κατερχο-
μένη ἀλλὰ ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. 16 ὅπου γὰρ
ζήλος καὶ ἔριθεία, ἐκεῖ τ' ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον
πράγμα. 17 ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν,
ἔπειτα εἰρηνική, ἐπεικὴς, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καὶ
καρπῶν τ' ἀγαθῶν, ἀδιάκριτος, τ' ἀνυπόκριτος. 18 καρ-
πὸς δὲ τ' δικαιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιούσιν
εἰρήνην.

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ πόθεν μάχαι ἐν ὑμῖν¹; οὐκ ἐντεῦ-
θεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς
μέλεσιν ὑμῶν; 2 ἐπιθυμεῖτε καὶ οὐκ ἔχετε, φρονεῦτε καὶ
ζηλοῦτε καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν, μάχεσθε καὶ πολε-
μεῖτε, οὐκ ἔχετε¹ διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς, 3 αἰτεῖτε τ' καὶ
οὐ λαμβάνετε διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδοναῖς
ὑμῶν δαπανήσῃτε. 4 τ' μοιχαλίδες, οὐκ οἶδατε ὅτι ἡ φιλία
τοῦ κόσμου τ' ἐχθρὰ τοῦ θεοῦ ἐστίν¹; ὅς ἐάν οὖν βουλη-
θῇ φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται.
5 ἢ δοκεῖτε ὅτι κενῶς ἡ γραφή λέγει· πρὸς φθόνον ἐπι-
ποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ τ' κατάρκισεν ἐν ἡμῖν, 6 μερίζονα δὲ δι-
δωσιν χάριν; διὸ λέγει·

ὁ θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται,

ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.

7 ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ, ἀντίστητε¹ ὁ δὲ τῷ διαβόλῳ καὶ φεύ-
ζεται ἀφ' ὑμῶν, 8 ἐγγίσσατε τῷ θεῷ καὶ ἔγγιεῖ ὑμῖν. καθα-
ρίσατε χεῖρας, ἀμαρτωλοί, καὶ ἀγνίσσατε καρδίας, δίψυχοι.
9 ταλαιπωρήσατε καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε¹. ὁ γέλως
ὑμῶν εἰς πένθος μετατραπήτω καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφει-

15¹ 2 3 I C 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al; Cyr • 16¹ εἰς C pc | εἰς P 945. 1241.
1243. 1739. 2298 pc | τ' καὶ N A 33. 81 pc sy^p • 17¹ μεστή φ⁷⁴ | τ' εργων C 322. 323. 945.
1241. 1243. 1739 pc | τ' καὶ K L 049. 69. 322. 323 sy^p • 18¹ τ' της M | ὁ N* Ψ | txt φ⁷⁴ N^c
A B C L P 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al sa
¶ 4,1¹ I 3-5 M vg sy^p | 4 5 I-3 A Ψ 623. (2464) pc; Cyr | txt N B C P (33). 69. 81. 614. 630.
945. 1241. 1505. 1739 al ff sy^p; Hier • 2¹ [φθονεῖτε Erasmus c] | τ' καὶ ουκ εχ. N P Ψ 322.
323. 614. 623. 1243. 1505. 1852 al ff vg^{cl} sy bo | ουκ εχ. δε 945. 1241. 1739. 2298 pc | txt
A B 33 M vg^{stww} sa • 3¹ τ' δε φ⁷⁴ vid P Ψ 69. 81. 623. 945. 1241. 1243. 1739. 2464 al
• 4¹ τ' μοιχοι καὶ N² P Ψ M sy^p | txt N* A B 33. 81. 1241. 1739 pc latt sy^p | τ' τουτου N
vg sy | ἔστιν τῷ θεῷ N pc vg^{ms}; Firm • 5¹ [cf Ps 41,2 &] τον θεον Wettstein c] |
τ' κατωκησεν P 33 M sy^p | txt φ⁷⁴ N B Ψ 049. 1241. 1739 al (A 81 pc incert.) • 7¹ K L P
Ψ 630. 1241. 1243 pm | txt N A B 049. 33. 81. 323. 614. 1505. 1739 pm lat sy^p • 8¹ τ'
εγγισει B pc | txt N A P Ψ 33. 1739 M • 9¹ 2 N A; Aug^p | -36. 2344 al vg^{ms} sy^p. bo^{ms} |
τ' στραφητω N A Ψ 33 M | txt B P 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pc

αν. 10 ταπεινώθητε τ' ἐνώπιον κυρίου καὶ ὑψώσει ὑμᾶς.
11 Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί¹. ὁ τ' καταλα-
λῶν ἀδελφοῦ ἢ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καταλαλεῖ
νόμου καὶ κρίνει νόμον· εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἰ
ποιητὴς νόμου ἀλλὰ κριτὴς. 12 εἰς ἐστίν¹ ο[ό] νομοθέτης
καὶ κριτὴς¹ ὁ δυνάμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι· σὺ οὐ δὲ
τίς εἰ¹ ὁ κρίνων¹ τὸν πλησίον;

6 13 Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες· σήμερον ἢ αὔριον τ' πορευ-
σόμεθα εἰς τήνδε τὴν πόλιν καὶ τ' ποιήσομεν ὅκεῖ ἐνι-
αυτὸν τ' καὶ τ' ἐμπορευσόμεθα καὶ τ' κερδήσομεν. 14 οἷ-
τινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον ποία τ' ἡ ζωὴ τ' ὁ-
μῶν· ἀτμῖς γάρ ἐστε ἢ πρὸς ὀλίγον φαινομένη, ἔπει-
τα τ' καὶ ἀφανιζομένη. 15 ἀντὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς· ἐάν ὁ κύ-
ριος τ' θελήσῃ καὶ τ' ζήσομεν καὶ τ' ποιήσομεν τοῦτο ἢ
ἐκεῖνο. 16 νῦν δὲ καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν·
τ' πᾶσα καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστίν. 17 εἰδότε οὖν κα-
λὸν ποιεῖν καὶ μὴ ποιοῦντι, ἀμαρτία αὐτῷ ἐστίν.
5 Ἄγε νῦν οἱ πλοῦσιοι, κλαύσατε ὁλολύζοντες ἐπὶ ταῖς
ταλαιπωρίαις ὑμῶν ταῖς ἐπερχομέναις τ'. 2 ὁ πλοῦτος
ὑμῶν σέσηπεν καὶ τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν,

10¹ τουν N pc vg^{ms} ac? | τ' του κ. M | του θεου 945. 1241. 1739. 2298 pc vg^{ms} bo^p ac | txt N
A B K P Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 al • 11¹ 2 I Ψ 623. 2464 pc | αδ. μου αλ. A 33 pc
(vg^{ms}) | τ' γαρ 614. 630. 1505. 1852 al I sy bo; Spec | τ' καὶ K L 049. 69. 322. 323 M ff;
Spec | τ' ουκετι K P Ψ 69. 945. 1241. 1243. 1739. 2298 pc I vg^{ms}; Spec • 12¹ ο¹ τ' φ⁷⁴ B P
1243. 1852 pc | txt N A Ψ 33. 1739 M | τ' φ⁷⁴ 049 M | txt N A B P Ψ 33. 81. 323. 614. 630.
1241. 1505. 1739 al lat sy co | ο¹ 429. 614. 630. 1505 al sa bo^p | ὅς κρινεις et τ' ετερον M
(eter. + οτι ουκ εν ανθρωπω, αλλ εν θεω τα διαβηματα ανθρωπου κατευθυνεται
K pc) | txt φ⁷⁴ N A B P Ψ 33. 69. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al latt sy co
• 13¹ καὶ A P M sy^p bo^{ms}; Hier Cyr | txt φ⁷⁴ N B Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al latt sy
co | τ' σωμεθα A Ψ M I | txt N B K P 323. 945. 1739 al lat; Cyr | τ' σωμεν N A Ψ 33 M
| txt B P 323. 945. 1739 al latt; Cyr | ο¹ A Ψ 33. 81 al; Cyr | τ' ενα A Ψ 33 M sy; Hier Cyr | txt
N B P 945. 1241. 1739 pc latt | τ' σωμεθα et τ' σωμεν Ψ M I; Hier | τ' τα A P 33. 69. 81. 614.
945. 1739 al lat; Cyr • 14¹ τ' στανται P pc sy^p | τ' - B ff I; Hier | τα A P 33. 69. 81. 614.
630. 945. 1241. 1505. 1739 al sy^p | txt N Ψ M vg | τ' γαρ φ⁷⁴ N² A P Ψ 33. 1739 M vg sy
co | txt N* B 614. 1505. 1852 pc I sy^p bo^{ms} | τ' ημων 33. 630 al vg^{ms} sy^p | I-3 B 322. 323.
945. 1739. 2298 pc | 4 N | ατ. γ. (-33) εστιν η L 33. 623. 630 al (lat) | ατ. γ. (-A) εσται
η (-P 1241 pc) A P Ψ M (I) | txt 81. 614 al sy^p; Hier? | τ' δε και P 33 M | δε 61 pc sa |
-614. 630. 1505 pc vg^{stww} sy^p bo | txt N A B Ψ 81. 945. 1241. 1739 al ff I vg^{cl} • 15¹ τ' θελη
B P 81. 614. 630. 1505. 1852 al | τ' bis -σωμεν Ψ 33 M | txt N A B P (323). 945. (1739) al
• 16¹ κατακαυχασθε N 945. 1241. 1739. 2298 pc | τ' απασα N | πασα ουν 614. 630. 1505
al
¶ 5,1¹ τ' ουν N 623. 2464 al vg; Nil

L 14,111 1 P 5,6
1 P 2,11 Ps 101,5
Sap 1,11
Mt 7,11-5 R 2,2

H 12,231 • Mt 10,
28 • R 14,4

L 12,19s Hen 97,
8-10

Mt 16,26p

Prv 27,1

Hos 13,3 Ps 39,
6,12

Act 18,21

1 J 2,16

L 12,47
R 14,23 Dt 23,22;
24,15
L 6,24 Hen 94,8

Job 13,28 Is 51,8
Mt 6,19

Sir 29,10
Jdt 16,17 Ps 21,10
Tob 4,14 Mt 3,5
Lv 19,13 Dt 24,
14s
Ps 18,7
Is 5,9
L 16,19,25
Jr 12,3
Sap 2,10.12.19
Hos 1,6 Θ

1 Th 2,19!
1 K 9,10
Dt 11,14 Jr 5,24 Θ
Hos 6,3 Θ etc |
1 Th 3,13
H 10,37!

H 12,23! · Mt 24,
33 p Ap 3,20 |
4 Mcc 9,8

Mt 5,12! Dn 9,6
1,12!
Job 1,21s; 42,
11ss · H 13,7 ·
Ex 34,6 Ps 103,8;
111,4 |
Mt 5,34-37

3 ὁ χρυσὸς ὑμῶν ἡκαὶ ὁ ἄργυρος κατίωται² καὶ ὁ ἰὸς αὐ-
τῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται καὶ φάγεται τὰς σάρκας
ὑμῶν ὡς πῦρ. ἐθήσαυρίσατε ἐν ἐσχάταις ἡμέραις.
4 ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν ἀμησάντων τὰς χώρας
ὑμῶν ὁ ἄπεστερημένος ἀφ' ὑμῶν κράζει, καὶ αἱ βοαὶ τῶν
θερισάντων εἰς τὰ ὄτα κυρίου σαβαὼθ¹ εἰσεληλύθασιν.
5 ἐτρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς^ο καὶ ἐσπαταλήσατε, ἐθρέψατε
τὰς καρδίας ὑμῶν ἐν ἡμέρᾳ σφαγῆς, 6 κατεδικάσατε,
ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον, τὸ οὐκ ἀντιτάσσεται ὑμῖν.

7 Μακροθυμήσατε οὖν, ἀδελφοί, ἕως τῆς παρουσίας
τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωργὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν
τῆς γῆς μακροθυμῶν ἐπ' αὐτῷ ἕως τῆς λάβῃ τῆς προίμου καὶ
ὄψιμου. 8 μακροθυμήσατε τὸ καὶ ὑμεῖς, στηρίζατε τὰς
καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ κυρίου ἥγγικεν.
9 μὴ στενάζετε, ἀδελφοί, κατ' ἀλλήλων ἵνα μὴ κριθῇ-
τε· ἰδοὺ ὁ κριτὴς πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. 10 ὑπόδειγμα
ὀλάβετε, ἀδελφοί, τῆς κακοπαθίας καὶ τῆς μακροθυ-
μίας τὸν προφήτην οἱ ἐλάλησαν^ο ἐν τῷ ὀνόματι τῆς κυ-
ρίου. 11 ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑπομεινάντας· τὴν ὑπο-
μονὴν ἰαὼβ ἠκούσατε καὶ τὸ τέλος κυρίου¹ εἶδετε, ὅτι
πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων.

12 Πρὸ πάντων δέ, ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε μῆτε τὸν
οὐρανὸν μῆτε τὴν γῆν μῆτε ἄλλον τινὰ ὄρκον· ἦτω

3 4 1-3 p⁷⁴vid A 33 pc | το ιος N² A P Ψ 33. 81. 614. 623. 1505. 1852 al sy^h ac
• 4 ἡ ἀφυστερημένος N B* | txt A B² P Ψ (33). 1739 M | ἡ εἰσεληλυθάν (A) B P 81.
1243. (1852) pc | txt N Ψ 33. 1739 M (ελληλ- 1505) • 5 ὁ A Ψ 81. 623*. 2464 al vg^{ms} bo^{pt} |
ἡ σαρκας Ψ al (t) sy^p | τως N² Ψ 1739 M sy | txt N* A B P 33. 1852 pc latt co • 6 τ καὶ
614 al t vge^l sy^h • 7 αὐτον K L 049. 322. 323 M | τοῦ 442 pc | αν N P Ψ 69. 323. 614.
630. 1505 pm sy^{hmg} | txt p⁷⁴ A B K L 048. 049. 33^{vid}. 81. 945. 1241. 1739 pm sy^h | τ υετον
A P Ψ 33^{vid} M (t vg^{ms}) sy^p | καρπον N(*) 398 pc (ff) sy^{hmg} bo; Cass | txt p⁷⁴ B 048. (69).
945. 1241. 1739 pc vg sa • 8 τουν p⁷⁴ N L pc vg^{ms} | δε 61 pc | τ ημων 614. 630. 1505.
1852 al vg^{ms} sy^h sa • 9 2 3 / N M | 2 3 K al | txt B P Ψ 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739
al lat sy^h (A 33. 81: αδ. μου) • 10 ὁ er τεχετε A Ψ 33^{vid}. 623*. 2464 pc | αδ. μου τ. κ.
(καλοκαγαθιας N) N M vg^{ms} | ανδρας τ. κ. 1505^c vid. 2495 | txt A B P Ψ 33. 614. 630.
945. 1241. 1505*. 1739 al (ff) vgst ww sy^h; Chr | ο¹ A Ψ 33 M | txt N B P 69. 323. 614. 630.
945. 1241. 1505. 1739 al latt sy^h | τ του 69. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 al • 11 ὑπο-
μενοντας M | txt N A B P Ψ 81. 630. 945. 1241. 1739 al latt sy co | ε ελεος 322. 323. 945.
1241. 1739* pc | ἡ ιδετε A B² L P Ψ 049. 33. 69. 81. 323. 630. 945. 1241. 1739. 2495 pm |
οιδετε 1729 pc | txt N B* K 614. 1505 pm co | 2 πολυευσπλ- 1. (614). 630. 945. 1241.
1505. 1739^c al | 2 B | - M vg^{ms} | txt N A P Ψ 81. 614. 630. 945. 1505. 1739 al • 12 1 3
2 A Ψ 945. 1739. 2298 al | 2 1 3 915 pc

δὲ τὸ ὑμῶν τὸ ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσειν
πέσῃτε.

13 Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν, προσευχέσθω· εὐθυμεῖ τις,
ψαλλέτω· 14 ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν, προσκαλεσάσθω τοὺς
πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ'
αὐτὸν ἀλείψαντες [αὐτὸν] ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυ-
ρίου. 15 καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα
καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος· κἀν ἁμαρτίας ἡ πεποικώς,
ἡ ἀφεθήσεται αὐτῷ. 16 ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰς
ἁμαρτίας τὸ καὶ εὐχέσθε ὑπὲρ ἀλλήλων ὅπως ἰαθῇτε.
Πολὺ τὸ ἰσχύει δέσις δικαίου ἐνεργουμένη. 17 Ἥλιος
ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσή-
ξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνι-
αυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ· 18 καὶ πάλιν προσήξατο,
καὶ ὁ οὐρανὸς ὑέτον ἔδωκεν καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησεν τὸν
καρπὸν αὐτῆς.

19 Ἀδελφοί Ὁμου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς
ἀληθείας καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, 20 γινωσκέτω ὅτι
ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρ-
τιῶν.

12 (Mt 5,37) ο λογος N*. 1243 al t vge^l sy^p bo | εἰς υποκρισιν P Ψ M | txt N A B 048^{vid}.
945. 1241. 1739 pc latt sy co • 14 ὁ B P 1243 pc ff vg^{ms} samss | txt N A Ψ 048^{vid}. 1739
M | 2 A Ψ 81 al | - B | ἡσου Χριστου 6 pc • 15 ἡ προσευχη P 81. 322. 323. 945. 1739
pc | - σονται P 69. 945. 1241. 1505. 1739. 1852. 2298 al lat; Chr • 16 ὁ Ψ 049 M ff vg^{ms} |
txt N A B K P 048^{vid}. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al vg sy^h co | τα παραπτωματα 049
M | txt N A B P Ψ 048^{vid}. 33. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al | τωμων L 614. 630. 945.
1241. 1505. 1739. 2298 al | εαυτων 623. 2464 pc | ἡ προσευχη A B 048^{vid} pc | txt N P Ψ
(049). 33. 1739 M | τ γαρ 61 pc lat sy^p h** bo^{pt} • 17 τ. μη βρ. υετον 323. 945. 1241. 1739
al | ινα μη βρεξη 1505 pc | του μη βρεχειν Ψ • 18 2 / (N) A Ψ 33. 623. 945. 1241.
1739. 2298. 2464 al latt | txt B P 048^{vid}. 049 M • 19 ὁ 049 M vg^{ms} | txt p⁷⁴ N A B K P Ψ
048. 049. 81. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al lat sy | ἐπιστρεψατε Ψ (sy^h) | ὁδου p⁷⁴ |
οδου της αληθειας N 33. 81. 623. 1846. 2464 al sy^p bomss | txt A B P 048^{vid}. 049. 1739 M
latt sy^h co (Ψ cf') • 20 ἡ γινωσκετε οτι B 69. 1505 pc sy^h | οτι Ψ | - p⁷⁴ ff sa | txt N A
P 1739 M lat sy^p bo^{pt} | τ την A 049. 1243 al | 2 3 / p⁷⁴ B 614 pc ff | 2 3 Ψ M sa; Or lat |
txt N A P 048^{vid}. 33. 1739 al vg sy; Cyr | τ αμην 614. 1505. 1852 pc t vg^{ms} sy^h

2 K 1,17

Act 16,25!

Mc 6,13 L 10,34

Mc 16,18

Act 12,5

Act 14,15

L 4,25!

1 Rg 18,42-45

G 6,1

Ez 3,18ss Mt 18,
15 Ps 51,15Prv 10,12 1 P 4,8
Ps 32,1; 85,3

ΠΕΤΡΟΥ Α'

H 11,13!
Jc 1,1!
R 8,29
2Th 2,13 · H 12,24
Ex 24,7s Dn 4,1
Theod; 6,26 Theod

2K 1,3!
Sir 16,12 E 2,4!
23! Tt 3,5!
R 6,4
E 1,18!
Kol 1,5,12
1K 2,5
20
4,13 · 5,10 ·
R 5,3 2K 4,17!
Jc 1,2! |
Jc 1,3! · Prv 17,3
Sir 2,5 ·
R 2,7,10 · 1K 1,7!
E 6,24 2T 4,8
J 17,20; 20,29 2K 5,
7 · J 8,56 Act 16,34!
R 6,22 · H 10,29 ·

Inscriptio: Π. επιστολη α' ϕ⁷² (N) A K 33. 69. (Ψ 81. 614. 630). 1241 al | Π. (+ αποστολου 1739) επ. καθολικη α' 323. 1505. 1739 al | επ. καθ. α' του αγιου και πανευφημου απ. Π. L (049) pc | txt (B)

¶ 1,1 τ' και N* sy | 1 3 pc; Aug | 1 B* | 2 3 N* 048 pc vgms | και A. και B. 614. 1243. 1505. 1852 pc 1 s | txt ϕ^{72,74} N² A B² P Ψ 33. 1739 M vg bo (1241: h. t.) | • 3 ° ϕ⁷² | 2 1 ϕ⁷² 048. 33. 69. 323. 614. 630. 1505 al; Cl^{lat} | 2 pc vgms | ρυμας 1241 pc | ϕ⁷² | ρ' ζωης 1505. 1852 pc | vgms sy bo; Hier Aug Cass | • 4 ° 3 2 1 N 1505 pc | 1 1852 al vgms; Oros | εν τοις ουρ. Ψ (614). 630. 1505 al | εν -νω N | εξ -νου pc | ρ' ημας ϕ^{72,vid} pc vgms | • 5 ° ϕ⁷² | αγαπη θεου pc | δ. πνευματος θεου pc | • 6 ° αγαλλιασαντες ϕ⁷² | 3 ° C² | ρ' N* B 1505 pc; Cl | txt ϕ⁷² N² A C P Ψ 048. 33. 1739 M; Or | ρ' -θεντας N* L 69. 614. 623*. 630. 1243. 1852. 2464 al | ρ' θηναι pc | vg^{cl,ww} bo?; Aug | ρ' ημας -θεντες 048^{vid} | ρ' πολλοις ϕ⁷² | • 7 ° δοκιμον ϕ⁷² 429. 1852 pc | 2 3 1 ϕ⁷² 048^{vid}. 1241 1 s vgms; Cl Beda | ρ' -σου B 945 | 1 2 pc lat syh sa bo¹ | και δια π. ϕ⁷² 1175. 1241. 1243. 1739 pc vgms; Cl Or | κ. δια π. δε 945 pc | 3 2 1 1. 945. 1241. 1739. 2298 al | 1 Cl | τ. κ. εις δ. P M | txt ϕ^{72,74} N A B C Ψ 33. 69. 81. 614. 630. 1505 al lat syh co; Or | • 8 ° ειδότες A P Ψ 33 M bo; Cl (Aug) | txt ϕ⁷² N B C 323. 630. 945. 1739 al latt sy sa; Ir^{lat} | ρ' αγαλλιατε B C^{vid} 1852 pc; Or

1 Πέτρος απόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκλεκτοῖς τ' παρ' ἐπιδήμοις διασποράς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας καὶ Βιθυνίας, 2 κατὰ πρόγνωσιν θεοῦ πατρός ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη.

3 Εὐλογητὸς ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ ὁτὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἠναγενήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ἣ ἔωσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, 4 εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἁμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρημένην ἐν οὐρανοῖς ἡ εἰς ὑμᾶς 5 τοὺς ἐν δυνάμει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοιμὴν ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχάτῳ. 6 ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι εἰ δέον ὁ[ἐστίν] Γλυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, 7 ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυτιμότερον χρυσοῦ τοῦ ἀπολλυμένου διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζομένου, εὗρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν καὶ τιμὴν ἡ ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. 8 ὃν οὐκ ἰδόντες ἀγαπάτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρῶντες πιστεύοντες δὲ ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκκλαλήτῳ καὶ δεδοξασμένη 9 κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως

ἡμῶν] σωτηρίαν ψυχῶν. 10 περὶ ἧς σωτηρίας ἐξεζητήσαν καὶ ἐξηραύνησαν προφῆται οἱ περὶ τῆς εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, 11 ἐραυνῶντες εἰς τίνα ἡ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς πνεῦμα Ὁ Χριστοῦ ἡ προμαρτυρόμενον τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας. 12 οἷς ἀπεκαλύφθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς ὑμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἀ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ὁ[ἐν] πνεύματι ἁγίῳ ἀποσταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ᾧ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι.

13 Διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν νήφοντες τελείως ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ Χριστοῦ. 14 ὥς τέκνα ὑπακοῆς μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις 15 ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, 16 διότι γέγραπται ὁ[ὅτι] ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός οἱ[εῖμι]. 17 καὶ εἰ πατέρα ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήμπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παρ-οικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, 18 εἰδότες ὅτι οὐ φθαρτοῖς, ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυ-τρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαράδοτου ἡ ἀλλά τ' τιμίῳ αἵματι ὡς ἁμνοῦ ἁμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ,

20 προεγνωσμένου μὲν πρὸ καταβολῆς κόσμου φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτου τῶν χρόνων ἡ δι' ὑμᾶς 21 τοὺς δι' αὐτοῦ πιστοὺς εἰς θεὸν

Mc 8,35 |
Mt 11,13; 13,17p
L 24,27 J 12,41
Act 7,52

Ap 19,10
5,1 L 24,26
Hen 1,2
E 3,10

1 K 2,7s Hen 16,
3 · Jc 1,25 |
L 12,35! Prv 31,
17 ·
4,7; 5,8 1 Th 5,6,8
2 T 4,5 ·
1 K 1,7! |
R 12,2! · Act 17,30
E 4,18; · 2,2s |

Lv 11,44s; 19,2;
20,7,26
Ps 89,27 Jr 3,19
Mt 6,9! R 8,15;
2,11! · 2,6! · 2 K
5,11; 7,1 Ph 2,12 ·
2,11

Is 52,3 Tt 2,14
1 K 6,20!

Act 14,15 E 4,17 ·
4,3 |
H 9,12,14 Ap 5,9 ·
J 1,29!

Act 2,23 · E 1,4!
R 16,25s 2 T 1,9s ·
1,5 H 1,2! |
J 14,6!

9 ° + B 1 pc sa; Cl Hier Aug | ημων 1505 pc boms; Or^{lat} | txt N A C P Ψ 048. 33. 1739 M latt sy; Cl^{lat} | • 11 ° ἐδηλοῦτο L Ψ 049. 33. 69. 1243. 1852. 2464 al syh (sine acc. ϕ⁷² N A B* C K P 048) | ° B | ρ' -ρουμενον ϕ⁷² A P 049. 1 al; Cyr | • 12 ° ουχ εαυ. ημιν δ. 945. 1241 al vgms (sy^p); Hier | καυχασθαι ουχ εαυτων υμιν δε και 33 [Wohlenberg cf] | ρ' διενου-ουντο Harris cf | ° ϕ⁷² A B Ψ 33. 623*. 1852. 2464 pc lat; Did | txt N C P 1739 M (s) | • 14 ° 1 3 4 81. 1243 pc | 3 4 ϕ⁷² | - 1241 | • 16 ° διο γ. N C pc | - 33. 1243 | ° ϕ⁷² N A C P 33. 1739 M latt; Cl | txt B Ψ 049*. 69 pc | ρ' γενεσθε K P 049. 1. 322. 323. 945. 1241. 1739 al | γινεσθε M | txt ϕ⁷² N A B C Ψ 33. 81. 614. 630. 1505 al s vg; Cl | ρ' διοτι ϕ⁷² N 81 pc; Cl | καθως pc t sy^p | ° ρ' N A* B pc; Cl | txt ϕ⁷² A C P Ψ 33. 1739 M latt syh | • 17 ° κα-λειτε ϕ⁷² | αιτεισθε 322. 323 | ρ' του ϕ⁷² | • 18 ° C Ψ 69. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al | • 19 ° τω C 69. 1243 pc | • 20 ° των τ. (- ϕ⁷²) χρ. ϕ⁷² P M latt sy^p; (Cl^{lat}) | των τ. ημερων 69 pc | -του του χρονου N* Ψ | txt N² A B C 33. 81. 323. 614. 945. 1241. 1505. 1739 al syh co | • 21 ° πιστευοντας ϕ⁷² N C P Ψ 1739 M | -σαντας 33 pc | txt A B pc vg

1 K 10,11! R 13, 12; 12,3
1,13! L 21,36! I
1,22 • Prv 10,12
Ps 32,1 Jc 5,20
L 7,47 | R 12,13! •
Ph 2,14 |
R 12,6!
L 12,42!
R 3,2 J 12,50 2 K
2,17 • R 12,7! •
1 K 10,31

R 16,27!

5,11 Ad 1,6

1,7

Jc 1,2!

Kol 1,24 Act 5,41!
Jc 1,2 • 1 K 1,7!
1,6 Mt 25,31! •
5,12 R 8,17 | Mt
5,11! Jc 2,7 Ps 88,
51 • Act 5,41!
Is 11,2
L 10,6 |

Act 11,26! • Ph 1,
20 2 T 1,12

Ez 9,6 Jr 25,29
1 K 11,32 • H 3,61 •
L 23,31 2 Th 1,8 •
2,8 |

Prv 11,31 •

7 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικεν. σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὴν προσευχάς. 8 πρὸ πάντων τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες, ὅτι ἀγάπη ἑκαλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν. 9 φιλόξενοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμοῦ, 10 ἕκαστος καθὼς ἔλαβεν χάρισμα εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάριτος θεοῦ. 11 εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια θεοῦ. εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος ἢς χορηγεῖ ὁ θεός, ἵνα ἐν πᾶσιν ῥοδοζῇται ὁ θεός διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἐστὶν ὁ ῥόδος καὶ ὁ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν.

12 Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, 13 ἀλλὰ καθὼς κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασιν χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῇτε ἀγαλλιώμενοι. 14 εἰ ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης (καὶ τοῦ θεοῦ) πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται. 15 μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεὺς ἢ τὴν κλέπτῃς ἢ τὴν κακοποιὸς ἢ ὡς ἄλλοτριεπίσκοπος. 16 εἰ δὲ ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ ὀνόματι τούτῳ. 17 ὅτι ὁ [ὁ] καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ πρῶτον ἂν ῥῇ ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ θεοῦ; εὐαγγελίῳ; 18 καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἄσεβής καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; 19 ὥστε καὶ

7 τας P 049 M | txt φ72 N A B Ψ (33). 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al • 8 τ δε P 1739 M t vgei syh samss bo; Spec | txt φ72 N A vid B Ψ 33 pc lat samss | τ αυτ- φ72 623. 2464 pc | τ αυτ- φ72 N P 049 M | txt A B K Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al lat; Cl • 9 τ σμων P 049 M vgms | txt φ72 N A B Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al lat sy • 11 ὡς χορηγεῖ ο θεος P M | χορηγιαν 614. 630. 1505 pc | txt φ72 N A B (Ψ) 33. 323. 614. 1241. 1739 al lat | τ 2 3 I 614. 630. 1505. 1852 pc sa? | I Ψ | ο bis φ72 | φ φ72 69. 614. 630. 945. 1505. 1739 al r vgww syh samss bop | • 12 τ επι φ72 pc • 14 κα (+ της N pc) δυναμεις και το του θ. N(*) A P 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 pm (r z vgei) bo; Ath | και δυναμ. του θ. ονομα και 614. 630. 1505 pc syh | txt φ72 B K L Ψ 049 pm (sy); Tert Cl | επαναπ- A Ψ 81. 614. 630. 1243. 1505. 1852 al | αναπεπανται (επαν- φ72 N2) 33. 623. 945. 1241. 1739 c. 1881. 2464 al; Cyr | αναπεμπεται 049 | txt N* B P 1739 v. M lat; Cl | τ κατα μεν αυτους βλασφημειται, κατα δε υμας δοξαζεται A Ψ M it vgww syh* sa (bo*); Cyr | txt φ72 N A B 049. 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1739 al vgei lat sy bo; Tert Cl vid • 15 τ ως (et τ ως φ72) M bo | txt N A B K L P Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt syh sa | αλλοτριοει. P 1739 M | αλλοτριος επ. A Ψ 69 pc | αλλοτριοις επ. φ72 | txt N B 33. 81 pc • 16 φ72 | Χρηστ- N* | τ μερει P 049 M | txt φ72 N A B Ψ 33. 81. 323. 614. 1241. 1505. 1739 al latt sy co • 17 ο N A 33. 81. 1852 al | txt φ72 B P Ψ 1739 M | τ υμ- N* A c 69. 623. 1241. 2464 al vgms • 18 τ μεν φ72 h vgs | τ 2 I φ72 945 pc it bo | τ δε ας. κ. αμ. B* 614. 1505 pc syh | txt B2 P Ψ 1739 M vg sa (sed o αμ. N A 049. 33. 630 al)

οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ πιστῶ κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐν ἀγαθοποιῇ.

5 Πρεσβυτέρους οὖν ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ μάρτυς τῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός. 2 ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον τοῦ θεοῦ [ἐπισκοποῦντες] μὴ ἀναγκαστῶς ἀλλὰ ἐκουσίως κατὰ θεόν, ἡμῶν αἰσχυροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, 3 ὡς κατακυριεύοντες τῶν κληρῶν ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. 4 καὶ φανερωθέντος τοῦ ἀρχιποίμενος κομιεῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. 5 Ὁμοίως τ, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέροις. πάντες δὲ ἁλλήλοις τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ [ὁ] θεὸς ὑπερηφάνους ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσιν χάριν.

6 Ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ, 7 πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρίψαντες ἐπ' αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν.

8 Νήψατε, γρηγορήσατε. τὸ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν [τινα] καταπιεῖν.

9 Ὁ ἀντίστητε ἵνα ἵσταται ἐπὶ τῇ πίστει εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν [τῷ] κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. 10 Ὁ δὲ θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ὑμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ [Ἰησοῦ],

2,20!
2 Mc 1,24 etc •
L 23,46!
2 J 1!
Act 5,32!
Mt 17,6
2,25 J 21,16 Act
20,28 •
1 T 3,2-7 • Phm 14 •
Tt 1,7 | 2 K 1,24
Mc 10,42 •
Ph 3,17!
Kol 3,4 • 2,25 H
13,20
1 K 9,25!
E 5,21
L 14,11! •
Prv 3,34 • Jc 4,6

Jc 4,10

Ps 55,23 Mt 6,25!
Sap 12,13
1,13! • Mc 13,37!
Mt 26,41! • 5,
25 p • Ps 22,14 Ez
22,25 2 T 4,17 •
Job 1,7 | Jc 4,7 E 6,
11-13.16 • Act 16,51

1 Th 2,12; 5,24
2 P 1,31

19 τ I B | εαυτων ψ. 69. 945. 1241. 1739. (1852) al | τ τας φ72 A Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al lat

¶ 5,1 τουν τους N Ψ 623. 2464 pc h vg | τους P 33. 1739 M | - 1505 pc | txt φ72 A B 614. 630 pc syh* • Hier | τ ως P 1. 630. 1243. 1505 al syh sa | τ θεου φ72 • 2 τ 2-7 N* 323 sa | 2-5 B; Did | 1-5 M | txt φ72 N2 A P Ψ (33). 69. 81. 945. 1241. 1739 al lat (sy) bo (sed επευοντες 614. 630. 1505 pc syh) | τ μη A L 1243. 1881 al h r sy • 3 τ vs B • 5 τ δε N* Ψ pc | δε οι 33 vid. 323. 945. 1241. 1739. 1881. 2298 al | δε και οι 614. 630. 1505. 1852 al | εν αλλ. φ72 pc vgms | αλλ. υποτασσομενοι P M | αλλ. υποταγωμεν 614. 1505 pc syh | αλληλους αγαπησατε Ψ | txt N A B 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al lat sy co | φ72 B 33 pc | txt N A P Ψ 1739 M • 6 τ (2,12) επισκοπης A P (Ψ) 33. 623. 2464 al (it) vg syh* bo; (Spec) • 7 τ αποριψαντες φ72 | (Ps 55,23) επιριψατε 0206 vid pc; Aug | τ ημ- N* 33 pc vgms • 8 τ οτι φ72 N2 L Ψ 049c. 69. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al latt sy co | txt N* A B P 049c M | τ ο φ72 33 | τ τινα L P 322. 323. 614. 630. 945. 1243. 1739. 2298 al lat sy (φ72 N A 33 vid sine acc.) | - B Ψ 0206 vid. 69 pc; Hier | txt M syh et τ κατατιν φ72 A (33). 614. 630. 945. 2298 pm sy • 9 τ φ72 | εδραιοι φ72 | τ οτι φ72 614. 630. 1505 pc | τ N2 A P Ψ 0206. 33. 1739 M | txt φ72 N* B pc | τ λεισθε N A B* K 0206. 33. 614. 630. 1505 al | λειται φ72 pc | επιμελεισθε 322. 323. 1241 | txt B2 P Ψ 1739 M latt sy • 10 τ ημ- 0206. 1881 al t vg sy bo* | τ I 2 N 614. 630. 1505 pc | εν τω Χρ. B | - 945 | txt φ72 A P Ψ 33. 1739 M latt syh* co

1,6 • 2Th 3,3 2P
1,12 •
E 3,17 | 4,11!

Act 15,27!

H 13,22 • 1; 2,11

R 5,2

Ap 14,8 etc

2J 1,13 • Act 12,

121!

R 16,16!

E 6,23

ὀλίγον παθόντας αὐτοὺς ἑκαταρτίσει, στηρίξει, σθενώ-
σει, θεμελιώσει. **11** αὐτῷ (τὸ κράτος) εἰς τοὺς αἰῶνας τ,
ἀμήν.

12 Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λο-
γίζομαι, (δι' ὀλίγων) ἔγραψα παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρ-
τυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ θεοῦ εἰς ἣν
ἵστητε. **13** Ἀσπάζεται ὑμᾶς ἡ ἐν Γαβυλῶνι συν-
εκλεκτῇ καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. **14** ἀσπασασθε ἀλλή-
λους ἐν φιλήματι ἀγάπης.

□ Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσιν τοῖς ἐν Χριστῷ τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν τ. τ. υἱοῖν

Act 15,14 • Jc 1,1!

Act 11,17! R 1,12

Tt 2,13 2T 1,10!

Jd 2 • 8; 2,20; 3,18

Kol 1,9s

10 / 2 4 φ⁷² 81 r t v g m s s | / (-τιεΐ Ψ 0206) 2 3 A B Ψ 0206^{vid} p c v g | κ-τισαι υμας -ξει
-σει -σει P (1739^{ms}) M | -σαι -ξαι -σαι -σαι 614. 630. 1505 al | t x t N 33^{vid}. 945. 1241.
1739*. 1852. 1881. 2464 al • **11** / η δοξα και το κρ. N P M v g c l (s y p) s a | η δοξα κρ. K
049 al | το κρ. και η δοξα 33. 69. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al s y h b o | t x t
(φ⁷² 0206^{vid}) A B Ψ p c v g s t w w | τ t των αιωνων N A P Ψ 0206^{vid}. 33. 1739 M latt s y s a
b o m s | t x t φ⁷² B p c b o • **12** / δια βραχεων φ⁷² | ο φ⁷² Ψ 0206^{vid}. 33. 81. 323. 945. 1241.
1739 al | εσθηκατε P M h r v g c l | εστε 1505 p c s y h | αιτειτε Ψ | t x t φ⁷² N A B 33. 81.
323. 945. 1241. 1739 al v g s t w w • **13** / Ρωμη 2138 p c | τ εκκλησια N p c v g m s s s y p • **14** /
αγιω 623. 2464 al v g s y p | ο φ⁷² | τ Ιησου N P 1739 M h v g c l s y h s a m s s b o | t x t A B Ψ 33^{vid}
p c v g s t w w s y p s a m s s b o m s s | τ αμην N P 1739^c M h v g c l w w s y b o m s s | t x t A B Ψ 33^{vid}. 81^{vid}.
323. 945. 1241. 1739* p c v g s t c o

Inscriptio: / Π. επιστολη (+ καθολικη p c) β' φ⁷² C K P^{vid} 33. 69. 81. 323. 1241. 1739 al
(Ψ 614. 630. 1505 al) | επ. καθ. β' του αγιου αποστολου Π. L (049) al | t x t (N A B)

¶ **1,1** / Σιμων φ⁷² B Ψ 69. 81. 614. 623. 630. 1241. 1243. 2464 al v g c o | τεις δικαιοσυνην
N v g m s s | τ κυριου N Ψ p c v g m s s s y h s a • **2** / P Ψ 1852. 2464. (1505 p c o m. του θεου) p c
v g s t w w | ο φ⁷² | τ Ι. Χριστου N A L 0209. (Ψ 33^{vid}. 81. 623). 323. 945. 1241. 1739 al (r v g c l)
b o (p o n. p. ημ. 614. 630. 1505 p c v g m s s) | σωτηρος Ι. Χρ. 1881 p c | t x t φ⁷² B C M • **3** / τ
τα N A Ψ 33^{vid}. 81. 614. 623. 1505 p c | t x t φ⁷² B C P 0209. 1739 M

καλέσαντος ἡμᾶς ἰδία δόξη καὶ ἀρετῇ, **4** δι' ὧν τὰ
ἁγία καὶ μέγιστα ἡμῖν ἐπαγγέλματα² δεδώρηται, ἵνα
διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως ἀποφυγόντες
(τῆς ἐν τῷ κόσμῳ ἐν ἐπιθυμία φθορᾶς). **5** Καὶ
(αὐτὸ τοῦτο δὲ) σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες ἐπι-
χορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρε-
τῇ τὴν γνῶσιν, **6** ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ
τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέ-
βειαν, **7** ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ
φιλαδελφίᾳ τὴν ἀγάπην. **8** ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα
καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἄργους οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν
εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν.

9 ὅ γὰρ μὴ πάρεστιν ταῦτα, τυφλὸς ἐστὶν μυωπάζων, λή-
θην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν.
10 διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε τ βεβαίαν ὑμῶν τὴν
ἐκλήσιν καὶ ἐκλογὴν ποιεῖσθαι ταῦτα γὰρ ποιοῦντες
οὐ μὴ πταίσητε ὅποτε. **11** οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορη-
γηθήσεαι ὑμῖν ἡ εἰσοδος τ εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν
τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.

12 Διὸ μελλήσω¹ αἰεὶ ὑμᾶς ὑπομιμνήσκω ἐν τῇ παρουσίᾳ
ἀληθείᾳ. **13** δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμι ἐν τούτῳ
τῷ σκηνώματι, διεγείρειν ὑμᾶς ἐν τ ὑπομνήσει, **14** εἰδὼς
ὅτι ταχινή ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου κα-
θὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδήλωσέν μοι,
15 σπουδάσω δὲ ὁ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν
ἐμὴν ἐξοδὸν τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι.

3 / δια δοξης και αρετης φ⁷² B 0209^{vid} M | t x t N A C P Ψ 33. 81. 614. 630. 945. 1241.
1505. 1739 al lat s y c o • **4** / 1 2 3 5 4 φ⁷² | 1 4 2 3 5 N M | 3 2 1 4 5 (A) C P (Ψ) 33. 69.
81. 945. (1241). 1739 al (h) v g | t x t B 614. 630. 1505 p c; Spec | της (τας 614 p c) εν (τω) κ.
επιθυμιας και φθ. C Ψ (81). 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al s y h | της εν κ. και φθ. P |
την εν τω κ. επιθυμιαν φθορας (φ⁷²) N c o; Hier | t x t A B p c lat (sed om. τω 0209 M)
• **5** / 3 2 N C² Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al s y | 1 2 1243. 2298 |
αυτοι δε A p c latt | t x t φ⁷² B C* P (049. 0209) M • **8** / παροντα A Ψ 0247^{vid}. 623. 2464 p c
• **9** / αμαρτηματων N A K Ψ 322. 323. 623. 945. 1241. 1243. 1739. 2298 al | t x t φ⁷² B C P 1739
M; Ambr | ο A Ψ p c h; Ambr • **11** / η φ⁷² K 049 al • **12** / διο ουκ αμελησω 0209 M h
v g m s s s y s a | δι' ου μελλησω φ⁷² Ψ p c | t x t N A B C P 323. 945*. 1241. 1739 p c b o • **13** /
τη N A Ψ 623 p c s a | t x t φ⁷² B C P 049. 0209. 1739 M b o • **14** / σωματος p c h w v g m s s s y h
s a | ο N 049 • **15** / ζω φ⁷² N 69 | -σατε 1505. 2138 p c s y h | -σωμεν 049 | t x t A B C P Ψ
0209. 0247^{vid}. 33. 1739 M latt c o | ο φ⁷² 1505 p c w v g m s s b o | μνειαν P 0209. 33. 623. 630.
1243. 1881. 2464 p c

1P 2,9; 5,10 • 17

2K 4,4,6 |

3,13 2K 7,1

2,18,20

E 4,22 1P 1,14

Jd 3 • 11 •

G 5,6,22!

Act 24,25 1K 9,25

G 5,23 Tt 1,8 •

1T 6,11

1Th 4,9!

G 6,10 1Th 3,12

Mc 4,19!

2!

1J 2,9,11 Dt 28,28s

E 5,26

1J 2,21 • 1P 5,10 •

Kol 1,5s |

2K 5,1 • 3,1

2 T 4,6

J 21,18s

L 9,31

1Τ 4,7!

J 1,14 Act 4,20!
L 9,32.43

Mt 17,2.5p!

R 4,16; 15,8
H 2,2

4Esr 12,42

Ap 2,28! · L 1,78!

Mc 4,34
2Τ 3,16 Act 2,1-6;
28,25

Mt 24,24!

1Τ 4,1!

1Κ 11,19! · 6,20!

Jd 4! · Ph 3,19!

Jd 4

Ps 119,30 Sap 5,6 ·
Is 52,5 · R 2,24 ·
1Th 2,5 · R 16,18

Gn 6,1-4 Jd 6 ·

Hen 10,4s.11-14;
91,15 · Job 41,
23 Θ

17 Τ του Ν C Ψ 630. 1505. 1852 pc | (Mt 17,5) 7 8 I-5 Ν A C* (P) Ψ 0209. 33. 1739 M latt sy | *txt* ϕ⁷² B | εν ω Ψ 0209. 33. 614. 623. 630. 1241. 1505 al · 18 εκ του Ν A Ψ 81. 623. 2464 pc | ορει τω αγιω Ν A C³ P Ψ 0209^{vid}. 1739 M vg | *txt* ϕ⁷² B C* 33. 1505 pc h w; Qu Cass · 19 Τ η Ν P Ψ 33. 69. 81. 623. 1739 pc | εωσφ- 614. 1852 pc sy^{hmg} · 20 προφ. και γραφη ϕ⁷² (vg^{ms}) | γραφη προφ-ας 614. 630. 1505 al (vg^{ms}) sy^h · 21 Τ η ϕ⁷² 1852. 2298 sa | 2 I Ν A Ψ 0209^{vid}. 1739 M h vg sy^h | *txt* ϕ⁷² B C^{vid} K P 33. 69. 81. 614. 630. 1505 al sy^h | (oi pc) αγιοι (+ του A pc) Θ. Ν A Ψ 33 M h vg sy^h sam^s | απο Θ. αγιοι C (81) pc | οι αγιοι 431 pc sam^s | *txt* ϕ⁷² B P 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al (vg^{ms}) sy^h; Aug^{pt}
¶ 2,1 εν τω λ. εκεινω 614. 630. 1505. 1852 al sy^h | -Ν² pc sa | αν- (B*) Ψ 69^{vid}. 81. 630. 1505 pc · 2 ροξα Ν² A pc (sa) · 3 ρξει Ψ 33. 1739 M sam^s bo; Prisc | *txt* ϕ⁷² Ν A B C P 81^{vid}. 323. 1241 al h vg · 4 τ σιροις Ν (A B C 81: σει-) pc h vg^{ms}; Aug Cass | *txt* ϕ⁷² P Ψ 33. 1739 M vg sy

16 Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν ἀλλ' ἐπόπται γεννηθέντες τῆς ἐκεῖνου μεγαλειότητος. 17 λαβὼν γὰρ παρὰ τοῦ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δόξαν φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης· ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός μου οὗτός ἐστιν· εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα, 18 καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν· ἐξ οὐρανοῦ ἐνεχθείσαν σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ἁγίῳ ὄρει. 19 καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ὃ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες ὡς λύχνω φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, 20 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες ὅτι πᾶσα προφητεία γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. 21 οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη τὸ προφητεῖα ποτέ, ἀλλὰ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἀπὸ θεοῦ ἄνθρωποι.

2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἵρέσεις ἀπωλείας καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι. ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, 2 καὶ πολλοὶ ἐξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις δι' οὓς ἡ δόδος τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται, 3 καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύονται, οἷς τὸ κρίμα ἐκπαλαί οὐκ ἀργεῖ καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ γνυστάζει.

4 Εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἀμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ ἱσχυρῶς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν

τῆρουμένους, 5 καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο ἀλλὰ ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξεν κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, 6 καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας [καταστροφῇ] κατέκρινεν ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβέ[σ]ιν τεθεικώς, 7 καὶ δίκαιον Λὼτ καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς ἐρρύσατο. 8 βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν. 9 οἶδεν κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, 10 μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ ἁμαρτοῦ πορευομένους καὶ κυριότητος καταφρονούντας. 11 τοιμηταὶ αὐθάδεις, τὸ δόξας οὐ τρέμουσιν βλασφημοῦντες, 11 ὅπου ἄγγελοι ἰσχυροὶ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες οὐ φέρουσιν κατ' αὐτῶν παρά κυρίου βλάσφημον κρίσιν.

12 Οὗτοι δὲ ὡς ἄλογα ζῷα γεγεννημένα φυσικὰ εἰς ἄλωσην καὶ φθορὰν ἐν οἷς ἀγνοοῦσιν βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καὶ φθαρῆσονται. 13 ἀδικούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἥδονην ἠγούμενοι τὴν ἐν ἡμέρᾳ τρυφῇ, σπῖλοι καὶ μῶμοι ἐντροφῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν συνευωχοῦμενοι ὑμῖν, 14 ὀφθαλμοὺς ἔχοντες ὁμεστοὺς μοιχαλίδος καὶ ἀκαταπαύστους ἁμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίας

4 (9) κολαζομένους τηρεῖν Ν A (C²) Ψ (33). 81. 623. 2464* al h (vg sy^h h*) co | *txt* ϕ⁷² B C* P 049. 1739 M · 5 μου (Ν*) 1241 pc | μου κατα Ψ (614). 630. 1505. 1852 pc · 6 2 ϕ⁷² B C* 322. 323. 945. 1241. 1243. 1739. 1881 pc bo | κατεστρεψεν P 1852 | κατεπλησεν ϕ⁷²mg | *txt* Ν A C² Ψ 33 M latt sy sa | τ ασεβει Ν A C Ψ 33. 1739 M latt | ασεβει 451 pc | *txt* ϕ⁷² B P 614. 630. 1505 pc sy · 8 ο B sa · 9 σμων Ν* 69. 81. 614. 1505. 1852. 2298 al vg^{ms} sy^h bo | ρυσασθαι ϕ⁷² 69. 181 pc · 10 επιθυμιας C P 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al (vg^{ms}) sy^h bo; Hier Cass | μον πορευ- 69 | μολυσμου πορευ- P | σαρκος π. ϕ⁷² | τας θειας δυναμεις η τας εκκλησιαστικας αρχας 2138 pc · 11 και δυναμεις ϕ⁷² vg^{ms} | τ παρα κυριω Ν B C P 1739 M | - A Ψ 33. 81. 614. 630. 1505. 1881. 2464 al vg co | *txt* ϕ⁷² 1241 al vg^{ms} sy^h h* · 12 γενη- φυσ. Ν A C 33. (69). 323. 630. 945. 1241. 1505 al (81) | 2 ϕ⁷² | (Jd 10) φυσικως -γενη- 209* | *txt* A* B C P (Ψ 81). 614. 1739 al | καταθ- Ν² C² M sy^h co? | *txt* ϕ⁷² Ν* A B C* P Ψ 33^{vid}. 81. 323. 945. 1241. 1739 pc sy^h · 13 κομιουμενοι Ν² A C 33^{vid}. 1739 M latt sy^h co | *txt* ϕ⁷² Ν* B P Ψ pc (sy^h) | τρυφης ϕ⁷² | τροφην K | (Jd 12) αγαπας A C B Ψ 623. 1243. 1611. 2464 pc sy^h hmg sam^s | αγνοιας 322. 323. 945. (1241). 1739. 1881 pc · 14 ο ϕ⁷² | μοιχαλιας Ν A 33 pc | μοιχειας Ψ | παυστου 33. 945. 1241. 1739. 1881. 2464 al vgl | παστους(?) A B pc; Hier

3,6 · Mt 24,38p
1P 3,20 Gn 7,13;
8,18 · H 11,7 |
Gn 19,24s Mt 10,
151 ·
Jd 7
Sap 10,6 Gn 19,
7-9.16.29 L 17,28 ·
3 Mcc 2,13

1Κ 10,23 Ap 3,10.
2Τ 4,18! · Jd 6 |
Jd 7s.16

E 1,21!

Jd 9

Jd 10

3,14 Jd 12 · Mc
4,19!

Mt 5,28

3,16

ἔχοντες, κατάρας τέκνα· **15** καταλείποντες ἐδ-
θεΐαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ
Βαλαάμ τοῦ Βοσόρ, ὁδὸς μισθὸν ἀδικίας· **16** ἤγάπησεν
ἔλεγχιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας· ὑποζύγιον ἄφω-
νον ἐν ἁνθρώπου φωνῇ· φθεγγόμενον ἐκώλυσεν τὴν τοῦ
προφήτου παραφρονίαν· **17** οὗτοί εἰσιν πηγαὶ ἄνυ-
δροι καὶ ὁμίχλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζό-
φος τοῦ σκότους τέτηρηται· **18** ὑπέρογκα γὰρ ματαιό-
τητος φθεγγόμενοι δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς
ἄσελγείαις τοὺς ὀλίγους ἀποφεύγοντας τοὺς ἐν πλάνῃ
ἀναστρεφόμενους, **19** ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι,
αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς· ὅ γάρ τις ἡττήται,
τούτῳ δεδούλωται· **20** εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μαίσματα
τοῦ κόσμου ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου [ἡμῶν] καὶ σωτή-
ρος· Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἡτ-
τῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν πρώτων.
21 κρεῖττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἔπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν
τῆς δικαιοσύνης ἢ ἐπιγνοῦσιν ὑποστρέψαι ἐκ τῆς πα-
ραδοθείσης αὐτοῖς ἀγίας ἐντολῆς. **22** συμβέβηκεν τὸ αὐ-
τοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας· κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ
τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καὶ ὅς λουσαμένη εἰς κυλισμὸν
βορβορίου.

Jd 11 Nu 31,16
Dt 23,5 Neh 13,2
Ap 2,14 Act 1,
18

Nu 22,28

Jd 12

Jd 13

Jd 16

1,4 · 3,17

J 8,34 R 8,21

1,4

1,11!

Mt 12,45

L 12,47s H 10,26 ·
Mt 21,32 Prv 21,
16 · H 6,6 ·

Jd 3

Prv 26,11 Hera-
clit?

Mt 7,6

15 -λιπ- Φ^{72} B² C P Ψ 1739 \mathfrak{M} sy sams bo | txi \mathfrak{N} A B* 049. 33. 1241 pc | Γ t Beor B pc
vg^{ms} sy^h sams; Aug | Beor B* (sed cf Φ) | txi Φ^{72} \mathfrak{N}^2 A C P Ψ 048. 33^{vid}. 1739 \mathfrak{M} vg
sy^h bo^{pt} | Φ Φ^{72} \mathfrak{N}^2 B vg^{ms} et Γ -σαν Φ^{72} B 1505 | txi \mathfrak{N}^2 A C P Ψ 049. 33^{vid}. 1739 \mathfrak{M} vg sy
co • **16** -ποις Ψ | -ποις φωνῇ Φ^{72} B 1241 pc vg^{ms} (614. 1505 pc: φωνῇ) | Γ -φροσυνην
 Ψ 623. 2464 al | -νομίαν 049 pc | -νοίαν 81 • **17** -κ. -χλη (et ελαυνόμενῃ) P 69. 1505.
1852 pc sy^h | νεφέλαι 048^{vid}. 049 \mathfrak{M} sy^h (K om. vs 17b) | txi Φ^{72} \mathfrak{N} A B C Ψ (33). 81. 323.
614. 1241. 1739 al | Φ Φ^{72} pc | Γ (Jd 13) εἰς αἰῶνα A C L P 049. 33. 69. 323. 614. 945. 1739
pm bo^{ms} | εἰς αἰῶνας 81. 630. 1241 pm | txi Φ^{72} \mathfrak{N} B Ψ 048^{vid}. 1505 pc latt sy co
• **18** [-ίας Lachmann cf] | Γ -γείας P Ψ 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al vg sy^h |
 Γ ὄντως \mathfrak{N}^2 C P 048^{vid}. 1739 \mathfrak{M} | ὄντας 1241. 1881 pc | txi Φ^{72} \mathfrak{N}^2 A B Ψ 33. (630. 1505)
pc latt sy co | Γ -φυγοντας P \mathfrak{M} vg^{ms} co; Hier | txi Φ^{72} \mathfrak{N} A B C Ψ 33. 323. 945. 1241.
1739 al vg (Φ^{72} ^{vid} αποφθεγγ-) • **19** ὄντες A 323. 945. 1241. 1739. 1881. 2298 pc | Γ και
 \mathfrak{N}^2 A C P Ψ 048. 33. 1739 \mathfrak{M} vg sy | txi Φ^{72} \mathfrak{N}^2 B pc vg^{ms} • **20** Γ 1 3 4 B \mathfrak{M} vg^{ms} | 1 2 L
1881 pc bo | txi Φ^{72} \mathfrak{N} A C P Ψ 048^{vid}. 33^{vid}. 81. 323. 614. 630. 945. 1505. 1739 al vg sy^h
(Γ 104. 1241) • **21** ἔγν- Φ^{72} ; Hier Did^{pt} | εἰς τα ὁπισω ανακαμψαι απο \mathfrak{N} A Ψ 048^{vid}.
33^{vid}. 81. 623. 2464 pc sams; Did Hier (614. 630. 1505 pc: επιστρ.) | επιστρ- εκ \mathfrak{M} | txi Φ^{72}
B C P 323. 945. 1241. 1739 al • **22** Γ δε \mathfrak{N}^2 C P Ψ 1739 \mathfrak{M} vg^{ms} sy | γαρ 945 vg bo | txi
 Φ^{72} \mathfrak{N}^2 A B 33^{vid} pc vg^{ms} sa; Did Spec | παρανομίας 33 | Γ -σμα \mathfrak{N} A C² P Ψ 048 \mathfrak{M} vg;
Did | txi Φ^{72} B C* 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al; Spec

3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὁμῖν γράφω ἐπι-
στολήν, ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰ-
λικρινῇ διάνοιαν **2** μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημά-
των ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων
ὑμῶν ἐντολῆς τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος, **3** τοῦτο πρώτον
γινώσκοντες ὅτι ἐλεύσονται ἐπ' ἑσχάτων τῶν ἡμερῶν
[ἐν] ἐμπαιγμονῇ· ἐμπαίκεται κατὰ τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας
αὐτῶν· πορευόμενοι **4** καὶ λέγοντες· ποῦ ἐστὶν ἡ ἐπαγ-
γελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες Γ ἐκοι-
μήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως.
5 Λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν
ἐκπαλαι καὶ γῆ ἐξ ὕδατος καὶ δι' ὕδατος· Γ συνεστῶ-
σα τῷ τοῦ θεοῦ λόγῳ, **6** δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι
κατακλυσθεὶς ἀπώλετο· **7** οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ
γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσιν Γ πυρὶ τηρού-
μενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας ὅτων ἀσεβῶν
ἀνθρώπων.
8 Ἐν δὲ τούτῳ μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι
μία ἡμέρα Γ παρὰ κυρίῳ ὥς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη
ὥς ἡμέρα μία. **9** οὐ Γ βραδύνει Γ κύριος τῆς ἐπαγγελίας,
ὥς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς
ὑμᾶς, μὴ βουλόμενός τινος ἀπολέσθαι ἀλλὰ πάντας εἰς
μετάνοιαν χωρῆσαι.

1,13

Jd 17

1,11!

2 T 3,11

Jd 18

Jr 17,15 Ez 12,22

Mt 24,48

cf Mc 13,30

Gn 1,2.6.9

2,5 Gn 7,21 Hen
83,3-5

10

Ps 90,4

Sir 35,19 Hab 2,3

H 10,37

1 P 3,20

R 2,4 1 T 2,4!

Φ 3,1 Φ | ὑμιν A* 1241. 1739* pc • **2** ἡμῶν Ψ 614. 623. 630. 1505. 1852. 2298. 2464
al | - 945. 1241. 1739. 1881 pc vg^{ms} sy co | txi Φ^{72} \mathfrak{N} A B C P 048 \mathfrak{M} t vg • **3** -του (C*)
P \mathfrak{M} ; Aug | txi Φ^{72} \mathfrak{N} A B C³ Ψ 0156^{vid}. 614. 630. 945. 1241. 1739 al t vg co; Hier | Γ 2 Φ^{72}
C P 0156^{vid}. 323. 945 al vg^{ms}; Aug Cass | ἐμπαιγμονῆς 614. (1505) pc sy^h | Γ \mathfrak{M} bo^{ms} | txi
 \mathfrak{N} A B Ψ 81. 1241. (1739) al vg | Γ 2 I \mathfrak{N} A 322. 323. 614. 630. 945. 1505 al | I Φ^{72} Ψ pc t vg
• **4** ἡμῶν (049). 614. 630. 1505. 1852 pc vg^{ms} sy co • **5** ἡ γῆ C P 0156. 1243 pc | Γ K;
Bedap^{pt} | (J 3,5) εἰς ὑδ. καὶ πνεύματος 431. 1241 pc | καὶ ὕδατος Ψ | Γ -στωτα \mathfrak{N}^2 Ψ 322.
323. 2464 | -στωσης Φ^{72} B | -στωσαι K | txi \mathfrak{N}^2 A C P 048^{vid}. 049. 0156^{vid}. 33. 1739 \mathfrak{M}
vg; Aug^{pt} • **6** δι' οὐ P 69^{vid}. 945 t vg^{ms} [δι' οὐ Windisch, δη ὧν Wohlenberg cij] • **7** Γ 1 3
 Φ^{72} 630 | - 945; Qu | Γ -του \mathfrak{N} C \mathfrak{M} sy | txi Φ^{72} A B P Ψ 0156^{vid}. 33. 81. 323. 945. 1241.
1505. 1739 al latt co | Γ εν C* P 0156^{vid}. 322. 323. 945. 1241. 1243. 1739. 1881. 2298 al vg^{ms}
co? | Γ ασεβείας A | Φ Φ^{72} • **8** ἐν δε τούτῳ (Φ^{72} sine acc.) 0156. 69. 81. 623. 1241. 1243.
1505. 1881 al | Γ 2 630. 1505. 1852. 2464 pc sy; Qu | παρὰ κυρίου \mathfrak{N} | κυρίου pc; Ir |
- 2495 | Φ Φ^{72} \mathfrak{N} 1241 • **9** βραδύνει K 1852 vg^{ms} (sine acc. Φ^{72} \mathfrak{N} A B C P 048. 0156) |
 Γ ὁ \mathfrak{M} | txi Φ^{72} \mathfrak{N} A B C P Ψ 048^{vid}. 0156. 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al | Φ Ψ 048 vgst.ww;
Pel | εἰς ἡμᾶς \mathfrak{M} | δι' ὑμᾶς \mathfrak{N} A Ψ 33. 614. 623. 630. 1505. 1852. 2464 al latt sy sa | txi
 Φ^{72} B C P 048^{vid}. 0156. 69. 81. 323. 945. 1241. 1739 al bo

1 Th 5,21
Mt 24,29.35 • 12
Kol 2,20! • 7 •
Ap 20,11

10 Ἦξει δὲ τὴν ἡμέραν κυρίου ὡς κλέπτῃς^τ, ἐν ἣ ὅοι οὐρανοὶ ῥοιζήδον παρελεύσονται στοιχειᾶ δὲ καυσούμενα λυθήσεται καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα^τ· γεω-
ρεθήσεται. **11** Τούτων ὁὕτως πάντων^λ λυομένων πο-
ταποὺς δεῖ ὑπάρχειν [ὑμᾶς] ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ
εὐσεβείαις, **12** προσδοκῶντας (καὶ σπεύδοντας) τὴν
παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας δι' ἣν οὐρανοὶ πυ-
ρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχειᾶ καυσούμενα^τ τήκε-
ται. **13** καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν^λ· κατὰ τὸ
ἐπάγγελμα^λ αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατ-
οικεῖ.

14 Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε
ἄσπιλοι καὶ ἁμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ **15** καὶ
τὴν τοῦ κυρίου ὁμήων μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε,
καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν
δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ ἐν πάσαις
ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστὶν
δυσνόητά τινα, ἀ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι^τ στρεβλοῦ-
σιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν^λ αὐτῶν
ἀπώλειαν.

17 Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσε-
σθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκ-
πέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, **18** ἁυξάνετε δὲ ἐν χάριτι

10 τὴν ἡμέραν κυρίου ὡς κλέπτῃς^τ· ἐν ἣ ὅοι οὐρανοὶ ῥοιζήδον παρελεύσονται στοιχειᾶ δὲ καυσούμενα λυθήσεται καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα^τ· γεω-
ρεθήσεται. **11** Τούτων ὁὕτως πάντων^λ λυομένων πο-
ταποὺς δεῖ ὑπάρχειν [ὑμᾶς] ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ
εὐσεβείαις, **12** προσδοκῶντας (καὶ σπεύδοντας) τὴν
παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας δι' ἣν οὐρανοὶ πυ-
ρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχειᾶ καυσούμενα^τ τήκε-
ται. **13** καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν^λ· κατὰ τὸ
ἐπάγγελμα^λ αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατ-
οικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε
ἄσπιλοι καὶ ἁμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ **15** καὶ
τὴν τοῦ κυρίου ὁμήων μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε,
καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν
δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ ἐν πάσαις
ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστὶν
δυσνόητά τινα, ἀ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι^τ στρεβλοῦ-
σιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν^λ αὐτῶν
ἀπώλειαν. **17** Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσε-
σθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκ-
πέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, **18** ἁυξάνετε δὲ ἐν χάριτι

καὶ γνώσει τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ^τ. αὐτῷ ἡ δόξα (καὶ νῦν καὶ) εἰς ἡμέραν αἰῶνος^λ.
Ὁ[ἀμήν.]

1 Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὁ ἀκηκόαμεν, ὁ ἐωράκαμεν τοῖς
ὀφθαλμοῖς ἡμῶν, ὁ ἐθεασάμεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν
ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου τῆς ζωῆς – **2** καὶ ἡ ζωὴ
ἐφανερώθη, καὶ τὴν ἐωράκαμεν καὶ μαρτυροῦμεν καὶ ἀπα-
γέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον ἥτις ἦν πρὸς τὸν
πατέρα καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν – **3** ὁ ἐωράκαμεν καὶ ἀκη-
κόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὅτι καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν
ἐχῃτε μεθ' ἡμῶν, καὶ ἡ κοινωνία^λ ὁδὸς ἡ ἡμετέρα
μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ. **4** καὶ ταῦτα γράφομεν ἡμεῖς, ἵνα τὴν χαρὰν ἡμῶν
ἡ πεπληρωμένη.

5 Καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐ-
τοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστὶν καὶ σκο-
τία^λ ἐν αὐτῷ οὐκ ἐστὶν^λ οὐδεμία. **6** Ἐὰν εἰπῶμεν
ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ καὶ ἐν τῷ σκότει περι-
πατοῦμεν, ψευδοῦμεθα καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν. **7** Ἐὰν

18 πιστεῖ P 69 pc | τὴν ἡμέραν κυρίου ὡς κλέπτῃς^τ· ἐν ἣ ὅοι οὐρανοὶ ῥοιζήδον παρελεύσονται στοιχειᾶ δὲ καυσούμενα λυθήσεται καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα^τ· γεω-
ρεθήσεται. **11** Τούτων ὁὕτως πάντων^λ λυομένων πο-
ταποὺς δεῖ ὑπάρχειν [ὑμᾶς] ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ
εὐσεβείαις, **12** προσδοκῶντας (καὶ σπεύδοντας) τὴν
παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας δι' ἣν οὐρανοὶ πυ-
ρούμενοι λυθήσονται καὶ στοιχειᾶ καυσούμενα^τ τήκε-
ται. **13** καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν^λ· κατὰ τὸ
ἐπάγγελμα^λ αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατ-
οικεῖ. **14** Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα προσδοκῶντες σπουδάσατε
ἄσπιλοι καὶ ἁμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ **15** καὶ
τὴν τοῦ κυρίου ὁμήων μακροθυμίαν σωτηρίαν ἡγεῖσθε,
καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν
δοθεῖσαν αὐτῷ σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, **16** ὡς καὶ ἐν πάσαις
ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν αἷς ἐστὶν
δυσνόητά τινα, ἀ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι^τ στρεβλοῦ-
σιν ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφὰς πρὸς τὴν ἰδίαν^λ αὐτῶν
ἀπώλειαν. **17** Ὑμεῖς οὖν, ἀγαπητοί, προγινώσκοντες φυλάσσε-
σθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες ἐκ-
πέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, **18** ἁυξάνετε δὲ ἐν χάριτι

1,2! Ph 3,8! •
1,11! •
R 16,27! • Sir 18,
10

2,13 J 1,1; 15,27
Is 43,13 • Ac 1
4,20 J 1,14; • 20,20.
25 L 24,39

4,9 J 1,4 R 3,21
5,20

J 1,18

7

Ph 1,5

1 K 1,9

5,13 • J 15,11! 2 K
1,24 2 J 12

3,11; 2,25; 5,11 •

Jc 1,17

2,11 J 8,12! •

2,4! • J 3,21

ο δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτί, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' ἡλλήλων καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ἡ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας.

8 ἂν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. 9 ἂν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστός ἐστιν καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας καὶ ἡ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. 10 ἂν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιοῦμεν αὐτὸν καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.

2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἂν τις ἁμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν δίκαιον. 2 καὶ αὐτὸς ἴλασμός ἐστιν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.

3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἂν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. 4 ὁ λέγων ὅτι ἐγνώκα αὐτόν καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστίν (καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν). 5 ὅς δ' ἐν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ὁ ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται, ἐν τούτῳ γινώσκουμεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμεν. 6 ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησεν καὶ αὐτὸς [οὕτως] περιπατεῖν.

7 Ἀγαπητοί, οὐκ ἐντολὴν καινὴν γράφω ὑμῖν ἀλλ' ἐντολὴν παλαιάν ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς. ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστίν ὁ λόγος ὃν ἠκούσατε. 8 πάλιν ἐντολὴν καινὴν

3 • Ap 1,5; 7,14
H 9,14
Prv 20,9

2,4! | Prv 28,13
Ps 32,5 •
1 K 10,13! Dt
32,4 •
2,12

8

5,10

J 14,16!
28; 3,7 Act 3,14! |
4,10 R 3,25! H 2,
17 •
J 11,51s •
2 K 5,19

5,2

3,22 | 9; 1,6; 4,20 •
Tt 1,16 •
J 15,10

1,8 J 8,44! |
J 14,21,23 •
5,3; 4,12,17s.

J 13,15

J 13,34!

24; 3,11 2J 5s

7 • Ψ 322. 323. 945. 1241. 1243. 1739. 1881 pc l z* b^{omss}; Hier | 'αυτου Avid t w vg^{mss}; Tert Cl Hier | ' 2-4 1243* vg^{mss}; Tert Cl^{lat} | I. Χριστου τ. υι. αυτ. A 33 M t w z vg^{cl-ww} sy^{h*} bo | I. Χριστου pc; Cass | txi B C P Ψ 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pc l vgst sy^p sa b^{omss}; Cl | ' καθαριει (623). 945. 1241. 1739. (1852. 2464) al • 8 του θεου 614. 630. 1505 al sy^h | ' 3 4 l 2 A C K P 33. 69. 323. 614. 630. 945. (1241). 1505. 1739 al latt sy^h • 9 των B C Ψ 81. 614. 623. 630. 1505. 1852. 2464 al vg^{cl-ww} sy | 'σει A C^{vid} 33. 623. 1243. 1852. 2464 al • 10 ημαρτομεν 322. 323. 945. 1241. 1739. 1881. 2298 al | ' 3 4 l 2 614. 630. 1505. 1852 al vg^{mss} sy^h • 11 τανητε 614. 630. 1505 pc | [τον Markland cj] • 2 μονων B l. 614*. 1243 al • 3 τηρησωμεν Ψ 1852 | φυλαξωμεν B* • 4 C K L P 049. 69. 1881 M; Cl^{pt} Lcf^{pt} | / B | 2 3 A P Ψ 33^{vid}. 322. 323. 1243. 1739 h vgst | ' 2 Ψ 623. 945. 1505. 1852 pc | η αληθεια του θεου B pc • 5 322. 323. 1241. 1739. 1881 pc | 'εαν εις αυτον τελειωθωμεν Ψ (t vg^{mss}); Aug Beda • 6 A B 33. 623. 2464* al w z vg sy^p; Cl Cyp | txi B C P Ψ 1739 M l sy^h; Hier^{pt} • 7 αδελφοι K L 049. 69 M | 'απ' αρχης M | txi B A B C P Ψ 323. 945. 1241. 1739 al latt sy co; Cl^{lat}

γράφω ὑμῖν, ὃ ἐστίν ἁληθὲς ἐν αὐτῷ καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. 9 Ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν τὸν ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστίν ἕως ἄρτι. 10 ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ φωτὶ μένει καὶ σκάνδαλον οὐκ ἔστιν. 11 ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστίν καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ καὶ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

12 Γράφω ὑμῖν, τέκνια, ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

13 γράφω ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν πονηρόν.

14 Ἐγραψα ὑμῖν, παιδία, ὅτι ἐγνώκατε τὸν πατέρα. Ἐγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. Ἐγραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν.

15 Μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἂν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν αὐτῷ. 16 ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς σαρκὸς καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστίν. 17 καὶ ὁ κόσμος παράγεται καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὃ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα.

18 Παιδία, ἐσχάτη ὥρα ἐστίν, καὶ καθὼς ἠκούσατε ὅτι ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γέγονασιν, ὅθεν γινώσκουμεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. 19 ἐξ

8 (2 3 l A | αλ. και εν αυτω B 1241 pc vg; Hier | 'ημιν A 049. 69. 322. 323. 945. 1739. 1881. 2298 al h t vg^{mss} sy^{hmg} sams boms; Hier | ' σκια A • 9 ψευστης εστιν και B 614 pc • 10 3 4 l 2 B A C 81^{vid}. 623. 2464 pc; Lcf • 11 'μενει P 1243 pc • 12 τ. μου 630 | παιδια 322. 323. 945. 1241. 1739. 1881. 2298 al; Hier | ' υμων L Ψ 69. 614. 630. 1505. 2464 al; Did • 13 το B 209 • 14 'γραφο M it vg^{cl-ww} | txi P^{74vid} B A B C L P Ψ 33. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al vgst sy co; Or^{lat} Cyr | ' το B Ψ*; Aug^{pt} | B sa • 15 ο 69. 945. 1241. 1505. 1881* al | ' θεου A C 33 pc w z bop^t; Cn | ' θεου και πατρ. 614 pc boms • 17 ο A P 33. 323. 945. 1241. 1739 al h vg^{mss} sams; Or | ' αυτου 1827 pc | - pc | ' quomodo [et] ipse manet in aeternum (t vg^{mss}) sams(s); Cyp Lcf Aug • 18 ο A L 1881 pc | ' οτι ο B 33 M | txi B* B C Ψ 1739 pc (P illeg.); Or

R 13,12 J 8,12!
4!

R 14,13 Ps 119,
165

1,6 J 12,35!

1,9 1K 6,11

1,1!

4,4 • 5,18

12

13a • 1,1!

13b • E 6,10

2,24; 3,24 J 5,38

1 K 7,31

Jc 4,4 J 5,42!

G 5,16! Tt 2,12

1 P 4,2 •

Jc 4,16 •

3,17 • J 8,47! |

1 K 7,31

Mt 7,21! 1 P 4,2

1 K 10,11!

22; 4,3 2J 7 Mt

24,24p

Act 20,30
1 K 11,19
271
J 6,69! • 1 K 8,1 |
2 P 1,12 J 8,32
Mt 10,33! • 5,1 •
18!
J 17,3
2 J 7 • 4,15!
L 10,16!
2 J 9
71
3,24
1,51 • 2 T 1,1 Tt 1,2
3,71
20 2 K 1,21 Act
10,38!
1 Th 4,9
J 14,26!
3,2
3,21! • Ph 1,20
2,1!

ἡμῶν ἐξηλθαν ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν· εἰ γὰρ ἔξ ἡμῶν ἦσαν, μεμενῆκεισαν ἂν μεθ' ἡμῶν· ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶν πάντες ἐξ ἡμῶν. **20** καὶ ὑμεῖς χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου (καὶ οἴδατε πάντες). **21** οὐκ ἔγραψα ὑμῖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτὴν καὶ ὅτι ὅπαν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. **22** Τίς ἐστὶν ὁ ψεύστης εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χριστός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. **23** πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱὸν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει, ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱὸν καὶ τὸν πατέρα ἔχει. **24** Ὑμεῖς τ' ὁ ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἡκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ (υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ) μενεῖτε. **25** καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. **26** Ταῦτα τ' ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. **27** καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ' αὐτοῦ, μένετε ἐν ὑμῖν καὶ οὐ χρειαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς, ἀλλ' ὥς τὸ (αὐτοῦ χρίσμα) διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων καὶ ἀληθές ἐστιν καὶ οὐκ ἔστιν ψεῦδος, ὁ καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μένετε ἐν αὐτῷ. **28** Καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ἐὰν φανερωθῇ ἡ σχῶμεν παρρησίαν καὶ μὴ αἰσχυνοῦμεν ἀπ' αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. **29** ἐὰν εἰδῇτε ὅτι δίκαιος

19 3 / 2 N A P 33. 1739 M lat; Ir lat Tert Cl Cyp Did | txt B C P 614. 630. 1505 al; Ambr | ρωθη 630. 1505 pc h z syp hmg | / 630. 1505 pc vg mss syh; Ir lat Cl lat | ἦσαν vg mss syp • 20 2 3 B sa | κ. οἰδ. παντα A C (049). 33. 1739 M latt sy bo | txt N P P pc; Hes • 21 ° C • 23 M z vgms boms | txt N A B C P Ψ 33. 323. 614. 630. 1505. 1739 al lat sy co; Or Cyp • 24 Τουν M; Aug | txt N A B C P Ψ 33. 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al lat sa mss (bo) | / 2 4 5 B pc lat | 5 2-4 I N 623 al (vgms) syp sa mss (boms) | υἱω καὶ ἐν τῷ πνεύματι 69. 945 | txt A C P Ψ 33. 1739 M vg mss syh sa mss • 25 ὑμιν B 1241. 1881 pc vg mss • 26 τ δε N 1852 syp • 27 χαρισμα B 1505 pc (vgms) | μενετω εν υμ- P Ψ 33. 69. 323. 945. 1241. 1739 al it vgcl ww (630. 1505 pc syh) | μενει εν ημ- A*vid | txt N A C B C pc vgst (M) | αλλα B pc vgms; Hier Aug | / αυτο χρ. A M; Hier Aug^u | αὐτου (-το 2495 pc) χαρισμα 33. 1505 pc | αὐτου πνευμα N* (bo) | txt N² B C P Ψ 323. 614. 630. 945. 1241. 1739 al (lat) sy^(p) sa; Cyr | ° A pc | ρ-νεῖτε 049 M | txt N A B C P Ψ 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt co • 28 (h. t.?) - N 69. 630 vg mss | /-4 81 | / οταν M | txt N A B C P Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al | / εχωμεν N* 33 M | txt N² A B C P Ψ 81. 323. 945. 1241. 1739 al | 3-6 / 2 N

ἐστίν, γινώσκετε ὅτι ὁ καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην (δέδωκεν ἡμῖν) ὁ πατήρ, ἵνα τέκνα θεοῦ κληθῶμεν, καὶ ἐσμέν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. **2** ἀγαπητοί, νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὐπω ἐφανερώθη τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν τ' ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὁψόμεθα αὐτόν καθὼς ἐστίν. **3** καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύτην ἐπ' αὐτῷ ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστιν.

4 Πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία. **5** καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας τ' ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. **6** πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτάνει· πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτόν οὐδὲ ἔγνωκεν αὐτόν.

7 Τεκνία, μὴδεὶς πλανάτω ὑμᾶς· ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην δίκαιός ἐστιν, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. **8** ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. **9** Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. **10** ἐν τούτῳ φανερά ἐστίν τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου· πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ.

11 Ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἡκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, **12** οὐ καθὼς Καὶν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ· καὶ χάριν τίνος

29 ° B P M it vg mss syh sa mss bo; Ambr Aug | txt N A C P 33. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al vg syp sa mss
¶ 3,1 (εδ- ημ- A L Ψ 33. 323. 945. 1739 al | εδ- υμ- 81. 623 | δεδ- υμ- B K* 049. 1505 pc | δεδ- (et o πατ. υμων) 1241 | txt N C P M | ° K L 049. 69 M vg mss | υμας N* C P M vg mss | txt M⁷⁴ N² A B Ψ 33. 323. 614. 630. 945. 1505. 1739 al lat syh sa mss; Or^u • 2 τ δε M syp sa mss bo; Or^u | txt N A B C P Ψ 33. 81. 323. 945. 1241. 1739 al latt syh sa mss; Or^u • 5 οἴδαμεν N pc vgms sa mss boms | τημων N C P M vgcl ww syp sa mss | txt A B P 33. 323. 945. 1241. 1739 al it vgst syh sa mss bo • 7 παιδια A P Ψ 33. 323. 945. 1241. 1739 al syhmg (C illeg.) | ρ μη τις A • 8 ο δε A pc t vg mss; Cl lat Lcf | και ο Ψ • 10 π. την δικ. A C K P 69. 81. 323. 945. 1241. 1739 al | ων δικαιος Ψ t vg syhmg (sa); Tert Or Cyp | txt N B 33 M syh • 11 επαγγελια N C P Ψ 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al sa mss bo; Lcf | txt A B 049. 33 M

3,7.10
4,7!
J 1,12! L 20,36!
R 8,16 •
J 16,3!
Koi 3,4
2,28 J 14,2s • Ph 3,21!
H 12,14 Mt 5,8 |
2 K 7,1
8a; 5,17 • Mt 7,23
2 Th 2,3,8
8b • J 1,29! Is 53,
4s.11s 1 P 2,24! •
J 8,46! Is 53,9 |
9! R 6,14 •
3 J 11 • 2,4 |
2,26; 4,6 2 J 7 •
2,29!
2,1! |
J 8,34.44 2 Th 2,
3,9 •
5
4,7!
6; 5,18 Mt 7,18; •
13,37s
2,29
J 8,47!
1,51 • 2,7! •
J 13,34! | Gn 4,8

H 11,4! ἔσφαξεν αὐτόν; ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια.

J 15,18!s **13** [Καὶ] μὴ θαυμάζετε, ἀδελφοί T, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος.

J 5,24 **14** ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς T· ὁ μὴ ἀγαπῶν T μένει ἐν τῷ θανάτῳ.

2,11 **15** πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν T αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστίν, καὶ οἶδατε ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν T αὐτῷ μένουσαν.

J 8,44 **16** ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκεν· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν T ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς T θῆναι.

Mt 5,21s · 2J 2 **17** ὅς δ' ἂν T ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου καὶ T θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ T κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ T μένει ἐν αὐτῷ;

J 15,13!; · 13,14! **18** Τεκνία T, μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ (μῆδὲ τῇ) γλώσσῃ ἀλλὰ ἐν ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ.

R 16,4 **19** [Καὶ] ἐν τούτῳ T γνωσόμεθα ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ T πείσομεν τὴν καρδίαν· ἡμῶν, **20** T ὅτι ἐὰν T καταγινώσκῃ ἡμῶν ἡ καρδιά, ὅτι

2,16 · Jc 2,15s Dt **21** T ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν θεόν, ὅτι μερίζοντες ἐσμέν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

15,7s **22** T ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν θεόν, ὅτι μερίζοντες ἐσμέν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

4,20 **23** T ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν θεόν, ὅτι μερίζοντες ἐσμέν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

Jc 1,22! **24** T ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν θεόν, ὅτι μερίζοντες ἐσμέν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

J 18,37! **25** T ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν θεόν, ὅτι μερίζοντες ἐσμέν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

J 21,17 **26** T ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν θεόν, ὅτι μερίζοντες ἐσμέν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

2,28; 4,17; 5,14 **27** T ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν θεόν, ὅτι μερίζοντες ἐσμέν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

H 4,16! cf R 5,1s | **28** T ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὸν θεόν, ὅτι μερίζοντες ἐσμέν ὁ θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει πάντα.

13 ^ot A B 33^{vid} M^l lat sy^h | t^lxt N^c C^{vid} P Ψ 323. 945. 1241. 1739 al r z vg^{mss} sy^p | T^lμου M^l vg^{mss} sy | t^lxt N A B C P Ψ 33. 69. 323. 945. 1241. 1739 al lat · **14** T^lημων N Ψ pc vg^{mss} | T^lτον αδελφον C Ψ M^l vg^{mss}; Cass | τον αδ. αυτου P 69. 614. 630. 1505 al vg^{mss} sy; Tyc | t^lxt N A B 33. 323. 945. 1241. 1739 al lat sa^{mss} bo · **15** T^lεαυτου B | T^lεαυ- N A C P Ψ 1739 M^l | t^lxt B K 049. 33. 69^{vid}. 323. 614. 1241 al · **16** T^lπερι P Ψ 1243 pc | T^lτιθεναι M^l | -Ψ | t^lxt N A B C (P 81). 945. (1241). 1739. (1852) al; Did · **17** T^lεχει L 33. 322. 323. 614. 623*. 1241. 1243. 2464 al | T^lθεωρει K L 049. 69. 81. 323. 614. 1241. 1505 pm | T^lκλεισει L 33^{vid}. 623. 1243. 1881. 2464. 2495 al | T^lμενει B² K L 1505 al | t^lxt (Ψ) 1739 M^l (N A B* C P 2464 sine acc.) · **18** T^lμου K L 049. 69. 614. 2298 M^l | T^l P Ψ 1. 33. 632. 945. 1241. 1881. 2464 al; Cl | και N · **19** T^l 2 3 A B 623. 2464 pc lat bo; Cl | και (-pc sy^h) εκ τουτου 614. 630. 1505. 1852 pc sy^h | t^lxt N C P Ψ 1739 M^l r w sy^p sa bo^{mss}; Aug | T^lγινωσκομεν K L 049. 623. 2464 M^l lat | T^lτου Bultmann c^j | T^l-σωμεν την -διαν Ψ 322. 323. 945. 1241. 1739 pc | -σωμεν τας -διας 69. 623. 630. 1243. 2464 pc vg^{cl} | -σωμεν τας -διας N A C P Ψ M^l t vg^{cl} | t^lxt A* B pc h (r) co; Aug · **20** T^l [T^l τι comm] | T^lμη Ψ t w vg^{mss} | T^l 33 pc latt sa^{mss} bo · **21** T^lαδελφοι N pc | T^l - A B Ψ 33. 322. 323. 945. 1241. 1739 pc vg^{cl}; Or^p Meth Aug^p | T^lημων N A Ψ 33. 1739 M^l lat sy; Cl^{lat} Meth Did^p | T^lημων 1241. 1505 | t^lxt B C pc vg^{mss}; Or Did^p Aug^p | T^lεχει B Ψ 322. 323. 1241. 1739 pc | T^lεχωμεν 33. 1243 pc vg^{mss}; Lcf^p | T^l 33 pc latt sa^{mss} bo · **22** T^l 33 pc latt sa^{mss} bo · **23** T^l 33 pc latt sa^{mss} bo · **24** T^l 33 pc latt sa^{mss} bo · **25** T^l 33 pc latt sa^{mss} bo · **26** T^l 33 pc latt sa^{mss} bo · **27** T^l 33 pc latt sa^{mss} bo · **28** T^l 33 pc latt sa^{mss} bo

ἐὰν αἰτῶμεν λαμβάνομεν T ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολάς αὐτοῦ T τηροῦμεν καὶ τὰ ἄρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν.

23 Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα T πιστεῦσωμεν (τῷ ὀνόματι) T τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ T Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν T ἡμῖν. **24** καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ· καὶ ἐν τούτῳ γινώσκειται ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ πνεύματος οὗ T ἡμῖν ἔδωκεν.

4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε ἀλλὰ δοκιμάζετε (τὰ πνεύματα) εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστὶν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφήται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. **2** ἐν τούτῳ T γινώσχετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ· πᾶν πνεῦμα ὁ ὁμολογεῖ T Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ T ἐληλυθότα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, **3** καὶ πᾶν πνεῦμα ὁ (μὴ ὁμολογεῖ) T τὸν Ἰησοῦν T ὁ ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστίν· καὶ τοῦτο ἐστὶν τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, T ὁ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη.

4 T ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ νενικῆκατε αὐτούς, ὅτι μερίζοντες ἐστέ ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. **5** αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσίν, διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσιν καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. **6** ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, ὁ γινώσκων τὸν θεὸν ἀκούει ἡμῶν, T ὅς οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἀκούει ἡμῶν. (ἐκ τούτου) γινώσκειται τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης.

7 Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν T ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται καὶ γινώσκει τὸν θεόν.

22 T^lπαρ' K L 049. 69. 2298 M^l | T^l-ρωμεν N A K Ψ 1881. 2464 al vg^{mss} · **23** T^l-ευομεν N A C Ψ (0245). 33. 81. 323. 614. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al | t^lxt B M^l | T^lεν τω -ματι 614 vg | εις το -μα 623. 2464 pc | - (sed τω υιω αυ. I. Χριστω) 33 pc | T^l A 1846 pc vg^{mss} | T^l 049 M^l | t^lxt N A B C Ψ 0245. 33. 81. 323. 614. 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy co; Lcf · **24** T^l N K 69. 81. 614. 630. 945. 1243. 1505 al r vg^{cl}; Cl^{lat} · **4,1** T^lπαντα τα πν. K | T^lπαν πνευμα Ψ · **2** T^l-κεται Ψ* M^l lat sy^p | T^l-κομεν N* 630 pc | t^lxt N² A B C L Ψc 33. 614. 945. 1739. 1852. 1881 al sy^h; Irlat | T^l C | T^l-θεναι B pc · **3** T^l λυει vg; Irl^{1739mg} Cl^{1739mg} Or^{1739mg} Lcf | T^l I. κυριον N | T^lτον (- K pm) I. Χριστον (I 614) M^l | vg^{mss} | T^lτον Χρ. 1846 | I. 1881. 2464 | t^lxt A B Ψ 33. 81. 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 pc; Irl^{1739mg} Cl^{1739mg} Or | T^lεν σαρκι εληλυθοτα N Ψ (33) M^l | vg^{mss} sy; Cyp Ambr Aug | t^lxt A B 323. 945. 1241. 1739 pc r vg co; Irlat Or | T^l K L 049 al | T^lοτι N 623. 2464 pc | T^lοὐ Ψ r vg^{cl} ww · **6** T^l (h. t.?) A L 1241. 1881 pc vg^{mss} | T^lεν τουτω A 81 vg sy^p co · **7** T^lτον θεον A

Mt 7,7! J 14,13! · 2,31! H 13,21 cf J 8,29 | J 13,34! · 5,13! J 6,29 J 15,17

2,24; 4,13-16 J 6, 56!

R 8,9

1 Th 5,21

1 T 4,1

Mt 24,24! Ap 2,2

Mt 10,32 R 10,9 · 1 K 12,3

2J 7 Mt 10,33! ·

J 8,47! · 2,18!

J 8,47! · 2,13; 5,4s

J 3,31; 15,19

4

1 K 14,37

J 14,17! · 3,7! 1 T

4,1 Psal 8,14 | J 13,34!

2,29; 3,9; 5,1.4.18 J 1,13 ·

2,3 J 17,3

ὕδωρ καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἓν εἰσιν). **9** εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ μεῖζων ἐστίν· ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ θεοῦ ὅτι μεμαρτύρηκεν περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **10** ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν· ἔν ἐαυτῷ, ὁ μὴ πιστεύων (τῷ θεῷ) ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρτυρίαν ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ θεός· περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. **11** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζῶν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός, καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστίν. **12** ὁ ἔχων τὸν υἱὸν ἔχει τὴν ζωὴν· ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει.

13 Ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν ἵνα εἰδῆτε ὅτι ζῶν ἔχετε αἰώνιον, (τοῖς πιστεύουσιν) εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. **14** Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν (ὅτι ἐάν τι) αἰτῶμεθα κατὰ τὸ ἑθέλημα αὐτοῦ ἀκούει ἡμῶν. **15** καὶ ἐάν οἶδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν ὁ ἐάν αἰτῶμεθα, οἶδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα ἃ ἠτήκαμεν ἅπ' αὐτοῦ. **16** Ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ καὶ δώσῃ αὐτῷ ζωὴν, (τοῖς ἁμαρτάνουσιν) μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον· οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. **17** πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία τοῦ πρὸς θάνατον.

18 Οἶδαμεν ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ

9 ἦν P 28 | txt N A B Ψ 33, 323, 945, 1241, 1505, 1739 al lat co | ὅτι quem misit salvatorem super terram, et filius testimonium perhibuit in terra scripturas perficiens, et nos testimonium perhibemus quoniam vidimus eum et adnuntiamus vobis ut credatis, et ideo vg^{ms}; Bea • **10** τοῦ θεοῦ 74^{vid} A 81, 623, 945, 1241, 2464 al latt (33 illeg.) | ὅτι αὐτῷ A B P 28 | txt N Ψ 049, 0296, 69, 323, 614, 630, 945, 1505, 1739 al | τῷ υἱῷ A 81, 322, 323, 623, 1241, 1739*, 2464 al vg sy^{hmg} | τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ pc sa bo^{pt} | Iesu Christo Spec | -vg^{ms} | txt N B P Ψ 0296, 1739^{ms} 28 l r sy bo^{pt}; Aug | / 2 1881 pc vg^{ms}; Aug | -048 • **11** / 2 3 / B 0296, 69, 323, 614, 630, 1505, 1739 al sy^h | υἱ- ο θ. 1241 | txt N A P Ψ 28 lat • **13** / (cf 13b) τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ον. του υι. του θ. P 28 et / και ινα πιστευητε P Ψ 323, 1739*, 1881 28 | οι πιστευοντες N² A 33^{vid}, 623 pc | txt N* B 0296, 1505, 1852 pc r vg sy^h • **14** ἔχομεν A 1243 pc vg^{ms} | ὅτι ο (ε)αν 33, 81 latt | ο τι (vl οτι) (ε)αν A 049, 69* pc | ὀνομα A • **15** / -σαμεν 322, 323, 1241, 1739, 1846, 1881, 2298 al | / παρ' A P Ψ 1739 28 | -2464* | txt N B 33, 81, 2464* al • **16** / -τανοντι (/ 614), 630, 945, 1505, 1852 pc l vgcl,ww (sy^h) | τοῖς μη -τανουσιν ἁμαρτιαν A (pc) • **17** / - 33, 623, 1243, 1852, 2464* pc l t vgcl,ww sy^h sa bo^{ms} | μη 2464* pc; Cl

ἁμαρτάνει, ἀλλ' (ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ) τηρεῖ τὰ αὐτὸν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ. **19** οἶδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. **20** (οἶδαμεν δὲ) ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἦκει τ καὶ ἔδεδωκεν ἡμῖν διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν, καὶ ἐσμέν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεὸς καὶ ζωὴ αἰώνιος.

21 Τεκνία, φυλάξατε ἑαυτὰ ἀπὸ τῶν εἰδώλων. τ

ΙΩΑΝΝΟΥ Β'

1 Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, **2** διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα. **3** ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις ἡ εἰρήνη παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ.

4 Ἐχάρην λίαν ὅτι εὑρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπα-

18 ἐγεννηθη: ο δε γεννηθεις εκ 33 | η γεννησις 1505, 1852, 2138 latt (sy^h) bo | ο γε-γεννημενος εκ Or | ἑαυτον N A^c P Ψ 33, 1739 28; Or | txt A* B 614, 1505 pc latt • **20** / και οιδ. A Ψ 33, 81, 323, 614, 630, 1505, 1739 al sy sa | οιδ. L P 049, 1243 al vg^{ms} bo^{ms} | txt N B 28 bo | Tet carnem induit nostri causa et passus est et resurrexit a mortuis adsumpsit nos t vg^{ms}; Spec (Hil) | ἑδωκεν A Ψ 049, 33, 614, 630, 1505, 2464 al | / -κομεν N A B* L P 049, 33, 81, 614 al | txt B² Ψ 1739 28 | / θεον A Ψ 33, 323, 614, (629), 630, 945, 1505, 1739 al (t) vg bo^{pt} | [/ 1 οντες Harnack cj] | / η ζ. η αι. K L P (049), 69, 81, 614, 630, 945, 1505, (1881) pm | ζωνι αιωνιον παρεχων Ψ • **21** ἑαυτους N² A K P 048, 049^{vid}, 33, 81, 614, 630, 945, 1505 pm; Did | / αμην P 28 vgcl | txt N A B Ψ 33, 323, 630, 1505, 1739 al vgst,ww sy co; Did

Inscriptio: / I. επιστολη (+ καθολικη K 614 al) β' K Ψ 33, 69, 81, 614, 1241, 1739, 2464 al (630, 945, 1505 al) | του αυτου επ. β' 049 | του αγιου αποστολου I. του θεολογου επ. β' L al | txt (N A B) 048

2 / Ψ 323, 614, 630, 1241, 1505, 1739 al vg^{ms} sy^h; Cass | / ενοικουσαν A 048 | ουσαν 33 pc co | -pc | / υμ- P 81 al vg^{ms} et / υμ- 81 al vg^{ms} • **3** εστ. μεθ' υμ- 81, 945 pm l vgcl,ww bo^{ms} | - A 630, 1505, 1852, 2464 pc sy^h | txt N B P Ψ 0232, 33, 323, (614), 1241, 1739 pm vgst sy^h co | / υμιν και 630, 1505 pc sy^h | / π. κυριου N² P 33 28 vg^{ms} sy bo^{ms} | κυριου N* 630, 1881 pc | - 1505 al l vg^{ms} sa; Aug Cass | txt A B Ψ 048, 0232, 81, 323, 1739 al vg | / 2 3 4 Ψ 1505, 1852 pc | / 2 945 (pc; Cass) | τ. υι. τ. θεου 1881 (vg^{ms})

Jd 1
J 17,151 | J 8,471
G 1,41
Jr 24,7
J 17,31 Ap 3,71
R 9,5 • 111; 1,2
J 11,251 |
1 K 10,14 Epist
Jer 72

1 P 5,1 • 13
1 P 5,13 • 5 •
1 J 3,18 3 J 1
J 8,32 2 T 3,71
1 J 2,41
1 T 1,21
3 J 3s 2 Rg 20,3 6

1J 3,10.6 ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστίν· ὁ τ' ἀκακοποιῶν οὐχ ἐώρα-
κεν τὸν θεόν. **12** Δημητρίῳ μαρτυρήσεται ὑπὸ πάν-
των καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἁληθείας· καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦ-
μεν, καὶ οἶδας ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστίν.

13 Πολλὰ εἶχον γράψαι σοι ἄλλ' ὅου θέλω διὰ μέ-
λανος καὶ καλάμου (1 σοι γράφειν). **14** ἐλπίζω δὲ εὐθέως
σε ἰδεῖν, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν.

15 Εἰρήνη σοι. ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι. Ἀσπάξου τοὺς
φίλους κατ' ὄνομα. τ'

Μι 13,55p · Jc 1,11
1K 9,5

1J 5,18.1
2P 1,2
2P 1,5

2T 4,71 · 2P 2,21
G 2,4

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

11 τ' δε L 1852 pc vg^{ms} bo • 12 ἐκκλησίας φ⁷⁴vid A*vid | ἐκκλησίας καὶ τῆς αλ. C
syph.hmg | txt φ⁷⁴c ἡ A^c B P Ψ 049. 33. 1739 ᾤ latt syh co | οἶδατε P ᾤ vg^{ms} syh | οἶδαμεν
2143 al bomss | txt ἡ A B C Ψ 048. 33vid, 81. 323. 614. 1241. 1739 al d vg syh co • 13
γράφειν P (2495) ᾤ | txt ἡ A B C Ψ 048vid, 81. 323. 630. 945. 1505. 1739 al | οὐκ
ἐβουλήθην A vg | 12 I A Ψ 048. 0251vid, 33vid, 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al | σοι
γράφαι P ᾤ | txt ἡ B C pc • 14 τ' ἡ P Ψ ᾤ | txt A B C 048vid, 33. 81. 323. 1241. 1739 al |
λαλήσομεν K 049. 0251. 1241. (1243) al vg^{ms} | λαλήσαι 81 (pc) d vg^{ms} • 15 ἀδελφοί
A 33. 81* al syhmg | ἄσπασαι ἡ pc | 1 φ. σου Ψ | ἀδελφούς 630. 1505. 1611 pc syh
bomss | ἄμην L 614. 1852 al vg^{ms}

θρῶποι, οἱ πάλοι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο ὅτ' ἡ κρίμα,
ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡμῶν χάριτα μετατιθέντες εἰς ἀ-
σέλγειαν καὶ τὸν μόνον δεσπότην καὶ κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν Χριστόν ἀρνούμενοι.

5 Ὑπομνήσαι δὲ ἡμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὅ[μῃς]
πάντα ὅτι ὁ κύριος ἀπαξ λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου
σώσας τὸ δεύτερον τοὺς μὴ πιστεῦσαντας ἀπώλεσεν, **6** ἀγ-
γέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἐαυτῶν ἀρχὴν ἀλλὰ
ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον εἰς κρίσιν μεγάλης
ἡμέρας δεσμοῖς αἰδίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν, **7** ὡς
Σόδομα καὶ Γόμορρα καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὁμοι-
ον τρόπον τούτοις ἐκπορνεύσασαι καὶ ἀπελθοῦσαι ὅπι-
σω σαρκὸς ἐτέρας, πρόκεινται δεῖγμα πυρὸς αἰωνίου δι-
κην ὑπέχουσαι.

8 Ὅμοιός μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα
ὄμην μαινίσουσιν, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσιν **9** δόξας δὲ
βλασφημοῦσιν. **9** Ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ
διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώ-
ματος, οὐκ ἐτόλμησεν κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας ἀλλὰ
εἶπεν· ἐπιτιμήσαι σοι κύριος.

10 Οὗτοι δὲ ὅσα
μὲν οὐκ οἶδασιν βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ
ἄλογα ζῷα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. **11** οὐαὶ
αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδοῦ τοῦ Κάιν ἐπορεύθησαν καὶ τῇ πλάνῃ
τοῦ Βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ
Κόρε ἀπώλοντο.

12 Οὗτοι εἰσιν οἱ ἐν ταῖς

4 ο φ⁷² | κτηνῶν Ψ | 1 χαριν ἡ C P Ψ 0251. 33. 1739 ᾤ | txt φ⁷² A B | 1 ἡμῶν φ⁷²;
Lcf | 1 θεον P Ψ ᾤ (vg^{ms}) sy | txt φ⁷² 78 ἡ A B C 0251. 33. 81. 323. 1241. 1739 al vg co;
Did | 2 3 I φ⁷² | 2 3 1881 pc vg^{ms}; Lcf | ὡμῶν Ἰησ. Χρ. 1241. • 5 οὐν C Ψ 323. 1241.
1243. 1739. 2298 pc; Lcf | — 1881 pc bomss | ἀδελφοί φ⁷⁸ | 1 φ⁷² A C Ψ 0251. 33. 81.
323. 630. 1241. 1505. 1739 al latt | txt ἡ B ᾤ | ἀπαξ τούτου (τ. απ.: K) ὅτι ὁ κύριος K ᾤ |
απ. πάντα ὅτι Ἰησοῦς A B 33. 81. 2344 pc vg | απ. π. ὅτι θεὸς Χριστός φ⁷² (*: παντας) |
απ. π. ὅτι ὁ θ. C² 623 vg^{ms} | 1 π. ὅτι κύριος απ. ἡ Ψ (1241. 1739. 1881 pc co; Or¹⁷³⁹mg;
Ἰησοῦς) | txt C* 630. 1505 pc syh (1243. 1846 pc vg^{ms} syh; (CI): ὁ θεός) | 1 τῆς Ψ pc syh
• 6 ἀλυστοῖς καὶ 33 • 7 2 I K L 049. 945. 1846 ᾤ vg^{ms}; Lcf | 1 pc vg sa | 1 επεχ- φ⁷⁸
630. 1505 pc | απεχ- 181 pc | υπερεχ- A | υπαρχ- 1846 pc | υπεχουσιν ἡ (*: ουκ εχ-)
• 8 ὅμως A | 1 αυτοί φ⁷⁸ | 1 φ⁷² vg^{ms} bom | 1 τῆτας ἡ Ψ 1846 pc vg^{ms} sa; Prisc | 1 2-ξαν
φ⁷⁸vid vgl.ww syh; Clat • 9 ὅτε B [ὅ τε Tischendorf c] | et τότε B | — vg co | 1 εν B* Ψ
323. 1241. 1739 pc | 1 ο κ. ἡ² 630. 1505 al | ὁ θεός ἡ² 322. 323. 1241. 1739. 1881. 2298
pc vg^{ms}; Hier¹ | 1 διαβολε 1846 al; Hier¹ • 11 Βαλαακ φ⁷² • 12 γογγυσται
μεμνημένοι κατα τας (+ ιδίας C²) επιθυμίας αυτων πορευομενοι ἡ² C² (sa bomss) |
• ἡ² C 049 ᾤ | txt φ⁷² ἡ² A B L Ψ 33. 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al

2P 2,2
Act 4,24! 2P 2,1
Hen 48,10 •
Mt 10,33!

2P 2,13
Ez 34,8 • 2P 2,17
Prv 25,14
Is 57,20 Sap 14,1

Hen 18,15s; 21,
5s • 2P 2,17
Gn 5,21s Hen 60,
8; 93,3 •
Hen 1,9 Dt 33,2
Mt 25,31

Mt 12,36 Mt 13,13

18 2P 2,10; •
2,18 Dn 11,36
Theod Hen 5,4 •
Lv 19,15 etc

2P 3,2

2T 3,11

2P 3,3 Is 3,4 • 16

Je 3,151

Kol 2,7 E 4,121
1Th 5,11

Γ ἀγάπαις Γ ύμων σπιλάδες Γ¹ συνευωχούμενοι Γ ἀφόβως,
Γ² έαυτούς ποιμαίνοντες, νεφέλαι άνυδροι Γ ύπό άνέμων Γ³
Γ³ παραφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινά άκαρπα δις άποθα-
νόντα εκριζωθέντα, 13 Γ κύματα άγρια Γ θαλάσσης Γ έπαφρί-
ζοντα τās έαυτών αισχύνας, άστέρες Γ πλανήται οίς Ο ό
ζόφος Ο¹ του σκότους εις αιώνα τετήρηται.

14 Γ Προεφήτευσεν δέ και τούτοις εβδομος από Άδάμ
Ένώχ λέγων· ιδού ήλθεν κύριος έν Γ άγίαις μυριάσιν αυ-
του Γ 15 ποιησαι κρίσιν κατά πάντων και έλέγξει Γ πάσαν
ψυχήν Γ περί πάντων Γ των έργων Γ άσεβείας αυτών Γ ών
ήσέβησαν και περί πάντων Γ των σκληρών Γ ών έλάλησαν
κατ' αυτου άμαρτωλοι άσεβεις. 16 Ουτοι εισιν γογ-
γυσται μεμψίμοιροι Γ κατά τās επιθυμίας Γ έαυτών πορευ-
όμενοι Γ, και τó στόμα αυτών λαλει ύπέρογκα, θαυμάζον-
τες πρόσωπα ώφελείας χάριν.

17 Γ Υμεις δέ, άγαπητοί, Γ μνήσθητε των Γ ρημάτων των
προειρημένων Γ ύπό των άποστόλων του κυρίου ήμων Ιη-
σου Χριστου 18 ότι έλεγον ύμιν· Ο [ότι] Γ έπ' έσχάτου [του]
χρόνου Γ Έссονται έμπαίκεται κατά τās έαυτών επιθυμίας
πορευόμενοι Γ των άσεβειών Γ. 19 Ουτοι εισιν οί άπο-
διορίζοντες Γ, ψυχικοί, πνεύμα μη έχοντες.

20 Γ Υμεις δέ, άγαπητοί, Γ έποικοδομούντες έαυτους τέ

12 Γ (2P 2,13) απαταις (et Γ αυτών A^c) A C^{vid} 1243. 1846 al Γ ευωχίταις 6 pc Γ Γ¹ συνευω-
χούμενοι φ⁷² Γ Γ υμιν C 322. 323. 1241. 1243. 1739. 1846. 1881. 2298 al Γ Γ² αυτους φ⁷² Γ
Γ παντι ανεμω B pc; Lcf Γ Γ³ ρομενοι φ⁷² B Ψ 1846. 1852 pc Γ txt φ⁷² B A C 049. 33. 1739
φ⁷² • 13 Γ B Γ Γ απαφρ- φ⁷² C 33. 323. 630. 945. 1241. 1505. 1739 al Γ Γ -τες B Γ φ⁷² B Γ
ο¹ B • 14 Γ Γ επροφ- φ⁷² B* Γ txt (B) A B² C Ψ 33. 1739 φ⁷² Γ Γ αγ. μυρ. αγγελών Ψ pc Γ
μυρ. αγγελων (+ αυτου 1846) (Γ φ⁷²) B 1846 pc Γ txt A B 33 φ⁷² vg (Γ C 630. 1241.
1505. 1739 al) • 15 Γ Γ παντας τους (- 1241. 1739 pc) άσεβεις A B C Ψ 33. 81. 323. 630.
1241. 1505. 1739 al vg sy^h bo (άσεβ. αυτων φ⁷²) Γ txt φ⁷² B pc (sy^h) sa bo^{ms} (cf R 2,9;
13,1) Γ φ⁷² Γ Γ C 1243. 1846 pc vg^{ms} Γ Γ B 322. 323. 1241. 1739. 1881. 2298 pc sy^h sa Γ
των άσεβειών (Ψ^c sy^h + αυτων, Ψ* om. et τ. εργ.) 630. 1505. 1852 pc Γ txt A B 33 φ⁷² vg sy^h
bo Γ Γ λογων B C 33. 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al vg^{ms} sy sa • 16 Γ φ⁷² Γ Γ Γ αυτων
B A B K Ψ 33. 81. 630. 945. 1505 pm Γ txt (φ⁷²) C L P 1. 323. 1241. 1739 pm Γ Γ τη
άσεβεια και τη παρανομία 1838 pc • 17 Γ μνημονεύετε 323. 1241. 1739. 1881. 2298 pc Γ
Γ 3 Γ A 323. 630. 1241. 1505. 1739 al; Lcf • 18 Γ Γ B L* Ψ pc; Lcf Γ txt φ⁷² A C P 33.
1739 φ⁷² vg sy Γ Γ 2 4 φ⁷² B C Ψ 623. 1243 pc Γ επ εσχ. των χρονων 81. 323. 1241. 1739.
2298 al (vg^s) co Γ επ εσχ. των ημερων 1881; (Lcf) Γ εν εσχάτω χρονω (P) φ⁷² vg^{cl} ww
txt B A 33. 630. 1505 pc Γ Γ ελευσονται B² A C² 33. 81. 323. 1241. 1739 al vg co Γ
αναστησονται Ψ Γ [Pearce c] Γ • 19 Γ αυτους C 323. 630. 1505. 1739 mg al vg^{cl} ww; Aug
• 20 Γ 3-6 Γ 2 P φ⁷² (t) Γ τη εαυτων αγιοτητι (αγιωτατη?) πιστει ανοικοδομεισθε φ⁷² Γ
txt B A B (C) Ψ 33. 81. 323. 630. (1241). 1505. (1739) al vg; Cl^{lat}

άγιωτάτη ύμων πίστει Γ, έν πνεύματι άγίω προσευχόμενοι Γ,
21 έαυτους έν άγάπη θεου Γ τηρήσατε προσδεχόμενοι τó
έλεος του κυρίου Γ ήμων Ιησου Χριστου εις ζωήν Γ αιώ-
νιον. 22 Γ Καί ους μέν Γ έλεατε Γ διακρινομένους,
23 ους δέ σφύετε εκ πυρός άρπάζοντες, ους δέ Γ έλεατε
έν φόβω Γ μισούντες και τόν από της σαρκός έσπιλωμένον
χιτώνα.

24 Τφ δέ δυναμένω Γ φυλάξει Γ ύμās άπταιστους και Γ
στησαι κατενώπιον της δόξης αυτου Γ άμώμους Γ έν άγα-
λιάσει, 25 μόνη Γ θεφ Γ σωτήρι ήμων Γ διά Ιησου Χρι-
στου του κυρίου ήμων δόξα μεγαλωσύνη κράτος και
έξουσία πρό παντός του αιώνος Γ και νυν και εις Γ πάν-
τας τούς αιώνας Γ, άμήν.

20 Γ αυτους φ⁷² • 21 Γ -σωμεν φ⁷² B C* vid Ψ (1243). 1505. 1611. 1852 pc sy bo Γ -σητε
C² Γ txt B A P 33. 1739 φ⁷² vg Γ Γ εις ζ. ημ. Ι. Χρ. φ⁷² • 22/23 φ⁷² bo^{ms} Γ Γ ελεγετε A C*
33. 81. 323. 1241. 1739 al vg bo Γ ελεειτε P φ⁷² Γ Γ φ⁷² t sy^h sa; Cl Hier Γ txt B C² Ψ pc Γ
Γ 1-7 Γ 11-12 C 1243. 1852 pc sy^h Γ Γ 1 4-12 B Γ -μενοι, ους δε εν φοβ. σως. εκ πυρ. αρπα-
ζοντες P (Γ 630. 1505 pc, 945) φ⁷² Γ εκ πυρ. αρπασατε, διακρινομενους δε ελεειτε εν φοβ.
φ⁷² t sy^h sa; (Cl) Γ txt B* A Ψ 33. 81. 323. (1241). 1739 al vg bo; Cl^{lat} Γ Γ ελεγετε 307.
945. 1846 al Γ ελεειτε φ⁷² 1241 Γ Γ εατε vel ελασατε Wohlenberg, εκβαλετε Windisch c] Γ
• 24 Γ στηριζει ασπιλους αμωμους αγνευομενους απεναντι της δόξης αυτου φ⁷² (t) Γ
Γ αυτους K P 049 φ⁷² Γ ημας A pc vg^{ms} sy^h Γ Γ ασπιλους C 945. 1243. 1505. 1846. 1852 pc Γ
ασπ. και 322. 323. 630. 1241. 1739. 1881. 2298 pc sy Γ Γ αμεμπτους A Γ απταιστους 2298
• 25 Γ (R 16,27) σοφω P φ⁷² Γ txt φ⁷² B A B C Ψ 33. 81. 323. 630. 1241. 1505. 1739 al latt sy
co Γ φ⁷² 442c Γ Γ αυτω δοξα κρατος τιμη δια Ι. Χρ. του κυρ. ημ. αυτω δοξα και
μεγαλωσ. φ⁷² Γ δοξα και μεγαλωσ., κρ. κ. εξου. P φ⁷² Γ txt B* A B C (L, Ψ) 33. 81.
(323. 630. 945. 1241. 1739). 1505 al vg sy^h (co) Γ Γ 2 Γ 3 φ⁷² Γ 2 3 B pc bo^{ms} Γ π. (- 1241)
τους αι. των αιωνων L 33. 1241. 1846 pc vg^{cl} sy^h mg bo^{pt}

E 6,18

2T 1,18

Am 4,11 Zch 3,2

Ap 3,4 Zch 3,4

R 16,251

2P 3,141

R 16,271 • 1T 1,11

2P 3,18

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΓΙΩΑΝΝΟΥ

Am 3,7
19; 4,1; 22,6 Dn 2,
28s.45 Theod
22,16
9· 6,9!
19,10· 1J 1,1-3
14,13; 16,15; 19,9;
20,6; 22,7,14· 22,
18!s
22,10

11
8; 4,8; 11,17; 16,5
Ex 3,14· Is 41,4· 3,1;
4,5; 5,6 Is 11,2s!
3,14; 19,11 Ps 89,38
Jr 42,5· Ps 89,28
Kol 1,18· Is 55,4·
Is 40,2 Ps 130,8·
1J 1,7! I
5,10; 20,6 Ex 19,6;
23,22 Is 61,6 1P 2,
5,9· R 16,27!

Inscriptio: (+ του αγίου al) I. του θεολογου M | I. τ. θ. και ευαγγελιστου 046 pc | txi (N A)

¶ 1,1/2 'της γεναμένης εις εμε Ιωαννην τον αποστολον του κηρυξαι τον λογον του θεου και την μαρτυριαν Ιησου Χριστου οσα ειδον 2050 | 'αγριοις N* | 2036 pc | 'και ατινα εισι και ατινα χρη γενεσθαι μετα ταυτα M^A • 3 'ακουων 2053. 2062 pc it vg^{cl}; Apr Bea | 'τ. λ. τουτους C | τον λογον N 046. 1854 pc | 'ταυτης 1611. 2053. 2062 pc gig vg^{ws} sy bo • 4 'θεου M (a) t; Vic Prim | txi φ¹⁸vid N A C P 2050 al lat sy co; Apr | 'των N A pc | α εστιν 2053 M^A • 5 'εκ M^A | 0 bis N* | 'πρησαντι 2053. 2062 M^A | 'λουσαντι P 1006. 1841. 1854. 2053. 2062 M^K lat bo | txi φ¹⁸ N A C 1611. 2050. 2329. 2351 M^A h sy; Prim | 'απο P 1006. 1841. 2351 M^K | 0¹ A l al • 6 'ποιησαντι 046. 1854 pc | 'ημιν A 1678. 1854. 2053. 2062. 2080. 2344 pc | ημων C 1611. 2329 h t vg | txi N M a gig vg^{cl}; Tert Vic Prim | 'λειον 046. 1854. 2050. 2351 pc | -λεις και M^A | 'ιερατευμα 2351 pc vg^{ms} | 0 φ¹⁸ A P 2050. (2344) pc bo | txi N C M latt sy; Did

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θεός
1 δειξαί τοις δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει,
καὶ ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δού-
λῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, 2 ὃς ἐμαρτύρησεν τὸν λόγον τοῦ
θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅσα εἶδεν. 3
Μακάριος ὁ ἀναγινώσκων καὶ οἱ ἀκούοντες ἑτοὺς λό-
γους τῆς προφητείας καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμ-
μένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς.

4 Ἰωάννης ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ Ἀσίᾳ· χά-
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμε-
νος καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμάτων ἃ ἐνώπιον τοῦ θρόνου
αὐτοῦ 5 καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς, ὁ πιστός, ὁ
πρωτότοκος τοῦ νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων
τῆς γῆς. Ὁ τῷ ἀγαπῶντι ἡμᾶς καὶ ἑλύσαντι ὁ ἡμᾶς
ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν ὁ ἡμῶν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, 6 καὶ
ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλείαν, ἱερεῖς τῷ θεῷ καὶ πατρὶ
αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας [τῶν
αἰῶνων] ἡμῖν.

7 Ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν,
καὶ ὄψεται αὐτὸν πᾶς ὀφθαλμὸς
καὶ οἵτινες ὁ αὐτὸν ἐξεκέντησαν,
καὶ κόψονται ἐπ' αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς.
ναί, ἀμήν.

8 Ἐγὼ εἰμι τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦ, λέγει κύριος ὁ θεός,
ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ παντοκράτωρ.

9 Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν
τῇ θλίψει καὶ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἐν Ἰησοῦ, ἐγενό-
μην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ διὰ τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ. 10 ἐγενόμην ἐν
πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα ὅπισθ' μου
φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος 11 λεγούσης· ὁ βλέ-
πεις γράψον εἰς βιβλίον καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλη-
σίαις, εἰς Ἐφεσον καὶ εἰς Σμύρναν καὶ εἰς Πέργαμον καὶ
εἰς Θυάτειρα καὶ εἰς Σάρδεις καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν
καὶ εἰς Λαοδίκειαν.

12 Καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλει
μετ' ἐμοῦ, καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσαῖς
13 καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον υἱὸν ἀνθρώ-
που ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς
μαστοῖς ζώνην χρυσαῖν. 14 ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ
τρίχες λευκαὶ ὡς ἔριον λευκόν ὡς χιὼν καὶ οἱ ὀφθαλ-
μοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός 15 καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι
χαλκολιβάδων ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένης καὶ ἡ φωνὴ

Dn 7,13 Mt 24,30 p·
Zch 12,10ss Aqu
Theod J 19,37

Gn 12,3; 28,14

21,6; 22,13
41· 11,17! Am 3,
13 etc

22,8 Dn 8,1· Ph 4,
14
3,10 2T 2,12 2Th
1,4
6,9!

4,2; 17,3! 1K
16,21· 4,1 Ez 3,12
Ex 19,16

19,9! Is 30,8· 4

20; 2,1 Ex 25,37.31
Zch 4,2
14,14 Dn 7,13 Ez 1,
26· 15,6 Dn 10,5s
Ez 9,2,11

Dn 7,9
14s· 2,18; 19,12
Dn 10,6

7 επι C 2053 pc sa | 0 οψονται N 1611. 2351 al sy bo | 0 N* | 'αυτον N* 2050. 2344. 2351
pc h; Prim | - 1 pc • 8 'αρχη και τελος N* 2 1854. 2050. (2329). 2351 M^A lat bo • 9 'κ-
1006. 1841 M^K | 'εν 2053. 2062 | εν τη M^A | 'υπ. εν Χριστω A pc | 'υπ. εν Χρ. Ιησ. (N²)
1006. 1841. 2351 M^K a h vg^{cl} | υπ. Ι. Χριστου 2329 M^A sy^h* (sa) | txi N* C P 1611. 2050.
2053 vid pc gig vg sy^h bo | 0 δια N M sy | txi A C 1006. 1611. 1841. 2053. 2062 pc |
0 Χριστου N² 1006. 1841. 2351 M^K a vg^{ms} sy^h* co; Prim • 10 3 1 2 4 1006. 1841. 2351
M^K | 3 4 (I: οπισθεν) 2 A et v. l. al | txi N C 1611. 1854. 2329 M^A lat sy • 11 'σαν N² |
0 μοι 1611. 1854 pc h (t) bo; Prim Bea | μοι Ιωαννην 2053. 2062 pc | εγω ειμι το Α και το
Ω, ο πρωτος και ο εσχατος, και M^A | txi N A C 1006. 1841. 2050. 2329. 2351 M^K lat sy
sa | 'εις -ραν A C 046. 1611. 1854. 2050. 2351 pc | εν -ροις P pc | txi N M | 0 N*
• 12 'εκει 1006. 1841. 2351 M^K | 'λησεν 1611 M^A | λαλει A • 13 'μεσον N | 'επτα N
M lat | txi A C P 1611. 2050 al h sy co; Ir^{lat} Cyp Vic Prim | 'ομοιωμα A; Ir^{arm} | 'υιω A C
1006. 1611. 1854. 2053. 2062. 2351 M^A; Ir^{lat} | txi N 1841. 2050. 2329 M^K | 0 μαζοις A
1006. 1841 al • 14 1 1611 pc | 2-4 2053. 2062 pc • 15 'εκ καμινου 2329 h; Cyp^h.
Prim | 'μενω N 2050. 2053. 2062 pc; Ir^{arm}, lat vid | -μενοι M sy^hmg | txi A C

14,2; 19,6 Ez 1,24;
43,2 |

20; 2,1; 3,1 ·

2,12! Is 49,2 ·

10,1 Jde 5,31 Mt

17,2 |

Dn 8,18 Theod

Ez 1,28

17,22 · 18,15

Is 44,2 · 2,8; 22,13

Is 44,6; 48,12 |

4,9! Dt 32,40 Sir

18,1 ·

Mt 16,19 Job 38,17

19,9! |

1! Is 48,6 · Dn 2,

45 Theod |

16! |

12! |

Am 1,6 etc · 1,16!

1,12! 13

19; 3,1,8,15 ·

1 Th 1,3

2 K 11,13 1 J 4,1

14,20 · Mt 24,12? ·

1 T 5,12

G 5,4 · 16,22; 3,3,

19

αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, **16** 'καὶ ἔχων' ἐν τῇ 'δεξιᾷ χειρὶ αὐτοῦ' ἰστέρας ἐπτά καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομφαία δίστομος ὁξεῖα ἐκπορευομένη καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ 'ὡς ὁ ἥλιος φαίνει' ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ.

17 Καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρός, καὶ ἔθηκεν τὴν δεξιάν αὐτοῦ ἐπ' ἐμὲ λέγων·

μὴ φοβοῦ· ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος **18** καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρός καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων καὶ ἔχω τὰς κλείς τοῦ θανάτου καὶ τοῦ ἔθους. **19** γράψον οὖν ἃ εἶδες καὶ ἃ εἰσὶν καὶ ἃ μέλλει γενέσθαι μετὰ ταῦτα. **20** τὸ μυστήριον τῶν ἐπτά ἀστέρων οὗς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου καὶ τὰς ἐπτά λυχνίας τὰς χρυσᾶς· οἱ ἐπτά ἀστέρες ἄγγελοι τῶν ἐπτά ἐκκλησιῶν εἰσὶν καὶ αἱ λυχνίαι αἱ ἐπτά ὅπερ ἐκκλησίαι εἰσὶν.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Ἐφέσῳ ἐκκλησίας γράψον· Τάδε λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἐπτά ἀστέρας ἐν τῇ 'δεξιᾷ αὐτοῦ', ὁ περιπατῶν ἐν μέσῳ τῶν ἐπτά λυχνιῶν τῶν χρυσῶν· **2** οἶδα τὰ ἔργα σου καὶ τὸν κόπον καὶ τὴν ὑπομονὴν σου καὶ ὅτι οὐ δύνῃ βαστᾶσαι κακοὺς, καὶ ἐπείρασας τοὺς λέγοντας ἑαυτοὺς ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσὶν καὶ εὗρες αὐτοὺς ψευδεῖς, **3** καὶ ὑπομονὴν ἔχεις καὶ ἐβάστασας διὰ τὸ ὄνομά μου καὶ οὐ κεκοπίακες. **4** ἀλλὰ ἔχω κατὰ σοῦ ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκες. **5** μνημόνευε οὖν πόθεν πέπτωκας καὶ μετανό-

16 'κ. ειχεν N* 2344 pc latt | και χειρ Irlat | και A | 1 3 2 1006. 1841. 2351 al | χ. αντ. τη δεξ. 046. 2329 | 'ρες 98 A pc | 1 4 1-3 N | ως ο ηλ. φανων 1611; Irlat. • **17** εις N 2053. 2062. 2329 pc | 'επεθ- N 2050. 2329 al h; Cyp | 'χειρα N2 20A sy; Bea | 20 N* 2053. 2062 pc | 1 πρωτοτοκος A • **18** q gig vgms; Prim | 'αμην N! 20 sy | txt N* A C P 1611. 1854. 2050. 2053. 2062 pc latt co; Irlat | 4 2 3 1 20K. • **19** 2050 al | 'δει μελλειν N* (C) pc | 'δει 2050 latt | 'γιν- N2 A 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329. 2351 20A | txt 98vid N* C P 046. 2050 pm. • **20** 'ων 1006. 1841. 2351 20K | 'εν τη δεξια μ. A 1611 pc | επι της λυχνιας 2329 | 'αι (- N* pc) επτα λ. (+ αι χρυσαι 2050) N* 1854. 2050. 2053. 2062. 2351 al | αι λ. επτα C | αι επτα λ. ας ειδες 20A syh bo | txt A 046. 1006. 1611. 1841. 2329 pm latt | 2329 pc a h; Prim
¶ **2,1** 'τω A C 1854 pc | 'δεξ. αυτου χειρι N* | δεξ. χ. 1678 pc | χειρι αυτου syh | 'χρυσεων A C (2050) • **2** 'σου N 20 vgms syh | txt A C P 1854. 2053 pc lat syh | ° A t | 'αξαι 1611 20A | 'ειναι N2 20 it vgl syh.h**; Vic Prim | txt N* A C P 2053. 2329 pc a vg • **3** 4 3 1 2 20A | ut txt sed ειχεις και θλιψεις πασας N*, sed εβαπτισας 1 pc | 2 pc | ουκ εκοπισας N 20 | txt A C pc • **4** 4 2 1 A • **5** 'εκπεπ- 20A. 2053. 2050. 2053. 2062. 2329. 2351 20A | txt A C 2050. 2053. 2351 pc syh | ° 2016 pc vgms

ησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποιήσον· εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσης. **6** ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν ὃ ἀγῶ μισῶ.

7 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω ὁ αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ θεοῦ.

8 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σμύρνῃ ἐκκλησίας γράψον·

Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρός καὶ ἔζησεν· **9** οἶδά σου τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, ἀλλὰ πλούσιος εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν· ὅ ἐκ τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. **10** Ἦμδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. ἰδοὺ τὸ μέλλει βάλλειν ὁ διάβολος ἐξ ὑμῶν εἰς φυλακὴν ἵνα πειρασθῆτε καὶ ἔξετε θλίψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς.

11 Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου.

12 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγᾶμῳ ἐκκλησίας γράψον·

Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὁξεῖαν· **13** οἶδα τὸ πού κατοικεῖς, ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς μου ὁ πιστός μου, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου ὁ σα-

Ps 139,21

15 Act 6,5 |

11.17.29; 3,6.13.22;

13,9 Mt 11,15! ·

11.17.26; 3,5.12.21;

21,7 · 22,2.14.19

Gn 2,9; 3,22.24 ·

Gn 3,3 · Ez 31,8 ·

1,17! · 1,18 R 14,9

2 K 6,10!

3,9 J 8,30-47 2 K

11,14s | Mt 10,28!

Dn 1,12.14

2 Mcc 13,14 ·

1 K 9,25! Zch 6,14

7!

20,6!

16; 1,16; 19,15.21

H 4,12 Is 49,2 Sap

18,16 |

Ez 12,2 · 13,2!

3,8

1,5!; 14,12

5. τ (2,16; 3,11) ταχυ 20 (a) t vgms syh; Augpt Prim | txt N A C P 1854. 2050. 2053. 2329 al gig vg syh • 6 ° A • 7 'επτα A (C) | ° N al it vgl; Bea | 'μεσω τ. π. N2 P gig | μεσω του π-σου 20A co | τ μου 1006. 1611. 1841. 2050. 2053. 2351 20K latt syh co | txt N A C 1854. 2329 20A syh • 8 'τω A pc | 'πρωτοτοκος A | ° 1006. 1841 20K. • 9 τ (2,2) τα εργα και N 20 syh** | txt A C P 1611. 1854. 2053. 2329 pc latt syh co | τ την N (1611) | ° 1854. 2053. 2329*. 2351 20A | ° 1 2329 • 10 τ μη A C 046. 2050 pc | txt N 20 sy | 'παθειν 1006. 1841. 1854. 2050. 2329. 2351 20K | txt N A C 1611. 2053 20A | τ δη 2351 20K | γαρ 2050 | τ λαβειν 2351 | βαλειν 1006. 1611. 1841. 2050. (2329) 20K | - 1854 | txt N* A C 2053 20A co | τ λαβειν A P 1854. 2344 pc; Prim | εχετε C (2053) 20A sa | 3-ρας 1006. 1611. 1841. 2351 20K. • 12 τω 2050 pc syh • 13 τα εργα σου και 20 syh** | txt N A C P 1854. 2050. 2053. 2329 pc latt syh co | σου N* | ° N 20 gig t vgms syh; Prim Bea | txt A C 1854. 2050. 2053. 2329 pc a vg syh co | τ αις 1006. 1841. 2351 20K syh | εν αις N* 1611. 1854. 2050 20A gig t | μου 2329 | txt A C 2053 pc a vg | ° 1 20 20 latt syh | txt A C 2050. 2053. 2351 pc syh | ° 2016 pc vgms

4! τανᾶς κατοικεῖ. **14** ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἔχεις
 Nu 31,16 2P 2,15 ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδασχὴν Βαλαάμ, ὃς ἔδιδασκεν
 Jd 11 (τῷ Βαλακ) βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ
 20 Nu 25,1s τ φαγεῖν εἰδωλόθута καὶ πορνεῦσαι. **15** οὕτως ἔχεις καὶ
 51· 3,11! σὺ κρατοῦντας τὴν διδασχὴν [τῶν] Νικολαϊτῶν ὁμοί-
 Jt 21,5· 12! ως. **16** μετανόησον ὁ οὖν· εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχύ καὶ
 7! πολεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. **17**
 Ps 78,24· Ex 16, 32 ss 2 Mcc 2,4-8 Ὁ ἔχων οὐς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλη-
 3,12 Is 62,2; 65,15· 19,12 σίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ (τοῦ μάννα) τοῦ κε-
 Act 16,14 κρυμμένου καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν
 1,14! s Dn 10,6 ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ
 2! ὁ λαμβάνων. **18** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θουατείροις ὁ ἐκκλησίας
 4!· 1 Rg 16,31 γράψον· Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ αὐ-
 2 Rg 9,22 τοῦ ὡς φλόγα πυρὸς καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολι-
 14! βάνῳ. **19** οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν
 51 καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν ὑπομονὴν ὅσου, καὶ τὰ
 Ez 33,27 ἔργα σου τὰ ἐσχατά πλείονα τῶν πρώτων. **20** ἀλλὰ ἔχω
 κατὰ σοῦ ὅτι ἀφείξ τὴν γυναῖκα τὴν Ἰεζάβελ, ἥ λέγου-
 14! σα ἑαυτὴν προφητὴν καὶ διδάσκει καὶ πλανᾷ τοὺς
 51 ἐμούς δούλους πορνεῦσαι καὶ φαγεῖν εἰδωλόθута. **21** καὶ
 Ez 33,27 ἔδωκα αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει
 μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. **22** ἰδοὺ βάλλω
 51 αὐτὴν εἰς φλὴν καὶ τοὺς μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς εἰς
 Ez 33,27 θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων
 αὐτῆς, **23** καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ.

14 ° C 1611. 1854. 2053 pc a vg^{ww} syh (bo); Prim | ° ξεν 1006. 1841. 2351 BHK | ° εν τω Βαλααμ τον Βαλ. BHK | ° ξ* | ° τκαί 1006. 1841. 2351 BHK vg^{ms} syh. • **15** ° A C 1611. 1854 BHK | txi BHK 1006. 1841. 2050. 2053. 2329. 2351 BHK | ° om. (- l pc) o μισω BHK • **16** ° B 2053. 2329. 2351 BHK latt syh sa^{ms} • • **17** αὐτ. φαγεῖν 1611. 1854. (2050). 2344. 2351 BHK a gig t syh^{tt} sa; Bea | ° B pc vg^{cl} syh | ° απο (εκ B 2050 pc) τ. μ. B 2050 BHK | ° απο τ. ξυλου P | ° B pc • **18** τω A syh | ° C | ° A pc | ° A pc latt syh | ° φλοξ B pc • **19** ° BHK | ° B pc a gig t; Prim • • **20** πολυ B 2050 BHK gig (it) syh | ° ολιγα pc vg^{cl} | ° αφηκας B 1611. 2050 pc vg^{ms} sy co | ° σου (A: + την) 1006. 1841. 1854. 2351 BHK sy; Cyp Prim | ° την -σαν B 1854. 2050 BHK | ° η λεγει 1006. 1611. 1841. 2351 BHK | txi BHK A C 2053. 2329 pc | ° αυτην B 046 pc | ° τειναι B 2050. 2344 a t. • **21** ° BHK al sa^{ms} | ° ουκ ηθελησεν A; Tyc Prim Bea • **22** ° βαλω B 2 P 046. 1006. 1611. 2050. 2329. 2351 al gig t vg^{cl} sa; Tert καλω BHK | ° φυλακην A | ° τ + -σουσιν B A (2050) | txi C BHK | ° αυτων A 1854. 2329. 2344 BHK a t vg^{cl} syh; Cyp • **23** ° A

καὶ γινώσκονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐραυ-
 νῶν νεφροὺς καὶ καρδίας, καὶ δώσω ὑμῖν ἐκάστῳ κατὰ τὰ
 ἔργα ὑμῶν. **24** ὑμῖν δὲ λέγω τοῖς λοιποῖς τοῖς ἐν Θου-
 ατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσιν τὴν διδασχὴν ταύτην, οἵτινες
 οὐκ ἔγνωσαν τὰ βιβλία τοῦ σατανᾶ ὡς λέγουσιν· οὐ
 βάλλω ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος, **25** πλὴν ὃ ἔχετε κρατήσατε
 ἄχρι(ς) οὗ (ἂν ἦξω). **26** Καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου,
 δώσω αὐτῷ ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν. **27** καὶ ποιμανεῖ αὐ-
 τοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ συν-
 τρίβεται, **28** ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός μου, καὶ
 δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν. **29** Ὁ ἔχων
 οὐς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
3 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Σάρδεσιν ἐκκλησίας γρά-
 ψον· Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ὀπτά πνεύματα τοῦ θεοῦ καὶ
 τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας· οἶδά σου τὰ ἔργα ὅτι ὄνομα ἔχεις
 ὅτι ζῆς, καὶ νεκρὸς εἶ. **2** γίνου γρηγορῶν καὶ ἱστήρισον
 τὰ λοιπὰ ἃ ἐμελλον ἀποθανεῖν, οὐ γὰρ εὗρηκά σου ὅτα
 ἔργα πεπληρωμένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὁ μόνος. **3** μνημόνευε
 ὁ οὖν πῶς εἴληφας καὶ ἤκουσας καὶ τήρει καὶ μετανό-
 ησον. ἐὰν οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἦξω τὸ ὡς κλέπτῃς, καὶ
 οὐ μὴ γνῶς ποίαν ὥραν ἦξω ἐπὶ σέ. **4** ἀλλὰ ἔχεις
 ὀλίγα ὀνόματα ἐν Σάρδεσιν ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ ἱμάτια
 αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσιν μετ' ἐμοῦ ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄ-
 ξιοὶ εἰσιν. **5** Ὁ νικῶν οὕτως περιβαλεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς καὶ

23 αὐτου 046. 2050. 2329 pc a t co; Apr | ° ξ* • **24** τκαί τοις 2329 (pc) a vg^{cl} | ° βαθη B 2050. 2053. 2329. 2344 BHK lat | ° του θεου αλλα 2329 | ° βαλω B 046. 1611. 2050. 2329. 2351 al a vg; Tyc Prim • **25** τ αχρι B C 1611. 2053. 2329. 2351 pc | ° εως A pc | ° - 1854 | txi BHK | ° (ex itac.) ανοιξω 1006. 1841 BHK • **27** βησεται BHK lat | txi BHK A C 1854. 2050 pc gig co
 ¶ **3,1** τω 046 syh | ° κυριος 172 | ° 181. 2015 pc | ° και 1006. 1611. 1841. 2344 BHK • **2** τ τηρησον 1611. 2344 pc syh | ° ημελλες αποβαλλειν 1006. (1611). 1841 BHK (syh, bo) | txi BHK A C 1854. 2050. 2053. 2329. (2351) BHK latt syh sa | ° τ A C pc | txi BHK | ° BHK syh sa^{ms}; Prim • **3** ° B 69. 2329 gig t syh; Prim | ° 1006. 1841 BHK | ° μετανοησης BHK; Prim | μετ. μηδε γρηγ. 2050 t bo | ° επι σε B 1006. 1841. 2050. 2344 BHK it vg^{cl} sy sa^{ms}; Bea | ° γνωστη B 1006. 1841. (2050). 2329. 2344. 2351 BHK | txi A C 1611. 1854. 2053 BHK • **4** τ 1006. 1841 BHK | ° οί BHK • **5** ουτος BHK | αὐτος 2050 | txi BHK A C 1006. 2329. 2344. 2351 al latt sy co

R 8,27 Ps 7,10 Jr 11,20
 18,6; 20,12s; 22,12
 R 2,6; Jr 17,10 Prv 24,12 Ps 62,13 |

3,11!

7!

26s: 12,5; 19,15
 Ps 2,8,9 Ps Sal 17, 23s

22,16 | 7!

1,4!

1,16! · 2,2!

16,15 Mt 24,42! ·
 L 22,32 · Ez 34,4

2,5!

1 Th 5,2!

Jd 23

6,11!

2,7!

13,8; 17,8; 20,12.
15; 21,27 L 10,20!
Ex 32,32s Ps 69,29
Dn 12,1 Mt 13,16·
Mt 10,32p

2,7!

6,10· 19,11 1 J 5,
20·

5,5 Is 22,22 Job 12,
14 Mt 16,19 |
2,2!

Act 14,27!

J 8,51!· 2,13

2,9!

Ps 86,9 Is 60,14;
49,23;· 43,4

J 8,51!· 1,9! L 8,15!

2P 2,9!

2,16.25; 22,7.12.20
Zch 2,14·
1 K 9,25!

2,7!· G 2,9· 7,15!

14,1!

Ez 48,35

21,2

2,17!

2,7!

οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς
καὶ ὁμολογήσω τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔνώπιον τοῦ πατρὸς
μου καὶ ἔνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. **6** Ὁ ἔχων οὖς

7 Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας γρά-
ψον·

Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖν
Ἰακώβ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδείς κλείσει· καὶ ἡ κλεῖων
καὶ οὐδείς ἀνοίγει· **8** οἶδά σου τὰ ἔργα, ἰδοὺ δέδω-
κα ἔνώπιόν σου θύραν ἡνεωγμένην, ἣν οὐδείς δύνα-
ται κλείσαι· αὐτήν, ὅτι μικράν ἔχεις δύναμιν καὶ ἐτή-
ρησάς μου τὸν λόγον καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου.
9 ἰδοὺ ἰδοὺ ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν λεγόντων
ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν ἀλλὰ ψεύδονται.

Ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς ἵνα ἡξήσουσιν καὶ ἡ προσκυνησού-
σιν ἔνώπιον τῶν ποδῶν σου καὶ ἡ γνώσιν ὅτι Ὁ ἐγὼ ἡγά-
πησά σε. **10** Ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς
μου, κἀγὼ σε ὀτηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς
μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης πειράσαι
τούς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. **11** Ἐρχομαι ταχύ· κρά-
τει ὁ ἔχων, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου.

12 Ὁ νικῶν ποιήσω αὐτὸν στύλον ὁ ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ
οἱ μου καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ὅτι καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν
τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ
θεοῦ μου, τῆς καινῆς Ἱερουσαλὴμ ἣ καταβαίνουσα· ἔκ
τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τοῦ
καινόν. **13** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ πνεῦμα λέγει
ταῖς ἐκκλησίαις.

5^f εμπροσθεν B 1611 • 7^f 3 4 1 2 B A | 1 2 2050 | ο αγγελος αληθ. 2351 | txt C B latt
sy co | του Δ. B B; Or | του αδου 2050 pc | txt A, C 1611. 1854. 2053. 2329 pc | κλειει
1611. 1854. 2053 B A latt; Prim | κλεισει αυτην ει μη ο ανοιγων 046. 1006. 1841 B K |
κλεισει αυτην 2351 | txt B A C P 2050. 2329 al co; Irlat Or Tyc | ο A pc vg^{ms} samss; Irlat
Tyc Apr | κλειει C^{vid} pc lat | κλεισει Irlat | ανοιξει B 046. 1006. 1841. 2050. 2329.
2344 B K co; Irlat Or | ανοιγη ει μη ο ανοιγων και ουδεις ανοιξει 2351 | txt A C 1611.
1854. 2053 B A latt • 8^f και 1611 pc | ο B 1006 pc | χει l pc syhm^g • 9^f διδομι B
δεδοκα B sa | txt A C | και B A a | bis -ωσιν 046. 1611. 1841. 1854. 2344. 2351 pm |
txt B A C P 1006. 2050. (2053). 2329 pm | γνωση B 69. (2351) pc sa; Prim | -σονται
2050 pc | -σωσιν 1006 | ο 1006. 1841. 2351 B K vg^{ms}; Prim • 10^f και A (2020 pc, 2344)
ο B sa^{ms} • 11^f τιδου 2014 pc a vg^{cl}; Tyc Apr • 12^f αυτω B* 1611. 1854. 2351 pc | ο B* |
ο¹ 385 pc syph; Vic | ο² B | της -νουσης B²; Tyc | η -νει 1006. 1841^{vid} B K | απο 1006.
1841^{vid} B K | ο³ 1006. 1841. 1854. 2053 B K bo^{ms}

9 **14** Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Λαοδικείᾳ ἐκκλησίας γρά-
ψον·

Τάδε λέγει ὁ ἄμην, ὁ μάρτυς ὁ πιστός καὶ ἀληθινός,
ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ. **15** οἶδά σου τὰ ἔργα
ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ὀφελον ψυχρὸς ἢ
ζεστός. **16** οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ καὶ οὕτε ζεστός
οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου.

17 ὅτι λέγεις ὅτι πλούσιός εἰμι καὶ πεπλούτηκα καὶ
οὐδὲν χρεῖαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος
καὶ ἔλεεινός καὶ πτωχός καὶ τυφλός καὶ γυμνός, **18** συμ-
βουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον
ἐκ πυρὸς ἵνα πλουτήσης, καὶ ἱμάτια λευκά ἵνα περιβάλῃ
καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνῃ τῆς γυμνότητός σου, καὶ
κολλῶ[ο]ριον ἡ ἐγχρίσαι τοὺς ὀφθαλμούς σου ἵνα βλέ-
πης. **19** ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ ἐλέγχω καὶ παιδεύω· ὁ ζήλευε
οὖν καὶ μετανόησον. **20** Ἰδοὺ ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ
κρούω· ἐάν τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου καὶ ἀνοίξῃ τὴν
θύραν, ὁ [καὶ] εἰσελεύσομαι πρὸς αὐτὸν καὶ δεῖπνήσω μετ'
αὐτοῦ καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ.

21 Ὁ νικῶν δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ
μου, ὡς κἀγὼ ἐνίκησα καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρὸς μου
ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. **22** Ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ
πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.

10 **4** Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἡνεωγμένη ἐν τῷ
οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἡκούσα ὡς σάλ-
πιγγος ἡ λαλοῦσης μετ' ἐμοῦ λέγων· ἀνάβα ὦδε, καὶ
δεῖξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι· μετὰ ταῦτα¹.

14^f και B* | ο 2050. 2053. 2351 pc syh bo^{pt} | και ο B C pc bo^{pt} | txt A B | και B syph |
ἐκκλησίας B* • 15^f α A 1006 pc • 16^f ου 1006. 1841. 1854. 2053. 2351 B K; Bea | α P
(2050) pc a vg syph sa; Vic Apr | ἐλεγχω σε εκ et^f σου 2329 | παυσε et σου B*
• 17^f ο B vg^{ms}; Spec Bea | txt A C 1611. 2050. 2329 al lat sy | ουδενος B B sy | txt A C
1854. 2053 pc | το A 1006. 1611. 1841. 2329. 2351 B K • 18^f ασχημοσυνη P pc; Tyc
Bea | τ -λυριον B C (046). 1006. 1611. 1841. 2329. 2344 pm | txt A P 1854. 2050. 2053.
2351 pm | ινα -ση 1006. 1611. 1841. 2351 B K | -σον 1854 B A sy | txt B A C 2050.
2053. 2329 pc co • 19^f -λωσον B 0169^c. 2053 B A | ο 181 pc • 20^f -ξω B 2053^{vid} | ο¹ A
1611. 2050. 2053 B A latt syh co | txt B 0169. 1006. 1841. 1854. 2329. 2344. 2351 B K syph
¶ 4,1^f τιδου B 2344 t; Prim | λ. μ. ε. λεγουσα (B) B A | μ. ε. λαλουσα 2329 pc | λεγου-
σα μ. ε. 1854 a | οσα A | [et^f -] -

1,11 Kol 2,1; 4,13.
15s

2 K 1,20· 1,51· Is
65,16· Prv 8,22 J 1,
3 Kol 1,15.18 | 2,2!

Hos 12,9 Zch 11,5
1 K 4,8
R 7,24

1 K 15,19· 2P 1,9 |
Is 55,1· 1P 1,7
Ps Sal 17,43
6,11!

16,15

Prv 3,12 1 K 11,32
H 12,6·
2,5! | Jc 5,9!

L 12,36 Ct 5,2·
J 10,31·
J 14,23· L 22,30

2,7!· Mt 19,28!

5,5· Mt 22,44!

2,7!

Ps 78,23 Act 10,11!

1,10!

11,12 Ex 19,24

1,1! Dn 2,29.45

Theod.

Ez 5,12,17; 14,21;
33,27 Jr 14,12;
15,2s; 21,7· Ez
29,5

ταρτον της γης ἀποκτείνει ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γης.

14,18!· 20,4·
1,2,9; 12,11,17;
19,10; 20,4 |
Zch 1,12 Ps 79,5·
Act 4,24!· 3,71·
Dt 32,43 2Rg 9,7
Ps 79,10 L 18,7·
18,24!· 8,13! |
3,4s.18; 4,4;
7,9,13; 19,14·

H 11,40

16,18 Jr 10,22 &
Ez 38,19· Joel 3,4
Act 2,20· Is 50,3·
12s; 8,12 Is 13,10
Ez 32,7s Joel 2,10;
4,15 Mt 24,29p |
13s: Is 34,4

20,11 H 1,12·
16,20 Ez 26,15

19,18 Is 24,21;
34,12 Mc 6,21

13,16; 19,18
Is 2,10,19,21
Jr 4,29

Hos 10,8 L 23,30

5,7!

Joel 2,11; 3,4
Zph 1,14s etc

Nah 1,6 Mt 3,2

9 Καὶ ὅτε ἤνοιξεν τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑπο-

κάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ ὁδία τὴν μαρτυρίαν τῇ ἥν εἶχον.

10 καὶ ἔκραξαν φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες· ἕως πότε, ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος καὶ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἔκ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς;

11 καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐκάστῳ στολὴ λευκὴ καὶ ἔρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσονται ἔτι χρόνον ὀμικρόν, ἕως τῇ πληρωθῶσιν καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν οἱ μέλλοντες ἀποκτενεσθαι ὡς καὶ αὐτοί.

12 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ τῆ σεισμός μέγας ἐγένετο καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος καὶ ἡ σελήνη ὅλη ἐγένετο ὡς αἷμα

13 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς ὑπὸ ἀνέμου μεγάλου· σειομένη, 14 καὶ ὁ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον ἐλίσσόμενον καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἔκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν.

15 Καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστάνες καὶ οἱ χιλιάρχοι καὶ οἱ πλοῦσιοι καὶ οἱ ἰσχυροὶ καὶ πᾶς δοῦλος καὶ τῆς ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων 16 καὶ λέγουσιν τοῖς ὄρεσιν καὶ ταῖς πέτραις· πέσετε ἐφ' ἡμᾶς καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώπου τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, 17 ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς ὀργῆς αὐτῶν, καὶ τίς δύναται σταθῆναι;

9 τ. σφ. την π. 1611. 1854. 2344 pc syh | τῶν ἀνθρώπων 1841. 2344 2A co | ° A 1854 it vg^{ms}; Cyp Prim | τῶν ἀρνίου 1611. 2351 2A syh^{ms}. • 10 ζον 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2351 2A | ° απο 2A. • 11 / 046. 1854. 2351 al | 2 2A | ° τινα -σονται 18 C 2A | -σασθε 1854. (2351: -σθαι) | t A P 046. 2053*. 2329 al | ° 2 / A 1006. 1841. 2344 pc syh | τινα χ. 2329 | - 2351 | ° 2A | τῶν 2A | αν 2329 | ° -ρωσωσιν 18 2A | -ρωσουσιν 1611. 2329 pc | t A C 2344 pc latt syh co | ° και 2351 2A; Cyp. • 12 και οτε 2344 2A vg^{ms}; Prim | και 2329 | ° τῶν A pc vg^{cl}; (Prim) | ° 18 1854 2A | ° 1611. 2329. 2344 2A a* sa; Prim. • 13 θεου A | ° επι 18 1854. 2329. 2344 pc | ° βαλλουσα 18 1611. 1854. 2053. (2329). 2351 al | βαλουσα 2A | t A C 046. 1006. 1841 2A | ° 2A. • 14 νος 18 1854 2A | ° βουνος 18. • 15 / 2A | ° 1 al | ° πας 18 1854 bo (18*: h. t.). • 16 ψετε 18 | καλυψατε 2329 | ° τω -νω 18 2351 2A. • 17 αὐτου A 2A sam^s bo; Prim | t A 18 C 1611. 1854. 2053. 2329. 2344 pc latt sy

(19) 7 Ἐπὶ τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς ἵνα μὴ πνέῃ τῆς γῆς ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον.

2 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου ἔχοντα σφραγίδα θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἁγγέλοις οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν 3 λέγων· μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν μήτε τὴν θάλασσαν μήτε τὰ δένδρα, ἄχρι σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.

4 Καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἑσφραγισμένοι ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν Ἰσραὴλ.

5 ἐκ φυλῆς Ἰούδα δώδεκα χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ φυλῆς Ῥουβὴν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Γὰδ δώδεκα χιλιάδες,

6 ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Νεφθαλὶμ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Μανασσὴ δώδεκα χιλιάδες,

7 ἐκ φυλῆς Συμεὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Λευὶ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰσσαχάρ δώδεκα χιλιάδες,

8 ἐκ φυλῆς Ζαβουλὼν δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Ἰωσήφ δώδεκα χιλιάδες, ἐκ φυλῆς Βενιαμὴν δώδεκα χιλιάδες ἑσφραγισμένοι.

9 Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι οὐδεὶς ἐδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ

9,14s

Ez 7,2 Jr 49,36
Dn 7,2 Zch 2,10;
6,5

Is 41,25

18,2!

9,4

Ez 9,4,6

9,16

14,1,3

21,12 Is 49,6

5-8: Gn 35,22-26 etc

Gn 48,1,5 cf Jdc
17s Hos 5,3s

5,9!

7,1 και (syh^{ms}) μ. τ. (ταυτα 2A syh) 18 2A sy; Bea | t A C 1006. 1841. 1854. 2053. 2351 pc latt syh^{ms} | πνευση 18 1841. 1854. 2344 pc | γενηται 2329 | ° C 1611. 2329. 2344. 2351 al | ° A | ° τι δενδ. C 046. 1006. 1841. 2053. 2351 2A sa | ° -δρου A (2329 pc) | ° δρων 1611 (syh) bo | t A 18 1854. 2344 2A syh. • 2 / -λων A pc sy | ° εκκραξεν A P 2053 | εκεκραξε Or | ° 1854. 2329 pc. • 3 και A 2351 pc | μηδε 18 1854 | ° μηδε 18 1854. 2329 pc | ° αχρις ου 1611. 1854. 2329. 2351 2A | αχ. αν 2344. • 4 / A | ° και C 1006. 1841 2A | ° -νων 2351 2A. • 5 / Δαν 1854 pc. • 6 / Δαν bo. • 7 / 18. • 8 / -μενων 1854 pc | ° -μεναι 2A | ° - 2329 pc vg^{ms}; Prim. • 9 / 1,3,4,5 C | ° οχλον πολυν και A (vg syh sam^s bo); Cyp Prim | ° 2329 2A | ° -τας 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329. 2351 2A | ° -των C pc | t A 18 C 2344 2A

6,11!
Lv 23,40.43
2 Mcc 10,7 |

4,11! • 5,7!

5,11

4,4! • 4,6!

11,16

Ps 96,7 &

4,11! 5,12

5,14

4,4! 5,5

6,11!

Ez 37,3

Dn 12,1 Mt 24,

21 p •

22,14 Gn 49,11

Ex 19,10.14

1 J 1,7!

22,3 •

3,12; 11,1s.19; 14,

15,17; 15,5s.8;

16,1.17; 21,22 •

5,7! • 21,3 Ez 37,27

Is 49,10

5,6! • Ez 34,23

Ps 23,1

Ps 23,2s • 21,6!

Is 49,10

θρόνου καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου Ἐ περιβεβλημένους στο-
λὰς λευκάς καὶ ἱ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν, **10** καὶ
ἱ κρᾶζουσιν φωνῇ μεγάλη λέγοντες:

ἡ σωτηρία τῷ θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ
θρόνῳ καὶ τῷ ἀρνίῳ Ὑ.

11 Καὶ πάντες οἱ ἄγγελοι εἰστήκεισαν κύκλῳ τοῦ θρόνου
καὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἔπε-
σαν ἐνώπιον τοῦ θρόνου Ὑ ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ
προσεκύνησαν τῷ θεῷ **12** λέγοντες:

ἀμήν, ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα Ὡ καὶ ἡ σοφία Ὡ καὶ
ἡ εὐχαριστία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶ-
νων Ὡ ἀμήν.

13 Καὶ ἀπεκρίθη εἰς Ὁ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγων μοι·
οὗτοι οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς τίνες
εἰσὶν καὶ πόθεν ἦλθον; **14** καὶ Ἐῖρηκα αὐτῷ· κύριέ Ὁ μου,
σὺ οἶδας. καὶ εἶπέν μοι:

οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης
καὶ Ἐπλυναν τὰς στολὰς αὐτῶν

καὶ ἐλεύκαναν Ὡ αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου.

15 διὰ τοῦτο εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ
καὶ λατρεύουσιν αὐτῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ
ναῷ αὐτοῦ,

καὶ ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου Ὡ σκηνώσει ἐπ' αὐ-
τούς.

16 οὐ πεινάσουσιν Ὡ ἐτι οὐδὲ διψήσουσιν Ὡ ἐτι
Ἐ οὐδὲ μὴ Ἐπέση ἐπ' αὐτούς ὁ ἥλιος οὐδὲ πᾶν
καῶμα,

17 ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀνά μέσον τοῦ θρόνου Ἐποιμανεῖ
αὐτούς

καὶ Ἐδηγήσει αὐτούς ἐπὶ Ἐζωῆς πηγὰς ὕδατων,

9 Ἐ-voι Ἐ 1854. 2053. (2329). 2344. 2351 ἘA | Ἐ-κας Ἐ* 2351 ἘK • **10** Ἐ-ζοντες Ἐ pc
sa^{miss} bo | Ἐκραξαν 2329 latt | Ἐεις τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν Ἐ* • **11** Ἐαυτοῦ
1611c ἘK syh • **12** ἘA pc t | Ὡ C pc t; Prim • **13** Ὡ Ἐ 1611. 1854 • **14** Ἐειπον 1854. 2329
ἘK | Ὡ A 1611* pc a gig vg^{ms} sa bo^{ms}; Cyp Prim Bea | Ἐ ἐπλάυναν 1854. 2053. 2329 ἘK |
οἱ 2351 ἘK • **15** Ἐτω -νώ 1854. 2053. 2351 ἘK | Ἐ γίνωσκει Ἐ* • **16** Ὡ Ἐ pc vg syh co |
οἱ 1006. 1841. 2053. 2329 ἘA gig syh bo^{miss} | Ἐ οὐδ οὐ 052. 2329. 2351 ἘK | Ἐ παῖσι ἐτι
Swete et al cij] • **17** Ἐ-μαίνει et Ἐ-γει 2351 ἘK (bo^{miss}) | Ἐ ζώσας 2329. 2344 al

καὶ ἔξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον Ἐ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν
αὐτῶν.

21 **8** Καὶ Ἐταν ἤνοιξεν τὴν σφραγίδα τὴν ἑβδόμην, ἐγένε-
το σιγὴ ἐν τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμῶριον. **2** Καὶ εἶδον
τοὺς ἑπτὰ ἄγγελους οἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστήκασιν, καὶ
Ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. **3** Καὶ ἄλλος ἄγ-
γελος ἦλθεν καὶ ἐστάθη ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου Ὡ ἔχων
λιβανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ,
ἵνα Ἐδώσει Ἐταῖς προσευχαῖς Ὡ τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ
θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν Ὡ τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. **4** καὶ
ἀνέβη Ὡ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν
ἁγίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἄγγελου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. **5** καὶ
εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λιβανωτὸν καὶ ἐγέμισεν αὐτὸν
ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου καὶ Ἐβαλεν εἰς τὴν γῆν,
καὶ ἐγένοντο Ἐβρονται καὶ φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ Ὡ καὶ σει-
σμός.

6 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι Ὡ οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας
ἤτοιμασαν Ἐαυτοὺς ἵνα σαλπίσωσιν.

22 **7** Καὶ ὁ πρῶτος Ἐ ἐσάλπισεν· καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ
πῦρ Ἐμεμιγμένα Ὡ ἐν αἵματι καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, Ὡ καὶ
τὸ τρίτον τῆς γῆς κατεκάη Ὡ καὶ τὸ τρίτον τῶν δέν-
δρων κατεκάη Ὡ καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη.

23 **8** Καὶ ὁ δεύτερος Ὡ ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ὡς ὅρος
μέγα Ὡ πυρὶ καιόμενον ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ
ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα **9** καὶ ἀπέθανεν τὸ
τρίτον Ὡ τῶν κτισμάτων Ὡ τῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ Ὡ τὰ ἔχοντα
Ἐψυχὰς καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρησαν.

24 **10** Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισεν· καὶ ἔπεσεν ἐκ

21,4 Is 25,8
Jr 31,16

Zch 2,17 Hab 2,20
Zph 1,7 Sap 18,14 |
6!; 1,4; 4,5 Tob 12,
15 Mt 24,31 •
Jos 6,4.6 | 10,1;
18,1 •
14,18! Am 9,1
Ex 30,1.3 • 5,8! Ex
30,7 •

Tob 12,12 Ὡ xB

Lv 16,12

14,18! • Ez 10,2 •

4,5! Is 29,6

2! • 7.8.10.12; 9,1.
13; 10,7; 11,15

Ex 9,23-25 Ez
38,22 Joel 3,3
Sir 39,29

9,15! Ez 5,2.12
Zch 13,9 •

Sap 16,22 |

6! • Jr 51,25 Hen
18,13; 21,3

16,3 Ex 7,20 |

6! • 9,1 Is 14,12
Dn 8,10 Hen 86,1

17 Ἐ απο Ἐ 1854. 2053. 2351 pc
Ἐ 8,1 Ὡτε Ἐ Ἐ | txi A C 1006. 1611. 1841 pc • **2** Ἐδοθη A al syh • **3** Ὡ το -ριον A 1006.
1611. 1841. 1854. 2053. 2329 ἘA | Ἐ δωση Ἐ | δω 1006. 1841. 2053 pc | txi Ἐ A C 1611
al | Ἐ τας -χας 94 ἘA gig; Tyc | τῶν -χων 1611 | Ὡ Ἐ 2329 • **4** Ὡ Ἐ* pc • **5** Ἐλαβον A |
Ἐ 1 4 5 1006 pc | 1 4 5 2 3 A 2329. 2344 pc syh | 3 2 1 4 5 1854. 2053 ἘA; Tyc Bea | txi Ἐ
1611 vid. 1841. 2351 ἘK latt sy • **6** Ὡ Ἐ 2053. 2351 pc | Ἐ αὐτ- Ἐ! Ἐ | txi Ἐ* A 2351 pc
• **7** Ἐ ἄγγελος 2329 ἘA it vg^{ww} sa^{miss} bo; Tyc | Ἐ -von Ἐ ἘA a sa^{ms} bo^{ms}; Tyc Bea | Ὡ ἘA
vg^{ms} | Ὡ 1854 pc | Ὡ 046*. (2053) gig sa • **8** Ὡ Ἐ 2053 syh | Ὡ ἘK syh; Tyc • **9** Ἐμερος
Ἐ 1611. 2344 pc | Ἐ 2-4 Ἐ; Bea | - 1 pc vgst | txi Ἐ A vid P 1006. 1841. 1854. 2053. 2329.
2344. 2351 al it vg^{cl} | Ἐ -χην Ἐ pc syh; Tyc

μασμένοι εἰς τὴν ὥραν (καὶ ἡμέραν) καὶ μῆνα καὶ ἑνιαυτόν, ἵνα τὸ ἀποκτείνωσιν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων.

16 καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ (δισ-
μυριάδες μυριάδων), ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν.

17 Καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ ὁράσει καὶ τοὺς
καθημένους ἔμπ' αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρίνους καὶ
ὕακινθίνους καὶ θειώδεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς
κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύ-
εται πῦρ καὶ καπνὸς καὶ θεῖον.

18 ἀπὸ τῶν τριῶν ὀπλη-
γῶν ὁ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ καπνοῦ καὶ τοῦ θείου τοῦ ἐκ-
πορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. 19 ἡ γὰρ ἐξου-
σία τῶν ἵππων ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστὶν καὶ ἐν ταῖς
οὐραῖς αὐτῶν, αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν,
ἔχουσαι κεφαλὰς καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν.

20 Καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἱ οὐκ ἀπεκτάνθησαν
ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, γοῶδὲ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔρ-
γων τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσουσιν τὰ δαι-
μόνια καὶ τὰ εἰδωλὰ τὰ χρυσαῖα καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ
τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα, ἃ οὐτε βλέ-
πειν γίνονται οὔτε ἀκούειν οὔτε περιπατεῖν, 21 καὶ οὐ
μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν φαρμά-
κων αὐτῶν οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν
κλεμμάτων αὐτῶν.

10 Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ὡς ἡ
ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς
ὁ ἥλιος καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στύλοι πυρὸς, 2 καὶ ἔχων

16,9.11 • Is 2,8;
17,8 Mch 5,12 •
1 K 10,20 Dt 32,
17 Ps 95,5 •
Is 2,20 Dn 5,4.23
Ps 115,4-7; 135,
15-17

Ex 20,13-15 2 Rg
9,22 Nah 3,4 R 1,
29!

8,3! 5,2! • 18,1:
20,1 •
Ex 13,21
4,3 • 1,16!

15 κ. εἰς τὴν ημ. 2351 B^K | - B^{pc} | T^{μη} B^K • 16 ἵππων B^K | μύριαδες μ. 1006. 1611.
1841. (1854). 2053. 2329 B^K sa^{ms}; Tyc | δυο μ. μ. B⁴⁷ bo | δυο - δων - δας (!) B^K | txt A
2344. 2351 B^A sa^{ms}; Cyp Bea • 17 ο 2329 pc sy^h; Prim | επανω B⁴⁷ B^K • 18 ο 1 al |
οι B⁴⁷ | απο B^K | bis εκ B⁴⁷ (C) 1006. 1841. (2053, 2329) B^A | ο2 B⁴⁷ • 19 ἡν γαρ η
B⁴⁷ | ο B^A | ομοιοι 2053 pc | - C* | εχουσας B^(*) P 2053 al • 20 ταυτων B⁴⁷ B^K |
ου C 1006. 1841. 1854. 2351 B^K | ουτε A 1611 B^A | και ου 2329 pc | txt B⁴⁷ B^K 046.
2053^{lat}. 2344 al | ε-σωσιν B^K | txt B⁴⁷ B^K A C pc | ο B⁴⁷ sa^{ms} | οι B^K vg^{ms}; Tyc | ο B⁴⁷.85vid
1854. 2329 pc | ε1 δυναται B⁴⁷ 1611 B^K • 21 ε-κειων A 046. 2053. 2329. 2344. 2351
B^A | txt B⁴⁷ B^K C 1006. 1611. 1841. 1854 B^K | ε πονηριας B^K A pc | ο B⁴⁷ vg^{ms} sy^h sa
¶ 10,1 ο P 2053 B^K | οι B^K 2053 B^A sa | ε την - λην A C pc | txt B⁴⁷ B^K B^K • 2 ειχεν B^A
latt sy^h

ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἠνεωγμένον. καὶ ἔθηκεν
τὸν πόδα αὐτοῦ ἐπὶ τὸν δεξιόν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, τὸν δὲ
εὐώνυμον ἐπὶ τῆς γῆς, 3 καὶ ἔκραξεν φωνῇ μεγάλη ὥσπερ
λέων μυκάται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ὀκτώ
βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. 4 καὶ ὅτε ἐλάλησαν αἱ ὀκτώ
βρονταὶ, ἤμελλον γράφειν, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ λέγουσαν· σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ὀκτώ
βρονταὶ, καὶ μὴ αὐτὰ γράψῃς.

5 Καὶ ὁ ἄγγελος, ὃν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης
καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ἤρεν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν δεξιάν εἰς
τὸν οὐρανὸν 6 καὶ ὤμοσεν ὅτι ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶ-
νας τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐ-
τῷ καὶ τὴν γῆν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ καὶ τὴν θάλασσαν
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκέτι ἐστὶν, 7 ἀλλ' ἐν ταῖς
ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἐβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ
σαλπίζειν, καὶ ἐτελέσθῃ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐ-
ηγγέλisen τοὺς ἑαυτοῦ δούλους τοὺς προφῆτας.

8 Καὶ ἡ φωνὴ ἦν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν γαλοῦ-
σαν μετ' ἐμοῦ καὶ λέγουσαν· ὑπαγε λάβε τὸ βιβλίον τὸ
ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ τοῦ ἀγγέλου τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ
τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. 9 καὶ ἀπῆλθα πρὸς τὸν
ἄγγελον λέγων αὐτῷ δοῦναί μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ
λέγει μοι· λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου
τὴν κοιλίαν, ἀλλ' ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς
μέλι.

10 Καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέ-
λου καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί μου ὡς

8 Ez 2,9
18,2! 1 Sm 7,10
Hos 11,10 Am 3,8;
1,2 •
Jr 25,30 Ps 29,3s |
8; 14,2.13; 18,4 •
22,10 Dn 8,26;
12,4,9 Theod

5s: Dt 32,40 Dn
12,7
4,9!
Gn 14,19.22 Ex
20,11 Neh 9,6 Ps
146,6 Act 4,24!

11,15 •
15,1; 17,17 • 1 K
15,518 •
11,18 Jr 7,25; 25,4
Dn 9,6.10 Am 3,7
Zch 1,6 |
4
2

9s: Ez 2,8; 3,1-3 •
Jr 33,9
Ps 119,103

2 βιβλίον B⁴⁷vid B^K gig vg^{ms}; Vic Tyc Prim | βιβλιδαριον (B^K) C* 1006. 1611. 1841.
2053. 2344 B^A al | βιβλαριον 2329 pc | txt B^K A C² P 1. 2351 al | ο C² • 3 ο B^K 1611.
2344 pc | ο B⁴⁷ pc • 4 οσα B^K pc gig; Tyc Prim | ηκουσα οσα et ο et και ημ. αυτα
B⁴⁷ | οσα B⁴⁷ B^K 2344 | ο B⁴⁷ C gig | μετα ταυτα γραφεις B^A • 5 ο B^A B^K vg sy^h
bo^{ms} • 6 ο B⁴⁷ B^K 1854. 2329. 2344. 2351 B^K | ο B^A B^K A 1611. 2344 pc gig sy^h
sa^{ms}; Tyc • 7 ο 2 3 C | τ. αγγ. του εβ. B⁴⁷ B^K 2344 | τελεσθη 1854. 2351 B^A | ε. δ. και
B⁴⁷.85vid B^K 2329. 2344 pc sa | δ. αυτου 1006. 1841 B^K | txt A C 1611. 1854. 2053com. 2351
B^A • 8 φωνην 1006. 1841. (1854). 2053. 2329. 2344 al a (gig) vg^l; Tyc Prim | bis -σα
2351 B^K | βιβλαριδιον B^K P 1. 2344. 2351 al | βιβλιδαριον B^K | βιβλαριον 2329 | txt A
C 1006. 1611. 1841. 1854. 2053 pc lat • 9 εδος 2053. 2329 B^A | βιβλίον B⁴⁷ B^K 1006.
1841. 1854. 2053 pc latt | βιβλαριον A* 2329 | βιβλιδαριον B^K | txt A C P 1. 2351 al |
3 1 2 B⁴⁷.85 B^K 2344 | καρδιαν A 2351 pc sy^hmg • 10 βιβλίον B⁴⁷vid B^K 1854 B^K lat |
βιβλιδιον B⁴⁷pc | βιβλιδαριον 1006. 1611. 1841. 2053 al | βιβλαριον 2329 | txt A C
2344. 2351 B^A

Jr 25,30 Ez 25,2
etc.
5,9! Jr 1,10 Dn 3,4

21,15 Ez 40,3
7,15! 14,18!

Zch 12,3 θ Ps 79,1
Is 63,18 L 21,24
Mt 4,5! 12,6!

10 J 8,17!
2 Rg 19,2 Is 37,2
Zch 4,3.11.14

2 Sm 22,9 Jr 5,14
Ps 97,3 2 Rg 1,10

1 Rg 17,1 Jc 5,17
Ex 7,17.19s
1 Sm 4,8 θ

? 13,1; 17,8 Dn
7,3
9,1! 12,7.17; 13,7;
16,14; 19,19 Dn
7,21 |

Ez 11,6 Jr 22,8

μέλι γλυκὺ καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, Ἐπικράνθη ἡ κοιλία μου. **11** καὶ Ἰλέγουσιν μοι· δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ τῇ ἔθνεσιν καὶ γλώσσαις καὶ βασιλευσιν πολλοῖς.

11 Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, τὴν λέγων· ἔγειρε καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ καὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. **2** καὶ τὴν αὐλὴν τὴν ἔξωθεν τοῦ ναοῦ ἐκβαλε ἔξωθεν καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσης, ὅτι ἐδόθη τῇ τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰπατήσουσιν μῆνας τεσσεράκοντα. **3** καὶ δώσω τοῖς δυσὶν μάρτυσιν μου καὶ προφητεῦσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα περιβεβλημένοι σάκκους. **4** οὗτοί εἰσιν αἱ δύο ἐλαῖαι καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ κυρίου τῆς γῆς ἑστῶτες. **5** καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλει ἀδικῆσαι πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν καὶ κατεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν· καὶ εἴ τις θέλῃ αὐτοὺς ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. **6** οὗτοι ἔχουσιν τὴν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα μὴ ὑετὸς βρέχῃ τὰς ἡμέρας τῆς προφητείας αὐτῶν, καὶ ἐξουσὶν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέφειν αὐτὰ εἰς αἷμα καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ πληγῇ ὅσακις ἐὰν θέλῃσωσιν.

7 Καὶ ὅταν τελέσωσιν τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει μετ' αὐτῶν πόλεμον καὶ νικήσει αὐτοὺς καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς. **8** καὶ τὸ πτώμα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς πόλεως τῆς

μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου ὁ κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. **9** καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτώμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνήμα. **10** καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται καὶ δῶρα πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὐτοὶ οἱ δύο προφηταὶ ἔβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ μετὰ οὗτάς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. **12** καὶ ἤκουσαν φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· αὐτοῖς· ἀνάβατε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔθεσθησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπήλθεν· Ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχὺ.

15 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντες· ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

16 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ τέταρτη ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ πέμπτη ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἕκτη ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἕβδομη ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

17 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

18 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

19 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

20 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

21 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

22 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

23 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

24 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

25 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

26 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

27 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

28 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

29 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

30 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

μεγάλης, ἣτις καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου ὁ κύριος αὐτῶν ἐσταυρώθη. **9** καὶ βλέπουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὸ πτώμα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφίουσιν τεθῆναι εἰς μνήμα. **10** καὶ οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαίρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφραίνονται καὶ δῶρα πέμπουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὐτοὶ οἱ δύο προφηταὶ ἔβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς.

11 Καὶ μετὰ οὗτάς τρεῖς ἡμέρας καὶ ἡμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν ἐν αὐτοῖς, καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἐπέπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. **12** καὶ ἤκουσαν φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης· αὐτοῖς· ἀνάβατε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ, καὶ ἔθεσθησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. **13** Καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας καὶ τὸ δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσεν καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιάδες ἑπτὰ καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο καὶ ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ.

14 Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπήλθεν· Ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχὺ.

15 Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισεν καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ λέγοντες· ἐγένετο ἡ βασιλεία τοῦ κόσμου τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

16 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ τέταρτη ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ πέμπτη ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἕκτη ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἕβδομη ἔρχεται ταχὺ.

17 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

18 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

19 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

20 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

21 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

22 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

23 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

24 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

25 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

26 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

27 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

28 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

29 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

30 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

31 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

32 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ.

33 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ.

34 καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ὀγδοὴ ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ ἑννέα ἔρχεται ταχὺ. καὶ ἡ οὐαὶ ἡ δέκα ἔρχεται ταχὺ.

Is 1,9s Ez 16,46.
49 • Joel 4,19

5,9!

Ps 79,2s
8,131 • J 16,20
Ps 105,38

Ez 37,5.10

Gn 15,12 Ex 15,16
Ps 105,38

4,1!

2 Rg 2,11

19! Ez 38,19s

16,11 Dn 2,18s
Jon 1,9 Esr 1,2 etc |
8,13!

10,7; 8,6!

4,11! Ob 21 Ps 22,
29; 2,2 Dn 7,14

Ps 10,16 Dn 2,44;
7,27

8 τ v. p. 652 | ° φ47 N 1611 M a* syph bo | ° ημων 1 pc | - φ47 N* • 9 τα-ματα 2329 M a latt sy sa bo P | ° M | txt φ47 N A C P 1006. 1841. 1854. 2351 al sy | ° αφησουσι 2053 M K gig vgl bo | ° μνημεια 1611 pc | μνημειον C pc | μνηματα N2 pc • 10 χαρησονται 2020 latt co | ° ευφρανθησονται 2329 M K latt | ° πεμπ- N* P 2344 pc vglms | δωσουσιν M K | ° ουτ. (- φ47) οι προφ. οι δυο (ιβ φ47vid) φ47 N 2344 • 11 ο N 1854. 2344 M a | ° αυτοις C P 1611. 2053 al | ° εις αυτους φ47 N M K | txt A 1006. 1841. 1854. 2329. 2351 al; Tyc | ° επεσεν φ47 N 1841. 2053 M K | ° των -των C P pc • 12 -σα φ47 N a gig syhmg co; Tyc Bea | ° ακουσονται 2329 | txt N* A C P 2053 pc vg sy | ° -νην -λην εκ τ. ουρ. -σαν A 1611. 2053. 2329. 2351 M K | ° A pc gig; Tyc | ° βητε M | txt φ47 N A C P 2329. 2351 pc | ° εμετρησαν φ47 • 13 αυτη φ47 | ° ημερα 1854. 2329 M K gig syhmg sa | ° τριτον 046 bo | ° εν φοβω N 2351 pc lat syph hmg • 14 παρηλθεν N pc | ° 1 6 2-5 φ47vid N 2344 pc | 2-5 1 6 M K | txt A C 1006. 1611. 1841. (1854). 2053. 2329. 2351 M a • 15 λεγουσαι φ47 N C 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2329. 2344 M a | txt A 2053. 2351 M K | ° νοντο αι -λειαι 1 al | ° αμην N 2344 pc vgl bo

10 εγεμισθη N*; Prim | εγ. et επικριας N 1854. 2329 pc gig syhmg; Tyc Bea • 11 λεγει 1611. 1854. 2053 M a it (vgcl) sy sa bo mss; Tyc Prim | ° επι 2351 M K syh • 11,1 τ και ειστηκει ο αγγελος N2 046. 1854. 2329. 2351 al a syph hmg; Tyc Bea • 2 φ47 | ° εσωθεν N 2329 al vgl syph; Vic | ° εξω φ47 M K | εσω N*; εσωθεν P | ° και

4,4! 16 Καὶ οἱ εἴκοσι τέσσαρες πρεσβύτεροι ^{οἱ}[οἱ] ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἤκαθημενοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν· ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ 17 λέγοντες·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Ἰκρίε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν,

Ἐδοξάσῃ σου τὴν δυνάμιν σου τὴν μεγάλην καὶ ἐβασίλευσας.

18 καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργὴ σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι

καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις

καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις· τὸ ὄνομα σου,

καὶ τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.

19 Καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὠφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός· καὶ χάλαζα μεγάλη.

20 καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργὴ σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις· τὸ ὄνομα σου,

καὶ τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.

21 καὶ ἡνοίγη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ὁ ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ὠφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός· καὶ χάλαζα μεγάλη.

22 καὶ σημεῖον μέγα ὠφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, 2 καὶ ἐν γαστρὶ ἔχουσα, (καὶ κράζει) ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. 3 καὶ ὠφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρὸς

καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ κατήγων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὁ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. 11 καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

ἔχων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ ἑπτὰ διαδήματα, 4 καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν. Καὶ ὁ δράκων ἔστηκεν ἐνώπιον τῆς γυναίκος τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς καταφάγῃ. 5 καὶ ἔτεκεν υἱὸν ἄρσεν, ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ὃν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. καὶ ἠρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν θεὸν καὶ ὁ πρὸς τὸν θρόνον αὐτοῦ. 6 καὶ ἡ γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει ὅκεϊ τόπον ἡτοιμασμένον ἅπλο τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα.

7 Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ τοῦ πολεμῆσαι μετὰ τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησεν καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, 8 καὶ οὐκ ἴσχυσεν οὐδὲ τόπος εὐρέθη αὐτῶν ἐτι ἐν τῷ οὐρανῷ. 9 καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέγας, ὁ ὄφις ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος Διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. 10 καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν·

ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ κατήγων τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτοὺς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὁ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. 11 καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας αὐτῶν καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου.

13,11 Dn 7,7.24

8,12

Dn 8,10

18

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

13 Is 7,14; 66,7 · 2,27! Ps 2,9

18,20 Dt 32,43 ©
Is 44,23; 49,13
Ps 96,11

8,131

81

8,13 Ex 19,4 Is 40,
31 Ez 17,3,7

6! Dn 7,25;
12,7 ©

91

Nu 16,30,32
Dt 11,6

11,71

Gn 3,15 • 14,12 •

6,9! 1J 5,10

cf 11,7! Dn 7,3
Is 27,1 •

17,3,7,9,12,16 Dn
7,7,24 •
12,3

Dn 7,4-6 Hos
13,7s

2Th 2,8s
2,13; 16,10

12 διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε, οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες.

οὐαὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν ὁ μέγαν,

εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει.

13 Καὶ ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν,

ἔδιδωξεν τὴν γυναῖκα ἣτις ἔτεκεν τὸν ἄρσενά. **14** καὶ

ἔδόθησαν τῇ γυναικὶ οἱ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ

μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον αὐ-

τῆς, (ὅπου τρέφεται) ἐκεῖ καιρὸν καὶ καιροὺς καὶ ἡ-

μισυ καιροῦ ἄπο προσώπου τοῦ ὄφeos. **15** καὶ ἔβα-

λεν ὁ ὄφις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὀπίσω τῆς γυναικὸς

ὕδωρ ὡς ποταμόν, ἵνα αὐτὴν ποταμοφόρητον ποιήσῃ.

16 καὶ ἐβοήθησεν ἡ γῆ τῇ γυναικὶ καὶ ἥνοιξεν ἡ γῆ τὸ

στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν τὸν ποταμὸν ὃν ἔβαλεν

ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. **17** καὶ ὠργίσθη

ὁ δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ καὶ ἀπῆλθεν ποιῆσαι πό-

λεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρματος αὐτῆς τῶν τη-

ρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυ-

ρίαν Ἰησοῦ.

18 Καὶ ἔστάθη ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης.

13 Καὶ εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον, ἔχον

κέρατα δέκα καὶ κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ ἐπὶ τῶν κερά-

των αὐτοῦ δέκα διαδήματα καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ

ὄνόμα[τα] βλασφημίας. **2** καὶ τὸ θηρίον ὃ εἶδον ὁ ἦν

ὅμοιον παρδάλει καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς ἄρκου καὶ τὸ

στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα λέοντος, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δρά-

κων τὴν δύναμιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξου-

σίαν μεγάλην. **3** καὶ μίαν ὁ ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς

12 οἱ ἱερεῖς CP 1854. 2053. 2329 B¹ | t¹ A 051. 1006. 1611. 1851. 2344. 2351 B¹ |
κατασκην- C | κατοικ- (C 2344) al | τοῖς κατοικοῦσιν τ. γ. κ. τ. θ. 1 pc | τῇ γῇ κ.
τῇ -σση B¹ 1854. 2329. 2344. 2351 B¹ | οἱ ἱερεῖς • **13** ἐξεδι- B² (*: ἐδωκεν /) | ἀπῆλθεν
εκδιώξει B¹ 47 • **14** ἐδόθη B¹ 47 B² | οἱ B¹ 47 B² 1854. 2329. 2344. 2351 B¹ | t¹ A C 051.
1006. 1611. 1841. 2053 B¹ A¹ sy^h | ὅπως -φῆται 1611. (1854, 2351) B¹ | C • **15** ἀπο
B¹ 47 | ταντην 051 B¹ A • **16** B¹ 47 g¹g; Prim | το ὕδωρ ὁ A | ἀπο B¹ 47 • **17** οἱ B¹ 47 C |
B¹ 1854 pc • **18** ἦν 051 B¹ vg¹ss sy^h co | t¹ B¹ 47 B² A C 1854. 2344. 2351 pc lat sy^h
¶ **13, 1** ὄνομα B¹ 47 B² C 1006. 1841. 2329 B¹ A¹ g¹g vg¹ss sy^h co; Prim Bea | t¹ A 051. 1611.
1854. 2053. 2344. 2351 B¹ A¹ vg sy^h • **2** οἱ B¹ 47 B² A | -ντων B¹ 1611. 2351 pc sy^h; Vic • **3** οἱ
046*. 1854. 2053 B¹ A

ἐσφαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐ-

τοῦ ἔθεραπεύθη.

Καὶ ἔθαυμάσθη ὅλη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου **4** καὶ

προσεκύνησαν τῷ δράκοντι, (ὅτι ἔδωκεν) οὐ τὴν ἐξου-

σίαν τῷ θηρίῳ, καὶ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ λέγοντες:

τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ καὶ τίς δύναται πολεμῆσαι μετ'

αὐτοῦ;

5 Καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφη-

μίας καὶ ἐδόθη αὐτῷ ὁ ἐξουσία ποιῆσαι μῆνας τεσσε-

ράκοντα καὶ δύο. **6** καὶ ἥνοιξεν τὸ στόμα αὐτοῦ (εἰς

βλασφημίας) πρὸς τὸν θεὸν βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐ-

τοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, τὸ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ

οὐ σκηνοῦντας. **7** καὶ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆσαι πόλεμον μετὰ

τῶν ἁγίων καὶ νικῆσαι αὐτούς, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξου-

σία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ λαὸν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔ-

θνος. **8** καὶ προσκυνήσουσιν αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦν-

τες ἐπὶ τῆς γῆς, (οὐ οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα αὐτοῦ) ἐν

τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου τοῦ ἐσφαγμένου ἀπὸ

καταβολῆς κόσμου.

9 Εἰ τις ἔχει οὖς ἀκουσάτω.

10 εἰ τις (εἰς αἰχμαλωσίαν), οἱ αἰχμαλωσίαν

ὑπάγει.

εἰ τις ἐν μαχαίρῃ ἀποκτανθῆναι αὐτὸν οἱ ἐν μαχαί-

ρῃ ἀποκτανθῆναι.

3 -μασεν ο. η γη B P 1006. 1611. 1841. 1854. 2329. (2344). 2351 B¹ K | -μασθη εν ο. τη γη
051 B¹ A | t¹ B¹ 47 A (C, 2053) pc sy^h • **4** -σεν B¹ 47 2344 pc sy^h | τω δεδωκεν B¹ K g¹g
vg¹ | C 2351 pc | το -τον A 2344 pc (B¹ 47, 051 al; h, t.) | οἱ B¹ K | δυνατος 2351 B¹ K
• **5** τα (vl λαλουντα Ir¹at) B¹ 47 | -μιαν (2053) B¹ vg¹ss sy^h hmg; Ir¹at | -μα A 2329 al | t¹
B¹ 47 B² C 1611. 1841. 2344 al a vg¹ sy^h (bo) | C B¹ 2344. 2351 pc samss | π. ο θελει B¹ K
πολεμον π. 051. 2329 B¹ K | πολεμησαι 2351 pc | - Ir¹at | οἱ B¹ C B² | t¹ A 1841. 1854 pc
(B¹ 47 046. 051 al; μβ) • **6** εις -ταν 051 B¹ g¹g; Ir¹at Bea | βλασφημησαι B¹ 47 sy^h co | t¹
B¹ A C 1006. 1841. 1854. 2344 al lat | C | τκα B¹ 2 046*. 051. 2053 Ir¹at Bea | lat co; Ir¹at Bea |
C bis B¹ 47 • **7** B¹ 47 A C 2053 B¹ A¹ sa; Ir¹at | t¹ B¹ 051. 1006. (1611). 1841. (1854). 2329.
2344. 2351 (B¹ K) lat sy^h (h) bo | B¹ 47 051. 1006 B¹ A bo • **8** αυτου B¹ 051. 1006. 1611.
1841. 2053. 2344 B¹ A | ων ου (- B¹ K) γεγ. τα ον-τα αυτων (- B¹ 2 051 al) B¹ 47 B² P 051.
1006. 1841. 2329 al lat | ων ου (ουτε 046 pc) γεγ. το ονομα (+ αυτων 1611 pc sy^h) B¹ (co);
Bea | ουαι γεγ. το ονομα αυτου A | t¹ C 1854. 2053 pc; (Ir¹at) Prim | τη (τω B¹ K; - B¹ K
1611. 1854 pc) βιβλω B¹ 47 B² 1611. 1854. 2344 al | βιβλιω C | t¹ A 051 B¹ • **10** εις αιχ.
απαγει 2351 pc g¹g vg¹ sy; Ir¹at Prim | εχει αιχ. 051* B¹ K | αιχμαλωτιζει 104 pc | B¹ 47
B² C 051 B¹ bo; Ir¹at Bea | t¹ A 2351 pc lat sy sa; Ir¹at | t αποκτενει, δει C 051*. (2053).
2329. 2351 B¹ A lat; Ir¹at | -κτεινει (vl -κτεννει), δει B¹ 1006. 1611*. 1841. 1854 al sy^h; Ir¹at |
δει et B¹ 051 v.l. B¹ K | t¹ A

12,14

17,8

8,12

Ex 15,11 Ps 89,7

Dn 7,8,11,20

11,2; 12,6!

Dn 7,25; 11,36

21,3! 12,12

11,7! Dn 7,8 ©. 21.

25

5,9!

4! • 8,13!

3,5! Dn 12,1

5,6!

2,7!

Jr 15,2; 43,11

Mt 26,52

15,4 • Jr 13,16

Act 4,24!

6!

18,2; 16,19; 17,5;

18,10,21 Is 21,9

Jr 51,8 Dn 4,27 •

10! 17,2; 18,3 Jr

51,7 |

6!

18,2!

13,15!

13,16!

8; 15,7; 16,19

Is 51,17,22 Jr 25,

15 Ps 75,9 •

19,20; 20,10,14s;

21,8 Mt 25,41

Gn 19,24 Ps 11,6

Ez 38,22

19,3 Is 34,10

13,15!

13,17,16!

13,10!

12,17

2,13

10,4!

19,9!

φοβήθητε τὸν ῥθεὸν καὶ (δότε αὐτῷ) δό-
ξαν, ὅτι ἤλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ
προσκυνήσατε ῥτῷ ποιήσαντι τὸν οὐρα-
νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγὰς
ὕδατων.

8 Καὶ ἄλλος ἄγγελος δευτέρος ῥ ἠκολούθησεν
λέγων·

ἔπεσεν Ὁ ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη ὁ¹ ἡ ἐκ τοῦ
οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς ῥ πεπότι-
κεν πάντα τὰ ἔθνη.

9 Καὶ ἄλλος ἄγγελος τρίτος ἠκολούθησεν ῥ αὐτοῖς λέ-
γων ἐν φωνῇ μεγάλῃ·

εἴ τις προσκυνεῖ τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐ-
τοῦ καὶ λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου

αὐτοῦ ἡ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ, **10** καὶ αὐτὸς
πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ

κεκερασμένου ἀκράτου ῥ ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς
ὀργῆς αὐτοῦ καὶ ῥ βασανισθῆσεται ἐν πυρὶ καὶ

θειῷ ἐνώπιον ῥ ἀγγέλων ἁγίων καὶ ἐνώπιον
τοῦ ἀρνίου. **11** καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ

αὐτῶν εἰς αἰῶνας αἰώνων ἄναβαίνει, καὶ οὐκ
ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ προσ-

κυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ
καὶ εἴ τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόμα-

τος αὐτοῦ. **12** Ὡδε ἡ ὑπομονὴ τῶν ἁγίων
ἐστίν, ῥ οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ
καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.

13 Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης ῥ·
γράψον·

7 ῥ κυριον \mathfrak{M}^{K} gig (t) vg^{cl} sy^{hmg}; Bea | ῥ δοξάσατε αὐτον \mathfrak{P}^{47} | ῥ τῷ θεῷ τῷ π. 2329 gig |
αὐτον (-Or) τον ποιήσαντα \mathfrak{M}^{K} ; Or | ῥ τὴν \mathfrak{P}^{47} \mathfrak{N} 051. 1854. 2053. 2329 \mathfrak{M}^{K} ; Or • 8 ῥ 2
I A 1. 2329 \mathfrak{M}^{K} | 2 \mathfrak{P}^{47} \mathfrak{N}^{K} 1006. 1841. 1854 pc sy^{ph} | I 69 pc a vg; Vic | \mathfrak{M}^{K} 051.
1611. 2053. 2344 \mathfrak{M}^{A} (gig) sy^h; Prim | ῥ-θεί \mathfrak{P}^{47} | ῥ \mathfrak{N}^{K} (h. t.) C 1854. 2053 \mathfrak{M}^{K} bo^{pl} |
οἱ \mathfrak{P}^{47} \mathfrak{N}^{K} 051 \mathfrak{M} gig; Spec Prim | \mathfrak{M}^{K} A C 1006. 1841. 2053 al lat sy | ῥ πεπτόκαν \mathfrak{P}^{47} \mathfrak{N}^{K}
(1854) pc ; Prim • 9 ῥ αὐτῷ A bo^{pl}; Prim | ῥ το θυσιαστηριον A | ῥ τῆς -ρος \mathfrak{P}^{47} 1611.
2329 pc • 10 ῥ ἐκ του -του την -γην A (pc) | ῥ-σονται A 1006. 1841 pc vg^{ms} co; Tyc |
ῥ των αγγ. A pc bo; Spec | των αγγ. αγγ. \mathfrak{M}^{K} • 11 ῥ-να -νων (-νος C pc) C P 051 al
• 12 ῥ ὡδε 051 \mathfrak{M}^{A} | των -ντων \mathfrak{N} 1006. 1611. 1841 pc • 13 ῥ μοι 051. 2053. 2329 \mathfrak{M}^{A} a
gig vg^{cl}; Spec Prim

μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν ῥκυρίῳ ἀποθνή-
σκοντες ἂπ' ἄρτι. ῥ ναί, λέγει τὸ πνεῦμα, ῥ ἵνα
ῥ ἀναπαήσονται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ ῥ γὰρ
ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τὴν
νεφέλην ῥ καθήμενον ὅμοιον ῥ υἱὸν ἀνθρώπου, ῥ ἔχων ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν καὶ ἐν τῇ χειρὶ
αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. **15** καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν
ἐκ τοῦ ῥναοῦ ῥ ῥ κράζων ἐν φωνῇ μεγάλῃ τῷ καθημένῳ
ἐπὶ τῆς νεφέλης·

πέμψον τὸ δρέπανόν σου καὶ θερίσον, ὅτι
ῥ ἤλθεν ῥ ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θε-
ρισμὸς τῆς γῆς.

16 καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς νεφέλης τὸ δρέπα-
νον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.

17 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ ῥ τοῦ ἐν ὁ τῷ
οὐρανῷ ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπανον ὀξύ. **18** καὶ ἄλλος ἄγγε-
λος ὁ [ἐξῆλθεν] ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου ὁ¹ [ὁ] ἔχων ἐξουσίαν
ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησεν ῥ φωνῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι
τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ λέγων· πέμψον σου τὸ δρέπανον
τὸ ὀξύ καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς
γῆς, ὅτι ῥ ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. **19** καὶ ἔβαλεν
ὁ ἄγγελος τὸ δρέπανον αὐτοῦ ῥ εἰς τὴν γῆν καὶ ἐ-
τρύγησεν τὴν ἀμπελον τῆς γῆς καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν λη-
νὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ ῥ τὸν μέγαν. **20** καὶ ἐπατήθη
ἡ ληνὸς ῥ ἔξωθεν τῆς πόλεως καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ

13 ῥ Χριστῷ C P 1854 pc ; Bea | θεῷ 1611 sy^h | ῥ 2 I 2329 \mathfrak{M}^{K} | 2 \mathfrak{P}^{47} \mathfrak{N}^{K} pc | καὶ λεγ.
2053 pc (pc) | ῥ ὅτι \mathfrak{P}^{47} | ῥ -πανσονται (-σονται 046. 051*. 2329 al) 051^c \mathfrak{M} | \mathfrak{M}^{K} A C | ῥ² δε 051 \mathfrak{M} | \mathfrak{M}^{K} A C P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 pc lat sy^h sa
• **14** ῥ-ος ῥ-ος (1854) \mathfrak{M}^{A} | ῥ-ος -ον \mathfrak{P}^{47} | ῥ-τω \mathfrak{P}^{47} C 051. 1006. 1611. 1841. 2053 \mathfrak{M}^{A} lat |
υἱος 1854 pc | \mathfrak{M}^{K} A (P) 046(*). 2329 \mathfrak{M}^{K} vg^{ms}; Bea | ῥ ἐχοντα \mathfrak{P}^{47} \mathfrak{N}^{K} 1006. 1841. 2053.
(2329) al | ῥ τὴν -γην A 1611. 1854 al • **15** ῥ ουρανοῦ 051. 2053 \mathfrak{M}^{A} | ῥ αὐτοῦ \mathfrak{N} pc |
ῥ ανακρ. \mathfrak{P}^{47} ; Prim | ῥ ἐξηλθ. \mathfrak{P}^{47} | ῥ σου ἡ ω. θερίσαι 051 \mathfrak{M}^{A} | ἡ ω. του θερίσαι 1006.
1841. 1854. 2053. 2329 al it; Prim Bea | ἡ ω. του θερισμοῦ \mathfrak{N} pc | ὁ θερισμὸς \mathfrak{P}^{47} | \mathfrak{M}^{K} A C P 1611 \mathfrak{M}^{K} (vg) sy • **16** ῥ τὴν -λην C 051. 1006. 1841. 1854. 2053. 2329. 2344 \mathfrak{M}^{A} | τῇ
-λῃ \mathfrak{M}^{K} | \mathfrak{M}^{K} A 1611 pc • **17** ῥ αὐτοῦ \mathfrak{P}^{47} pc | ὁ C • **18** ὁ \mathfrak{P}^{47} A 1611. 2053 pc lat | \mathfrak{M}^{K}
C (ῥ 051. 1854) \mathfrak{M} h vg^{cl} sy co | ὁ¹ \mathfrak{P}^{47} \mathfrak{N} 051 \mathfrak{M} | \mathfrak{M}^{K} A C 2329 | ῥ κραυγῇ \mathfrak{P}^{47} C 051 \mathfrak{M} |
 \mathfrak{M}^{K} A 046. 1006. 1841. 2053 pc lat | ῥ-σεν ἡ -λῃ τῆς γῆς \mathfrak{M}^{K} • **19** ῥ ἐπὶ τ. γ. (τῆς γῆς \mathfrak{N})
 \mathfrak{P}^{47} \mathfrak{N} 1611 pc | ῥ τὴν μεγαλὴν \mathfrak{N} 1006. 1841. 1854. 2053 al gig sy^{hmg} | του μεγαλοῦ \mathfrak{P}^{47}
1611 pc sy^h • **20** ῥ ἐξω \mathfrak{N} 051. 1854 \mathfrak{M}^{A}

1,3!

6,11 H 4,9s

16; 1,13! Dn 7,13
Mt 24,302Sm 12,30 1 Chr
20,2

17 Mc 4,29 | 6!

7,15! • 18,2!

18 Joel 4,13

Jr 51,33 Mc 4,29
J 4,35

14 • Zch 5,2s @

6! • 7,15!

14 | 6!

6,9; 8,3,5; 9,13
11,1; 16,7

15 Joel 4,13

Jr 25,30

19s; 19,15 Joel
4,13 Is 63,2s
Thr 1,15

τῆς ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

15 Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἔν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ.

2 Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυρὶ καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰκόνης αὐτοῦ καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην ἔχοντας κιθάρας τοῦ θεοῦ. **3** καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν Μωϋσέως τοῦ δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες·

μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου, κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ· δίκαιαι καὶ ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου, ὁ βασιλεὺς τῶν ἑθνῶν.

4 τίς τοῦ ὁμῆ φοβηθῆ, κύριε, καὶ δοξάσει τὸ ὄνομά σου;

ὅτι μόνος ὁ ὅσιος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἡξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου ἐφανερώθησαν.

5 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ τὴν οἰκίαν τοῦ σκηνοῦ τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, **6** καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ ἄγγελοι οἱ ἑπτὰ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ ἐνδεδυμένοι γλίνον καθαρὸν λαμπρὸν καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζῶνας χρυσαῖς. **7** καὶ ὁ ἐν ἐκ τῶν τεσσάρων ζῶων ἔδωκεν τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις ἑπτὰ φιάλας χρυσαῖς γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς

12,3!

6-8; 16,1; 21,9
Lv 26,21

10,7!

4,6!

13,11! 14,15!

13,18

5,8!

Ex 15,1

Nu 12,7 Dt 34,5

Jos 1,2,7; 14,7

4,11!

Ps 111,2; 139,14

Ex 34,10 • 11,17!

Am 3,13; 4,13 •

Dt 32,4 Ps 145,17

Jr 10,7 Hen 9,4!

14,7 Jr 10,7

Ps 86,9 MI 1,11

Dt 32,4

Is 2,2 Jr 16,19

Jr 11,20 • Ps 98,2!

11,19; 7,15! Ex

40,34 •

Act 7,44

11 Lv 26,21

1,13 Dan 10,5s

4,6!

16,1; 17,1; 21,9

14,10! • 4,9!

20⁶ εἰς, εἰς 2036 | διακοσίων N* pc sy^h | πεντακοσ- g^{ig}¶ 15,1 (3/12) φ⁴⁷ | εν ταυταις ετ. 051 M^A • 2' 5 6 3 4 1 2 1006. 1841 M^K | 1-3 5 6 φ⁴⁷N^S 2062. 2329 | Tεκ του χαραγματος αυτου και 051 M^A | T τας M^K | T κυριου N^S• 3' αδοντας N^S 2062 pc a h vg^{ms}; Prim Bea | ° 1006. 1841. 1854 M^K | βασιλευ N* 1854pc | (1 T 1,17) αιωνων φ⁴⁷ N*² C 1006. 1611. 1841 pc vg sy sa^{ms}; txt N¹ A 051 M^K g^{ig} (h)sy^{hms} bo; Prim • 4' Tσε φ⁴⁷ N^S 1006. 1841. 1854. 2329 pc (P. φοβ. 051 M^K sy) a vg^{ms} | ° N1006. 1841 pc | T-ση N^S 1006. 1611. 1841. 2062 M^K | θαυμαση 1854 | txt (φ⁴⁷: -ξησει) AC P 046. 051. 2053. 2329 al | ° εἰ φ⁴⁷ | αγιος (+ εἰ 1006. 1841) 051^v M^K sy^{hms} | οσ. καιδικαιος 2329 pc (sy^{hms}) | txt N^S A C 051*. 1611. 1854. 2053. 2062 M^A sy^h | παντες M^K |παντα 1006. 1841 | T ενωπιον N^S • 5' Tιδου 2344? lat; Prim • 6' φ⁴⁷ N^S P 046. 051. 1006.1854. 2053. 2062 pm | txt A C 1611. 1841. 2329 pm | οι ησαν M^K | (Ez 28,13) λιθον AC 2053. 2062 pc vgst sy^{hms} | λινουν φ⁴⁷ (N^S) 046 pc a g^{ig} (h) • 7' ° φ⁴⁷ N* M^A | ° φ⁴⁷ |02 N^S

τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. **8** καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς τῆς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ὀκτὼ ἀγγέλων.

16 Καὶ ἤκουσα μεγάλης φωνῆς ἐκ τοῦ ναοῦ λέγουσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· ὑπάγετε ὁ καὶ ἐκθέετε τὰς ὀκτὼ φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ θεοῦ εἰς τὴν γῆν.

2 Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος καὶ ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνούντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ.

3 Καὶ ὁ δεύτερος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσῃ.

4 Καὶ ὁ τρίτος ἐξέχεεν τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ ἐγένετο αἷμα. **5** Καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος·

δίκαιος εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας,

6 ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν καὶ αἷμα αὐτοῖς ἐδόθη πλεῖν, ἅξιοι εἰσιν.

7 Καὶ ἤκουσα τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος·

ναὶ κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ,

ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις σου.

7,15!

Is 6,4.1 • Ex 40,34

1 Rg 8,10s 2 Chr

5,13 •

Ex 40,35 2 Chr

5,14 • 1!

17; 7,15! Is 66,6 •

15,1! • Jr 10,25

Ez 14,19; 23,31

Zph 3,8 Ps 69,25 •

15,7!

Ex 9,10s Dt 28,35

13,16!

13,15!

8,8s Ex 7,17-21

8,10 Ex 7,17-21

Ps 78,44

Hen 66,2

Dt 32,4 Ps 119,

137; 145,17 • 1,4!

18,24! Ps 79,3

Is 49,26

14,18!

11,17!

19,2 Ps 19,10; 119,

137 Dn 3,27s •

7 Tαμην N^S pc sy^h bo • 8 Tεκ του φ⁴⁷ M^K | ° 051 M^A g^{ig}

¶ 16,1 /εκ τ. ουρανου 42 a*; Bea | - M^K | ° 051. 1854 M^A | ° 051. 1854 M^A h co; Bea |

/ 2 φ⁴⁷id h sa | 3-5 1 pc • 2' επι 051. 2053. 2062 M^A | ° φ⁴⁷ N^S pc | ° εις 051 M^A | ° την

-να N^S pc • 3' αγγελος 051. 2344 M^K vg^{cl} sy sa^{ms} bo; Bea | txt φ⁴⁷ N^S A C P 1006. 1611.

1841. 1854. 2053. 2062. 2329 al lat (N* om. vs 3a) | ° ζωσα φ⁴⁷ N^S 046. 051. 1854. 2053.

2062. 2344 M^A lat sy^h co | ° ζωων 2329 | - M^K; Prim | txt A C 1006. 1611. 1841 pc sy^h |

των 1006. 1841 pc | - φ⁴⁷ N^S M^K latt sy^h co | txt A C 051. 1611. 2344 pc | ° επι της

-σσης N^S • 4' αγγελος 051. 2344 M^A vg^{ms} sy^h bo | ° επι φ⁴⁷ N^S pc | ° εις M^K | ° επι φ⁴⁷

pc | ° -νοντο φ⁴⁷ A 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2329 pc it sy co • 5' ος ην (+ και φ⁴⁷

2329 pc) οσιος φ⁴⁷ 2329 M^K | ° ην και ο οσ. 1006. 1841. 2053. 2062 pc | ° ην οσ. A C

1611. 1854 pc | txt N^S 051 M^A sa | ° 6' αιματα N^S pc | ° εδ- φ⁴⁷ N^S 051 M^K | ° εδωκεν 1854 |

txt A C 1611. 2329 pc | ° οπερ αξ. N^S vg^{ms} | ° αρα αξ. 2329 | ° αξ. γαρ 2053. 2062 g^{ig}

• 7' Tεκ 046. 2329 pc a

2Th 2,7 · 14,8!

18,24! Is 34,7

1

13,1!

11 · 11,7!

9,1!

13,3 · 8,13!

3,5!

13,18 ·

13,1! Hen 21,3

3

8

13,1! Dn 7,
20,24

17

13,4

19,16 1T 6,15 Dt

10,17 Ps 136,3 Dn

2,47 2Mcc 13,4

3Mcc 5,35 Hen 9,4

ἀκάθαρτα τῆς πορνείας ἡ αὐτῆς² 5 καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, Ὀμυστήριον, Βαβυλῶν ἡ μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν ἁπορνήων καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. 6 καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος⁽⁵⁴⁾ τοῦ ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων οἱ Ἰησοῦ. Καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα¹.

7 Καὶ εἶπέν μοι ὁ ἄγγελος· διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγὼ ἔρῳ σοι τὸ μυστήριον τῆς γυναίκος καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βαστάζοντος αὐτὴν τοῦ ἔχοντος τὰς ἐπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα.

8 Τὸ θηρίον ὃ εἶδες ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει, καὶ θαυμασθήσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὸ ὄνομα² ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέπόντων τὸ θηρίον ὅτι ἦν καὶ οὐκ ἔστιν² καὶ παρέσται¹. 9 ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. Αἱ ἐπτὰ κεφαλαὶ ἐπτὰ ὄρη εἰσίν, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ βασιλεῖς ἐπτὰ εἰσίν·

10 οἱ πάντες ἔπεσαν, ὃ εἷς ἔστιν, ὁ ἄλλος οὐπω ἦλθεν, καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μένειν. 11 καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν καὶ οὐκ ἔστιν καὶ αὐτὸς τὸ ὄγδοον ἔστιν καὶ ἐκ τῶν ἐπτὰ ἔστιν, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. 12 Καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες δέκα βασιλεῖς εἰσίν, οἵτινες βασιλείαν οὐπω ἔλαβον, ἀλλὰ ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσιν μετὰ τοῦ θηρίου. 13 οὗτοι μίαν γνώμην ἔχουσιν καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ διδώσιν. 14 οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν καὶ τὸ ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἔστιν καὶ βασιλεὺς βασιλέων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἑκλεκτοὶ καὶ πιστοὶ².

4² τῆς γῆς 1611. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 B^K gig; Hipp (Cyp Prim) | αὐτῆς καὶ τ. γῆς B^K sy^h* (co) • 5 [° Spitta c] | [°-veiw lat; Prim Bea • 6 [° 2 3 B² P 2030. 2329 B^K | τῶν αἱμάτων B^K pc | ° 2030 B^K | ° 1854 al (a) | [° 3 4 1 2 B² (1611) pc • 7 [° B² 051. 1854. 2329. 2344 B^A • 8 [°-veiw B² 051 B^K sy^h; Bea | txt A 1611. 2053. 2062 pc sy^h sa (bo); Ir^{lat} Prim | [°-μασσονται B² 051 B^K | txt A P 1611 | [° την γην 2030 B^K | [° τα -ματα B² 051. 2329. 2344 B^A lat sy^h sa^{mss} | [° ἐπὶ τοῦ -λιου 2030 B^K | εν τῷ -λιῳ 1006. 1841. 2329 pc | [° κ. παλιν π. B^K | κ. (+ οτι 1854) παρεστίν B² 1854 B^A • 11 [° B² A vg^{mss} | [° ουτος B² 1006. 1841. 2030 B^K sy^h | [° ο B^K pc • 12 [° ουκ A vg^{mss} • 13 [° την B² 051. 1611. 1854. 2053. 2062 B^A | [° δωσουσιν 2036 pc vg co; Ir^{arm} Prim • 14 [° 2036 pc

15 Καὶ ἔλεγεν μοι· τὰ ὕδατα ἃ εἶδες οὐ ἡ πόρνη κάθεται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶν καὶ ἔθνη καὶ γλώσσαι.

16 καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες καὶ τὸ θηρίον οὗτοι μισήσουσιν τὴν πόρνην καὶ ἡρμηωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν (καὶ γυμνήν) καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται καὶ αὐτὴν κατακαύσουσιν ὅτι ἐν πυρὶ. 17 ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ ἄχρι ἡ τελεσθήσονται οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ. 18 καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

18⁵⁵ Μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔχοντα ἐξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ. 2 καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχυρᾷ φωνῇ λέγων·

ἔπεσεν ἔπεσεν Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμονίων καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύματος ἀκαθάρτου καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, 3 ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκαν πάντα τὰ ἔθνη καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ στρήνου αὐτῆς ἐπλούτησαν.

4 Καὶ ἤκουσα ἄλλην φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν·

15 [°ειπεν A vg | [° ταῦτα B^K 1854. 2329 pc; Bea | ταν. τ. υδ. B² | [° και B² • 16 [° κ. γ. ποιήσουσιν αὐτὴν 046^c. 051. 2030 B^K | [° 046* B^A | txt B² A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2053. 2062. 2329 al | ° B² P 046 pc • 17 [° αὐτων B² 2329 pc | ° A 2329 pc latt | [° αὐτῶ A 1854* | αὐτου 046. 1854^c pc | [° -σθωσιν 1006. 1611. 1841. 2030 B^K • 18 [° -λειων B² bomss | [° επι 046^c. 2030 B^K • 18,1 [° και 051 B^A latt sy^h bo • 2 [° 2 3 B² 046. 2030 al a | εν ισχ. φ. μεγάλη 2060 al (gig) | εν ισχυι vg^c; Bea | [° επ. επ. P | [° B² 1854. 2030 B^K co | [° -ων P 051. 1854. 2030 B^K | ° 1611 pc | [° και μεμισημενου A 2080 pc gig sy^h; Hipp | ° A B^A sy^h; Hipp | ° B² C 051 B^K a vg sy^h bo; Bea | txt A 1611. 2329 al gig sy^h (sa); (Prim) • 3 [° 3 4 1 2 5 6 051 B^A gig bo^h; Hipp | 3-6 A 1611. 2053. 2062 pc a vgst bomss | 1 2 5 6 1854 pc sy^h; Prim Bea | 5 6 3 4 C | txt B² 1006. 1841. 2030. 2329 B^K vg^c sy^h sa bomss | [° -κεν P 051. 1. 2053* al | πεποτικεν 2042 pc | πετωκα(σιν) B² A C 1006*. 1611. 1841. 2030 B^K | πετωκεν 1854. 2053^c. 2062 pc sy^h; txt (v^l -κασιν) 1006^c. 2329 pc latt sy^h

1 Jr 51,13

5,9!

12s

Ez 26,19

Ez 16,39; 23,29

Hos 2,5 · Ps 26,

2 · Mch 3,3 · 18,8

Jr 34,22 Lv 21,9 |

13

10,7!

18,10!

2 Ps 2,2; 89,28

Is 24,21 |

10,1!

Ez 43,2

7,2; 10,3; 14,7,9.

15; 19,17

14,8! Is 21,9

Jr 9,10 Is 13,21s;

34,11,14 Bar 4,35

14,8! Jr 51,7; 25,15

17,21 Is 23,17

11,15,19 Ez 27,12.

18,33 Is 23,8

10,4!

ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται, ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν **18** καὶ ἔκραζον βλέποντες τὸν Ἰκαπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς λέγοντες· τίς ὁμοία τῇ πόλει ἡ μεγάλη; **19** καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἔκραζον ἑκκλαίωντες καὶ πενθοῦντες ἡ λέγοντες·

οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ἣ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες ^{οἱ} τὰ πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς,

ὅτι μιᾶ ὥρᾳ ἡρημώθη.

20 Εὐφραίνου ἑπ' αὐτῇ, οὐρανὲ καὶ οἱ ἅγιοι καὶ οἱ ἄποστολοι καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς.

21 Καὶ ἦρεν εἰς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς ἑμύλινον μέγαν καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν λέγων·

οὕτως ὁρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις

καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ ἔτι.

22 καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν

οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι,

καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης

οὐ μὴ εὐρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι,

καὶ φωνὴ μύλου

οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι,

23 καὶ ὡς λύχνου

οὐ μὴ φάνη ἐν σοὶ ἔτι,

καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης

οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι.

Ὅτι οἱ ἔμποροὶ σου ἦσαν οἱ μεγιστάνες τῆς γῆς,

9 Is 34,10

Jr 22,8 Ez 27,32

Ez 27,30-34

101 • Ez 26,19

12,121 Jr 51,48

5,21

Jr 51,63s Ez 26,12

14,81

Ez 26,21

Is 24,8 Ez 26,13

22s: Jr 25,10

Jr 7,34; 16,9

Is 23,8; 34,12 Mc 6,211

18 Ἰ-ξαν A C P 051*, 1006. 1611. 1841. 2329 pc | τοπον A 1611 pc a vg sy^{hmg} | πονον 2053. 2062 | ταυτη C 2329 pc latt sy^h co • **19** Ἰ-λλον P pc | επεβαλον A (1006. 1841) pc | τῆς -λης N 2053. 2062 pc bo | Ἰ-ξαν A C 051*, 2329 pc | εκλαυσαν 1611. 1854 pc | 3 1611 | - A | τκαὶ 051 M gig vg^{ms} sy | τκ A C 1006. 1841. (1854). 2053. 2062 al vg; Prim | ο N 1006. 1841. 1854 pc bo | οἱ 051. 1854. 2053 M^A • **20** επ αυτην 051 M^A | εν αυτη A 2030 pc | ο C 051. 2329 M^A a gig vg^{cl} • **21** Ἰ-ρον (Ἰ*) 1854. 2053^{ix}. 2062^{ix} pc | - A | Ἰ λιθον N | μυλον 051 M gig; Prim | τκ A (C) 2053. 2062 pc | Ἰ εν αυτη N 046 (pc) • **22** ο N 2329 pc | Ἰ-πιγγων N 1611. 1854. 2329 pc sy^h (co) | Ἰ καὶ π. τεχ. 2053 pc | - N A | ο N al sy^h bo • **23** φωνη C 2329 sy^h hmg | ο 2030 M^K co | οἱ A 1006. 1841 pc

ὅτι ἐν τῇ φαρμακειᾷ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη,

24 καὶ ἐν αὐτῇ Γαῖμα προφητῶν καὶ ἀγίων εὐρέθη καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς.

19 Μετὰ ταῦτα ἤκουσα ὡς φωνὴν ὁ μεγάλην ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ λεγόντων·

ἀλληλουϊά·

ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡμῶν,

2 ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις αὐτοῦ·

ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην

ἣτις ἔφθειρεν τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς,

καὶ ἐξεδίκησεν τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς.

3 Καὶ δευτερον εἶρηκαν·

ἀλληλουϊά·

καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

4 καὶ ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι τέσσαρες καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῷ θρόνῳ λέγοντες·

ἡμῖν ἀλληλουϊά.

5 Καὶ φωνὴ ἀπὸ τοῦ θρόνου ἐξῆλθεν λέγουσα·

αἰνεῖτε τῷ θεῷ ἡμῶν

πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ

οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι.

6 Καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου πολλοῦ καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν λέγοντων·

ἀλληλουϊά,

24 Ἰ-ματα 046*. 051 M | τκ N A C P 046*. 1611. 2053. 2062. 2329 al latt sy co

¶ **19,1** τκαὶ 051. 2344 M^A sy^h bo | ο 051*. 1006. 2053. 2062 M^A gig sy | οἱ 2344 M^A vg^{cl}; Prim Apr Bea | 4 N* a | 4 2 3 I 1854. 2030 M^K gig | δο. καὶ η τιμη κ. η δυν. 2329 pc (sy^h) bo • **2** διεφθ. 051. 1854. 2030. 2329 M^K | εκρινεν A | τῆς 051. 2053. 2062. 2344 M^A • **3** Ἰ-κεν 1854. 2030. 2344 M^K sy^h bo | ειπαν C pc | ο 1611 M^A • **4** του -νου 051. 1611 M^A | των -νων P • **5** φ. εκ τ. θ. εξ. λεγ. (N*) P 051 (M^A; om. λεγ.) | φ. απο του ουρανου εξ. λεγ. 046 pc; Prim | φωνα εξηλθον εκ (απο 0229) τ. θ. λεγουσαι N* 0229 | τον θεον M | τκ N A C P 046. 051. 0229. 2329. 2344 al lat | ο† N C P pc sa bo^{ms} | τκ A 051. 0229 M latt sy bo • **6** ο 1006 M^A gig; Prim | Ἰ-ντας 051 M^A | -ντες 1854. 2030 M^K | τκ (N) A P 0229. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329 al latt

Is 47,9 Nah 3,4

6,10; 16,6; 17,6;

19,2 Mt 23,35.37 p*

Jr 51,49 Ez 24,7;

36,18 |

6 PsSal 8,2 Dn

10,6

4,11!

Tob 13,18 Ps 104,

35 etc

16,7!

11,18 Jr 51,25

18,24! Dt 32,43

2 Rg 9,7 Ps 79,10

Ps 104,35 etc

14,11 Is 34,10

4,4!

4,6! • 5,7!

Ps 106,48

21,3! • 4,11!

Ps 22,24; 134,1;

135,1.20

11,18! Ps 115,13

1! • 1,15!

14,2!

4,11!

Ps 104,35 etc

Ps 93,1; 97,1; 99,1
1 Chr 16,31 Zch
14,9 · 11,17!

Ps 118,24 Mt 5,12 ·
1 Chr 16,28

9; 21,2,9 Mt 22,2!

14 Is 61,10

1,11,19; 14,13;
21,5 · 1,31 L 14,15s

22,6! 22,8s

Act 10,25s

6,9!

4,1 Ez 1,1 Act 10,
11,1 ·

14; 6,2 2 Mcc 3,25;
11,8 ·

1,51 · 3,71 · Ps 9,9;
72,2; 96,13; 98,9
Is 11,4s 1,14!
Dn 10,6 cf Is 62,3,2

2,17 Ph 2,9

Is 63,1-3

J 1,1

ὅτι ἐβασίλευσεν ὁ κύριος ὁ θεὸς [ἡμῶν] ὁ παντοκράτωρ.

7 χαίρωμεν καὶ ἁγαλλιώμεν καὶ ὀδῶσμεν τὴν δόξαν αὐτοῦ,

ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου * καὶ ἡ ἑγγυὴ αὐτοῦ ἡτοίμασεν ἑαυτήν

8 καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάλῃται βύσσινον λαμπρὸν ἡ καθαρόν.

τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα τῶν ἁγίων ἐστίν.

9 Καὶ λέγει μοι Ὁ γράψων μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι οὗτοι οἱ λόγοι ἄληθινοὶ τοῦ θεοῦ εἰσιν. 10 καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτόν. καὶ λέγει μοι Ὁρα μή τὸ σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ τῷ θεῷ προσκυνήσον. ἡ γὰρ μαρτυρία Ἰησοῦ ἐστὶν τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας.

11 Καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἠνεωγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκὸς καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν [καλούμενος] πιστὸς καὶ ἄληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. 12 οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων τὸ ὄνομα γεγραμμένον ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, 13 καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι, καὶ κέκληται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ.

14 Καὶ τὰ στρατεύματα ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει

6 1-3 A 1006. 1841 pc t sa^{ms} bo; Cyp 2-4 051. (1) B^A 1 ο θ. ο κυρ. ημ. B* 1 t¹ B² P 1611. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329. 2344 B^K lat sy^h sa^{ms} • 7 ὤμεθα 2030 B^K | τ-σο-μεν B² A 2053 al | δῶμεν B* 051. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030 B^K | t¹ 2062. 2329 B^A | 1 νυμφὴ B² gig co; Apr | ο 1 al; Apr • 8 καὶ 1854. 2030. (2344) B^K a vg^{cl} sy • 9 ο 1 al | B* 1841 B^A gig t bo | B* pc | τοι A pc | μου B* sy^h • 1 4 2 3 051 B* B^A a t; Prim | 2 3 1 4 B² 1006. 1841. 2329 pc vg^{cl} • 10 καὶ προσεκύνησα 2344 B^A sy^h bo | ποιήσης 1006. 1841 pc latt | B* pc • 11 2-4 A 051 B^A; Hipp | 2 1 3 4 B² 1 2028 al a | 1 2 2329 pc | t¹ (1006). 1611. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062 B^K vg^{cl} sy; Ir^{lat} Or • 12 ο 1 B 051 B; Hipp | t¹ A 1006. 1841 al latt sy sa^{ms} bo; Ir^{lat} Or | ὀνοματα γεγραμμένα καὶ 1006. 1841. 1854. 2030 B^K sy^h • 13 ῥεραντισμ- P (1006. 1841). 2329 al; Hipp | περιεραμ- B⁽²⁾ | ερραμ- (1611). 2053. 2062 | t¹ A 051 B | καλεῖται 051. 2344 B^A; Ir^{lat} | ἐκεκλητό Or • 14 ο B A 046. 1611. 2053. 2062. 2329. 2344 B^A gig | t¹ P 051. 1006. 1841. 1854. 2030 B^K lat sa; Cyp

αὐτῷ ἔφ' ἵπποις λευκοῖς, ἑνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν ἡ καθαρὸν. 15 καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἔκπορεύεται ῥομφαία ὡς ξεῖρα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάξῃ τὰ ἔθνη, καὶ αὐτὸς ποιμαίνει αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος, 16 καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον. Βασιλεὺς βασιλέων καὶ κύριος κυρίων.

17 Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ καὶ ἔκραξεν ὁ ἐν φωνῇ μεγάλῃ λέγων πᾶσιν τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετομένοις ἐν μεσουρανήματι.

Δεῦτε συνάχθητε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μέγα τοῦ θεοῦ 18 ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων καὶ σάρκας χιλιάρχων καὶ σάρκας ἰσχυρῶν καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων τε καὶ δούλων καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων.

19 Καὶ εἶδον τὸ θηρίον καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι τὸν πόλεμον μετὰ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. 20 καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον καὶ μετ' αὐτοῦ ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησεν τοὺς λαβόντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ ζῶντες ἔβληθήσαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός τῆς καιομένης ἐν τῷ θεῷ. 21 καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου τῇ ἐξεληθείσῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

11.8

Is 49,2

2,12! · Is 11,4

2,27! Ps 2,9

14,19s! Is 63,2s ·

14,10

11,17!

17,14! 2 Mcc 13,4

Dt 10,17

18,2! · 17s: 21

Ez 39,4,17-20

6,15!

6,15!

13,16

17,12-14 Ps 2,2

11,7!

13,1 Dn 7,11

16,13! · 13,13!

13,14! 16!

13,15! · Nu 16,33

Ps 55,16 ·

20,10,14s; 21,8

Hen 10,6 ·

14,10! Is 30,33 |

2,12!

Is 11,4 · 17s!

14 ἐπὶ τ. πολλοὺς pc | εφίπποι πολλοὶ 051*. (2344) B^A | ῥ-μενοὶς B* pc; Or | 2 1 A | λευκοβύσσινον 1006. 1841 pc | τ καὶ B al gig vg^{cl} sy^h; Or Apr • 15 τ διστομος 1006. 1841. 1854. 2030. 2329 B^K vg^{cl} sy^h • Ambr Prim | 3 4 1 2 B 2329 pc; Or | τ. θυ. καὶ τ. op. 2344 B^A • 16 ἐπὶ το μετωπον καὶ 1006. 1841 pc | - A | ο pc lat • 17 ἄλλων B 2053. 2062 pc sy^h sa^{ms} bo | - 1611. 1854. 2030. 2329 B^K sy^h; Bea | t¹ A 051. 1006. 1841 B^A a vg; Prim | ο A 051. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329. 2344 B^A latt | t¹ B 1854. 2030 B^K | ο 051 B^A vg^{ms} | ο 051 B^A; Prim | του μεγαλου 051 B^A • 18 αὐτους (B) A pc | 2 046. 1611. 1854. 2062 al vg^{ms} | μ. τε 051. 1854. 2030. 2053 B^K | των B 1006. 1611. 1841 pc • 19 αὐτον A pc sa | ο 046. 051. 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329. 2344 B^A • 20 3 1 2 1006. 1611. 1841. 2030 B^K gig sa^{ms} | 3 1-3 P 2329 pc | μετα τουτο ο 051 B^A | οι μετ αυτου, ο A pc sa^{ms} bo | t¹ B (1611*). 1854. 2053. 2062. 2344 al lat | την εικονα B* 1611. 2053. 2062 pc | το χαραγμα 046 | βληθησονται B^A | την -νην 051 B gig | t¹ B A P pc lat | τω 051 B^A

10,11

9,11

12,31 · 12,91 ·

9,11 Is 24,21 s

13,14!

Hen 18,16; 21,6

Dn 7,9,22 Theod
Mt 19,28. 1 K 6,2

6,9!

13,15!

13,16!

Ez 37,10 · 6 Dn
7,27 ·

1,3!

14; 2,11; 21,8

4; 1,6!

3

13,14!

Ez 7,2

Ez 38-39,16 ·

Jos 11,4 Jdc 7,12

1 Sm 13,5!

Hab 1,6 Θ ·

20 Καὶ εἶδον τὸ ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρα-
νου ἔχοντα τὴν κλεῖν τῆς ἀβύσσου καὶ ἄλυσιν
μεγάλην (ἐπὶ τὴν χεῖρα) αὐτοῦ. **2** καὶ ἐκράτησεν τὸν
δράκοντα, ὁ ὄφεις ὁ ἀρχαῖος, ὃς ἐστὶν τὸ Διάβολος
καὶ ὁ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη **3** καὶ
ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν ἄβυσσον καὶ ἔκλεισεν καὶ ἐσφρά-
γισεν ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ ἔλθῃ ἄχρι
τελεσθῇ ὅτι τὰ χίλια ἔτη. Ὅτι μετὰ ταῦτα δεῖ
λυθῆναι αὐ-
τὸν μικρὸν χρόνον.

4 Καὶ εἶδον θρόνους καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτοὺς καὶ
κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισμέ-
νων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ
καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τὸ θηρίον οὐδὲ τὴν εἰ-
κόνα αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτω-
πον καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν. καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασί-
λευσαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ ἑξήκοντα καὶ ἑπτὰ
χίλια ἔτη. **5** Τοῖς λοιποῖς
τῶν νεκρῶν οὐκ ἔζησαν ἄχρι τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη.

Αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. **6** μακάριοι καὶ ἅγιοι ὁ
ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ
δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἐσονται
ἱερεῖς τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ βασιλεύουσιν
ἐμὲ αὐτοῦ ὅτι τὰ χίλια ἔτη.

7 Καὶ ὅταν τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σα-
τανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ **8** καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι
τὰ ἔθνη ὅτι ἐν ταῖς τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν
Γαῶν καὶ τὴν Μαγῶν, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πό-
λεμον, ὃν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσ-
σης. **9** καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς καὶ ἔκυ-

¶ 20,1 ὁ ἄγγελος B² 2050 (f pc) vgms syph sam^s; Bea | B²* | ἐν τη χειρὶ B² 1611 pc • 2 ὅσον
οφιν τον -ον B² 051 B² | txi A pc | ὁ B² 2050 pc | το B² 1611. 2050. 2053. 2062. 2329 pc |
ο 051. 1854. (2050) B²A | τ (12,9) ο πλανῶν τὴν οἰκουμένην οὐκ ἔστιν 051. 2030. 2377 B²K
(syph) • 3 ἔδησεν B²A | ἔπλανα 2030. (2050). 2377 B²K | ο 051 B²A bo | ο 051. 1854
B²A | τ καὶ 051. 2050 B²A vg^{cl} bo | ἔ B² 051 B²A latt • 4 εἶδον 1006. 1841. (2050) pc a;
Bea | οὔτε 051 B²A | τ αὐτῶν 051. 1854 B²A vg^{ms} syph; Bea | ο 051. 2062 B²A | τ τα
1006. 1841. 2030. 2377 B²K syh • 5 B² 2030. 2053. 2062. 2377 B²K syph; Vic Bea | τ καὶ
046. 051. 1006. 1841. 1854. 2050 B²A a vg^{ms} sy bo | ἄ 2329 | txi A 1611 pc lat • 6 ὁ ο δ.
051 B²A | ἔ μετὰ ταῦτα (2329) B²K | ο A 051 B² | txi B² 046. 1611. 2053. 2062. 2329 pc syh
• 7 μετὰ 2030 B²K • 8 πάντα B² 2053^{com}. 2062^{com} pc syph | ο B² 1854. 2053. 2062. 2329
al | B²* | τ τον B² 1006. 1841. 1854. 2030. 2053. 2062. 2329 B²K | τ καὶ B² 051 B²A sy |
ο 051. 1854 B²A | ο 051. 1611 B²A • 9 ἔλασαν B² 051. 1854. 2050. 2053. 2062 B²A |

κλευσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων τὴν πόλιν
τὴν ἡγαπημένην, καὶ κατέβη πῦρ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ
κατέφαγεν αὐτούς. **10** καὶ ὁ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς
ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός καὶ τοῦ θείου ὅπου καὶ
τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται
ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

11 Καὶ εἶδον θρόνον μέγαν λευκὸν καὶ τὸν καθήμε-
νον ἐπ' αὐτόν, οὗ ἀπὸ τοῦ προσώπου ἐφυγεν ἡ γῆ
καὶ ὁ οὐρανὸς καὶ τόπος οὐχ εὗρέθη αὐτοῖς. **12** καὶ
εἶδον τοὺς νεκρούς, τοὺς μεγάλους καὶ τοὺς μικρούς,
ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ βιβλία ἠννοίχθησαν,
καὶ ἄλλο βιβλίον ἠννοίχθη, ὃ ἐστὶν τῆς ζωῆς, καὶ ἐκρί-
θησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς βιβλί-
οις κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **13** καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς
νεκρούς τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾄδης ἔδω-
καν τοὺς νεκρούς τοὺς ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκα-
στος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. **14** καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ
ᾄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός. **15** καὶ
εἶ τις οὐχ εὗρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γεγραμμένος,
ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.

21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν. ὁ γὰρ
πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ ἀπῆλθαν καὶ ἡ
θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. **2** καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἰε-
ρουσαλὴμ καινὴν εἶδον καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἡτοιμασμένην ὡς νύμφην κεκοσμημένην
τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. **3** καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ
θρόνου λεγούσης·

2 Rg 6,14
Jr 11,15; 12,7 Ps
87,2; 78,68 · 2 Rg
1,10,12 Ez 38,22;
39,6 | 12,9!
19,20! · 14,10!
16,13!

5,7! 1 Rg 10,18
Dn 7,9 ·
6,14; 16,20; 21,1
Ps 114,3,7 2 P 3,7.
10,12 · 12,8
Dn 2,35 Theod |
11,18!

Dn 7,10

3,5! Is 4,3

Dn 12,1

12 s; 2,23! Ps 28,4
Sir 16,12 ·Hen 51,1; 61,5
J 5,28 s21,4 Is 25,8 1 K
15,26

19,20!

6!

3,5!

Is 65,17; 66,22
2 P 3,13 ·

20,11!

Mt 4,5! Is 52,1
Neh 11,1,18 ·3,12 H 11,16; 12,
22 G 4,26 ·

19,7! Is 61,10

16,17 19,5

9 τ καὶ τὴν πόλιν τῶν ἁγίων 046 pc (syph) | ἀπο τοῦ θεοῦ 1854 vg^{ms} | ἀπο (ἐκ 051 B²A)
του (- 051 pc) θ. ἐκ (ἀπο 051 B²A) τ. οὐρ. B² P 051. (f 2030. 2329 B²K) B² lat syph | txi A
2053^{com} pc vg^{ms} bo^{ms}; Aug (B²*: h. t.) • 10 κ. του B² 1006. 1611. 1841. 2329 al | του 2053.
2062 | ο B² 051. 2050. 2053. 2062 B²A a vg^{ms} syph co; Apr | I pc • 11 ἐπ (ἐπανω B²)
αὐτοῦ B² A 1006. 1611. 1841. 2053. 2062. 2329 pc | ἐπ αὐτῷ 1854 pc | txi 051 B² | ο 051
B² | txi B² A P 1006. 1611. 1841. 2050. 2329 pc • 12 B² 2030 B²K | ἠννοίξαν 1854. 2030.
2329 B²K; Ambr | ἠνεώχθη B² | ταις -βλοῖς B² • 13 3 4 I 051. 1854 B²A | -κεν A pc |
3 4 I 051. 1854. 2030 B²A | κατεκρ. B² | αὐτοῦ B²K sam^s • 14 B² 051. 2053^{lat}. 2062^{lat}
B²A a sin bo; Aug | τ καὶ B² | 3 I B² (1611) pc • 15 τῷ βιβλίῳ 1006. 1841. 2030. 2377
B²K

¶ 21,1 ἔθεν P 1854. 2030 al lat | παρηλθεν 051 B²A | καὶ τὴν -σαν οὐκ εἶδον ἐτι A
• 2 051 B²A • 3 οὐρανοῦ 051^s B² g^{ig} sy co; Ambr Prim | txi B² A pc lat; Ir^{lat}

13,6 J 1,14 ·
Zch 2,14s Lv 26,
12 Ez 37,27 2K
6,16 ·
1 Rg 8,27 Is 8,8
Jr 31,1 Ps 95,7 |
7,17! Is 25,8 Jr 31,16
20,14
Is 35,10; 51,11;
65,19 · Is 43,18;
65,17

5,7! · Is 43,19 2K
5,17! ·
19,9! · 22,6!

16,17
1,8! · 22,13
7,16s; 22,1,17 J 7,
37 Is 55,1 Jr 2,13
Zch 14,8 |
2,7! ·

2Sm 7,14 Lv 26,12
Ez 11,20 Zch 8,8 |
R 1,29! Tt 1,16

22,15 E 5,5s
19,20!

14,10! · 20,6!

15,7! 15,11

19,7!

3^f εσκηνώσεν N* 1611. 2050 pc gig vg^{ms} syh | Γ^f λαος P 051s. 1006. 1611. 1841. 1854. 2062^{com} W^K lat sy | t^x N A 046. 2030. 2050. 2053. 2062^{lat}. 2329 W^A a; Irlat | 't 1-3 W^K gig | 3 1 2 N 1 al sin; Aug | 3 1 2 5 4 051s. (1854) W^A | 1-3 5 1006. 1611. 1841 pc | t^x A 2030. 2050. 2053^(lat). 2062. 2329 al vg; Irlat • 4° το θεος A 1. 1006. 1841 al vg; Apr | απ αυτων W^K | 'απο 051s W^K; Irlat | t^x N A 1841 pc | ° N 2050. 2329 pc | ° N 2030 pc | ' 1 3 4 A 051s. 1006. 1611. 1841. 2030. 2053. 2062. 2329. 2377 W^A | 2 3 4 N¹ pc; Aug | ετι τα προβατα N* | τα γαρ πρωτα 94 pc gig | t^x 1. 1854. 2050 W^K a sin vg^{ms} syh; Irlat | 'θεν N 1854. 2050. 2053. 2062. 2329 W^K | παρηλθον 1611 pc syh • 5° W^K; Irlat Apr | 'λεγει 1854. 2030. 2377 pc | 'καινοποιω 051s. 2030. 2377 W^A | 'μοι N 051s. 1006. 1841^{vid}. 2050 W^A a vg^{cl} syh co | 'του θεου 1854. (2329) W^K syh** • 6° λεγει N pc | 't 1 2 pc (?) | γεγονα (- N²) εγω (- 1 W^K) N 051s W^K syh sa | t^x A 1006. 1841. 2053. 2062 pc (latt) syh | 'και W^K | 'αυτω W^K | ° A • 7° δωσω αυτω W^K syh^{mg} | 'αυτων A 1854. 2030. 2377 W^A sin vg^{ms}; (Tert) | '2-4 A 1006. 1841 pc sa | αυτοι εσονται μοι υιοι 051s. 1854. 2030. 2377 W^A; (Tert) • 8° και αμαρτωλοις 1854. 2329 W^K syh^{h**} | ° 051s W^A | 'ψευσταις A | '3 4 2 051s. 1854. 2030. 2377 W^A | 2 P • 9° 051s. 1006 W^A | 'τας (- W^K) γεμουσας 1. 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2377 W^K latt sy | ° W^K | ' 1 2 5 6 3 4 051s W^A | 3 4 1 2 5 6 2050 W^K | 3-6 2053. 2062 | t^x N A P 1006. 1611. 1841. 1854. 2030. 2329. 2377 al lat sy co; Cyp

ιδου ή σκηνη του θεου μετα των ανθρωπων, και εσκηνώσει μετ' αυτών, και αυτοι Γ^f λαοι αυτου εσονται, και αυτος ο θεος 'μετ' αυτών εσται [αυτών θεός]· **4** και εξαλείψει τ^x π^xν δακρυον Γ^{εκ} των οφθαλμών αυτών, και ο θάνατος ουκ εσται ετι ουτε πένθος ουτε κραυγή ουτε πόνος ουκ εσται 'ετι, [δτι] τ^xα πρώτα Γ^f απήλθαν.

5 Ο και εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τῷ θρόνῳ· ἰδοὺ 'και- 66
νά ποιῶ πάντα και λέγει τ^x· γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ και ἀληθινοὶ τ^x εἰσιν. **6** και εἶπέν μοι· 'γέγοναν. ἐγὼ [εἰμι] τὸ ἄλφα και τὸ ὦ, τ^x ἡ ἀρχὴ και τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω τ^x ἐκ τῆς πηγῆς τ^x τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. **7** ὁ νικῶν Γ^κκληρονομήσει ταῦτα και ἔσομαι ὡς αὐτὸς θεὸς και 'αὐτὸς εἷται μοι υἱός'. **8** τοῖς δὲ δειλοῖς και ἀπίστοις τ^x Ο και ἐβδελυγμένοις και φονεῦ-
σιν και πόρνοις και φαρμακοῖς και εἰδωλολάτραις και πᾶσιν τοῖς Γ^ψευδέσιν τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ και θείῳ, ὃ εἷστιν ὁ θάνατος ὁ δευτερός'.

9 Και ἦλθεν εἰς ὁ ἐκ τῶν ἐπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων 67
τὰς ἐπτὰ φιάλας τῶν γεμόντων· ὁ 1^{ος} τῶν ἐπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων και ἐλάλησεν μετ' ἐμοῦ λέγων· δεῦρο, δειξω σοι τ^x τὴν νύμφην τὴν γυναῖκα τοῦ ἀρνίου'. **10** και ἀπ-

ἤνεγκέν με ἐν πνεύματι ἐπὶ ὄρος μέγα Ο και ὑψηλόν, και ἔδειξέν μοι τὴν πόλιν τὴν τ^x ἀγίαν Ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ Γ^απο τοῦ θεοῦ **11** ὁ ἔχου-
σαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ τ^x ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὁμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ ὡς λίθῳ· ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι. **12** ἔχουσα τεῖχος μέγα και ὑψηλόν, ἔχουσα πυλῶνας δώ-
δεκα και ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα και ὀνόματα τ^x Γ^επιγεγραμμένα, ἃ εἷστιν [τὰ ὀνόματα] τῶν δώδεκα φυλῶν Γ^υιδων Ἰσραὴλ· **13** ἀπὸ Γ^ανατολῆς πυλῶ-
νες τρεῖς Ο και ἀπὸ βορρᾶ πυλῶνες τρεῖς Ο και ἀπὸ νότου πυλῶνες τρεῖς Ο και ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς. **14** και τὸ τεῖχος τῆς πόλεως Γ^εχων θεμελίους δώδεκα και ἐπ' αὐτῶν δώδεκα ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου.

15 Και ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχεν ὁμέτρον κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα μετρήσῃ τὴν πόλιν και τοὺς πυλῶνας αὐ-
τῆς και τὸ τεῖχος αὐτῆς. **16** και ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται και τὸ μήκος αὐτῆς ὅσον [και] τὸ πλάτος. και ἐμέτρησεν τὴν πόλιν τ^x τῷ καλᾷ ἐπὶ Γ^σταδίων δώδεκα χιλιάδων, τὸ μήκος και τὸ πλάτος τ^x και τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα εἷστιν. **17** και ὁ ἐμέτρησεν τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαράκοντα τεσσάρων πηχῶν μέτρον ἀνθρώ-
που, ὃ εἷστιν ἀγγέλου. **18** και Γ^ἡ ἐνδύμνησις τοῦ τείχους αὐτῆς ἴασις και ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὅμοιον ὕαλῳ καθαρῷ. **19** τ^x οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς πό-
λεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι· ὁ θεμέλιος ὁ
πρῶτος ἴασις, ὁ δευτερός σάπφειρος, ὁ τρίτος χαλ-

Ez 40,1s · 17,31 ·
Mt 4,8!
Mt 4,5!

23 Is 58,8; 60,1s.
19 Ez 43,2ss

12s: Ez 40,5; 48,
30-35
Is 62,6

Ex 28,21; 39,14

7,4 | L 13,29

H 11,10 E 2,20

11,1 Ez 40,3,5

Ez 43,16

Zch 2,6 Ez 48,16s

Dt 3,11

11

19s: Tob 13,17
Is 54,11s
Ex 28,17-20 Ez
28,13

10 1854. 2030. 2377 W^A | τ^xμεγαλην και 051s. 1854. 2030. 2377 W^A | Γ^{εκ} 2053. 2062 W^K
• **11** ° A 2062 | τ^xκαι 2329 W^A t vg^{cl} syh; Prim | ° 051s. 2050 W^A t (syh) • **12** ° A 051s.
2030. 2050. 2377 pc t | τ^xαυτων N pc syh | Γ^εγεγραμ. N pc | ' 2 1006. 2062 W^K | t - N 051s.
W^A t | t^x A 1611. 1841. 1854. 2030. (2050). 2053. 2329. 2377 al | τ^xτων υ. P 051s. 2050 pc |
του 1006. 1854 W^A | - (1611). 2030. 2062. 2377 pc sy | t^x N A 1841. 2053. 2329 W^K
• **13** Γ^αλων W^K | ° (ter) 051s. (1611. 2329) W^A t vg^{ms}; Prim Bea | τ^xδυσ. ... vot. A pc vg^{ms}
sa • **14** Γ^αχον N² 051s W^K | - N* | t^x A 1006. 2329. 2377 pc • **15** ° W^A a bo | ° 051s.
1854. 2377 W^K • **16** t / N 051s W^K gig syh | 2 2069 pc | t^x A 1006. 1611. 1841. 2050.
2329 al lat syh | τ^xεν 051s. 2030. 2377 W^A | Γ^αδιους A vid P 1006. 1611. 1841. 1854. 2030.
2050. 2329. 2377 W^K t | - διου (?) N² | t^x N* 051s. 2053^{vid}. 2062 W^A | Γ^αδεκαδου χ. δωδε-
κα 1854 W^K | τ^xαυτης 2050 pc (t) syh | ° 2329 vg^{ms} • **17** ° 1854 W^K • **18** Γ^ἡν η (- N*)
N* 051s W^K lat | t^x N² A P 1611. 2030. 2053. 2062. 2377 pc gig t | ὁμοια υ. κ. 051s W^A a t;
Prim | - 2030. 2377 pc vg^{ms} bo^{ms} • **19** τ^xκαι N* 051s. 2030. 2053. 2062. 2377 W^A t vg^{cl}
syh^{h**} bo

κηδών, ὁ τέταρτος σμάραγδος, **20** ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος ἱσάριον, ὁ ἕβδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βήρυλλος, ὁ ἕνατος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκατος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἑμάθυστος, **21** καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρίται, ἀνὰ εἰς ἕκαστος τῶν πυλῶνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου. καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν ὡς ὕαλος διαυγής.

22,2

7,15!

11,17!

22,5 Is 60,1,19s;
24,23 ·

11!

Is 60,3,5

Ps 68,30

Is 60,11 · 22,5
Zch 14,7 ·Is 60,11 Ps 72,
10s

Is 35,8; 52,1 ·

Ez 33,29 · 22,15 ·

3,5! Is 4,3

21,6! Gn 2,10 Ez
47,1 Zch 14,8Ps 46,5 · J 7,38;
Hen 14,19 |

21,21 ·

Gn 2,9 Ez 47,12 ·
2,7! PsSal 14,3Joel 1,14 & Jr 3,
17 | Zch 14,11
3,21

7,15

20 ἡ-δὶος 051^s M^A (a t); Prim | ἡ-υσος N² M | -υστινος N^{*} 2053, 2062 pc | txt A P 046, 1611, 2030, 2329, 2377 al · **22** ὁ A pc · **23** ἐν αυ., η γ. N² 051^s, 2030, 2377 pc a vg bo; Apr | , αυτη γαρ η 1611, 1854 M^K · **24** (26) τ. δοξ. και την τιμην αυ. 2053 pc vg; Apr | αυτω δοξ. και τιμ. των εθνων 1611, 1854 M^K (bo) · **26** ἵνα εισελθωσιν 1611, 1854, 2329 M^K · **27** 2 N² A 1006, 1841, (2030), 2050, 2329, (2377) al | ποιουν 046, 051^s, 1611^s, 2053, 2062 M^A gig; Apr | txt (N^{*}) 1854 M^K; Ambr | ' του ουρανου N
¶ **22,1** ἡκαθαρον 051^s, 2030, 2377 M^A | 2 N | τ. στοματος 1611^s, 2329 pc sy^{hmg} · **2** ἡ εντευθεν 051^s, 2030, 2050, 2377 M^A sy^h | εκει 2062 pc | ἡ ποιων A pc | ἡ ενα εκ. 051^s M^A | εκαστος 1611^s, 1854 al | εκαστω 046 pc | ἡ-διδους N 051^s, 1611^s, 1854, 2050 M^K | ἡ 2 1 pc | τους -ους N 2030, 2377 pc sy^h | ἡ των -ων N | ὁ N 2053, 2062 pc · **3** ἡ εκει 051^s, 2329 M^A sy^h | -N^{*} | ἡ-ευουσιν 046, 1611^s, 1854, 2062 pc

τῷ **4** καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἔπι τῶν μετώπων αὐτῶν. **5** καὶ νῦν οὐκ ἔστι ἔτι καὶ οὐκ ἔχουσιν χρεῖαν ἡ φωτὸς λύχνου καὶ ἡ φωτὸς ὡλήιου, ὅτι κύριος ὁ θεὸς φωτίσει ὡ ἐπ' αὐτούς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

69

69

70

(70)

71

6 Καὶ Γεῖπέν μοι· οὗτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, καὶ ὁ κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων τῶν προφητῶν ἀπέστειλεν τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ὅδε γενέσθαι ἐν τάχει. **7** καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου.

8 Ἀγὼ Ἰωάννης ὁ ἰακούων καὶ βλέπων ταῦτα. καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. **9** καὶ λέγει μοι· ὄρα μὴ τὸ σύνδουλός σου εἼμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν προφητῶν καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου· τῷ θεῷ προσκύνησον.

10 Καὶ λέγει μοι· μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὁ καιρὸς γὰρ ἔγγυς ἐστίν. **11** ὁ ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι καὶ ὁ ῥυπαρὸς ῥυπανθήτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος δικαιωθήτω ποιησάτω ἔτι καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι.

12 Ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ' ἐμοῦ ἵνα ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ ἔργον ἔστιν αὐτοῦ. **13** ἐγὼ

Ps 17,15; 42,3

Mt 5,8

14,1! | 21,25!

21,23!

Is 60,19

5,10! Dn 7,18,27

19,9; 21,5

Nu 27,16 & 1K

14,32

1,1! Dn 2,28s, 45 |

3,11! Is 40,10

1,3! · 18!s

1,9 · 1J 1,1-3

8s; 19,10!

10,4! · 18!s

1,3

Ez 3,27 Dn 12,10

Is 56,1

3,11! · Is 40,10

2,23! Ps 28,4 Jr

17,10

4 καὶ N · **5** ἡ εκει 051^s, 2377^v M^A sy^h | - 1611^s, 1854 M^K | txt N A P 1006, 1841, 2030, 2050, 2053, 2062, 2329, 2377* pc latt sy^h co | ουχ εξουσιν χρ. A 1006, 1841, 2050, 2053, 2062, 2329 pc gig vg; Ambr Prim | ου χρεια 1611^s, 1854 M^K | ἡ φως 2030, 2050, 2053, 2062, 2329, 2377 pc | - 051^s M^A; Ambr | txt N A 1006, 1841 pc sy^h et ἡ φως A P 051^s, 2030, 2050, 2053, 2062, 2329, 2377 al | txt N M^A sy^h | ὁ 1611^s, 1854 M^K | ὁ 051^s M^A lat sy | txt N A 1006, 1841, 2030, 2050, 2329, 2377 pc gig sy^{hmg}; Ambr Prim · **6** ἡ λεγει 1611^s, 1854 M^K | ὁ 051^s M^A | txt N A 1611^s, 1841, 2053, 2062, 2329 pc | ἡ αγίων 051^s v.l. M^A | πν. και των 2030, 2377 pc | ἡ με N^{*} 1006, 1841 pc sy^h sa | ὁ 1854 al · **7** ὁ 051^s, 2053, 2062 M^A t; Prim Bea · **8** ἡ N 1006, 1841, 2329 M^A vg^{ms} sy^h bo; Prim | ἡ επον A 2053, 2062, 2329 pc | ειδον 1611^s, 1854 M^K · **9** ἡ ποιησης 1006, 1841 pc latt; Cyp | ὁ M^A; Prim | ἡ (10) της προφητειας 2020 a vg^{cl}; (Tyc) · **10** ὁτι ο κ. 2377 M^A; Cyp Tyc Prim · **11** ὁ A 2030, 2050, 2062^{lat} pc | ἡ ρυπαρευθητω M | txt N 1854 pc | ἡ δικαιωθητω 2020 pc t vg^{cl} bo · **12** ἡ κα 1611^s, 2030 M^A vg^{ms} | ἡ-δοθηνα N^{*} pc | ἡ εσται (ἡ 1611^s, 2329 M^A) M; Bea | txt N A (2030) pc

1,8! · 1,17! · 21,6

1,3! · 7,14!

2,7!

Ps 118,19s | Ph 3,2

21,8,27 B 5,5!

R 1,29!

1 J 1,6

1,1 MI 3,1

5,5!

R 1,3! · 2,28! Nu

24,17

2,7 · 21,2,9

21,6! Is 55,1

J 7,37

7,10; 1,3

18s: Dt 4,2; 13,1

15,1! Dt 29,19

2,7!

Mt 4,5!

3,11!

1 K 11,26; 16,22

2 Th 3,18!

τὸ ἄλφα καὶ τὸ ὦ, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος).

14 Μακάριοι οἱ (πλύνοντες τὰς στολὰς αὐτῶν), ἵνα ἔσται ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. **15** ἔξω οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι καὶ πᾶς (φιλῶν καὶ ποιῶν) ψεῦδος.

16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἐπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἔπι ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ρίζα καὶ τὸ γένος Δαβὶδ, ὁ ἀστήρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωϊνός.

17 Καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν· ἔρχου. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω· ἔρχου. καὶ ὁ διψῶν ἐρχέσθω, ὁ θέλων λαβέτω ὕδωρ ζωῆς δωρεάν.

18 Μαρτυρῶ ἐγὼ παντὶ ὁτῷ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου· ἔάν τις ἐπιθῇ ἐπ' αὐτά, ἐπιθήσει (ὁ θεὸς ἐπ' αὐτόν) τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, **19** καὶ ἔάν τις ἀφέλῃ ἀπὸ τῶν λόγων τοῦ βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφελεῖ ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς καὶ ὅς τῆς πόλεως τῆς ἁγίας τῶν γεγραμμένων ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ.

20 Λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα· ναί, ἔρχομαι ταχύ. Ὁ Ἀμήν, Ἦ ἔρχου κύριε Ἰησοῦ.

21 Ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μετὰ πάντων. Ἦ

13 7 8 10 1-5 (2030). 2377 B^A | 2 3 5-10 A (2053. 2062 pc) • **14** ποιοῦντες τὰς ἐντολάς αὐτοῦ B^A gig sy bo; (Tert) | L^A B^A 1006. 1841. 2050. 2053. 2062 pc vg^s sa; Fulg Apr • **15** 3 2 1 B^A 046 pc gig sa | ο φ. κ. π. 051^s. 2030. 2050 B^A • **16** εν A 1006. 1841. 2329 al | - 051^s B^A; Prim | τ και 051^s. 2030. 2050 B^A a sy^{ph} • **17** ° bis B^A • **18** ° 051^s. 2377 B^A | 3 4 1 2 B^A 051^s. 2030. (2050). 2377 B^A; Ambr Apr | 1 2 A* | τεπτα 046. 051^s. 2377 B^A • **19** τ τουτων B^A pc (a) | ° A pc bo • **20** ° B^A 2030. 2050. 2329 pc gig sy^{ph} co; Prim Bea | τ ναι 051^s. 1854. 2030. 2050. 2377 B^A; Prim | τ Χριστε B^A 1611^s. 2030. 2050 B^A bo; Prim Bea | Χρ. μετα των αγιων σου (et om. vs 21) 2329 • **21** ° I. Χριστου 051^s B^A sy^h | ημων I. Χρ. 2067 pc lat sy^h | L^A B^A 1611^s. 2053. 2062 pc | τ των αγιων B^A gig | π. τ. αγιων (+ αὐτοῦ 2030 sy^h) 051^s B^A sy co | π. (η)μων 2050 pc | L^A A vg; Bea | τ αμην B^A 051^s B^A vg^s sy co | L^A A 1006. 1841 pc a gig vg^s

I. CODICES GRAECI ET LATINI IN HAC EDITIONE ADHIBITI
A. CODICES GRAECI

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*p ¹	III	Philadelphia, Univ. of Penns., Univ. Mus. of Arch. and Anthr., Egypt. Sect., E 2746; P. Oxy. 2	Mt 1,1-9.12.14-20
*p ²	VI	Firenze, Mus. Egizio, Inv. 7134	J 12,12-15
*p ³	VI/VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 2323	L 7,36-45; 10,38-42
*p ⁴	III	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1120	L 1,58-59; 1,62-2,1-6-7; 3,8-4,2-29-32.34-35; 5,3-8; 5,30-6,16
*p ⁵	III	London, Brit. Libr., Inv. 782. 2484; P. Oxy. 208. 1781	J 1,23-31.33-40; 16,14-30; 20,11-17.19-20.22-25
*p ⁶	IV	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Copt. 379. 381. 382. 384	J 10,1-2.4-7.9-10; 11,1-8.45-52
*p ⁷	III-IV(?)	Kiev, Centr. Nauč. Bibl., F. 301 (KDA) 553 p	L 4,1-3
*p ⁸	IV	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 8683	Act 4,31-37; 5,2-9; 6,1-6.8-15
*p ⁹	III	Cambridge (Mass.), Harvard Univ., Semit. Mus., Inv. 3736; P. Oxy. 402	IJ 4,11-12.14-17
*p ¹⁰	IV	Cambridge (Mass.), Harvard Univ., Semit. Mus., Inv. 2218; P. Oxy. 209	R 1,1-7
*p ¹¹	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 258 A	IK 1,17-22; 2,9-12.14; 3,1-3.5-6; 4,3-5,5.7-8; 6,5-9, 11-18; 7,3-6.10-14
*p ¹²	III	New York, Pierpont Morgan Libr., Pap. Gr. 3; P. Amherst 3 b	H 1,1
*p ¹³	III/IV	London, Brit. Libr., Inv. 1532 v; P. Oxy. 657; Kairo, Egyptian Museum, PSI 1292	H 2,14-5,5; 10,8-22; 10,29-11,13; 11,28-12,17
*p ¹⁴	V	Sinai, Katharinen-Kl., P. Sinai II, Harris 14	IK 1,25-27; 2,6-8; 3,8-10.20
*p ¹⁵	III	Kairo, Egyptian Mus., JE 47423; P. Oxy. 1008	IK 7,18-8,4
*p ¹⁶	III/IV	Kairo, Egyptian Mus., JE 47424; P. Oxy. 1009	Ph 3,10-17; 4,2-8

*p ¹⁷	IV	Cambridge, Univ. Libr., Add. Mss. 5893; P. Oxy. 1078	H 9,12-19
*p ¹⁸	III/IV	London, Brit. Libr., Inv. 2053 v; P. Oxy. 1079	Ap 1,4-7
*p ¹⁹	IV/V	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bibl. d. 6 (P); P. Oxy. 1170	Mt 10,32-11,5
*p ²⁰	III	Princeton, Univ. Libr., Am 4117; P. Oxy. 1171	Jc 2,19-3,9
*p ²¹	IV/V	Allentown, Muhlenberg Coll., Theol. Pap. 3; P. Oxy. 1227	Mt 12,24-26.32-33
*p ²²	III	Glasgow, Univ. Libr., Ms. Gen. 1026/13; P. Oxy. 1228	J 15,25-16,2.21-32
*p ²³	III	Urbana, Univ. of Illinois, G. P. 1229; P. Oxy. 1229	Jc 1,10-12.15-18
*p ²⁴	IV	Newton Centre, Andover Newton Theol. School, F. Trask Libr., OP 1230; P. Oxy. 1230	Ap 5,5-8; 6,5-8
*p ²⁵	IV	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 16388	Mt 18,32-34; 19,1-3.5-7.9-10
*p ²⁶	ca. 600	Dallas, Southern Meth. Univ., Bridwell Libr.; P. Oxy. 1354	R 1,1-16
*p ²⁷	III	Cambridge, Univ. Libr., Add. Mss. 7211; P. Oxy. 1355	R 8,12-22.24-27; 8,33-9,3.5-9
*p ²⁸	III	Berkeley, Pacific School of Rel., Palestine Inst. Museum, Pap. 2; P. Oxy. 1596	J 6,8-12.17-22
*p ²⁹	III	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bibl. g. 4 (P); P. Oxy. 1597	Act 26,7-8.20
*p ³⁰	III	Gent, Rijksuniv., Univ. Bibl., Inv. 61; P. Oxy. 1598	1 Th 4,12-13.16-17; 5,3.8-10.12-18.25-28; 2 Th 1,1-2
*p ³¹	VII	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 4; P. Ryl. 4	R 12,3-8
*p ³²	ca. 200	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 5; P. Ryl. 5	Tt 1,11-15; 2,3-8
*p ³³	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 17973; 26133. 35831 (= p ³³); 39783	Act 7,6-10.13-18; 15,21-24.26-32
*p ³⁴	VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39784	IK 16,4-7.10; 2K 5,18-21; 10,13-14; 11,2.4.6-7
*p ³⁵	IV(?)	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 1	Mt 25,12-15.20-23
*p ³⁶	VI	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 3	J 3,14-18.31-32.34-35
*p ³⁷	III/IV	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 1570; P. Mich. 137	Mt 26,19-52
*p ³⁸	ca. 300	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 1571; P. Mich. 138	Act 18,27-19,6.12-16
*p ³⁹	III	Rochester, Ambrose Swasey Libr., Inv. 8864; P. Oxy. 1780	J 8,14-22

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*P ⁴⁰	III	Heidelberg, Inst. für Papyrologie der Univ., P. Heid. Inv. G. 645	R 1,24-27; 1,31-2,3; 3,21-4,8; 6,4-5,16; 9,16-17,27
*P ⁴¹	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 7377. 7384. 7396. 7426. 7541-48. 7731. 7912. 7914	Act 17,28-18,2,17-18,22-25,27; 19,1-4,6-8,13-16,18-19; 20,9-13,15-16,22-24,26-38; 21,1-4,26-27; 22,11-14,16-17
*P ⁴²	VII/VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8706	L 1,54-55; 2,29-32
*P ⁴³	VI/VII	London, Brit. Libr., Inv. 2241	Ap 2,12-13; 15,8-16,2
*P ⁴⁴	VI/VII	New York, Metropol. Mus. of Art, Inv. 14. 1. 527	Mt 17,1-3,6-7; 18,15-17,19; 25,8-10; J 9,3-4; 10,8-14; 12,16-18
*P ⁴⁵	III	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty I;	Mt 20,24-32; 21,13-19; 25,41-26,39; Mc 4,36-40; 5,15-26; 5,38-6,3,16-25,36-50; 7,3-15; 7,25-8,1,10-26; 8,34-9,9,18-31; 11,27-12,1,5-8,13-19,24-28; L 6,31-41; 6,45-7,7; 9,26-41; 9,45-10,1,6-22; 10,26-11,1,6-25,28-46; 11,50-12,12,18-37; 12,42-13,1,6-24; 13,29-14,10,17-33; J 4,51,54; 5,21,24; 10,7-25; 10,30-11,10,18-36,42-57; Act 4,27-36; 5,10-21,30-39; 6,7-7,2,10-21,32-41; 7,52-8,1,14-25; 8,34-9,6,16-27; 9,35-10,2,10-23,31-41; 11,2-14; 11,24-12,5,13-22; 13,6-16,25-36; 13,46-14,3,15-23; 15,2-7,19-27; 15,38-16,4,15-21,32-40; 17,9-17
*P ⁴⁶	ca. 200	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty II; Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 6238	R 5,17-6,3,5-14; 8,15-25,27-35; 8,37-9,32; 10,1-11,22-24-33; 11,35-15,9; 15,11-16,27; 1K 1,1-9,2; 9,4-14,14; 14,16-15,15; 15,17-16,22; 2K 1,1-11,10,12-21; 11,23-13,13; G 1,1-8; 1,10-2,9,12-21; 3,2-29; 4,2-18; 4,20-5,17; 5,20-6,8,10-18; E 1,1-2,7; 2,10-5,6; 5,8-6,6,8-10,20-24; Ph 1,1,5-15,17-28; 1,30-2,12. 14-27; 2,29-3,8,10-21; 4,2-12,14-23; Kol 1,1-2,5-13. 16-24; 1,27-2,19; 2,23-3,11,13-24; 4,3-12,16-18; 1Th 1,1; 1,9-2,3; 5,5-9,23-28; H 1,1-9,16; 9,18-10,20.

*P ⁴⁷	III	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty III	22-30; 10,32-13,25
*P ⁴⁸	III	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana; PSI 1165	Ap 9,10-11,3; 11,5-16,15; 16,17-17,2
*P ⁴⁹	III	New Haven, Yale Univ. Libr., P. 415 + 531	Act 23,11-17,25-29
*P ⁵⁰	IV/V	New Haven, Yale Univ. Libr., P. 1543	E 4,16-29; 4,32-5,13
*P ⁵¹	ca. 400	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2157	Act 8,26-32; 10,26-31
*P ⁵²	II	Manchester, J. Rylands Univ. Libr., Gr. P. 457	G 1,2-10,13,16-20
*P ⁵³	III	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Inv. 6652	J 18,31-33,37-38
*P ⁵⁴	V/VI	Princeton, Univ. Libr., Garrett (former deposit) 7742; P. Princ. 15	Mt 26,29-40; Act 9,33-10,1
*P ⁵⁵	VI/VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26214	Jc 2,16-18,22-26; 3,2-4
*P ⁵⁶	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19918	J 1,31-33,35-38
*P ⁵⁷	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26020	Act 1,1,4-5,7,10-11
[P ⁵⁸]		vide P ³³	Act 4,36-5,2,8-10
*P ⁵⁹	VII	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 3	J 1,26,28,48,51; 2,15-16; 11,40-52; 12,25,29,31,35; 17,24-26; 18,1-2,16-17,22; 21,7,12-13,15,17-20,23
*P ⁶⁰	VII	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 4	J 16,29-30; 16,32-17,6,8-9,11-15,18-25; 18,1-2,4-5,7-16,18-20,23-29,31-37,39-40; 19,2-3,5-8,10-18,20,23-26
*P ⁶¹	ca. 700	New York, Pierpont Morgan Libr.; P. Colt 5	R 16,23-27; 1K 1,1-2,4-6; 5,1-3,5-6,9-13; Ph 3,5-9,12-16; Kol 1,3-7,9-13; 4,15; 1Th 1,2-3; Tt 3,1-5,8-11,14-15; Phm 4-7
*P ⁶²	IV	Oslo, Univ. Bibl., Inv. 1661	Mt 11,25-30
*P ⁶³	ca. 500	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 11914	J 3,14-18; 4,9-10
*P ⁶⁴	ca. 200	Oxford, Magdalen Coll., Gr. 18; Barcelona, Fundació Sant Lluc Evang., P. Barc. 1 (= P ⁶⁷)	Mt 3,9,15; 5,20-22,25-28; 26,7-8,10,14-15,22-23,31-33
(+67)		Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli»; PSI XIV 1373	1Th 1,3-2,1,6-13
*P ⁶⁵	III	Cologny, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer II; Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty s. n.; Köln, Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 4274/4298	J 1,1-6,11; 6,35-14,26,29-30; 15,2-26; 16,2-4,6-7; 16,10-20,22-23; 20,25-21,9
*P ⁶⁶	ca. 200	vide P ⁶⁴	
[P ⁶⁷]			

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*p ⁶⁸	VIII(?)	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 258 B	1 K 4,12-17; 4,19-5,3
*p ⁶⁹	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2383	L 22,41-45-48-58-61
*p ⁷⁰	III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2384; Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli», PSI inv. CNR 419, 420	Mt 2,13-16; 2,22-3,1; 11,26-27; 12,4-5; 24,3-6,12-15
*p ⁷¹	IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2385	Mt 19,10-11,17-18
*p ⁷²	III/IV	P nunc in Bibl. Vaticana	IP 1,1-5,14; 2P 1,1-3,18; Jd 1-25
*p ⁷³	VII	Cologne, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer L	Mt 25,43; 26,2-3
*p ⁷⁴	VII	Cologne, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer XVII	Act 1,2-5,7-11,13-15,18-19,22-25; 2,2-4; 2,6-3,26; 4,2-6,8-27; 4,29-27,25; 27,27-28,31; Jc 1,1-6,8-19, 21-23,25; 1,27-2,3-5,15,18-22; 2,25-3,1,5-6,10-12,14; 3,17-4,8,11-14; 5,1-3,7-9,12-14,19-20; 1P 1,1-2,7-8, 13,19-20,25; 2,6-7,11-12,18,24; 3,4-5; 2P 2,21; 3,4, 11,16; 1J 1,1,6; 2,1-2,7,13-14,18-19,25-26; 3,1-2,8,14, 19-20; 4,1,6-7,12,16-17; 5,3-4,9-10,17; 2J 1,6-7,13; 3J 6,12; Jd 3,7,12,18,24
*p ⁷⁵	III	Cologne, Bibl. Bodmer.; P. Bodmer XIV. XV	L 3,18-22; 3,33-4,2; 4,34-5,10; 5,37-6,4; 6,10-7,32, 35-39,41-43; 7,46-9,2; 9,4-17,15; 17,19-18,18; 22,4- fin.; J 1,1-11,45,48-57; 12,3-13,10; 14,8-15,10
*p ⁷⁶	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 36102	J 4,9,12
*p ⁷⁷	II/III	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2683	Mt 23,30-39
*p ⁷⁸	III/IV	Oxford, Ashmolean Mus.; P. Oxy. 2684	Jd 4,5-7-8
*p ⁷⁹	VII	Berlin, Staatl. Mus., Inv. 6774	H 10,10-12,28-30
*p ⁸⁰	III	Barcelona, Fundació Sant Lluç Evang., P. Barc. 83	J 3,34
*p ⁸¹	IV	Trieste, S. Daris, Inv. 20	IP 2,20-3,1,4-12
*p ⁸²	IV/V	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Gr. 2677	L 7,32-34,37-38
*p ⁸³	VI	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 16, 29	Mt 20,23-25,30-31; 23,39-24,1,6
*p ⁸⁴	VI	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 4, 11, 26, 27	Mc 2,2-5,8-9; 6,30-31,33-34,36-37,39-41; J 5,5; 17, 3,7-8

*p ⁸⁵	IV/V	Strasbourg, Bibl. Nat. et Univ., P. Gr. 1028	Ap 9,19-10,1,5-9
*p ⁸⁶	IV	Köln, Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 5516	Mt 5,13-16,22-25
*p ⁸⁷	III	Köln, Inst. für Altertumskunde, Inv. Nr. 12	Phm 13-15,24-25
*p ⁸⁸	IV	Milano, Univ. Cattolica, P. Med. Inv. 69, 24	Mc 2,1-26
*p ⁸⁹	IV	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana, PL III/292	H 6,7-9,15-17
*p ⁹⁰	II	Oxford, Ashmolean Mus. 65 6 B. 32/M (3-5)a; P. Oxy. 3523	J 18,36-19,1; 19,2-7
*p ⁹¹	III	Sydney, Macquarie Univ., inv. 360; Milano, Ist. di Pap., P. Mil. Vogl. inv. 1224	Act 2,30-37; 2,46-3,2
*p ⁹²	III/IV	Kairo, Egyptian Mus., PNarmuthis 69,39a/229a	E 1,11,13,19-21; 2Th 1,4-5,11-12
*p ⁹³	V	Firenze, Ist. Pap. «G. Vitelli», PSI inv. 108	J 13,15-17
*p ⁹⁴	V/VI	Kairo, Egyptian Mus., P. Cair. 10730	R 6,10-13,19-22
*p ⁹⁵	III	Firenze, Bibl. Medicea Laur., PL II/31	J 5,26-29,36-38
*p ⁹⁶	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K 7244	Mt 3,13-15
*p ⁹⁷	VI/VII	Dublin, Chester Beatty Libr., P. Chester Beatty XVII	L 14,7-14
*p ⁹⁸	II(?)	Kairo, Institut Français d'Archéologie Orientale, P. IFAO inv. 237b	Ap 1,13-20
*N 01	IV	London, Brit. Libr., Add. 43725	eap
*A 02	V	London, Brit. Libr., Royal 1 D. VIII	eap (vac. Mt 1,1-25,6; J 6,50-8,52; 2K 4,14-12,6)
*B 03	IV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1209	eap (vac. 1 T-Phm; H 9,14-fin.)
*C 04	V	Paris, Bibl. Nat., Gr. 9	eap (vac. Mt 1,1-2; 5,15-7,5; 17,26-18,28; 22,21-23,17; 24,10-45; 25,30-26,22; 27,11-46; 28,15-fin.; Mc 1,1-17; 6,32-8,5; 12,30-13,19; L 1,1-2; 2,5-42; 3,21-4,25; 6,4-36; 7,17-8,28; 12,4-19,42; 20,28-21, 20; 22,19-23,25; 24,7-45; J 1,1-3; 1,41-3,33; 5,17-6,38; 7,3-8,34; 9,11-11,7; 11,47-13,7; 14,8-16,21; 18,36-20,25; Act 1,1-2; 4,3-5,34; 6,8; 10,43-13,1; 16,37-20,10; 21,31-22,20; 23,18-24,15; 26,19-27, 16; 28,5-fin.; R 1,1-2; 2,5-3,21; 9,6-10,15; 11,31-13,10; 1K 1,1-2; 7,18-9,6; 13,8-15,40; 2K 1,1-2; 10,8-fin.; G 1,1-20; E 1,1-2,18; 4,17-fin.; Ph 1,1-22;

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*D 05	V	Cambridge, Univ. Libr., Nn. 2. 41	3,5-fin.; Kol 1,1-2; 1Th 1,1; 2,9-fin.; 2Th; 1T 1,1-3,9; 5,20-fin.; 2T 1,1-2; Tt 1,1-2; Phm 1-2; H 1,1-2,4; 7,26-9,15; 10,24-12,15; Je 1,1-2; 4,2-fin.; 1P 1,1-2; 4,5-fin.; 2P 1,1; 1J 1,1-2; 4,3-fin.; 2J; 3J 1-2; Jd 1-2; Ap 1,1-2; 3,20-5,14; 7,14-17; 8,5-9,16; 10,10-11,3; 16,13-18,2; 19,5-fin.)
*D 06	VI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 107, 107 AB	ea (vac. Mt 1,1-20; 6,20-9,2; 27,2-12; J 1,16-3,26; Act 8,29-10,14; 21,2-10,16-18; 22,10-20,29-fin.; Je-Jd [Mt 3,7-16; Mc 16,15-20; J 18,14-20,13 suppl.])
*E 07	VIII	Basel, Univ. Bibl., AN III 12	p (vac. R 1,1-6; [1,27-30; 1K 14,13-22 suppl.])
*E 08	VI	Oxford, Bodl. Libr., Laud. Gr. 35	et
*F 09	IX	Utrecht, Univ. Bibl., Ms. 1	a (vac. Act 26,29-28,26; Je-Jd)
*F 010	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 1	et
G 011	IX	London, Brit. Libr., Harley 5684; Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 20	p (vac. R 1,1-3,18; 1K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,1-8; Phm 21-fin.; H)
*G 012	IX	Dresden, Sachs. Landesbibl., A 145 b	et
H 013	IX	Hamburg, Univ. Bibl., Cod. 91 in scriin; Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 20, 21	p (vac. R 1,1-4; 2,17-24; 1K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,1-8; Phm 21-fin.; H)
H 014	IX	Modena, Bibl. Estense, α. V. 6.3 (G. 196)	et
*H 015	VI	Athos, Lavra s. n.; Kiev, Centr. Nauč. Bibl., F. 301 (KDA), 26 p; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 14; Moskva, Hist. Mus., 563; Moskva, Ross. Gosud. Bibl., Gr. 166, 1; Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1074; Paris, Bibl. Nat., Coislin 202; Torino, Bibl. Naz., A. 1	at
*I 016	V	Washington, Smithsonian Inst., Freer Gall. of Art, 06. 275	1K 10,22-29; 11,9-16; 2K 4,2-7; 10,5-11,8; 11,12-12,4; G 1,1-10; 2,9-17; 4,30-5,5; Kol 1,26-2,8; 2,20-3,11; 1Th 2,9-13; 4,5-11; 1T 1,7-2,13; 3,7-13; 6,9-13; 2T 2,1-9; Tt 1,1-3; 1,15-2,5; 3,13-15; H 1,3-8; 2,11-16; 3,13-18; 4,12-15; 10,1-7,32-38; 12,10-15; 13,24-25; 1K 10,29; 11,9-10,18-19,26-27; 12,3-4,14,27-28; 14,12-13,22,32-33; 15,3,15,27-28,38-39,49-50; 16,1-2,12-

U 030	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 63	13; 2K 1,1,9,16-17; 2,3-4,14; 3,6-7,16-17; 4,6-7,16-17; 5,8-10,17-18; 6,6-8,16-18; 7,7-8,13-14; 8,6-7,14-17; 8,24-9,17-8; 9,15-10,1,8-10; 10,17-11,2,9-10,20-21,28-29; 12,6-7,14-15; 13,1-2,10-11; G 1,1-3,11-13; 1,22-2,1,8-9,16-17; 3,6-8,16-17,24-28; 4,8-10,20-23; E 2,15-18; 3,6-8,18-20; 4,9-11,17-19,28-30; 5,6-11,20-24; 5,32-6,1,10-12,19-21; Ph 1,1-4,11-13,20-23; 2,1-3,12-14,25-27; 3,4-6,14-17; 4,3-6,13-15; Kol 1,1-4,10-12,20-22,27-29; 2,7-9,16-19; 3,5-8,15-17; 3,25-4,2,11-13; 1Th 1,1-2,9-10; 2,7-9,14-16; 3,2-5,11-13; 4,7-10; 4,16-5,1,9-12,23-27; 2Th 1,1,1-3,10-13; 2,5-8,14-17; 3,8-10; 1T 1,1-3,10-13; 1,19-2,1,9-13; 3,7-9; 4,1-3,10-13; 5,5-9,16-19; 6,1-2,9-11,17-19; 2T 1,1-3,10-12; 2,2-5,14-16,22-24; 3,6-8; 3,16-4,1,8-10,18-20; Tt 1,1-3,10-11; 2,4-6,14-15; 3,8-9; Phm 1-3,14-16; H 1,1-3,9-12; 2,4-7,12-14; 3,4-6,14-16; 4,3-6,12-14; 5,5-7; 6,1-3,10-13; 6,20-7,2,7-11,18-20; 7,27-8,1,7-9; 9,1-4,9-11,16-19,25-27; 10,5-8,16-18,26-29,35-38; 11,6-7,12-15,22-24,31-33; 11,38-12,1,7-9,16-18,25-27; 13,7-9,16-18,23-25
(*)K 017	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 63	e
(*)K 018	IX	Moskva, Hist. Mus., V. 93, S. 97	apK (vac. Act; R 10,18-fin.; 1K 1,1-6,13; 8,8-11)
*L 019	VIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 62	e (vac. Mt 4,22-5,14; 28,17-fin.; Mc 10,16-30; 15,2-20; J 21,15-fin.)
(*)L 020	IX	Roma, Bibl. Angelica, 39	ap (vac. Act 1,1-8,10; H 13,10-fin.)
M 021	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 48	e
(*)N 022	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 537; Patmos, Joannu, 67; Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2305; London, Brit. Libr., Cotton. Tit. C. XV; Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 31; Athen, Byz. Mus., Frg. 21; Lerma/Alessandria, A. Spinola; New York, Pierpont	e (vac. Mt 1,1-24; 2,7-20; 3,4-6,24; 7,15-8,1,24-31; 10,28-11,3; 12,40-13,4,33-41; 14,6-22; 15,14-31; 16,7-18,5; 18,26-19,6; 19,13-20,6; 21,19-26,57; 26,65-27,26,34-fin.; Mc 1,1-5,20; 7,4-20; 8,32-9,1; 10,43-11,7; 12,19-14,25; 15,23-33,42-fin.; L 1,1-2,

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
		Morgan Libr., 874; Thessaloniki, Byz. Mus. Ms. 1.	23; 4,3-19,26-35; 4,42-5,12; 5,33-9,7,21-28,36-58; 10,4-12; 10,35-11,14; 11,23-12,12,21-29; 18,32-19,17; 20,30-21,22; 22,49-57; 23,41-24,13,21-39; 49-fin.; J 1,1-21; 1,39-2,6; 3,30-4,5; 5,3-10,19-26; 6,49-57; 9,33-14,2; 14,11-15,14; 15,22-16,15; 20,23-25,28-30; 21,20-fin.)
O 023	VI	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1286; olim Mariupol, Gymnasium	Mt
(*)P 024	VI	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Weissenburg 64	Mt 1,11-21; 3,13-4,19; 10,7-19; 10,42-11,11; 13,40-50; 14,15-15,3,29-39; Mc 1,2-11; 3,5-17; 14,13-24,48-61; 15,12-37; L 1,1-13; 2,9-20; 6,21-42; 7,32-8,2; 8,31-50; 9,26-36; 10,36-11,4; 12,34-45; 14,14-25; 15,13-16,22; 18,13-39; 20,21-21,3; 22,3-16; 23,20-33; 23,45-24,1; 24,14-37; J 1,29-40; 2,13-25; 21,1-11
[*]P 025	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 225	act *eath (*)p (*)r (vac. Act 1,1-2,13; R 2,16-3,4; 8,32-9,10; 11,23-12,1; 1K 7,15-17; 12,23-13,5; 14,23-39; 2K 2,13-16; Kol 3,16-4,8; 1 Th 3,5-4,17; 1 J 3,20-5,1; Jd 4-15; Ap 16,12-17,1; 19,21-20,9; 22,6-fin.)
(*)Q 026	V	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Weissenburg 64	L 4,34-5,4; 6,10-26; 12,6-43; 15,14-31; 17,34,18,15; 18,34-19,11; 19,47-20,17; 20,34-21,8; 22,27-46; 23,30-49; J 12,3-20; 14,3-22
R 027	VI	London, Brit. Libr., Add. 17211	L†
S 028	X (949)	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 354	e
*T 029	V	Roma, Bibl. Vatic., Borg. Copt. 109 (Cass. 7,65,2); ibidem, Copt. 109 (Cass. 18,65); New York, Pierpont Morgan Libr., M 664 A; Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,9, fol. 49, 65; 129,10, fol. 209 (= 0113); Copt. 129,9, fol. 76 (= 0125); Copt. 129,7, fol. 35; 129,8, fol. 121, 122, 140, 157 (= 0139)	L 6,18-26; 18,2-9,10-16; 18,32-19,8; 21,33-22,3; 22,20-23,20; 24,25-27,29-31; J 1,24-32; 3,10-17; 4,52-5,7; 6,28-67; 7,6-8,31

U 030	IX	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 1397 (I, 8)	e
V 031	IX	Moskva, Hist. Mus., V. 9, S. 399	e†
*W 032	V	Washington, Smithsonian Inst., Freer Gall. of Art, 06. 274	e (vac. Mc 15,13-38; J [1,1-5,11 suppl.]; 14,26-16,7)
X 033	X	München, Univ. Bibl., 2° Cod. ms. 30	eK†
Y 034	IX	Cambridge, Univ. Libr., Add. Mss. 6594	e†
*Z 035	VI	Dublin, Trin. Coll., Ms. 32	Mt 1,17-2,6,13-20; 4,4-13; 5,45-6,15; 7,16-8,6; 10,40-11,18; 12,43-13,11; 13,57-14,19; 15,13-23; 17,9-17; 17,26-18,6; 19,4-12,21-28; 20,7-21,8,23-30,37-45; 22,16-25; 22,37-23,3,13-23; 24,15-25; 25,1-11; 26,21-29,62-71
(*)Γ 036	X	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T. infr. 2.2; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 33	e (vac. Mt 5,31-6,16; 6,30-7,26; 8,27-9,6; 21,19-22,25; Mc 3,34-6,21)
(*)Δ 037	IX	St. Gallen, Stiftsbibl., 48	e (vac. J 19,17-35)
*Θ 038	IX	Tbilisi, Inst. rukop., Gr. 28	e (vac. Mt 1,1-9; 1,21-4,4; 4,17-5,4)
Λ 039	IX	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T. infr. 1.1	L J
*Ξ 040	VI	Cambridge, Univ. Libr., BFBS Mss 213	L 1,1-9,19-23,27-28,30-32,36-66; 1,77-2,19,21-22,33-39; 3,5-8,11-20; 4,1-2,6-20,32-43; 5,17-36; 6,21-7,6,11-37,39-47; 8,4-21,25-35,43-50; 9,1-28,33-35; 9,41-10,18,21-40; 11,1,4,24-33
Π 041	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 34	e†
Σ 042	VI	Rossano, Mus. Diocesano	Mt Mc
Φ 043	VI	Tirana, Staatsarchiv, Nr. 1	Mt Mc†
*Ψ 044	IX/X	Athos, Lavra, B' 52	eap (vac. Mt; Mc 1,1-9,5; H 8,11-9,19)
Ω 045	IX	Athos, Dionysiu, 55	e
(*)046	X	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2066	Γ
047	VIII	Princeton, Univ. Libr., Med. and Ren. Mss. Garrett 1	e†
*048	V	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2061	Act 26,6-27,4; 28,3-31; R 13,4-15,9; 1K 2,1-3,11,22; 4,4-6; 5,5-11; 6,3-11; 12,23-15,17,20-27; 2K 4,7-6,8; 8,9-18; 8,21-10,6; E 5,8-6,24; Ph 1,8-23; 2,1-4,6-8; Kol 1,20-2,8,11-14,22-23; 3,7-8; 3,12-4,18;

ms. nr.	saec.	bibliotheca	
*048	A	Athos, Lavra, A' 88	1Th 1,1,5-6; 1T 5,5-6,17.20-21; 2T 1,4-6,8; 2,2-25;
*049	X	Athos, Nat. Bibl., 1371; Athos, Dionysiu, (71) 2;	Tt 3,13-15; Phm 1-25; H 11,32-38; 12,3-13,4; Jc 4,
*050	IX	Moskva, Hist. Mus., V. 29, S. 119; Oxford, Christ	15-5,20; 1P 1,1-12; 2P 2,4-8; 2,13-3,15; 1J 4,6-
*051	AI	Church Coll., Wake 2	5,137-18,21; 2J 1-13; 3J 1-15
*052	X	Athos, Pantokratoros, 44	ap†
*053	X	Athos, Panteleimonos, 99,2	J 1,1,3-4; 2,17-3,8,12-13.20-22; 4,7-14; 20,10-13.
*054	VIII	München, Bayer. Staatsbibl., Gr. 208	15-17
*057	IV/IV	Roma, Bibl. Vatic., Barb. Gr. 521	r (vac. Ap 1,1-11,14; 13,2-3; 22,8-14)
*058	IV	Berlin, Staatsl. Mus., P. 9808	r†
*059	IV/IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39782	et
cum 0215	IX	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39779; 36112 (=	et
*060	VI	0215)	Act 3,5-6,10-12
*061	V	Berlin, Staatsl. Mus., P. 5877	Mt 18,18-19,22-23,25-26,28-29
*062	V	Paris, Louvre, Ms. E 7332	Mc 15,20-21,26-27,29-38
*063	IX	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	J 14,14-17,19-21,23-24,26-28
cum 0117	VI	Athos, Vatopediu, 1219; Moskva, Hist. Mus., V.	p†
*064	VI	137, S. 39; V. 181, S. 350; Paris, Bibl. Nat., Suppl.	G 4,15-5,14
cum 074;	IX	Gr. 1155, II (= 0117)	et
*065	VI	Kiev, Centr. Nauč. Bibl., F. 301 (KDA), 17p; Sinai, Ka-	et
*066	VI	tharinen-Kl., Harris 10 (= 074); St. Petersburg, Ross.	Act 28,8-17
*067	VI	Nac. Bibl., Gr. 276 (= 090)	Mt 14,13-16,19-23; 24,37-25,1,32-45; 26,31-45; Mc
0 030	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, I	9,14-22; 14,58-70
		St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, II	
		St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, III	

*068	VI	London, Brit. Libr., Add. 17136	J13,16-17,19-20,23-24,26-27; 16,7-9,12-13,15-16,18-19
*069	VI	Chicago, Univ. Libr., Orient. Inst., 2057	Mc 10,50-51; 11,11-12
*070	VI	Oxford, Clarendon Press, b. 2; London, Brit. Libr.,	L 3,19-30; 8,13-19; 8,56-9,9,12,13-16; 10,21-39,41-
cum 0110;	VI	Add. 34274 (= 0110); Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,7,	11,6,24-42; 12,5-13,32; 16,4-12; 21,30-22,2,54-65;
0124;0178;	VI	fol. 14,72; 129,8, fol. 89f. 139, 147-154; 129,9, fol. 87;	23,4-24,26; J 3,23-26; 5,22-31,38-39; 7,3-12; 8,13-22;
0179;0180;	VI	129,10, fol. 119-124. 142. 156. 164 (= 0124); 132,2,	8,33-9,39; 11,50-56; 12,33-34,46-13,4; 16,33-17,1
0190;0191;	VI	fol. 75, 92; 133,1, fol. 120 (= 0193); Paris, Louvre,	
0193;0202	VI	MSE 10014, 10092k; Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap.	
*071	V/VI	K. 2699 (= 0178); Pap. K. 2700 (= 0179); Pap. K.	Mt 1,21-24; 1,25-2,2
*072	V/VI	15 (= 0180); Pap. K. 9007 (= 0190); Pap. K. 9031	Mc 2,23-3,5
*073	VI	(= 0191); London, Brit. Libr., Or. 3579B (= 0202);	Mt 14,19-35; 15,2-8
cum 084	VI	4919 (6)	
[074]	VI	Cambridge/Mass., Harvard Univ., Semit. Mus., Inv.	
[*]075	X	3735	
*076	V/VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	pK† (vac. R; 1K 1,1-15,28; H 11,38-fin.), *1K Ph Kol
*077	V	Sinai, Katharinen-Kl., Harris 7; St. Petersburg, Ross.	Act 2,11-22
*078	VI	Nac. Bibl., Gr. 277 (= 084)	Act 13,28-31
*079	VI	Athen, Nat. Bibl., Gr. 100	Mt 17,22-18,3,11-19; 19,5-14; L 18,14-25; J 4,52-
*080	VI	New York, Pierpont Morgan Libr., Pap. G. 8	5,8; 20,17-26
[081]	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Harris App. 5	L 7,39-49; 24,10-19
*082	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 13, fol. 1-7	Mc 9,14-18,20-22; 10,23-24,29
*083	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 13, fol. 8-10	
cum 0112;	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 275; Alexandria,	
0235	VI	Bibil. Patriarch., 496	
	VI	vide 0285	
	VI	Moskva, Hist. Mus., V. 108, S. 100	E 4,2-18
	VI/VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 10; Sinai, Ka-	Mc 13,12-14,16-19,21-24,26-28; 14,29-45; 15,27-16,8;
		tharinen-Kl., Harris 12 (= 0112); St. Petersburg,	conclusio brevior; 16,9-10; J 1,25-41; 2,9-4,14,34-50
		Ross. Nac. Bibl., O. L. D. P. 149 (= 0235)	

ms. nr.	sacc.	bibliotheca	cont.
[084]	VI	vide 073	
*085	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 714	Mt 20,3-32; 22,3-16
*086	VI	London, Brit. Libr., Or. 5707; Cairo, Egyptian Mus., 9239	J 1,23-26; 3,5-4,18,23-35,45-49
*087	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 12. 278; ibidem, Dimitrievskij, s.n.; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 11 (= 092b); Gr. 218	Mt 1,23-2,2; 19,3-8; 21,19-24; Mc 12,32-37; J 18, 29-35
cum 092b	V/VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 6, II	1K 15,53-16,9; Tt 1,1-13
*088	VI	vide 0293	J 6,13-14,22-24,38-42,44-45,47-52,54-62
[089]	VI	vide 064	
[090]	VI	Akad. Nauk, F 410	
*091	VI	vide 0293	
[092a]	VI	vide 087	
[092b]	VI	Cambridge, Univ. Libr., Taylor-Schechter Coll. 12, 189, 208	
093	VI	Athen, Nat. Bibl., Gr. 2106	
*094	VI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 17; 49,1-2 (= 0123)	Mt 24,9-21
*095	VIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 19	Act 2,22-28; 2,45-3,8
cum 0123	V	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 18	Act 2,6-17; 26,7-18
*096	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 18	Act 13,39-46
*097	VII	Grottaferrata, Bibl. della Badia, Z' α' 24	2K 11,9-19
*098	VII	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,8, fol. 162	Mc 16,6-8; conclusio brevior; 16,9-18
*099	VII	= 963	
[0100]	VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39780	
*0101	VIII	Athos, Vatopediu, 1219; Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1155, I; Athos, Protatu, 56 (= 0138)	J 1,29-32
*0102	VII	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 726, fol. 6. 7	Mt 21,24-24,15; L 3,23-4,8,10-16,18-19,21-43; 21, 4-18
cum 0138	VII	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 726, fol. 1-5. 8-10	cf. 16,46-48; 17,11-15; 23,1-3,4-5; 24,38-48; Mc 16,14-15,18-30; 17,54-36; 18,13-13,12-16,18-19
0103	VII		
0104	VII		

*0105	X	Wien, Österr. Nat. Bibl., Suppl. Gr. 121	J 6,71-7,46
*0106	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 16; Leipzig, Univ. Bibl., Cod. Gr. 7; Birmingham, Selly Oak Coll., Mingana chr. arab. 93; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 8 (= 0119)	Mt 12,17-19,23-25; 13,32; 13,36-15,26
cum 0119	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 11	
*0107	VII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 22	Mt 22,15-23,14; Mc 4,24-35; 5,14-23
*0108	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 5010	L 11,37-45
*0109	VII	vide 070	J 16,30-17,9; 18,31-40
[0110]	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 5013	2Th 1,1-2,2
*0111	VII	vide 083	
[0112]	IX	vide 029	
[0113]	IX	= 965	
[0114]	IX/X	Paris, Bibl. Nat., Gr. 314, fol. 179. 180	L 9,35-47; 10,12-22
*0115	VIII	Napoli, Bibl. Naz., Ms. II C 15	Mt 19,14-28; 20,23-21,2; 26,52-27,1; Mc 13,21-14,67; L 3,1-4,20
*0116	VIII	vide 063	
[0117]	VIII	Sinai, Katharinen-Kl., Harris 6	Mt 11,27-28
*0118	VIII	vide 0106	
[0119]	IX	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2302	a†
[0120]	X	London, Brit. Libr., Harley 5613	1K 15,52-16,24; 2K 1,1-15; 10,13-12,5
*0121	X	vide 0243	
[0121b]	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 32	G 5,12-6,4; H 5,8-6,10
*0122	IX	vide 095	
[0123]	IX	vide 070	
[0124]	IX	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mc 5,34-6,2
[0125]	IX	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,10, fol. 207	J 2,2-11
*0126	VIII	Paris, Bibl. Nat., Copt. 129,10, fol. 208	Mt 25,32-37,40-42,44-45
*0127	VIII	vide 963	
*0128	IX	St. Gallen, Stiftsbibl., 18, p. 143-146; 45, p. 1. 2;	Mc 1,31-2,16; L 1,20-31,64-79; 2,24-48
[0129]	IX		
*0130	IX		

ms. nr.	sacc.	bibliotheca	cont.
[0131]	IX	Zürich, Zentralbibl., C. 57	Mc 7,3,6-8; 7,30-8,16; 9,2,7-9
[0132]	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. VIII. 5	Mc 5,16-40
[0133]	IX	Oxford, Christ Church Coll., Wake 37	e†
[0134]	VIII	London, Brit. Libr., Add. 31919	e†
[0135]	IX	Oxford, Bodl. Libr., Seld. sup. 2, fol. 177. 178	e†
[0136]	IX	Milano, Bibl. Ambros., Q. 6. sup.	e†
cum 0137	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 281; Sinai, Katharinen-Kl., Harris 9 (= 0137)	e†
[0137]	X	vide 0136	
[0138]	IX	vide 0102	
[0139]	VI	vide 029	
[0140]	X	Sinai, Katharinen-Kl., Harris App. 41	Act 5,34-38
[0141]	X	Paris, Bibl. Nat., Gr. 209	eK (J)
[0143]	VI	Oxford, Bodl. Libr., Gr. bibl. e. 5 (P)	Mc 8,17-18,27-28
[0145]	VII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	J 6,26-31
[0146]	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mc 10,37-45
[0147]	VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	L 6,23-35
[0148]	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Suppl. Gr. 106	Mt 28,5-19
[0150]	IX	Patmos, Joannu, 61	pK†
[0155]	IX	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	L†
[0156]	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	2P 3,2-10
[0159]	VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	E†
[0160]	IV/V	Berlin, Staatl. Mus., P. 9961	Mt 26,25-26,34-36
[0161]	VIII	Athen, Nat. Bibl., 139	Mt 22,7-46
[0162]	III/IV	New York, Metropol. Mus. of Art, 09. 182. 43; P. Oxy. 847	J 2,11-22
[0163]	V	Chicago, Univ. Libr., Orient. Inst., 9351; P. Oxy. 848	Ap 16,17-20
[0164]	VI/VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 9108	Mt 13,20-21
[0165]	V	Berlin, Staatl. Mus., P. 13271	Act 3,24-4,13,17-20

*0166	V	Heidelberg, Inst. für Papyrologie der Univ., P. Heid. Inv. G 1357	Act 28,30-31; Jc 1,11
*0167	VII	Athos, Lavra, Δ 61; Louvain, Bibl. de l'Univ., Sect. des mss., fig. Omont no. 8	Mc 4,24-29,37-41; 6,9-11,13-14,37-39,41-45
*0169	IV	Princeton, Theol. Sem., Pap. 5; P. Oxy. 1080	Ap 3,19-4,3
*0170	V/VI	Princeton, Theol. Sem., Pap. 11; P. Oxy. 1169	Mt 6,5-6,8-10,13-15,17
*0171	ca. 300	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 2. 124; Berlin, Staatl. Mus., P. 11863	Mt 10,17-23,25-32; L 22,44-56,61-64
*0172	V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 4	R 1,27-30; 1,32-2,2
*0173	V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 5	Jc 1,25-27
*0174	V	olim: Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 118	G†
*0175	IV/V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 125	Act 6,7-10,12-15
*0176	IV/V	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 251	G 3,16-25
*0177	XI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 2698	L 1,73-2,7
[0178]	III	vide 070	
[0179]	III	vide 070	
[0180]	III	vide 070	
*0181	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39778	L 9,59-10,14
*0182	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39781	L 19,18-20,22-24
*0183	VII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39785	1Th 3,6-9; 4,1-5
*0184	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8662	Mc 15,36-37,40-41
*0185	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39787	1K 2,5-6,9,13; 3,2-3
*0186	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39788; 3075 (= 0224)	2K 4,5-8,10,12-13
cum 0224	Δ	Heidelberg, Inst. für Papyrologie der Univ., P. Heid. Inv. G 1354	Mc 6,30-41
*0187	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 13416	1K 1,13-16,33-34
*0188	IV	Berlin, Staatl. Mus., P. 11765	Mc 11,11-17,50-51
*0189	II/III	vide 070	Act 5,3-21
[0190]	IX	vide 070	
[0191]	IX	vide 070	
[0193]	IX	vide 070	

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
0196	IX	Damaskus, Mus. Nat.	Mt†
0197	IX	Beuron, Erzabtei	Kol 3,15-16,20-21
*0198	VI	London, Brit. Libr., Pap. 459	1 K 11,17-19,22-24
*0199	VI/VII	London, Brit. Libr., Pap. 2077 B	Mt 11,20-21
*0200	VII	London, Brit. Libr., Pap. 2077 C	1 K 12,2-3,6-13; 14,20-29
*0201	V	London, Brit. Libr., Pap. 2240	
[0202]		vide 070	
*0204	VII	London, Brit. Libr., Or. 4923	Mt 24,39-42,44-48
*0206	IV	Dayton, United Theol. Sem.; P. Oxy. 1353	1 P 5,5-13
*0207	IV	Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1166	Ap 9,2-15
*0208	VI	München, Bayer. Staats-Bibl., Cim 29418 (2)	Kol 1,29-2,10,13-14; 1 Th 2,4-7,12-17
*0209	VII	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Ms 8	R 14,9-15,2; 16,25-27; 2 K 1,1-15; 4,4-13; 6,11-7,2; 9,2-10,17; 2 P 1,1-2,3
[0210]			J 5,44; 6,1-2,41-42
*0210	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 3607. 3623	(Diatessaron:) Mt 27,56-57; Mc 15,40-42; L 23,49-51,54; J 19,38
0212	III	New Haven, Yale Univ., P. Dura 10	Mc 3,2-3,5
*0213	V/VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 1384	Mc 8,33-37
*0214	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 29300	J 8,51-53; 9,5-8
[0215]		vide 059	J 11,57-12,7
*0216	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 3081	J 12,2-6,9-11,14-16
*0217	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 39212	R 2,21-23; 3,8-9,23-25,27-30
*0218	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19892 B	R 4,23-5,3,8-13
*0219	IV/V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 36113. 26083	R 5,16-17,19; 5,21-6,3
*0220	III	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 113	1 K 9,5-7,10,12-13
*0221	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19890	2 K 1,17-2,2
*0222	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 29299	
*0223	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 3073	
[0224]		vide 0186	
*0225	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19802	2 K 5,1-2,8-9,14-16; 5,19-6,1,3-5; 8,16-24

*0226	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 31489	1 Th 4,16-5,5
*0227	V	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26055	H 11,18-19,29
*0228	IV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 19888	H 12,19-21,23-25
*0229	VIII	olim: Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1296 b	Ap 18,16-17; 19,4-6
0230	IV	olim: Firenze, Bibl. Medicea Laur.; PSI 1306	p†
*0231	IV	Oxford, Ashmolean Mus., s. n.	Mt 26,75-27,1,3-4
*0232	V/VI	Oxford, Ashmolean Mus., s. n.	2 J 1-9
0233	VIII	Münster/Westf., Bibelmus., Ms. 1	et
*0234	VIII	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mt 28,11-15; J 1,4-8,20-24
[0235]		vide 083	
*0236	V	Moskva, Mus. Puschkina, Golenischtschew, Copt. 55	Act 3,12-13,15-16
*0237	VI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8023 bis	Mt 15,12-15,17-19
*0238	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 8668	J 7,10-12
*0239	VII	London, Brit. Libr., Or. 4717 (16)	L 2,27-30,34
*0240	V	Tbilisi, Inst. rukop., 2123	Tt 1,4-8
*0241	VI	Cologny, Bibl. Bodmer., Cod. Bodmer 24	1 T 3,16-4,3,8-11
*0242	IV	Kairo, Egyptian Mus., 71942	Mt 8,25-9,2; 13,32-38,40-46
*0243	X	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 983 (II 181); Hamburg, Univ. Bibl., Cod. 50 in scriu.	1 K 13,4-16,24; 2 K 1,1-13,13; H 1,1-4,3; 12,20-13,25
cum 0121 b			
*0244	V	Louvain, Bibl. de l'Univ., P. A. M. Kh. Mird 8	Act 11,29-12,5
*0245	VI	Birmingham, Selly Oak Coll., Mingana Georg. 7	1 J 3,23-4,1,3-6
*0246	VI	Cambridge, Westminster Coll.	Jc 1,12-14,19-21
*0247	V/VI	Manchester, J. Rylands Libr., Copt. 20	1 P 5,13-14; 2 P 1,5-8,14-16; 2,1
*0249	X	Oxford, Bodl. Libr., Auct. T 4, 21, fol. 326. 327	Mt 25,1-9
0250	VIII	Cambridge, Westminster Coll., Cod. Climaci re-scriptus	et
*0251	VI	Paris, Louvre, S. N. 121	3 J 12-15; Jd 3-5
*0252	V	Barcelona, Fundació Sant Lluc Evang., P. Barc. 6	H 6,2,4,6-7
0253	VI	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	L†
*0254	V	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	G 5,13-17
0255	IX	olim: Damaskus, Kubbet el Chazne	Mt†

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
*0256	VIII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. G. 26084	J 6,32-33.35-37
*0259	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 3605	1T 1,4-7
*0260	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 5542	J 1,30-32
*0261	V	Berlin, Staatl. Mus., P. 6791. 6792. 14043	G 1,9-12.19-22; 4,25-31
*0262	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 13977	1T 1,15-16
*0263	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 14045	McI
*0264	V	Berlin, Staatl. Mus., P. 14049	Jf
*0265	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 16994	Lf
*0266	VI	Berlin, Staatl. Mus., P. 17034	L 20,19-25.30-39
*0267	V	Barcelona, Fundació Sant Lluç Evang., P. Barc. 16	Lf
*0268	VII	Berlin, Staatl. Mus., P. 6790	Jf
*0269	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol. 23	Mc 6,14-20
*0270	IV/V	Amsterdam, Univ. Bibl., Gx 200	1K 15,10-15.19-25
*0271	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol. 22	Mt 12,27-39
*0272	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol.21. 98. 101	Lf
*0273	IX	London, Brit. Libr., Add. 31919, fol. 29. 99. 100	et
*0274	V	Kairo, Copt. Mus., 6559/6571	Mc 6,56-7,4.6-9.13-17.19-23.28-29.34-35; 8,3-4.8-11; 9,20-22.26-41; 9,43-10.1.17-22
*0275	VII	Dublin, Trin. Coll., TCD PAP F 138	Mt 5,25-26.29-30
[0276]		= 4 962	
*0277	VII/VIII	Firenze, Istituto Pap. «G. Vitelli», PSI inv. CNR 32C	Mt 14,22.28-29
*0278	IX	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 2	R 1,1-9.24-30; 1K 7,37-40; 8,1-6; 2K 10,14-17; 11, 2-13,5; G 1,1-6,1; 6,11-fin.; E 1,1-8; 1,16-2,14; 3,9-4,8; 4,30-fin.; Ph 1,1-3,4; 4,12-13.17-21; Kol 1,17-3,13; 3,21-fin.; 1Th; 2Th; Tt 2,11-3,2; 3,8-fin.; Phm; H 1,1-10,12
*0279	VIII/IX	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 15	L 8,32-44; 22,2-3.15-16
*0281	VII/VIII	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 29	Mt 6,24-30; 7,4-24; 8,11-14; 9,1-15; 10,7-14; 11,3-11; 11,27-12,4.13-29; 13,19-23.25-31.52-58; 15,12-13.15-

131	XII	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 99	20,22-24.26-32; 16,12-19.25-28; 17,2,4-5.9.17-18,8. 14-27; 19,21-20,4; 20,25-33; 21,8-13.27-32; 22,13-21. 40-23,4; 23,17-18.22-30; 24,21-51; 25,39-44; 26,15-37,51-56; 26,64-71.73-27,4; 27,22-35
133	XII	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 29a	Ph 2,22-24; 3,6-8
*0282	VI	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 29a	R 5,12.14; 8,37-9,5; 13,1-4; 13,11-14,3; 1K 4,2-7; 12,21-28; 14,26-34; 2K 1,20-2,12; 7,9-10; E 3,13-20; 5,28-6,1; 1T 1,1-7, H 8,9-9,1; 9,25-10,2; 11,3-7; 12, 23-13,25; 1P 3,17-4,1
*0285	VI	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 70; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 9	R 8,19-21.32-35; 1K 2,11-4,12; 13,13-14,1.3-11. 13-19
cum 081			L 8,45-9,2
103			Mc 6,55-7,5
*0289	VII/VIII	Sinai, Katharinen-Kl., MΓ 99	Mt 21,27-28.31-32; 26,2-12
*0291	VII/VIII	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 1	et
(*0292)	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 2-4	et
*0293	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 10; Harris 11 (= 092a); St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 280 (= 089)	et
cum 089;			et
092a	VI/VII	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 16	et
*0294	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 48, 53, 55	et
*0296	VI	Sinai, Katharinen-Kl., Σπ. MΓ 48, 53, 55	et
*0298	VIII/IX	Barcelona, Fundació Sant Lluç Evang., P. Barc. 4	et
*0299	X/XI(?)	Paris, Bibl. Nat. Copte 129,10, fol. 199v	et
*0301	V	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 1367	et
1	XII	Basel, Univ. Bibl., A. N. IV. 2	et
[1 rK]		vide 2814	et
[2 ap]		vide 2815	et
4	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 84	et
[4 ap]		vide 2816	et
6	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 112	et
[7 pK]		vide 2817	et
13	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 50	et
17	XV	Paris, Bibl. Nat., Gr. 55	et
21	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 68	et

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
22	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 72	et
[*]28	XI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 379	Mt† (*)Mc L† J†
*33	IX	Paris, Bibl. Nat., Gr. 14	eap (vac. Mc 9,31-11,11; 13,11-14,60; L 21,38-23,26)
[36 aK]		vide 2818	
*42	XI	Frankfurt/Oder, Stadtarchiv, Ms 17	ap†
51	XIII	Oxford, Bodl. Libr., Laud. Gr. 31	eap†
56	XV	Oxford, Lincoln Coll., Gr. 18	e
61	XVI	Dublin, Trin. Coll., Ms. 30	eap†
*63	X	Dublin, Trin. Coll., Ms. 31	eK
*64	XII	Oslo/London, The Schøyen Collection, MS 230	e 30†
*69	XV	Leicester, Leicestershire Record Office, Cod. 6D 32/1	eap†
*71	1160	London, Lambeth Palace, 528	e 6 13-102 11 2 2-13
72	XI	London, Brit. Libr., Harley 5647	e 2 14 13-12 10-5
76	XIV	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 300	eap
(*)81	1044	London, Brit. Libr., Add. 20003; Alexandria, Bibl. Patriarch., 59	ap (vac. Act 4,8-7,17; 17,28-23,9)
88	XII	Napoli, Bibl. Naz., II. A. 7	ap†
94	XII	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 202.2	apK
97	XII	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Codd. Gud. Graec. 104. 2	ap
103	XII	Moskva, Hist. Mus., V. 96. S. 347	apK
[*]104	1087	London, Brit. Libr., Harley 5537	a (*)p r
110	XII	London, Brit. Libr., Harley 5778	ap†
117	XV	London, Brit. Libr., Harley 5731, fol. 1-183	et
118	XIII	Oxford, Bodl. Libr., Auct. D. infr. 2. 17	et
122	XII	Leiden, Univ. Bibl., B. P. Gr. 74a	eap†
124	XI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 188	e
131	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 360	eap

137	XI	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 756	eK
157	ca. 1122	Roma, Bibl. Vatic., Urbino. Gr. 2	e
162	1153	Roma, Bibl. Vatic., Barb. Gr. 449	e
172	XIII/XIV	Berlin, Staatsbibl., Phill. 1461	ap†
174	1052	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2002	e
181	X	Roma, Bibl. Vatic., Reg. Gr. 179	ap†
183	r: al.m.		e
185	XIV	Firenze, Bibl. Medicea Laur., VI. 16	eap†
189	e: XIV	Firenze, Bibl. Medicea Laur., VI. 27	e
206	ap: XII	London, Lambeth Palace, 1182	ap†
209	XIII	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 394	eap†
213	XI	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 409	eap†
221	X	Oxford, Bodl. Libr., Can. Gr. 110	eap†
225	1192	Napoli, Bibl. Naz., Cod. Vien. 9	eap†
229	1140	Escorial, Gr. 416 (X. IV. 21)	eap†
230	1013	Escorial, Gr. 328 (Y. III. 5)	eap†
237	XI	Moskva, Hist. Mus., V. 85, S. 41	eK
238	XI	Moskva, Hist. Mus., V. 91, S. 47; ibidem, Ross. Gosud. Archiv, F. 1607, No. 3	eK
241	1035	olim: Dresden, Sächs. Landesbibl., A 172	eap†
242	XII	Moskva, Hist. Mus., V. 25, S. 407	eap†
245	1199	Moskva, Hist. Mus., V. 16, S. 278	e
251	XII	Moskva, Ross. Gosud. Bibl., Gr. 9	e
255	XIV	Krakau, Bibl. Jag. Graec. qu. 40 (olim: Berlin)	ap
257	XIV	Krakau, Bibl. Jag. Graec. qu. 43 (olim: Berlin)	ap
264	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 65	et
274	X	Paris, Bibl. Nat., Suppl., Gr. 79	et
304	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 194	eK (vac. L J)
307	X	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 25	aK

ms. nr.	saec.	bibliotheca	FK	cont.
309	XIII	Cambridge, Univ. Libr., Dd. 11. 90	ap† (vac. Phm H)	
321	XII	London, Brit. Libr., Harley 5557	ap†	
322	XV	London, Brit. Libr., Harley 5620	ap	
[*]323	XII	Genève, Bibl. Publ. et Univ., Gr. 20	(*)a p (Act 1,1-8; 2,36-45 suppl.)	
326	X	Oxford, Lincoln Coll., Lat. 82	ap†	
327	XIII	Oxford, New Coll., 59	ap	
337	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 56	ap†	
346	XII	Milano, Bibl. Ambros., S. 23 sup.	et†	
348	1022	Milano, Bibl. Ambros., B. 56 sup.	e	
[*]365	XII	Firenze, Bibl. Medicea Laur., VI 36	ea (*)p (vac. R 1,1-18; 7,18-21; 8,3-31)	
385	1407	London, Brit. Libr., Harley 5613	ap†	
398	X	Cambridge, Univ. Libr., Kk. 6. 4	ap†	
424	XI	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 302, fol. 1-353	ap†	
429	ap: XIV r: XV	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Codd. Aug. 16.7.4°	ap†	
431	XII	Strasbourg, Séminaire, 1	eap	
435	XII/XIII	Leiden, Univ. Bibl., Gronov. 137; Arundel Castle, Duke of Norfolk, MD 459	et†	
cum [576]				
436	X	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 367	ap†	
440	XII	Cambridge, Univ. Libr., Mm. 6. 9	eap	
442	XII/XIII	Uppsala, Univ. Bibl., Gr. 1, p. 183-440	apK (vac. Act R)	
451	XI	Roma, Bibl. Vatic., Urb. 3	ap	
453	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Barb. Gr. 582	aK	
460	XIII	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 379	ap†	
462	XI/XII	Moskva, Hist. Mus., V. 24, S. 346	ap	
467	XV	Paris, Bibl. Nat., Gr. 59	ap†	
472	XIII	London, Lambeth Pal., 1177	et†	
473	XI	London, Lambeth Pal., 1178	e	
474	XI	London, Lambeth Pal., 1179	et†	

482	1285	London, Brit. Libr., Burney 20	e	
485	XII	London, Brit. Libr., Burney 23	et†	
489	1316	Cambridge, Trin. Coll., B. X. 16	eap†	
491	XI	London, Brit. Libr., Add. 11836	eap†	
522	1515/16	Oxford, Bodl. Libr., Can. Gr. 34	eap†	
543	XII	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Ms 15	et†	
544	XIII	Ann Arbor, Univ. of Michigan, Ms 25	e†	
547	XI	London, Brit. Libr., Add. 39590	e†	
(*)565	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 53	eap	
569	1061	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 72	e (vac. J 11,26-48; 13,2-23; in Mt, L, J 6 foll. suppl.)	
(*)579	XIII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 97	eK	
610	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 221	e (vac. Mc 3,28-4,8; J 20,15-fin.)	
[*]614	XIII	Milano, Bibl. Ambros., E 97 sup.	aK†	
621	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1270	(*)a p (vac. Jd 3-fin.)	
623	1037	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1650	ap(K)† (vac. 2K-Phm)	
629	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Ottob. Gr. 298	apK†	
[*]630	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Ottob. Gr. 325	ap	
636	XV	Napoli, Bibl. Naz., II. A. 9	act (*)eath (*)p	
642	XV	London, Lambeth Pal., 1185	ap	
(*)700	XI	London, Brit. Libr., Egerton 2610	ap†	
713	XII	Birmingham, Selly Oak Coll., Cod. Alg. Peckover Gr. 7	et†	
720	1138/39	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 79. 80	eapK† (vac. Act)	
788	XI	Athen, Nat. Bibl., 74	e	
826	XII	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A' α' 3	e	
828	XII	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A' α' 5	e	
(*)892	IX	London, Brit. Libr., Add. 33277	e (J 10,6-12,18; 14,23-fin. suppl.)	
915	XIII	Escorial, T III 12	ap†	
918	XVI	Escorial, Σ I 5	ap† (vac. Act)	
[*]945	XI	Athos, Dionysiu, 124 (37)	e (*)act cath p	
954	XV	Athos, Dionysiu, 347 (312)	e	

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
983	XII	Athos, Esphigmenu, 29	e†
998	XII	Athos, Iviron, 654 (30)	e†
[*]1006	XI	Athos, Iviron, 728 (56)	e (*)p (vac. 1Th 1,10-3,2; Tt 1,7-fin.; Phm; H 3,6-6,7; 8,6-10,8; 11,20-12,2; 13,21-fin.)
1010	XII	Athos, Iviron, 738 (66)	e†
1012	XI	Athos, Iviron, 1063 (68)	e
1038	XIV	Athos, Karakallu, 37 (49)	e
1067	XIV	Athos, Kutlumsiu, 57	ap (Act 27,14-1K 2,13)
1071	XII	Athos, Lavra, A' 104	e
1093	1302	Athos, Panteleimonos, 28	e
[*]1175	XI	Patmos, Joannu, 16	e
1194	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 157	e
1195	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 158	e
1216	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 179	e
1229	XIII	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 192	e
1230	1124	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 193	e
(*)1241	XII	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 260	e
1242	XIII	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 261	e
1243	XI	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 262	e
1253	XV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 303	e
1293	XI	Paris, Bibl. Nat., Suppl. Gr. 1225	e
1325	1724	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Taphu, 62	e
1329	XII	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 166; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 303	e
cum [2157]	XI	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 243	e
1333	XI	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 243	e
1346	X/XI	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 606; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 285	e
cum [2150]	X		e

1355	XII	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Stavru, 104	e
[*]1424	IX/X	Chicago/Ill., Jesuit-Krauss-McCormick Libr., Gruber Ms. 152	(*)eK apKr (vac. Mt 1,23-2,16)
1448	XI	Athos, Lavra, A' 13	eap
[*]1505	XII	Athos, Lavra, B' 26	e (*)a (*)p
[*]1506	1320	Athos, Lavra, B' 89	e (*)pK (vac. R 16,1-fin.; 1K 1,3; 4,16-fin.; 2K-H)
1518	XIV	olim: London, Lambeth Pal., 1181; = 1896?	ap
1555	XIII	Athos, Vatopediu, 918	eap
1573	XIV	Athos, Vatopediu, 939	eap
1574	XIV	Athos, Vatopediu, 940	eap
1582	948	Athos, Vatopediu, 949	eap
[*]1611	X	Athen, Nat. Bibl., 94	eap
1678	XIV	Athos, Panteleimonos, 770	eap
1689	1200?	olim: Serres, Prodomu, γ' 10	eap
1704	1541	Athos, Kutlumsiu, 356	eap
1709	XII	Tirana, Staatsarchiv, Koder-Trapp 15, fol. 141-194	eap
1729	XV	Athos, Vatopediu, 968	eap
1735	X	Athos, Lavra, B' 42	eap
*1739	X	Athos, Lavra, B' 64	eap
1758	XIII	Kalloni/Lesbos, Limonos, 195	eap
1827	1295	Athen, Nat. Bibl., 131	eap
1831	XIV	Athen, Nat. Bibl., 119	eap
1832	XIV	Athen, Nat. Bibl., 89	eap
1836	X	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A' β' 1	eap
1838	XI	Grottaferrata, Bibl. della Badia, A' β' 6	eap
[*]1841	IX/X	Kalloni/Lesbos, Limonos, 55	eap
1845	X	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1971	eap
1846	XI	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 2099	eap
1852	XIII	Uppsala, Univ. Bibl., Ms. Gr. 11	eap
[*]1854	XI	Athos, Iviron, 231 (25)	eap
1875	X	Athen, Nat. Bibl., 149	eap

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
1877	XIV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 280	ap
[*]1881	XIV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 300	a *p (vac. Jc)
1884	XVI	Gotha, Forschungs- u. Landesbibl., Chart. B. 1767	a (vac. cath)
[1891]	X	Jerusalem, Orthod. Patriarchat, Saba, 107; St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 317	ap
cum [2162]	XI	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 28	pK
1906	XI	Oxford, Bodl. Libr., Roe 16	pK
1912	X	Napoli, Bibl. Naz., Cod. Vien. 8	p† (vac. Tt, Phm)
1962	XI/XII	Wien, Österr. Nat. Bibl., Theol. Gr. 157	pK†
2014	XV	Roma, Bibl. Vallicell., D. 202	rK
2015	XV	Oxford, Bodl. Libr., Barocci 48, fol. 51-74	r†
2020	XV	London, Brit. Libr., Harley 5678, fol. 221-244	r
2027	XIII	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 579, fol. 22-46	r†
2028	1422	Paris, Bibl. Nat., Gr. 491, fol. 281-293	rK
(*)2030	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 239	r
(2036)	XIV	Moskva, Univ., I, fol. 203-209	r (vac. Ap 1, 1-16, 20)
(2042)	XIV	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 656	rK
(*)2050	XIV	Napoli, Bibl. Naz., II. A. 10, fol. 117-143	rK
(*)2053	1107	Escorial, X. III. 6	r (vac. Ap 6, 1-19, 21)
(2060)	XIII	Messina, Bibl. Univ., 99	rK
(*)2062	1331	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 542, fol. 265-369	rK
2067	XIII	Roma, Bibl. Vatic., Gr. 1426, fol. 131-159	rK
[2069]	XV	Roma, Bibl. Vatic., Pal. Ms. Gr. 346	rK
[2073]	XV	Venezia, Bibl. Naz. Marc., 981 (II 54), fol. 1-30	rK
2080	XIV	Athos, Iviron, 273(34)	rK
2127	XIV	Patmos, Ioannu, 12	rK
[2138]	XII	Palermo, Bibl. Naz., Dep. Mus. 4; Philadelphia/Pa., Free Libr., Lewis M 44; 27-28	rK
cum [1815]	1072	Moskva, Univ., 2 (Gorkij-Bibl. 2280)	rK

2143	XII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 211	ap
2145	1144	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 222	e†
2147	XI/XII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 224	eap†
2148	1337	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 224	eK
2298	XII	Paris, Bibl. Nat., Gr. 102	ap
2318	XVIII	Bukarest, Rumän. Akad., 318 (234)	apK (vac. Act)
(*)2329	X	Meteora, Metamorphosis 573, fol. 210-245 r°	r
[*]2344	XI	Paris, Bibl. Nat., Coislin Gr. 18, fol. 170-230	ap (*)r
(*)2351	X	Meteora, Metamorphosis 573, fol. 245 v°-290	rK (vac. Ap 13, 18-14, 3; 14, 6-fin.)
(*)2377	XIV	Athen, Byzant. Mus., 117, fol. 1-10	r (Ap 13, 10-14, 4; 19, 21-20, 6; 20, 14-21, 16)
2412	XII	Chicago/Ill., Univ. Libr., Ms. 922	ap†
*2427	XIV?	Chicago/Ill., Univ. Libr., Ms. 972	e (Mc)
[*]2464	IX	Patmos, Joannu, 742	a (*)p (vac. R. 11, 29-16, 10; 1. 2T; Tt; Phm; H 7, 2-14; 9, 20-10, 4; 10, 19-fin.; Jd)
2492	XIV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 1342, fol. 1-178	eap
2495	XV	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 1992	eap†
[*]2542	XIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 694	Mt† (*)Mc (*)L (vac. L 24, 20-53)
2768	978	München, Bayer. Staatsbibl., Gr. 208, fol. 107-234	eK (J)
2805	XII/XIII	Athen, Studitu, 1	ap†
2814	XII	Augsburg, Univ. Bibl., Cod. I. 1.4.1	rK
= [1 rK]			
2815	XII	Basel, Univ. Bibl., A. N. IV. 4	ap
= [2 ap]			
2816	XV	Basel, Univ. Bibl., A. N. IV. 5	ap
= [4 ap]			
2817	XI	Basel, Univ. Bibl., A. N. III. 11	pK
= [7 pK]			
2818	XII	Oxford, New Coll., 58	aK
= [36 aK]			
ℓ 32	XI	Gotha, Forschungs- und Landesbibl., Membr. I 78	ℓesk
ℓ 44	XII	Kopenhagen, Kgl. Bibl., GKS 1324, 4°	ℓ + ask

ms. nr.	saec.	bibliotheca	cont.
— 185	XI	Cambridge, Christ's Coll., GG. 1. 6 (Ms. 6)	ℓ et
(*) 249	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 44	U-ℓ + *sel (Jerus.)
(*) 844	861/862	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 210; N. E. MG 12, Σπ.; Harris, App. 16. 22; St. Petersburg, Akad. Bibl., K'pel 194	U-ℓ sel (Jerus.)
(*) 846	IX	Sinai, Katharinen-Kl., Gr. 212	U-ℓ + *sel (Jerus.)
1575	IX	Wien, Österr. Nat. Bibl., Pap. K. 16. 17	U-ℓ *†
1602	VIII	New York, Pierpont Morgan Libr., 615; Freiburg, Univ. Bibl., 615	U-ℓ †
(*) 2211	995/996	Sinai, Katharinen-Kl., Arab. 116	U-ℓ sel (Jerus.)
3682	XII/XIII	Manuscript in the Vatican Library, Vat. Gr. 100. 101	† K (1) = codex mutilatus
3689	XIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 44	K 1 = textus cum commentario
(*) 845	XIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 44	ℓ 101 = lectionarium
3692	XVI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 44	al.m. = alia manu
3693	XVI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 44	De abbreviationibus aliis cf. in introductione Appendix I. et K. Aland, Kurzgefaßte Liste der griechischen Handschriften des Neuen Testaments, 2., neu bearbeitete und ergänzte Auflage, Berlin 1993
(*) 104	XVI	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Gr. 44	U-ℓ 13'10'14'15'16'17'18'19'20'21'22'23'24'25'26'27'28'29'30'31'32'33'34'35'36'37'38'39'40'41'42'43'44'45'46'47'48'49'50'51'52'53'54'55'56'57'58'59'60'61'62'63'64'65'66'67'68'69'70'71'72'73'74'75'76'77'78'79'80'81'82'83'84'85'86'87'88'89'90'91'92'93'94'95'96'97'98'99'100'101'102'103'104'105'106'107'108'109'110'111'112'113'114'115'116'117'118'119'120'121'122'123'124'125'126'127'128'129'130'131'132'133'134'135'136'137'138'139'140'141'142'143'144'145'146'147'148'149'150'151'152'153'154'155'156'157'158'159'160'161'162'163'164'165'166'167'168'169'170'171'172'173'174'175'176'177'178'179'180'181'182'183'184'185'186'187'188'189'190'191'192'193'194'195'196'197'198'199'200'201'202'203'204'205'206'207'208'209'210'211'212'213'214'215'216'217'218'219'220'221'222'223'224'225'226'227'228'229'230'231'232'233'234'235'236'237'238'239'240'241'242'243'244'245'246'247'248'249'250'251'252'253'254'255'256'257'258'259'260'261'262'263'264'265'266'267'268'269'270'271'272'273'274'275'276'277'278'279'280'281'282'283'284'285'286'287'288'289'290'291'292'293'294'295'296'297'298'299'300'301'302'303'304'305'306'307'308'309'310'311'312'313'314'315'316'317'318'319'320'321'322'323'324'325'326'327'328'329'330'331'332'333'334'335'336'337'338'339'340'341'342'343'344'345'346'347'348'349'350'351'352'353'354'355'356'357'358'359'360'361'362'363'364'365'366'367'368'369'370'371'372'373'374'375'376'377'378'379'380'381'382'383'384'385'386'387'388'389'390'391'392'393'394'395'396'397'398'399'400'401'402'403'404'405'406'407'408'409'410'411'412'413'414'415'416'417'418'419'420'421'422'423'424'425'426'427'428'429'430'431'432'433'434'435'436'437'438'439'440'441'442'443'444'445'446'447'448'449'450'451'452'453'454'455'456'457'458'459'460'461'462'463'464'465'466'467'468'469'470'471'472'473'474'475'476'477'478'479'480'481'482'483'484'485'486'487'488'489'490'491'492'493'494'495'496'497'498'499'500'501'502'503'504'505'506'507'508'509'510'511'512'513'514'515'516'517'518'519'520'521'522'523'524'525'526'527'528'529'530'531'532'533'534'535'536'537'538'539'540'541'542'543'544'545'546'547'548'549'550'551'552'553'554'555'556'557'558'559'560'561'562'563'564'565'566'567'568'569'570'571'572'573'574'575'576'577'578'579'580'581'582'583'584'585'586'587'588'589'590'591'592'593'594'595'596'597'598'599'600'601'602'603'604'605'606'607'608'609'610'611'612'613'614'615'616'617'618'619'620'621'622'623'624'625'626'627'628'629'630'631'632'633'634'635'636'637'638'639'640'641'642'643'644'645'646'647'648'649'650'651'652'653'654'655'656'657'658'659'660'661'662'663'664'665'666'667'668'669'670'671'672'673'674'675'676'677'678'679'680'681'682'683'684'685'686'687'688'689'690'691'692'693'694'695'696'697'698'699'700'701'702'703'704'705'706'707'708'709'710'711'712'713'714'715'716'717'718'719'720'721'722'723'724'725'726'727'728'729'730'731'732'733'734'735'736'737'738'739'740'741'742'743'744'745'746'747'748'749'750'751'752'753'754'755'756'757'758'759'760'761'762'763'764'765'766'767'768'769'770'771'772'773'774'775'776'777'778'779'780'781'782'783'784'785'786'787'788'789'790'791'792'793'794'795'796'797'798'799'800'801'802'803'804'805'806'807'808'809'810'811'812'813'814'815'816'817'818'819'820'821'822'823'824'825'826'827'828'829'830'831'832'833

ad \mathfrak{M} pertinent:

2, 3, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 23-25, 27, 29, 30, 32, 34, 36, 37, 39, 40, 44-47, 49, 50, 52-55, 57, 58, 60, 63, 65, 66, 68, 70, 73-78, 80, 82-84, 89, 90, 92, 95, 97-100, 105, 107-112, 116, 119-123, 125, 127-129, 132-134, 136-144, 146-148, 150, 151, 155, 167, 170, 171, 177, 183, 185-187, 190, 192-204, 207, 208, 210, 212, 214, 215, 217, 219-221, 223, 224, 226, 227, 231, 232, 235, 236, 240, 244-248, 250, 259-262, 264, 266, 267, 269, 272, 275-278, 280, 282-292, 300, 302, 304, 306, 308, 309, 313, 314, 316, 319, 320, 324, 325, 327-329, 331, 334-337, 342, 344, 347, 351-362, 364, 366-369, 373-376, 379, 381, 384-386, 388, 390, 392-396, 399, 401, 402, 404, 405, 407-415, 418, 419, 422, 425, 426, 432, 438, 439, 443, 450, 452, 454, 457, 458, 461, 465, 466, 469, 476, 480, 491, 496, 498, 506, 507, 509-512, 514, 516, 518-521, 523-526, 528, 529, 531-535, 538, 540, 541, 546-551, 553, 554, 556, 558-560, 564, 568, 570, 571, 573, 575, 577, 578, 580, 583-588, 592-594, 596, 597, 600-604, 607, 616, 618, 620, 622, 624-628, 632-634, 637-640, 644, 645, 648-651, 655-657, 662-664, 666, 668, 669, 672-674, 677, 680, 684-686, 688-692, 694, 696, 698, 699, 703, 707, 708, 711, 714, 715, 717, 718, 721, 724, 725, 734, 736, 737, 739, 741, 745, 746, 748, 750, 754-757, 770, 794, 798, 801, 802, 824, 825, 831, 836, 839-841, 843-846, 848, 852, 853, 857, 862, 864, 866-868, 870, 877, 880, 884, 887, 890, 893, 894, 896, 901, 910, 911, 914, 916, 919-922, 928, 936-938, 942-944, 950, 951, 959, 962, 967, 970, 977, 980, 991, 993, 994, 1013, 1016, 1023, 1028, 1030, 1031, 1045, 1069, 1070, 1072-1078, 1080, 1094, 1099-1101, 1103-1105, 1107, 1110, 1111, 1112, 1119, 1121, 1129, 1148-1150, 1161, 1170, 1185, 1186, 1189-1191, 1193, 1196, 1198-1200, 1202, 1203, 1205-1209, 1211-1215, 1217, 1218, 1220-1227, 1231-1236, 1238, 1240, 1244, 1247-1250, 1254, 1255, 1260, 1264, 1277, 1283, 1285, 1300, 1309, 1310, 1312, 1314, 1316, 1320, 1323, 1324, 1328, 1330, 1331, 1334, 1339-1341, 1343, 1345, 1347, 1350-1352, 1356, 1360, 1370, 1374, 1392, 1395, 1400, 1417, 1437, 1438, 1444, 1445, 1447, 1449, 1452, 1470, 1476, 1482, 1483, 1492, 1503, 1504, 1508, 1513-1517, 1520, 1521, 1539, 1540, 1543, 1545, 1547, 1548, 1556, 1566, 1570, 1572, 1577, 1583, 1594, 1597, 1604, 1605, 1607, 1613, 1614, 1617-1619, 1622, 1626, 1628, 1636, 1637, 1649, 1656, 1662, 1668, 1672, 1673, 1683, 1693, 1701, 1714, 1717, 1720, 1723, 1725-1728, 1730-1734, 1736-1738, 1740-1743, 1745-1750, 1752, 1754-1757, 1759, 1761-1763, 1767, 1768, 1770-1772, 1800, 1821, 1826, 1828, 1829, 1835, 1847, 849, 1851, 1855, 1858-1862, 1869, 1870, 1872, 1878-1880, 1882, 1883, 1888, 1889, 1897, 1899, 1902, 1905-1907, 1911, 1914-1934, 1936-1938, 1941, 1946, 1948, 1951, 1952, 1954-1958, 1967, 1968, 1970-1972, 1974, 1975, 1978-1982, 1986, 1988, 1992, 1997, 998, 2001, 2003, 2007, 2009, 2013, 2085, 2096, 2098, 2111, 2119, 2125, 2126, 2132, 2133, 2135, 2139-2142, 2144, 2160, 2172, 2173, 175-2178, 2181, 2183, 2187, 2189, 2191, 2199, 2218, 2221, 2236, 2261, 2266, 2267, 2273, 2275, 2277, 2281, 2289, 2295, 2300, 2303, 306, 2307, 2309-2311, 2352, 2353, 2355, 2356, 2373, 2376, 2380-2382, 2386, 2389, 2390, 2423-2425, 2431, 2441, 2447, 2450, 2466, 468, 2475, 2479, 2484, 2490, 2491, 2496, 2499-2503, 2507, 2532, 2534, 2536, 2540, 2545, 2547, 2549, 2552, 2554, 2558, 2572, 2573, 578, 2579, 2581, 2584, 2587, 2593, 2600, 2619, 2626, 2627, 2629, 2631, 2639, 2657, 2666, 2668, 2671, 2675, 2690, 2691, 2696, 2698-2700, 2704, 2711, 2712, 2716, 2723, 2746, 2761, 2784, 2785, 2815, 2817, 2829

permulti alii

B. CODICES LATINI

sign.	saec.	bibliotheca	cont.
Evangelia			
a ¹	IV	Vercelli, Bibl. Capitolare	e (vac. Mt 25,2-12; Mc 1,22-34; 15,15-16,20; L 11,12-26; 12,37-59)
a ²	V	Chur, Bischöfl. Archiv	L 11,1-29; 13,16-34
aur	VII	Stockholm, Kgl. Bibl., A 135	e (vac. L 21,8-30)
b	IV	Verona, Bibl. Capitolare, VI (6)	e (vac. Mt 1,1-11; 15,12-22; 23,18-27; Mc 13,11-16; 13,27-14,24; 14,56-16,20; L 19,26-21,29; J 7,44-8,12)
β	VII	St. Paul in Kärnten, Stiftsbibl., 25. 3. 19 (XXV a. 1)	L 1,64-2,51
c	XII/XIII	Paris, Bibl. Nat., Lat. 254 (Colbertinus 4051)	e (vac. Mt 1,1-11; 2,20-3,7; 6,8-8,27; 26,65-27,2; Mc 16,6-20; J 1,1-3,16; 18,2-20,1)
d	V	Cambridge, Univ. Libr., Nn. II. 41	e (vac. Mt 1,1-12,49; 24,50-28,2; Mc 1,1-20; 4,8-19; 6,10-12,37; 12,40-13,2,3-24,27-33; 13,36-16,20; L 8,30-48; 11,4-24; J 18,12-25)
e	V	Trento, Mus. Naz., s. n. (Palat. 1185)	e (vac. Mt 8,16-26; Mc 12,5-13,32; 14,53-62; 14,70-16,20)
f	VI	Brescia, Bibl. civica Queriniana 805	Mt 1,1-11,16; L 9,48-10,20; 11,45-12,6; J 17,16-18,9; 20,23-21,8
ff	VIII	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., O. v. I, 3 (Corb. 21)	e (vac. Mt 1,1-11,16; L 9,48-10,20; 11,45-12,6; J 17,16-18,9; 20,23-21,8)
ff	V	Paris, Bibl. Nat., Lat. 17225 (Corb. 195)	e (vac. Mt 1,1-11,16; L 9,48-10,20; 11,45-12,6; J 17,16-18,9; 20,23-21,8)
g	VIII/IX	Paris, Bibl. Nat., Lat. 14553 (Sangerm. 15)	Mt 3,15-14,33; 18,12-28,20
h	V	Roma, Bibl. Vatic., Lat. 7223, fol. 1-66	Mt 3,15-14,33; 18,12-28,20
i	V	Napoli, Bibl. Naz., Lat 3 (Vind. 1235)	10,6-14,22; 14,29-16,4; 16,11-23,10
j	VII	Sarezzano/Alessandria, chiesa	J 1,8-4,29; 5,3-20; 5,29-7,45; 8,6-11,1.12-34; 18,36-19,17; 19,31-20,14

k	1	IV/V	Torino, Bibl. Naz., G. VII. 15
l	11	VIII	Berlin, Staatsbibl., Depot Breslau 5 (Rehdigeranus 169)
λ		VIII/IX	Cambridge/Mass., Harvard Univ., Houghton Libr.
μ		IX	München, Bayer. Staatsbibl., (Frg. Monacense)
n	16	V	St. Gallen, Stiftsbibl., 1394 II p. 50-89; 172 p. 256; Vadiana 70
o	16	VII	St. Gallen, Stiftsbibl., 1394 III p. 91-92
p	20	VIII	St. Gallen, Stiftsbibl., 1395 VII p. 430-433
π	18	VII	Stuttgart, Landesbibl., H. B. VII 29; H. B. XIV 15; H. B. VI 114; Darmstadt, Landesbibl., 895; Donau-eschingen, Fürstenbergische Hofbibl., Cod. 192. 193
q	13	VI/VII	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 6224 (Frisling. 24)
q	32	IX	Dublin, Trin. Coll., A. 4. 15 (Usserianus 1)
r	14	VII	Milano, Bibl. Ambros., M. 12 sup.
p	24	VIII/VIII	Milano, Bibl. Ambros., O. 210 sup., fol. 1-8
s	21	VI/VII	Bern, Univ. Bibl., Cod. 611 fol. 143-144
t	19	XI/VI	Actus apostolorum
d	5	V	Cambridge, Univ. Libr., Nn. II. 41
e	50	VI	Oxford, Bodl. Libr., Laud. Gr. 35
gig	51	XIII	Stockholm, Kgl. Bibl., (Gigas liber)
h	55	V	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G
i	67	VII	León, Archivio Catedralico, Ms. 15

sign.	saec.	bibliotheca	cont.
p 54	XII	Paris, Bibl. Nat., Lat. 321	it: 1,1-13,6; 28,16-fin.
r 57	VII/VIII	Sélestat, Bibl. Municip., 1093	2,1-3,13; 4,31-5,11; 7,2-10; 8,9-9,22.36-42; 12,1-17; 19,4-17
s 53	VI	Napoli, Bibl. Naz., Lat. 2 (Vind. 16)	23,15-23; 24,4-fin.
sin 74	X	Sinai, Arab. Ms 455	10,36-40; 13,14-16.26-30
t τ	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	1,1-26; 2,1-47; 4,1-3.19-20; 4,32-5,16.19-32; 6,1-7,2; 7,51-8,4.14-40; 9,1-22.32-42; 10,25-43; 13,26-39
w 58	XIV/XV	Praha, Ev. Fac. Comenii	Act
Corpus Paulinum			
ar 61	IX	Dublin, Trin. Coll., 52	(vac. 1K 14,36-39)
b 89	VIII/IX	Budapest, Mus. Nat., Lat. med. aevi I	p (vac. 1K 14,9-17; H 13,22-fin.)
d 75	V/VI	Paris, Bibl. Nat., Gr. 107,107 AB	(vac. R 1,1-3,18; [1K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,2-7; Phm 21-25; H suppl.]
f 78	IX	Cambridge, Trin. Coll., B. XVII. 1	(vac. R 1,1-3,18; [1K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,2-7; Phm 21-25; H suppl.]
g 77	IX	Dresden, Sächs. Landesbibl., A. 145 b	(vac. R 1,1-3,18; [1K 3,8-15; 6,7-14; Kol 2,2-7; Phm 21-25; H suppl.]
gue 79	VI	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., 4148	R 11,33-12,5; 12,17-13,5; 14,9-20; 15,3-13
mon 86	X	Monza, Bibl. Capitolare, i-2,9	R 1,1-10,2; 12,13-16; 13,8-10; 14,8-10.23; 15,11-16,25; 1K 1,1-5; E 4,1-fin.; Kol-2 T 4,1
μ 82	IX	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 29055 a	H 7,8-26; 10,23-39
p 80	VII	Heidelberg, Univ. Bibl., 1334 (369/256)	R 5,14-17.19-20; 6,1-2
r 64	VI et VII	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 6230. 6436; ibidem, Univ. Bibl., 4° 928; Göttweig, Stiftsbibl., 1	R 5,16-6,19; 14,10-15,13; 1K 1,1-3,5; 6,1-7,12.19-17; 13,12-14,5; 15,11-18; 15,14-16,24; 2K 1,1-2,10; 3,17-5,12; 5,14-6,3; 7,10-8,12; 9,10-11,21; 12,14-13,10; G 2,5-4,3; 4,6-5,2; 6,5-fin.; E 1,1-13; 1,16-2,3; 2,6-3,16; 6,24; Ph 1,1-20; 4,11-fin.; 1Th 1,1-10; 1T 1,12-2,15; 5,18-6,13; H 6,6-7,5.8-18; 7,20-8,1; 9,27-

p 88	X	Basel, Univ. Bibl., B I 6	10,9; 10,11-11,7
t τ	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	2K 7,3-10,18
Epistulae catholicae			
v 81	VIII/IX	Paris, Bibl. Nat., Lat. 653	R 2,11-29; 3,28-4,8; 5,1-10.12-21; 6,12-23; 7,14-25; 8,3-11.22-39; 10,8-13; 11,25-13,8.10-14; 14,7-13.18-19; 15,1-13.25.30-33; 16,17-20; 1K 1,3-10.17-22; 2,5-8; 3,1-2; 3,7-4,5.9-15.21; 5,7-8; 6,12-20; 7,1-14.25-34.37-40; 9,7-17; 10,14-11,2.23-32; 12,1-13; 12,27-13,8; 15,1-11.20-22.33-57; 2K 1,3-4.8-11; 4,5-10; 5,1-5; 6,1-7,1; 8,9-15; 9,6-13; 10,17-11,6.16-31; 13,7-11; G 2,16-20; 3,13-4,7.22-31; 5,14-6,5.7-10; 6,14-fin.; E 1,2-8.16-23; 3,14-17; 4,1-10.13-15; 4,17-5,8; Ph 2,5-11; 3,7-12; 3,17-4,9; Kol 1,2-3.9-11.24-29; 2,14-15; 3,1-4,3; 1Th 4,3-9.13-16; 5,1-10.14-23; 2Th 1,3-12; 1T 1,15-17; 3,1-7.13; 6,11-14; 2T 2,1-10; 3,16-4,8.17-18; Tt 2,11-3,7; H 1,1-12; 2,9-3,2; 9,11-14.16-20; 10,32-38; 11,13-16.24-28.33-34; 11,36-12,2.12-28
z 65	VIII	London, Brit. Libr., Harley 1772	H 1,1-4,3
Epistulae catholicae			
d 5	V	Cambridge, Univ. Libr., Nr. II 41	it: H 10,1-fin.
ff 66	IX	St. Petersburg, Ross. Nac. Bibl., Q. v. I 39	3J 11-15
h 55	V	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G	Jc
l 67	VII	León, Archivo Catedralico, Ms 15	1P 4,17-fin.; 2P 1,1-2,7; 1J 1,8-3,20
r 64	VI/VII	München, Bayer. Staatsbibl., Clm 6230. 6436/16. 21	Jc 4,4-15; 5,16-fin.; 1P 1,1-7; 1,22-2,9; 3,1-14; 1J 1,5-2,10.14-16; 2,24-3,12; 3,22-4,18; 4,20-fin.; 2J 1-6.8-fin.; 3J 1-10
s 53	VI	Napoli, Bibl. Naz., Lat. 2 (Vind. 16)	1P 1,8-19; 2,20-3,7; 4,10-fin.; 2P 1,1-4; 1J 3,8-fin.
Epistulae catholicae			
it: 1P 1,1-18; 2,4-10			

sign.	saec.	bibliotheca	cont.
t 37	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	Je; 1P 1,2-2,10; 2,21-3,18; 3,22-4,11; 4,13-5,11; 2P 1,5-8,10-11; 1,20-2,8; 3,1-fin.; 1J 1,1-2,29; 3,1-2,9-11-12,15-16,18-24; 4,7-16; 5,16-20; Jd 20-fin. 31
w 32	VI	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., Weissenburg 76 (4160)	it: 1P 2,18-25; 3,8-18; 4,7-9,18-19; 2P 1,13-21; 1J 1,6-7; 2,6-11,15-17; 3,6-9,13-21; 4,9-21
z 65	VIII	London, Brit. Libr., Harley 1772	it: 1P 2,9-4,15; 1J 1,1-3,15
ar 61	IX	Dublin, Trin. Coll., 52	Ap
gig 51	XIII	Stockholm, Kgl. Bibl., (Gigas liber)	Ap
h 55	V	Paris, Bibl. Nat., Lat. 6400 G	1,1-2,1; 8,7-9,12; 11,16-12,14; 14,15-16,5
sin 74	X	Sinai, Arab. Ms 455	20,11-21,7
t 78	VII-XI	bibliothecae complures (Liber Comicus)	1,1-18; 2,1-5,13; 7,2-12; 8,2-4; 10,1-11,4,15; 14,1-7; 19,5-16; 21,1-2,9-23; 22,1-15
g 77	IX	Dresden, Sachs. Landesbibl., A. 1247	3P 3,1P 1,7-4,15-16,11; 4,17-13,1; 3,1-3,13; 4,1-14,1; 5,1-5,5; 5,14-7,2-10,1-4,7-9,3-6,17-18,1; 2,1-10,14
gig 79	VI	Wolfenbüttel, Herzog-August-Bibl., 4548	1,1-2,8; 2,9-11; 3,13-15; 3,14-1,6; 4,1-3,1-8-11
sin 86	X	Monza, Bibl. Capitolina, 1429	4,1-11,1; 6,1-5,10-5,6; 7,13-4,13; 3,3-3,11; 2,14-4,2-1,10-1,10; 2,1-1,1; 8,6-12; 8,6-13; 10,13-11,6-11; 11,6-11,1; 12,1-1,1; 13,1-1,1; 14,1-15,1; 15,1-15,1; 16,1-1,1; 17,1-1,1; 18,1-1,1; 19,1-1,1; 20,1-1,1; 21,1-1,1; 22,1-1,1; 23,1-1,1; 24,1-1,1; 25,1-1,1; 26,1-1,1; 27,1-1,1; 28,1-1,1; 29,1-1,1; 30,1-1,1; 31,1-1,1; 32,1-1,1; 33,1-1,1; 34,1-1,1; 35,1-1,1; 36,1-1,1; 37,1-1,1; 38,1-1,1; 39,1-1,1; 40,1-1,1; 41,1-1,1; 42,1-1,1; 43,1-1,1; 44,1-1,1; 45,1-1,1; 46,1-1,1; 47,1-1,1; 48,1-1,1; 49,1-1,1; 50,1-1,1; 51,1-1,1; 52,1-1,1; 53,1-1,1; 54,1-1,1; 55,1-1,1; 56,1-1,1; 57,1-1,1; 58,1-1,1; 59,1-1,1; 60,1-1,1; 61,1-1,1; 62,1-1,1; 63,1-1,1; 64,1-1,1; 65,1-1,1; 66,1-1,1; 67,1-1,1; 68,1-1,1; 69,1-1,1; 70,1-1,1; 71,1-1,1; 72,1-1,1; 73,1-1,1; 74,1-1,1; 75,1-1,1; 76,1-1,1; 77,1-1,1; 78,1-1,1; 79,1-1,1; 80,1-1,1; 81,1-1,1; 82,1-1,1; 83,1-1,1; 84,1-1,1; 85,1-1,1; 86,1-1,1; 87,1-1,1; 88,1-1,1; 89,1-1,1; 90,1-1,1; 91,1-1,1; 92,1-1,1; 93,1-1,1; 94,1-1,1; 95,1-1,1; 96,1-1,1; 97,1-1,1; 98,1-1,1; 99,1-1,1; 100,1-1,1; 101,1-1,1; 102,1-1,1; 103,1-1,1; 104,1-1,1; 105,1-1,1; 106,1-1,1; 107,1-1,1; 108,1-1,1; 109,1-1,1; 110,1-1,1; 111,1-1,1; 112,1-1,1; 113,1-1,1; 114,1-1,1; 115,1-1,1; 116,1-1,1; 117,1-1,1; 118,1-1,1; 119,1-1,1; 120,1-1,1; 121,1-1,1; 122,1-1,1; 123,1-1,1; 124,1-1,1; 125,1-1,1; 126,1-1,1; 127,1-1,1; 128,1-1,1; 129,1-1,1; 130,1-1,1; 131,1-1,1; 132,1-1,1; 133,1-1,1; 134,1-1,1; 135,1-1,1; 136,1-1,1; 137,1-1,1; 138,1-1,1; 139,1-1,1; 140,1-1,1; 141,1-1,1; 142,1-1,1; 143,1-1,1; 144,1-1,1; 145,1-1,1; 146,1-1,1; 147,1-1,1; 148,1-1,1; 149,1-1,1; 150,1-1,1; 151,1-1,1; 152,1-1,1; 153,1-1,1; 154,1-1,1; 155,1-1,1; 156,1-1,1; 157,1-1,1; 158,1-1,1; 159,1-1,1; 160,1-1,1; 161,1-1,1; 162,1-1,1; 163,1-1,1; 164,1-1,1; 165,1-1,1; 166,1-1,1; 167,1-1,1; 168,1-1,1; 169,1-1,1; 170,1-1,1; 171,1-1,1; 172,1-1,1; 173,1-1,1; 174,1-1,1; 175,1-1,1; 176,1-1,1; 177,1-1,1; 178,1-1,1; 179,1-1,1; 180,1-1,1; 181,1-1,1; 182,1-1,1; 183,1-1,1; 184,1-1,1; 185,1-1,1; 186,1-1,1; 187,1-1,1; 188,1-1,1; 189,1-1,1; 190,1-1,1; 191,1-1,1; 192,1-1,1; 193,1-1,1; 194,1-1,1; 195,1-1,1; 196,1-1,1; 197,1-1,1; 198,1-1,1; 199,1-1,1; 200,1-1,1; 201,1-1,1; 202,1-1,1; 203,1-1,1; 204,1-1,1; 205,1-1,1; 206,1-1,1; 207,1-1,1; 208,1-1,1; 209,1-1,1; 210,1-1,1; 211,1-1,1; 212,1-1,1; 213,1-1,1; 214,1-1,1; 215,1-1,1; 216,1-1,1; 217,1-1,1; 218,1-1,1; 219,1-1,1; 220,1-1,1; 221,1-1,1; 222,1-1,1; 223,1-1,1; 224,1-1,1; 225,1-1,1; 226,1-1,1; 227,1-1,1; 228,1-1,1; 229,1-1,1; 230,1-1,1; 231,1-1,1; 232,1-1,1; 233,1-1,1; 234,1-1,1; 235,1-1,1; 236,1-1,1; 237,1-1,1; 238,1-1,1; 239,1-1,1; 240,1-1,1; 241,1-1,1; 242,1-1,1; 243,1-1,1; 244,1-1,1; 245,1-1,1; 246,1-1,1; 247,1-1,1; 248,1-1,1; 249,1-1,1; 250,1-1,1; 251,1-1,1; 252,1-1,1; 253,1-1,1; 254,1-1,1; 255,1-1,1; 256,1-1,1; 257,1-1,1; 258,1-1,1; 259,1-1,1; 260,1-1,1; 261,1-1,1; 262,1-1,1; 263,1-1,1; 264,1-1,1; 265,1-1,1; 266,1-1,1; 267,1-1,1; 268,1-1,1; 269,1-1,1; 270,1-1,1; 271,1-1,1; 272,1-1,1; 273,1-1,1; 274,1-1,1; 275,1-1,1; 276,1-1,1; 277,1-1,1; 278,1-1,1; 279,1-1,1; 280,1-1,1; 281,1-1,1;

II. VARIAE LECTIONES MINORES

e codicibus graecis quos apparatus criticus in parenthesi exhibet

SEC. MATTHAEUM

Inscriptio: *ut txt, sed secunda manu* § B

¶ 15^r *bis prim.* βοοζ, *sec.* βοαζ W • 10^r Μανασην l 2211* • 16^r *ut txt, sed om.* Ἰησους f1^o

¶ 2,23 $\Gamma \text{Na}\zeta\alpha\rho\alpha\theta \Delta f^1$

¶ 3,16 ἀνεβη εὐθεως 0233 | *ut txt, sed* εὐθεως | 2211

¶ 4,3 'αὐτῷ οὖν πειράζων καὶ εἶπεν αὐτῷ Δ • 13 Ἐκαρπάρναοι Θ • 19 Ὑγεσθε / 2211*

• 23 'εν ὅλῃ τῇ Γαλιλαίᾳ ὁ Ἰησοῦς C³

¶ 5,11 ⁵διωξουσιν υμᾶς καὶ ονειδίσουσιν D | ⁷διωξουσιν, *sed cf.* ⁵ D | ⁷ut txt, *sed cf.* ⁵¹ D

• 13 ^{ut txt, sed add.} και p. εξω 86c • 25 [†]σε παραδωσει D • 26 [†]στον 0233 • 30 [†]χειρ

σου η δεξιά Θ | βλήθησει εις την γενναν L • 32 ὅστις αν απολυση 0250 | 'ut txt, sed
αν et μοιγατε D* | ut txt, sed αν et κληρησει Θ | ut txt, sed αν f13 c 35

• 41 ἔργον ἀγγελουμένης Λ | ἀν ἀγγελουμένης (-σει / 844) 33 / 844, no! ἀγγ.

αγγαρευση 892* • 48^f εν ουρανοις D*

¶ 6,4 ^{ut txt, sed add.} η p. ἐλεημοσύνη 33 | ^ταυτός, *sed non.* p. ἀποδώσει σοί 700 • 5

• 8 *'ut txt, sed ημων f¹* • 12 *ᾠφτωμεν L* • 18 *'ut txt, sed bis*

om. τω D^c • 28¹ αυξανουσιν ου κοπιουσιν ουδε νηφουσιν 33¹ | *ut txt, sed νηθουσιν ουδε*

κόπωσιν Θ • 34¹ τα περι αὐτῆς Δ¹ εαυτῇ pc

¶ 7,10 'και εαν (αν L) ιχθυν αιτησει L W | *ut txt, sed αιτηση f* | *ut txt, sed om.* και 892

• 14[†]τι δε B² • 24[†]ut txt, sed add. αὐτον a. ἀνδρι f¹ • 26[†]ut txt, sed εαυτου Θ

¶ 8,1 καταβάντι δε Δ • 5¹ εἰσελθοντι τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναουμ C³ • 10¹ *ut txt, sed om.*
 εν τῷ Ἰσραὴλ fl¹ *ut txt, sed non apoc. & π. παρ. 0281 802* 13 π

ἐν τῷ ἱσραὴλ *fi ut xti, sed pon.* εὐρον *p.* πιστὶν 0281 892 • 13 [†]καὶ υποστρεψας ο
ἐκατοντάρχος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐν ᾗ αὐτὸν ἀπεσπένθη Ν 22

1241 | και υποστρεψας εκατονταρχα αρχης εις τον οικον αυτου εν αυτη τη ωρα ευρεν αυτον υγιαινοντα N 33

ευρεν τον παιδα υγιενοντα 0250 • 18 ὄγλον πολυν W • 28 Ἰταραδηνων Λ • 29

²⁹ ἀπολεσαι ημας και προ καιρου βασανισαι W^a ²⁸ ταρσιν των Δ ²⁷ οχλον κοπον W^b ²⁶ ταρσιν των Δ ²⁵ οχλον κοπον W^c

¶ 9,1 Ὁ Ἰησοῦς, *sed pon. p.* πλοῖον C* pc • 2 ῥαφίονται D | ῥοὶ αἱ ἀμαρτίαι συ C³ • 4

hab. ειδως δε loco και ιδων Θ | hab. ιδων δε loco και ιδων Ν • 5 ᾠφίονται Ν* D • 6

ἔγειρε καὶ D • 10 °om. καὶ ἰδου 700 • 17 11 3 4 2 5-7 892 | 1 3 5 6 2 7 | 844* • 26

• 27 ὁ υἱὸς 700 • 28 ἔλθοντι δὲ αὐτῷ 1424 al • 36 Ὁ Ἰησοῦς, *sed pon. p.*

§ 10.4 [Хоченков Д. с. 8]

|| 10,4 Ἰχθάναναιος D • 8 ἑνεκροὺς ἐγειράτε λεπρούς καθαρίσατε καὶ δαιμονία ἐκβάλτε D • 12 Ἰλιοντες ἀπομνηστεύετε 1424 - 14 T

ἐκράτετε D • 12 λέγοντες εἰρηνη τῷ οἰκῷ 1424 • 14 ἡ τῆς κωμῆς 0281 • 18
ἡγεμονῶν καὶ βασιλεῶν σισυρσέως 0171 • 25 [Bc] ζέβων D1

ηγεμόνων και βασιλέων διασημοποιήσεσθαι 01/1 • 25' Βελζεβουλ D L

¶ 12,1 τούς, *sed pon.* τιλλειν *p.* σταχυας D • 4 τοις 33 • 10 την εκει N | ην 0233
 • 12 μαλλον, *sed om.* ουν 1424 • 15/16 πολλοι οχλοι 0233 *pc* | παντας δε ους
 εθεραπευσεν επεπλησεν *f*¹ • 24 βελζεβουλ L • 27 βελζεβουλ L • 35 *bis prim.* της
 διαδίας αυτου, *sec. om.* *f*¹ • 36 αν λαλησωσιν L • 47 *ut txt, sed cf.* *f* *et hab.*
 ζητουσιν σε *loco* εστηκασιν ... λαλησαι *h*¹ | *ut txt, sed* εστηκεσαν εξω *et* λαλησαι
 σοι D* | *ut txt, sed* εστηκασαν εξω *et* λαλησαι σοι D¹ | *ut txt, sed om.* εξω *f*¹ | *ut txt, sed*
 εστηκασιν εξω 33 | των μαθητων αυτου προς αυτον 892 • 50 *ut txt, sed ean* *f*¹³
 ¶ 13,3 σπειραι, *sed om.* του D • 13 ελαλει αυτοις D^c • 28 *ut txt, sed pon. p.* εποιησεν D
 • 30 αυτα δεσμα 33 • 48 τα αγγια D • 52 την βασιλειαν 0233
 ¶ 14,3 και εθετο εν τη φυλακη 0106^c • 8 *Τειπεν et* *ut txt* W • 9 ελυπηθη ο βασιλευς
 δια L* | αυτην 565 • 11 εν *f*¹³ • 14 *hab.* εξελθων ειδεν ο Ιησους L • 19 του
 χορτου C² L • 24 σταδιους της γης απειχεν ικανους 700 • 27 *ut txt, sed pon.* ο
 Ιησους *a.* ελαλησεν l 2211 • 34 Γενησαρεθ L | Γενησαρετ N 1241 1424
 ¶ 15,1 *ut txt, sed pon.* Φαρισαιοι και γραμματεις *a.* απο Ιεροσολυμων *f*¹ • 8 ο λαος
 ουτος εγγιζει μοι *f*¹ • 12 *ειπαν h*¹ • 15 *ut txt, sed pon. a.* την παραβολην *f*¹³ • 16 *ut*
txt, sed om. ο δε ειπεν 579 • 22 αυτω, *sed om.* λεγουσα *f*¹ • 31 και κυλλους υγιης,
sed pon. p. τυφλους βλεποντας 579 • 35/36 *εκελευσε et* *ελαβε δε* 892^c • 38 *τως, sed*
pon. ανδρες *p.* ησαν l 2211 | παιδων και γυναικων *Θ* *f*¹
 ¶ 16,4 σημειον ζητει και D² Θ • 5 *ut txt, sed pon. p.* επελαθοντο D 700 • 11 *ειπον*
υμιν προσεchein αλλα 892 | *ut txt, sed om.* υμιν 579 • 12 των Φαρισαιων *et om.* αλλα
 33 | *ut txt, sed om.* της ζυμης *f*¹ 1424 • 13 *με, sed pon. p.* λεγουσιν C W *pc* • 19 και
 συ δωσω L | δωσω σοι δε 33 • 20 Ιησους, *sed pon. p.* χριστος D • 23 *ει μοι pc* | *ut*
txt, sed μου C Θ • 28 οι δε εστωτες Δ
 ¶ 17,8 *hab.* ει μη μονον τον Ιησουν D | *ut txt, sed pon. p.* Ιησουν *h*¹ • 9 αναστη, *sed*
pon. p. ανθρωπου W • 11 πρωτον, *sed pon. p.* αποκαταστησει L • 22 *hab.* αυτων δε
 αναστρεφωμενων D • 25 *εισελθοντι D* | *ελθοντων αυτων* 33
 ¶ 18,7 *εκεινω, sed pon. p.* πλην W • 10 ¶ 11 ηλθεν γαρ ο υιος του ανθρωπου ζητησαι
 σωσαι τω απολωλος L^{ms} • 12 *αφισιν et* *ut txt* D | *αφεις et ut txt* 579 • 14 *ενα* 579
 • 16 *μαρτυρων δυον η τριων* 579 • 19 *ut txt, sed om.* παλιν Θ | *υμιν συμφωνησουσιν*
*Δ** | *συμφωνησουσιν* 33 • 21 *ut txt, sed om.* ο D • 35 *hab.* ουτως ουν και υμιν
 ποιησει ο πατηρ μου ο επουρανιος εαν κτλ. *f*¹
 ¶ 19,3 *τινι* 700 • 4/5 *εποιησας* L • 9 *ut txt, sed om.* και W • 11 *hab.* τουτων Θ • 16
λεγει αυτω D | *ποιησω ινα ζων εν* ζωην εχω αιωνιον W | *ποιησω ζων αιωνιον κληρο-*
νομησω 579 • 17 *ut txt, sed om.* του *et om.* ο D | *ut txt, sed om.* ο *f*¹ 700 | *ut txt, sed*
επερωτας et om. ο 1424^{ms} • 18 ο δε φησι ποιας 892 • 22 *ut txt, sed pon. a.* ο νεανισκος
 33 • 24 *εισελθειν, sed pon. p.* καμηλον W • 28 και καθεσθησεται 579 • 29
οικιαν 2-9 η γυναικα 10-13 33 | *ut txt, sed om.* η πατερα D | *εκατονταπλασιον D**
 ¶ 20,15 *ποιησαι ως θελω* W | *ut txt, sed* ποιησω 085* • 17 *μελλων δε ο Ιησους*
αναβαινειν *f*¹ • 18 *θανατος* 700 • 23 *ut txt, sed pon. a.* ουκ εστιν 565 • 26 *μεγας*
γεννηθηνα εν υμιν 579 • 28 *υμεις δε ζητειτε εκ μικρου αυξησαι και εκ μειζονος*
ελαττων ειναι. εισερχομενοι δε και παρακληθεντες δειπνησαι μη εις τους εξεχοντας
 τοπους ανακλινεσθε, μηποτε ενδοξοτερος σου επελθη και προσελθων ο δειπνοκλη-
 των ειπη σοι· *ετι κατω χωρει, και κατασχυνησθη.* εαν δε αναπεσης εις τον ηττονα
 τοπον επελθη σου ηττων, *ερε σοι ο δειπνοκλητωρ·* *αγε ετι ανω, και εσται σοι τουτο*
χρησιμωτερον Φ • 29 ηκολουθησαν αυτω οχλος πολυς Γ

¶ 21,1 και εις C • 8 αυτων, *sed pon. p.* τα ιματια 579 1424 • 9 Ταπητων δε αυτω
 πολλοι χαιροντες και δοξαζοντες τον θεον περι παντων ων ιδον Φ • 14 *χωλοι*
τυφλοι 565 • 23 *προσελθοντι αυτω* 1241 • 27 *hab.* και ο Ιησους ειπεν *loco* εφη
 αυτοις και αυτος 0293 • 29-31 *ter ut txt, sed cf.* *h*¹ | *ut txt, sed lac.* 21,30-36 Z | *om.,*
sed cf. B • 44 *ut txt, sed om.* και Θ
 ¶ 22,7 *εκεινος βασιλευς ακουσας D* | *ακουσας ο βασιλευς εκεινος* 33^{vid} • 13 *δησαν-*
τες αυτου χειρας και ποδας αρατε αυτον και εκβαλετε M Φ 565 | *δησαντες αυτου*
χειρας και ποδας αρατε αυτον και εμβαλεται 579 | *δησαντες αυτου ποδας και*
χειρας αρατε αυτον και βαλετε 1241 | *δησαντες αυτου χειρας και ποδας αρατε*
αυτον και εκβαλετε 1424 | *ut txt, sed βαλετε loco* εκβαλετε αυτον *f*¹³ • 32 *δε ο θεος*
θεος Θ *f*¹³ • 37 *ισχυι σου και εν ολη τη διανοια, sed om.* και εν ολη τη ψυχη σου 33
 • 43 *2 3 1 0161* | *ut txt, sed add.* αυτον *p.* κυριον Θ
 ¶ 23,3 *ποιειτε Γ* • 4 *ut txt, sed* αδυσβαστακτα D* • 8 *καθηγητης, sed pon.* ο
 καθηγητης *a.* υμων W • 10 *εις γαρ εστιν υμων ο καθηγητης h*¹ Δ 0107^{vid} 579 *al* • 37
ut txt, sed επισυναγαγει K
 ¶ 24,1 *ut txt, sed* ορου *loco* ιερου Θ • 6 Ταυτα παντα 544 • 7 λιμοι και λοιμοι 565
 • 48 ο κυριος μου ερχεσθαι *f*¹ | μου ο κυριος ελθειν C D L Θ 067 0281 579 1424 *al*
 ¶ 25,9 ουκ, *sed add.* ου *a.* μηποτε Θ • 29 Το εχων ωτα ακουειν ακουετω, *add. p.* vs 30 Γ
 ¶ 26,23 *3 4 1 2 5-7, sed* εις το τρυβλιον D • 26 *ut txt, sed* διδους l 844 • 42 το
 ποτηριον τουτο D *f*¹³ *pc* • 45 *αυτους et om.* τους μαθητας 1424 • 53 *τωδε, sed pon. p.*
αρτι l 844 • 55 *προς υμας, sed cf.* A | *hab.* εκαθεζομην προς υμας διδασκων εν τω
 ιερω A | 4 1-3 5, *sed* εκαθημην D | 4 1-3 1424 | *ut txt, sed add.* προς υμας *a.* διδασκων
(cf. T) l 844 • 60 το εξης και *et* και ουκ ευρον το εξης D | *ut txt et* ουχ ευρον *f*¹ |
προσηλθον ψευδομαρτυρες et hab. πολλοι *loco* πολλων D | *ut txt, sed pon.* πολλων *p.*
προσελθοντων *f*¹ | *μαρτυρες A*^{vid} • 63 *αποκριθεις ουν et om.* και D • 70 *τουτε*
επισταμαι Δ
 ¶ 27,2 αυτω C³ • 6 *κορβονα* 33 • 16 *τοστις δια φονον ην βεβλημενος εις φυλακην*
*f*¹³ • 24 *του τουτου δικαιου A Δ pc* • 29 *hab.* εξ ακανθων αυτου τη κεφαλη
 επεθηκαν 33 • 31 *εκδυσαντες et* *ut txt* L • 33 *3 1 2, sed* λεγομενον N* W 0250 | 3 1 2,
sed ερμηνευομενος N^c • 41 *hab.* μετα των πρεσβυτερων και γραμματεων *h*¹ • 46
αηλι αηλι L | *μα σαβακθανει W* | λιμα σαβακθανει 892 • 47 *στηκοτων W* • 49
ειπον D • 56 *bis prim.* Μαριαμ, *sec.* Μαρια L *f*¹ | *ut txt, sed add.* η *a.* Ιωσηφ *h*²
 ¶ 28,4 *εγεννησαν l* 2211 • 9 *τως δε εδραμον απαγγελια τοις μαθηταις αυτου* 1424
 SEC. MARCUM
 Inscriptio: *ut txt, sed secunda manu h*¹ B
 ¶ 1,3 του θεου υμων D • 4 2-5 892 • 5 *εν τω Ιορδανη (-νω l* 2211) υπ αυτου D² l 2211
 • 6 ο δε Ιωαννης ην 28 | *ut txt, sed om.* ο 33 l 2211 • 7 *om.* οπισω μου Δ 1424 2542 • 8
εν, sed pon. εγω μεν υμας βαπτιζω εν υδατι *a.* ερχεται vs 7 D | μεν Θ • 10 *hab.* και
 το πνευμα καταβαινον απο του ουρανου ωσει περιστεραν και μενον επ αυτον W
 • 11 *εκ των ουρανων ηκουσθη λεγουσα l* 2211 | *ut txt, sed* του ουρανου W • 16
αυτου Σιμωνος l 2211 | *αμφιβαλοντες τα δικτυα Θ* | *αμφιβληστρα βαλλοντας* *f*¹ |
αμφιβληστρον βαλλοντας 700 2542 • 21 *hab.* και ευθεως εδιδασκεν εν τοις σαβ-
 βασιν εις την συναγωγην C | *εδιδασκεν εις την συναγωγην αυτων* 892 | *ut txt, sed*
pon. εδιδασκεν *p.* εισελθων 33 • 25 *απο του ανθρωπου το πνευμα το ακαθαρτον Θ*

565^{ms} • 26 'και εξηλθεν το πνευμα το ακαθαρτον σπαρξας αυτον και κραξας φωνη μεγαλη εξηλθεν απ αυτου D | 'φωνησας 579 • 27 'ut txt, sed hab. και εθαυμαζον παντες και συνεζητουν προς εαυτους λεγοντες W | 'τι εστιν τουτο τις η καινη αυτη διδαχη οτι κατ εξουσιαν A | 'τι εστι τουτο τις η καινη διδαχη αυτη οτι κατ εξουσιαν f¹³ | 'τι εστιν τουτο η τις η διδαχη η καινη αυτη κατ εξουσιαν 565^{ms} hab. τις η διδαχη η κενη αυτη η εξουσιαστικη αυτου και οτι τοις πνευμασιν W | 'τι εστι τουτο καινη διδαχη οτι κατ εξουσιαν 700 • 28 'και εξηλθεν δε 579 | 'ut txt, sed πανταχη N² • 29 'και ευθυς εξελθων εκ της συναγωγης ηλθεν Θ 1424 • 31 'ευθεως, sed pon. a. αφηκεν D • 33 'η πολις ολη ην συνηγμενη προς την θυραν f¹³ | 'η πολις ολη ην συνηγμενη προς τας θυρας 565 | ην η πολις ολη επισυνηγμενη προς τας θυρας 2542 | ut txt, sed add. αυτου p. θυραν D | ut txt, sed om. ολη 579 | ut txt, sed pon. ην p. επι- συνηγμενη l 2211 • 34 'αυτον τον χριστον ειναι N² f¹³ 700 1424 l 2211 • 35 'ut txt, sed add. ο Ιησους p. απηλθεν C³ • 41 'hab. σπλαγχνισθεις δε ο Ιησους L • 44 'hab. μηδεν μηδεν 2427 • 2,3 '1 3 4 2 5-8, sed add. ιδου ανδρες a. ερχονται 565 | ut txt, sed απο loco υπο L | ut txt, sed add. τινες p. ερχονται l 2211 • 4 'προσενεγκειν 33 | 'οπου ην et κατακειμενος loco κατεκειτο D • 5 'αφιονται Δ • 7 'βλασφημας 0130 • 9 'hab. τι εστιν ευκοπο- τερον ειπειν το παραλυτο εγειρε αρον τον κραβαττον σου και υπαγε εις τον οικον σου η ειπειν αφαιωνται σοι αι αμαρτια D | /2-5, sed cf. f¹³ D | 2 5 3 4 33 | 2-5, sed συ l 2211 | 'περιπατει εις τον οικον σου 33 • 12 'ut txt, sed pon. εμπροσθεν παντων p. κραβαττον W • 15/16 'αυτω και οι γραμματαις των Φαρισαιων και φ^{88vid} | 'hab. ιδοντες αυτον μετα των τελωνων και αμαρτωλων εσθιοντα A | hab. ιδοντες οτι μετα των τελωνων εσθιει και πινει 579 | ut txt, sed add. μετα των a. τελωνων l 2211 • 16 'ο διδασκαλος υμων εσθιει και πινει C | ο διδασκαλος ημων εσθιει και πινει 579 • 18 'σου μαθηται Δ • 19 'ut txt, sed εχωσιν 565 | ut txt, sed μεθ εσθων τον νυμφιον l 2211 • 22 'ρηξει ο οινος ο νεος τους ασκους C² 33 | 'εκχειται και οι ασκοι απολλυνται W | εκχειται και οι ασκοι απολυνται Θ • 23 'διαπορευεσθαι, sed hab. και εγενετο τοις σαββασιν διαπορευεσθαι αυτον C | πορευεσθαι, sed pon. p. αυτον f¹³ | ut txt, sed pon. p. εγενετο A L f¹ 33 M • 25 'αποκριθεις ειπεν, sed om. και Θ | τοις ελεγεν l 2211 | ut txt, sed add. ο Ιησους, p. αυτοις 700 • 26 'τοις ιερεις L | τοις ιερευσιν, sed pon. ους ουκ ει μη τοις ιερευσιν loco ουσιν Θ | μονοις τοις ιερευσιν f¹³ | τοις αρχιερευσιν μονον Φ • 3,2 'θεραπευειν 579 • 3 'την χειρα εχον ξηραν L | 1 3 4 2, sed εξηραμμενην 28 2542 l 2211 pc | ut txt, sed pon. εχοντι a. χειρα 33^{vid} • 5 'σου, sed pon. a. την χειρα 1424 • 6 'εποιουντο W • 7/8 '2 5-8 f¹³ 28 | 2-5 ηκολουθησαν αυτον 6-8 Δ | 6-8 ηκολουθησαν αυτω 2-5 33 | 1 6-8 2-5 Θ • 11 'ut txt, sed λεγοντα et pon. αυτον p. εθεωρουν 2542 | ut txt, sed ιδον loco εθεωρουν W • 14 'hab. εποιησεν ινα ωσιν ιβ' μετ αυτου D | hab. εποιησεν ινα ωσιν μετ αυτου δωδεκα ους και αποστολους ωνομασεν Δ | ut txt, sed pon. δωδεκα p. ωνομασεν C³ • 18/19 'Κανανεος, cf. W • 19 'Ισκαριωτης W • 26 'hab. και εαν ο σατανας σαταναν εκβαλλει μεμερισθαι (-σαι D²) εφ εαυτον D | και ου μεμερισται 1241 | ut txt, sed add. και p. μεμερισθη N¹ • 27 'ut txt, sed και loco αλλ C² | 'hab. τα σκευη του ισχυρου διαρπασαι εισελθων εις την οικιαν εαν μη W | ut txt, sed εισελθειν 579 • 28 'οσαι 1241 • 29 'κριματος 1424 • 31 '5-7 4 1-3 A al | ut txt, sed αυτου η μητηρ W | ut txt, sed om. αυτου p. αδελφοι Θ 565 | ut txt, sed om. αυτου p. μητηρ f¹ | 'στηκοτες C² | εστηκοτες, sed pon. loco και a. εξω L | εστηκοτες, sed pon. a. εξω 892 • 32 'om. και αι αδελφαι σου εξω ζητουσιν σε 2427 • 33 'απεκριθη αυτοις

λεγων Θ | και απεκριθη αυτοις και λεγει f¹³ | και ειπεν αυτοις 33 | ut txt, sed pon. λεγει a. αυτοις C | 'η, sed om. οι a. αδελφοι D • 35 'hab. και ος αν ποιη W | 'η, sed om. αλ • 4,1 'hab. εμβαντα καθησθαι εις το πλοιον εν τη θαλασση f¹³ • 8 'hab. εις τριακοντα και εις εξηκοντα και εκατον 2427 • 18 'ουτοι εισιν C² • 19 'αι απαται του πλουτου 1424 | αι απαται του κοσμου Θ 565 | 'om. και αι περι τα λοιπα επιθυμια εισπο- ρευομεναι Θ 565 700 • 20 'ter prim. εν, sed sine acc., sec. om., tert. om. B* • 21 'καεται, pon. p. λυχνος W f¹³ • 28 'bis hab. πρωτον χορτον ειπεν πληρη σιτον N* | bis επειτα pc | prim. ειτα, sec. ειτ εν N¹ • 30 'ut txt, sed παραβολην Δ | ut txt, sed αυτη 579 • 31 'κοκως Δ • 32 'παντων των λαχανων μειζων K f¹³ pm | ut txt, sed pon. μειζον p. λαχανων A pm • 36 'τα αλλα τα οντα μετ αυτου πλοια f¹ 28 | τα αλλα δε τα οντα πλοια μετ αυτου 700 | αλλα πλοια ησαν μετ αυτων Δ • 40 'ουτως δειλοι ουπω 28* | δειλοι εστε ουτως ουπω 892* | ut txt, sed add. ολιγοπιστοι p. εστε 579 • 5,4/5 'δια το πολλακις αυτον δεδεσθαι και αλυσειν διεσπακεναι δε τας αλυσεις και τας πεδας συντετριφεναι W | δια το αυτον πολλας πεδας (παιδας 28) και αλυσεις αις εδησαν αυτον (- 2542) διεσπακεναι και συντετριφεναι f¹ 28 2542 | δια το πολλακις αυτον πεδαις και αλυσειν αις εδησαν διεσπακεναι και τας πεδας συντετριφεναι 565 | δια το πολλακις αυτον πεδαις και αλυσειν αις εδησαν αυτον διεσπακεναι και συντετριφεναι 700 | 'μηδεναι δε ισχυειν αυτον επι δαμασαι νυκτος δε και ημερας δια παντος W | και μηδεναι αυτον ισχυειν δαμασαι και δια παντος (πασης 700) νυκτος και ημερας 565 700 • 9 'ut txt, sed hab. εστιν μοι ονομα λεγων D | 'εστιν, sed cf. f¹ D • 10 'αποστειλη (-ει 579 1241 l 2211) αυτοις A 579 1241 l 2211 al | αυτοις αποστειλη, sed pon. p. χωρας f¹ 2542 | αποστειλη αυτον K W 892 al | αποστειλη αυτα Θ • 12 'παντα τα δαιμονια λεγοντα 700 • 13 'ευθεως ο Ιησους επετρεψεν αυτοις 1241 | ut txt, sed add. ο Ιησους p. αυτοις 579 • 19 'hab. οσα σοι εποιησεν ο θεος 1241 | ut txt, sed om. σοι N • 21 'ut txt, sed om. τω B 2427 | ut txt, sed om. το 2427 • 26 'εαυτης, sed pon. παντα p. δαπανησασα 28 • 33 'διο πεποιηκεν λαθρα Θ | διο πεποιηκει 700 | 'αιτιαν 1 • 36 'ακουσας ευθεως N | 'λογον τον λαλουμενον 2427 • 37 'ουδε ενα παρακολουθησαι αυτω D | αυτω ουδεναι παρακολουθησαι W • 38 'κλαιοντων και κραζοντων 565 • 6,2 'ut txt, sed ταις συναγωγαις Θ | 'ινα δυναμεις ... αυτου γινωνται Θ 700 | ut txt, sed pon. αι a. δια L • 3 'του τεκτονος ο υιος και φ^{45vid} | του τεκτονος υιος 565 579 2542 | 'αδελφος Θ 2542 • 4 'ιδια πατριδι εαυτου L | 'ιδια πατριδι αυτου 892 • 7 'προσκα- λεσαμενος τους δωδεκα ηρξατο αποστελλειν αυτοις δυο f¹ pc | προσκαλεσαμενος τους δωδεκα απεστειλεν αυτοις ανα δυο 565 | προσκαλεσαμενος ο Ιησους τους δωδεκα μαθητας ηρξατο αυτοις αποστελλειν δυο 892^{ms} • 11 'ως εαν εμη δεζηται 579 | 'αμην λεγω υμιν ανεκτοτερον εσται γη Σοδομων και Γομορρας εν ημερα κρισεως η τη πολει εκεινη 33 • 14 'ελεγοσαν D | 'ηγεθη απο των νεκρων 579 1241 1424 pc | ut txt, sed απο των loco εκ 2427 • 16 'Ιωαννην ουτος ηγεθη εκ νεκρων 892* | ουτος εστιν Ιωαννης αυτος ηγεθη εκ νεκρων f¹ | Ιωαννην ουτος εστιν αυτος ηγεθη απο των νεκρων C | ut txt, sed αυτος loco ουτος 33 • 20 'ηπορειτο W • 22 'ειπεν δε ο βασιλευς A • 23 'αιτηση N • 26 'ut txt, sed αυτη Θ | λυπησαι αυτην 1241 • 32 'ut txt, sed om. τω N | ut txt, sed απηλθεν f¹³ | ut txt, sed om. εν 33 • 33 'και προσηλθον αυτοις L 579 | και προσηλθεν αυτοις 1241 | και συνηλθον αυτω 28 700 pc | προς αυτοις και συνηλθον προς αυτον et om. εκει 33 | και ηλθον, pon. a. εκει f¹ | και προηλθον αυτοις και συνεδραμον προς αυτον A | και προηλθον αυτοις

και συνεισηλθον προς αυτους f¹³ | *ut txt, sed om.* εκει 0187 • 35 'αυτω οι μαθηται λεγουσιν W f¹ | αυτω οι μαθηται λεγουσιν αυτω f¹³ | οι μαθηται αυτου λεγουσιν l 2211 | *ut txt, sed om.* αυτου 2427 • 39 'παντας ανακληθηναi Θ | παντας ανακληθηναi 565 • 40 ^o*bis prim.* ανα, *sec. om.* 33 | *prim.* ανα, *sec.* αυτου 2427 • 43 'τα περισσευματα κλασμάτων δωδεκα κοφινους πληρεις l 33 | το περισσευσαν των κλασμάτων δωδεκα κοφινους πληρεις 700 | δωδεκα κοφινων πληρωματα f¹ | *ut txt, sed* κοφινους L Δ | *ut txt, sed* κοφινους πληρεις l 2211 • 48 'ελαννοντας και, *pon. a.* βασανιζομενους Θ 565 700 | 'σφοδρα 565 700 • 49/50 'φαντασμα εδοξαν ειναι W f¹ 28 2542 pc | 'ευθεως δε 565 l 2211 | *ut txt, sed* ευθεως 1424 • 51 'λιαν εν αυτοις L | εκ περισσου εν αυτοις W | εκπερισσως εν εαυτοις f¹ 2542 | εκ περισσου εν εαυτοις 28 | 'και εθαυμαζον λιαν εν εαυτοις 565 | *ut txt, sed hab.* εξεπλησσοντο loco εξισταντο f¹ • 55 'οτι εστιν εκει W 0292 f¹ 28 565 700 2542 • 56 ^o*bis hab.* εις αγρους η κομης η πολις Θ | *prim. om., sec. om.* η εις αγρους f¹ • 7,2 ^o*ut txt et* 'εσθιοντας 1241 1424 | 'εμεμνηστο 33 • 3 'πυκμη D • 5 'κοιναις χερσιν ανιπτους f¹³ | *ut txt, sed add.* ταις a. χερσιν D W 565 • 8/9 'βαπτισμου ξεστων και ποτηριων και παρομοια τοιαυτα πολλα ποιειτε A | βαπτισμους ξεστων και ποτηριων και αλλα παρομοια α ποιειται τοιαυτα πολλα, *add. a.* αφεντες D | βαπτισμους ξεστων και ποτηριων (ποτηριων και ξεστων Θ 565) και αλλα παρομοια τοιαυτα ποιειτε, *add. a.* αφεντες Θ 28 565 | βαπτισμους [ξεστων και ποτηριων [...], *add. a.* αφεντες 0131^{vid} • 13 'και παρομοια (+ ται D²) τα αυτα πολλα ποιειτε D • 15 *ut txt, sed pon.* ο a. εισπορευομενον Δ • 17 'την *et hab.* οικιαν loco οικον D 565 • 21/22 'μοιχιαi πορνιαi κλοπαι φονοι (φονος W^c) πλεονεξιαi πονηριαi δολοι W | μοιχιαi πορνιαi κλοπαι πλεονεξιαi πονηριαi δολοι 28 | μοιχιαi πορνειαi κλοπαι φονοι πλεονεξιαi δολοι πονηριαi 565 | μοιχιαi πορνειαi κλοπαι φονοι πλεονεξιαi δολοι πονηρια 700 | *ut txt, sed* δολοι Θ • 24 'και αναστας εκειθεν D • 25 *ut txt, sed pon.* γυνη p. περι αυτου pc | 'εισελθουσα και Δ • 26 ^o*om., sed pon.* εκβαλη p. αυτης f¹³ • 35 'ηνοιχθησαν L 2211 | 'ευθεως L 0274 892 • 7 ^o*hab.* ευλογησας και αυτα l 2211 | 'ειπεν παραθηναι αυτοις N | ειπεν και αυτα παραθετε 33 | *ut txt, sed om.* και ταυτα 2427 • 8 'τα περισσευματα των κλασμάτων Θ 1241 | το περισσευσαν των κλασμάτων 700 • 10 'αυτος, *sed pon. loco* ευθους D | 'τα ορη Δαλμανουθα N | *ut txt, sed* Δαλμανουνθα B • 12 'σημειον ζητει 1241 • 13 'παλιν εμβας εις (το) πλοιον φ⁴⁵ D W Θ f¹³ 28 33 565 579 700 892 2427 2542 pc | *hab.* αυτους εις το πλοιον απηλθεν παλιν *et om.* εις το περαν 1241 | *hab.* αυτους απηλθεν εις το πλοιον παλιν *et om.* εις το περαν 1424 • 14 'ενα μονον εχοντες αρτον W f¹³ 28 | *hab.* ενα μονον εχοντες μεθ εαυτων αρτον 2542 • 17 'το Ιησους, *sed pon. p.* αυτοις L | 'εν ταις καρδιαις υμων D | 'πεπωρωμενη εστιν η καρδια υμων D | 'πεπωρωμενη εστιν υμων η καρδια 0143^{vid} | *ut txt, sed* εχοντες 28 • 20 'και οτε 892 2427 | *ut txt, sed om.* και Δ 579 892 • 21 'πως ουν ουπω f¹³ • 23 'αυτου, *sed pon. a.* της χειρος 28 | αυτου του τυφλου pc • 25 'επιθεις, *sed hab.* και l D | *ut txt, sed pon. p.* απαντα W • 26 'txt + μηδε ειπης τινη των εν τη κομη 892 • 28 'απεκριθησαν λεγοντες W | απεκριθησαν αυτω 33 | *ut txt, sed om.* λεγοντες C² 2427 • 36 'εαν τον κοσμον ολον κερδηση και ζημιωθη C 33 | κερδησας ολον τον κοσμον και ζημιωθηναi L • 9,1 ² 1 3, *sed* εστωτων N 33 • 2 ^o*hab.* τον Ιωαννην και τον Ιακωβον 28 | 'εγενετο εν τω προσευχεσθαι αυτον 565 • 6 'αποκριθηναi 2542 | *ut txt, sed* ησαν 1241 1424 • 7

'ηλθεν, *sed pon. p.* φωνη f¹³ 28 pc • 8 'μεθ εαυτων ει μη τον Ιησουν μονον B 33 579 2427 • 12 'αποκατασταινει 28 • 17 'αποκριθεις αυτω εις εκ του οχλου ειπεν C | αποκριθεις εκ του οχλου εις ειπεν αυτω W f¹ f¹³ | αποκριθεις εις εκ του οχλου ειπεν αυτω 067 2542 • 18 'αυτο εκβαλειν 565 • 19 'απιστε και διεστραμμενη W • 24 'και, *sed om.* ευθους N* C* | *hab.* ευθους δε Θ • 33 'εισηλθεν f¹³ 700 • 37 'εν εκ 2542 | 'παιδιων των τοιουτων Ψ | 'δεχετε N | *hab.* ο εμε δεχομενος loco ος αν εμε δεχεται 1241 • 38 'και αποκριθεις *et* 'λεγει 565 700 | 'απηκριθη δε *et* 'και λεγει f¹ 28 2542 | *ut txt et* 'λεγων L | 'οστις ουκ ακολουθει ημιν και εκωλυσαμεν αυτον 2542 | *ut txt, sed* ημας 2427 • 45 'εις το πυρ το ασβεστον, *sed om.* εις την γεενναν 700 | *ut txt, sed hab.* απελθειν εις γεεναν loco βληθηναi εις την γεενναν 28 • 47 'εισελθειν 1241 • 49 'πας γαρ πυρι αλισθησεται και πασα θυσια πυρι αλισθησεται 2427 • 50 ^o*bis prim.* αλας, *sec. αλα N** • 10,2 ^o*hab.* και προσελθοντες επηρωτησαν αυτον οι Φαρισαιοι f¹ • 4 *ut txt, sed* επεστρεψεν 579 • 5 'και αποκριθεις *et om.* Ιησους 1424 | *ut txt, sed om.* Ιησους 892* • 7 'μητερα αυτου, *sed om.* αυτου p. πατερα D • 11/12 'εαν απολυση γυνη τον ανδρα αυτης (εαυ- 2542) και γαμηση αλλον μοιχεται και εαν ανηρ απολυση την γυναικα αυτου (εαυ- 2542) και γαμηση αλλην μοιχεται l 2542 pc | 'γυνη, *sed pon. a.* εαν Θ | 'εξελη απο του (- Θ) ανδρος και γαμηση αλλον Θ 28 | 'εξελη απο ανδρος και γαμηση αλλω 700 | *ut txt, sed* αλλω C² | *ut txt, sed* αλλην *et add.* και a. γαμηση Δ | *ut txt, sed add.* δε p. απολυσασα Ψ • 13 'επετιμων τοις φερουσιν Θ f¹ f¹³ • 16 'επιτιθει τας χειρας επ αυτα και ευλογει αυτα W | ηυλογει τιθεις τας χειρας αυτοις 1424 • 17 'ιδου τις πλουσιος δραμων Θ • 19 ^o*hab.* μη μοιχευσης μη κλεψης μη πορευσης Γ pc • 21 'ταρας τον σταυρον (+ σου W f¹³), *sed pon. a.* δευρο W f¹ f¹³ 2542 • 25 ^o*bis om., sed pon. vs* 25 p. vs 23 D • 27 ^o*hab.* αποκριθεις δε ο Ιησους λεγει αυτοις Θ | '1-3 9 4-7 9 10 W • 29 'εφη αυτοις ο Ιησους 579 | αποκριθεις δε ο Ιησους D | ο δε Ιησους εφη pc • 34 ^o*hab.* και εμπαιξουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον και εμπτυσουσιν αυτω και μαστιγωσουσιν αυτον και τη τηριτη ημερα αναστησεται A* • 35/37 'ερωτησωμεν, *sed pon. p.* σε Θ l | 'τι θελετε ινα ποιησω 1241 | 'τι θελετε με ποιησαι N² L W^c 2427* | 'τι θελετε ποιησαι W* | 'σου εξ ευωνυμων N 1241 • 40 'παρα του πατρος μου Θ • 43 'ειναι, *sed pon. a.* εσται D | *hab.* ουχ ουτος εστιν εν υμιν αλλ ος εαν θελη εν υμιν ειναι πρωτος εσται παντων δουλος και ος αν θελη εν υμιν ειναι μεγας εσται παντων διακονος Θ | *hab.* θελη εν υμιν ειναι μεγας 700 • 44 ^o*hab.* εν υμιν πρωτος ειναι Δ • 46 ^o*hab.* και εκπορευομενου αυτου και των μαθητων εκειθεν Θ 700 | *ut txt, sed add.* και a. προσαιτης N | *ut txt, sed* εκαθεζετο 892 • 49 'φωνηθηναi αυτον f¹ • 11,1 ² 1 4 700 | *ut txt, sed add.* και p. Ιηροσολυμα A | *ut txt, sed* Βηθθαγεν B* | *ut txt, sed* Βηθθαγεν L • 2 'ουδεις ανθρωπος ουπω 579 | 'επικεκαθεικεν W • 8 'εκοπτον εκ δενδρων και εστρωννουν εν τη οδω Θ | *ut txt, sed* εκοπτον C • 9 *ut txt, sed* ελεγον loco εκραζον Ψ • 10 ^o*hab.* ωσαννα εν τοις υψιστοις ειρηνην εν ουρανω και δοξα εν υψιστοις f¹³ • 13 'ου γαρ ην ο καιρος συκων D W | ουπω γαρ ην καιρος συκων f¹³ • 17 'αυτον επαιησατε A Θ f¹ 33 565 579 700 1424 al | 'πεποιηκατε 2427 • 19 'εξεπορευετο, *sed pon. p.* πολεως f¹ | *ut txt, sed pon. p.* πολεως W 28 • 25 'εστηκητε Δ 892 | 'ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων ο εν ουρανοις αφησει υμιν (- C f¹) τα παραπτωματα υμων C D f¹ f¹³ | 'ει δε υμεις ουκ αφιετε ουδε ο πατηρ υμων αφησει υμιν τα παραπτωματα υμων 33 • 28 *ut txt, sed* δεδωκεν 2542 • 31 'προσελογιζοντο N* |

διελογίζον D^c | ^oom., *sed add.* και α. δια 1241 • 33 ^oαποκριθεις, *sed pon.* ο Ιησους p. αυτοις 28 | ^oαποκριθεις, *sed pon.* p. ο Ιησους W Θ 565 700 1424 2542 *pm* • 12,4 ^oεξαπεστειλαν ητιμασμενον 565 700 | ^oητιμασαν D | ^oητιμασαν 579 • 6 ^oυστερον δε ετι f¹³ 28 700 2542 | ^ohab. και απεστειλεν αυτον Ψ • 7 ^o3 1 2 D | ^oιδοντες αυτον ειπον προς εαυτους N | ^oθεασαμενοι αυτον ερχομενον προς αυτους ειπον (ειπον οτι f¹³) f¹³ 28 | ^oθεασαμενοι αυτον ερχομενον προς εαυτους ειπον 2542 | *ut txt*, *sed* αυτους Δ | *ut txt*, *sed* ειπον loco ειπαν οτι f¹ | *ut txt*, *sed* ειπον 892 • 8 ^ohab. αυτον εξεβαλον εξω του αμπελωνος και απεκτειναν f¹³ • 14 ^oελθοντες οι Φαρισαιοι επηρωτων αυτον λεγοντες pc | ^oελθοντες επηρωτων (-τησαν 700) αυτον εν δολω λεγοντες Θ 565 700 | ^oελθοντες ηρξαντο επρωταν αυτον εν λογω 2542 | ^o2 1 3 28 | ^ohab. δωμεν 1424 • 17 ^oαποκριθεις δε ο Ιησους ειπεν D | ^oαποκριθεις δε ειπεν Θ 565 • 21/22 ^oκαι ουδε αυτος αφηκεν, *sed om.* και απεθανεν W | ^oκαι ουδε ουτος αφηκεν Θ | *ut txt*, *sed* ου 2427 | ^oο τριτος ελαβεν αυτην ωσαντως (+ και 700) οι επτα f¹ 700 | ^oωσαντως και ο τριτος ελαβεν αυτην και οι επτα 565 | *ut txt*, *sed* οι επτα και W 28 | *ut txt*, *sed interp.* p. τριτος f¹³ | ^oεσχατον γαρ παντων Δ | ^oεσχατον των παντων 579 | *ut txt*, *sed om.* και W 579 • 23 ^ohab. οταν ουν αναστωσιν εν τη αναστασει f¹³ • 25 ^oοι αγγελιοι W 892 | ^oαγγελιοι του θεου 33 • 28 ^oκαι ειδων D • 29 *ut txt*, *sed om.* ο Ψ | *ut txt*, *sed add.* και ειπεν p. Ιησους 579 | ^oοτι πρωτη παντων εντολη εστιν αυτη C | ^oπρωτον παντων f¹ | ^oπρωτη παντων 2542 • 31 ^oδευτερα δε ομοια ταυτη D | ^oδευτερα δε ομοια αυτη Θ 33 | ^oη δευτερα αυτη Δ Ψ | ^oδευτερα δε αυτη 579 | ^oη δε δευτερα αυτη 892 • 33 ^ohab. εξ ολης της καρδιας και εξ ολης της ισχυος και εξ ολης της συνεσεως f¹ pc | ^ohab. εξ ολης της καρδιας και εξ ολης της ισχυος και εξ ολης της διανοιας και εξ ολης της ψυχης 33 | ^ohab. εξ ολης της καρδιας και εξ ολης της ψυχης και εξ ολης της συνεσεως και εξ ολης της ισχυος 1424 • 34 ^ohab. μακραν απο της βασιλειας ει N² Δ Ψ 892 • 36 ^ohab. και ουτος Δαυιδ D | ^o40 ^oκατεσθιουσιν *et ut txt* f¹ f¹³ pc • 43 ^ohab. ο Ιησους ειπεν αμην λεγω 1424 | ^oβεβληκεν, *sed om.* των βαλλοντων f¹³ • 13,2 ^oκαι αποκριθεις ο Ιησους ειπεν αυτω pm | ^oκαι αποκριθεις ειπεν αυτοις ο Ιησους D | ^oκαι αποκριθεις ο Ιησους ειπεν f¹ | *ut txt*, *sed* αυτοις 2427 • 5 ^oο δε Ιησους αποκριθεις ειπεν αυτοις 1424 | ^oκαι αποκριθεις ο Ιησους ηρξατο αυτοις λεγειν f¹³ | ^oο δε λεγει αυτοις 579 • 8 ^oταραχαι W | ^ohab. κατα τοπους και λοιμοι και ταραχαι Θ • 9 ^oκαι δωσουσιν υμας W | ^oετι δε υμας αυτους παραδωσουσιν Θ | ^oειτα δε υμας αυτους παραδωσουσιν 565 • 18 ^oχειμωνος ταυτα γινηται Θ | ^oχειμωνος ταυτα γινεται μηδε σαββατου al • 20 ^oηκολοβωσιν ο θεος Ψ • 21 ^oη, *sed om.* ιδε C • 25 ^oεκ του ουρανου εσονται εκπιπτοντες f¹³ 28 2542 pc | ^oπεσουνται εκ του ουρανου 565 700 | *ut txt*, *sed om.* εσονται 579 | *ut txt*, *sed add.* οι p. εσονται 2427 • 28 ^o4 1 3 Δ • 29 ^oιδητε ταυτα παντα 579 2542 • 37 ^oα δε υμιν λεγω πασιν W | ^oα δε λεγω υμιν πασι λεγω f¹ | ^oεγω υμιν λεγω Θ 565 | *ut txt*, *sed pon.* υμιν α. πασιν 1424 • 14,2 ^oμη εν τη εορτη ινα μη 579 • 3 ^oαυτου τη κεφαλη Ψ • 4 ^oησαν δε τινες αγανακτουντες και λεγοντες προς εαυτους f¹ | *ut txt*, *sed* αυτους N² • 7 ^ohab. θελητε παντοτε δυνασθε αυτοις Ψ | ^oπαντοτε 2427 • 8 ^oαυτη, *sed pon.* p. εποικησεν Δ • 10 ^oπαραδω αυτον Α Θ f¹ N | ^oπαραδοι αυτον W 28 • 20 ^ohab. ο δε αποκριθεις ειπεν αυτοις ο εμβαψας μετ εμου εν τω τρυβλιω εις των δωδεκα αυτος με παραδωσει 1424 • 25 ^oουκετι ου μη προσθωμεν πειν Θ | ^oουκετι ου προσθω πειν 565 • 27 ^oεν εμοι εν νυκτι ταυτη N | ^oεν εμοι τη νυκτι ταυτη f¹³ | *ut txt*, *sed* σκορπισθησεται W | *ut txt*, *sed* διασκορπισθησεται 1424 • 30 ^o1 3 4 2 C² • 31 ^oμε η N² | ^oμη δεη D² • 35 ^oει δυνατον

εστιν παρελθειν N² • 36 ^oουχ ως εγω θελω αλλ ως συ θελεις Θ | ^oουχ ως εγω θελω αλλ ως συ f¹³ 2542 | 844 | ^oουχ ως εγω αλλ ως σοι θελεις 565 • 40 ^ohab. υποστρεψας ευρεν αυτους καθευδοντας παλιν N | ^oυποστρεψας παλιν ευρεν αυτους Θ | *ut txt*, *sed om.* παλιν D • 43 ^ohab. αρχιερων και πρεσβυτερων και γραμματεων 700 | ^oom., *sed cf.* ^o 700 • 45 ^ohab. και ευθεως προσελθων f¹ 2542 • 46 ^oτας χειρας αυτων επ αυτον Α Κ | *ut txt*, *sed* επ αυτον loco αυτω Ψ • 47 ^oκαι εις τις των παρεστηκοτων f¹ • 49 ^oεκρατει Β • 50 ^oτοτε οι μαθηται αφεντες αυτον (+ παντες Θ 2542) εφυγον N Θ f¹³ 565 2542 al • 51 ^oκαι κρατησαντες αυτον οι νεανισκοι C² | ^oοι δε νεανισκοι εκρατησαν αυτον W f¹³ • 52 ^oταπ αυτων, *sed pon.* εφυγεν α. γυμνος Δ | *ut txt*, *sed pon.* εφυγεν α. γυμνος L Ψ 892 • 61 ^oουδεν απεκριθη D | ^oκαι (- 700) παλιν ο αρχιερευσ επηρωτησεν (ερωτησεν 565) αυτον εκ δευτερου Θ 565 700 | ^oκαι παλιν ο αρχιερευσ επηρωτησεν αυτον *et hab.* *ei loco* και λεγει αυτω 2542^s • 64 ^oπαντες την βλασφημιαν αυτου εκ του στοματος αυτου 565 • 65 ^oτω προσωπω αυτου D | ^oτημιν Χριστε τις εστιν ο πεμψας σε Δ | ^oελαμβανον, *sed pon.* α. αυτον D | ^oκατελαβον 579 • 68 ^out txt, *sed add.* ευθεως α. αλεκτωρ 1424 • 69 ^oπαλιν δε ιδουσα αυτον παιδισκη 2542^s | ^oκαι ηρξατο λεγειν *et cf.* Δ • 70 ^oκαι γαρ Γαλιλαιος ει και η λαλια σου δηλον σε ομοιαζει 33 • 72 ^o2 1 5 4 3 Θ 565 700 | ^oεπιλαβων εκλαιεν Δ • 15,1 ^out txt *et* ^o1 και 0250 | ^o2 αυτον τω W f¹³ • 4 ^oεπηρωτησεν αυτον παλιν C D pc • 6 ^oον περητουντο Δ • 7 ^oστασιασαντων Θ • 8 ^oεθος ην αυτοις ινα τον Βαραββαν απολυση αυτοις 700 • 15 ^o1 4 5 2 3 6 2542^s | *ut txt*, *sed* ποιειν B 2427 | ^oκαι τον Ιησουν φραγελωσας παρεδωκεν 700 • 20 ^oτην χλαμυδα *et om.* την πορφυραν f¹ | ^oιδια ιματια Θ 892 • 23 ^oπειν D • 24 ^out txt, *sed om.* και L 2427 • 26 ^oουτος, *pon.* p. Ιουδαϊων 33 • 34 ^out txt, *sed om.* ωρα 565 | ^oμε εγκατελειπας Κ • 36 ^ohab. και δραμοντες εγεμισαν f¹³ 2542^s | 844 • 39 ^oαυτου l 844 | *ut txt*, *sed* εστιν 579 • 40 ^oΜακαρια L | ^oΙωσηθτος Δ | ^oΙωσηπος f¹ • 46 ^oκαθηκεν Α | ^oκατεθηκαν Κ | ^out txt, *sed add.* τω α. μνημειω D • 47 ^obis prim. Μαριαμ, *sec.* Μαρια 33 • 16,1 ^oελθουσαι αλειψωσιν το σωμα του κυριου Ιησου 1241 • 2 ^oκαι λιαν πρωι της μιας των σαββατων ερχοντο Κ f¹³ | *ut txt*, *sed om.* των Δ² | *ut txt*, *sed om.* και *et add.* αι γυναικες p. ερξονται l 844 | *ut txt*, *sed* ερχων l 2211^s • 4 ^ohab. θεωρουσιν ανακεκυλισμενον τον λιθον N² • 6 ^oειδετε εκει τοπον αυτου Δ² | ^oιδε εκει ο τοπος αυτου Θ 565 • 8 ^oκαι ακουσαντες 565 | ^ohab. και ακουσασαι εξηλθον απο του μνημειου και εφυγον 099 | (p. II... II) ειχεν γαρ αυτας τρομος και εκστασις και ουδενι ουδεν ειπον εφοβουνο γαρ 099 l 1602 • 11 ^oκαι ουκ επιστευσαν αυτω Δ² • 14 ^oαπο των νεκρων 2427 • 18 ^out txt, *sed om.* εν l 2211

SEC. LUCAM

Inscriptio: ευαγγελιον κατα Λουκαν, *sed secunda manu* Α | *ut txt*, *sed secunda manu* N B • 1,20 ^oπλησθησον W • 26 ^out txt, *sed om.* του α. θεου f¹³ | ^oΙουδα pc • 37 ^oθεω f¹ | *ut txt*, *sed pon.* παρα του θεου p. ρημα D • 50 ^oεις γενεαν γενεων Δ² • 59 ^out txt, *sed om.* εν α. τη ημερα D | *ut txt*, *sed om.* τη α. ογδοη 579^s • 74 ^oπαντων των εχθρων ημων Κ | *ut txt*, *sed add.* των α. εχθρων 0130 • 2,2 ^ohab. αυτη εγενετο απογραφη πρωτη D • 3 ^out txt, *sed* εαυτων N² • 4/5 ^out txt, *sed* μεμνηστευμενη N² B² C² D² 0177 f¹ 700 • 7 ^out txt, *sed* επι loco εν α. φατην N² • 15 ^out txt, *sed add.* και α. οι ποιμενης 579 • 21 ^oαυτο το παιδιον Γ • 26 ^ohab. πριν ιδειν f¹³ • 33 ^oο Ιωσηφ Α Ψ • 39 ^oεπεστρεψεν N² • 42 ^oεις Ιερουσαλημ N • 43 ^out txt, *sed*

εγίνωσκων 700 • 48 ἴδου ο πατήρ σου και ο συγγενής σου καὼ 579 ἴδου ο πατήρ σου και οι συγγενεις καὼ *pc* • 51 ἔα ρήματα απαντα ταυτα 565 700 • 3,14 *hab.* μηδενα συκοφαντησητε μηδενα διασεισητε 1241 • 17 και διακαθαριει *et* συναξει, *sed pon.* συναξει *p.* στον D | *μεν, sed cf.* D • 23-31 *om. vss* 23-38 579 | Ἐλμωδαν Γ *f*¹³ | Ἐλμαδαδ 070 • 32 Ἰσαλμαν *f*¹ *f*¹³ • 33 του Αμιναδαμ του Αραμ 1424 | του Αραμ του Αμιναδαβ του Ιωραμ 892 | του Αμιναδαβ του Αραμ του Αρνι Ν | του Αμιναδαβ του Αδμειν του Αραμ 0102 | του Αμιναδαμ του Αραμ του Αλμει του Αρνει 1 | *ut txt, sed* Αλμειν *loco* Αδμιν Γ • 36 του Καινα 565 • 4,4 ἄλλ εν παντι ρηματι θεου D 0102 • 5-12 το διαβολος εις ορος υψηλον λιβαν *f*¹³ | εις ορος υψηλον λιβαν D | εις ορος W | 3 4 1 2 A | *ut txt, sed pon.* αυτω *a.* ειπεν *f*¹³ • 16 Ναζαραθ Δ | *ut txt, sed add.* την *a.* Ναζαρα 33 | *ut txt, sed om.* και *p.* τεθραμμενος D² • 17 ἄπτυξας D* • 29 προς το 1424 • 31 Καπερναουμ, *vs* 23 *ut txt* Ψ • 40 ἑπιθεις, *sed pon.* *a.* τας χειρας N C • 41 κραυαζοντα 0102 • 43 δει με, *sed pon.* *p.* προς αυτους οτι D | *ut txt, sed* εις C *f*¹ 33 | εις τουτο γαρ απεσταλην D • 44 εις τας συναγωγας αυτων 1424 • 5,2 ἐπλυναν 579 • 3 και καθισας ἐδιδασκεν απο του πλοιου *f*¹ *f*¹³ | και καθισας εν τω πλοιω ἐδιδασκεν D | *ut txt, sed* και καθισας *loco* καθισας δε 1424 • 5/6 *hab.* ο δε Σιμων αποκριθεις (-κρεις D*) D | *ut txt, sed pon.* Σιμων *p.* ειπεν N* | χαλασασμεν τα δικτυα και τουτο ποιησαντας *f*¹ | διερρητο δε το δικτυον αυτων C | διερηνυτο δε τα δικτυα αυτων Θ | *ut txt, sed* το δικτυον 33^{vid} • 9 ἦν Θ • 10/11 *ut txt, sed cf.* D • 12 ἔλθων και ιδων *pc* • 15 απ αυτου Α • 17 παντας K • 23 σου αι αμαρτιαι σου C 33 1241 • 30 1-4, *sed pon.* εγογγυζον *p.* γραμματαις D • 34 *ut txt, sed* νηστευσιν 579 • 38 και αμφοτεροι τηρουνται D • 6,1 ἐν σαββατω δευτερω πρωτω *f*¹³ | 1 4 1 2 5-7 N | *ut txt, sed add.* αυτων *p.* χερσιν C* 579 • 2 τι ποιειται ο ουκ εξεστιν ποιειν τοις σαββασις N | τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν τοις σαββασις ποιειν L | τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν ποιειν εν τοις (-Ψ) σαββασις Ψ 33 | τι ποιειτε ο ουκ εξεστιν ποιειν εν σαββατω *f*¹³ • 3 4 5 3 1 2, *sed* ελεγεν D | ο Ιησους ειπεν αυτοις *f*¹ • 7 θεραπευσει αυτον *f*¹³ 33 | κατηγορησασιν κατηγοριαν 2542 • 9 ἔρωτησω *f*¹ • 10 μετ οργης ειπεν *f*¹³ 2542 | ἔξετινεν W | τως και η αλλη D *f*¹ • 14 *bis prim.* *ut txt, sec. om.* *f*¹³ 565 579 1241 • 17/18 και πειραιας N* • 26 2 1 3, *sed* υμιν D | 2 3 1, *sed* υμιν 2542 • 31 ὑμεις 565 • 37 *bis prim.* δικαζεται, *sec. ut txt* 579 • 39 *ut txt, sed pon.* *a.* εις βοθυνον *f*¹³ • 42 *bis prim.* απο του οφθαλμου, *sec. ut txt* 33 • 44 ἐκλεγονται, *sed pon.* *a.* εξ ακανθων D • 45 τουτου, *sed pon.* *a.* της καρδιας D • 7,1 ἔπει δη K | ἐπειδη δε 892 • 2 τις D* • 6 επ αυτον Α | προς αυτους W • 10 ἄσθενουντα, *sed om.* δουλον D • 11 Ναιδ 579 | Ἰκανοι, *sed hab.* μαθηται *loco* οι μαθηται αυτου *f*¹ • 21 αυτη Ψ 33 • 24/25 *bis prim.* ἐξελθλυθατε, *sec.* ἐξελθτε 700 | *prim. et sec.* ἐξελθτε *f*¹ 892 | *prim.* ἐξελθλυθατε, *sec. ut txt* 33 • 26 ἐξελθτε *f*¹ 892 • 28 *cf. vs* 26 D | Ιωαννου προφητης 892 | προφητης 1241 • 33 *ut txt, sed* μηδε *loco* μητε N W | *ut txt, sed pon.* οινον *a.* πινων 579 • 35 των εργων αυτης N² • 37 *ut txt, sed* *pon.* εν τη πολει *p.* αμαρτωλος *f*¹ 2542 1 2211 | *ut txt, sed* τις *loco* ητις *f*¹³ 700 1241 • 43 αποκριθεις ο D • 44 ἐπι ποδας μου 079* | υπο ποδας μοι W • 45 δειλειπον 1 2211* • 46 *ut txt, sed pon.* *a.* ηλειψεν L • 47 3 1 2 5 579 • 8,8 καλην και αγαθην Θ • 16 λυχνιαν Θ Ψ 579 700 • 20 και απηγγελη W | *ut txt, sed* απηγγελλει 1241 • 27 *ut txt, sed* πολλω *loco* ικανω *f*¹ | ιματιον ουκ ενεδυσαστο N¹

• 35 ἐξήλθον N² • 36 ὁ λίων D* • 37 ἠρωθησαν, *sed cf.* D | Ἐργασηνων C² • 40 ἐπιστρεψαι 565 • 41 *ut txt, sed hab.* και ελθων ανηρ της συναγωγης πεσων ουτος αρχων D* • 43 *cf.* D | *ut txt, sed add.* εαυτης και *p.* βιον N* | *ut txt, sed add.* αυτης *p.* βιον C Ψ 1424 • 45 και λεγεις τι ο αγαμενος μου C* | και λεγεις τις μου ηγατο D Ψ 0291 • 51 ουκ αφηκεν ουδενα εισελθειν 565 | ουκ αφηκεν τινα συνελθειν αυτω *f*¹³ | ουκ αφηκεν συνελθειν αυτω ουδενα 2542 | *ut txt, sed pon.* τινα *p.* αυτω D • 54 Ἐκβαλων παντας εξω και Α W 33 | εκβαλων παντας και C | εκβαλων παντας εξω Θ • 9,7 *ut txt, sed* απο των *loco* εκ *f*¹³ 1241 • 10 εις ερημον τοπον 1241 | εις τοπον πολεως καλουμενης Βηθσαιδα *f*¹ • 13 πεντε αρτων W • 17 *hab.* τα περισσευματα 579 | αυτων 579 • 18 συνηχησαν 1424 • 20 τον υιον 892 *pc* • 25 ὀφελη 579 • 30 συλλαλουντες 1 844 • 34 αυτους εισηλθειν C 2542 • 35 ἐκλεγμενος 579 • 37 κατελθοντι αυτω 1424 • 39 και ρησσει, *sed cf.* D | και ρησσει αυτον 892 • 51 το προσωπον εστηριξε αυτου W | εστηρισε το προσωπον L Ξ 892 • 55/56 ειπεν *et add.* ουκ οιδατε ποιου πνευματος εσται ο υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας ανθρωπων απολεσαι αλλα σωσαι *p.* προς αυτον (*vs* 57) *et om.* *vs* 56 579 • 57 και εγεγετο πορευομενων D *f*¹³ • 59 πρωτον απηλθειν *f*¹ *f*¹³ 579 1424 • 62 *hab.* ο δε Ιησους ειπεν αυτω D | 1ην βασιλειαν Δ • 10,2 *ut txt, sed* εργατης φ⁷⁵ • 6 επαναπαυσηται W | επαναπλησσειται 579 • 20 γεγραπται Θ • 22 και στραφεις προς τους μαθητας αυτου ειπεν C² | στραφεις δε προς τους μαθητας ειπεν 0115 • 27 *ut txt, sed om.* τη *f*¹ • 29 *ut txt, sed pon.* *p.* εαυτον D • 35 Ἐξελθων και C* • 36 1 συν 2-4 6 7 5 579 2542 • 38 αυτον και αυτος εισηλθεν *f*¹ | *ut txt, sed pon.* αυτος *p.* εισηλθεν φ⁴⁵ • 40 ἐγκατελιψεν W • 41/42 *ut txt, sed pon.* ο κυριος *a.* ειπεν φ⁴⁵ | μεριμνας και τριβαξεις περι πολλα ολιγων δε εστιν χρεια η ενος 579 • 11,2 ἐλθετω σου το πνευμα το αγιον και καθαρισατω ημας 162 | τηγενηθτω το θελημα σου ως εν ουρανω ουτω και επι γης N* • 11 τις δε εξ υμων αιτησει τον πατερα 1241 | τινα δε υμων πατερα αιτησει υιος αυτου *f*¹ | τις δε εξ υμων τον πατερα αιτησει ο υιος 33 892 | *ut txt, sed* ο υιος αιτηση W | αρτον μη λιθον αυτω επιδωσει η και D • 12 ἔαν, *sed cf. vs* 11 C | *hab.* εαν δε και D | μη, *sed hab.* σκορπιον αυτω επιδωσει *loco* επιδωσει αυτω σκορπιον D • 13 ο ουρανος 579 *pc* | ημων ο εξ ουρανου *f*¹³ • 15 Βεζεβουλ, *vs* 18 Βεελβουλ, *vs* 19 *ut txt* 579 | Βελζεβουλ L | και αποκριθεις ειπεν πως δυναται σατανας σαταναν εκβαλλειν K • 20 *ut txt, sed* *pon.* *p.* δε D • 25 σκολαζοντα, *sed pon.* *p.* σεσαρωμενον 69 • 28 μενουν τε 070 • 31 *om.* εν τη κρισει μετα των ανδρων της γενεας ταυτης 1241 • 34 *ut txt, sed pon.* η *p.* οταν D 579 • 37 τις, *sed cf.* D • 38 ἠρξατο διακρινομενος εν τοις δειπνοις D | και την πρωτοκλισιαν εν τοις δειπνοις, *pon.* *p.* συναγωγαις *f*¹³ • 44 γραμματαις και Φαρισαιοι D | *ut txt, sed pon.* *p.* περιπατουντες Θ • 48 τους ταφους αυτων, *sed pon.* *a.* οικοδομειτε *f*¹³ • 50 μεχρι *pc* • 51 *bis prim.* *ut txt, sec.* του C • 52 εκρυπατε ηραται Θ • 53/54 λεγοντος δε ταυτα προς αυτους D | *ut txt, sed* εξελθοντες φ⁷⁵ | ενωπιον παντος του λαου κατισχυνοντο και ηρξαντο οι γραμματαις και οι Φαρισαιοι και οι νομικοι δεινως ενεχειν και αποστοματιζειν αυτον περι πλειονων ενεδρευοντες τι θηρευσαι εκ του στοματος αυτου Θ | *cf.* D | *cf.* D • 12,4 1-5 7 6 8, *sed* περισσον Θ Ψ 33 | την δε ψυχην μη δυναμενων αποκτειναι 157 • 5 βαλειν, *sed pon.* *p.* γεενναν D • 13 *ut txt, sed add.* των *a.* εκ Θ | *ut txt, sed* προς

αυτον loco αυτω 579 • 18 ^{ut txt, sed add.} μου p. σιτον φ⁷⁵ f¹³ • 20 ^{aitousin, sed pon. p.} νυκτι 579 | ^{ut txt, sed pon. p.} νυκτι D • 21 ^{εν αυτω L} • 23 ^{hab.} ουχι η ψυχη 070 • 24 ^{bis prim.} ^{ut txt, sec.} ουτε 070 • 28 ^{αμφιαζει B} • 30 ^{ζητει D} • 31 ^{ut txt, sed om.} ταυτα W • 38 ^{και εαν ελθι τη εσπερινη φυλακη και ευρη ουτως ποιουντας, μακαριοι εισιν, οτι ανακλινει αυτους και διακονησει αυτοις. καν εν τη δευτερα καν εν τη τριτη φυλακη ελθι και ευρη ουτως f¹} • 39 ^{ut txt, sed om.} αφηκεν διορυχθηναι τον οικον αυτου D • 40 ^{δε D} • 42 ^{διαδοναι pc} • 45 ^{αυτου 892} • 53 ^{θυγατρι loco την θυγατερα et om.} και θυγατηρ επι την μητερα W | ^{ut txt, sed om.} την a. μητερα 070 | ^{ut txt, sed θυγατρι loco την θυγατερα 1241} • 59 ^{του A} • 13,2 ^{τα τοιαυτα f¹³} • 3 ^{μετανοησετε f¹³ | μετανοησατε 579} • 4 ^{εις 1241} • 5 ^{μετανοησετε f¹³} • 9 ^{ut txt, sed add.} αφησεις p. μελλον 070 • 10 ^{2 3, sed pon. p.} διδασκων φ⁴⁵ • 19 ^{μεγα, sed om.} εις a. δενδρον f¹ | ^{ut txt, sed om.} εις a. δενδρον D | ^{ut txt, sed ως loco εις a.} δενδρον 892 • 22 ^{Ιερουσαλημ, sed hab.} εν loco εις Θ • 24 ^{hab.} δια της θυρας στενης πυλης οτι 070 • 25 ^{εισελθι ο οικοδεσποτης f¹³} • 27 ^{της ανομιας 1424} • 35 ^{ut txt, sed ιδετε f¹³ | αν, sed add.} απ αρτι a. εως Θ 1241 | ^{αν ηξη οτε Ψ f¹} • 14,5 ^{αποκριθεις ο Ιησους W | ut txt, sed pon.} ειπεν p. και K | ^{ο υιος A | τη, sed pon.} τη ημερα του σαββατου a. και ουκ ευθεως D • 10 ^{αιρει 579} • 17 ^{hab.} παντα ετοιμα εστιν D • 24 ^{ανθρωπων, sed om.} εκεινων D | ^{πολλυ γαρ εισιν κλητοι, ολιγοι γαρ εκλεκτοι 579} • 26 ^{ut txt, sed αυτου 1241 | ut txt, sed add.} ειναι p. μαθητης 579 • 32 ^{τα εις K} • 34 ^{bis prim.} ^{ut txt, sec.} αλα φ⁷⁵ • 15,2 ^{hab.} οι γραμματαις και οι Φαρισαιοι A • 7 ^{ut txt, sed om.} τω 579 • 9 ^{hab.} τας γειτονας και φιλας D • 21 ^{ut txt, sed αυτου 579 l 2211} • 22 ^{παχως l 2211} • 24 ^{και απολωλως Ψ} • 29 ^{αυτω Δ} • 30 ^{των, sed cf.} D • 16,1 ^{παραβολην 579} • 14 ^{ταυτα και Γ | ut txt, sed om.} οι Φαρισαιοι N* • 16 ^{προφητευσαν Θ} • 20 ^{ut txt et ος P*} • 21 ^{hab.} των πιπτοντων ψυχων f¹ • 30 ^{αναστη και πορευθη pc} • 17,1 ^{ουδε W* | ut txt, sed add.} δε p. ουαι 579 • 4 ^{ut txt, sed επι loco προς f¹ 2542} • 6 ^{εκριζωθητι και φυτευθητι εις την θαλασσαν 1424} • 7 ^{hab.} τις δε εχων υμων δουλον D • 9 ^{αυτω pc} • 11 ^{hab.} διηρχετο την Ιεριχω και δια μεσου Σαμαριας 28 • 12 ^{om., sed cf.} D • 14 ^{τεθεραπευεσθε D*} • 21 ^{και ιδου εκει W} • 33 ^{ut txt, sed add.} και a. ος f¹³ | οσα 579 • 35 ^{[36] δυο εν τω αγρω εις παραληφθησεται και ο ετερος αφεθησεται et om.} η δε ετερα αφεθησεται 579 • 37 ^{οι αετοι συναχθησονται f¹³ | ut txt, sed συναχθησονται 579 2542} • 18,9 ^{εξουθενουντες φ⁷⁵ T} • 11 ^{3 1 2, sed αυτον L} • 16 ^{προσκαλεσαμενος et ελεγεν f¹³} • 24 ^{ut txt, sed pon.} περιλυπον γενομενον ειπεν a. ο Ιησους D • 27 ^{4 1 3 P} • 28 ^{παντα τα ιδια αφεντες f¹ | ut txt, sed pon.} αφεντες p. τα ιδια D 2542 • 29 ^{ut txt, sed αδελφας loco αδελφους 579 | αδελφους η αδελφας η γονεις 1241} • 31 ^{περι τω υιω Θ} • 35 ^{ut txt, sed pon. p.} τις D • 37 ^{Ναζαραιος pc} • 39 ^{Ιησου υιου N*} • 19,2 ^{ουτος ην W} • 5 ^{αυτον ειδεν και D | και ιδων αυτον Ψ} • 8 ^{ημισια B | 3 2 1424} • 14 ^{επεμψαν D} • 15 ^{αυτου τουτους 1424 | δεδωκε 1241 | τις πεπραγματευσατο W | ut txt, sed επραγματευσαντο 2542} • 18 ^{ut txt, sed μνας 579 2542} • 27 ^{εκεινους, sed pon. p.} πλην D • 35 ^{ut txt, sed cf.} D | αυτω 892 • 38 ^{1, sed cf.} D | ^{ειρηνην εν ουρανοις A | ut txt, sed add.} εν a. ειρηνην N* • 40 ^{κραξωσιν 1241} • 42 ^{και γε εν τη ημερα σου ταυτη και συ 1241} • 43 ^{παραβαλουσιν N} • 44 ^{εν σοι λιθον επι}

λιθον εν ολη σοι Θ | εν σοι λιθον επι λιθον 33 | ^{ut txt, sed επανω loco επι 579} • 45 ^{και τους αγοραζοντας C Ψ | και αγοραζοντας f¹³ 2542} • 46 ^{ut txt et εστιν Θ} • 20,1 ^{ut txt, sed hab.} οι γραμματαις και οι αρχιερεις f¹³ • 3 ^{λογον ενα A K al} • 5 ^{διελογισαντο f¹³} • 6 ^{πας ο οχλος 1424 | ut txt, sed pon. p.} ημας D • 10 ^{τω f¹ 2542} | ^{δωσωσιν 892 | ut txt, sed δωντες loco δε γεωργοι 579} • 19 ^{ut txt, sed Φαρισαιοι loco αρχιερεις C | ut txt, sed ειρηκεν loco ειπεν D} • 24 ^{οι δε εδειξαν et om.} τινος εχει N* | ^{οι δε ηνεγκαν προς αυτον δηναριον και ειπεν προς αυτους 579} • 26 ^{αυτου ρημα, pon. a.} επιλαβεσθαι D • 27 ^{επηρωτων f¹³} • 28 ^{ην N¹ 579} • 29 ^{επτα ουν αδελφοι ησαν παρ ημιν N¹} • 30 ^{και ο δευτερος ελαβεν την γυναικα και ουτος απεθανεν ατεκνος Θ} • 32 ^{δε παντων και η γυνη απεθανεν 33 | ut txt, sed add.} δε a. και L 1 • 33 ^{εν τη N*} • 34 ^{αποκριθεις, sed pon.} ο Ιησους a. ειπεν 33 • 36 ^{ut txt, sed pon. a.} εισιν N • 37 ^{bis prim.} ^{ton, sec. cf.} W • 41 ^{υιος Δαβιδ εστιν f¹³} • 42 ^{και αυτος γαρ Q} • 44 ^{hab.} αυτον καλει κυριον 1241 • 45 ^{τοις εαυτου μαθηταις Γ} • 47 ^{κατεσθιοντες P Ψ pc} • 21,5 ^{hab.} κεκοσμηται και αναθεμασιν ειπεν D • 6 ^{τωδε, sed pon. p.} αφεθησεται f¹ 33 1241 pc • 10 ^{ut txt et γαρ pc} • 11 ^{1 4 2 3 6 A*} | ^{1 4 5 2 3 6, sed εσονται f¹³} • 20 ^{ut txt, sed pon.} Ιερουσαλημ p. κυκλομενην D 579 • 25 ^{ηως ηχουσης W | ηχου 579} • 26 ^{ην εν τω ουρανω D*} • 30 ^{αφ εαυτων γινωσκετε οτι εγγυς ηδη 892 pc} • 31 ^{τοτε γινωσκειται N} • 35 ^{ως παγιν γαρ ελευσεται 1241} • 36 ^{κατισχυσате W} • 37 ^{hab.} ην δε διδασκων τας ημερας εν τω ιερω 070 • 22,4 ^{και τοις στρατηγοις του ιερου C} • 16 ^{απ αυτου D f¹³ | αυτω 579} • 17-20 ^{ut txt, sed αυτους L 579 | του W*} • 22 ^{ut txt, sed om.} μεν N* | ^{ut txt, sed pon.} μεν p. οτι D | ^{ut txt, sed pon.} μεν a. υιος 579 | οτι ο μεν ο υιος 1241 | οτι μεν υιος l 844 • 30 ^{καθησθαι B¹ | καθιεισθε 892 | hab.} επι θρονους δωδεκα f¹³ | ^{δωδεκα, sed pon. p.} θρονων 2542 • 34 ^{πριν Q | εως οταν pc | ut txt, sed pon.} με p. απαρνηση Q Ψ f¹ • 37 ^{ut txt, sed pon. a.} γαρ T • 42 ^{παρενεγκα, sine acc.} N | ^{ut txt, sed cf.} D • 43/44 ^{εγενετο δε, sed. cf. [43/44] om. f¹³} • 47 ^{καλουμενος Ιουδας f¹} • 48 ^{ut txt, sed om.} δε 579 • 54 ^{om., sed add.} αυτον p. ηγαγον Γ | ^{αυτω 070 | απο 0171 579} • 55 ^{αψαντων δε πυρ εν μεσω της αυλης και περικαθισαντων αυτων l 844 pc} • 61 ^{ut txt, sed pon. p.} αλεκτορα f¹³ | ^{απαρνηση με τρεις μη ειδεναι με l 844} • 64 ^{αυτον ετυπουν αυτον το προσωπον και A*} | ^{αυτου το προσωπον ετυπον αυτον και D | ut txt, sed pon. p.} επηρωτων N | ^{επηρωτων αυτον λεγοντες, sed cf.} N • 68 ^{και εαν 2542 l 844 | ut txt, sed απολυσητε loco αποκριθητε 2542} • 71 ^{χρειαν εχομεν μαρτυρων D} • 23,2 ^{2 1 3, sed φορον A K | ut txt, sed δουναι 1241} • 6 ^{την Γαλιλαιαν D} • 8 ^{ικανου χρονου et pon.} θελων p. γαρ N W f¹ al | ^{ut txt, sed pon.} εξ ικανων χρονων p. αυτον D | ^{πολλα, sed pon. p.} περι αυτου f¹³ • 10-12 ^{ut txt, sed pon.} και p. δε 070 • 14 ^{om.} ων κατηγορειτε κατ αυτου D • 15 ^{ut txt, sed ανεπεμψαν 070 | ut txt, sed υμας loco ημας et om.} γαρ 579 • 16 ^{αναγκην δε ειχεν κατα εορτην απολυνει αυτοις ενα Θ Ψ | αναγκην δε ειχεν κατα εορτην απολυνει ενα αυτοις 892 pc} • 26 ^{ut txt, sed om.} τινα L 070 • 28 ^{hab.} ο Ιησους ειπεν προς αυτας D • 34 ^{ut txt, sed ειπεν loco ελεγεν πατερ A | ut txt, sed om.} δε f¹³ | ^{ut txt et βαλλοντες Θ} • 35 ^{αυτον και οι αρχοντες συν αυτοις f¹³ | ... ο χριστος υιος του θεου 070} • 38 ^{επ αυτω γεγραμμενη γραμμασιν ελληνικοις και ρωμαικοις και εβραιοις Ψ f¹³ 33 | ο βασιλευς των Ιουδαιων ουτος εστιν D} • 42/43 ^{ελεγεν τω Ιησου μνησθητι μου κυριε οταν ελθης εν τη βασιλεια σου και ειπεν αυτω αμην λεγω σοι 070} • 44 ^{ut txt, sed om.} ην 070 • 45 ^{εσκοτισθη δε ο}

¶ 12 κ1 Ἰησους, *pon. p.* ηγειρεν ἡς* | ο Ἰησους, *sed pon. p.* ηγειρεν ἡς 579 • 2 ὥhab. και
 διηκονει Μαρθα D Θ • 9 ἰ 2 4 5 7 8 ρ66† | 1 2 4 6-8 f13 | 1-5 7 8 0250 579 | ἐκ νεκρῶν
 ο Ἰησους A 33 *pc* • 12 ὥhab. οτι Ἰησους ερχεται A L 33 1241 | 844 *al* • 18 ὡt txt, *sed*
add. και α. ο οχλος B2 • 22 ὡt txt, *sed pon. p.* ελκυσα D | και παλιν Ανδρεας
 και ο Φιλιππος W | και παλιν Ανδρεας και Φιλιππος και 33 | Ανδρεας τε και
 Φιλιππος (Φιλιπος Ἑ?) Θ • 25 ὡt txt, *sed της διακονισει* 579 • 30
 ὡt txt, *sed* και ειπεν ο Ἰησους L • 32 ὡt txt, *sed pon. p.* ελκυσα D • 34 ὡm. ουν αυτω 33 • 35
 μεθ ἡμων Δ* • 40 ὡt txt, *sed* ἐπιστρεψουσι f13
 ¶ 13,2 Ἰδα Σεμιωνος Ἰσκαριωτη W | Ἰουδας Σιμων ο Ἰσκαριωτης 579 • 10 ὡt txt, *sed*
 ποδας νιψασθαι μονον 1424 | ὡt txt, *sed η loco* ει K • 19 ὡt txt, *sed* ὅταν γεννηται πιστευητε C |
 πιστευσεται εαν γεννηται 579 • 24 ὡt txt, *sed η loco* ειη Θ • 25 ὡt txt, *sed* ὅτι πεσων ουν 579
 • 26 ὡt txt, *sed* και ειπεν 1241 | ὡt txt, *sed* δω L | ὡt txt, *sed* ὅπως 579 | και ψας το ψωμιον
 ρ66† | ὡt txt, *sed* Ἰουδας Σιμων ο Ἰσκαριωτης 579 • 33/34 ὡhab. και καθως ειπον τοις
 Ἰουδαιοις ζητησετε με και ουχ ευρησετε και οπου loco ζητησετε ... οπου 1241 • 36
 ὡt txt, *sed* ὕστερον δε μοι ακολουθησεις D • 37 ὡt txt, *sed* νυν ακολουθησαι L
 ¶ 14,5 ὡt txt, *sed* την οδον οιδαμεν D | ὡt txt, *sed pon. p.* δυναμεθα p. ειδεναι ἡς | ὡt txt, *sed pon.*
 δυναμεθα p. οδον K • 7 ὡt txt, *sed* εμε ἡς D* | ὡt txt, *sed* εγνωκεται W | ὡt txt, *sed* ὅταν
 ειδητε L | εγνωσεσθαι 579 • 10 ὡt txt, *sed* ὡς p. υμιν f13 | om. B* • 16 ὡt txt, *sed* ειν τον αιωνα μεθ
 υμων D • 17 ὡt txt, *sed* bis prim. αυτο, *sec.* αυτον ἡς 2 W Ψ • 26 ὡt txt, *sed* pon. p. ειπον 33 • 31
 ὡt txt, *sed* ἔδωκε μοι ο πατηρ εντολην et om. καθως I | ὡt txt, *sed* ἔδωκεν μοι εντολην ο πατηρ 565
 ¶ 15,2 ὡt txt, *sed* πλειω ἡς • 3/4 ὡt txt, *sed* μεινιητε, *sed pon. a.* εν εμοι 33 • 8 ὡt txt, *sed* γινεσθαι 579 • 11
 ὡt txt, *sed* pon. p. εμη 0250 | ὡt txt, *sed pon. p.* εμη 33 • 13 ὡt txt, *sed* εαυτου 579 *pc* • 25 ὡt txt,
sed κοσμῳ loco νομῳ ἡς*
 ¶ 16,3 ὡt txt, *sed* ποιησωσιν εις υμιας 33 • 10 ὡt txt, *sed pon. p.* υπαγω p. οτι Ψ • 13 ὡt txt, *sed*
 την αληθειαν Ψ 068 f13 ρ† | ὡt txt, *sed* pon. παση p. εν Θ | ὡt txt, *sed* πασιν 579 • 16 ὡt txt, *sed*
 οτι υπαγει προς τον πατερα Ψ | και εγω υπαγω προς τον πατερα 33 • 18 ὡt txt, *sed* τη λεγει Θ
 • 19 ὡt txt, *sed* δε ο Θ 579 | 844 | ὡt txt, *sed* περὶ τουτου ερωταν Θ • 22 ὡt txt, *sed om.* νυν μεν 1424 | ὡt txt,
 ὡt txt, *sed* εζητε L • 23 ὡt txt, *sed* εαν N | ὡt txt, *sed* εαν D* Ψ | ὡt txt, *sed* δωη 33 • 25 ὡt txt, *sed* ὡt txt,
 λεγουσιν οι μαθηται αυτω ἡς*
 ¶ 17,1 ὡt txt, *sed* και ο υιος C2 • 2 ὡt txt, *sed* δωσει αυτω I • 4 ὡt txt, *sed add.* σου p. εργον W • 5 ὡt txt,
 σου προ του τον κοσμον γενεσθαι D2 • 7 ὡt txt, *sed* ἔδωκες B • 8 ὡt txt, *sed* ἔδωκες B • 11 ὡt txt, *sed*
 ἔδωκας N • 12 ὡt txt, *sed* ὡς ἔδωκας μοι C3 | ὡt txt, *sed* ο loco w ἡς | ὡt txt, *sed* ἔδωκας C* 579
 • 13 ὡt txt, *sed* hab. επ αυτοις f13 • 22 ὡt txt, *sed om.* εν p. ημεις ἡς* • 24 ὡt txt, *sed* ου Θ
 ¶ 18,4 ὡt txt, *sed* hab. ο δε Ἰησους ειδως f13 • 7 ὡt txt, *sed* ηρωτησεν 33 • 10 ὡt txt, *sed* το ωπιον αυτου
 ρ66† *pc* • 13-24 ὡt txt, *sed* vs 13a. 24. 13b. 14-23 *pc* • 17 ὡt txt, *sed* 3-6 1 2, *sed add.* αυτω p. ουν W
 • 18 ὡt txt, *sed* 4 5 1-3 f13 | ὡt txt, *sed om.* ο W | ὡt txt, *sed pon.* εστως p. Πετρος 565 • 22 ὡt txt,
 υπηρετων παρεστως Θ | των παρεστηκοτων υπηρετων ἡς 700 • 27 ὡt txt, *sed* ο Πετρος, *sed pon.*
 α. ηρηνησατο f13 • 33 ὡt txt, *sed* hab. εις το πραιτωριον ο Πιλατος παλιν N Ψ • 34 ὡt txt, *sed* ειπεν et
 hab. αλλος loco αλλοι N | ὡt txt, *sed* ειπεν ρ66 • 39 ὡt txt, *sed* απολυω W | απολυση ημιν
 0109* • 40 ὡt txt, *sed* hab. παλιν λεγοντες παντες Ds
 ¶ 19,1 ὡt txt, *sed* ο Πιλατος λαβων τον Ἰησουν L 33 579 *pc* • 4 ὡt txt, *sed* ὅταν αυτω ουχ ευρισκω αιτιαν
 f13 | αυτω αιτιαν ουχ ευρισκω 579 | ὡt txt, *sed pon.* αιτιαν α. ουδεμιαν ἡς | ὡt txt, *sed*
 αυτον ρ66 • 10 ὡt txt, *sed* 6 2 3 5 1 Ψ* • 11 ὡt txt, *sed* hab. απεκριθη ο Ἰησους και ειπεν αυτω f13
 • 12 ὡt txt, *sed* ἔκρανγαζον 579 • 14 ὡt txt, *sed* οσει Ds | ὡt txt, *sed* οσει N Δ f13 565 1241 | 844
 • 15 ὡt txt, *sed* οει δε κρανυγασαν Α | ὡt txt, *sed om.* εκεινι 33 | 844 • 16 ὡt txt, *sed* παραλαβοντες δε του

Ἰησούν 700 | *ut txt, sed παραλάβον* L | *ut txt, sed om.* οὐν 892^s | *ῥ* και ηγαγον εις τον
 πραιτωριον Γ | απηγαγον επιθεντες τον σταυρον αυτω l 844 • 17 *ῥ* αυτου τον
 σταυρον D^s l 844 | *ut txt, sed αυτω* B 33 579 | *ut txt, sed pon.* εαυτω p. σταυρον f¹ 565
pc • 25 *ῥbis prim.* Μαρια, *sec.* Μαριαμ L • 28 *ῥ* ιδων Ιησους 892^s | *ῥ*τα παντα 579 |
*ῥ*πληρωθη, *sed pon. p.* γραφη 565 • 29 *ῥut txt, sed* και οξους *loco* του οξους *ei*
 περιτηθεντες 579 • 31 *ῥ4-14* 1-2 D^s • 38 *ῥhab.* ... ινα αρη το σωμα του Ιησου. (39)
 ηλθεν δε και κτλ Af¹
 ¶ 20,1 *ῥ*Μαριαμ, *sed pon.* ερχεται a. Μαριαμ 33 | *ῥ*απο της θυρας, *sed om.* εκ f¹ 565 • 5/6
*ῥ*τα οθονια κειμενα, *sed add.* μονα p. κειμενα Ψ • 11 *ῥut txt, sed pon.* εξω a. προς 579
 • 14 *ῥut txt, sed add.* δε p. ταυτα L • 16 *ῥ*και προσεδραμεν αμεσθαι αυτου f¹³ • 21 *ῥut*
txt, sed pon. p. παλιν f¹ 565 • 23 *ῥ*αφεοντα L • 31 *ῥ*αιωνιον αιωνιον C⁸
 ¶ 21,3 *ῥ*και ηλθον P • 6 *ῥ*ισχυσαν, *sed pon. p.* αυτω W • 14 *ῥ*ο Ιησους, *sed pon. p.*
 μαθηταις L • 18 *ῥ*αλλοι ζωουσιν (-ωσιν C2) σε N C2 | *ῥut txt, sed add.* σε p. οισει A |
 εισι οπου συ Θ | *ut txt, sed αποιση* 892^s • 24 *ῥ* 4 2 3 33

ACTUS APOSTOLORUM

¶ **Inscriptio:** πραξεις, *sed secunda manu* N | αρχη συν θεω αι πραξεις των αποστολων 1241 | πραξεις των αγιων αποστολων συγγραφεις παρα του αποστολου και ευαγγελιστου Λουκα 614 | αι πραξεις των αγιων αποστολων 1505 1739^s | πραξεις των αγιων αποστολων συγγραφεις παρα του αγιου Λουκα του αποστολου και ευαγγελιστου 1704 | *ut txt, sed secunda manu* B | *ut txt, sed* πραξεις D
¶ 1,7 °ο δε ειπεν προς αυτους C^{vid} • 10 °εσθητι λευκην 1739^s • 13 °*ut txt, sed om.* και α. Ιακωβος D • 26 °αυτης 1739^s
¶ 2,1 °απαντες οι αποστολοι 614 | °om. N* • 3 °εκαθισεν δε C* • 6 °και οτι 2495 • 7 °απαντες N* | °προς αλληλους; *sed om.* λεγοντες 33 | προς αλληλους, *sed pon. a.* λεγοντες Ψ *pc* • 12 °διηπορουν αλληλοις 33 • 14 °προτερον, *pon. p.* αυτου E • 17 °μετα ταυτα εν ταις εσχαις ημεραις C *pc* • 30 °κατα σαρκα αναστησαι τον χριστον *et add.* τε *p.* κατασιν 36 *pc* | το κατα σαρκα αναστησαι τον χριστον 33 | και D^c • 33 °*hab.* τουτο νυν ο βλεπετε και ακουετε υμεις Ψ • 38 °*bis prim.* *ut txt, sec. hab.* ημων C • 43/44 °εν Ιερουσαλημ φοβος τε ην μεγας επι παντας 326 | εν Ιερουσαλημ φοβος δε ην μεγας επι παντας 2495 | 2-5 2495 • 47/3,1 °τη εκκλησια. Πετρος δε 1505
¶ 3,12 °τουτο πεποιηκοσιν 0236^{vid} • 13 °απολυνει αυτον D^c • 17 °το πονηρον D^c • 21 °*hab.* παντων των προφητων αγιων αυτου απ αιωνος 614 | αυτου προφητων D^{2 pc} | αυτου των απ αιωνος προφητων 33^{vid} • 22 °*hab.* Μωυσης ειπεν μεν προς τους πατερας ημων 2495
¶ 4,1 °ταυτα τα ρηματα E • 3 °επειβαλοντες *et °ut txt D** • 4 °*hab.* και αριθμος (+ τε D*) εγενηθη D • 5 °συνηχθησαν οι αρχοντες και οι πρεσβυτεροι και D^c • 24 °ο θεος, *sed hab.* κυριε loco συ 33 • 25 °*ut txt, sed* εν πνευματι αγιω *et add.* δια *p.* ο 945 • 32 °*bis prim.* η, *sec. ut txt D¹* • 34 °*ut txt, sed pon. a.* τις B
¶ 5,4 °ποιησαι πονηρον D* • 8 °*ut txt, sed pon.* Πετρος *a.* προς 36 | *ut txt, sed add.* ο *a.* Πετρος 1739 • 19 °ανεωξεν D • 24 °ιερεις και ο *et hab.* οι loco ο τε E | ο αρχιερεις και ο *et hab.* οτε loco ο τε 1505 • 28 °*hab.* ουχ Ψ • 32 °μεν αυτου Ψ | εσμεν εν αυτω 1891 | *ut txt, sed pon. p.* μαρτυρες A • 33 °εβουλευσαντο 1175 1241 • 34 °3 4 2 *pc* | τους αποστολους εξω βραχyu D • 36 °μεγαν, *sed pon. p.* εαυτον A^c E 36 614 *pc*

ἡ ἀντιθέσις αὐτοῦ δι' αὐτοῦ D¹ • 37 ἴκανον, *sed pon.* α. λαών E Ψ 33 614 *pc* | πολὺ C • 38 Ἐδελφοί D² • 41 Ὡς ἔστιν *sed pon.* κατηξίωθησαν α. ἀτιμασθῆναι D
¶ 6,3 ὁμ., *sed cf.* D • 13 Ἰαλὼν ῥήματα βλάσφημα 33 36 *pc* | ῥήματα λαών A D |
ὦς ἔστιν *sed pon.* p. τοποῦ 38 *pc*
¶ 7,11 ὅλης τῆς γῆς Αἰγύπτου D² | ὅλην γῆν Αἰγύπτου 945 1505 1739 • 19 Ὡς ἔστιν *sed pon.* εκέστη p. αὐτὸν 81 1175 • 26 Ὑποτάσσεν 945* • 29 Ἐφύλαξεν δὲ E • 30
μετὰ ταῦτα πληρωθέντων αὐτῶ ἐτη D^c • 31 Ἐθαύμασεν, *sed pon.* α. ἰδὼν 33 • 37
αὐτοῦ ἀκουέσθε D* | αὐτοῦ ἀκούετε 1175 • 43 ὁ *hab.* ἡμῶν 614 1505 • 51 Ὡς
καρδίαις Ψ • 56 ἠνεώγημένους D*
¶ 8,17 Ἐπετίθεισαν C • 24 ὁ *hab.* πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ ἐμοῦ 33 • 27 ὁ *hab.* οὗτος Ψ | ὁ *hab.*
ὡς 33 • 31 Ὁδοῶνται B* • 33 Ὡς Ψ
¶ 9,19 Ἐνίσχυσεν 345 • 25 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 6 81* | αὐτοῦ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ 1175
• 27 Ὡς κυρίου Ἰησοῦ 104 • 28 Ὡς ἔστιν *sed hab.* ἐκπορευόμενος καὶ εἰσπορευόμενος 81
• 30 Ὡς 614 *pc* • 31 Ὡς ... -σαι πασαι ... εἶχον ... -μενοι κ. -μενοι ... -θύνοντο
E | Ὡς ἔστιν *sed* εἶχον εἰρηνὴν οἰκοδομοῦμενοι καὶ πορευόμενοι τῷ φόβῳ τοῦ θεοῦ καὶ
ὅτι *loco* εἶχεν ... καὶ τῇ Ψ • 32 Ἐν Λυδῶν D*
¶ 10,12 καὶ ἐρπετα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία E | καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἐρπετα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς
36 | Ὡς ἔστιν *sed add.* τὰ α. ἐρπετα 945 1739 • 16 Ὡς *παλιν, sed pon.* p. ἀνελημφθῇ D
• 19 Ὡς *ζητούντες* E* • 21 Ὡς ἀπεσταλμένοις ὑπο Κορνήλιου 1505 • 24 Ὡς ἐληλθάν ἡ C
• 28 Ὡς ἔστιν *sed* ἐπεδείχθη D • 30 Ὡς τετάρτης ἡμέρας μετὰ τῆς ἀρτί ὥρας D |
ἠνέστησαν τὴν ἐνάτην τε προσευχομένοι D* • 33 Ὡς παρακαλῶν εἰσελθεῖν πρὸς ἡμᾶς D*
• 41 Ὡς καὶ συνανέστραφθημεν D | Ὡς ἡμερῶν μ' E • 45 Ὡς πνεύματος ἁγίου D* • 47 Ὡς 1 3
E* | 1 3 2, *sed* τι 1175
¶ 11,2 Ὡς ἱεροσόλυμοι, *sed cf.* D • 3 Ὡς *bis* -ἐν, *sed pon.* ἐισηλθεν α. καὶ συνεφάγεν L 33 | Ὡς
ἔστιν *sed pon.* ἐισηλθες α. καὶ συνεφάγες E Ψ 38 • 9 Ὡς ἀπεκρίθη δὲ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου
ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσα 33 • 12 Ὡς ἔστιν *sed* διακρίνοντα B* E Ψ • 19 Ὡς ἀπὸ Στεφάνου
D¹ • 25/26 Ὡς οἱ τινες παραγενομένοι ἐν αὐτῷ ὅλον συναναχθῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ
διδάξαι ὄχλον ἵκανον χρηματίζεται πρῶτος ἐν Ἀντιόχειᾳ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς
D² | πρῶτον, *sed cf.* D* | Ὡς ἔστιν *sed cf.* D² • 28 Ὡς ἐσημαίνει Ψ
¶ 12,5 Ὡς πολλὴ δὲ προσευχὴ ἦν ἐν ἐκτενείᾳ ἀπὸ D² • 6 Ὡς προσεγεν, *sed pon.* p. αὐτοῦ 1241
• 17 Ὡς σιγᾶν ἐισηλθεν καὶ D²
¶ 13,4 Ὡς *illeg.* C* • 6 Ὡς διελθόντων δὲ αὐτῶν D² | Ὡς ὀνοματὶ καλούμενον Βαρισησὺν D² • 7
Ὡς συγκάλεσάμενος ἐξῆλθεν D² • 8 Ὡς ὅτι ἡδεῶς αὐτῶν ἤκουεν E • 17 Ὡς *hab.* ἐν τῇ
Αἰγύπτῳ Ψ • 22 Ὡς ἔστιν *sed om.* τὸν D • 23 Ὡς ἔστιν *sed add.* τὸν α. Ἰησοῦν D • 25 Ὡς ἔστιν
sed με 33 • 31 Ὡς ἔστιν *sed pon.* p. εἰσιν B 36 • 33 Ὡς τοὺς τέκνοις ἡμῶν Ψ *pc* | Ὡς τὸν κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν 614 • 38 Ὡς διὰ τοῦτο, *sed om.* ὑμῖν 1175 • 39 Ὡς παρὰ τῷ θεῷ 614 • 41
Ὡς ἐσίστηεν 614 • 42 Ὡς ἔστιν *sed pon.* παρεκαλῶν p. σαββατοῦ 36
¶ 14,1 Ὡς πρὸς αὐτοὺς, *sed pon.* p. λαλῆσαι E • 9 Ὡς ἔστιν *sed add.* οὐκ p. οὗτος B • 10
Ὡς σοὶ λέγω ἐν ὀνοματὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ E | ἐν τῷ ὀνοματὶ τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ Ψ | σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνοματὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 6 36 1175 *al* | σοὶ
λέγω ἐν τῷ ὀνοματὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ 33 | σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνοματὶ κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ 614 | Ὡς εὐθεὶς παραχρησάμενος ἀνηλλάτο D¹ • 15 Ὡς *om.* καὶ ἡμεῖς 345 • 17
ἔσαντον, *sed pon.* p. ἀφῆκεν D • 19 Ὡς τινες ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι E |
Ὡς καὶ διαλεγόμενοι αὐτῶν παρρησία ἐπέσαν (ἀνεπ- 326) τοὺς ὁχλοὺς ἀποστῆναι
ἀπ' (- 326) αὐτῶν λεγόντες ὅτι οὐδὲν ἀληθές (-θεῖαν 104) λεγούσιν ἀλλὰ παντὶ

ηευδοντα C 104 326 • 20 ¹hab. κυκλωσάντων δε αυτον των μαθητων αυτου E • 27
 'ο θεος εποιησεν αυτοις μετα των ψυχων αυτων D*
 ¶ 15,2 ¹πως κριθωσιν επ αυτων D¹ | ¹πως κριθωσιν επ αυτων, pon. p. τουτου 614 pc
 • 4 ¹παρεδοθησαν μεγαλος D* • 7 ¹αναστας Πέτρος εν πνευματι αγιω 614 | ¹εν ημιν
 εξελεξατο ο θεος Ψ • 8 ¹επ αυτους, sed pon. p. αγιον Ψ • 11 ¹hab. του κυριου ημων
 Ιησου Χριστου 33 • 16 ¹κατεστρεμμενα B • 17/18 ¹ut txt, sed add. παντα p. ταυτα
 1739 • 23 ¹δια χειρων αυτων ταδε 33 | ¹δια χειρος αυτων επιστολην περιεχουσα ταδε
 C • 33 ¹εδοξεν δε τω Σιλα επιμειναι αυτους C | ¹εδοξε δε τω Σιλα επιμειναι αυτοθι
 945 • 40 ¹ut txt, sed om. του D*
 ¶ 16,1 ¹hab. γυναικος τινος πιστης Ιουδαιας pc • 3 ¹τον πατερα αυτου απαντες
 οτι Ελλην 614 1505 pc | ¹ut txt, sed παντες φ⁷⁴ C • 7 ¹του Ιησου Ψ • 9 ¹ut txt, sed
 om. δια a. της C • 11 ¹τη δε επαυριον αχθεντες D* | ¹ut txt, sed αναχθεντος 33 • 17
¹κατακολουθουσιν φ⁴⁵ | ¹ευαγγελιζοντες D* • 18 ¹το, sed cf. D • 24 ¹αυτων
 ησφαλισαντα D* • 28 ¹1/2 φ⁷⁴ Ψ • 32 ¹ut txt, sed om. του a. κυριου D • 39 ¹ελθοντες
 εις την φυλακην παρεκαλεσαν αυτους εξελθειν ειποντες ηγνοησαμεν τα κατ υμας
 οτι εστε ανδρες δικαιοι και εκ ταυτης της πολεως εξελθετε μη πως επιστραφωσιν
 παλιν οι επικραζαντες καθ υμων 614 pc
 ¶ 17,1 ¹κατηλθον και εις Απολλωνιδα κακειθεν D¹ • 3/4 2 Η 614 1505 pc • 13 ¹ο λογος
 του θεου κατηγγελη εις Βεροιαν επιστευσαν και ηλθον D² | ¹ut txt, sed τασσοντες D* |
¹ut txt, sed pon. p. τους οχλους Ψ • 16 ¹θεωρουντες 614 • 19 ¹μετα δε ημερας τινας
 επιλαβομενοι αυτου εγαγον αυτον επι τον Αρειον παγον πυνθανομενοι και D¹ | ¹μετα
 δε ημερας τινας επιλαβομενοι τε αυτου επι τον Αρειον παγον εγαγον 614 pc • 20
¹φερει Ψ • 23 ¹ut txt, sed τουτον 81 • 25 ¹τι αυτος ουτος διδους D² • 27 ¹ut txt, sed om.
 τον 1505 | ¹hab. ουκ απο μακραν ενος εκαστου υμων υπαρχοντα Ψ
 ¶ 18,1 ¹ut txt, sed add. δε p. μετα φ⁴¹ • 2 ¹τεχεναι Η* | ¹δια τε το τεταχθεναι 1175 |
¹αυτοις ο Παυλος D¹ • 3 ¹ειργαζοντο B² • 19 ¹τω επιοντι σαββατω κακεινος
 614
 ¶ 19,1/2 ¹ut txt, sed δε loco τε 1739 • 9 ¹των εθνων E | ¹τινος απο ωρας πεμπτης εως
 ωρας δεκατης 614 pc • 16 ¹3 4 1 2, sed εις D | ¹και κυριευσας Ψ | ¹om. αμφοτερων
 ισχυσεν κατ Ψ • 20 ¹ο λογος του θεου ηυξανεν και ισχυεν E | ¹ο λογος του κυριου
 ηυξανεν και ισχυεν (-σεν Ψc) σφοδρα Ψ • 25 ¹ουτος συναθροισας και 1505 • 27
¹ιερας Αρτεμιδος Ψ | ¹hab. αλλα καθερισθαι μελλει D • 28 ¹και δραμοντες εις το
 ιδιοδον 614 • 30 ¹του Παυλου δε Η² | ¹δε του Παυλου, pon. p. βουλομενου D
 ¶ 20,4 ¹μεχρι της Ασιας D | ¹ωσει πατρος 1175 • 6 ¹ου και Ψ • 14 ¹συνεβαλλον Η*
 • 15 ¹και μειναντες εν Τρωλυσι et om. D | ¹μεινοντες εις το Γυλλιον et om. Ψ • 18
¹ομου οντων αυτων A • 23 ¹μενουσιν μοι εν Ιεροσολυμοις D | ¹με μενουσιν εν
 Ιεροσολυμοις 614 • 24 ¹ουδενος λογον εχω ουδε ποιουμαι την ευχην 33 | ¹το
 τελειωσαι C • 29 ¹δε οίδα Η²
 ¶ 21,13 ¹απεκριθη τε ο Παυλος και ειπεν 323 • 20 ¹ειπεν τε 33 | ¹τουτου D* • 22
¹δει (+ το Dc) πληθος συνελθειν ακουσονται γαρ D Ψ Η | ¹δει συνελθειν πληθος
 ακουσονται Η* C² • 24 ¹ζηρυνται D* • 31 ¹hab. και ζητουντων D* | ¹συνεχεται 1175
 ¶ 22,20 ¹τη αναρρησει 33
 ¶ 23,6 ¹illeg. C* • 9 ¹ut txt, sed add. εκ p. τινες C | ¹ut txt, sed om. τινες Ψ | ¹ut txt, sed
 γενοys loco μερους 945 • 10 ¹γενομενης, sed pon. p. σταςεως A | ¹ut txt, sed pon. p.
 σταςεως C • 12 ¹1 3 4 2, sed αναστροφην 1505 • 15 ¹παρακαλουμεν ποιησατε ημιν

το συνεδριον το συνεδριον *et om.* 348 • 17 ἁπαγαγετε Ψ • 25 ἔγραψε δε και επιστολην περιεχουσαν τον τυπον τουτον 2147 • 30 ἡab. εσεσθαι εις τον ανδρα εξ αυτων 33 | μελλειν εσεσθαι εξ αυτων 945 • 24,4 ἔσκωπτω Ψ • 12 ἑπιστασιαν 1175 • 13 ἔνυν, *sed pon. a.* δυνανται *al* • 16 ἔut txi, *sed pon. a.* συνειδησιν 374 • 20 ἔεν εμοι, *sed pon. p.* αδικημα 945 1739 1891 • 22 ἔut txi, *sed pon.* αυτους *p.* Φηλιξ Ψ | *ut txi, sed* ανεβαλλετο *et pon.* αυτους *p.* Φηλιξ 1505 | *ut txi, sed* αυτοις 81 • 24 ἡab. Ιησου Β | *ut txi, sed pon. a.* Χριστον 1505 • 25,5 ἔut txi, *sed pon. p.* εστιν 1739 1891 • 6 ἔut txi, *sed* πλειονας 374 Β | *hab.* ου πλειους ημερας οκτω 8 • 10 ἡδικηκως *et om.* ως 81 • 17 ἔut txi, *sed pon. p.* ενθαδε C 36 614 1505

26,1 ἔυπερ, *sed pon.* υπερ σεαυτου *p.* λεγειν Ψ | *ut txi, sed pon.* περι σεαυτου *p.* λεγειν 614 945 1505 1891 • 3 ἔπισταμενον 374 | *epistatēnos, sed pon. p.* μαλιστα 36 • 4 ἔut txi, *sed pon.* την εκ νεοτητος *p.* αρχης Ε • 7 ἔβασιλευ Αγριππα, *sed pon. p.* εγκαλουμαι 37 • 14 ἡab. φωνης λεγουσης προς με Ε 1175 • 31 ἔut txi, *sed pon. p.* πρασσει Ψ

27,2 ἔΘεσαλωνικων δε Αρισταρχου και Σεκουνδου 2147 • 5 ἔΛυστρα Α • 8 ἔΛασσαια 8* • 19 ἔτην θαλασσαν *pc* • 23 ἡab. ου εγω *loco* ου ... και 36 *pc* • 27 ἔπροσαγαγειν *pc* • 37 ἔως διακοσαι *pc* • 39 ἔδυναντο 614 • 28,2 ἔπροσελαμβανον 1505 • 7 ἔut txi, *sed pon. p.* φιλοφρονως 33 • 14 ἔηλθαμεν εις Ρωμην Α | ἔηλθομεν εις (+ την 1739) Ρωμην 048 066 33 1739 • 15 ἔεξηλθον 1739 • 21 ἔut txi, *sed* κατα *loco* περι 8 | *hab.* ουτε κατα σου γραμματα εδεξαμεθα Ψ • 23 ἔδιαμαρτυραμενοι 8*

AD ROMANOS

1,13 ἔουκ οιομε D* | ουκ οιμαι D • 29 ἔπορνεια πλεονεξια κακια Ρ • 31 ἔασπονδους, *sed pon. a.* ασποργους 33 • 32 Του συνηκαν *pc*

2,16 ἔut txi, *sed om.* δια 8*^{vid}

3,9 ἔπροεχομεθα περισσον Ψ | κατεχομεν περισσον 1505 | *ut txi, sed* προκατεχομεθα D² • 30 ἔπειδηπερ Κ

4,1 ἔ2-5, *sed* πατερα 1739

5,13 ἔελλογειτο 1505 • 18 ἔκαι δικαιομα F | ορθοσ (Ψ νωσ-) νωχτο: ιακ νανω:αρ

6,1 ἔεπιμεινωμεν 365 1739 | επιμεινωμεν L 33 630 • 12 ἔαυτου εν ταις επιθυμiais αυτου 33

7,8 ἔην, *sed pon. a.* νεκρα Κ • 23 ἡab. αντιστρατευομενον και αιχμαλωτιζοντα τω νομω του νοος μου τω οντι εν τοις μελεσιν μου Α

8,10 ἔεστιν, *sed pon. p.* νεκρον 629 *pc* • 11 ἔut txi, *sed* Ιησουν *loco* Χριστον I 249 | ἔut txi, *sed* αυτοι C*

23 ἔκαι αυτοι ημεις 630 • 32 ἔουδε νιου ιδιου F G | 38 ἔ5 2 I *et om.* ουτε υψωμα Ψ | *ut txi, sed* δυναμεις 374⁶

9,20 ἔut txi, *sed* μενουν Β • 26 ἔut txi, *sed* ερρηθη 1739

10,5 ἔ7 1-6, *sed* της *loco* την *a.* εκ *et om.* D* | ἔ7 1-6 *et hab.* αυτα 33* 1881 • 8 ἔτη γραφη, *sed pon. a.* λεγει F G • 9 ἔεν τω στοματι σου οτι κυριος Ιησους 81 I 249

11,6 ἔhab. vs. 6: ει δε χαριτι ουκετι εξ εργων ουκετι εστι χαρις επει το εργον ουκετι εστιν εργον 365 | *ut txi, sed pon.* γινεται *p.* χαρις 81 • 18 ἔκατακεκαυσαι 33 • 22 ἔχρηστοτητος 8

12,1 ἔut txi, *sed om.* τω 374⁶ | *ut txi, sed* κυριω 1881

13,9 Του ψευδομαρτυρησης Ρ | ου ψευδομαρτυρησεις, *sed pon. p.* επιθυμησεις 1505 • 11 ἔημας, *sed pon. a.* ηδη 33 • 12 ἔαποθεμενοι 1881 • 13 ἔερισι και ζηλω 1739 • 14 ἔτον κυριον ημων Ιησουν Χριστον 629

14,9 ἔut txi, *sed cf.* D*² | ἡab. Χριστος εξησεν και απεθανεν και ανεστη D*² • 13 ἔbis prim. hab. προσκομμα, *sec. hab.* εις *loco* η 365 • 18 ἔδοκιμοις, *sed pon. p.* ανθρωποις *pc* • 19 ἔφυλασσωμεν 629

15,18 ἔτολμησω λαλησαι τι 1505 • 23 ἔut txi, *sed pon.* απο πολλων ετων ως αν ουν *p.* προς υμας (vs 22) F • 29 ἔπληροφορίας D* • 32 ἔut txi, *sed add.* και *a.* συναναπαυσωμαι 33 | *ut txi, sed* συναναπαυσομαι 1881

16,2 ἔut txi, *sed* αυτου και εμου *loco* εμου αυτου 8 | *ut txi, sed add.* τε *p.* εμου Α | *ut txi, sed pon.* εμου *p.* αυτου 1739 1881 • 7 ἔut txi, *sed om.* οι 8* • 8 ἔΑπλιαν 365 1505 | Αμπλια 1739 • 23 ἔ[24] η χαρις του κυριου ημων Ιησου Χριστου μεθ υμων *et add.* [25-27] hic 630 | *ut txi, sed add.* [25-27] hic 8 Α

Subscriptio: προς Ρωμαιους ετελεσθη G

AD CORINTHIOS I

1,29 ἔαυτου θεου 8²

2,2 ἔut txi, *sed pon.* ειδεναι *p.* υμιν D • 4 ἔπειθοις ανθρωπινης σοφιας 630 | πειθοι σοφιας ανθρωπινοις λογοις 2495 | *ut txi, sed* λογος 8*

3,5 ἔαλλ οι 1881 • 10 ἔτεθεκα 1881*

4,2 ἔτι ζητειτε 8* • 11 ἔom. γυμνιτευομεν και Α* | γυμνιτευομεν Β* D* • 16 ἔκαθως εγω Χριστον 629

5,4 ἡab. Ιησου Χριστου του κυριου ημων 81

6,5 ἔσοφος ουδεις 1505 • 10 ἔουδε 374⁶ | *ut txi, sed pon.* ου μεθυστοι *p.* λοιδοροι 104

15 ἡab. vs 15: η ουκ οιδατε οτι τα σωματα υμων μελη Χριστου ποιησω μελη πορνης μη γεινοιτο η αρα ουν τα μελη του Χριστου ποιησω μελη πορνης μη γεινοιτο G • 19 ἡab. νας εστιν πνευματος του αγιου του εν υμιν εστιν 629

7,13 ἔαυτον ανδρα 8* • 17 ἔεμερικεν 374⁶ | *ut txi, sed pon. p.* κυριος Α | ἔut txi *et* ἔκυριος ο θεος G • 20 ἔεν, *sed hab.* ω *loco* η 1739 • 34 ἔμεμερισται 1241* | ἡab. ινα η σωματα αγια και πνευματι 629 • 38 ἔbis prim. *ut txi, sec.* εκγαμιζων 8² | *prim. om.* (h.t.), *sec. ut txi* F G 630

8,6 ἡab. ημιν δε *loco* αλλ ημιν 33 | ἔκαι εν πνευμα αγιον εν ω τα παντα 1881 • 7 ἔασθενησασα 1881 • 8 ἔ6-9 1-5, *sed* περισσευομεθα 1881 • 11 ἔκαι απολλυνται γαρ 104 | ἔαδελφος εν τη γνωσει 630 | *ut txi, sed om.* ση Β | *ut txi, sed om.* ο D² • 13 ἔbis prim. *ut txi, sec. om.* D*

9,10 ἔτης ελπιδος αυτου επ ελπιδι του μετεχειν 104 • 15 ἔουδεις μη κενωση 1175 • 20 ἡab. τοις Ιουδαιος Ιουδαιοις F | *om.* τοις υπο νομον ... νομον κερδησω L • 21 ἔκερδησω, *sed pon. p.* ανομους D | κερδανω 33

10,3 ἔut txi, *sed pon.* πνευματικον *p.* το C² • 4 ἔut txi, *sed om.* η *a.* πετρα F G • 9 ἔεξεπειρασεν 374⁶ | ἔαπωλλοντο 1881 | απωλυντο 374⁶ • 11 ἔτυπικως συνεβαινον Α Ψ • 13 ἔυμας, *sed pon. p.* υπενεγκειν D² • 17 ἔκαι ενος ποτηριου 629 • 19 ἔbis prim. *ut txi, sec.* 2 I D² • 23 ἔbis prim. μοι, *sec. om.* (h.t.) Ρ | *prim. ut txi, sec. om.* (h.t.) 33 | *prim.* μοι, *sec. ut txi* 1739

11,23 ἔαπο του θεου 365 • 29 ἔτου κυριου Ιησου Ψ | του κυριου, *sed hab.* αιμα *loco* σωμα 1241*

¶ 12,6 'και 1241^s | *ut txt, sed pon.* αυτος *a.* δε D F G | 'θεος εστιν ο ενεργων 1175 1505
 • 10 ^o*bis prim.* *ut txt, sec. om.* 1881 • 31 'ειτει (etei G) *et om.* και F G
 ¶ 13,8 'γνωσις καταργηθησονται N 33
 ¶ 14,5 'διερμηνευειν Ψ • 15 'προσευχωμαι 1175 | προσευχομαι N • 18 'περι *pc* • 19
 'ut *txt, sed hab.* πεντε λογους λαλομεν τω νοι μου ινα F G | *ut txt, sed pon.* *p.* θελω 33
 • 25 ^o*ut txt, sed pon.* ο θεος *p.* εστιν ϑ⁴⁶ • 31 'εκαστον παντες 1881 • 34/35 'υμων, *sed*
cf. ' D F G | 'ut *txt, sed cf.* ' D F G | 'υποτασσεσθαι, *sed cf.* ' D F G | 'υποταζεσθωσαν 1175 |
 'ut *txt, sed cf.* ' D F G • 37 'θεου εστιν *pc* | του θεου εστιν εντολη 1739^c 1881 • 38
 'αγνοειτε D* | ηγνοειται F G
 ¶ 15,24 'παραδιδοι B F G • 31 ^o*ut txt, sed pon.* *p.* εχω 326 • 52 'hab. *ερριπη loco* εν ριτη
 33 • 54/55 'ut *txt, sed om.* και 1739^{ms} | '6 2-5 I, *sed cf.* 'bis D*
 ¶ 16,2 'σαββατω N* • 6 'παραμεινω F G | 'ει και *et pon.* ινα *p.* παραμεινω D* • 17
 'ημετερον 1881 • 19 'Πρεσβυς ϑ⁴⁶
Subscriptio: προς Κορινθιους α' επληρωθη D* | ετελεσθη προς Κορινθιους α' F G |
 Παυλου αποστολου επιστολη προς Κορινθιους α' Ψ | τελος της προς Κορινθιους α'
 επιστολης εγγραφη εξ Εφεσου δια Στεφανα και Αχαικου και Φουρτουνατου 945

AD CORINTHIOS II

¶ 1,6/7 'ut *txt, sed pon.* και σωτηριας *a.* της ενεργουμενης *et* υπερ ημων *loco* υπερ υμων
 629 • 10 '12 I F G • 20 'ut *txt, sed om.* δι 0223 | *ut txt, sed en αυτω loco* δι αυτου 1881
 • 22 ^o*ut txt, sed pon.* *a.* σφραγισαμενος F G
 ¶ 2,3 'εν λυπην 1175 • 9 'υμων F G • 10 'ει τι κεχαρισμαι ο 33 | *ut txt, sed* ω D² P 1739
 1881 • 16 ^o*bis prim.* *ut txt, sec. om.* 1881 • 17 'ut *txt, sed add.* του *a.* θεου P 365
 ¶ 3,1 'συνστατικας D*
 ¶ 4,5 'ut *txt, sed pon.* *p.* κυριον F G | *ut txt, sed om.* κυριον P • 14 ^o*om.* τον κυριον 0243
 33 630 1739
 ¶ 5,4 'τουτω, *sed pon.* *a.* τω σκηνηι 104 • 5 'και, *sed om.* ο 33 • 6 'επιλημουντες F G |
 'απολημουμεν F G • 10 'hab. ειτε αγαθα ειτε φανυλα 1881
 ¶ 6,15 'Χριστω, *sed hab.* συμφωνη εις *loco* συμφωνησις F G • 16 'υμεις γαρ νας εστε
 θεου N² | υμεις γαρ εστε νας θεου 0209 | *ut txt, sed* υμεις 104
 ¶ 7,5 'εσχεν, *sed pon.* *p.* ανεσιν ϑ⁴⁶ F G | *ut txt, sed pon.* *p.* ανεσιν C 33 • 11 'ut *txt, sed*
hab. ημιν *loco* υμιν ϑ⁴⁶
 ¶ 8,7 'υμων εις ημας 33 • 16 'διδουντι 33 • 21 'θεου *pc*
 ¶ 9,4 'της καυχησης ταυτης *et om.* ταυτη Ψ
 ¶ 10,8 ^o*hab.* εαν τι γαρ και περισσοτερον τι 0209 | 'ημων 0209 | ημιν, *sed pon.* *p.*
 εδωκεν P Ψ 629 1505 1881 *pc*
 ¶ 11,3 ^o*ut txt, sed* απλοτητος 326 | *hab.* απο της αγνοτητος και της απλοτητος D² • 23
 'ut *txt, sed* περισσευοντως *loco* περισσοτερω 0243 1739 1881 • 32 'θελων, *sed pon.* *p.*
 Δομασκηνον F G 1739
 ¶ 12,7 ^o*ut txt, sed om.* υπεραιρωμαι 1881* • 12 'και εν σημειοις 1505 | και σημειοις F G
 • 21 'ελθοντα με ταπεινωση ο θεος προς υμας 1881 | ελθοντα με προς υμας ταπεινωσει
 ο θεος μου D¹
Subscriptio: προς Κορινθιους β' επληρωθη D | ετελεσθη προς Κορινθιους β' (- G) F G |
 Παυλου αποστολου επιστολη προς Κορινθιους β' Ψ | προς Κορινθιους β' εγγραφη απο
 Φιλιππων δια Τιτου και Βαρναβα και Λουκα 1739^c

AD GALATAS

¶ 1,8 'ευαγγελισεται υμιν 104 | ευαγγελισηται ημιν 1241^s | ημιν ευαγγελιζεται
 1739* | υμιν ευαγγελιζεται 0278 | ευαγγελιζητε υμας D*
 ¶ 2,14 'ουκ Ιουδαικος ζης 6 630 1739 *pc*
 ¶ 3,10 'ut *txt, sed om.* πασιν 1505 • 14 'Ιησου Χριστου N • 21 'ut *txt, sed om.* του F G |
 '1-3 Ψ* • 26 'Ιησου Χριστου 1739 1881 *pc*
 ¶ 4,11 'εκοπισα ϑ⁴⁶*
 ¶ 5,1 'τη ελευθερια (+ ουν C²) Χριστος ημας ηλευθερωσεν (ελ- C*) στηκετε ουν C | τη
 ελευθερια Χριστος ημας ελευθερωσεν στητε ουν H | *ut txt, sed* Χριστος ημας *et pon.*
 ουν *p.* ελευθερια 614 • 19 'μοιχειαι F G | μοιχεια, *sed pon.* *p.* πορνεια 0278 • 20
 'ζηλους F G • 24 ^o*ut txt, sed hab.* κυριου *loco* Χριστου 1881
 ¶ 6,9 'εκκομην 1739* • 13 'περιτεμνημενοι F G • 15 'εν γαρ Χριστω Ιησου ουτε γαρ
 1739^c • 17 'κυριου μου Ιησου 1739
Subscriptio: προς Γαλατας επληρωθη D | ετελεσθη επιστολη προς Γαλατας F G

AD EPHESIOS

¶ 1,6 'εν F • 11 'εκκληθησαμεν F* • 16 'υμων, *sed pon.* *p.* ποιουμενος F G
 ¶ 2,4 ^o*ut txt, sed pon.* *a.* αγαπην 1881 • 13 ^o*hab.* αιματι Ιησου Χριστου 0278
 ¶ 3,1 ^o*om.*, *sed hab.* εν Χριστω *loco* του Χριστου 365 | *ut txt, sed hab.* κυριου *loco*
 Χριστου C | *ut txt, sed pon.* *a.* Χριστου 630 1881 *al* • 9 'δια Χριστου Ιησου 0278 • 18
 'hab. και βαθος και μηκος και υψος 1505 | *ut txt, sed pon.* και μηκος *p.* βαθος 326
 • 19 'πληροφορηθητε εις *et* 'ut *txt* 81 • 21 ^o*hab.* δοξα εν Χριστω Ιησου και τη
 εκκλησια D* F G
 ¶ 4,6 'υμιν 1739^c • 19 'πλεονεξιας 1241^s
 ¶ 5,17 'συνιοντες D* F G • 20/21 'Χριστου Ιησου D • 22 'υποτασσεσθωσαν, *sed pon.*
p. γυναικες Ψ | υποτασσεσθαι (-τασσεσθαι F), *pon.* *p.* γυναικες D F G • 25 'εαυτων, *sed*
pon. *a.* γυναικας P 629 1739 1881 2464 *pc* • 30 'εκ της σαρκος αυτου και εκ του
 σωματος αυτου K
 ¶ 6,8 'hab. οτι ο (- N*) εαν ποιηση εκαστος N | εκαστος ο εαν τι D² | *hab.* ο εαν τις
 ποιη εκαστος Ψ • 10 'αδελφοι, *pon.* *a.* εν κυριω A 0278
Subscriptio: ετελεσθη επιστολη προς Εφεσιους F G

AD PHILIPPENSES

¶ 1,14 'του θεου, *sed pon.* *p.* λαλειν D* • 16/17 'επεγειρειν P 81
 ¶ 2,11 'κυριος Ιησους κυριος A^c • 26 'ιδειν παντας υμας 075 • 30 'παρὰβουλευ-
 σαμενοι 075
 ¶ 3,6 'του θεου 0282 629 • 12 ^o*om.*, *sed add.* του *a.* Χριστου D² • 13 'ουπω, *sed pon.* *a.*
 εμαυτον 629 • 16 'το αυτο φρονειν και τω αυτω κανονι στοιχειν 629
 ¶ 4,13 'Χριστου F G • 18 'δε και 2495
Subscriptio: προς Φιλιππησιους επληρωθη D | ετελεσθη προς Φιλιππησιους F G

AD COLOSSENSES

¶ 1,2 'Κολασσαις, *ex inscriptione* ϑ⁴⁶ A | Κολοσσαας 1175 | 'και Ιησου Χριστου
 του κυριου ημων P • 4 'ut *txt, sed* εχητε 33 • 12 'θεω, *sed pon.* *a.* τω πατρι F G

• 16¹ τα τε C • 22¹ αποκαταλλαγητε φ⁴⁶ | απηκατηλλαξεν 0278 | απηλλαξεν 104

¶ 2,2¹ Χριστου 1739 | του θεου πατρος και του Χριστου 075 0208 0278 pc • 11¹ των αμαρτιων, *sed pon. p.* σαρκος 0278 • 20¹ ουν, *sed pon. p.* απεθανετε N*

¶ 3,4¹ μων B* • 6¹ hab. δια ο C*^{vid} • 7¹ αυτους F | τουτω 1241 • 16¹ ut txt, *sed pon.* τω θεω p. αδοντες 1175 • 17¹ του κυριου Ιησου Χριστου N² • 19¹ ταυτων, *sed pon. a.* γυναικας N² 075

¶ 4,8¹ γνω τα περι ημων N² • 12¹ πληροφορημενοι 1881 • 13¹ ut txt, *sed pon. a.* πολυν 365 • 15¹ ut txt et¹ αυτου F G | Νυμφαν et¹ ut txt 1739*

Subscriptio: προς Κολοσσαις επληρωθη D | ετελεσθη προς Κολοσσαις F G

AD THESSALONICENSES I

¶ 1,1¹ υμων 629 | απο θεου πατρος και κυριου Ιησου Χριστου D • 8¹ om. εν 1881 | αλλα N

¶ 4,1¹ ut txt, *sed om.* και 1505 • 10¹ ut txt, *sed add.* και p. αδελφους 0278 • 13¹ κεκοι-
μηνων F G • 18¹ πνευματος 1739^c

¶ 5,6¹ και υμεις Ψ • 27¹ αγιοις, *sed om.* πασιν 33 A

Subscriptio: προς Θεσσαλονικεις α' επληρωθη D | ετελεσθη προς Θεσσαλονικαιων α' F G

AD THESSALONICENSES II

¶ 1,4¹ καυχησασθαι F G | και καυχασθαι 1739

¶ 2,2¹ κυριου Ιησου 33 • 4¹ ινα θεον F G • 12¹ ut txt, *sed hab.* τη απωλεια loco τη αδικια 0278

¶ 3,3¹ ut txt, *sed pon.* ο κυριος p. δε N* • 4¹ ut txt, *sed* ποιησητε 33 • 14¹ ut txt, et¹ συναναμισγεσθε D² | και et¹ συναναμισγεσθαι et¹ hab. σημειουσθαι loco σημειουσθε D* | και et¹ συναναμιγνυσθαι (συναμιγ- F G) et¹ hab. σημειουσθαι loco σημειουσθε F G 0278 | ut txt et¹ συναναμιγνυσθε 1739 | και et¹ συναναμιγνοισθαι et¹ hab. σημειουσθαι loco σημειουσθε 2464

Subscriptio: προς Θεσσαλονικεις β' επληρωθη D | ετελεσθη (-σθαι F) προς Θεσσαλονικεις β' F G

AD TIMOTHEUM I

¶ 2,9¹ χριστιο F*

¶ 3,14¹ ταχι D²

¶ 5,20¹ δε, *sed pon. p.* αμαρτανοντας F G

¶ 6,9¹ διαβολου 629 • 17¹ τω 629

Subscriptio: προς Τιμοθεον α' επληρωθη D | επληρωθη επιστολη προς Τιμοθεον α' F G

AD TIMOTHEUM II

¶ 1,5¹ υπολαμβανων 365 | λαμβαν 1881 • 11¹ διακονος pc • 18¹ μοι, *sed pon. p.* οσα 629

¶ 2,3¹ συγκοπαθησον 1881*^{vid}

¶ 4,11¹ αναγαγε 1881*

Subscriptio: προς Τιμοθεον β' επληρωθη D | ετελεσθη προς Τιμοθεον β' F G

AD TITUM

¶ 1,5¹ επανρθωσης D* | διορθωσης F G

¶ 2,7¹ αφορια 81 • 11¹ ο σωτηριος C³

Subscriptio: προς Τιτον επληρωθη D | ετελεσθη επιστολη προς Τιτον F G | προς Τιτον Κρητων πρωτον επισκοπον εγραφη απο Νικοπολεως της Μακεδονιας 1739 1881

AD PHILEMONEM

¶ 5¹ 4 2 I 1881 • 7¹ πολλην εχομεν D² • 12¹ σοι δε αυτον τουτ εστιν τα εμα σπλαγχνα προσλαβου Ψ • 25¹ hab. η χαρις μεθ υμων loco vs 25 φ⁸⁷

Subscriptio: προς Φιλημονα επληρωθη D

AD HEBRAEOS

¶ 2,8¹ om. αυτω τα παντα φ⁴⁶

¶ 3,6¹ hab. το καυχημα μεχρι τελους της ελπιδος βεβαιαν 323

¶ 6,10¹ ην, *sed hab.* την αγαπην loco της αγαπης Ψ

¶ 7,11¹ αυτην, *sed hab.* ενομοθετητο loco νενομοθετηται 326 | ut txt, *sed hab.* επ αυτης γαρ ο λαος 365 • 14¹ περι ιερωσυνης ουδεν Μωυσης ελαλησεν C³ • 21¹ ut txt, *sed om.* εις τον αιωνα N*

¶ 8,4¹ ιερων ετερων et om. των a. προσφεροντων Ψ

¶ 9,11¹ γεναμενων φ⁴⁶ • 28¹ δια πιστεως, *sed pon. p.* απεκδεχομενοις 0278 69 pc

¶ 10,1¹ αυτων, *sed pon. loco* αυταις 365 pc • 2¹ ουν καν 365 • 34¹ εν ουρανω 945

¶ 11,32¹ και Σαμψω και D* • 37¹ επιρασθησαν επιρασθησαν D*

¶ 12,9¹ om. πολυ δε Ψ • 11¹ τε 630 • 18¹ ορει, *sed pon. p.* προσελθυθατε 69 pc • 25¹ ut txt, *sed add.* της a. γης 1175 • 28¹ λατρευομεν, *sed pon. p.* ευαρεστως Ψ

¶ 13,21¹ ut txt, *sed* αιωνας C* • 23¹ hab. υμων 629

Subscriptio: Παυλου αποστολου επιστολη προς Εβραιους εγραφη απο Ιταλιας δια Τιμοθεου al

EPISTULA IACOBI

Inscriptio: επιστολη Ιακωβου καθολικη 323 614 | καθολικη επιστολη Ιακωβου 945 | επιστολη καθολικη Ιακωβου 1505 | του αγιου αποστολου Ιακωβου καθολικη επιστολη 049 | επιστολη του αγιου αποστολου Ιακωβου καθολικη 69 | επιστολη Ιακωβου, e subscriptione N | ut txt, *sed secunda manu* B | επιστολη Ιακωβου Ψ 630 1241

¶ 1,12¹ υπομενειν C* • 17¹ ut txt, *sed* ουδε loco η Ψ • 19¹ ιστω N* | και εστως A* • 25¹ και 323 • 26¹ εν υμιν, *sed pon. a.* ειναι pc | αυτου 049

¶ 2,3¹ εκει και καθου ωδε C² | ut txt, *sed* και loco η C* • 5¹ ut txt, *sed add.* και a. τω 1241 • 10¹ τελεση 1739 | παισει 614 • 15¹ ει 33 • 16¹ και ειπη δε 2298

¶ 3,3¹ 2 I, *sed* υμιν 1241 • 5¹ μεγαλαχει φ²⁰ • 12¹ ουδε ουδε αλυκον 33 | ουτε μια πηγη αλυκον και P • 14¹ 3-5 I 2 N²

¶ 4,1¹ 4 5 I 3 2464 | ut txt, *sed pon.* μαχα p. υμιν 33 • 15¹ bis prim. ζησωμεν, *sec. ut txt* 323 1739

¶ 5,4¹ αποστερημενος 33 | εισελθλυθεν A 1852 • 7¹ καρπον τον N* | και τον 69 • 11¹ πολυεσπλαγχνος 614 • 16¹ ευξασθε 049 • 18¹ εδωκεν τον υετον N

EPISTULA PETRI I

Inscriptio: Πετρου επιστολη α', *sed secunda manu* B | επιστολη Πετρου α' Ψ 81 630 | επιστολη α' Πετρου 614 | του αγιου αποστολου Πετρου επιστολη καθολικη α' 049 | *ut txt, sed secunda manu* B

¶ 1,4 'εκ τοις ουρανοις 614 • 24° hab. ωσει B¹ |
¶ 2,13 'ανθρωπινη φυσηι pc • 19 'παρα θεω Ψ 33 | 'θεου αγαθην A* 33 • 21 'υμων ημιν 1505* | 'αποσειμπανων ρ72*

¶ 3,5 'hab. εκοσμου εαυτας αι ελπιζουσαι επι τον θεον υποτασσομεναι B • 7 'ποικιλης χαριτος C² • 12 'του εξολοθρευσαι αυτους εκ της γης 630 • 13 'γενεσθαι B* • 16 'εν τω Χριστω αγαθην 630 • 18 'περι των αμαρτιων υπερ ημων απεθανεν B* | υπερ αμαρτιων υπερ υμων απεθανε 1505 • 21 'ημας, *sed pon.* και ημας p. νυν B¹ | *ut txt, sed pon.* νυν p. υμας B

¶ 4,1 'παθοντος εν σαρκι υπερ υμων 049^c • 5 'ετοιμα κρινοντι C^{vid} | ετοιμας εχοντι κρινοντι 81 • 7 'ut txt, *sed hab.* προσευχην loco προσευχας 33 • 11 'ut txt, *sed επιχορηγει* Ψ • 14 'και της δυναμεως αυτου και το του θεου B* • 19 'ψυχας εαυτων 1852

¶ 5,2 'ut txt, *sed αναγκαστικως* 33 • 6 'επισκοπει υμων Ψ • 8 'καταπει 33 • 10 'καταρτισει υμας στηριξει σθενωσει θεμελιωσει 1739^{mg} • 11 'ut txt, *sed om.* το ρ72 0206^{vid}

EPISTULA PETRI II

Inscriptio: επιστολη Πετρου β' Ψ 630 1505 al | επιστολη καθολικη Πετρου β' 614 | του αυτου Πετρου αποστολου επιστολη β' 049 | *ut txt, sed secunda manu* B | *ut txt, e subscriptione* A

¶ 1,2 'Χριστου Ιησου 33^{vid} 81 623 • 4 '3 2 1 4 5, *sed* υμιν A | 3 2 1 4 5, *sed* υμων Ψ 1241 | 'της εν κοστω επιθυμιας φθορας 81 | την εν τω κοστω επιθυμιαν φθοραν ρ72 • 5 'ut txt, *sed* αυτω 049 0209 • 10 'τινα δια των καλων εργαων et 'ut txt et 'ut txt 623 2464 • 17 '7 8 1-3 7 8 C* | 7 8 1-5 7 8 P • 21 'αγιοι απο θεου 81

¶ 2,1 'αυτοις, *sine spiritu* B* • 4 'τηρουμενους κολαζομενους τηρειν C² | κολαζομενους τηρεισθαι 33 • 5 'κοσμον B* | κοσμον κατα 614 • 12 'γεννημενα φυσικα 69 | φυσικα γεγεννημενα B | φυσικα γεγεννημενα Ψ 81 • 13 'αγνειας 1241 • 17 'hab. υπο λαλαπος ομιχλαι ελαυνομενοι οισ 33 • 18 'ολιγον 630 1505 • 20 'ut txt, *sed pon.* ημων (υμων 1241) p. σωτηρος 104 1241

¶ 3,3 'εσχατω C* | 'επαιμονης 1505 | εν παιγμονη 1739 • 4 'υμων 049 • 10 'καησονται 2464 • 11 'ουν παντων ουτως 69 | δε ουτως απαντων P | 'υμας υμας C* • 12 'τακησονται P Ψ 1852 • 16 'hab. εν οιστιν δυσνοητα P • 18 'και κρατος νυν και pc

EPISTULA IOHANNIS I

Inscriptio: Ιωαννου επιστολη α', *sed secunda manu* B | Ιωαννου επιστολη α' ευαγγελικη θεολογια Χριστου K | επιστολη Ιωαννου καθολικη α' 614 | επιστολη Ιωαννου α' 630 1505 al | επιστολη καθολικη του αγιου αποστολου Ιωαννου, *sed secunda manu* L | του αγιου αποστολου Ιωαννου επιστολη α' 049 | *ut txt, sed secunda manu* A | *ut txt, sed secunda manu et Ιωανου loco* Ιωαννου B

¶ 1,5 'απαγγελιας B* • 7 'καθαρισει 623 1852 2464 • 8 '3 4 1 2, *sed* υμιν 1241

¶ 2,20 'και υδατε παντα 049 • 27 'εν υμιν μενετω 630 1505 pc | εν υμιν μενει B¹ |
¶ 3,16 'θηνα P 81 1241 1852 • 17 '2μενη Ψ • 23 'πιστευομεν 0245

¶ 4,3 'τον Χριστον Ιησουν 614 | 'εν σαρκι εληλυθηναι 33 • 8 'ουκ εκεγνωκε τον θεον 69 • 10 'ηγαπησεν B* • 12 'ut txt, *sed add.* τετελειωται και a. τετελειωμενη 33 • 15 'αν ομολογει 33 623

¶ 5,2 'τηρουμεν 048 | ποιουμεν 623 • 13 'και ινα πιστευετε 1739* • 16 'hab. τω μη προς θανατον αμαρτανοντι 614 | τοις αμαρτανουσιν αμαρτιαν pc • 20 'τον θεον, *pon. a.* τον αληθινον 629 | 'η ζωη αιωνιος 049 | ζωη η αιωνιος 1881

EPISTULA IOHANNIS II

Inscriptio: επιστολη Ιωαννου β' 630 1505 al | Ιωαννου καθολικη επιστολη β' 945 | *ut txt, sed secunda manu* B | *ut txt, e subscriptione* A | *ut txt, sed secunda manu et Ιωανου loco* Ιωαννου B

¶ 3 'ut txt, *sed add.* δε p. εσται 614 | '2 pc • 8 'απολησθε et 'ut txt B* | 'ειργασθε 614 | ηργασαμεθα B* • 9 '4 2 1 69 | hab. τον υιον εχει και τον πατερα 1881 • 12 'υμων πεπληρωμενη η B | *ut txt, sed* ην B*

EPISTULA IOHANNIS III

Inscriptio: επιστολη Ιωαννου γ' P 81 630 1505 al | *ut txt, sed secunda manu* B | *ut txt, e subscriptione* A | *ut txt, sed secunda manu et Ιωανου loco* Ιωαννου B •

¶ 4 'hab. μειζοτεραν χαραν ταυτης ουκ εχω ινα 69 | '3 1 2, *sed cf.* '69 | 2 3 614 | χαριν ουκ εχω 1243 2298 • 5 'εργαζη 630 • 7 'ut txt, *sed om.* των a. εθνικων C • 13 'γραφειν σοι 2495 • 14 'πλησωμεν 1243 | λαλησαι σοι pc

EPISTULA IUDAE

Inscriptio: Ιουδα επιστολη, *sed secunda manu* A | επιστολη Ιουδα 1505 al | του αγιου αποστολου Ιουδα επιστολη 049 | *ut txt, sed secunda manu* B

¶ 14 'προεπροφητευσεν B | 'αγιων αγγελων μυριασιν ρ72 | *ut txt, sed pon.* αγιας p. μυριασιν C 630 1241 1505 1739 al • 18 'εν εσχατω τω χρονω P • 20 'ut txt, *sed* ημων C 1739 | επικοδομουντες εαυτους τη αγιοτητι ημων εν πιστει 1241 • 21 'τηρησομεν 1243 • 22/23 'διακρινομενοι (-μενω 1505) ους δε σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες εν φοβω 630 1505 pc | διακρινομενοι ους δε εν φοβω σωζετε εκ πυρος αρπαζοντες ους δε ελεγχετε εν φοβω 945 | *ut txt, sed* αρπαζοτες B* | *ut txt, sed cf.* 1241 • 25 'ut txt, *sed add.* ω a. δοξα B* | *ut txt, sed add.* και p. δοξα L 945 | *ut txt, sed om.* και p. κρατος Ψ | *ut txt, sed om.* του a. αιωνος 323 630 1739 | *ut txt, sed* υμων loco ημων et om. του a. αιωνος 1241

APOCALYPSIS IOHANNIS

Inscriptio: 'Ιωαννου, *sed secunda manu* B | *ut txt, e subscriptione* A

¶ 1,6^o om. εις τους αιωνας των αιωνων αμην 2344 • 8 'η αρχη και το τελος 2329 • 9 'υπομονη εν Ιησου Χριστω B² • 19 'δει μελλει C¹

¶ 2,1 'χρυσιων 2050 • 7 'hab. ταις εκκλησιας ταις επτα C • 9 'και την 1611 • 10 'βαλαιν, *sed pon. p.* διαβολος 2329 | βαλλειν βαλιν B* | 'εχετε, *sed hab.* πειρασμον loco θλιψιν 2053 • 13 'εν ταις B² • 17 'hab. δωσω αυτω εκ του μαννα φαγειν 2050 • 22 'μετανοησει 2050 • 24 'και pc

¶ 3,2 'εμελλεις αποβαλλειν 1611 | *ut txt, sed* ημελλον 2351 • 3 'γνωσει 2050 • 9 ¹*bis prim. ut txt, sec.* προσκυνησωσιν 2053 | ²γνωσει 2351 • 10 'και οτι 2020 *pc* | και ετηρησα σε οτι 2344 • 16 ¹ψυχρος ει ουτε ζεστος 2050 • 18 'κολυριον 046 *anot* • 4,1 'αλουσαν μετ εμου λεγουσα *h*1 • 3 'ομοιος ως ορασεις σμαραγδινω θρονον 2351^c | *ut txt, sed* σμαραγδινων 1854 | ομοια ορασει μιαγδινω 2050 • 7 ¹*ut txt, sed om.* το 2344 • 8 'εσφθεν και εξωθεν 2351 • 9 'δωσει 2053 *ναμυσιον* 1840 *ναμυσιον* 2344 • 5,3 ¹*bis prim.* ουτε, *sec. cf.* *h*1 • 6 ¹τα αποστελλομενα 1611 • 9 'ημας τω θεω 2050 2344 • 13 'οσα εστιν 2053 2351 | 'παντα και παντας 046 | ¹*hab.* ηκουσα του καθημενου επι του θρονου λεγοντος τω αρνιω 1611 | 'του θρονου, *sed om.* επι *p.* καθημενω 2053 • 14 'ελεγον το 2344 • 6,8 'αυτου 2053* • 13 'αποβαλλουσα 2329 • 7,1 'δενδρον 2329 *pc* • 9 'και περιβεβλημενοι 2329 • 8,7 ¹*om.* και το τριτον των δενδρων ... χλωρος κατεκαη 2053 • 9,10 '2-5 1 6-8, *sed* αι εξουσιαι 1854 | και εν ταις ουραις αυτων εξουσιαν εχουσαι του 2329 | *ut txt, sed om.* και 0207 | *ut txt, sed* εξουσια του *loco* εξουσια αυτων 2344 | *ut txt, sed add.* και *a.* η εξουσια 2351 • 11 'Βανδων 2053 • 12/13 'ερχονται ετη 2329 | ¹. Και μετα ταυτα 046 | ²*hab.* ηκουσα φωνης μιας εκ των κερατων *h*1 • 16 'ως μυριαδες μυριαδων 1854 • 18 ¹*bis prim.* εκ, *sec. ut txt C* 2053 | *hab.* εκ του καπνου και του πυρος και του θειου 2329 • 19 'εχουσας *h*1 • 10,2 'βιβλιριδιον *h*1 • 8 'την φωνην 1854 • 11,14 'ιδου τριτη ουαι ερχεται 1854 • 16 'οι καθημενοι 2351 • 17 'ο θεος *h*47 • 18 'τοις αγιαις και τους φοβουμενους *h*47 2351 • 19 'κυριου 2344 • 12,2 'εκραξεν 046 | *ut txt, sed* κραδει *h*47 • 3 'μεγας πυρος 1006 2351 *al* | πυρρος megas *h*47 *h* 2053 *al* • 8 'ισχυον 046 • 12 'κατοικοντες, *sed pon. a.* εν αυτοις *h* 2344 • 14 'ινα τρεφεται 1854 | ινα οπου τρεφεται 2351 • 13,3 'εθαυμασεν ολη η γη, *sed pon.* και εθαυμασεν ολη η γη οπισω αυτου *p.* την εξουσιαν τω θηριω (*vs.* 4) 2344 | *ut txt, sed* εθαυμαστωθη *loco* εθαυμασθη *C* | *ut txt, sed* εθαμβηθη *loco* εθαυμασθη 2053 • 5 'βλασφημια 2053 • 7 ¹*ut txt, sed pon.* πολεμον *a.* ποιησαι 1611 1854 *h*1 • 10 'αποκτενειν δει 2053 • 12 'επεποιει 2329 • 14 ¹*om.*, *sed hab.* πληγης *loco* πληγην *h*1 • 16 'ποιηση 1854 | 'δωσουσιν 2377 *al* • 14,5 ¹*hab.* οτι αμωμοι εισιν 051 • 8 ¹*ut txt, sed* δευτερον *C* | 'πεπτωκεν 1854 • 10 'εκ του ποτηριου της οργης *pc* • 13 'λεγει και *pc* • 14 'καθημενον ομοιος 1854 | 'υιου *P* | *om.* 046* | 'και εχοντα 2329 • 18 ¹*ut txt, sed pon.* *p.* θυσιαστηριου 051 1854 • 15,6 ¹*hab.* ενδεδυμενοι καθαρους λινους λαμπρους *h*1 • 16,17 ¹*ut txt, sed pon.* εκ του ναου *p.* θρονου 2329 • 18 '5 4 1-5 *h*1 • 17,6 'ιδων αυτην μεθυουσαν θαυμα μεγα 1611 • 18,7 'εαυτη 2329 • 13 ¹*om.* και λιβανον και οινον και ελαιον 1611 • 14 ¹*hab.* λαμπρα απηλθεν απο σου και απωλοντο 2329 | ²3 1 2, *sed* αυτην 2062 • 19 'επεβαλλον 1006 1841 | ¹*ut txt, sed om.* λεγοντες 1854 • 21 'ισχυρον, *sed pon. a.* ως *h*1 | 'μυλικον *C* | 'εν αυτη, *sed pon. a.* ετι *pc* • 19,5 'φωνη εξηλθεν εκ του θρονου λεγουσα *h*2 • 6 'λεγουσαν *h*1 | 'ο θεος 1 • 8 ¹*hab.* βυσσινον και καθαρων λαμπρων 2344 • 11 ¹*ut txt, sed add.* και *a.* καλουμενος 1006 • 13 'ερραντισμενον 1006 1841 | περιερραντισμενον *h*2 | περαμμενον 1611 • 14 'εφιππον πολλοι 2344 • 18 'αυτοις *h*1 • 20 ¹*ut txt, sed om.* ο 1611* • 20,1 'αλλον, *sed pon. p.* αγγελον *pc* • 2 ¹*om.* και ο Σατανας 2050 • 3 'πλανη 2050

• 4 'ιδων 2050 • 6 'μετ αυτα 2329 • 9 'εκ του ουρανου απο του θεου 2030 2329 *h*1 • 14 ¹3 1611 • 21,3 '1-3 5 4 1854 | *ut txt, sed add.* ο *a.* θεος 2053^h 2062 • 5 'του θεου, *sed pon. p.* εισιν 2329 • 12 ¹*ut txt, sed pon. p.* Ισραηλ 2050 | ¹*hab.* φυλων των Ισραηλιτων 1611 • 13 ¹*ter prim. om., sec. om., tert. ut txt* 1611 2329 • 27 ¹*hab.* παν κοινον ουδε ποιων 2030 2377 | *ut txt, sed add.* ωσει *a.* βδελυγμα *h*1 • 22,12 'εσται, *sed pon. p.* αυτου 1611* 2329 *h*1 | ο εστιν 2030 • 13 '6-10 1-5 2030 | 2 3 5 7 8 10 2053 2062 *pc* • 18 '3 4 1 2, *sed* αυτω *loco* αυτον 2050

III. EDITIONUM DIFFERENTIAE

(T: Tischendorf⁸, H: Westcott/Hort, h: Westcott/Hort in margine,
S: von Soden, V: Vogels, M: Merk, B: Bover, N: Nestle/Aland²⁵)

SEC. MATTHAEUM

¶ 1,5 Γ bis SVMB ut \mathfrak{M} | 6 TV | 7/8 \mathfrak{F} bis VB | 9 Γ bis H | 10 Γ bis VB | 16 Γ S ut sy⁸ sed $\text{I}\omega\varsigma$. $\delta\epsilon$ ω $\epsilon\mu\nu\eta\sigma\tau\epsilon\upsilon\theta\eta$ π . M. | 18 Γ (H) S: [In α .] Xp.; h ut B | 19 Γ SV | 20 Γ ThSVB | 22 TV | 24 Γ S | OTS; [HN] ut txt | 25 \square [HN] | Γ V ut \mathfrak{M}
¶ 2,9 Γ V | 13 Γ h ut B | 19 \mathfrak{S} V | 22 \mathfrak{S} SVB | 23 Γ TBN
¶ 3,1 \square [S] | 2 OTHSN; [M] ut txt | 6 OS | 7 OTHN | 10 T [V] | 12 Γ h ut B | 14 OTHN; [S] ut txt | 15 Γ (H) MN ut B | 16 Γ S ut \mathfrak{M} | OT (H) N | \circ^1 bis TH MN | \circ^2 THSN
¶ 4,1 \square [H] | 2 Γ TMN ut \mathfrak{K} | 3 Γ SV ut \mathfrak{M} | 5 Γ S | 9 Γ S | 13 Γ SVM ut B²; B ut \mathfrak{K}^* | 16 Γ HN | 17 \circ bis h | 23 Γ B ut C^{*}; MSV ut \mathfrak{K}^1 | 24 OHN
¶ 5,1 \square [H] | 4/5 \mathfrak{S} TB | 9 OT; [HSVN] ut txt | 11 Γ T | \mathfrak{F} V sed a. $\rho\omicron\nu\eta\pi\rho\omicron\nu$ | OS | 18 \square [H] | 22 T [SMV] | Γ T | 25 \mathfrak{S} V | 27 TV | 28 Γ T ut \mathfrak{K}^* ; [HN] ut txt | 32 \mathfrak{F} [H] ut txt | 37 Γ h | 39 Γ SV | \mathfrak{F} V | Γ T ut \mathfrak{K} ; SV ut K; HN: $\delta\epsilon\zeta$. $\sigma\iota\alpha\gamma$. [soy] | 45 Γ S: $\omicron\varsigma$ | 46 Γ h ut D | 47 Γ SV ut \mathfrak{M} | Γ S
¶ 6,1 \square [H] | \circ^1 T | 4 \mathfrak{S} T ut \mathfrak{K}^* | T [S] | 5 \mathfrak{F} S | T¹ [SV] | 8 Γ HN ut B sed [o $\theta\epsilon\omicron\varsigma$] | 10 TV | 12 Γ V ut \mathfrak{M} | 15 T [HV] B | 16 TSV | 18 \mathfrak{S} h | 21 \square [H] | 22 \square T | 25 Γ T ut \mathfrak{K} ; SV ut \mathfrak{M} ; [HN] ut txt | 28 Γ V ut \mathfrak{M} | 32 Γ V | 33 Γ THN ut \mathfrak{K} ; M ut txt sed [τ. $\theta\epsilon\omicron\upsilon$] | 34 Γ H ut B^{*}
¶ 7,4 \mathfrak{F} SV | 6 \mathfrak{F} SVM | 8 Γ h ut B | 9 OH | Γ SV | 10 Γ SV ut \mathfrak{M} | 13 \square (H); [SN] ut txt | 14 Γ THBN ut \mathfrak{K}^* | 15 TSV | 16 Γ V | 17 \mathfrak{S} h | 18 Γ THSMN | \mathfrak{F} T SMN | 21 TB ut C² | 24 \square [H] | 28 Γ S
¶ 8,1 Γ T | 7 OTHN | TVB | 8 Γ THMN | 9 T [H] | 10 Γ TV | 12 Γ T ut \mathfrak{K}^* | 13 TSV [M] | OTHSVMBN | 18 Γ TVB ut \mathfrak{M} ; S ut \mathfrak{K}^* ; h: [πολλ.] $\omicron\chi\lambda$. | 21 OTH SMN | 22 OTS | 23 OH SB; [VM] ut txt | 25 TSVB | 32 T [S] | 34 Γ SV | \mathfrak{F} Th
¶ 9,1 \mathfrak{F} [V] | 2 Γ SVMB | 4 Γ (H) MBN; \mathfrak{F} SV | 5 Γ SVMB | 6 Γ (H) N | 9 Γ T S | 10 OT | 11 Γ S | 12 TV | 14 Γ T (H) N ut \mathfrak{K}^* ; [M] ut txt | 18 Γ Th ut \mathfrak{f}^1 ; VM ut \mathfrak{K}^1 ; S ut L; (H) N: [εἰς] προσελθ. | Γ TS ut \mathfrak{K} | 19 Γ T (H) N | 22 OT | 26 Γ h S ut \mathfrak{K} | 27 \square (H) N; [SM] ut txt | Γ (H) SB ut \mathfrak{K} | 28 \mathfrak{F} h ut B | 32 OHMN | 34 \square [H]
¶ 10,1 T [S] | 2 \circ^1 SV | 3 Γ T ut D; S ut \mathfrak{M} | 13 Γ (H) | 14 \mathfrak{F} ThSVMB | 16 \mathfrak{F} h | 21 Γ h | 23 TB ut D sed $\epsilon\nu$ $\tau\eta$ $\epsilon\tau\epsilon\rho\alpha$ | \square [HN] | \mathfrak{F} THN ut \mathfrak{K}^* | 25 Γ bis h | Γ HN ut \mathfrak{K} | 28 Γ HM | \mathfrak{F} S | 32 OTSVB | 33 Γ (H) | \mathfrak{S} S | OTSVB

¶ 11,5 Γ h ut Z | 8 \mathfrak{S} T | TV | OTHN; [S] ut txt | 9 \mathfrak{S} THSVMBN | 10 Γ S V | 15 T [S] V | 19 Γ V ut \mathfrak{M} | 23 Γ V ut C | Γ TSVB
¶ 12,4 Γ SVMB ut C | \mathfrak{F} SVM | 10 TSB ut \mathfrak{M} sed $\omicron\mu$ $\eta\gamma$ | Γ HSVMB | 11 Γ [H] | 15 Γ THBN ut \mathfrak{K} ; SM: [$\omicron\chi\lambda$.] $\rho\omicron\lambda$. | 18 Γ THMN ut \mathfrak{K}^* | 22 \mathfrak{F} (H) | \mathfrak{F} Γ ut \mathfrak{M} sed [τ. $\tau\omicron\phi\lambda$.] | Γ V ut \mathfrak{M} | 24 Γ HN ut \mathfrak{K} | 25 Γ V ut \mathfrak{M} | 27 Γ HN | 29 \mathfrak{F} T | 31 Th | 32 Γ h ut B | 35 \mathfrak{F} ThS | 36 Γ SVM ut \mathfrak{M} ; B ut C | 44 \mathfrak{F} T [HN] | 46 Γ SV ut \mathfrak{M} | 47 \square (H) S; VMB ut \mathfrak{M} | 49 OT; [HN] ut txt | 50 Γ S: $\rho\omicron\iota$ [ησ] η | T S
¶ 13,1 Γ Th ut \mathfrak{K} ; V [M] ut \mathfrak{M} | 2 T [V] | 4 \mathfrak{F} et \mathfrak{F} TV ut \mathfrak{M} ; h ut D | 7 Γ (H) V MN | 9 TVB | 11 OT (H) SN | 16 \square [HN] | Γ V ut K | 17 OT | 18 Γ S | 22 T SV [M] | 23 Γ SV | 28 OH | Γ HSVMBN ut B | 30 Γ TSVMB ut \mathfrak{M} ; h ut \mathfrak{M} ν ut \mathfrak{K}^* | T S | Γ H ut txt sed [εἰς] | \mathfrak{F} (H) ut B | 33 \mathfrak{F} [H] ut B | 35 TTh ut \mathfrak{K}^* | OTHN | 36 Γ TV | 39 TV | 40 Γ V ut \mathfrak{M} | 43 TV | 44 \square (H) N | 45 \square (H) N; [S] ut txt | 51 TV | \mathfrak{F} V | 52 Γ h ut B¹ | 55 Γ S | 57 Γ ThSV ut \mathfrak{K}
¶ 14,3 TSB | OTHN; [S] ut txt | \mathfrak{F} [S] B ut B² | \circ^1 [T] | 4 \mathfrak{F} T ut \mathfrak{K}^2 ; SVB ut \mathfrak{M} | 6 Γ S ut C; V ut \mathfrak{M} | 9 Γ SVM | 10 OTHMN | 11 Γ B ut D; S ut \square | 12 \mathfrak{F} SVMB | 13 Γ Th | 15 \mathfrak{S} Th | \mathfrak{F} ThSV [M] BN | 16 OT | 19 \mathfrak{F} et \mathfrak{F} h | 22 OT; [HN] ut txt | \circ^1 (H) SB | 24 Γ ThSVB ut \mathfrak{M} | 25 Γ S; V [απ]ηλθεν | 26 \mathfrak{F} T ut \mathfrak{K}^* ; SV ut \mathfrak{M} | 27 \mathfrak{F} T ut \mathfrak{K}^* ; SVB ut \mathfrak{M} ; [HN] ut txt | 28 Γ h ut B | \mathfrak{S} S | 29 O THMN; Γ h V ut \mathfrak{M} | 30 OTHN | 34 Γ S ut \mathfrak{M} | 36 \square [H]
¶ 15,1 TV | \mathfrak{S} S | 2 OTHMN | 4 Γ TSV | 6 \mathfrak{F} TSVMBN ut \mathfrak{M} | Γ ThS ut \mathfrak{K}^* ; V ut \mathfrak{M} | 14 \mathfrak{F} T ut \mathfrak{M} ; (H) ut B; h: $\omicron\delta$. $\epsilon\iota\sigma$. $\tau\omicron\phi$. [$\tau\omicron\phi\lambda\omega\upsilon\eta$] | \mathfrak{F} S ut L | 15 O THN; [M] ut txt | 17 Γ SV | 22 Γ Th ut \mathfrak{K} ; SV ut \mathfrak{M} | \mathfrak{F} hSV | 23 Γ SVBN ut \mathfrak{M} | 26 \mathfrak{F} T ut D | 27 \square [H] | 30 Γ HMN ut B; TSB ut P; V ut W | 31 Γ h VM | Γ h ut B | \mathfrak{F} (H) ut \mathfrak{K} | \mathfrak{F} Th | 32 \circ^1 [H] | 35/36 Γ bis V | Γ V ut \mathfrak{M} | \square V | \mathfrak{F} V | TV | \mathfrak{F} V | 37 \mathfrak{S} V | 38 ThS [M] ut B | \mathfrak{S} Th | 39 Γ V ut \mathfrak{M}
¶ 16,1 \square [H] | Γ Th ut \mathfrak{K}^* | 2/3 \square [T] [H] [S] [N] | 4 T [V] | 5 \mathfrak{S} h | 8 Γ TSV M | 11 Γ V | Γ V ut \mathfrak{M} | 12 \mathfrak{F} T ut \mathfrak{K}^* ; V ut \mathfrak{M} ; [HN] ut txt | 17 \mathfrak{F} H: $\epsilon\nu$ [$\tau\omicron\iota\varsigma$] $\omicron\upsilon\pi$. | 19 Γ SV ut \mathfrak{M} ; M ut \mathfrak{M} sed [καὶ] | Γ SV | 20 Γ (H) N | TV | \mathfrak{F} V | 21 Γ HN ut \mathfrak{K}^* ; M: \omicron $\text{I}\eta\varsigma$. [Xp.] | 22 Γ h ut B | 24 \mathfrak{F} H: [\omicron] $\text{I}\eta\varsigma$.
¶ 17,1 Th | 3 Γ S; V: $\omega\phi\theta\eta$ [$\sigma\alpha\nu$] | \mathfrak{S} SV | 4 Γ V | \mathfrak{S} h | 5 \mathfrak{S} SV | 8 Γ ThSV ut \mathfrak{M} ; M: [$\alpha\upsilon$] $\tau\omicron\nu$ | 9 Γ h SVMB | 10 TVMB | 14 Γ SV ut \mathfrak{M} | 15 Γ (H) MN | 17 Γ h ut Z sed [$\tau\omicron\tau\epsilon$] | 20 TV | Γ V | \mathfrak{F} V | Γ V ut \mathfrak{M} | \mathfrak{F} [21] V [M] B | 22 \mathfrak{F} SV B | 23 Γ h | 24 Γ TMN ut \mathfrak{K}^* | 25 \mathfrak{F} Th ut \mathfrak{K}^* ; V ut \mathfrak{M} | \mathfrak{F} h | 26 Γ V ut \mathfrak{M} | 27 Γ Th | TV
¶ 18,1 Th | 6 Γ S ut \mathfrak{M} | 7 TT | 8 \mathfrak{S} V | 10 \mathfrak{F} [h] ut B | \mathfrak{F} [11] [M] B | 12 \mathfrak{F} et O TSV | 14 Γ (H) | \mathfrak{F} S | 15 \square THN; [S] ut txt | 16 \mathfrak{F} TSB ut \mathfrak{K} ; h ut B | 18 Γ SV ut \mathfrak{M} | \mathfrak{F} SV ut \mathfrak{M} | 19 Γ TS ut \mathfrak{K} ; [HVN] ut txt | \mathfrak{F} T ut \mathfrak{K} | 21 \mathfrak{F} H: \omicron Π . $\epsilon\iota\pi$. [$\alpha\upsilon\tau\omega$] | \mathfrak{S} SVB | 24 Γ HN | \mathfrak{S} THSN | 25 Γ V ut \mathfrak{M} | Γ TSV M | 26 TT B | \mathfrak{F} [S] VM | \mathfrak{F} SV ut \mathfrak{M} | 27 \mathfrak{F} H: [$\epsilon\kappa\epsilon\iota\nu\omicron\upsilon$] | 30 TSVMB | 31 Γ SV | \mathfrak{F} T | 34 O H: [$\omicron\upsilon$] | TTSVMN | 35 \mathfrak{F} V
¶ 19,3 TT | \mathfrak{F} THSBN | 4/5 T (V?; *ex err. p.* $\epsilon\iota\pi\epsilon\nu$ vs 5 add) | Γ TV | 7 OT (H) BN | 9 \circ et \mathfrak{F} h ut B | TSVMB ut C^{*}; h ut B | 10 \circ^1 THSMBN | 11 OH | 14 TTh | Γ T | 16 Γ V ut \mathfrak{M} | 17 Γ (H) N | 18 \mathfrak{F} Th ut \mathfrak{K} | Γ (H) MN | 20 \mathfrak{S} (H) N | 21 Γ h | OTSVN; [H] ut txt | \mathfrak{F} TSV M | 22 \mathfrak{F} T ut \mathfrak{K} ; HN ut txt sed [$\tau\omicron\upsilon$ -

tov] | 24 TTh | Γ(H)N | FT(H)SMN | ΓT ut Z; (H)SMN ut N; V ut M |
 26 ST | 28 TTS ut D* | FThSVMBN | 29 TTh: 3-13 I 2 (sine test.); S ut N;
 VM ut M; FTHN | FTHN | 20,4 TSM | 5 O[H]N | 8 OT(H)N | 9 CHN ut B; S ut D | 10 T ut N;
 TTV ut M; FHS ut txt sed [to] av. δ. κ. av. | 12 ST(H)N | 13 ShV ut M |
 14 Γ[h] | 15 OHBN | 17 Γ(H)N | ΓTMN ut N; [H] ut txt | 18 ΓTMN ut N;
 [H] ut txt | 19 Γh | 20 TThSVMB ut M | 21 Γh | OTHMN | 23 ΓhSM;
 O(H) | 24 TTS | 26 ΓHN | Γh ut B | 27 Γh ut B | 29 Som πολυς ex err. | 30 T
 ut N; HSVMBN ut B | TThS ut C | 31 TThSVMBN | FThS | 32 O
 [H] | 34 ΓV ut M |
 ¶ 21,1 FSV | TSV | 2 TS | FSV | Γh | 3 ΓSV ut M | 4 TV | TS | 5 OV |
 6 TTSV | 7 T[S]V | 8 FT | 11 ΓV ut M | 12 TTSVB | 18 TSVM | FT(H)
 N | 19 TTHMN | 24 O[H] | 25 O[S] | TThSVB | 26 ΓV ut M | 28 Sh | OT
 (H)MN; [S] ut txt | ThV | 29-31 Γter HN ut B; SM ut O; sed OT et ΓV et ΓH
 SMBN | 32 SV | TTV | 38 ΓV | 43 Oh | 44 OT; [HSVN] ut txt | 45 TTh |
 46 FV |
 ¶ 22,7 ΓV | 10 TS | FTHSMN ut N | 13 SV | ΓS ut D | 16 TTHN | 20 T
 hB ut D | 21 OTHN | 30 ΓV ut M | FTSN ut N; V ut M | 32 T ut N; SV
 ut M; M ut M sed o θ. [θεος]; HN ut txt sed [o] θ. | 37 ΓV ut M | OH | 39 O
 THBN | Γ(H)B ut K; h: ομοιως αυτη | 43 TS | TTh ut N; SV ut M | 44 T
 [S]VMB |
 ¶ 23,1 ΓH ut txt, sed [o] L | 3 T[V] ut M | ΓV ut M | 4 T(H)SN ut L; FSV |
 5 TV | 7 T[V] | 13 OV | TV ut M | 19 Th | 21 ΓhSVB ut C | 23 OTSB | Γ
 THN | 24 OH | 26 T[HS]V | ΓSV | 27 Γh | 30 TTV ut M | 32 Γh ut B* |
 34 TV | 36 ShSVB | 37 SV | FV ut M; [HN] ut txt | 38 O(H)N |
 ¶ 24,1 ΓV ut M | 3 TV | 6 TS[M] ut M | 7 ΓVM ut M | 16 TThSVB | 17 Γ
 S | 18 ΓS | 21 TTB | 24 T ut N; (H)SB ut L | 28 TS | 29 T | 30 ΓSVM ut
 M; T ut N*; S ut D | 31 TThSVM ut M | OTVM; [HN] ut txt | 33 STSV
 B | 34 OTS | O[H] | 36 OSVM | TS[V] | 37 TTSVMB ut M | TV | 38 FTS
 VMB ut M; [HN] ut txt | TSVM ut M | 39 OH | 40 STHMN | 45 TV |
 46 SV | 48 OT[S] | ΓV |
 ¶ 25,1 TTSV ut M | 3 TTN ut N; [HSV] ut txt | 4 TSVM ut M | 6 TThB
 N ut N; S ut txt sed [avt.] | 7 TS | 9 TTh | 15/16 ΓV ut M | TTSV | TT |
 17 ThVMB ut M | TSVM ut M | 18 FS | 20 ΓV ut M | 21 TSV | 22 OT
 HN | ΓV ut M | 23 Sh | 27 ΓSV | 39 TSVM | 41 OTHN; [SV] ut txt | ΓS
 ut D | 42 T[H] |
 ¶ 26,7 SS ut M; T | ΓV | 20 TT[H]S[M]N ut N | 22 O[S] | ΓB ut D; SM:
 εις εκ. [avt.] | 26 TSV | 27 O[H] | 28 TS[V] | TS[V] | 29 SS | 36 F[H] | 39 TTh
 S | OT | 42 O[H] | ΓV | 45 OHMN | Γh ut B | 53 TSVM ut M; F[S]VM;
 TTS ut N* | 55 TV | ΓV ut W | 56 Th | 58 OTS; [HN] ut txt | 59 T ut D |
 60 SV | 61 TTSVB ut N | 63 TT | 65 TSV[M] | 71 TTB ut M; S: ελθ. δε
 [avt.] | FV | ΓS: [av]τοις |
 ¶ 27,2 T[S]V | TSVB | 3 Γ(H)N | FSVMB | 4 Γ(H) | 10 Γh ut N | 11 Th |
 16 OTHSVMBN | 17 TTSVMB ut M; HN [tov] Bap. | 21 O[V] | 22 T[S] |
 23 ΓSV ut M | 24 Γ(H)MN | ΓhSVM ut M | 28 Γh | 29 ΓSVB | FThS

V | 31 Γet OT | 35 TThB | 40 Γh | OH SVM | 41 T ut N; [HN] ut txt | 42 T
 TSB ut N | 43 Γh | ΓV ut M | 46 ΓH | ΓH | 47 OS | 49 Γ(H)MN | T [H]
 [S] | 51 T ut L; V ut M; HN ut txt sed [ar] | 54 TTHMBN | Γh ut B | 56 Γ
 bis h ut L: -πια...πια | Γh SVM ut M | 57 ThSVMB | 59 OTSVM; [HN]
 ut txt | 60 OS | 64 OT(H)N | 65 ThSVB |
 ¶ 28,1 Γ(H)B | 6 T[S]V ut M | 11 TTB | 14 Γh | OTHBN; [S] ut txt | 15 O
 T(H)N | TTh | OTSVM; [HN] ut txt | 17 T[S] | 18 OTSVMB; [HN] ut
 txt | 19 T ut M; Fh

SEC. MARCUM

¶ 1,1-3 T(H)N ut N*; [S]VMB ut M | TTSVM | 4 CHBN ut B; SM ut M |
 6 ΓS ut A | 7 O[H]N | 8 TS[M] | OHN | 9 Γh ut B | ΓN ut D | 11 T ut N*;
 HN ut txt sed [εγενετο] | 14 CHBN | 15 T ut N*; HN ut txt sed [κ. λεγ.], S ut
 txt sed [και] λ. | 16 ΓS ut A | 18 ΓS ut M | 21 TThSB ut L | 24 T[S]V[M] |
 TThS | 25 TTM ut N*; [HN] ut txt | 27 T(H)N ut N; B ut L | ΓV ut M |
 28 ΓS | 29 ΓhM ut B | 31 T[S]V | TSV (sed ευθους) | 32 THMBN | 33 ΓV ut
 M; S ut txt sed η πολ. ολη (cf M) | 34 ΓH ut B sed [Xp. ειναι] | 35 ΓH ut txt
 sed [κ. απηλθ.] | 36 ΓS | TSV | 37 Γet OSVM | SV | 40 T[H]MBN ut N*;
 V ut M; S ut txt sed κ. γ. [και] | 41 FSV | ΓB ut D | OT | 42 TSV | 45 ST
 hS ut N; O[H] |
 ¶ 2,1 ΓhSVM | 2 TS[V] | 3 ΓS ut M | 4 ΓS ut M | 5 ΓS | 7 Γh | 8 O[H] |
 TV | O[H] | 9 FH | ΓH ut txt sed [και]; SV ut Γ | TTS ut N | 10 TTh ut N;
 SV ut A | 12 TSV | O[H] | SV | 13 T | 15/16 T ut N; S ut txt sed om. οi |
 TSB ut N; V ut M | T | TSVM ut M | TThSVM ut M | 17 OTV; [H
 N] ut txt | 18 ΓS ut M sed om. οi sine test. | ΓH ut txt sed [μαθ.] | 19 TS ut L |
 22 ΓS ut f¹³ | ΓV ut M | OT; [HN] ut txt | TV ut M | 23 Γ(H) ut B | Γh ut
 B | 25 ΓV ut 28; S: [αυτος] λεγει | 26 O[H]N | ΓSVMB ut M |
 ¶ 3,1 OTHN | 2 TTSB | T | 3 THMBN ut B; S ut M | 4 CHSVB ut M |
 5 T(H)[S]B | 6 TTh ut N | 7/8 T | T ut N; h: 2-5 I 6-8 (sine test.?) | T[S] |
 F(H)N | 11 Γ(H)SMBN ut B; V ut E | 12 SV | T | 14 TTSVMBN ut A |
 16 Γ[V] ut txt | 17 Γ(H)N | 20 TSV ut M | OT; [HSN] ut txt | FT | 22 ΓH
 N | 25 THSVMBN ut B | 26 T ut N*; SV ut M; B: μεμ. και (sine test.?) |
 27 SS ut M | 28 ΓV | 29 T | 31 THSVMBN | ΓS | ΓV ut M | 32 OHM;
 [V] ut txt | 33 ΓS ut M | ΓS | OHN | 35 OT(H)N | Γh | TV |
 ¶ 4,1 ΓV ut D sed [to] | 3 ΓV ut M; S: [του] σπ. | 5 ΓH: [και] οπου | FS ut f¹ |
 6 Γh | 8 ΓSV | TTSVMB ut A | Fter T ut N; (H)MN ut B; S: εις; h ut N vl
 ut L | 10 ΓS ut M | 11 Γh | OTB | 15 TTSVM ut N | 16 TSVM ut N; HVM
 BN ut M | O[S] | 18 TTS | 20 Tter TSMN ut M; (H): εν ... [ἐν] ... [ἐν]; h:
 εν ... [ἐν] ... [ἐν] | 21 TTHBN ut B | 22 TThSVMN | 24 TSVM | 26 ΓV ut
 M sed [eav] | 28 ΓV ut M; F bis THMN ut B* | TTN: -ρης -τος; HSVMB ut
 M | 31 TSV | 32 ΓS | 36 T: αλ. δε πλοια ησαν μ. αυ.; V ut L | 38 STSVB;
 TSVM ut M | 40 TTMN ut M; S: δειλ. εσ. ουτ.; ουπω (cf f¹) | 41 TTS ut N*
 ¶ 5,1 TS | ΓV ut M | 2 O[H]N | TS | 6 THSMBN | 9 ΓS ut E | TSV | Th |
 10 SVM ut M | 13 SV ut M | 14 TS | 15 SV ut M | 19 ΓSV ut M | 21 T
 ut N* | 23 Γh ut M | 25 TSVB | 26 TThSB ut N | 27 TTH[M]N | 33 TS

VB ut M | 34 TSV | 36 TS: ευθους παρακ-; V: [ευθεως παρακ- (sine test.?) | 40 SV ut M | TSV [M] | 6,2 SV | T H S M B N ut B | S | TS B ut M | 3 SV ut M | 4 T ut M* | 5 SV ut M | 6 T (H) N | 8 TS ut M | 9 (H) ut B | 12 TV | F S V M | 14 T H S V M | 16 TS | 22 T S V M B N ut M | F S V B | T H M N ut M | 23 T H S V M B N | T H V M B N ut M | S: ου [o] | T H N | 26 TS V | SV | 27 TS V B | F S V | 29 T ut M | 30 OT | 32 TS ut M | 33 (H) | T ut M; S M: [αυ- τους] πολ. | 34 V | 35 T H | T ut M*; V ut M | 37 O [S] | T S M B ut M | 38 S H N | 39 (H) M N ut M | 40 bis V | 41 O T H V M N | T B | 43 T ut M | 47 T [S] | 48 TV | TV ut M | 49 S V B | 50 V: και ευθους (cf M) | 51 H ut M | 52 V | 55 V ut M | 56 TV | TS V | 7,2 TV ut K | 3 T ut M | 4 (H) V M N ut M | O T H M N; [S] ut txt | 5 TS V | 6 TV | S h | 8/9 TV | TS V [M] | T H S V M B N | 13 SV ut M | 15 V ut M | T S V M B | 17 T T | S | 24 V ut M | TS V ut M | T [H] S V M B | FT | T H N ut M | 25 S ut M | TS | 26 T h ut B | 27 S S | 28 T H S M B N ut M; V ut M | TV | 32 OV; [S] ut txt | 33 OT | 35 O T H N | T T N ut M | 37 T h | T H V N ut M; S: [τους] αλ. | 8,1 T [V] ut M | 2 T h ut B | 3 T H N ut B; V ut M | 5 S B | 7 T ut M* | 8 S ut M | 10 T h | O [S] | 12 (H) ut B | 13 V: εμβας παλιν (cf M) | 16 TV | T V ut M | 17 T [S] V M | 19 T T [S] B ut M | 20 T h ut M; S V ut M | T M B N ut M; S ut M; V ut txt sed [αυτω] | 23 T H S V | 25 T h ut B | T h | 26 T ut M*; V ut M | 28 S ut D | T M ut M; [S] ut txt | 29 TS V ut M | 32 V ut M | 33 TV | 34 T | T H M N ut M | 35 (H) | TS V | TS V ut K | T B ut D; H: [ει. κ.] τ. ευαγγ. | 36 T h V ut M | T h ut A | 37 TS ut L; V M B ut M | 9,1 S V B ut M | 2 O (H) M N | 5 S S | 7 TS B | V ut M | 8 (H) ut B: μεθ εαν. ει μη ...; N ut M | 9 S | T H S V B | 11 T ut M; S: λ. οι [Φ. κ. οι] γρ. | 12 TV | O T S B | T ut M; S ut M | 14 bis S V B | 17 V ut M | 18 O T | 21 TS ut C* | 24 TV | TV | 25 T T S B | S S | 29 TS V [M] B | 30 (H) | 31 O [H] | 33 TS | 37 T H: [εν] | TS | TV | 38 T et TV ut M | T M N ut pc?; S B ut D sed ημιν | 39 TS: [Ιησ.] | 41 T | 42 TS: [τουτων] | T H S M N ut M | 43 T (H) N | TV | 45 TV | TV | 47 O (H) | TV | 49 V ut M | 50 bis T | 10,1 S: [και] [δια του] περαν | 2 T ut M; H: κ. [προσελ. Φαρ.] | 4 V ut M | 5 V | 6 S V M ut M; [H] ut txt | 7 T | O T H B N; [S] ut txt | 11/12 TV B | V ut M | 13 TS B | TS V B | 14 T [S] | 19 TV | T B | 20 TS ut C; V B ut M; M: [αποκρ.] εφη | 21 OV; [H N] ut txt | T S V M B | 24 T [S] V M B | 25 O bis (H) | 26 T h ut M | 27 TV | T h: ... δυν. παρα [τω] θεω | 28 TS V M | 29 S V M B ut A | O [H] | 30 T h ut A | 31 O [H S] | 35/37 T H N: οι [δου] | (H) B ut C; S V M ut M | TS V ut L | 39 O [S] | 43 T h S | 44 T ut M | 46 TS | 47 T h ut B | TS ut M | 52 TS B | TS | 11,1 T H B ut D | T h | 2 T ut M | TS B | 3 TS V B | T h ut B | 4 T T [S] | T V | 7 h ut B | 9 TV | 11 T (H) S M B N ut M | T h ut txt | 13 T B | 17 O (H) | V | 18 S S | T | 19 T H S V B ut M | 23 TS | 25 S | T V B | 28 S T ut M | 30 O [S] | 31 TS ut A | T [S] B | O [H] | 32 T B | V ut M | 33 S V | TS V | 12,1 V ut M | 3 TV | 6 TV | V ut M | TV | V ut M | V ut M | 7 V

ut M | 8 SV | OV | 9 O T H N | 14 TS V | TS ut f | TS | 15 T | 17 SV B ut M | O H | 19 S B ut W; V ut M | TV | 21/22 V | V ut M | V ut A | SV | 23 O H | 24 V | 25 T h ut B | 26 O H S V M N | 27 T T h ut M | TS V | T V ut M; S: [ου. ουν] | 28 T H S V M N | SV | 29 V ut M | V ut C | 30 O (H) | TV | 31 V | 32 O (H) | 33 O (H) | V ut M | T T S | 34 O S | O [H] | 35 SV | 36 TV | TS V B | T h | TS V M | 37 TV | 41 T h | 43 TV | TS V | 13,2 V | O T M N | 3 T T | 5 V ut M | 6 TV | 7 T h ut B | T [S] V M | 8 S V | 9 V ut M | 10 V ut M | 15 (H) M N ut B | TS V | T H S V M N | 22 T S N | T B N | 23 T V M | 25 S ut A; V ut M | 27 TV | O T S B; [H N] ut txt | 28 TS V ut K | 29 TS | 30 V ut M | 31 O (H) N | 32 T h ut B; V ut M | 33 TS V | O [H] | 14,2 V | 3 V ut M | TS B ut M* | V ut M | 4 V ut M | 5 S h V | T | 7 T ut M*; H: αυτοις [παντοτε] | 8 T [V] | TS V | 9 TV | 10 TS: [o] | TS V ut L | TS V ut M | 11 TS V | 16 T [S] V | 18 T h | 19 TV ut M | TS V B ut M | 20 T [S] | T [H N] | 21 T S V M B | 22 T [S] V ut M | 24 V: το της [καιν.] διαθ. | V ut M | 30 V ut M | 31 TS V B | T | O [H N] | 33 O bis T h M ut M | 35 T h | 36 TS | 38 TV | 39 O [H] | 40 TS V B | 41 O [H S] | 42 T | 43 T [H] M [N] | T T [S] ut A | O T | 45 T [S V] ut M | 47 T h ut txt sed [τις] | O [S] | TV | 49 T h | 50 V ut M | 51 T V B ut M | V ut M; S: κ. κρ. αυτ. [οι νεανισκοι] | 52 T [S] V M | 53 T h S V ut M | 60 T h | 64 V ut M | 66 V ut M | 68 O H N | 69 T h ut B | 70 TS V: κ. γαρ Γ. ει [και η λ. σου ομ.] (cf M) | 71 TS ut M | 72 O S | TS ut M | T H M B N ut B | 15,1 TS V ut M | T H S M N ut M | T T | T V | 4 V ut M | O T; [H N] ut txt | 6 TS B ut M | 7 TV | 8 V M ut M; S: [αει] επ. αυτ. | 10 O [H] | 12 O H S V M N | T H N: [ον] λεγ. | 14 TS | 15 T ut M | 20 T ut M; S V ut M | T ut A | O T | 22 T (H) V M N | 23 TS V ut M | 27 T S [V M] B | 29 T ut D; [H N] ut txt | 34 S: ωρα εναντη (sine test.); V ut M | T H V M B N ut O | O [H] | 35 T B ut M; h ut B | 36 T H N ut B; S: [και] γεμ. | 39 S T ut M | 40 T h B | 43 O (H) | O [S] | 44 T | (H) B ut B | 46 T S V M N | T T H N | 16,1 T [H N] | T ut M*; H N: η [του] | 2 T H N ut B sed [τη]; S ut M, sed των σ. | T T N | T h | 4 T H S M B N | 5 T h | post 16,8 ad [1 conclusio brevior] et [16,9-20]: T pon. concl. brev. (sec. L) et 16,9-20 (sec. ζ) in app.; H (S) V N add. 16,9-20 et concl. brev. ita [] inclusa (S ita [] inclusa) in txt, M B add. 16,9-20 sine signo in txt et concl. brev. in app. ad finem evang. [1] concl. brev. [] O² (T) H S V N [16,9-20]: 9 T (T) | 14 O (T) S V B; [H N] ut txt | T [H] S M B | 17 (H) S ut C* | O (H); [S] ut txt | 18 O (T) V M N; [H] ut txt | 19 T (T) ut M; [H V N] ut txt | SEC. LUCAM | 1,7 O [H] | 15 T (H) V M B N ut M; h [S] ut txt | 17 T h ut B* | 21 TS V B ut M | 25 T h S V B | TV | 26 TV | 27 TS V ut M | 28 T T ut M; V ut M | T [M] B | 36 TS V B | 37 V | 42 TS V ut M | 43 TS V | 49 TS V | 55 S | 56 TV ut M | 59 V | 63/64 T V M B | 69 TS | 75 T h S V B | 76 TS V B | 78 TS V | 2,2 TS V M B | S T | T h ut B | 3 V ut M | 4/5 TS V ut M; B ut A | 7 TV

ut M | 9 TV | 12 O (H) MN | T ut N* | 13 Th | 14 Th ut M; V: ev avθ. ευδο-
κία[ς] | 15 TSV | TSV | 17 TV | 19 T (H) MBN | 25 TSVB | 26 TSVB ut
M; H: πρ. [η] av | 28 TS | 33 TT | 35 O (H) [S] | 37 TS *ex err.* ut D | 38 TV:
[αὐτῇ] αὐτῇ | 39 TSV | O T | TSVMB | T [S] VM | 40 TSVB | 48 HN |
51 TSV ut D, *sed* an-; V ut M | 52 Th ut B; SVB ut M | 53 Th | 54 Th |
¶ 3,3 OH | 5 THN | 8 Th ut B | T [S] | 9 [H] κ. [καλόν] | 14 TV | FT |
17 TSV | T [S] | 20 OTHMBN; [S] ut txt | 22 TV | 23-31 TS ut M | TSV
B | 32 Th ut N*; TSVB ut M | TSV | 33 T (H) ut B; h: τ. Αδὰμ τ. Ἀρνεῖ | 37 TS
B ut M; FT | TSVB | 38 Th | 39 Th | 40 Th | 41 Th | 42 Th | 43 Th | 44 Th |
¶ 4,5-12 Th ut M *sed* [o] | TSVMBN | O [H] | O V | 16 TS: τὴν Ναζαρά;
V ut K | TTh | 17 HMN | OT; [HSN] ut txt | 24 T | 25 TTSB | O (H) |
40 TThV; S: [α]παντες | TSV | TSVB | 41 TThS | TSVB; S κρά[υα] | 43 S
h | TSV ut 700 | 44 T ut D; S ut C; V ut M | 45 T | 46 T | 47 T | 48 T | 49 T |
¶ 5,2 ThN ut A; (H) VM ut B; SB ut 4 | TSV | 13 T [S] V | T ut N; VB ut
L | 5/6 T [S] VB | T [S] VB | T [S] V | TSV ut M; TSV ut M; V ut f | 7 T [S] V |
8 TS | 9 TThSVMBN | 10/11 OH | TSV | 12 TSVB ut M | 13 TSV |
17 TV | 18 OTSVMB; [HN] ut txt | 21 TSVB ut L | 24 Th | 28 TSVM |
29 Th ut B* | 31 Th: [o] L | 33 TV | 34 OS | TSVMB ut M | 39 O [H] | O
(H); [S] ut txt | T [S] VB | TSV | 40 T | 41 T | 42 T | 43 T | 44 T | 45 T |
¶ 6,1 TVB ut M; S: ev σαβ. [δευτ.] | T ut M | 2 TSVM ut M | 3 TS
ut N; [H] ut txt, *sed* [o] | TSVMBN | OH | 4 [H] ut txt | TTS ut M |
TT | 5 TTSVB | TThSVMB | 7 OTSV | Th | TSVM ut M | TSVM |
8 TSV | 9 O [H] | TV | TSV | 10 TS | 14 O bis V | 15 OV | O V; [HN] ut txt |
16 OV | 26 TTSB ut N; HVMN ut M | 29 T | 30 TV ut M | 31 TTh [S]
VB ut M | 33 OSVB; [HM] ut txt | TV | 34 O [HN] | TV | 35 TTh | 36 OT
HMBN | 38 T | T | 42 TVB ut M; S: [η] πω[ς] | 45 T [S] VMB | 46 Th |
¶ 7,1 Th ut M | 4 TTS | 6 OT | TVB | T ut N*; TSV | 7 TV | 10 TSV |
11 Th ut N* | TTSV | 12 TS | TSMN | 13 T ut N | 15 Th | 16 TThS
B | 19 FH | 20 TTSVB | Th | 22 TTSVB | OTSVB | 24/25 T bis TSVB |
26 TTSVB | 28 TSVMB ut M; TTSB ut P | 32 T ut D; V ut M | T [S] |
33 T et FT ut N; V ut M | TSV ut M | 35 ThV ut M | 38 T | 39 T [HN] |
42 T [S] V | TSV | TS ut M | 43 TS ut N; V ut M | 44 Th ut N; VBM ut P;
S: μοι ε. [τοὺς] | 45 TThSVMBN | 46 TTSVB ut N | 47 T ut N | 48 T | 49 T |
¶ 8,3 TS | 13 Th | Th | 16 TSV ut M | 19 TSV | TT | 20 TV | TTSB ut
N; V ut M | TSVB ut M | 23 Sh | 25 TV | TS ut L | 26 TSM ut N; V ut
M | 27 Th: υπ. [τις] av. | 28 O [H] | 29 T (H) SVMBN ut N | T (H) MN |
T V | 30 TTVB | TSV | 32 TThSB | 35 TVB | O [H] | 37 T | TSM ut
N*; V ut M | 40 TVB | 41 Th | OTHN | 42 TSVMBN | 43 OHN | T
S | 45 TTSVB ut N | 48 TTSV | 49 T [S] V | 50 TSMB | 51 TS ut N | 52 T
TVN | 54 T | 55 T | 56 T | 57 T | 58 T | 59 T | 60 T | 61 T | 62 T | 63 T | 64 T |
¶ 9,1 TSB ut N | Sh | 2 THN ut B; V ut M | 3 OHS | 5 TTV | 9 T [H]
SB [N] | TV | 10 TV ut M | 11 TS | 12 TV | 13 T (H) MN | ThSVB ut M |
14 T | OT; [V] ut txt | 15 ThS | 18 Th | TThSMBN ut N* | 22 Th | 23 Th |
25 Th | 28 O (H); [S] ut txt | 34 TSV | TVB ut M | 38 TV | TTS: ἐπιβλεψαι
(cf N) | 39 THMBN | 47 ThSVB ut M; TTV | 49 TTVMN | FT | T |

50 OTHN | T [S] ut L | 51 T ut C; V ut M | 52 T | TTSVMBN | 54 T
V | T [V] | 57 TV | 58 O [H] | 59 OT (H) N | TThVMBN ut N | 62 [HN]:
[πρὸς αὐτὸν] ο. I. | TSVMB ut N | 63 Th | 64 Th | 65 Th | 66 Th | 67 Th | 68 Th |
¶ 10,1 TTSVB; OTSV; [HN] ut txt | OTSVMN; [H] ut txt | 2 TSV | 3 T
V | 4 OT | 6 TThSVB ut M | TSVB | 11 TSVM ut A | 12 TT | 15 TSV
ut L | OTB | TThSVMB | 17 OTSV; [HN] ut txt | 18 Sh ut B | 19 TV |
T (H) MBN | 21 TThVMN ut B | TTSB | 22 TT [S] | 27 Oh | T (H) ut B |
T et T et T V ut M | 29 TV | 30 TSVB | TV | 31 O [H] | 32 TSVMBN ut
B | 35 T (H) SVMBN ut M | 37 O [H] | 38 TV | TTV ut M | TT (H) MN
ut N; [h] SVB ut M | 39 TSB | O [H] | 40 TSVMBN | 41/42 TV | HN ut
N; S ut N, *sed* om. η evoc; h ut D | TTSVB | Th ut D | 43 T | 44 T | 45 T |
¶ 11,9 T | 10 T ut A; h ut B | 11 Th ut B; S ut N; TTB ut M; h ut M, *sed*
[καί]; SVM ut N | TThSVMBN ut M | SVB | 12 TT [S] VMB | 13 TS ut
N; H ut txt *sed* [o] | 14 OHS | 15 THN ut N | 17 TThS ut N | 18 THN ut N |
19 HN ut N | TS ut N; hSB ut A | 20 OTSB; [HVN] ut txt | 23 T [S] |
24 OTMBN; [HVN] ut txt | 25 T [H] | 27 TSVB ut M | 28 TV | 29 TV | T
V | 30 T [HN] | 33 TTSVMBN | 36 T ut M; h: [τι] μ. | Th | 37 TV | 41 T
S | 42 T ut M | 47 T | 48 TV | 49 TTSVB | 50 Th | 53/54 OT | TV |
¶ 12,1 TTVB | 4 TS ut L | 6 TV | 8/9 TH | 11 TH: πω[ς] [η τι] | 17 TH | 18 T
TVB ut M; S ut M, *sed* om μου¹ | 19 O [H] | 20 TH; S: [αν]ατ. | 21 O [H] | T
HN ut N* | 22 O [HN] | TTh | T [HN] | 23 OT | 24 TThSVMBN | 25 TS
hSVB | TV | 27 TTSN | TSV | 28 TV | 30 TV | 38 T ut N*; V ut M | 39 T
(H) VB; S: [εγρ. av και] ουκ | 41 TTV | 42 O [HN] | 53 T bis HVMN ut B; T
ut N; S ut txt *sed* [την] θυγ. | OT | 54 OTHSVMBN | 55 OS | 56 TThSVB
ut M | TTSVMBN ut M | 58 O [H] | 59 T | 60 T | 61 T | 62 T | 63 T | 64 T |
¶ 13,4 TT | 5 T (H) MBN | 7 OTHVMBN | 9 SM | 12 TT | 15 T (H) |
19 TSVMB | 21 TThMN | 25 TV | 26 Th | 27 TSVM ut M | TSVMBN
ut B | 28 TTh ut B* | 29 TTV ut M | 31 TV | 34 T | 35 OT; [HN] ut txt |
TTV | TSV | Th ut B; [M] ut txt; V ut M | 36 T | 37 T | 38 T | 39 T | 40 T |
¶ 14,1 O [H] | 3 TV | 5 TTV | TS ut N | T [S] VB ut A | 6 TV ut M | 13 T
B ut M | 14 T | 17 ThS | TThS ut N*; V ut M | 26 TTVMBN ut M | FT
SVMB | TTSVB | TS ut K; V ut M | 27 TV | 31 TV | 32 Th ut N*; h ut
B vl txt | 34 O [M] | T bis T | 35 T | 36 T | 37 T | 38 T | 39 T | 40 T |
¶ 15,4 TS [V] | 8 T ut M | 9 TV ut M | 12 TVB ut M | 13 TThSVMB |
16 TSVMBN | TTVB | 17 TTSVB | 20 TTSB | 21 TTVB ut M | T [H] |
22 OT | 24 Th | TVB ut P | 26 T ut M | 29 OTSVMN | Th ut B | 30 Th |
32 T ut D | 33 T | 34 T | 35 T | 36 T | 37 T | 38 T | 39 T | 40 T | 41 T | 42 T |
¶ 16,4 TThSVMBN | 6 TV | Sh | 7 TSV ut M *sed* [καί]; TV | 9 SVB |
12 T (H) N ut B | TS (H) SVMBN | 14 TV ut M; S: τ. π. [καί] | 17 Sh | 26 T
VB | TTSV [M] | 27 TTSVB ut M | 29 TT [S] V | 30 T | 31 T | 32 T | 33 T | 34 T |
¶ 17,1 TSVMN | 4 TV | 6 OS; [H] ut txt | 9 TV ut M | 11 TSVMB |
TV ut M | 12 TThSB ut N | OHSMN | T (H) ut B | 17 HMN ut B | OT;
[HN] ut txt | 21 TV ut M | 23 TThN ut L; SV: εκει [η] ιδου ωδε | Th; μη
[απελ. μηδε] διωξ. | 24 O (H) | 27 TThV | 29 TThV | 33 TV ut M | TTSVM
BN | TThMN | 34 O [H] | 35 T | 36 T | 37 T | 38 T | 39 T | 40 T | 41 T | 42 T |

¶ 1,3 : ε: ThMBN | 4 Γ T ut N | 15 ρ (H) ut B* | 18 ρ TSB ut N; V ut N | 19 □ T | 21 ρ T ut N; SVMBN ut N; (H) ut txt, sed [ου] | OT | 24 T [V] | 26 Γ THSVMBN ut B | 27 Γ H ut N*; O [H] | 28 O [S] | 30 Γ V | 31 T S | 35 O H | 37 OT | ρ SVMB ut N; h ut C* | 38 OT | ρ T ut N | 39 Γ V | 41 Γ T ut N | 45 TSB | 46 OT | O TSVB | 47 OTHMN | 49 ρ V: av. N. κ. λεγει; S: av. N. [κ. λεγει] (sine test.?) | 50 O V; [S] ut txt | 51 T V; [S] ut txt | ¶ 2,1 ρ h B | 3 ρ ε ρ T | 4 OT | 10 TSVMB | 12 ρ HSMN ut B | 15 ρ HN | ρ THSMV ut N | 17 Γ V ut N | 19 O [H] | 22 F SVM | 24 Γ SVMB ut N; F S ut N
¶ 3,3 T V | 4 O [HSV] | 5 T [H] B | ρ T | 13 TTV ut N | 15 ρ S ut N | 16 T SVMB | 17 T V | 18 OTHN | 23 OTSVMBN; [H] ut txt | 24 OTHN | 25 Γ h | 27 ρ THSVMBN ut N | 28 Γ [H] ut B; TSVMBN ut N | 31 □ Th; [S] ut txt | 32 O Th | 34 ρ V ut N | 36 OT
¶ 4,1 Γ HSMVN | O [H] | 5 OTSVMB; [HN] ut txt | 6 Γ V | 9 OT; □ T; [H] ut txt | 11 ρ (H) N ut B | OT | 14 T T | 15 ρ S ut K; V ut A | 16 TSVB | ρ H | 17 OTN; [HSV] ut txt | ρ T | 21 ρ S ut Ψ | 24 OTN | ρ T | 25 F S V | 29 Γ THSMBN | 34 Γ TVN | 36 T T | 38 Γ T | 39 Γ V | 42 O [H] | ρ h ut B | 43 T V ut N | 45 Γ T; Γ T | 46 ρ Th | 47 ρ S ut C | 50 FSV | 51 OTSVMN | Γ T ut N; V ut N | ρ VB ut N | 53 OTHSVMBN | 54 OT; [H V] ut txt
¶ 5,1 TTB; [SVM] ut txt | T¹ [S] V | 2 ρ T: επι τη πρ. κ. το λεγομενον (cf N*) | ρ h ut B; VMB ut N | 3 T V | FVMB; T¹ M ut N; V ut N sed [κυριου]; B ut A | 5 O [H] | 9 ρ T ut D | 10 OTHSVMBN | 11 ρ TV ut N; HMN ut A | 12 Γ VM ut N; S ut N sed [ouv] | T V | 13 Γ T ut D | 14 O [H] | 15 F T (H) M N ut N | 17 OTHN | 18 OT | 19 □ H | Γ THVMN; ρ T ut N | 20 Γ T ut N | 25 ρ S ut N; V ut N | F V | 28 ρ S ut N; V ut N | 29 ρ T (H) MN ut B | 32 Γ T | 36 ρ S ut A | 37 ρ SVM ut N | 42 ρ T | 44 O [H] | 47 h ut B
¶ 6,2 Γ TVN ut N | 3 FSVMB ut N | ρ T ut N° | 7 ρ T ut D | OHSVB | O H | 9 T V | 10 TSV M ut N; O h | 11 ρ T | 13 ρ SV | 14 ρ (H) ut B; V ut N | ρ T | 15 Γ T | 17 ρ T | ρ Th ut N | 19 Γ T | 21 ρ T | 22 Γ h | 23 ρ TSB ut 091 | F H | 27 ρ T ut N | 29 OTMN; [V] ut txt | 32 Γ (H) | 33 T T | 35 TTSV B | ρ SB; F S | 36 OT; [HN] ut txt | 37 Γ HSVMBN | 38 F T | 39 OHS | 40 O HS | 42 Γ (H) ut B | TTV | 44 Γ h | 45 FSV | 46 O [H] | Γ T ut N* | 47 T V | 49 ρ V ut N | 50 Γ h | 51 ρ T ut N | ρ T | 52 ρ T ut N; OTSVMBN; [H] ut txt | 53 O [H] | 54 TSVB | 58 ρ SB; T [S] ut D; V ut N | 65 Γ T; T V | 66 T T | OTSVMN | 69 ρ V ut O* | 71 ρ T; TTSV
¶ 7,1 OT | O¹ [H] | 3 FSV ut N; ρ THSVMBN ut N; (H) ut txt sed [ου] | 4 Γ h ut B | 6 OT | 8 Γ (H) VM | 9 OTB; Γ (H) VMN ut N | 10 OTB | 12 ρ TSB ut 33 | ρ T; OT; [HVN] ut txt | 16 OTHN | 17 OT | 19 ρ (H) N | 22 ρ T | O [H] | 23 T [HN] | T T | 24 TSVMBN | 28 ρ H: [o] Iησ. | 29 Γ T | 31 ρ T ut N | F T | 32 ρ T ut D; V: 4 5 3 1 2 6 (sine test.?) | 33 ρ V | 34 OTSVMN | 35 ρ T | OT | 36 OTSVMN | 37/38 Γ TB | ρ T ut N* | 39 F T (H) SVMBN; ρ TSVMB; ρ S ut N; V ut N sed [αγιου] | ρ³ H | 40 F [HN] | 41 ρ T | 42 ρ

36 Γ THBN ut B; V ut M; S ut M sed [αυτω] | T T [S] | 37 Γ TV ut M; HN: [o] Per. | O h | F H ut B
¶ 14,3 SSV | 4 Γ V | 5 TTSVM | Γ THBN | 6 OTHMN | 7 Γ HSMVN | Γ HVMN ut B; S ut M | O HSMN | O¹ (H) MN | 9 O [H] | Γ (H) SVMBN | T SVM | 10 Γ S ut M | TTSVM | F SM ut L; V ut M | 11 Γ h | T h V | 13 Γ h | 14 O [H] | Γ (H) ut A | 15 Γ SV ut M | 16 Γ T ut M; (H) SVMBN ut L | 17 TTSV [M] B; F V | F V | Γ¹ (H) B | 19 Γ SVMB | 20 Γ HB ut B | 22 O H | 26 OTSVB | 31 Γ H ut B
¶ 15,6 FTS | 8 Γ ThSVMBN | 9 S TV | 10 Γ T | Γ ThSMBN ut M; (H) ut B | 13 OT | 14 Γ (H) N ut B | 16 F h | 18 OT | 26 TSVMB
¶ 16,2 O [H] | 3 Γ S ut D; M ut D sed [ομιν] | 4 OT; [V] ut txt | 7 Γ HN | 10 T S | 13 Γ (H) MN ut A; V ut M | Γ T (H) MN ut M | 16 Γ V | TV | 18 S TS VMN | O¹ S | OHB | Γ H: [τι λαλει] | 19 Γ THMN ut B; V ut M | 20 T [S] V | 22 Γ S; F (H) ut B | 23 Γ THSVMBN | 27 Γ H ut B | 28 Γ THSMBN | 29 T V | O [V] | 31 TSVB | 32 Γ V ut M
¶ 17,1 TSVB | Γ V ut A; S: ο υι. [σου] | 2 Γ H SVMB ut M | 3 Γ T | 5 F h | 6 Γ SV | 7 F (H) | 8 Γ h SV | 11 Γ h SVB ut M | 12 Γ B ut M; S ut M sed [και] | 13 Γ S ut M | 16 SSV | 17 T S | 19 OT; [HN] ut txt | 21 Γ THMBN | TSV MB | F SVMB | 24 Γ THMBN | Γ¹ h | 25 Γ THVMBN
¶ 18,1 TSVB | Γ T ut M*; HV ut M | 2 TSVMB ut M | Γ h ut B | 3 Γ HN: [εκ] των; S: [εκ των]; 4 Γ V ut M | 5 T T ut M; SVMB ut M | Γ h | 7 S TS V | 10 Γ V | 13 Γ V ut M | 14 Γ S | 15 T V | S¹ h | 20 T SVM | 21 Γ S | 22 Γ V ut M | 23 Γ SVB ut M | 27 Γ S: [ο] Per. | 29 OTHN | 30 Γ V ut M | 31 O H | O¹ T | TTSVB ut M | 33 Γ T ut M | 34 TSV ut A | Γ TN | S TSVB | 36 Γ S ut D*; Γ TVMN ut M | 37 O [HN] | TV [M] | 39 Γ S ut M | O [H]
¶ 19,1 Γ S ut L (ο Π. λαβον τ. Ιησ.) | 4 Γ ThB ut M; VM ut M; S: εξηλ. [ουιν] | Γ h ut M; Γ T ut M* | 5 O [H] | 6 OT | 7 OT | T [S] | 10 OT | SSV | 11 Γ TV MN ut M; TSB | Γ TSB | FSV | 12 Γ TSB ut A | 16 Γ V ut M | TV ut M | 17 Γ V ut M | Γ SV ut M | Γ h | 21 S h | 24 OTHN; [SM] ut txt | 25 Γ bis T | 26 Γ S | 27 S T | 28 Γ h ut B | 29 T [S] V ut M | Γ T ut M* | 30 Γ T ut M*; HN: [ο] Ιησ. | 31 Γ h | 33 SSVB | 34 S V | 35 Γ THMN; S: πιστευ[ο]χη τε | 38 O HN; [S] ut txt | O¹ [HN] | Γ bis T | Γ T ut M* | 39 Γ S ut M | F (H) ut M* | 41 Γ TV
¶ 20,1 Γ T | 5/6 T [S] | OT | 10 Γ SVMB; HN: αὐτ- | 11 Γ T | 13 OT | 15 TS VMB | 16 TSVMB | Γ SV | 17 TSVMB | Γ h ut B | F V | 18 Γ SVB | Γ S V ut M | 19 TS [V] ut M | 20 THMN ut A | 21 O TSB; [HN] ut txt | 23 Γ bis h | F h ut B* | 24 TSVMB | 25 S T | Γ TMBN ut A | 28 T [S] | 29 O [H] | 30 OT (H) SVMBN | 31 Γ THMBN
¶ 21,1 Γ THN ut B | 3 Γ SVMB ut M | 4 Γ THSVMBN | TV | Γ ThSB | 5 Γ THMN ut M | 6 Γ T | 10 O [H] | 11 OTN; [V] ut txt | 12 O [H] | O¹ HN | 13 TSB ut M; V ut M | 14 Γ S ut M | 16 Γ T (H) N | 17 F H SVMBN | Γ T ut M; HN ut B | Γ T (H) N | 18 Γ HMN ut B; S ut D | Γ S ut I | 21 O [S] | 23 Γ TSVB | Γ TS ut M* | 24 T h | Γ T ut M; h: [ο] και; S ut O | SSVB ut M | 25 OT | F HMN

ACTUS APOSTOLORUM

¶ 1,1 OH | 7 rTHN ut B* | 8 O[H] | 11 rTHVMN | 14 rSV | O[H]N | rTHVMN | 15 FH | 16 r[SV]VM | 19 TT | OH | rT ut N | 22 rT | rTHVMN | 2,1 rV | 3 rSV ut M | 4 rSV | 5 r(H)SVM | 6 rH ut N; S ut C | 7 TTSB | r(H)BN ut B; SVM ut M | rHVN | 12 rTHMN | 20 rTh | rSV | rT | 25 TT | 26 rTHSVMBN | 30 r[SV] ut M | 33 rHV ut txt, sed [kai] | 34 OTHMBN | 36 rS | 38 rHN ut B | rHB | 42 rV | 43/44 rTHVMBN | TT[SV]B | rTHSVMBN | r(H)N | 47/3,1 rSV ut M, sed [r]h ekk. | ¶ 3,6 OTHMBN; [S] ut txt | 7 rSV | 10 rHVMBN | 13 O bis HVMBN | 16 OH | 19 rTHN | 22 rTSVMB ut N*; HN ut B | 25 rHMN | rTh | rH ut A* | 26 O[H] | ¶ 4,1 r(H) | 4 OTHN; [S] ut txt | rT ut N; [S]VM ut M | 5 rT ut N | 7 rT ut N | 8 rSVB | 9 rHSVMBN | 17 rVB ut M | 18 OTHMN | O[H] | 22 rSVMB | 24 r[SV]B | 25 rM ut M, sed o dia nv. ay. dia tou st.; B ut 629, sed Δ. παυ. σου | 28 OHMN | 30 rHMN | 32 T bis [S]V | rHMBN | 33 rT ut N; HMN ut B | 37 rHSVB | ¶ 5,8 rVB ut M; S: [o] | 12 rHN | 15 rH | 16 r[SV] | 18 r[SV] | 19 rHVMBN | 23 r[SV]M | 26 rSVMB ut M | 28 OTHVN | 31 O[H]SV | 32 rH ut B vel ut 69 | OH | 33 rTSMB | 34 rS ut M | 37 rV ut M | 38 O[H] | rS | 40 r[SV]B | ¶ 6,3 r[h] ut A; SVB ut M; T[V] | 5 rT(H)VMBN | 9 rT ut N | 13 OTV; [HN] ut txt | ¶ 7,3 O(H)N | O[S] | 5 rS | 7 rSB | 10 rT | O(H)VMN | 11 rS ut M | 13 r(H)N | rT ut N; HN ut A | 15 r(H) ut M | O[H] | 16 rV ut M | 19 OTHMBN; [S] ut txt | rSB | 22 rHSVMBN ut M | 25 OTHN; [S] ut txt | 30 r[SV] | 31 rHSVMB | 34 rHN | 36 rH ut B | 38 r(H)MN | 43 OTHMBN | rT ut N*; HN ut B; SVMB ut C | 45 rT | 46 rHSVMB | 49 r(H) | 51 rH ut B | 60 rTSV | ¶ 8,1 rT ut N*; HN ut txt, sed [de] | 5 OS | 6 OB | 9 rS ut M | 18 rTSVB | 27 rV ut M | OT; [HN] ut txt | 28 rHMN | rT ut N* | 32 r(H)VMBN | 33 OTHBN | rTSVM | ¶ 9,2 rT ut N | 11 r(H) | 12 rT ut N; SVMB ut M; HN ut txt, sed [ev op.] | rTSVMBN ut N*; H: [racs] x. | 13 rS | 15 r[HN] | 18 rS | rS | 19 rHSMB | 21 rHVMB | 22 OTHN | 25 rV ut M | rV ut E | 27 rTHMN ut B; V ut txt, sed [rou] I. | 32 rS: -da[v] | 34 rSVB ut M | 35 rS: -da[v] | 36 rTSV | 37 r(H)N ut B; SVMB ut M | 42 OH | 43 r[SV]M ut N; V ut M | ¶ 10,9 rTS | 11 r[SV] | 18 r(H) | 19 O(H)MN ut B; rHVB ut N | rT ut M; (H)N ut B; [h] ut txt | rSVMB | 24 rTS ut M | 28 rTB | 32 rS | 36 O(H); [VM] ut txt | 37 rSV | 39 OHVMN | 40 rHSVB ut A | 42 rT | 45 r(H) | rH | 48 rT | ¶ 11,2 rS | 3 r bis (H)B | 9 r(H)MN ut B | 11 rHB | 12 rS | 13 r[SV]B | 20 rTMBN ut N° | 21 O[S] | 22 OTHVMBN; [S] ut txt | 23 O[SV] | r[H] | 28 r(H)N ut B | ¶ 12,1 rT | 3 OTHMBN; [S] ut txt | 5 rS | 6 r(H) ut B | 8 rTSV | 11 OTh

S ut M; V ut txt, sed [o] κ. | 12 O[S] | 15 rH ut B | rB | 17 OT | 21 O[H] | OThBN; [SV] ut txt | 24 r(H)N | 25 rThSVMBN ut A | rS | ¶ 13,6 rHSVMBN ut B | 10 OThSVB | 11 r(H)SVMBN | 14 rSV | rTHVMBN | 17 rT | 18 rT | 19 O(H) | 20 OTHMBN; [S] ut txt | 22 rS | O[H] | 28 rH ut N* | 29 rH | 30/31 rHN ut txt, sed [vov] | 33 rTHV ut N | rT ut D | 35 rS ut M | 38 OT | 40 r[SV]M | 44 rH | rH | r(H)VMN ut B* | 45 r[SV]M | rT ut M | 46 rH ut C; SVMB ut M | 48 r(H) ut B | 49 rT | 52 rTh ut M | ¶ 14,3 OHSV | rT ut N | 8 rSVB ut M | 9 rHVN | 10 r[SV] | 11 rSV | 14 r(H)VMN; S: [e]avr. | 17 rSB | rS | 21 rTN | O[H]N | 25 rThN | rS [V] ut N | ¶ 15,4 rHSVMBN | rTSVMB | 6 rT | 8 r[SV]M | 9 rHSM | 16 rTHMBN ut N | 17/18 rSVMB ut M | 20 r[SV]M | rHMN ut A | 23 rSVM ut M, sed M: [ταδε] | rSV ut M, sed [kai oi] | 24 OHN | 25 rThVBN | 41 rTSVMBN ut M; H ut txt, sed [r]h | ¶ 16,1 OT | 3 rT | 9 OTHVMBN | 11 rHSVB ut M | rS: Nea[v]πολιν | 12 rTHSMBN ut N; V ut M sed τ. μερ. [της] | 13 rS ut M | 14 OTHN | 15 rSV | 16 rS | rS | 17 rS | O[H] | rFM | O²B | 18 rTSVMB | 19 rH ut B | 23 r(H)MN | 24 rS | 26 O[H] | 27 OTSV | 28 rT ut N; HMN ut B; SB ut M | 29 OHMN | 31 rT | 32 r(H)N | 33 rTHVMBN ut N | 36 OH | 38 rT | ¶ 17,3 rTh ut A; SVB ut M | 4 O[H] | 5 rT ut N | 11 r[HS]VMB[N] | 19 rHMN ut B | O[H] | 21 O[S] | 22 OTHN | 26 rSV | 28 rH ut B | 30 rTHN | 34 rH: [o] | rH | ¶ 18,1 rSVM ut A, sed SM: [o Παυλ.] | 2 rT ut D | 3 rT(H)N | 7 rHVMBN ut M | rSB ut N | 12 r(H) | 15 r[SV]M | 17 r[SV]M ut M | 19 r²S ut M | 23 rTHN | 25 OH | 26 rS | ¶ 19,1/2 rHVMBN | 3 rThB ut N | 6 OTHMBN | 8 OHN | 9 rTSV[M] ut M | 14 rTSV | 15 OTSVMB; [HN] ut txt | 16 rSV ut M | 20 rSVB ut M | 22 OTMN | 24 O[H] | 27 rT | O bis [H] | 30 rSVB | 34 r(H) | rThN ut N | rH | 35 rH | 39 rTHO | ¶ 20,4 rTSVMB | 5 r(H)S | 6 rHVMB ut M; S: [on]ου | 10 rH | 11 O[H] | 13 rH ut M; M: προ[σ]ελθ. | 14 rSV | 15 rH | r[SV]B | OB; [SV] ut txt | 16 rTSB | 21 rThS ut N | 24 r(H)N | r[SV] | 28 rTS ut A | 29 rSV: [γap] οida [τουτο] | 30 O[H] | rTHN | 32 r(H)N | 33 rT | ¶ 21,3 rS | 5 r(H)MN | 6 rHMN | 10 rSVM ut M | 13 rTB ut N; H ut txt, sed [o] Π., S sed + [kai επρ.] | 18/19 rT | 20 rT ut N; V ut M | 22 rTV ut A; S: [δει... πλ.] ακ. [γap] | 23 r(H) | 24 rSV | 25 r(H) | 32 rH | 40 rH ut B | ¶ 22,3 r[SV] | 11 rH ut B | 18 rT | 21 rH ut B | 23 rSVB | 24 r(H) | 25 rH | 26 rH | 27 rH | 28 rH | 29 rH | 30 rH | 31 rH | 32 rH | 33 rH | 34 rH | 35 rH | 36 rH | 37 rH | 38 rH | 39 rH | 40 rH | 41 rH | 42 rH | 43 rH | 44 rH | 45 rH | 46 rH | 47 rH | 48 rH | 49 rH | 50 rH | 51 rH | 52 rH | 53 rH | 54 rH | 55 rH | 56 rH | 57 rH | 58 rH | 59 rH | 60 rH | ¶ 23,1 rThSMB ut N; (H) ut B | 6 O(H)SN | 7 rTV ut M; (H)N ut B | rH ut B* | 8 O(H)N | 10 rS | O(H) | 12 rH | 15 rSV | 17 rTHN | rTV | 18 r(H) | 20 rTHSVMB ut A | 23 rTHSMN | 28 O[H] | rS | 30 rTSB ut N | rT ut N; HN ut B | rTSVMB | 35 rH ut B; S ut M | ¶ 24,2 O[H]N | 15 rT | 26 O[H] | 27 rS ut M | 28 rH | 17 OHN | 18 rThSM ut A | 22 r[SV]M | r[SV]M | 24 r(H) | rSVB

¶ 26,1 Γ(H) VMN | 3 ΣΤ | 4 ΟΗΒΝ; [S] *ut txt* | Ο¹ HSVMBN | 7 Γh | 10 Γh *ut* | 12 TV | 14 ρS *ut* | 15 Ο[V] | 16 OTSV | 20 TSVMB | 21 OH VMN | 26 Ο(H) | Γ(H)N *ut* B | 29 ΓT | 31 Ο¹(H) VMN
 ¶ 27,5 ΓTH *ut* B | 8 ΣHVMBN | ΓH *ut* B | 11 TSVB | 14 ΓSV | 16 ΓTS VMBN *ut* N* | 23 OHSVMBN | 27 Fh *ut* B* | 29 ΓSB | 37 Γ(H) | 39 F(H) | 41 ρTHN *ut* N*
 ¶ 28,1 ΓH | 6 ΓT | FT | 7 Σ(H) MN | 9 Ο[H] | 13 ΓTSVMBN | 15 ΓS: [εξ]-ηλθον | 16 TT | ρS: [ο ... στατωπ.] επερ. [δε] τω Π., V *it.*, *sed* τω [δε] Π. επερ. 19 ΓS | 23 ΓSV | 25 ΓT | 28 ΣH | 31 OT

AD ROMANOS

¶ 1,1 Σ(H)SVB | 16 Ο[H] | 27 FH | 29 ρT *ut* N; h *ut* C *vl* *ut* N | 32 Γh
 ¶ 2,2 ΓThB *ut* N | 5 T[S] | 8 TSVM | 13 Ο[H]N | 16 ρHN *ut* B; h *ut* A *vl* *ut txt* | Γ(H)SV | ΣhSVMB | 26 ΓS
 ¶ 3,2 ρB *ut* B; HN *ut txt sed* [γap] | 4 FTHN | ΓSVMB | 7 ΓhSVB | 8 Ο[H] | 11 Ο(H) | Ο¹(H) | Γh | 12 Ο(H)SV | ρhM | 14 Th | 22 Ο[H]N | ρVB *ut* N; S *ut* N *sed* [κ. επι. π.] | 25 ρT(H)MN *ut* N | 28 ΓhS | 29 Γh *ut* B
 ¶ 4,1 ρ(H) *ut* B; M *ut txt sed* [εὐρηκ.] | 8 ΓhSV | 9 TSVM | 11 Γh | OTHN; [SV] *ut txt* | FT *ut* N; [HN] *ut txt* | 15 ΓSB | 19 OT[H]N | 22 Ο[H]N
 ¶ 5,1 ΓTHSVMB | 2 ρ[H]N *ut txt* | 3 Γh | 6 ρHN *ut* B; SM *ut txt sed* [ετι?] | 11 Ο[H]N | 15 Ο[H]N | 17 ρh *ut* 1739 | ρ[H] *ut txt* | Σh
 ¶ 6,2 ΓS | 3 Ο[H]V | 11 TS[V] | 19 ρ[H]
 ¶ 7,6 F[H]N *ut txt* | 14 ΓV | 17 ΓTHN; S: [εὐ]οικ. | 20 Ο(H) | 23 Ο[H] | 25 ρTMBN *ut* B; (H) *ut txt sed* [δε]; hS *ut* N; OT
 ¶ 8,2 ΓSVB *ut* N; 11 Ο[SV] | ρTHN *ut* N*; B *ut* D*; V *ut* D* *sed* [Inq.]; M *ut* N* *sed* [Inq.]; S: εκ νεκ. Χρ. | Ο¹[H] | ρh | 14 ΣTMN *ut* B; V *ut* N; 20 ρSVM | 21 ΓTN | 23 ρHN *ut txt sed* [ημεις] | 24 ΓTSVMBN *ut* N; h *ut* vl *ut* N*; Fh *ut* N* *vl* *ut txt* | 28 T[H]N | 34 ΓT | Ο[H] | T[HS] | Ο¹THN | 35 Γh *ut* N
 ¶ 9,13 Γ(H)N | 19 OTHSVMN | 20 ρS *ut* N; 23 ΟH | 26 ρHN *ut txt sed* [αυτοις] | 27 ΓSVB
 ¶ 10,3 OHSVMN | 5 ρetOTHN *ut* N*; S *ut* 81; V *ut* N; M *ut* B | ΓTHSVMBN | 9 ρ(H) *ut* B | 14 ΓT *ut* N* | 15 Γ(H)N | OHSVMBN | 20 OT(H)SVMN | ThB
 ¶ 11,4 ρS *ut* A | 6 T[S] | 8 ΓTHN | 13 ρS *ut txt sed* [obv] | 17 ρSVMB *ut* N; 20 ρSVB | 21 ρTHMN; [SV] *ut txt* | 22 ρSVM | 23 ρSVM | 25 Γ(H)N *ut* A; h *ut txt* | 30 Γh | 31 ρS *ut* N
 ¶ 12,1 ΣT(H)SN | 2 ρbis hS *ut* A | T[SV] | 4 Σh | 14 ΟHN | 15 ThS[V]
 ¶ 13,1 T[S] | 4 Ο¹B | 9 Σh | ρ[H]N | 11 Γh | 12 ρH *ut txt sed* [δε] | 13 ρh | 14 ρh *ut* B
 ¶ 14,5 ΟB; [HV]N *ut txt* | 6 T[S] | 9 T[S]V | ρ[S]V *ut* N; 12 Ο[H]N | ρ[H]N | 13 Οbis h | 18 ΓS | 19 ΓThV | 21 T[SM]B | 22 Ο[S]
 ¶ 15,4 T[H] | Th | Σh | 7 Γ(H)N | 8 Γh | 14 Ο¹[SV] | 15 ΓHN | T[S]B | FTHBN | 17 ρSV *ut* N; H *ut txt sed* την | 18 Γh | 19 Γ[H] *ut* A; N *ut* B | 21 Σ(H)N | 23 FHSVMN | 30 Ο[H]N | 32 ρet ρT *ut* N*; h *ut* N

¶ 16,1 Ο¹TVM; [HSN] *ut txt* | 2 Σ(H) | 6 ΓT | 7 ΓTHSV *ut* N; 8 ΓSV | 17 ΓSVB | 19 T[H]SVM | 20 ThSVMB | 21 Ο[H] | [25-27]: [S] | 27 Γ[H] *ut* B | TTSVMBN

AD CORINTHIOS I

¶ 1,1 Σ(H)SVM | 2 TV | 4 ΓHN *ut* N*; 8 Ο[H]N | 13 FhB | 14 ρT(H)N *ut* N*; [S] *ut txt* | 28 T[HSVM]
 ¶ 2,1 ΓThSVMN | 2 ρT *ut* N | 9 ΓHN | 10 Γ(H)BN | 13 Γh | 15 ρT *ut* F; (H)SVMN *ut* N; h *ut txt sed* [τα]
 ¶ 3,2 Ο[H]N | 12 T[SM] | ρT(H)VMN *ut* N; h *ut* B | 16 Σ(H)SN
 ¶ 4,2 ΓSB | 11 ΓSVB | 14 ΓB | 17 TThSVMBN | ρVM *ut* N; HN *ut txt sed* [Inq.]
 ¶ 5,4 ρTN *ut* A; HV *ut txt sed* [ημ.]; SB *ut* N; 5 TThSV[M]B *ut* N; 7 TS | 8 Γh *ut* B | 11 ΓT | 13 ΓH
 ¶ 6,2 Γh | 7 OT | 11 ρ[H]S[VM]B *ut* B | 14 Γh *ut* B | 19 Σh
 ¶ 7,5 Ο[H] | Ο¹[HN] | 9 ρT(H)SVMN | 13 ρHSVMN | 15 ΓhMB | 17 FTHN | 22 T[S] *ut* N; 28 Ο[H] | 34 ρT *ut* N; S *ut* N; Ο[H] | 38 ρh *ut* B; Fh | 40 F(H)
 ¶ 8,6 Ο[H] | Γh | 8 ρT *ut* N; V *ut* N; 10 Ο[H] | 11 ρB *ut* N
 ¶ 9,7 Ο[H] | 9 Γ(H)SVMB | 12 ΓT | 16 FThSVMB | 22 T[SV]M
 ¶ 10,2 Γ(H)VN *ut* N; 3 ρ[H] *ut txt* | 4 ΣSV | 8 ThSVMB | 9 FThSVMBN *ut* N; FThSMB | ρSVM | 11 ρSVMB *ut* N; 13 Σh | 16 ΣTB | 18 ΓhSVB | 20 ΓSMB *ut* N; H *it.* *sed* [τα εθνη]; V *ut* N; ρV: και ου θεω θουε
 ¶ 11,3 Oh | 5 Γh | 17 ρet FhSB *ut* A | 19 OTS; [HV]N *ut txt* | 24 T[SV] *ut* N
 ¶ 12,6 ρ(H) | ρS *ut* N *sed* [εστιν] | 9 TSVM | 10 Obis B; [H] *ut txt* | ΓTS | TSV | 18 Γ(H)N | 19 Ο[H] | 20 Ο(H) | 21 Ο[H] | 25 ΓTV | 26 OTHN; [S] *ut txt* | 31 ΓS
 ¶ 13,2 ΓH | 3 ΓTSVMBN | 4 ρHB *ut* B; [S] *ut txt* | 5 Fh *ut* B | 8 ΓV; S: [εκ]-παιρει | ρh | 11 TSVM
 ¶ 14,2 TSVM | 6 OTBN | 8 Σh | 13 ΓS | 14 Ο[H] | 15 Ο[H] | 16 ΓTVM *ut* N*; [HN] *ut txt* | 18 ΓThB | 19 ρS *ut* N; 25 OT | 28 Γh | 34/35 TS | ρ(H)SM | 37 ρT *ut* D* | 38 ΓhSB | 39 ρB *ut* B
 ¶ 15,5 ΓTh *ut* N; 6 T[S]V[M] | 7 ΓTh | 10 OT(H)MN | 14 Ο(H)MN; [S] *ut txt* | Γ(H) | 17 T[H]N | 27 Oh | 28 Ο[H] | Ο¹HN; [S] *ut txt* | 49 ρT(H)SV | 50 ρS *ut* N; 51 TSVM | 54/55 ρ(H) *ut* N*; T[H]
 ¶ 16,2 FhS | 4 ΣT | 6 ΓHN | ρ(H) *ut* B | 8 ΓH | 10 Γ(H) | 17 ΓhV | 22 ρT H SVM *ut* B; 24 T[S]
 ¶ 16,7 ρh *ut* B | 8 FThSB | 10 ρHN *ut txt sed* [οτι] | 12 ΓTHSVMBN *ut* N*; OTVMN; [H] *ut txt* | 15 ρ(H)S | 19 ρTHN *ut* N*; 22 OS; [H] *ut txt*
 ¶ 2,1 ΓThSVMN *ut* N; 2 T[S] | 7 ρ(H) *ut* A | 9 Γh *ut* A
 ¶ 3,3 ThB | 5 FH | 9 ρ(H)SVMN *ut* N; T[S] | 13 ΓT | 18 ρh
 ¶ 4,2 ΓT *ut* N | 5 ΣT(H)SVMN | Γh *ut* N* | 6 OB (*ex errore?*) | ρSM; ρTH

AD CORINTHIOS II

N ut A; B ut D; M ut *txt sed* [Inσ.] | 10 r T | 13 TT | 14 O [H M] | 17 O (H) N
 ¶ 5,3 r h B | r THSVMBN ut M
 ¶ 6,4 r HSVMBN | 15 r h | 16 r S
 ¶ 7,8 r HN ut B; B ut *ᾠδ** | 11 r S | 12 T [H] | 14 r T (H) N ut *κ**
 ¶ 8,7 r ThVB ut *κ* | 9 O [H N] | 13 T [S V] | 16 r THSVMBN | 18 ST | 19 r
 H SVMN; F H ut B | 24 r (H) SVMB
 ¶ 9,2 r SVB | 4 r THSVMBN | 5 OT | 8 r S ut M | 10 r THSVMN
 11 r h ut B
 ¶ 10,4 r TV | 8 O h S | r T ut *κ* | 10 r S B | r h | 14 r h
 ¶ 11,3 OT; [H N] ut *txt* | O Th MN; [S] ut *txt* | 4 r Th SVM | 18 T [H SV] M
 B [N] | 21 r V | 23 r T ut *κ** | 27 T [S V] M | 30 O [H] | 32 r SVM
 ¶ 12,1 r h ut *κ* | r S | 3 r S | O [H N] | 5 r TSVM | 6 O THSVMBN | 7 O
 T | r SV | 9 T [S V] | O H N | 10 r H SVB ut M | 11 r h | 12 r H: σημ. [te] | 14 O
 [S] | 15 r V ut M; S ut M *sed* [καί] | r T (H) MN | 19 r V ut M | 20 r S; r SM |
 21 r TS

AD GALATAS

¶ 1,3 r TB ut B; h: κ. κυρ. [ημῶν] | 4 r Th SB | 8 r T ut *κ**; H N ut A, *sed* [υμ.];
 S ut B | 11 r Th | 12 r h | 15 OTMBN; [H] ut *txt* | 18 r THSVMN | 21 O [H]
 ¶ 2,6 OV; [H N] ut *txt* | 13 O [H N] | 14 r HN ut F; T: οὐχ ut *κ** A C P pc *ex*
errore | 16 r THN | 15 h | r V | 20 r B
 ¶ 3,1 r S | 7 r S | 14 r (H) N | 19 r (H) N | 21 r [H N] ut *txt* | r TSVB ut *κ*;
 (H) ut B; h: εκ v. ην [av] | 23 r SV | 28 r T
 ¶ 4,6 r V | 9 r T (H) N | 14 r SV ut 6 | 19 r (H) SVB | 23 O [H N] | r Th SV
 MBN ut M | 25 r TVB ut *κ*; S ut M; M ut *ᾠδ** | 26 T [S] | 28 r et F (H) V |
 30 r S
 ¶ 5,6 O [H] | 7 O THN | 17 r S | 20 r h SB; F h SB | 21 T [S V] B | r h [S] VM
 B | 26 r h
 ¶ 6,2 r HSVMB | 4 O [H] | 9 r SV | 10 r THVM | 11 r h ut B* | 12 T [H N];
 r T | 13 r h | 17 r SB ut M; V: [κυρ.] Inσ. | 18 O [H]

AD EPHESIOS

¶ 1,1 r SVM; O [THSVMN] | 14 r Th VMN | 15 r H ut *κ** | 17 r h ut B vl
 ut *txt* | 18 O [H N] | 20 r T (H) SVMBN | r TS ut *κ*
 ¶ 2,5 r h
 ¶ 3,1 OT | 3 O [H] | 6 T [S] | 9 OT (H) N | 18 r Th SV | 19 r h ut B
 ¶ 4,4 O [H] | 7 O [H] | 8 T [H] SVB | 9 r h [S V] B | 16 r h; r T | 18 r S | 21 r
 h | 26 O THN | 28 r (H) ut B | 32 r [H] ut *txt* | F h
 ¶ 5,2 r THSVMBN | r (H) ut B | 4 r TS | 15 r SV ut M | 19 OT (H) VN;
 [S] ut *txt* | r VMB ut M; S ut M *sed* [ev] | 22 r HSVMB ut *κ* | 23 r h | 25 T
 [S] V ut M | 28 r T ut M; [H SVN] ut *txt* | 29 r S | 30 T [S] | 31 O bis [H N] ut
txt | r T ut *κ**; h ut A | 32 O [H N]
 ¶ 6,1 O [H N] | 5 r S; OT | 8 r S ut A | 10 r h | 12 r h; T [S V] | 16 r V | O [H] |
 19 O [H] | 21 r Th S; r S

AD PHILIPPENSES

¶ 1,6 r (H) SB | 9 r h | 14 r THSVMBN ut *κ* | 16/17 O h | 19 r h | 24 r h;
 O THSVMN | 27 r SV
 ¶ 2,2 r h | 4 r T (H) MN | 5 r S | 9 O [S] | 11 r T | 12 O [H] | 15 r S | 21 r T (H)
 VMN ut M | 26 r h ut B; S ut *κ**; (H) ut *κ**, *sed* [ιδειν] | 27 r h | 30 r (H) ut *κ*
 ¶ 3,6 r SV | 7 OT | 8 r SV [M] | 10 O THBN; [S] ut *txt* | O THN | 12 OT |
 O [H] | 13 r T (H) SVMBN
 ¶ 4,1 r h ut B | 23 r TS [V] M

AD COLOSSENSES

¶ 1,3 r TSVMB ut M; O [H N] | r h | 4 r [H] ut *txt* | 7 r (H) SMB | 12 r h
 ut *κ* | F h SM | 14 r h | 16 r et TSVM | 18 T [H] B | 20 O [H] | 22 r h ut B |
 TS | 27 r Th SVMN
 ¶ 2,2 r S ut A; V ut M | 4 r SVM | 7 r SM ut M, V ut M, *sed* [ev rη] | r H S
 ut M *sed* [ev avrη] | 8 r h | 12 r THSVMN | 13 O THVMN | r h ut B |
 16 r Th SVM | 17 r h | 23 O [H]
 ¶ 3,4 r (H) SVMN | 6 O THN | 11 O THN; [S V] ut *txt* | 12 O h | 13 r Th S
 V ut M | 14 r S ut M | 15 O [H] | 16 r h ut *κ** | O (H) SVM | 22 r T (H) SVM
 BN | 24 r S; TS
 ¶ 4,8 r S | 12 r V ut M; S: σ[αθ]ητε | 13 r h | 15 r et r T ut *κ*; SVMB ut M

AD THESSALONICENSES I

¶ 1,4 OM; [H VN] ut *txt* | 5 O THN; [V] ut *txt* | O (H) | 7 r h S | 8 O HVM
 BN; [S] ut *txt* | 9 r h | 10 O [H]
 ¶ 2,3 r SV | 4 T [S] V | 5 O H; [S] ut *txt* | 7 r TSVMN | 12 r h | 13 O [S] | r h
 N ut B | 16 r h
 ¶ 3,2 r T (H) SVM ut *κ*; h ut *txt sed* [του θεου] | 5 r h | 13 r h | O (H) VMBN;
 [S] ut *txt*
 ¶ 4,1 O (H) | O [H SV] | 8 O H | r S | 10 OTB; [H N] ut *txt* | 11 O THMBN
 ¶ 5,2 T [S] VM | 3 r Th SVMB ut B; r Th ut *κ* | 4 r (H) | 9 r h | O [H] | 10 r
 T (H) MN | 13 r Th N ut B | r T | 15 OT (H) MN; [S] ut *txt* | 21 O [H] | 25 O
 T; [H VN] ut *txt* | 27 r h [S V] B | 28 T [S V]

AD THESSALONICENSES II

¶ 1,2 O HSVMBN | 4 r h | 10 r h
 ¶ 2,1 O [H N] | 3 r h SVMB | 6 r THSVMBN | 8 O [H N] | r h ut *κ** | 12 r T
 h SVMB | 13 r T (H) V | 14 O HM | 16 OS; [H M] ut *txt*
 ¶ 3,4 r T ut *κ**; [H SN] ut *txt sed* [καί] | 6 O (H) N; r (H) N ut B | 8 r SV
 M | 13 r SV | 14 TS | r TS | 18 T [V]

AD TIMOTHEUM I

¶ 1,12 T [S] | r h | 16 r Th MN ut M | 18 r Th; S: -του[σ]η
 ¶ 2,8 r (H) | 9 r THSVMBN ut *κ** | r h | r Th
 ¶ 3,14 OM; [H] ut *txt* | r TVM N

¶ 4,6 Fh | 10 ΓhS | Fh
 ¶ 5,5 Γh ut N*; V ut M; [HS] ut M, sed [rov] | 8 T[V] | ΓThB | 16 ΓThB |
 20 T[H] | 21 ΓS ut M; ΓS | 25 ΓV
 ¶ 6,3 ΓT | 7 ΓV ut M; 8 Γh | 11 Th | 13 OTSVMBN; OI T; Sh | 17 ΓTh;
 FhVM ut A; S ut M; 21 ΓS; T[S]

AD TIMOTHEUM II

¶ 1,2 Γh: κυριου Ιησ. (sine test.) | 10 ΓSV ut M; 11 ΓV ut M
 ¶ 2,14 ΓhSVB ut M; 18 OT(H)SN | 21 T[S]V | 22 Γh ut C | 25 ΓS
 ¶ 3,6 ΓS | 10 ΓhV | 12 STHSVMBN | 15 OTHBN; [M] ut txt
 ¶ 4,1 T[S] ut M; Γh | 2 SThB | 3 ΓS | 7 ΓS | 10 Γ(H)S; FTS | 13 Γ(H) |
 15 ΓSV | 16 ΓSV; F(H) | 20 Γ(H) | 21 O[H] | 22 ThSM ut A; V ut M

AD TITUM

¶ 1,1 Γh: Χριστ. [Ιησ.] | 5 Γ(H) ut A; S ut M; 10 OTHSMBN; OI[V] | 13 O[H]
 ¶ 2,3 FT(H)SVMBN | 4 ΓT | 5 ΓS | 9 JS | 10 Γh; Γh ut 33 | 11 ΓSVM
 ut M; 13 ΓT(H)SN ut N
 ¶ 3,9 FTHBN | 13 ΓTh

AD PHILEMONEM

5 Γ(H) ut A | 6 ΓH: [rov] | ΓThSMB ut N; FV | 9 Fh | 11 O(H) | 12 ΓV
 ut M; SM ut M sed: [συ δε] et [προσλαβου] | 18 ΓS | 25 Th[V] | TSVMB

AD HEBRAEOS

¶ 1,2 JS | 3 T[S] | F[S] | 8 O[H] | Γ(H)N | 9 ΓTSB ut N | 12 ΓT; OT; [S]
 ut txt
 ¶ 2,7 T[H]S (sed ex err. p. αυτου vs 8) | 8 ΓSV ut M; O[H]N
 ¶ 3,2 O[H]N | 6 FTHBN ut B; VM: εαν[τερ] | T[H]S[VM]B[N] | 9 T[S] |
 13 Sh
 ¶ 4,2 ΓThBN ut N | 3 Fh ut N; O[H]N | 7 Γh ut B
 ¶ 5,1 O[H] | 3 ΓTHSVMBN | 12 ΓTSV ut M; OT(H)N; [V] ut txt
 ¶ 6,2 Γ(H); O(H)N | 3 ΓSV | 18 O(H)MN; [S] ut txt
 ¶ 7,1 Γh | 4 O(H)N | 6 T[S]V | 9 ΓTHBN | 10 TT[S]V | 11 FS | 22 OS |
 26 O[HSV] | 27 FTh
 ¶ 8,2 T[S]V | 4 ΓS; F[SV] | 6 Γ(H)N; FS ut P | 8 Γh ut M; 10 ΓTh ut N*
 ¶ 9,1 O[H] | 2 Γh ut B | 3 Γh ut B | 10 Γh ut B | 11 ΓThSVMB | 14 FThS
 VMB ut M; 17 Γ(H) | 19 OT; [SM] ut txt | 26 ΓT ut M
 ¶ 10,1 Th | ΓT ut D*; FHS | 4 Sh | 11 ΓhS | 16 ΓS | 30 JSV | 32 ΓS: ημ
 [ου] | 38 ΓH ut txt sed [μου]
 ¶ 11,4 FS | 6 OT; [HSV]N ut txt | 8 T[S]; F[S] | 11 ΓT(H)SVMBN ut M;
 h ut M sed -τη -ρα | 12 ΓhSVMBN | 13 ΓTHSVMBN ut N* | 15 ΓTS ut N* |
 20 OT | 32 ΓSVB ut M; 34 ΓSV | 37 ΓTHSVBN ut N; hM ut M; 38 Γh
 ¶ 12,3 Γ(H) ut N*; S ut M; 7 TSV | 9 OTHSVMBN | 11 ΓT(H)SMBN |
 13 ΓhSVM ut M; 15 ΓThSVMBN; TTHSVMBN | 16 ΓS ut M; 18 TV |
 19 O(H) | 21 Γh | 23 JS | 25 Fh | 26 ΓS | 27 ΓH ut txt sed [την] | 28 ΓS

¶ 13,5 FTB | 6 OTHMBN; [V] ut txt | 9 FhSVM | 10 O[H] | 15 Γ(H) ut
 N* | 21 TV ut M; Fh[S] ut N*; ΓS | 22 Γh | 23 O[S] | 25 TSVMB

EPISTULA IACOBI

¶ 1,9 ΓH ut txt sed [o] ad. | 12 TSVM ut M; 15 ΓHVM | 18 FhS | 19 ΓS ut
 M; 22 SHBN | 26 F(H)N | Γ(H)N ut B | 27 OT
 ¶ 2,3 ΓT | Γ(H) ut B | 4 Γh ut B* | 6 FT ut N* | 10 ΓS ut M; FS ut M; 14 O
 H | 16 OH | 19 Γ(H) ut B; hS ut C | 20 ΓS ut M; 22 ΓT | 26 Γ(H) ut B
 ¶ 3,3 ΓS | 4 F et ΓSV ut M; 5 ΓSV | 6 OT; ΓT | 8 STSVB ut N; ΓS | 12 T
 S; ΓS ut N; 14 FT
 ¶ 4,2 ΓTB ut N | 4 ΓT | 8 ΓHN | 9 ΓT ut N; ΓThSVM | 12 O(H)N; ΓS
 (sed non Γ!) | 13 ΓS; TSV | 14 F(H)N ut B; h ut A; TThSVMB; Γ(H)
 ut B; h: αμεις εστε η (cf A) | 15 Γ(H)
 ¶ 5,3 TS | 4 ΓTHBN; FTHBN | 5 TS | 7 F[S]V[M] | 9 ΓT ut M; 11 Γ
 S ut A; Γh ut B | 12 ΓS ut M, sed [εις] | 14 OTHBN; ΓH ut txt sed [τ. kup.] |
 16 Γ(H)N | 18 STh | 20 Γ(H)N ut B; Γh ut B

EPISTULA PETRI I

¶ 1,6 OTHVBN | 8 ΓS; FH | 9 ΓHN ut B | 11 Γh | 12 OH | 16 O[H]N; ΓS
 ut M; FT ut N; OTHBN; [M] ut txt | 21 ΓSVM ut M; 22 ΓTHBN ut A
 ¶ 2,1 Γ(H) | 3 ΓSV | 5 ΓTS; OTHVMBN; [S] ut txt | 6 ΓHN ut B | 7 F
 TS | 24 Γh; TT
 ¶ 3,1 ΓTHBN ut N*; [S] ut txt; Γ(H) ut B | 4 S(H) | 6 ΓH ut B | 7 Γ(H) ut
 M; Γh | 11 OT | 18 ΓT(H)MBN (sine test.); S ut N; FTSVB ut A | 20 FS |
 22 OTHMBN; [S] ut txt
 ¶ 4,1 ΓS ut M; Γ(H) ut B | 5 Fh ut B | 14 ΓS ut N; 17 OTB; [HSN] ut txt |
 18 ΓTh ut N; [HN] ut B* sed [δε] | 19 Γ(H) ut B; ΓS
 ¶ 5,1 ΓTSVM ut N; 2 ΓTN ut N*; H ut B | 5 O[H] | 8 ΓTSVM ut L; (H) ut
 B | 9 OI SV | 10 ΓT(H)MBN ut N; h ut B; ΓH ut A | 11 ΓSVMB ut M;
 TTSVMBN | 14 T[S]

EPISTULA PETRI II

¶ 1,1 Γ(H) | 3 TTVN; Γ(H) | 4 STh ut M; S ut C; ΓS ut C | 5 ΓS ut N |
 9 ΓThB | 10 T et FS | 17 ΓTSMB; V: 7 8 1-6 (sine test.?) | 18 ΓTSM | 21 S
 T; ΓS ut 81; V ut M; M ut 81 sed [αγιοι]
 ¶ 2,4 ΓTMBN ut N; HV ut A | 6 ΓH ut B; ΓTSVMBN ut M; 8 O(H) | 9 Γ
 T | 11 ΓT[H]SVMBN ut M; 12 ΓT ut N; F S: και καταφθ. (sine test.?) | 13 Γ
 TSV; Γh ut B | 14 FH ut A | 15 Γh; F(H)N ut B; O et Γh | 17 T[S] ut
 A | 19 TSVMB | 20 Γ(H)VMN ut M; 21 ΓSV ut N; 22 T[S] ut M; F S
 ¶ 3,3 ΓTSV ut N; 5 Fh ut N* | 9 ΓT ut N; 10 TSV[M]; OT; ΓT ut M; 11
 ΓT ut M; Γ[H]N ut txt | 13 ST; ΓT | 16 TTSVB | 18 OTHN

EPISTULA IOHANNIS I

¶ 1,4 Fh | 5 S H
 ¶ 2,2 Γh | 6 OH | 10 STh | 14 O[H] | 17 O[H] | 18 ΓVM ut M; S: οτι [o] |
 19 STSV | 20 Γ(H) ut B; hSVB ut M; 24 ΓHN ut txt sed [ev] | 27 Γh | 29 O(H)

¶ 3,5 T[S] | 7 Γh | 13 O H V M B N | 14 T[S] ut M | 15 Γh | F T h S V M B |
19 Γ H M N ut A; V ut txt sed [καί] | F T S B ut M | 21 F H S V M B N ut A |
T T ut M | 23 Γ T h S B
¶ 4,2 F h | 3 Γh | T[S] | 10 Γ T h S V M B | 12 Γ T h V N ut N | 15 T[H] | 16 O[H]
¶ 5,1 Γ H N | 5 Γ T V ut M; H N ut B sed [δε] | 6 Γ S V M ut N | F h | 10 Γ T H
S V M B N | 11 Γ H B N ut B | 15 F S V ut M | 18 Γ S V M B | 20 Γ S ut A | F T
H S V M B

EPISTULA IOHANNIS II

5 Γ H S V M B N ut M | 6 T T S B | 8 F T S V M B | 9 Γ S V | 12 Γ (H) ut B; S V
M ut M

EPISTULA IOHANNIS III

3 O T | 4 Γ (H) ut B | 10 O T | 14 S S

EPISTULA IUDAE

4 Γ H N | Γ S M | 5 O T H S V M B N | Γ 5 (1-4): T H S V M B N et Γ κυρ.: T (H)
S? N, ο κυρ.: S? V, [ο] κυρ.: M, Ιησ.: h B | Γ M (ex err.?) | 13 F h | O h | O¹ h |
14 Γ T H N | 15 Γ T H S V M B N | T T[S] B | 16 Γ T H S V M B N | 18 O T H M B
N; [S] ut txt | Γ H ut B | 22/23 Γ T M B ut A | Γ H S V N ut B

APOCALYPSIS IOHANNIS

¶ 1,3 Γ T ut N | 4 Γ h ut N | 5 O¹ [H] | 6 F h ut A | O H | 9 T T S | 10 S h ut A |
13 F h | 15 Γ T ut N; h S V M B ut M | 19 F H S V B
¶ 2,1 Γ H | 2 T S V M B | T[S] B | 5 T[S] B | 7 T h B | 8 Γ H | 9 T[S] | 10 Γ (H)
M N | Γ² (H) ut A; h ut C vl txt | 13 T[S] | O[S] | T[S] ut N; V ut 1006 | O¹ [H]
S | 14 O h | 15 O H | 16 O T | 18 Γ H ut A | O¹ [H N] | F T | 19 O T | 20 T h B
ut 1006 | F T | 22 Γ T H M N | Γ² h | 25 Γ T H N ut N
¶ 3,2 O (H) N | 3 F T h B | 5 Γ S B ut M | 7 Γ h ut N | Γ T h S V B ut M | Γ¹ h |
Γ² T B ut N | 9 Γ S B ut M | Γ¹ bis S | 14 Γ H: και [ο] (cf N) | 17 Γ S V B | T h
B | 18 F T S B N | 20 O (H) S V M N
¶ 4,4 Γ T N ut 2073; (H) S V M B ut M | O¹ (H) | 7 Γ h S V B | 8 Γ S V B ut M |
9 Γ (H) S V B | 11 T[S] B
¶ 5,3 Γ bis T h S | 4 Γ V M B ut 1006; H: [εγω] εκλ. πολυ | 6 F T h | Γ¹ S B | O[H] |
Γ³ T h B ut N | 8 F T h B | 9 Γ S V [M] B ut N | 10 F S B | Γ² H B | 11 T T h B |
12 Γ T h N | 13 T[H] S [V] M B [N] ut A | T¹ T | F h ut A | Γ (H) B
¶ 6,1 F H S V M B N ut 2329 | 4 O[H] | F H: [εκ] | 8 Γ H: επανω [αυτου] | O¹ T B;
[H V N] ut txt | 11 F T S V M B N ut M | Γ T h S B ut M | 12 S T | 13 Γ¹ T ut N |
S S | 14 Γ h | 16 Γ T | 17 Γ B
¶ 7,1 Γ T h S V ut N | Γ S ut C; h: [τι] δενδρ. | 2 Γ h | F h | 3 Γ h ut A | 9 Γ B ut
1006 | Γ¹ T | 12 O[H]
¶ 8,2 Γ h | 3 Γ h B | Γ S ut M | 5 Γ h ut A | 6 Γ S V M B | 7 Γ T | 13 Γ h
¶ 9,2/3 F S V | Γ¹ T N | 4 Γ T N | F V | 5 Γ (H) V B | 6 F h ut A | 7 Γ T h M N ut
N | 10 Γ h | 11 Γ T ut N | 12/13 Γ² H M ut A | 19 Γ M ut 2053 | 20 Γ (H) M B ut
C; S V ut A; h ut A vl txt | F S | 21 Γ T h V M N
¶ 10,1 Γ T H N | 6 O¹ [H] | 8 Γ bis S: -ουσα[v] | F T S V ut N

¶ 11,2 Γ S | O[H N] | 3 Γ H | 4 O[H] | 5 F B ut 1006; h ut M vl 1006 | 6 O T |
9 O[S] | 10 Γ¹ T ut N* | 11 O T; [H N] ut txt | Γ S V ut C; H: [εν] αυτοις | Γ S B |
12 Γ B ut M; S: ηκουσα[v] | Γ h | F S B | 15 Γ S V B | 16 O¹ B; ([H]) ut txt; h: οί |
Γ T S ut N*; h B ut C | 17 T T h ut N* | 18 F T S V M B N | 19 O[S V]
¶ 12,2 Γ h S ut 051; V: [και] κραζ. | 3 Γ T h S V M | 5 Γ B (S V: αρρενα) | 6 F T h
ut N | 7 O T | 8 Γ T h S V M B | 10 Γ² S V M B | Γ³ S M B | 12 O T (H) S V M N |
18 Γ T S V B
¶ 13,1 Γ h S V B | 2 Γ T h | 3 Γ T S V M B ut N | 4 Γ h | 5 Γ S ut M | O¹ T S V
M; [H N] ut txt | 6 Γ S ut M | 7 O[H] | 8 Γ S V ut M; B ut 1611; M: οὐ ου γεγ.
το ον. [αυτου] | 10 O[S] | Γ T (H) S V M B N ut C; h ut N | 12 Γ S V ut M | 13 S
T | 14 Γ S | 15 Γ H | F h | S T ut N; [H S V M N] ut txt | Γ¹ T | Γ h | 16 F h ut 1 |
17 O T; [H N] ut txt | Γ h | 18 T h S B | Γ T B ut M; h ut N
¶ 14,3 O T N; [S] ut txt | 4 O h | Γ H | 5 T T | 7 T T | 8 Γ S V M ut A; B ut N*;
H: δευτ. [αγγελος] | 10 Γ B | Γ h ut A | 13 Γ¹ S | 16 Γ h ut C | 18 O[H] | O¹ T S V
B; [H N] ut txt | Γ S V
¶ 15,3 F (H) B | 4 Γ S ut N | 6 O[H] | Γ H ut A
¶ 16,3 Γ S ut N | F S V ut M | 4 F h B | 5 Γ H: ο ην [ο] οσιος | 6 Γ T | F T h S V B
ut M | 12 O T V N; [H] ut txt | Γ h | 14 Γ h B ut A; S ut M, sed [εκεινης] | 17 F
S ut M^K; M: v. [τ. ουρανου] | 18 Γ (H) S V M B ut N
¶ 17,3 Γ S V M B | Γ T h N ut N; S V M B ut M | 4 O[S] | F T h S B | Γ¹ T h ut
N* | Γ² S ut 1611 | 6 Γ S: [εκ] του αιμ. | 7 S T h S | 8 Γ T h S V B | F T S V M B |
13 T T h S [M] | 16 O T; [H N] ut txt
¶ 18,2 F S V | O² T H S V B N | 3 Γ H: [του οιν.] του θυμ. της πορν. | Γ (H) (B: -κα-
σιν) ut N | 4 Γ h ut A | 6 O[H] | 8 Γ H: [κυριος] ο θεος | 9 Γ T h S M | F h B ut
A; V ut pc | 10 Γ h B ut A | 12 F h ut C; S V ut M | Γ² S ut M | 13 O[V] | 14 Γ
T ut N | 16 O¹ B; [H] ut txt | Γ² T h | 18 Γ H B | 19 Γ h ut A | F H ut A | 21 F T
S V M B ut M | 22 Γ H: [πασ. τεχν.] | 23 O¹ [H N] | 24 Γ T V B
¶ 19,5 Γ T ut P | O T H N; [S M] ut txt | 6 Γ h ut 1854 | Γ H: κυρ. ο θεος [ημων] |
7 F T h S V M B ut N*; (H) N ut A | 9 T h ut A | 11 Γ S ut A; N ut N; H: πιστ.
[καλουμ.] κ. αλ. | 12 O T (H) S V M N | 13 Γ T ut N; H B ut P | 14 O T S | Γ h ut
1006 | 17 O S B; [H] ut txt | 18 Γ (H) | 19 O[S] | 20 Γ S V ut 1006; h ut P | Γ¹ S V B
¶ 20,2 Γ h S V M B | Γ T | T T | O S | 3 S T S | 5 T h S V B | 6 O S V B; [H N] ut
txt | 9 Γ h V M ut N² | 10 Γ T h B ut N | 11 Γ (H) M B ut A | O[S]
¶ 21,3 Γ S | Γ¹ h | Γ T S V ut N; (H) M N ut M^K | 4 Γ h S | O T | Γ (H) B ut A | F h
V ut N | 5 T h S B | 6 Γ T H M N ut pc; S V ut 051^a | F T V | 9 Γ B | 12 Γ T H S
V M B N ut N | 14 Γ S V B ut M | 16 Γ T H S V M N ut M | Γ h B ut P | 18 Γ S
ut N*; V B ut M; M: [ην] η | 27 Γ S ut A; H N: [ο] ποιων
¶ 22,2 F T h | Γ² T h S | 5 F [S V] ut txt | Γ¹ H | O¹ [H S V] | 6 O h; [S] ut txt | 8 S
T S B | Γ h ut A | 10 Γ h | 12 F V B | 13 Γ h ut A | 14 Γ S | 15 Γ T ut N | 16 Γ h B
ut A | 17 O bis h | 18 Γ T S V ut N | T[S] | 21 Γ S ut M; H: Ιησ. [Χρ.] | F H ut
N; S V M ut M | T S V M

IV. LOCI CITATI VEL ALLEGATI

A. EX VETERE TESTAMENTO

Genesis

31,44 + 50b	31,44	3,14ss	: Ap 12,9
46 + 48a	46	15	: L 10,19 Ap 12,17
51 + 52a + 48b	48	16	: 1K 11,3; 14,34 1T 2,12
50a	50	17	: 1K 15,21
52b	52	17s	: H 6,8
35,16 + 21	35,16	17-19	: R 8,20
c. 1	: H 11,3	19	: R 5,12 H 9,27
1,1	: J 1,1	22,24	: Ap 2,7
2,6,9	: 2P 3,5	4,4	: H 11,4
3	: 2K 4,6	7	: J 8,34
11s	: 1K 15,38 H 6,7	8	: Mt 23,35 L 11,51 1J 3,12
14	: Act 17,26	10	: Mt 23,35 L 11,51 H 11,4;
20,24	: 1K 15,39	12,24	
24	: Act 10,12; 11,6	24	: Mt 18,22
26s	: E 4,24 Kol 3,10 Jc 3,9	25s	: L 3,38
27	: Mt 19,4 Mc 10,6 Act 17,29	5,1	: Mt 1,1 1K 11,7
	: R 8,29 1K 11,7 1T 2,13	1-8	: L 3,38
28	: Act 17,26	2	: Mt 19,4 Mc 10,6
30	: Act 11,6	3	: 1K 15,49
31	: 1T 4,4	9-32	: L 3,36
2,2	: H 4,4,10	21s	: Jd 14
7	: L 3,38 J 20,22 1K 15,45,47	24	: H 11,5
	: 1T 2,13	6,1-4	: 2P 2,4 Jd 6
9	: Ap 2,7; 22,2	2	: L 20,36 1K 11,10
10	: Ap 22,1	8	: L 1,30
17	: R 5,12; 7,10 H 5,14	8s:13-7,1	: H 11,7
18	: 1K 11,9	11-13	: Mt 24,37 L 17,27
22	: 1T 2,13	12	: R 3,20 G 2,16
22s	: 1K 11,8	7,7	: Mt 24,38 L 17,27
24	: Mt 19,5 Mc 10,7 1K 6,16	13	: 1P 3,20 2P 2,5
	: E 5,31	17	: L 17,27 1P 3,20
3,1-7	: Mt 4,3	21	: 2P 3,6
1	: Mt 10,16 Ap 12,9	21s	: L 17,27
3	: Ap 2,7	23	: 1P 3,20
5	: H 5,14	8,17	: 1K 15,39
6	: 1T 2,14	18	: 2P 2,5
13	: R 7,11 2K 11,3 1T 2,14	21	: Ph 4,18
		9,2	: Jc 3,7

9,3	: 1T 4,3	18,18	: Act 3,25 R 4,13 G 3,8
4	: Act 15,20	19	: Mt 22,16
6	: Mt 26,52	20	: Ap 18,5
c. 10	: Act 17,26	20s	: L 17,28
11,3ss	: L 14,28	19,1-3	: H 13,2
10-16	: L 3,34-36	4-25	: Jd 7
31	: Act 7,2	7-9	: 2P 2,7
32	: Act 7,4	15	: L 17,29
12,1	: Act 7,3 H 11,8	16	: 2P 2,7
3	: Act 3,25 G 3,8 Ap 1,7	17	: L 9,62; 17,31
4	: H 11,8	19	: L 1,58
5	: Act 7,4	24	: Ap 14,10
8	: H 11,9	24s	: Mt 10,15 L 17,29 2P 2,6
13,12etc	: H 11,9	26	: L 9,62; 17,31
15	: Act 7,5 G 3,16	28	: Ap 9,2
14,17	: H 7,10	29	: 2P 2,7
17-20	: H 7,1s	20,5s	: Mt 5,8
18etc	: Mc 5,7 L 8,28	21,2	: G 4,22 H 11,11
19	: H 7,6	2s	: L 3,34
19,22	: Ap 10,6	4	: Act 7,8
20	: H 7,4	9	: G 4,22,29
15,1	: Mt 5,12	10	: G 4,30
5	: R 4,18	12	: R 9,7 H 11,18
6	: R 4,3,9 G 3,6 Jc 2,23	17	: J 12,29
7(etc)	: Act 7,2 H 11,8	19	: J 4,11
8	: L 1,18	c. 22	: H 11,17
12	: Act 10,10 Ap 11,11	22,2	: Mt 3,17 L 3,22 Jc 2,21
13s	: Act 7,6s	9	: Jc 2,21
15	: L 2,29	16	: R 8,32 H 6,13
16	: 1Th 2,16	17	: H 6,14; 11,12
18	: Ap 9,14	17s	: R 4,13
16,1	: Act 7,5	18	: Mt 1,1 Act 3,25
11	: L 1,31	23,4	: H 11,9,13 1P 2,11
15	: G 4,22	24,3	: Mc 5,7
17,5	: R 4,17	7	: G 3,16
8	: Act 7,5,45 G 3,16	37	: H 11,13
10s	: R 4,10	65	: 1K 11,10
10-12	: J 7,22	25,22	: L 1,41
10,13	: Act 7,8	23	: R 9,12
12	: L 1,59	24	: L 2,6
16	: G 4,23	26	: Mt 1,2 L 3,34 Act 7,8
17	: L 1,18 R 4,19	33s	: H 12,16
19	: Mt 1,21 L 1,13 H 11,11	26,3	: L 1,73
18,2s	: H 13,2	4	: Act 3,25
4	: L 7,44	5	: L 1,6
6	: Mt 13,33	19	: J 4,10
10	: R 9,9	34	: H 12,16
11	: L 1,7,18	27,27-29	: H 11,20
12	: 1P 3,6	30-40	: H 12,17
14	: Mt 19,26 Mc 10,27	38-40	: H 11,20
	: L 1,37 R 9,9	28,12	: J 1,51

28,14 : *Ap 1,7*
 15 : *H 13,5*
 29,31-30,24 : *Act 7,8*
 32 : *L 1,48*
 35 : *Mt 1,2 L 3,33*
 30,13 : *L 1,48*
 23 : *L 1,25*
 32,13 : *H 11,12*
 31 : *1 K 13,12*
 33,4 : *Act 20,37*
 19 : *Act 7,16*
 34,26 : *L 21,24*
 35,7 : *Tt 2,11*
 11 : *H 7,5*
 16-18 : *Act 7,8*
 19 : *Mt 2,18*
 22-26 etc : *Ap 7,5-8*
 27 : *H 11,9*
 36,6 : *Ap 18,13*
 37,9 : *Ap 12,1*
 11 : *L 2,19 Act 7,9*
 20 : *Mc 12,7*
 28 : *Act 7,9*
 38,8 : *Mt 22,24 Mc 12,19*
 L 20,28
 24 : *J 8,41*
 29 : *L 3,33*
 29s : *Mt 1,3*
 39,2s : *Act 7,9*
 4s : *Mt 24,45*
 21 : *Act 7,9.10*
 23 : *Act 7,9*
 40,14 : *L 23,42*
 41,42 : *L 15,22*
 43 : *Act 7,10*
 46 : *L 3,23 Act 7,10*
 54 : *Act 7,11*
 55 : *J 2,5*
 42,2 : *Act 7,12.13*
 5 : *Act 7,11*
 16 : *Act 7,13*
 45,1 : *Act 7,13*
 4 : *Act 7,9*
 8 : *Act 7,10*
 9-11 : *Act 7,14*
 14 : *Act 20,37*
 23s : *Act 7,14*
 26 : *L 24,11*
 46,2 : *Act 9,4*
 3s.6 : *Act 7,15*
 27 : *Act 7,14*

46,30 : *L 2,29*
 47,27 : *Act 7,17*
 31 : *H 11,21*
 48,1 : *Ap 7,6*
 4 : *Act 7,5; 7,45*
 15s : *H 11,21*
 22 : *J 4,5*
 49,9s : *Ap 5,5*
 10 : *H 7,14*
 11 : *Mc 11,2 Ap 7,14*
 33 : *Act 7,15*
 50,13 : *Act 7,16*
 24s : *H 11,22*

Exodus

20,13-15 : *20,15.13.14*
 21,16.17 : *21,17.16*
 25,6 : —
 28,23-28 : *28,29a*
 32,9 : —
 35,8 : —
 15.17 : *35,12a*
 18 : —
 (36,8a : *36,8a*)
 8b.9 : *37,1-2*
 10-33 : —
 34 : *38,18*
 35-38 : *37,3-6*
 37,1-24 : *38,1-17*
 25-28 : —
 29 : *38,25*
 38,1-7.8 : *22-24.26*
 9-23 : *37,7-21*
 24-29.30a.b.31 : *39,1-6.7.9.8*
 39,1a : *12*
 1b-31 : *36,8b-38*
 32a : —
 32b : *39,10*
 33-38 : *13.20.14.17.16.15*
 39 : —
 40 : *39,19.21*
 41-43 : *18.22.23*
 40,7.8 : —
 11 : —
 28 : —
 30-32 : *38,27*
 1,5 : *Act 7,14*
 6 : *Act 7,15*
 7.20 : *Act 7,17*
 8 : *Act 7,18*
 9-11 : *Act 7,19*
 17s.22 : *Act 7,19*
 2,2 : *Act 7,20*

2,2s : *H 11,23*
 3 : *Act 7,21*
 4 : *Act 9,4*
 5 : *Act 7,21*
 10 : *Act 7,21*
 11 : *Act 7,23 H 11,24*
 12 : *Act 7,24*
 13 : *Act 7,26*
 14 : *L 12,14 Act 7,27s.35*
 15 : *Mt 2,13 Act 2,29 H 2,27*
 22 : *Act 7,6.29*
 24 : *L 1,72*
 3,1s : *Mc 12,26*
 2 : *L 20,37 Act 7,30*
 3s : *Act 7,31*
 5 : *Act 7,33*
 6 : *Mt 22,32 Mc 12,26 L 20,37*
Act 3,13; 7,32 H 11,16
 7s.10 : *Act 7,34*
 12 : *Act 7,7*
 14 : *H 11,6 Ap 1,4*
 15 : *Act 5,30*
 15s : *Mt 22,32 Mc 12,26 L 20,37*
Act 3,13; 7,32; 22,14
 4,12 : *Mt 10,19*
 16 : *H 2,17*
 19 : *Mt 2,20*
 21 : *R 9,18*
 22 : *R 9,4*
 31 : *L 1,68*
 6,1.6 : *Act 13,17*
 13.23 : *L 1,5*
 7,1 : *J 10,34*
 13.3 : *Act 7,36 R 9,18*
 11 : *2 T 3,8*
 17.19s : *Ap 11,6*
 17-21 : *Ap 16,3.4*
 19-21 : *Ap 16,4*
 20 : *Ap 8,8*
 16.22 : *2 T 3,8*
 8,3 : *Ap 16,13*
 4 : *Act 8,24*
 15 : *L 11,20*
 9,10s : *Ap 16,2.4*
 12 : *Mt 27,10*
 16 : *R 9,17*
 18 : *Mc 13,19*
 23-25 : *Ap 8,7*
 24 : *Ap 11,19; 16,18*
 28 : *Act 8,24*
 10,12 : *Ap 9,3*

10,16 : *L 15,18*
 17 : *Act 8,24*
 21 : *Ap 8,12*
 22 : *Ap 16,10*
 12,10 : *J 19,36*
 11 : *L 12,35*
 14 : *L 22,19*
 14-20 : *Mt 26,17 Mc 14,12*
 15 : *L 2,43*
 16 : *L 23,56*
 18 : *L 2,43*
 18-20 : *L 22,7*
 19 : *1 K 5,7*
 21(etc) : *Act 5,21 1 K 5,7*
 21-23 : *H 11,28*
 40 : *G 3,17*
 42 : *Act 13,17*
 46 : *J 19,36*
 48 : *H 11,28*
 13,2 : *L 2,23*
 5 etc : *R 9,5*
 7 : *1 K 5,7*
 9 : *Mt 23,5*
 12.15 : *L 2,23*
 21 : *1 K 10,1 Ap 10,1*
 14,21 : *J 14,1*
 22 : *1 K 10,1 H 11,29*
 27 : *H 11,29*
 15,1 : *Ap 15,3*
 4 : *Act 7,36*
 11 : *Ap 13,4*
 14 : *Ap 11,18*
 16 : *Ap 11,18*
 23 : *H 3,8 Ap 8,11*
 16,2s : *1 K 10,10*
 4 : *J 6,32 1 K 10,3*
 7 : *2 K 3,18*
 10 : *R 9,4 2 K 3,18*
 15 : *J 6,32*
 18 : *2 K 8,75*
 19 : *Mt 6,34*
 32ss : *Ap 2,17*
 33 : *H 9,4*
 35 : *Act 13,18 1 K 10,3*
 17,1ss : *H 3,16*
 2 : *Act 15,10*
 25.6 : *1 K 10,4*
 7 : *H 3,8*
 18,3s : *Act 7,29*
 4 : *Act 12,11*
 17-23 : *Act 6,2s*

18,19 : H 5,1
 19,4 : Ap 12,14
 5 : Tt 2,14
 5s : H 8,9
 6(etc) : 1P 2,9 Ap 1,6; 5,10
 11 : Ap 7,14
 12 : H 12,18
 12s : H 12,20
 14 : Ap 7,14
 16 : H 12,19 Ap 1,10; 4,5
 18 : Ap 9,2
 19 : H 12,19
 24 : Ap 4,1
 20,4 : Ap 5,3
 5 : J 9,2
 9s : L 13,14
 10 : Mt 12,2 Mc 2,27 L 23,56
 11 : Act 4,24; 14,15; 17,24
 Ap 10,6
 12 : Mt 15,4 Mc 7,10 E 6,2
 12-16 : Mt 19,18s Mc 10,19 L 18,20
 13 : Mt 5,21
 13s : Jc 2,11
 13-15 : Ap 9,21
 13-17 : R 13,9
 14 : Mt 5,27
 16 : Act 6,13
 17 : Mt 5,28 R 7,7
 18 : H 12,19
 21,12 : Mt 5,21 Mc 2,27
 17 : Mt 15,4 Mc 7,10
 24s : Mt 5,38
 37 : L 19,8
 22,10 : H 6,16
 22 : Mc 12,40 L 18,3
 27 : J 10,34; 18,22 Act 23,5
 23,14-17 : L 2,41
 20 : Mt 11,10 Mc 1,2 L 7,27
 22 : 1P 2,9 Ap 1,6
 24,1 : L 10,1
 3-8 : H 9,19
 7s : 1P 1,2
 8 : Mt 26,28 Mc 14,24 L 22,20
 1K 11,25 H 9,20; 10,29; 13,20
 13-16 : Mt 17,1
 15s : Mc 9,2
 17 : 2K 3,18
 18 : L 9,34
 25,16.21 : H 9,4
 18.22 : H 9,5
 23.30s : H 9,2

25,31.37 : Ap 1,12
 39 : H 8,5
 40 : Act 7,44 H 8,5
 26,31ss : Mt 27,51 Mc 15,38 L 23,45
 31.33 : H 9,3
 27,2 : Ap 9,13
 21etc : Act 7,44
 28,1 : H 5,4
 17-20 : Ap 21,19
 21 : Ap 21,12
 30 : J 11,51
 36 : Ap 13,16
 29,4 : H 10,22
 18etc : E 5,2 Ph 4,18
 33 : Mt 7,6
 37 : Mt 23,19
 38s : H 7,27
 30,1.3 : Ap 8,3
 1-3 : Ap 9,13
 7 : Ap 8,3
 7s : L 1,9 A
 10 : H 9,7
 13s : Mt 17,24
 31,3 : Act 6,3
 13etc : H 2,11
 13-17 : Mc 1,24
 14 : Mc 3,6
 18 : Act 7,38 2K 3,3
 32,1 : Act 7,40
 4 : Act 7,41
 6 : Act 7,41 1K 10,7
 8 : Act 7,41
 13 : H 11,12
 15 : 2K 3,3
 23 : Act 7,40
 32 : L 10,20 R 9,3
 32s : Ap 3,5
 33,3.5etc : Act 7,51
 7 : H 13,13
 11 : J 15,15
 14 : Mt 11,28
 16 : L 1,30
 19 : R 9,15
 20 : 1T 6,16
 34,6 : J 1,17 Jc 5,11
 10 : Ap 15,3
 15s : Act 15,20
 21 : Mc 1,24
 28 : Mt 4,2
 29s : Mt 17,2 2K 3,10
 30 : 2K 3,7

34,33 : 2K 3,13
 34 : 2K 3,16
 35 : 2K 3,10.13
 35,31 : Act 6,3
 39,14 : Ap 21,12
 40,5 : Ap 9,13
 9 : H 9,21
 23etc : Mt 12,4 Mc 2,26
 34 : Mc 9,7 Ap 15,5.8
 35 : Ap 15,8
 Leviticus
 4,14etc : H 10,6
 5,11 : L 2,24
 6,23 : H 13,11
 7,6 : 1K 10,18
 12 : H 13,15
 15 : 1K 10,18
 8,15.19 : H 9,21
 9,7 : H 5,3
 10,4s : Act 5,6.10
 6 : Mt 26,65
 9 : L 1,15
 c. 11 : Act 10,14
 11,2 : H 9,10
 4 : Mt 23,24
 21s : Mt 3,4 Mc 1,6
 44s : 1P 1,16
 12,2-4 : L 2,22
 3 : L 1,59 J 7,22
 8 : L 2,24
 13,45s : L 17,12
 49 : Mt 8,4 Mc 1,44 L 5,14; 17,14
 14,2-4 : Mc 1,44 L 5,14; 17,14
 2-32 : Mt 8,4
 4 : H 9,19
 15,18 : H 9,10
 25 : Mt 9,20
 c. 16 : R 8,3
 16,2 : H 6,19; 9,7
 4 : H 10,22
 6 : H 5,3; 7,27
 11 : H 7,27; 9,7
 12 : H 6,19 Ap 8,5
 13-15 : R 3,25
 14s : H 9,7
 15 : H 7,27
 15s : H 5,3
 16 : H 9,7
 18s : H 9,7
 27 : H 13,11

16,29etc : Act 27,9
 34 : H 10,3
 17,7 : 1K 10,20
 10-14 : J 6,53 Act 15,20
 11 : H 9,13.22
 18,5 : L 10,28 R 2,26; 7,10; 10,5
 G 3,12
 6-18 : Act 15,20
 8 : 1K 5,1
 16 : Mt 14,4 Mc 6,17s
 22 : R 1,27
 26 : Act 15,20
 19,2 : Mt 5,48 1P 1,16
 12 : Mt 5,33
 13 : Mt 20,8 H 9,10 Jc 5,4
 15(etc) : Act 23,3 Jc 2,9 Jd 16
 16 : L 10,29
 17 : Mt 18,15 L 17,3
 18 : Mt 5,43; 19,19; 22,39 Mc
 12,31.33 L 10,27 R 12,19;
 13,9 G 5,14 Jc 2,8
 23-25 : L 13,7
 33s : L 10,29
 34 : Mt 5,44; 22,29
 20,7 : 1P 1,16
 9 : Mt 15,4 Mc 7,10
 10 : J 8,5
 13 : R 1,27
 21 : Mt 14,4
 26 : 1P 1,16
 21,10 : Mt 26,65
 22,10 : Mt 7,6
 23,8 : L 23,56
 15-21 : Act 2,1
 29 : Act 3,23
 34 : J 7,2
 36 : J 7,37
 40 : J 12,13 Ap 7,9
 43 : Ap 7,9
 24,5-9 : Mt 12,4 Mc 2,26 L 6,4
 7 : 1K 11,24
 14 : Act 7,58 H 13,13
 16 : Mt 26,66 Mc 14,64 J 10,33;
 19,7 2T 2,19
 17 : Mt 5,21
 20 : Mt 5,38
 25,10 : L 4,19
 35s : L 6,33
 43 : E 6,9 Kol 4,1
 53 : Kol 4,1
 26,4 : Act 14,17

26,11s	: 2K 6,16
12	: Ap 21,3,7
21	: Ap 15,1,6
41	: Act 7,51
42	: L 1,7,2
46,10	: G 3,19
27,30	: Mt 23,23
Numeri	
5	6
1,24-37	1,36-37,24-35
6,23 + 27	6,23
10,34-36	10,36,34,35
26,15-47	26,24-27,15-23,
	32-47,28-31
5,6s	: L 19,8
12ss	: J 8,3
15	: H 10,3
6,1-21	: Act 21,26
21	: Act 18,18
3	: L 1,15
9,18	: Act 18,18; 21,24
9,12	: J 19,36
11,4	: 1K 10,6
16	: L 10,1
25	: Act 2,3
26-29	: Mc 9,38 1Th 5,19
28	: L 9,49
29	: Act 2,18 1K 14,5
33	: Ap 16,21
34	: 1K 10,6
12,2	: J 9,29
3	: Mt 11,29
7	: H 3,2,5 Ap 15,3
8	: J 9,29 1K 13,12 H 11,27
	2J 12 3J 14
10,13	: Mt 8,2
14,2	: 1K 10,10
3	: Act 7,39
16	: 1K 10,5
21-23	: H 3,11
22s	: H 3,18
23	: J 6,49
29,32	: H 3,17
29-37	: Jd 5
33s	: Act 7,36; 13,18
36	: 1K 10,10
15,17-21	: R 11,16
35	: H 13,13
35s	: Act 7,58
38s	: Mt 9,20; 23,5 Mc 6,56 L 8,44

c. 16	: Jd 11
16,5	: 2T 2,19
11-35	: 1K 10,10
22	: H 12,9
28	: J 5,30; 7,17
30,32	: Ap 12,16
33	: Ap 19,20
17,3	: H 12,3
25	: H 9,4
18,3s	: H 9,6
8	: 1K 9,13
21	: H 7,5
31	: Mt 10,11 L 10,7 1K 9,13
	1T 5,18
19,6	: H 9,19
9,17	: H 9,13
20,7-11	: 1K 10,4
21,3	: 1K 12,3
5s	: 1K 10,9
8s	: J 3,14
22,16	: Act 9,38
28	: 2P 2,16
23,19	: H 6,18
22	: Mt 2,15
24,6	: H 8,2
8	: Mt 2,15
17	: Mt 2,2 Ap 22,16
25,1	: 1K 10,8
1s	: Ap 2,14
9	: 1K 10,8
26,62	: 1K 10,8
27,14	: Act 7,51
16	: Act 6,3 H 12,9 Ap 22,6
17	: Mt 9,36 Mc 6,34 J 10,9
18	: Act 6,6
21	: J 11,51
23	: Act 6,6
28,3s	: H 7,27
9	: Mt 12,5
30,3	: Mt 5,33
31,16	: 2P 2,15 Ap 2,14
33,55	: 2K 12,7
35,30	: H 10,28
Deuteronomium	
1,7	: Ap 9,14
10	: H 11,12
16s	: J 7,51
31	: Act 13,18
35	: J 6,49

2,5	: Act 7,5
14	: J 5,5
25	: Act 2,5
3,11	: Ap 21,17
26	: L 22,38
27	: Mt 4,8
4,2	: Ap 22,18s
7s	: R 3,1s
10etc	: Act 7,38
11	: H 12,18
12	: J 5,37 Act 9,7 H 12,19
15-18	: R 1,23
24	: H 12,29
28	: Act 7,41; 17,29
29	: Act 17,27
32	: Mc 13,19
34	: Act 13,17
35	: Mc 12,32
37	: Act 13,17
38	: Mt 5,5
40	: L 1,6
5,4s	: G 3,19
8	: Ap 5,3
13s	: L 13,14
14	: Mt 12,1 Mc 2,27
15	: Act 13,17
16	: Mt 15,4 Mc 7,10 E 6,2
16-20	: Mt 19,18s Mc 10,19 L 18,20
17	: Mt 5,21
17s	: Jc 2,11
17-21	: R 13,9
18	: Mt 5,27
21	: R 7,7
22s	: H 12,18
6,4(etc)	: Mc 12,29,32 1K 8,4 Jc 2,19
5	: Mt 22,37 Mc 12,30,33
10,27	: L 10,27
8	: Mt 23,5
13	: Mt 4,10 L 4,8
16	: Mt 4,7 L 4,12 H 3,9
7,1	: Act 13,19
2	: Mt 5,43
6	: Tt 2,14
9	: 1K 10,13 2K 1,18
8,3	: Mt 4,4 L 4,4 1K 10,3
5	: H 12,5s
9,3	: H 12,29
4	: R 10,6
5	: Tt 3,5
9	: Mt 4,2 H 9,4
10	: Act 7,38

9,10s	: 2K 3,3
16	: Act 1,25
19	: H 12,21
26	: Act 13,17
27	: R 2,5
29	: Act 13,17
10,8	: H 10,11
12	: L 10,27
15	: Act 13,17
17	: Act 10,34 G 2,6 Ap 17,14;
	19,16
20	: Mt 4,10 L 4,8 1K 6,17
21	: L 1,49
22	: H 11,12
11,6	: Ap 12,16
11	: H 6,7
13	: R 1,9
14	: Jc 5,7
18	: Mt 23,5
29	: J 4,20
12,5	: J 4,20
12	: Act 8,21
13,1	: Ap 22,18s
2	: Mc 13,22
2-4	: Mt 24,24
6	: Mt 24,24 Mc 13,22
14,1	: R 8,14; 9,4
2	: Act 15,14 Tt 2,14
22s	: Mt 23,23 L 18,18
27	: Act 8,21
29	: L 14,13 Act 8,21
15,4	: Act 4,34
7s	: Mt 5,42 1J 3,17
9	: Mt 6,23
10	: 2K 9,7
11	: Mt 26,11 Mc 14,7 J 12,8
16,2	: Mc 14,12
3	: L 22,19
16	: L 2,41 J 7,2
20	: R 9,31
17,6	: Mc 14,56 J 8,7 H 10,28
7	: J 8,7 Act 7,58 1K 5,13
8-13	: Mt 5,22
20	: Act 1,25
18,1-3	: 1K 9,13
7	: H 10,11
10-14	: Act 19,19
13	: Mt 5,48
15	: Mt 17,5 Mc 9,4,7 L 7,39;
	9,35; 24,25 J 1,21; 5,46
	Act 7,37

- 18,15-20 : *Act 3,22*
 19,15 : *Mt 18,16* *Mc 14,56* *J 8,17*
 2K 13,1 *1T 5,19*
 18 : *J 7,51*
 21 : *Mt 5,38*
 20,3 : *H 12,31*
 6 : *1K 9,7*
 21,6-8 : *Mt 27,24*
 18.20? : *Mt 5,22*
 20 : *Mt 11,19*
 22 : *Act 5,30*
 22s : *Mt 27,58* *Mc 15,42* *L 23,53*
 23 : *J 19,31* *G 3,13*
 22,4 : *L 14,5*
 12 : *Mt 9,20*
 22-24 : *J 8,5*
 23,1 : *Act 8,27*
 2 : *G 5,12*
 4 : *Mt 5,43*
 5 : *2P 2,15*
 7 : *Mt 5,43*
 19 : *Mt 27,6*
 21ss : *Act 5,4*
 22 : *Mt 5,33* *Jc 4,17*
 26 : *Mt 12,1* *Mc 2,23* *L 6,1*
 24,1ss : *Mt 5,31*
 1.3 : *Mt 19,7* *Mc 10,4*
 5 : *L 14,20*
 14s : *Mt 20,8* *Mc 10,19* *Jc 5,4*
 15 : *E 4,26* *Jc 4,17*
 16 : *J 8,21*
 25,3 : *2K 11,24*
 4 : *1K 9,9* *1T 5,18*
 5 : *Mt 22,24* *L 20,28*
 5s : *Mc 12,19*
 26,5 : *Act 7,15*
 27,12 : *J 4,20*
 25 : *Mt 27,4*
 26 : *J 7,49* *2K 3,9* *G 3,10.13*
 28,4 : *L 1,42*
 10 : *Jc 2,7*
 22 : *Act 23,3*
 28s : *Act 22,11* *2P 1,9*
 35 : *Ap 16,2*
 53 : *R 2,9*
 58 : *G 3,10*
 64 : *L 21,24*
 29,3 : *R 11,8*
 17 : *Act 8,23* *H 12,15*
 19 : *Ap 22,18*
 30,4 : *Mt 24,31* *Mc 13,27*
- 30,6 : *R 2,29*
 10 : *G 3,10*
 11 : *1J 5,3*
 12 : *J 3,13* *R 10,6*
 13 : *R 10,7*
 14 : *R 10,8*
 16 : *R 2,26*
 31,1 : *Mt 26,1*
 6 : *H 13,5*
 7 : *H 4,8*
 8 : *H 13,5*
 26 : *Mt 10,18* *J 5,45s*
 32,4 : *R 9,14* *1J 1,9* *Ap 15,3.4* *16,5*
 5 : *Mt 12,39* *17,17* *Act 2,40*
 Ph 2,15
 8 : *Act 17,26(2X)* *H 2,5*
 10 : *2K 6,14*
 11 : *L 13,34*
 15 : *E 1,6*
 17 : *1K 10,20* *Ap 9,20*
 20 : *Mt 17,17*
 21 : *R 10,19* *1K 10,22*
 28s : *L 19,42*
 35 : *L 21,22* *R 12,19* *H 10,30*
 36 : *H 10,30*
 39 : *J 5,21*
 40 : *Ap 1,18* *10,5s*
 43 : *Mt 4,10* *25,31* *R 15,10* *H 1,6*
 Ap 6,10 *12,12* *19,2*
 47 : *Act 7,38*
 49 : *Act 7,45*
 33,2 : *Mt 25,31* *Act 7,53* *Jd 14*
 3 : *Act 7,38*
 3s : *Act 20,32*
 5 : *E 1,6*
 9 : *Mt 10,37* *L 14,26*
 12 : *2Th 2,13*
 16 : *Act 7,35*
 26 : *E 1,6*
 34,1 : *Mt 4,8*
 5 : *Ap 15,3*
 9 : *Act 6,6*
- Josue
- 8,30-35 : 9,2a-f
 19,47.48 : 19,48.47
 24,29-31 : 24,30.31.29
- 1,2(etc) : *H 3,5* *Ap 15,3*
 4 : *Ap 9,14*

- 1,5 : *H 13,5*
 7 : *Ap 15,3*
 9 : *Act 18,9s*
 c. 2 : *H 11,31*
 2,10 : *Mt 1,5* *Jc 2,25*
 15 : *Act 9,25* *Jc 2,25*
 3,14 : *Act 7,45*
 4,6ss : *H 11,32*
 6,4,6 : *Ap 8,2*
 14-16.20 : *H 11,30*
 17 : *H 11,31* *Jc 2,25*
 22-25 : *H 11,31*
 7,1ss : *Act 5,2*
 19 : *J 9,24*
 10,6 : *Act 16,9*
 11,4 : *Ap 20,8*
 14,1s : *Act 13,19*
 7 : *Ap 15,3*
 18,1 : *Act 7,45*
 21,45 : *H 6,5*
 22,4 : *H 4,8*
 5 : *Mt 22,37* *Mc 12,30.33*
 L 10,27
 23,9 : *Act 7,45*
 15 : *H 6,5*
 24,18 : *Act 7,45*
 32 : *J 4,5*
- Judicum
- 2,10 : *Act 13,36*
 15 : *Act 13,11*
 16 : *Act 13,20*
 4,15s : *H 11,33*
 5,4s : *H 12,26*
 19 : *Ap 16,16*
 24 : *L 1,42*
 31 : *Mt 13,43*
 6,2 : *H 11,38*
 8 : *L 24,19*
 11ss : *H 11,32* *13,2*
 12etc : *L 1,11.28*
 7,12 : *Ap 20,8*
 22ss : *H 11,33*
 9,9 : *R 11,17*
 11,33 : *H 11,33*
 36 : *L 18,7*
 12,7 : *H 11,32*
 13,3 : *L 1,31*
 3ss : *H 13,2*
 5 : *Mt 2,23*
- 13,6s : *L 1,12s*
 24s : *L 1,80*
 24ss : *H 11,32*
 14,6 : *H 11,33*
 15,20 : *H 11,32*
 16,17 : *Mt 2,23* *Mc 1,24* *L 4,34*
 28 : *H 11,34*
 c. 17s : *Ap 7,6*
 18,6 : *Act 16,36* *Jc 2,16*
 19,1s : *Mt 2,1*
 9 : *L 24,29*
- Ruth
- 1,6 : *L 1,68*
 2,12 : *2J 8*
 4,12 : *Mt 1,3* *L 3,33*
 13-17 : *Mt 1,5*
 18-22 : *Mt 1,3* *L 3,32s*
- Samuelis I
- Reg(nor)um I
- 1,11 : *L 1,15.48*
 17 : *Mc 5,34*
 2,1-10 : *L 1,46-55*
 1.10 : *L 1,69*
 6 : *J 5,21*
 10 : *J 1,41*
 21.26 : *L 2,52*
 27 : *1T 6,11*
 30 : *Mt 10,32*
 35 : *H 2,17*
 3,4 : *Act 9,4*
 20 : *Act 13,20* *H 11,32*
 4,8 : *Ap 11,6*
 6,7 : *Mc 11,2* *L 19,30*
 7,10 : *Ap 10,3*
 15 : *H 11,32*
 8,5.10 : *Act 13,21*
 9,16 : *L 1,48*
 10,1 : *L 2,12*
 2-7 : *L 22,10*
 21.24 : *Act 13,21*
 12,3 : *Act 20,33*
 5s : *R 1,9*
 15 : *Act 13,11*
 22 : *R 11,2*
 13,5 : *Ap 20,8*

13,6s	: H 11,38
14	: Act 13,22
14,45	: Mt 10,30 L 12,7
15,22	: Mt 9,13 Mc 12,33
23	: Act 13,22
29	: H 6,18
33	: L 19,27
16,1	: L 3,32 Act 13,22
7	: Mt 22,16 J 7,27 2K 5,12
10ss	: H 11,32
12s	: Act 13,22
13	: L 3,32 Act 10,38
17,12	: Mt 1,6
34s	: H 11,33
49ss	: H 11,34
52	: H 11,34
20,42	: Mc 5,34
21,1-7	: Mc 2,25
7	: Mt 12,3 L 6,4
25,5s	: L 10,5
25	: Act 24,5
41	: L 7,44

Samuelis II

Samuelis II	Reg(nor)um II
1,16	: Mt 27,25
3,12	: Act 11,21
5,2	: Mt 2,6 J 21,16
8	: Mt 21,14
14	: L 3,31
6,22	: L 17,10
7,8	: 2K 6,18 Ap 11,17
12	: J 7,42 Act 13,23
12s	: L 1,32s
14	: J 1,49 2K 6,18 H 1,5 Ap 21,7
16	: L 1,32s
8,10	: L 14,32
15	: H 11,33
11,7	: L 14,32
12,1	: Mt 23,34
20	: Mt 6,17
24	: Mt 1,6b
30	: Ap 14,14
13,25?	: J 11,54
14,9	: Mt 27,25
11	: Mt 10,30 L 12,7
15,9	: Mc 5,34
17,11	: L 9,53
13	: L 19,44
17,23	: Mt 27,5

19,23	: Mt 16,23
20,9	: Mt 26,48
22,3	: L 1,69 H 2,13
6	: Act 2,24
9	: Ap 11,5
18	: L 1,71
50	: R 15,9
51	: L 1,55 Act 13,23
23,2	: Mt 22,43 Mc 12,36
3s	: Mt 13,43
24,14	: Mt 26,45 Mc 9,31
21	: L 1,43

Reg(nor)um I

Reg(nor)um I	Reg(nor)um III
3,1	2,35c; 5,14a
4,17-19	4,19,17,18
20	2,46a
5,1,4-6	46k.f.g.i
7-8	5,1
31,32a	6,1a.b
32b	5,32
6,11-13	—
14	6,3
18	—
37,38	6,1c.d; 2,35c
7,1a-12a,1b	7,38-49,50
12b	6,36a
13-18,19-21	7,1-6,8,9,7
22	—
23-51	7,10,11,13,12,14
31	—
8,1	8,1b
12,13	53a
41b,42a	—
9,15-22	10,22a; 5,14b;
23-25	10,22b.c
11,3a	2,35h.f.g
3b	11,1
5-8	11,6,8,5,7
12,2	43
14,1-18	12,24g-n
19,20	—
20,21	21,20
22,47-50	16,28d-g

1,48	: Mt 15,31 L 1,68
2,10	: Act 2,29; 13,36
26	: H 11,37
5,10	: Act 7,22
25	: Act 12,20

6,1	: Act 13,20
2	: Act 7,47
8,1,6	: Ap 11,19
10s	: Ap 15,8
20	: Act 7,47
27	: J 4,21 Ap 21,3
39	: L 16,15
41s	: Act 8,27
9,7s	: Mt 23,38 L 13,35
10,1	: L 11,31
4ss	: Mt 6,29
18	: Ap 20,11
11,14	: Mt 16,23 Mc 8,33
40	: Mt 2,13
13,1etc	: 1T 6,11
9s	: Mt 2,12
29s	: Mt 27,59 J 19,38
14,15	: L 7,24
16,31	: Ap 2,20
17,1	: L 4,25 Ap 11,6
1-7	: Ap 12,6
9	: L 4,26
9-24	: Mt 10,41 Mc 7,24
17-24	: Mc 5,21 L 7,12-16
18etc	: Mc 1,24 L 4,34; 8,28
19	: Act 9,37
21	: Act 20,10
22	: L 8,55
23	: L 7,15 J 4,50 H 11,35
18,1	: L 4,25
4	: Mt 10,41 H 11,38
12	: Act 8,39
17	: L 23,2 Act 16,20
21	: 2K 6,15
23	: Ap 13,13
39	: 1K 14,25
42-45	: Jc 5,18
44	: L 12,54
46etc	: L 12,35
19,2	: Mt 17,12 Mc 9,13
4	: H 11,38
5	: Act 12,7
5ss	: Mt 4,11
8	: Mt 4,2
10	: Mt 17,12 Mc 9,13 Act 7,52
13	: R 11,3 H 11,34,37
14	: H 11,37
18	: Act 7,52 R 11,3
19	: R 11,4
19	: J 1,43 H 11,37
20	: Mt 8,21 L 9,61

21,7	: Act 26,28
22,17	: Mt 9,36
19	: L 2,13 Ap 5,7,11
21-23	: Ap 16,13

Reg(nor)um II

Reg(nor)um II	Reg(nor)um IV
---------------	---------------

1,8	: Mt 3,4 Mc 1,6
10	: L 9,54 Ap 11,5; 20,9
12	: L 9,54 Ap 20,9
2,8,13s	: H 11,37
11	: Mc 15,19 Act 1,2 Ap 11,12
16	: Act 8,39
4,8,17-37	: Mc 5,21
9-37	: Mt 10,41
27	: Mc 10,13
29	: L 10,4
31	: Mt 17,16
32-37	: L 7,12-16
33	: Mt 6,6 Act 9,40
35	: Act 9,40
36	: H 11,35
42-44	: Mt 14,16-20 J 6,9
44	: L 9,17
5,7	: J 5,21
10	: J 9,7
14	: L 4,27
15	: L 17,15
16	: Mt 10,8
18	: L 18,13
19	: Mc 5,34
6,13	: J 1,46
14	: Ap 20,9
17	: L 24,31
19	: Mt 4,19 Mc 1,17
22	: R 12,20
7,1	: Ap 6,6
8,11	: L 19,41
9,7	: Ap 6,10; 19,2
13	: Mt 21,8 Mc 11,8 L 19,36
22	: Ap 2,20; 9,21
27	: Ap 16,16
10,16	: J 1,46
22	: Mt 22,11
12,9s	: Mc 12,41
14,25	: J 7,52
17,15	: R 1,21
19,2	: Ap 11,3
15	: J 5,44 Act 4,24

- 19,19 : J 5,44
 35 : Act 12,23
 20,3 : 2J 4
 23,21 : H 11,28
 29 : Ap 16,16

Paralipomenon I

- 1,11-23 —
 16,24 —
 1,1-4 : L 3,36-38
 24-27 : L 3,34s
 34 : Mt 1,2 Act 7,8
 2,1-15 : L 3,32-34
 4s : Mt 1,3
 10-12 : Mt 1,4-6a
 15 : Mt 1,4-6a L 3,31
 3,5 : L 3,31
 5,10-16 : Mt 1,6b-11
 17 : Mt 1,12
 19 : Mt 1,12 L 3,27
 11,2 : Mt 2,6
 14,4 : L 3,31
 16,28 : Ap 19,7
 31 : Ap 19,6
 35 : Act 26,17
 36etc : 1K 14,16
 17,4 : L 1,69
 13 : H 1,5
 14 : H 3,2
 24 : L 1,69
 20,2 : Ap 14,14
 22,6 : Act 7,47
 24,10 : L 1,5
 28,9 : L 16,15
 29,10 : Jc 3,9
 11 : Ap 4,11
 11s : Ap 5,12
 15 : H 11,13
 18 : 2Th 3,5

Paralipomenon II

- 27,8 —
 5,13 : Ap 15,8
 14 : Ap 15,8
 9,13ss : Mt 6,29
 13,9 : G 4,8
 11 : H 9,2
 14,10 : Mc 10,27

- 15,6 : Mt 24,7 Mc 13,8 L 21,10
 15,7 : 1K 15,58 1T 5,18
 18,16 : Mt 9,36
 18 : Ap 5,7
 19,6 : E 6,7
 7 : R 2,11a
 20,7 : Jc 2,23
 24,19 : Mt 21,34
 20-22 : Mt 23,35 L 11,51
 21 : H 11,37
 28,15 : L 10,34
 29,31 : H 13,15
 30,17 : J 11,55
 36,16 : L 6,23 Act 7,52 H 11,36

Esdrae

- Esdrae Esdrae II, 1-10
 1,2etc : Ap 11,13
 32 : Mt 1,11
 2,13 : Ap 13,18
 3,2 : Mt 1,12 L 3,27
 4,1-3 : J 4,9
 5,2 : L 3,27
 6,10 : 1T 2,2
 9,7 : L 21,24

Nehemiae

- Nehemiae Esdrae II, 11-23
 3,7.8a —
 7,68-72 17,69-73
 11,16.20s.23b. —
 28s.32-35 —
 12,4-7a —

- 3,1.32 : J 5,2
 9,6 : Act 4,24 Ap 10,6
 26 : Mt 21,36 Act 7,52
 29 : L 10,28
 11,1.18 : Ap 21,2
 12,4.17 : L 1,5
 39 : J 5,2
 13,2 : 2P 2,15

Esther

- 1,1 1,1s
 4,6 —
 9,5.30 —
 1,1d : Ap 4,5
 4.3 : L 10,13

- 5,3.6 : Mc 6,23
 7,2 : Mc 6,23

Job

- 23,14 —
 1,1 : 1Th 5,22
 6ss : L 22,31
 7 : 1P 5,8
 8 : 1Th 5,22
 9-11 : Ap 12,10
 19 : Mt 7,25
 21 : 1T 6,7
 21s : Jc 5,11
 2,1ss : Ap 12,9
 4s : Ap 12,10
 9a : 1Th 5,8
 3,21 : Ap 9,6
 4,3s : H 12,12
 8 : G 6,7
 9 : 2Th 2,8
 5,9 : R 11,33
 12s : 1K 3,19
 22s : Mc 1,13
 7,21 : H 1,3
 9,8 : Mt 14,25 Mc 6,48 J 6,19
 10 : R 11,33
 12 : R 9,20
 10,12 : L 19,44 1P 2,25
 13 : Mt 19,26
 11,2 : Mt 11,11
 7s : 1K 2,10
 12,7 : Mt 6,26
 7-9 : R 1,20
 13 : 1K 1,24
 14 : Ap 3,7
 17 : 1K 1,20
 19 : L 1,52
 13,16 : Ph 1,19
 28 : Mc 2,22 Jc 5,2
 14,1 : Mt 11,11
 2 : Jc 1,11
 15,18 : R 11,34
 16,9 : Act 7,54
 10 : Act 7,57
 19 : Mt 21,9 Mc 11,10
 18,5 : Mt 25,8
 19,26s : J 19,30
 27 : L 2,30
 22,7 : Mt 25,42

- 22,9 : L 1,53
 29 : Mt 23,12 Jc 4,6
 24,13-17 : J 3,20
 16 : Mt 6,19
 26,6 : Ap 9,11
 27,6 : 1K 4,4
 28,22 : Ap 9,11
 31,1 : Mt 5,28
 8 : J 4,37
 32 : Mt 25,35
 40 : Mt 13,7
 32,11 : Act 2,14
 18s : Act 2,13
 19 : Mt 9,17 L 5,37
 34,29 : R 8,34
 36,10 : 2T 2,19
 37,5 : J 12,29
 15 : 2K 4,6
 38,17 : Mt 16,18 Ap 1,18
 41 : Mt 6,26 L 12,24
 39,19s : Ap 9,7
 30 : Mt 24,28
 41,3 : R 11,35
 10-12 : Ap 9,17
 23 : 2P 2,4
 42,2 : Mt 19,26 Mc 10,27
 5 : L 2,30
 11ss : Jc 5,11

Psalmi

- 9 9,1-21
 10,1-18 9,22-39
 11-113 10-112
 114 113,1-8
 115 113,9-26
 116,1-9 114
 116,10-19 115
 117-147,11 116-146
 147,12-20 147
 1,1 : Act 24,5
 5 : Mt 13,49
 2,1s : Act 4,25s
 2 : J 1,41 Ap 11,15; 17,18; 19,19
 7 : Mt 3,17; 4,3 L 3,22 J 1,49
 8 : H 1,2 Ap 2,26
 9 : Ap 2,26s; 12,5; 19,15
 11 : 2K 7,15
 4,5 : E 4,26
 5,10 : R 3,13

16,4s : J 12,27
9 : Mt 7,23 L 13,27
7,10 : Ap 2,23
13 : L 13,3
8,3 : Mt 21,16
4 : R 1,20
5-7 : H 2,6s
7 : 1K 15,27 E 1,22
9,9 : Act 17,31 Ap 19,11
14 : Mt 16,18
10,5,10 : Mt 20,25
7 : R 3,14
14 : Jc 1,27
16 : Ap 11,15
17 : Act 11,23
18 : Jc 1,27
11,4 : Mt 5,34 Ap 4,2
6 : Ap 14,10
14,1 : Tt 1,16
1-3 : R 3,10-12
7 : R 11,26
15,2 : J 8,40 Act 10,35 H 11,33
16,8-11 : Act 2,25-28
10 : Act 2,31; 13,35
17,6 : Act 2,24
15 : Ap 22,4
18,1 etc : L 1,61
3 : L 1,69
7 : Jc 5,4
18 : L 1,71
21,25 : Jc 4,8
30 : Mt 6,13
50 : R 15,9
19,2 : R 1,20
5 : R 10,18
8 : Jc 1,25
10 : Ap 16,7
15 : Act 7,35
20,7 : Act 2,36
21,10 : Jc 5,3
c. 22 : L 24,25
22,2 : Mt 27,46 Mc 15,34
3 : L 18,7
6 : R 5,5
7 : Mc 9,12
8 : Mt 27,29,39 Mc 15,29
8s : L 23,35
9 : Mt 27,43
14 : 1P 5,8
19 : Mt 27,35 Mc 15,24 L 23,34
J 19,24

22,22 : 2T 4,17
23 : J 20,17 H 2,12
24 : Ap 19,5
25 : H 5,7
29 : Ap 11,15
23,1 : Ap 7,17
2s : Ap 7,17
24,1 : 1K 10,26
4 : Mt 5,8
5 : 1T 1,1
25,5 : J 16,13
8 : L 6,35
9 : Mt 22,16
10 : J 1,17
11 : L 18,13
20 : R 5,5
26,6 : Mt 27,24
27,2 : Ap 17,16
12 : Mt 26,59
28,4 : 2T 4,15 Ap 20,12s; 22,12
29,3 : Act 7,2
3s : Ap 10,3
31,6 : L 23,46
10 : J 12,27
20 : Tt 3,4
25 : 1K 16,13
32,1 : Jc 5,20 1P 4,8
1s : R 4,7s
2 : J 1,47 Ap 14,5
5 : 1J 1,9
9 : Jc 3,3
33,3 : Ap 14,3
6 : J 1,3 2Th 2,8 H 11,3
9 etc : H 11,3
10 : 1K 1,19
10s : L 7,30
34,2 : H 13,15
3s : L 1,46
9 : 1P 2,3
13-17 : 1P 3,10-12
14 : Jc 1,26
15 : H 12,14
19 : Mt 5,3
20 : 2T 3,11
21 : J 19,36
35,8 : R 11,9
9 : L 1,46
19 : J 15,25
23 : J 20,28
36 : Act 7,54
36,2 : R 3,18

37,4 : Mt 6,33
37,11 : Mt 5,5
12 : Act 7,54
13 : H 11,40
25 : Mt 6,33
29 : H 11,7
38,1 : 1K 11,24
12 : L 23,49
39,4 : L 24,32
6 : Jc 4,14
7 : L 12,21
12 : Jc 4,14
13 : H 11,13 1P 2,11
40,4 : Ap 14,3
7 : E 5,2
7-9 : H 10,5-7
8s : H 10,9
11 : J 1,17
41,10 : Mc 14,18 J 13,18 Act 1,16
14 : Mt 15,31 L 1,68 R 9,5
42,3 : Ap 22,4
6,12 : Mt 26,38 Mc 14,34
43,5 : Mc 14,34
44,23 : R 8,36
45,4,6 etc : L 1,49
7s : H 1,8
46,4 : L 21,25
5 : Ap 22,1
7 : H 11,34 Ap 11,18
47,9 : Ap 5,7
48,3 : Mt 5,35
49,8 : 1T 2,6
8s : Mt 16,26 Mc 8,37
17ss : L 12,16
50,12 : 1K 10,26
14,23 : H 13,15
16-21 : R 2,21
51,6 : L 15,18 R 3,4
7 : J 9,34 R 7,14
14 : Mc 14,38
15 : Mt 22,16 L 22,32 Jc 5,20
20 : L 2,14
53,2-4 : R 3,10-12
5 : 2K 11,20
55,16 : Ap 19,20
23 : 1P 5,7
61,6 : Ap 11,18
62,11 : 1T 6,17
13 : Mt 16,27 R 2,6 2T 4,15
Ap 2,23
63,2 : J 19,28

3 : Act 7,55
63,10 : E 4,9
65,8 : Mt 8,26 Mc 4,39 L 21,25
66,5 : 1K 3,17
18 : J 9,31
67,3 : L 2,30; 3,6 Act 28,28
68,9 : H 12,26
19 : E 4,8
30 : Ap 21,24
32 : Act 8,27
35 : J 9,24
36 : 2Th 1,10
69,5 : J 15,25
9 : Mc 3,21
10 : J 2,17 R 15,3 H 11,26
22 : Mt 27,34,48 Mc 15,23,36
L 23,36 J 19,28
23s : R 11,9s
25 : Ap 16,1
26 : L 13,35 Act 1,20
29 : Ph 4,3 Ap 3,5
70,1 : 1K 11,24
71,2,15s,18 : R 3,21
19 : L 1,49
20 : R 10,7
24 : R 3,21
72,2 : Ap 19,11
10s : Mt 2,11 Ap 21,26
15 : Mt 2,11
17 : L 1,48
18 : L 1,68
73,1 : Mt 5,8
6 : R 1,18
13 : Mt 27,24
28 : 1K 6,17
74,2 : Act 20,28 H 12,22
17 : Act 17,26
75,9 : Ap 14,10
76,6 : R 1,21
77,19 : H 12,26
20 : Mt 14,25 R 11,33
78,2 : Mt 13,35
8 : Act 2,40
15s : 1K 10,4
18 : 1K 10,9 Ap 20,9
23 : Ap 4,1
24 : J 6,31 Ap 2,17
24s : 1K 10,3
31 : 1K 10,5
35 : Act 7,35
36s : Mt 15,8

37 : Act 7,21
78,44 : Ap 16,4
45 : Ap 16,13
70etc : R 1,1
71s : J 21,16
79,1 : 1K 3,17 Ap 11,2
2s : Ap 11,9
3 : Ap 16,6
5 : Ap 6,10
6 : 1Th 4,5
9 : L 18,13
10 : Ap 6,10; 19,2
80,2 : J 10,4
8s : Mc 12,1
9-17 : L 13,6 J 15,1
82,6 : J 10,34
84,4 : Mt 8,20
85,3 : Jc 5,20
11 : J 1,17
86,3 : Mt 9,27
5 : L 6,35
9 : Ap 3,9; 15,4
87,2 : Ap 20,9
5 : G 4,26
88,9 : L 23,49
12 : Ap 9,11
89,2 : L 1,50
3 : R 15,8
4 : Act 2,30
4s : J 7,42
7 : Ap 13,4
8 : 2Th 1,10
10 : Mt 8,26 Mc 4,39 L 21,25
11 : L 1,51
12 : 1K 10,26
21 : Act 13,22
23 : 2Th 2,3
27 : J 12,34 1P 1,17
28 : H 1,6 Ap 1,5; 17,18
38 : Ap 1,5
49 : L 2,26
51 : 1P 4,14
51s : H 11,26
90,4 : 2P 3,8
5s : Mt 6,30
91,4 : L 13,34
11s : Mt 4,6; 26,53 Mc 1,13
L 4,10,11
13 : L 10,19
92,16 : J 7,18
93,1 : Ap 19,6

94,2 : 1Th 4,6
11 : R 1,21 1K 3,20
14 : R 11,2
95,7 : J 10,3 Ap 21,3
7s : H 3,15; 4,7
7-11 : H 3,7-11
11 : H 3,18; 4,3,5
96,1 : Ap 14,3
5 : Ap 9,20
11 : Ap 12,12
13 : Act 17,31 Ap 19,11
97,1 : Ap 19,6
3 : Ap 11,5
7 : H 1,6 Ap 7,11
10 : L 1,74 R 12,9
98,1 : Ap 14,3
2 : R 1,17 Ap 15,4
2s : L 2,30
3 : L 1,54; 3,6 Act 28,28
99,1 : Ap 11,18; 19,6
5 : Mt 5,35
6 : 1K 1,2
100,5 : L 1,50
101,5 : Jc 4,11
102,26-28 : H 1,10-12
28 : H 13,8
103,3 : Mc 2,7
7 : R 3,1s
8 : Jc 5,11
11,13 : L 1,50
15 : Mt 6,28
17 : L 1,50
19 : Ap 4,2
104,2 : Ap 12,1
4 : H 1,7
12 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
13 : Ph 1,22
27 : Mt 24,45
35etc : Ap 19,1.3.6
105,8s : L 1,72
21 : Act 7,10
24 : Act 7,17
26 : R 1,1
27 : Act 7,36
30 : Ap 16,13
38 : Ap 11,10,11
39 : 1K 10,1
106,9 : Mc 4,39 Ap 16,12
10 : L 1,71
14 : 1K 10,6

106,16 : Mc 1,24
20 : R 1,23
37 : 1K 10,20
45 : L 1,72
48 : L 1,68 Ap 19,4
107,3 : Mt 8,11 L 13,29
5,8s : Mt 5,6
9 : L 1,53
10,14 : L 1,79
20 : Act 10,36; 13,26
25-32 : Mt 8,26 Mc 4,39
26 : R 10,7
30 : J 6,21
109,8 : Act 1,20
12 : H 10,28
16 : Act 2,37
25 : Mt 27,39 Mc 15,29
28 : 1K 4,12
110,1 : Mt 22,44; 26,64 Mc 12,36;
14,62; 16,19 L 20,42s; 22,69
Act 2,34s R 8,34 1K 15,25
E 1,20 Kol 3,1 H 1,3,13; 8,1;
10,12
4 : R 11,29 H 5,6,10; 6,20;
7,3,11,15,17,21
5 : R 2,5
111,2 : Ap 15,3
4 : Jc 5,11
9 : L 1,49,68
112,4 : 2K 4,6
9 : 2K 9,9
10 : Mt 8,12 Act 7,54
c. 113-118 : Mt 26,30
113,5 : H 1,3
114,3,7 : Ap 20,11
7 : H 12,26
115,4 : Act 7,41
4-7 : Ap 9,20
5 : 1K 12,2
13 : Ap 11,18; 19,5
116,3 : Act 2,24
10 : 2K 4,13
11 : R 3,4
117,1 : R 15,11
118,6 : R 8,31 H 13,6
15s : L 1,51
16 : Act 5,31
17s : 2K 6,9
19s : Ap 22,14
20 : J 10,9
22 : Mc 8,31 L 20,17 Act 4,11

118,22 : 1P 2,4,7
22s : Mt 21,42 Mc 12,10s
24 : Ap 19,7
25 : Mt 21,15
25s : Mt 21,9 Mc 11,9 J 12,13
26 : Mt 11,3; 23,39 L 7,19; 13,35;
19,38
119,30 : 2P 2,2
32 : 2K 6,11
43 : Jc 1,18
46 : R 1,16
89 : L 21,33
98 : 2T 3,15
103 : Ap 10,9
120 : L 12,5
137 : Ap 16,5,7
142,160 : J 17,17
164 : L 17,4
165 : 1J 1,10
176 : Mt 18,12
122 : J 4,20
6 : L 14,32
123,1 : Mt 14,19
125,5 : G 6,16
126,5s : L 6,21
128,6 : G 6,16
130,4 : Mc 2,7
7 : R 3,24
8 : Mt 1,21 Tt 2,14 Ap 1,5
132,5 : Act 7,46
11 : Act 2,30
16s : J 5,35
17 : L 1,69
134,1 : Ap 19,5
135,1 : Ap 19,5
14 : H 10,30
15-17 : Ap 9,20
20 : Ap 19,5
136,2s : 1K 8,5
3 : Ap 17,14
7 : Jc 1,17
26 : Mt 11,25 L 10,21
137,8 : Ap 18,6
9 : L 19,44
138,1 : 1K 11,10
139,1 : R 8,27
14 : Ap 15,3
21 : Ap 2,6
140,4 : R 3,13 Jc 3,8
141,2 : 1T 2,8 Ap 5,8
9 : Mt 13,41

143,2 : R 3,20 G 2,16
 144,9 (etc) : Ap 5,9; 14,3
 145,13b : 1K 10,13
 15 : Mt 24,15
 16 : Act 14,17
 17 : Ap 15,3; 16,5
 18 : Act 17,27 Ph 4,5
 19 : J 9,31
 146,5s : Act 17,24
 6 : Act 4,24; 14,15 Ap 5,13; 10,6
 147,4 : E 3,15
 8 : Act 14,17
 9 : L 12,24
 15 : 2Th 3,1
 18 : Act 13,26
 18s : Act 10,36
 19s : R 3,1s
 148,1 : Mt 21,9 Mc 11,10
 149,1 : Ap 14,3
 2 : H 3,2
 150,5 : 1K 13,1

Proverbia

5
 4,7
 8,33
 11,4
 16,1-3
 4
 6-9
 18,23,24
 19,1,2
 20,14-19
 20-22
 21,5
 22,6
 23,23
 1,16 : R 3,15
 23 : Act 2,2
 28 : J 7,34
 2,2 : E 6,4
 3s : Kol 2,3
 3-6 : Jc 1,5
 4 : Mt 13,44
 6 : 2T 2,7
 3,3s : L 2,52
 4 : Act 24,16 R 12,17 2K 8,21
 7 : R 12,16 1K 4,10
 9 : Ph 1,11
 11 : E 6,4
 11s : H 12,5s
 12 : Ap 3,19
 25 : 1P 3,6

3,34 : L 1,51 Jc 4,6 1P 5,5
 4,26 : H 12,13
 6,17 : Mt 23,35
 7,3 : 2K 3,3
 8,15s : R 13,1
 17 : Mt 7,8 J 14,23
 20 : Mt 21,32
 22 : Ap 3,14
 22s : J 1,2
 23-27 : Kol 1,17
 9,2,5 : Mt 22,4
 3-6 : Mt 22,3
 10,9 : Act 13,10
 10 : Mt 5,9
 12 : Jc 5,20 1P 4,8
 11,5 : R 1,18
 24 : 2K 9,6
 30 : Ph 1,11
 31 : L 23,31 1P 4,18
 12,2 : L 1,30
 28 : Mt 21,32
 13,9 : Mt 25,8
 14,5 : Act 6,13
 21 : Mt 5,7 Jc 2,6
 29 : 1Th 5,14
 15,1 : Jc 1,19
 8 : J 9,31
 9 : R 9,31
 11 : Ap 9,11
 29 : J 9,31
 16,7 : Mt 9,13
 27 : Jc 3,6
 33 : Act 1,26
 17,3 : 1P 1,7
 5 : Mt 5,7
 18,4 : J 7,38
 19,17 : Mt 25,40
 20,9 : 1J 1,7
 22 : Mt 5,39 1Th 5,15
 27 : 1K 2,10
 21,16 : 2P 2,21
 18 : 1K 4,13
 21 : Mt 21,32
 22 : 2K 10,4
 22,8a : 2K 9,7
 8 : G 6,7
 10 : Act 24,5
 23,20 : Mt 11,19
 31 : E 5,18
 24,12 : Mt 16,27 L 16,15 R 2,6
 2T 4,15 Ap 2,23

24,21 : 1P 2,17
 22a : J 17,12
 28 : Act 6,13
 29 : Mt 5,39
 25,6s : L 14,8-11
 14 : Jd 12
 21s : R 12,20
 26,11 : 2P 2,22
 27,1 : Mt 6,11 Jc 4,14
 21 : Jc 1,3
 28,13 : 1J 1,9
 24 : Mt 15,5
 29,3 : L 15,13
 8 : Act 24,5
 23 : Mt 23,12
 30,4 : J 3,13 R 10,6,7
 8 : Mt 6,11
 31,17 : 1P 1,13
 22 : L 16,19
 Ecclesiastes
 1,2etc : R 8,20
 3,4 : Mt 11,17
 5,1 : Mt 6,7 Jc 1,19
 7 : Kol 4,1
 14 : 1T 6,7
 7,9 : Jc 1,19
 20 : R 3,10
 8,15 : L 12,19
 9,7 : Act 2,46
 8 : Mt 6,17
 11,5 : J 3,8
 12,14 : 2K 5,10
 Canticum
 4,15 : J 7,38
 5,2 : Ap 3,20
 Isaias
 2,22
 40,7
 8
 56,12
 1,2 : Act 13,17
 9 : R 9,29
 9s : Ap 11,8
 11 : H 10,4

1,15 : Mt 6,7 J 9,31
 17 : Mt 23,23
 2,2 : Mt 5,14 Act 2,17 Ap 15,4
 3 : J 4,22
 8 : Ap 9,20
 10,19,21 : 2Th 1,9 Ap 6,15
 11,17 : 2Th 1,10
 20 : Ap 9,20
 3,3 : 1K 3,10
 4 : Jd 18
 4,3 : L 1,35; 10,20 Ap 20,12; 21,27
 5 : Ap 14,1
 5,1s : Mt 21,33 Mc 12,1 L 20,9
 1-7 : L 13,6
 8,11,18etc : Mt 23,13
 9 : Act 11,22 Jc 5,4
 11-13 : L 21,34
 21 : R 12,16
 22 : L 6,25
 24 : Mt 7,16
 6,1 : J 12,41 Act 7,55 Ap 5,7; 15,8
 2 : Ap 4,8
 3 : Ap 4,8
 4 : Ap 15,8
 9s : Mt 13,14s Mc 4,12 L 8,10
 Act 28,26s R 11,8
 10 : J 12,40
 7,12 : Mt 4,7 L 4,12
 14 : Mt 1,23 L 1,31 Ap 12,1,5
 8,6 : J 9,7
 8 : Ap 21,3
 8,10 : Mt 1,23
 12 : 1P 3,14
 13 : 1P 3,15
 14 : Mt 16,23; 21,42 L 2,34
 14s : L 20,18
 17 : H 2,13
 18 : H 2,13
 21 : Mc 13,8
 22 : Ap 16,10
 8,23-9,1 : Mt 4,15s
 8,23[9,1] : J 2,11
 9,1 : L 1,79 J 1,5; 8,12 2K 4,6
 5 : J 4,36
 5 : E 2,14
 6etc : L 1,32
 10,2 : Mc 12,40
 3 : 1P 2,12
 22s : R 9,27s
 11,1 : Mt 2,23 H 7,14 Ap 5,5

11,2 : Mt 3,16 J 1,32 E 1,17
 1P 4,14
 2s : Ap 1,4
 3 : J 7,24
 4 : 2Th 2,8 Ap 19,15,21
 4s : Ap 19,11
 5 : E 6,14
 10 : Mt 12,21 R 15,12 Ap 5,5
 15 : Ap 16,12
 16 : Ap 16,12
 12,2 : H 2,13
 3 : J 7,37
 13,5 : R 9,22
 8 : 1Th 5,3
 10 : Mt 24,29 Mc 13,24 Ap 6,12s
 13 : Mc 13,8
 21s : Ap 18,2
 14,11 : Mt 11,23 L 10,15
 12 : L 10,18 Ap 8,10
 13 : Mt 11,23 L 10,15 Ap 16,15
 15 : Mt 11,23 L 10,15
 29 : Ap 12,3
 16,12 : Act 7,48
 17,7 : H 3,2
 8 : Ap 9,20
 10 : L 1,47
 19,2 : Mt 24,7 Mc 13,8 L 21,10
 11s : 1K 1,20
 14 : 1T 4,1
 17 : L 21,11
 21,1 : Ap 17,3
 9 : Ap 14,8; 18,2
 22,4 : Mt 26,75 L 22,62
 13 : 1K 15,32
 19 : L 16,3
 22 : Mt 16,19 Ap 3,7
 c. 23 : Mt 11,21
 23,8 : Ap 18,3,23
 17 : Ap 17,2; 18,3
 24,8 : Ap 18,22
 17 : L 21,35 Ap 8,13
 19 : L 21,25
 21 : Ap 6,15; 17,18
 21s : Ap 20,3
 23 : Ap 4,4; 21,23
 25,4 : 2Th 3,2
 8 : 1K 15,54 Ap 7,17; 20,14;
 21,4
 26,11 : H 10,27
 13 : 2T 2,19
 26,17 : J 16,21 Ap 12,2

19 : Mt 11,5; 27,52 L 7,22 J 5,28
 20 : Mt 6,6 H 10,37
 21 : Ap 8,13
 27,1 : Ap 12,3; 13,1
 9 : R 11,27
 13 : Mt 24,31
 28,7 : Mc 3,21
 11 : R 8,26
 11s : 1K 14,21
 12 : Mt 11,29
 16 : Mt 21,42 L 20,17 R 9,33;
 10,11 E 2,20 2T 2,19 1P 2,
 4,6
 22 : R 2,9; 9,28
 29,3 : L 19,43
 6 : Ap 8,5; 11,19
 10 : R 11,8
 11 : Ap 5,1
 13 : Mt 15,8s Mc 7,6s Kol 2,22
 14 : Mt 11,25 L 10,21 1K 1,19
 16 : R 9,20
 18 : Mt 11,5 L 7,22
 23 : Mt 6,9
 30,8 : Ap 1,11
 33 : Ap 19,20
 31,5 : L 13,34
 32,15 : Act 1,8
 17 : R 5,1 Jc 3,18
 33,18 : 1K 1,20
 24 : Act 10,43
 34,4 : Mt 24,29 Mc 13,25 L 21,26
 H 1,12 Ap 6,13s
 7 : Ap 17,6
 8 : Mt 11,22
 10 : Ap 14,11; 18,18; 19,3
 11 : Ap 18,2
 12 : Ap 6,15; 18,23
 14 : Mt 12,43 Ap 18,2
 35,3 : H 12,12
 4 : J 12,15
 5s : Mt 11,5 Mc 7,37 L 7,22
 6 : Act 3,8
 8 : Ap 21,27
 10 : Ap 21,4
 36,7,20 : Mt 27,43
 37,2 : Ap 11,3
 16 : Act 4,24
 19 : G 4,8
 20 : J 5,44
 38,3 : H 10,22
 38,7 : L 2,12

39,2 : Mt 2,10
 40,1 : L 2,25
 2 : Ap 1,5; 18,6
 3 : Mt 3,3 Mc 1,3 L 1,76 J 1,23
 3-5 : L 3,4-6
 5 : L 2,30 Act 28,28
 6 : Jc 1,10
 6s : 1P 1,24
 7 : Jc 1,11
 8 : Mt 24,35 L 21,33
 8s : 1P 1,25
 9 : J 12,15
 10 : Ap 22,7,12
 13 : R 11,34 1K 2,16
 17 : Act 19,27
 18 : Mc 4,30 Act 17,29
 26 : R 1,20 E 1,19; 6,10
 28 : R 1,20 H 3,4
 31 : Ap 12,14
 41,2 : Ap 16,12
 4 : Ap 1,4
 8 : Jc 2,23
 8s : L 1,54 H 2,16
 9 : Mt 12,18
 10 : Act 18,9s
 14 : L 12,32; 24,21
 25 : Ap 7,2; 16,12
 42,1 : Mt 3,17 L 3,22; 9,35; 23,35
 1-4 : Mt 12,18-21
 5 : Act 17,24,25
 6 : L 2,30,32
 7 : Mt 11,5 L 1,79 Act 26,18
 8 : J 8,12
 10 : Ap 14,3
 12 : 1P 2,9
 16 : Act 26,18
 18 : Mt 11,5 L 7,22
 43,4 : Ap 3,9
 5 : Mt 8,11 L 13,29 Act 18,9s
 6 : 2K 6,18
 10 : J 8,28,58; 13,19
 13 : J 8,58 1J 1,1
 14 : L 24,21
 16 : Mt 14,25
 18 : Ap 21,4
 18s : 2K 5,17
 19 : Ap 21,5
 19s : J 7,38
 20 : 1P 2,9
 21 : 1P 2,9
 43,25 : Mc 2,7 L 5,21

44,2 : E 1,6 Ap 1,17
 5 : Ap 13,16
 6 : Ap 1,17
 9-20 : Act 17,29
 21 : L 3,22
 23 : Ap 12,12
 24 : L 24,21
 25 : 1K 1,20
 27 : Ap 16,12
 28 : Act 13,22
 45,3 : Kol 2,3
 9 : R 9,20
 14 : 1K 14,25
 16 : L 13,17
 17 : H 5,9
 19 : J 18,20
 21 : Mc 12,32 Act 15,18
 23 : R 14,11 Ph 2,10,11
 46,10 : J 13,19
 11 : Ap 16,12
 13 : L 2,32
 47,8 : Ap 18,7
 9 : Ap 18,8,23
 14 : Ap 18,8
 48,2 : Mt 4,5
 6 : Ap 1,19
 12 : Ap 1,17
 13 : R 4,17
 20 : Ap 18,4
 49,1 : G 1,15
 2 : E 6,17 H 4,12 Ap 1,16; 2,12;
 19,15
 4 : Ph 2,16
 6 : L 2,32 Act 1,8; 13,47 Ap 7,4
 8 : 2K 6,2
 9 : L 2,32
 10 : J 7,37 R 9,16 Ap 7,16,17
 12 : L 13,29
 13 : L 2,25 2K 7,6 Ap 12,12
 18 : R 14,11
 22 : L 15,5
 23 : Ap 3,9
 24 : Mt 12,29 Mc 3,27 L 11,22
 26 : Ap 16,6
 50,3 : Ap 6,12
 6 : Mt 5,39; 26,67; 27,30
 Mc 10,34
 8 : R 8,33
 9 : H 1,11 1P 3,13
 51,1 : R 9,31
 51,2 : H 11,12

5s	: R 1,17; 3,21	7	: Mt 21,13 Mc 11,17 L 19,46
6	: Mc 13,31 H 1,11		: Ph 4,18
7	: Mt 5,11 R 2,15	57,3	: Jc 4,4
8	: Mt 6,19 R 1,17; 3,21 Jc 5,2	3s	: 2Th 2,3
10	: Ap 16,12	4	: J 17,12
11	: Ap 21,4	15	: Mt 5,3 1 Th 5,14
17,22	: Mt 26,39 Ap 14,10	15s	: Act 17,25
52,1	: Mt 4,5 Ap 21,2,27	19	: L 2,14 Act 2,39 E 2,17
3	: 1P 1,18		: H 13,15
4	: 2K 6,17	20	: E 4,14 Jd 13,1
5	: R 2,24 1 Th 6,1 2P 2,2 Ap 16,9	58,3	: Mt 9,14
7	: Act 10,36 R 10,15 E 2,17; 6,15	5ss	: Mt 6,16
9	: L 2,25,38	6	: L 4,18 Act 8,23
10	: L 2,30s	7	: Mt 25,35
11	: 2K 6,17 Ap 18,4	8	: Ap 21,11
13	: J 3,14 Act 3,13	10	: Mt 4,16
15	: Mt 13,16 R 15,21 1 K 2,9	11	: J 4,14 Act 10,38
c. 53	: L 24,25	59,7s	: R 3,15-17
53,1	: J 12,38 R 10,16	8	: L 1,79
3	: Mc 9,12 Ph 2,7	17	: E 6,14,17 1 Th 5,8
4	: Mt 8,17 1P 2,24	19	: L 13,29
4s	: 1J 3,5	20s	: R 11,26s
5	: R 4,25; 5,1 1P 2,24	60,1	: J 8,12 Ap 21,23
5s	: 1K 15,3	1s	: L 1,78 Ap 21,11
6	: 1P 2,25	3	: J 8,12 Ap 21,24
7	: Mt 27,12 Mc 14,49,61 J 1,29 Ap 5,6,9	5	: Ap 21,24
7s	: Act 8,32s	6	: Mt 2,11
8s	: 1K 15,3	7	: Mt 21,13
9	: 1P 2,22 1J 3,5 Ap 14,5	11a	: Ap 21,25
10ss	: Mt 20,28 Mc 10,45	11b	: Ap 21,26
11	: Act 3,13 R 5,19 Ph 2,7	14	: Ap 3,9
11s	: Mc 14,24 R 5,15 1J 3,5	19	: Ap 21,11; 22,5
12	: Mt 12,29; 26,28; 27,38 Mc 15,27 L 11,22; 22,37; 23,34 R 4,24 1K 15,3 H 9,28 1P 2,24	19s	: Ap 21,23
54,1	: L 23,29 G 4,27	61,1	: Mt 5,3; 11,5 L 6,20; 7,22 Act 4,27; 10,38 Ap 5,10
9	: Mt 24,37	1s	: L 4,18s
11s	: Ap 21,19s	2s	: Mt 5,4 L 6,21
13	: J 6,45	6	: Ap 1,6; 5,10
16	: R 9,22	8	: H 13,20
55,1	: J 7,37 Ap 3,18; 21,6; 22,17	10	: L 1,47 Ap 19,8; 21,2
3	: Act 13,34 H 13,20	62,2	: Ap 2,17; 19,12
4	: Ap 1,5	3	: Ap 19,12
6	: Act 17,27	4	: Mt 3,17 Lk 3,22
7	: L 5,21	6	: Ap 21,12
10	: 2K 9,10	11	: Mt 21,5
56,1	: Ap 22,11	63,1-3	: Ap 19,13
56,3-7	: Act 8,27	2s	: Ap 14,19s; 19,15
		10	: Act 7,51 E 4,30
		11	: H 13,20
		16	: Mt 6,9 J 8,41 Jc 3,9
		18	: Ap 11,2

64,3	: 1K 2,9	49,7-22	30,1-16
7s	: Mt 6,9	23-27	29-33
10s	: Mt 23,28	28-33	23-28
65,1	: R 10,20	34a-39	25,14-19
2	: R 10,21	34b	20
4	: Mt 8,28 Mc 5,3	50-51	27-28
11	: 1K 10,21	51,44b-49a	—
13	: L 6,25	52,2s,28-30	—
15	: Ap 2,17	1,1	: L 3,2
16	: 1K 2,9 Ap 3,14	5	: J 10,36
17	: 2P 3,13 Ap 21,1,4	7	: Act 26,17
18s	: L 6,21	8	: Act 18,9s; 26,17
19	: Ap 21,4	10	: Ap 10,11
23	: 1K 15,58 Ph 2,16	16	: Act 7,41
66,1	: Mt 5,34,35 J 4,21	19	: Act 18,9s; 26,17
1s	: Act 7,49s	2,5	: Act 14,15 R 1,21
4	: 2Th 1,8	11	: R 1,23 G 4,8
5	: 2Th 1,12	13	: J 4,10 Ap 21,6
6	: Ap 16,1,17	21	: J 15,1
14	: J 16,22	3,16	: 1K 2,9
15	: 2Th 1,8	17	: Ap 22,2
20	: R 15,16	18	: Act 13,19
22	: H 12,27 2P 3,13 Ap 21,1	19	: 1P 1,17
24	: Mc 9,48	4,4	: R 2,29
		22	: 1K 14,20
		29	: Ap 6,15
		5,14	: Ap 11,5
		21	: Mt 13,13 Mc 8,18
		24	: Act 14,17 Jc 5,7
		27	: Act 13,10
		31	: L 6,26
		6,10etc	: Act 7,51
		13	: Mc 13,22
		14	: 1 Th 5,3
		15	: L 19,44
		16	: Mt 11,29
		7,11	: Mt 21,13 Mc 11,17 L 19,46
		14	: Mt 24,2 Mc 13,2
		18	: Act 7,42
		25	: Ap 10,7
		25s	: Mt 21,34; 23,34 L 11,49
		34	: Ap 18,23
		8,2	: Act 7,42
		3	: Ap 9,6
		9,10	: Ap 18,2
		11	: Mt 24,2 Mc 13,2
		14	: Ap 8,11
		19s	: L 23,28
		22,23	: 1K 1,31 2K 10,17
		25s	: R 2,29
		10,7	: Ap 15,3,4

Jeremias

2,1,2a	—	25,13a	—
7,1,2a	—	32,13b	—
8,10-12	—	—	—
10,6-8,10	—	—	—
11,7s	—	—	—
17,1-4	—	—	—
(25,13a	—	—	—
13b	—	—	—
14	—	—	—
15-38	—	—	—
26-43	—	—	—
27,1,7,13,17,21	—	—	—
29,16-20	—	—	—
30,10s,15a	—	—	—
15b	—	—	—
22	—	—	—
31,35-37	—	—	—
33,14-26	—	—	—
39,4-13	—	—	—
44	—	—	—
45	—	—	—
46,1,26	—	—	—
2-25,27s	—	—	—
47	—	—	—
48	—	—	—
49,1-5	—	—	—
6	—	—	—

10,14 : R 1,22
 22 : Ap 6,12
 25 : 1Th 4,5 2Th 1,8 Ap 16,1
 11,5 : L 1,73
 15 : Ap 20,9
 19 : J 1,29 Ap 5,6
 20 : 1Th 2,4 1P 2,23 Ap 2,23; 15,4
 12,3 : Jc 5,5
 7 : L 13,35 Ap 20,9
 15 : Act 15,16
 17 : L 13,3
 13,16 : J 9,4; 11,9 Ap 14,7
 14,9 : Jc 2,7
 12 : Ap 6,8
 14 : Mt 7,22
 15,2 : Ap 13,9
 2s : Ap 6,8
 7 : Jc 1,1
 9 : Mt 27,45
 16,9 : Ap 18,23
 12 : H 3,12
 16 : Mt 4,19 Mc 1,17
 18 : Ap 18,6
 19 : Ap 15,4
 17,7 : L 2,25
 8 : L 8,6
 10 : Ap 2,23; 22,12
 11 : L 12,20
 15 : 2P 3,4
 21 : J 5,10
 18,2s : Mt 27,10
 6 : R 9,21
 12 : H 3,12
 19,13 : Act 7,42
 c. 20 : H 11,36
 20,2 : Mt 21,35
 9 : 1K 9,16
 18 : 2Th 3,8
 21,5 : Ap 2,16
 7 : L 21,24 Ap 6,8
 22,3 : Mt 23,23
 5 : L 13,35
 8 : Ap 11,8; 18,18
 24 : R 14,11
 23,5 : L 1,78 J 7,42
 5s : 1K 1,30
 15 : Ap 8,11
 18 : R 11,34 1K 2,16
 20 : H 1,2
 23 : Act 17,27
 23,24 : E 1,23

24,2-6 : L 13,6
 6 : 2K 10,8
 7 : 1J 5,20
 25,4 : Mt 21,34; 23,34 Ap 10,7
 10 : Ap 18,22s
 15 : Ap 14,10; 17,2; 18,3
 29 : L 21,35 1P 4,17
 30 : Ap 10,3.11; 14,18
 26,21-23 : Mt 2,13; 21,36
 23 : H 11,37
 27,15 : Mt 7,22
 29,7 : 1T 2,2
 13s : Mt 7,7
 30,23 : Ap 11,18
 31,1 : Ap 21,3
 9 : 2K 6,18
 15 : Mt 2,18
 16 : Ap 7,17; 21,4
 20 : Mt 3,17 L 3,22
 31 : L 22,20 1K 11,25 H 9,15
 31-34 : H 8,8-12
 31,34 : Mt 26,28 Mc 14,24
 33 : R 2,15 H 10,16
 33s : J 6,45 R 11,27
 34 : Mt 23,8 H 10,17
 37 : R 11,2
 32,7-9 : Mt 27,10
 10s : Ap 5,1
 40 : L 22,20 1K 11,25 H 13,20
 33,9 : Ap 10,9
 34,19 : Act 8,27
 22 : Ap 17,16
 c. 37 : H 11,36
 c. 38 : H 11,36
 38,15 : L 22,67
 42,5 : Ap 1,5
 43,11 : Ap 13,9
 46,10 : L 21,22
 49,11 : 1T 5,5
 36 : Ap 7,1
 50,5 : H 13,20
 6 : Mt 10,6
 8 : Ap 18,4
 15 : Ap 18,6
 25 : Act 9,15 R 9,22
 29 : Ap 18,6
 31 : Ap 18,8
 34 : Ap 18,8
 38 : Ap 16,12
 51,6 : Ap 18,4
 7 : Ap 14,8; 17,2,4; 18,3

51,8 : Ap 14,8
 9 : Ap 18,4,5
 13 : Ap 17,1.15
 25 : Ap 8,8; 11,18; 19,2
 33 : Ap 14,15
 35 : Mt 27,25
 36 : Ap 16,12
 45 : Ap 18,4
 48 : Ap 18,20
 49 : Ap 18,24
 63s : Ap 18,21

Threni

3,22-24.29
 1,15 : Ap 14,19s
 2,1 : Mt 5,35
 15 : Mt 27,39
 3,15 : Act 8,23
 30 : Mt 5,39
 4,2 : 2K 4,7
 20 : L 1,11

Ezechiel

1,14.25b.26a
 7,3-5a
 5b
 6a
 6b
 7-9
 10,14
 27,31.32b
 32,19
 33,25a-27a
 40,30.38b.39a
 42,18s
 1,1 : Mt 3,16 Mc 1,10 L 3,21
 Ap 19,11
 5 : Ap 4,6
 10 : Ap 4,7
 13 : Ap 4,5
 18 : Ap 4,6,8
 22 : Ap 4,6
 24 : Ap 1,15
 26 : Mt 26,64 Ap 1,13; 4,2
 27s : Ap 4,3
 28 : Ap 1,17
 2,1 : Act 14,10; 26,16
 8 : Ap 10,9s
 9 : Ap 10,2

2,9s : Ap 5,1
 3,1-3 : Ap 10,9s
 12 : Ap 1,10
 18ss : Jc 5,20
 22 : Act 9,6
 27 : Mt 11,15 Ap 22,11
 4,14 : Act 10,14
 5,2 : Ap 8,7
 11etc : R 14,11
 12 : Ap 6,8; 8,7
 17 : Ap 6,8
 7,2 : Ap 7,1; 20,8
 4 : H 10,25
 12-16 : Mc 13,14
 16 : Mt 24,16
 8,3 : L 4,9
 9,2 : Ap 1,13
 4 : Ap 7,3; 9,4; 14,1
 6 : 1P 4,17 Ap 7,3; 9,4
 11 : Ap 1,13
 10,2 : Ap 8,5
 12 : Ap 4,6,8
 14 : Ap 4,7
 11,6 : Ap 11,8
 19 : 2K 3,3
 20 : Ap 21,7
 24 : Act 8,39
 12,2 : Mc 8,18 Ap 2,13
 22 : 2P 3,4
 13,10-15 : Mt 7,27 Act 23,3
 14,14 : H 11,7
 19 : Ap 16,1
 20 : H 11,7
 21 : Ap 6,8
 15,1-8 : J 15,6
 16,9 : E 5,26
 39 : Ap 17,16
 46.49 : Ap 11,8
 60 : H 13,20
 17,3,7 : Ap 12,14
 23 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
 24 : L 14,11
 18,7.9.16 : Mt 25,35
 24 : H 6,6
 20,21 : L 10,28
 34 : 2K 6,17
 41 : 2K 6,17 Ph 4,18
 21,5 : Act 10,14
 24s : 2Th 2,8
 31 : L 1,52; 14,11
 22,25 : 1P 5,8

23,29 : Ap 17,16
 31 : Ap 16,1
 24,7 : Ap 18,24
 25,2etc : Ap 10,11
 26,12 : Ap 18,21
 13 : Ap 18,22
 15 : Ap 6,14
 16s : Ap 18,9
 17 : Ap 18,10
 19 : Ap 17,16; 18,19
 21 : Ap 18,21
 27,12 : Ap 18,3
 12-22 : Ap 18,12
 13 : Ap 18,13
 17 : Act 12,20
 18 : Ap 18,3
 27-29 : Ap 18,17
 30-32 : Ap 18,9
 30-34 : Ap 18,19
 31 : Ap 18,15
 32 : Ap 18,18
 33 : Ap 18,3
 36 : Ap 18,11
 28,2 : 2Th 2,4
 2.6.9 : Act 12,22
 13 : Ap 17,4; 21,19
 34 : 2K 12,7
 29,3 : Ap 12,3
 5 : Ap 6,8
 21 : L 1,69
 31,6 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
 8 : Ap 2,7
 14s : Mt 11,23
 32,7 : Mt 24,29
 7s : Ap 6,12s
 9 : L 21,24
 33,4 : Act 18,6
 13 : L 18,9
 27 : Ap 2,23; 6,8
 29 : Ap 21,27
 32 : Jc 1,23
 34,4 : Ap 3,2
 5 : Mt 9,36 1P 2,25
 6 : Mt 18,12
 8 : Jd 12
 11s : L 15,4
 11-16 : J 10,11
 12 : Mt 18,12
 16 : Mt 18,12 L 15,4; 19,10
 1P 2,25
 17.20 : Mt 25,32

34,23 : J 10,11.16 Ap 7,17
 36,18 : Ap 18,24
 20 : R 2,24
 23 : Mt 6,9
 25 : H 10,22
 25-27 : J 3,5
 26 : 2K 3,3
 27 : 1Th 4,8
 37 : L 1,6
 37,3 : Ap 7,14
 5 : Ap 11,11
 9 : J 20,22
 10 : Ap 11,11; 20,4
 12s : Mt 27,52 J 5,28
 14 : 1Th 4,8
 23 : Tt 2,14
 24 : J 10,11.16
 25 : J 12,34
 26 : H 13,20
 27 : J 1,14; 14,23 2K 6,16
 Ap 7,15; 21,3
 38-39,16 : Ap 20,8
 38,19 : L 21,11 Ap 6,12
 19s : Ap 11,13
 22 : L 21,11 Ap 8,7; 14,10; 20,9
 39,4 : Ap 19,17s
 6 : Ap 20,9
 17-20 : Ap 19,17s
 40,1s : Ap 21,10
 3 : Ap 11,1; 21,15
 5 : Ap 21,12s.15
 42,13 : Mt 24,15
 43,2 : Ap 1,15; 18,1
 2ss : Ap 21,11
 16 : Ap 21,16
 44,7 : Act 21,28
 10ss : H 13,10
 47,1-12 : J 7,38
 1 : Ap 22,11
 10 : Mt 4,19 Mc 1,17
 12 : Ap 22,2
 48,16s : Ap 21,16
 30-35 : Ap 21,12s
 35 : Ap 3,12
 Daniel
 (3,23 (3,23)
 3,24-30 3,91-97
 — 3,24.25

— 3,26-45 = Od. 7
 — 3,46-51
 — 3,52-90 = Od. 9
 3,31-33 — 4,1-3
 4,1-34 — 4,4-37
 5,14s.18-22.24 — 5,14s.18-22.24
 1,2 : J 3,35
 12.14 : Ap 2,10
 2,5 : Act 8,20
 8 : Act 10,34 E 5,16
 18 : R 12,1
 18s : Ap 11,13; 16,11
 22 : 1K 2,10
 27s : Mc 4,11
 28s : Mt 24,6; 26,54 Mc 13,7
 L 21,9 Ap 1,1; 19; 22,6
 29 : Ap 4,1
 34s : Mt 21,44 L 20,18
 35 : Ap 12,8; 20,11
 44 : 1K 15,24 Ap 11,15
 44s : Mt 21,44 L 20,18
 45 : Mt 24,6; 26,54 Mc 13,7
 L 21,9 Ap 1,1; 4,1; 22,6
 47 : Mc 4,11 1K 14,25 Ap 17,14
 3,4 : Ap 10,11
 5 : L 15,25
 5s : Ap 13,15
 6 : Mt 13,42.50
 10.15 : L 15,25
 19s : 1K 13,3
 23-25 : H 11,34
 26 : Act 5,30 H 11,12
 27s : Ap 16,7
 28 : Mt 4,5
 28 : Act 12,11
 29 : Act 8,20
 31 : 1P 1,2
 35 : E 1,6
 45 : J 5,44
 52 : Act 5,30
 4,9.18 : Mt 13,32 Mc 4,32 L 13,19
 27 : E 1,19 Ap 14,8
 31 : Ap 4,9
 5,4.23 : Ap 9,20
 28 : R 9,28
 6,17 : Mt 27,66
 21 : 2T 4,17
 23 : Act 12,11
 26 : 1P 1,2
 27 : 1P 1,23 Ap 4,9
 28 : 2T 4,17

7,2 : Ap 7,1
 3 : Ap 11,7; 13,1
 4-6 : Ap 13,2
 7 : Ap 12,3; 13,1
 8 : Ap 13,5,7
 9 : Mt 28,3 Mc 9,3 Ap 1,14;
 20,4.11
 9s : Mt 19,28
 10 : Mt 5,22 L 2,13 J 5,22 H 1,14
 Ap 5,11; 20,12
 11 : Ap 13,5; 19,20
 13 : Mt 11,3; 26,64 Mc 14,62
 L 22,68 Ap 1,7.13; 14,14
 13s : Mt 24,30; 25,31 Mc 13,26
 L 21,27 J 5,22
 14 : Mt 28,18 L 1,33 H 12,28
 Ap 11,15
 18 : L 12,32 H 12,28 Ap 22,5
 20 : Ap 13,5; 17,12
 21 : Ap 11,7; 13,7
 22 : Mc 1,15 L 21,8 1K 6,2
 Ap 20,4
 24 : Ap 12,3; 13,1; 17,12
 25 : Ap 12,14; 13,6,7
 27 : L 12,32 Ap 11,15; 20,4; 22,5
 28 : L 2,19
 8,1 : Ap 1,9
 3 : Ap 13,11
 4.9 : Act 8,26
 10 : Ap 8,10; 12,4
 16 : L 1,19
 18 : Ap 1,17
 26 : Ap 10,4
 9,3 : Mt 11,21 L 10,13
 6 : Je 5,10 Ap 10,7
 10 : Ap 10,7
 16 : R 3,21
 19 : L 18,13
 21 : L 1,10.19 Act 3,1
 24 : Mt 4,5 H 9,12
 26 : Mt 11,3
 27 : Mt 4,5; 24,15 Mc 13,14
 10,5s : Ap 1,13; 15,5
 6 : Mt 28,3 Ap 1,14; 2,18;
 19,1.12
 7 : L 1,22 Act 9,7
 9 : Mt 17,6
 12 : L 1,13
 13 : Jd 9 Ap 12,7
 16 : L 1,64
 21 : Jd 9 Ap 12,7

- 11,31 : Mt 24,15 Mc 13,14
 36 : 2Th 2,4 Jd 16 Ap 13,6
 41 : Mt 24,10 L 2,34
 12,1 : Mt 24,21 Mc 13,19 Jd 9 Ap
 3,5; 7,14; 12,7; 13,8; 16,18;
 20,12
 2 : Mt 25,46; 27,52 J 5,29
 Act 24,15
 3H : Mt 13,43 Ph 2,15
 4 : Ap 5,1; 10,4
 7 : L 21,24 Ap 4,9; 10,5s;
 12,14
 9 : Ap 5,1; 10,4
 10 : Ap 22,11
 11 : Mc 13,14
 12 : Mc 13,13 Jc 1,12
 12s : Mt 10,22
 Osee
 1,6 : Jc 5,6 1P 2,10
 9 : 1P 2,10
 2,1 : Mt 5,9 R 9,26,27
 5 : Ap 17,16
 16 : Ap 12,6
 25 : R 9,25 1P 2,10
 4,1 : Ap 8,13
 7 : Ph 3,19
 5,3s : Ap 7,6
 6,2 : Mt 16,21 L 9,22; 24,46
 J 5,21 Act 10,40 1K 15,4
 3etc : Jc 5,7
 5 : E 6,17
 6 : Mt 9,13; 12,7; 23,23
 Mc 12,33
 9,7 : L 21,22
 10,16s : L 13,6
 10,8 : L 23,30 Ap 6,16
 12 : 2K 9,10
 14 : L 19,44
 11,1 : Mt 2,15 R 9,4
 10 : Ap 10,3
 12,7 : Jc 4,8
 9 : Ap 3,17
 10s : H 1,1
 13,3 : Jc 4,14
 7 : Ap 13,2
 14 : 1K 15,55 Ap 6,8
 14,1 : L 19,44
 10 : Act 13,10
 13 : H 13,15

Joel

- 1,6 : Ap 9,8
 14 : Ap 22,2
 2,2 : Mt 24,21 Mc 13,19
 4s : Ap 9,7
 5 : Ap 9,9
 10 : Mt 24,29 Mc 13,24 L 21,26
 Ap 6,12s; 9,2
 11 : Ap 6,17
 3,1 : Tt 3,6
 1-5 : Act 2,17-21
 3 : Ap 8,7
 3s : L 21,25
 4 : Mt 24,29 Mc 13,24
 Ap 6,12,17
 5 : Act 2,39 R 10,13 1K 1,2
 Ap 14,1
 4,13 : Mc 4,29 Ap 14,15,18,19s
 15 : Mt 24,29 Mc 13,24
 Ap 6,12s
 18 : J 7,38
 19 : Mt 23,35 Ap 11,8
 Amos
 1,2 : Ap 10,3
 6etc : Ap 2,1
 2,16 : Mc 14,52
 3,7 : Ap 1,1; 10,7
 8 : Ap 10,3
 13 : 2K 6,18 Ap 1,8; 4,8; 11,17;
 15,3
 4,11 : 1K 3,15 Jd 23
 13 : Ap 11,17; 15,3
 5,13 : E 5,16
 15 : R 12,9
 25-27 : Act 7,42s
 6,13 : Ph 1,11
 7,4 : Mt 3,11
 10 : Act 16,20
 8,3 : L 23,45
 9 : Mt 27,45 Mc 15,33 L 23,44
 Ap 8,12
 9,1 : Ap 8,3
 9 : L 22,31
 11s : Act 15,16s
 Abdias
 21 : Ap 11,15

Jonas

- 1,4 : Mt 23,35
 4ss : Mt 8,24 Mc 4,37
 5 : Act 27,19
 9 : Ap 11,13
 10 : Mc 4,41
 12-15 : J 11,50
 15 : L 21,25
 16 : Mc 4,41
 2,1 : Mt 12,40; 16,4 1K 15,4
 3,5 : Mt 12,41 L 11,32
 5s : Mt 11,21 L 10,13
 4,6 : Mt 2,10
 9 : Mt 26,38 Mc 14,34
 Michaeas
 2,11 : L 6,26
 3,3 : Ap 17,16
 11 : R 2,17
 4,7 : L 1,33
 10 : L 1,74 Ap 12,2
 14 : Mt 26,67
 5,1 : J 7,42
 1,3 : Mt 2,6
 4 : E 2,14
 12 : Ap 9,20
 6,8 : Mt 23,23
 9 : Ap 11,18
 15 : J 4,37
 7,6 : Mt 10,21,35-36 L 12,53
 20 : L 1,55,72,73 R 15,8
 Nahum
 1,6 : Ap 6,17
 2,1 : Act 10,36 R 10,15 E 6,15
 3,4 : Ap 9,21; 17,2; 18,23
 10 : L 19,44
 Habacuc
 1,5 : Act 13,41
 6 : Ap 20,9
 8 : Mt 24,28
 14s : Mt 13,47
 2,3 : H 10,37 2P 3,9
 4 : R 1,17 G 3,11 H 10,38
 11 : L 19,40
 18s : 1K 12,2

- 2,20 : Ap 8,1
 3,2 : Mt 17,6
 17 : Mt 21,19 L 13,6
 18 : L 1,47
 19 : 1K 1,24
 Sophonias
 1,7 : Ap 8,1
 14etc : R 2,5 Ap 6,17
 18 : H 10,27
 3,8 : Ap 16,1
 10 : Act 8,27
 13 : J 1,47 Ap 14,5
 14s : J 12,15
 15 : Mt 27,42 Mc 15,32 J 1,49;
 12,13
 Aggaeus
 1,3 : Mt 28,20
 2,6 : L 21,26 H 12,26
 9 : J 14,27
 21 : L 21,26 H 12,26
 23 : Mt 12,18
 Zacharias
 1,1 : Mt 23,35 L 11,51
 3 : Jc 4,8
 5 : J 8,52
 6 : Ap 10,7
 8 : Ap 6,2-5
 12 : Ap 6,10
 2,6 : Mc 13,27 Ap 21,16
 10 : Mt 24,31 Ap 7,1
 14 : Ap 3,11
 14s : Ap 21,3
 17 : Ap 8,1
 3,1 : Ap 12,10
 1s : Ap 12,9
 2 : Jd 9,23
 4 : Jd 23
 8 : L 1,78
 4,2 : Ap 1,12; 4,5
 3 : Ap 11,4
 10 : Ap 5,6; 11,4
 14 : Ap 11,4
 5,2s : Ap 14,16
 6,1-3 : Ap 6,2-5
 5 : Ap 7,1

- 16,6 : Ap 6,2-5
 11 : Ap 4,4
 11s : H 10,21
 12 : L 1,78
 14 : Ap 2,10
 7,9 : Mt 23,23
 8,6 : Mt 19,26 Mc 10,27
 8 : Ap 21,7
 16 : E 4,25
 17 : Mt 5,33; 9,4 1K 13,5
 23 : 1K 14,25
 9,9 : Mt 21,5 Mc 11,2 J 12,15
 11 : Mt 26,28 Mc 14,24 L 22,20
 1K 11,25 H 13,20
 11,4 : R 8,36
 5,1 : Ap 3,17
 12 : Mt 26,15
 13 : Mt 27,9
 12,1 : 1K 2,11
 3 : L 21,24 Ap 11,2
 10 : J 19,37
 10.12.14 : Mt 24,30
 10ss : Ap 1,7
 10-14? : L 23,27
 11 : Ap 16,16
 40 : H 10,29
 13,3 : Mc 3,21
 4 : Mc 1,6
 7 : Mt 26,31 Mc 14,27 J 16,32
 9 : Ap 8,7
 14,4 : Mt 21,1 Mc 11,1
 5 : Mt 25,31 1Th 3,13
 7 : Mt 24,36 Ap 21,25
 8 : J 4,10; 7,38 Ap 21,6; 22,1
 9 : Ap 19,6
 11 : Ap 22,3
 21 : Mt 21,12 J 2,16
 Malachias
 3,22-24 : 3,24.22.23
 11,2s : R 9,13
 6 : Mt 6,9 J 8,49
 7 : 1K 10,21
 11 : L 13,29 J 4,21 2Th 1,12
 Ap 15,4
 12 : 1K 10,21
 12,10 : Mt 23,9 J 8,41 1K 8,6
 3,1 : Mt 11,3-10 Mc 1,2 L 1,17;
 7,27 Ap 22,16

- 3,2 : Ap 6,17
 5 : Jc 5,4
 7 : Jc 4,8
 12 : L 1,48
 13 : Jd 15
 16 : Ap 3,5
 17 : E 1,14 1P 2,9
 19 : 1K 3,13
 22s : Mt 17,3
 23 : Mt 11,14 Mc 9,11 L 1,17
 J 1,21 Act 1,6
 23s : Mt 17,10s L 9,8
 24 : Mc 9,12

Esdrae III

Esdrae III Esdrae I

- 1,4 : Mt 6,29
 4,38 : 1K 13,13

Esdrae IV

- 3,21s.26 : R 5,12
 4,8 : J 3,13 R 10,6
 35s : R 11,25
 6,25 : Mt 10,22 Mc 13,13
 7,6-14 : Mt 7,13
 11 : R 8,19
 14 : Mt 5,11
 36 : L 16,26
 72 : R 7,23
 75 : R 8,19
 77 : Mt 6,20
 113 : Mt 13,39
 118s : R 5,16
 8,3 : Mt 22,14
 41 : Mt 13,3; 22,14 Mc 4,14
 60 : R 1,21
 9,31ss : Mt 13,3 Mc 4,14
 37 : R 7,12
 10,9 : R 8,22
 12,42 : 2P 1,19
 13,30-32 : Mc 13,8

Machabaeorum I

- 1,54 : Mt 24,15
 2,21 : Mt 16,22
 28 : Mt 24,16
 52 : H 11,17

- 2,60 : 2T 4,17
 3,6 : L 13,27
 49 : Act 21,26
 60 : Mt 6,10
 4,59 : J 10,22
 5,15 : Mt 4,15
 7,41 : Act 12,23
 8,16 : Jc 4,2
 9,39 : J 3,29
 10,25 : Act 10,22
 29[30] : L 15,12
 11,30.33etc : Act 10,22

- 12,6 : Act 5,21
 9 : R 15,4
 17 : Mt 9,38
 13,2 : H 12,21
 14,41 : H 5,6
 15,21 : Act 9,2

Machabaeorum II

- 1,4 : Act 16,14
 10 : Act 5,21
 24etc : 1P 4,19
 27 : Jc 1,1
 2,4 : R 11,4
 4-8 : Ap 2,17; 11,19
 7 : 2Th 2,1
 3,11 : 1T 2,2
 24 : H 12,9
 24-40 : Act 9,1-29
 25 : Ap 19,11
 26 : L 24,4 Act 1,10
 30 : Tt 2,11
 34 : L 24,31
 4,1 : H 11,10
 6 : Act 24,2
 32 : Act 5,2
 6,4 : R 1,28
 6,18-7,42 : H 11,35
 23 : R 9,4
 7,19 : Act 5,39
 8,17 : Mt 24,15
 9,9 : Act 12,23
 10,3 : Mt 12,4
 7 : Ap 7,9
 11,8 : Act 10,30 Ap 19,11
 12,15 : 1T 6,15
 43s : 1K 15,29
 13,4 : 1T 6,15 Ap 17,14; 19,16
 14 : H 12,4 Ap 2,10

Machabaeorum III

- 2,3 : E 3,9 Ap 4,11
 13 : 2P 2,7
 29 : G 6,17
 4,16 : R 1,28 1K 12,2
 17 : Act 5,7
 5,35 : 1T 6,15 Ap 17,14
 6,9 : Tt 2,11

Machabaeorum IV

- 1,11 : Jc 1,3
 26 : R 1,29-31
 2,5s : R 7,7
 6 : R 13,9
 15 : R 1,29-31
 3,13-19 : L 6,12
 4,1-14 : Act 9,1-29
 5,2 : Act 15,29
 6,31 : 1T 3,16
 7,8v1 : R 15,16
 16 : 1T 3,16
 19 : Mt 22,32 L 20,37
 9,8 : Jc 5,10
 12,13 : Act 14,15
 17 : Act 24,14
 13,14 : Mt 10,28
 15 : L 16,23
 17 : Mt 8,11
 15,2 : H 11,25
 7 : Jc 1,4
 8 : H 11,25
 16,1 : 1T 3,16
 12 : 1Th 1,8
 16 : H 12,1
 25 : Mt 22,32 L 20,37
 17,4 : 1Th 1,3
 10-15 : H 12,1
 20 : J 12,26
 18,24 : R 16,27 G 1,5

Tobias

- 2,2 : L 14,13
 3,17 : L 15,12
 4,3 : Mt 8,21
 6 : J 3,21
 10 : Jc 2,13
 14 : Jc 5,4
 15 : Mt 7,12

4,17	: Mt 25,35
5,15	: Mt 20,2
19	: 1K 4,13
7,10	: L 12,19
17	: Mt 11,25 L 10,17 Act 17,24
11,9	: L 2,29
12,8	: Act 10,2
12	: Ap 8,3
15	: Mt 18,10 L 1,19 Ap 8,2
13,7.11	: 1T 1,17
17	: Ap 21,19s
18	: Ap 19,1
14,4	: Mt 23,38 L 13,35
5	: Mc 1,15 L 21,24 G 4,4
Judith	
4,9	: Act 12,5
8,6	: L 2,37
26	: Act 15,4
35	: Mc 5,34
9,12	: Act 4,24
10,13	: Act 26,25
11,19	: Mt 9,36
12,8	: 1Th 3,11
13,18	: L 1,42
14,16s	: Act 14,14
16,17	: Mt 11,22 Mc 9,48 Act 12,23
	: Jc 5,3
Susanna	
46	: Mt 27,24 Act 20,26
Bel et Draco	
18.41	: Act 19,28
Baruch	
1,11s	: 1T 2,2
3,29	: J 3,13 R 10,6
4,1	: Mt 5,18
7	: 1K 10,20
35	: Ap 18,2
37	: Mt 8,11 L 13,29
Epistula Jeremiae	
72	: 1J 5,21

Siracides

1,8	: Ap 5,7
10	: 1K 2,9
24s	: Kol 2,3
30	: Act 13,10
2,1	: Jc 1,2
2	: H 11,27
5	: 1P 1,7
18	: Mc 9,31
3,17	: Jc 1,21; 3,13
4,1	: Mc 10,19
27	: R 13,1
31	: Act 20,35
5,3	: 1Th 4,6
9	: E 4,14
11	: Jc 1,19
13	: Jc 3,6.10
6,19	: 1K 9,10
24s	: Mt 11,29
28s	: Mt 11,29
7,14	: Mt 6,7
32-35	: Mt 25,36
34	: R 12,15
9,8	: Mt 5,28
10,14	: L 1,52
20s	: R 11,15
11,19	: L 10,19
13,17	: Mt 10,16
14,1	: Jc 3,2
10	: Mt 6,23
15,11-20	: Jc 1,13
16,12	: 1P 1,3 Ap 20,12s
21	: J 3,8
17,3	: 1K 11,7
17	: H 2,5
26	: 2T 2,19
18,1	: Ap 1,18; 4,11
10	: 2P 3,18
11	: R 5,5
19,26	: Act 12,10
20,30s	: Mt 13,44
23,1,4	: Mt 6,9 Jc 3,9
10v1	: 2T 2,19
17	: 1K 6,18
24,19	: Mt 11,28
21	: J 6,35
32	: Act 2,39
40.43 [30s]	: J 7,38
25,7-12	: Mt 5,2ss
23	: H 12,12

26,14	: Mc 8,37
27,6	: Mt 7,16
8	: R 9,31
28,2	: Mt 6,12
7	: Act 17,30
12	: Jc 3,10
18	: L 21,24
29,10	: Jc 5,3
10s	: Mt 6,20
14ss	: H 7,22
31,15	: Mt 7,12
32,23	: 1K 7,19
33,1	: Mt 6,13
19	: H 13,7
35,3	: 2T 2,19
6	: Ph 4,18
12s	: Act 10,34 R 2,11
13	: G 2,6
19	: 2P 3,9
22	: Mt 16,27 L 18,7
36,7	: Act 2,11
18	: 1K 6,13
20	: R 15,8
37,2	: Mt 26,38 Mc 14,34
28	: 1K 6,12; 10,23
39,29	: Ap 8,7
40,15	: Mt 13,5 Mc 4,5
44,12	: R 9,4
16	: H 11,5
18etc	: R 9,4
19	: J 8,53 R 4,17
20	: H 11,17
21	: R 4,13
45,1	: E 1,6
46,5	: 1T 6,15
13	: E 1,6
48,5	: L 7,22
10	: Mt 11,14; 17,11 L 1,17; 9,8
12	: Act 2,4
21	: Act 12,23
24	: Mt 5,4
50,20s	: L 24,50
22	: L 24,53
25s	: J 4,9
51,1	: Mt 11,25 L 10,21
23	: Mt 11,28
26s	: Mt 11,29
Sapientia Salomonis	
1,6	: Tt 3,4 1P 2,25
11	: Jc 4,11

1,14	: Ap 4,11
2,5s	: 1K 15,32
10	: Jc 5,6
11	: R 9,31
12	: Jc 5,6
13	: Mt 27,43
16	: J 5,18
17	: H 13,7
17s	: Mc 15,29
18-20	: Mt 27,43
19	: Ph 4,5 Jc 5,6
22	: Mc 4,11
23	: 1K 11,7
24	: J 8,44 R 5,12
3,4s	: Jc 1,2
7	: L 19,44
8	: 1K 6,25
9	: J 15,9s
17	: Act 19,27
18	: 1Th 4,13
4,2	: 1K 9,25
10	: H 11,5
19	: Act 1,18
5,4	: J 10,20
5	: Act 20,32; 26,18
6	: 2P 2,2
16	: 2T 4,8
17	: E 6,13
18	: E 6,14 1Th 5,8
19.21	: E 6,16
22	: L 21,25
6,3s	: R 13,1
7	: Act 10,36
18	: J 14,15 R 13,10
7,1	: Act 10,26
3	: Act 14,15
7	: E 1,17
11	: Mt 6,33
18	: Act 17,26
22-30	: H 4,12
23	: Ph 4,13
24s	: 1K 1,24
25s	: H 1,3
27	: Jc 2,23
8,3etc	: Act 10,36
8	: J 4,48 1Th 5,1
9,1	: J 1,3 Act 17,24.25
3	: E 4,24
9	: Act 17,24
13	: 1K 2,16
15	: 2K 5,1,4

9,16	: J 3,12
10,6	: 2P 2,7
16	: 2K 12,12
17	: H 11,6
11,10	: 1K 4,14
15	: R 1,23
23	: R 2,4
12,10	: H 12,17
12	: R 9,19
13	: 1P 5,7
19	: Act 11,18
24	: R 1,23
13-15	: R 1,19-32
13,1	: R 1,21 1K 15,34
	H 11,10
6	: Act 17,27
10	: Act 17,29
14,1	: Jd 13
20	: Act 17,23
15,1	: L 6,35
3	: J 17,3
7	: R 9,21
8	: L 12,20
11	: J 20,22
17	: Act 17,23
16,6	: 1K 11,24
9	: Ap 9,3
13	: Mt 16,18 R 10,7
22	: Ap 8,7
26	: Mt 4,4
17,1	: R 11,33
2	: Mt 22,13
11	: R 2,15
14	: 1Th 5,3
15	: Mc 6,49
17	: G 6,1
18,1	: Act 9,7; 22,9
14	: Ap 8,1
14s	: 1Th 5,2
15s	: J 3,12 H 4,12
16[15]	: Ap 2,12
25	: H 11,28
19,7s	: 1K 10,1
10	: Act 13,17
Liber Jubilaeorum	
1,23	: R 2,29
2,19	: R 9,24
19,21etc	: R 4,13

Martyrium Isaiae

5,11-14 : H 11,37

Psalmi Salomonis

1,5 : Mt 11,23
 4,23 : 2T 3,11
 25etc : R 8,28 E 6,24
 5,3 : Mc 3,27
 3s : J 3,27
 9ss : Mt 6,26
 7,1 : J 15,25
 6 : J 1,14
 8,2 : Ap 19,1
 14 : 1J 4,6
 15 : Act 1,8
 28 : R 3,3
 9,5 : R 2,5
 10,2 : H 12,7
 12,6 : H 6,12
 14,1 : R 7,10 H 12,7
 3 : Ap 22,2
 15,2,3 : H 13,15
 8 : R 2,3
 16,5 : L 22,37
 17,1 : R 2,17
 21 : J 7,42
 23s : Ap 2,27
 25 : L 21,24
 26,29 : Mt 19,28
 30 : Mt 21,12
 32 : L 2,11
 36 : H 4,15
 43 : Ap 3,18
 18,6s : Mt 13,6
 10 : L 2,14

Henoch

1,2 : 1P 1,12
 9 : Jd 14
 5,4 : Jd 16
 7 : Mt 5,5
 9,4 : Ap 15,3; 17,14
 5 : H 4,13
 10 : 1P 3,19
 10,4s : 2P 2,4
 6 : Jd 6 Ap 19,20
 11-14 : 2P 2,4
 11-15 : 1P 3,19

12,4 : Jd 6
 14,19 : Ap 22,1
 22 : Ap 5,11
 15,6s : Mc 12,25
 16,1 : Mt 13,39
 3 : 1P 1,12
 18,13 : Ap 8,8
 15s : Jd 13
 16 : Ap 20,3
 21,3 : Ap 8,8; 17,9
 5s : Jd 13
 6 : Ap 20,3
 22,9 : H 12,23
 9ss : L 16,26
 11 : Jd 6
 38,2 : Mt 26,24
 39,4 : L 16,9
 40,1 : Ap 5,11
 46,3 : Kol 2,3
 48,7 : Jc 3,6
 10 : Mc 8,29 Jd 4
 51,1 : Ap 20,13
 2 : L 21,28
 4 : Mc 12,25
 54,6 : Ap 13,14
 60,8 : Jd 14
 61,5 : Ap 20,13
 8 : Mt 25,31
 62,2s : Mt 25,31
 4 : 1Th 5,3
 63,10 : L 16,9
 66,2 : Ap 16,5
 69,27 : Mt 25,31; 26,64 J 5,22
 72-82 : G 4,10
 83,3-5 : 2P 3,6
 86,1 : Ap 8,10
 91,7 : R 1,18
 15 : 2P 2,4
 93,3 : Jd 14
 94,8 : L 6,24 Jc 5,1
 97,8-10 : L 12,19 Jc 4,13
 98,4 : Jc 1,14
 99,8 : R 1,21
 102,5 : Kol 1,22
 103,4 : Mt 26,13
 104,13 : 1K 4,17

Assumptio Mosis

3,11 : Act 7,36
 5,4 : R 1,25

12,7 : R 9,16
 ? : Jd 9 (sec Clem Al, Orig etc)

Apocalypsis Baruch

14,8ss : R 11,33
 13 : R 4,13
 15,8 : R 8,18
 21,13 : 1K 15,19
 23,4 : R 5,12
 32,6 : R 8,18
 48,8 : R 4,17
 22 : R 2,17
 51,3 : R 4,13
 54,10 : L 1,42
 15 : R 5,12
 17s : R 1,19
 57,2 : R 2,15
 59,6 : R 9,22

Apocalypsis Eliae

(sec Orig) : 1K 2,9

Testamenta XII Patriarcharum

I. Testamentum Ruben

4,3 : R 2,15
 5,5 : 1K 6,18

III. Testamentum Levi

2 : 2K 12,2
 3,2 : R 2,5
 6 : R 12,1
 14,4 : R 2,22
 18,7 : R 1,4
 9 : H 9,26

VI. Testamentum Zabulon

c. 9fin : R 11,25

VII. Testamentum Dan

5,2 : R 15,33
 6,2 : Jc 4,8

VIII. Testamentum Naphthali

8,4 : Jc 4,7

XI. Testamentum Joseph

7,8 : R 1,26
8,5 : Act 16,23.25
10,1 : R 5,3 Jc 1,3

B. E SCRIPTORIBUS GRAECIS

Aratus, Phaenomena 5

Act 17,28

Epimenides, De oraculis / 595

περὶ χρησμάτων

Tt 1,12

Euripides, *Bacchae* 794s

Act 26,14

XII. Testamentum Benjamin

4,3 s : R 12,21

Vita Adae et Evae

c. 9 : 2K 11,14

unde?

J 7,38 1K 9,10 2K 4,6

E 5,14 *1T* 5,18 Jc 4,5

Heracitus

(Frg. B 13 Diels/Kranz)?

2P 2,22

Menander, Thais Frg. 218 Kock
(= Eur. Frg. 1024 Nauck)

1K 15.33

V. SIGNA, SIGLA, ABBREVIATIONES

a) Signa textui inserta

Γ	pro sequenti verbo	} in apparatu alia praebentur
Γ γ	pro verbis ita inclusis	
T	hic aliquid inseritur	
O	verbum sequens omittitur	
□ \	verba ita inclusa omittuntur	
Σ ζ	verborum ita inclusorum ordo invertitur; qui ubi non per se liquet, in apparatu numeris significatur	
Γ ¹ Γ ² Γ ³ Γ ⁴ Γ ⁵ T ¹ T ² O ¹ O ² O ³ □ ¹ \ □ ² \ □ ³ \ Σ ¹ ζ Σ ² ζ Σ ³ ζ	ponuntur,	
Σ	cum idem signum iterum vel tertium etc in eodem versu occurrit	
:	verbum sequens transponitur vel omittitur	
[]	aliter interpungitur	
[]	ita includuntur verba etc, quae num de textu N.i T.i sint dubitari potest	
[]	ita includuntur sententiae, quas posterius additas esse arbitramur; quae tamen et ob vetustatem et ob gravitatem retinentur	
*	initium novae sectionis, ubi id per se non intellegitur	

b) Signa et sigla in apparatu adhibita

†	lectio aliqua de textu editionis N ²⁵	nunc in apparatus transgressa
p)	lectiones quae e locis parallelis irrepserunt	
...	significantur vocabula, quae sive cum lectione ante citata sive cum textu	
	congruunt	
*	prima manus cod	
1.2.3 vel a b c	correctores cod, dummodo distingui possint	
c	corrector cod	
mg	lectio marginalis	
s	supplementum	
v. l.	varia lectio	
com(m)	commentator(es)	
txt	textus huius editionis	
()	ita includuntur testes a ceteris non nisi minoribus rebus discrepantes	
+	addit/-unt	} intra variam lectionem
-	omittit/-unt	
(!)	sic	
,	distinguit testes, qui ita () inclusi minoribus rebus inter se differunt	

;	distinguit codices a patribus
	distinguit varias lectiones ad eundem locum pertinentes
	distinguit varias lectiones in eodem versu occurrentes
•	distinguit varias lectiones duorum versuum
☐	papyrus
ℓ	lectionarium
f ¹	familia codd min. 1 et aliorum
f ¹³	familia codd min. 13 et aliorum
ℳ	textus a plerisque codd praebitus; v. in sectione III,1 introductionis
pc	pauci
al	alii
pm	permulti
cet	ceteri
rell	reliqui
it	omnes vel plerique codd versionis Veteris Latinae (= Italiae)
a b c...	singuli codd eiusdem versionis
lat	Vulgata et pars versionis Veteris Latinae
latt	Vulgata et tota Vetus Latina
lat(t)	Vulgata et tota Vetus Latina (non nisi minoribus rebus discrepantes)
vg	Vulgata Hieronymi
vg ^a	Vulgata Sixtina (1590)
vg ^{cl}	Vulgata Clementina (1592)
vg st	Vulgata Stuttgartiensis (ed. Weber et alii, 1975)
vg ^{ww}	Vulgata, quam ed. Wordsworth-White-Sparks (1889–1954)
sa	versio Sahidica
ac	versio Achmimica
ac ²	versio Subachmimica
mae	versio mediae Aegypti
mf	versio mediae Aegypti (dialecti Faijumaticae)
pbo	versio Protobohairica
bo	versio Bohairica
co	omnes versiones Copticae
sy ^a	codex Sinaiticus Syriacus
sy ^c	codex Curetonianus Syriacus
sy ^p	versio, quae dicitur «peschitta»
sy ^h	versio Harclensis
sy ^{hmg}	eiusdem versionis lectio marginalis
sy ^{h**}	lectio, quae in textu eiusdem versionis asterisco notatur
sy ^{ph}	versio Philoxeniana (sed sy ^{p.h} = «peschitta» et Harclensis!)
sy	omnes versiones Syriacae
aeth	versio Aethiopica
arm	versio Armenica
geo	versio Georgica
slav	versio Slavonica
got	versio Gotica

ms(s)	codex (codices) versionis alicuius vel nominatus(-ti) a patribus
pt	partim

c) Abbreviationes aliae

a(nte)	
acc(entus vel spiritus)	
add(it/addunt)	
app(aratus criticus)	
Aqu(ila) = versio Graeca Veteris Testamenti, quam fecit Aquila	
c(um)	
cf. = confer	
cj/cjj = coniecit/conjecerunt	
cod/codd = codex/codices etc.	
comm(entatores recentiores)	
cont(inet)	
del(emit)	
dist(inguit/-unt)	
ead(em)	
ed(itio, editor, edidit/-erunt)	
et c(etera)	
ex err(ore)	
ex itac(ismo)	
ex lat? = ex versione Latina?	
ex lect(ionariis)	
fin(is)	
frg/frgg = fragmentum/fragmenta	
Ⲙ = versio Graeca Veteris Testamenti, i. e. LXX	
Ⲛ = textus Hebraicus (= Masoreticus) Veteris Testamenti	
hab(et/-bent)	
h. t. = homoioteleuton	
id(em)	
i. e. = id est	
illeg(ibilis)	
incert(us)	
interp(unctio etc)	
it(em)	
καλ = καὶ τὰ λοιπά (= et cetera)	
lac(una)	
lect(ionarium)	
mut(ilatus)	
obel(us etc)	
om(ittit, omittunt)	
ord(o) inv(ersus etc)	
p(agina)	
p(ost)	

pon(it)/ponunt)

prim(o loco) / sec(undo loco) / tert(io loco)

saec(ulum)

sec(undum)

sim(ilis)

suppl(ementum, -evit)

s/ss; sq/sqq = sequens/sequentes

Symm(achus) = versio Graeca Veteris Testamenti, quam fecit Symmachus

test(is/testes)

Theod(otion) = versio Graeca Veteris Testamenti, quam fecit Theodotion

v(ide)

v(aria) l(ectio)

vac(at)

verss = versiones (veteres)

vid(etur), i. e. lectio non omnino certa

v(e)l

vs/vss = versus/versus

De abbreviationibus librorum biblicorum nominumque patrum ceterisque, quae hic non indicatae sunt: vide introductionem. De abbreviationibus partum N.i.T.i (e = evangelia, a = actus apostolorum et epistulae catholicae, act = actus apostolorum, cath = epistulae catholicae, p = epistulae Paulinae, r = revelatio) cf. in introductione Appendix I.

gloriā in excelsis deo

et in terrā pax et benevolentia erga homines

finis